ဝိနယ

မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ

မဟာခန္ဓက

၁–ဗောဓိကထာ

[ကြည့်ရှုရာ၌ လွယ်ကူစေရန် ဆဌမ ပုဒ်စဉ်နံပါတ်များကို ထည့်ထားပါသည်။]

၁။ ယေန သမယေန[1]–အကြင်အခါ၌၊ ဘဂဝတာ–မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘိက္ခူနံ–ရဟန်းတို့အား၊ တီဟိ–သုံးပါးကုန်သော၊ သရဏဂမနေဟိ–သရဏာဂုံတို့ဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ–ရှင်အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပသမ္ပဒါ စ–မြင့်မြတ်သော ပြည့်စုံခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ **အနုဇာနာတာ**–ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေး၊ [အနိယမဝါက္ယ ထည့်သည်၊] တေန သမယေန–ထိုအခါ၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ရဟန်းတို့အား သရဏာဂုံ သုံးပါးတို့ဖြင့် ရှင်အဖြစ်, ရဟန်းအဖြစ်ကို ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေးရာ ထိုအခါ၌၊ (ဗုဒ္ဓေါ–အလုံးစုံသောတရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ ဘဂဝါ–မြတ်စွာ ဘုရားသည်၊ ဥရုဝေလာယံ–ဥရုဝေလတောင်၌၊ နေရဉ္ဇာယ–နေရဉ္ဇရာမည်သော၊ နဒီယာ–မြစ်၏၊ တီရေ–ကမ်းနား၌၊ ဗောဓိရုက္ခမူလေ–ဗောဓိပင်၏ အနီးအောက်၌၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ–သစ္စာလေးပါးတရားကို သိတော်မူပြီးသည်၊ (ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး သည်၊ ဟုတ္တာ–ဖြစ်၍၊) ပဌမံ–နောက်နောက် သီတင်းသုံးတော်မူခြင်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ ဝိဟရတိ–သီတင်းသုံးတော်မူ၏၊ [ဥရုဝေလ စသည်တို့၏ သဒ္ဒတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၁။ အနိယမဝါက္ယ။ ။ နိယမရှိရာ၌ အနိယမ ထည့်ရရိုးရှိ၏၊ ဤ၌ တေန သမယေန ၊ပေ၊ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါသည် နိယမဝါက္ယတည်း၊ ထို၏ အနိယမဝါက္ယကို **"ကိံ ပနေတသ ၊ပေ၊ ယာ ဟိ ဘဂဝတာ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တီဟိ သရဏဂမနေဟိ**

အထ-သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ **တစ်နည်း**-အထ-သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရာအခါမှ နောက်၌၊ [အထ ၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] ဘဂဝါ-သည်၊ ဗောဓိရက္ခမူလေ-၌၊ သတ္တာဟံ-ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး၊ ဧကပလ္လင်္ကေန-တစ်ခုတည်းသော ထက်ဝယ်တင်ပျဉ်ဖြင့်၊ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒီ-အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ချမ်းသာကို ခံစားတော်မူလျက်၊ နိသိဒိ-ထိုင်တော်မူပြီ၊ [**"ဝိမုတ္တိသုခံ"**၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။] အထ-ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒန-အရာဌာနမှတစ်ပါး ပဋိစ္စသမုပ္ပဒမနသိကာရ အရာဌာနကား၊ [အထာတိ အဓိကာရတ္ထေ နိပါတော ခေါတိ ပဒပူရဏော-ဋီကာ။] ဘဂဝါ၊ ရတ္တိယာ-ညဉ့်၏၊ ပဌမံ ယာမံ-ပထမယံပတ်လုံး၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို၊ အနုလောမပဋိလောမံ-အနုလုံ ပဋိလုံ၊ မနသိ-စိတ်၌၊ အကာသိ-ပြုတော်မူပြီ၊ **တစ်နည်း**-မနသာကာသိ-နှလုံးသွင်းတော်မူပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ နှလုံးသွင်းတော်မူသနည်း?။)

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ-အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သင်္ခါရာ-သင်္ခါရတို့သည်၊ (သမ္ဘဝန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏။) သင်္ခါရပစ္စယာ-သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝိညာဏံ-ဝိညာဉ်သည်၊ (သမ္ဘဝတိ) ၊ပေ၊ ဇာတိပစ္စယာ-ဇာတိဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဇရာမရဏံ-ဇရာမရဏသည်လည်းကောင်း၊ သောက ၊ပေ၊ ပါယာသာ-

---

ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒဉ္စ၊ ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဧဝံ ဥပသမ္ပဒါ စ အနုညာတာ ၊ပေ၊ ဧဝမေတေသံ ဝိနယပဗ္ဗဇ္ဇာဒိနံ ဝိနယကမ္မာနံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ နိဒါနဒဿနံ"ဟူသော ပါဠိတော်ကို ထောက်၍လည်းကောင်း, အနုပဗ္ဗာယကာဒီ ဝတ္ထုကထာ (**၃၀၇**)၌ အဌကထာ အနိယမဝါဒ ထည့်ပုံကို ကြည့်၍လည်းကောင်း ဤမဟာခန္ဓက၏ ရှေးဦးစွာသော ဝိနယပညတ်တော်ကို အနိယမအဖြစ်ဖြင့် ထည့်ထားပါသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ကား **"ယေန သမယေန-၌၊ ဘဂဝတော-၏၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိကာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်အပ်သောအခါသည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်၏"**ဟု ထည့်သည်။

အမှာ။ ။ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို စူဠဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ ကမ္မက္ခန္ဓက ပါဠိတော်နိဿယ (**၄၆၉**)၌ ပြထားပြီ၊ ကျမ်းညွှန်းဆိုင်ရာတို့ကို **"ရှေးနိဿယ"**ဟု ဆိုလျှင် **"ဆင်တဲဆရာတော်၏နိဿယ"**ဟုလည်းကောင်း, **"ဋီကာ"**ဟု သာမည်ဆိုလျှင် **"သာရတ္ထဋီကာ"**ဟုလည်းကောင်း, **"ဘာသာဋီကာ"**ဟုဆိုလျှင် **"မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ (မဟာဝါဘာသာဋီကာ)"**ဟုလည်းကောင်း မှတ်ပါ။

ဝမ်းနည်းခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း, စိတ်ဆင်းရဲခြင်း, ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း တို့သည်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝं–ဤ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းကြောင့် သာ၊ ကေဝလဿ–သုဒ္ဓမဖက် သက်သက်သော၊ ဝါ–အလုံးစုံသော၊ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ–ဤဒုက္ခအစုတို့၏၊ သမုဒယော–ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိ လသော် ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ–ထင်ရှား၏၊ [ဤပဋိစ္စသမุปบาท အနက် အကျယ်ကို အခြေပြုသကြိုဟ် ပစ္စယသင်္ဂဟ ရေးခဲ့ပြီ။]

တု–အနုလောမပက္ခမှတစ်ပါး ပဋိလောမပက္ခကား၊ အဝိဇ္ဇာယ ဧဝ–အဝိဇ္ဇာ၏ပင်၊ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ–အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းအကျန် မရှိအောင် ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ သင်္ခါရနိရောဓော–သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) သင်္ခါရနိရောဓာ–သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိညာဏနိရောဓော–ဝိညာဉ်၏ ချုပ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ၊ပေ၊ ဇာတိနိရောဓာ–ဇာတိ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ဇရာမရဏံ–သည်လည်းကောင်း၊ သောက ၊ပေ၊ ဥပါယာသာ–တို့သည်လည်း ကောင်း၊ နိရုဇ္ဈန္တိ–ချုပ်ကုန်၏၊ ဧဝं–ဤ အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်သာ၊ ကေဝလဿ၊ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ–၏၊ နိရောဓော–ချုပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ ဣတိ–သို့၊ (မနသိ အကာသိ။)

☰ အထ–ဌ၊ (ပဋိစ္စသမุปบาท်ကို အနုလုံ ပဋိလုံ နှလုံးသွင်းတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ ဧတမတ္ထं–ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့ကြောင့် သင်္ခါရစသော ဒုက္ခဖြစ်၏၊ အဝိဇ္ဇာ စသည်တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရ စသော ဒုက္ခချုပ်၏ဟူသော ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊) ဝိဒိတ္တာ–သိတော်မူ၍၊ တာယံ ဝေလာယံ–ထိုအချိန်၌၊(အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သိတော်မူရာ ထိုအချိန်အခါ၌၊ ဣမံ ဥဒါနံ–ဤ ဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနေသိ–ကျူးရင့်တော်မူပြီ၊ [**"ဣမံ ဥဒါနံ–ပိတိအထွက် လေဟုန်တက်၍ ထွက်ပေါ်လာသော ဤ ဂါထာ စကားကို၊ ဥဒါနေသိ–ထွက်ပေါ်စေတော်မူပြီ၊ ဝါ–မြွက်ဆိုတော်မူပြီ"**ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးပါ၊] (ကိं–အဘယ်သို့ ကျူးရင့်တော်မူသနည်း?၊) **"ယဒါ ဟဝေ၊ပေ၊ သဟေတုဓမ္မ"**န္တိ–ယဒါ ဟဝေ ၊ပေ၊ သဟေတုဓမ္မံဟူ၍၊ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ ယဒါ–အကြင်အခါ၌၊ အာတာပိနော–ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာလောင်မြိုက်တတ်သော သမ္မပ္ပဓာန်ဝီရိယရှိထသော၊ ဈာယတော–အာရမဏူပနိဇ္ဈာန်ဖြင့် ကသိဏ်းအစရှိသော အာရုံ, လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန်ဖြင့်

အနိစ္စ စသော လက္ခဏာ, နိဗ္ဗာန်၏ တထလက္ခဏာကို ရှုထသော၊ ဗြာဟ္မဏသ-မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)၊ ဟဝေ-ထင်ရှားစွာ၊ ဓမ္မာ-သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါး ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့သည်၊ ပါတု ဘဝန္တိ-ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏၊ **တစ်နည်း**-ဓမ္မာ-သစ္စာလေးပါး တရားတို့သည်၊ ပါတု ဘဝန္တိ-ထင်ရှားလာကုန်၏၊ အထ-သုံးဆယ်ခုနစ်ပါး ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်လာရာ ထိုအခါ၌၊ ဝါ-သစ္စာလေးပါး တရားတို့ ထင်ရှားလာရာ ထိုအခါ၌၊ အသ-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)၊ သဗ္ဗာ-အလုံးစုံကုန်သော၊ ကခ်ါ-ယုံမှားခြင်းတို့သည်၊ ဝပယန္တိ (ဝိ+အပ+ယန္တိ)-ကင်းကုန်၏၊ ဝါ-ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏၊ (ကသ္မာ-အဘယ့်ကြောင့်နည်း?၊) ယတော-အကြင့်ကြောင့်၊ (သော-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) သဟေတုဓမ္မံ-အဝိဇ္ဇာ စသော အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော သင်္ခါရစသော အကျိုးတရားကို၊ ပဇာနာတိ-အပြားအားဖြင့် သိတော်မူ၏၊ (**တတော-ထို့ကြောင့်တည်း**၊) [ဤဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၂။ အထ ခေါ-ထိုအခါ၌၊ (ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒ်ကို ဆင်ခြင်တော်မူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝါ၊ ရတ္တိယာ-၏၊ မဇ္ဈိမံ ယာမံ-မဇ္ဈိမယံပတ်လုံး၊ ပေ၊ ဝပယန္တိ၊ (ရှေ့အတိုင်းပေးပါ၊) (ကသ္မာ-နည်း?၊) ယတော-အကြင့်ကြောင့်၊ (သော-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ပစ္စယာနံ-အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းတရားတို့၏၊ ခယံ-ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို၊ အဝေဒိ-သိတော်မူပြီ၊ (တတော-ထို့ကြောင့်တည်း။)

၃။ အထ ခေါ-ထိုအခါ၌၊ (နိဗ္ဗာန်ကို ဆင်ခြင်တော်မူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝါ၊ ရတ္တိယာ၊ ပစ္ဆိမံ ယာမံ-ပစ္ဆိမယံပတ်လုံး၊ ပေ၊ ဥဒါနေသိ။

ဂါထာအနက်။ ။ယဒါ-၌၊ ပေ၊ ပါတု ဘဝန္တိ၊ (ရှေ့ကအတိုင်း_ဆိုပါ၊) အထ-သုံးဆယ်ခုနစ်ပါး ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ ဖြစ်ပေါ်လာရာ ထိုအခါ၌၊ ဝါ-သစ္စာလေးပါးတရားတို့ ထင်ရှားလာရာ ထိုအခါ၌၊ (သော-ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) (တေဟိ ဓမ္မေဟိ-ထိုဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ဖြင့်၊

တစ်နည်း–တေန မဂ္ဂေန–ထိုအရိယမဂ်ဖြင့်၊ မာရသေနံ–မာရ်နတ်၏ စစ်တပ်ကို၊ ဝိဓူပယံ–ဖျက်ဆီးလျက်၊ တိဋ္ဌတိ–တည်နိုင်၏၊ (ကိမိဝ–အဘယ်ကဲ့သို့နည်း?၊) သူရိယော–နေသည်၊ အန္တလိက္ခံ–ကောင်းကင်ကို၊ သြဘာသယံ–ပြောင်ပြောင်ဝင်းဝင်း ထိန်လင်းစေလျက်၊ (အန္ဓကာရံ–အမိုက်မှောင်ကို၊ ဝိဓူပယံ–လျက်၊ တိဋ္ဌတိ)ဣဝ–တည်နိုင်သကဲ့သို့တည်း၊ [ဤကား ပါဠိရှိအတိုင်း ဥပမာကို အပြင်ထုတ်၍ ပေးပုံတည်း၊]

တစ်နည်း–ယဒါ ၊ပေ၊ အထ–၌၊ ဝါ–၌၊ သူရိယော–သည်၊ အန္တလိက္ခံ–ကို၊ သြဘာသယံ–လျက်၊ (အန္ဓကာရံ–ကို၊ ဝိဓူပယံ–လျက်၊ တိဋ္ဌတိ) ဣဝ–ကဲ့သို့ (တထာ–ထို့အတူ၊) သော–ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ တေဟိ ဓမ္မေဟိ–တို့ဖြင့်၊ **တစ်နည်း**–တေန မဂ္ဂေန–ဖြင့်၊ မာရသေနံ–ကို၊ ဝိဓူပယံ–လျက်၊ တိဋ္ဌတိ–၏။ [ဤကား ဥပမာကို အတွင်းသွင်း၍ ပေးပုံတည်း။]

ဗောဓိကထာ–ဗောဓိကထာသည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီး၏။

၂–အဇပါလကထာ

၄။ အထ ခေါ–၌၊ (ရတနဃရဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝါ–သည်၊ သတ္တာဟသယ–ခုနစ်ရက်၏၊ အစ္စယေန–လွန်ရာအခါ၌၊ တမှာ သမာဓိမှာ–ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိမှ၊ ဝုဋ္ဌဟိတွာ–ထတော်မူ၍၊ ဗောဓိရုက္ခ မူလာ–ဗောဓိပင်၏ အနီးအောက်မှ၊ ယေန–အကြင် အရပ်၌၊ အဇပါလနိဂ္ဂြောဓော–အဇပါလညောင်ပင်သည်၊ (အတ္ထိ၊) တေန–အဇပါလညောင်ပင်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ [2]–ကြွတော်မူပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ–၍၊ ပေ၊ နိသီဒိ–ပြီ။

၁။ ဗောဓိရုက္ခမူလာ ၊ပေ၊ ဥပသင်္ကမိ။ ။ဤသို့ ပါဠိတော်၌ ဗောဓိပင်အောက်ဝယ် ခုနစ်ရက် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးနောက် အဇပါလပညောင်ပင်အောက်သို့ ကြွတော်မူပုံကို ပြထား၏၊ သို့ရာတွင် အဋ္ဌကထာဝယ် ဗောဓိရုက္ခမူလသတ္တာဟ (ပလ္လင်သတ္တာဟ)အပြီးမှာ အနိမိသသတ္တာဟ, ရတနစင်္ကမသတ္တာဟ ရတနဃရသတ္တာဟတို့ကို

အထ ခေါ်–ထိုင်နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ အညတရော–တစ်ယောက်သော၊ ဟုံဟုက်ဧာတိကော–**ဟုံဟုံ**ဟု ပြုတတ်သူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ (ဟေးဟေး, ဖယ်ပေး ဖယ်ပေးဟု ပြုတတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊) ဗြာဟ္မဏောာ–ဗြာဟ္မဏာသည်၊ ယေန–အကြင်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ (အတ္ထိ)၊ တေန–မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–သွားပြီ၊ ဥပသင်္ကမိတ္မာ–၍၊ ဘဂဝတာ–နှင့်၊ သဒ္ဓိं–အတူ၊ သမ္မောဒိ–ခမနီယ စသည်သဘော မေးမြန်းပြောလျက် ရောနှောမိပြီ၊ သမ္မောဒနီယံ–ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော၊ **တစ်နည်း**–သမ္မောဒနီယံ–ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ သာရဏီယံ–အဆက်မပြတ် ဖြစ်စေထိုက်သော၊ (အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် စကားသုံး ကောင်းလှ သဖြင့် ထပ်ကာ ထပ်ကာ ပြောထိုက်သော၊) **တစ်နည်း**–သာရဏီယံ–မပြတ် မပြတ် အမှတ်ရထိုက်သော၊ (ပြောပြီးနောက်လည်း မပြတ် မပြတ် မကြာ မကြာ အမှတ်ရထိုက်သော၊) ကထံ–စကားကို၊ ဝီတိသာရေတ္မာ–ပြီးဆုံးစေ၍၊ ဧကမန္တံ–သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ၊ ဝါ–သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသောအရပ်အဖို့၌၊ အဋ္ဌာသိ–တည်ပြီ၊ [**"သမ္မောဒိ"** စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာ ဋီကာ, ပထမအုပ်, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍာ၌ ပြထားပြီ။]

ဧကမန္တံ–စွာ၊ ဝါ–၌၊ ဌိတော–တည်ပြီးသော၊ ဗြာဟ္မဏောာ–သည်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဧတံ–ဤစကားကို၊ အဝေါစ–လျှောက်ပြီ၊ (ကိုံ–အဘယ်သို့ လျှောက်သနည်း?၊) **"ဘော ဂေါတမ–အရှင်ဂေါတမ၊ ကိတ္တာဝတာ–အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဗြာဟ္မဏောာ–ဗြာဟ္မဏာသည်၊ ဟောတိ နု ခေါ်–ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း?**၊ (နှုတိ သံသယတ္ထေ နိပါတော၊–ဋီကာ၊) ဗြာဟ္မဏာ ကာရကာ–ဗြာဟ္မဏ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ–တရားတို့သည်၊ ကတမေ ပန–အဘယ်တို့ပါနည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ပြတော်မူထား၏၊ ထို့ကြောင့် **"အထ ခေါ်–ရတနဃရဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌"**ဟု အနက်ပေးပါသည်၊ အနိမိသသတ္တာဟ စသည်တို့လည်း ဗောဓိပင်၏ အနီးခ်ပင် ဖြစ်သောကြောင့် **"ဗောဓိရုက္ခမူလာ ယေန အဇပါလနိဂြောဓော တေနုပသင်္ကမိ"**ဟု ပါဠိတော်၌ မိန့်သည်ဟု မှတ်ပါ။ [အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

အထ ခေါ-လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ တေမတ္ထံ-ဤ(ဗြာဟ္မဏ-ရဟန္တာဟူသော) အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝိဒိတ္တာ ၊ပေ၊ ဣမံ ဥဒါနံ-ကို၊ ဥဒါနေသိ၊ (ကိ"?) ယော ဗြာဟ္မဏော ၊ပေ၊ ကုဟိဉ္စိ လောကေတိ-ယော ဗြာဟ္မဏော ၊ပေ၊ ကုဟိဉ္စိ လောကေဟူ၍၊ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ ယော ဗြာဟ္မဏော"-အကြင် ဗြာဟ္မဏသည်၊ ဗာဟိတ ပါပဓမ္မော-မျှောအပ်ပြီးသော မကောင်းမှုအကျင့် ရှိ၏၊ နိဟုံဟုကော-ဟုံဟုံဟု ပြုတတ်သော မာန, ကောဓ မရှိ၊ နိက္ကသာဝေါ-ရာဂ စသော ကိလေသာဖန်ရည် မရှိ၊ ယတတ္တော-ဘာဝနာကို အားထုတ်ကြောင်း ဝီရိယနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိ၏၊ **တစ်နည်း**-ယတတ္တော-စောင့်စည်းအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိ၏၊ ဝေဒန္တဂူ-မဂ်ဉာဏ်လေးပါးဖြင့် နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော အဆုံးသို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၏၊ **တစ်နည်း**-ဝေဒန္တဂူ-မဂ်ဉာဏ်လေးပါး၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးဖြစ်၏၊ ဝုသိတ ဗြဟ္မစရိယော-ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယရှိ၏၊ ယဿ-အကြင် ဗြာဟ္မဏ၏ (သန္တာန်၌၊) လောကေ-သတ္တလောက၌၊ ကုဟိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံ၌၊ ဥဿဒါ-ထောင်လွှားတက်ကြွတတ်သော ရာဂ စသော တရားတို့သည်၊ နတ္ထိ-မရှိကုန်၊ သော-ထို ဗြာဟ္မဏသည်၊ ဓမ္မေန-တရားသဖြင့်၊ ဗြာဟ္မဝါဒံ-ငါ ဗြာဟ္မဏဟူသော ဝါဒကို၊ ဝဒေယျ-ပြောဆိုနိုင်ရာ၏။ (ဤဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

အဇပါလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၁။ **အာကာရဝါကျ၌ အနက်ပေးပုံ။** ။ အာကာရဝါကျ၌ ကိ"သဒ္ဒါ ထည့်၍ အထက်ပါအတိုင်းလည်းကောင်း, **"ဣမံ ဥဒါနံ-ကို၊ ဥဒါနေသိ-ပြီ၊ (ကိ"-နည်း?၊) ယော ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ဗာဟိတပါပဓမ္မော-၏၊ ပေ၊ ဗြာဟ္မဏဝါဒံ-ကို၊ ဝဒေယျ-ရာ၏၊ ဣတိ-သို့၊ (ဥဒါနေသိ-ပြီ၊)"**ဟုလည်းကောင်း ပေးနိုင်၏၊ [**"ဣတိသဒ္ဒါ, အာကာရတောတက, နောက်၌ ပြမူ, ဝါစကပုဗ္ဗာ, ကိ"သဒ္ဒါကို, ရှေ့မှာ စွက်၍, အနက် သမ္မန်မြှ"** -နိယံ။]

တစ်နည်း-တာယံ ဝေလာယံ-၌၊ ယော ဗြာဟ္မဏော ၊ပေ၊ ကုဟိဉ္စိ လောကေတိ-ဟူ၍၊ ဝါ-ဟူသော၊ ဣမံ ဥဒါနံ-ကို၊ ဥဒါနေသိ-ပြီ၊ ဤသို့လည်း အာကာရဝါကျကို အတွင်းသို့ သွင်း၍ ပေးနိုင်ပါသည်၊ နောက်နောက် အာကာရဝါကျတို့၌လည်း ဤနည်း ချည်းတည်း။

၃–မုစလိန္ဒကထာ

၅။ အထ ခေါ–၌၊ (အဓိပါလညောင်ပင်အောက်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) ပေ၊ ယေန–၌၊ မုစလိန္ဒော–ကျည်းပင်သည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ တေန ခေါ ပန သမယေန–၌၊ မဟာ–ကြီးစွာသော၊ အကာလမေဃော–အခါမဲ့၌ ဖြစ်သော မိုးသည်၊ (မိုးအခါ မဟုတ်ဘဲ ရွာသော မိုးသည်၊) ဥဒပါဒိ–ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ သီတဝါတဒုဒ္ဒိနိ–အေးမြသော လေသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော နေ့ရှိသော၊ (အကြား အကြား၌ မိုးရေပါသောကြောင့် အေးမြသောလေ တိုက်ခတ်လျက်ရှိသော၊) သတ္တာဟဝဒ္ဒလိကာ–ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး မိုးရွာခြင်းသည်၊ (အဟောသိ–ဖြစ်ပြီ။) [**"မဟာ အကာလမေဃော ဥဒပါဒိ"**ကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်၊ အဌကထာ၌ **"အဟောသိ"**ဟု စပ်ပုဒ် ထည့်သည်။]

အထ ခေါ–၌၊ မုစလိန္ဒော–မုစလိန္ဒ မည်သော၊ (ကျည်းပင်၏ အနီးအောက်၌ နေသောကြောင့် မုစလိန္ဒ မည်သော၊) နာဂရာဇာ–နဂါးမင်းသည်၊ သကဘဝနာ–မိမိ၏ ဗိမာန်မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ–ထွက်၍၊ ဘဂဝတော–၏၊ ကာယံ–ကိုယ်တော်ကို၊ သတ္တက္ခတ္တုံ–ခုနစ်ကြိမ်၊ (ခုနစ်ပတ်၊) ဘောဂေဟိ–အခွေတို့ဖြင့်၊ (ကိုယ်တို့ဖြင့်၊) ပရိက္ခိပိတ္တာ–ရစ်ပတ်၍၊ ဥပရိမုဒ္ဓနိ–ဦးထိပ်တော်၏ အထက်၌၊ မဟန္တံ–ကြီးစွာသော၊ ဖဏံ–ပါးပျဉ်းကို၊ ကရိတ္တာ–ပြု၍၊ အဋ္ဌာသိ–တည်ပြီ၊ (ကိုယ်–အဘယ်သို့ကြံ၍ တည်သနည်း?၊) **"ဘဂဝန္တံ–ကို၊ သီတံ–အအေးသည်၊ မာ(ဗာဓယိတ္ထ)–မနှိပ်စက်ပါစေလင့်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဥဏှံ–အပူသည်၊ မာ(ဗာဓယိတ္ထ) ၊ပေ၊ ဍံသမကသ ဝါတာတပသရီသပသမ္ဖဿော–မှက်, ခြင်, လေ, နေပူ, မြွေ, ကင်းတို့၏ အတွေ့သည်၊ မာ(ဗာဓယိတ္ထ)၊"** ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍ တည်နေပြီ။

ဤ အထ ခေါ၊ပေ၊အစ္ဆယေန–၌၊ ဝိဒ္ဓံ–ဖောက်ထွင်းအပ်သော၊ ဝိဂတဝလာဟကံ–ကင်းသော မိုးတိမ်ရှိသော၊ ဒေဝံ–ကောင်းကင်ကို၊ ဝိဒိတ္တာ–သိ၍၊ ဘဂဝတော–၏၊ ကာယာ–မှ၊ ဘောဂေ–တို့ကို၊ ဝိနိဝေဌေတ္တာ–ဖြေ၍၊ သကဝဏ္ဏံ–မိမိ၏ အသွင်ကို၊ (နဂါးအသွင်ကို၊) ပဋိသံဟရိတ္တာ–ရုပ်သိမ်း၍၊ မာဏဝကဝဏ္ဏံ–လုလင်ငယ်၏ အသွင်ကို၊ အဘိနိမ္မိနိတ္တာ–ဖန်ဆင်း၍၊ ဘဂဝတော–၏၊ ပုရတော–ရှေ့တော်၌၊ ပဗ္ဗလိကော– မြှောက်ချီအပ်သော လက်အုပ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊

ဘဂဝန္တံ–ကို၊ နမသ္သမာနော–ရှိခိုးလျက်၊ အဋ္ဌာသိ, အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ဧတမတ္ထံ–ကို၊ (**"ဝိမုတ္တိသုခကို ခံစားရသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အရပ်၌ပင် သုခဖြစ်၏"**ဟူသော ဤအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊) ဝိဒိတ္တာ တာယံ ဝေလာယံ၊ ဣမံ ဥဒါနံ–ကို၊ (ဝိဝေက၏ အာနုဘော်ကို ထင်ရှားပြတတ်သော ဤဥဒါန်းကို၊) ဥဒါနေသိ (ကိ?)၊ သုခေါ ဝိဝေကော တုဋ္ဌဿ ၊ပေ၊ ဧတံ ဝေ ပရမံ သုခန္တိ–သုခေါ ဝိဝေကော တုဋ္ဌဿ ၊ပေ၊ ဧတံ ဝေ ပရမံ သုခံဟူ၍၊ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနုက်။ ။တုဋ္ဌဿ–မဂ်ဉာဏ်လေးပါးဖြင့် နှစ်သက် ရောင့်ရဲထသော၊ သုတဝမ္မဿ–ထင်ရှားပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရား ရှိထသော၊ ပဿတော–ခန္ဓာပဓိမှ ကင်းဆိတ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝါ–မြင်ထိုက်သမျှ အလုံးစုံသော တရားကို ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဝိဝေကော–ခန္ဓာပဓိမှ ကင်းဆိတ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည်၊ သုခေါ–ချမ်းသာကြောင်းပေတည်း၊ လောကေ–လောက၌၊ အဗျာပဇ္ဇံ–ဒေါသ, ဗျာပါဒ မရှိသော စိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဥပစာရ မေတ္တာသည်၊ သုခံ–တည်း၊ ပါဏဘူတေသု–သတ္တဝါတို့၌၊ (သတ္တဝါ အပေါ်၌၊) သံယမော–စောင့်စည်းခြင်းသည်၊ ဝါ–စောင့်စည်းကြောင်း ဥပစာရကရဏာသည်၊ သုခေါ–တည်း။

လောကေ–၌၊ ကာမာနံ–ဝတ္ထု, ကိလေသာ နှစ်ဖြာသော ကာမတို့၏၊ သမတိက္ကမော–လွန်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော၊ ဝိရာဂတာ–ကင်းသော ရာဂရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အနာဂါမိမဂ်သည်၊ ဝါ–ရာဂမရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အနာဂါမိမဂ်သည်၊ သုခါ–တည်း၊ အသ္မိ မာနသ–ငါ ဖြစ်၏ဟူသော မာနကို၊ ယော ဝိနယော–အကြင် ပယ်ဖျောက်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) ဧတံ–ဤအရဟတ္တမဂ်သည်၊ ဝေ–စင်စစ်၊ ပရမံ–လွန်မြတ်သော၊ သုခံ–ချမ်းသာကြောင်း ပေတည်း (ဤဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

မုစလိန္ဒကထာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

****

၄-ရာဇာယတနကထာ

၆။ အထ ခေါ-၌၊ (ကျည်းပင်အောက်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ ၌)၊ပေ၊ မုစလိန္ဒမူလာ-ကျည်းပင်၏ အနီးအောက်မှ၊ ယေန-၌၊ ရာဇာယတနံ-လင်းလွန်းပင်သည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ တပုဿဘလ္လိကာ-**တပုဿ, ဘလ္လိက**တို့ မည်သော၊ ဝါဏိဇာ-ကုန်သည်တို့သည်၊ ဥက္ကလာ-ဥက္ကလာနေရပ်မှ၊ တံ ဒေသံ-ထိုအရပ်သို့၊ (မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထို မဇ္ဈိမဒေသသို့၊) အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နာ-ရည်သောခရီးကို သွားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အထ ခေါ-၌၊ တပုဿဘလ္လိကာနံ-သော၊ ဝါဏိဇာနံ-တို့၏၊ ဥတိသာလောဟိတာ-သွေးသား စပ်သော ဆွေမျိုးဖြစ်သော၊ (အခြားနေရာ၌ ဥတိနှင့် သာလောဟိတသည် အရက္ခဲပြားသော်လည်း ဤ နေရာ၌ တူ၏၊) ဒေဝတာ-နတ်သည်၊ တပုဿ ဘလ္လိကေ-သော၊ ဝါဏိဇေ-တို့ကို၊ ဧတံ-ဤစကားကို၊ အဝေါစ-ပြောပြီ၊ (ကိုး?) **"မာရိသာ-အမောင်တို့၊ အယံ ဘဂဝါ-ဤ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ရာဇာယတန မူလေ-၌၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ (ဟုတ္တာ)၊ ပဌမံ-နောက်နောက် သီတင်းသုံးတော်မူခြင်း တို့၏ ရှေးဦးစွာ၊ ဝိဟရတိ-သီတင်းသုံးတော်မူနေ၏၊ ဂစ္ဆထ-သွားကြကုန်လော့၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ မဇ္ဈေန စ-မဖွဲ့မဆုပ်အပ်သော မုန့်မှုန့်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဓုပိဏ္ဍိကာယ စ-ပျားရည် စသည်တို့ဖြင့် ရောစပ်အပ်သော မုန့်လုံး-မုန့်ခဲဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပဋိမာနေထ-မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ကြကုန်လော့၊ တံ-ထို မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ခြင်းသည်၊ ဝေါ-အသင်တို့၏၊ ဒီဃရတ္တံ-ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဟိတာယ-စီးပွားအလိုဌာ၊ သုခါယ-ချမ်းသာခြင်းဌာ၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်၊"** ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

အထ ခေါ ၊ပေ၊ မဓုပိဏ္ဍိကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အဘိဝါဒေတ္တာ-အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီး၍၊ ဧကမန္တံ-၌၊ အဋ္ဌံသု-တည်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဧတံ-ဤ စကားကို၊ အဝေါစုံ-လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး-ကုန်သနည်း?၊) **"ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ နော-တပည့်တော်တို့၏၊ မန္ဒဗ္ဗ-ကိုလည်းကောင်း၊ မဓုပိဏ္ဍိကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-ခံယူတော်မူပါ၊ ယံ-ယင်းသို့ ခံယူတော်မူခြင်းသည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ဒီဃရတ္တံ၊ ပေ၊ အသ-ဖြစ်ရာပါ၏၊"** ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ အထ ခေါ-၌၊ (လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝတော-၏၊ ဧတံ-ဤ အကြံတော်သည်၊ အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊ (ကိုး?)၊ **"တထာဂတာ-ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဟတ္ထေသု-**

လက်တို့၌၊ ဝါ–တို့ဖြင့်၊ နှ ခေါ် ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှုန်–ခံယူတော်မမူကြကုန်၊ အဟံ–သည်း ကိမှိ–အဘယ်ဝတ္ထုမျှ၌၊ ဝါ–ဖြင့်၊ မန္ဒူ ၊ပေ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှေယျံ နှ ခေါ်–ခံယူရပါမည်နည်း?၊" ဣတိ–ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ်–အကြံတော်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊ စတ္တာရော–လေးယောက်ကုန်သော၊ မဟာရာဇာနော–နတ်မင်းကြီးတို့သည်၊ ဘဂဝတော–၏၊ စေတော ပရိဝိတက္ကံ–စိတ်၏ အကြံတော်ကို၊ စေတသာ–မိမိတို့၏ စိတ်ဖြင့်၊ အညာယ–သိ၍၊ စတုဒ္ဒိသာ–လေးပါးသော အရပ်မှ၊ (အရပ်လေးမျက်နှာမှ၊) (အာဂန္တွာ–လာ၍၊) စတ္တာရော–လေးလုံးကုန်သော၊ သေလမယေ–ကျောက်ညိုပကတိရှိကုန်သော၊ ဝါ–ကျောက်ညိုအတိ ပြီးကုန်သော၊ ပတ္တေ–သပိတ်တို့ကို၊ ဘဂဝတော–အား၊ ဥပနာမေသုံ–ကပ်လှူကြကုန်ပြီ၊ [**"ဘဂဝတော–၏၊ ဥပနာမေသုံ–အနိုးသို့ ညွှတ်စေကြကုန်ပြီ"**ဟု သဒ္ဒတ္ထဖြစ်၏၊] (ကိုး–အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ကပ်လှူကြကုန်သနည်း?၊) **"ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ဣဓ–ဤသပိတ်၌၊ ဝါ–ဖြင့်၊ ပေ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှာတု–ပါ၊"** ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍ ·ကပ်လှူကြကုန်ပြီ။

ဘဂဝါ၊ ပစ္စဋ္ဌေ (ပတိ+အဋ္ဌေ)–အသီးအသီး မျှားသော အဖိုးရှိသော၊ ဝါ–အသစ်စက်စက်ဖြစ်သော၊ သေလမယေ–သော၊ ဝါ–သော၊ ပတ္တေ–၌၊ မန္ဒူ ၊ပေ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေသိ–ခံယူတော်မူပြီ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတွာ–ပြီး၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိ–ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီ၊ အထ ခေါ် တပုဿဘလ္လိကာ၊ ဝါဏိဇာ–တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ သြနိတ ပတ္တပါဏိ–သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော လက်ရှိတော်မူသည်ကို၊ ဝိဒိတွာ–သိ၍၊ ဘဂဝတော–၏၊ ပါဒေသု–ခြေတော်တို့၌၊ သိရသာ–ဦးခေါင်းဖြင့်၊ နိပတိတွာ–ပျပ်ဝပ်၍၊ ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိုး?)၊ **"ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ စတော မယံ–ထိုတပည့်တော်တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ–တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သရဏံ–ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမ–ဆည်းကပ်ပါကုန်၏၊ ဝါ–ဥာဏ်ဖြင့် သိမှတ်ပါကုန်၏၊ ဘဂဝါ–သည်၊ နော–တပည့်တော်တို့ကို၊ အဇ္ဇတံ–ယနေ့ကို၊ အဂ္ဂေ–အစပြု၍၊ ပါဏုပေတေ–အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်တတ်ကုန်သော၊ သရဏံ–ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတေ–ဆည်းကပ်တတ်ကုန်သော၊ ဥပါသကေ–ဥပါသကာတို့ဟူ၍၊ ဓာရေတု–စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ၊ ဝါ–မှတ်တော်မူပါ၊"** ဣတိ – ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။ [သရဏံ စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို

ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊] တေ စ-ထို **တပုဿ, ဘလ္လိက**တို့သည်သာ၊ လောကေ-၌၊ ပဌမ-ရှေးဦးစွာ၊ ဒွေဝါစိကာ-နှစ်ခွန်းသောစကား ရှိကုန်သော၊ (**"ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ, ဓမ္မဉ္စ"**ဟူသော နှစ်ခွန်းသောစကား ရှိကုန်သော၊) **တစ်နည်း**၊ ဒွေဝါစိကာ-နှစ်ခွန်းသော စကားတို့ဖြင့် ဥပါသကာ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော၊ ဥပါသကာ-ဥပါသကာတို့သည်၊ အဟေသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ရာဇာယတနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဗြဟ္မာယာစနကထာ

၇။ အထ ခေါ-၌၊ (လင်းလွန်းပင်၏ အနီးအောက်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌)၊ ပေ၊ ဘဂဝါ၊ တတြ အဇပါလနိဂ္ရောဓမူလေ-ထို အဇပါလပညောင်ပင်၏ အနီးအောက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ [ဘုရားရှင်သည် ရာဇာယတနမှ အဇပါလနိဂ္ရောဓသို့ တစ်ဖန် ကြွတော်မူသည်၊] အထ ခေါ-၌၊ ဘဂဝတော-၏၊ (**"စေတသော ပရိဝိတက္ကော"**၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ ရဟောဂတသမ-ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ရောက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသလ္လီနသမ-အာရုံများစွာ, စိတ်ကိုခွာ၍, သင့်ရာကောင်းမြတ်, တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌ ငြိုကပ်တော်မူစဉ်၊ ဝါ-တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူစဉ်၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ စေတသော-စိတ်၏၊ ပရိဝိတက္ကော-အကြံတော်သည်၊ ဥဒပါဒိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိုး?)။

"မေ-ငါသည်၊ အဓိဂတော-ထိုထွင်း၍ သိအပ်, ရအပ်ပြီးသော၊ အယံ ဓမ္မော-ဤ သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ (**"ဒုဒ္ဒသော"**စသည်၌ စပ်၊) **ဝါ-သည်၊ ဂမ္ဘီရော-နက်နဲလှ၏၊** (ပါမိရှိသူတို့၏ ဉာဏ်မှတစ်ပါး အခြားသူတို့၏ ဉာဏ်ဖြင့် မထောက်နိုင်လောက်အောင် နက်နဲလှ၏၊) **(ဂမ္ဘီရတ္တာ ဓေ-နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊) ဒုဒ္ဒသော-ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်ထိုက်၏၊ ဝါ-မြင်နိုင်ခဲ၏၊ (ဒုဒ္ဒသတ္တာ ဓေ-မြင်နိုင်ခဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်၊) ဒုရနုဗောဓော-ခဲယဉ်းသဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်၏၊ ဝါ-သိနိုင်ခဲ၏၊ သန္တော-ကိလေသာနှင့် သစ်ါရဟူ, အပူခပ်သိမ်း, ကုန်ငြိမ်းကင်းပသဖြင့် အေးမြ၏၊** တစ်နည်း၊ **သန္တော-သန္တာရမဏ သဘာဝကြောင့် အေးမြ၏၊ ပဏီတော-အရသာရှိ, ဘောဇဉ်၏သို့, သိ၍မဝ, မွန်မြတ်လှ၏၊** [ဤ **"သန္တော, ပဏီတော"** နှစ်ပုဒ်နှင့် လောကုတ္တရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာနှစ်ပါးကိုသာ ရည်ရွယ်တော်မူ၏၊] **အတက္ကာဝစရော-**

ကြဲဆတတ်သောဥာဏ်သည် မသက်ရောက် အပ် မသက်ရောက်နိုင်၊ နိပုဏော-သိမ်မွေ့၏၊ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယော-လူပြိန်းတို့မှာ, မတန်ရာသဖြင့်, ပညာကြီးလတ်, ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သာ သိအပ်သိနိုင် သိပိုင်၏၊ ["ဂမ္ဘီရော"စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

အယံ ပဇာ ပန-ဤ သတ္တဝါအံ့ပေါင်းသည်ကား၊ အာလယရာမာ-ငြိကပ်မှီဝဲအပ်သော ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မွေ့လျော်တတ်၏၊ (အဋ္ဌကထာနည်း၊) ဝါ-ငြိကပ်မှီဝဲတတ်သော တဏှာဝိစရိတ တရားတို့ဖြင့် မွေ့လျော်တတ်၏၊ (ဋီကာနည်း၊) အာလယရတာ-ငြိကပ်မှီဝဲအပ်သော ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ အမြဲမွေ့လျော်တတ်၏၊ ဝါ-၏၊ အာလယသမ္မုဒိတာ-ငြိကပ်မှီဝဲအပ်သော ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်တတ်၏၊ ဝါ-၏၊ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာတို့၌ ပြထားပြီ၊] ယဒိဒံ (ယော+အယံ) ဣဒပစ္စယတာ ပဋိစ္စသမุပ္ပာဒေါ-ဤ သင်္ခါရ စသော အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ စသော တရားဟူသော အကြောင် ပဋိစ္စသမุပ္ပာဒ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) အာလယရာမာယ-သော၊ ဝါ-သော၊ ပေ၊ ပဇာယ-သည်၊ ဣဒံ ဌာနံ-ဤ ပဋိစ္စသမุပ္ပာဒ်ဟူသော အရာဌာနကို၊ ဒုဒ္ဒသံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ်၏၊ (မြင်နိုင်-ခဲ၏။)

သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော-အလုံးစုံသော လှုပ်လှုပ်ရှားရှား သင်္ခါရတရားတို့၏ ငြိမ်သက်ရာဖြစ်ထသော၊ သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေါ-အလုံးစုံသော ဥပဓိတို့ကို စွန့်လွှတ်အပ်ရာ ဖြစ်ထသော၊ တဏှာက္ခယော-တဏှာတို့၏ ကုန်ရာဖြစ်ထသော၊ ဝိရာဂေါ-ရာဂကိုမှတ်, အရုပ်ရုပ်သော ကိလေသာတို့၏ မတပ်မက်ရာ ဖြစ်ထသော၊ နိရောဓော-ဇရာ, မရဏ စသည်အပြား အလုံးစုံသော ဝဋ္ဋဒုက္ခတရားတို့၏ ချုပ်ရာဖြစ်ထသော၊ ယဒိဒံ (ယံ+ဣဒံ) နိဗ္ဗာန်-အကြောင် နိဗ္ဗာန်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဣဒမိ ဌာနံ-ဤ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အရာကိုလည်း၊ သုဒုဒ္ဒသံ-အလွန်ခဲယဉ်းသဖြင့် မြင်အပ်၏၊ (အလွန် မြင်နိုင်ခဲ၏။) [ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အဟံ-သည်၊ ဓမ္မံ-တရားကို၊ စေဝ ဒေသေယျံ-အကယ်၍ ဟောအုံ၊ စ-ထိုသို့ ဟောလသော်၊ ပရေ-သူတစ်ပါးတို့သည်၊ မေ-ငါ၏(တရားကို)၊ နာ အာဇာနေယျုံ-မသိနိုင်ကုန်ရာ၊ သော-ထို မသိသူတို့အား တရားဟောရခြင်းသည်၊ မမ-၏၊ ကိလမထော-ကိုယ်၏ ပင်ပန်းကြောင်းသည်၊ အသေ-ဖြစ်ရာ၏၊ သော-ထို မသိသူတို့အား တရားဟောရခြင်းသည်၊ မမ-၏၊ ဝိဟေသာ-ကိုယ်ကို

ညှင်းဆဲကြောင်းသည်၊ (ကိုယ်ကို ညှင်းဆဲရာ ရောက်သည်၊) အသ–၏၊” ဣတိ–သို့၊ (ဥဒပါဒိ)၊ အနစ္ဆရိယာ (အနု+အစ္ဆရိယာ)–အဖန်ဖန် အံ့ဩထိုက်ကုန်သော၊ (အဖန်ဖန် အံ့အားသင့်ဖွယ် ကောင်းကုန်သော၊) **တစ်နည်း၊** အနစ္ဆရိယာ (နု+အစ္ဆရိယာ)–အကြီးအကျယ် အံ့ဩထိုက်ကုန်သော၊ (အကြီးအကျယ် အံ့အားသင့်ဖွယ် ကောင်းကုန်သော၊) ပုဗ္ဗေ–ရှေးဘ၌၊ အသုတပုဗ္ဗာ–မကြားအပ်ဖူးကုန်သော၊ ဣမာ ဂါထာယော အပိသု–ဤ ဂါထာတို့သည်လည်း၊ ဘဂဝန္တံ–၏၊ ပဋ္ဌိဘံသု–ဉာဏ်တော်အား ထင်ရှားလာကုန်ပြီ၊ (ကိ–ကုန်သနည်း?၊) ကိစ္ဆေန မေ အဓိဂတံ ၊ပေ၊ တမောခန္ဓေန အာဝုတာတိ–ဟူ၍၊ (ပဋ္ဌိဘံသု၊) [အပိသူတိ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထေ နိပါတော ၊ပေ၊ ဣမာပိ ဂါထာ ပဋ္ဌိဘံသူတိ ဒီပေတိ၊–ဋီကာ။]

ဂါထာအနက်။ ။မေ–ငါသည်၊ ကိစ္ဆေန–ပါရမီ ဖြည့်စည်ဝယ် ငြိုငြင်ဆင်းရဲသဖြင့်၊ အဓိဂတံ–သိအပ် ရအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဝါ–အရိယမဂ်တရားကို၊ ဒါနိ–ယခုအခါ၌၊ ပကာသိတုံ–ထင်ရှားပြခြင်းငှာ၊ အလံ–အကျိုးမရှိတော့၊ ရာဂဒေါသပရေတောဟိ–ရာဂဒေါသတို့သည် အလွန်ရောက်အပ်သူတို့သည်၊ (ရာဂ, ဒေါသတို့သည် လွမ်းမိုးအပ်သူတို့သည်၊) အယံ ဓမ္မော–ဤ သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဝါ–ဤအရိယမဂ်တရားကို၊ နု သုသမ္ဗုဓော–လွယ်ကူစွာ မသိအပ်, မသိနိုင်။

ပဋ္ဌိသောတဂါမိ–အရိယမဂ်တည်းဟူသော ရေအယဉ်၏ ရှေးရှုဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ သွားထသော၊ **တစ်နည်း၊** ပဋ္ဌိသောတဂါမိ–တဏှာ, ဒိဋ္ဌိဟူသော ရေအယဉ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်အားဖြင့် ဖြစ်ထသော၊ နိပုဏံ–သိမ်မွေ့ထသော၊ ဂမ္ဘီရံ–မြေကို ဆောင်ထ, ရေတမျှသို့, နက်နဲထသော၊ ဒုဒ္ဒသံ–တောင်ဖြင့် လွှမ်းဖို, မုန်ညင်းစေ့သို့, ကြည့်၍ မထင်, မြင်နိုင်ခဲထသော၊ အဏုံ–အစိတ် တစ်ရာ, ခွဲဖြာစိတ်ထား, သားမြီးဖျားပမာ, သိမ်မွေ့လှစွာသော သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဝါ–အစိတ်တစ်ရာ, ခွဲဖြာစိတ်ထား, သားမြီးဖျားပမာ, သိမ်မွေ့လှစွာသော အရိယမဂ်တရားကို၊ ရာဂရတ္တာ–ကာမ, ဘဝ, ဒိဋ္ဌိ သုံးဖြာ ရာဂဖြင့် တပ်မက်နေသော သတ္တဝါတို့သည်၊ တမောခန္ဓေန–အဝိဇ္ဇာဟု, အမှောင်စုသည်၊ အာဝုတာ–လွှမ်းမိုးပိတ်ဖုံးအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နု ဒကွန္တိ–မြင်နိုင်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။ [ဤ ဂါထာတို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌လည်းကောင်း သာရတ္ထ၌လည်းကောင်း ကြည့်ပါ။]

ဣတိဟ-ဤသို့လျှင်၊ ပဋိသဏ္ဌိကွတော-စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူသော၊ ဘဂဝတော-၏၊ အဟောသုဣတာယ-တရားဟောမူခဲ့ အားထုတ်ခြင်း မရှိသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (တရားဟောတော်မမူလိုသူ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊) စိတ္တံ-စိတ်တော်သည်၊ နမတိ-ညွှတ်၏၊ ဓမ္မဒေသနာယ-တရားဟောတော်မူခြင်းအားဖြင့်၊ နော (နမတိ)-မညွှတ်။

၈။ အထ ခေါ-၌၊ (ဘုရားရှင်၏ တရားဟောတော်မမူလိုခြင်းဟူသော အကြံတော်ဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌၊) သဟမ္ပတိသ-**သဟမ္ပတိ**မည်သော၊ ဗြဟ္မုနော-ဗြဟ္မာ၏၊ (ဧတံ၌ စပ်၊) ဘဂဝတော-၏၊ စေတောပရိဝိတက္ကံ-ကို၊ စေတသာ-မိမိစိတ်ဖြင့်၊ အညာယ-၍၊ ဧတံ-ဤ ကြွေးကြော်ခြင်းသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိုး?)၊ **"ဘော-အို...ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့၊ ယတြ-အကြင် လောကာ၌၊ အရဟာတော-ဝါသနာနှင့် တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမှ ဝေးကွာတော်မူပြီးသော၊ ဝါ-ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသ-မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ တထာဂတသ-၏၊ အဟောသုဣတာယ-ဖြင့်၊ စိတ္တံ-သည်၊ နမတိ နာမ-ညွှတ်တော်မူရသေး၏၊ ဓမ္မဒေသနာယ-အားဖြင့်၊ နော (နမတိ)-မူ၊ (သော) လောကော-ထို လောကကြီးသည်၊ နဿတိ ဝတ-ပျက်စီးပါပေါ့တကား၊ ဘော-တို့၊ (သော) လောကော-သည်၊ ဝိနဿတိ ဝတ-အထူးသဖြင့် ပျက်စီးပါပေါ့တကား၊"** ဣတိ-ဤသို့ ကြွေးကြော်ပြီ။ [**သဟမ္ပတိ** ဗြဟ္မာသည် ဤ ကြွေးကြော်သံကို တစ်သောင်းသော စကြဝဠာမှ ဗြဟ္မာတို့ ကြားလောက်အောင် ကြွေးကြော်၏ဟု ဋီကာမိန့်သည်။]

အထ ခေါ-၌၊ (ကြွေးကြော်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) သဟမ္ပတိ-သော၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊ (ပါတုရဟောသိ၌ စပ်၊) သေယျထာပိ နာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဗလဝါ-အားရှိသော၊ ပုရိသော-သည်၊ သမိဉ္ဇိတံ-ကွေးအပ်သော၊ ဗာဟံ-လက်မောင်းကို၊ ပသာရေယျ သေယျထာပိ ဝါ-ဆန့်တန်းလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပသာရိတံ-ဆန့်တန်းအပ်သော၊ ဗာဟံ-ကို၊ သမိဉ္ဇေယျ သေယျထာပိ ဝါ-ကွေးလိုက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝ-ဤအတူသာလျှင်၊ ဗြဟ္မလောကေ-ဗြဟ္မာ့ပြည်၌၊ အန္တရဟိတော-ကွယ်ပျောက်ခဲ့သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပုရတော-ရှေ့တော်၌၊ ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ဓာတ္တတ္ထသင်္ဂဟ၌ ဤဥဒါတ်ဖြင့် **"သမိဉ္ဇိတံ ဝါ"**စသော ဤ ပုစ္ဆာကို ပြန်ရှု၏၊ ဆွဲငင်ခြင်း အနက်ကို ဟောသော အဋ္ဌဓာတ်ဖြင့် **"သမဠိတံ ဝါ"**စသည်ဖြင့်လည်း ဆရာတို့ ပြင်ကြသည်။)

အထ ခေါ-၌၊ (ဘုရားရှင်၏ ရှေ့တော်သို့ ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) သဟမ္ပတိဗြဟ္မာ၊ ကော်သံ-လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌၊ ဥတ္တရာသင်္ဃ-အပေါ်ခြုံ ကို၊ ကရိတ္တာ-ပြု၍၊ ဒက္ခိဏာဇာဏုမဏ္ဍလ-လက်ယာပုဆစ်ဒူးဝန်းကို၊ ပထဝိယံ-မြေ၌၊ နိဟန္တွာ-ထောက်၍၊ ယေန-အကြင်ဘက်၌၊ ဘဂဝါ (အတ္ထိ)၊ တေန-မြတ်စွာဘုရား ရှိတော်မူရာ ထိုဘက်သို့၊ အဥ္ဇလိံ-လက်အုပ်ကို၊ ပဏာမေတ္တာ-ညွတ်စေ၍၊ ဘဂဝန္တံ တေဒဝေါစ (ကိံ?)၊ **"ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ-သည်၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေတု-ဟောတော်မူပါ၊ သုဂတော-ကောင်းသောစကား ကိုသာ ပြောဆိုတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေတု-ပါ၊ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ-ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ, ဒေါသ, မောဟမြှုံရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော၊ (ပညာမျက်စိ၌ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟမြှုံ နည်းသော သဘောရှိကုန်သော၊) သတ္တာ-သတ္တဝါတို့သည်၊ သန္တိ-ရှိကြပါသေး၏၊ ဓမ္မဿ-တရားတော်ကို၊ အဿဝနတာ-မကြားနာရခြင်းကြောင့်၊ ဓမ္မဿ-မှ၊ ပရိဟာယန္တိ-ဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၏၊ (ဓမ္မသဟိတ်သည် နှစ်ဖက်ကိုင့်သော ဥဘယာ ပေက္ခ ကာကောလောကနနည်းတည်း၊) ဓမ္မဿ-ကို၊ အညာတာရော-သိုးထွင်း၍ သိနိုင်သူတို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ရှိပါကုန်လိမ့်မည်၊"** ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ သဟမ္ပတိ-သော၊ ဗြဟ္မာ-သည်၊ ဣဒံ-ဤစကားကို၊ (**"ဒေသေတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ"**စသော ဤ စကားကို၊) အဝေါစ-ပြီ၊ ဣဒံ-ကို၊ ဝတ္တာန-လျှောက်ပြီး၍၊ အထ-ထိုမှနောက်၌၊ အပရံ-တစ်မျိုးသော၊ ဧတံ-ဤ ဂါထာ စကားကို၊ အဝေါစ-ပြီ၊ (ကိံ?)၊ ပါတုရဟောသိ မဂဓေသု ပုဗ္ဗေ ၊ပေ၊ အညာတာရော ဘဝိဿန္တိတိ-ဟူ၍၊ (အဝေါစ)။

ဂါထာအနက်။ ။ မဂဓေန-မဂဓာမည်သော ဧနပုဒ်၌၊ (မဂဓာဟု ဗဟုဝုစ်အမည်ရသော ဧနပုဒ်၌၊) ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ သမလေါ-ရာဂစသော အညစ်အကြေးတို့နှင့် တကွဖြစ်သော ဆရာကြီးတို့သည်၊ စိန္တိတော-မိစ္ဆာဉာဏ်ဖြင့် ကြံဆအပ်သော၊ အသုဒ္ဓေါ-မစင်ကြယ်သော၊ ဓမ္မော-မိစ္ဆာတရားသည်၊ ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှားဖြစ်ပါပြီ၊ အမတဿ-သေခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်၏၊ ဧတံ ဒ္ဝါရံ-ဤ အရိယမဂ်တည်းဟူသော တံခါးကို၊ အပါပုရ-ဖွင့်ပေးတော်မူပါ၊ ဝိမလေန-ကင်းသော ရာဂ အစရှိသော အညစ်အကြေး ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနုဗုဒ္ဓ-ဘာဝနာ အစဉ်အားဖြင့် သိတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မံ-သစ္စာလေးပါး တရားတော်ကို၊ သုဏန္တု-နာကြပါစေကုန်။

(စက္ခုမာ-ပသာဒစက္ခုရှိသော၊ ပုံရိသော-သည်၊) သေလေ-ကျောက်ဖြင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ-ကျောက်အတိပြီးသော၊ ပဗ္ဗတမုဒ္ဓနိ-တောင်ထိပ်၌၊ ယထာ ဒ္ဒိတော(ဇဝ)-ရပ်မြဲတိုင်းသာလျှင်၊ သမန္တတော-ပတ်ဝန်းကျင်၌ ဧနတံ-သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ ပသေ ယထာ-မြင်ရာသကဲ့သို့၊ တထာ-ထို့အတူ၊ သုမေဓ-ကောင်းသောပညာ ရှိတော်မူသော၊ သမန္တစက္ခု-အလုံးစုံကို သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်စက္ခု ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ (တွဲ)ပိ-ရှင်တော်ဘုရားသည်လည်း၊ [**"ယထာပိ"**၌ ပိနှင့် တွဲပါ၊] တထူပမံ-ထို ကျောက်တောင်ဟူသော ဥပမာရှိသော၊ ဓမ္မမယံ-ပညာဖြင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ-ပညာအတိပြီးသော၊ **တစ်နည်း၊** ဓမ္မမ်ယံ-လောကုတ္တရာတရားဖြင့်ဖြစ်သော၊ ဝါ-လောကုတ္တရာတရား အတိပြီးသော၊ ပါသာဒံ-ပြာသာဒ်သို့၊ အာရုယှ-တက်တော်မူ၍၊ အပေတသောကော-ကင်းသောသောက ရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သောကာဝတိဏ္ဏံ-သောကသဲသည် သက်ရောက်အပ်သော၊ ဇာတိဇရာဘိဘူတံ-ဇာတိ,ဇရာသည် လွှမ်းမိုးအပ်သော၊ ဧနတံ-သတ္တဝါ အပေါင်းကို၊ အဝေက္ခသု-ကြည့်ရှုတော်မူပါ။

ဝိရ-သမ္မပဓာန, ဝီရိယဖြင့်, လုံ့လကြီးမြင့်, ရဲရင့်တော်မူထသော၊ ဝိဓိတသင်္ကိမ-အောင်အပ်ပြီးသော မာရ်စစ်မြေပြင် ရှိတော်မူထသော၊ သတ္ထဝါဟ-ကုန်သည်မှူးကြီးနှင့် တူတော်မူထသော၊ အနဏ-ကာမစ္ဆန္ဒဟူသော ကြွေးမြီရှိတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား၊ (တွဲ-ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်၊) ဥဒ္ဒေဟိ-နေရာမှ ထတော်မူပါ၊ ဝါ-အပွေဟသုက္ကသင်္ကော်စမှ ထတော်မူပါ၊ လောကေ-လောကဌ်၌၊ ဝိစရ-ဒေသစာရီလှည့်လည်တော်မူပါ၊ ဘဂဝါ-မြတ်စွာဘုရား၊ (တွဲ-သည်၊) ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသသု-ဟောတော်မူပါ၊ အညာတာရော-တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ-ရှိကြပါလိမ့်မည်။ [ဤဂါထာတို့၏ အဖွင့်ကို၊ ဘ...ဘဒ္ဒိကာ၌ ကြည့်ပါ။]

ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-လျှောက်အပ်သော်၊ ဘဂဝါ၊ သဟမ္ပတိ-သဟမ္ပတိမည်သော၊ ဗြဟ္မာနံ-ဗြဟ္မာကို၊ ဧတံ-ကို၊ အဝေါစ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မိန့်တော်မူသနည်း၊) **"ဗြဟ္မေ-ဗြဟ္မာ၊ မယှမ္ပိ-ငါ၏လည်း၊ ဝါ-ငါ့မှာလည်း၊ ဧတံ-ဤအကြံသည်၊အဟောသိ-ဖြစ်ပြီ၊** (ကိ?)၊**"အဓိဂတော ၊ပေ၊ ဝိဟောသာ"** ဣတိ-ပြီ၊

ဗြဟ္မေ၊ အနုစ္ဆရိယာ–ကုန်သော၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ အသုတပုဗ္ဗာ–ကုန်သော၊ ဣမာ ဂါထာယော အပိသု–တို့သည်လည်း၊ မံ–ငါ၏၊ ပဋိဘံသု–ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ အာဝုတာ၊ ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ ဣတိဟ–လျှင်၊ ပေ၊ နော (နမတိ)၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဒုတိယမ္မိ–နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ပေ၊ တတိယမ္မိ–လည်း၊ ပေ၊ ဘဝသန္တိ၊ ဣတိ (အဝေါစ)။

၉။ အထ ခေါ–၌၊ (တတိယအကြိမ်လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌) ဘဂဝါ–သည်၊ ဗြဟ္မုနော–၏၊ အဇ္ဈေသနံ–တိုက်တွန်းတောင်းပန်ခြင်းကို၊ ဝိဒိတ္တာ စ–သိတော်မူ၍လည်းကောင်း၊ သတ္တေသု–သတ္တဝါတို့၌၊ ကာရုညတံ–သနားခြင်း ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋိစ္စ စ–စဉ်၍လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ–ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တဉာဏ်, အာသယာနုသယဉာဏ်ဟူသော ဗုဒ္ဓစက္ခုတော်ဖြင့်၊ လောက်–လောကကို၊ ဝေါလောကေသိ–ကြည့်တော်မူပြီ။

ဘဂဝါ၊ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ–ဖြင့်၊ ဝေါလောကေန္တော–ကြည့်တော်မူလသော်၊ အပ္ပ ရဇေ္ဇ–ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ, ဒေါသ, မောဟမြူ ရှိကုန်သော၊ သတ္တေ–သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မဟာရဇေ္ဇ–ပညာမျက်စိ၌ များသော ရာဂ, ဒေါသ, မောဟမြူ ရှိကုန်သော၊ သတ္တေ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တိက္ခိန္ဒြိယေ–ထက်မြက်သောသဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊ သတ္တေ–လည်းကောင်း၊ မုဒိန္ဒြိယေ–နူးညံ့သော သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊ သတ္တေ–လည်းကောင်း၊ သွာကာရေ–ကောင်းသော သဒ္ဓါစသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော၊ သတ္တေ–လည်းကောင်း၊ ဒွါကာရေ–မကောင်းသော သဒ္ဓါစသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော၊ သတ္တေ–လည်းကောင်း၊ သုဝိညာပယေ–လွယ်ကူသဖြင့် သိစေအပ် သိစေနိုင်ကုန်သော၊ သတ္တေ–လည်းကောင်း၊ ဒုဝိညာပယေ (ပိယေ)–ခဲယဉ်းသဖြင့် သိစေအပ် သိစေနိုင်ကုန်သော၊ သတ္တေ–လည်းကောင်း၊ အပ္ပေကစ္စေ–အချို့ကုန်သော၊ ပရလောကဝဇ္ဇ ဘယဒဿာဝိနေ–တမလွန်လောက, အကုသိုလ် အပြစ်တို့ကို ဘေးအားဖြင့် ရှုတတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရန္တေ–နေကုန်သော၊ သတ္တေ–လည်းကောင်း၊ အပ္ပေကစ္စေ–ကုန်သော၊ နော ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနေ–တမလွန်လောက, အကုသိုလ်အပြစ်တို့ကို ဘေးအားဖြင့် မရှုတတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟရန္တေ–နေကုန်သော၊ သတ္တေ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဒ္ဒသာ–မြင်တော်မူပြီ။

သေယျထာပိ နာမ-ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ-ကုမုဒြာကြာရိုရာ ရေကန်ဌိသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကုမုဒြာကြာတောဌိသော်လည်းကောင်း၊ ပဒုမိနိယံ ဝါ-ပဒုမ္မာကြာရိုရာ ရေကန်ဌိသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပဒုမ္မာကြာတောဌိသော်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဍရိကိနိယံ ဝါ-ပုဏ္ဍရိက်ကြာရိုရာ ရေကန်ဌိသော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ပုဏ္ဍရိက်ကြာတောဌိသော်လည်းကောင်း၊ ဥဒကေ-ရေ၌၊ ဇာတာနိ-ပေါက်ကုန်သော၊ ဥဒကေ-၌၊ သံဝဍ္ဎာနိ-ကြီးပွားကုန်သော၊ ဥဒကာ-မှ၊ အနုဂ္ဂတာနိ-မပေါ်တက်ကုန်သော၊ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ-ရေ၏အတွင်း၌ နစ်မြုပ်လျက် ကြီးပွားကုန်သော၊ အပ္ပေကစ္စာနိ-အချို့ကုန်သော၊ ဥပ္ပလာနိ ဝါ-ကုမုဒြာကြာတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပဒုမာနိ ဝါ-ပဒုမ္မာကြာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဍရိကာနိ ဝါ-ပုဏ္ဍရိက်ကြာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကေ ဇာတာန ဥဒကေ သံဝဍ္ဎာနိ၊ သမောဒကံ-ရေနှင့် အညီအမျှ၊ ဋ္ဌိတာနိ-တည်ကုန်သော၊ အပ္ပေကစ္စာနိ ၊ပေ၊ ပုဏ္ဍရိကာနိ ဝါ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကေ ၊ပေ၊ ဒကံ-ကို၊ အစ္ဘုဂ္ဂမ္မ-လွန်၍၊

၁။ ဥပ္ပလာနိ။ ။ အဘိဓာန်နိဿယသစ် (**၆၈၈**)ဂါထာ၌ **"ဥပ္ပလ"**ကို **"ကုမုဒြာကြာ"**ဟု ဘာသာပြန်တော်မူ၏၊ သီလက္ခန်, သာမညဖလသုတ္တဋ္ဌကထာ, တတိယဈာနကထာ၌မူ **"သေတရတ္တနီလေသု ယံကိဉ္စိ ဥပ္ပလံ ဥပ္ပလမေဝ-ကြာဖြူ, ကြာနီ, ကြာညို"** သုံးမျိုးလုံးကိုပင် **"ဥပ္ပလ"**ဟု ဖွင့်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ-ကာဖြူ, ကြာနီ, ကြာညို တောဌိသော်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလာနိ ဝါ-ကြာဖြူ, ကြာနီ, ကြာညိုတို့ကိုလည်းကောင်း"** ဤသို့လည်း ပေးနိုင်ပါသည်။

ကြာလေးမျိုး။ ။ (၁) ရေမှ မပေါ်တက်ဘဲ ရေထဲ၌ နစ်မြုပ်လျက် ကြီးပွားနေသော အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီကြာ=ဤကြာသည် တတိယနေ့၌ ပွင့်မည့်ကြာတည်း။

(၂) ရေ၏ မျက်နှာပြင်နှင့် အညီအမျှတည်သော သမောဒကဋ္ဌိတကြာ=ဤ ကြာသည် နက်ဖြန် (ဒုတိယ)နေ့၌ ပွင့်မည့်ကြာတည်း။

(၃) ရေမျက်နှာပြင်ကို လွန်တက်၍ တည်နေသော ဥဒကံ အစ္ဘုဂ္ဂမ္မဋ္ဌိတကြာ=ဤ ကြာသည် နေရောင်ခြည်ကို စောင့်မျှော်လျက်နေသော . ..နေ့ပွင့်မည့် ကြာတည်း၊ ဤ ကြာသုံးမျိုးသာ ပါဠိတော်၌ ပါ၏။

(၄) ရေထဲ၌ နစ်မြုပ်လျက် ကြာရောဂါစွဲနေသော **"သရောဂဥပ္ပလ"** ကြာ တစ်မျိုးလည်း ရှိသေး၏၊ ဤကြာသည် မပွင့်နိုင်တော့ဘဲ ငါးလိပ်တို့၏ အစာသာ ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဤကြာကို ပါဠိတော်၌ မပါသော်လည်း နောက်၌ပြုမည့် ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးနှင့်လျော်အောင် ဆောင်ပြပါဟု ဋီကာ၌ မိန့်သည်။

ဌိတာနိ–ကုန်သော၊ ဥဒကေန–ရေဖြင့်၊ အနုပလိတ္တာနိ–မလိမ်းကျံအပ် မငြိကပ်အပ် ကုန်သော၊ အပ္ပေကစ္စာနိ ၊ပေ၊ ပုဏ္ဏာရိကာနိ ဝါ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ပသေယျ) သေယျထာပိ–မြင်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝံ–ဤ အတူ ဤအတူသာလျှင်၊ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ၊ ပေ၊ အဒ္ဒသာ–ပြီ။

ဒီသွာန–မြင်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ သဟမ္ပတိ–သော၊ ဗြဟ္မာနံ–ကို၊ ဂါထာယ–ဂါထာဖြင့်၊ ပစ္စဘာသိ (ပတိ+အဘာသိ)–ရည်ရွယ်၍ ရွတ်ဆိုတော်မူပြီ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ရွတ်ဆိုတော်မူသနည်း?၊) အပါပုတေသံ ၊ပေ၊ ဗြဟ္မေတိ–ဟူ၍၊ (ပစ္စဘာသိ)၊ [စာအုပ်တို့၌ **"အပါရုတာတေသံ"**ဟု တွေ့ရ၏၊ **"အပါပုတေသံ"**ဟု ရှိသင့်ကြောင်းကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ **"အပါပုတာ + ဧသံ"**ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပါ။]

ဂါထာအနက်။ ။ဗြဟ္မေ–ဗြဟ္မာ၊ ယေ–အကြင်သူတို့သည်၊ သေတဝဏ္ဏော–ပသာဒသောတ, ဉာဏ်ရှိကြကုန်၏[1]၊ (တေ–ထိုသူတို့သည်၊) သဒ္ဓံ–ဘုရားတရား၌ ယုံကြည်ခြင်းဟူသော သဒ္ဓါကို၊ ပမုဉ္စန္တု–လွတ်ကြပါစေကုန်၊ ဝါ–ထင်ရှားပြကြပါစေကုန်၊ ဧသံ–ဤသူတို့၏(အတွက်)၊ အမတသ–သေခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်၏၊ (အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၏၊) ဒ္ဝါရာ–အရိယမဂ်တည်းဟူသော တံခါးကို၊ အပါပုတာ–ဖွင့်အပ်ပြီ၊ အဟံ–သည်၊ ဝိဟိံသသညီ–ကိုယ်,နှုတ်တို့၏ ပင်ပန်းရံသာဟု အမှတ်ရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပဂုဏံ–အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော၊ ပဏီတံ–မွန်မြတ်သော၊ ဓမ္မံ–သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဝါ–အရိယမဂ်တရားကို၊ မနုဿေသု–နတ်လူတို့၌၊ နဿ ဘာသိံ–ဟောတော်မမူခဲ့ပြီ၊ ဝါ–မဟောအံ့ဟု ကြံတော်မူခဲ့ပြီ။

၁။ **ဥဿဠှိတည်း, ဝိပဋ္ဌိတည်း။** ။အကျဉ်းမာတိကာကို ဟောရုံမျှဖြင့် တရားထူးရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် **"ဥဿဠှိတည်း"**မည်၏၊ [ဥဿဠှိဋေ (ဓမ္မ) ဇာနာတိတိ ဥဿဠှိတည်း–ဉာဏ်ကို ဖွင့်လှစ်အပ်သော် တရားကို သိသူ။]

အကျယ်ချဲ့၍ ဟောပြမှ တရားထူးရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် **"ဝိပဋ္ဌိတည်း"** မည်၏၊ [ဝိပဋ္ဌိတံ+ဇာနာတိတိ ဝိပဋ္ဌိတည်း–အကျယ်ချဲ့အပ်သော အနက်ကို သိသူ။]

နေယျ။ ။ တရားတော်ကို အကျယ် ကြားနာရရုံမျှဖြင့် တရားထူးကို မရဘဲ ပါဠိတော်ကို သင်ယူခြင်း, အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မေးခြင်း, စိတ်၌ သွင်းထား စဉ်းစားခြင်း,

အထ ခေါ-ဌ်၊ သဟ်မ္ပတိ ဗြဟ္မာ၊ (အန္တရာယဝိဌ် စပ်၊) ဘဂဝတာ-သည်၊ ဓမ္မဒေသနာယ-ဌာ၊ ကတာဝကာသော-ပြုအပ်ပြီးသော အခွင့်ရှိသည်၊ ဝါ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီးသည်၊ အမှိ-ဖြစ်၏၊ ဣတိ-ဤသို့သိ၍၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ အဘိဝါဒေတွာ-အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍၊ ပဒက္ခိဏံ-အရိုအသေကို၊ ကတ္တာ-ပြု၍၊ တတ္ထေဝ-ထိုအရပ်ဌာပင်၊ အန္တရာယဝိ-ကွယ်ပျောက်ပြီ။ [မိမိနေရာဖြစ်သော ပဌမစျာန်ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ပြန်သွားသည်ဟု ဆိုလိုသည်။]

ဗြဟ္မယာစနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သူတော်ကောင်းဖြစ်သော မိတ်ဆွေတို့ကို ပေါင်းသင်းခြင်း, ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်းခြင်းကို ပြုမှ တရားထူး ရနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် **"နေယျ"** မည်၏။ [ဥဒ္ဒေသာဒီဟိ နေတဗ္ဗောတိ နေယျော-ဥဒ္ဒေသ စသည်တို့ဖြင့် ဆောင်ပြထိုက်သူ။]

ပဒပရမ။ ။ တရားတော်ကို များစွာပင် ကြားနာ, ရွတ်အံ, ဆောင်ရွက်, ပို့ချလျက် ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ပါသော်လည်း ဤဘဝ၌ တရားထူး မရနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် **"ပဒပရမ"** မည်၏၊ [ပဒမေဝ + ပရမံ ယသ္သာတိ ပဒပရမော-ပုဒ်ဗျည်းသာလျှင် အလွန်ဆုံး အတိုင်းအရှည်ရှိသူ၊] ဤပုဂ္ဂိုလ်အတွက် တရားဒေသနာတော်သည် နောက်နောက်ဘဝ၌ အထုံဝါသနာ (ပါရမီဓာတ်ခံ)ပါခြင်းအကျိုး ရှိပေသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးနှင့် ကြာလေးမျိုး။ ။ဥဂ္ဃဋိတညူသည် နံပါတ်(၃) ကြာနှင့် တူ၏၊ ဝိပဉ္စိတညူသည် နံပါတ်(၂) ကြာနှင့်, နေယျသည် နံပါတ်(၁) ကြာနှင့်, ပဒပရမသည် နံပါတ်(၄) ကြာနှင့် တူ၏။

ဘုရားရှင် သိတော်မူ။ ။ ဘုရားရှင်သည် တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်ကို ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှုတော်မူသော်အခါ **"ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အပွရဇက္ခ, ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အပ္ပာရဇက္ခ, ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တိက္ခိန္ဒြိယ, ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မုဒိန္ဒြိယ"** စသည်ဖြင့် မြင်တော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် **"အဒ္ဒသာ ခေါ ဘဂဝါ ၊ပေ၊ အပွရဇက္ခေ"** စသည်ဖြင့် ပါဠိတော် အစဉ်ရှိသည်။

ထို အပွရဇက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်လည်း **"ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား ဥဂ္ဃဋိတညူ, ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား ဝိပဉ္စိတညူ"** စသည်ဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှား ကွဲပြားစွာ သိတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် **"သေယျထာပိ နာမ ဥပလိနိယံ ဝါ"** စသည်ဖြင့် ပါဠိတော် အစဉ်ရှိပါသည်။ [ဋီကာ၌ ဘဗ္ဗ=တရားကို သိထိုက်သူ၊ အဘဗ္ဗ-တရားကို မသိထိုက်သူတို့နှင့် ရာဂစရိတ စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို သိတော်မူပုံကိုလည်း ပြသေး၏၊ ရှုလေတော့။]

၆–ပဌမဝဂ္ဂိယကထာ

၁၀။ အထ ခေါ–ဌ၊ (တရားဟောတော်မူအံ့ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) ပေ၊ အဟောသိ (ကိုး?)၊ အဟံ–သည်၊ ကဿ–အဘယ်သူအား၊ ပဌမံ–ရှေးဦးစွာ၊ ဓမ္မံ–တရားကို၊ **တစ်နည်း**–ပဌမံ ဓမ္မံ–တရားဦးကို၊ ဒေသေယျံ နု ခေါ–ဟောရပါအုံ့နည်း?၊ ကော–အဘယ်သူသည်၊ ဣမံ ဓမ္မံ–ကို၊ ခိပ္ပမေဝ–လျင်စွာသာလျှင်၊ အာဇာနိဿတိ–သိနိုင်လိမ့်မည်နည်း?၊ (သိနိုင်ပါ့မလဲ)၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ ၊ပေ၊ ဧတံ–ဤ အကြံတော်သည်၊ အဟောသိ–ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ [ဧတံ–ဤ အဆုံးအဖြတ်တော်သည်၊ အဟောသိ–ဖြစ်ပြီ၊ ဤသို့လည်း ပေးပါ၊] (ကိုး?) **"ကာလာမော–အနွယ်အားဖြင့် ကာလာမမည်သော၊ အယံ အာဠာရော–ဤ အာဠာရရသော့သည်၊ ပဏ္ဍိတော–ကြောင်းကျိုးမြင်သိ, ပင်ကိုဉာဏ် ရှိ၏၊ ဗျတ္တော–ထက်မြက်၏၊ မေဓာဝီ–အကြောင်းအားလျော်စွာ တစ်ခဏချင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိ၏၊ ဒီဃရတ္တံ–လုံး၊ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကော–ပညာမျက်စိ၌ နည်းသော ရာဂ, ဒေါသ, မောဟမြူ ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိ၏၊ (ပညာမျက်စိ၌ ရာဂ, ဒေါသ, မောဟမြူ နည်းသောသဘောရှိ၏၊) အဟံ ကာလာမဿ ၊ပေ၊ ယန္နူနာ[1] ဒေသေယျံ–အကယ်၍ ဟောတော်မူရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ သော–ထို အာဠာရ ရသော့သည်၊ ပေ၊ **အာဇာနိဿတိ–သိလိမ့်မည်"** ဣတိ–ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ၊ ဝါ–ဤသို့ ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီ။

အထ ခေါ–ဌ၊ အန္တရဟိတာ–ကွယ်ပျောက်သော၊ (ကိုယ်ထင်မပြသော၊) ဒေဝတာ–နတ်သည်၊ ဘဂဝတော–အား၊ အာရောစေသိ–လျှောက်ပြီ၊ (ကိုး?)၊ **"ဘန္တေ, ကာလာမော၊ အာဠာရော–သည်၊ သတ္တာဟကာလကံ–ကွယ်လွန်ပြီးသော အာဠာရ ရသော့၏ ခုနစ်ရက် ရှိပါပြီ"** (ကွယ်လွန်ပြီး၍ ခုနစ်ရက် ရှိပါပြီ၊) ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဘဂဝတောပိ–၏လည်း၊ ဉာဏံ–သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သည်၊ ဥဒပါဒိ–ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (ကိုး?)၊ **"ကာလာမော၊ အာဠာရော–သည်၊**

၁။ ယန္နူနာ။ ။ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ်, စာမျက်နှာ (**၁၈၇**)၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ တစ်ချို့နေရာဝယ် **"ယန္နူနာ–အကယ်၍ ၊ပေ၊ ဒေသေယျံ–ဟောတော်မူရပါမူကား၊ သာဓု ဝတ–ကောင်းလေစွ၊"** ဤသို့ **သာဓု ဝတ"**ကို ထည့်၍ ပေးထားသည်။

သတ္တာဟကာလက်ံတော–ရှိပြီ" ဣတိ–ဤသို့ ဉာဏ်တော်အား ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ (သိတော်မူပြီ၊) အထ ၊ပေ၊ **"အာဠာရော–သည်၊ မဟာဇနိယော–ကြီးစွာသော ဆုံးရှုံးခြင်း ရှိလေစု၊ ဟိ–မှန်၏၊ သော–ထို အာဠာရ ရသေ့သည်၊ ပေ၊ သစေ သုဏေယျ–အကယ်၍ နာရအုံ့၊ (ဝေ သုဏာန္တေ–ဤသို့ နာရလသော်၊) ဓိပွမေဝ၊ အာဇာနေယျ–သိနိုင်ရာ၏"** ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ **"ရာမပုတ္တော–ရာမ၏သားဖြစ်သော၊ အယံ ဥဒကော–ဤ ဥဒကရသေ့သည်၊ ပေ၊ အာဇာနိဿတိ"**၊ပေ၊ **"အဘိဒေါသ ကာလက်ံတော–ညဉ့်ဦးယံက ကွယ်လွန်ပါပြီ"** (**"ကွယ်လွန်ပြီးသော ဥဒကရသေ့ ၏ ညဉ့်ဦးယံ ရှိပါပြီ"**ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးပါ၊) ပေ၊ [ဤ ပုဒ်အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ။]

အထ ခေါ် ၊ပေ၊ **"ပဠုဝဂ္ဂိယာ–ငါးယောက်အစု၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ–ပဠုဝဂ္ဂိတို့မည်သော၊ ဘိက္ခူ–ရသေ့တို့သည်၊ မေ–အား၊ ဗဟုကာရာ–များသော လျော်သော ကျေးဇူးကို ပြုတတ်ကုန်၏၊** [ရှေးနိဿယ၌ **"မေ–အား၊ ဗဟုကာရာ–များသော ကျေးဇူးရှိကုန်၏"**ဟု ပေး၏၊] **ယေ–ယင်း ပဠုဝဂ္ဂိရသေ့တို့သည်၊ ပဓာနပဟိတတ္တံ–ကမ္မဋ္ဌာန်းအကျိုးငှာ စေလွှတ်အပ်သော ကိုယ်ခန္ဓာရှိသော၊ မံ–ကို၊ ဥပဋ္ဌဟိ'သု–ပြုစုကြကုန်ပြီ၊ အဟံ–သည်၊ ပဠုဝဂ္ဂိယာနံ ၊ပေ၊ ယံ နု ဒေသေယျံ–စု"** ဣတိ–ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ အဟောသိ–ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ (ကိ'?)၊ **"ဘေရဟိ–ယခုအခါ၌၊ ပဠုဝဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ကဟံ–အဘယ် အရပ်၌၊ ဝိဟရန္တိ နု ခေါ်–နေကြပါကုန်လိမ့်မည်နည်း?"** ဣတိ–ပြီ။

ဘဂဝါ–သည်၊ ဒိဗ္ဗေန–နတ်၌ဖြစ်သော ပဿာဒစက္ခုနှင့်တူသော၊ ဝိသုဒ္ဓေန–တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော ဥပက္ကိလေသတို့မှ စင်ကြယ်သော၊ အတိက္ကန္တမာနုသကေန–လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင်လောက်ရာ ရူပါရုံကို လွန်သော၊ ဝါ–လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ပဿာဒစက္ခုကို လွန်သော၊ စက္ခုနာ–အဘိညာဉ်စက္ခုဖြင့်၊ ပဠုဝဂ္ဂိယေ–ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ဗာရာဏသိယံ–ဗာရာဏသီမြို့၌၊ ဝါ–၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဣသိပတနေ–ဣသိပတနမည်သော၊ (ဣသိမည်တော်မူသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်တို့၏ ကောင်းကင်မှ ဆင်းသက်ရာ, ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ရာ ဖြစ်သော၊) မိဂဒါယေ–မိဂဒါဝုန်တောင်၌၊ (သားကောင်းတို့အား ဘေးမဲ့ ပေးရာ တောင်၌၊) ဝိဟရန္တေ–နေကြသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ–မြင်တော်မူပြီ၊ အထ ခေါ်–

မြင်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ ဥရုဝေလာယံ-၌၊ ယထာဘိရန္တံ-ကျွတ်ထိုက်ကြသား ဝေနေယျားကို ထောက်ထားရှုမျှော် အလိုတော်အတိုင်း၊ ဝိဟရိတွာ-သီတင်းသုံးတော်မူပြီး၍၊ ယေန-အကြင် အရပ်၌၊ ဗာရာဏသီ (အတ္ထိ)၊ တေန-ဗာရာဏသီမြို့ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ စာရိကံ-ဒေသစာရီကို၊ ပက္ကမိ-ကြွတော်မူပြီ။ [**"ဒီဃေန စက္ခုနာ"**စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

၁၁။ ဥပကော-**ဥပက** မည်သော၊ အာဇီဝကော-အာဇီဝကသည်၊ [**"တက္ကတွန်း"**ဟု ရှေးက အနက်ပေးတော်မူကြ၏၊] ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဂယံ-ဂယာရွာ၏၊ အန္တရာ စ-အကြားဌာနလည်းကောင်း၊ ဗောဓိ-ဗောဓိပင်၏၊ အန္တရာ စ-ဌာနလည်းကောင်း၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နံ-ရှည်သောခရီးကို ကြွတော်မူနေသည်ကို၊ အဒ္ဒသာ-မြင်ပြီ၊ ဒိသွာန-မြင်ခြင်းကြောင့်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ-ဤ စကားကို၊ အဝေါစ-ပြောပြီ၊ (ကိ?)၊ **"အာဝုသော-ငါ့ရှင်၊ တေ-အသင်၏၊ ဣန္ဒြိယာနိ-ဣန္ဒြေတို့သည်၊ ဝိပ္ပသန္နာနိ-အထူးသဖြင့် ကြည်လင်ပါပေကုန်၏၊ ဆဝိဝဏ္ဏော-အရေ၏ အဆင်းသည်၊ ပရိသุद्ध-ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ပါပေ၏၊ ပရိယောဒါတော-ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်ပါပေ၏၊ အာဝုသော၊ တွံ-သည်၊ ကံ-အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဥद्दिस-ရည်မှန်း၍၊ ပဗ္ဗဇိတော-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့သည်၊ ဝါ-ရဟန်းပြုခဲ့သည်၊ အသိ-ဖြစ်ပါသနည်း?၊ တေ-၏၊ သတ္ထာ-ဆရာသည်၊ ကော ဝါ-အဘယ်သူပါနည်း?၊ တွံ-သည်၊ ကဿ ဝါ-အဘယ်သူ၏လည်း၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ရောစေသိ-နှစ်သက်ပါသနည်း?"** ဣတိ-ဤသို့ပြောပြီ၊ (မေးပြီ၊) ဧवं-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောအပ်သော်၊ (မေးအပ်သော်၊) ဘဂဝါ၊ ဥပကံ၊ အာဇီဝကံ-ကို၊ ဂါထာဟိ-ဂါထာတို့ဖြင့်၊ အဇ္ဈဘာသိ-(သိစေလိုအပ်သော အနက်ကို) ရည်ရွယ်၍ မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိ?)။

ဂါထာအနက်။ ။"(ဥပက-ဥပက၊) အဟံ-သည်၊ သဗ္ဗာဘိဘူ-အလုံးစုံသော တေဘူမကတရားကို လွှမ်းမိုးတော်မူနိုင်သည်၊ သဗ္ဗဝိဒူ-အလုံးစုံသော စတုဘူမက တရားကို သိတော်မူပြီးသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်၏၊ သဗ္ဗေသု-ကုန်သော၊ ဓမ္မေသု-တေဘူမကတရားတို့၌၊ အနုပလိတ္တော-ကိလေသာသည် လိမ်းကျံတော်မမူအပ်သည်၊ ဝါ-ငြိကပ်တော်မမူသည်၊ (အသ္မိ၊) သဗ္ဗဇဟော-အလုံးစုံသော တေဘူမကတရားကို စွန့်လွှတ်တော်မူပြီးသည်၊

တဏှာကွယေ–တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌၊ ဝိမုတ္တော–အာရုံပြုသော အားဖြင့် လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်တော်မူပြီးသည်၊ (အသို့၊) သယံ–ကိုယ်တော်တိုင်၊ အဘိညာယ–အလုံးစုံသော စတုဘူမက တရားကို သိ၍၊ ဝါ–သိခြင်းကြောင့်၊ ကံ–အဘယ်သူ့ကို၊ ဥဒ္ဒိသေယျံ–ဤသူကား ငါ့ဆရာဟု ညွှန်ပြရတော့အံ့နည်း?။

မေ–၏၊ (ငါ့မှာ)၊ အာစရိယော–လောကုတ္တရာတရား အရာ၌ ဆရာသည်၊ နတ္ထိ–ရှိတော်မမူ၊ မေ–၏၊ ဝါ–နှင့်၊ သဒိသော–တန်းတူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နတ္ထိ ဝိဇ္ဇတိ–ရှိတော်မမူ၊ သဒေဝကသ္မိं–နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ လောကေ–၌၊ မေ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ ပဒ္ဓိပုဂ္ဂလော–ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူ တုဖက်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နတ္ထိ–ရှိတော်မမူ။ [မယံ သီလာဒီဟိ ဂုဏေဟိ ပဒ္ဓိနိဓိဘူတော ပုဂ္ဂလော နာမ နတ္ထိ–ဋီကာ။]

ဟိ–မှန်၏၊ အဟံ–သည်၊ လောကေ–၌၊ အရဟာ–ရဟန္တာတည်း၊ အဟံ–သည်၊ အနုတ္တရော–အတုမရှိမြတ်သော၊ ဝါ–အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ သတ္ထာ–ဆရာတည်း၊ (အဟံ)၊ ဧကော–တစ်ဆူတည်းသော၊ သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓေါ–သမ္မာသမ္ဗုद्ध သည်၊ အမှိ–ဖြစ်တော်မူ၏၊ သီတိဘူတော–ကိလေသာ အပူဝေးသဖြင့် အေးမြသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်တော်မူသည်၊ နိဗ္ဗုတော–ကိလေသာအပူသိမ်းသဖြင့် ငြိမ်းအေးတော်မူပြီးသည်၊ အသို့။

ဓမ္မစက္ကံ–ဓမ္မစက်ကြာ တရားတော်ကို၊ ပဝတ္တေတုံ–ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ ဝါ–ဟောတော်မူခြင်းငှာ၊ ကာသိနုံ–ကာသီဟု အမည်ရသော ဒေသ၏၊ ဝါ–ကာသီတိုင်း၏၊ ပုရံ–ဗာရာဏသီမြို့သို့၊ ဂစ္ဆာမိ–သွားတော်မူအံ့၊ အန္ဓီဘူတသ္မိं–အကန်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ လောကသ္မိं–၌၊ အမတဒုန္ဒုဘိံ–အမြိုက်စည်ကြီးကို၊ **အာဟဉ္စိ–ရိုက်တီးဆော်ရွမ်းတော်မူအံ့**” ဣတိ (အဋ္ဌကထာသို)။ [ဤဂါထာတို့၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊ ဓမ္မစက္ကပုဒ်၏ သဒ္ဒတ္ထကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ နိဒါနကထာ အစ၌လည်းကောင်း, **“အာဟဉ္စိ”** ရုပ်ပြီးပုံကို မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယ၊ တျာဒိ(၆၇) သုတ်၌လည်းကောင်း ကြည့်ပါ။]

"အာဝုသော၊ တွဲ–သည်၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ–ဝန်ခံ၏၊ တထာ–ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အနန္တရိနော–အနန္တရိနသည်၊ (အဆုံးမရှိ အောင်နိုင်သူသည်။) (ဘဝိတုံ–ဖြစ်ခြင်းငှာ၊) အရဟသိ–ထိုက်တန်ပါပေ၏" ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ။ [အနန္တရိန အမည်တော်ရပုံကို ဝိမတိဋ္ဌ အမျိုးမျိုး ဖွင့်ထားသေး၏။]

ဂါထာအနက်။ ။**"ဥပက–က၊ ယေ–အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အာသဝက္ခယ်–အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်သို့၊ ပတ္တာ–ရောက်ကုန်ပြီ၊ (တေ–ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) မာဒိသာ–ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဒိနာ–ဒိန တို့သည်၊ (ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်တို့သည်၊) ဟောန္တိ၊ (ဥပက–ဥပက၊ ယသ္မာ–ကြောင့်၊) မေ–သည်၊ ပါပကာ–ယုတ်မာကုန်သော၊ ဝါ–မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ်လေးရွာသို့ ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ–တရားတို့ကို၊ ဒီတာ–အောင်အပ်ကုန်ပြီ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ အဟံ–သည်၊ ဒိနော–ဒိနမည်တော်မူ၏၊"**(ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်တည်း၊) ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ ဥပကော၊ အာဇီဝကော–သည်၊ **"အာဝုသော–ငါ့ရှင်၊ ဝိ–ဤသို့လည်း၊**(ဒီလိုဆိုတာလည်း၊) **ဟုယေယျ–ဖြစ်နိုင်လောက်ပါပေ၏"**၊ ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တာ–ပြော၍၊ သီသံ–ဦးခေါင်းကို၊ သြကမ္မေတ္တာ–လှုပ်စေ၍၊ **တစ်နည်း၊** သီသံ သြကမ္မေတ္တာ–ခေါင်းညိတ်၍၊ ဥမ္မဂ္ဂံ–လမ်းမဟုတ်သော ခရီးကို၊ (လမ်းဘေးကို၊) ဂဟေတ္တာ–ယူ၍၊ ပက္ကာမိ–ဖဲသွားပြီ။ [**"ဟုယေယျပါဝုသော"** ကို **"ဟုယေယျ+ဝိ+အာဝုသော"**ဟု ပုဒ်ဖြတ်, ရပ်ပြီးပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၁၂။ အထ ခေါ–၌၊ (ဥပကဏ် ဖဲသွားပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝါ၊ အနုပုဗ္ဗေန–အစဉ်အားဖြင့်၊ စာရိကံ–လှည့်လည်တော်မူခြင်းကို၊ (ဒေသစာရိကို၊) စရမာနော–လှည့်လည်တော်မူလသော်၊ ယေန–အကြင်အရပ်၌၊ ဗာရာဏသီ–ဗာရာဏသီမြို့သည်လည်းကောင်း၊ ဣသိပတနံ – ဣသိပတန မည်သော၊

၁။ ယေန ဗာရာဏသီ စသည်။ ။ယေန ဗာရာဏသီ ဣသိပတနံ မိဂဒါယော ယေန ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ။ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဤသို့ တစ်ရံတစ်ခါ အနိယမဝါကျ နှစ်ဝါကျ,

မိဂဒါယော–မိဂဒါဝုန်တော်သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ ယေန–၌၊ ပဠုဝဂ္ဂိယာ–ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ (သန္တိ)၊ တေန–ထို ဗာရာဏသီမြို့, ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော ပဠုဝဂ္ဂိရသော့တို့ရှိရာ ထို အရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ–ကြွတော်မူပြီ၊ ပဠုဝဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဒူရတောဝ–အဝေးဌိပင်၊ (အဝေးကပင်၊) အာဂစ္ဆန္တံ–ကြွလာတော်မူသည်ကို၊ အဒ္ဒသံသု–မြင်ကြကုန်ပြီ၊ ဒိသွာန–ကြောင့်၊ အညမညံ–အချင်းချင်း၊ ကတိကံ–ကတိကဝတ်ကို၊ သဏ္ဌပေသုံ–ကောင်းစွာ တည်စေကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့, တည်စေကြကုန်သနည်း?၊)

"အာဝုသော–ငါ့ရှင်တို့၊ အယံ သမဏော ဂေါတမော–ဤ ရဟန်းဂေါတမသည်၊ အာဂစ္ဆတိ–ကာနေ၏၊ ဗာဟုလ္လိကော–ပစ္စည်းတို့၏ ပေါများကုန်သည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ ကျင့်နေ၏၊ ပဓာန ဝိဗ္ဗဟော–ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ကြောင်း အကျင့်မှ မရပ်မတည် ပြန်လည်ခဲ့ပြီ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်းမှ လျှောကျခဲ့ပြီ၊) **ဗာဟုလ္လာယ–ပစ္စည်းတို့၏ များကုန်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ အာဝတ္တော–ပြန်လည်ခဲ့ပြီ၊**

နိယမဝါကျ တစ်ဝါကျ ရှိတတ်၏၊ ထိုသို့ ရှိရာ၌ ပါဠိရှိအတိုင်း အနက်ပေး၍ **"တေနုပသင်္ကမိ"**၌ တ သဒ္ဒါဖြင့် အနိယမ နှစ်ဝါကျလုံးကို ပြန်၍စွဲပါ၊ ပဝါရဏာကွန်ရက ပုဒ်စဉ်(၂၀၉)၌ **"ယေန သာဝတ္ထိ ဇေတဝနံ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမော၊ ယေန ဘဂဝါ၊ တေနုပသင်္ကမိ"**ဟုလည်းကောင်း, ဘေသဇ္ဇကွန်ရက ပုဒ်စဉ်(၂၇၅)၌ **"ယေန ရာဇဂဟံ ဝေဠုဝနံ ကလန္ဒကနိဝါပေါ၊ ယေန ဘဂဝါ၊ တေနုပသင်္ကမိ"**ဟုလည်းကောင်း တွေ့ရလိမ့်မည်။

ဆက်ဦးအုံ။ ။ ယေန ဗာရာဏသီ စသည်ဖြင့် ရှိရခြင်းမှာလည်း **"ဗာရာဏသိယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ"**ဟုလည်းကောင်း, **"သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ"**ဟုလည်းကောင်း, **"ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ"**ဟုလည်းကောင်း ရှိသော ဝါကျတစ်ခုလုံးကို **"ယေန ဗာရာဏသီ ဣသိပတနံ မိဂဒါယော"**စသည်ဖြင့် အနိယမဝါကျ ပြုလုပ်ထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်၊ ယေန–၌၊ ဗာရာဏသီ–သည်လည်းကောင်း၊ ဣသိပတနံ–သော၊ မိဂဒါယော–သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ တေန–ဗာရာဏသီမြို့, ဣသိပတနမိဂဒါဝုန်တောရှိရာ ထိုအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ယေန ဝါ ပဠုဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ (သန္တိ)၊ တေန–ပဠုဝဂ္ဂိရသော့တို့ရှိရာ ထိုအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ဥပသင်္ကမိ၊ ဤသို့လည်း နိယမဝါကျ အပိုထည့်၍ ဆရာမြတ်တို့ အနက်ပေးတော်မူကြသည်။

[ဟိုဟိုဒီဒီ လှည့်လည် သွားလာနေခြင်းကို မဆိုလို၊ **"ဟိနာယာဝတ္ထိတွာ"**ဟု၍ကဲ့သို့ ပြန်၍ ဆုတ်လာခဲ့ခြင်းမျိုးကို ဆိုလိုသည်။] သော-ထိုရဟန်း **ဂေါတမ**ကို၊ နေဝ အာဘိဝါဒေတဗ္ဗော-ရှိမခိုးထိုက်၊ (ရှိမခိုးကြစတမ်း၊) နှ ပစ္စုဋ္ဌာတဗ္ဗော-ခရီးဦး မကြိုဆိုထိုက်၊ (ခရီးဦး မကြိုကြစတမ်း၊) အသ-ထိုရဟန်း **ဂေါတမ**၏၊ ပတ္တ စီဝရံ-သပိတ်, သင်္ကန်းကို၊ နှ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-လှမ်းမယူထိုက်၊ (လှမ်းမယူကြ စတမ်း၊) အပိ စ-သို့သော်လည်း၊ (သို့ရာတွင်၊) အာသနံ-နေရာကို၊ ဌပေတဗ္ဗံ-ထားထိုက်၏၊ (ထားကြတာပေါ့၊) သော-ထိုရဟန်း **ဂေါတမ**သည်၊ (နိသီဒိတုံ-ထိုင်ခြင်းငှာ၊) သစေ အာကင်္ခတိ-အကယ်၍ အလိုရှိအုံ့၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ အလိုရှိလသော်၊) နိသီဒိဿတိ-ထိုင်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ တည်စေကြကုန်ပြီ။

ယထာ ယထာ-အကြင်အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဘဂဝါ ပဗ္ဗဇိတော ဘိက္ခူ-တို့သို့၊ ဥပသင်္ကမတိ-ကြွတော်မူ၏၊ တထာ တထာ-ထိုထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇိတော ဘိက္ခု၊ သကာယ-မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ကတိယာယ-ကတိကဝတ်၌၊ သဏ္ဌာတုံ-ကောင်းစွာတည်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ သု-မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ အသဏ္ဌဟန္တာ-ကောင်းစွာမတည်နိုင်ကုန်သည်၊(ဟုတ္တာ)၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ-ခရီးဦး ကြိုဆို၍၊ ဧကော-တစ်ပါးသည်၊ (တစ်ပါးက၊) ဘဂဝတော-၏၊ ပတ္တ စီဝရံ-သပိတ်သင်္ကန်းတော်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေသိ-လှမ်းယူပြီ၊ ဧကော၊ အာသနံ-နေရာကို၊ ပညပေသိ-ခင်းပြီ၊ ဧကော၊ ပါဒေါဒကံ-ခြေဆေးရေကိုလည်းကောင်း၊ ဧကော၊ ပါဒပီဋံ-ခြေဆေးအင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ခြေဆေးခုံငယ်ကိုလည်းကောင်း၊) ဧကော၊ ပါဒကထလိကံ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပနိက္ခိပိ-အနီးဌ၌ ချထားပြီ၊ ဘဂဝါ၊ ပညတ္တေ-ခင်းထားအပ်သော၊ အာသနေ-နေရာ၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်တော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ၊ နိသဇ္ဇ-ထိုင်တော်မူပြီး၍၊ ပါဒေ-ခြေတော်တို့ကို၊ ပက္ခာ လေသိ-ဆေးတော်မူပြီ၊ အပိသု-သို့သော်လည်း၊ (ကတိကဝတ်၌ မတည်နိုင်ကြဘဲ သပိတ်,သင်္ကန်းကို လှမ်းယူမှုစသည်ကို ပြုကြပါသော်လည်း၊) ဘဂဝန္တံ-ကို၊ နာမေန စ-(**ဂေါတမ**ဟူသော) နာမည်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာဝုသောဝါဒေန စ-အာဝုသောဟု ပြောဆိုသုံးနှုန်းခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမုဒါစရန္တိ-ပြောဆို သုံးနှုန်းကြကုန်၏။

ဧဝံ-သို့၊ ဝုတ္တေ-ပြောဆိုအပ်သော်၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိုး?)၊ **"ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ တထာဂတံ-ငါဘုရားကို၊ နာမေန စ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာဝုသောဝါဒေန စ-အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မာ သမုဒါစရထ-မပြောဆို (မသုံးနှုန်း)ကြကုန်နှင့်၊**

ဘိက္ခဝေ (အဟံ)၊ အရဟံ–သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ–မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော၊ တထာဂတော–ဘုရားရှင်တည်း၊ (ဘုရားဖြစ်ပြီ၊) ဘိက္ခဝေ၊ သောတံ–နားကို၊ ဩဒဟထ–ရှေးရှုထားကြကုန်လော့၊ တစ်နည်း၊ သောတံ ဩဒဟထ–နားထောင်ကြကုန်လော့၊ အမတံ–အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို၊ အဓိဂတံ–သိအပ် ရအပ်ပြီ၊ အဟံ–သည်၊ အနုသာသာမိ–သွန်သင်တော်မူအံ့၊ အဟံ၊ ဓမ္မံ–ကို၊ ဒေသေမိ–အံ့။

ယထာနုသိဋ္ဌံ–အကြင်အကြင် သွန်သင်အပ်သည့်အတိုင်း၊ ပဋိပဇ္ဇမာနာ–ကျင့်ကုန်လသော်၊ နု စိရဿေဝ–မကြာမီပင်၊ ယဿ–အကြင် အရဟတ္တဖိုလ်၏၊ အတ္ထာယ–အကျိုးငှာ၊ ကုလပုတ္တာ–အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ သမ္မဒေव–ကောင်းစွာသာလျှင်၊ အဂါရသ္မာ–အိမ်မှ၊ (အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ၊) (နိက္ခမိတ္တာ–ထွက်၍၊) အနဂါရိယံ–အိမ်ခွဲနေခြင်း၏ စီးပွားဖြစ်သော လယ်ထွန်,ကုန်ပေး, နွားမွေးမှုမရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇန္တိ–ကပ်ရောက်ကြကုန်၏၊ [ပဗ္ဗဇန္တိတိ ဥပဂစ္ဆန္တိ–ဝိမတိ၊] အနုတ္တရံ–မိမိထက် မြတ်သောတရား မရှိသော၊ ဝါ–အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ–မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အဆုံးဖြစ်သော၊ တံ–ထို အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ (အဘိညာယ စသည်ခွဲစပ်၊) ဝါ–သို့၊ (ဥပသမ္ပဇ္ဇ–ရောက်၍၊–ခွဲစပ်၊) ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ–မျက်မှောက်ထင်ထင် ရှုမြင်အပ်သော သဘောဟူသော ပစ္စက္ခအတ္တဘောခွဲပင်၊ ဃယံ–ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာ–ထူးသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကြောင့် သိ၍၊ ဝါ–ထူးသော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့် သိ၍၊ သစ္ဆိကတ္တာ–မျက်မှောက်ပြု၍၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ–ရောက်၍၊ ဝါ–ပြီးစေ၍၊ ဝိဟရိဿထ–နေနိုင်ကြလိမ့်မည်”၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [အဘိညာ၏ ကံပုဒ်သည် တံ၏ အရဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်၍ ဤသို့ ပေးရသည်၊ **“သော သဒေဝကံ လောကံ ၊ပေ၊ ပဓေသေတိ”**ဟု ရှိရာ၌မူ **“အဘိညာ–ထူးသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် သိ၍”**ဟု ပေးပါ။]

. ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–မိန့်တော်မူအပ်သော်၊ ပေ၊ အဝေါစုံ (ကိ?)၊ **“အာဝုသော ဂေါတမ–ငါ့ရှင် ဂေါတမ၊ တွံ–သည်၊ တာယပိ ဣရိယာယ–ထို . ဒုက္ခရကို ကျင့်ခြင်းဟူသော အမှုအရာအားဖြင့်လည်း၊ တာယ(ပိ) ပဋိပဒါယ–ထိုဒုက္ခရကို ကျင့်ခြင်းအားဖြင့်လည်း၊ တာယ(ပိ) ဒုက္ခရကာရိကာယ–ထိုဒုက္ခရကို ပြုခြင်းအားဖြင့်လည်း၊ မနုဿဓမ္မာ–လူတို့၏ ကုသလကမ္မပထတရားထက်၊ ဥတ္တရိ–လွန်မြတ်သော၊**

အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသ်–အရိယာအကျိုးငှာ စွမ်းနိုင်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ် အမြင်အထူးကို၊ နေဝဠ္ဠဂါ (နေဝ+အဠ္ဠဂါ)–**မရရှိခဲ့၊ ဧတရဟိ–ယခုအခါ၌၊ တွံ–သည်၊ ဗာဟုလ္လိကော–သည်၊ ပဓာနဝိဗ္ဗဟော–သည်၊ ဝါ–သည်၊ ဗာဟုလ္လာယ–ငှာ၊ အာဝတ္တော–သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊ ဝါ–ဖြစ်ပါမှ၊) မနုဿဓမ္မာ–ထက်၊ ဥတ္တရိ–သော၊ အလမရိယဉာဏဒဿနဝိသေသ်–ကို၊ ကိं ပန–အဘယ့်ကြောင့်၊ အဓိဂမိဿသိ–ရလိမ့်မည်နည်း?၊** တစ်နည်း၊ **ကိं ပန အဓိဂမိဿသိ–အဘယ်မှာ ရလိမ့်မည်နည်း?"** ဣတိ–ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ [ဤဝါကျတို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ဧဝံပေါအဝေါစ (ကိံ?)၊**"ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တထာဂတော–သည်၊ ဗာဟုလ္လိကော–သည်၊ နု–မဟုတ်၊ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော၊ ပဓာနဝိဗ္ဗဟော–သည်၊ ဝါ–သည်၊ နု–မဟုတ်၊ ဗာဟုလ္လာယ–ငှာ၊ အာဝတ္တော–သည်၊ နု–မဟုတ်"** ၊ပေ၊ **"ဘိက္ခဝေ–ဘိက္ခုတို့၊ တုမှေ–တို့သည်၊** (အဘိဇာနာထနောဒ္ဓ စပ်၊) **မေ–ငါသည်၊** (ဘာသိတ်ဒ္ဓ စပ်၊) **ဣတော–ဤ နေ့မှ၊ ပဋ္ဌေ–ရှေးဦး၊ ဝေရုပ်–ဤသို့ သဘောရှိသော၊ တေ–ဤစကားကို၊** (ဤစကားမျိုးကို၊) **ဘာသိတံ–ပြောဆိုအပ်ဖူး၏ဟူ၍၊ အဘိဇာနာထ နော–သိကြကုန်သလော?၊"** ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ [ဤဝါကျ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊ **"ဘာသိတမေတံ"**နေရာ၌ **"ပဘာဝိတမေတံ"**ဟု မူကွဲရှိ၏၊ ထိုအလို **"ပဘာဝိတံ–ထင်ရှားပြအပ်ဖူး၏ဟူ၍"**ဟု ပေး၊] **"ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ တေ–ဤစကားမျိုးကို၊ နောဟိ–မသိကြပါကုန်၊"** တစ်နည်း၊ **တေ–ဤသို့ သိခြင်းသည်၊ နောဟိ–မဖြစ်ပါ၊"** ဣတိ–ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ **"အရဟံ ၊ပေ၊ ဝိဟရိဿထ၊"** ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘဂဝါ ပဋ္ဌဝဂ္ဂိယေ၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ သညာပေတုံ–သိစေခြင်းငှာ၊ (ကိုယ်တော်မြတ်၏ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓအဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ၊) အသက္ခိ–စွမ်းနိုင်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို၊) သုဿူသိ"သု–နားထောင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကြကုန်ပြီ၊ (နားထောင်လိုကြကုန်ပြီ၊) သောတံ–ကို၊ သြဒဟိ"သု–ရှေးရှုထားကြကုန်ပြီ၊ **တစ်နည်း၊** သောတံ သြဒဟိ"သု–နားစိုက်ကြကုန်ပြီ၊ အညာ–အရဟတ္တဖိုလ်အကျိုးငှာ၊ စိတ္တံ–ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေသုံ–ဖြစ်စေကြကုန်ပြီ။ [အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေသုန္တိ အညာယ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေသုံ, အဘိနိဟရိ"သု–သာရတ္ထ၊ ဝဓိရဗုဒ္ဓိဋ္ဌကား **"အညာတိ အညာယ၊ ဇာနိတုန္တိ အတ္ထော"**ဟု ဖွင့်၏၊

ထိုအလို **"အညာ-သိခြင်းဟာ"**ဟု ပေးပါ၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း ဝဇိရဗုဒ္ဓိ အတိုင်း ဖွင့်လေ့ ရှိကြသည်။

၁၃။ အထ ၊ပေ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိုး?)၊ [ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်တော်၏ အဖွင့်ကို ဦးကာတို့၌ ကြည့်ပါ။]

ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ ဒွေ-နှစ်မျိုးကုန်သော၊ ဣမေ အန္တာ-ဤ အဖို့အစုတို့ကို၊ ပဗ္ဗဇိတေန-ရသေ့ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့သူသည်၊ (ရသေ့ ရဟန်းဖြစ်သူသည်၊) နဲ့ သေဝိတဗ္ဗာ-မမှီဝဲထိုက်ကုန်၊ ဒွေ-နှစ်မျိုးတို့ဟူသည်၊ ကတမေ-အဘယ်တို့နည်း?၊ ဟီနော-ယုတ်ညံ့သော၊ ဂမ္မော-ရွာ၌ဖြစ်သော၊ ဝါ-ရွာ၌နေသူလူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ [ဂါမေ+ဘဝေါ ဂမ္မော၊ ဣယျပစ္စည်း၊ ဂါ၌ အာကို ရဿပြု၊] ပေါထုဇ္ဇနိကော-ပုထုဇဉ် လူအပေါင်းသည် လေ့ကျက်အပ်သော၊ အနရိယော-ကိလေသာတို့မှ မဝေးကွာသဖြင့် မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်သော၊ ဝါ-အရိယာတို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော၊ အနတ္ထသံဟိတော-စီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော၊ ကာမေသု-ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌၊ ယော စာယံ (ယော စ+အယံ) ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ[1]-အကြင်ကဲ့သို့သော ဤ ကိလေသကာမနှင့် ယှဉ်သော ချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ (သာရတ္ထအလို၊) ယော စာယံ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ-အကြင်ကဲ့သို့သော ဤ အာမိသသုခဖြင့် ငြိကပ်တတ်သော ကိလေသကာမကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ (ဝိမတိ နောက်နည်းအလို၊) ဒုက္ခော-ဆင်းရဲကြောင်းဖြစ်သော၊ အနရိယော-သော၊ အနတ္ထသံဟိတော-သော၊ ယော စာယံ (ယော စ+အယံ) အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ-အကြင်ကဲ့သို့သော ဤ ခန္ဓာကိုယ်၏ ပင်ပန်းကြောင်း အကျင့်ကို အဖန်ဖန် အားထုတ်ခြင်းလည်းကောင်းတည်း။

၁။ အမှာ။ ။ **"ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ"**ဝယ် ပထမနည်း၌ ကာမသုခလ္လိကအရ ကိလေသကာမနှင့်ယှဉ်သော သုခကို (သုခဝေဒနာကို ရ၏၊ ဒုတိယနည်း၌ ဝတ္ထုကာမတို့၌ သုခဖြင့် ကပ်ငြိတတ်သော ကိလေသကာမကို ရ၏၊ ဤနေရာ၌ ဤသို့ ဦးကာများ ဖွင့်ကြသော်လည်း ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ, ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂဝိဝဇ္ဇနုပါယနိဒဿနံပုဒ်၌ကား တစ်မျိုး ဖွင့်ခဲ့ကြ၏၊ ထိုသို့ အဖွင့်နှစ်မျိုး မတူခြင်းမှာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ **"ကာမေသု"**ပုဒ်မပါဘဲ **"ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂ"**ဟု ရှိခဲ့၍ ဤ၌ **"ကာမေသု ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ"**ဟု ရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ ဦးကာတို့ ဖွင့်သည့်အတိုင်းပင် ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဘာသာဋီကာ၌ ဝိဂ္ဂဟ ပြုခဲ့ပါသည်။

ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဥဘော–နှစ်မျိုးကုန်သော၊ ဇတော အန္တေ–ဤအဖို့အစုတို့သို့၊ အနုပဂမ္မ–မကပ်ရောက်မူ၍၊ တထာဂတေန–ဘုရားရှင်သည်၊ အဘိသမ္မုဒ္ဓါ–ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီးသော၊ မဇ္ဈိမာ–အလယ်ဌဖြစ်သော၊ (ကာမသုခလွတ်ကာနယောဂအကျင့်, အတ္တကိလမထာနုယောဂအကျင့် နှစ်မျိုး၏ အလယ်ဌဖြစ်သော၊) ပဋိပဒါ–အကျင့်သည်၊ **တစ်နည်း**၊ မဇ္ဈိမာပဋိပဒါ–မဇ္ဈိမပဋိပတ် အကျင့်မြတ်သည်၊ စက္ခုကရဏီ–ပညာမျက်စိကို ပြုနိုင်၏၊ ဉာဏကရဏီ–အသိဉာဏ်ကို ပြုနိုင်၏၊ ဥပသမာယ–ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းငှာ၊ ဝါ–သဉ္ဇပါဒိသော နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ၊ အဘိညာယ–သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊ သမ္ဗောဓာယ–သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာ သိခြင်းငှာ၊ နိဗ္ဗာနာယ–နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှာ၊ ဝါ–အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန် အကျိုးငှာ၊ သံဝတ္တတိ–ဖြစ်၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ တထာဂတေန–သည်၊ အဘိသမ္မုဒ္ဓါ–သော၊ မဇ္ဈိမာ–သော၊ (ယာ) ပဋိပဒါ–သည်၊ **တစ်နည်း**၊ ယာ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ–အကြင် မဇ္ဈိမပဋိပတ် အကျင့်မြတ်သည်၊ စက္ခုကရဏီ–၏၊ ပေ၊ နိဗ္ဗာနာယ–ငှာ၊ သံဝတ္တတိ–၏၊ သာ–ထို မဇ္ဈိမပဋိပတ် အကျင့်မြတ်ဟူသည်၊ ကတမာ စ–အဘယ်နည်း?။

အရိယော–ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော၊ (ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသဖြင့် ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော၊) အဋ္ဌင်္ဂိကော–ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ အယမေव မဂ္ဂေါ–ဤမက်သာတည်း၊ သေယျထိဒံ–ထိုအရိယအဋ္ဌင်္ဂိကမက်ဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ [အရိယပုဒ်, မဂ္ဂပုဒ်တို့၏ အနက်အမျိုးမျိုးကို ဋီကာကြည့်၍ ပေးပါ၊ **"သေယျထိဒံ–ထို ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း?**ဟုလည်း ဋီကာ၌ တစ်နည်းစွဲသေး၏၊] သမ္မာဒိဋ္ဌိ–ကောင်းစွာ သိမြင်တတ်သော သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပော–ကောင်းစွာ ကြံစည်တတ်သော သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာဝါစာ–ကောင်းစွာ ပြောဆိုကြောင်း သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာကမ္မန္တော–ကောင်းစွာပြုလုပ်ကြောင်း သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာအာဇီဝေါ–ကောင်းစွာ အသက်မွေးကြောင်း သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာဝါယာမော–ကောင်းစွာ အားထုတ်တတ်သော သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာသတိ–ကောင်းစွာ အမှတ်ရတတ်သော သဘောတရားလည်းကောင်း၊ သမ္မာသမာဓိ–ကောင်းစွာ စိတ်ကိုထားကြောင်း သဘောတရားလည်းကောင်းတည်း၊ [သမ္မာဝါစာ စသော ဝိရတိသုံးပါးနှင့် သမ္မာသမာဓိကို ကရဏသာဓနလည်းကောင်း, ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ကတ္တုသာဓနလည်းကောင်း ဋီကာ ဝိဂ္ဂဟ ပြု၏၊] ဘိက္ခဝေ–တို့၊

တထာဂတေန ၊ပေ၊ (ယာ) ပဋ္ဌိပဒါ-သည်၊ စက္ခုကရဏီ-၏၊ ပေ၊ သံဝတ္တတိ-သာ-ထိ မဖ္ဖိုမပဋ္ဌိပတ် အကျင့်မြတ်ဟူသည်၊ အယံ ခေါ-ဤသည်ပင်တည်း၊ ဝါ-ဤ အရိယအဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်ပင်တည်း။

၁၄။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဒံ ခေါ ပန-ဤ မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သည်ကား၊ (ဤ မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော တရားကား၊) ဒုက္ခံ-ဒုက္ခဖြစ်သော၊ ဝါ-စက်ဆုပ်အပ်စွာ အချိုးနှိုးသာဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စံ-အရိယသစ္စာတည်း၊ ဝါ-အရိယာတို့သည် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အမှန်တရားတည်း၊ ဇာတိပိ-ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲကြောင်းပေတည်း၊ ဇရာပိ-ရွတ်တွယိုယွင်း အိုရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခာ-တည်း၊ ဗျာဓိပိ-မကျန်းမမာ ဖျားနာရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခော-တည်း၊ မရဏမ္ပိ-စုတိမနေ သေရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခံ-တည်း၊ အပ္ပိယေဟိ-မချစ်မနှစ်သက်အပ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်၊ သမ္ပယောဂေါ-အတူတကွ ပေါင်းဆုံရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခော-တည်း၊ ပိယေဟိ-ချစ်နှစ်သက်အပ်သော သတ္တဝါသင်္ခါရတို့နှင့်၊ ဝိပ္ပယောဂေါ-ကွေကွင်းရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခော-တည်း၊ ယမ္ပိ (ယေန ဓမ္မေနပိ)-အကြင် လောဘတရားဖြင့်လည်း၊ ဣစ္ဆံ (ဣစ္ဆေန)-မရနိုင်သောအရာကို အလိုရှိသူသည်၊ ဝါ-အလိုရှိပါလျက်၊ နေ လဘတိ-မရ၊ တမ္ပိ-ထိုမရနိုင်သောအရာကို အလိုရှိကြောင်း လောဘတရားသည်လည်း၊ ဒုက္ခံ-တည်း၊

၁။ အမှာ။ ။[ဒုက္ခ စသည်တို့၏ ဝစနတ္ထကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] **"အနေကာသံ ဒုက္ခာနံ ဝတ္ထုဘာဝတော"**စသော ဋီကာကို ကြည့်၍ **"ဒုက္ခာ-ဆင်းရဲခြင်းတည်း"**ဟု အနက်မပေးဘဲ **"ဆင်းရဲကြောင်းတည်း"**ဟု ပေးပါသည်၊ အကျယ်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။] **"ယမ္ပိစ္ဆံ နေ လဘတိ"**စသော ဝါကျ၌ကား ဤဋီကာတို့ ဖွင့်ပုံဖြင့် အနက် မထင်ရှားသောကြောင့် သစ္စဝိဘင်္ဂကထာ, သုတ္တန္တဘာဏနီယ၊ ဒုက္ခသစ္စနိဒ္ဒေသ၊ ဣစ္ဆာနိဒ္ဒေသ ကို ကြည့်၍ အနက်ပေးထားပါသည်။

၂။ တစ်နည်း အနက်ပေး။ ။ သစ္စဝိဘင်္ဂမူလဋီကာ, ဣစ္ဆာနိဒ္ဒေသ၌မူ ယမ္ပိစ္ဆံ နေ လဘတိကို တစ်မျိုး ဖွင့်ထားသေး၏၊ ထိုအလို **"ယမ္ပိစ္ဆံ (ယံပိ+ဣစ္ဆံ)-အကြင် အလိုကိုလည်း၊ နေ လဘတိ-မရ၊ တမ္ပိ-ထိုမရအပ်သော အလိုသည်လည်း၊ ဒုက္ခံ-တည်း၊ တစ်နည်း၊ ဣစ္ဆံ-အလိုရှိအပ်သော အရာကို၊ ယံ နေ လဘတိ-အကြင် မရ၊ တမ္ပိ-ထို အလိုရှိအပ်သော အရာကို မရခြင်းသည်လည်း၊ ဒုက္ခံ-ဆင်းရဲကြောင်းပေတည်း"** ဟု ပေးပါ။

💬 သံခိတ္တေန–အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ပဋ္ဌာ–ငါးပါးကုန်သော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ–ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့သည်၊ ဒုက္ခာ–ဆင်းရဲကြောင်းတို့ပေတည်း။

ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဣဒံ ခေါ ပန–ဤ မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော တရားသည်ကား၊ ဒုက္ခသမุဒယော–ဂ် စသော ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စာ–တည်း၊ ဝါ–တည်း၊ ယာယံ(ယာ+အယံ) တဏှာ–အကြင်ကဲ့သို့သော ဤ တဏှာသည်၊ ပေါနောဘဝိကာ–တစ်ဖန်ဘဝကို ပြုခြင်းအလေ့ ရှိ၏၊ (ဘဝအသစ်ကို ပြုလေ့ရှိ၏၊) နန္ဒီရာဂသဟဂတာ°–ရူပါရုံ စသည်တို့ဌာ နှစ်သက်တတ်, တပ်မက်တတ်သည်၏အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်၏၊ တတြတတြ–ထိုထိုဘဝ၌၊ ဝါ–ထိုထို အာရုံ၌၊ အဘိနန္ဒိနီ–အလွန်နှစ်သက်တတ်၏၊ သေယျထိဒံ–ထို တဏှာဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ ကာမတဏှာ၂–ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ နှစ်သက်တတ်သော တဏှာလည်းကောင်း၊ ဘဝတဏှာ–ထို ရူပ စသော အာရုံသည် မြဲ၏ဟုဖြစ်သော သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာလည်းကောင်း၊ ဝိဘဝတဏှာ–ထို ရူပ စသော အာရုံသည် ပြတ်၏ဟုဖြစ်သော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော တဏှာလည်းကောင်းတည်း။

၁။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ။ ။ ဤ ပုဒ်ကို ဝိမတိ အဖွင့်ကို ကြည့်၍ အနက်ပေးပါသည်၊ သာရတ္ထ အလိုမူ **"နန္ဒီရာဂသဟဂတာ–နှစ်သက်ခြင်း, တပ်မက်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်၏"**ဟု ပေးပါ၊ တဏှာသည် ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း နှစ်သက်ခြင်း, တပ်မက်ခြင်းသဘော ပါလာသည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ ဤ အဓိပ္ပာယ်ကို ရည်ရွယ်၍ **"ဣဒံ ·ဝုတ္တံ ဟောတိ–နန္ဒနတော စ ရဇ္ဇနတော စ နန္ဒီရာဂဘာဝံ သဗ္ဗာသု အဝတ္ထာသု (အလုံးစုံသော အခိုက်အတန့်တို့ဌာ) အပစ္စက္ခာယဝုတ္တိယာ (မစွန့်ဘဲ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်) နန္ဒီရာဂ သဟဂတာ"**ဟု သာရတ္ထဖွင့်သည်။ [သစ္စဝိဘင်္ဂကထာ၌ တစ်နည်း ဖွင့်သေးသည်။]

၂။ ကာမတဏှာ စသည်။ ။ သာရတ္ထဋီကာကို ကြည့်၍ အနက်ပေးပါသည်၊ သစ္စဝိဘင်္ဂကထာ, သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသ၌ကား တစ်မျိုး ဖွင့်ထား၏၊ ထိုအလို **"ကာမတဏှာ–ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာလည်းကောင်း၊ ဘဝတဏှာ–ကာမ, ရူပ, အရူပဟု သုံးမျိုးသော ဘဝ၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာလည်းကောင်း၊ ဝိဘဝတဏှာ–ဘဝကင်းပြတ်ခြင်း၌ တပ်မက်တတ်သော တဏှာလည်းကောင်း"**ဟု အနက်ပေးပါ။

ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဣဒံ ခေါ ပန–ဤ မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော တရားသည်ကား၊ ဒုက္ခနိရောဓော–ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာဖြစ်သော၊ ဝါ–ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်းဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စံ–တည်း၊ ဝါ–တည်း၊ တသ္မာယေဝ တဏှာယ–ထို တဏှာသုံးမျိုး၏ပင်၊ ယော အသေသဝိရာဂနိရောဓော–အကြင် အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းအကျန် မရှိအောင် ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်၊ (ယော) စာဂေါ–အကြင် စွန့်အပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည်၊ (ယော) ပဋိနိဿဂ္ဂေါ–အကြင် လွတ်အပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည်၊ (ယော) မုတ္တိ–အကြင် လွတ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည်၊ (ယော) အနာလယော–အကြင် ကပ်ငြိခြင်း မရှိရာ နိဗ္ဗာန်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ (ဣဒံ–ဤ နိဗ္ဗာန်သည်၊ ဒုက္ခနိရောဓော–သော၊ အရိယသစ္စံ–တည်း၊ ဝါ–တည်း။)

ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဣဒံ ခေါ ပန–သည်ကား၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ–ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် သွားတတ်သော၊ ပဋိပဒါ–အကျင့်ဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စံ–တည်း၊ ဝါ–တည်း၊ အယမေဝ ၊ပေ၊ သမ္မာသမာဓိ။ (ရှေးအတိုင်း အနက်ပေးပါ။)

၁၅။ ဘိက္ခဝေ **"ဣဒံ (ဓမ္မာတံ)–ဤ တရားသည်၊ ဒုက္ခံ–ဒုက္ခဖြစ်သော၊ ဝါ–သော၊ အရိယသစ္စံ–တည်း၊ ဝါ–တည်း၊"** ဣတိ–ဤသို့၊ မေ–ငါ၏၊ (စက္ခုံ စသည်ဌာ စပ်)၊ ဝါ–သည်၊ ပုဗ္ဗေ–ရှေးဌာ၊ အနနုဿုတေသု–တစ်ဆင့်စကား မကြားအပ်ဖူးကုန်သော၊ ဓမ္မေသု–သစ္စာလေးပါး တရားတို့ဌာ၊ စက္ခု–ဉာဏ်စက္ခု သည်၊ ဥဒပါဒိ–ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ဉာဏံ–သိတတ်သောဉာဏ်သည်၊ ဥဒပါဒိ၊ ပညာ–အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာသည်၊ ဥဒပါဒိ–ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ ဝိဇ္ဇာ–ထိုးထွင်းရှာ သိတတ်သော ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာသည်၊ ဥဒပါဒိ၊ အာလောကော–(မောဟအမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော) ဉာဏ်ရောင် အလင်းသည်၊ ဥဒပါဒိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခံ–သော၊ တံ ဣဒံ အရိယသစ္စံ–ထိုကဲ့သို့ သော ဤအရိယသစ္စာကို၊ ပရိညေယ္ယံ–ပိုင်းခြားရှု သိထိုက်၏၊ ဣတိ–သို့၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ၊

၁။ အမှာ။ ။ဒုက္ခနိရောဓ ပုဒ်၏အနက်ကို ဦးကာ၌ သုံးနည်းဖွင့်ထား၏၊ ထိုတွင် လွယ်ကူသော တတိယနည်းအတိုင်း အနက်ပေးပါသည်၊ အသေသဝိရာဂ နိရောဓော၏ အဖွင့်ကို ဦးကာ၌ ကြည့်ပါ၊ **"အတ္ထတော ပန သဗ္ဗာနေဝ တောနိ နိဗ္ဗာနဿ ဃဝစနာနိ"**ဟု မိန့်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ရအောင် အနက်ပေးပါသည်။ [**"နိဗ္ဗာန် အာဂမ္မ တဏှာ စဒိယတိ"** စသည်ဖြင့် သစ္စဝိဘင်္ဂကထာ၌ ဝိဂ္ဂဟ ပြု၏။]

ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခ-သော၊ တံ ဣဒံ အရိယသစ္စံ-ကို၊ ပရိညာတံ-ပိုင်းခြားရ၍ သိအပ်ပြီ၊ ဣတိ-သို့၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ။

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ **"ဣဒံ (ဓမ္မစက္ကတံ)-သည်၊ ဒုက္ခသမุဒယော-သော၊ အရိယသစ္စံ-တည်း၊"** ဣတိ-သို့၊ ပေ၊ ဒုက္ခသမุဒယော-သော၊ တံ ဣဒံ အရိယသစ္စံ-ကို၊ ပဟာတဗ္ဗံ-ပယ်ထိုက်၏၊ ပေ၊ ပဟီနံ-ပယ်အပ်ပြီ၊ (ပယ်ပြီးပြီ) ၊ပေ၊ ဥဒပါဒိ။ [နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ဤနည်းမှီ၍ အပြည့်အစုံ ပေးပါ။]

☰ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ-မျက်မှောက်ပြုထိုက်၏၊ ပေ၊ သစ္ဆိကတံ-မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဘာဝေတဗ္ဗံ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်၏၊ (ပွားစေထိုက်၏) ၊ပေ၊ ဘာဝိတံ-မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ (ပွားစေအပ်ပြီ) ၊ပေ၊ ဥဒပါဒိ။

၁၆။ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ယာဝကီဝဉ္စ-အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံးလည်း၊ မေ-ငါ၏၊ (ဉာဏဒဿနံ ၌ စပ်၊) စတူသု-လေးပါးကုန်သော၊ ဣမေသု အရိယသစ္စေသု-တို့၌၊ ဧवံ-ဤသို့၊ (ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊) တိပရိဝဋ္ဋ-သစ္စဉာဏ်, ကိစ္စဉာဏ်, ကတဉာဏ်အားဖြင့် သုံးပါးသော ပြန်လည်ခြင်းရှိသော၊ ဒွါဒသာကာရံ-(သစ္စာတစ်မျိုး တစ်မျိုး၌ သစ္စဉာဏ် စသောအားဖြင့်) တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော အခြင်းအရာရှိသော၊ ယထာဘူတံ-မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော၊ ဉာဏဒဿနံ-ဉာဏ်အမြင်သည်း၊ သုဝိသုဒ္ဓံ-အလွန် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်၊ နအဟောသိ-မဖြစ်သေး၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တာဝ-ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး၊ (ဉာဏ်အမြင် အလွန်မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊) အဟံ-သည်၊ သဒေဝကေ-အောက် နတ်ပြည်ငါးထပ်ရှိ နတ်တို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သမာရကေ-မာရ်နတ်၏ တည်နေရာ ဝသဝတ္တီနတ်ပြည်ရှိ နတ်အပေါင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သဗြဟ္မကေ-ဗြဟ္မာနှစ်ဆယ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ လောကေ-သြကာသလောကဌ်လည်းကောင်း၊ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ-သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ, မကောင်းမှုတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏ, မကောင်းမှုတို့ကို မျှောပြီးသော ဗြာဟ္မဏတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊

သဒေဝမနုဿာယ–သမ္မုတိနတ်ဟူသော မင်း, ကြွင်းသော သူတို့နှင့်လည်း တကွ ဖြစ်သော၊ ပဇာယ–သတ္တဝါ အပေါင်းခ္ခ်ိလည်းကောင်း၊ အနုတ္တရံ–မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားမရှိသော၊ ဝါ–အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိं–မဟောက် မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် သိစွမ်းနိုင်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို၊ ဝါ–ချီးမွမ်းအပ် ကောင်းမြတ် သော အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်ကို၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ–ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ နေဝ ပစ္စညာသိं–ဝန်ခံတော်မမူခဲ့၊ [**"သဒေဝကေ"** စသောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ၊ **"သမ္မာသမ္ဗောဓိं"** အရ အရဟတ္တမဂ်ကို ဋ္ဌိကာ၌ ပြ၏။]

ဘိက္ခဝေ၊ ယတော စ ခေါ–(ဗောဓိပင်၏ အနီးအောက်ဝယ် ထိုင်နေတော်မူရာ) အကြင်အခါမှစ၍၊ [ယတော စ ခေါတိ ယတော ဗောဓိမူလေ နိသိန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ၊–ဝိမတိ၊] မေ–၏၊ စတ္တာသု၊ ဣမေသု အရိယသစ္စေသု–တို့၌၊ ဧवं–သို့၊ တိပရိဝဋ္ဋं ၊ပေ၊ ဉာဏဒဿနံ–သည်၊ သုဝိသုဒ္ဓံ–သည်၊ အဟောသိ–ဖြစ်တော်မူပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အထ–ဉာဏ်အမြင် အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ရာ ထိုအခါမှ နောက်၌၊ [အထာဟံတိ တတော ပရံ အဟံ၊–ဝိမတိ၊] အဟံ–သည်၊ သဒေဝကေ ၊ပေ၊ ပဇာယ–ခ္ခ်ိလည်းကောင်း၊ အနုတ္တရံ၊ သမ္မာသမ္ဗောဓိं–ကို၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ–ပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ ပစ္စညာသိं–ဝန်ခံတော်မူခဲ့ပြီ၊ မေ–၏၊ ဒဿနံ–သိမြင်တတ်သော၊ ဉာဏဉ္စ–ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်လည်း၊ ဥဒပါဒि–ပြီ၊ (ကိုး?) မေ–၏၊ ဝိမုတ္တိ–အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ အကုပ္ပာ–ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့သည် မဖျက်ဆီးအပ် မဖျက်ဆီးနိုင်၊ အယံ–ဤ ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်းသည်၊ အန္တိမာ–အဆုံးခ္ခ်ိဖြစ်သော၊ (နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊) ဇာတိ–ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်းတည်း၊ ဒါနိ–ယခုအခါ၌၊ ပုနဗ္ဘဝေါ–တစ်ဖန် ဘဝသည်၊ (ဘဝအသစ်သည်၊) နတ္ထိ–တော့၊ ဣတိ (ဉဒပါဒိ), ဣတိ (အာမန္တေသိ)။ [အာမန္တေသိသို့ ပြန်လှည့်ဖို့ရာ ဣတိတစ်လုံး အကျေကြံပါ။]

ဣဒံ–ဤ စကားတော်ကို၊ (**"ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ အန္တာ"**အစ, **"နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ"**အဆုံးရှိသော ဤစကားတော်ကို၊) ဘဂဝါ အဝေါစ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ–ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ အတ္တမနာ–မိမိစိတ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဘဂဝတော–၏၊ ဘာသိတं–ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို၊ (ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန သုတ်တော်ကို၊) အဘိနန္ဒုံ၊ ဝေမေတံ ဘဂဝါ, ဝေမေတံ သုဂတ ဟု ကောင်းချီးပြုလျက် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကြကုန်ပြီ။

[အဘိနန္ဒ သဒ္ဒါ၏ အနုမောဒနာအနက်।] **တစ်နည်း**၊ အဘိနန္ဒံ့ ¯ –အလွန်နှစ်သက် ရွှင်အားတက်လျက် လက်ခံကြကုန်ပြီ။ [အဘိနန္ဒသဒ္ဒါ၏ သမ္ပဒိုဏ်ဆုန အနက်။]

ဣမသ္မိဉ္စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ–ဤ ဂါထာမဖက် သက်သက်သော ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်တော်ကို၊ ဘည္ဒမာနေ–ဟောတော်မူအပ်သော်၊ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညဿ–**အရှင်ကောဏ္ဍည**၏၊ ဝိရဇံ–ကင်းသော အပါယဂမနီယရာဂ စသော မြူရှိသော၊ ဝါ–အပါယဂမနီယရာဂ စသော မြူမှကင်းသော၊ ဝီတမလံ–ကင်းသော ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဓမ္မစက္ခု–သစ္စာလေးပါး တရားတို့ဌဿဖြစ်သော သောတာပတ္တိဥာဏ်မျက်စိသည်၊ ဥဒပါဒि (ကိ?)၊ **"ယံ ကိဉ္စि–အကြင် အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော တရားသည်၊ သမုဒယဓမ္မံ–ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏၊ သဗ္ဗံ–အလုံးစုံသော၊ တံ–ထို တရားဟူသမျှသည်၊ နိရောဓဓမ္မံ–ချုပ်ပျောက်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊"** ဣတိ (ဥဒပါဒိ)။ [**"ဝိရဇံ"**စသော ပုဒ်တို့၏အနက် အမျိုးမျိုးကို ဤ သာရတ္ထဖွင့်သည့်အတိုင်း သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ သာမညဖလ သုတ် ပါဠိတော်နိဿယ အဆုံးနှာ်ဌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၁၇။ ဘဂဝတာ–သည်၊ ဓမ္မစက္ကေ–ဓမ္မစက်ကြီးကို၊ ပဝတ္တိတေ–ဖြစ်စေတော်မူအပ်ပြီးသော်၊ ဝါ–ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော်၊ ဘုမ္မာ–မြေဌဿဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ–မြေနှင့် ဆက်စပ် အရပ်ရပ်ဌ နေကြကုန်သော၊ ဒေဝါ–နတ်တို့သည်၊ သဒ္ဒံ–ကြွေးကြော်သံကို၊ အနုဿာဝေသုံ–တစ်ဆင့်ကြားသိစေကြကုန်ပြီ၊ (ကြွေးကြော်ကြကုန်ပြီ) (ကိ?)၊ **"ဘဂဝတာ–သည်၊ ဗာရာဏသိယံ–ဌ၊ ဝါ–၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ–ဌ၊ သမဏေန ဝါ–သမဏ မည်သူသည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ– ဗြာဟ္မဏ မည်သူသည်လည်းကောင်း၊ ဒေဝေန ဝါ–နတ်သည်လည်းကောင်း၊ မာရေန ဝါ–မာရ်နတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မုနာ ဝါ–ဗြဟ္မာသည်လည်းကောင်း၊ လောကသ္မိံ–ဌ၊ ကေနစိ ဝါ–တစ်စုံတစ်ယောက်သည်လည်းကောင်း၊ အပဋိဝတ္တိယံ–ဆန့်ကျင်ဘက် မဖြစ်စေအပ် မဖြစ်စေနိုင်သော၊ ဝါ–**

၁။ **အဘိနန္ဒုန္တိ**။ ။**"အဘိနန္ဒုန္တိ"**ဟု ဣတိသဒ္ဒါ ပါသည်မှာ ပိုဟန်တူ၏၊ သို့ရာတွင် သဒ္ဒါကျမ်းတို့ဌ ပရော ဝါ သရောသုတ်ဝယ် ဤပုံစံ ပါနေပြီ၊ သို့ဖြစ်၍ **"ဣတိ–ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်တော် အပြီးတည်း"**ဟု အနက်ပေးပါ။

ဆန့်ကျင်ဘက် မဟောပြအပ် မဟောပြနိုင်သော၊ အနုတ္တရ–မိမိထက် မြတ်သော တရား မရှိသော၊ ဝါ–အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဧတဲ ဓမ္မစက္ကံ–ဤဓမ္မစက္ကြာကို၊ ပဝတ္တိတံ–ဖြစ်စေတော်မူအပ်ပြီ၊ ဝါ–ဟောပြတော်မူအပ်ပြီ၊" ဣတိ–ဤသို့ တစ်ဆင့် ကြားသိစေကုန်ပြီ၊ ဝါ–ကြွေးကြော်ကြကုန်ပြီ။ [**"အနုတ္တရ"**ဟူရာ၌ ထိုအချိန်ဝယ် သမဏဗြာဟ္မဏတို့ ဟောအပ်ပြီးသော တရားတို့တွင် **"အမြတ်ဆုံး"**ဟု ယူပါ၊ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်တို့တွင်ကား ဓမ္မစက္ကြာ တရားတော်နှင့် အလားတူတရားများ ရှိပါသည်။]

ဘုမ္မာနံ–ကုန်သော၊ ဒေဝါနံ–တို့၏၊ သဒ္ဒံ–ကြွေးကြော်သံကို၊ သုတ္တာ–ကြားရ၍၊ စာတုမဟာရာဇိကာ–စာတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ နေကုန်သော၊ ဒေဝါ သဒ္ဒမနုဿာဝေသုံ ၊ပေ၊ [နောက်၌ **"တာဝတိံသာ၌ နေကုန်သော၊ ပေ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ–ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီဘုံ၌ နေကုန်သော"**ဟု ဆိုပါ၊] ဗြဟ္မကာယိကာ–ဗြဟ္မာအပေါင်း၌ ဖြစ်ကုန် သော၊ ဒေဝါ–ဗြဟ္မာတို့သည်၊ ပေ၊ ဣတိဟ–ဤသို့လျှင်၊ တေန ခဏေန[1] – ထို ခဏ၌၊ တေန လယေန–ထိုလယ၌၊ တေန မုဟုတ္တေန–ထိုမုဟုတ်၌၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ–ဗြဟ္မာ့ဘုံတိုင်အောင်၊ သဒ္ဒေါ–ကြွေးကြော်သံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တွာ–လွှမ်းခြုံ၍ တက်ပြီ၊ အယဉ္စ ဒသသဟဿီလောကဓာတု–ဤတစ်သောင်း အတိုင်း အရှည်ရှိသော လောကဓာတ်သည်လည်း၊ သံကမ္မိ–အထက်အထက်သို့ တက်ကာ တက်ကာ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ပြီ၊ သမ္မကမ္မိ–အထက်အောက် နိမ့်တုံမြင့်တုံ အပြား အားဖြင့် ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ပြီ၊ သံပဝေဓိ–အရပ်လေးမျက်နှာ ယိမ်းထိုး၍ အမျိုးမျိုး အပြားအားဖြင့် ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ပြီ၊ [**"သံကမ္မိ"** စသည်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋ္ဌိကာ ပထမအုပ် ပထမသင်္ဂါယနာအခန်း၌ ပြထားပြီ၊] အပ္ပမာဏော–အတိုင်းအရှည် မရှိသော၊ ဥဠာရော–မွန်မြတ်သော၊ သြဘာသော စ–တစ်သောင်း လောကဓာတ်, လွှမ်းခြုံပတ်သည့်, အလင်းဓာတ်သည်လည်း၊ ဒေဝါနံ–နတ်ဗြဟ္မာ တို့၏၊ ဒေဝါနုဘာဝံ–နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ အာနုဘော်ကို၊ အတိက္ကမ္မ–ကျော်လွန်၍၊

၁။ တေန ခဏေန စသည်။ ။ တေန ခဏေန–ထိုခဏမှာပင်၊ တေန လယေန–ထိုလယဟု ခေါ်သော အချိန်အတွင်းမှာပင်၊ တေန မုဟုတ္တေန–ထိုတစ်မုဟုတ် ခေါ်သော အချိန်အတွင်းမှာပင်ဟု ဆိုလိုသည်။

ပါတုရဟောသိ–ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ [ဩဘာသောတိ သဗ္ဗညုတညာဏာနုဘာဝေန ပဝတ္တော စိတ္တပစ္စယဥတုသမုဋ္ဌာနော ဒသသဟဿိလောကဓာတုံ ဖရိတ္တာ ဌိတော ဩဘာသော၊–ဝိမတိ။]

အထ ခေါ–၌၊ ဘဂဝါ ဣမံ ဥဒါနံ၊ ဥဒါနေသိ–ကျူးရင့်တော်မူပြီ၊ (ကိုး?)၊ **"ဘော–အို...ရဟန်းတို့၊ ကောဏ္ဍညော–ကောဏ္ဍညသည်၊ အညာ ဝတ–သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိပေပြီတကား၊ ပေ၊ အညာသိ ဝတ–ကား"** ဣတိ–ပြီ၊ ဣတိ ဟိ–ဤ ဥဒါန်းစကားတော်ကြောင့်သာလျှင်၊ အာယသ္မတော ကောဏ္ဍညသ–**အရှင်ကောဏ္ဍည**၏၊ **"အညာသိကောဏ္ဍညော"**တွေ–**အညာသိ ကောဏ္ဍည** ဟူ၍သာ၊ ဣဒံ နာမံ–ဤ အမည်သည်၊ အဟောသိ။

၁၈။ အထ ခေါ–၌၊ အာယသ္မာ အညာသိကောဏ္ဍညော–**အရှင်အညာသိ ကောဏ္ဍည**သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မော–မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရား ရှိသည်၊ ပတ္တဓမ္မော–ရောက်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိသည်၊ ဝိဒိတဓမ္မော–သိအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိသည်၊ ပရိယောဂါဠှဓမ္မော–ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိသည်၊ တိဏ္ဏဝိစိကိစ္ဆော–လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ ဝိဂတကထံကထော–ကင်းသော အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း?ဟု ပြောဆိုကြောင်း ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်၊ (ကင်းသော–သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊) သတ္ထုသာသနေ–မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌၊ ဝေသာရဇ္ဇပတ္တော–ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊ ဝါ–ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်း, ရဲတင်းသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊ အပရပ္ပစ္စယော–မိမိမှတစ်ပါး အခြားသူဟူသော ယုံကြည်ထိုက်သူ မရှိသည်၊ (မိမိမှတစ်ပါး အခြားသူဟူသော ယုံကြည်စရာ မလိုသည်၊) (ဟုတ္တာ)၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဧတဒဝေါစ (ကိုး?)။ [ဝိဂတကထံကထောဏ၏ အဖွင့်ကို သီလက္ခန်ဘာသာ ဋီကာ, တတိယအုပ်, နိဝရဏပ္ပဟာနကထာ, အကထံကထိ ပုဒ်အဖွင့်၌ ပြထားပြီ။]

ဘန္တေ၊ အဟံ–သည်၊ ဘဂဝတော–၏၊ သန္တိကေ–အထံတော်၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ–ရှင်အဖြစ်ကို၊ လဘေယျံ–ရလိုပါ၏၊ ဝါ–ရပါရစေ၊ ဥပသမ္ပဒံ–အထက်တန်းကျသော ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဝါ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ လဘေယျံ–စေ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ [လောကိယသမ္မတိ ဟိ ဥပရိဘူတာ သေဋ္ဌဘူတာ+သမ္မတိတိ ဥပသမ္မတိ၊–ဝိမတိ၊] ဘိက္ခု–ဘိက္ခု၊ ဟေ–လာလော့၊ ဓမ္မော–ကို၊ သွာက္ခာတော–

ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ပြီ၊ သမ္မာ–ကောင်းစွာ၊ ဒုက္ခသ–တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏၊ အန္တကိရိယာယ–အဆုံးကို ပြုခြင်းငှာ၊ ဗြဟ္မစရိယံ–အထက်မင်သုံးပါး ဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို၊ စရ–ကျင့်လေ့၊ ဣတိ–သို့၊ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ သာဝ–ထို **"ဟေ ဘိက္ခု"**ဟူသော စကားတော်သည်သာ၊ တသ အာယသ္မတော–ထို **အရှင်အညာသိကောဏ္ဍည**၏၊ ဥပသမ္ပဒါ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ အဟောသိ။ [**"ဟေ ဘိက္ခု"** စသော ဝါကျနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဝိမတိ၌ ကြည့်ပါ။]

၁၉။ အထ ခေါ–၌၊ (**အရှင်အညာသိကောဏ္ဍည**၏ ဟေ ဘိက္ခု ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါမှ နောက်၌၊) ဘဂဝါ၊ တဒဝသေသေ–ထို **အရှင်အညာသိကောဏ္ဍည**မှ ကြွင်းကုန်သော၊ ဘိက္ခု–တို့ကို၊ ဓမ္မိယာ–တရားရှိသော၊ (တရား၌ ယှဉ်သော၊) ကထာယ–စကားဖြင့်၊ သြဝဒိ–ဆုံးမတော်မူပြီ၊ အနုသာသိ–သွန်သင်တော်မူပြီ၊ အထ ခေါ–၌၊ (ဆုံးမသွန်သင်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) အာယသ္မတော **ဝပ္ပသ** စ–**အရှင်ဝပ္ပ**၏လည်းကောင်း၊ (ဓမ္မစက္ခု၌ စပ်၊) ဝါ–ကိုလည်း**ကောင်း**၊ (**သြဝဒိယ**မာနာနံ စသည်၌ စပ်၊) အာယသ္မတော ဘဒ္ဒိယသ စ–၏လည်း**ကောင်း**၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဂဝတာ–သည် ဓမ္မိယာ၊ ကထာယ–ဖြင့်၊ သြဝဒိယမာနာနံ–ဆုံးမအပ်ကုန်လတ်သော်၊ အနုသာသိယမာနာနံ–သွန်သင်အပ်ကုန်လတ်သော်၊ ဝိရဇံ ၊ပေ၊ နိရောဓဓမ္မန္တိ။ [ရှေးအတိုင်း ဆိုပါ။]

☰ တေ–ထို **အရှင်ဝပ္ပ, အရှင်ဘဒ္ဒိယ**တို့သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ–မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါးတရား ရှိကုန်သည်၊ ပေ၊ အဝေါဓုံ၊ (ကိ?)၊ **"ဘန္တေ၊ မယံ–တို့သည်၊ ၊ပေ၊ လဘေယျာမ–ရလိုပါကုန်၏၊ ဝါ–ရကြပါရစေ"** ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊ **"ဘိက္ခဝေါ–ဘိက္ခုတို့၊ ဧထ–လာကြကုန်လော့၊ ပေ၊ စရထ–ကုန်လော့၊"** ဣတိ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ သာဝ–ထို **"ဧထ ဘိက္ခဝေါ"**ဟူသော စကားတော်သည်ပင်၊ တေသံ အာယသ္မန္တာနံ– ထို **အရှင်ဝပ္ပ, အရှင်ဘဒ္ဒိယ**တို့၏၊ ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ။

အထ ခေါ–၌၊ (**အရှင်ဝပ္ပနှင့် အရှင်ဘဒ္ဒိယ**တို့ ဟေ ဘိက္ခု ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါမှ နောက်၌၊) ဘဂဝါ၊ တဒဝသေသေ–ထို **အရှင်အညာသိကောဏ္ဍည, အရှင်ဝပ္ပ, အရှင်ဘဒ္ဒိယ**တို့မှ ကြွင်းကုန်သော၊ ဘိက္ခု–တို့ကို၊ နိဟာရဘာတော–ဆောင်အပ်သော ဆွမ်းရှိတော်မူသည်၊(ဟုတ်မှ–၍၊) [ဆွမ်းခံကြွတော်မမူဘဲ **အရှင်ကောဏ္ဍည**စသော

ရဟန်းတို့ ဆောင်ပေးအပ်သော် ဆွမ်းရှိတော်မူသည်-ဟူလို၊ နိဟာရဘဋ္ဌောတိ နိဟဋ္ဌဘတ္တောဟု-ဋီကာ၊] ဓမ္မိယာ ၊ပေ၊ အနုသာသိ၊ ယံ-အကြင် ဆွမ်းကို၊ တယော-သုံးပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ (**အရှင်ကောဏ္ဍည, အရှင်ဝပ္ပ, အရှင်ဘဒ္ဒိယ** ရဟန်းတို့သည်၊) ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိတ္တာ-လှည့်လည်၍၊ အာဟရန္တိ-ဆောင်ကုန်၏၊ တေန-ထို ဆွမ်းဖြင့်၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂေါ-ခြောက်ပါးသော အစုသည်၊ (ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ခြောက်ပါးသော အစုသည်၊) ယာပေတိ-ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေ၏၊ ဝါ-မျှတ၏။ [ဤဝါကျတို့ဖြင့် **"နိဟဋ္ဌဘတ္တောဟု ၊ပေ၊ အနုသာသိ"**ကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်၊ **"အထ ခေါ အာယသ္မတော မဟာနာမသ္သ စ"**စသော ဝါကျတို့ အနက်လွယ်ပြီ။]

အမှာ။ ။ ပါဠိတော် အလိုအားဖြင့် **အရှင်ဝပ္ပနှင့် အရှင်ဘဒ္ဒိယ**တို့သည် တစ်နေ့တည်း၌ အတူလည်းကောင်း, **အရှင်မဟာနာမ**နှင့် **အရှင်အဿဇိ**တို့သည် တစ်နေ့တည်း၌ အတူလည်းကောင်း သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်တော်မူကြသည်ဟု ထင်ရသော်လည်း အဋ္ဌကထာ၌ကား **"ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ အရှင်ကောဏ္ဍည, လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌ အရှင်ဝပ္ပ, နှစ်ရက်နေ့၌ အရှင်ဘဒ္ဒိယ, သုံးရက်နေ့၌ အရှင်မဟာနာမ, လေးရက်နေ့၌ အရှင်အဿဇိ ဤသို့ အစဉ်အတိုင်း သောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်တော်မူကြသည်လို့ မှတ်ပါ"**ဟု မိန့်သည်၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ငါးရက်နေ့၌ အနတ္တလက္ခဏာ သုတ်တော်ကို နာယူရ၍ ငါးပါးလုံး ရဟန္တာ ဖြစ်တော်မူကြသည်။

အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်နိဿယ

၂၀။ အထ ခေါ် ၊ပေ၊ အာမန္တေသိ (ကိုး?)။

ဘိက္ခဝေ၊ ရူပံ–ရုပ်သည်၊ အနတ္တာ–အတ္တမဟုတ်၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဣဒံ ရူပံ–ဤရုပ်သည်၊ အတ္တာ–အတ္တသည်၊ စ အဘဝိဿ–အကယ်၍ ဖြစ်အုံ၊ [**"စေ"**နှင့် အနက်တူသော **"စ"** နိပါတ်၊] (ဧဝံသတိ)၊ ဣဒံ ရူပံ–သည်၊ အာဗာဓာယ–အနာရောဂါအကျိုးငှာ၊ (မကျန်းမမာ ဖျားနာခြင်းငှာ၊) နေ သံဝတ္တေယျ–မဖြစ်ရာ၊ ရူပေ–ရုပ်၌၊ မေ–ငါ၏၊ ရူပံ–သည်၊ **"ဧဝံ–ဤသို့၊ (သည်ပုံသည်နည်း၊) ဟောတု–ဖြစ်ပါစေ၊ မေ–၏၊ ရူပံ–သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ မာ အဟောသိ–မဖြစ်ပါစေနှင့်"** ဣတိ–ဤသို့ တောင်တခြင်းကို၊ လဇ္ဇေထ စ–ရဲလည်း ရအပ်ရာ၏၊ စ ခေါ–အနွယကား၊ ဝါ–စင်စစ်ကား၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယသ္မာ–အကြင်ကြောင့်၊ ရူပံ–သည်၊ အနတ္တာ–အတ္တမဟုတ်၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ရူပံ–သည်၊ အာဗာဓာယ–ငှာ၊ သံဝတ္တတိ–၏၊ ရူပေ–၌၊ **"မေ–၏၊ ရူပံ–သည်၊ ဧဝံ–သို့၊ ဟောဟု–စေ၊ မေ–၏၊ ရူပံ၊ ဧဝံ၊ မာ အဟောသိ–စေနှင့်"**၊ ဣတိ–ဤသို့ တောင်တခြင်းကို၊ နေ စ လဇ္ဇတိ–ရလည်း မရအပ်၊ [နောက်ဝါကျများ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ **"ဝေဒနာ–ဝေဒနာသည်၊ ဣဒံ (အယံ) ဝေဒနာ–ဤ ဝေဒနာသည်၊ သညာ–သည်၊ ဣဒံ (အယံ) သညာ–သည်၊ သင်္ခါရာ–သင်္ခါရတို့သည်၊ အနတ္တာ–အတ္တမဟုတ်ကုန်၊ ဣဒံ (ဣမေ) သင်္ခါရာ–တို့သည်၊ ဝိညာဏံ–ဝိညာဉ်သည်၊ ဣဒံ ဝိညာဏံ–သည်"**ဟု အနက်ပေးပါ၊–လွယ်ပြီ။]

၂၁။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တံ–ထို မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော စကားကို၊ ကိံ မညထ–အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း?၊ ရူပံ–သည်၊ နိစ္စံ ဝါ–နိစ္စလော?၊ (မြဲသလော?၊) အနိစ္စံ ဝါ–အနိစ္စလော?၊ (မမြဲဘူးလော?၊) ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ အနိစ္စံ–အနိစ္စပါတည်း၊ (ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊) ယံ ပန–အကြင် ရုပ်သည်ကား၊ အနိစ္စံ–အနိစ္စဖြစ်၏၊ တံ–ထို အနိစ္စဖြစ်သော ရုပ်သည်၊ ဒုက္ခံ ဝါ–ဒုက္ခလော?၊ သုခံ ဝါ–သုခလော?၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဒုက္ခံ–ပါတည်း၊ (ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊) ယံ ပန–အကြင် ရုပ်သည်ကား၊ အနိစ္စံ–အနိစ္စဖြစ်၏၊ ဒုက္ခံ–ဒုက္ခဖြစ်၏၊ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မံ–ဇရာ, မရဏာအားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊ တံ – အနိစ္စ, ဒုက္ခ,

ဝိပရိဏာမဓမ္မဖြစ်သော-ထို ရုပ်ကို၊ (သမနုပဿိတုံ၌ စပ်၊) **"ဧတံ[1]–ဤ ရုပ်သည်၊ မမံ–ငါ၏ ဥစ္စာတည်း၊ ဧသော–ဤ ရုပ်သည်၊ အဟံ–ငါသည်၊ အသ္မိ–ဖြစ်၏၊ ဧသော–သည်၊ မေ–၏၊ အတ္တာ–အတ္တတည်း၊"** ဣတိ–သို့၊ သမနုပဿိတုံ–တဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုခြင်းငှာ၊ ကလ္လံ နု–သင့်လျော်သလော၊ (ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊) ဘန္တေ–ရား၊ ဧတံ–ဤသို့ ရှုခြင်းသည်၊ နောဟိ–မသင့်လျော်ပါ၊ (ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊) [နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ **"သမ္မာ်ရာ–တို့သည်၊ အနိစ္စာ ဝါ–အနိစ္စတို့လော၊ ယံ–အကြင် သမ္မာ်ရအစုသည်၊ အနိစ္စံ–အနိစ္စဖြစ်၏"** စသည် ဆိုပါ။]

☞ ၂၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ခန္ဓာငါးပါး၏ အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ–အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော၊ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ–အဇ္ဈတ္တမူလည်းဖြစ်သော၊ (မိမိသန္တာန် ဖြစ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊) ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ–ဗဟိဒ္ဓမူလည်းဖြစ်သော၊ (သူတစ်ပါးသန္တာန်၌ ဖြစ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊) သြဠာရိကံ ဝါ–သြဠာရိကမူလည်းဖြစ်သော၊ (ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်မူလည်းဖြစ်သော၊) သုခုမံ ဝါ–သုခုမမူလည်းဖြစ်သော၊ (သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်မူလည်းဖြစ်သော၊) ဟီနံ ဝါ–ဟီနမူလည်းဖြစ်သော၊ (ဟုတ်နိမ့်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊) ပဏီတံ ဝါ–ပဏီတမူလည်းဖြစ်သော၊ (မွန်မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော၊) ယံကိဉ္စိ–အကြင် အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော၊ ရူပံ–ရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဒူရေ–ဒူရမူလည်း ဖြစ်သော၊ (ဝေးသည်မူလည်းဖြစ်သော၊) သန္တိကေ ဝါ–သန္တိကမူလည်းဖြစ်သော၊ (နီးသည်မူလည်းဖြစ်သော၊) ယံ–အကြင် ရုပ်သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္တိ)၊

၁။ ဧတံ မမံ။ ။ စာအုပ်တို့၌ **"မမ"**ဟု တွေ့ရ၏၊ သို့သော် အောက်ပါ အဖွင့်ကို ထောက်၍ **"မမံ"**သည်သာ ပါဠိမှန်ဖြစ်သည်၊ [မမ+သန္တကန္တိ ကတ္တာ **"မမံ"**တိ၊–ဒီဃနိကာယ်, သတိပဋ္ဌာနသုတ်ဋီကာ၊] **"မမ+ဣဒံ မမံ"**ဟု ပြု၊ ဒီသန္တာ ညေပိ ပစ္စယာသုတ်ဖြင့် အမှသဒ္ဒါနောင် ဣဒံအနက်၌ ဏာပစ္စည်း၊ တဒမိနာဒိနိသုတ်ဖြင့် အမှကို **"မမ"**ပြု, ဏာ်အနုဗန်ချေ၊ မ–ကို နောက် အ–သို့ ကပ်၍ **"မမ"**ဖြစ်သောအခါ နာမ်ငဲ့, သိသက်၍ အံ့ပြုလျှင် **"မမံ"**ဟု ဖြစ်သည်။ [မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယသစ်, ဏာဒိကဏ္ဍ **၃၃**–သုတ်။]

[သျှာမမှ၌ **"ယံ ဒုရေ ဝါ သန္တိကေ ဝါ"**ဟု ရှိ၏။] သဗ္ဗံ–သော၊ တေ ရူပံ–ဤ ရုပ်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၌ စပ်၊) [**"ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ"**မှ **"တေ"**ကို ယူ၍ အနက် ပေးသည်။] တေ–ဤ ရုပ်သည်၊ မမ–ငါ၏ ဥစ္စာသည်၊ နမ–မဟုတ်၊ ဧသော–ဤ ရုပ်သည်၊ အဟံ–ငါသည်၊ နမ အသ္မိ–မဟုတ်၊ ဧသော–သည်၊ မေ–၏၊ အတ္တာ–အတ္တသည်၊ နမ–မဟုတ်၊ ဣတိ ဧဝံ–သို့၊ ယထာဘူတံ–အကြင်အကြင် ထင်ရှားရှိသည့်အတိုင်း၊ (မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ၊) သမ္မာ–ကောင်းစွာ၊ ပညာယ–ဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာဖြင့်၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ–ရှုမှတ်ထိုက်၏၊ (ရှုမှတ်ပါလော့၊) [**"ယာ ကာစိ ဝေဒနာ"**စသော ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ **"သဗ္ဗာ–အလုံးစုံသော၊ တေ (ဧသော) ဝေဒနာ–ဤ ဝေဒနာကို၊ ပေ၊ သဗ္ဗေ–ကုန်သော၊ တေ (ဧတေ) သင်္ခါရာ–တို့ကို"** စသည် ဆိုပါ၊ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံမှ ဧတံကို ယူ၍ လိုင်အား လျော်စွာ ပြင်ပေးပါသည်၊ လွယ်ပြီ။]

၂၃။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ ပဿံ–ရှုသော၊ သုတဝါ–ကြားနာအပ်, သိအပ်ပြီးသော အာဂမ, အဓိဂမ ရှိသော၊ အရိယသာဝကော–အရိယသာဝကသည်၊ (အရိယာ ဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်၏ သာဝကသည်၊) ရူပသ္မိံ–ရုပ်၌လည်း၊) နိဗ္ဗိန္ဒတိ–ငြီးငွေ့၏၊ (ငြီးငွေ့ကြောင်း ဝုဋ္ဌာနဂါမိနီဝိပဿနာဉာဏ်ကို ရ၏။) ဝေဒနာယပိ–ဝေဒနာ၌လည်း၊ နိဗ္ဗိန္ဒတိ ၊ပေ၊ နိဗ္ဗိန္ဒံ–ငြီးငွေ့လသော်၊ ဝိရဇ္ဇတိ–မတပ်မက်, မနှစ်သက်တော့၊ (မတပ်မက်, မနှစ်သက်ကြောင်း မဂ်ဉာဏ်ကို ရ၏–ဟူလို၊) ဝိရာဂါ–မတပ်မက်, မနှစ်သက်ခြင်းကြောင့်၊ ဝိမုစ္စတိ–အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်၏၊ [အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်ကြောင်း ဖိုလ်ဉာဏ်ကို ရ၏–ဟူလို၊] ဝိမုတ္တသ္မိံ–အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးလသော်၊ (မေ–ငါ၏၊ စိတ္တံ–သည်၊) ဝိမုတ္တံ–အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ဉာဏံ – သိတတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ – ဖြစ်၏၊

၁။ သဗ္ဗံ ရူပံ။ ။စာအုပ်တို့၌ **"သန္တိကေ ဝါ"**၏ နောက်ဝယ် **"သဗ္ဗံ ရူပံ"**ဟု ရှိ၏၊ သို့သော် အောက်ပါဋ္ဌကာကို တောက်လျှောင် **"သဗ္ဗံ ရူပံ"**၏ နေရာဝယ် **"တံ သဗ္ဗံ"**ဟု ရှိသင့်မည် ထင်ပါသည်၊ **"သဗ္ဗံ–သော၊ တံ တေ** (**"ဧဝမေတံ"**မှ **"တေ"**ကို ယူသည်၊) ထိုကဲ့သို့ အတိတ်စသောအားဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော ဤရုပ်ကို (ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၌ စပ်၊) ဟု ပေးပါ။ [တံ သဗ္ဗန္တိ တံ အတီတာဒိဟိ ပဒေဟိ ဝိသုံ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ သဗ္ဗံ ရူပံ–ဋ္ဌကာ။]

[ထို ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၏ ဖြစ်ရာ အာရုံကို ပြလိုရှိ၍ ခီဏာ ဇာတိ အစရှိသော စကားကို မိန့်တော်မူသည်။] **"ဇာတိ–ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်းသည်၊ ခီဏာ–ကုန်ပြီ၊ ဗြဟ္မစရိယ်–မြတ်သော အကျင့်ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို၊ ဝုသိတံ–ကျင့်သုံးအပ်ပြီ၊ ကရဏီယံ–ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စကို၊ ကတံ–ပြုအပ်ပြီ၊ ဣတ္ထတ္တာယ–တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး ဤသို့ပြားသော မဂ်ကိစ္စတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ နောက်ထပ်မဂ်ကိစ္စ အကျိုးငှာ၊ အပရံ–တစ်ပါးသော မဂ်ကို ဖြစ်စေဖွယ် ကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ–မရှိတော့၊ ဣတိ–သို့၊ ပဇာနာတိ–ခွဲခွဲခြားခြား အပြားအားဖြင့် သိ၏။"** ဣတိ (အာမန္တေသိ)။ [**"ဣတ္ထတ္တာယ"**ဟု ဤဋီကာတို့ ဖွင့်သည့်အတိုင်း အနက်အမျိုးမျိုးကို သီလက္ခန်ပါဠိတော်နိဿယ သာမညဖလသုတ် အာသဝက္ခယဉာဏကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

၂၄။ ဘဂဝါ–သည်၊ ဣဒံ–ဤစကားတော်ကို၊ (ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ အစ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ အဆုံးရှိသော စကားတော်ကို၊) အဝေါစ–ပြီ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ၊ပေ၊ ဘာသိတံ–ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို၊ (အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်ကို၊) အဘိနန္ဒုံ–ကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ဤ အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော် အပြီးတည်း၊ ဣမသ္မိံ ဝေယျာကရဏသ္မိံ–ကို၊ ဘညမာနေ–အပ်သော်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ (စိတ္တာနိ၌ စပ်၊) အနုပါဒါယ–တစ်စုံတစ်ခုသော သခ်ၢတတရားကို တဏှာ, ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ၎, ၎ဥစ္စာဟု မယူမူ၍၊ အာသဝေဟိ–အာသဝေါတို့မှ၊ စိတ္တာနိ–တို့သည်၊ ဝိမုစ်သု–လွတ်ကုန်ပြီ၊ [**"အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စိံသု"**၌ သာရတ္ထဝေယ် ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဋ္ဌကထာအတိုင်း ဖွင့်ပြထား၏၊ ဤ၌ကား ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဝယ် ဝိမတိ တစ်နည်း ဖွင့်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အနက်ပေးထားပါသည်၊ အကျယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ၌ ကြည့်ပါ။] တေန ခေါ ပန သမယေန–၌၊ လောကေ–လူ့လောက၌၊ ဆ–ခြောက်ပါးကုန်သော၊ အရဟန္တော–ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ–ဖြစ်ကုန်၏။ [ဘုရားရှင်နှင့် ပဉ္စဝဂ္ဂီ ငါးဦးပေါင်းလျှင် ခြောက်ပါးဖြစ်သည်။]

ပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

ပဌမဘာဏဝါရော–ပထမဘာဏဝါရတည်း။

၁။ အမှာ။ ။ဤ အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်သည် အနက် အဓိပ္ပာယ် လွန်စွာ သိမ်မွေ့, လေးနက်လှ၏၊ ဋီကာ၌ **"ရုပ်နာမ်တို့၏ အနိစ္စ စသည် ဖြစ်ပုံ၊**

အတီတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ပုံ၊ အဋ္ဌတ္တ, ဗဟိဒ္ဓဖြစ်ပုံ"စသည်တို့ကို ကျယ်ဝန်းစွာ ဖွင့်ပြထား၏၊ ထို့ကြောင့် ဦးကာကို ကြည့်၍ မိမိသန္တာန်ဝယ် အနိစ္စ, ဒုက္ခ, အနတ္တ ကို ထင်မြင်အောင် ရှုနိုင်သော ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားနိုင်ကြပါစေ သတည်း။

၇–ပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ

၂၅။ တေန သမယေန–၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဗာရာဏသီမြို့၏အနီး ဖြစ်သော, ဣသိပတနမိဂဒါဝုန်တောဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌) ဗာရာဏသိယံ–ဗာရာဏသီမြို့၌၊ သေဋ္ဌိပုတ္တော–သူဌေးသားဖြစ်သော၊ သုခုမာလော–သိမ်မွေ့နုနယ်သော၊ ယသော နာမ–**ယသ**မည်သော၊ ကုလပုတ္တော–အမျိုးကောင်းသားသည်၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ တဿ–ထို**ယသ**အမျိုးသား၏၊ တယော–သုံးဆောင်ကုန်သော၊ ပါသာဒါ–ပြာသာဒ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ–ရှိကုန်၏၊ ဧကော–တစ်ဆောင်သည်၊ ဟေမန္တိကော–ဆောင်းအခါ၌ နေခြင်းကို ထိုက်၏၊ ဧကော–သည်၊ ဂိမှိကော–နွေအခါ၌ နေခြင်းကို ထိုက်၏၊ ဧကော–သည်၊ ဝဿိကော–မိုးအခါ၌ နေခြင်းကို ထိုက်၏၊ [**"ဟေမန္တိကော"** စသည်တို့၏ ဝစနတ္ထကို ဤဦးကာ၌ ကြည့်ပါ။] သော–ထို **ယသ**အမျိုးကောင်းသားသည်၊ ဝဿိကော–မိုးအခါ၌ နေခြင်းကိုထိုက်သော၊ ပါသာဒေ–၌၊ စတ္တာရော မာသေ–လေးလတို့ ပတ်လုံး၊ နိပ္ပုရိသေဟိ–ယောကျ်ား မရှိကုန်သော၊ (ယောကျ်ားမပါ, အမျိုးသမီး များသာ တီးမှုတ်အပ်ကုန်သော၊) တူရိယေ–တူရိယာတို့ဖြင့်၊ ပရိစာရယမာနော–ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိုထိုဤဤ လှည့်လည်စေလျက်၊ ဝါ–မွေ့လျော်ပျော်ပါးလျက်၊ ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ – ပြာသာဒ်၏ အောက်ထပ်သို့၊ နု သြရောဟတိ – မဆင်း။ [နု ဟေဋ္ဌာပါသာပဒါ သြရောဟတိတိ ဥပရိပါသာဒတော ဟေဋ္ဌိမတလံ နု သြရောဟတိ၊ **"ဟေဋ္ဌာပါသာဒံ"** တိပိ ပဋ္ဌန်း – သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက, သာရတ္ထ။]

အထ ခေါ – ၌၊ ယသသ–သော၊ ကုလပုတ္တသ – ၏၊ (နိဒ္ဒါ ၌ စပ်) ဝါ – သည်၊ ပဗ္ဗဟိ – ငါးပါးကုန်သော၊ ကာမဂုဏေဟိ–ကာမဂုဏ်တို့နှင့်၊ ဝါ – တို့သည်၊ သမပ္ပိတသ – ကောင်းစွာ ရောက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊

သမ်ဂီဘူတသ[1] –ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍၊ ပရိစာရယမာနသ–ဣန္ဒြေတို့ကို ထိုထို ဤဤ လှည့်လည်စေလတ်သော်၊ ဝါ–မွေ့လျော်ပျော်ပါးလတ်သော်၊ ပဋိကစ္စေဝ–ရှေးဦးစွာသာလျှင်၊ နိဒ္ဒါ – အိပ်ပျော်ခြင်းသည်၊ သြက္ကမိ – သက်ရောက်ပြီ၊ ပရိဇနသာပိ–အခြွေအရံ လူအပေါင်း၏လည်း၊ နိဒ္ဒါ သြက္ကမိ၊ သဗ္ဗရတ္တိယော စ–အလုံးစုံသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံးလည်း၊ တေလပဒီပေါ–ဆီမီးသည်၊ စျာယတိ–ထိန်လင်းတောက်ပ၏။ [ညဉ့်သည် တစ်မျိုးတည်းသာ ရှိသော်လည်း ညဉ့်၌ သုံးယံ ရှိသောကြောင့် **"သဗ္ဗရတ္တိယော စ"**ဟု မိန့်ဟန်တူသည်။]

အထ ခေါ–၌၊ ယသော ကုလပုတ္တော ပဋိကစ္စေဝ၊ ပဗုဒ္ဓါတ္တာ–နိုးရ၍၊ သက်–မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ပရိဇနံ–အခြွေအရံ လူအပေါင်းကို၊ သုပန္တံ –အိပ်နေသည်ကို၊ (အဒ္ဒသ၌ စပ်၊) အညိသာ–အခြားသော မိန်းမ၏၊ ကစ္ဆေ–ချိုင်း၌၊ (ကျိုင်း၌၊) ဝီဏံ–စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ အညိသာ–၏၊ ကဏ္ဌေ–လည်ပင်း၌၊ မုဒိင်–မုရိုးစည်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဒိုးပတ်ကိုလည်းကောင်း၊) အညိသာ–၏၊ ကစ္ဆေ–၌၊ အာဋမ္ဗရံ – ထက်စည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညံ – အခြားသော မိန်းမကို၊ ဝိကေသိကံ [2] – ဖရိဖရဲ ပြန့်ကြဲသော ဆံပင်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညံ–ကို၊ ဝိကွေဠိကံ–လျှောကျသော တံတွေးရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညာ–အခြားသော မိန်းမတို့ကို၊ ဝိပ္ပလပန္တိယော – အထူးထူး အပြားပြား စကားပြော နေသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ – ယောင်ယမ်းနေသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊

၁။ **သမ်ဂီဘူတသ**။ ။သမဗ္ဗုနံ သမဂေါ၊ သမန္နာဂမော၊ သော+ဘေတသ အတ္ထိတိ သမ်ဂီ၊ သမန္နာဂတော၊ သမဗ္ဗုနသိလော ဝါ သမ်ဂီ–ကေဂုတ္တရ၊ အဋ္ဌာနပါဠိ၊ ၂–ဝဂ် ဋီကာ၊ ဒုတိယနည်း၌ **"သမဗ္ဗုတိ သိလေနာတိ သမ်ဂီ"**ဟု တသီလတ္ထ ဏီ ပစ္စည်းဖြင့်လည်းကောင်း, **"သမဗ္ဗုတိတိ သမ်ဂီ"**ဟု တသီလတ္ထ မပါသော ဏီ ပစ္စည်းဖြင့်လည်းကောင်း ဝိဂ္ဂဟပြု၊ သံ ပုဗ္ဗ, ဘူဝါဒိ အဗ္ဗုဓာတ်၊ ဂတိ အနက်ဟော၊ **"သမဂံ–တကွ+ဖြစ်"**ဟု သဒ္ဒတ္ထ၊ **"ပြည့်စုံ"**ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထပေးပါ၊ သမ်ဂီ+ဟုတ္တာ+ဘူတော သမ်ဂီဘူတော။ [ပါရာဇိကဏ်း ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍ ဘာသာဋီကာ ဒီဃစက္ခုအာဘိညာဉ် အခန်း၌ **"သမံပုဗ္ဗ ဂမုဓာတ်+ကွိပစ္စည်း"**ဖြင့် ပြီးသော သမဂံပုဒ်ကြ၍ ဝိဂ္ဂဟတစ်နည်း ပြုခဲ့ပါသည်။]

၂။ **ဝိကေသိကံ စသည်**။ ။ဋီကာအဖွင့်ကို ကြည့်၍ **"ဝိပ္ပကိဏ္ဏာ+ကေသာ ဝိကေသာ၊ ဝိကေသာ+ယသာ+သန္တိတိ ဝိကေသိကာ၊ ဝိသန္ဒမာနော+ဝေဏ္ဍော ဝိကွေဏ္ဍော၊ ဝိကွေဏ္ဍော+ယသာ+အတ္ထိတိ ဝိကွေဏ္ဍိကာ"**ဟု ပြု။ [သုသာနံ မညောတိ အာမကသုသာနံ ဝိယ အဒ္ဒသ၊ သက် ပရိဇနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။–ဋီကာ။]

ဟတ္တပ္ပတ္တံ-လက်ဦးရောက်သော၊ သုသာနံ မညေ-သူသေကောင်ပစ်ရာ သုသာန်ကို ကဲ့သို့၊ အဒ္ဒသ-မြင်ပြီ၊ ဒိသွာန-မြင်ခြင်းကြောင့်၊ အသ-ထို **ယသ**အမျိုးသား၏၊ အာဒီနဝေါ-အပြစ်သည်၊ (စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်သည်၊) ပါတုရဟောသိ-ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ နိဗ္ဗိဒါယ-ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ၊ စိတ္တံ-သည်၊ သဏ္ဌာသိ-ကောင်းစွာ တည်ပြီ၊ ၊ပေ၊ ဥဒါနံ-ကို၊ ဥဒါနေသိ၊ (ကိ?)၊ **"ဥပဒ္ဒုတ် ° ဝတ ဘော-ကိလေသာ တို့သည် ကပ်၍ နှိပ်စက်အပ်လေစွတကား၊ ဥပသဿဋ္ဌံ ဝတ ဘော-ကိလေသာ တို့သည် ငြိကပ်အပ်လေစွတကား၊"** ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

အထ ခေါ ယသော ကုလပုတ္တော၊ သုဝဏ္ဏပါဒုကာယော-ရွှေခြေနင်းတို့ကို၊ အာရောဟိတ္တာ-စီး၍၊ ယေန-၌၊ နိဝေသနဒ္ဒါရံ-အိမ်၏တံခါးသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ-သွားပြီ၊ အမနုဿာ-နတ်တို့သည်၊ ဒ္ဒါရံ-ကို၊ ဝိဝရိံသု-ဖွင့်ပေးကြကုန်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ကြ၍ ဖွင့်ပေးကြကုန်သနည်း?၊) **"ယသသ ကုလပုတ္တဿ - ၏၊ အဂါရသ္မာ (နိုက္ခမိတ္တာ)၊ အနဂါရိယံ - သို့၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ-. ကပ်ရောက်ခြင်း၌၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ အန္တရာယံ-အန္တရာယ်ကို၊ မာ အကာသိ-မပြုပါစေနှင့်၊"** ဣတိ-ဤသို့ ကြ၍ ဖွင့်ပေးကြကုန်ပြီ၊ ၊ပေ၊ နဂရဒ္ဒါရံ-မြို့တံခါးသည်၊ ပေ၊ ယေန၊ ဣသိပတနံ-သော၊ မိဂဒါယော, တေနုပသင်္ကမိ။

၂၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ (**ယသ**အမျိုးသား၏ မိဂဒါဝုန်တော သို့ လာရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝါ၊ ရတ္တိယာ-၏၊ ပစ္ဆိမယာမယံ-မိုးသောက်အခါ၌၊

၁။ ဥပဒ္ဒုတ်, ဥပသဿဋ္ဌံ။ ။ဣဒံ ခေါ ယသ-စသော ဝါကျ၌ သာရတ္ထ ဖွင့်ထားပုံကို ကြည့်၍ ဤပုဒ်တို့ကို အနက်ပေးပါသည်၊ ဝိမတိ၌မူ **"ဥပသဿဋ္ဌန် ဒုက္ခေန သမ္ဖိသံ၊ ဒုက္ခောတိဏ္ဏံ သမ္ဖသတ္တာနိကာယစာတန် အတ္ထော"** ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို **"ဥပသဿဋ္ဌံ ဝတ-ဒုက္ခသည် ငြိကပ်အပ်လေစွတကား"**ဟု ပေး၊ ဤပုဒ်တို့၏ ဂဏ္ဌိလည်း **"သမ္ဖသတ္တာနိကာယစာတံ-အလုံးစုံသော သတ္တဝါ အပေါင်းကို"** ဟု ထည့်ပါ၊ [အခြား နေရာ၌ **"ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ"**ဟု ဆိုလျှင် ပိတိ၏ အစွမ်းဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်းတည်း၊ ဤနေရာ၌ကား ပိတိ၏ အစွမ်းဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်း မဟုတ်, သံဝေဂဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့် ငြီးတွားခြင်းသာတည်း။

(ပစ္ဆိမယံ၏ နောက်ပိုင်းအချိန်၌)၊ ပစ္ဆုဗ္ဗာယ–တစ်ဖန် ထတော်မူ၍၊ ဝါ–စောစော ထတော်မူ၍၊ အဠောကာသေ–လွင်တီးခေါင်၌၊ စင်္ကမတိ–စင်္ကြံ ကြွတော်မူ၏၊ ၊ပေ၊ အာဂစ္ဆန္တံ–လာနေသည်ကို၊ အဒ္ဒသာ–ပြီ၊ ဒိသွာန–မြင်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ စင်္ကမာ–စင်္ကြံမှ၊ သြရောဟိတွာ–ဆင်းတော်မူ၍၊ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ အထ ခေါ–၌၊ (ဘုရားရှင် ထိုင်နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌)၊ ပေ၊ ဘဂဝတော–၏၊ အဝိဒူရေ–အနီး၌၊ ပေ၊ ဥဒါနေသိ ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ **"ယသ ¹–ယသ၊ ဣဒံ–ဤ အရပ်ကို၊ ခေါ–စင်စစ်၊ အနုပဒ္ဒုတံ–ကိလေသာတို့သည် ကပ်၍ မနှိပ်စက်အပ်၊ ဣဒံ–ကို၊ အနုပသဏ္ဌံ–ကိလေသာတို့သည် မငြိုကပ်အပ်၊ ယသ–ဧဟိ–လော့၊ နိသီဒ–လော့၊ တေ–အား၊ ဓမ္မံ၊ ဒေသေဿာမိ–ဟောတော်မူမည်၊"** ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ **"ဣဒံ–ကို၊ အနုပဒ္ဒုတံ ကိရ–ကိလေသာတို့သည် ကပ်၍ မနှိပ်စက်အပ်သတတ်၊ (မနှိပ်စက်အပ်ဘူးတဲ့၊) ဣဒံ–ကို၊ အနုပသဏ္ဌံ ကိရ–သတတ်၊ (မငြိုကပ်အပ်ဘူးတဲ့၊)"** ဣတိ–ဤသို့ တွေးမြဲ၊ ဟဒ္ဒေါ–ရွှင်လန်းသည်၊ ဥဒဂ္ဂေါ–အထက်၌တည်သော အဖျားအညွှန့်နှင့်တူသော ကိုယ်,စိတ်ရှိသည်၊ (သဒ္ဒတ္ထ)၊ ဝါ–တက်ကြွသော ကိုယ်,စိတ်ရှိသည်၊ (အဓိဗ္ဗာယတ္ထ)၊ (ဟုတ္တာ)၊ သုဝဏ္ဏပါဒုကာဟိ–တို့မှ၊ သြရောဟိတွာ–၍၊ ပေ၊ နိသီဒိ။

ဧကမန္တံ–၌၊ နိသိန္နသ–ထိုင်ပြီးသော၊ ယသသ၊ ကုလပုတ္တသ–အား၊ ဘဂဝါ၊ အနုပုဗ္ဗိ[2]–အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော၊ ကထံ–တရားစကားကို၊ ကထေသိ–

၁။ ဣဒံ ခေါ ယသ။ ။ ဣဒံ ခေါ ယသာတိ (အစရှိသော စကားတော်ကို) ဘဂဝါ နိဗ္ဗာနံ သန္ဓာယာဟ၊ တံ ဟိ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ကိလေသေဟိ အနုပဒ္ဒုတံ အနုပသဏ္ဌဿ–ဋ္ဌိကာ၊ အနက်ကိုမူ ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးတော်မူရာ အရပ်ကို ရည်မှန်း၍ **"ဣဒံ–ဤ အရပ်ကို"**ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။ [ပစ္ဆုသသမယံ နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋ္ဌိကာ ဒုတိယအုပ် (**၃၇၀**)၌ ပြထားပြီ။]

၂။ အနုပုဗ္ဗိ ကထံ။ ။ အနုပုဗ္ဗိ ကထန္တိ အနုပဋ္ဌိပါဋ္ဌိကထံ၊ – ဝိမတိ၊ သာရတ္ထဋီကာလည်း နည်းတူဖွင့်၏၊ ဤအလို **"အနုပုဗ္ဗိ–အစဉ်အတိုင်းဖြစ်သော၊ ကထံ–ကို"**ဟု ပေးပါ၊ သီလက္ခန် အမ္ဘဋ္ဌသုတ် ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓုပသက်မနကထာ အဖွင့်, ဋ္ဌိကာတို့၌မူ **"အနုပုဗ္ဗံ+ကထေတဗ္ဗကထံ"**ဟု ဖွင့်ကြ၏၊ ထိုအလို **"အနုပုဗ္ဗံ+ကထေတဗ္ဗာ အာနုပုဗ္ဗိ"**ဟု ပြ၍ **"အနုပုဗ္ဗိ–အစဉ်အတိုင်း ဟောပြထိုက်သော၊ ကထံ–ကို"**ဟု ပေးပါ။ [နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ စသောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဋ္ဌိကာ၌ ကြည့်ပါ၊ **"ကလ္လစိတ္တ"**စသော ပုဒ်တို့၌ ဤ ဋ္ဌိကာ ဖွင့်သည့်အတိုင်း အနက်တစ်နည်း ပေးပုံကို အမ္ဘဋ္ဌသုတ် ပါဋ္ဌိတော် နိဿယ, ပေါက္ခရသာတိ ဗုဒ္ဓုပသက်မနကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ဟောတော်မူပြီ၊ သေယျထိဒံ–ထို အနုပုဗ္ဗိကထာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဒါနကထံ–ဒါနနှင့်စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ သီလကထံ–သီလနှင့်စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ သဂ္ဂကထံ–နတ်ပြည်နှင့်စပ်သော တရားစကားကိုလည်းကောင်း၊ ကာမာနံ–ကာမဂုဏ်တို့၏၊ အာဒီနဝံ–အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ သြကာရံ (အဝ+ကာရံ)–အယုတ်အညံ့ ပြုအပ်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ယုတ်ညံ့ပုံကိုလည်းကောင်း၊ သံကိလေသံ–(သတ္တဝါတို့အား) နှိပ်စက်ပုံ ပူလောင်စေပုံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ – ညစ်ညမ်းပုံကိုလည်းကောင်း၊ နေက္ခမ္မေ – ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်တတ်သော ရဟန်းအဖြစ်၌၊ ဝါ–ဈာန်စသော တရား၌၊ အာနိသံသံ–အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသေသိ–ထင်ရှား ပြတော်မူပြီ၊ ယဒါ–အကြင် အခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ ယသံ၊ ကုလပုတ္တံ–ကို၊ ကလ္လစိတ္တံ–အထက်ဒေသနာ၏ တည်ရာ အဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ခံ့သောစိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–အသဒ္ဓိယ, စသည့်ရောဂါ, ကင်းစင်ကွာသဖြင့်, ကျန်းမာသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ မုဒုစိတ္တံ–ဒိဋ္ဌိ မာန, စသည်စုစု, ကင်းစင်မှုကြောင့် နူးညံ့သော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနိဝရဏစိတ္တံ–ကာမစ္ဆန္ဒ, စသည်ခပင်း, နီဝရဏမှကင်းသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ–သမ္မာပဋိပတ်၌ မွန်မြတ်သော ပီတိပါမောဇ္ဇနှင့် ယှဉ်သည့်အတွက် တက်ကြွသော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပသန္နစိတ္တံ–သဒ္ဓါစည်ပင်သဖြင့်, ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အညာသိ–သိတော်မူပြီ။

အထ–သိတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓါနံ–ဘုရားရှင်တို့၏၊ သာမုက္ကံသိကာ–ကိုယ်တော်တိုင် ထုတ်ပြတော်မူအပ်သော၊ ယာ ဓမ္မဒေသနာ–အကြင် တရားဒေသနာတော်သည်၊ အတ္ထိ၊ တံ–ထို တရားဒေသနာတော်ကို၊ [ထို သာမုက္ကံသိက ဒေသနာတော်ကို ပြလိုသောကြောင့် **"ဒုက္ခံ"** စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်၊] ဒုက္ခံ–ဒုက္ခသစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ သမုဒယံ–ကိုလည်းကောင်း၊ နိရောဓံ–ကိုလည်းကောင်း၊ မဂ္ဂံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပကာသေသိ–ထင်ရှားပြတော်မူပြီ၊ သေယျထာပိ နာမ–ဥပမာမည်သည်ကား၊ သုဒ္ဓံ–စင်ကြယ်သော၊ အပဂတကာဠကံ–ကင်းသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဝတ္ထံ–အဝတ်သည်၊ သမ္မဒေဝ–ကောင်းစွာသာလျှင်၊ ရဇနံ–ဆိုးရည်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ သေယျထာပိ–ခံယူနိုင်ရာသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ–ဤအတူသာလျှင်၊ ယသသ ကုလပုတ္တသ–၏၊ တသ္မိံယေव အာသနေ–ထိုနေရာ၌ပင်၊ ဝိရဇံ ၊ပေ၊ ဥဒပါဒိ၊ [ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

၂၇။ အထ ခေါ-၌၊ (**ယသ** အမျိုးကောင်းသား၏ တောထွက်သွားရာ ထိုအခါ၌၊) ပေ၊ မာတာ-အမိသည်၊ ပါသာဒံ-သို့၊ အဘိရုဟိတ္တာ-တက်၍၊ ဝါ-တက်လတ်သော်၊ ယသံ ကုလပုတ္တံ-ကို၊ အပသဿန္တီ-မမြင်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ယေန-၌၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်ဖြစ်သော၊ သေဋ္ဌိ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ'?)၊ **"ဂဟပတိ- အိမ်ရှင်သူဌေးကြီး၊ တေ- ၏၊ ပုတ္တော- သားဖြစ်သော၊ ယသော-ကို၊ နု ဒိဿတိ-မတွေ့မြင်အပ်ပါ၊ (မတွေ့ရတော့ပါ၊)"** ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ အထ ခေါ-ပြောရာ ထိုအခါ၌၊ ဂဟပတိ-သော၊ သေဋ္ဌိ-သည်၊ စတုဒ္ဒိသာ-အရပ်လေးမျက်နှာတို့သို့၊ အသဒ္ဒူတေ-မြင်းစီးတမန်တို့ကို၊ [အသဒ္ဒူတေတိ အသအာရုဠ္ဌေ ဒူတေ၊-ဝိမတိ၊] ဥယျောဇေတ္တာ-စေလွှတ်၍၊ သာမံယေဝ-ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ယေန-၌၊ ဣသိပတနံ-သော၊ မိဂဒါယော (အတ္ထိ၊) ပေ၊ သေဋ္ဌိ-သည်၊ သုဝဏ္ဏပါဒုကာနံ-တို့၏၊ နိက္ခေပ-ချရာကို၊ (နင်းရာကို၊) အဒ္ဒသာ-မြင်ပြီ၊ ဒိသွာန-ကြောင့်၊ တံယေဝ-ထိုရွှေခြေနင်း နင်းရာသို့သာလျှင်၊ အနုဂမာသိ-အစဉ်လိုက်သွားပြီ။ [ခြေရာခံလျက် လိုက်သွားပြီ၊-ဟူလို။]

ဘဂဝါ ၊ပေ၊ အဒ္ဒသာ-ပြီ၊ ဒိသွာန-ကြောင့်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဧတံ-ဤအကြံတော်သည်၊ အဟောသိ (ကိ'?)၊ **"ယထာ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် (ပြုစီမံလတ်သော်)၊ ဂဟပတိ၊ သေဋ္ဌိ-သည်၊ ဣဒ-ဤအရပ်၌၊ နိသိန္နော-ထိုင်နေသည်၊ (သမာနော-ဖြစ်လျက်၊) ဣဒ-၌၊ နိသိန္နံ-သော၊ ယသံ ကုလပုတ္တံ-ကို၊ နု ပဿေယျ-မမြင်နိုင်ရာ၊ အဟံ၊ တထာရူပံ-ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ-ပြုစီမံအပ်သော တန်ခိုးကို၊ ဝါ-တန်ခိုး ပြုစီမံခြင်းကို၊ ယန္နူနာ အဘိသင်္ခါရေယျ-အကယ်၍ ပြုစီမံရမူကား ကောင်းလေစွ၊"** ဣတိ-ဤသို့ အကြံတော် ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ အဘိသင်္ခါရေသိ-ပြုစီမံတော်မူပြီ။

အထ ခေါ-၌၊ (ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်သို့ ရောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊) ပေ၊ အဝေါစ (ကိ'?)၊ **"ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ၊ ယသံ ကုလပုတ္တံ-ကို၊ ပဿေယျ အဝိ-မြင်တော်မူပါသလော?၊"** ဣတိ-ပြီ၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်သူဌေးကြီး၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (**ယသ**ကို တွေ့လိုလျှင်၊) နိသီဒ-လော့၊ ဣဒ-၌၊ နိသိန္နော၊ (သမာနော-သော်၊) ဣဒ နိသိန္နံ၊ ယသံ ကုလပုတ္တံ-ကို၊ အပ္ပေဝ နာမ ပဿေယျာသိ-မြင်နိုင်တန်ရာ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ **"ဟေ၊ ပဿိဿာမိ ကိရ-မြင်ရလိမ့်မည်တဲ့၊"** ဣတိ-ဤသို့ တွေးမြဲ၊ ဟဒ္ဒေ၊ ပေ၊ နိရောဓမဒ္ဒသ။ [ရှေးခ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အထ ခေါ် – ၌၊ (သောတာပန် ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ'?)၊ "ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ – အလွန် နှစ်သက်အပ်ပါပေစွ၊ ဝါ – အလွန် ကောင်းပါပေစွ၊ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ–စွ၊ ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ နာမ–ဥပမာ မည်သည်ကား၊ နိကုဇ္ဇိတံ–တစ်စုံတစ်ယောက် မှောက်ထားအပ်သော အိုးခွက်ကို၊ ဝါ–အလိုအလျောက် မှောက်နေသော အိုးခွက်ကို၊ ဥက္ကုဋေယျ သေယျထာပိ ဝါ–လှန်ပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆန္နံ–မြက်, သစ်ရွက် စသည်တို့ဖြင့် ဖုံးထားအပ်သော အရာဝတ္ထုကို၊ ဝိဝရေယျ သေယျထာပိ ဝါ–ဖွင့်ပြရာသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မူဠှဿ–အရပ်မျက်နှာ၌ တွေဝေနေသူအား၊ ဝါ–မျက်စိလည် လမ်းမှားနေသူအား၊ မဂ္ဂံ–လမ်းဖြောင့် လမ်းမှန်ကို၊ အာစိက္ခေယျ သေယျထာပိ ဝါ–ပြောပြရာသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ စက္ခုမန္တော–ပသာဒစက္ခု ရှိသူတို့သည်၊ ဝါ–မျက်စိကောင်းသူတို့သည်၊ ရူပါနိ–ရူပါရုံတို့ကို၊ ဒက္ခန္တိ–မြင်နိုင်ကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့, ကြံ၍၊ အနေကာရေ–အမိုက်မှောင်၌၊ တေလပဇ္ဇောတံ–ဆီမီး အလင်းရောင်ကို၊ ဓာရေယျ သေယျထာပိ ဝါ–ညှိတွန်း ဆောင်ပြရာသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝံ–ဤအတူ ဤအတူသာလျှင်၊ [ဥပမာန စကားတွေက များသောကြောင့် **"ဧဝံ + ဧဝံ"** ဟု လျှောက်ထားသည်၊] ဘဂဝတာ–သည်၊ အနေကပရိယာယေန–တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ–ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဓမ္မော–ကို၊ ပကာသိတော–ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပါပေပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧသာဟံ (ဧသော + အဟံ)–ထို တပည့်တော်သည်၊ **"ဘဂဝန္တံ ၊ပေ၊ သရဏံ ဂတာ"**ဟု၊ [ရာဇာယတနကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ကေဝုစ် ဗဟုဝုစ်သာ ထူး၏၊] သောဝ–ထို သူဌေးသည်သာ၊ လောကေ–၌၊ ပဌမံ–စွာ၊ တေဝါစိကော–သုံးခွန်း သော စကားရှိသော၊ ဝါ–သုံးခွန်းသော စကားတို့ဖြင့် ဥပါသကအဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ ဥပါသကော–သည်၊ (ရတနာ သုံးပါး၌ လေးစား ဆည်းကပ်တတ် သူသည်၊) အဟောသိ။ [**"အဘိက္ကန္တံ ဘန္တေ"**၌ အနက် အမျိုးမျိုး ပေးပုံကို သိလက္ခန်ပါဠိတော် နိဿယ, သာမညဖလသုတ်, ဥပါသကတ္တ ပဋိဝေဒနာကထာ၌ အဖွင့်နှင့်တကွ ပြခဲ့ပြီ။]

၂၈။ အထ ခေါ–၌၊ **"ယသဿ – သော၊ ကုလပုတ္တဿ – ၏၊** (စိတ္တံ၌ စပ်၊) ဝါ–သည်၊ (ပစ္စဝေက္ခန္တဿ ၌ စပ်၊) ပိတုနော– အဘအား၊ ဓမ္မေ– ကို၊

ဒေသိယမာနေ–ဟောတော်မူအပ်သော်၊ (ဟောတော်မူအပ်စဉ်၊) ယထာဒိဋ္ဌं ¹ – အကြင် အကြင် မြင်အပ်ပြီးသော၊ ယထာဝိဒိတं–အကြင် အကြင် သိအပ်ပြီးသော၊ ဘူမိ–ပထမမဂ်၏ဖြစ်ရာ သစ္စာလေးပါးကို၊ ပစ္စဝေက္ခန္တသ–ရှုဆင်ခြင်လတ်သော်၊ (ကျန် မဂ်သုံးပါးဖြင့် ရှုဆင်ခြင်လတ်သော်၊) အနုပါဒါယ–၍၊ အာသဝေဟိ–တို့မှ၊ စိတ္တं–သည်၊ ဝိမုစ္စိ–လွတ်ပြီ၊ အထ ခေါ–၌၊ (**ယသ** အမျိုးကောင်းသား ရဟန္တာဖြစ်ရာ ထို အခါ၌၊) ပေ၊ အဟောသိ (ကိ?) ၊ပေ၊ ဝိမုတ္တं–လွတ်ပြီ၊ ယသော ကုလပုတ္တော–သည်၊ ဟီနာယ–နိမ့်ကျသော လူ့အဖြစ် အကျိုးငှာ၊ အာဝတ္တိတွာ–ပြန်လည်၍၊ ပုဗ္ဗေ–ရှေး၌၊ အဂါရိကဘူတော သေယျထာပိ–လူဝတ်ကြောင် ဖြစ်စဉ်ကကဲ့သို့၊ ကာမေ–ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုं–ခံစားခြင်းငှာ၊ အဘဗ္ဗော–မထိုက်တော့၊ အဟံ–သည်၊ တं ဣဒါဘိသခ်ါရं–ထို ပြုစီမံထားအပ်သော တန်ခိုးကို၊ ယန္ဒုနေ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေယျं–အကယ်၍ ငြိမ်းစေရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ (အကယ်၍ ပြန်ရပ်သိမ်းရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊)" ဣတိ–ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေသိ–ငြိမ်းစေပြီ၊ (ပြန်ရပ်သိမ်းတော်မူပြီ၊) သေဋ္ဌိ ၊ပေ၊ ယသं ကုလပုတ္တं–ကို၊ နိသိန္နं–ကို၊ အဒ္ဒသာ–မြင်ပြီ၊ ဒိသ္မာနေ–ကြောင့်၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ **"တာတ ယသ–ချစ်သား ယသ၊ တေ–သင်ချစ်သား၏၊ မာတာ–အမိသည်၊ ပရိဒေဝေသောက သမာပန္နာ–ငိုကြွေးခြင်း, ဝမ်းနည်းခြင်းသို့ ပြင်းစွာ ရောက်နေ၏၊ မာတုယာ–အား၊ ဇိဝိတं ²–အသက်ကို၊ ဒေဟိ–ပေးပါလော့၊"** ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ ဥလ္လောကေသိ–မော်ကြည့်ပြီ။

အထ ခေါ – ၌၊ (မော်ကြည့်ရာ ထိုအခါ၌၊) ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ **"ဂဟပတိ–အိမ်ရှင် သူဌေးကြီး၊ တံ–ထို မိန်းတော်မူအပ်လတ္တံ့သော စကားကို၊**

၁။ ယထာဒိဋ္ဌं ၊ပေ၊ ပစ္စဝေက္ခန္တသ။ ။ ယထာဒိဋ္ဌတိ ပဌမမဂ္ဂေန ဒိဋ္ဌं စတုသစ္စဘူမိ သေသမဂ္ဂတ္တယေန ပစ္စဝေက္ခန္တသ၊ ပဿန္တသာတိ အတ္ထော။ [ဘဝတိ ဇော်ဘာတိ ဘူမိ–ပထမမဂ်၏ဖြစ်ရာ သစ္စာလေးပါး၊]–ဝိမတိ။

၂။ ဒေဟိ မာတုယာ ဇီဝိတं။ ။ မာတုနော ဇီဝိတန္တိ ဇော်ဘ နောတိ နိပါတမတ္တံ၊ မာတု ဇီဝိတန္တိ အတ္ထော၊–ဝိမတိ၊ ဤစကားအရ ဝိမတိဆရာတို့ လက်ထက်က **"ဒေဟိ မာတုနော ဇီဝိတं"**ဟု ပါဠိရှိသည်၊ ယခုအခါ၌မူ **"မာတု"** နေရာဝယ် **"မာတုယာ"**ရှိ၍ **"နော"**လည်း မပါတော့။

(ထိုမိန့်တော်မူအပ်မည့် စကားကို၊) ကိုဏ် မည်သည်–အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း?၊ ယသ–အကြင်သူသည်၊ သေက္ခေန–သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဥဏ္ဏေန–ဥဏ်ဖြင့်၊ သေက္ခေန–သော၊ ဒဿနေန–အမြင်ဖြင့်၊ တယာ သေယျထာပိ–သင်ကဲ့သို့၊ (သင်လိုဘဲ၊) ဓမ္မော–သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဒိဋ္ဌော–မြင်အပ်ပြီ၊ ဝိဒိတော–သိအပ်ပြီ၊ တသ–ထို သူသည်၊ ယထာဒိဋ္ဌं ၊ပေ၊ ဝိမုတ္တံ၊ ဂဟပတိ–ကြီး၊ သော–ထို သူသည်၊ ဟိနာယ–ငှာ၊ အာဝတ္တိတွာ–၍၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ အဂါရိကဘူတော သေယျထာပိ–ကဲ့သို့၊ ကာမေ–တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ–ငှာ၊ ဘဗ္ဗောနု ခေါ–ထိုက်သလော၊ (ထိုက်ဦးမည်လား?၊)" ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ–ဤသို့ ကာမဂုဏ်တို့ကို ခံစားခြင်းသည်၊ နော ဟိ–မဖြစ်နိုင်ပါ၊ ဂဟပတိ–ကြီး၊ ယသသ ခေါ ၊ပေ၊ အဘာဗော–မထိုက်တော့၊ [ရှေ့အတိုင်း အကျယ်ဆိုပါ၊] ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘန္တေ–ရား၊ ယထာ–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ယသသ ၊ပေ၊ ဝိမုတ္တံ၊ (တထာ–ထို အကြောင်းကြောင့်၊) ယသသ ကုလပုတ္တသ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ လာဘာ–လာဘ်တို့သည်၊ ဝါ–ပစ္စုပ္ပန်, တမလွန် နှစ်တန်သော စီးပွားချမ်းသာကို ရခြင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ–ဖြစ်ပါပေကုန်စွ၊) ဘန္တေ၊ ယသသ၊ ကုကပုတ္တသ–သည်၊ (မနုဿတ္တံ–ဂံကောင်းထောက်မသဖြင့် ရအပ်သော လူ့အဖြစ်ကို၊) သုလဒ္ဓံ–ကောင်းစွာ ရအပ်ပါပေစွ၊ ဝါ–အရတော်ပါပေစွ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ–သည်၊ အဇ္ဇတနာယ–ယနေ့ဦးဖြစ်သော ကောင်းမှု, ပီတိ ပါမောဇ္ဇအကျိုးငှာ၊ ယသေန–**ယသ**မည်သော၊ ကုလပုတ္တေန–အမျိုးသားဖြစ်သော၊ ပစ္စာသမဏေန–နောက်ပါ ရဟန်းနှင့်အတူ၊ မေ–၏၊ ဘတ္တံ–ဆွမ်းကို၊ အဓိဝါသေတု–လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဘဂဝါ–သည်၊ တုဏ္ဍိဘာဝေန–ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ (ဆိတ်ဆိတ် နေတော်မူခြင်းဖြင့်၊) အဓိဝါသေသိ–လက်ခံတော်မူပြီ၊ အထ ခေါ သေဋ္ဌိ ဂဟပတိ၊ ဘဂဝတော–၏၊ အဓိဝါသနံ–လက်ခံတော်မူခြင်းကို၊ ဝိဒိတွာ–သိ၍၊ အာသနာ–နေရာမှ၊ ဝုဋ္ဌာယ–ထ၍၊ ဘဂဝန္တံ၊ အဘိဝါဒေတွာ၊ ပဒက္ခိဏ–အရိုအသေကို၊ ကတွာ၊ ပက္ကမိ–ပြန်သွားပြီ၊ အထ ခေါ–၌၊ (သူဌေးကြီး ပြန်သွားရာ ထိုအခါ၌၊) ယသော ကုလပုတ္တော–သည်၊ ဂဟပတိမှိ–သော၊ သေဋ္ဌိမှိ–သည်၊ အစိရပက္ကန္တေ–ပြန်သွားပြီးသော သူဌေး၏ ကြာမြင့်သောကာလမရှိသေးမီ၊ (ပြန်သွားပြီး၍ မကြာသေးမီ၊) ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစ (ကိုဏ်?)၊ လဘေယျာဟံ ၊ပေ၊

ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ ။ [ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ।] တေန ခေါ ပန သမယေန–၌၊ လောကေ–၌၊ သတ္တာ–ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ အရဟန္တော လူဖြစ်သော ရဟန္တာတို့သည်၊ ဟောန္တိ။

ယသသ–၏၊ ပဗ္ဗဇာ–ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

၂၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ပုဗ္ဗဏှသမယံ–နံနက်အခါ၌၊ နိဝါသေတွာ–သင်းပိုင်ကို ပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍၊ ပတ္တစီဝရံ–သပိတ်, သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ–ယူတော်မူ၍၊ [သပိတ်ကို လက်တော်ဖြင့် ပွေ့ယူတော်မူ၍, သင်္ကန်းကို ရုံသော အားဖြင့် ကိုယ်ဖြင့် ယူတော်မူ၍।] အာယသ္မတာ ယသေန–**အရှင်ယသ** မည်သော၊ ပစ္ဆာသမဏေန–နောက်လိုက် ရဟန်းနှင့်အတူ၊ ယေန သေဋ္ဌိသု၊ ဂဟပတိသု–၏၊ နိဝေသနံ–နေအိမ်သည်၊ (အတ္ထိ) တေန–နေအိမ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ ।ပေ। နိသီဒိ၊ အထ ခေါ–၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုင်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌।) အာယသ္မတော ယသသ–၏၊ မာတာ စ–မယ်တော်သည်လည်းကောင်း၊ ပုရာဏ ဒုတိယိကာ စ–ရှေးဦးဖြစ်သော နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်မသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ဧနီးဟောင်းသည်လည်းကောင်း၊ ယေန ဘဂဝါ ।ပေ। နိသိဒိံသု၊ တာသံ–ထို သူမတို့အား၊ ဘဂဝါ ।ပေ। ပကာသေသိ၊ ယဒါ–၌၊ ဘဂဝါ၊ တာ–ထို သူမတို့ကို၊ ကလ္လစိတ္တာ–အထက်ဒေသနာ၏ တည်ရာအဖြစ်သို့ ရောက်သဖြင့် ခံ့သော စိတ်ရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပသန္နစိတ္တာ–သဒ္ဓါ စည်ပင်သဖြင့် ကြည်လင်သော စိတ်ရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အညာသိ ।ပေ। တာ–ထို သူမသည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ–မြင်အပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိကုန်သည်၊ ပေ। ဇောမယံ–ထို တပည့်တော်မတို့သည်၊ ပေ। ဂစ္ဆာမ ।ပေ। တာ စ–ထို သူမတို့သည်သာ၊

၁။ စရ ဗြဟ္မစရိယံ။ ။ **"ဟေ ဘိက္ခု"** ခေါ်တော်မူရာ၌ **အရှင်ကောဏ္ဍည**လို သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ကို ခေါ်တော်မူလျှင် **"ဗြဟ္မစရိယံ–အထက်မဂ် သုံးပါးဟူသော မြတ်သော အကျင့်ကို၊ စရ–ကျင့်လော့"**ဟု ပေးပါ။ [စရ ဗြဟ္မစရိယန္တိ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယ သခ်ါတံ ဗြဟ္မစရိယံ သမဓိဂစ္ဆ၊ (ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်)–သာရတ္ထ।] **အရှင်ယသ**လို အသေက္ခ (ရဟန္တာ)ကို ခေါ်တော်မူလျှင် **"ဗြဟ္မစရိယံ–မြတ်သော အကျင့်ဟူသော သာသနဗြဟ္မစရိယကို၊ စရ–ကျင့်လော့"**ဟု ပေးပါ။ [စရ ဗြဟ္မစရိယန္တိ (ဟူသော စကားကို၊) သာသနဗြဟ္မစရိယသခ်ါတံ သိက္ခာပဒပူရဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နု မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ၊–ဝိမတိ။]

လောကေ-ဌ၊ ပဌမံ-စွာ၊ တေဝါစိကာ-ကုန်သော၊ ဝါ-ကုန်သော၊ ဥပါသိကာယော-ဥပါသိကာမတို့သည်၊ အဟောသုံ-ဖြစ်ကုန်ပြီ။ [မြတ်ဘုရားသော ဗုဒ်တို့၏ အနက်ကို ရှေ့ဌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အထ ခေါ ၊ပေ၊ မာတာ စ-သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တဥ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာယသ္မန္တဥ ယသံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပဏီတေန-မွန်မြတ်သော၊ ခါဒနီယေန-ခဲဖွယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယေန-ဘောဇဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဟတ္ထာ-မိမိလက်ဖြင့်၊ (ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ၊) သန္တပ္ပေတွာ-ကောင်းစွာ တင်းတိမ်စေပြီး၍၊ သမ္မဝါရေတွာ-ကောင်းစွာ ပယ်မြစ်စေပြီး၍၊ (**"တော်ပြီ, တော်ပြီ"**ဟု နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း, လက်တော်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပယ်မြစ်စေပြီး၍၊) ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဘုတ္တာဝိ-ဆွမ်းဘုဉ်းတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ဩနီတပတ္တပါဏိ-သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော လက်ရှိတော်မူသည်ကို၊ (ဥတ္တာ-သိ၍၊) ဧကမန္တံ နိသိဒိ-သု ၊ပေ၊ [စပ်ပုဒ် မရှိသောကြောင့် **"ဥတ္တာ"**ဟု ဋီကာထည့်သည်၊] ပုရတ္ထာဒုတိယိကဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မိယာ-တရားရှိသော၊ ကထာယ-စကားဖြင့်၊ သန္ဒဿေတွာ-ပစ္စုပ္ပန်, သံသရာ စီးပွားနှစ်ဖြာကို ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီး၍၊ ဝါ-ပြတော်မူပြီး၍၊ သမာဒပေတွာ-ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီး၍၊ (ဆောက်တည်စေတော်မူပြီး၍၊) သမုတ္တေဇေတွာ-ကုသိုလ်တရား:တို့ဌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီး၍၊ သမ္ပဟံသေတွာ-အား:တက်သရော်ရှိပုံ ထင်ရှား:ရှိသော အခြား:ဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာအပြား:အာဖြင့် ရွှင်လန်း:စေတော်မူပြီး၍၊ အာသနာ-နေရာမှ၊ ဥट्ठာယ-ထ၍၊ ပက္ကာမိ-ဖဲကြွတော်မူပြီ၊ (ပြန်ကြွတော်မူပြီ။)

၃၀။ အာယသ္မတော ယသဿ-၏၊ စတ္တာရော-လေးယောက်ကုန်သော၊ ဂိဟိသဟာယကာ-လူဝတ်ကြောင် သူငယ်ချင်:ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗာရာဏသိယံ-ဌ၊ သေဋ္ဌာနုသေဋ္ဌိနံ-သူဋ္ဌေ:, နောက်ထပ်သူဋ္ဌေ: ရှိကုန်သော၊ (ဝိမတိ အလို၊) **တစ်နည်:**၊ သေဋ္ဌာနုသေဋ္ဌိနံ-အစဉ်အဆက် သူဋ္ဌေ:ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဝဒိရဗုဒ္ဓိအလို၊) ကုလာနံ-အမျိုး:တို့၏၊ ပုတ္တာ-သား:တို့သည်၊ ဝိမလော-**ဝိမလ**သည်လည်:ကောင်:၊ သုဗာဟု- **သုဗာဟု**သည်လည်:ကောင်:၊ ပုဏ္ဏဇိ- **ပုဏ္ဏဇိ**သည်လည်:ကောင်:၊ ဂဝမ္ပတိ-**ဂဝမ္ပတိ**သည်လည်:ကောင်:၊ အဿသုံ-ကြား:ကုန်ပြီ၊ (ကိ?)၊ **"ယသော**၊

ကုလပုတ္တော–သည်၊ ကေသမဿု–ဆံ, မုတ်ဆိတ်, ကြင်စွယ်ကို၊ သြဟာရေတ္တာ–ပယ်ရှား၍၊ ကာသာယာနိ–ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝတ္ထာနိ–အဝတ်တို့ကို၊ အစ္ဆာဒေတ္တာ–ဖုံးလွှမ်း၍၊ (ဝတ်၍၊) အဂါရသ္မာ (နိက္ခမိတ္တာ)၊ အနဂါရိယံ–သို့၊ ပဗ္ဗဇိတော ကိရ–ကပ်ရောက်သတဲ့"၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြားကြကုန်ပြီ၊ သုတ္တာန–ကြောင့်၊ နေသံ–ထို သူငယ်ချင်းတို့၏၊ ဧတံ အဟောသိ (ကိုး?)၊ **"ယတ္ထ–အကြင် ဓမ္မဝိနယဉ်၊ ဝါ–အကြင် ရဟန်းအဖြစ်၌၊ ယသော ၊ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတော၊ သော ဓမ္မဝိနယော–ထို တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာသည်၊ သြရကော–အောက်တန်းစားသည်၊ (အညံ့စားသည်၊) နု ဟိ နူန–မဖြစ်တန်ရာ၊ (ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊) သာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ–ထို ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ သြရကာ–သည်၊ နု ဟိ နူန–ရာ၊"** ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ တေ–ထို သူငယ်ချင်းတို့သည်၊ ယေန အာယသ္မာ ယသော ၊ပေ၊ စတ္တာရော၊ တေ ဂိဟိသဟာယကေ–တို့ကို၊ အာဒါယ–ခေါ်ယူ၍၊ ယေန ဘဂဝါ ၊ပေ၊ **ဘန္တေ၊ ဣမေ–ဤသူတို့သည်၊ မေ–၏၊ ဂိဟိသဟာယကာ–ကုန်သော၊ ပေ၊ ဂဝမ္မတိ–လည်းကောင်းပါတည်း၊ ဘဂဝါ၊ ဣမေ–တို့ကို၊ သြဝဒတု–ဆုံးမတော်မူပါ၊ အနုသာသတု–သွန်သင်တော်မူပါ၊"** ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဧကာဒသ–တစ်ဆယ့်တစ်ပါးကုန်သော၊ အရဟန္တော ဟောန္တိ။

စတုဂိဟိသဟာယကပဗ္ဗဇ္ဇာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

၃၁။ အာယသ္မတော ယသဿ–၏၊ ပညာသမတ္တာ–ငါးကျိပ် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဂိဟိသဟာယကာ–ကုန်သော၊ ဧနပဒါ–ဧနပုံ၌ နေကုန်သော၊ ပုဗ္ဗာနုပုဗ္ဗကာနံ–ရှေးအမျိုးသို့ အစဉ်လိုက်သော အမျိုးဖြစ်ကုန်သော၊ (အမျိုးကြီး အဆွေကြီး ဖြစ်ကုန်သော၊) ကုလာနံ–တို့၏၊ ပုတ္တာ–တို့သည်၊ အသောသုံ ၊ပေ၊ [ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ၊] ဧကသဋ္ဌိ–ခြောက်ကျိပ်တစ်ပါးသော၊ အရဟန္တော ဟောန္တိ။ [**အရှင်ယသ**နှင့် မိဘ စသူတို့၏ ရှေးကောင်းမှုကို ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ, ယမကဝဂ်, သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု၌ ကြည့်ပါ။]

ပညာသဂိဟိသဟာယကပဗ္ဗဇ္ဇာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

၈-မာရကထာ

၃၂။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ တေ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ခေါ်၍ မိန့်တော်မူပြီ၊ ကား?)၊ **"ဘိက္ခဝေ-ဘိက္ခုတို့၊ ဒီဗ္ဗာ-နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ စ-အကြင် လောဘတည်းဟူသော ကျော့ကွင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ မာနုသာ-လူ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ စ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ)၊ အဟံ-သည်၊ (တေဟိ) သဗ္ဗပါသေဟိ-ထို အလုံးစုံသော ကျော့ကွင်းတို့မှ၊ မုတ္တော-လွတ်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဒီဗ္ဗာ ၊ပေ၊ တုမှေပိ-တို့သည်လည်း၊ (တေဟိ) သဗ္ဗပါသေဟိ-တို့မှ၊ မုတ္တာ-လွတ်ကုန်ပြီ၊** ["ဒီဗ္ဗာ" စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ၊] **ဘိက္ခဝေ၊ ဗဟုဇနဟိတာယ-များစွာသော လူအပေါင်း၏ စီးပွားအလို့ငှာ၊ ဗဟုဇနသုခါယ-များစွာသော လူအပေါင်း၏ ချမ်းသာအလို့ငှာ၊ လောကာနုကမ္ပာယ-လောကကို သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ၊** ဒေဝမနုဿာနံ-နတ်,လူတို့၏၊ **အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ ဟိတာယ-စီးပွားအလို့ငှာ၊ သုခါယ-ချမ်းသာခြင်းငှာ၊** စာရိကံ-ဒေသစာရိကို၊ **စရထ-လှည့်လည်ကြကုန်လော့၊** ဧကေန-တစ်လမ်းတည်းဖြင့်၊ ဒွေ-နှစ်ပါးတို့သည်၊ **မာ** အဂမိတ္ထ-မသွားကြကုန်နှင့်၊ **ဘိက္ခဝေ၊ အာဒိကလ္လာဏံ-အစ၌လည်းကောင်းသော၊ မဇ္ဈေကလ္လာဏံ-အလယ်၌လည်းကောင်းသော၊ ပရိယောသာနကလ္လာဏံ-အဆုံး၌လည်းကောင်းသော၊** သာတ္ထं-သတိပဋ္ဌာန် **အစရှိသော** အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့်လည်းတကွဖြစ်သော၊ သဗ्ယञ္ဇနံ-သိထိလ, ဓနိတ **အစရှိသော** သဒ္ဒါနှင့်လည်းတကွဖြစ်သော၊ **ကေवလပရိပုဏ္ဏं-**အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော၊ **ပရိသုद्ध-**လာဘသက္ကာ, မင်ပါဘဲ, မေတ္တာနှင့်ယှဉ်, ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ **ဓမ္မ-**တရားကို၊ **ဒေသေथ-**ဟောကြကုန်လော့၊ (ဧဝံ-သို့၊ ဒေသေန္တာ-ဟောကုန်လျက်၊) **ဗြဟ္မစရိယံ-သိက္ခာသုံးရပ်, သိမ်းယူအပ်သည့်, မြတ်သော အကျင့်ဟူသော သာသနာတော်ကို၊ ပကာသေथ-ထင်ရှားပြကြကုန်လော့၊** ["သာတ္ထं" စသည်တို့၏ အနက်ကို သီလက္ခန်, သာမညဖလသုတ္တဋ္ဌကထာ နည်းအတိုင်း ပေးပါ
☰ သည်၊] အပ္ပရဇက္ခာတိကာ ၊ပေ၊ အညာတာရော၊ [ဗြဟ္မယာစနကထာ ပုဒ်စဉ် (၈)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] **ဘိက္ခဝေ၊ အဟမ္ပိ-သည်လည်း၊ ယေန-၌၊ ဥရဝေလာ-ဥရဝေလတောသည်လည်းကောင်း၊ သေနာနိဂေါ-သေနာနိဂုံးသည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-ဥရဝေလတော သေနာနိဂုံးရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဓမ္မဒေသနာယ-တရားဟောတော်မူခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမိဿामि-သွားတော်မူမည်၊"** ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

၃၃။ အထ ခေါ-၌၊ ပါပိမာ-သူတစ်ပါးတို့ကို မကောင်းမှု၌ ယှဉ်စေတတ်သော၊ ဝါ-မိမိကိုယ်တိုင် မကောင်းမှု၌ ယှဉ်တတ်သော၊ မာရော ၁ -မာရ်နတ်သည်၊ ယေန ဘဂဝါ ၊ပေ၊ ဂါထာယ-ဖြင့်၊ အဋ္ဌဘာသိ-ရည်ရွယ်၍ ရွတ်ဆိုပြီ၊ (ကိ?)၊ **"ဗဒ္ဓေါသိ ၊ပေ၊ မောက္ခသိ"**တိ၊ ဗဒ္ဓေါသိ ၊ပေ၊ မောက္ခသိ-ဟူ၍၊ (အဋ္ဌဘာသိ)။

ဂါထာအနက်။ ။"ဒိဗ္ဗာ-နတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-နတ်ကာမဂုဏ် နတ်အာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ စ-အကြင် ကိလေသာဟူ ကျော့ကွင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ မာနုသကေ-လူ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါ-လူ့ကာမဂုဏ် လူ့အာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ စ-အကြင် ကိလေသာဟူ ကျော့ကွင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ)၊ (တေဟိ) သဗ္ဗပါသေဟိ-ထို အလုံးစုံသော ကျော့ကွင်းတို့ဖြင့်၊ တွံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဗဒ္ဓေါ-မလွတ်အောင် နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်၊ အသိ-ဖြစ်၏၊ (တွံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊) မဟာဗန္ဓနဗဒ္ဓေါ-ကြီးမားလှစွာ, ကိလေသာထောင်, အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်၊ ဝါ-ကြီးမားပေလှ, ဘဝစည်းစိမ်, ဝဋ်နှောင်အိမ်၌ နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်၊ အသိ၊ သမဏ-ရဟန်း၊ (တွံ-သည်၊) မေ-ငါ၏(နိုင်ငံမှ၊) နှ မောက္ခသိ-လွတ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊" ဣတိ (အဋ္ဌဘာသိ)။

"ဒိဗ္ဗာ ၊ပေ၊ သန္တိ(တေဟိ) သဗ္ဗပါသေဟိ ၂-တို့မှ၊ အဟံ-သည်၊ မုတ္တော-လွတ်ပြီ၊ မဟာဗန္ဓနမုတ္တော-ကြီးမားလှစွာ, ကိလေသာထောင်,

---

၁။ မာရော ပါပိမာ။ ။ မာရော ပါပိမာတိ အတ္တနော ဝိသယံ 'အတိက္ကမိတုံ ပဋ္ဌိပန္နေ သတ္တေ မာရေတီတိ မာရော၊ ပရေ ပါပေ + နိယောဇေတိ၊ သယံ ဝါ ပါပေ+နိယုတ္တောတိ ပါပိမာ၊-သာရတ္ထော။ ဝိသုဒ္ဓေ သတ္တေ, ဂုဏော ဝါ မာရေတီတိ မာရော၊ ပါပေ+နိယုတ္တော ပါပိမာ၊-ဝိမတိ။

၂။ သဗ္ဗပါသေဟိ စသည်။ ။ သဗ္ဗပါသေဟီတိ သဗ္ဗကိလေသပါသေဟိ၊ ယေ ဒိဗ္ဗာ ယေ စ မာနုသာတိ ယေ ဒိဗ္ဗကာမဂုဏနိဿိတာ မာနုသကကာမနိဿိတာ စ ကိလေသပါသာ နာမ အတ္ထိ၊-ဝိမတိ။ [အဋ္ဌကထာ၌မူ **"လောဘပါသာ"**ဟု ဖွင့်၏၊] မဟာဗန္ဓနဗဒ္ဓေါတိ မဟတာကိလေသဗန္ဓနေန ဗဒ္ဓေါ, မဟတိ ဝါ ဗန္ဓနေ ဗဒ္ဓေါ, ကိလေသဗန္ဓနသဒ္ဒါနဘူတေ ဘဝစာရကေ(ဘဝနှောင်အိမ်၌) + ဗဒ္ဓေါတိ အတ္ထော၊ နှ မေ သမဏ မောက္ခသိတိ သမဏ, တွံ မမ ဝိသယတော နှ မုစ္စိဿသိ၊-သာရတ္ထော။

အနောင်အဖွဲ့မှ လွတ်ပြီးသည်၊ ဝါ–ကြီးမားပေစွ, ဘဝစည်းစိမ်, ဝဋ္ဌနောင်အိမ်မှ လွတ်ပြီးသည်၊ အမှိ၊ အန္တက–စိတ်ထားသေးနုတ်, ဟဲ့–မာရ်နုတ်ယုတ်၊ တွံ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ နိဟတော–နှိမ်နင်းဖျက်ဆီး, အနိုင်ယူအပ်ပြီးသည်၊ အသိ–၏၊” ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

“အန္တလိက္ခရော ၁ – ကောင်းကင်၌ လှည့်လည်နိုင်သော၊ ဝါ–ကောင်းကင်လှည့်လတ်, ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ကိုသော်မှ, မလွတ်လပ်အောင်, ဖွဲ့နှောင်နိုင်သော၊ မာနသော–စိတ်၌ဖြစ်သော၊ ယွာယံ (ယော+အယံ) ပါသော–အကြင် ရာဂတည်းဟူသော ကျောက်ကွင်းသည်၊ စရတိ–လှည့်လည်နေ၏၊ (အောက်–ထက် နှစ်ရပ်, မလစ်လပ်အောင်, လှည့်ပတ်နေ၏၊) တေန–ထို ရာဂတည်းဟူသော ကျောက်ကွင်းဖြင့်၊ တံ–သင့်ကို၊ ဗာဓယိဿာမိ–တားမြစ်နှိပ်စက်, ဖျက်ဆီးပေအုံ့၊ သမဏ (တွံ)၊ မေ–မှ၊ နု မောက္ခသိ–မဟုတ်၊” ဣတိ–ဤသို့ ရွတ်ဆိုပြီ။

“မနောရမာ–စိတ်၏ မွေ့လျော်ရာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါ–ရူပါရုံတို့ သည်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒါ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ရသာ–တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဂန္ဓာ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ–ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တို့သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ)၊ ဧတ္ထ–ရူပ သဒ္ဒ, စသည့်အာရုံ, ဤ ကာမဂုဏ်တို့၌၊ မေ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ ဆန္ဒော–တပ်မက် ပြင်းပြ, အလိုဆန္ဒသည်၊ ဝိဂတော–မရှိပြတ်လျှင်း ကင်းပေပြီ၊ အန္တက–ယုတ်၊ တွံ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ နိဟတော–သည်၊ အသိ၊” ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော် မူပြီ။

အထ ခေါ–၌၊ ပါပိမာ–သော၊ မာရော–သည်၊ (အန္တရဓာယိ၌ စပ်၊) ဘဂဝါ–သည်၊ မံ–ကို၊ ဇာနာတိ–သိ၏၊ သုဂတော–သည်၊ မံ၊ ဇာနာတိ–၏၊ ဣတိ–

၁။ **အန္တလိက္ခစရော**။ ။အန္တလိက္ခေ စရန္တေ ပဋ္ဌာဘိညေပိ ဗန္ဓတိတိ အန္တလိက္ခစရော၊ ရာဂပါသော ဟိ အန္တလိက္ခစရေသုပိ ကိစ္စသာဓနတော **“အန္တလိက္ခစရော”**တိ ဝုစ္စတိ၊ တေနေဝ နံ မာရောပိ အန္တလိက္ခစရောတိ မညတိ၊ မနသိ+ဇာတောတိ မာနသော၊ မနသမွယုတ္တောတိ အတ္ထော၊–သာရတ္ထ။

[ဒုက္ခီ, ဒုမ္မနောတို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိက–၌, သုဒိန္နဘာဏဝါရ၌ ကြည့်ပါ။]

ဤသို့ တွေးမြင်၍ ဒုက္ခီ–စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊ (ဒေါမနဿ ဖြစ်သည်၊) ဒုမ္မနော–မကောင်းသော စိတ်ရှိသည်၊ (ဒေါသစိတ် ဖြစ်သည်၊) ဟုတ္တာ၊ တတ္ထေव–ထို အရပ်၌ပင်၊ အန္တရဓာယိ–ကွယ်ပျောက်ပြီ၊ ဣတိ–အပြီးတည်း။

မာရကထာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

၉–ပဗ္ဗဇ္ဇူပသမ္ပဒါကထာ

၃၄။ တေန ခေါ ပန သမယေန–၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဗာရာဏသီ မြို့အနီး ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တောဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ .ထို အခါ၌၊) ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ နာနာဒိသာ–အမျိုးမျိုးသော **အရပ်မှလည်း**ကောင်း၊ နာနာဇနပဒါ–အမျိုးမျိုးသော ဇနပုဒ်မှလည်း**ကောင်း**၊ **ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခေ** စ–ရှင်အဖြစ်ကို ရှုငဲ့သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ရှင်သာမဏေလောင်း**တို့ကိုလည်း**ကောင်း၊) ဥပသမ္ပဒါပေက္ခေ စ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို ရှုငဲ့သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ရဟန်းလောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊) အာနေန္တိ–ခေါ်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏၊ (ကိုး–အဘယ်သို့ ကြံ၍ ခေါ်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်သနည်း?၊) **"ဘဂဝါ–သည်၊ နေ–ထိုသူတို့ကို၊ ပဗ္ဗာဇေသုတိ–ရှင်ဖြစ်စေတော်မူလိမ့်မည်၊ (ရှင်ပြုပေးတော်မူလိမ့်မည်၊) ဥပသမ္ပာဒေသုတိ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေတော်မူလိမ့်မည်၊ (ရဟန်းပြုပေးတော်မူလိမ့်မည်၊")** ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍ ခေါ်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏၊ တတ္ထ–ထိုသို့ **ခေါ်ဆောင်**ခဲ့ကြရာ၌၊ ဘိက္ခူ စေဝ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခေ **စ–တို့သည်လည်း**ကောင်း၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ စ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကိလမန္တိ–ပင်ပန်းကြကုန်၏၊ အထ ခေါ–၌၊ ဘဂဝတော–၏၊ (စေတသော ပရိဝိတက္ကောဠ စပ်၊) ဝါ–သည်၊ ရဟောဂတသေ–ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသလ္လီနသေ–အာရုံများစွာ, စိတ်ကိုခွာ၍, သင့်ရာကောင်းမြတ်, တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌ ငြိကပ်တော်မူစဉ်၊ ဝါ–တစ်ပါးတည်း နေတော်မူစဉ်၊ ဧဝံ–သို့၊ စေတသော–စိတ်၏၊ ပရိဝိတက္ကော–အကြံတော်သည်၊ ဥဒပါဒိ (ကိုး?)၊ **"ဧတရဟိ–ယခုအခါ၌၊ ဘိက္ခူ ၊ပေ၊ ကိလမန္တိ၊ အဟံ–သည်၊ (အနုဇာနေယျုံ၌ စပ်၊) ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဒါနိ–ယခုအခါ၌၊ တုမှေဝ–တို့သည်သာ၊ ဘာသု ဘာသု ဒိသာသု–ထိုထို အရပ်တို့၌၊ ဘေသု ဘေသု ဇနပဒေသု–ထိုထို ဇနပုဒ်တို့၌၊ ပဗ္ဗာဇေထ–**

ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်လော့၊ (ရှင်ပြုပေးကြကုန်လော့၊) ဥပသမ္ပာဒေထ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်လော့၊ (ရဟန်း ပြုပေးကြကုန်လော့၊) ဣတိ-သို့၊ **ယန္ဒုနေ အနုဇာနေယျုံ-အကယ်၍ ခွင့်ပြုတော်မူရပါမူကား ကောင်းလေစွ"**၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ သာယနှသမယံ-ညနေချမ်းအခါ၌၊ ပဋိသလ္လာနာ-အာရုံများစွာ, စိတ်ကိုခွာ၍, သင့်ရာကောင်းမြတ်, တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌ ငြိကပ်တော်မူခြင်းမှ၊ (တစ်ပါးတည်း နေတော်မူရာမှ၊) ဝုဋ္ဌိတော-ထတော်မူပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဧတသ္မိံ နိဒါနေ-ဤ အကြောင်းကြောင့်၊ ဧတသ္မိံ ပကရဏေ-ဤ အရာကြောင့်၊ [ဤ အကြောင်းအရာကြောင့်-ဟူလို၊] ဓမ္မိ-တရားရှိသော၊ ကထံ-စကားကို၊ ကတ္တာ-ပြုတော်မူပြီး၍၊ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ (ကိ?)၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဣဓ-ယနေ့၊ မယှံ-၏၊ ရဟောဂတသ ၊ပေ၊ ဥဒပါဒိ (ကိ?)၊ **"ဘေရဟိ. ၊ပေ၊ ယန္ဒုနေ အနုဇာနေယျုံ-စွ"**၊ ဣတိ (ဥဒပါဒိ)၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဒါနိ ၊ပေ၊ ဥပသမ္ပာဒေထ-ကုန်လော့၊ ဘိက္ခဝေ-တို့၊ ဝေဠုပန-ဤသို့လျှင်၊ (ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်၊) ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော-ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်စေထိုက်၏၊ (ရှင်ပြုပေးထိုက်၏၊) ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေထိုက်၏၊ (ရဟန်းပြုပေးထိုက်၏၊) (ကိ-အဘယ်သို့ ရှင်, ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်**စေထိုက်သနည်း?**။)

ပဌမံ-စွာ၊ ကေသမဿုံ-ကို၊ ဩဟာရာပေတ္တာ-ပယ်ရှားစေ၍၊ (ရိတ်ပယ်စေ၍၊) ကာသာယာနိ၊ ဝတ္ထာနိ-တို့ကို၊ အစ္ဆာဒါပေတ္တာ-ဖုံးလွှမ်းစေ၍၊ (ဝတ်စေ၍၊) ဧကံသံ-လက်ဝဲတစ်ဖက် ပခုံးထက်၌၊ ဥတ္တရာသင်္ဃံ-အပေါ်ခြုံ ဧကသီကို၊ ကာရာပေတ္တာ-ပြုစေ၍၊ **တစ်နည်း၊** ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဃံ ကာရာပေတ္တာ-လက်ကန်တော့ တင်စေ၍၊ ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ပါဒေ-ခြေတို့ကို၊ ဝန္ဒာပေတ္တာ-ရှိခိုးစေ၍၊ ဥက္ကုဋိကံ-ဆောင့်ကြောင့်၊ နိသီဒါပေတ္တာ-ထိုင်စေ၍၊ အဉ္ဇလိ-လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဏှာပေတ္တာ-ချီမြှောက်စေ၍၊ **"ဧဝံ-သို့၊ ဝဒေဟိ-ဆိုလော့၊ (လိုက်ဆိုလော့၊)"** ဣတိ-ဤသို့ (ပြော၍)၊ ဝတ္တဗ္ဗော-ပြောပြထိုက်၏၊ (ဆိုပြထိုက်၏၊) (ကိ?)၊ **"ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ၊ပေ၊ ဂစ္ဆာမိ"**တိ-ဟူ၍၊ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဣတိ-ဤသို့ ရှင်ရဟန်း ပြုပေးထိုက်၏၊ [ဗုဒ္ဓံ-မြတ်စွာဘုရားကို၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ-ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ဝါ-ဥဏ်ဖြင့် သိမှတ်ပါ၏၊ ဓမ္မံ-

တရားတော်ကို၊ ပေ၊ သံဃံ–သံဃာတော်ကို၊ ပေ၊ ဒုတိယမ္ပိ–နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ပေ၊] ဘိက္ခဝေ၊ တီဟိ–သုံးပါးကုန်သော၊ ဣမေဟိ သရဏဂမနေဟိ–ဤသရဏဂုံတို့ဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ–ရှင်အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပသမ္ပဒံ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ။)

တီဟိ–ကုန်သော၊ သရဏဂမနေဟိ–တို့ဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇူပသမ္ပဒါကထာ–ရှင်အဖြစ်, ရဟန်းအဖြစ်ကို ပြဆိုရာ စကားရပ်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

၁၀–ဒုတိယမာရကထာ

၃၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌော [1] –နေတော်မူပြီးသည်၊ **တစ်နည်း၊** ဝဿံ ဝုဋ္ဌော–ဝါကျွတ်တော်မူပြီးသည်၊ (သမာနော–သော်၊) ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ (ကိုး?)၊ **"ဘိက္ခဝေ၊ မယံ–၏၊ ဝါ–သည်၊ ယောနိသော–သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်၊ မနသိ–စိတ်၌၊ ကာရာ–ပြုတော်မူခြင်းကြောင့်၊ တစ်နည်း၊ မနသိကာရာ–နှလုံးသွင်းတော်မူခြင်းကြောင့်၊ ယောနိသော–အားဖြင့်၊ သမ္မပ္ပဓာနာ–ကောင်းစွာ အားထုတ်တော်မူခြင်းကြောင့်၊ အနုတ္တရာ–မိမိထက်မြတ်သောတရား မရှိသော၊ ဝါ–အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဝိမုတ္တိ–အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊**

၁။ ဝဿံ ဝုဋ္ဌော။ ။[မယံ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ သစ္ဆိကရောထ ဟူသော စကားတော်ကို ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော **အရှင်ကောဏ္ဍည** အမှူးရှိသော အရှင်တို့အား မိန့်တော်မူကြောင်းကို ဝိမတိအတိုင်း ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] မြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးနောက် ပထမဝါကို ဗာရာဏသီမြို့, ဣသိပတနမိဂဒါဝုန်တော၌ ကပ်တော်မူ၏၊ (ထိုအချိန်၌ ဝါဆိုဖို့ရန် ပညတ်တော်မမူရသေးသောကြောင့်) ဝါကျွတ်ခါနီးဖြစ်သော ဝါတွင်း၌ပင် ခြောက်ကျိတ်တစ်ပါးသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ကို သာသနာပြု စေလွှတ်တော်မူသည်ဟု ဗုဒ္ဓဝံသဋ္ဌကထာ၌ မိန့်၏၊ [ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ, ယမကဝဂ်, သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု၌ကား **"ဝါကျွတ်မှပင် စေလွှတ်တော်မူ၏"**ဟု မိန့်၏၊] ဤ **"မယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ"**စသော စကားတော်ကို မိန့်တော်မူရာ အချိန်ကား ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူပြီးဖြစ်သောကြောင့် **"ဝဿံ ဝိဋ္ဌော"**ဟု သင်္ဂီယနာတင်ထေရ်တို့ မိန့်တော်မူသည်။

အနုပ္ပတ္တာ-ရောက်တော်မူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ သစ္ဆိကတာ-မျက်မှောက်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ဘိက္ခवे၊ တုမှေပိ ၊ပေ၊ အနုပါပုဏာထ-ရောက်ကြကုန်လော့၊ ပေ၊ သစ္ဆိကရောထ-ကုန်လော့၊" ဣတိ (အာမဍ္ဍေသိ)၊ [ဂါထာ၌ ။ "(တေဟိ) မာရပါသေဟိ-ထိုကိလေသမာရ်၏ ကျော့ကွင်းတို့ဖြင့်"ဟု ပေးပါ။]

ဒုတိယမာရကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၁။　ဂါထာ၌ မှတ်ချက်။　။ ပထမဂါထာ၌ **"ဗဇ္ဈေ မာရပါသေဟိ"**ဟူသော ရှေ့စကားကို ထောက်၍လည်းကောင်း, **"မာရပါသေနာတိ ကိလေသမာရပါသေန"** ဟူသော ဋီကာကို ထောက်၍လည်းကောင်း " **မဟာဗန္ဓနဗဇ္ဈေသိ** " နေရာဝယ် **"မာရပါသေန ဗဇ္ဈေသိ"**ဟု ရှိသင့်မည် ထင်၏၊ **"မာရပါသေန-ကိလေသာမာရ်တည်းဟူသော ကျော့ကွင်းဖြင့်၊ ဗဇ္ဈေ အသိ"**ဟု ပေးပါ၊ သိဟိုဠ်မှ, ယိုးဒယားမူတို့၌ မူကား **"မာရဗန္ဓနဗဇ္ဈေသိ"**ဟု ရှိပါသည်၊ **"မာရဗန္ဓနဗဇ္ဈေ-ကိလေသာမာရ်ဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်"**ဟု ပေးပါ၊ ဒုတိယဂါထာ၌လည်း **"မဟာဗန္ဓနမုဏ္ဍောမှိ"** နေရာဝယ် **"မာရပါသေန မုဏ္ဍောမှိ"**ဟု ရှိသင့်မည် ထင်၏၊ **"မာရပါသေန-မှ၊ မုဏ္ဍော အမှိ"**ဟု ပေးပါ၊ ဤ၌လည်း သိဟိုဠ်မှ, ယိုးဒယားမူတို့ဝယ် **"မာရဗန္ဓနမုဏ္ဍောမှိ"**ဟုပင် ရှိပါသည်။ [ပါဠိတော်နှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါ။]

၁၁-ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယဝတ္ထု

၃၆။　အထ ခေါ-၌ ဘဂဝါ-သည်၊ ဗာရာဏသိယံ-၌၊ ယထာဘိရန္တံ-ကျွတ်ထိုက်ကြသား, ဝေနေယျားကို, ထောက်ထားရှုမျှော်, အလိုတော်အတိုင်း၊ ဝိဟရိတ္မာ-သီတင်းသုံးတော်မူပြီး၍၊ ယေန-၌၊ ဥရုဝေလာ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ စာရိကံ-ဒေသစာရိကို၊ ပက္ကာမိ-ဖဲကြွတော်မူပြီ၊ အထ ခေါ-၌၊ (ဥရုဝေလတောသို့ ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) ဘဂဝါ၊ မဂ္ဂါ-လမ်းမှ၊ သြက္ကမ္မ-ဖယ်တော်မူ၍၊ ယေန-၌၊ အညတရော-တစ်ခုသော၊ ဝနသဏ္ဍော-တောအုပ်သည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ တံ ဝနသဏ္ဍံ-သို့၊ အဇ္ဈောဂါဟေတ္မာ-သက်ဝင်တော်မူပြီး၍၊ အညတရသ္မိံ-တစ်ပင်သော၊ ရုက္ခမူလေ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌၊ နိသီဒိ-ထိုင်တော်မူပြီ။

တေန ခေါ် ပန သမယေန–၌၊ တိ သမတ္တာ–သုံးကျိပ်အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ–ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယတို့မည်သော၊ (ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယမင်းသားတို့ မည်သော၊) သဟာယကာ–သူငယ်ချင်းတို့သည်၊ သပဇာပတိကာ–ဇနီးနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ–၌၊ ပရိစာရေန္တိ–ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိုထို ဤဤ လှည့်လည်စေကြကုန်၏၊ ဝါ–မွေ့လျော်ပျော်ပါးကြကုန်၏၊ ဧကသ–တစ်ယောက်သော မင်းသား၏၊ ဝါ–မှာ၊ ပဇာပတိ–ဇနီးသည်၊ နာဟောသိ–မရှိခဲ့၊ တသ–ထိုမင်းသား၏၊ အတ္ထာယ–အကျိုးငှာ၊ ဝေသိ–ပြည့်တန်ဆာမသည်၊ ဝါ–ကို၊ အာနိတာ–ခေါ်ဆောင်အပ်သည်၊ အဟောသိ၊ အထ ခေါ်–၌၊ သာ ဝေသီ–သည်၊ တေသု–ထိုမင်းသားတို့သည်၊ ပမတ္တေသု–မေ့လျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပရိစာရေန္တေသု–ကုန်စဉ်၊ ဘဏ္ဍံ–ဘဏ္ဍာကို၊ အာဒါယ–ယူ၍၊ ပလာယိတ္ထ–ထွက်ပြေးပြီ။

အထ ခေါ်–၌၊ (ထွက်ပြေးရာ ထိုအခါ၌၊) တေ သဟာယကာ–တို့သည်၊ သဟာယကဿ–၏၊ ဝေယျာဝစ္စံ–ဝေယျာဝစ္စကို၊ (ကိစ္စ၌ ကြောင့်ကြစိုက်မှုကို၊) ကရောန္တာ–ပြုကုန်လျက်၊ တံ ဣတ္ထိံ–ထို အမျိုးသမီးကို၊ ဂဝေသန္တာ–ရှာကုန်လျက်၊ တံ ဝနသဏ္ဍံ–ကို၊ အာဟိဏ္ဍန္တာ–လှည့်လည်ကုန်လတ်သော်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ပေ၊ နိသိန္နံ–ကို၊ အဒ္ဒသံသု–မြင်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ အဝေါစုံ–လျှောက်ကုန်ပြီ၊ (မေးကုန်ပြီ၊) (ကိ?)၊ **"ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ ဧကံ–တစ်ယောက်သော၊ ဣတ္ထိံ–ကို၊ ပဿေယျာသိ အပိ–မြင်တော်မူပါသလော?၊ (မြင်များမြင်မိပါသလား?)"** ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ ကုမာရာ–မင်းသားတို့၊ ဝေါ–တို့၏၊ ဝါ–မှာ၊ ဣတ္ထိယာ–ဖြင့်၊ ကိं ပန–အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း?၊ (ဘယ့်အတွက် လိုက်ရှာနေကြသနည်း?ဟု ဆိုလိုသည်၊) ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဣဓ–ယနေ့၊ တိ သမတ္တာ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ၊ သဟာယကာ–ကုန်သော၊ မယံ–တို့သည်၊ သပဇာပတိကာ (ဟုတ္တာ) ဣမသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ၊ ပရိစာရိမှာ–ကျွန်ုပ်တို့ကို ထိုထို ဤဤ လှည့်လည်စေခဲ့ပါ ကုန်ပြီ၊ ဝါ–ပျော်ပျော်ပါးပါး ခံစားခဲ့ပါကုန်ပြီ၊ ပေ၊ အာဟိဏ္ဍာမ–ပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။

ကုမာရာ-တို့၊ ဝေါ-တို့သည်၊ တံ-ထို မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော စကားကို၊ ကိုယ် မည်ထ-အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း?၊ တုမှေ-တို့သည်၊ ဣတ္ထိ-ကို၊ ယံ ဝါ ဂဝေသေယျာထ-အကြင် ရှာကုန်ရာ၏၊ အတ္တာနံ-မိမိကို၊ ယံ ဝါ ဂဝေသေယျာထ-ကုန်ရာ၏၊ (တေသံ-ထို နှစ်မျိုးသော ရှာခြင်.တို့တွင်၊) ကတမံ-အဘယ်ရှာခြင်းသည်၊ (အဘယ်ရှာခြင်းက၊) တုမှာကံ-တို့၏အတွက်၊ ဝရံ နု ခေါ-မြတ်သနည်း?၊ (ကောင်းသနည်း?၊) ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ မယံ အတ္တာနံ၊ ယံ ဝါ ဂဝေသေယျာမ-ကုန်ရာ၏၊ ဧတဒေव-ဤရှာခြင်းသည်သာ၊ အမှာကံ-တို့၏ (အတွက်)၊ ဝရံ-ပါ၏၊ ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ကုမာရာ-တို့၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြင့်လျှင်၊ နိသီဒထ-ကုန်လော့၊ ဝေါ-တို့အား၊ ဓမ္မံ၊ ဒေသေဿာမိ-အံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ [**"တေန ဟိ ဝေါ"**ဌ ဝေါကား နိပါတ်မျှသာ၊] **"ဘန္တေ၊ ဧဝံ-မှန်ပါ"**၊ ဣတိ ခေါ-လျှင်၊ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ ၊ပေ၊ ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ။

အမှာ။ ။ရှေးရှေး ဝတ္ထုတို့ဌ **"ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ"**ဝယ် ဓမ္မစက္ခု အရသောတာပတ္တိမဂ်သာရ၏၊ ဤ ဝတ္ထုဌမှ သောတာပတ္တိမဂ်သာမက သကဒါဂါမိမဂ်, အနာဂါမိမဂ်များလည်း ရ၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိရဇံ စသော ပုဒ်တို့ကို အနက်ပေးရာဝယ် **"သောတာပတ္တိမဂ်"**ဟူသော စကားကို မထည့်ဘဲ **"ဝိရဇံ-ကင်းသော ရာဂ အစရှိသော မြူရှိသော၊ ဝိတမလံ-ကင်းသော ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ စသော အညစ်အကြေးရှိသော၊ ဓမ္မစက္ခု-သစ္စလေးပါး တရားတို့ဌဖြစ်သော ဉာဏ်စက္ခုသည်"** စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယသဟာယကာနံ-တို့၏၊ ဝတ္ထု-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော-ဒုတိယဘာဏဝါရတည်း။

၁၂-ဥရဝေလပါဋိဟာရိယကထာ

၃၇။ အထ ခေါ-ဌ၊ (ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယ မင်းသားတို့၏ ဟိ ဘိက္ခု ဖြစ်ပြီးရာ ထို အခါဌ၊) ဘဂဝါ၊ အနုပုဗ္ဗေန-အစဉ်အားဖြင့်၊ စာရိကံ-ဒေသစာရိကို၊ စရမာနော-လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ ယေန-ဌ၊ ဥရဝေလာ-သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တံ-သို့၊ အဝသရိ-ရောက်တော်မူပြီ၊ **တစ်နည်း**၊ ယေန-အကြင် အရပ်အဖို့ဖြင့်၊

ဥရုဝေလာ–သို့၊ (အဝသရိတဗ္ဗာ–ရောက်ထိုက်၏၊) တံ–ထို အရပ်အဖို့ဖြင့်၊ (ဥရုဝေလံ–သို့၊) အဝသရိ–ရောက်တော်မူပြီ၊ ဧတနေ ခေါ ပန · သမယေန–၌၊ ဥရုဝေလာယံ–၌၊ ဥရုဝေလကဿပေါ–ဥရုဝေလကဿပလည်းကောင်း၊ နဒီကဿပေါ–လည်းကောင်း၊ ဂယာကဿပေါ–လည်းကောင်း၊ ဣတိ–သို့၊ တယော–သုံးယောက်ကုန်သော၊ ဇဋိလာ–ရသေ့တို့သည်၊ ပဋိဝသန္တိ–နေကုန်၏၊ တေသု–ထိုသုံးယောက်တို့တွင်၊ ဥရုဝေလကဿပေါ–မည်သော၊ ဇဋိလော–သည်၊ ပဌမံ ဇဋိလသတာနံ–ငါးရာသော ရသေ့တို့၏၊ နာယကော [1] –ရှေ့ဆောင်လမ်းပြသည်၊ ဝိနာယကော–ကိုယ်တိုင် ဆုံးမတတ်, မိမိအယူကို သင်ပေးတတ်သော ဆရာကြီးသည်၊ အဂ္ဂေါ–အမြတ်ဆုံးသည်၊ ပမုခေါ–ရှေ့သွားခေါင်းဆောင်သည်၊ ပါမောက္ခော–အကြီးပဓာန, ပါမောက္ခသည်၊ ဟောတိ၊ နဒီကဿပေါ ဇဋိလော၊ တိဏ္ဏံ ဇဋိလသတာနံ–သုံးရာသော ရသေ့တို့၏၊ ပေ၊ ဂယာကဿပေါ ဇဋိလော၊ ဒွိန္နံ ဇဋိလသတာနံ–နှစ်ရာသော ရသေ့တို့၏၊ ပေ၊ ပါမောက္ခော ဟောတိ။

အထ ခေါ ၊ပေ၊ ဇဋိလသ–၏၊ အဿမော [2] –သစ်မ်းကျောင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ အဝေါစ (ကိ)၊ **"ကဿပ–ကဿပ၊ တော–၏၊ အဂရု [3] –ဝန်မလေးသူ၏ အဖြစ်သည်၊ သစေ (သိယာ)–အကယ်၍ ဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧကရတ္တံ–တစ်ညဉ့်မျှ၊ အဂ္ဂါဂါရေ–မီးတင်းကုပ်၌၊ (မီးဖိုချောင်၌၊) ဝသေယျာမ–နေလိုကုန်၏"**၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ မဟာသမဏာ–ရဟန်းမြတ်၊ မေ–ကျွန်ုပ်၏၊ ဝါ–မှာ၊ ဂရု–ဝန်လေးသူ၏ အဖြစ်သည်၊ နော–မရှိပါ၊ ဧတ္ထ–ဤ မီးတင်းကုပ်၌၊ နာဂရာဇာ–နဂါးမင်းသည်၊ စဏ္ဍော–ကြမ်းတမ်းပါ၏၊ ဣဒ္ဓိမာ–တန်ခိုးရှိပါ၏၊(တန်ခိုးကြီးပါ၏၊)

၁။ နာယကော စသည်။ ။ နေတိတိ နာယကော, သာမံ ဝိနေတိ အတ္ထနော လဒ္ဓိ' သိက္ခာပေတိတိ ဝိနာယကော၊–သာရတ္ထ၊ ပမုခေါတိ ပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ ပါမောက္ခောတိ ဥတ္တမော, ဝိသုဒ္ဓပညော၊–အဋ္ဌကထာ။ [အဘိဓာန် (**၆၉၅**) ဂါထာ၌ ပါမောက္ခသဒ္ဒါ သည် အမြတ်ဟော ပရိယာယ်သဒ္ဒါဟု ဆို၏၊ ဤ အဋ္ဌကထာ, ဒီဝိကဝတ္ထုဌီးမှ **"ဝိဒိတော ပါကဋော, ပဓာနော ဝါ"**ဟု နှစ်နည်း ဖွင့်ထားသည်။]

၂။ အဿမော။ ။ ရသေ့တို့၏ တရားကျင့်ရာ ကျောင်းသည် **"အဿမ–သစ်မ်းကျောင်း"** မည်၏။

၃။ အဂရု။ ။ အဂရုတိ ဘာရိယံ နှ သိယာတိ အတ္ထော၊–ဝိမတိ။

အာသိဝိသော–လျင်မြန်စွာ တက်လာသော အဆိပ်ရှိပါ၏၊ ဝါ–လျင်မြန်သော အဆိပ် ရှိပါ၏၊ ဃောရဝိသော–ကြမ်းသောအဆိပ် ရှိပါ၏၊ သော–ထို နဂါးမင်းသည်၊ တံ–သင် ရဟန်းမြတ်ကို၊ မာ ဝိဟေဌေသိ [1] –မညှဉ်းဆဲပါစေနှင့်၊ (မညှဉ်းဆဲစေလိုပါ၊) ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ။

မံ–ငါ့ကို၊ အပ္ပေဝ နု ဝိဟေဌေယျ–မညှဉ်းဆဲနိုင်တန်ရာ၊ ကဿပ၊ ဣဃ–တိုက်တွန်းပါ၏၊ တွံ–သည်၊ အဂ္ဂါဂါရံ–ကို၊ အနုဇာနာဟိ–ခွင့်ပြုလော့၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ မဟာသမဏ–မြတ်၊ ယထာသုခံ–ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ၊ ဝိဟရ–နေတော်မူပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ အဂ္ဂါဂါရံ–သို့၊ ပဝိသိတ္တာ–ဝင်တော်မူ၍၊ တိဏာသန္ထာရကံ–မြက်အခင်းကို၊ ပညပေတ္တာ–ခင်းတော်မူပြီး၍၊ ပလ္လင်္ကံ–ထက်ဝယ် တင်ပျဉ်ကို၊ အာภุဇိတ္တာ–ဖွဲ့ခွေတော်မူ၍၊ ကာယံ–အထက်ပိုင်းကိုယ်တော်ကို၊ ဥဇုံ–ဖြောင့်မတ်အောင်၊ ပဏိဓာယ–တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုး ကျောက်ဆူးရိုးတို့ကို အချင်းချင်း ထိအောင်ထား၍၊ ပရိမုခံ–ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု၊ သတိ–သတိကို၊ ဥပဋ္ဌပေတ္တာ–ဖြစ်စေတော်မူ၍၊ (ကပ်ထားစေ၍၊) နိသီဒိ။

၃၈။ သော နာဂေါ–ထို နဂါးသည်၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ပဝိဋ္ဌံ–ဝင်တော်မူနေသည်ကို၊ အဒ္ဒသာ–မြင်ပြီ၊ ဒိသွာန–ကြောင့်၊ ဒုမ္မနော–မကောင်းသော စိတ်ရှိသည်၊ (စိတ်ဆိုးသည်၊ ဟုတ္တာ၊) ပရူပါယိ–အခိုးကို ပြုပြီ၊ (အခိုးလွှတ်ပြီ၊) [**"ပရူပ်"** ဟူသော ဒုတိယနှုန်းနာမ်ပုဒ်နောင် **"သဒ္ဒါဒီနိ ကရောတိ"** ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် ကရောတိအနက်၌ အာယ ပစ္စည်း သက်ထားသော နာမတော်တည်း၊] ပေ၊ အဟောသိ (ကိ?) **"အဟံ၊ ဣမဿ နာဂဿ–ဤ နဂါး၏၊ ဆဝိဋ္ဌ–အရေပါးကိုလည်းကောင်း၊ (အပေါ်ရေကိုလည်းကောင်း၊) စမ္မဋ္ဌ–အရေထူကိုလည်းကောင်း၊ (အတွင်းအရေကိုလည်းကောင်း၊) မံသဋ္ဌ–အသားကိုလည်းကောင်း၊ နာရုဋ္ဌ–အကြောကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌိဋ္ဌ–အရိုးကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌိမိဉ္ဇဋ္ဌ–ရိုးတွင်းခြင်ဆီကိုလည်းကောင်း၊ အနုပဟစ္စ–မထိခိုက်မူ၍၊ တေဇသာ–ငါ၏ တန်ခိုးဖြင့်၊ တေဇ– နဂါး၏ တန်ခိုးကို၊ ယန္တ||နု ပရိယာဒိယေယျံ–**

---

[1] **မာ ဝိဟေဌေသိ။** ။ ဝိ ပုဗ္ဗ + စုရာဒိ ဟေဌ ဓာတ် + အဇ္ဇတ္တနီ ဩ ဝိဘတ်၊ ဩ ကို ဣ ပြု။ [အာသိဝိသောဏ် အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ္ဍဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ် (၂၆၉)၌ ပြတားပြီ။]

အကယ်၍ ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြား၍ ယူရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဝါ–အကယ်၍ လွမ်းမိုးဖျက်ဆီးရပါမူကား ကောင်းလေစွ”၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံတော် ဖြစ်ပြီ၊ ၊ပေ၊ တထာရူပ်–ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရ်–တန်ခိုးကို ပြုစီမံမူကို၊ ဝါ–ပြုစီမံအပ်သော တန်ခိုးကို၊ အဘိသင်္ခရိတွာ–ပြုစီမံတော်မူ၍၊ ပဓူပါယိ–ပြီ။

အထ ခေါ–၌၊ (ဘုရားရှင်က တန်ခိုးဖြင့် အခိုးလွတ်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) သော နာဂေါ–သည်၊ မက္ခံ–(သူတစ်ပါးတို့ ပြုအပ်သော ဂုဏ်ကို ကြိုတ်ချေ တတ်သော) ဒေါသကို၊ အသဟမာနော–သည်းမခံနိုင်သည်၊ (ဟုတွာ)၊ ပဇ္ဇလိ–အလျှံ လွတ်ပြီ၊ ဘဂဝါပိ၊ တေဇောဓာတုံ–တေဇောကသိုဏ်းဟူသော အာရုံရှိသော စတုတ္ထဈာန် သမာပတ်ကို၊ သမာပဇ္ဇိတွာ–ဝင်စားတော်မူ၍၊ ပဇ္ဇလိ–ပြီ၊ ဥဘိန္နံ–နဂါးနှင့်ဘုရား နှစ်ဦးသားတို့သည်၊ သဇောတိဘူတာနံ–မီးတောက်မီးလျှံနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်၊ [ဥဘိန္နံ သဇောတိဘူတာနန္တိ ဥဘောသု သဇောတိဘူတေသု–ဝိမတိ၊] အဂ္ဂၢဂါရံ–သည်၊ အာဒိတ္တံ ဝိယ–လွန်စွာထွန်းပသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်၊ (နီနီရဲရဲ မီးရောင်စွဲသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်၊) သမ္ပဇ္ဇလိတံ–ဝန်းကျင်ပတ်ရံ အလျှံ တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သည်၊ သဇောတိဘူတံ–အရောင်အလင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ ဟောတိ၊ [အာဒိတ္တံ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ်, (၂၇၁)၌ ပြထားပြီ၊] အထ ခေါ ၊ပေ၊ ပရိဝါရေတွာ–ဝန်းရံ၍၊ (ဝိုင်းအုံ၍၊) ဧဝံ–သို့၊ အာဟံသု–တအုံ့တသြ ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိ?)၊ **“ဘော–အို–ရသေ့တို့၊ အဘိရူပေါ–လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသော၊ (အလွန်အဆင်းလှသော၊) မဟာသမဏော–ကို၊ နာဂေန–သည်၊ ဝိဟေဋ္ဌယတိ ဝတ–နှိပ်စက်အပ်ပါပေါ့ တကား၊”** ဣတိ (အာဟံသု) ၊ပေ၊ တဿ ရတ္တိယာ–၏၊ အစ္စယေန–လွန်ရာအခါ ၌၊ တဿ နာဂဿ–၏၊ ဆဝိဋ္ဌ ၊ပေ၊ ပတ္တေ–' ၌၊ ပက္ခိပိတွာ–ထည့်တော်မူ၍၊

၁။ ပတ္တေ ပက္ခိပိ။ ။ ပတ္တေ ပက္ခိပိတိ တံ နာဂံ နိဟတတေဇံ ဓမ္မဒေသနာယ သန္တပ္ပေတွာ သရဏာသီလာနိ ဒတွာ သကလရတ္တိံ ဘဂဝန္တံ ပယိရုပါသိတွာ ဒ္ဋိတံ ဇဋ္ဌိလာနံ ဒဿနတ္ထံ ပတ္တေ ပက္ခိပိ၊ နံ အဟိတုဏ္ဍိကော ဝိယ (မြွေအလမ္ဘာယ်သမား ကဲ့သို့) ဗလက္ကာရေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ–ဝိမတိ။ [**“ပတ္တေ ပက္ခိပိ”**ဟူသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်ကို ပါဠိတော်၌ မတွေ့ရပါ၊ အဋ္ဌကထာ၌လည်း မပါပါ၊ ပါဠိတော်၌ **“ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ”** ဟုသာ တွေ့ရပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဋီကာဆရာ လက်ထက်က **“ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ”**၏ ရှေ့ဝယ် **“ပတ္တေ ပက္ခိပိ”**ဟု ရှိသေးဟန် တူ၏။]

ဥရုဝေလကဿပသ၊ ဇဋိလသ-အား၊ ဒသေသိ-ပြတော်မူပြီ၊ (ကိုး-အာယ်သို့ ပြော၍ ပြတော်မူသနည်း?၊) **"ကဿပ၊ အယံ-ဤ နဂါးသည်၊ တေ-၏၊ နာဂေါ-တည်း၊ (အသင်၏ မီးတင်းကုပ်၌ နေသော နဂါးတည်း၊) အသ-ဤ နဂါး၏၊ တေဓော-ကို၊ တေဇော-ငါ၏တန်ခိုးဖြင့်၊ ပရိယာဒိဿာ-ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်ပြီ၊ (ကုန်ခန်းစေအပ်ပြီ၊)"** ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍ ပြတော်မူပြီ၊ ပေ၊ တေဒဟောသိ (ကိုး?)၊ **"ယတြ (ယော မဟာသမဏော)-သည်၊** [ယတြ ဟိ မာမာတိ ယော နာမ-ဧကာ၊] **စဏ္ဍာသ ၊ပေ၊ နာဂရာဇသ-၏၊ တေ-ကို၊ တေဇော-သူ၏တန်ခိုးဖြင့်၊ ပရိယာဒိယိသတိ နာမ-ထက်ဝန်းကျင် ပိုင်းခြား၍ ယူနိုင်ပါပေ၏၊ (လွှမ်းမိုးနိုပ်စက် ဖျက်ဆီးနိုင်ပါပေ၏၊) (သော) မဟာသမဏော-သည်၊ မဟိဒ္ဓိကော-ကြီးသောတန်ခိုး ရှိပါပေစွ၊ မဟာနုဘာဝေါ-ကြီးသော အာနုဘော် ရှိပါပေစွ၊ စ ခေါ-ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဟံ ယထာ-ငါကဲ့သို့၊ (ငါလိုတော့၊) နု တွေဝ အရဟာ-ရဟန္တာကား မဟုတ်ရာသေး၊"** ဣတိ (အဟောသိ)။

၃၉။ အမှာ။ ။ **"နေရဉ္ဇရာယံ ဘဂဝါ"** စသော ဂါထာတို့သည် သင်္ဂီယနာ တင်ပြီးရာ အခါမှ နောက်၌ ထည့်ထားအပ်သော ဂါထာများ ဖြစ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်သည်၊ ထို ဂါထာတို့၌ ထူးသောပုဒ်များကိုသာ အနက်ပေးပါမည်။]

ဘဂဝါ-သည်၊ နေရဉ္ဇရာယံ-နေရဉ္ဇရာမြစ်၌၊ ဥရုဝေလကဿပံ-သော၊ ဇဋိလံ-ကို၊ အဝေါစ (ကိုး?)၊ ကဿပ၊ တေ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ အဂရု သစေ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ၊) အဇ္ဇေဏော-ယနေ့, တစ်ရက်မျှ၊ အဂ္ဂိသာလမိ-မီးတင်းကုပ်၌၊ ဝိဟရေမု-နေလိုပါကုန်၏၊ ဣတိ (အဝေါစ)။ [အဇ္ဇေဏောတိ အဇ္ဇ ဧကဒိဝသံ၊ အဂ္ဂိသာလမိသည် ဣတ္ထိ'လိင်မှ ပုလ္လိင် ပြန်နေသော လိင်္ဂဝိပလ္လာသ။]

မဟာသမဏ-မြတ်၊ မေ-၏၊ ဂရု-သည်၊ နု-မရှိပါ၊ ဖာသုကာမော-ချမ်းသာခြင်းကို လိုလားသူသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဧဝ-ဖြစ်၍သာလျှင်၊ တံ-သင်ရဟန်းမြတ်ကို၊ နိဝါရေမိ-တားမြစ်ပါ၏၊ ဧတ္ထ-၌၊ စဏ္ဍော ၊ပေ၊ နာဂရာဇ (အတ္ထိ) သော တံ၊ မာ ဝိဟေဌေသိ-လင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။

မံ–ကို၊ အပ္ပေဝ နု ဝိဟေဌေယျ–ရာ၊ ကဿပ၊ ဣဃ–ပါ၏၊ တွံ–သည်၊ အဂ္ဂါဂါရံ၊ အနုဇာနာဟိ–လော့၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ နံ–ထို မီးတင်းကုပ်ကို၊ ဒိန္နန္တိ–ပေးအပ်ပြီဟူ၍၊ ဝိဒိတ္တာ–သိတော်မူ၍၊ ဘယံ–ကြောက်ခြင်းကို၊ အတိတော–လွန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဘိတော–ကြောက်ရွံ့တော်မမူဘဲ၊ ပါဝိသိ–ဝင်တော်မူပြီ။

ပဝိဋ္ဌံ–ဝင်တော်မူပြီးသော၊ ဣသိ–မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒိသ္မာ–၍၊ အဟိနာဂေါ–မြွေနဂါးသည်၊ ဒုမ္မနော (ဟုတ္တာ)၊ ပရိပါယိ–ပြီ၊ **သုမနမနသော** [1] –ကောင်းသောစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော စိတ်ရှိတော်မူထသော၊ ဝါ–ကောင်းသော စိတ်ရှိတော်မူသော ရှေးဘုရားရှင်တို့၏ စိတ်နှင့် တူသောစိတ် ရှိတော်မူထသော၊ အဓိမနော [2] –လွန်ကဲမြင့်မြတ်သော စိတ်ရှိတော်မူထသော၊ မနုဿနာဂေါပိ–လူနဂါးသည်လည်း၊ တတ္ထ–ထို မီးတင်းကုပ်၌၊ ပရိပါယိ။

မဂ္ဂံ–ကို၊ အသဟမာနော (ဟုတ္တာ)၊ အဟိနာဂေါ–သည်၊ ပါဝကောဝ–မီးကဲ့သို့၊ ပဇ္ဇလိ–ပြီ၊ တေဇောဓာတုသု–တေဇောကသိဏ်းဟူသော အာရုံရှိသော သမာပတ်တို့၌၊ ကုသလော–ကျွမ်းကျင်တော်မူသော၊ မနုဿနာဂေါပိ–သည်လည်း၊ တတ္ထ–၌၊ ပဇ္ဇလိ။ [တေဇောဓာတုသု ကုသလောတိ တေဇောကသိဏသမာပတ္တိသု ကုသလော၊–ဣတိ ကာ။]

၁။ **သုမနမနသော**။ ။ သုမနမနသောတိ သုန္ဒရစိတ္တသင်္ခါတမနော၊–သာရတ္တ၊ ဤအလို **"သုန္ဒရံ + မနော =သုမနော၊ သုမနော + မနော ယသ္သာတိ သုမနမနသော"** ဟု ပြု၊ **"ကောင်းသောစိတ်ဟူသော + စိတ်ရှိတော်မူသော၊ ဝါ–အလွန်ကောင်းသော စိတ်ရှိတော်မူသော"**ဟု ပေး၊ သုမနမနသောတိ သုမနာနံ ဗုဒ္ဓါနံ မနသာ သဒိသော မနော အသ္သာတိ သုမနမနသော၊–ဝိမတိ၊ ဤအလို **"သုမနာနံ + မနော = သုမနမနော၊ သုမနမနော + ဝိယ + မနော + ယသ္သာတိ သုမနမနသော"**ဟု ပြုပါ၊ ဗဟုဗ္ဗီဟိ သမာသ် ပြီးပြီးနောက် သိ သက်, ဩ ပြု, သ် လာ။

၂။ **အဓိမနော**။ ။ အဓိစိတ္တောတိ မဟာကရုဏာဒီဟိ အဓိစိတ္တော၊–ဝိမတိ၊ ယခု ပါဠိတော်များ၌ **"အဓိမနော"**ဟု ရှိသည်။

ဥတိန္ဒ-တို့သည်၊ သဟောတိဘုတာနံ-ကုန်လတ်သော်၊ အဂ္ဂါဂါရံ-သည်၊ အာဒိတ္တံ ၊ပေ၊ ဟောတိ၊ ဧဠိလာ-တို့သည်၊ ဥဒိစ္စရေ-ကြည့်ကြကုန်၏၊ ဝါ-ဝိုင်းအုံလာကြကုန်၏၊ [ဥပဗ္ဗ+ဒိသဓာတ် +အ ပစ္စည်း+အန္တိ ဝိဘတ်၊ သုတ်ကြီးဖြင့် ဓာတွန် သ် ကို စ္ဆိ ပြု၊ အန္တိ ဝိဘတ်ကို ရေ ပြု၊ ဥဒိစ္စရေတိ ဥလ္လောကေသုံ, ပရိဝါရေသုန္တိ အတ္ထော၊-ဝိမတိ၊] ဘော-အို ...ရသေ့တို့၊ အဘိရူပေါ-သော၊ မဟာသမဏော-ကို၊ နာဂေန-သည်၊ ဝိဟေဋ္ဌယတိ ဝတ-တကား၊ ဣတိ-သို့၊ ဘဏ္ဍန်-ပြောကုန်၏။

☰ အထ-၌၊ တသ္မာ ရတ္တိယာ-၏၊ အစ္စယေန-၌၊ နာဂသ-၏၊ အစ္စိယော-အလျှံတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဟတ္ထ-ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဣဒ္ဓိမတော ပန-တန်ခိုးရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ကား၊ အနေကဝဏ္ဏာ-တစ်ပါးမက များသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ အစ္စိယော-အလျှံတို့သည်၊ (ရောင်ခြည်တော်တို့သည်၊) ဋ္ဌိတာ-တည်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။ [အနေကဝဏ္ဏာ အစ္စိယောတိ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသိယော ဝုတ္တာ၊-ဝိမတိ။]

အဂ်ီရသသ-ကိုယ်အင်္ဂါတော် အစိတ်စိတ်မှ တဖိတ်ဖိတ်ထွက်သော ရောင်ခြည် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကာယေ-ကိုယ်တော်၌၊ နီလာ - ညိုသော အလျှံတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အထ - ထို့ပြင်၊ လောဟိတိကာ-နီသော အလျှံတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဇိဋ္ဌာ-ထန်းကျင့် နီပဆေး, ပန်းရောင်သွေးသို့, နီတွေးလွင်လွင်, ဝါကျင်ကျင်လောင်း, မောင်းသော အလျှံတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပီတကာ-ရွှေသော အလျှံတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဖလိကဝဏ္ဏာယော-ဖန်ရောင် အဆင်းရှိသော အလျှံတော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အနေကဝဏ္ဏာ-ကုန်သော၊ အစ္စိယော ဟောန္တိ။

အဟိနာဂ်-ကို၊ ပတ္တမှိ-၌၊ သြဒဟိတွာ-ထည့်တော်မူ၍၊ [ပတ္တမှိ သြဒဟိတွာတိ ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ၊-ဋီကာ၊] ဗြာဟ္မဏသ-ဗြာဟ္မဏစာတ် ဖြစ်သော ဥရဝေလကဿပအား၊ ဒသ္သေသိ-ပြတော်မူပြီ၊ (ကိ'?) ကဿပ၊ အယံ-သည်၊ တေ-၏၊ နာဂေါ-တည်း၊ အသ-ဤ နဂါး၏၊ တေဇော-ကို၊ တေဇသာ-ဖြင့်၊ ပရိယာဒိန္နော-ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍၊ (ဒသ္သေသိ)။

အထ ခေါ-၌၊ ဥရဝေလကဿပေါ၊ ဧဠိလော-သည်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ဣမိနာ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယေန-ဤ တန်ခိုးပြာဋิဟာကြောင့်၊ အဘိပွသန္နော-အလွန်ကြည်သိုသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဧတံ အဝေါစ (ကိ)၊ **"မဟာသမဏ-မြတ်၊ ဣဒေဝ-ဤ အရပ်၌သာ၊ ဝိဟရ-သီတင်းသုံးတော်မူပါ၊ အဟံ-သည်၊ တေ-သင် ရဟန်းမြတ်ကို၊ ဥဝဘတ္တေန-မြဲသော ဆွမ်းဖြင့်၊ (ပဋိမာနနံ-မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်မှုကို၊ ကရိဿာမိ-ပြုပါမည်၊)"** ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ။ [အဟံ တေ ဥဝဘတ္တေန ပဋိမာနနံ ကရိဿာမိတိ သေသော၊-ဝိမတိ။]

ပဌမ-သော၊ ပါဋိဟာရိယ်-တည်း။

၄၀။ အထ ခေါ ၊ပေ၊ အဿမဿ-၏၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ အညတရသ္မိ-သော၊ ဝနသဏ္ဍေ-တောအုပ်၌၊ ဝိဟာသိ-ပြီ၊ အထ ခေါ-၌၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ မဟာရာဇာနော-နတ်မင်းကြီးတို့သည်၊ အဘိက္ကန္တာယ-မဆိုမယဉ် ကုန်လွန်ပြီးသော၊ ရတ္တိယာ-၌၊ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ-အလွန်နှစ်သက်အပ်သော အဆင်းရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ကေဝလကပ္ပံ-အလုံးစုံ ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်သော၊ **တစ်နည်း၊** ကေဝလကပ္ပံ-ဘုရားရှင်၏ အရောင်မရောက် အနည်းငယ်မျှလောက်သော၊ ဝနသဏ္ဍံ-ကို၊ သြဘာသေတ္တာ-အဝတ်တန်ဆာရောင်, ကိုယ်ရောင်တို့ဖြင့် ပြောင်ပြောင်ဝင်းဝင်းထိန်လင်းစေပြီး၍၊ ပေ၊ အဘိဝါဒေတ္တာ-၍၊ စတုဒ္ဒိသာ-အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌၊ [စတုဒ္ဒိသာတိ စတူသု ဒိသာသု-ဧကာ၊] မဟန္တာ-ကြီးကုန်သော၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓာ သေယျထာပိ-မီးပုံကြီးတို့ကဲ့သို့၊ အဋ္ဌံသု-တည်ကုန်ပြီ၊ အထ ခေါ ဥရဝေလ ကဿပေါ ဧဠိလော၊ တဿာ ရတ္တိယာ-ထိုညဉ့်၏၊ အစ္စယေန-၌၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ **"မဟာသမဏ-မြတ်၊ ကာလော-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးချိန် တန်ပါပြီ၊ ဘတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပါပြီ၊ မဟာသမဏ၊ (ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊) အဘိက္ကန္တာယ ၊ပေ၊ အဋ္ဌံသု-ကုန်ပြီ၊ တေ-ထိုသူတို့သည်၊ ဧက နု ခေါ-အဘယ်သူတို့ပါနည်း၊?"** ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ကဿပ၊ ဧတေ-တို့သည်၊ စတ္တာရော-ကုန်သော၊ မဟာရာဇာနော-တို့တည်း၊ ယေန ၊ပေ၊ ဥပသက်မိ"သု၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ အထ ၊ပေ၊ အဟောသိ (ကိ?)၊ **"ယတြ (ယံ မဟာသမဏံ)- သို့၊ စတ္တာရော မဟာရာဇာနောပိ- တို့သော်မှလည်း၊ ပေ၊**

ဥပသက်မိသန္တိ နာမ-ချဉ်းကပ်ကြရကုန်သေး၏၊ (သော) မဟာသမဏော-သည်၊ မဟိဒ္ဓိကော ၊ပေ၊ စ ခေါ-ထိုသို့ပင် တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးပါသော်လည်း၊ အဟံ ယထာ-ကဲ့သို့၊ နု တွေဝ အရဟာ-ရဟန္တာကား မဟုတ်ရှာသေး၊" ဣတိ (အဟောသိ) ၊ပေ၊ ဝိဟာသိ။

ဒုတိယံ-သော၊ ပါဋိဟာရိယံ-တည်း။

၄၁။ အထ ခေါ-ဌ၊ ဒေဝါနံ-တို့၏၊ ဣန္ဒော-အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကော-သိကြားသည်၊ အဘိက္ကန္တာယ ၊ပေ၊ ဧကမန္တံ-ဌ၊ ပုရိမာဟိ-ရှေးဌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝဏ္ဏနိဘာဟိ-အဆင်းအရောင်တို့ထက်၊ အဘိက္ကန္တတရော စ-သာ၍ နှစ်သက်အပ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဏီတတရော စ-သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ (ဟုတ္တာ)၊ မဟာအဂ္ဂိက္ခန္ဓော သေယျထာပိ-မီးပုံကြီးကဲ့သို့၊ အဋ္ဌာသိ ၊ပေ၊ မဟာ သမဏာ၊ (ယော-အကြင်သူသည်၊) အဘိက္ကန္တာယ ၊ပေ၊ အဋ္ဌာသိ၊ သော-သည်၊ ကော နု ခေါ-နည်း?။ [ကြွင်း ဝါကျတို့ဌ အနက် လွယ်ပြီ။]

တတိယံ-သော၊ ပါဋိဟာရိယံ-တည်း။

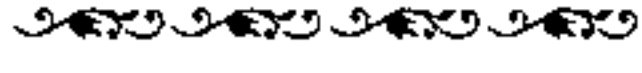

၄၂။ ဤ ညဉ့်ဌ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာမင်း လာသည်၊ အနက် လွယ်ပြီ။

စတုတ္ထံ-သော၊ ပါဋိဟာရိယံ-တည်း။

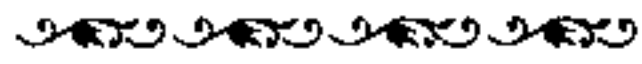

၄၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန-ဌ၊ ဥရုဝေလကဿပဿ၊ ဧဋ္ဌိလဿ-၏၊ မဟာယညော-ကြီးစွာသော ယဇ်သည်၊ (ကြီးစွာသော အလှူသည်၊) ပစ္စုပဋ္ဌိတော-ရှေးရှုတည်သည်၊ ဟောတိ၊ ကေဝလကပ္ပာ-အလုံးစုံ ပတ်ဝန်းကျင် ဖြစ်ကုန်သော၊ အင်္ဂမဂဓာ စ-အင်္ဂတိုင်း, မဂဓတိုင်းဌ နေသူတို့သည်လည်း၊ ပဟူတ-များစွာသော၊ ခါဒနီယ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယ-ကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ-၍၊ အဘိက္ကမိတုကာမာ-လာခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ၊ပေ၊

အဟောသိ (ကိ?)၊ **"ဘေရဟိ–ယခုအခါ၌၊** ပေ၊ **အာဘိဂ္ဂမိသန္တိ–လာကြလိမ့်** **မည်၊ မဟာသမဏော–သည်၊ မဟာဇနကာယေ–များစွာသော လူအပေါင်း၌၊** ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ–ကို၊ **သစေ** ကရိဿတိ–**အကယ်၍** ပြုအုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ **မဟာသမဏဿ – ၏၊ လာဘသက္ကာရော – လာဘ်, ပူဇော်သက္ကာရသည်၊** **အာဘိဝမိဿတိ – တိုးပွားလိမ့်မည်၊ မမ – ၏၊ လာဘသက္ကာရော – သည်၊** **ပရိဟာယိဿတိ–ဆုတ်ယုတ်လိမ့်မည်၊ မဟာသမဏော–သည်၊ သွာတနာယ–** **နက်ဖြန်၌** ပေးလှူတိုက်သော ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ [သွာတနာယာတိ သွေ ဒါတဗ္ဗဿ **အတ္ထာယ၊–ဤကာ၊**] **နာဂဠေယျ–မလာပါမူကား၊** **အဟော** နု=ဩော် ..... **ကောင်းလေစွ၊"** ဣတိ–သို့၊ (အဟောသိ) ၊ပေ၊ ဧတသာ–ကိုယ်တော်၏ စိတ်ဖြင့်၊ **အညာယ** – သိတော်မူ၍၊ ဥတ္တရကုရုံ – မြောက်ကျွန်းသို့၊ ဂန္တွာ – ကြွတော်မူ၍၊ **တတော–**ထို မြောက်ကျွန်းမှ၊ ပိဏ္ဍပါတံ–ကို၊ **အာဟရိတ္တာ–**ဆောင်တော်မူ၍၊ **အနောတတ္တဒဟော–**အနဝတတ်အိုင်၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိတ္တာ–ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍၊ **တတ္ထေव–**ထို အနဝတတ်အိုင်၌ပင်၊ ဒိဝါဝိဟာရံ–နေ့အခါ၌ နေခြင်းကို၊ **အကာသိ–**ပြုတော်**မူပြီ**။

💬 **အထ ခေါ** ၊ပေ၊ **"မဟာသမဏ၊ ကိံ နု ခေါ–အဘယ်ကြောင့်၊ ဟိယျော–** **မနေ့က၊ နာဂမာသိ–မလာပါသနည်း၊ အဝိ စ–သို့သော်လည်း၊ မယံ–ကျွန်ပ်တို့** **သည်၊ မဟာသမဏံ–ကို၊ သရာမ–အမှတ်ရပါကုန်၏၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ အမှတ်** **ရသနည်း?၊) ကိံ နု ခေါ–ကြောင့်၊ မဟာသမဏော–သည်၊ နာဂစ္ဆတိ–** **မလာသနည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ အမှတ်ရပါကုန်၏၊ ဧတ–သင် ရဟန်းမြတ်အတွက်၊** **ခါဒနီယဿ စ–၏လည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယဿ စ–၏လည်းကောင်း၊** **ပဋိဝိသော–အဖို့ကို၊ ဌပိတော–ထားအပ်ပါပြီ၊"** ဣတိ (အဝေါစ)၊ ကဿပ–ပ၊ တေ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ ဧတံ–ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ နု–ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော?၊ (ကိံ–နည်း?၊) **"ဘေရဟိ ၊ပေ၊ နာဂဠေယျ၊ ဣတိ–သို့၊** **(အဟောသိ နု–လော၊) ကဿပ၊ သော အဟံ–ထို ငါသည်၊ တဝ–၏၊ ပေ၊** **ဒိဝါဝိဟာရံ–ကို၊ အကာသိ–ပြီ၊"** ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ယတြ (ယော မဟာသမဏော)–သည်၊ ဧတသာပိ–မိမိ၏ စိတ်ဖြင့်လည်း၊ စိတ္တံ–သူတစ်ပါး၏ စိတ်ကို၊ ပဇာနိဿတိ နာမ–အပြားအားဖြင့် သိနိုင်ပါပေ၏၊ ပေ။

ပဌမ–သော၊ ပါဋိဟာရိယံ–တည်း။

၄၄။ တေန ခေါ် ပန သမယေန–၌၊ ဘဂဝတော–၏၊ ပံသုကူလံ–ပံ့သကူသက်နှီးသည်၊ ဥပဂန္ဓံ–ဖြစ်သည်၊ (ရသည်၊) ဟောတိ ၊ပေ၊ အဟောသိ (ကိ?)၊ **"အဟံ–သည်၊ ပုံသုကူလ–ကို၊ ကတ္ထ–အဘယ်အရပ်၌၊ ဓောဝေယျံ နု ခေါ်–ဖွပ်ရပါအုံ့နည်း?၊"** ဣတိ–ပြီ၊ အထ ခေါ်–၌၊ ဒေဝါနံ–တို့၏၊ ဣန္ဒော–သော၊ သက္ကော–သည်၊ ဘဂဝတော၊ စေတောပရိဝိတက္ကံ–ကို၊ စေတသာ–မိမိစိတ်ဖြင့်၊ အညာယ၊ ပါဏိနာ–လက်ဖြင့်၊ ပေါက္ခရဏီ–ရေကန်ကို၊ ခဏိတွာ–တူး၍၊ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ (ကိ?)၊ **"ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ ဘဂဝါ၊ ဣဓ–ဤ ရေကန်၌၊ ပံသုကူလ–ကို၊ ဓောဝတု–ဖွတ်တော်မူပါ၊"** ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ပေ၊ **"အဟံ–သည်၊ ကိမှိ–အဘယ်၌၊ ပရိမဒ္ဒေယျံ နု ခေါ်–နယ်ရပါအုံ့နည်း?၊"** ပေ၊ မဟတိ–ကြီးစွာသော၊ သိလံ–ကျောက်ဖျာကို၊ ဥပနိက္ခိပိ–အနီး၌ ချထားပြီ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ချထားသနည်း?၊) **"ဘန္တေ ၊ပေ၊ ပရိမဒ္ဒတု–နယ်တော်မူပါ၊"** ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍ အနီး၌ ချထားပြီ၊ ၊ပေ၊ အာလမ္ဗိတွာ–တွဲလဲဆွဲ၍၊ ဥတ္တာရေယျံ နု ခေါ်–ညွှစ်ရပါအုံ့နည်း?၊ ပေ၊ ကကုဓေ–ခံတက်ပင်၌၊ အဓိဝတ္ထာ–စိုးအုပ်၍ နေသော၊ ဒေဝတာ–နတ်သည်၊ ၊ပေ၊ သာခံ–သစ်ကိုင်းကို၊ သြနာမေသိ–အောက်သို့ ညွှတ်စေပြီ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ညွှတ်စေသနည်း?၊) **"ဘန္တေ ၊ပေ၊ ဥတ္တာရတု–ပါ၊"** ဣတိ–ပြီ၊ **"၊ပေ၊ ဝိသဒ္ဓေယျံ နု ခေါ်–ဖြန့်လှန်းရပါအုံ့နည်း?၊"** ပေ၊ **ဝိသဒ္ဓေတု–ဖြန့်လှန်းတော်မူပါ၊"** ဣတိ–ပြီ။

အထ ခေါ် ဥရဝေလကဿပေါ ၊ပေ၊ **"မဟာသမဏ–မြတ်၊ ကိ နု ခေါ်–အဘယ်သို့ပါနည်း?၊ အယံ ပေါက္ခရဏီ–သည်၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ ဣဓ–ဤ အရပ်၌၊ နတ္ထိ–မရှိပါ၊ သာယံ ပေါက္ခရဏီ–ထိုရေကန်သည်၊ ဣဓ–၌၊ (အတ္ထိ–ရှိနေ၏၊) ဣမာ သိလာ–ဤ ကျောက်ဖျာကို၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ ဣဓ–၌၊ နု ဥပနိက္ခိတ္တာ–မချထားအပ်ပါ၊ ကေန–အဘယ်သူသည်၊ ဣမာ သိလာ–ကို၊ ဥပနိက္ခိတ္တာ–နည်း?၊ ဣမသ္မိံ ကကုဓသ္မိံ–၏၊ သာခါ–သည်၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ နု သြနတာ–အောက်သို့ ညွှတ်မနေပါ၊ သာယံ သာခါ–ထို သစ်ကိုင်းသည်၊ သြနတာ–ပါ၏၊"** ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ကဿပ ၊ပေ၊ ဣဓ–ယနေ့၊ ပေ၊ သာယံ ပေါက္ခရဏီ–ကို၊ အမနုဿေန–နတ်သည်၊ ပါဏိနာ–ဖြင့်၊ ခဏိတာ–တူးအပ်ပြီ၊ ပေ၊ သွာယံ ကကုဓော–သည်၊အာဟရဟတ္ထော–လက်လှမ်းပါဟု ဆိုသူနှင့် တူနေ၏၊ ဝါ–လက်လှမ်းမီနေ၏၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊ ယတြ (ယတ္ထ မဟာသမဏဿ)–၏၊ ဒေဝါနံ ဣန္ဒော၊ သက္ကောပိ–သည်သော်မှလည်း၊ ဝေယျာဝစ္စံ–ကို၊ ကရိသ်ိတိ နာမ–ပြုရသေး၏၊ ပေ။

အထ ခေါ် ၊ပေ၊ ကာလ-ဆွမ်းစားချိန်ကို၊ အာရောစေသိ-လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ **"ကဿပ၊ တွံ-သည်၊ ဂစ္ဆ-သွားနှင့်တော့၊ အဟံ-သည်၊ အာယာမိ-လိုက်လာခဲ့မည်၊"** ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍၊ ဥရဝေလကဿပ၊ ဧဠဋ္ဌိလ-ကို၊ ဥယျောဧတွာ-စေလွှတ်၍၊ ယာယ ဧမ္မုယာ-အကြင် သပြေပင်ကြောင့်၊ ဧမ္မုဒီပေါ-ဧမ္မုဒြိပ်ဟူ၍၊ (ဧမ္မုဒြိပ်ကျွန်းဟူ၍၊) ပညာယတိ-ထင်ရှား၏၊ တတော-ထိုသပြေပင်မှ၊ ဖလံ-အသီးကို၊ ဂဟေတွာ-ယူတော်မူ၍၊ ပဌမတရံ-(ဥရဝေလကဿပထက်) ရှေးဦးစွာ၊ ဂန္တွာ-ကြွတော်မူ၍၊ အဂ္ဂါဂါရေ-၌၊ နိသီဒိ ၊ပေ၊ **"မဟာသမဏ တွံ၊ ကတမေန မဂ္ဂေန-အဘယ်လမ်းဖြင့်၊ အာဂတော-ကြွလာပါသနည်း?၊" "အဟံ-သည်၊ တယာ-ထက်၊ ပဌမတရံ-စွာ၊ ပဏ္ဍေနော-ဖဲခဲ့ပြီ၊ (လာခဲ့ပြီ၊)" "သော တွံ-သည်၊ ပဌမတရံ-အဂ္ဂျနိပ်ထက် ရှေးဦးစွာ၊ အာဂန္တွာ အဂ္ဂါဂါရေ၊ နိသိနော-ပြီ၊"** ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ **"ကဿပ၊ ဣမ-ယခု၊ အဟံ၊ တံ-သင့်ကို၊ ဥယျောဧတွာ ၊ပေ၊ ကဿပ၊ ဣဒံ ဧမ္မုဖလံ-ဤ သပြေသီးသည်၊ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နံ-အဆင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ဂန္ဓသမ္ပန္နံ-အနံ့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ရသသမ္ပန္နံ-အရသာနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ (ပရိဘုဥ္ဇိတုံ)၊ သစေ အာကင်္ခသိ-အကယ်၍ အလိုရှိအုံ၊ (ဝေဝသတိ)၊ ပရိဘုဥ္ဇ-စားပါ၊"** ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ **"မဟာသမဏ၊ အလံ-တော်ပါပြီ၊ တွံ ယေဝ-သည်သာ၊ တံ- ထို အသီးကို၊ အရဟသိ- ထိုက်တန်ပါ၏၊ တွံ ယေဝ- သာ၊ တံ- ကို၊ ပရိဘုဥ္ဇာဟိ-လော့၊"** ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ယတြ (ယော မဟာသမဏော)-သည်၊ ၊ပေ၊ နိသိဒိသတိ နာမ-ထိုင်တော်မူနိုင်ပါပေ၏၊ ပေ။

၄၅။ အထ ခေါ် ၊ပေ၊ တဿာ-ထို သပြေပင်၏၊ အဝိဒူရေ-အနီး၌၊ အမ္မော-သရက်ပင်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တတော-ထို သရက်ပင်မှ၊ ဖလံ ဂဟေတွာ၊ [ဤသို့ စသည် ပေးပါ၊ ပါဠိတော်၌ ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်၊] ပေ၊ အာမလကီ-ဆီးဖြူပင်သည်၊ ပေ၊ ဟရိတကီ-ဖန်ခါးပင်သည်၊ ပေ၊ တာဝတိံသံ-တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့၊ ဂန္တွာ၊ ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖံ-ပင်လယ်ကသစ်ပန်းကို၊ ဂဟေတွာ ၊ပေ၊ ကဿပ၊ ဣဒံ ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖံ-သည်၊ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နံ-၏၊ ပေ၊ (ဂဏ္ဍိတုံ-ယူခြင်းငှာ၊) သစေ အာကင်္ခသိ-အုံ၊ (ဝေဝသတိ)၊ ဂဏှ-ယူလော့၊ ဣတိ-ပြီ၊ ၊ပေ၊ တွံ ယေဝ- တံ၊ ဂဏှ-လော့၊ ဣတိ-ပြီ၊ ယတြ (ယော မဟာသမဏော) ၊ပေ၊ နိသိဒိသတိ နာမ-၏၊ ပေ။

၄၆။ တေန ခေါ် ပန သမယေန-၌၊ တေ ဧဠိလာ-ထို ရသေ့တို့သည်၊ အဂ္ဂိ-ကို၊ ပရိစရိတုကာမာ-လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်၊ (ပူဇော်ခြင်းငှာ

အလိုရှိကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ကဋ္ဌာနိ-ထင်းတို့ကို၊ ဖာလေတုံ-ကွဲစေခြင်းငှာ၊ (ခွဲခြင်းငှာ)၊ နု သဏ္ဍောန္တိ-ကစွမ်းနိုင်ကုန်၊ အထ ခေါ-ဌ၊ တေသံ ဧဋ္ဌိလာနံ-တို့၏၊ ဧတမ-ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ (ကိုး?)၊ **"နိဿံသယံ-သံသယမဲ့၊ (ကေန်စင်စစ်၊) မဟာသမဏာသ-၏၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေါ-တန်ခိုးအာနုဘော်တည်း၊ ယထာ-ယင်း တန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့်၊ မယံ၊ ကဋ္ဌာနိ-တို့ကို၊ ဖာလေတုံ၊ နု သဏ္ဍောမ-ကုန်၊"** ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိုး?)၊ **"ကဿပ-ကဿပ၊ ကဋ္ဌာနိ-တို့ကို၊ ဖာလိယန္တု-ကွဲစေအပ်စေလိုကုန်သလော?၊ ဝါ-ခွဲအပ်စေလိုကုန်သလော?၊** [ကွဲစေချင်သလား?, ခွဲလိုသလား?-ဟူလို၊]" ဣတိ-ပြီ၊ မဟာသမဏ-မြတ်၊ ဖာလိယန္တု-ကွဲစေအပ်ပါစေကုန်၊ ဝါ-ခွဲအပ်ပါစေကုန်၊ (ကွဲစေချင်ပါကုန်၏၊ ခွဲလိုပါကုန်၏၊-ဟူလို၊) ဣတိ-ပြီ၊ သကိဒေဝ-တစ်ကြိမ်တည်းပင်၊ ပဠု ကဋ္ဌသတာနိ-ငါးရာသော ထင်းတို့ကို၊ ဖာလိယိံသု-ကွဲစေအပ်ကုန်ပြီ၊ (ခွဲအပ်ကုန်ပြီ၊) ပေ၊ **"ယတြ (ယေန မဟာသမဏေန)-သည်၊ ပေ၊ ဖာလိယိသ္မိံ နာမ-ကွဲစေအပ်, ကွဲစေနိုင်ပါပေကုန်၏၊ ဝါ-ခွဲအပ်, ခွဲနိုင်ပါပေကုန်၏၊ ပေ။"**

၄၇။ အဂ္ဂိ-ကို၊ ဥဇ္ဇာလေတုံ [1] -တောက်စေခြင်းငှာ၊ (မီးစွဲစေခြင်းငှာ၊) နု သဏ္ဍောန္တိ ၊ပေ၊ **"အဂ္ဂိ-တို့ကို၊ ဥဇ္ဇလိယန္တု-တောက်စေအပ်စေလိုကုန်သလော?၊** (တောက်စေလိုကုန်သလော?၊) ပေ၊ မဟာသမဏ၊ ဥဇ္ဇလိယန္တု-တောက်စေအပ်ပါကုန်၊ (တောက်စေလိုပါကုန်၏၊-ဟူလို၊) ပေ၊ သကိဒေဝ၊ ပဠု အဂ္ဂိသတာနိ-တို့ကို၊ ဥဇ္ဇလိယိံသု-တောက်စေအပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ **"ယတြ (ယေန မဟာသမဏေန)-သည်၊ ပေ၊ ဥဇ္ဇလိယိသ္မိံ နာမ-တောက်စေအပ်, တောက်စေနိုင်ပါပေကုန်၏၊ ပေ။"**

၄၈။ အဂ္ဂိ-ကို၊ ပရိစရိတ္တာ-လုပ်ကျွေးပြီး၍၊ (ပူဇော်ပြီး၍၊) အဂ္ဂိ-ကို၊ ဝိဇ္ဈာပေတုံ-ငြိမ်းစေခြင်းငှာ၊ (ငြိမ်းခြင်းငှာ၊) ပေ၊ အဂ္ဂိ-တို့ကို၊ ဝိဇ္ဈာယန္တု-ငြိမ်းအပ်စေလိုကုန်သလော?၊ (ငြိမ်းစေလိုကုန်သလား?-ဟူလို၊) ပေ၊ ဝိဇ္ဈာယန္တု-ငြိမ်းစေအပ်ပါကုန်၊(ငြိမ်းစေလိုပါကုန်၏၊- ဟူလို၊) ပေ၊ ဝိဇ္ဈာယိံသု-ငြိမ်းစေအပ်ကုန်ပြီ၊

---

[1] **ဥဇ္ဇာလေတုံ** စသည်။ ။ဘုဝါဒိ, ဧလ ဓာတ်, ဒိတ္တိ အနက်ဟော၊ ကာရိုက်ပစ္စည်းပါမှ **"တောက်စေ"**ဟု အနက်ရသောကြောင့် **"ဥဇ္ဇာလေတုံ"** ဟုလည်းကောင်း, ကာရိုက် ကျေ ကမ္မရုပ်ဖြင့် **"ဥဇ္ဇာလိယန္တု"** စသည်ဖြင့်လည်းကောင်း ပါဠိရှိပါစေ။

၊ပေ၊ **"ယတြ (ယေန မဟာသမဏောန)–သည်၊ အဂ္ဂိပိ–တို့ကိုလည်း၊ ဝိဇ္ဇာယိသဿ နာမ–ဦးစေအပ်, ဦးစေနိုင်ပါပေကုန်၏၊ ပေ။**

၄၉။ "တေန ခေါ ပန သမယေန–၌၊ တေ ဇဋိလာ–တို့သည်၊ သီတာသု–အေးမြကုန်သော၊ ဟေမန္တိကာသု–ဆောင်းဥတု၌ဖြစ်ကုန်သော၊ အန္တရဋ္ဌကာသု[1]–တပို့တွဲလနှင့် တပေါင်းလအကြား ရှစ်ရက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ရတ္တိသု–တို့၌၊ ဟိမပါတ သမယေ–ဆီးနှင်းကျရာ အခါ၌၊ နေရဠုရာယ–သော၊ နဒိယာ–၌၊ ဥမ္မုဇ္ဇန္တိပိ–ဖော်လည်း ဖော်ကြကုန်၏၊ နိမုဇ္ဇန္တိပိ–ငုပ်လည်း ငုပ်ကြ၏၊ ဥမ္မုဇ္ဇနနိမုဇ္ဇနမ္ပိ–ဖော်ခြင်း ငုပ်ခြင်းကိုလည်း၊ ကရောန္တိ–ပြုကုန်၏၊ ပေ၊ ပဠုမတ္တာနိ–ငါးလီ အတိုင်း အရှည် ရှိကုန်သော၊ မန္ဒာမုဒိသတာနိ–အရာသော မီးအိုးခင်းတို့ကို၊ **တစ်နည်း၊** ပဠုမတ္တာနိ မန္ဒာမုဒိသတာနိ – ငါးရာသော မီးအိုးခင်းတို့ကို၊ အဘိနိမ္မိနိ–

၁။ **အန္တရဋ္ဌကာသု ဟိမပါတသမယေ။** ။ အန္တရဋ္ဌကာသု ဟိမပါတသမယေတိ ဟေမန္တသဿ ဥတုနော အဗ္ဘန္တရာဘူတေ မာဃမာသဿ (တပို့တွဲလ၏) အဝသာနေ စတသော, ဖဂ္ဂုဏမာသဿ (တပေါင်းလ၏) အာဒိမှိ စတသောတိ ဧဝံ ဥဘိန္နမန္တရေ အဋ္ဌရတ္တိသု ဟိမပတနကာလော၊– သာရတ္ထ၊ ဝိမတိဋ္ဌလည်း နည်းတူ ဖွင့်၏၊ သို့သော် ဤ ဋီကာတို့ ဖွင့်ပြအပ်သော ရက်များ ဖြစ်နိုင်, မဖြစ်နိုင် စဉ်းစားဖွယ် ရှိပါသည်။

စဉ်းစားဖွယ်။ ။ ဗုဒ္ဓဝံသဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ ၅၅ ၌ **"မြတ်စွာဘုရားသည် ဥရဝေလကဿပ အမှူးရှိသော ရသေ့တစ်ထောင်တို့ကို ဆုံးမတော်မူ၍ ထို ရဟန်း တစ်ထောင် ခြံရံတော်မူလျက် ပြာသိုလပြည့်နေ့၌ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ ကြွတော်မူကြောင်း"** ကို မိန့်၏၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ (၁၄၅–၆)၌လည်း **အရှင်သာရိပုတ္တရာ** ရဟန္တာဖြစ်ရာ နေ့၌ပင် အဂ်ါလေးပါးရှိသော သာဝကသန္နိပါတ ဖြစ်ကြောင်း, ထို အဂ်ါလေးပါးတွင် မာဃနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော လပြည့် ဥပုသ်နေ့လည်း ပါဝင်ကြောင်းကို မိန့်၏၊ [မာဃနက္ခတ်နှင့်ယှဉ်သော လပြည့် ဥပုသ်နေ့ဟူသည် တပို့တွဲလပြည့်နေ့တည်း၊] ထို့ကြောင့် ဤ ဥရဝေလကထာ၌ပါသော အန္တရဋ္ဌ ရက်များသည် ဋီကာတို့ ဖွင့်ပြ အပ်သော ရက်များ မဖြစ်နိုင်ပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝါကျွတ်လတ်သော် ပဝါရဏာ ပြုပြီးလျှင် ဥရဝေလတောသို့ ကြွတော်မူ၍ ထို တောင် သုံးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော် မူကြောင်းကို ဗုဒ္ဓဝံသဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ ၄ ၌ မိန့်သောကြောင့် ဤ အန္တရဋ္ဌကာ အရ ဆောင်းဥတု၌ ပါဝင်သော နတ်တော်လ, ပြာသိုလတို့၏ အကြားရက်များသာ ဖြစ်သင့်ပါသည်။

ဖန်ဆင်းတော်မူပြီ၊ ယတ္ထ–ယင်း မိုးအိုးကင်းတို့၌၊တေ ဧဋ္ဌိလာ–တို့သည်၊ ဥတ္တရိတ္တာ–ရေမှ တက်၍၊ ဝိသိဗ္ဗေသုံ–မီးလှုံကုန်ပြီ၊ ၊ပေ၊ ယထာ–ယင်း တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်၊ ဣမာ မန္ဒာမုခိယော– တို့ကို၊ နိမိတာ– ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ယတြ (ယော မဟာသမဏော)– သည်၊ တာဝ ဗဟူ– ထိုမျှလောက် များကုန်သော၊ မန္ဒာမုခိယောပိ–တို့ကိုလည်း၊ အဘိနိမ္မိသတိ နာမ–ဖန်ဆင်းတော်မူနိုင်ပါပေ၏၊ ပေ။

၅၀။ မဟာ–ကြီးစွာသော၊ အကာလမေယော–အခါမဲ့၌ဖြစ်သော မိုးသည်၊ ပါဝသိ–ရွာပြီ၊ မဟာ၊ ဥဒကဝါဟော–ရေအယဉ်သည်၊ သဉ္ဇာယိ–ကောင်းစွာဖြစ်ပြီ၊ ယသ္မိं ပဒေသေ–အကြင် အရပ်၌၊ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ၊ သော ပဒေသော–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဥဒကေန–သည်၊ သြတ္ထဌော–လွှမ်းအပ်သည်၊ နု ဟောတိ–မဖြစ်၊ ပေ၊ **"အဟံ၊ သမန္နာ–ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ ဥဒကံ–ကို၊ ဥသာရေတ္တာ–ဖယ်ရှားရ၍၊ မဇ္ဈေ–အလယ်၌၊ ရေဏုဟတာယ–မြူတို့သည် ဖျက်ဆီးအပ်သော၊ ဝါ–မြူတို့ဖြင့် ဖြစ်သော၊ ဝါ–မြူတို့ဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သော၊ ဘူမိယာ–မြေ၌၊ ယန္တေန စက်မယျ–အကယ်၍ စက်ကြိတ်သွားရမူကား ကောင်းလေစု၊"** ဣတိ–ပြီ၊ [ရေဏုဟတာယာတိ ရဇောဂတာယ, ရဇောကိဏ္ဏာယာတိ ဝုတ္တं ဟောတိ၊–ဋီကာ၊] ပေ၊ စက်မိ–ပြီ၊ အထ ခေါ ၊ပေ၊ **"မဟာသမဏော–သည်၊** (အဟောသိ၌ စပ်၊) **ဝါ–ကို၊ ဥဒကေန–သည်၊ ဝုဋ္ဌော–မျှောအပ်သည်၊ မာ ဟော အဟောသိ–မဖြစ်ပါစေနှင့်၊** (မဖြစ်ပါစေနဲ့၊)" ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ နာဝါယ–လှေဖြင့်၊ [ဝိမတိ၌ **"ကုလ္လေန–ဝါးဖောင်ဖြင့်"**ဟု ဖွင့်၏၊] သမ္မဟုလေဟိ–များစွာကုန်သော၊ ဧဋ္ဌိလေဟိ၊ သဒ္ဓိं–အတူ၊ ယသ္မိं ပဒေသေ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ၊ တं ပဒေသံ–သို့၊ အဂမာသိ–သွားပြီ၊ ပေ၊ **"မဟာသမဏ–မြတ်၊ ဣဒံ ၁ –ဤ အရပ်၌၊ (ဌိတော–တည်နေသူ သည်၊) တွံ–သည်၊ အသိ နု–ဖြစ်သလော၊**(ဟုတ်သလော၊)" ဣတိ–ဤသို့ မေးပြီ၊

၁။ ဣဒံ နု စသည်။ ။ ဣဒံ နု တွံ မဟာသမဏာတိ ဣဓ နု တွံ၊ ဓကာရဿ ဒကာရံ, အနုသာရဟ္ဟ ကတ္တာ **"ဣဒံ နု"**တိ ဝုတ္တံ၊ **"ကေမိဒါဟံ"**တိ အာဒီသု ဝိယ၊ ဣမသ္မိं ပဒေသေ တွံ နု ခေါ ဌိတောသိတိ ပုစ္ဆိ၊ အယ.မဟ.သ္မိတိ အယ.မဟံ ဣဓ ဌိတောသ္မိတိ အတ္ထော၊–ဝိမတိ။

"ကသပ၊ (ကျွန်-၌၊ ဌိတော-တည်နေသော၊) အယံ-ဤသူကား၊ အဟံ-ငါ သည်၊ အသ္မိ-ဟုတ်၏၊" ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍၊ ဝေဟာသံ-ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဘုဂ္ဂန္တွာ-ပျံတက်တော်မူ၍၊ နာဝါယ-၌၊ ပစ္စုဋ္ဌာသိ-ရောက်ရှိတည်တော်မူပြီ၊ ၊ပေ၊ **"ယတြ (ယံ မဟာသမဏံ)-ကို၊ ဥဒကမ္ဘိ-သည်လည်း၊ နု ပဝါဟေယ္ယုံ နာမ-မမျှောစေနိုင်ပါပေ၊ ဝါ-မမျှောနိုင်ပါပေ၊ ဃေ။"**

ဤ ၅၁။ အဝ ခေါ၊ပေ၊**"စိရမ္ပိ-ကြာမြင့်စွာလည်း၊ ဣမဿ မောဃပုရိသဿ[1]-ဤ စျာန်မဂ်ဖိုလ်မမှီး အချည်းနှီးဖြစ်သော ယောဂျားဟု၊ 'မဟဒ္ဓိကော ၊ပေ၊ ယထာ အဟ'န္တိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤအကြံသည်၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ အဟံ-ဣမံ ဧဠိလံ-ကို၊ ယန္ဒုနု သံဝေဇေယျံ-အကယ်၍ ထိတ်လန့်စေရုပါမူကား ကောင်းလေစွ၊"** ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ **"ကသပ၊ တွံ-သည်၊ နေဝ အရဟာ-ရဟန္တာ လည်း မဟုတ်သေး၊ အရဟတ္တမဂ္ဂသမာပဇ္ဇောပိ-အရဟတ္တမဂ်သို့ ရောက်သူသည် လည်း၊ နု-မဟုတ်သေး၊ ယာယ-အကြင် အကျင့်ဖြင့်၊ တွံ၊ အရဟာ ဝါ-သည် သော်လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တမဂ္ဂံ-သို့၊ သမာပဇ္ဇော ဝါ-သူသည်သော်လည်း ကောင်း၊ အသသိ ၂ -ဖြစ်ရာ၏၊ တော-၏၊ ဝါ-မှာ၊ သာပိ ပဋိပဒါ-ထို အကျင့်သည်လည်း၊ နတ္ထိ၊"** ပေ။

ကသပ၊ တွံ-သည်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဧဠိလသတာနံ-တို့၏၊ နာယကော၊ ပေ၊ အသိ၊ တေပိ-ထို ရသေ့တို့ကိုလည်း၊ တာဝ အပလောကေဟိ-ပန်ပြောဦးလော့၊ (ခွင့်ပန်ဦးလော့၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ-သင်တို့သည်၊ မည်သည်ကို-

---

၁။ **မောဃပုရိသဿ**။ ။ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်(၂၆၆)၌ ပြထားပြီး၊ မဂ်ဖိုလ် မရသူကိုသာ **"မောဃပုရိသ"**ဟု ဋီကာဖွင့်၏၊ သို့ရာတွင် ပါစိတ်ပါဠိတော် သုရာပါနဝဂ်, သုရာပါနသိက္ခာပုဒ်၌ စျာန်ရပြီးသော **အရှင်သာဂတ**အား **"မောဃပုရိသ"** ခေါ်တော်မမူပုံကို ထောက်၍ **"မောဃပုရိသ-စျာန်, မဂ်, ဖိုလ်မမှီး အချီးနှီးသော ယောဂျား"**ဟု စျာန်ကိုပါ ထည့်ပေးလိုက်ပါသည်။

၂။ **အသသိ**။ ။အသ ဓာတ် + ဧယျာသိ ဟု နိရုတ္တိဒီပနီ အာချာတ်(**၆၃၄**) သုတ်၌ ဆို၏၊ မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယသစ်, ၆-ကဏ္ဍ **၅၀** သုတ်၌မူ တစ်မျိုးမိန့်သည်၊ အကျယ်ကို ထိုကျမ်းတို့မှာ ကြည့်ပါ။

မှတ်ထင်ကြလိမ့်မည်၊ တထာ-ထိ အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ-တို့သည်၊ ကရိသန္တိ-ပြုကြကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ **"ဘော-အို ...ရဿေတို့၊ အဟံ-သည်၊ မဟာသမဏော-ရဟန်းမြတ်အထံ၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မြတ်သော အကျင့်ကို၊ စရိတုံ-ကျင့်ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ-အလိုရှိ၏၊ ယထာ-ဖြင့်၊ ဘဝန္တော-အရှင်တို့သည်၊ မညန္တိ ၊ပေ၊ ကရောန္တု-ပြုကြပါကုန်၊"** ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ **"ဘော-အို... ရှင်ရဿေ၊ မယံ၊ စိရပဋိကာ-ကြာမြင့်သော ကာလမှစ၍၊** [စိရပဋိကာတိ စိရကာလတော ပဋ္ဌာယ၊-ဝိမတိ၊] **မဟာသမဏော-၌၊ အဘိပွသန္နာ-အလွန်ကြည်ညိုပါကုန်၏၊ ဘဝံ-အရှင်ရဿေသည်၊ ပေ၊ သစေ စရိဿတိ-အံ့၊ (ဝေ်သတိ)၊ သဗ္ဗေဝ-အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ မယံ ၊ပေ၊ စရိဿာမ-ပါကုန်အံ့၊"** ဣတိ-ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ အထ ခေါ တေ ဇဋိလာ၊ ကေသမိဿံ ° - ဆံပင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဇဋာမိဿံ-ဆံကျစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ခါရိကာဇမိဿံ-ရဿေပရိက္ခရာတို့ဖြင့် ပြည့်သော ထမ်းပိုးကိုလည်းကောင်း၊ အဂ္ဂိဟုတမိဿံ-မီးပူဇော်ကြောင်း အဆောက်အဦးကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကေ-၌၊ ပဝါဟေတွာ-မျှောစေ၍၊ ဝါ-မျှော၍၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပဒါ၊ အဟောသိ။

၅၂။ နဒီကဿပေါ-သော၊ ဇဋိလော-သည်၊ ကေသမိဿံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ အဂ္ဂိဟုတမိဿံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကေ-၌၊ ဝုယျမာနေ-မျှောအပ်သည်တို့ကို၊ ဝါ-မျှောလာသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ-မြင်ပြီ၊ ဒိသွာန-ကြောင့်၊

၅။ ကေသမိဿံ ပေ၊ ပဝါဟေတွာ။ ။ ကေသမိဿံ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ၊ ကေသမိဿံ-ဆံပင်တို့နှင့်ရောအပ်သော၊ ဇဋာမိဿံ-ဆံကျစ်နှင့် ရောအပ်သော၊ ခါရိကာဇမိဿံ-ရဿေပရိက္ခရာတို့ကို ဆောင်ကြောင်း ထမ်းပိုးနှင့် ရောအပ်သော၊ အဂ္ဂိဟုတမိဿံ-မီးပူဇော်ကြောင်း အဆောက်အဦးနှင့် ရောအပ်သော၊ (သဗ္ဗံ-သော၊ ပရိက္ခာရံ-ရဿေပရိက္ခရာကို၊) ဥဒကေ-၌၊ ပဝါဟေတွာ-၍၊ အောက်ပါ ဝိမတိအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ဤသို့လည်း တစ်နည်း ပေးပါ၊ [**"ဆံပင်တို့နှင့် ရောအပ်"** ဟူသည် **"ဆံပင်တို့နှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ ဆံပင်တို့ပါ ပါဝင်သည်"**ဟု ဆိုလိုသည်။]

ဝိမတိ။ ။ ကေသမိဿံ သဗ္ဗံ ပရိက္ခာရံ ဥဒကေ ပဝါဟေတွာတိပိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ အရဏိ (ပွတ်ခုံ, ပွတ်ကျည်) ကမဏ္ဍလု (ရေကရား) အာဒိကာ တာပသပရိက္ခာရာ ခါရီ နာမ၊ တံ ဟရဏကကာဇံ ခါရိကာဇံ နာမ၊ အဂ္ဂိဟုတမိဿန္တိ အဂ္ဂိပူဇော ပကရဏသဟိတံ။

အသ-၏၊ ဒေဝဟောသိ (ကိ?၊) **"မေ-၏၊ ဘာတုနော-နောင်တော်၏၊ ဥပသဂ္ဂေါ-ဘေးရန်သည်၊ မာ ဟော အဟောသိ-မဖြစ်ပါစေလင့်၊"** ဣတိ-ပြီ၊ (ဣတိ-၍၊) ဧဋ္ဌိလေ-တို့ကို၊ ပါဟေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြော၍ စေလွှတ်သနည်း၊) **"ဂစ္ဆထ-သွားကြကုန်၊ မေ-၏၊ ဘာတရံ-ကို၊ ဇာနာထ-(ဘေးရန် ဖြစ်, မဖြစ်) သိကြကုန်၊"** ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍ စေလွှတ်ပြီ၊ သာမဏ္ဍ-ကိုယ်တိုင်လည်း၊ တိဟိ ဧဋ္ဌိလသတေဟိ သဒ္ဓိं ယေန ၊ပေ၊ **"ကဿပ-အရှင် ကဿပ၊ ဣဒံ-ဤ ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ သေယ္ယော နု ခေါ-မြတ်ပါသလော?၊"** ဣတိ (အဝေါစ)၊ အာဝုသော၊ အာမ-အင်း၊ ဣဒံ-သည်၊ သေယ္ယော-၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ။

၅၃။ [ဤ **ဝါကျတို့၌** အနက် လွယ်ပြီ၊ ဂယာကဿပ-ရသေ့လည်း သူ၏ တပည့် နှစ်ရာနှင့်အတူ ဟေဘိဘိက္ခု ဖြစ်တော်မူသည်။]

ဘဂဝတော-၏၊ အဓိဋ္ဌာနေန-အဓိဋ္ဌာန်တော်ကြောင့်၊ ပဋ္ဌကဋ္ဌ သတာနိ-ငါးရာသော ထင်းတို့ကို၊ နု ဖာလိယိ သု-မကွဲစေအပ်, မကွဲစေနိုင်ကုန်၊ ဝါ-မခွဲအပ်, မခွဲနိုင်ကုန်၊ ဖာလိယိ သု-ကွဲစေအပ်, ကွဲစေနိုင်ကုန်ပြီ၊ ဝါ-ခွဲအပ်, ခွဲနိုင်ကုန်ပြီ၊ အဂ္ဂိ-တို့ကို၊ နု ဥဇ္ဇာလိယိ သု- မတောက်စေအပ်, မတောက်စေနိုင်ကုန်၊ ဝါ-မညှိုအပ်, မညှိုနိုင်ကုန်၊ ဥဇ္ဇာလိယိ သု-တောက်စေအပ်, တောက်စေနိုင်ကုန်ပြီ၊ ဝါ-ညှိုအပ်ကုန်ပြီ၊ နု ဝိဇ္ဇာယိ သု-မငြိမ်းစေအပ်, မငြိမ်းစေနိုင်ကုန်၊ ဝိဇ္ဇာယိ သု-ငြိမ်းစေအပ်, ငြိမ်းစေနိုင်ကုန်ပြီ၊ ပဋ္ဌမန္တာမုခီ သတာနိ-တို့ကို၊ [1]အာဘိနိမ္မိ-ပြီ၊ ဧတေန နယေန-ဤနည်းအားဖြင့်၊ [2]အမုဟုပါဠိဟာရိယသဟဿာနိ [3]-အခွဲအားဖြင့် လေးထောင်ဖြစ်သော

၁။ အမုဟုပါဠိဟာရိယသဟဿာနိ။ ။ မြတ်စွာဘုရား၏ သုံးထောင့်ငါးရာသော တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကို စုပေါင်း၍ ရေတွက်ပြတော်မူလိုသောကြောင့် **"ဘဂဝတော အဓိဋ္ဌာနေန"** စသော စကားရပ်ကို သင်္ဂါယနာတင်ထေရ်တို့ မိန့်တော်မူအပ်သည်၊ နဂါးကြီးကို ဆုံးမတော်မူခြင်း စသော **၁၆**-ပါးသော တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကို ဤ၌ မရေတွက်ပါ၊ ထို တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့နှင့် ပေါင်းလျှင် တန်ခိုးပြာဋိဟာပေါင်း (**၃၅၁၁၆**)ပါး ဖြစ်သည်။ [**၁၆**-ပါးကို ပါဠိတော်ကြည့်၍ ရေတွက်ပါ၊ ဝိမတိ၌မူ **"နာဂဒမမနာဒိနိ ပန္နရသ ပါဋိဟာရိယာနိ"**ဟု ပါဠိတော်ပုဒ်ရေနံ့ပါတ် **၅၀**-၌ ပါသော တန်ခိုးပြာဋိဟာ ၂-ပါးကို တစ်ပါးတည်း ရေတွက်ဟန် တူပါသည်။]

တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့သည်၊ (သုံးထောင့်ငါးရာသော တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့သည်၊) ဟောကြ၏။

၅၄။ အထ ခေါ ၊ပေ၊ ယေန-ဌ၊ ဂယာသီသံ-**ဂယာသီသ**မည်သော ကျောက်ဖျာသည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန-သို့၊ မဟတာ-အပ္ပိစ္ဆတာ အစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် မြတ်သော၊ ဝါ-အရေအတွက်အားဖြင့် များသော၊ ဘိက္ခုသံ္ဃေန-ရဟန်းအပေါင်းနှင့်၊ သမ္ဗေဟေ၀-အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ပုရာဏ ဇဋိလေဟိ-ရှေးဌ ရသေ့ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုသဟဿေန-ရဟန်းတစ်ထောင်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ ပဏ္ဏာမိ-ကြွတော်မူပြီ၊ ဘဂ၀ါ-သည်၊ ဂယာယံ [1] **-ဂယာ**ရွာ၌၊ ၀ါ-ဂယာရွာ၏ အနီး၌၊ ၀ါ-ဂယာရွာ အနီး၌၊ တတြ ဂယာသီသေ-ဌ၊ ဘိက္ခု သဟဿေန သဒ္ဓိံ ဝိဟရတိ၊ ဘဂ၀ါ၊ တတြ-ထို ဂယာသီသကျောက်ဖျာ၌၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိုး?)။

၁။ **ဂယာယံ**။ ။ဂယာ မည်သောမြစ်၏ အနီး၌ တည်သောကြောင့် ရွာသည် **"ဂယာ"**မည်၏၊ ထို ဂယာရွာ၌တည်သော ဆင်၏ ဦးကင်းနှင့်တူသော ကျောက်ဖျာကြီးသည် **"ဂယာသီသ"** မည်၏၊ ထို ကျောက်ဖျာကြီးသည် ရဟန်းတစ်ထောင် နေလောက်သည်။

အာဒိတ္တပရိယာယသုတ်

[2] ဘိက္ခ၀े-တို့၊ သဗ္ဗံ-အလုံးစုံကို၊ အာဒိတ္တံ-အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်အပ်ပြီ၊ [**"သဗ္ဗံ"**၏ အဖြေကို နောက်ဌ ပြတော်မူလတ္တံ့၊] ဘိက္ခ၀े၊ ကိဉ္စိ-အဘယ်မည်သော၊ သဗ္ဗံ-ကို၊ အာဒိတ္တံ-နည်း?၊ စက္ခု-စက္ခုပသာဒကို၊ အာဒိတ္တံ-အပ်ပြီ၊ ရူပါ-ရူပါရုံတို့ကို၊ အာဒိတ္တာ-အပ်ကုန်ပြီ၊ စက္ခုဝိညာဏံ-စက္ခုဝိညာဉ်ကို၊ အာဒိတ္တံ၊ စက္ခုသမ္ဖဿော-စက္ခုဝိညာဉ်ဌ မှီသော သမ္ဖဿကို၊ အာဒိတ္တော၊ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ [3]-စက္ခုဝိညာဉ်ဌမှီသော သမ္ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ သုခံ ၀ါ-သုခမူလည်း ဖြစ်သော၊ ဒုက္ခံ ၀ါ-ဒုက္ခမူလည်း ဖြစ်သော၊ အဒုက္ခမသုခံ ၀ါ-

---

၁။ **စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ ၊ပေ၊ ဝေဒယိတံ**။ ။ **"စက္ခုသမ္ဖဿကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ"** ဟူသည် စက္ခုဝိညာဉ်စိတ်ဌ ယှဉ်သော ဝေဒနာတည်း၊ ထို ဝေဒနာသာမက

အဒုက္ခမသုခမူလည်း ဖြစ်သော၊ (ဒုက္ခလည်း မဟုတ်, သုခလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာမူလည်း ဖြစ်သော၊) ယမိဒံ (ယံ+ဣဒံ) ဝေဒယိတံ-(စက္ခုဝိညာဉ်, သမ္ဗဇ္ဈင်္ဃ စသည်တို့နှင့် ယှဉ်သော) အကြင် ခံစားတတ်သော ဝေဒနာသည်၊ ဥပဓေတိ-ဖြစ်၏၊ တမ္မိ-ထို ဝေဒနာကိုလည်း၊ အာဒိတ္တံ-ပြီ။

ကေန-အဘယ်သည်၊ အာဒိတ္တံ-အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်အပ်သနည်း?၊ ရာဂဂ္ဂိနာ-ရာဂမီးသည်လည်းကောင်း၊ ဒေါသဂ္ဂိနာ-သည်လည်းကောင်း၊ မောဟဂ္ဂိနာ-သည်လည်းကောင်း၊ အာဒိတ္တံ-အပ်ပြီ၊ ဇာတိယာ ၁ -ဇာတိမီးသည်လည်းကောင်း၊ ဇရာယ-သည်လည်းကောင်း၊ မရဏေန-သည်လည်းကောင်း၊ သောကေဟိ-သောကမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပရိဒေဝေဟိ-**တို့သည်လည်း**ကောင်း၊ ဒုက္ခေဟိ-ဒုက္ခမီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒေါမနဿေဟိ-**တို့**သည်လည်းကောင်း၊ ဥပါယာသေဟိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အာဒိတ္တံ-အပ်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဝဒါမိ-ဟောတော်မူ၏၊ ပေ၊ [**"သောတံ-သောတပသာဒကို"** စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊] မနော ၂ -ဘဝင်စိတ်ကို၊ အာဒိတ္တော၊ ဓမ္မာ-ဓမ္မာရုံတို့ကို၊ အာဒိတ္တာ၊ မနောဝိညာဏ-ဘဝင်စိတ်၌မှီသော **မနောဒွါရာဝဇ္ဇနာန်**, ဧကဟုသော ဝိညာဉ်ကို၊ အာဒိတ္တံ၊ မနောသမ္ဖဿော-ဘဝင်**စိတ်နှင့်**တကွဖြစ်သော **သမ္ဖဿ**သကို၊ အဒိတ္တော၊ မနောသမ္ဖဿပစ္စယာ-ကြောင့်၊ သုခံ ဝါ-သော၊ပေ၊ ယမိဒံ **ဝေဒ**ယိတံ-(ဘဝင်**စိတ်**,

---

ဝိထိစဉ်အတိုင်း သမ္ဗဇ္ဈင်း, သန္တီရဏ, ဝုဋ္ဌော, ဇော တို့၌ ယှဉ်သော ဝေဒနာများလည်း စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယဝေဒနာများပင်တည်း။ [စက္ခုသမ္ဖဿ ဟူသည် စက္ခုဝိညာဉ်နှင့် ယှဉ်သော ဖဿစေတသိက်တည်း။]

၁။ ဇာတိ စသည်။ ။[ရာဂ, ဒေါသ, မောဟ ထင်ရှားပြီ၊] ဇာတိ-ဖြစ်မှု, ဇရာ-ရင့်ရော်မှု, မရဏ-ပျက်မှု, သောက-ဝမ်းနည်းမှု, ပရိဒေဝ-ငိုကြွေးမှု, ဒုက္ခ-ကိုယ်ဆင်းရဲမှု, ဒေါမနဿ-စိတ်ဆင်းရဲမှု, ဥပါယာသ-လွန်စွာ စိတ်ပင်ပန်းမှု။

၂။ မနော စသည်။ ။ မနောတို ဘဝင်စိတ်တို့ မနောဒွါရသ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ဓမ္မာတို ဓမ္မာရုံမဏ်၊ မနောဝိညာဏန္တိ သဟာဝဇ္ဇနက် ဇဝန်၊ မနောသမ္ဖဿောတိ ဘဝင်သဟဇာတော ဖဿော၊ ဝေဒယိတန္တိ **အာဝဇ္ဇနဝေဒနာယ** သဒ္ဒိ ဇဝနဝေဒနာ၊ ဘဝင်သမ္ဖယုတ္တာယ ပန ဂဟဏော ဝတ္တတေမေဝ နတ္ထိ၊-ဋီကာ။

မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ, ဟေနုဒ်ယဉ်သော) အကြင် ခံစားတတ်သော ဝေဒနာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တမ္မိ အာဒိတ္တံ ၊ပေ၊ ဝဒါမိ။

[**"ဒေဝ ပသဒ် ဘိက္ခဝေ"** စသော ဝါကျတို့၌ အနတ္တလက္ခဏာသုတ် အဆုံး၌ နည်းမှီ အနက်ပေးပါ။]

အာဒိတ္တပရိယာယသုတ္တံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။
ဥရုဝေလပါဋိဟာရိယံ–တည်း။
တတိယဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

၊တစ်နည်း။ ။ ဦးကာ၌ **"မနော"**အရ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံကို ဘဝင်၌ သွင်းယူ၍ **"မနောဝိညာဏ"** အရ ဟောသက်သက်ကိုသာ ယူရသောနည်းကိုလည်း ပြသေး၏၊ ထိုအလို **"မနော–ဘဝင်စိတ်, မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံစိတ်ကို၊ အာဒိတ္တော ၊ပေ၊ မနောဝိညာဏံ–ဘဝင်စိတ်, မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံစိတ်၌ မှီသော ဟောဝိညာဉ်ကို၊ ပေ၊ မနောသမ္ဖဿော–ဘဝင်စိတ်, မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံစိတ်နှင့် တကွဖြစ်သော သမ္ဗသ္သကို၊ ပေ၊ မနောသမ္ဖဿ ပစ္စယာ–ကြောင့်၊ သုခံ ဝါ ၊ပေ၊ ယမိဒံ ဝေဒယိတံ–(ဘဝင်, မနောဒွါရာဝဇ္ဇနံ, ဟေနုဒ်ယဉ်သော) အကြင် ခံစားတတ်သော ဝေဒနာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊"** ဤသို့ အနက်ပေးပါ။

အချုပ်မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤတရားတော်၏ အချုပ်မှာ **"စက္ခု အာဒိတ္တံ"**အစရှိသော စကားတော်ဖြင့် စက္ခုဒ္ဒါရ စသော ပဉ္စဒ္ဒါရဝီထိ၌ ရာဂ စသော **၁၁**–ပါးသော မီးတို့ လောင်နေပုံကိုလည်းကောင်း,**"မနော အာဒိတ္တော"**အစရှိသော စကားတော်ဖြင့် မနောဒွါရ ဝီထိ၌ **၁၁**–ပါးသော မီးတို့ လောင်နေပုံကိုလည်းကောင်း ဟောတော်မူသည်ဟု မှတ်ပါ။

[ဆောင်] သူသူ ငါငါ, ဖြစ်လေရာဝယ်, ဦးစွာကြိုဆီး, ဈာတိမီးက, အပြီး ပုံသေ, လောင်မြိုက်လေ၏၊ မသွေ တစ်သီး, ဇရာမီးလည်း, အပြီး နောက်မှာ, ကပ်လျက် ပါ၏၊ မကွာစေရ, မရဏာဟု, တစ်ဘဝ ဖျက်ဆီး, လောင်သည့် မီးလည်း, ညီးညီးပြောင်ပြောင်, အမြဲလောင်၏၊ လောင်ပုံ လောင်အား, မထင်ရှားဘဲ, နုထွားပျိုမြစ်, အရွယ်ဖြစ်သော်, အချစ်ရာဂ, မီးတွေ ထ၍, ဒေါသ ထန်ပြင်း, မောဟ ညှင်း၏၊ မကင်းနိုင်အောင်, ထိုနောက် နောင်လည်း, ပြောင်ပြောင်ညီးညီး, သောကမီးကြောင့်, ဝမ်းနည်းဖွယ်တွေ, အထွေထွေနှင့်, ပရိဒေဝ, ငိုကြွေးကြွေ့, ဒုက္ခလည်းထပ်, ဒေါမနဿနှင့်, ဆတ်ဆတ်မကွာ, ဥပါယာသ, လွန်ပြင်းပြ၍, သက်မှု မရှု, တက်အောင် ပူသည် ..... ဆူဆူဆယ့်တစ် မီးတောက်တည်း။

၁၃–ဗိမ္ဘိသာရသမာဂမကထာ

၅၅။ အထ ခေါ ၊ပေ၊ တတြ ရာဇဂဟေ–ထိ ရာဇကြိုဟ်၌၊ ဝါ–ထိ ရာဇကြိုဟ်မြို့၏ အနီးဖြစ်သော၊ လဋ္ဌိဝနေ–ထန်းဥယျာဉ်၌၊ သုပ္ပတိဋ္ဌေ–သုပ္ပတိဋ္ဌ မည်သော၊ စေတိယေ–စေတီ၌၊ (နတ်ကွန်း၌၊) ဝိဟာရတိ–နေတော်မူ၏၊ မာဂဓော–မဂဓတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ သေနိယော–မျှားသော စစ်တပ်ရှိသော၊ ဗိမ္ဘိသာရော–ဗိမ္ဘိသာရမည်သော၊ ရာဇာ–မင်းသည်၊ အဿသိ–ကြားသိရပြီ၊ (ကိ?)၊ **"ဘော–အမောင်တို့၊ သက္ကပုတ္တော–သာကိဝင်မင်းသားဖြစ်သော၊ သက္ကကုလာ–သာကိဝင်မင်းမျိုးမှ၊ (နိက္ခမိတ္တာ)၊ ပဗ္ဗဇိတော–ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့သော၊** (ရဟန်းပြုခဲ့သော၊) ဂေါတမော–အနွယ်တော်အားဖြင့် ဂေါတမဖြစ်သော၊ သမဏော–ရဟန်းမြတ်သည်၊ ရာဇဂဟံ–သို့၊ အနုပ္ပတ္တော–အစဉ်အတိုင်း ရောက်တော်မူလာသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ရာဇဂဟေ–၌၊ လဋ္ဌိဝနေ–၌၊ သုပ္ပတိဋ္ဌေ–သော၊ စေတိယေ–၌၊ ဝိဟာရတိ ခလု–သီတင်းသုံးတော်မူနေသတဲ့၊ တံ ခေါ ပန ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ–ထိ အရှင်ဂေါတမ၏၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ ကလ္လာဏော–ကောင်းသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ–ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်သတင်းသည်၊ ဝါ–ချီးမွမ်းခြင်းအားဖြင့်ဖြစ်သော ကျော်ဇောသံသည်၊ အဗ္ဘုဂ္ဂတော–သဒေဝက, လောကသုံးပုံ, အလုံးစုံကို, လွှမ်းခြုံ၍တက်ပြီ၊ (ကိ?)၊ သော ဘဂဝါ–ထို မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣတိပိ–ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ, ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အရဟံ–အရဟံ မည်တော်မူ၏၊ သော ဘဂဝါ–သည်၊ ဣတိပိ–မဖောက်မပြန်, အမှန် ကိုယ်တိုင်, အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ–သမ္မာသမ္ဗုद्ध မည်တော်မူ၏၊ သော ဘဂဝါ–သည်၊ ဣတိပိ–ဝိဇ္ဇာသုံးပါး, ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး, စရဏတစ်ဆယ့်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော–၏၊ သော ဘဂဝါ–သည်၊ ဣတိပိ–ကောင်းသောစကားကိုသာ ပြောဆိုတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ သုဂတော–၏၊ သော ဘဂဝါ–သည်၊ ဣတိပိ–သတ္တဝါကာသ, သင်္ခါရဟု, လောကသုံးပုံ, အလုံးစုံကို, အကုန်အစင်, သိမြင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ လောကဝိဒူ–၏၊ သော ဘဂဝါ၊ ဣတိပိ–အတုမရှိ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဆုံးမထိုက်သော လူယောက်ျား, နတ်ယောက်ျား, တိရစ္ဆာန်ယောက်ျားတို့ကို

ဆုံးမတော်မူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ .အကြောင့်ကြောင့်လည်း၊ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ-၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-နုတ်, လူ, ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်း ကြောင့်လည်း၊ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ-မည်တော်မူ၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တော်တိုင်လည်းသိ, ဝေနေယျတို့ကိုလည်း သိစေတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဗုဒ္ဓေါ-၏၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဣတိပိ-ဣဿရိယ, စသည်အပြား, ဘုန်းခြောက်ပါး ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဘဂဝါ-ဘဂဝါ **မည်တော်မူ၏"** ဣတိ-သို့၊ (အဗ္ဘညဂ္ဂတော-ပြီ။)

☰ သော-ထို ရဟန်းမြတ် ဂေါတမသည်၊ သဒေဝကံ-သော၊ သမာရကံ-သော၊ သဗြဟ္မကံ-သော၊ ဣမံ လောကံ-ဤ သြကာသလောကကိုလည်းကောင်း၊ သဿမဏာဗြာဟ္မဏိံ-သော၊ သဒေဝမနုဿံ-သော၊ (ဣမံ) ပဇံ-ဤ သတ္တဝါ အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ သယံ-ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာ-ထူးကဲသော သမ္မညုတ ဉာဏ်တော်ဖြင့် သိတော်မူ၍၊ သစ္ဆိကတ္ဝာ-မျက်မှောက်ပြုတော်မူ၍၊ ပဝေဒေတိ-အပြားအားဖြင့် သိစေတော်မူ၏၊ (တစ်ဆင့် ဟောပြတော်မူ၏၊) [**"သဒေဝကံ"** စသည်တို့ကို ပုဒ်စဉ် နံပါတ် **၁၆** -၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] သော-သည်၊ အာဒိကလျာဏံ[1] -အစ၌လည်း ကောင်းသော၊ မဇ္ဈေကလျာဏံ-အလယ်၌လည်း ကောင်းသော၊ ပရိယောသာနကလျာဏံ-အဆုံး၌လည်း ကောင်းသော၊ ဓမ္မံ-တရားတော်ကို၊ ဒေသေတိ-ဟောတော်မူ၏၊ (ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေန္တော-လတ်သော်၊

၁။ အမှာ။　　။ **"သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ"** စသော ပုဒ်တို့ကို ပါရာဇိကဏ်, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍဋ္ဌကထာ အဖွင့်အတိုင်း အနက်ပေးထားပါသည်၊ သီလကွန်, သာမညဖလသုတ္တဋ္ဌကထာ၌မူ **အာဒိကလျာဏံ**မှ စ၍ **ပရိသုद्ध**တိုင်အောင်သော ပုဒ်တို့ကို **"ဓမ္မံ"**၏ ဝိသေသန အဖြစ်ဖြင့်ချည်း ဖွင့်၍ **"ဗြဟ္မစရိယံ"**အရကိုလည်း သာသနဗြဟ္မစရိယ, မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ နှစ်မျိုးမဖွင့်ဘဲ သာသနဗြဟ္မစရိယကိုသာ ဖွင့်ပြ၏၊ ထို အဋ္ဌကထာအလို အနက်ပေးပုံကို သီလကွန်ဘာသာ၌ကား ဒု-အုပ်, သာမညဖလသုတ် ပါ၌တော်နိသယ ပဏိတတရသာမညဖလကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။

ဝါ–ဟောတော်မူရင်းပင်၊) သာတ္ထံ–အနက်အဓိပ္ပာယ် တိုက်ရိုက်အကျိုး, အထက်အထက် အကျိုးနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော၊ သဗျဉ္ဇနံ–သိထိလ, ဓနိတ စသော သဒ္ဒါ, နက်နဲသော အဓိပ္ပာယ်ကိုပင် ပေါ်လွင်အောင် ပြနိုင်သော သဒ္ဒါနှင့်လည်း တကွ ဖြစ်သော၊ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ–ထည့်သွင်းဖို့ရန် အနက်ကောင်း မကျန်တော့သဖြင့် အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံသော၊ ပရိသုဒ္ဓံ–စွန့်ပယ်ဖို့ရာ အနက်ညစ်မပါသဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ–သိက္ခာသုံးရပ်ဖြင့် သိမ်းယူအပ်သည့် မြတ်သောအကျင့်ဟူသော သာသနဗြဟ္မစရိယ, မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို၊ ပကာသေတိ–ထင်ရှားပြတော်မူ၏၊ တထာရူပါနံ–ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ အရဟတံ–ရဟန္တာတို့ကို၊ ဒဿနံ–ဖူးမြင်ရခြင်းသည်၊ သာဓု ခေါ ပန–စီးပွားချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သဖြင့် ကောင်းမြတ်သည်သာ၊ ဟောတိ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (အသောသိ)။

အထ ခေါ–ကြားသိရရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ ရာဇာ–သည်၊ ဒွါဒသနဟုတေဟိ–တစ်သိန်းနှစ်သောင်း အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ မာဂဓိကေဟိ–မဂဓတိုင်း၌ နေကုန်သော၊ [မဂဓာဟု ဗဟုဝုစ် အမည်ရသော ဧနပုဒ်၌ နေကုန်သော၊] ဗြာဟ္မဏာဂဟပတိကေဟိ–ဗြာဟ္မဏ, ဂဟပတိတို့သည်၊ (ပုဏ္ဏား, အိမ်ပိုင်ရာပိုင်ရှိသူတို့သည်၊) ပရိဝုတော–ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတ္မာ) ၊ပေ၊ အပ္ပေကစ္စေ–အချို့သူတို့သည်၊ ဘဂဝတော–၏၊ သန္တိကေ–၌၊ နာမဂေါတ္တံ–နာမည်, အနွယ်ကို၊ သာဝေတ္မာ–ကြားသိစေ၍၊ (လျှောက်ထား၍၊) ပေ၊ အပ္ပေကစ္စေ၊ တုဏ္ဍီဘူတာ–ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္မာ) ၊ပေ၊ အဟောသိ၊ (ကိုး?)၊ **"မဟာသမဏော–သည်၊ ဥရဝေလကဿပေ–ဥရဝေလကဿပ (အထံ)၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ–ကို၊ စရတိ ကိုး နု ခေါ–ကျင့်လေသလော?၊ ဥဒါဟု–သို့မဟုတ်၊ ဥရဝေလကဿပေါ–သည်၊ ပေ၊ စရတိ ကိုး နု ခေါ–လော?၊"** ဣတိ–ပြီး၊ ပေ၊ အဠာဘာသိ–ပြီ၊ (ကိုး?)၊ **"ကိမေဝ ၊ပေ၊ အဂ္ဂိဟုတ္တန္တိ–ဟူ၍၊ (အဠာဘာသိ)။"**

ဂါထာအနက်။ ။ ဥရဝေလဝါသိ–ဥရဝေလတောင်၌ နေလေ့ရှိသော ကဿပ၊ (တံ–သည်၊) ကိသကောဝဒါနော–ရသေ့တို့၏ ဩဝါဒစရိယ ဆရာကြီးသည်၊ **တစ်နည်း**– ကိသကောဝဒါနော–ကိုယ်တိုင် ရသေ့ဖြစ်၍ အခြားရသေ့တို့ကို ဆုံးမရသော ဆရာကြီးသည်၊ (သမာနော–ဖြစ်ပါလျက်၊) ကိုး–အဘယ်ကို၊ ဒိသွာ ဧဝ–မြင်၍သာလျှင်၊ အဂ္ဂိ–မီးကို၊ (မီးပူဇော်မှုကို၊)

ပဟာသိ-ပယ်စွန့်ရသနည်း?၊ ကဿပ-ပ၊ တံ-သင့်ကို၊ ဧတမတ္ထံ-ဤ အကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆာမိ-မေး၏၊ ကထံ-အဘယ့်ကြောင့်၊ တဝ-၏၊ ဝါ-သည်၊ အဂ္ဂိဟုတ္တံ-မီးပူဇော်မှုကို၊ ပဟီနံ-ပယ်စွန့်အပ်သနည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။

ယညာ-ယဇ်တို့သည်၊ ရူပေ စ-ရူပါရုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သဒ္ဒေ စ-ကုန်သော၊ အထော-ထိုမှတစ်ပါး၊ ရသေ စ-ကုန်သော၊ ကာမေ-ကာမဂုဏ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတ္ထိယော စ-မိန်းမတို့ကို လည်းကောင်း၊ အဘိဝဒန္တိ-ပြည့်စုံနိုင်၏ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဥပဓိသု-ခန္ဓာဟူသော ဥပဓိတို့၌၊ ဧတေ-ဤ ရူပ သဒ္ဒ, စသည်အာရုံ, ကာမဂုဏ်ကို၊ မလန္တိ-အညစ်အကြေးဟူ၍၊ ဥတ္တာ-သိ၍၊ (ယသ္မာ-ကြောင့်၊ ယညာ - တို့သည်၊ မလမေဝ - ကာမဂုဏ် အညစ်အကြေးကိုသာ၊ အဘိဝဒန္တိ-ပြည့်စုံနိုင်၏ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏၊) တသ္မာ-ကြောင့်၊ ယိဋ္ဌေ-ယဇ်ကြီး ပူဇော်ခြင်း၌၊ နိ အရဏ္ဍေ-မမွေ့လျော်တော့ပါ၊ ဟုတေ-ယဇ်ငယ် ပူဇော်ခြင်း၌၊ နိ (အရဏ္ဍေ)-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ကဿပ-ပ၊ ရူပေသု-လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒေသု-လည်းကောင်း၊ အထော-ထိုမှတစ်ပါး၊ ရသေသု-လည်းကောင်း၊ ဧတ္ထေ၀-ဤ ရူပ သဒ္ဒ, စသည်အာရုံ, ကာမဂုဏ်၌ပင်၊ တေ-၏၊ မနော-စိတ်သည်၊ (စေ) နိ ရမိတ္ထ-အကယ်၍ မမွေ့လျော်တော့အုံ၊ ကဿပ ၊ပေ၊ အထ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ဒေ၀မနုဿလောကေ-နတ်လောက လူလောက၌၊ ကောစရဟိ-အဘယ်၌၊ တေ-၏၊ မနော-သည်၊ ရတော-မွေ့လျော်သနည်း?၊ ဧတမတ္ထံ-ဤအကြောင်းကို၊ မေ-ငါ့အား၊ ဗြူဟိ-ပြောပါလော့၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ဘဂ၀ါ (အ၀ေါစ)။

💬 သန္တံ-ဖြစ်ပျက် မစပ်, အငြိမ်းဓာတ်ဖြင့်, မပြတ် ပုံသေ, ငြိမ်သက်ပေထသော၊ အနုပဓိကံ-ကာမုပဓိ, စသည့်လေးဖြာ, ဥပဓိ မရှိရာလည်း ဖြစ်ထသော၊ အကိဉ္စနံ-နိပ်စက်ဖိစီး, ရာဂ စသော တရားလည်း မရှိထသော၊ ကာမဘ၀ေ-ဒါနမျိုး၏, အကျိုးပေးရာ, ကာမဘုံ၌၊ ဝါ-ကာမ ရူပ, အရူပဟု, ဘ၀သုံးပုံ, အလုံးစုံ၌၊ အသတ္တံ-

မပါဝင်လတ်, မငြိကပ်ထသော၊ အနည်ထာဘာဝိ-ဇရာ, မရဏဟူသော တစ်ပါးသော အပြားအားဖြင့် ဖြစ်လေ့ မရှိထသော၊ အနည်နေယျ-ကိုယ်တိုင် သိအပ်သည် ဖြစ်၍ အခြားသူတို့ မသိစေအပ်ထသော၊ **တစ်နည်း၊** အနည်နေယျ-အခြားသူသည် မပို့ဆောင်အပ်, မပို့ဆောင်နိုင်ထသော၊ ပဒံ-နိဗ္ဗာန်ကို၊ (ယသ္မာ-ကြောင့်၊ အဒ္ဒသံ-မြင်ရပါပြီ၊) တသ္မာ ဒိသ္မာ-ထိုသို့ မြင်ရခြင်းကြောင့်၊ ယိဒ္ဓေ-၌၊ နိ အရဏိ-ပါ၊ ဟုတေ-၌၊ နိ (အရဏိ)-ပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ [ဤ ဂါထာတို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

၅၆။ အထ ခေါ၊ အာယသ္မာ ဥရဝေလကဿပေါ-သည်၊ -ပေ၊ **"ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ-သည်၊ မေ-၏၊ သတ္ထာ-ဆရာပါတည်း၊ အဟံ-သည်၊ သာဝကော-စကားကို နာယူတတ်သည့် တပည့် သာဝကသည်၊ အသ္မိ-ဖြစ်ပါ၏၊ ဘန္တေ ၊ပေ၊ အသ္မိ-၏၊"** ဣတိ-သို့၊ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ အထ ခေါ ၊ပေ၊ ရဒနံ ပဋ္ဌိဂ္ဂဏှောယျ၊ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် **၂၆**-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊] ဧဝမေဝ-ဤ အတူသာလျှင်၊ ဧကာဒသ နဟုတာနံ-တစ်သိန်းတစ်သောင်း အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ မာဂဓိကာနံ-ကုန်သော၊ ဗိမ္ဗိသာရပွမုခါနံ - ဗိမ္ဗိသာရမင်း အမှူးရှိကုန်သော၊ ဗြာဟ္မဏ ဂဟပတိကာနံ-တို့၏၊ ပေ၊ နိရောဓမမ္ပန္တိ၊ [ပုဒ်စဉ် **၁၆**-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ၊] ဧကနဟုတံ - တစ်သောင်းသည်၊ ဥပါသကတ္တံ - ဥပါသကာ၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋ္ဌိဝေဒေသိ-သိစေပြီ၊ (လျှောက်ပြီ။)

၅၇။ အထ ခေါ-(သောတာပန် ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌)၊ ရာဇာ ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ ဘန္တေ၊ ပုဗ္ဗေ-ရှေး၌၊ မေ-၏၊ (အသာသကာ၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ ကုမာရသ - မင်းသားသည်၊ သတော - ဖြစ်စဉ်၊ ပဋ္ဌ - ငါးမျိုးကုန်သော၊ အသာသကာ-တောင့်တကြောင်းတို့သည်၊ အဟောသုံ-ဖြစ်ပါကုန်ပြီ၊ [အာပုဗ္ဗ+သာသ ဓာတ်သည် အာသီသန အနက်ဟော၊ ဣ ပစ္စည်းသည် ဘော အနက်ဟော၊] မေ-၏၊ တေ-ထို တောင့်တခြင်းတို့သည်၊ ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ သမိဒ္ဓါ-ပြည့်စုံပါကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ ၊ပေ၊ တေ-ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ (ကိ?)၊ **"မံ-ငါ့ကို၊ ရဇ္ဇေ-မင်းအဖြစ်၌၊ အဘိသိဉ္စေယျုံ-အဘိသိက်သွန်းပါကုန်မူကား၊ အဟော ဝတ-ပြော် ..... ကောင်းလေစွ၊"** ဣတိ-ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ မေ-၏၊ ပဌမော-ရှေးဦးစွာသော၊ အယံ အသာသကော-ဤ တောင့်တခြင်းသည်၊ အဟောသိ၊ မေ-၏၊ သော-ထို တောင့်တခြင်းသည်၊ ဧတရဟိ-၌၊ သမိဒ္ဓေါ- ပြည့်စုံပါပြီ၊ တသ စ မေ- ထို ငါ၏လည်း၊ ဝိဇိတံ- နိုင်ငံသို့၊

အရဟံ- သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ- သည်၊ သြက္ကမေယျ- ကြွရောက်တော်မူပါမူကား၊ (အဟော ဝတ)၊ ဣတိ- ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါပြီ၊ ပေ၊ ဒုတိယော- သော၊ အယံ အသ္သာသကော-သည်၊ ပေ၊ အဟဗ္ဘ-သည်လည်း၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ပယိရုပါသေယျ-ဆည်းကပ်ရပါမူကား၊ (အဟော ဝတ) ၊ပေ၊ သော စ ဘဂဝါ-သည်လည်း၊ မေ-အား၊ ဓမ္မံ-ကို၊ ဒေသေယျ-ဟောတော်မူပါမူကား၊ (အဟော ဝတ) ၊ပေ၊ အဟံ- သည်၊ တဿ စ ဘဂဝတော- ၏၊ ဓမ္မံ- ကို၊ အာဇာနေယျံ-ထိုးထွင်း၍ သိရပါမူကား၊ (အဟော ဝတ)၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါပြီ၊ ပေ၊ သမိဒ္ဓါ-ပါကုန်ပြီ၊ အဘိဏှန်တံ ဘန္တေ ၊ပေ၊ ပကာသိတော၊ [ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၂၇-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ၊] ဘန္တေ၊ ဧသာဟံ (ဧသော+အဟံ)-ထိုတပည့်တော်သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ-တရားတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃဉ္စ-သံဃာတော်ကိုလည်းကောင်း၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆामိ-ဆည်းကပ်ပါ၏၊ ဝါ-ဥာဏ်ဖြင့် သိမှတ်ပါ၏၊ ဘဂဝါ-သည်၊ မံ-တပည့်တော်ကို၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ-ယနေ့ကို အစပြု၍၊ ပါဏုပေတံ-အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်တတ်သော၊ သရဏံ-ကိုးကွယ်ရာဟူ၍၊ ဂတံ-ဆည်းကပ်သော၊ ဥပါသကံ-ဥပါသကာဟူ၍၊ ဓာရေတု-စိတ်၌ ဆောင်တော်မူပါ၊ ဝါ-မှတ်တော်မူပါ၊ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ မေ-၏၊ သွာတနာယ-နက်ဖြန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှု, ပိတိ ပါမောဇ္ဇ အကျိုးငှာ၊ ဘတ္တံ-ဆွမ်းကို၊ ဘိက္ခုသံဃေန-ရဟန်းအပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ-အတူ၊ အဓိဝါသေတု-လက်ခံတော်မူပါ၊ [မပယ်ရှားဘဲ ကိုယ်တော်အထက်၌ ဝင်သက်တည်နေစေတော်မူပါ၊-ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ၊] ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ တဿ ရတ္တိယာ-၏၊ အစ္စယေန-၌၊ ပဏီတံ-ကောင်းမွန်သော၊ ခါဒနီယံ-ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနီယံ - ·ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌိယာဒါပေတွာ - စီစဉ်စေပြီး၍၊ ဘဂဝတော-အား၊ ကာလံ-အချိန်ကို၊ အာရောစာပေသိ-လျှောက်စေပြီ၊ (အလျှောက်ခိုင်းပြီ၊ ကိ?၊) **"ဘန္တေ၊ ကာလော-ဆွမ်းဘုဉ်းပေးချိန်ပါတည်း၊ ဘတ္တံ-သည်၊ နိဋ္ဌိတံ-ပြီးပါပြီ၊ (စီစဉ်ပြီးပါပြီ၊)"** ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်စေပြီ၊ (အလျှောက်ခိုင်းပြီ။)

၅၈။ အထ ခေါ ၊ပေ၊ ပါဝိသိ - ဝင်တော်မူပြီ၊ တေန သမယေန - ၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ရာဇကြီးဟော်မြို့သို့ ဝင်တော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) ဒေဝါနံ-တို့၏၊ ဣန္ဒော-အရှင်ဖြစ်သော၊ သက္ကော-သိကြားသည်၊ မာဏဝကဝဏ္ဏံ-လုလင်ငယ်၏ အသွင်ကို၊ အဘိနိမ္မိနိတ္တာ-ဖန်ဆင်း၍၊ ဗုဒ္ဓပွမုခဿ-ဘုရားရှင် အမှူးရှိတော်မူသော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ - ၏၊ ပုရတော ပုရတော - ရှေ့၌ ရှေ့၌၊ (ရှေ့က ရှေ့က၊)

ဣမာ ဂါထာယော–ဤ ဂါထာတို့ကို၊ ဂါယမာနော–သီဆိုလျက်၊ ဂစ္ဆတိ (ကိ– အဘယ်သို့ သီဆိုလျက် သွားသနည်း?၊) **"ဒန္တော ဒန္တေဟိ ၊ပေ၊ ရာဇဂဟံ ပါဝိသိ ဘဂဝါ"**တိ–ဟူ၍၊ (ဂါယမာနော ဂစ္ဆတိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ဒန္တော – စက္ခု စသား ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌ ယဉ်ကျေးတော်မူထသော၊ ဝိပွမုတ္တော–တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမှ ဝေးကွာ ကင်းလွတ်တော်မူပြီးထသော၊ သိဂ်ိနိက္ခသဝဏ္ဏော–သိဂ်နိုက် ရွှေပြာနှင့်, မခြားတမူ, အလားတူသော အဆင်းရှိတော်မူထသော၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဒန္တေဟိ–စက္ခု စသား ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌ ယဉ်ကျေးတော်မူကုန်သော၊ ဝိပွမုတ္တေဟိ–တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမှ ဝေးကွာ ကင်းလွတ်တော်မူကုန်သော၊ ပုရာဏဇဋိလေဟိ–ရှေးဦး ရသေ့ဖြစ်သော ရဟန်းတော်တို့နှင့်၊ သဟ–အတူ၊ ရာဇဂဟံ–ရာဇဂြိုဟ် မြို့သို့၊ ပါဝိသိ–ဝင်တော်မူလာပါပြီ ခင်ဗျာ။

မုတ္တော–သံသရာခွင်, ရေအယဉ်မှ, ကင်းလွတ်တော်မူပြီးထသော၊ ၊ပေ၊ တိဏ္ဏော–သံသရာကွင်, ရေအယဉ်မှ, ကူးမြောက်တော်မူပြီးထသော၊ ပေ။

သန္တော–ကိလေသာဟူ, မီးပူခပ်သိမ်း, ကုန်ငြိမ်း ကင်းပ သဖြင့် အေးမြတော်မူပြီးထသော၊ ပေ၊ ပါဝိသိ။

ဒသဝါသော–(အရိယာတို့၏ ကျင့်သုံးနေထိုင်ရာ) ဆယ်ပါးသော အကျင့် ရှိတော်မူထသော၊ ဒသဗလော–ဆယ်ပါးသော ကိုယ်တော်အား, ဉာဏ်တော်အား ရှိတော်မူထသော၊ ဒသဓမ္မဝိဒူ–ဆယ်ပါးသော ကမ္မပထ တရားတို့ကို သိတော်မူထသော၊ ဒသဘိ စ–ဆယ်ပါးသော အသေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အင်္ဂါတို့နှင့်လည်း၊ ဥပေတော–ပြည့်စုံတော်မူထသော၊ ဒသသတပရိဝါရော–တစ်ထောင်သော ရဟန်းအခြံအရံ ရှိတော်မူထသော၊ သော ဘဂဝါ–သည်၊ ရာဇဂဟံ၊ ပါဝိသိ–ပါပြီ ခင်ဗျာ။ [**"ဒသဝါသ"** စသည်တို့၏ သရုပ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

မနုဿာ–တို့သည်၊ ဒေဝါနံ–တို့၏၊ ဣန္ဒံ–သော၊ သက္ကံ–ကို၊ ပဿိတွာ–မြင်၍၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟံသု–ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိ)၊ အယံ မာဃဝကော–ဤ

လုလင်ယ်ကလေးသည်၊ အဘိရူပေါ ဝတ–လွန်ကဲသော အဆင်းရှိပါပေစွတကား။ (အလွန် အဆင်းလှပါပေစွတကား။) အယံ မာဏဝကော–သည်၊ ဒဿနီယော ဝတ–ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်ပါပေစွတကား။ (ကြည့်ရှုစဖွယ် တင့်တယ်ပါပေစွတကား။) အယံ မာဏဝကော၊ ပါသာဒိကော ဝတ–စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ပါပေစွတကား။ အယံ–လုလင်ယ်ကလေးသည်၊ ကဿ–အဘယ်သူ၏၊ မာဏဝကော နု ခေါ–လုလင်ယ်ကလေးပါနည်း?၊ ဣတိ (အာဟံသု)၊" ဧဝံ–သို့၊ ဝုတ္တေ–ပြောဆိုအပ်သော်၊ ပေ၊ အဠ္ဝကာသိ–ပြီ၊ (ကိုး?)၊ **"ယော ဓိရော သဗ္ဗမိ ဒန္ဓော ၊ပေ၊ တဿာဟံ ပရိစာရကော"**တိ–ဟူ၍၊ (အဠ္ဝကာသိ)။

ဂါထာအနက်။ ။ယော–အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်၊ လောကေ–၌၊ ဓိရော–ပညာရှိအစစ် ဖြစ်တော်မူပါပေ၏၊ သဗ္ဗမိ–အလုံးစုံသော စက္ခုစသား, ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌၊ ဒန္ဓော–ယဉ်ကျေးတော်မူပါပေ၏၊ သုဒ္ဓေါ–ကိလေသာ အညစ်အကြေးမှ ကင်းဝေး စင်ကြယ်တော်မူပါပေ၏၊ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော–ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူ, အတူဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်ရှိတော်မမူ၊ အရဟံ–ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်ပါပေ၏၊ သုဂတော–ကောင်းသော စကားကိုသာ ပြောဆိုတော်မူတတ်ပါပေ၏၊ အဟံ–ကျွန်တော်သည်၊ တဿ–ထို မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပရိစာရကော–အလုပ်အကျွေး တပည့်ကလေးပါ ခင်ဗျာ။

၅၉။ အထ ခေါ ၊ပေ၊ သြနိတပတ္တပါဏိ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ [ပဗ္ဗဧကထာ ပုဒ်စဉ် ၂၉–၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ၊] ဧကမန္တံ နိသိန္နဿ ၊ပေ၊ အဟောသိ (ကိုး?)၊ ကတ္ထ–အဘယ်အရပ်၌၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဝိဟရေယျ နု ခေါ–သီတင်းသုံးတော်မူရာပါအံ့နည်း?၊ ယံ–ယင်း အရပ်သည်၊ ဂါမတော–ရွာမှ၊ (မြို့မှ၊) အတိဒူရေ–အလွန်ဝေးသည်၊ နေဝ အဿ–မဖြစ်ရာ၊ အစ္စာသန္နေ–အလွန်နီးသည်၊ နု အဿ–ရာ၊ [သတ္တမီဝိဘတ်ကို လိင်္ဂတ္ထ၌ သက်ပါ၊] ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ–သွားလမ်း လာလမ်းနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိကာနံ အတ္ထိကာနံ–ဘုရားဖူးခြင်း, တရားနာခြင်းကို အလိုရှိကုန်သော၊ မနုဿာနံ–တို့သည်၊ အဘိက္ကမနီယံ–သွားနိုင်သည်လည်းကောင်း၊ ဒိဝါ–နေ့အခါ၌၊ အပ္ပာကိဏ္ဏံ–လူတို့နှင့် မရောပြွမ်းသည်လည်းကောင်း၊ ရတ္တိ– ညဉ့်၌၊ အပ္ပသद္ဒံ– ကျောင်း အနီးအပါး ခရီးသွားတို့၏

စကားပြောသံ မရှိသည်လည်းကောင်း၊ အပွန်ကျွေသံ-မြို့ရွာဆူသံ မ-ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဝိဇနဝါတံ-လှည့်လည်သွားလာသော လူအပေါင်း၏ လေမှုကင်းသည်လည်းကောင်း၊ မနုဿရာဟသေယျကံ-လူတို့၏ ဆိတ်ကွယ်ရာ အရပ်ဌာဖြစ်သော အမှုကို ပြုခြင်းအား လျောက်ပတ်သည်လည်းကောင်း၊ [လူတို့၏ လျှို့ဝှက်၍ လုပ်အပ်သော အလုပ်များကို လုပ်ဖို့ ကောင်းလောက်အောင် လူသူမှုကင်းရှင်းသည်၊-ဟူလို၊] ပဋိသလ္လာနသာရပ္ပံ-တစ်ပါးတည်း နေခြင်းဌာ လျောက်ပတ်သည်လည်းကောင်း၊ (အသ-ဖြစ်ရာ၏၊) ဣတိ (အဟောသိ)။

အထ ခေါ ၊ပေ၊ အဟောသိ (ကိုး?)၊ **"အမှာကံ-ငါတို့၏၊ ဝေဠုဝန်-ဝေဠုဝန် မည်သော၊ ဣဒံ ဥယျာနံ-ဤ ဥယျာဉ်သည်၊ ဂါမတော-မှ၊ နေဝ အတိဒူရေ-အလွန်လည်း မဝေး၊ နာ အစ္စာသန္နေ-အလွန်လည်း မနီး၊ ဂမနာဂမနသမ္ပန္နံ-သွားလမ်း လာလမ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပေ၊ အဟံ ဝေဠုဝနံ၊ ဥယျာနံ-ကို၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ-အား၊ ယန္တုနာ ဒဒေယျံ-အကယ်၍ လျှုရပါမူကား ကောင်းလေစု၊"** ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သောဝဏ္ဏမယံ-ရွှေဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော၊ ဘိင်္ဂါရံ-ကရားကို၊ ဂဟေတွာ-ကိုင်၍၊ ဘဂဝတော-အား၊ သြဏောဒေသိ-စွန့်လှူပြီ၊ (ကိုး-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ စွန့်လှူသနည်း?၊) **"ဘန္တေ၊ အဟံ-သည်၊ ဧတံ ဥယျာနံ-ကို၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ သံဃဿ၊ ဒမ္မိ-လှူပါ၏၊"** ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍ စွန့်လှူပြီ၊ ဘဂဝါ၊ အာရာမံ-အရံကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေသိ-ခံယူတော်မူပြီ၊ ပေ၊ အာရာမန္တိ။

ဒိမ္မိသာရသမာဂမကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

၁၄-သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနပမုခာကထာ

၆၀။ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝေဠုဝန် ဥယျာဉ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) သဗ္ဗယော-**သိဒ္ဓည်း** မည်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော-ပရိဗိုဇ်သည်၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ မဟာတိယာ-များစွာသော၊ ပရိဗ္ဗာဇက ပရိသာယ-ပရိဗိုဇ် ပရိသတ်နှင့်၊ အမုတေယျေဟိ-အခွဲအားဖြင့် သုံးရာဖြစ်ကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကသတေဟိ-ပရိဗိုဇ် အရာတို့နှင့်၊ **တစ်နည်း၊** အမုတေယျေဟိ ပရိဗ္ဗာဇက သတေဟိ - နှစ်ရာငါးဆယ်သော ပရိဗိုဇ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ၊ ပဋိဝသတိ - နေ၏၊

တေန ခေါ် ပန သမယေန-၌၊ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ-**သာရိပုတ္တရာ, မောဂ္ဂလ္လာန်**တို့သည်၊ သဠေယ-သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကေ-ပရိဗိုဇ် (အထံ)၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ-ကို၊ စရန္တိ - ကျင့်နေကုန်၏၊ တေဟိ - ထို **သာရိပုတ္တရာ, မောဂ္ဂလ္လာန်**တို့သည်၊ ကတိကာ-ကတိကဝတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတာ-ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိုး-အဘယ်သို့ ပြုအပ်သနည်း?၊) **"ယော-အကြင်သူသည်၊ ပဌမံ-စွာ၊ အမတံ-အမြိုက်တရားကို၊ (မသေခြင်းတရားကို၊) အဓိဂစ္ဆတိ-ရ၏၊ သော-ထို သူသည်၊ ဣတရဿ-အခြားသူအား၊ အာရောစေတု-ပြောပါလော့၊ (ပြောစတမ်း၊)"** ဣတိ-ဤသို့ ပြုအပ်ပြီ။

အထ ခေါ်-၌၊ အာယသ္မာ အဿဇိ-**အရှင်အဿဇိ**သည်၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏသမယံ-နံနက်အခါ၌၊ နိဝါသေတ္ဝာ-သင်းပိုင်ကို ပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍၊ ပတ္တစီဝရံ-သပိတ်, သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ-ယူ၍၊ ပါသာဒိကေန-စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ ဝါ - ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်နိုင်သော၊ အဘိက္ကန္တေန - သွားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ကန္တေန - ပြန်လှည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာလောကိတေန-ရှေ့ရှုကြည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိလောကိတေန-ရှေ့ရှု မဟုတ်သော ဘေးစောင်းအရပ်ကို ကြည့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမိဉ္ဇိတေန (သမိဉ္ဇိတေန) - လက်ခြေတို့ကို ကွေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပသာရိတေန-လက်ခြေတို့ကို ဆန့်တန်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သြက္ခိတ္တစက္ခု-လေးတောင်ခန့်မျှ ကြည့်သောအားဖြင့် အောက်၌ ချအပ်သော မျက်လွှာရှိသည်၊ ဣရိယာပထသမ္ပန္နော-ဣရိယာပုတ်နှင့် ပြည့်စုံသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ရာဇဂဟံ-သို့၊ ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ပါဝိသိ-ဝင်ပြီ။ [အဘိက္ကန္တေန စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ စတုတ္ထအုပ် **၁၇၈** ၌ ပြထားပြီ။]

သာရိပုတ္တော-သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကော-သည်၊ အာယသ္မန္တံ အဿဇိ-ကို၊ ပေ၊ ဣရိယာပထသမ္ပန္နံ- သည် ဖြစ်၍၊ ရာဇဂဟေ- ၌၊ ပိဏ္ဍာယ- ငှာ၊ စရန္တံ-လှည့်လည်နေသည်ကို၊ အဒ္ဒသာ ၊ပေ၊ ဒိသွာန-ကြောင့်၊ အဿ-ထို **သာရိပုတ္တရာ** ပရိဗိုဇ်၏၊ ဧတံ အဟောသိ (ကိုး?)၊ **"ယေ-အကြင်သူတို့သည်၊ ဝတ-စင်စစ်၊ လောကေ-၌၊ အရဟန္တော ဝါ-ရဟန္တာတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ-သို့၊ သမာပန္နာ ဝါ-ရောက်သူတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ-ဖြစ်ကုန်၏၊)**

အယ် ဘိက္ခု–သည်၊ တေသ်–ထိုသူတို့တွင်၊ အညတရော–တစ်ပါး အပါအဝင် **တည်း၊ အဟံ၊ ဣမံ ဘိက္ခု–ကို၊ ဝါ–သို့၊ ဥပသက်မိတ္တာ–ချဉ်းကပ်၍၊ ယန္နူန** **ပုစ္ဆေယျ – အကယ်၍ မေးရပါမူကား ကောင်းလေစု၊ (ကိံ – အဘယ်သို့** **မေးမည်နည်း?၊) 'အာဝုသော ၊ပေ၊ ရောစေသိ–နည်း?၊'** [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၁ ၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ၊] **ဣတိ–ဤသို့ မေးရပါမူကား ကောင်းလေစု၊"** ဣတိ–ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီ၊ အထ ခေါ် ၊ပေ၊ အဟောသိ (ကိံ?)၊ **"ဣမံ ဘိက္ခု–ကို၊ ပုစ္ဆိတုံ–ဝှာ၊ အကာလော–အခါ မဟုတ်သေး၊ အန္ဓရဃရံ–ရှာတွင်းသို့၊ ပဝိဋ္ဌော–ဝင်ပြီး သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပိဏ္ဍာယ–ဝှာ၊ စရတိ–လှည့်လည်နေသေး၏၊ အဟံ–သည်၊ ဣမံ ဘိက္ခု–ကို၊** (အနုဗန္ဓေယျ ၌ စပ်၊) **ဝါ–၏၊** (ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော ၌ စပ်၊) **ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော–နောက်၌ နောက်၌၊ ဝါ–နောက်က နောက်က၊ ယန္နူန အနုဗန္ဓေယျ – အကယ်၍ လိုက်သွားရပါမူကား ကောင်းလေစု၊ (ကသ္မာ – အဘယ်ကြောင့်နည်း?၊)** [အဘယ့်ကြောင့် နောက်က လိုက်သွားလျှင် ကောင်းမည်နည်း?၊–ဟူလို၊] **(ဣဒံ–ဤ နောက်က လိုက်ရခြင်းမည်သည်၊) အတ္ထိကေဟိ–တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးဖြင့် အလိုရှိသူတို့သည်၊ ဥပညာတ်–သိလည်း သိအပ်, ကပ်လည်း ကပ်ရောက်အပ်သော၊ မဂ္ဂ–လမ်းကြောင်းတည်း၊ ဝါ–လမ်းရိုးစဉ်လာ ဓမ္မတာတည်း၊ တစ်နည်း၊ အတ္ထိကေဟိ–အမတဖြင့် အလိုရှိသော ငါတို့သည်၊ ဥပညာတ်–ကပ်၍ သိအပ်, မှန်းဆအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ မဂ္ဂं မဂ္ဂန္တော–ရှာမှီးလျက်၊ အဟံ–သည်၊ ဣမံ ဘိက္ခု ၊ပေ၊ ယန္နူန အနုဗန္ဓေယျ–စု၊"** ဣတိ–ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီ။ [ဤဝါကျ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အထ ခေါ် ၊ပေ၊ ပဋိဋ္ဌာမိ–ပြန်လာပြီ၊ အထ ခေါ်–(**အရှင်အဿဇိ၏** ဆွမ်းခံပြီး၍ ပြန်လာရာ) ထိုအခါ၌၊ သာရိပုတ္တောပိ ၊ပေ၊ ဧကမန္တं အဋ္ဌာသိ ၊ပေ၊ [အဓပါလကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] **"ဝိပ္ပသန္နာနိ ခေါ် ၊ပေ၊ ဓမ္မံ ရောစေသိ"**တိ [ပုဒ်စဉ် ၁၁ ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] **အာဝုသော၊ သက္ကပုတ္တော–သော၊ ပေ၊ မဟာသမဏော–ရဟန်းမြတ်သည်၊ အတ္ထိ၊ အဟံ–သည်၊ တံ ဘဝန္တं–ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ၊ ပဗ္ဗဇိတော–ပါ၏၊ သော စ ဘဂဝါ–သည်လည်း၊ မေ–၏၊ သတ္ထာ–တည်း၊ ပေ၊ ရောစေမိ–၏၊"** ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ **"အာယသ္မတော–၏၊ သတ္ထာ–သည်၊ ကိံ ဝါဒီ–အဘယ်သို့ ပြောလေ့ရှိပါသနည်း?၊ (အဘယ်ဝါဒ ရှိပါသနည်း၊)" ကိံ–အဘယ်ကို၊ အက္ခာယိ–ပြောဟောပါသနည်း?၊"** ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ **"အာဝုသော၊ အဟံ–သည်၊ နဝေါ–သိတင်းငယ်ပါတည်း၊ အစိရပဗ္ဗဇိတော–**

ရဟန်းဖြစ်ပြီးသော ငါ၏ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေးပါ၊ (ရဟန်း ပြုပြီးသည်မှာ မကြာသေးပါ၊) အဓုနာ–ယခုမှ၊ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ–(တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ) ဤ သာသနာတော်သို့၊ အာဂတော–ရောက်လာပါ၏၊ အဟံ၊ တံ–သင့်ကို၊ ဝိတ္ထာရေန–အကျယ်အားဖြင့်၊ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ၊ နု သက္ကောမိ–မစွမ်းနိုင်ပါ၊ 'အပိ စ – သို့သော်လည်း၊ တေ–အား၊ သံခိတ္တေန–အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ **အတ္ထံ–အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝက္ခာမိ–ဟောပါမည်၊"** ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ အာဝုသော၊ ဟောတု–ရှိပါစေ။

ဂါထာအနက်။　　။ အပ္ပံ ဝါ–အနည်းငယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗဟုံ ဝါ–အများကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဘာသသေ – ဟောတော်မူပါ၊ မေ – တပည့်တော်အား၊ အတ္ထံယေဝ – အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုသာ၊ ဗြူဟိ – ဟောတော်မူပါ၊ မေ–အား၊ အတ္ထေနေဝ–ဖြင့်သာ၊ အတ္ထော–အလိုရှိပါ၏၊ ဗဟုံ–များစွာသော၊ ဗျဉ္ဇနံ–သဒ္ဒါသည်၊ (စကားလုံးသည်၊) ကိं–အဘယ်ကို၊ (အဘယ် အကျိုးကို၊) ကာဟသိ ? –ပြုနိုင်လိမ့်မည်နည်း?၊ (ပြုနိုင်မှာတုန်း?၊) **တစ်နည်း၊** ဗဟုံ–သော၊ ဗျဉ္ဇနံ–ကို၊ (ဝတ္ထာ–ဟောနေ၍၊) ကိं ကာဟသိ–အဘယ်သို့ ပြုလိမ့်မည်နည်း?၊ (ဘာလုပ်မှာလဲ၊?) ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အထ ခေါ ၊ပေ၊ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ–ဤ တရားဒေသနာတော်ကို၊ (တရားအမြွက်ကို၊) အဘာသိ–ဟောပြီ၊ (ကိုး?)။

၁။ ကိं ကာဟသိ။　　။ ကိं ကာဟသိတိ ကိं ကာဟတိ၊ ကိं ကရောတိ၊ ကိं ကရောသိတိ ဝါ ဗဟုံ ဗျဉ္ဇနံ ဝတ္ထာတိ အတ္ထော၊–ဝဇိရဗုဒ္ဓိ၊ ဤ ဋီကာကို ကြည့်၍ ပထမနည်းအလို ကာဟသိဒ္ဓ ကရ ဓာတ်+သြ ပစ္စည်း+ဘဝိသဒ္ဒီ နာမယောဂ **"သတိ"** ဝိဘတ်, ကရသ သပစ္စယသ ကာဟောဖြင့် စီရင်၊ **"ကဟတိ"** ဖြစ်ပြီး နောက် သုတ်ကြီးဖြင့် တ ကို **"သိ"** ပြုဟု ကြံပါ၊ ကာဟသိ၏ ကတ္တားမှာ ဗျဉ္ဇနံ ဗဟုံ တည်း။

ဒုတိယနည်း။　　။ ဗဟုံ ဗျဉ္ဇနံ၏ စပ်ပုဒ်ကို (ဝတ္ထာ) ဟု ထည့်၍ ကာဟသိ၏ ကတ္တားကို **"တွံ"** ဟု ထည့်ပါ၊ ထို့ကြောင့် **"ကာဟသိ"** သည် တုမှယောဂ တည်း။

ဂါထာအနက်။ ။"ယေ ဓမ္မာ–အကြင် ခန္ဓာငါးပါး ဒုက္ခသစ္စာတရား တို့သည်၊ ဟေတုပ္ပဘဝါ–အကြောင်းတရား သမุဒယသစ္စာဟူသော အစအမှန် ရှိကုန်၏၊ တေသံ–ထို ခန္ဓာငါးပါး ဒုက္ခသစ္စာတရားတို့၏၊ ဟေတုံ – အကြောင်းတရား သမุဒယသစ္စာကို၊ တထာဂတော – ဘုရားရှင်သည်၊ အာဟ–ဟောတော်မူပြီ၊ တေသံ–ထို ဒုက္ခသစ္စာ, သမุဒယသစ္စာတို့၏၊ ယော နိရောဓော–အကြင် (နောက်ထပ်ဖြစ်ခြင်း မရှိသော) ချုပ်ရာ နိရောဓသစ္စာသည်၊ တစ်နည်း၊ ယော နိရောဓော–အကြင် (နောက်ထပ် ဖြစ်ခြင်းမရှိသော) နိရောဓသစ္စာ, နိရောဓ၏ **အကြောင်းဖြစ်သော မဂ္ဂသစ္စာသည်၊ (အတ္တို)၊ တဿ–ထို နိရောဓ သစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်း၊ တထာဂတော အာဟ၊ မဟာသမဏော–သည်၊ ဧवं ဝါဒီ–၏၊"** ဣတိ–ဤသို့ ဟောပြီ။

အထ ခေါ ၊ပေ၊ နိရောဓမှန်၊ [ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ, ယမကဝဂ်, သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု၌ ဤ ဂါထာ၏ ရှေ့နှစ်ပါဒ ဖြင့်ပင် **အရှင်သာရိပုတ္တရာ** သောတာပန် ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်သည်။]

ဂါထာအနက်။ ။ တာဝဒေဝ – ထို တပည့်တော် ရအပ်ပြီးသော သောတာပတ္တိဖိုလ်တရားထက် အလွန်ဖြစ်သော တရားသည်ပင်၊ ယဒိ (နတ္ထိ)–အကယ်၍ပင် မရှိစေဦးတော့၊ (တထာပိ–ထိုသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း၊ ဧသေဝ (ဧသော+ဧဝ)–ဤ သောတာပတ္တိဖိုလ်တရားသည်ပင်၊ ဓမ္မော–တပည့်တော် ရှာအပ်သော တရားပါတည်း၊ (တုမှေ–အရှင်ဘုရားတို့သည်၊) အသောကံ – သောက မရှိသော၊ ပဒံ–တပည့်တော်တို့ ရှာအပ်သော နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပစ္စဗျတ္ထ – ထိုးထွင်း၍ သိကြပေကုန်ပြီ၊ (အမှေဟိ– တို့သည်၊ ဣဒံ ပဒံ– ဤ နိဗ္ဗာန်ကို၊) ဗဟုကေဟိ – များစွာကုန်သော၊ ကပ္ပနဟုတေဟိ – ကမ္ဘာတို့၏ နဟုတတို့ဖြင့်လည်း၊ ဝါ–ကမ္ဘာတို့၏ တစ်နဟုတတို့ပတ်လုံး၊ အဒိဋ္ဌ–မမြင်အပ်, မမြင်နိုင်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အဗ္ဘတီတံ–လွန်အပ်ခဲ့ပါပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဓ၁။ အထ ခေါ ၊ပေ၊ အာဝုသော၊ ကစ္စိ–အဘယ်သို့နည်း?၊ တွံ–သည်၊ အမတံ–အမြိုက်တရားကို၊ (မသေခြင်းတရားကို၊) အဓိဂတော နု–ရပြီလော၊ ဣတိ–ပြီ၊ အာဝုသော၊ အာမ–အင်း၊ အမတံ–ကို၊ အဓိဂတော–ရပြီ၊ ဣတိ–ပြီ၊

အာဝုသော၊ ယထာကထံ-အဘာယ်နည်းဖြင့်၊ ပေ၊ အဓိဂတော-နည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ၊ ဣဓဟံ ၊ပေ၊ မဟာသမဏောတိ၊ [ဤသို့ သာရိပုတ္တရာပရိဗိုဒ်က မောဂ္ဂလ္လာန်ပရိဗိုဒ်အား သူနှင့် **အရှင်အဿဇိ**တွေ့ပုံ, **အရှင်အဿဇိ**က သူ့အား တရားဟောလိုက်ပုံကို ပြောပြသည်၊] အထ ခေါ ၊ပေ၊ ကပ္ပနဟုတေဟိတိ။ [မောဂ္ဂလ္လာန်ပရိဗိုဒ်လည်း သောတာပန် ဖြစ်သည်။]

၆၂။ အထ ခေါ မောဂ္ဂလ္လာနော ပရိဗ္ဗာဇကော ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိုး?)၊ **"အာဝုသော၊ မယံ-တို့သည်၊ ဘဂဝတော၊ သန္တိကေ-အထံတော်သို့၊ ဂစ္ဆာမ-သွားကြပါကုန်စို့၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ နော-တို့၏၊ သတ္ထာ-တည်း၊"** ဣတိ-ပြီ၊ အာဝုသော၊ အမှတေယျာနိ-ကုန်သော၊ ဣမာနိ ပရိဗ္ဗာဇကသတာနိ-တို့သည်၊ အမှေ-တို့ကို၊ နိဿာယ-မှီ၍၊ အမှေ-တို့ကို၊ သမ္မသန္တာ-ကောင်းစွာ ကြည့်ကုန်လျက်၊ ဣမ-ဤ အရပ်၌၊ ဝိဟရန္တိ၊ တေပိ-ထို ပရိဗိုဒ်တို့ကိုလည်း၊ တာဝ အပလောကေမ-ပန်ပြောကြ ဦးစို့၊ ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တေ-ထို ပရိဗိုဒ်တို့သည်၊ မည္ပိသန္တိ-မှတ်ထင်ကုန်လိမ့်မည်၊ တထာ-အားဖြင့်၊ တေ-တို့သည်၊ ကရိဿန္တိ-ပြုကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ မယံ၊ အာယသ္မန္တေ-တို့ကို၊ နိဿာယ အာယသ္မန္တေ၊ သမ္မသန္တာ-ကုန်လျက်၊ ဣမ ဝိဟရာမ ၊ပေ၊ စရိဿာမ-ကျင့်ပါကုန်**အုံ**၊ **ဣတိ-**ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ (ထို့နောက် သဠာယပရိဗ္ဗာဇက အထံ သွား၍ **ပြောသောအခါ**) **အာဝုသော**-တို့၊ အလံ-မသင့်၊ မာဂမိတ္ထ-မသွားကြနှင့်၊ **သမ္ဘေဝ-ကုန်**သော၊ တယော-ငါတို့ သုံးယောက်တို့သည်၊ ဣမံ ဂဏံ-ဤ ဂိုဏ်းကို၊ (**ပရိဗိုဒ်** အပေါင်းကို၊) ပရိဟရိဿာမ-ရှေ့ဆောင်ကြကုန်စို့၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သဠာယသ-သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကသ-၏၊ တတ္ထေဝ-ထို အရပ်၌ပင်၊ ဥဏ္ဏာ-ပူသော၊ လောဟိတံ-သွေးသည်၊ မုခတော-ခံတွင်းမှ၊ ဥဂ္ဂဏ္ဍိ-အန်ထွက်ပြီ။

ဘဂဝါ-သည်၊ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေ-တို့ကို၊ ဒူရတောဝ-အဝေးဌာပင်၊ (အဝေးကပင်၊) အာဂစ္ဆန္တေ-လာနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ-မြင်တော်မူပြီ၊ ဒိသ္မာနု-ကြောင့်၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ အာမန္တေသိ-မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိုး?)၊ **"ဘိက္ခဝေ၊ ကောလိတော စ-ကောလိတသည်လည်းကောင်း၊ ဥပတိဿော စ-ဥပတိဿသည်လည်းကောင်း၊ ဒွေ-နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဧတေ သဟာယကာ-ဤ သူငယ်ချင်းတို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ-လာနေကုန်၏၊ တေ-ဤ သူငယ်ချင်း အစုံသည်၊**

(ဤ သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်သည်၊) မေ-၏၊ အဂ္ဂ-မြတ်သော၊ ဘဒ္ဒယုဂ်-ကောင်းသော အစုံဖြစ်သော၊ သာဝကယုဂ်-သာဝကအစုံသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်လိမ့်မည်" ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

ဂါထာအနက်။ ။ဂမ္ဘီရေ-နက်နဲထသော၊ ဉာဏဝိသယ္ယော-နက်နဲသော ဉာဏ်၏ အာရုံလည်းဖြစ်ထသော၊ အနုတ္တရေ-မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရား မရှိထသော၊ ဝါ-အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ထသော၊ ဥပဓိသင်္ခယေ-ဥပဓိတို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌၊ ဝိမုတ္တေ - အာရုံပြုသောအားဖြင့် လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်ပြီးကုန်သော၊ ဝေဠုဝနံ-ဝေဠုဝန် ကျောင်းတိုက်သို့၊ အပတ္တေ - မရောက်ကုန်သေးသော၊ နေ - ထို **ကောလိတ, ဥပတိဿ**တို့ကို၊ အထ - လာနေကြရာ ထို အခါ၌၊ သတ္ထာ-သည်၊ ဗျာကာသိ-မိန့်မြွက်တော်မူပြီ၊ (ဗျာဒိတ် ပေးတော်မူပြီ၊) (ကိုး?)။

ကောလိတော-သည်လည်းကောင်း၊ ဥပတိဿော စ-သည်လည်းကောင်း၊ ဒွေ၊ ဧတေ သဟာယကာ-တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဧတံ-သည်၊ မေ-၏၊ အဂ္ဂံ၊ ဘဒ္ဒယုဂံ-သော၊ သာဝကယုဂံ-သည်၊ ဘဝိဿတိ။ [ဤဂါထာ နှစ်ပုဒ်ကို သဂါထနာတင်ထေရ်တို့ မိန့်တော်မူသည်၊] ပေ၊ ဥပသမ္ပဒါ အဟောသိ။

အဘိညာတာနံ ပဋမော

၆၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ အဘိညာတာ အဘိညာတာ-အလွန် ထင်ရှားကုန်, အလွန် ထင်ရှားကုန်သော၊ [အမှတ်အသားအားဖြင့် သိအပ်ကုန်, အမှတ်အသားအားဖြင့် သိအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-အလွန် အသိအမှတ် ပြုအပ်ကုန်, အလွန် အသိအမှတ် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဤသို့ သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ၊] မာဂဓိကာ-မဂဓတိုင်း၌ နေကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာ-အမျိုးသားတို့သည်၊ ဘဂဝတိ-မြတ်စွာဘုရား (အထံတော်) ၌၊ ဗြဟ္မစရိယံ - မြတ်သော အကျင့်ကို၊ စရန္တိ -

ကျင့်ကြကုန်၏၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ ဥဒ္ဓေါယန္တိ ²–အောက်တန်းစားဟု အသိအမှတ်ပြုလျက် ကြည့်ရှုကြကုန်၏၊ ဝါ–အယုတ်သဘော, နှုတ်ဖြင့်မပြောဘဲ, တွေးတောကြံစည်ကြကုန်၏၊ (ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏!) ခိယျန္တိ–အပြစ်ကိုပြ, ရှုံ့ချကြကုန်၏၊ ဝိပါစေန္တိ–အရုပ်တကာနှံ့, စပ်ရာဖြန့်လျက်, အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏၊ (ကိုး – အဘယ်သို့ ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်သနည်း?၊) **"သမဏော ဂေါတမော–ရဟန်း ဂေါတမသည်၊ အပုတ္တကတာယ–သား မရှိသူတို့၏ အပြစ်အကျိုးငှာ၊ (သား မရှိခြင်းငှာ၊) ပဋိပန္နော–ကျင့်၏၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ဃရောယ–မုဆိုးမတို့၏အပြစ် အကျိုးငှာ၊ (မုဆိုးမ ဖြစ်အောင်၊) ပဋိပန္နော၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ကုလုပဒ္ဓေဒါယ–အမျိုးတို့၏ ပြတ်ခြင်းငှာ၊ (အမျိုး ပြတ်အောင်၊) ပဋိပန္နော–၏၊ ဣဒါနိ–ယခုအခါ၌၊ အနေန–ဤ ရဟန်း ဂေါတမသည်၊ ဧဒိုလသဟာသံ–ရယ်သွေးတစ်ထောင်ကို၊ ပဗ္ဗာဇိတံ–ရှင်ရဟန်း အပြစ်သို့ ရောက်စေအပ်ပြီ၊ (ရှင်ရဟန်း ပြုပေးအပ်ပြီ၊) သဠာယာနိ–သဠဉ်း ဆရာကြီး၏ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ အမုတေယျာနိ–ကုန်သော၊ ဣမာနိ ပရိဗ္ဗာဇက သတာနိ စ–တို့ကိုလည်း၊ ပဗ္ဗာဇိတာနိ–ကုန်ပြီ၊ အဘိညာတာ အဘိညာတာ–ကုန်သော၊ မာဂဓိကာ–ကုန်သော၊ ဣမေ ကုလပုတ္တာ စ–တို့သည်လည်း၊ သမဏော ဂေါတမေ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ"** ဣတိ–ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏၊ အပိသု–စင်စစ်၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ဒိသွာ–၍၊ ဣမာ ဂါထာယ–ဤ ဂါထာဖြင့်၊ စောဒေန္တိ–စေဒနာကုန်၏၊ (အပြစ်တင်ကုန်၏၊) (ကိုး?)၊ **"အာဂတော ခေါ ၊ပေ၊ နယိဿတိ"**တိ–ဟူ၍၊ (စောဒေန္တိ။)

ဂါထာအနက်။ ။မဟာသမဏော–ရဟန်းကြီးသည်၊ မာဂဓနံ–မဂဓတိုင်းသူတိုင်းသားတို့၏၊ ဂိရိဗ္ဗဇံ–တောင်ငါးလုံးရံ, နွားခြံသို့လို, ရာဂြိုဟ်သို့၊

၁။ ဥဒ္ဓေါယန္တိ စသည်။ ။နှုတ်နှင့် မပြောဘဲ မျက်စိဖြင့် **"အောက်တန်းစားတွေ"** ဟု ကြည့်ရှုမှုသည်လည်းကောင်း, စိတ်ထဲက အထင်သေးမှုသည်လည်းကောင်း **"ဥဒ္ဓေါယန္တိ"** မည်၏၊ [ဥဒ္ဓေါယ–အထင်အမြင်သေးမှု၊ ဝါ–ကဲ့ရဲ့မှု၊] အထင်သေးအမြင်သေး ဖြစ်ရုံမက နှုတ်ဖြင့် အပြစ်ကိုပြောလျက် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချမှုသည် **"ခိယျန္တိ"** မည်၏၊ [ခိယ–အပြစ်ကို ထင်ရှားပြမှု၊] တစ်နေရာ၌ အချင်းချင်း ပြောကြ ကဲ့ရဲ့ကြရုံမက ဟိုအရုပ် ဒီအရုပ် နှံ့သွားအောင် စပ်ရာ စပ်ရာ၌ မကောင်းသတင်း ပြောမှုသည် **"ဝိပါစေန္တိ"** မည်၏၊ [ဝိပါစေ–အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေသည်။]

အာဂတောာ–ရောက်လာပြီ၊ သဗ္ဗေ–အလုံးစုံကုန်သော သဠာယေ–သဠာယည်း ဆရာကြီး၏ တပည့်တို့ကို၊ နေတ္တာန–ဆောင်ယူပြီး၍၊ (ပြီးနောက်၊) ဒါနိ–၌၊ ကံ–အဘယ်သူ့ကို၊ နယိဿတိ–ဆောင်ယူလိမ့်ဦးမည်နည်း?။ [ကံသုခ်ြ **"သူ"**သည် အနက်မရှိသော နိပါတ်။]

ဘိက္ခု–တို့သည်၊ ဥဒ္ဓေယန္တာနံ–အောက်တန်းစားဟု, အသိအမှတ်ပြုလျက်, ကြည့်ရှုကြကုန်သော၊ ဝါ–အယုတ်သဘော, နှုတ်ဖြင့် မပြောဘဲ, တွေးတော ကြံစည်ကြကုန်သော၊ (ကဲ့ရဲ့ကြကုန်သော၊) ခိယျန္တာနံ–အပြစ်ကိုပြ, ရှုတ်ချကြ ကုန်သော၊ ဝိပါစေန္တာနံ–ရပ်တကာနှံ့, စပ်ရာဖြန့်လျက်, အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြ ကုန်သော၊ တေသံ မနုဿာနံ–ထိုလူတို့၏၊ (ဝစနံ–စကားကို၊) အသောသုံ– ကြားကြကုန်ပြီ၊ အထ–၌၊ တေ ဘိက္ခူ၊ ဘဂဝတော–အား၊ ဧတမတ္ထံ–ဤ အကြောင်းကို၊ အာရောစေသုံ–လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သော သဒ္ဒေါ– ထို ကဲ့ရဲ့သံသည်၊ စိရံ–ကြာရှည်စွာ၊ နဘဝိဿတိ–ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်၊ သတ္တာဟ မေဝ–ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးသာ၊ ဘဝိဿတိ–မည်၊ သတ္တာဟဿ–၏၊ အစ္စယေန– လွန်ရာ အခါ၌၊ အန္တရဓာယိဿတိ–ကွယ်ပျောက်လိမ့်မည်၊ ဘိက္ခဝေ၊ တေနဟိ– ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ယေ–အကြင် လူတို့သည်၊ တုမှေ–တို့ကို၊ ဣမာယ ဂါထာယ– ဖြင့်၊ စောဒေန္တိ (ကိ?)၊ **"အာဂတောာ ခေါ ၊ပေ၊ နယိဿတိ"**တိ–ဟူ၍၊ (စောဒေန္တိ)၊ တေ–ထို လူတို့ကို၊ တုမှေ–တို့သည်၊ (သင်တို့က၊) ဣမာယ ; ဂါထာယ၊ ပဋိစောဒေထ–ပြန်၍ စောဒနာကြကုန်လော့၊ (ပြန်၍ အပြစ်တင်ကြကုန်လော့၊ ကိ–အဘယ်သို့ အပြစ်တင်မည်နည်း?၊) **"နယန္တိ ၊ပေ၊ ဝိဓာနတ"**န္တိ–ဟူ၍၊ (ပဋိစောဒေထ)၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ မဟာဝီရာ–ကြီးမြတ်သော လုံ့လရှိတော်မူကုန်သော၊ တထာဂတာ–ဘုရားရှင်တို့သည်၊ သဒ္ဓမ္မေန–သူတော်ကောင်းတရားဖြင့်၊ (သူတော်ကောင်းတရားနှင့် အညီ၊) ဝေ–စင်စစ်၊ နယန္တိ–ဆောင်ယူတော် မူကြကုန်၏၊ ဓမ္မေန–ဖြင့်၊ (တရားနှင့်အညီ၊) နယမာနာနံ–ဆောင်ယူ တော်မူကြသော ဘုရားရှင်တို့၌၊ ဝါ–တို့ကို၊ ဝိဓာနတံ–(တရားနှင့်အညီ ဆောင်ယူတော်မူကြ၏ဟု) သိသူတို့၏ (သန္တာန်၌)၊ ကာ–အဘယ်သို့ သော၊ ဥဿူယာ–ငြူစူခြင်းသည်၊ (ဟောတိ–ဖြစ်နိုင်ပါတော့အုံ့နည်း?၊) **တစ်နည်း**၊ ကာ ဥဿူယာ–အဘယ်မှာ ငြူစူပါတော့အုံ့နည်း?။

တေန ခေါ် ပန သမယေန ၊ပေ၊ သက္ကပုတ္တိယာ-သာကိုဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ဖြစ်ကုန်သော၊ သမဏာ-တို့သည်၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ နေ့ဆဲ့ ကိရ-ဆောင်ယူကုန်သတဲ့၊ အဓမ္မေန-မတရားသဖြင့်၊ နော နေ့ဆဲ့ ကိရ-မဆောင်ယူကြ ဘူးတဲ့၊ ဣတိ-ဤသို့ သိ၍၊ ပေ၊ အန္တ ရဓာယိ-ပြီ။

သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ-သည်၊ နိဋ္ဌိတာ-ပြီ။

စတုတ္ထဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၁၅-ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထုကထာ

၆၄။ တေန ခေါ် ပန သမယေန-၌၊ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ အနုပဇ္ဈာယကာ-ဥပဇ္ဈာယ် မရှိကုန်သည်၊ အနာစရိယကာ-ဆရာ မရှိကုန်သည်၊ အနောဝဒိယမာနာ-မဆုံးမအပ်ကုန်သည်၊ (အဆုံးအမ မခံရကုန်သည်၊) အနနုသာသိယမာနာ-မသွန်သင်အပ်ကုန်သည်၊ (သွန်သင်လမ်းပြ မခံရကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဒုန္နိဝတ္ထာ-မကောင်းသဖြင့် ဝတ်အပ်သော သင်းပိုင်ရှိကုန်သည်၊ ဒုပ္ပာရုတာ-မကောင်းသဖြင့် ရမ်းအပ်, ရံ့အပ်သော ဧကသီ ရှိကုန်သည်၊ အနာကပ္ပသမ္ပန္နာ-ရဟန်းတို့၏ သွားပုံ စသော အမှုအရာနှင့် မပြည့်စုံကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပိဏ္ဍာယ စရန္တိ၊ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ ဘုဉ္ဇမာနာနံ-စားနေကုန်စဉ်၊ ဥပရိဘောဇနေပိ-ဘောဇဉ်၏ အထက်၌လည်း၊ (ထမင်းပွဲ၏ အထက်၌လည်း၊) ဥတ္တိဋ္ဌပတ္တံ-ဆွမ်းခံဖို့ရာ ယူလာအပ်သော သပိတ်ကို၊ ဝါ-စားကြွင်း ရှိသည်ဟု လူတို့ ထင်မှတ်အပ်သော သပိတ်ကို၊ ဥပနာမေန္တိ-ကပ်၍ ညွှတ်စေကြကုန်၏၊ **တစ်နည်း၊** ဥပရိ ဘောဇနေပိ-၌လည်း၊ ဥတ္တိဋ္ဌ-ဆွမ်းကို ရည်မှတ် ရပ်ပြီး၍၊ ပတ္တံ-ကို၊ ဥပနာမေန္တိ၊ [နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ နည်းတူပေးပါ။] ဥပရိခါဒနိယေပိ-ခဲဖွယ်၏ အထက်၌လည်း၊ ပေ၊ ဥပရိသာယနိယေပိ-သာယာဖွယ် (လျက်ဖွယ်)၏ အထက်၌လည်း၊ ၊ပေ၊ ဥပရိပါနိယေပိ-သောက်ဖွယ်၏ အထက်၌လည်း၊ပေ၊ သာမံ-ကိုယ်တိုင်၊ သူပမ္မိ-ဟင်းကိုလည်းကောင်း၊ သြဒနမ္မိ-ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝိညာပေတွာ-မိမိအလိုရှိကြောင်းကို သိစေ၍၊ (တောင်း၍၊) ဘုဉ္ဇန္တိ-စားကုန်၏၊ ဘတ္တဂ္ဂေပိ-ဆွမ်းစားကျောင်း၌လည်း၊ ဥစ္စာသုဒ္ဒါ-အထက်သို့ မြင့်တက်သော အသံရှိကုန်သည်၊

မဟာသဒ္ဒါ–ဘေးသို့ ကျယ်ပြန့်သောအသံရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟာရန္တိ၊ မုနုသာ ဥဒ္ဓေါယန္တိ ၊ပေ၊ (ကိုး?)၊ **"ကထံ ဟိ ၁ – အာဘယ့်ကြောင့်၊ သက္ကပုတ္တိယာ၊ သမဏာ–တို့သည်၊ ပေ၊ စရိသန္တိ နာမ–လှည့်လည်ကြကုန် သနည်း?၊ မုနုသာနံ ၊ပေ၊ ဥပနာမေသန္တိ နာမ–ညွှတ်စေကြကုန်သနည်း၊ သာမံ ၊ပေ၊ ဘုဉ္ဇိသန္တိ နာမ–စားကြရကုန်သနည်း၊ ဘတ္တဂ္ဂေပိ ၊ပေ၊ ဝိဟာရိသန္တိ နာမ–နေကြရကုန်သနည်း?၊ ဗြာဟ္မဏာဟောဇနေ–ဗြာဟ္မဏတို့ကို ထမင်းကျွေးရာ အရပ်၌၊ ဗြာဟ္မဏာ သေယျထာပိ–ဗြာဟ္မဏတို့ကဲ့သို့ပါတကား"**၊ ဣတိ–ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ ရှုံ့ချ အပြစ်ကို ကျယ်ပြန့်စေကြကုန်၏။

ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဥဒ္ဓေါယန္တောနံ–ကုန်သော၊ ပေ၊ တေသံ မုနုသာနံ–တို့၏၊ (ဝစနံ–ကို၊) အသေသာသုံ၊ ယေ တေ ဘိက္ခူ–အကြင် ရဟန်းတို့သည်၊ အပ္ပိစ္ဆာ–ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ နည်းသော အလိုရှိကုန်၏၊ ဝါ–အလိုမ်ရှိကုန်၊ သန္တုဋ္ဌာ–ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ နှစ်သက်ရောင့်ရဲကုန်၏၊ လဒ္ဓိနော–မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်းရှိကုန်၏၊ ကုက္ကုစ္စကာ–ဝိနယကုက္ကုစ္စ ရှိကုန်၏၊ သိက္ခာကာမာ–သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားကုန်၏၊ တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဥဒ္ဓေါယန္တိ ၊ပေ၊ ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ ၊ပေ၊ ဝိဟာရိသန္တိ နာမ–ကုန်သနည်း?၊ ဣတိ–ကုန်၏၊ ပေ၊ အာရောစေသုံ–လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

အထ ခေါ–၌၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဧတသ္မိံ နိဒါနေ–ဤ အကြောင်းကြောင့်၊ ဧတသ္မိံ ပကရဏေ–ဤ အရာကြောင့်၊ (ရဟန်းတို့၏ ဒုန္နိဝတ္ထ, ဒုပ္ပာရုတ, အနာဂတပ္ပသမ္ပန္န ဖြစ်လျက် ဆွမ်းခံလှည့်လည်ခြင်းစသော ဤ အကြောင်းအရာကြောင့်၊) ဘိက္ခုသံဃံ–ရဟန်းအပေါင်းကို၊ သန္နိပါတာပေတ္တာ–အတူတကွ ပေါင်းဆုံကျရောက်စေပြီး၍၊ ဝါ–စည်းဝေးစေပြီး၍၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ပဋိပုစ္ဆိ–မေးတော်မူပြီ၊

၁။ ကထံ ဟိ နာမ။ ။ကထံ ဟိ နာမနှင့် ယှဉ်ရာ၌ အတိတ်အနက်ဝယ် အနာဂတ်ဝိဘတ် သက်ရုပ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋ္ဌီကာ, ဒုတိယအုပ်, စာမျက်နှာ (**၁၄၅**)၌လည်းကောင်း, ကြိယာပုဒ်ကို နာမသဒ္ဒါနှင့် တွဲ၍ အနက်ပေးပုံကို စာမျက်နှာ (**၂၇၅**)၌လည်းကောင်း ပြထားပြီ၊ မြန်မာများကလည်း ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ရာဝယ် အတိတ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း အနာဂတ် စကားလုံးဖြင့် သုံးကြ၏၊ ဥပမာ–**"သူတို့ ဘာပြုလို့ အချိန်မတော် သွားကြပါလိမ့်?, သူ ငါမသိဘဲ ဘာပြုလို့ စားပါလိမ့်"** စသည်တည်း၊ ထို **"လိမ့်"**ဟူသော စကားသည် အတိတ်၌ သုံးထားအပ်သော စကားတည်း။

(ကိ?)၊ **"ဘိက္ခဝေ–ဘိက္ခုတို့၊ ဘိက္ခု–တို့သည်၊ ဒုန္နိဝတ္ထာ ၊ပေ၊ စရန်၌ ကိရ–လှည့်လည်ကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သင်္ခ–မှန်သလော၊ မနုဿာနံ ၊ပေ၊ ဥပနာမေန္တိ ကိရ–ညွတ်စေကြကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သင်္ခ–လော?၊ သာမံ ၊ပေ၊ ဘုဉ္ဇန္တိ ကိရ–စားကြကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သင်္ခ–လော?၊ ဘတ္တဂ္ဂေပိ ၊ပေ၊ ဝိဟာရန္တိ ကိရ–နေကြကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား သင်္ခ–လော?၊"** ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ **"ဘဂဝါ–မြတ်စွာဘုရား၊ သင်္ခ–မှန်ပါ၏၊"** ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။

ဗုद्ध–သော၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဝိဂရဟိ–ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီ၊ (ကိ?)၊ **"ဘိက္ခဝေ–တို့၊ မောဃပုရိသာနံ–ဗျာန် မဂ် ဖိုလ် မမှီး အချည်းနှီးသော ယောက်ျားဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ–ထို ရဟန်းတို့၏၊** (ကမ္မံ–အလုပ်သည်၊) **အနနုစ္ဆဝိကံ–ရဟန်းအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဟိရီ သြတ္တပ္ပ အစရှိသောတရား, မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် သာသနာတော်တို့၏ အရိပ်အရောင်ဖြစ်သော သုန္ဒရတာဂုဏ်သို့ အစဉ်မလိုက်၊ ဝါ–မလျှောက်ပတ်၊** (**အနနုစ္ဆဝိကတ္တာ–ကြောင့်၊**) **အနနုလောမိကံ–ရဟန်းအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဟိရီ သြတ္တပ္ပ အစရှိသောတရား, မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် သာသနာတော်တို့အား လျော်စွာ မဖြစ်၊ ဝါ–မလျော်၊** (**အနနုလောမိကတ္တာ–ကြောင့်၊**) **အပ္ပဋိရူပံ–ရဟန်းအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ဟိရီ သြတ္တပ္ပ အစရှိသောတရား, မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် သာသနာတော်နှင့် တူသောသဘောမရှိ၊ ဝါ–မသင့်တော်၊** (**အပ္ပဋိရူပတ္တာ–ကြောင့်၊**) **အသာမဏကံ–ရဟန်းတို့၏ အလုပ်မဟုတ်၊** (**အသာမဏကတ္တာ–ကြောင့်၊**) **အကပ္ပိယံ–ရဟန်းတို့အား မအပ်၊**(**အကပ္ပိယတ္တာ–ကြောင့်၊**) **အကရဏီယံ–ရဟန်းတို့သည် မပြုသင့် မပြုထိုက်၊** [**အနနုစ္ဆဝိကံ** စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို သုဒိန္နကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ၊] **ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ တေ မောဃပုရိသာ–တို့သည်၊ ၊ပေ၊ ဝိဟာရိဿန္တိ နာမ–ကုန်သနည်း?၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဧတံ–ဤ အလုပ်သည်၊ အပ္ပသန္နာနံ–သာသနာတော်၌ မကြည်ညိုသေးသူတို့၏၊ ပသာဒါယ ဝါ–ကြည်ညိုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပသန္နာနံ–သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုပြီးသူတို့၏၊ ဘိယ္ယောဘावါယ ဝါ–ကြည်ညိုခြင်း၏ လွန်စွာဖြစ်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဝါ–အကြည်ညို တိုးပွားခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ နေ–မဖြစ်၊ ဘိက္ခဝေ၊ အထ ခေါ–စင်စစ်ကား၊ ဧတံ–ဤ အလုပ်သည်၊ အပ္ပသန္နာနံ–တို့၏၊ အပ္ပသာဒါယ စ–မကြည်ညိုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပသန္နာနံ–ကုန်သော၊ ကေစိနံ–အချို့သော ပုထုဇဉ်တို့၏၊ အညထတ္တာယ စ – ကြည်ညိုခြင်းမှ တစ်ပါးသော အပြား၏**

ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဝိပွဋ္ဌိသာရအကျိုးတူလည်းကောင်း၊ (ယောတိ)၊" ဣတိ–ဤသို့ ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီ။

အထ–ထိုမှ နောက်၌၊ ဘဂဝါ၊ တေ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ အနေကပရိယာယေန–တစ်ပါးမက များစွာသော အကြောင်းဖြင့်၊ ဝါ – ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးဖြင့်၊ ဒုဗ္ဘရတာယ ¹ – မိမိသည်လည်းကောင်း, ဒါယကာတို့သည်လည်းကောင်း ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆောင်ရွက်အပ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသင်္ခရ ² ၏လည်းကောင်း၊ ဒုပ္ပေါသတာယ–မိမိသည်လည်းကောင်း, ဒါယကာတို့သည်လည်းကောင်း, ခဲယဉ်းသဖြင့် မွေးမြူအပ်သော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏

အမှာ။ ။ယခုပြမည့် အဓိပ္ပာယ်များကို ပါရာဇိကဏာဘာသာဋ္ဌီကာ, သုဒိန္နကဏ္ဍမှ လျော်သလို ယူထားပါသည်၊ ဝစနတ္ထကို ထိုင်၍ ကြည့်ပါ၊ **"ဒုဗ္ဘရတာ"** စသည်၌ **"ဒုဗ္ဘရ"**အရ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရည်သော်လည်း ကိုယ်နှင့်စိတ်ကို အရကောက်ရပုံကို ထိုင်၍ ပြခဲ့ပြီ။

၁။ **ဒုဗ္ဘရတာယ, ဒုပ္ပေါသတာယ။** ။သူ၏ စားဝတ်နေရေး တာဝန်ကို ဆောင်နေရသည်မှာ လွန်စွာ ကြီးလေးသောကြောင့် ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆောင်ရွက် မွေးမြူအပ်သော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါးကို **"ဒုဗ္ဘရ, ဒုပ္ပေါသ"**ဟု ခေါ်၏၊ ထို ဒုဗ္ဘရ, ဒုပ္ပေါသ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ (ဒုဗ္ဘ–ရတာ)ဟူသည် အစားအသောက် စသည်၌ ဇီဝကြောင်ခြင်း (ကြေ (ကျီ)များခြင်း) တည်း၊ ထို ဇီဝကြောင်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ အသင်္ခရတည်း၊ ထို့ကြောင့် **"ဒုဗ္ဘရတာ"**အရ ဇီဝကြောင်ခြင်းကို မုချ၊ အသင်္ခရကို ဖလူပစာရအားဖြင့် ကောက်ပါ။

၂။ **အသင်္ခရ။** ။သင်္ခရ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားကို **"အသင်္ခရ"**ဟု ခေါ်၏၊ ထို သင်္ခရကား ပါတိမောက္ခသင်္ခရသီလကို စောင့်ထိန်းခြင်း, ဣန္ဒြိယသင်္ခရသီလဖြင့် သတိထားခြင်း, အအေး အပူ – အကောင်း မကောင်းကို သည်းခံခြင်း (ခန္တီ), ကာမဝိတက် စသည်ကို ပယ်နိုင်အောင် ကြိုးစားခြင်း (ဝိရိယ), တဏှာ ဒိဋ္ဌိ ဒုစ္စရိတ အဝိဇ္ဇာတို့ကို ဖြတ်တတ်သောဉာဏ်ဟု ငါးမျိုးရှိ၏၊ ထို ငါးမျိုး၏ မရှိခြင်း (မဖြစ်ခြင်း) ကို **"အသင်္ခရ"**ဟု ခေါ်၏၊ ဤ အသင်္ခရကြောင့်ပင် ယခုအခါ သာသနာတော်ကြီး ဆုတ်ယုတ်နေပါသည်။

ဆောင်ရွက်, မွေးမြူနိုင်ခဲပုံ။ ။ မိမိကိုယ်, မိမိစိတ်ကို တရားဖြင့် ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်မှု, သည်းခံမှု–သင်္ခရ မရှိသူသည် အချဉ်ရလျှင် အချိုရှာတတ်၏၊ အိမ်တစ်အိမ်မှ ရအပ်သော ဆွမ်းနှင့် ဟင်းကို အခြား တစ်နေရာ ရောက်လျှင် သွန်ပစ်တတ်၏၊

ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရ၏လည်းကောင်း၊ မဟိစ္ဆတာယ ² –ပစ္စည်းလေးပါး တို့၌ များသော အလိုရှိသော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရ၏ လည်းကောင်း၊ အသန္တုဋ္ဌိတာယ–ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ နှစ်သက် ရောင့်ရဲခြင်း မရှိသော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရ၏လည်းကောင်း၊ သင်္ဂီကာယ ³ –အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့နှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်း၏ လည်းကောင်း၊ ဝါ–ပေါင်းသင်း နေထိုင်ကြောင်း အသံဝရ၏လည်းကောင်း၊ ကောသဇ္ဇသ ⁴ – ပျင်းရိသော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝါ –

ဤ နည်းအားဖြင့် သူ့စိတ်တိုင်းကျ မရနိုင်သောကြောင့် မကျေမနပ်နှင့် အငတ်ခံရ တတ်၏၊ ဤကား မိမိကို မိမိ ဆောင်ရွက်, မွေးမြူဖို့ ခဲယဉ်းပုံတည်း၊ တချို့ ကိုယ်တော်ကား ဒကာ, ဒကာမတို့က ဆွမ်းကောင်း, ဟင်းကောင်း လောင်း လှူသော် လည်း မျက်နှာ ကြည်ကြည်လင်လင် မရှိ၊ မျက်မှောင်ကုတ်လျက် မကျေနပ်သော အမူအရာကို ပြတတ်၏၊ ထို အလှူရှင်တို့၏ မျက်မှောက်မှာပင် (သဒ္ဓါ ပျက်ချင် ပျက်ပစေဟူသော စိတ်ထားဖြင့်) လူ, သာမဏေတို့အား ပေးလိုက်တတ်၏၊ ထို ကိုယ်တော်သည် ဒါယကာ, ဒါယိကာမတို့ အကိုးကွယ်ခက်, တာဝန်ဆောင်ဖို့ ခက်သော **"ဒုဘ္ဘရ, ဒုပ္ပောသ"** တည်း။

၃။ မဟိစ္ဆတာယ, အသန္တုဋ္ဌိတာယ။ ။ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ များသော အလို ရှိသော, မကျေနပ် မရောင့်ရဲနိုင်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးသည် **"မဟိစ္ဆ, အသန္တုဋ္ဌိ"**မည်၏၊ ထို၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော အတိလောဘသည်လည်းကောင်း, ထို၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော အသံဝရသည်လည်းကောင်း, **"မဟိစ္ဆတာ, အသန္တုဋ္ဌိတာ"** မည်၏၊ အသံဝရ ဟူသည်လည်း လောဘကို မထိန်းသိမ်းနိုင်အောင် သီလပျက်မှု စသည်များတည်း။

၄။ သင်္ဂီကာယ။ ။ **"သင်္ဂီကာ"**ဟူသည် အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် ပျော်ပျော်ပါးပါး ရောရောနှောနှော နေခြင်းဟူသော ဂဏသင်္ဂီကာ၊ တစ်ပါးတည်း နေစေကာမူ ကာမ, ဗျာပါဒ, ဝိဟိံသာ–ဝိတက်တို့ကို ကြံစည်၍ နေခြင်းဟူသော ကိလေသသင်္ဂီကာတည်း၊ [ဤ သင်္ဂီကာဖြင့် ကာယဝိဝေက, စိတ္တဝိဝေက မရှိခြင်းကို ပြတော်မူသည်၊] ဤ၌ကား အသံဝရကို ဖလူပစာရအားဖြင့် ယူပါ။

၅။ ကောသဇ္ဇသ။ ။ ကာမဝိတက် စသည်တို့၏ အလိုသို့ လိုက်လျက်_ဝိရိယ ကင်း၍ ညံ့ဖျင်း ပေါ့လျော့သော ပမာဒတရားဖြင့် နေသူကို **"ကုသီတ–ကုသိုလ်ကိစ္စ၌ စက်ဆုတ်အပ်စွာ ဆုတ်နစ်သူ=ပျင်းရိသူ"**ဟု ခေါ်၏၊ [ကာမစ္ဆန္ဒဗျာပါဒဝိဟိံသာဝိတက္ကဝသိတာယ ကုသီတံ၊–ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာ, ယမကဝဂ်, မဟာကာဠတ္ထေရဝတ္ထု၊] ထို ကုသီတ (ကုသီဒ)၏ ဖြစ်ကြောင်း အကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပာဒ်ကိုလည်းကောင်း, ထို၏ အကြောင်းရင်း ဖြစ်သော အသံဝရကိုလည်းကောင်း **"ကောသဇ္ဇ"**ဟု ခေါ်သည်။

ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အသံဝရ၏ လည်းကောင်း၊ အဝဏ္ဏ-ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အပြစ်ကို၊ ဘာသိတွာ-မိန့်တော်မူပြီး၍၊ အနေကပရိယာယေန-ဖြင့်၊ သုဘရတာယ [1]-မိမိသည်လည်းကောင်း, ဒါယကာတို့သည်လည်းကောင်း လွယ်ကူစွာ ဆောင်ရွက်အပ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရ၏ လည်းကောင်း၊ သုပေါသတာယ-မိမိသည်လည်းကောင်း, ဒါယကာ တို့သည်လည်း ကောင်း, လွယ်ကူစွာ မွေးမြူအပ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရ၏ လည်းကောင်း၊ အပ္ပိစ္ဆသ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ အလိုမရှိသော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရ၏ လည်းကောင်း၊ သန္တုဋ္ဌသ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ နှစ်သက်ရောင့်ရဲသော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ လည်းကောင်း၊ ဝါ-၏ လည်းကောင်း၊ သလ္လေခသ [2]-ကိလေသာတို့ကို နည်းပါးအောင်ခြစ်ပစ်တတ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ လည်း ကောင်း၊ ဝါ-၏ လည်းကောင်း၊ ဓုတသ-ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ခါချုတတ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၏ လည်းကောင်း၊ ဝါ-၏ လည်းကောင်း၊ ပါသာဒိကသ [3]-

---

၁။ **သုဘရတာယ စသည်။** ။**"သုဘရ"**စသည် ဖြစ်ပုံကို **"ဒုဗ္ဘရ"**စသည်၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ၊ **"သုဘရတာ"**စသော ပုဒ်တို့၏အရ သံဝရကို ဖလူပစာရ အားဖြင့် ကောက်ပါ၊ **"အပ္ပိစ္ဆသ"** စသည်၌ ဘာဝပစ္စည်း မပါသော်လည်း သံဝရကို အရကောက်ရသောကြောင့် အထက်ပါအတိုင်း အနက်ပေးပါသည်၊ သို့မဟုတ် ကရဏသာဓ် ကြ၍သော်လည်း **"အပ္ပိစ္ဆသ-ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ အလိုမရှိကြောင်း သံဝရ၏၊"** ဤသို့ စသည်ဖြင့် အနက်ပေးပါ။

၂။ **သလ္လေခသ, ဓုတသ။** ။ကိလေသာတို့ကို နည်းပါးအောင် ခြစ်ပစ်တတ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို **"သလ္လေခသ"**ဟုလည်းကောင်း, နည်းပါးအောင်သာ မက အကြွင်းအကျန် မရှိအောင် လှုပ်ခါချုတတ်သော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို **"ဓုတသ"** ဟုလည်းကောင်း ခေါ်၏၊ ထို၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော သံဝရကို ဖလူပစာရအားဖြင့် ကောက်ပါ။

၃။ ပါသာဒိကသ။ ။ပါသာဒိက၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပါသာဒိကသည် ကာယဝါစာ အပါသာဒိက, စိတ္တအပါသာဒိကဟု နှစ်မျိုးရှိ၏၊ ထိုတွင် ကာယဒုစရိုက်, ဝစီဒုစရိုက်များသည် ကာယဝါစာအပါသာဒိကတည်း၊ ကာမဝိတက်စသော အကုသလ ဝိတက် သုံးပါးသည် စိတ္တအပါသာဒိကတည်း၊ ထို့ကြောင့် ကာယဒုစရိုက်, ဝစီဒုစရိုက်

ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ဝါ–၏လည်းကောင်း၊ အပစယသ ° –ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–၏လည်းကောင်း၊ ဝိရိယာရမ္ဘသ–ဝိရိယကို အားထုတ်သော ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ သံဝရ၏လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏံ–ဂုဏ်ကို၊ ဘာသိတွာ–မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ တဒနုစ္ဆဝိကံ–ထို ပညတ်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော သိက္ခာပုဒ်အား လျှောက်ပတ်သော၊ [ကံကို ပညတ်တော်မူရာ၌ **"ထို ပညတ်တော်မူအပ်လတ္တံ့သော ကံအား လျှောက်ပတ်သော"**ဟု ဆိုပါ။] **တစ်နည်း၊** တဒနုစ္ဆဝိကံ–ထို ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော သံဝရအား လျော်သော၊ ဓမ္မိ–တရားရှိသော၊ ကထံ–စကားကို၊ ကတွာ–၍၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ အာမန္တေသိ–မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကိုး?)။ [ဤ အမေး၏ အဖြေသည် သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ် အဆုံးမှ ပြီးဆုံးလိမ့်မည်။]

၆၅။ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဥပဋ္ဌာယံ–ဥပဋ္ဌာယ်ကို၊ (ဥပဋ္ဌာယ်၏ အဖြစ်ကို၊) (ဂဟေတုံ–စိတ်ဖြင့် မှတ်ယူခြင်းငှာ၊) အနုဇာနာမိ–ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ [ဤ၀ါကျ၌ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဥပဋ္ဌာယော–သည်၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကမှိ–ဥပဋ္ဌာယ်ယူ, အတူနေတပည့် အပေါ်၌၊ ပုတ္တစိတ္တံ–သားခ၌ ဖြစ်သော စိတ်ကို၊ ဥပဋ္ဌပေဿတိ–ကပ်၍ တည်စေလိမ့်မည်၊ (ဖြစ်စေလိမ့်မည်၊) သဒ္ဓိဝိဟာရိကော–သည်၊ ဥပဋ္ဌာယမှိ–၌၊ ပိတုစိတ္တံ–အဖခ၌ဖြစ်သော စိတ်ကို၊ ဥပဋ္ဌပေဿတိ– မည်၊ ဧဝံ– သို့၊ (ဤနည်းအားဖြင့်၊) တေ– ထို ဥပဋ္ဌာယ်နှင့်

မဖြစ်အောင် အကုသလဝိတက် သုံးပါး၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော နေက္ခမ္မ, အဗျာပါဒ, အဝိဟိ'သာဝိတက် ဖြစ်အောင် ကြိုးစားနေသော ကိုယ်နှင့် စိတ်ကို **"ပါသာဒိက–ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကိုယ် စိတ်"**ဟု မှတ်ပါ။ [သံဝရကို ဖလူပစာရ အားဖြင့် ကောက်။]

၁။ အပစယသ, ဝိရိယာရမ္ဘသ။ ။ ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးကြောင်း နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ ကြိုးစားနေသော ကိုယ်နှင့် စိတ်ကို **"အပစယသ"**ဟုလည်းကောင်း, ဝိရိယာရမ္ဘဝတ္ထု ရှစ်ပါးနှင့်အညီ ကြိုးစားနေသော ကိုယ်နှင့်စိတ်ကို **"ဝိရိယာရမ္ဘသ"** ဟုလည်းကောင်း ခေါ်၏။ [ဝိရိယာရမ္ဘ ဝတ္ထုရှစ်ပါးကို အဋ္ဌက အင်္ဂုတ္တရ, ဒုတိယ–ပဏ္ဏာ, ၈–ဝဂ်, ၁၀–သုတ်၌ ကြည့်ပါ။]

သဒ္ဓိဝိဟာရိကတို့သည်၊ အညမည်–အချင်းချင်း၊ သဂါရဝါ [1] –ရိုသေလေးစားခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (တပည့်က ရိုသေလေးစားခြင်း, ဆရာက ဂရုစိုက်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ သပ္ပတိဿာ–မိုခိုအားထား ကိုးစားခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ **တစ်နည်း၊** သပ္ပတိဿာ–မိုခိုအားထားအပ်သူနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (မိုခိုအပ်သော ဆရာ, အားထားအပ်သော တပည့်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊) သဘာဂဝုတ္တိကာ–သဘောတူသော အသက်မွေးမှု ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရန္တာ–နေကုန်လတ်သော်၊. ဣမသ္မိं ဓမ္မဝိနယေ–တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ ဤသာသနာတော်၌၊ ဝုဒ္ဓိं–(သီလ, သမာဓိ, ပညာအားဖြင့်) ကြီးပွား ခြင်းသို့၊ ဝိရုဠှိं– စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဝေပုလ္လံ– ပြန့်ပြောကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇိသန္တိ–ရောက်ကုန်လိမ့်မည်။

ဘိက္ခဝေ ဧဝဉ္စ ပန–ဤသို့လျှင်၊ ဥပဇ္ဈာယော–ကို၊ ဂဟေတဗ္ဗော–ယူထိုက်၏၊ ကေ၀ဲ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂံ–ကို၊ ကရိတ္တာ–၍၊ **တစ်နည်း၊** ကေ၀ဲ ဥတ္တရာသင်္ဂံ၊ ကရိတ္တာ–လက်ကန်တော့တင်၍၊ ပါဒေ–ခြေတို့ကို၊ ဝန္ဒိတ္တာ–ရှိခိုး၍၊ ဥက္ကုဋိကံ–ဆောင့်ကြောင့်၊ နိသီဒိတ္တာ–ထိုင်၍၊ အဉ္ဇလိं–လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေတ္တာ–ချီးမြှောက်၍၊ ဧवं–သို့၊ ဝစနီယော–ဆိုထိုက်သည်၊ အသေ–ဖြစ်၏၊ (ကိं–အဘယ်သို့ ဆိုထိုက်သနည်း?၊) **"ဥပဇ္ဈာယော မေ ၊ပေ၊ ဟောဟိ"**တိ–ဟူ၍၊ (ဝစနီယော အသေ၊) [ဘန္တေ–အရှင်ဘုရား၊ မေ–တပည့်တော်၏၊ ဥပဇ္ဈာယော–အပြစ်ငယ် အပြစ်ကြီး, အသီးသီးကို, အနီးချဉ်းကပ်, ကြည့်ရှုသွန်သင်တတ်သော ဥပဇ္ဈာယ်သည်၊ ဟောဟိ–ဖြစ်တော်မူပါ၊] **"သာဟု–ကောင်း၏၊"** ဣတိ ဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ **"လဟု–ပေါ့ပါ၏၊"** [ငါ့မှာ သင်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ဖြစ်ဖို့ အရေးဌ ဝန်မလေးပါ၊ တာဝန်ပေါ့ပါ၏၊–ဟူလို၊] ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ **"သြပါယိက်–နည်းလမ်းဌ ယှဉ်ပါ၏၊"** [သင်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ယူခြင်းသည် နည်းလမ်းကျပါ၏၊ နည်းလမ်းကျမှုကြောင့် သင်ဟာ ယနေ့မှ စ၍ ငါ၏တာဝန် ဖြစ်နေ၏၊–ဟူလို၊] ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ **"ပတိရူပ်–သင့်လျော်ပါ၏၊"** [သင်၏ ဥပဇ္ဈာယ်ယူခြင်းသည် သင့်လျော်ပါ၏၊ – ဟူလို၊] ဣတိ ဝါ – သော်လည်းကောင်း၊

၁။ **သဂါရဝါ စသည်။** ။ ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ **"ပတိဿော"**ပုဒ်ကို ဋီကာ၌ ပတိ ပုဗ္ဗ+သု ဓာတ်+အ ပစ္စည်းဖြင့် **"ပတိသဝန် ပတိဿော"**ဟု ပြု၍ **"သပ္ပတိဿာ–ရှေးရှုနားထောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊"** ဟု ဖွင့်သေး၏၊ ထိုအနက်သည် တပည့်ဖြစ်သူတို့ အတွက်သာ ရသောကြောင့် **"အညမည်"**ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ဤနေရာနှင့် မလျော်ပါ။

"ပါသာဒိကေန–ကြည်ညိုခြင်းကို ဆောင်နိုင်သော ကိုယ်, နှုတ်, စိတ် အမူအရာ ဖြင့်၊ သမ္ဘာဒေဟိ–သီလ, သမာဓိ, ပညာ သုံးပါးသော သိက္ခာကို ပြိုးစီးစေ လော့၊" ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ကာယေန–ကိုယ်ဖြင့်၊ ဝိညာပေတိ–သိစေအံ့၊ ဝါစာယ–နှုတ်ဖြင့်၊ ဝိညာပေတိ–အံ့၊ ကာယေန–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝါစာယ–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိညာပေတိ–အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥပဇ္ဈာယော–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဂဟိတော–ယူအပ်သည်၊ (ယူအပ်ရာရောက်သည်၊) ဟောတိ၊ ကာယေန၊ နှ ဝိညာပေတိ–အံ့၊ ပေ၊ ဂဟိတော နှ ဟောတိ။

၆၆။ ဘိက္ခဝေ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန–သည်၊ ဥပဇ္ဈာယမှိ–ဥပဇ္ဈာယ်(အပေါ်)၌၊ သမ္ဘာ–စွာ၊ ဝတ္တိတဗ္ဗံ–ကျင့်ရာ၏၊ (ကျင့်ရမည်၊) တတြ–ထို **"သမ္ဘာ ဝတ္တိတဗ္ဗံ"** ဟူသော စကားရပ်၌၊ အယံ–ဤ မိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့ကား၊ သမ္ဘာဝတ္တနာ–ကောင်းစွာ ကျင့်ပုံတည်း၊ (ကျင့်နည်းတည်း။)

နံနက် စောစော၌ ပြုရမည့် ဝတ်များ။ ။ကာလသေဝ – စောစော၌ပင်၊ (အရုဏ်မတက်မီပင်၊) ဝုဋ္ဌာယ–ထ၍၊ ဥပါဟနာ–ဖိနပ်တို့ကို၊ သြမုဠိတွာ–ချွတ်၍၊ ဧကံသं ၊ပေ၊ ဒန္တကဋ္ဌ–ဒန်ပူ(တံပူ)ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ–ပေးထိုက်၏၊ (ကပ်ထိုက်၏၊) မုခေါဒကံ–မျက်နှာသစ်ရေကို၊ ၊ပေ၊ အာသနံ–နေရာကို၊ ပညပေတဗ္ဗံ–ခင်းထိုက်၏၊ ယာဂု–ယာဂုသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဘာဇနံ–ခွက်ကို၊ ဓောဝိတွာ–ဆေး၍၊ ယာဂု–ကို၊ ဥပနာမေတဗ္ဗာ–(ဥပဇ္ဈာယ်၏) အနီးသို့ ညွှတ်စေထိုက်၏၊ ဝါ–ကပ်ထိုက်၏၊ ယာဂုံ–ကို၊ ပိတသ–သောက်ပြီးသော ဥပဇ္ဈာယ်အား၊ ဥဒကံ ဒတ္တာ ဘာဇနံ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ–ပြန်ယူ၍၊ နိစ်–နိမ့်သည်ကို၊ ကတ္တာ–၍၊ [ရိုသေသောအားဖြင့် ကိုယ်ကို မတ်မတ်ကြီး မထားဘဲ နှိမ့်၍–ဟူလို၊] သာဓုကံ–ကောင်းမွန်စွာ၊ အပ္ပဋိဃံသန္တေန–မထိမခိုက်ဘဲ၊ ဓောဝိတွာ၊ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ–သိုမှီး သိမ်းဆည်းထိုက်၏၊ ဥပဇ္ဈာယမှိ–သည်၊ ဝုဋ္ဌိတေ–ထပြီးလတ်သော်၊ အာသနံ–ကို၊ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗံ–ရုပ်သိမ်းထိုက်၏၊ သော ဒေသော–ထို အရပ်သည်၊ (ဥပဇ္ဈာယ်နေရာ ထို အရပ်သည်၊) ဥက္လာပေါ–စွန့်ပစ်ထိုက်သော အမှိုက်အပေါင်းရှိသည်၊ (အမှိုက်ရှုပ်နေသည်၊) သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ၊) သော ဒေသော–ကို၊ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗော–တံမြက်လှည်းထိုက်၏။

ဆွမ်းခံချိန်၌ ပြုရမည့်ဝတ်များ။ ။ဥပဇ္ဈာယော ဂါမံ၊ ပဝိသိတုကာမော–ဝင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိဝါသနံ–ရွာဝတ်သင်းပိုင်ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပဋိနိဝါသနံ–ကျောင်းဝတ်သင်းပိုင်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ–ယူထိုက်၏၊ ကာယဗန္ဓနံ–ခါးပန်းကြိုးကို၊ ပေ၊ သဂုဏ်–အထပ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်ကို၊ ကတ္တာ–၍၊ **တစ်နည်း**၊ သဂုဏ် ကတ္တာ–ထပ်၍၊ သံဃာဋိယော–ကေသီနှင့် သင်္ကန်းကြီးတို့ကို၊ ဒါတဗ္ဗာ–ပေးထိုက်ကုန်၏၊ ဓောဝိတ္တာ၊ သောဒကော–ရေနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ပတ္တော–ကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ [ဆွမ်းခံခါနီးဌ် သပိတ်ကို ရေဆေးပြီးနောက် မသုတ်ပါနှင့်, ရေဆေးပြီးသားအံ့တိုင်း ပေးပါ၊–ဟူလို၊]ဥပဇ္ဈာယော၊ ပစ္ဆာသမဏံ–နောက်ပါရဟန်းကို၊ သစေ အာကင်္ခတိ–အကယ်၍ အလိုရှိအုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ တိမဏ္ဍလံ–ပုဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဖက်, ချက်ဟူသော အဝန်းသုံးပါးကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန–ဖုံးအုပ်လျက်၊ ပရိမဏ္ဍလံ–ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းဝိုင်းစွာ၊ နိဝါသေတွာ–သင်းပိုင်ကို ဝတ်၍၊ ကာယဗန္ဓနံ–ကို၊ ဗန္ဓိတ္တာ–ဖွဲ့၍၊ သဂုဏံ ကတ္တာ၊ သံဃာဋိယော–တို့ကို၊ ပါရုပိတ္တာ–ရုံ၍၊ [ဤ စကားတော်ကို ထောက်၍ ရှေးခေတ်က ဧကသီနှင့် နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးကို ထပ်၍ ရုံကြောင်းကို သိရ၏၊] ဂဏ္ဌိကံ–အနားပတ်သီးကို၊ ပဋိမုဉ္စိတ္တာ–စွပ်၍၊ (တပ်၍၊) ဓောဝိတ္တာ ပတ္တံ၊ ဂဟေတ္တာ–ယူ၍၊ ဥပဇ္ဈာယဿ–၏၊ ပစ္ဆာသမဏေန–သည်၊ ဟောတဗ္ဗံ–ဖြစ်ရာ၏၊ အတိဒူရေ–အလွန်ဝေးသော အရပ်၌၊ (အလွန်ဝေးသော အရပ်က၊) နဂ္ဂေ ဗဟိ–မသွားရာ၊ အစ္ဆာသန္နေ–အလွန်နီးသော အရပ်၌၊ ပေ၊ ပတ္တပရိယာပန္နံ–သပိတ်၌ အကျုံးဝင်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ–ခံယူထိုက်၏၊ [ဥပဇ္ဈာယ်၏ သပိတ်ထဲက ပြည့်နေသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို မိမိ သပိတ်ထဲသို့ ပြောင်းထည့်ပါ၊–ဟူလို၊ အဌကထာ၌ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ပြည့်နေသော ဥပဇ္ဈာယ်၏ သပိတ်နှင့် မိမိ သပိတ်ကို လဲလှယ်၍ ယူပါဟု မိန့်သေး၏။] ဥပဇ္ဈာယဿ – သည်၊ ဘဏာမာနဿ–စကားပြောစဉ်၊ အန္တရန္တရာ–အကြား အကြား၌၊ ကထာ–စကားကို၊ နိ [သြပါတေတဗ္ဗာ–မကျစေထိုက်၊ [ဥပဇ္ဈာယ်၏စကား မဆုံးမီ ဝင်မပြောပါနှင့်၊–ဟူလို၊] ဥပဇ္ဈာယော–ကို၊ အာပတ္တိသာမန္တာ–အာပတ်၏ အနီး၌၊ ဘဏာမာနော–ပြောလတ်သော်၊ နိဝါရေတဗ္ဗော–တားမြစ်ထိုက်၏။

ဆွမ်းခံပြန်ချိန် ပြုရမည့်ဝတ်များ။ ။ နိဝတ္တန္တေန–ဆွမ်းခံရွာမှ ပြန်လာသော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ ပဌမတရံ–ရှေးဦးစွာ၊ အာသနံ ပညပေတဗ္ဗံ၊ ပါဒေါဒကံ–ခြေဆေးရေကိုလည်းကောင်း၊

ပါဒပိဋ္ဌ-ခြေဆေးအင်းပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါဒကထလိကံ-ခြေပွတ်အိုးခြမ်းကို လည်းကောင်း၊ ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗံ-အနီးဌ၌ ချထားထိုက်၏၊ ပစ္စုဋ္ဌန္တာ-ခရီးဦး ကြိုဆို၍၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ-လှမ်းယူထိုက်၏၊ ပေ၊ စီဝရံ-သည်၊ သိန္ဒ-ချွေးစိုသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ မုဟုတ္တံ-တစ်မုဟုတ်မျှ၊ ဥဏ္ဏော-နေပူ၌၊ သြတာပေတဗ္ဗံ-ပူစေထိုက်၏၊ (လှန်းထိုက်၏၊) စီဝရံ-ကို၊ နစ နိဒဟိတဗ္ဗံ-ကြာမြင့်စွာလည်း မထားရာ၊ စီဝရံ-ကို၊ သယံရိတဗ္ဗံ-ခေါက်ထိုက်၏၊ စီဝရံ၊ သယံရန္ဓေန- ခေါက်သော သဒ္ဒါဝိဟာရိကသည်၊ **"မဇ္ဈေ-သင်္ကန်း၏အလယ်၌၊ ဘင်္ဂါ-ချိုးအပ်သော အရာသည်၊ (ခေါက်ချိုးရာသည်၊) မာ အဟောသိ-မဖြစ်ပါစေနှင့်၊"** ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ကဏ္ဏံ-သင်္ကန်းအနားကို၊ စတုရဿံ-လက်လေးသစ် ပမာဏရှိအောင်၊ ဥဿာရေတွာ-အထက်သို့ တက်စေ၍၊ (ပိုလွန်သည်ကို ပြု၍၊) စီဝရံ သယံရိတဗ္ဗံ၊ သြဘောဂေ-သင်္ကန်း၏ အခွေ အတွင်း၌၊ ကာယဗန္ဓနံ-ကို၊ ကာတဗ္ဗံ-ပြုထိုက်၏၊ (ထားရာ၏။) [ကဏ္ဏံ စတုရဿံ ဥဿာရေတွာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဆွမ်းစားချိန်၌ ပြုရမည့် ဝတ်များ။ ။ ပိဏ္ဍပါတော-ဆွမ်းသည်၊ သစေ ဟောတိ၊ ဥပဇ္ဈာယော စ-သည်လည်း၊ ဘုဉ္ဇိတုကာမော-စားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒကံ-ကို၊ (လက်ဆေးဖို့ရာ ရေကို၊) ဒတ္တာ၊ ပိဏ္ဍပါတော-ကို၊ ဥပနာမေတဗ္ဗော-အနီးသို့ ညွှတ်စေထိုက်၏၊ (ကပ်ထိုက်၏၊) ဥပဇ္ဈာယော-ကို၊ ပါနီယေန-သောက်ရေဖြင့်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော-မေးထိုက်၏၊ (ပန်လျှောက်ထိုက်၏၊) ဘုတ္တာဝိသ-ဆွမ်းစားပြီးသော ဥပဇ္ဈာယ်အား၊ ပေ၊ သာဓုကံ၊ အပဋိဃံသန္တေန-ပွတ်မတိုက်ဘဲ၊ (မထိမခိုက်ဘဲ၊) ဓောဝိတ္တာ၊ ဝေါဒကံ (ဝိ+ဥဒကံ)-ရေ မရှိသည်ကို၊ ကတ္တာ ၊ပေ၊ ဥဏ္ဏော၊ ပတ္တော-ကို၊ နစ နိဒဟိတဗ္ဗော-ကြာမြင့်စွာလည်း မထားထိုက်၊ ပတ္တစီဝရံ - ကို၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ - ထားထိုက်၏၊ ပတ္တံ၊ နိက္ခိပန္တေန - ထားသော သဒ္ဒါဝိဟာရိကသည်၊ ဧကေန-တစ်ဖက်သော၊ ဟတ္ထေန-လက်ဖြင့်၊ ပတ္တံ ဂဟေတ္တာ ဧကေန၊ ဟတ္ထေန-ဖြင့်၊ ဟေဋ္ဌာမဉ္စံ ဝါ-ညောင်စောင်း (ခုတင်)၏ အောက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာပီဌံ ဝါ-အင်းပျဉ် (ထိုင်ခုံ)၏ အောက်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရာမသိတ္တာ-သုံးသပ်၍၊ (စမ်းပြီး၍၊) ပတ္တော နိက္ခိပိတဗ္ဗော၊ အနန္တရဟိတာယ-အကြားဌ ထားအပ်သော အခင်း မရှိသော၊ [သပိတ်နှင့် မြေကြီး စသည်တို့၏ အကြားဝယ် ထားအပ်သောကြောင့် အခင်းကို **"အနန္တရဟိတ"** ဟု ခေါ်၏၊]

ဘူမိယာ–၌၊ ပတ္တော–ကို၊ နု စ နိက္ခိပိတဗ္ဗော–မထားထိုက်၊ စီဝရံ၊ နိက္ခိပန္တေန–သည်၊ ပေ၊ ဟတ္ထေန၊ စီဝရဝံသံ ဝါ–သက်နှီးတန်းဝါ၊ ကိုသော်လည်းကောင်း၊ စီဝရရဇ္ဇု ဝါ–သက်နှီးတန်း ကြိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပမဒ္ဒိတ္တာ–ပွတ်တိုက်၍၊ (ဖုံမရှိအောင် ပွတ်တိုက်၍၊) ပါရတော–ထိုဘက်၌၊ အန္တ–သက်နှီး အဖျားကို၊ ဩရတော–ဤဘက်၌၊ ဘောဂ်–သက်နှီးအခွေကို၊ ကတ္တာ စီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ [ပါရတော အန္တံ စသော ဤ ဝါကျ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ဥပဇ္ဈာယမှိ–သည်၊ ဝုဋ္ဌိတေ–(ဆွမ်းစားရာ အရပ်မှ) ထပြီးလတ်သော်၊ ပေ၊ ပါဒကထလိကံ၊ ပဋိသာမေတဗ္ဗံ–သိမ်းဆည်းထိုက်၏၊ ပေ၊ သမ္မဒ္ဓိတဗ္ဗော။

ရေချိုးချိန်၌ ပြုရမည့် ဝတ်များ။ ။ဥပဇ္ဈာယော–သည်၊ နဟာယိတုကာမော–ရေချိုးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ နဟာနံ–ချိုးကြောင်းရေကို၊ (ချိုးရေကို၊) ပဋိယာဒေတဗ္ဗံ–စီမံထိုက်၏၊ သီတေန–ရေအေးဖြင့်၊ အတ္ထော–အလိုရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ) သီတံ ပဋိယာဒေတဗ္ဗံ၊ ဥဏှေန–ရေပူဖြင့်၊ ပေ။

ဥပဇ္ဈာယော၊ ဧန္တောဃရံ–ဧရုံးအိမ်သို့၊ ပဝိသိတုကာမော သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ စုဏ္ဏံ–ရေချိုး ဆပ်ပြာမှုန့်ကို၊ သန္နေတဗ္ဗံ–စုပေါင်း ဆောင်ထိုက်၏၊ (အခဲ ပြုထိုက်၏၊) မတ္တိကာ–မြေညက်ကို၊ တေမေတဗ္ဗာ–ရေဖြင့် စိုစေထိုက်၏၊ ဧန္တောဃရပိဋ္ဌံ–ဧရုံးအိမ်၌ ထားထိုက်သော အင်းပျဉ် (ထိုင်ခုံ)ကို၊ အာဒါယ၊ ဥပဇ္ဈာယဿ–၏၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော–၌၊ (နောက်က နောက်က၊) ဂန္တွာ–လိုက်သွား၍၊ ဧန္တောဃရပိဋ္ဌံ ဒတ္တွာ စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတ္တာ၊ ဧကမန္တံ–၌၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ စုဏ္ဏံ ဒါတဗ္ဗံ ၊ပေ၊ သစေ ဥဿဟတိ–အကယ်၍ စွမ်းနိုင်အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဧန္တောဃရံ– သို့၊ ပဝိသိတဗ္ဗံ– ဝင်ထိုက်၏၊ ဧန္တောဃရံ၊ ပဝိသန္တေန– ဝင်သော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ မတ္တိကာယ–ဖြင့်၊ မုခံ–မျက်နှာကို၊ မက္ခေတ္တာ–သုတ်လိမ်း၍၊ [မျက်နှာကို မီးမပူအောင် မြေညက်ဖြင့် သုတ်လိမ်း၍၊] ပုရတော စ–ရှေ့မှလည်းကောင်း၊ ပစ္ဆတော စ–နောက်မှလည်းကောင်း၊ ပဋိစ္ဆာဒေတ္တာ–ဖုံးလွှမ်း၍၊ ဧန္တောဃရံ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ [ခါးအရပ်၏ ရှေ့ပိုင်းနှင့် နောက်ပိုင်းကို လုံခြုံသော ရေသနပ်ကို ဝတ်၍ ဝင်ပါ၊–ဟူလို၊] ထေရေ–ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ–တို့သို့၊ အနုပခဇ္ဇ–အနီးသို့ ကပ်ဝင်၍၊ (တိုးဝှေ့၍) နု နိသီဒိတဗ္ဗံ–မထိုင်ရာ၊ နဝါ–သီတင်းငယ်

ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု–တို့ကို၊ အာသနေန–ဖြင့်၊ နှ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗာ–မတားမြစ်ထိုက်ကုန်၊ ဇန္တာဃရေ–၌၊ ဥပဇ္ဈာယသ–၏ (အပေါ်၌)၊ ပရိကမ္မ–(မီးကျီးထည့်ပေးခြင်း စသော) အဖန်ဖန် ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ဇန္တာဃရာ–မှ၊ နိက္ခမန္တေန–ထွက်လာသော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ ဇန္တာဃရပိဋ္ဌံ အာဒါယ ပုရတော စ ပစ္ဆတော စ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ၊ ဇန္တာဃရာ–မှ၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ–ထွက်ရာ၏၊ [ရေသနုပ်ကို ဝတ်၍ ထွက်လာပါ၊ အချိန်နီး အဝတ်မပါဘဲ ထွက်မလာပါနှင့်၊–ဟူလို၊ ဇန္တာဃရဝယ် နေစဉ်၌ကား အကွယ်အကာ ရှိသောကြောင့် ရေသနုပ်မပါဘဲ နေကောင်းပါ၏။]

ဥဒကေပိ–၌လည်း၊ (ရေချိုးရာ၌လည်း၊) ဥပဇ္ဈာယသ–၏ (အပေါ်၌)၊ ပရိကမ္မ–ကြေးတွန်းမှု စသော ပရိကံကို၊ ကာတဗ္ဗံ၊ နဟာတေန–ရေချိုးပြီးသော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ ပဌမတရံ–စွာ၊ ဥတ္တရိတွာ–ရေမှ တက်ပြီး၍၊ အတ္တနော–၏၊ ဂတ္တံ – ကိုယ်ကို၊ ဝေါဒကံ ကတွာ၊ နိဝါသေတွာ – သင်းပိုင်ကို ဝတ်၍၊ [ဇန္တာဃရသို့ ဝင်စဉ်က ရေသနုပ်ဖြင့် ဝင်ရသောကြောင့် ယခု သင်းပိုင်ကို ဝတ်ရသည်။] ဥပဇ္ဈာယသ–၏၊ ဂတ္တတော–မှ၊ ဥဒကံ၊ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗံ–ပွတ်တိုက်ထိုက်၏၊ (သုတ်ပစ်ရာ၏၊) နိဝါသနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ သံဃာဋိ ဒါတဗ္ဗာ ၊ပေ၊ ဥပဇ္ဈာယော–ကို၊ ပါနီယေန–ဖြင့်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော–မေးလျှောက်ထိုက်၏၊ [ဇန္တာဃရဝယ် နေခိုက် မီးပူကြောင့် ရေငတ်တတ်၏၊ ထို့ကြောင့် **"သောက်ရေလိုပါသလား?"**ဟု လျှောက်ရမည်။]

ဥဒ္ဒိသာပေတုကာမော – ပါဠိကို ရွတ်ပြစေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗော – ပါဠိကို ရွတ်ပြထိုက်၏၊ ပရိပုစ္ဆိတုကာမော[1]–အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို (အဋ္ဌကထာကို) အဖန်ဖန် မေးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊

၁။ **ပရိပုစ္ဆိတုကာမော**။ ။ **"ပရိပုစ္ဆာပေတုကာမော"**ဟု ရှိလျှင် **"ဥဒ္ဒိသာပေတုကာမော"**နှင့် လျော်၏၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည် ဥပဇ္ဈာယ်က ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြစေလိုလျှင် ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြရမည်၊ ထို ပါဠိတော်၏ အနက် အဓိပ္ပာယ် (အဋ္ဌကထာ)ကို မေးစေလိုလျှင် အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်အား မေးရမည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ **"အနက် အဓိပ္ပာယ် အသင် သိရဲ့လား၊ မသိလျှင် မေးပါ"**စသည်ဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်က ခွင့်ပြုပေးခြင်းကိုပင် **"ပရိပုစ္ဆာပေတုကာမော–မေးစေလိုသည်"**ဟု မှတ်ပါ။

သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗော–အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို (အဋ္ဌကထာကို) အဖန်ဖန် မေးထိုက်၏။

သေနာသနဝတ်များ။ ။ယသ္မိं ဝိဟာရေ – ဍ၊ ဥပဇ္ဈာယော ဝိဟာရတိ၊ သော ဝိဟာရော–သည်၊ ဥက္လာပေါ သစေ ဟောတိ၊ သစေ ဥဿဟတိ–အုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သောဧေတဗ္ဗော–သုတ်သင် ရှင်းလင်းထိုက်၏၊ ဝိဟာရံ၊ သောဓေန္တေန–သုတ်သင် ရှင်းလင်းသော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ ပဌမံ ပတ္တစီဝရံ၊ နီဟရိတ္တာ–ထုတ်ဆောင်၍၊ ဧကမန္တံ–ဍ၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ–ချထားထိုက်၏၊ နိသီဒနပစ္စတ္ထရဏံ–နိသီဒိုင်, အိပ်ရာခင်းကို၊ ပေ၊ ဘိသိဗိမ္ဗောဟနံ–ဘုံလျှို, ခေါင်းအုံးကို၊ ပေ၊ မဉ္စော–ကို၊ နီစံ–နိမ့်သည်ကို၊ ကတ္တာ သာဓုကံ၊ အပ္ပဋိဃံသန္တေန ° –မပွတ်မတိုက်ဘဲ၊ ကဝါဋေ–ပိုင်ခံ–တံခါးရွက်, တံခါးပေါင်ကို၊ အသံဃဋ္ဋေန္တေန–မထိခိုက်စေဘဲ၊ ပေ၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗော၊ ပိုင်ခံ–ကို၊ ပေ၊ မဉ္ဇုပဋိပါဒကာ–ညောင်စောင်း (ခုတင်)၏ အခြေခံတို့ကို၊ ပေ၊ ခေဋ္ဌမလ္လကော–ထွေးခံကို၊ အပသေန ဖလကံ–မှီအပ်ရာ ပျဉ်ချပ်ကို၊ ဝါ–မှီစရာ ပျဉ်ချပ်ကို၊ ပေ၊ ဘူမတ္ထရဏံ–မြေအခင်းကို၊ (မြေ, တည်ရာ ကြမ်းပြင် စသည်တို့ဍ ခင်းထိုက်သော အခင်းကို၊) ယထာ ပညတ္တံ–အကြင် အကြင် ခင်းထားအပ်သော အရပ်ကို၊ သလ္လက္ခေတ္တာ–မှတ်သား၍၊ ပေ၊ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။

ဝိဟာရေ–ဍ၊ သန္ထာနကံ–(အဆက်မပြတ် ချုံ့ဖြန့်အပ်သော) ပင့်ကူချည်မျှင်သည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ ဥလ္လောကာ–အထက်မျက်နှာကြက်မှ၊ ပဌမံ–စွာ၊ သြဟာရေတဗ္ဗံ–ဖယ်ရှားရာ၏၊ [မျက်နှာကြက်မှ စ၍ ရှင်းပါ၊–ဟူလို၊] အာလောကသန္ဓိကဏ္ဏာဘာဂါ–လေသောက်ပြတင်း တံခါးရွက်အဖို့, အခန်း၏ အထောင့်အဖို့တို့ကို၊ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗာ–ပွတ်တိုက်ထိုက်ကုန်၏၊ ဂေရုကပရိကမ္မကတာ–ပြုအပ်ပြီးသော ဂွေ.နီပရိုက်ရှိသော၊ (ဂွေ.နီမှုန့်တို့ဖြင့် အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော၊)

၁။ **အပ္ပဋိဃံသန္တေန, အသံဃဋ္ဋေန္တေန။** ။ ညောင်စောင်း (ခုတင်) စသည်ကို ကျောင်းထဲမှ ထုတ်သောအခါ (နီစံ ကတ္တာ) အမြင့်ကြီး မမ–ဘဲ ခပ်နိမ့်နိမ့် မ–ယူ၍ (အပ္ပဋိဃံသန္တေန) မြေကြီး, အင်္ဂတေအခင်း, ကြမ်းအခင်းများကို မပွတ်မတိုက်ဘဲ (ဒရွတ်မဆွဲဘဲ)လည်းကောင်း, (အသံဃဋ္ဋေန္တေန) တံခါးရွက်, တံခါးပေါင်များကို မထိခိုက်စေဘဲလည်းကောင်း ကောင်းမွန်စွာ ထုတ်ပါဟု မိန့်တော်မူသည်။

ဘိတ္တိ-နံရံသည်၊ ကဏ္ဏကိတာ-မှိုဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်သည်၊ (မှိုတက်သည်၊) သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ စောဠကံ-အဝတ်ကြမ်းကို၊ တေမေတွာ-ရေဖြင့် စိုစေ၍၊ (ရေဆွတ်၍၊) ပိဋ္ဌေတွာ - ရေကို ညှစ်၏၊ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗာ - ပွတ်တိုက်ထိုက်၏၊ ကာဠဝဏ္ဏကတာ-ပြုအပ်သော မည်းနက်သော အဆင်းရှိသော၊ (မည်းနက်သော အဆင်းရှိအောင် ပြုအပ်သော၊) ပေ၊ အကတာ-ဂွေ့နီပရိုက်ဖြင့် မပြုအပ်, ကာဠဝဏ္ဏ ဖြစ်အောင် မပြုအပ်သော၊ ဘူမိ သစေ (ဟောတိ) (ဧဝံသတိ)၊ ဥဒကေန၊ ပရိဘောသိတွာ-ဖျန်း၍၊ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ-တံမြက်လှည်းထိုက်၏၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ နှလုံးသွင်း၍ ရေဖြင့် ဖျန်းကာ တံမြက်လှည်းထိုက်သနည်း?၊) **"ဝိဟာရော-ကို၊ ရေနေ-မြို့မှုန်သည်၊ ဝါ-ဖုံသည်၊ မာ ဥဟညိ-မနှိပ်စက်အပ်ပါစေနှင့်၊"** ဣတိ-ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍ ရေဖြင့် ဖျန်းကာ တံမြက်လှည်းထိုက်၏၊ သက်ဘံ-အမှိုက်ကို၊ ဝိစိနိတွာ-စုရုံး၍၊ ဧကမန္တံ-၌၊ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ-စွန့်ပစ်ထိုက်၏။

ဘူမတ္ထရဏံ-ကို၊ သြတာပေတွာ-နေ၌ ပူစေ၍၊ (နေလှန်း၍၊) သောဓေတွာ-သုတ်သင် ရှင်းလင်း၍၊ ပဗ္ဗောဒေတွာ-ခါ၍၊ အတိဟရိတွာ-တစ်ဖန် ဆောင်၍၊ ယထာ ပညတ္တံ-အကြင် အကြင် ခင်းထားအပ်သော အရပ်၌၊ ပညပေတဗ္ဗံ-ခင်းထိုက်၏၊ မဠ္ဆပဋ္ဌိပါဒကာ-တို့ကို၊ ပေ၊ ယထာ ဌာနေ-အကြင် အကြင် ထားအပ်တိုင်းသော နေရာ၌၊ ဌပေတဗ္ဗာ-ထားထိုက်ကုန်၏၊ [ကြွင်း ဝါကျတို့၌ အနက်ထူး မရှိ၊ ယထာ ပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဌကထာမှာ ကြည့်ပါ။]

ပုရတ္ထိမာ-အရှေ့အရပ်မှ၊ သရဇာ-မြို့မှုန်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဝါတာ-လေတို့သည်၊ သစေ ဝါယန္တိ-အကယ်၍ လာကုန်အုံ၊ (ဧဝံသတိ-ဤသို့ လာကုန်လတ်သော်၊) ပုရတ္ထိမာ-အရှေ့အရပ်၌၊ (အရှေ့အရပ်က၊) ဝါတပါနာ-လေသောက်ပြတင်းတို့ကို၊ ထကေတဗ္ဗာ-ပိတ်ထိုက်ကုန်၏၊ **တစ်နည်း၊** ပုရတ္ထိမာ-အရှေ့အရပ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ သရဇာ-ကုန်သော၊ ဝါတာ သစေ ဝါယန္တိ (ဧဝံသတိ)၊ ပုရတ္ထိမာ-ကုန်သော၊ ဝါတပါနာ-တို့ကို၊ ထကေတဗ္ဗာ၊ [ဤသို့ ပေးရပုံကို ဘာသာဋီကာ ဤ ဝါကျ အဖွင့်၌ ပြထားပြီ၊ နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ နည်းတူ ပေးပါ।] ဗဟိမာ-အနောက်အရပ်မှ၊ ပေ၊ ဥတ္တရာ-မြောက်အရပ်မှ၊ ပေ၊ ဒက္ခိဏာ-တောင်အရပ်မှ၊ ပေ၊ သီတကာလော-အအေး၏ အခါသည်၊ (အေးရာ အခါသည်၊) သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ ဒိဝါ-နေ့အခါ၌၊ ဝါတပါနာ-တို့ကို၊

ဝိဝရိတဗ္ဘာ–ဖွင့်ထိုက်ကုန်၏၊ [နေရောင်ခြည်ဝင်၍ အပူဓာတ်ရအောင် ဖွင့်ပါ၊–ဟူလို၊] ရတ္တိ–ညဉ့်၌၊ ထကေတဗ္ဘာ၊ ဥဏှကာလော–အပူ၏ အခါသည်၊ (ပူရာ အခါသည်၊) သစေ ၊ပေ၊ ရတ္တိ–၌၊ ဝိဝရိတဗ္ဘာ–ကုန်၏၊ [နေပူ မဝင်အောင် နေပူဝင်သောဘက်က တံခါးများကို ပိတ်၍ ညဉ့်အခါမှ အအေးဓာတ်ဝင်အောင် ဖွင့်ပါ၊–ဟူလို။]

ပရိဝေဏ–ပရိဝုဏ်သည်၊ (ကျောင်းဝင်းသည်၊) ဥက္ကာပံ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ ပရိဝေဏ–ကို၊ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ–ထိုက်၏၊ ကောဋ္ဌကော–တံခါးမုခ်သည်၊ ၊ပေ၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာ–ဆည်းကပ်ရာ ဧရပ်သည်၊ (ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်းသည်၊) ပေ၊ အဂ္ဂိသာလာ–မီးတင်းကုပ်သည်၊ (မီးဖိုချောင်သည်၊) ပေ၊ ဝစ္စကုဋ္ဌိ–ကျင်ကြီးအိမ်သည်၊ ပေ၊ ပါနီယံ–သောက်ရေသည်၊ သစေ နု ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ ပါနီယံ–ကို၊ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ–တည်ထားထိုက်၏၊ ပရိဘောဇနီယံ–သုံးရေသည်၊ ၊ပေ၊ အာစမနကုမ္ဘိယာ–သန့်သက်ရေအိုး၌၊ ပေ၊ အာသိဉ္စိတဗ္ဗံ–သွန်းလောင်းထိုက်၏၊ (လောင်းထည့်ရမည်။)

ဝိနည်းကံနှင့်ဆိုင်ရာ ဝတ်များ။ ။ဥပဇ္ဈာယသ–ဥပဇ္ဈာယ်၏၊ ဝါ–မှာ၊ အနဘိရတိ–မမွေ့လျော်ခြင်းသည်၊ ဥပန္နာ–ဖြစ်နေသည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန–သည်၊ ဂူပကာသေတဗ္ဗော–(ကိုယ်တိုင်သော်လည်း) အခြားအရပ်သို့ ပင့်ဆောင်ထိုက်၏၊ ဂူပကာသာပေတဗ္ဗော–(သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း) အခြားအရပ်သို့ ပင့်ဆောင်စေထိုက်၏၊ [ဤ ပုဒ်တို့၏ သဒ္ဒတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] အသ–ထို ဥပဇ္ဈာယ်၏ အတွက်၊ ဓမ္မကထာ ဝါ–တရားနှင့်စပ်သော စကားကိုမူလည်း၊ ကာတဗ္ဗာ–ပြုထိုက်၏၊ (ဥပဇ္ဈာယ်မှာ ကုက္ကစ္စဖြစ်လျှင်) ဝိနောဒေတဗ္ဗံ–ပယ်ဖျောက်ထိုက်၏၊ ပေ၊ (ဒိဋ္ဌိဂတာ–မိစ္ဆာအယူဖြစ်လျှင်) ဝိဝေစေတဗ္ဗံ–ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ကင်းဆိတ်စေထိုက်၏၊ (စွန့်လွှတ်စေထိုက်၏၊) ဝိဝေစာပေတဗ္ဗံ–သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း ကင်းဆိတ်ပါစေဟု စေခိုင်းထိုက်၏၊ (ကင်းအောင် ပြုပေးပါဟု လျှောက်ထိုက်၏၊) ပေ၊ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဂရုဓမ္မံ–ကြီးလေးသော သံဃာဒိသေသ်အာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော–ရောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ပရိဝါသာရဟော–ပရိဝါသ်ကို ထိုက်သည်၊ (ပရိဝါသ် နေထိုက်သည်၊) သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန–သည်၊ ဥဿုက္ကံ–အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ (ကြောင့်ကြကို၊) ကာတဗ္ဗံ–ပြုထိုက်၏၊(ကိ?)၊ **"ကိန္တိ–အဘယ်သို့လျှင်၊ သံဃော ဥပဇ္ဈာယသ–အား၊**

ပရိဝါသ်-ကို ဒဒေယျ နု ခေါ-ပေးရာပါအုံ့နည်း?၊" ဣတိ-ဤသို့၊ (ဥသုက္ကံ ကာတဗ္ဗံ၊) ပေ၊ မူလာယ-အရင်းသို့၊ ပဋိကဿနာရဟော-ငင်ခြင်းကို ထိုက်သည်၊ ၊ပေ၊ မူလာယ - သို့၊ ပရိကဿယျ နု ခေါ - ငင်ရာပါအုံ့နည်း?၊ ပေ၊ မာနတ္တာရဟော - မာနတ်ကို ထိုက်သည်၊ ပေ၊ အဗ္ဘာနာရဟော-အဗ္ဘာန်ကို ထိုက်သည်၊ (အဗ္ဘာန် သွင်းထိုက်သည်၊) ပေ၊ အဗ္ဘေယျ နု ခေါ-သွင်းခေါ်ရာ ပါအုံ့နည်း?၊ ပေ။

သံဃော၊ ဥပဇ္ဈာယဿ- ၏ (အပေါ်၌)၊ ကမ္မံ- ကံကို၊ တဇ္ဇနီယံ ဝါ-တဇ္ဇနီယကံကိုသော်လည်းကောင်း၊ နိယဿံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗာဇနီယံ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ပဋိသာရဏီယံ ဝါ-လည်းကောင်း၊ ဥက္ခေပနီယံ ဝါ-ဥက္ခေပနီယကံကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကတ္တုကာမော-ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ၊ပေ၊ နု ကရေယျ နု ခေါ-မပြုရာပါအုံ့နည်း?၊ လဟုကာယ ဝါ-ပေါ့သောကံသို့သော်လည်း၊ ပရိဏာမေယျ နု ခေါ-ညွှတ်စေရာပါအုံ့နည်း?၊ (ပြောင်းလွှဲရာပါအုံ့နည်း၊) ဣတိ (ဥသုက္ကံ ကာတဗ္ဗံ၊) အသ-ထို ဥပဇ္ဈာယ်၏ (အပေါ်၌)၊ သံဃေန-သည်၊ ကမ္မံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ တဇ္ဇနီယံ ဝါ-သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥက္ခေပနီယံ ဝါ၊ ကတံ ဝါ-ပြုအပ်ပြီးသည် မူလည်း၊ သစေ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ သမ္မာ-စွာ၊ ဝတ္တေယျုံ နု ခေါ-ကျင့်ရာပါအုံ့နည်း?၊ လောမံ - မာနတည်းဟူသော အမွေးကို၊ ပါတေယျ (နု ခေါ)-ကျစေရာပါအုံ့နည်း?၊ (ချရာပါအုံ့နည်း?၊) နေတ္ထာရံ-ကံမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း အကျင့်ကို၊ ဝတ္တေယျ (နု ခေါ)-နည်း?၊ သံဃော-သည်၊ တံ ကမ္မံ၊ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေယျ (နု ခေါ)-ငြိမ်းစေရာပါအုံ့ နည်း?၊ ဣတိ (ဥသုက္ကံ ကာတဗ္ဗံ၊) [**"နေတ္ထာရံ"**၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, စတုတ္ထအုပ်, စာမျက်နှာ - **၁၈၉** ၌ ပြခဲ့ပြီ၊ စူဠဝဂ္ဂ, ကမ္မက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ, တဇ္ဇနီယကမ္မကထာ၌ တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏။]

သင်္ကန်း ချုပ်ဆိုးမှုဆိုင်ရာ ဝတ်များ။ ။ဥပဇ္ဈာယဿ-၏၊ စီဝရံ-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ဓောဝိတဗ္ဗံ-ဖွတ်လျှော်ထိုက်သည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံသတိ)၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန-သည်၊ ဓောဝိတဗ္ဗံ-၏၊ စီဝရံ-ကို၊ ဓောဝိယေထ နု ခေါ-ဖွတ်လျှော်အပ်ရာပါအုံ့နည်း?၊ ပေ၊ ကာတဗ္ဗံ-

ချုပ်ဆိုးမှုကို ပြုထိုက်သည်၊ ပေ၊ ကရိယေထ နှ ခေါ-ချုပ်ဆိုးမှုကို ပြုအပ်ရာ ပါအံ့နည်း?၊ ပေ၊ ရဇနံ-ဆိုးရည်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပစိတဗ္ဗံ-ကျိုထိုက်သည်၊ ပေ၊ ပစိယေထ နှ ခေါ-ကျိုအပ်ရာပါအံ့နည်း၊ ပေ၊ ရဇိတဗ္ဗံ-ဆိုးထိုက်သည်၊ ပေ၊ ရဇိယေထ နှ ခေါ-ဆိုးအပ်ရာပါအံ့နည်း?၊ ပေ၊ စိဝရံ-ကို၊ ရဇန္တေန-ဆိုးသော သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ သာဓုကံ၊ သမ္မရိဝတ္တကံ သမ္မရိဝတ္တကံ-ထက်ဝန်းကျင် လှည့်၍ လှည့်၍၊ (အတွင်းဘက်က ဆိုးလိုက် အပြင်ဘက်က ဆိုးလိုက်အားဖြင့် ပြန်လှန်၍ ပြန်လှန်၍၊) ရဇိတဗ္ဗံ-၏၊ ထေဝေ-ဆိုးရည်ပေါက်သည်၊ အစ္ဆိန္နေ စ-မပြတ်စဲသေးမီလည်း၊ နှ ပက္ကမိတဗ္ဗံ-မဖဲသွားရာ။ [ဆိုးရည်ပေါက် ကျနေသေးလျှင် သုတ်ပေးဖို့ရန် (သို့မဟုတ်) ထပ်၍ ညှစ်ဖို့ရန် မသွားသေးဘဲ စောင့်နေပါ၊-ဟူလို။]

ပေါင်းသင်းဆုက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ဝတ်များ။ ။ဥပဇ္ဈာယံ-ကို၊ အနာပုစ္ဆာ-မပန်ပြောမူ၍၊ ကေစ္စသ-အချို့သော ဝိသဘာဂပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပတ္တော-ကို၊ နံ ဒါတဗ္ဗော-မပေးထိုက်၊ ပေ၊ ကေစ္စသ-၏၊ ပတ္တော၊ နှ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော-မယူထိုက်၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရော-ပရိက္ခရာကို၊ [သင်္ကန်းနှင့် သပိတ်မှ ကြွင်းသမျှကို **"ပရိက္ခရာ"**ဟု ယူပါ၊] ပေ၊ ကေသာ-ဆံပင်တို့ကို၊ နှ ဆေဒေတဗ္ဗာ-မပြတ်စေထိုက်ကုန်၊ (မဖြတ်ထိုက်, ရိတ်မပေးထိုက်ကုန်၊) ကေစ္စေန-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကေသာ-တို့ကို၊ နှ ဆေဒါပေတဗ္ဗာ-ပြတ်ပါ၊စေဟု မစေခိုင်းထိုက်ကုန်၊ (အဖြတ်မခိုင်းထိုက်, အရိတ်မခိုင်းထိုက်ကုန်၊) ကေစ္စသ-၏၊ ပရိကမ္မံ-ကြေးတွန်းမှု စသော ပရိကံကို၊ ပေ၊ ဝေယျာဝစ္စော-ဝေယျာဝစ္စကို၊ [**"ဝေယျာဝစ္စံ"**ဟု နုပလွှိုင်ဖြင့် မှုကွဲရှိ၏၊ ထို မှုကွဲက သာ၍ ကောင်း၏၊ ရူပသိဒ္ဓိ, ဘာဝတဒ္ဓိတ်ခန်းဌ်လည်း နုပလွှိုင်ဖြင့်ပင် ရှိ၏၊] ကေစ္စသ-၏၊ ပစ္ဆာသမဏော-သည်၊ နှ ဟောတဗ္ဗံ-မဖြစ်ရာ၊ ကေစ္စော-ကို၊ ပစ္ဆာသမဏော-ကို၊ နှ အာဒါတဗ္ဗော-မခေါ်ယူထိုက်၊ ကေစ္စသ-၏(အတွက်)၊ ပိဏ္ဍာပါတော-ကို၊ နှ နီဟရိတဗ္ဗော-မဆောင်ယူထိုက်၊ ကေစ္စေန-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပိဏ္ဍာပါတော-ကို၊ နှ နီဟရာပေတဗ္ဗော-မဆောင်ယူစေထိုက်၊ ဥပဇ္ဈာယံ အနာပုစ္ဆာ၊ ဂါမော-သို့၊ နှ ပဝိသိတဗ္ဗော-မဝင်ထိုက်၊ သုသာနံ-သုသာန်သို့၊ နှ ဂန္တဗ္ဗံ-ထိုက်၊ ဒိသာ-အရပ်မျက်နှာတို့သို့၊ နှ ပက္ကမိတဗ္ဗာ-မဖဲသွားထိုက်ကုန်၊ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဂိလာနော-မကျန်းမာသည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧစံသတိ)၊ ယာဝဇီဝံ-အသက်၏ အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊(အသက်ထက်ဆုံး၊)ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော-ပြုစုလုပ်ကျွေးထိုက်၏၊

အသ-ထိ ဥပဇ္ဈာယ်၏၊ ဝုဋ္ဌာနံ-ရောဂါမှ ထခြင်းကို၊ အာဂမေတဗ္ဗံ-ဆိုင်းငံ့ထိုက်၏၊ [အခြား အရပ်သို့ မသွားဘဲ စောင့်၍ ပြုစု လုပ်ကျွေးပါ၊ - ဟူလို၊] ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

ဥပဇ္ဈာယဝတ္တ-သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်တို့က ဥပဇ္ဈာယ်အပေါ်၌ ပြုထိုက်သော ဝတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတ်-ပြီ။

⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘⌘

၁၆-သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္ထုကထာ

အမှာ။ ။ **"ဥပဇ္ဈာယော ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကမှိ ပုတ္တစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေသဿတိ"** ဟူသော စကားတော်နှင့် စပ်၍ ဥပဇ္ဈာယ်က သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့် အပေါ်၌ ပြုထိုက်သောဝတ်ကိုလည်း ပြတော်မူလိုသောကြောင့် **"ဥပဇ္ဈာယေန ဘိက္ခဝေ"** စသော စကားတော်ကို မိန့်တော်မူသည်။

၆၇။ ဘိက္ခဝေ၊ ဥပဇ္ဈာယေန-သည်၊ (အပြစ်ငယ် အပြစ်ကြီး အသီးသီးကို အနီးချဉ်းကပ် ကြည့်ရှုသွန်သင်တတ်သော ဥပဇ္ဈာယ်သည်၊) သဒ္ဓိဝိဟာရိကမှိ-ဥပဇ္ဈာယ်ယူ အတူနေ တပည့်အပေါ်၌၊ ပေ၊ သမ္မာဝတ္တနာ-တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ ဥပဇ္ဈာယေန-သည်၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော-ကို၊ ဥဒ္ဒေသေန[1]-ရွတ်ပြ အပ်သော ပါဠိတော်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ပါဠိတော်ကို သင်ပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊) ပရိပုစ္ဆာယ[2]-အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဖန်ဖန် မေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊

၁။ **ဥဒ္ဒေသေန**။ ။ စာအုပ် မရှိသေးသော ရှေးခေတ်က စာချသောအခါ ဆရာက ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြရ၏၊ ထိုသို့ ရွတ်ပြ၍ တပည့်ကို ထိုအတိုင်း လိုက်ဆိုစေရ၏၊ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြခြင်းကိုပင် **"ပါဠိတော်ကို ပို့ချခြင်း (သင်ယူခြင်း)** ဟု ခေါ်ရ၏။

၂။ **ပရိပုစ္ဆာယ**။ ။ ပါဠိတော်ကို သင်ယူပြီးသောအခါ ထို ပါဠိတော်၏ အနက်, အဓိပ္ပာယ်ကို ဆရာ့အထံ၌ အဖန်ဖန် မေးရ၏၊ ဆရာက အနက်, အဓိပ္ပာယ်ကို

(အဋ္ဌကထာကို သင်ပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊) သြဝါဒေန–အပြစ် မပေါ်မီ ဆုံးမခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုသာသနိယာ–အပြစ် ပေါ်လျှင် သွန်သင်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ **တစ်နည်း**၊ သြဝါဒေန–ရှေးဦးစွာ ဆုံးမခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုသာသနိယာ–အဖန်ဖန် သွန်သင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ–သိမ်းသွင်းထိုက်၏၊ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗော–ချီးမြှောက်ထိုက်၏။

အမှာ။ ။ဤမှ နောက်၌ **"သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ ပတ္တော ဟောတိ"** စသော ဝါကျတို့ဝယ် အနက် လွယ်ပြီ၊ **"ပတ္တော–သည်၊ ဥပဇ္ဈာယ ဧ ခေါ–ဖြစ်ရာပါအံ့နည်း?၊ ဝါ–ရရာပါအံ့နည်း?၊"**ဟု ပေး၊ စာအုပ်တို့၌ **"ဥပဇ္ဈာယေထ"** ဟု တွေ့ရ၏၊ ပဒဓာတ်က အကမ္မကဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း, အကယ်၍ ကမ္မရုပ် ရှိစေကာမူ **"ဥပဇ္ဈာယေထ"**ဟု မပြီးနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း ဒိဝါဒိ ယပစ္စည်း, ကတ္တားဟော, သတ္တမီ ဧထဝိဘတ်ဖြင့် **"ဥပဇ္ဈာယေထ"**ဟုသာ ရှိပါစေ၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ၌ကား **"စီဝရံ ဓောဝိယေထ ကရိယေထ"** စသည်ဖြင့် သကမ္မက ဖြစ်သော ကြောင့် ကမ္မရုပ်သာ ရှိခဲ့ရပါသည်။

ထို့နောက် သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့် နေမကောင်းသောအခါ နံနက် စောစော ထ၍ **"ဒန်ပူပေးမှ, မျက်နှာသစ်ရေ ပေးမှ"**စသော ဝတ်များကို ပြန်၍ ပြုရုံကို ဟောတော်မူသည်၊ (ဂိလာနဖြစ်သော သဒ္ဓိဝိဟာရိက ရှာသို့ ဝင်သောအခါ) **"တ္တောဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အချိန်ဖြင့်၊ နိဝတ္တိဿတိ–ပြန်နစ်လိမ့်မည်၊ (ပြန်လာလိမ့်မည်၊) ဣတိ–ဤသို့ စောင့်မျှော်၍၊ အာသနံ ပညပေတမ္ဗံ"**သာ ထူး၏၊ [ပစ္ဆာသမဏာ အဖြစ်ဖြင့်ကား သဒ္ဓိဝိဟာရိကနောက်သို့ မလိုက်ကောင်းပါ၊]

(အဋ္ဌကထာကို) ပြောပြရ၏၊ ထို့ကြောင့် အကြောင်းဖြစ်သော မေးခြင်း (ပရိပုစ္ဆာ)၏ အမည်ကို အကျိုးဖြစ်သော အနက်, အဓိပ္ပာယ် (အဋ္ဌကထာ)၌ တင်စား၍ အကျိုး ဖြစ်သော အနက်, အဓိပ္ပာယ် (အဋ္ဌကထာ)ကို ကာရဏူပစာရအားဖြင့် **"ပရိပုစ္ဆာ"**ဟု ခေါ်ရသည်။ [ပဋိသမ္ဘိဒါဝိဘင်္ဂ, မူလဋီကာ–**၁၉၃**၊ အနုဋီကာ–**၁၉၄**။]

"သစ္စေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကသ အနဘိရတိ ဥပ္ပန္နာ ဟောတိ၊ ဥပဇ္ဈာယေန ဝူပကာသေတဗ္ဗော" စသော ဝတ်တို့ကား ဂိလာန ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ, မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ ကျင့်ရမည့် ဝတ်တို့တည်း၊ ပေ၊ ဒေဝ-သို့၊ ဓောဝေယျာသိ-ဖွပ်လျှော်လော့၊ ဣတိ-သို့၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ-ပြောပြရာ၏၊ ပေ၊ အာဂမေတဗ္ဗံ၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္တ-ဥပဇ္ဈာယ်က သဒ္ဓိဝိဟာရိကတပည့်တို့ အပေါ်၌ ပြုထိုက်သော ဝတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတ-ပြီ။

၁၇-ပဏာမိတကထာ

၆၈။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ ဥပဇ္ဈာယေသု သမ္မာ၊ နု ဝတ္တန္တိ-မကျင့်ကြကုန်၊ ၊ပေ၊ ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ ပေ၊ နု ဝတ္တိသန္တိ နာမ-မကျင့်ကြရကုန်သနည်း?၊ ၊ပေ၊ နု ဝတ္တန္တိ ကိရ-မကျင့်ကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-မှန်သလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သမ္မာ၊ နု နု ဝတ္တဗ္ဗံ-မကျင့်ထိုက် မဟုတ်, ကျင့်ထိုက်သည်သာ၊ **တစ်နည်း၊** သမ္မာ၊ နု ဝတ္တဗ္ဗံ-မကျင့်ထိုက်သည်ကား၊ နု-မဟုတ်၊ (ဝတ္တိတဗ္ဗံ ဒေ-ကျင့်ထိုက်သည်**သာ**၊) [ပဋ္ဌိသေဓ နှစ်ချက်ပါသော ဝါကျတို့၌ ဤသို့ နှစ်နည်းပေးပါ၊] ယော-**အ**ကြင် သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ သမ္မာ၊ နု ဝတ္တေယျ-မကျင့်အုံ၊ (တသ-ထို သဒ္ဓိဝိဟာရိက၏၊) ဒုက္ကဋသ-ဒုက္ကဋ်အာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ-ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ **တစ်နည်း၊** (တသ-ထို သဒ္ဓိဝိဟာရိက၏၊ ဝါ-မှာ၊) ဒုက္ကဋာ-ဒုက္ကဋ် မည်သော၊ အာပတ္တိ-အာပတ်သည်၊ အသ-ဖြစ်၏၊ [နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ဤနည်းမှီးမှီ၍ပေးပါ၊ ဤဝါကျ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ, ဒု-အုပ်, **"အာပတ္တိပါရာဇိကသ"**ဟု အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ၊] ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ နေဝ ဝတ္တန္တိ-မကျင့်မြဲ မကျင့်ကုန်သည်သာ၊ ပေ၊ အသမ္မာ ဝတ္တန္တံ-ကောင်းစွာ မကျင့်သော သဒ္ဓိဝိဟာရိကကို၊ ပဏာမေတုံ-နှင်ထုတ်ခြင်းငှာ၊ ၊ပေ၊ ဒေဝ္ဌ ပန-လျှင်၊ ပဏာမေတဗ္ဗော-နှင်ထုတ်ထိုက်၏၊ (ကိံ?)၊ **"တံ-သင့်ကို၊ ပဏာမေမိ - နှင်ထုတ်ထိုက်၏၊"** ဣတိ ဝါ - ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ **"ဣဒေ-ဤ အရပ်သို့၊ မာ ပဋိဣမိ-မကပ်ဝင်နှင့်၊ (မနေထိုင်နှင့်၊)"** ဣတိ ဝါ-ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ **"တေ-၏၊ ပတ္တစီဝရံ-ကို၊ နီဟရ-ထုတ်ဆောင်လော?၊"** ဣတိ ဝါ- ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ **"တယာ- သည်၊**

အဟံ–ကို၊ နံ ဥပဋ္ဌာတမ္ဘော–မပြုစု မလုပ်ကျွေးထိုက်၊” ဣတိ ဝါ–ဤသို့သော် လည်းကောင်း၊ ကာယေန ၊ပေ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ပဏာမိတော–နှင်ထုတ်အပ်သည်၊ (နှင်ထုတ်အပ်ရာရောက်သည်၊) ဟောတိ ၊ပေ။

•

သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ၊ ပဏာမိတာ–အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ)၊ နံ ခမာပေန္တိ–သည်းမခံစေကြကုန်၊ (မကန်တော့, မတောင်းပန်ကြကုန်၊) ပေ၊ ခမာပေတုံ–သည်းခံစေခြင်းငှာ၊ (ကန်တော့, တောင်းပန်ခြင်းငှာ၊) ပေ၊ နေဝ ခမာပေန္တိ–သည်းမခံစေမြဲ သည်းမခံစေကုန်သည်သာ၊ ပေ၊ ပဏာမိတေန–နှင်ထုတ်အပ်သော (နှင်ထုတ်ခံရသော) သဒ္ဓိဝိဟာရိကသည်၊ နံ နံ ခမာပေတဗ္ဗော–သည်းမခံစေထိုက်သည် မဟုတ်, သည်းခံစေထိုက်သည်သာ၊ ပေ။

တေန ခေါ ပန သမယေန ဥပဋ္ဌာယာ၊ ခမာပိယမာနာ–သည်းခံစေအပ်ကုန်လတ်သော်၊ (ကန်တော့, တောင်းပန်အပ်ကုန်လတ်သော်၊) နံ ခမန္တိ–သည်းမခံကြကုန်၊ ပေ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ၊ ပက္ကမန္တိပိ–တစ်ချို့လည်း အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကြကုန်၏၊ ဝိဗ္ဘမန္တိပိ–တစ်ချို့လည်း လူ့အဖြစ်သို့ ပြန်လည်ကြကုန်၏၊ (လူထွက်ကြကုန်၏၊) တိတ္ထိယေသု–တိတ္ထိတို့၌၊ သင်္ကမန္တိပိ–တစ်ချို့လည်း ပြောင်းရွှေ့ကြကုန်၏၊ ပေ၊ ခမာပိယမာနေန–သည်းခံစေအပ်သော ဥပဋ္ဌာယ်သည်၊ (ကန်တော့, တောင်းပန်ခံရသော ဥပဋ္ဌာယ်သည်၊) နံ နံ ခမိတဗ္ဗံ–သည်မခံရာသည်မဟုတ်, သည်းခံရာသည်သာ၊ (သည်းခံရမည်သာ၊) ပေ။

သမ္မာဝတ္တန္တံ–ကောင်းစွာကျင့်သော သဒ္ဓိဝိဟာရိကကို၊ ပဏာမေန္တိ–နှင်ထုတ်ကုန်၏၊ အသမ္မာဝတ္တန္တံ–ကို၊ နံ ပဏာမေန္တိ–ကုန်၊ ပေ၊ အသ္မာဝတ္တန္တော စ–ကောင်းစွာ မကျင့်သော သဒ္ဓိဝိဟာရိကကိုလည်း၊ နံ နံ ပဏာမေတဗ္ဗော–သည်သာ၊ ၊ပေ။

ပဠဟိ– ကုန်သော၊ အဂ်ေဟိ– အကြောင်းအဂ်ါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော–ပြည့်စုံသော၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော–ကို၊ ပဏာမေတဗ္ဗော၊ ဥပဋ္ဌာယမှိ–၌၊ (ဥပဋ္ဌာယ်အပေါ်၌၊) အဓိမတ္တံ–လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ပေမံ–မေတ္တာဖြင့် ချစ်ခြင်းသည်၊ နံ ဟောတိ–မဖြစ်၊ အဓိမတ္တော–သော၊ ပသာဒေါ–ကြည်ညိုခြင်းသည်၊ ပေ၊ ဟိရီ–ရှက်ခြင်းသည်၊ ပေ၊ ဂါရဝေါ–ရိုသေလေးစားသူ၏အဖြစ်သည်၊

(ရိုသေလေးစားခြင်းသည်၊) ပေ၊ အဓိမတ္တာ၊ ဘာဝနာ–မေတ္တာဘာဝနာသည်၊ (မေတ္တာစိတ်ကို တိုးပွားစေခြင်းသည်၊) နှ ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗဟိ၊ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ–တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတော သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ပဏာမေတဗ္ဗော၊ [နောက်နောက် ပဗ္ဗဇိတတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်၊] ပေ၊ နှ ပဏာမေတဗ္ဗော–နှင်မထုတ်ထိုက်၊ ပေ။

ပဗ္ဗဇိ ၊ပေ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော– သည်၊ (အလံ ၌ ပဓာန စပ်၊) ဝါ– ကို၊ (ပဏာမေတုံ၌ အပဓာနစပ်၊) ပဏာမေတုံ–ငှာ၊ အလံ–သင့်၏၊ ပေ၊ နာလံ–မသင့်၊ ပေ၊ အပဏာမေန္တော – နှင်မထုတ်သော၊ ဥပဇ္ဈာယော – သည်၊ သာတိသာရော – (အမိန့်တော်ကို) လွန်ကျူးမှု ဖြစ်ခြင်းဟူသော အပြစ်နှင့် တကွဖြစ်သည်၊ ဝါ – အပြစ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပဏာမေန္တော (ဥပဇ္ဈာယော)၊ အနတိသာရော – (အမိန့်တော်ကို) လွန်ကျူးမှု ဖြစ်ခြင်းဟူသော အပြစ်မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ [**"သာတိသာရော"** ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ꕥꕥꕥꕥꕥꕥꕥꕥ

ရာဓြာဟွဏာဝတ္ထု

၆၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ အညတရော–တစ်ယောက်သော၊ ဗြာဟ္မဏော–သည်၊ (**ရာဓ**ဗြာဟ္မဏ)သည်၊ ဘိက္ခု–တို့ကို၊ (ယာစိ၌ စပ်၊) ဝါ–သို့၊ ဥပသက်မိတ္တာ–ချဉ်းကပ်၍၊ ပဗ္ဗဇ္ဇ–ရှင်, ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ယာစိ–တောင်းပြီ၊ တံ–ထို ဗြာဟ္မဏကို၊ ဘိက္ခု၊ ပဗ္ဗာဇေတုံ–ရှင်, ရဟန်း ဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ (ရှင်, ရဟန်း ပြုပေးခြင်းငှာ၊) နှ ဣစ္ဆိ–သူ–အလို မရှိကုန်၊ သော ၊ပေ၊ အလဘမာနော–မရလတ်သော်၊ ကိသော–ကြံ့လို ပိန်ချုံးသည်၊ လူခေါ–(အသားအရေ) ခြောက်ကပ်သည်၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော–မကောင်းသော အဆင်းရှိသည်၊ ဥပ္ပဏ္ဏုပဏ္ဏုကဇာတော–ဖြစ်သော လွန်စွာ ဖြောဖြော ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ရှိသည်၊ (ဖြစ်သော အလွန် ဖြောဖြော ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိသည်၊) ဓမနိသန္ထတဂတ္တော – အကြောတည်း ဟူသော ကွန်ရက်ဖြင့် ဖြန့်ခင်းအပ်သော ကိုယ်ရှိသည်၊ (အကြော ပြိုင်းပြိုင်းထသော ကိုယ်ရှိသည်၊) အဟောသိ၊ [ကိသော စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ္ဍဘာသာဋီကာ, ဒု–အုပ်, သုဒိန္နကဏ္ဍ၌ ပြထားပြီ။]

ဘဂဝါ၊ တံ ဗြာဟ္မဏ-ကို၊ ကိသ-ကြုံလို ပိန်ချုံ**းနေသည်**ကို၊ ပေ၊ ဓမနိသန္ထတဂတ္တံ-ကို၊ အဒ္ဒသာ-မြင်တော်မူပြီ၊ ဒိသွာန-ကြောင့်၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ (ကိ?)၊ **"ဘိက္ခवे၊ ကိ-အဘယ်ကြောင့်၊ သော ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ကိသော-သည်၊ ပေ၊ (ယောတိ) နု ခေါ-နည်း?၊"** ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ သော ဗြာဟ္မဏော-သည်၊ ပေ၊ ယာစိ-တောင်းပန်ပြီ၊ ပေ၊ အလဘမာနော-သော်၊ ဝါ-သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ကိသော-ကြုံလို ပိန်ချုံးနေပါ၏၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ **"ကော-အဘယ်သူသည်၊ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ အဓိကာရံ-အလွန်အကဲ ပြုအပ်သော ကျေးဇူးကို၊ သရသိ နု ခေါ-အမှတ်ရသနည်း?၊"** ဣတိ (အာမန္တေသိ) ၊ပေ၊ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ **"ဘန္တေ အဟံ ၊ပေ၊ သရामိ-ပါ၏၊"** ဣတိ-ပြီ၊ သာရိပုတ္တ-သာရိပုတ္တရာ၊ တံ၊ တဿ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ ကိ-အဘယ်သို့သော၊ အဓိကာရံ-ကို၊ သရသိ-နည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဣဓ ရာဇဂဟေ-ဤရာဇဂြိုဟ်မြို့၌၊ မေ-အား၊ (ဒါပေသိ၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (စရန္တသ၌ စပ်၊) ပိဏ္ဍာယ-ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရန္တသ-လှည့်လည် စဉ်၊ သော ဗြာဟ္မဏော၊ ကဋ္ဌစ္ဆာဘိကံ-တစ်ဇွန်းသော ဆွမ်းကို၊ ဒါပေသိ-ပေးလှူစေပါပြီ၊ ပေ၊ ဣမံ အဓိကာရံ-ကို၊ သရामိ-ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ သာရိပုတ္တ၊ သာဓု သာဓု- သာဓု သာဓု၊ ဟိ- သာဓု ခေါ်သင့်၏၊ သာရိပုတ္တ၊ သပ္ပုရိသာ-တို့သည်၊ ကတညုနော-သူတစ်ပါးတို့ ပြုအပ်ပြီးသော ကျေးဇူးကို သိတတ်ကုန်၏၊ ကတဝေဒိနော-သူတစ်ပါးတို့ ပြုအပ်ပြီးသော ကျေးဇူးကို ထင်ထင်ရှားရှား သိတတ်ကုန်၏၊ .[ကျေးဇူးဆပ်သောအားဖြင့် သိတတ်ကုန်၏၊-ဟူလို၊] သာရိပုတ္တ၊ တေနဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ အဓိကာရကို အမှတ်ရလျှင်၊) ပေ၊ ပဗ္ဗာဇေဟိ-ရှင်ဖြစ်စေလော့၊(ရှင်ပြုပေးလိုက်၊) ဥပသမ္ပာဒေဟိ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေလော့၊ (ရဟန်းပြုပေးလော့၊) ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ အဟံ၊ ကထံ-လျှင်၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပာဒေမိ-ရပါမည်နည်း?၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ မယာ-သည်၊ တိဟိ၊ သရဏဂမနေဟိ-သရဏဂုံတို့ဖြင့်၊ ယာ သာ ဥပသမ္ပဒါ-အကြင် မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ အနုညာတာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ တံ-ထို သရဏဂမနူပသမ္ပဒါကို၊ အဇ္ဇတဂ္ဂေ-ယနေ့ကို အစပြု၍ ပဋိက္ခိပါမိ-ပယ်မြစ်၏၊ ပေ၊ ဥ ဣတ္တိစတုတ္ထေန-ဥတ်ဟူသော လေးကြိမ်မြောက်ရှိသော၊ ကမ္မေန-ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပာဒေတုံ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝဉ္စ ပန-ဤသို့လျှင်၊ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော-မြင့်မြတ်သော

ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေထိုက်၏၊ (ရဟန်း ပြုပေးထိုက်၏၊) ဗျတ္တေန-ဝိနယပိဋကတ် နှုတ်တက်ရသဖြင့် ထက်မြက်လှသော၊ [ထိုမျှလောက် မစွမ်းနိုင်သူ အတွက်] **တစ်နည်း၊** ဗျတ္တေန-ဥတ် ကမ္မဝါစာ နှုတ်ဆိုလာသဖြင့် ကောင်းစွာ ထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလေန-ဌာန် ကရိယာ်းကို ပီသစွာ ရှုတ်စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သံဃော-ကို၊ ဥပေတဗ္ဗော-သိစေထိုက်၏၊ (အသိပေးထိုက်၏၊) (ကိ?)၊ ဗျတ္တ, ပဋိဗလနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်တို့ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၇၀။ ဥတ်။ ။ ဘန္တေ - အရှင်ဘုရားတို့၊ သံဃော - သံဃာတော်သည်၊ မေ-တပည့်တော်၏၊ (ဝစနံ-စကားကို၊) သုဏာတု-နားစိုက်တော်မူပါ၊ ဣတ္ထန္နာမော - ဤ အမည်ရှိသော၊ အယံ - ဤ သူသည်၊ ဣတ္ထန္နာမဿ - သော၊ အာယသ္မတော - အရှင်၏၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော - မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို ရှင်ရသူပါတည်း၊ (ရဟန်းလောင်းပါတည်း၊) သံဃဿ - သည်၊ (ကမ္မံ - ဥပသမ္ပဒါကံသည်၊) ပတ္တကလ္လံ-လျောက်ပတ်သော အခါရှိသည်၊ ယဒိ (သိယာ) - အကယ်၍ ဖြစ်အုံ၊ (ဧဝံသတိ - သော်၊) သံဃော - သည်၊ ဣတ္ထန္နာမံ - ဤ အမည်ရှိသူကို၊ ဣတ္ထန္နာမေန - သော၊ ဥပဇ္ဈာယေန - ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပာဒေယျ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေရာပါ၏၊ (ရဟန်းပြုပေးရာပါ၏၊) ဧသာ- ဤသည်ကား၊ ဉတ္တိ- ဥတ်တည်း၊ ဝါ-သံဃာတော်ကို သိစေကြောင်းတည်း။

ကမ္မဝါစာ ၁။ ။ ဘန္တေ - တို့၊ သံဃော - သည်၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပာဒေတိ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေပါ၏၊ (ရဟန်းပြုပေးနေပါ၏၊) ယဿာယသ္မတော (ယဿ အာယသ္မတော)-အကြင် အရှင်အား၊ ဣတ္ထန္နာမဿ- ဤ အမည်ရှိသူ၏၊ (ဥပသမ္ပဒဉ် စပ်၊) ဣတ္ထန္နာမေန- သော၊ ဥပဇ္ဈာယေန - ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒါ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်၊

အမှာ။ ။ ကမ္မဝါစာနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ ဥပသမ္ပဒါဝိဓိကထာ၌ ပြထားပြီ၊ ကမ္မဝါစာတို့သည် တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး စာသွားခြင်း တူကြ၏၊ ထို့ကြောင့် ကျေပွန်စွာ လေ့လာကြပါလေ၊ **"ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ"**၌ **"သံဃဿ"**၏ သမ္ဗန္ဓိပုဒ်ကို **"ကမ္မံ"**ဟု ထည့်ရ၏၊ ထို ပုဒ်ကိုလည်း လာမည့်ကြိယာကိုလည်းကောင်း, အချို့နေရာဝယ် ကံနှင့် ကြိယာကိုလည်းကောင်း ကြည့်၍ **"ကမ္မံ-ဥပသမ္ပဒါကံသည်"**

ခမတိ–နှစ်သက်၏၊ သော–ထို (နှစ်သက်သော) အရှင်သည်၊ တုဏ္ဍီ–ဆိတ်ဆိတ်၊ အသေ–ဖြစ်ရာ၏၊ ဝါ–ဖြစ်ပါလော့၊ ယသေ–အကြင် အရှင့်အား၊ နက္ခမတိ–မနှစ်သက်၊ သော–ထို (မနှစ်သက်သော) အရှင်သည်၊ ဘာသေယျ–ပြောဆိုရာပါ၏၊ ဝါ–ပြောဆိုပါလော့၊ ဒုတိယမ္ပိ–နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဧတမတ္ထံ–ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝါ–ဤ အကြောင်းကို၊ ဝဒါမိ–လျှောက်ပါ၏၊ ပေ၊ ဘာသေယျ။ တတိယမ္ပိ–လည်း၊ ပေ၊ ဘာသေယျ။

နိဂုံး။ ။သံဃေန–သည်၊ ဣတ္ထန္နာမော–ဤ အမည်ရှိသူကို၊ ဣတ္ထန္နာမေန ဥပဇ္ဈာယေန–ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒေါ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေအပ်ပါပြီ၊ (ယသ္မာ–ကြောင့်၊) သံဃသေ–အား၊ ခမတိ–၏၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ တုဏ္ဍီ–ဆိတ်ဆိတ်၊ (အာသိ–ဖြစ်ပြီ၊) ဧဝံ–ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကြောင့်၊ ဧတံ–ဤ နှစ်သက်သည်၏အဖြစ်ကို၊ (နှစ်သက်ကြောင်းကို၊) ဓာရယामိ–သိမှတ်ရပါ၏၊ ဣတိ (ဤပေတဖော)။

၇၁။ အညတရော–နာမည် အနွယ်အားဖြင့် မထင်ရှားသော၊ ဝါ–တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခု [အညတရန္တိ နာမဂေါတ္တေန အပါကဋ်မဲ့ ဧကံ ဘိက္ခုံ၊ သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက၊–သာရတ္ထ၊] ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရာ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသည်ဖြစ်၍ အခြားမဲ့၌၊ **တစ်နည်း၊** ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရာ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသည်၏ အခြားမဲ့၌၊ [ဤ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] အနာစာရံ–မကျင့်ထိုက်သော အကျင့်ကို၊ အာစရတိ–ပြုကျင့်၏၊ ဘိက္ခု ဧဝံ၊ အာဟံသု–ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး?)၊ **"အာဝုသော၊ ဧဝရုပ်–ဤသို့ သဘောရှိသော အမှုကို၊ မာ အကာသိ–မပြုပါနှင့်၊ ဧတံ–ဤ အမှုသည်၊ နု ကပ္ပတိ–ရဟန်းတို့အား မအပ်ပါ၊"** ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ ဧဝံ၊ အာဟ–ပြန်ပြောပြီ၊ (ကိုး?) **"မံ–တပည့်တော်ကို၊ ဥပသမ္ပာဒေထ–ပါကုန်၊**

စသည်ဖြင့် အနက်ဆိုရ၏၊ **"ယသ နက္ခမတိ"**၌ **"ယသာယသ္မတော ခမတိ"** ဝါကျတုန်းက ပုဒ်များကို လိုက်စေ၍ **"ယသ (အာယသ္မတော)–အား၊ ဣတ္ထန္နာမသ–၏၊ ဣတ္ထန္နာမေန ဥပဇ္ဈာယေန–ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒါ–သည်၊ နက္ခမတိ–မနှစ်သက်"**ဟု အကျယ်ပေးနိုင်ပါသည်၊ နောက်နောက် ကမ္မဝါစာတို့၌ ဤနည်းမှီ၍ သိပါ။

ဣတိ-သို့၊ အဟံ၊ အာယသ္မန္တေ-အရှင်တို့ကို၊ နေဝ ယာစိ-မတောင်း ခဲ့ပါ၊ ကိသ-ကြောင့်၊ မံ-ကို၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အယာစိတာ-မတောင်းအပ် ကုန်သည်၊ (သမာနာ-ကုန်လျက်၊) ဥပသမ္ပာဒိတ္ထ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြပါကုန်သနည်း?၊ (ရဟန်းပြုပေးကြပါကုန်သနည်း?၊)" ဣတိ-ပြီ၊ [ဥပသမ္ပာဒိတ္ထ ၌ ဥပ + သံပုဗ္ဗ + ပဒဓာတ် + ကာရိတ် ကျေ + အဒ္ဓတနီ တ္ထ ဝိဘတ်၊] ပေ။

ဘိက္ခဝေ - တို့၊ အယာစိတေန - မတောင်းအပ်သော သံဃာသည်၊ နဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ရဟန်းပြုမပေးထိုက်၊) ယော-အကြင် သံဃာသည်၊ ဥပသမ္ပာဒေယျ ၊ပေ၊ ယာစိတေန-တောင်းအပ်သော သံဃာသည်၊ ဥပသမ္ပာဒေတုံ ၊ပေ၊ တေန ဥပသမ္ပဒါပေက္ခေန-သည်၊ ပေ၊ ဝစနီယော အဿ (ကိ?၊) **"ဘိက္ခေ-တို့၊ သံဃ-သံဃာတော်ကို၊ ဥပသမ္ပဒံ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ယာစာမိ-တောင်းပါ၏၊ ဘိက္ခေ၊ သံဃော-သည်၊ မံ-တပည့်တော်ကို၊ အနုကမ္ပံ-လျော်စွာ တုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို၊ (သနား စောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်မှုကို၊) ဥပါဒါယ-ဉာဏ်ဖြင့် ယူ၍၊ (စွဲ၍၊) ဥလ္လုမ္ပတု-အကုသိုလ်နယ်မှ ထုတ်ဆောင်၍ ကုသိုလ်နယ်၌ တည်စေတော်မူပါ၊" တစ်နည်း၊** ဥလ္လုမ္ပတု-သာမဏော အဖြစ်မှ ထုတ်ဆောင်၍ ရဟန်းအဖြစ်၌ တည်စေတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ထိုက်၏၊ ပေ။

၇၂။ [ကမ္မဝါစာ၌ **"ဣတ္ထန္နာမော-သည်၊ ဣတ္ထန္နာမေန ဥပဇ္ဈာယေန-ဖြင့်၊ သံဃံ-ကို၊ ဥပသမ္ပဒံ-ကို၊ ယာစတိ-တောင်းပါ၏၊"**ဟု ပေးပါ၊] ပေ။

၇၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ရာဇဂဟေ-၌၊ ပဏီတာနံ-မွန်မြတ်ကုန်သော၊ ဘတ္တာနံ-ဘတ်တို့၏၊ (ဆွမ်းတို့၏၊) ဘတ္တပဋိပါဋိ-ဘတ်အစဉ်သည်၊ (ဆွမ်းအစဉ်သည်၊) အဋ္ဌိတာ-အကြားအကြား၌ တန်ရပ်မနေသည်၊ (အဆက်မပြတ်သည်၊) ဟောတိ၊ [ဤ ဝါကျ၏ အဖွင့်ကို စုဋ္ဌဝဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုကျမ်းက ပုဒ်ရေ-၂၆၀၌ ပြခဲ့ပြီ၊ **"အဓိဋ္ဌိတာ-စွဲမြဲစွာ တည်သည်"**ဟုလည်း မှတ်ရှိ၏၊] ပေ၊ **"သက္ကပုတ္တိယာ-သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ သမဏာ-ဤ ရဟန်းတော်တို့သည်၊ သုခသီလာ-ကောင်းသော အလေ့ ရှိကုန်၏၊ သုခသမာစာရာ-ကောင်းသော (ချမ်းသာသော) အကျင့်ရှိကုန်၏၊ သုဘောဇနာနိ-ကောင်းသော ဘောဇဉ်တို့ကို၊ ဘုဉ္ဇိတွာ - စား၍၊ နိဝါတေသု-**

လေ မရှိကုန်သော၊ (လေလုံ မိုးလုံ ဖြစ်ကုန်သော၊) သယနေသု–အိပ်ရာ နေရာ တို့၌၊ သယန္တိ–အိပ်ရ နေရကုန်၏၊ အဟံ ၊ပေ၊ သမဏေသု–တို့၌၊ ယန္ဒုနေ ပဗ္ဗဇေယျံ–အကယ်၍ ရဟန်းပြုရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊" ဣတိ–ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ပဗ္ဗာဇေသုံ–ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်ပြီ၊ ဥပသမ္ပာဒေသုံ–ကုန်ပြီ၊ တသ္မိံ–ထို ဗြာဟ္မဏသည်၊ ပဗ္ဗဇိတော–ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးလတ်သော်၊ (ရဟန်း ဖြစ်ပြီးလတ်သော်၊) ဘတ္တပဋိပါဋိ–သည်၊ ခီယိတ္ထ–ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ **"အာဝုသော၊ ဟေ–လာလော့၊ ဒါနိ–ယခု၊ ပိဏ္ဍာယ၊ စရိဿာမ–ကုန်စို့၊"** ဣတိ (အာဟံသု) ၊ပေ၊ စရိဿာမိ–အုံ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ **"ဧတံ ကာရဏာ–ဤ ဆွမ်းခံခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ (ဆွမ်းခံစားမည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊) ပဗ္ဗဇိတော–ရဟန်း ပြုခဲ့သည်၊ နု–မဟုတ်၊ မေ–အား၊ သစေ ဒဿထ–အကယ်၍ ပေးကုန်အုံ၊ (ဧဝံ ဒေန္တေသု–ကုန်လတ်သော်၊) ဘုဥ္ဇိဿာမိ–မည်၊ ပေ၊ ဝိဇ္ဇမိဿာမိ–လူထွက်မည်၊"** ဣတိ–ပြီ၊ ပေ။

ဥဒရဿ ²–ဝမ်း၏၊ ကာရဏာ–အကြောင်းကြောင့်၊ **တစ်နည်း၊** ဥဒရဿ–ဝမ်းဟူသော၊ ကာရဏာ–ကြောင့်၊ ပဗ္ဗဇိတော ကိံ ပန–ရဟန်း ပြုသလော့၊ ၊ပေ၊ အာဝုသော–တို့၊ ဧဝံ–ဤအတိုင်း မှန်ပါ၊ ပေ၊ **"ကထံ ဟိ – ကြောင့်၊ ဘိက္ခု၊ သွာက္ခာတေ–ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယေ–တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ ဥဒရဿ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိဿသိ နာမ–ရဟန်းပြုရသနည်း?၊"** ၊ပေ၊ မောဃပုရိသ–ချာန်, မင်, ဖိုလ်မမှိုး အချိုးနှိုးသော ယောကျ်ား၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တေန–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေသော သံဃာသည်၊ (ထို သံဃာတွင် ပါဝင်သော ဥပဇ္ဈာယ်စသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးပါးသည်၊) စတ္တာရော–ကုန်သော၊ နိဿယေ–မှီအပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို၊ အာစိက္ခိတုံ–ပြောပြခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ ပြောပြရမည်နည်း။)

၁။ ဥဒရဿ ကာရဏာ။ ။ဥဒရဿ–၏၊ ကာရဏာ–ကြောင့်၊ ဤသို့ ပေးရိုး ရှိ၏၊ မောဂ္ဂလ္လာန် အလိုမူ ဟိတ်အနက်ဟော သဒ္ဒါနှင့် ယှဉ်ရာပုဒ်နောင် ဟိတ်အနက်၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်သက်၍ **"ဥဒရဿ–ဝမ်းဟူသော၊ ကာရဏာ–ကြောင့်၊"** ဤသို့ တုလျှာမိကရဏအနက် ပေးပါ၊ **"အာစိဝဿ ဟောတု, ပုတ္တဒါရဿ ကာရဏာ"** (ပါစိတ်ပါဠိတော်၊ ဥယျုတ္တသိက္ခာပုဒ်) စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ၊ အကျယ်ကို မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယ, ၂–ကဏ္ဍ, ၂၂–သုတ်၌ ကြည့်ပါ။

မိုခိ အားထားရာ ပစ္စည်းလေးပါး။ [**ဆွမ်း**] ။ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ – သလုံးကြွက်သား, အစွမ်းအားဖြင့်, သွားလာလှည့်ပတ်, ဆွမ်းခံရပ်၍ တစ်လုတ်စာ တစ်လုတ်စာ ရအပ်သော ဘောဇဉ်ကို၊ နိဿာယ–မှီ၍၊ (အားကိုးသမှု မှီငြမ်းပြု၍၊) ယာ ပဗ္ဗဇ္ဇာ–အကြင် ရှင်, ရဟန်းအဖြစ်သည်၊ (ပဝတ္တာ–ဖြစ်ရပေ၏၊) တတ္ထ–(ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနကို လုံ့လအားသစ် မှီငြမ်းပြုရသော) ထို ရှင်, ရဟန်း အဖြစ်၌၊ တေ–အသင် ရဟန်းသစ်သည်၊ ယာဝဇီဝံ–ရဟန်းသိက္ခာ, သာဇီဝါတို့, ကိုယ်မှာ ဆက်တည်, အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ဥဿာဟော–ရသည့်ဆင်းရဲ, ကြိုတ်အံ့ခဲလျက်, အားလွှဲသည်းခံ, သတိဉာဏ်ဖြင့်, ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်, အားထုတ်မှုကို၊ ကရဏီယော–ပြုထိုက်၏၊ (ပြုသင့်၏, ပြုရမည်, ပြုလေ။)

အတိရေကလာဘော [1] – ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော **လာဘ်**ကား၊ သံဃဘတ္တံ–သံဃာအား လှူအပ်သော ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ (**သံဃာကုန်** လှူအပ်သော ဆွမ်း၊ – ဟူလို၊) ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ – ညွှန်ချခြင်းဖြင့် လှူ**အပ်**သော ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ (တစ်ပါး, **နှစ်ပါး** အလှည့်ကျ ညွှန်ချ၍ လှူ**အပ်**သော ဆွမ်း၊– ဟူလို၊) နိမန္တနံ– အိမ်သို့ ပင့်ဖိတ်ကြောင်း ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ (အိမ်သို့ ပင့်၍ လှူအပ်သော ဆွမ်း၊– ဟူလို၊) သလာကဘတ္တံ – စာရေးတံဖြင့် လှူအပ်သော ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ (စာရေးတံမဲ ချ၍ လှူအပ်သော ဆွမ်း၊– ဟူလို၊) ပက္ခိက်–နေ့ထူးနေ့မြတ်ဟု သတ်မှတ်အပ်သော လဆန်းပက္ခ, လဆုတ်ပက္ခရက်၌ လှူအပ်သော ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ ဥပေါသထိက်–ဥပုသ်နေ့၌ လှူအပ်သော ဆွမ်းလည်းကောင်း၊ ပါဋိပဒိက်–ဥပုသ်ကျော်တက် အထွက်တစ်ရက်နေ့၌ လှူအပ်သော ဆွမ်းလည်းကောင်းတည်း။

သင်္ကန်း။　　။ ပံသုကူလစီဝရံ–ပံသုကူသင်္ကန်းကို၊ (မြေပုံမှာလွှား, မြေမှုန်အားနှယ်, စက်ဆုပ်ဖွယ်သို့ ရောက်သော သင်္ကန်းကို၊) ပေ၊ တတ္ထ–(ပံသုကူလစီဝရကို လုံ့လအားသစ် မှီငြမ်းပြုရသော)ထို ရှင်,ရဟန်းအဖြစ်၌၊

၁။ အမှာ။　　။ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနဏ၏ ဝစနတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ **"အတိရေကလာဘော–ရှေးဘုန်း ရှေးကံကြောင့် ပိုလျှံသော လာဘ်ရှိမှုကား၊ သံဃဘတ္တံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပရိဘုဇိတဗ္ဗံ–ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင်အပ်၏"** ဟု ပေးရိုးရှိ၏၊ [ရှေးနိဿယ၌ကား **"အတိရေကလာဘော–အလွန်လာဘ်ရှိပါမှုကား၊ သံဃဘတ္တံ–လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကပ္ပတိ–အပ်၏"**ဟု ပေး၏၊] ထိုသို့ မပေးသင့်ပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။

၊ပေ၊ အတိရေကလာဘော-ပံသုကူလ စီဝရထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော လာဘ်ကား၊ ခေါမံ-ခေါမတိုင်းဌဖြစ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ ဝါ-ခုံချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ ကပ္ပာသိကံ-ဝါချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ ကောသေယျံ-ပိုးချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ ကမ္မလံ-သားမွေးဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ ဝါ-သက္ကလတ် သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ သာဏံ-ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ ဘင်္ဂံ-ခေါမ စသည် ငါးမျိုးချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊ ဝါ-ဘန်ချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော သင်္ကန်းလည်းကောင်း၊တည်း၊ [**"ခေါမံ"** စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ကခ်ါဘာသာဋီကာ ပထမကထိန သိက္ခာပုဒ်ဌ လည်းကောင်း, ခုဒ္ဒကသိက္ခာဘာသာဋီကာ စီဝရနိဒ္ဒေသဌ်လည်းကောင်း ပြထားပြီ။]

ကျောင်း။ ။ ရက္ခမူလသေနာသနံ-သစ်ပင်၏ အနီးအောက်တည်းဟူသော အိပ်ရာ-နေရာ ကျောင်းကို၊ (သစ်ပင်ရင်း-ဝါးပင်ရင်း ဟူသော ကျောင်းကို၊) ၊ပေ၊ တတ္ထ - (ရက္ခမူလသေနာသနကို လုံ့လအားသစ် မှီငြမ်းပြုရသော) ထို ရှင်, ရဟန်းအဖြစ်ဌ၊ ပေ၊ အတိရေကလာဘော - ရက္ခမူလသေနာသနထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော လာဘ်ကား၊ ဝိဟာရော [1] - လေးဖက်မိုးအပ်သော ကျောင်းလည်းကောင်း၊ **တစ်နည်း**၊ ဝိဟာရော-တိဏကုဋီ, စရှိ ယှဉ်လတ်, အကာအရံဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကျောင်းတိုက်လည်းကောင်း၊

၁။ **ဝိဟာရော**။ ။ အမှယောဂ စသည်တို့နှင့် မရောသော (တိဏကုဋီ) မြက်ဖြင့် မိုးအပ်, ကာအပ်သော တစ်ခုသော ကျောင်းငယ်ကလေးသည်လည်းကောင်း, ထိုကဲ့သို့ ကျောင်းငယ်ကလေးပေါင်း များစွာရှိသော ကျောင်းတိုက် တစ်ရပ်လုံးသည်လည်းကောင်း **"ဝိဟာရ"**တည်း၊ [ကျောင်းတိုက်ကြီးထဲ၌ အမှယောဂ စသည်တို့ ပါဝင်မှု အမှယောဂ စသော နာမည်ဖြင့်သာ ခေါ်ရ၏၊] ထို ဝိဟာရကို ကျောင်းစည်းရိုးဟု ခေါ်အပ်သော ပါကာရ (အကာအရံ)ဖြင့် ပိုင်းခြားထားအပ်၏၊ ပါကာရ ဟူသည်လည်း တံတိုင်းကြီးသာမက သေနာသနက္ခန္ဓက-ပါကာရာဒိအနုဇာနနကထာ၌ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော အုတ်-ကျောက်-သစ်သားတို့ဖြင့် ဖြစ်စေ, ဝါး-ဆူးတို့ဖြင့် ဖြစ်စေ ပြုအပ်သော အကာအရံဟု မှတ်ပါ၊ အဘိဓာန်နိဿယသစ်- **၂၀၈** ဂါထာ၌ကား **"လေးဖက် မိုးအပ်သော ကျောင်းကို ဝိဟာရ"** ဟု မိန့်သည်၊ [ဝိဟာရောတိ တိဏကုဋီကာဒိသဟိတော ပါကာရပရိစ္ဆိန္နော သကလော သံဃာရာမော၊-ဝိမတိ၊] အမှယောဂ စသည်တို့ကိုလည်း ဝိမတိ အဖွင့်အတိုင်း ပေးထားပါသည်။

အမုယောဂေါ–တစ်ခုသော အတပ်ရှိသော ရှည်သော ပြဿဒ်လည်းကောင်း၊ ဝါ–ဂဠုန်တောင်အလား, နှစ်ဖက်ထား၍ မိုးအပ်သော ရှည်သော ပြဿဒ်လည်းကောင်း၊ ပါသာဒေါ–အထွတ် တပ်အပ်သော လေးထောင့် ပြဿဒ်လည်းကောင်း၊ ဟမ္မိယံ–အထွတ် မတပ်အပ်သော ပြဿဒ်ဦးပြည်းလည်းကောင်း၊ ဂုဟာ–လိုဏ်, ဂူ လည်းကောင်းတည်း။

ဆေး။ ။ ပူတိမုတ္တဘေသဇ္ဇ–နွားကျင်ငယ်ပုပ်တည်းဟူသော ဆေးကို၊ ပေ၊ [ပုပ်သည်ဖြစ်စေ, မပုပ်သည်ဖြစ်စေ နွားကျင်ငယ် မှန်သမျှကို **"ပူတိမုတ္တ"**ဟု ခေါ်ရ၏၊ နွားကျင်ငယ်ဖြင့် ထုံအပ် စိမ်အပ်သော သျှိသျှားသီး, ဆီးဖြူသီးကို **"ပူတိမုတ္တ"**ဟုလည်းကောင်း, ပုပ်သည်ဖြစ်၍ စွန့်ပစ်အပ်သော ဆေးကို **"ပူတိမုတ္တ"**ဟုလည်းကောင်း စတုကဂုံတွေရ, ပဌမ ပဏ္ဏာ, ၃–ဝဂ်, ၇–သုတ် ဦးကာ၌ ဖွင့်သေး၏။] တတ္ထ–(ပူတိမုတ္တဘေသဇ္ဇကို လုံ့လအားသစ် မြိုင်ဖြိုးပြုရသော) ထို ရဟန်းအဖြစ်၌၊ ပေ၊ အတိရေကလာဘော–ပူတိမုတ္တ ဘေသဇ္ဇထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော လာဘ်ကား၊ သပ္ပိ–ထောပတ်လည်းကောင်း၊ နဝနီတံ–ဆီဦးလည်းကောင်း၊ တေလံ–ဆီလည်းကောင်း၊ မဓု–ပျားရည်လည်း ကောင်း၊ ဖာဏိတံ–တင်လဲလည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ)၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပဠုမော–သော၊ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တဘာဏဝါရော–သည်၊
နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

၁၈–အာစရိယဝတ္တကထာ

၇၄။ တေန ၊ပေ၊ အညတရော၊ မာဏဝကော–လုလင်ငယ်သည်၊ ပေ၊ ယာစိ၊ တဿ–ထို လုလင်ငယ်အား၊ ဘိက္ခု–တို့သည်၊ ပဋိကစ္စေဝ–ကြိုတင်၍သာ၊ နိဿယေ–မှီအပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို၊ အာစိက္ခိံသု–ပြောပြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဘန္တေ–တို့၊ အဟံ၊ ဒါနိ–၌၊ နု ပဗ္ဗဇိဿာမိ–ရှင်, ရဟန်း မပြုတော့ပါ၊ မေ–သည်၊ နိဿယာ–တို့ကို၊ ဧဝုဒ္ဓာ–စက်ဆုပ်အပ်ပါကုန်၏၊ ပဋိကူလာ–ရွံရှာအပ်ပါကုန်၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ပဋိကစ္စေဝ၊ နိဿယာ–တို့ကို၊ နု အာစိက္ခိတဗ္ဗာ–မပြောပြထိုက်ကုန်၊

ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ အာစိဏ္ဏေယျ–အံ့၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရာ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသည်၏ အခြားမဲ့၌၊ နိဿယေ အာစိဏ္ဏိတုံ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

တေန ၊ပေ၊ ဒုဝဂ္ဂေနပိ–နှစ်ပါးအစု ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ တိဝဂ္ဂေနပိ–သုံးပါးအစု ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဂဏေန – ဂိုဏ်းဖြင့်၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ – မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်၏၊ (ရဟန်း ပြုပေးကြကုန်၏၊) ၊ပေ၊ ဥနဒသဝဂ္ဂေန–ယုတ်လျော့သော ဆယ်ပါးအစုရှိသော၊ ဂဏေန–ဖြင့်၊ နဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ယော–အကြင် ဂိုဏ်းသည်၊ ဥပသမ္ပာဒေယျ–အံ့၊ ပေ၊ ဒသဝဂ္ဂေန ဝါ–ဆယ်ပါးအစု ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အတိရေကဒသဝဂ္ဂေန ဝါ–ဆယ်ပါးထက် ပိုလွန်သော အစုရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဂဏေန–ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပာဒေတုံ ၊ပေ။

၇၅။ တေန ၊ပေ၊ ဧကေဝသာ–တစ်ဝါသာ ရှိကုန်သည်၊ (သမာနာ)ပိ–ဖြစ်ကုန်လျက်လည်းကောင်း၊ ဒုဝသာ–နှစ်ဝါသာ ရှိကုန်သည်၊ (သမာနာ)ပိ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ–အတူနေတပည့်ကို၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ–ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေကြကုန်၏၊ ဝဂ်ိန္တ ပုတ္တော–ဝဂ်ိန္တ ဗြာဟ္မဏ၏ သားဖြစ်သော၊ အာယသ္မာပိ ဥပသေနော–**အရှင်ဥပသေန**သည်လည်း၊ ဧကေဝသာ–သည်၊ (သမာနော–လျက်၊) သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ ဥပသမ္ပာဒေတိ၊ သော–ထို **အရှင်ဥပသေန**သည်၊ ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌော–နေပြီးသည်၊ (သမာနော–သော်၊) ဒုဝသော၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဧကဝဿံ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ–ကို၊ အာဒါယ–ခေါ်ယူ၍၊ ပေ၊ နိသီဒိ၊ ဗုဒ္ဓါနံ–အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူကုန်သော၊ ဘဂဝန္တာနံ–ဘုရားရှင်တို့၏၊ အာဂန္တုကေဟိ–အာဂန္တုက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ–တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ (ယံ) ပဋိသမ္မောဒိတုံ–အကြင် ခမနီယ, စသည့်သဘော, မေးမြန်းပြောလျက်, ရောနှောတော်မူခြင်းသည်၊ ဝါ–အကြင် နှုတ်ဆက်တော်မူခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဧတံ–ဤ ခမနီယ, စသည့်သဘော, မေးမြန်းပြောလျက်, ရောနှောတော်မူခြင်းသည်၊ ဝါ–သည်၊ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘဂဝန္တာနံ–တို့၏၊ အာစိဏ္ဏံ ခေါ ၁ –လေ့ကျက်အပ်သော အကျင့်တည်း၊ ဝါ–ထုံးတမ်းစဉ်လာ ဓမ္မတာတော်တည်း။

၁။ အာစိဏ္ဏံ ခေါ၊ပေ၊ ပဋိသမ္မောဒိတုံ။ ။[အာစိဏ္ဏန္တိ စရိတံ ဝတ္တံ အနုဓမ္မတာ၊-ဋီကာ၊] ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ နှစ်ပုဒ်သည် အာစိဏ္ဏံနှင့် ပဋိသမ္မောဒိတုံ နှစ်ဖက်ကို ငဲ့သော

အထ ခေါ ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိ?)၊ **"ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ ကစ္စိ–အဘယ်သို့ နည်း?၊ ခမနီယံ °–သည်းခံအပ် သည်းခံနိုင်၏လော?၊ ဝါ–ကျန်းမာ၏လော?၊ ကစ္စိ–နည်း?၊ ယာပနီယံ–ရှည်သော ကာလသို့ ရောက်စေအပ် ရောက်စေနိုင်၏လော?၊ ဝါ–မျှတ၏လော?၊ ကစ္စိ–နည်း?၊ တွံ–သည်၊ အပ္ပကိလမထေန–ပင်ပန်းမှု မရှိသဖြင့်၊ အဒ္ဓါနံ–ရှည်သောခရီးကို၊ အာဂတော–လာခဲ့ရ၏လော?၊"** ဣတိ (အဝေါစ)၊ ဘဂဝါ–ရား၊ ခမနီယံ–ပါ၏၊ ဝါ–ပါ၏၊ ဘဂဝါ၊ ယာပနီယံ–ပါ၏၊ ဝါ–ပါ၏၊ ဘန္တေ၊ မယံ–တို့သည်၊ အပ္ပကိလမထေန–ဖြင့်၊ အဒ္ဓါနံ–သို့၊ အာဂတာ–လာခဲ့ကြရပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ တထာဂတာ–ဘုရားရှင်တို့သည်၊ ဇာနန္တာပိ–သိတော်မူကုန်သော်လည်း၊(သိတော်မူကုန်လျက်လည်း၊) ပုစ္ဆန္တိ–မေးတော်မူကုန်၏၊ ဇာနန္တာပိ–လည်း၊ နု ပုစ္ဆန္တိ–မေးတော်မမူကုန်၊ ကာလံ–မေးသင့်ရာ အခါကို၊ ဝိဒိတ္တာ–သိတော်မူ၍၊ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကာလံ–မမေးသင့်ရာအခါကို၊ ဝိဒိတ္တာ နု ပုစ္ဆန္တိ၊ တထာဂတာ–တို့သည်၊ အတ္ထသံဟိတံ–အကျိုးနှင့်စပ်ယှဉ်သော စကားကို၊

ဥဘယာပေက္ခ ကာကောလောကနနည်းတည်း၊ **"ပဋိသမ္ဘောဒိတုံ"**၌ သံ ဥပသာရ၏ သမအနက် ဟောပုံ, မုဒဟတ်၏ မိသနအနက် ဟောပုံကို ပါရာဇိကဏ္ဍဘာသာဋ္ဌိကာ, ပထမအုပ်, ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍာ **"ဘဂဝတာ သဒ္ဒိ' သမ္ဘောဒိ"** ဝါကျအဖွင့်၌ ပြထားပြီ၊ တုံ့ပစ္စည်းလည်း **"သည်"**ဟု ပေးအပ်သော ကတ္တားအနက်ဟောတည်း၊ **[တွာပစ္စည်း နက်, တစ်ရက်ဟောဗြား, ကတ္တားနှင့်ကံ, သမ္ပဒါန်, ဓကန် တုံ့ပစ္စည်း ထွန်းသတည်း၊–** နိယံ။]

၁။ ခမနီယံ, ယာပနီယံ၌ အနက်ကျယ်။ ။ဘိက္ခု–ဟန်း၊ ကစ္စိ–နည်း?၊ တေ–အသင်၏၊ (စတုစက္ကံ–ဣရိယာပုထ်လေးဖြာ စက်ဘီးတပ်လျက်လည်း ပါရှိသော၊ နဝဒ္ဒါရံ–ကိုးပေါက်ဒ္ဒါရ အနာဝလည်း ရှိထသော၊ ဣဒံ သရီရယန္တံ–ဤ ခန္ဓာကိုယ်တည်းဟူသော ယန္တရားသည်၊ ဝါ–ဤ ခန္ဓာကိုယ်တည်းဟူသော ရထားသည်၊) ခမနီယံ–သည်းခံအပ် သည်းခံနိုင်ပါ၏လော၊ ဝါ–ကျန်းမာပါ၏လော၊ ကစ္စိ–နည်း?၊ ယာပနီယံ–ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေအပ် ရောက်စေနိုင်၏လော?၊ ဝါ–မျှတပါ၏လော?၊ စတုတ္ထပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၌ **"ယာပနီယံ–ထိုထိုကိစ္စ၌ ရောက်စေအပ် ရောက်စေနိုင်၏ လော?၊ ဝါ–ပါဝင်နိုင်၏လော"**ဟု ဖွင့်သေး၏၊ **"ခမနီယံ ဘဂဝါ၊ ယာပနီယံ ဘဂဝါ"** ၌လည်း ဤသို့ပေးပါ၊ [ဤဝါကျ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋ္ဌိကာ ပထမအုပ် ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍာ၌ ပြထားပြီ၊ **"အတ္ထသံဟိတံ"** စသော ဝါကျကိုလည်း ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍာ၌ ဖွင့်ခဲ့ပြီ။]

အကျိုးနှင့် စပ်ယှဉ်သော စကားကို၊ ပုစ္ဆန္တိ၊ အနတ္တသံဟိတံ–အကျိုးနှင့် မစပ်ယှဉ်သော စကားကို၊ နှ ပုစ္ဆန္တိ၊ အနတ္တသံဟိတေ–ဌ၊ ဝါ–ကို၊ တထာဂတာနံ–တို့၏၊ သေတုဃာတော–အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဒ္ဝိဟိ–ကုန်သော၊ အာကာရေဟိ–အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘဂဝန္တော–တို့သည်၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ပဋိပုစ္ဆန္တိ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ ကြံ၍ မေးတော်မူကုန်သနည်း?) **"ဓမ္မံ–ကို၊ ဒေသေဿာမ–ဟောတော်မူကုန်အံ့၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့ ကြံတော်မူခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သာဝကာနံ–တို့အား၊ သိက္ခာပဒံ–သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပညပေဿာမ–ပညတ်တော်မူကုန်အံ့၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့ ကြံတော်မူခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်းတည်း။"**

အထ ခေါ ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိံ?)၊ **"ဘိက္ခု – ရဟန်း၊ တွံ – သည်၊ ကတိဝဿော–အဘယ်မျှလောက် ဝါရှိသည်၊ အသိ–ဖြစ်သနည်း?၊"** ဣတိ–ပြီ၊ ဘဂဝါ–မြတ်စွာဘုရား၊ အဟံ၊ ဒုဝဿော–နှစ်ဝါ ရှိပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ အယံ ပန ဘိက္ခု–ကား၊ ကတိဝဿော–သနည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဘဂဝါ၊ ဧကဝဿော–ပါ၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ အယံ ဘိက္ခု–သည်၊ တေ–၏၊ ကိံ–အဘယ်သည်၊ ဟောတိ–နည်း?၊ **တစ်နည်း၊** ကိံ ဟောတိ–ဘာတော်သနည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ မေ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော–ပါတည်း၊ ပေ၊ မောဃပုရိသ–စျာန်, မဂ်, ဖိုလ်မမှီး အချည်းနှီးသော ယောက်ျား၊ ကထံ ဟိ–အဘယ့်ကြောင့်၊ တွံ–သည်၊ အညေဟိ–အခြားသူတို့က၊ သြဝဒိယော–ဆုံးမထိုက်သူသည်၊ အနုသာသိယော–သွန်သင်ထိုက်သူသည်၊ (သမာနော–လျက်၊) အညံ–အခြားသူကို၊ သြဝဒိတုံ–ဌာ၊ အနုသာသိတုံ–ဌာ၊ မညိဿသိ နာမ–မှတ်ထင်ရသနည်း?၊ မောဃပုရိသ၊ ယဒိဒံ ဂဏ္ဌိကံ–အကြင် ဂိုဏ်းဖွဲ့ခြင်းရှိသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ (ဂိုဏ်းဖွဲ့လျက် ပစ္စည်းလေးပါး ပေါများအောင် ပြုခြင်းသည်၊) (အတ္ထိ)၊ တွံ–သည်၊ အတိလဟုံ–အလွန် လျင်မြန်စွာ၊ (တာယ) ဗာဟုလ္လာယ–ထို ဂဏ္ဌိကဟူသော ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ အာဝတ္တော–ကျင့်သူတည်း၊ [ဂဏ္ဌိကပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊ ဥနဒသဝဿေန–ယုတ်လျော့သော ဆယ်ဝါရှိသော ရဟန်းသည်၊ နှ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော–ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ဥပဇ္ဈာယ်လုပ်၍ ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်၊) ပေ၊ ဒသဝဿေန ဝါ–ဆယ်ဝါရှိသော ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကဒသဝဿေန ဝါ–ဆယ်ဝါထက် ပိုလွန်သော ဝါရှိသော ရဟန်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဥပသမ္ပာဒေတုံ၊ ပေ။

၇၆။ တေန ခေါ် ပန သမယေန၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ **"(မယံ) ဒသဝဿာ–ဆယ်ဝါရှိကုန်သည်၊ အမှ–ဖြစ်ကုန်၏၊ ဒသဝဿာ–ကုန်သည်၊ အမှ–ကုန်၏၊"** ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆို၍၊ ဗာလာ–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မလိမ္မာ(မကျွမ်းကျင်) ကုန်သည်၊ အဗျတ္တာ–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ ဗာလာ– ကုန်သော၊ (ဖျင်း အကုန်သော၊) ဥပဇ္ဈာယာ. – တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိတာ–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ လိမ္မာ(ကျွမ်းကျင်)ကုန်သော၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဿန္တိ–တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ အဗျတ္တာ–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်ကုန်သော၊ ဥပဇ္ဈာယာ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗျတ္တာ–ကုန်သော၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဿန္တိ၊ အပ္ပဿုတာ–နည်းသော ကြားနာအပ်ပြီးသော သုတ်, အဘိဓမ္မာတရား ရှိကုန်သော၊ ဝါ–ကြားနာအပ်ပြီးသော သုတ်, အဘိဓမ္မာတရား မရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဗဟုဿုတာ–များသော ကြားနာအပ်ပြီးသော သုတ်, အဘိဓမ္မာတရား ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဒုပ္ပညာ–အာပတ်စသည်ကို သိစွမ်းနိုင်သော ပညာမရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ပညဝန္တော–ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ [အပ္ပဿုတ **စသည်**တို့ကို ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗပဋ္ဌကကထာ၌ အဌကထာ ဖွင့်ထား၏၊] **အညတရောပိ–တစ်ယောက်လည်းဖြစ်သော၊** အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော–ရှေး၌ သာသနာတော်၏ အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိသူသည်၊ (သာသနာတော်၏ အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိဖူးသူသည်၊) [**ပသ္သ**ရပရိဗိုဇ်တည်း၊] ဥပဇ္ဈာယေန–သည်၊ (**အရှင်ဥဒါယီ**သည်၊) သဟမ္ဘိကံ–သီတင်းသုံးဖော်တို့ ကျင့်ထိုက်သော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်၊ ဝုစ္စမာနော–ပြောဆိုအပ်သော၊ ဥပဇ္ဈာယဿ–၏(အပေါ်၌)၊ ဝါဒံ–ဝါဒကို၊ (ပြောဆိုကြောင်း အပြစ်ကို၊) အာရောပေတွာ–တက်ရောက်စေ၍၊ (တင်၍၊) တံ ယေဝ တိတ္ထာယတနံ–(ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးတို့၏ တည်ရာ) ထို မိစ္ဆာအယူသို့သာ၊ သကိံမိ–ပြောင်းရွှေ့ပြီ၊ [တိတ္ထာယတနံ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။] ၊ပေ၊ ဗျတ္တေန–ပရိသုဝဏ္ဏာပက, ဗဟုဿုတဟု, နှစ်ဝလကျွတ်ဟာ, ပြည့်စုံပါသဖြင့်ကောင်းစွာ ထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလေန–ဂိလာနမှု, ကိစ္စစုဏ်, ပြုစွမ်းနိုင်သော ဒသဝဿေန ဝါ–ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ အတိရေကဒသဝဿေန ဝါ–ရှိသည်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနာ ၊ပေ၊ [ဗျတ္တ, ပဋိဗလကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

၇၇။ ဘိက္ခု၊ ဥပဇ္ဈာယေသု – တို့သည်၊ ပက္ကန္တေသုပိ – အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိဗ္ဘန္တေသု – လူထွက်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ကာလကံတေသုပိ– ပျံလွန်တော်မူကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ပက္ခသင်္ကန္တေသုပိ –

တိတ္ထိတို့ဘက်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ အနာစရိယကာ–ဆရာ မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ အာမန္တေသိ၊ [ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အာစရိယံ–ဆရာကို၊ (ဆရာ၏ အဖြစ်ကို၊) (ဂဟေတုံ–စိတ်ဖြင့် မှတ်ယူခြင်းငှာ၊) အာစရိယော–သည်၊ အန္တေဝါသိကမှိ–အနီးနေ တပည့်၌၊ (နိဿရည်းယူ အနီးနေ တပည့်၌၊) ပေ၊ အာပဇ္ဇိသန္တိ ၊ပေ၊ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဒသဝဿံ–ဆယ်ဝါ ရှိသော ရဟန်းကို၊ နိဿာယ–မှီ၍၊ ဝတ္ထုံ–နေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဒသဝဿေန–ဆယ်ဝါရှိသော ရဟန်းသည်၊ နိဿယံ – နိဿရည်းကို၊ (မှီခိုမှုကို၊) ဒါတုံ – ပေးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ။

အာစရိယော ၊ ပေ ၊ ဝစ္ဆာမိတိ – ဟူ၍၊ ဝစနီယော (အသ)၊ ဘန္တေ – အရှင်ဘုရား၊ မေ–တပည့်တော်၏၊ အာစရိယော–မှီခိုဖို့ရာ နိဿရည်းဆရာသည်၊ ဟောဟိ– ဖြစ်တော်မူပါ၊ အာယသ္မတော– အရှင်ဘုရားကို၊ နိဿာယ– မှီ၍၊ ဝစ္ဆာမိ–နေပါအုံ့၊ (နေပါမည်၊) [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊ ဝဇိရဗုဒ္ဓိ၌ နည်းအမျိုးမျိုး ဖွင့်သေး၏၊] ပေ၊ ဟောတိ အာစရိယော။ [ပုဒ်စဉ်– ၆၅ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဤ ၇၈။ ၆၆ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။

၁၉–အန္တေဝါသိကဝတ္တကထာ

ဤ ၇၉။ ၆၇ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။

၂၀–ပဏာမနာ ဓမ္မာပနာ

ဤ ၈၀။ ပုဒ်စဉ် ၆၈ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။

ဤ ၈၁။ ပုဒ်စဉ် ၆၈ ၌ ရေးခဲ့ပြီ။

၂၁–ဗာလအဗျတ္တဝဏ္ဏ

၈၂။ ပုဒ်စဉ် **၇၆** ၌ ရေးခဲ့ပြီ။

[နိဿယံ–နိဿရည်းကို၊ ဒေန္တိ–ပေးကြကုန်၏ဟု ဆိုပါ။]

၂၂–နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကထာ

၈၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန ၊ပေ၊ နိဿယဗဟုပ္ပဿဒ္ဓိယော–နိဿရည်းပြိမ်းခြင်းတို့ကို၊ (မိုခိုမှ ငြိမ်းခြင်းတို့ကို၊) နှ ဇာနန္တိ ၊ပေ။

ဥပဇ္ဈာယမှာ – မှ၊ နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယော – တို့သည်၊ (ဥပဇ္ဈာယ်ပျက်ခြင်းတို့သည်၊) ဣမာ ပဋ္ဌ – ဤ ငါးပါးတို့တည်း၊ ဥပဇ္ဈာယော – သည်၊ ပဏ္ဏဿေါ ဝါ – အရုပ်တစ်ပါး ဖဲသွားသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဝိဗ္ဘဿေါ ဝါ–သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ ကာလကံတော ဝါ (ဟောတိ)၊ ပက္ခသင်္ကန္တော ဝါ – သည်သော်လည်း၊ (ဟောတိ)၊ အာဏတ္တိယေဝ – နှင်ထုတ်ခြင်းသည်ပင်၊ ပဋ္ဌမိ–ငါးပါးမြောက်တည်း၊ ဥပဇ္ဈာယမှာ နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိယော၊ ဣမာ ပဋ္ဌ–တို့တည်း။

[အာစရိယ (နိဿရည်းဆရာ)မှ နိဿရည်း ပျက်ခြင်း၌ **"ဥပဇ္ဈာယေန–နှင့်၊ သမောဓာနဂတော ဝါ–ပေါင်းဆုံခြင်းသို့ ရောက်သည်သော်လည်း၊ ဟောတိ"**ဟု ပေးပါ။]

၂၃–ဥပသမ္ပာဒေတမ္ဘပဋ္ဌက

၈၄။ ဘိက္ခဝေ – တို့၊ ပဋ္ဌဟိ၊ အင်္ဂေဟိ – အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတေန–ပြည့်စုံသော၊ ဘိက္ခုနာ–သည်၊ နှ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗံ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ဥပဇ္ဈာယ် လုပ်၍ ရဟန်းပြု မပေးထိုက်၊) နိဿယော–နိဿရည်းကို၊ နှ ဒါတဗ္ဗော–ထိုက်၊ သာမဏေရော–ကို၊ နှ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော–မပြုစု မလုပ်ကျွေးစေထိုက်၊ [ဤ စကားဖြင့် **"သာမဏေ–တို့အား ဥပဇ္ဈာယ် မပေးရ"**ဟု ပြတော်မူ၏။] အသေကွေ့နှ–ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊

သီလကွန္ဓေန ၁ –သီလဂုဏ်အစု ၂ နှင့်၊ သမန္နာဂတော–သည်၊ နိ ဟောတိ–မဖြစ်၊ [သမာဓိကွန္ဓ–သမာဓိဂုဏ်အစု၊ ပညာကွန္ဓ–ပညာဂုဏ်အစု၊ ဝိမုတ္တိကွန္ဓ–ငါးပါးသော ဝိမုတ္တိဂုဏ်အစု၊] အသေက္ခေန၊ ဝိမုတ္တိညာဏဒဿနက္ခန္ဓေန–ဝိမုတ္တိကို သိမြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဟူသော ဂုဏ်အစုနှင့်၊ သမန္နာဂတော နိ ဟောတိ၊ ပဠူဟိ ဣမေဟိ အဂ်ေဟိ ၊ပေ၊ ဥပဒ္ဒာပေတဗ္ဗော။ [နောက် ၀ါကျ တို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ သုက္ကပက္ခ၌ လွယ်ပြီ။]

ဘိက္ခဝေ–တို့၊ အပရေဟိပိ–အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ အတ္တနာ–မိမိသည်၊ (မိမိက)၊ အသေက္ခေန–သော၊ သီလကွန္ဓေန–နှင့်၊ သမန္နာဂတော–သည်၊ နိ ဟောတိ၊ ပရံ–သူတစ်ပါးကို၊ အသေက္ခေ–သော၊ သီလကွန္ဓေ–၌၊ သမာဒပေတာ–ကောင်းစွာ ယူစေတတ်သည်၊ ၀ါ–ဆောက်တည်စေတတ်သည်၊ နိ ဟောတိ ၊ပေ။

အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ အဿဒ္ဓါ–သဒ္ဓါ မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ အဟိရိကော–(အကုသိုလ်တရား၌) ရှက်ခြင်း မရှိသည်၊ ပေ၊ အနောတ္တပ္ပီ–အကုသိုလ်တရား၌ လန့်ခြင်း မရှိသည်၊ ပေ၊ ကုသီတော–စက်ဆုပ်အပ်စွာ ကုသိုလ်အရာ၌ ဆုတ်နစ်တတ်သည်၊ ၀ါ–ပျင်းရိသည်၊ ပေ၊ မုဋ္ဌဿတိ–ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသည်၊ ၊ပေ။

၁။ သီလကွန္ဓ စသည်၌ အရကောက်။ ။[အသေက္ခေန၏ ဝိဂ္ဂဟကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ **"အသေက္ခ"** ဟု ဆိုသော်လည်း အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် သာမက ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သမျှသော လောကီ–လောကုတ္တရာ သီလ, သမာဓိ, ပညာကို ယူပါ၊ ဝိမုတ္တိ အရလည်း တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ စသော ငါးပါးကို ယူပါ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကား လောကီ တစ်မျိုးသာ ရှိ၏၊ အချို့ ပါဠိတော်များ၌ **"အသေက္ခေန သီလကွန္ဓေန"** စသည်ဝယ် လောကုတ္တရာ သီလ, သမာဓိ, ပညာကိုသာလည်းကောင်း, ဝိမုတ္တိအရ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုသာလည်း**ကောင်း** ယူရသေး၏။ [တိကဂိုတ္တရ–၌, ၃–ပဏ်, **၁**–၀ဂ်, **၇**–သုတ် စသည် ကြည့်ပါ။]

၂။ အမှာ။ ။ခန္ဓဝိဘင်္ဂမူလ၌, စာမျက်နှာ **၃**–ကိုကြည့်၍ **"သီလဂုဏ်အစု"**ဟု ပေးပါသည်၊ ကေစိ၀ါဒနှင့် အနုဋ္ဌီ (၆)အလိုမှ **"သီလဂုဏ်"**ဟု ပေးပါ၊ အကျယ်ကို ထို ဋီကာတို့မှာ ကြည့်ပါ။

(သုက္ကပက္ခ၌) သဒ္ဓေါ – သဒ္ဓါ ရှိသည်၊ ပေ၊ ဟိရိမာ – အကုသိုလ် တရား၌ ရှက်ခြင်း ရှိသည်၊ ပေ၊ သြတ္တပ္ပီ– သည်၊ အာရဒ္ဓဝီရိယော– အားထုတ် အပ်သော ဝီရိယ ရှိသည်၊ ပေ၊ ဥပဋ္ဌိတသတိ–အာရုံ၌ ကပ်၍တည်သော သတိ ရှိသည်၊ ပေ။

အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ အဓိသီလေ–လွန်ကဲသော သီလ၌၊ (ပါရာဇိက, သံဃာဒိသေသ် သီလ၌၊) သီလဝိပန္နော – ပျက်စီးသော သီလရှိသည်၊ ဝါ – သီလအားဖြင့် ပျက်စီးသည်၊ ဟောတိ၊ အဇ္ဈာစာရေ – လွန်ကဲသော အကျင့်၌၊ (အောက် အာပတ် ငါးပုံ၌၊) အာစာရဝိပန္နော – ပျက်စီးသော အကျင့်ရှိသည်၊ ဝါ – အကျင့်အားဖြင့် ပျက်စီးသည်၊ ဟောတိ၊ အတိဒိဋ္ဌိယာ [1] – လွန်ကဲသော အယူ၌၊ (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် သဿတအဖို့, ဥစ္ဆေဒအဖို့ နှစ်ပါးကို ယူတတ်သော အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ၌၊) ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော– ပျက်စီးသော အယူရှိသည်၊ ဝါ– အယူအားဖြင့် ပျက်စီးသည်၊ ဟောတိ၊ အပ္ပဿုတော – ကြားနာအပ်ပြီးသော သုတ်, အဘိဓမ္မာ တရား မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဒုပ္ပညော – အာပတ် စသည်ကို သိစွမ်းနိုင်သော ပညာ မရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ [သုက္ကပက္ခ လွယ်ပြီ။]

အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ အန္ဓေဝါသိ ဝါ – နိသ္သရည်းယူ, အနီးနေတပည့် မူလည်းဖြစ်သော၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိ ဝါ–ဥပဇ္ဈာယူ အတူနေ တပည့်မူလည်းဖြစ်သော၊ ဂိလာနံ – မကျန်းမာသူကို၊ ဥပဋ္ဌာတုံ ဝါ – ကိုယ်တိုင် ပြုစု လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာပေတုံ ဝါ – သူတစ်ပါးကို ပြုစု လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ အနဘိရတံ – မမွေ့လျော် မပျော်သော အန္ဓေဝါသိက, သဒ္ဓိဝိဟာရိကကို၊ ဥပကာသေတုံ ဝါ – ကိုယ်တိုင် အရပ်တစ်ပါးသို့ ခေါ်သွား ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဥပကာသာပေတုံ ဝါ – သူတစ်ပါးကို အရပ်တစ်ပါး သို့ ခေါ်သွားစေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌန်–(အန္ဓေဝါသိက, သဒ္ဓိဝိဟာရိက၌) ဖြစ်ပေါ်လာသော၊ ကုက္ကစ္စံ–ကုက္ကစ္စကို၊ ဓမ္မတော–တရားအားဖြင့်၊ ဝိနောဒေတုံ–

---

[1] **အတိဒိဋ္ဌိယာ။** ။ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နအရ ဤ အဌကထာဝယ် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မပါ၊ သို့ရာတွင် **"မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ၊ အယံ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊"** ဤပါဠိတော် စာမျက်နှာ (၂၁၅)၊ **"မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စ အန္တဂ္ဂါဟိကာဒိဋ္ဌိ စ နာမ၊"** ပါစိတ္တာဒိ–ဋ္ဌ (၁၃၉)တို့ကို ထောက်၍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကိုပါ ယူပါသည်။

ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌိဗလော–စွမ်းနိုင်သည်၊ နှ ဟောတိ၊ အာပတ္တိ–ကို၊ နှ ဇာနာတိ – မသိ၊ အာပတ္တိယာ – မှ၊ ဝုဋ္ဌာနံ – ထမြောက်ကြောင်းကို၊ (ထမြောက်ကြောင်း ဒေသနာကံ, ဝုဋ္ဌာနကံ ကို၊) နှ ဇာနာတိ ၊ပေ။

အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ အန္တေဝါသိ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အာဘိသမာစာရိကာယ–လွန်ကဲ မြင့်မြတ် ဖြည့်ကျင့် အပ်သော၊ သိက္ခာယ–ခန္ဓကလာ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ၌၊ သိက္ခာပေတုံ–သင်စေခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ (သင်ပေးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊) အာဒိဗြဟ္မစရိယကာယ–မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အစဖြစ်သော အကျင့်ဟူသော၊ သိက္ခာယ–ဥာဏတောဝိဘင်းလာ သိက္ခာအရာ၌၊ ဝိနေတုံ–ဆုံးမခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အာဘိဓမ္မေ–ရုပ်နာမ်တရားကို ပိုင်းခြားရာ အာဘိဓမ္မာ၌၊ ဝိနေတုံ–ငှာလည်းကောင်း၊ အာဘိဝိနယေ–လွန်ကဲသော ဝိနည်း၌၊ (ဝိနည်းပိဋကတ် အားလုံး၌၊) ဝိနေတုံ–ငှာလည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နံ–သော၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ–မိစ္ဆာအယူကို၊ ဓမ္မတော–တရားအားဖြင့်၊ ဝါ–အကြောင်းအားဖြင့်၊ ဝိဝေစေတုံ–ကင်းဆိတ်စေခြင်းငှာလလည်းကောင်း၊ (စွန့်လွှတ်စေခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊) ပဋ္ဌိဗလော နှ ဟောတိ၊ [အာဘိသမာစာရိကာယ စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ။

အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ အာပတ္တိ နှ ဇာနာတိ၊ အနာပတ္တိ–အနာပတ်ကို၊ ပေ၊ လဟုကံ–လဟုကဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ–ကို၊ ပေ၊ ဂရုကံ–ဂရုကဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ ၊ပေ၊ အသေ–ထိ ရဟန်း၏ (နှုတ်၌)၊ ဥဘယာနိ–ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော၊ ပါတိမောက္ခာနိ–တို့သည်၊ ဝိတ္ထာရေန–အကျယ် -ဥဘတော ဝိဘင်းနှင့်တကွ၊ ဝါ–အကျယ် ဥဘတောဝိဘင်းအားဖြင့်၊ သွာဂတာနိ–ကောင်းစွာ လာကုန်သည်၊ ဝါ–နှုတ်တက် ရကုန်သည်၊ နှ ဟောန္တိ–မဖြစ်ကုန်၊ သုဝိဘတ္တာနိ–ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ နှ (ဟောန္တိ)၊ သုပဝတ္တိနိ–ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်သည်၊ နှ (ဟောန္တိ)၊ သုတ္တသော – မာတိကာဟူသော သုတ်အားဖြင့် လည်း ကောင်း၊ အနုဗျဉ္ဇနသော–မာတိကာ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်စွာ ပြတတ်သော ပဒဘာဇနီအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သုဝိနိစ္ဆိတာနိ – ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ နှ (ဟောန္တိ) ၊ပေ။ [ဤ ဝါကျ၏ အဖွင့်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

အပရေဟိပိ ၊ပေ၊ **"ဥတယာနိ ခေါ ပနသ"** စသော အဂ်ါအစား **"ဥိန ဒသဝေသော-ယုတ်လျော့သော ဆယ်ဝါ ရှိသည်၊ ဟောတိ"** ဟူသော အဂ်ါကို ထည့်ပါ၊ သုက္ကပက္ခ၌ **"ဒသဝေသော ဝါ-ဆယ်ဝါ ရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကဒသဝေသော ဝါ-ဆယ်ဝါထက် ပိုလွန်သော ဝါရှိသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ"**ဟု ပေးပါ။

ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗပဋ္ဌကသောဠသဝါရော-သည်၊
နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂၄-ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗဆဏ္ဍ

ဤ ဆဏ္ဍ၌ အနက်ထူး မရှိပါ၊ ပဋ္ဌက၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော အဂ်ါတို့၌ ကဏ္ဍပက္ခဝယ် **"ဥိနဒသဝေသော ဟောတိ"** ဟူသော အဂ်ါကိုလည်းကောင်း, သုက္ကပက္ခ၌ **"ဒသဝေသော ဝါ ဟောတိ အတိရေကဒသဝေသော ဝါ"** ဟူသော အဂ်ါကိုလည်းကောင်း ထည့်၍ ဟောတော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် ဤ အဂ်ါ နှစ်ပါးနှင့် စပ်၍ ဆဏ္ဍနှစ်ပါး မရသောကြောင့် သောဠသဝါရ မဖြစ်တော့ဘဲ **"စုဒ္ဒသဝါရ"**သာ ဖြစ်တော့သည်။

ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗဆဏ္ဍစုဒ္ဒသဝါရော-သည်၊
နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

၂၅-အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗကထာ

၈၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန - ၌၊ (ယာစိ ၌ စပ်၊) ယော သော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-အကြင် ရှေးဦး သာသနာတော် အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိသူသည်၊ ပေ၊ သက်မိ [ပုဒ်စဉ် **၇၆** ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] သော-ထို အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗသည်၊ ပုန-တစ်ဖန်၊ ပစ္စာဂန္တွာ-ပြန်လာ၍ ၊ပေ၊ ယော သော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သည်၊ ပေ၊ သက်ဏော - ပြောင်းရွှေ့ပြီ၊ သော - ထို အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗကို၊

အာဂတောဟု-ပြန်လာသည်၊ (သမာနော-သော်၊) နှ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော-ထိုက်၊ (ရဟန်းပြု မပေးထိုက်၊) ဘိက္ခဝေ၊ အညောပိ-အခြားလည်းဖြစ်သော၊ ယော သော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သည်၊ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ-တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ ဤ သာသနာ၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ - ရှင်အဖြစ်ကို၊ အာကင်္ခတိ - အလိုရှိ၏၊ ဥပသမ္ပဒံ - မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ အာကင်္ခတိ၊ တဿ-ထို အညတိတ္ထယပုဗ္ဗအား၊ စတ္တာရော မာသေ-လေးလတို့ပတ်လုံး၊ ပရိဝါသော-ပရိဝါသ်ကို၊ ဒါတဗ္ဗော-၏၊ ပေ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိတိ။ [ပုဒ်စဉ် **၃၄** ဝတ္ထု၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဘိက္ခဝေ-တို့၊ တေန အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗေန-သည်၊ ပေ၊ ဝစနီယော အသ (ကိ?)၊ [ပုဒ်စဉ် **၆၅** ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] **"ဘန္တေ-တို့၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သော၊ အဟံ-သည်၊ ပေ၊ အာကင်္ခါမိ-ပါ၏၊ ဘန္တေ၊ သော.ဟံ-ထို တပည့်တော်သည်၊ သံဃံ-ကို၊ စတ္တာရော မာသေ-တို့ပတ်လုံး၊ ပရိဝါသံ၊ ယာစာမိ-တောင်းပါ၏၊"** ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ [ဗျတ္တေန ပဋိဗလေန တို့ကို ပုဒ်စဉ် **၆၉** ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ကမ္မဝါစာ၌ **"ကမ္မံ - ပရိဝါသဒါနက်သည်"** ဟုလည်းကောင်း, **"ပရိဝါသသ-ကို၊ ဒါနံ-ပေခြင်းသည်၊ ခမတိ"**ဟုလည်းကောင်း ဆိုပါ။]

၈၇။ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗ၏ ပရိဝါသဝတ်များ။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝံ ခေါ - ဤသို့လျှင်၊ (ကရောန္တော-ပြုသော၊) အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သည်၊ အာရာဓကော-ပရိဝါသ်ကို ပြီးစေတတ်သည်၊ (ပရိဝါသ်ကို ဖြည့်ကျင့်သည်၊) ဟောတိ၊ [ပရိဝါသဝတ္တသ သမ္ဘာဒကော ပူရကော၊-အဌကထာ၊] ဧဝံ-လျှင်၊ (ကရောန္တော)၊ အနာရာဓကော-ပရိဝါသ်ကို မပြီးစေတတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [ဤကား မာတိကာတည်း၊] ဘိက္ခဝေ၊ ကထဉ္စ-အဘယ်သို့လျှင်၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော- သည်၊ အနာရာဓကော- သည်၊ ဟောတိ- နည်း? [ဤစကားတော်မှ စ၍ **"ဝိဘင်း"**ဟု မှတ်ပါ၊ ဤ အမေး၏ အဖြေသည် **"အနာရာဓနီယသို့ ၊ပေ၊ အနာရာဓကော ဟောတိ"** ကျမှ ပြီးဆုံးလိမ့်မည်၊] ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဣဓ- ဤ သာသနာတော်၌၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော- သည်၊ အတိကာလေန-အလွန်စောစွာ၊ ဂါမံ-သို့၊ ပဝိသတိ-(ဆွမ်းခံ)ဝင်၏၊ အတိဒိဝါ-အလွန် နေမြင့်မှ၊ (အချိန်ကုန်မှ၊) ပဋိက္ကမတိ- ပြန်လာ၏၊ ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဧဝမ္ပိ- ဤသို့လည်း၊ (ကရောန္တော- သော၊) အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော- သည်၊ အနာရာဓကော- သည်၊ ဟောတိ။ [နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ ထူးရာကိုသာ ရေးပါမည်။]

ဘိက္ခဝေ၊ ပုန စ-တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ-တစ်မျိုးကား၊ (အနာရာဓက ဖြစ်ပုံ တစ်မျိုးကား၊) အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သည်၊ ဝေသိယာဂေါစရော ဝါ-ပြည့်တန်ဆာမ ဟူသော ကျက်စားရာ ရှိသည်မူလည်း၊ ဟောတိ၊ [ဝိဓဝါ-လင်သေ လင်ပြတ် တစ်ခုလတ်, မုဆိုးမ၊ ထုလ္လကုမာရိကာ-ရာဂပြောထူ အပျိုဟူသော၊ ပဏ္ဍာက-ပဏ္ဍုက်၊] ဘိက္ခုနီဂေါစရော ဝါ-ဘိက္ခုနီဟူသော ကျက်စားရာ ရှိသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ပေ။ [ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

ပုန စ ၊ပေ၊ သဗ္ဗဟာ္မစာရိနံ-သီတင်းသုံးဖော်တို့၏၊ ဥစ္စာဝစာနိ-အကြီး, အငယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိ တာနိ ကရဏီယာနိ-အကြင် ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ သည်၊ (သန္တိ)၊ တတ္ထ- ထို ပြုဖွယ် ကိစ္စတို့၌၊ ဒက္ခော- ကျွမ်းကျင်သည်၊ နေ ဟောတိ၊ အနလသော- မပျင်းသူသည်၊ နေ ဟောတိ၊ တတြ- ထိုထို ပြုဖွယ် ကိစ္စတို့၌၊ ဥပါယာယ-ကပ်၍ သိတတ်သော၊ ဝီမံသာယ-စူးစမ်းတတ်သော ပညာနှင့်၊ သမန္နာဂတော နေ ဟောတိ၊ ကာတုံ- ကိုယ်တိုင် ပြုခြင်းငှာ၊ နေ အလံ- မစွမ်းနိုင်၊ သံဝိဓာတုံ- သူတစ်ပါးကို စီမံခြင်းငှာ၊ နေ အလံ-မစွမ်းနိုင်၊ ၊ပေ။

ပုန စ ၊ပေ၊ ဥဒ္ဒေသေ – ပါဠိကို ရွတ်ဆိုခြင်း၌လည်းကောင်း၊ (ပါဠိကို သင်ယူခြင်း၌လည်းကောင်း၊) ပရိပုစ္ဆာယ-အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို အဖန်ဖန် မေးခြင်း၌လည်းကောင်း၊ (အဋ္ဌကထာကို သင်ယူခြင်း၌လည်းကောင်း၊) အဓိသီလေ – သာလွန်သော ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ၌လည်းကောင်း၊ [ဤ သီလကို လူတို့ ကျင့်အပ်သော ငါးပါးသီလ, ရှစ်ပါးသီလ စသည်ထက် သာလွန်သောကြောင့် **"အဓိသီလ"**ဟု ဆိုသည်၊] အဓိစိတ္တေ-သာလွန်သော စျာန်သမာဓိ၌လည်းကောင်း၊ [ကာမာဝစရသမာဓိထက် သာလွန်သောကြောင့် **"အဓိစိတ္တ"**ဟု ဆိုရသည်၊] အဓိပညာယ-သာလွန်သော လောကုတ္တရာ မဂ်ပညာ၌လည်းကောင်း၊ [လောကီ ပညာတို့ထက် သာလွန်သောကြောင့် **"အဓိပညာ"**ဟု ဆိုရသည်၊] တိဗ္ဗစ္ဆန္ဒော-ထက်မြက်သော ဆန္ဒရှိသည်၊ နေ ဟောတိ ၊ပေ။

ပုန စ ၊ပေ၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သည်၊ (**"ကုပိတော ဟောတိ"** စသည်၌ စပ်၊) ယသ-အကြင် ဆရာ၏၊ တိတ္ထာယတနာ-ဒုက္ခ အမျိုးမျိုးတို့၏ တည်ရာ မိစ္ဆာအယူမှ၊ သက်ရှော- (သာသနာတော်သို့) ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်၊ ဟောတိ၊ တသ သတ္ထုနော-ထို ဆရာ၏လည်းကောင်း၊ တသ-ထို ဆရာ၏၊ ဒိဋ္ဌိယာ-

အယူ၏လည်းကောင်း၊ တဿ-၏၊ ခန္ဓိယာ-နှစ်သက်အပ်သော အယူ၏လည်းကောင်း၊ တဿ-၏၊ ရုစိယာ-ကြိုက်အပ်သော အယူ၏လည်းကောင်း၊-တဿ-၏၊ အာဒါယဿ-စွဲမြဲစွာ ယူအပ်သော အယူ၏လည်းကောင်း၊ အဝဏ္ဏော-ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို၊ ဘညမာနေ-ပြောအပ်သော်၊ ကုပိတော-စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနော-မိမိစိတ် မရှိသည်၊ အနဘိရဒ္ဓေါ-မိမိ, သူတစ်ပါး စီးအပွားကို မပြုံးစေတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဗုဒ္ဓဿ ဝါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မဿ ဝါ၊ သံဃဿ ဝါ-၏သော်လည်းကောင်း၊ အဝဏ္ဏော-ကို၊ ဘညမာနေ-အပ်သော်၊ အတ္တမနော-မိမိစိတ် ရှိသည်၊ ဥဒဂ္ဂေါ-တက်ကြွသော ကိုယ်, စိတ် ရှိသည်၊ [အထက်၌ အဖျားရှိသော ကိုယ်, စိတ် ရှိသည်ဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ၊] အဘိရဒ္ဓေါ - မိမိ, သူတစ်ပါး စီးအပွားကို ပြုံးစေတတ်သည်၊ (သောမနဿ ဖြစ်သည်၊) ဟောတိ။

ဝါ ပန-သည်သာ မကသေး၊ ယဿ-အကြင် ဆရာ၏၊ ပေ၊ ဝဏ္ဏော-ဂုဏ်ကို၊ ဘညမာနေ-ပြောအပ်သော်၊ ပေ၊ ဣဒံ-ဤ 'အလုံးစုံသည်၊ (မိမိ ဆရာ၏လည်းကောင်း, ထို ဆရာ့အယူ၏လည်းကောင်း အပြစ်ကို ပြောလျှင် မနှစ်သက်ခြင်း, ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သံဃာ၏ အပြစ်ကို ပြောလျှင် နှစ်သက်ခြင်း စသည် သည်၊) အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗဿ-၏၊ အနာရာဓနီယသ္မိं-ပရိဝါသ်ကို မပြုံးစေ တတ်သော အမှု၌၊ သဃ်ဘတနိက်-ပေါင်းစုအပ်သော လက္ခဏာတည်း၊ [ဤ ဝါကျ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ၊] ဧဝမ္မိ ၊ပေ၊ အနာရာဓကော ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ- တို့၊ ဧဝံ- သို့၊ (ကရောန္တော- သော၊) အနာရာဓကော-ပရိဝါသ်ကို မပြုံးစေတတ်သော၊ **တစ်နည်း**၊ အနာရာဓကော - ရဟန်းတို့ကို မနှစ်သက်စေတတ်သော၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော- ကို၊ အာဂတော- ရောက်လာသည်၊ (သမာနော-သော်၊) နှ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ [ဤနေရာ၌ **"ဘိက္ခုနဲ့ အာရာဓကော ပရိတောသကော"**ဟု အဋ္ဌကထာ၌ တစ်နည်း ဖွင့်၏၊ သုက္ကပက္ခ၌ လွယ်ပြီ။]

ဘိက္ခဝေ၊ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော-သည်၊ နဂ္ဂေါ-အဝတ်မစည်း အချည်းနှီး သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ သစေ အာဂစ္ဆတိ-အကယ်၍ လာအုံ၊ (ဧဝံသတိ)၊ ဥပဇ္ဈာယ မူလက်-ဥပဇ္ဈာယ်လျှင် မူရင်းရှိသော၊ စီဝရံ-ကို၊ ပရိယေသိတဗ္ဗံ-ရှာထိုက်၏၊ (ရှာရမည်၊) အစ္ဆိန္နကေသော-မဖြတ်အပ်သေးသော ဆံပင်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ ဘဏ္ဍုကမ္မာယ-ခေါင်းတုံးမှုကို ပြုခြင်းငှာ၊ သံဃော-ကို၊ အပလောကေတဗ္ဗော-

ပန်ပြောထိုက်၏၊ (ပန်ပြောရမည်၊) ဘိက္ခဝေ့ အဂ္ဂိကာ–မီးကို ပြုစုလုပ်ကျွေး ကုန်သော၊ [အဂ္ဂိ + ပရိစရန္တီတိ အဂ္ဂိကာ၊ ဣက ပစ္စည်း၊] ယေ တေ ဧဠဋ္ဌလကာ–အကြင် ရသေ့တို့သည်၊ (သန္တီ)၊ တေ–တို့ကို၊ အာဂတာ၊ (သမာနာ–ကုန်လတ်သော်၊) ဥပသမ္ဘာဒေတဗ္ဗာ၊ 'တေသံ – တို့အား၊ ပရိဝါသော – ကို၊ နဒါတဗ္ဗော– ထိုက်၊ တံ– ထိုသို့ မပေးရခြင်းသည်၊ ကိဿ ဟေတု– အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း?၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧတေ–ဤ ရသေ့တို့သည်၊ ကမ္မဝါဒိနော–ကံကို ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကုန်၏၊ (ကမ္မဝါဒ ရှိကုန်၏၊) ကိရိယဝါဒိနော–ကံကို ပြုအပ်ရာ ရောက်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝတိယာ–ဧဝတ်အားဖြင့်၊ (အမျိုးအားဖြင့်၊) သာကိယော–သာကိဝင်ဖြစ်သော၊ အညတိတ္ထိပုဗ္ဗော ၊ပေ၊ နဒါတဗ္ဗော၊ ဘိက္ခဝေ၊ အဟံ–သည်၊ ဥတ္တိနံ–ဆွေတော်မျိုးတော်တို့အား၊ အာဝေဏိကံ–အသီးအခြားဖြစ်သော၊ ဣမံ ပရိဟာရံ–ဤအစောင့်အရှောက်ကို၊ ဒမ္မိ–ပေးတော်မူ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [ဤသို့ ပေးတော်မူခြင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဆန္ဒာဂတိလိုက်ရာ မရောက်ပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗကထာ–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။
သတ္တမော–သော၊ ဘာဏဝါရော–တည်း။

၂၆–ပဠာဗာဓဝဏ္ဏ

၈၈။ တေန ၊ပေ၊ မဂဓေသု–မဂဓတိုင်းဌ၌၊ (မဂဓဟု ဗဟုဝုစ်နာမည်အားဖြင့် ထင်ရှားသော ဧနပုဒ်၌၊) ပဠု–ငါးမျိုးကုန်သော၊ အာဗာဓ–အနာရောဂါတို့သည်၊ ဥဿန္နာ–များကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ကုဋ္ဌ–နှုန်း နှုနက်, သမင်ရက်နှင့်, အကွက်ကြီးစွာ, ပွေး–ဝဲ စသော အနာမျိုးလည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဍော–မြင်းဖု ကြွက်နို့, ကြာဆူးတို့စွက်, ကျောက်ဝက်သက်ဟု, အဖုအနာမျိုးလည်းကောင်း၊ ကိလာသော–မစင်မကြွယ်, ရွံ့ဖွယ် ပစ်သွင်း, ခရသင်းနှင့်, ဆင်ညှင်းကြီးမျိုး, အနာဆိုးလည်းကောင်း၊ သောသော–သွေးသားထွေထွေ, ခြောက်ခန်းစေ၍, ကိုယ်ရည်စပ်ပုပ်, ခယရုဂ်ဟု, သမုတ်ခေါ်ရိုး, ချောင်းဆိုးသွေးပါ, မြစ်ခြောက်နာလည်းကောင်း၊ အပမာရော–သည်းခြေသွေးလျှမ်း, ဘီလူးဖမ်းသဖြင့်, ရူးနှမ်းရောဂါ, အဖြာဖြာနှင့်, ရံခါမေ့မူး, တွန့်တွန့်လူးရသည့်, ဝက်ရူး ကြက်ရူးနာလည်းကောင်းတည်း၊ [ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ မနုဿာ၊ ပဠုဟိ၊ အာဗာဓေဟိ–တို့သည်၊

ဖုဋ္ဌာ–တွေ့.ထိ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ)၊ ကောမာရဘစ္စံ–**အဘာယ** မင်းသားသည် မွေးစားအပ်သော၊ ဇိဝက်–ကို၊ ဥပသက်မိတ္တာ–ချဉ်းကပ်၍၊ ဇဝံ–သို့၊ ဝဒန္တိ–ပြောကုန်၏၊ (ကိုး?)၊ **"အာစရိယ–ဆရာ၊ သာဓု–တောင်းပန်ပါ၏၊ နော–ကျွန်တော်တို့အား၊ တိကိစ္ဆာဟိ–ဆေးကုပေးပါ၊"** ဣတိ (ဝဒန္တိ)၊ အယျော–အမောင်တို့၊ အဟံ– သည်၊ ဗဟုကိစ္ဆော– များသောကိစ္စ ရှိ၏၊ ဗဟုကရဏီယော–များသောပြုဖွယ် ရှိ၏၊ မေ–သည်၊ မာဂဓော ၊ပေ၊ ရာဇာ စ–ကိုလည်းကောင်း၊ [ပုဒ်စဉ် **၅၅** ၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ၊] ဣတ္ထာဂါရဉ္စ–မောင်းမ အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓပွမုခေါ–ဘုရားအမှူးရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃော စ–ရဟန်းအပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာတဗ္ဗော–ပြုစု လုပ်ကျွေးထိုက်၏၊ [ပြုစု လုပ်ကျွေးနေရ၏၊–ဟူလို၊] အဟံ–သည်၊ တိကိစ္ဆိတုံ– ၄၁ နှ သဏ္ဌာမိ– မစွမ်းနိုင်ပါ၊ ဣတိ– ဤသို့ ပြောပြီ၊ အာစရိယ၊ သဗ္ဗံ–သော၊ သာပတေယျဉ္စ–(ဥစ္စာရှင်၏ စီးပွားဖြစ်သော) ဥစ္စာနှစ်သည်လည်း၊ တေ–အသင် ဆရာ၏အတွက်၊ ဟောတု–ဖြစ်ပါစေ၊ မယဉ္စ–ကျွန်တော်တို့သည်လည်း၊ တေ–၏၊ ဒါသာ–ကျွန်တို့သည်၊ (ဟောမ–ဖြစ်ပါကုန်အံ့၊) ၊ပေ၊ တိကိစ္ဆာဟိ–ပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ၊ အဟံ ၊ပေ၊ နှ သဏ္ဌာမိ၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ။

အထ ခေါ ၊ပေ၊ အဟောသိ (ကိုး?)၊ ဣမေ ခေါ ၊ပေ၊ သယန္တိ၊ [ပုဒ်စဉ် **၇၃**–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] မယံ ၊ပေ၊ ယန္ဒုနှ ပဗ္ဗဇေယျာမ–အကယ်၍ ရှင်, ရဟန်း ပြုရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ တတ္ထ–ထိုသို့ ရှင်,ရဟန်း ပြုရာ၌၊ ဘိက္ခူ စေဝ–တို့သည်လည်း၊ ဥပဋ္ဌဟိဿန္တိ–ပြုစု လုပ်ကျွေးကြလိမ့်မည်၊ ကောမာရဘစ္စော၊ ဇီဝကော စ–သည်လည်း၊ တိကိစ္ဆိဿတိ–လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ၊ပေ၊ တိကိစ္ဆိ– ပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခူ– တို့သည်၊ ဗဟူ ဂိလာနေ၊ ဘိက္ခူ– တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟန္တာ – ပြုစု လုပ်ကျွေးရကုန်လတ်သော်၊ ယာဝနဗဟုလာ – များသော တောင်းခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ဝိညတ္တိဗဟုလာ–များသော သိစေခြင်း ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဟရန္တိ၊ (ကိုး?)၊ ဂိလာနဘတ္တံ–ဂိလာနအတွက် ဆွမ်းကို၊ ဒေထ–ပေးကုန်လော့၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တံ–ဂိလာန ပြုစုသူအတွက် ဆွမ်းကို၊ ဒေထ–ကုန်လော့၊ ဂိလာနဘေသဇ္ဇံ–ဂိလာနအတွက် ဆေးကို၊ ဒေထ၊ ဣတိ (ယာဝနဗဟုလာ ဝိညတ္တိဗဟုလာ ဝိဟရန္တိ)၊ ဇီဝကောပိ ၊ပေ၊ တိကိစ္ဆန္တော–ဆေးကုနေရသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အညတရံ–တစ်မျိုးသော၊ ရာဇကိစ္စံ–မင်း၏ ကိစ္စကို၊ ပရိဟာပေသိ–ယုတ်လျော့စေပြီ၊ (ဆုတ်ယုတ်စေပြီ။)

၈၉။ အညတ္ရောပိ ပုရိသော ၊ပေ၊ တိကိစ္ဆိသတိ–ဆေးကုလိမ့်မည်၊ သော(အဟံ)– သည်၊ အရောဂေါ– ရောဂါ မရှိသည်၊ (သမာနော)၊ ဝိဇ္ဇမိသာမိ–မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ [ပါဠိယံ သောမိ အရောဂေါ ဝိဇ္ဇမိသာမိတိ အတ္ထော၊–ဝိမတိ၊ သောမိ ဒ္ဋ္ဌ **"မိ"**သဒ္ဒါ, **တစ်နည်း၊ "အမိ"**သဒ္ဒါသည် အနက် ☰ မရှိ နိပါတ်၊–ဟူလို၊] ပေ၊ သော–ထို ယောက်ျားသည်၊ အရောဂေါ (သမာနော) ဝိဇ္ဇမိ၊ ဧဝံကော၊ တံ ပုရိသံ–ကို၊ ဝိဇ္ဇန်–လူထွက်ပြီးသည်ကို၊ (လူထွက်နေသည်ကို၊) အဒ္ဒသာ ၊ပေ၊ **"အယျော–အမောင်၊ တွံ–သည်၊ ဘိက္ခုသု–တို့၌၊ ပဗ္ဗဇိတော–ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ခဲ့သည်၊ (ရဟန်း ပြုခဲ့သည်၊) အဟောသိ နု–ဖြစ်သည် မဟုတ်လော?၊"** ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ကိသ–ကြောင့်၊ ဧဝရူပံ–ဤသို့ သဘောရှိသော အမှုကို၊ အကာသိ–ပြုရသနည်း?၊ ပေ၊ **"ကထံ ဟိ–အဘယ့်ကြောင့်၊ ဘဒန္တော–အရှင်တို့သည်၊ ပဗ္ဗဟိ အာဗာဓေဟိ–တို့သည်၊ ဖုट्ठ–ထွေ့ထိ နှိပ်စက်အပ်သူကို၊ ပဗ္ဗာဇေသုန္တိ နာမ–ရှင်,ရဟန်း ဖြစ်စေကြရသနည်း?၊ (ရှင်ရဟန်း ပြုပေးကြပါလိမ့်?၊)"** ၊ပေ၊ **"ဘန္တေ–မြတ်စွာဘုရား၊ သာဓု–တောင်းပန်ပါ၏၊ အယျာ–အရှင်တို့သည်၊ ပေ၊ နု ပဗ္ဗာဇေယျုံ–ရှင်, ရဟန်း မဖြစ်စေကုန်ရာပါ၊ ဝါ–ရှင်, ရဟန်း ပြုမပေးကုန်ရာပါ၊ တစ်နည်း၊ နု ပဗ္ဗာဇေယျုံ–ပါကုန်မူကား၊ သာဓု–ကောင်းရာပါ၏၊"** ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

အထ ခေါ ၊ပေ၊ ဧဝံကံ–ကို၊ ဓမ္မိယာ–တရားရှိသော၊ (တရားပါသော၊) ကထာယ–စကားဖြင့်၊ သန္ဒဿေသိ–ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ, စီးပွားနှစ်ဖြာကို, ကောင်းစွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီ၊ (ကောင်းစွာ ပြတော်မူပြီ၊) သမာဒပေသိ–ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီ၊ (ဆောက်တည်စေတော်မူပြီ၊) သမုတ္တေဇေသိ – ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီ၊ သမ္ပဟံသေသိ – အားတက်သရော ရှိပုံ, တင်ရှားရှိသော အခြား ဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေတော်မူပြီ၊ အထ ခေါ ၊ပေ၊ ဧဝံကော–သည်၊ ဘဂဝတာ–မြတ်စွာဘုရားက၊ ဓမ္မိယာ၊ ကထာယ– ဖြင့်၊ သန္ဒဿိတော– ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ, စီးပွားနှစ်ဖြာကို, ကောင်းစွာ ရှုမြင်အပ်ပြီးသည်၊ (ကောင်းစွာ ပြအပ်ပြီးသည်၊) သမာဒပိတော–ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေအပ်ပြီးသည်၊ (ဆောက်တည်စေအပ်ပြီးသည်၊) သမုတ္တေဇိတော–ကုသိုလ်တရားတို့၌ ထက်သန်စေအပ်ပြီးသည်၊ သမ္ပဟံသိတော–အားတက်သရော ရှိပုံ, ထင်ရှားရှိသော အခြား ဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရွှင်လန်းစေအပ်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ ပက္ကာမိ ၊ပေ။

"ဘိက္ခဝေ၊ ပဠူဟိ အာဗာဓေဟိ–တို့သည်၊ ဖုဋ္ဌော–တွေ့ထိနှိပ်စက်အပ်သူကို၊ (အနှိပ်စက် ခံနေရသူကို၊) နှ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော – ရှင်, ရဟန်း မဖြစ်စေထိုက်၊ (ရှင်,ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်၊) ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပဗ္ဗဇေယျ–အုံ၊ (တဿ–ထိုရဟန်း၏၊) ဒုက္ကဋဿ ၁ – ဒုက္ကဋ်အာပတ်သို့၊ အာပတ္တိ–ရောက်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ–၏၊) တစ်နည်း၊ တဿ–ထို ရဟန်း၏၊ ဒုက္ကဋာ–ဒုက္ကဋ်မည်သော၊ အာပတ္တိ – အာပတ်သည်၊ အဿ–ဖြစ်၏၊" ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [နောက်နောက် သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဤသို့ နှစ်နည်း ပေးပါ။]

၁။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ ။ပထမနည်း၌ **"အာပဇ္ဇနံ အာပတ္တိ"**ဟု ဘာဝသာဓန ပြု၊ ဒုက္ကဋဿသည်၊ အာပတ္တိ၏ **"ကံ"**ပုဒ်တည်း၊ [ဆဋ္ဌီဝိဘတ်ကို ကံအနက်၌ သက်၊] ဒုတိယနည်း၌ **"ဒုက္ကဋဿ=ဒုက္ကဋာ + အဿ"**ဟု ပုဒ်ဖြတ်ပါ၊ **"အဿ"**သည် အသဓာတ် + **တိ** ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးသော အာချာတ်ပုဒ်တည်း၊ အာပတ္တိကိုလည်း **"အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ အာပတ္တိ"**ဟု ကမ္မသာဓန ပြုပါ။

၂၇–ရာစဘဏ္ဍဝဂ္ဂ

၉၀။ တေန ခေါ၊ ပန ।ပေ। ရညော–၏၊ ပစ္စန္တော–တိုင်းပြည်၏ အစွန်အဖျားအရပ်သည်၊ ကုပိတော – ပျက်စီးသည်၊ (သူပုန်ထသည်၊) ဟောတိ ।ပေ। သေနာနာယကေ–စစ်တပ်၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဗိုလ်မှူးကြီးများ ဖြစ်ကုန်သော၊) မဟာမတ္တေ–အမတ်ကြီးတို့ကို၊ အာဏာပေသိ–စေခိုင်းပြီ၊ (အမိန့်ပေးပြီ၊) (ကိုး?)၊ **"ဘဏော–အမတ်တို့၊ ဂစ္ဆထ–ကုန်လော့၊ ပစ္စန္တံ–ကို၊ ဥစ္ဆိန္နထ–တိုးပွားစေကြကုန်လော့၊ (စည်ပင်စေကြကုန်လော့၊)"** ဣတိ–ပြီ၊ [**"ဥစ္ဆိန္နထ"**ဟု မိန့်ရခြင်း၏ အကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊] **"ဒေဝ–မင်းမြတ်၊ ဝေ–မှန်ပါ၊ (အမိန့်တော်အတိုင်းပါ၊)"** ဣတိ ခေါ–လျှင်၊ သေနာနာယကာ ।ပေ। ရညော – ၏၊ (ဝစနံ)၊ ပစ္စသောသုံ – ရှေးရှု နားထောင်ကုန်ပြီ၊ အထ ခေါ၊ အဘိညာတာနံ အဘိညာတာနံ – ကုန်သော၊ ယောဓာနံ – စစ်သားတို့၏၊ ဘေဒဟောသိ (ကိုး?)၊ **"မယံ၊ ယုဒ္ဓါဘိနန္ဒိနော – စစ်တိုက်ခြင်း၌ အလွန်**

နှစ်သက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဂစ္ဆန္တာ– ကုန်လတ်သော်၊ ပါပဋ္ဌ– မကောင်းမှုကိုလည်း၊ ကရောမ–ပြုကြရကုန်အံ့၊ ဗဟုဋ္ဌ–လည်း၊ အပုညံ–မကောင်းမှုကို၊ ပသဝါမ–ဖြစ်စေကြရကုန်အံ့၊ [သု ဓာတ်, ဧနုနှ အနက်ဟော, ဘူဝါဒိ।] မယံ၊ ကေန ဥပါယေန – အဘယ်နည်းလမ်းဖြင့်၊ ပါပါ စ – မှလည်း၊ ဝိရမေယျာမ နု ခေါ – ရှောင်ကြဉ်နိုင်ကုန်ရာပါအံ့နည်း?၊ ကလျာဏဋ္ဌ– ကောင်းမှုကိုလည်း၊ ကရေယျာမ (နု ခေါ) – ပြုနိုင်ကုန်ရာပါအံ့နည်း၊" ဣတိ – ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

အထ ခေါ ၊ပေ၊ အဟောသိ–ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ (ကိုး?)၊ **"သက္ကပုတ္တိယာ–ကုန်သော၊ ဣမေ သမဏာ– တို့သည်၊ ဓမ္မစာရိနော– တရားကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ သမစာရိနော–အညီအမျှ ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ ဗြဟ္မစာရိနော–မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ သစ္စဝါဒိနော–အမှန်ကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ သီလဝန္တော–သီလရှိကုန်၏၊ ကလျာဏဓမ္မာ–ကောင်းသော ကိုယ်ကျင့်တရား ရှိကုန်၏၊ မယံ၊ သက္ကပုတ္တိယေသု–ကုန်သော၊ သမဏေသု–တို့၌၊ သစေ ပဗ္ဗဇေယျာမ–ကုန်အံ့၊ ဧဝံ–ဤသို့ ရဟန်း ပြုကုန်လတ်သော်၊ မယံ၊ ပါပါ စ–မှလည်း၊ ဝိရမေယျာမ–ရှောင်ကြဉ်နိုင်ကုန်ရာ၏၊ ကလျာဏဋ္ဌ–ကိုလည်း၊ ကရေယျာမ–ကုန်ရာ၏၊"** ဣတိ (အဟောသိ) ၊ပေ၊ တေ – ထို စစ်သားတို့ကို၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပာဒေသုံ၊ သေနာနာယကာ၊ မဟာမတ္တာ–တို့သည်၊ ရာဇဘဋ္ဌေ–မင်းမှုထမ်းသား, မင်းခစားတို့ကို၊ ပုစ္ဆိံသု–မေးကုန်ပြီ၊ (ကိုး?) **"ဘဏေ–အမောင်တို့၊ ကိံ နု–အဘယ်ကြောင့်၊ ဣတ္ထန္နာမော စ–ဤ အမည်ရှိသူလည်း ဖြစ်သော၊ ဣတ္ထန္နာမော စ–သော၊ ယောဓာ–တို့ကို၊ နု ဒိဿန္တိ–မတွေ့မြင်အပ်ကုန်သနည်း၊?"** ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ သာမိ–အရှင်၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတာ–ပါကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ၊ သေနာနာယကာ ၊ပေ၊ အာရောစေသုံ–သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။

အထ ခေါ ရာဇာ ၊ပေ၊ ဝေါဟာရိကေ–တရားဆုံးဖြတ်မှုဌာ ယှဉ်ကုန်သော၊ (တရားသူကြီး ဖြစ်ကုန်သော၊) မဟာမတ္တေ– တို့ကို၊ ပုစ္ဆိ (ကိုး?)၊ **"ဘဏေ–အမတ်ကြီးတို့၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ ရာဇဘဋ္ဌ–ကို၊ ပဗ္ဗာဇေသိ–ရှင်, ရဟန်း ဖြစ်စေပြီ၊ သော– သည်၊ ကိံ– ဘယ် အပြစ်ကို၊ ပသဝတိ– ဖြစ်စေသနည်း?၊"** ဣတိ–ပြီ၊ ဒေဝ– မင်းမြတ်၊ ဥပဇ္ဈာယသ– ၏၊ သီသံ– ဦးခေါင်းကို၊

ဆေတဗ္ဗံ – ဖြတ်ထိုက်ပါ၏၊ အနုသာဝကသ – ကမ္မဝါစာသရာ၏၊ ဓိဂှ – လျှာကို၊ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ–ထုတ်ထိုက်ပါ၏၊ ဂဏ္ဍသ–ဂိုဏ်း၏၊ (ကာရကသံဃာ၏၊) ဥပမုဖာသုကာ–ထက်ဝက်သော နံရိုးတို့ကို၊ ဘဇ္ဇိတဗ္ဗာ–ချိုးထိုက်ပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ [ဤ စကားကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သော တရားသူကြီးတို့က **"ဝိနိစ္ဆယကျမ်းဌ် လာ၏"**ဟု လိမ်၍ သံတော်ဦးတင်ကြသည်။] ပေ၊ **"ဘန္တေ – ရား၊ အသဒ္ဓါ – ရတနာသုံးပါးဌ် ကြည်ညိုခြင်း မရှိကုန်သော၊ အပ္ပသန္နာ – သာသနာတော်ဌ် မကြည်ညိုကုန်သော၊ ရာဇာနော – တို့သည်၊ သန္တိ–ရှိပါကုန်၏၊ တေ–ထို မင်းတို့သည်၊ အပ္ပမတ္တကေနပိ–နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ဘိက္ခု–တို့ကို၊ ဝိဟေဌေယျုံ–ညှင်းဆဲကုန်ရာပါ၏၊ သာဓု ၊ပေ၊ နု ပဗ္ဗာဇေယျုံ–ကုန်ရာပါ၊"** ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ နု ဘိက္ခဝေ၊ ရာဇာဘဋ္ဌော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော ၊ပေ၊ [ရာဇာဘဋ္ဌ၏အမှင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာဌ် ပြထားပြီ။]

၂၈–အဂ်ုလိမာလစောရဝတ္ထု

၉၁။ တေန ခေါ ၊ပေ၊ အဂ်ုလိမာလော – **အဂ်ုလိမာလ** မည်သော၊ စောရော–သူပုန်သည်၊ ဘိက္ခုသု ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ မနုဿာ၊ ပဿိတ္တာ–(**အရှင်အဂ်ုလိမာလ**ကို) မြင်၍၊ ဥဇ္ဇိဇ္ဇန္တိ ပိ–တစ်ချို့လည်း ထိတ်ကြကုန်၏၊ (ကိုယ်တုန်လှုပ်ကြကုန်၏၊) ဥတ္တသန္တိ ပိ–တစ်ချို့လည်း လန့်ကြကုန်၏၊ ပလာယန္တိ ပိ–တစ်ချို့လည်း ထွက်ပြေးကြကုန်၏၊ အညေနပိ–**အရှင်အဂ်ုလိမာလ**ရှိရာ လမ်းမှ

၁။ **နု ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော**။ ။[ပ ပုဗ္ဗ + ဝဇ ဓာတ် + ကာရိုက် ဏောပစ္စည်း] **"ရှင် မဖြစ်စေထိုက်၊ ဝါ–ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ, သရဏဂုံဆရာလုပ်၍ ရှင်ပြု မပေးထိုက်၊"** ဟု မှတ်ပါ၊ ရှင်သာမဏေသော်မှ ပြုမပေးထိုက်လျှင် (နု ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗ) ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်ကြောင်းမှာ အထူးပြောစရာ မလို၊ **"နု ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော"**ဟု လာသမျှဌ် ရှင်သာမဏေ အဖြစ်က စ၍ ပယ်သည်ဟု မှတ်ပါ၊ သို့ရာတွင် သာ၍ ထင်ရှားအောင် လည်းကောင်, **"ပဗ္ဗဇိတ–ရဟန်း"**ဟု သုံးစွဲရိုး ရှိသောကြောင့်လည်းကောင် **"နု ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော–ရှင်,ရဟန်း မဖြစ်စေထိုက်၊ ဝါ–ရှင်ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်"** ဟု ပေးလိုက်ပါသည်။

အခြားသော လမ်းဖြင့်လည်း၊ ဂစ္ဆန္တိ-ကုန်၏၊ **တစ်နည်း**၊ အညေနပိ ဂစ္ဆန္တိ-လမ်းလွဲ၍လည်း သွားကြကုန်၏၊ အညေနပိ-**အရှင်အဂ်ုလိမာလ** ရှိရာဘက်မှ အခြားသောဘက်ဖြင့်လည်း၊ မုခံ-မျက်နှာကို၊ ကရောန္တိ-ပြုကြကုန်၏၊ **တစ်နည်း**၊ အညေနပိ မုခံ ကရောန္တိ-မျက်နှာလည်း လွဲ၍ နေကြကုန်၏၊ [ပြေးလည်း မပြေးသာ, လမ်းလွဲ၍လည်း မသွားသာသောကြောင့် မျက်နှာလွဲ၍ နေကြကုန်၏။] ဒွါရမ္မိ-တံခါးကိုလည်း၊ ထကေန္တိ-ပိတ်ကြကုန်၏၊ [အိမ်ထဲ နေသူတို့က တံခါး ပိတ်ထားကြ၏။] မနုဿာ ၊ပေ၊ **"ဓဇဗန္ဓံ-အလံကို ဖွဲ့ချည်ခြင်းရှိသူနှင့် တူသော၊ ဝါ-အလံ စိုက်ထားသကဲ့သို့ ထင်ရှားသော၊ စောရံ-တောပုန်း ဓားပြ သူပုန်ကို၊ ပဗ္ဗာဇေသေန္တိ၊"** ၊ပေ။

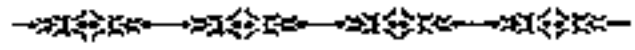

၂၉-ကာရဘောဒကစောရဝတ္ထု

၉၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန ၊ပေ၊ ရညာ-သည်၊ အနုညာတံ-ခွင့်ပြုထားအပ်သည်၊ ဟောတိ (ကိ?)၊ **"ယေ-အကြင် သူတို့သည်၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ၊ တေ-တို့ကို၊ ကိဠိ-ဘာကိုမျှ၊ ကာတုံ-ဌာ၊ (ပြုခွင့်ကို၊) နဲ့ လဗ္ဘာ-မရအပ်ကုန်၊ သွာက္ခာတော ၊ပေ၊ စရန္တု-ကျင့်ကြပါစေကုန်၊"** [ပုဒ်စဉ် ၁၈-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] ဣတိ-ဤသို့ ခွင့်ပြုထားအပ်ပြီ၊ ပေ၊ စောရိကံ-ခိုးမှုကို၊ ကတွာ-ပြု၍၊ ဝါ-ခြင်းကြောင့်၊ ကာရာယ-နောင်အိမ်၌၊ (အချုပ်ထောင်၌၊) ဗဒ္ဓေါ-ချုပ်နှောင်အပ်သည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ ကာရံ၊ ဘိန္ဒိတွာ-ဖောက်ဖျက်၍၊ ပလာယိတွာ-ထွက်ပြေး၍၊ ပေ၊ အာဟံသု (ကိ?)၊ **"ကာရဘောဒကော-နှောင်အိမ်ကို ဖောက်ဖျက်သော၊ သော စောရော-ထို သူခိုးသည်၊ အယံ-ဤ ရဟန်းတည်း၊ ဟန္ဒ-ယခု၊ နံ-ထို ရဟန်းကို၊ နေမ-ဖမ်းဆောင်ကြကုန်စို့၊"** ဣတိ-ကုန်ပြီ၊ ဧကစ္စေ-အချို့ လူတို့သည်၊ ပေ၊ အယျော-တို့၊ ဧဝံ-သို့၊ မာ အဝစုတ္တ-မပြောကြနှင့်၊ ရညာ ၊ပေ၊ အနုညာတံ-အပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဣတိ (အာဟံသု) ၊ပေ၊ **"ဣမေ သမဏာ-တို့သည်၊ အဘယူဝရာ-ကြောက်ခြင်းကြောင့် ရှောင်ကြဉ်ကြရသူများ မဟုတ်ကုန်၊** [ဘေးမဲ့ရပြီး ဖြစ်ရကား မည်သူ့ကို ကြောက်၍မျှ မကောင်းမှုမှ ရှောင်ကြဉ်စရာ လိုသူများ ¯မဟုတ်ကြ၊ ကိုယ်လုပ်ချင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်၊-ဟူလို၊ ဝစနတ္ထကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ။

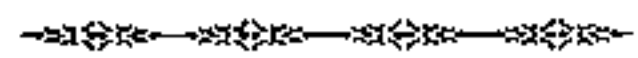

၃၀–လိခိတကစောရဝတ္ထု

၉၃။ တေန ခေါ ၊ပေ၊ သော စ–ထိ ယောက်ျားသည်လည်း၊ ဝါ–ကိုလည်း၊ ရညော–၏၊ အန္တေပုရေ–နန်းတော်တွင်း၌၊ လိခိတော–ရေးသားအပ်ပြီးသော ကြေညာချက်ရှိသည်၊ (ဖမ်းဆီး သတ်ဖြတ်ဖို့ရန် ကြေညာထားအပ်သည်၊) ဟောတိ။ (ကိုး – အဘယ်သို့ ကြေညာထားအပ်သနည်း?၊) **"ယတ္ထ – အကြင် အရပ်၌၊ ပဿတိ– တွေ့၏၊ တတ္ထ– ၌၊ ဟန္တဗ္ဗော– သတ်ထိုက်၏၊"** ဣတိ (လိခိတော ဟောတိ) ၊ပေ၊ ဟနာမ – သတ်ကြကုန်စို့၊ ပေ၊ [လွယ်ပြီ။] 💬

၃၁–ကသာဟတဝတ္ထု

၉၄။ တေန ခေါ ၊ပေ၊ ကသာဟတော – ကြိမ်တို့ဖြင့် ညှဉ်းဆဲအပ်ပြီးသော၊ ကတဒဏ္ဍကမ္မော– ပြုအပ်ပြီးသော ဒဏ်အမှု ရှိသူသည်၊ (ဟုတ္တာ) ၊ပေ။

၃၂–လကုဏ္ဌကဝတ္ထု

လကုဏ္ဌာဟတော–သံပူအမှတ်တံဆိပ် ခပ်နှိပ်အပ်ပြီးသော၊ ကတဒဏ္ဍကမ္မော (ဟုတ္တာ) ၊ပေ။

၃၃–ဣဏာယိကဝတ္ထု

ဣဏာယိကော – ကြွေးကို ဆပ်ပေးရသူသည်၊ (ကြွေးတင်နေသူသည်၊ ဟုတ္တာ၊) ၊ပေ၊ ဓနိယာ– ဥစ္စာရှင်တို့သည်၊ ပေ။ 💬

၃၄–ဒါသဝတ္ထု

ဒါသော–ကျွန်သည်၊ ပေ၊ အယျကာ–အရှင်တို့သည်၊ (သခင်တို့သည်၊) ၊ပေ။

၃၅-ကမ္မာရဘဏ္ဍုဝတ္ထု

၉၈။ အညတရော၊ ကမ္မာရဘဏ္ဍု – ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ သားဖြစ်သော ဦးပြည်းခေါင်းတုံးကလေးသည်၊ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထား ပြီ၊] မာတာပိတူဟိ– အမိ အဖတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိं၊ ဘဏ္ဍိတွာ– ငြင်းခုံ၍၊ (ရန်ဖြစ်၍၊) အာရာမံ– သို့၊ ဂန္တွာ– သွား၍၊ ပေ၊ ဝိစိနန္တော– စူးစမ်းရှာဖွေကုန်လတ်သော်၊ အာရာမံ၊ ဂန္တွာ– ရောက်၍၊ ဘိက္ခူ– တို့ကို၊ ပုစ္ဆိသု (ကိုး?)၊ **"ဘန္တေ–တို့၊ ဧဝရူပံ–ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဒါရကံ–သူငယ်ကို၊ ပဿထ အပိ–တွေ့ပါကုန်သလော?၊"** ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ အဇာနံ–မသိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ယေဝ–သာလျှင်၊ **"နာ ဇာနာမာ"**တိ–ဟူ၍၊ (မမြင်မိကုန်ဟူ၍၊) အာဟံသု၊ အပဿံ–မမြင်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ယေဝ၊ **"နာ ပဿာမာ"**တိ–ဟူ၍၊ (မတွေ့မိကုန်ဟူ၍၊) အာဟံသု၊ [**"အဇာနံ အပဿံ"**တို့၌ ပထမာ ဗဟုဝုစ်ကြောင့် ဣကို အံ ပြုဟု သဒ္ဒနီတိ ဆို၏၊ **တစ်နည်း**၊ ဝစနဝိပလ္လာသဟု ကြံပါ၊] ပေ၊ ဣမေ–သမာဏာ–တို့သည်၊ အလဒ္ဓိနော–မကောင်းမှုမှ ရုက်ခြင်း မရှိကုန်၊ ဒုဿီလာ–သီလ မရှိကုန်၊ မုသာဝါဒိနော–မဟုတ် **မမှန်သော** စကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍုကမ္မာယ–ဦးခေါင်းတုံးမှကို ပြုခြင်းငှာ၊ (ခေါင်းရိတ်ခြင်းငှာ၊) သံဃံ–ကို၊ အပလောကေတုံ–ပန်ပြောခြင်းငှာ၊ ပေ။

၃၆-ဥပါလိဒါရကဝတ္ထု

၉၉။ တေန ခေါ ၊ပေ၊ သတ္တရသဝဏ္ဏိယာ–သတ္တရသဝဏ္ဏိယတို့ မည်သော၊ (တစ်ဆယ့်ခုနစ်ယောက်သော **အစုဌ** ဖြစ်ကုန်သော၊) ဒါရကာ–ကလေးတို့သည်၊ သဟာယကာ–သူငယ်ချင်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဥပါလိဒါရကော–ဥပါလိသူငယ်သည်၊ (ဥပါလိကလေးသည်၊) တေသံ–ထို ကလေးတို့၏၊ ပါမောက္ခော–ပါမောက္ခသည်၊ (အကြီးအမှူးသည်၊) ဟောတိ ၊ပေ၊ **"ကေန ဥပါယေန–အဘယ်နည်းလမ်းဖြင့်၊ ဥပါလိ–သည်၊ အမှာကံ–တို့၏၊ အစ္စယေန–ကွယ်လွန်ရာအခါ၌၊ သုခဒု–ချမ်းသာစွာလည်း၊ ဇီဝေယျ နု ခေါ– အသက်မွေးနိုင်ရာပါအုံ့နည်း?၊ နု စ ကိလမေယျ (နု ခေါ)–ပင်ပန်းလည်း မပင်ပန်းရာအုံ့နည်း?၊"** ဣတိ၊ အဟောသိ) ၊ပေ၊ **"လေခံ–စာရေးအတတ်ကို၊ သစ္စေ သိက္ခေယျုं–အကယ်၍ သင်အုံ့၊ ဧဝံ–ဤသို့ သင်လတ်သော်၊ ပေ၊ နု စ ကိလမေယျ–ပင်ပန်းလည်း မပင်ပန်းရာ၊"**

၊ပေ၊ အဟောသိ– ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ (ကိုး?)၊ ဥပါလိ လေခံ၊ သစေ သက္ခိသသိ–အုံ၊ (ဧ၀ံသတိ)၊ အဂ်ုလိယော – လက်ချောင်းတို့သည်၊ ဒုက္ခာ – ဆင်းရဲကုန်သည်၊ (ညောင်းညာကုန်သည်၊) ဘ၀ိဿန္တိ– ကုန်လိမ့်မည်၊ ဥပါလိ– သည်၊ ဂဏန်– ဂဏန်းသချိုးကို၊ သစေ သိက္ခေယျ ၊ပေ၊ ဥရဿ– ရင်၏၊ ဒုက္ခော– ဆင်းရဲခြင်းသည်၊ **တစ်နည်း၊** အဿ– ထို ဥပါလိ၏၊ ဥရော– ရင်သည်၊ ဒုက္ခော– သည်၊ ဘ၀ိဿတိ၊ ဥပါလိ၊ ရူပံ– ရှေပန်းထိမ်သည် အတတ်ကို၊ ပေ၊ အက္ခိနိ– မျက်လုံးတို့သည်၊ ဒုက္ခာ ဘ၀ိဿန္တိ ၊ပေ။ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်အဋ္ဌကထာ ဥိနဝိသတိ၀ဿ သိက္ခာပုဒ်၌ ကြည့်ပါ။]

ဥပါလိဒါရကော– သည်၊ မာတာပိတူနံ–တို့၏၊ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ– ဤ စကားပြောသံကို၊ (တိုင်ပင်သံကို၊) အသောသိ ၊ပေ၊ **"အယျာ– အမောင်တို့၊ (ကိုယ့်လူတို့၊) ဧထ–လာကြကုန်လော့၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမ၊"** ဣတိ–ပြီ၊ အယျ– အမောင်၊ (ကိုယ့်လူ၊) ပေ၊ တေ ဒါရကာ–တို့သည်၊ ဧကမေကဿ–တစ်ယောက် တစ်ယောက်၏၊ မာတာပိတရော– တို့သို့၊ ၀ါ– တို့ကို၊ ပေ၊ အ၀ေါစုံ (ကိုး?)၊ **"မံ– ကျွန်တော့်ကို၊ အဂါရသ္မာ– အိမ်မှ၊ (အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ၊ နိက္ခမိတ္တာ၊) အနာဂါရိယံ– လယ်လုပ် ကုန်ပေး နွားမွေးမှု မရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ–ကပ်ရောက်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာထ–ခွင့်ပြုကြပါကုန်၊"** ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ ၊ပေ၊ **"သဗ္ဗေပိ၊ ဣမေ ဒါရကာ၊ သမာနုဇ္ဇနှာ–တူမျှသော ဆန္ဒရှိကုန်၏၊ ကလျာဏာဓိပ္ပာယာ – ကောင်းသော အလိုရှိကုန်၏၊"** ဣတိ – ဤသို့ ကြံ၍၊ အနုဇာနိံသု ၊ပေ။

တေ– ထို ရဟန်းငယ်ကလေးတို့သည်၊ ရတ္တိယာ–၏၊ ပစ္စူသသမယံ– မိုးသောက်အခါ၌၊ ပစ္စုट्ठာယ– ထ၍၊ ရောဒန္တိ– ငိုကြကုန်၏၊ (ကိုး– အဘယ်သို့ ပြော၍ ငိုကြကုန်သနည်း?၊) **"ယာဝုံ– ကိုး၊ ဒေထ– ပေးကြကုန်လော့၊ ပေ၊"** ဣတိ– ဤသို့ ပြော၍၊ (ရောဒန္တိ) ၊ပေ၊ **"ယာ၀–အကြင်မျှလောက်၊ ရတ္တိ– သည်၊ ဝိဘာယတိ–လင်း၏၊ (တာ၀– ထို လင်းသည့်တိုင်အောင်၊) အာဂမေထ– စောင့်ဆိုင်းကြကုန်ဦး၊ ယာဝ– သည်၊ သစေ ဘ၀ိဿတိ (ဧ၀ံသတိ)၊ ပိ၀ိဿထ– သောက်ကြရကုန်လိမ့်မည်၊ ပေ၊ ယာဝ ၀ါ – သော်လည်းကောင်း၊ ဘတ္တံ ၀ါ ၊ပေ၊ နော စေ ဘ၀ိဿတိ (ဧ၀ံသတိ)၊ ပိဏ္ဍာယ– ဝ၊ စရိတ္တာ– လှည့်လည်ပြီး၍၊ (ဆွမ်းခံပြန်မှ၊) ဘုဉ္ဇိဿထ–စားကြရကုန်လိမ့်မည်၊"** ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ ဧ၀မ္ပိ–သို့လည်း၊

တေ ဘိက္ခု– ထို ရဟန်းကလေးတို့သည်၊ ဝါ– တို့ကို၊ ဘိက္ခုဟိ– တို့က၊ ဝုစ္စမာနာ– ပြောအပ်ပါကုန်လျက်၊ ရောဒန္တိယေဝ–ငိုမြဲ ငိုကြကုန်သည်သာ၊ ပေ၊ သေနာသနံ–အိပ်ရာ နေရာ ကျောင်းကို၊ ဥဟာဒန္တိပိ–ကျင်ကြီးလည်း စွန့်ကြကုန်၏၊ ဥမ္မိဟန္တိပိ–ကျင်ငယ်လည်း စွန့်ကြကုန်၏။

ဘဂဝါ ၊ပေ၊ ဒါရကသဒ္ဒံ– ကလေးသံကို၊ အဿောသိ– ကြားတော်မူပြီ၊ သုတ္တာန–ကြောင့်၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ (ကိ?)၊ **"အာနန္ဒ–အာနန္ဒာ၊ သော ဒါရက သဒ္ဒေါ–ထို ကလေးသံသည်၊ ကိ နု– အာဘယ်နည်း?၊"** ဣတိ–ပြီ၊ ၊ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု–တို့သည်၊ ဏံ– သိကုန်လျက်၊ ဥနဝီသတိဝဿ–ယုတ်လျော့သော အနှစ်နှစ်ဆယ်ရှိသော၊ (အသက်နှစ်ဆယ် မပြည့်သေးသော၊) ပုဂ္ဂလံ–ကို၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ ကိရ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေ ကြကုန်သတဲ့ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ–လော?၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဥနဝီသတိဝဿော၊ ပုဂ္ဂလော–သည်၊ သီတသ–အအေးကိုလည်းကောင်း၊ ဥဏှသ–မီးပူကိုလည်းကောင်း၊ ဇိဃစ္ဆာယ–ထမင်းဆာခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပိပါသာယ–ရေဆာ ရေငတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဍံသမကသဝါတာတပသရိသပသမ္ဖဿာနံ–မှက်, ခြင်, လေ, နေပူ, မြွေ, ကင်းတို့၏အတွေ့(ကိုက်ခြင်း)တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒုရုတ္တာနံ–မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဒုရာဂတာနံ–မကောင်းသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော၊ ဝစန ပထာနံ – စကားလမ်းကြောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ (သိလိုသူ, သိစေလိုသူတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကားတို့ကိုလည်းကောင်း၊) အဂ္ဂါမော–သည်းမခံနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ–ဖြစ်ကုန်သော၊ သာရီရိကာနံ–ကိုယ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒုက္ခာနံ– ခဲယဉ်းသဖြင့် သည်းခံအပ်ကုန်သော၊ ဝါ–ဆင်းရဲကုန်သော၊ တိဗ္ဗာနံ–ထက်မြက်ကုန်သော၊ ခရာနံ–ကြမ်းတမ်းကုန်သော၊ ကဋုကာနံ–ခါးစပ်သော အရသာနှင့် တူကုန်သော၊ အသာတာနံ–မသာယာအပ်ကုန်သော၊ အမနာပါနံ–စိတ်ကို မတိုးပွား စေတတ်ကုန်သော၊ ဝါ–မမြတ်နိုးအပ်ကုန်သော၊ ပါဏဟရာနံ–အသက်ကို ဆောင်နိုင်ကုန်သော၊ ဝေဒနာနံ–ဝေဒနာတို့ကို၊ အနုဓိဝါသကဇာတိကော–မိမိ အထက်၌ ဝင်သက် စာညှိနေစေနိုင်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော မရှိသည်၊ ဝါ – သည်းခံနိုင်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘော မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဝိသတိဝဿော၊ ပုဂ္ဂလော ဇေ–သည်သာ၊ ပေ၊ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ၊ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်, ဥနဝီသတိဝဿ သိက္ခာပုဒ် အဌကထာ–ဋီကာတို့၌ ကြည့်ပါ၊] ပေ၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ဓမ္မော–ဝိနည်းတရားသည်၊ (သိက္ခာပုဒ်သည်၊) (အတ္ထိ) တထာ–အားဖြင့်၊

(သော-ထို ရဟန်းကို၊) ကာရေတဗ္ဗော-ပြုစေထိုက်၏၊ ဝါ-ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၃၇-အဟိဝါတကရောဂဝတ္ထု

၁၀၀။ တေန ခေါ ၊ပေ၊ အညတရံ၊ ကုလံ- အမျိုးသည်၊ အဟိဝါတ ရောဂေန-မြွေဆိပ်ပမာ အလွန် ပြင်းထန်သော ရောဂါကြောင့်၊ (ပုလိပ်ကပ် ရောဂါကြောင့်၊) ကာလကံတံ- ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိသည်၊ (သေသည်၊) ဟောတိ၊ [**"ကာလံကတ"**ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, တတိယ အုပ်, တတိယပါရာဇိကဋ္ဌ ပြထားပြီ၊] တဿ-ထို အမျိုး၏၊ ပိတာပုတ္တကာ-အဖနှင့် သားငယ်တို့သည်၊ သေသာ- ကြွင်းကုန်သည်၊ (ကျန်ရစ်ကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ တေ-ထို အဖနှင့် သားငယ်တို့သည်၊ ပေ၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ ပိဏ္ဍာယ စရန္တိ ၊ပေ၊ သော ဒါရကော၊ ပိတုနော-အား၊ ဘိက္ခာယ- ဆွမ်းကို၊ ဒိန္နာယ- လောင်းလှူအပ်သော်၊ ဥပဓာဝိတ္တာ-အနီးသို့ ပြေးလာ၍၊ ဧတဒဝေါစ (ကိ?)၊ **"တာတ- ဖခင်၊ မယှမ္ပိ- အားလည်း၊ ဒေဟိ- ပေးပါဦး၊ ပေ၊ ဒေဟိ-ဦး၊"** ဣတိ - ပြီ၊ ပေ၊ **"ဣမေ သမဏာ၊ အဗြဟ္မစာရိနော - မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ အယမ္ပိ ဒါရကော-သည်လည်း၊ ဘိက္ခုနိယာ-ဘိက္ခုနီမ၊ ဘဂေါ-မွေးမှားပြီ၊"**ဣတိ (ဥဒ္ဓေါယန္တိ) ၊ပေ၊ ဥနပန္နရသဝေသော-ယုတ်လျော့သော တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ရှိသော၊ ဒါရကော-ကို၊ နှ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော-ရှင် မဖြစ်စေထိုက်၊ (ရှင်ပြုမပေးထိုက်၊) ပေ။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ-၏၊ သဒ္ဓံ-သဒ္ဓါ ရှိသော၊ ပသန္နံ-သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုသော၊ ဥပဋ္ဌာကကုလံ-အလုပ်အကျွေး အမျိုးသည်၊ ပေ၊ ဒွေ၊ ဒါရကာ စ-ကလေးတို့သည်သာ၊ သေသာ ဟောန္တိ၊ တေ- ထို ကလေး နှစ်ယောက်တို့သည်၊ ပေါရာဏကေန- ရှေးခေါ် ဖြစ်သော၊ အာစိဏ္ဏကပ္ပေန-လေ့ကျက်အပ်သော အမူအရာဖြင့်၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ ပဿိတ္တာ-မြင်၍၊ ဥပဓာဝန္တိ-အနီးသို့ ပြေးလာကြကုန်၏၊ ဘိက္ခု၊ အပသာဒေန္တိ-ကြိမ်းမောင်းကြကုန်၏၊ (ငေါက်ငန်းကုန်၏၊) တေ - တို့သည်၊ ဘိက္ခုဟိ - တို့သည်၊ အပသာဒိယမာနာ - ကြိမ်းမောင်းအပ်ကုန်လတ်သော်၊ ရောဒန္တိ ၊ပေ၊

နု ဝိနသေယျ၏ နု ခေါ- မပျက်စီးကုန်ရာပါအုံ့နည်း?၊ ပေ၊ တေ ဒါရကာ-တို့သည်၊ ကာကေ- ကျီးတို့ကို၊ ဥဒ္ဓာပေတုံ-ပျံစေခြင်းငှာ၊ (ချောက်ခြင်းငှာ၊) ဥဿဟန္တိ-စွမ်းနိုင်ကုန်၏လော?၊ ဣတိ- ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဥိနပန္နရသဝဿံ-သော၊ ကာကုဠေပကံ - ကျီးတို့ကို ပျံစေနိုင်သော၊ (ကျီးခြောက်နိုင်သော၊) ဒါရကံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ၊ပေ၊ [ကာကုဠေပကံပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထား ပြီ။]

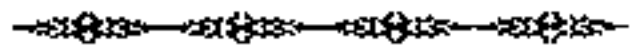

၃၈-ကဏ္ဍကဝဏ္ဏ

၁၀၁။ တေန ခေါ ပန ၊ပေ၊ အာယသ္မတော ဥပနန္ဒသ - ၏၊ ဒွေ သာမဏေရာ၊ ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊ ကဏ္ဍကော စ- **ကဏ္ဍက**လည်းကောင်း၊ မဟကော စ- **မဟက**လည်းကောင်းတည်း၊ **တစ်နည်း**၊ ကဏ္ဍကော စ -လည်းကောင်း၊ မဟကော စ - လည်းကောင်း၊ (ဣတိ - သို့၊) ဒွေ သာမဏေရာ ဟောန္တိ၊ [နေရာတိုင်း၌ ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ၊] တေ၊ အညမညံ - အချင်းချင်း၊ (တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက်ကို၊) ဒုသေသုံ - ဖျက်ဆီးကုန်ပြီ၊ (သီလ ပျက်ခြင်းသို့ ရောက်စေကုန်ပြီ၊) ပေ၊ ဧကေန - တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်၊ ဒွေ သမာဏေရာ - တို့ကို၊ နု ဥပဒ္ဒာပေတဗ္ဗာ - မပြုစု မလုပ်ကျွေးစေထိုက်ကုန်၊ (မမွေးထိုက်ကုန်၊) [ဤ သိက္ခာပုဒ်ကို နောက်၌ ပြန်၍ ရပ်သိမ်းတော်မူလိမ့်မည်၊] ၊ပေ။

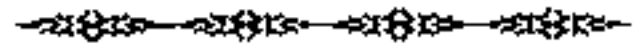

၃၉-အာဟုနုရိကဝဏ္ဏ

၁၀၂။ ဘဂဝါ၊ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ- ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ပင်၊ ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ တတ္ထ-ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ပင်၊ ဟေမန္တံ-ဆောင်းလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ တတ္ထ-ထိုရာဇဂြိုဟ်မြို့၌၊ ဂိမှ-နွေလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဝသိ-သီတင်းသုံးတော်မူပြီ၊ ပေ၊ သမဏာနံ-တို့၏ (အတွက်)၊ ဒိသာ-အရပ်မျက်နှာတို့သည်၊ အာဟုနုရိကာ-ကျဉ်းမြောင်းကုန်၏၊ အန္ဓကာရာ-အမိုက်မှောင်ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣမေသံ-တို့အား၊ ဒိသာ-တို့သည်၊ နု ပကာ္ခယန္တိ-မထင်ရှားကုန်၊

ပေ၊ "အာနန္ဒ၊ ဂစ္ဆ – သွားချေ၊ အဝါပုရဏ် – သံကောက်ကို၊ (သော့ကို၊) အာဒါယ၊ အနုပရိဝေဏိယံ [1] –ပရိဝုဏ်တိုင်း, ပရိဝုဏ်တိုင်း၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ အာရောစေဟိ–ပြောချေလော့၊ (ကိုး–အဘယ်သို့ ပြောရမည်နည်း?၊) အာဝုသော–တို့၊ ဘဂဝါ၊ ဒက္ခိဏာဂိရိံ – ဒက္ခိဏာဂိရိ ဇနပုဒ်သို့၊ စာရိကံ ပက္ကမိတုံ၊ ဣစ္ဆတိ–အလိုရှိတော်မူ၏၊ ယသ အာယသ္မတော – ၏၊ အတ္ထော – (လိုက်ခြင်းတာ) အလိုရှိသည်၊ (ဟောတိ)၊ သော–ထို အရှင်သည်၊ အာဂစ္ဆတု – လိုက်ပါ၊" ဣတိ (အာရောစေဟိ)၊ ဣတိ – ပြီ၊ "ဘန္တေ၊ ဧवं–မှန်ပါ၊"ဣတိ ခေါ် ပေ၊ အာရောစေသိ။

ဘိက္ခူ ဧဝမာဟံသု (ကိုး?)၊ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ဘဂဝတာ – သည်၊ ဒသဝဿာနိ – ဆယ်ဝါတို့ပတ်လုံး၊ နိဿာယ – မှီ၍၊ (ဆရာကို မှီ၍၊) ဝတ္ထုံ– နေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဒသဝဿေန – ဆယ်ဝါရှိသော ရဟန်းသည်၊ နိဿယံ – ကို၊ ဒါတုံ – ငှာလည်းကောင်း၊ ပညတ္တံ – ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ တတ္ထ စ – ထို ဒက္ခိဏာဂိရိ ဇနပုဒ်သို့လည်း၊ နော – တို့သည်၊ ဂန္တုံ – သွားထိုက်သည်၊ (သွားရသည်၊) ဘဝိဿတိ – ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ နိဿယော စ – သည်လည်း၊ ဝါ – ကိုလည်း၊ ဂဟေတဗ္ဗော – ယူထိုက်သည်၊ ဘဝိဿတိ–ဖြစ်လိမ့်မည်၊ [မိမိတို့၏ မူလဥပဇ္ဈာယ်, နိဿရည်း ဆရာများနှင့် ကင်း၍ နေ့ရသောကြောင့် နိဿရည်း ပျက်၍ ဒက္ခိဏာဂိရိ ဇနပုဒ်သို့ ရောက်သောအခါ အခြား ဆရာ့ အထံဝယ် နိဿရည်း ယူရပါလိမ့်မည်၊ – ဟူလို၊] ဣတ္တရော–အနည်းငယ်သော၊ ဝါသော စ – (ဒက္ခိဏာဂိရိ ဇနပုဒ်ဝယ်) နေရခြင်းသည်လည်း၊ ဘဝိဿတိ – လိမ့်မည်၊ ပုန စ – တစ်ဖန်လည်း၊ ပစ္စာဂန္တုံ–ပြန်လာထိုက်သည်၊ (ပြန်လာရသည်၊) ဘဝိဿတိ၊ ပုန စ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော ဘဝိဿတိ၊ [ပြန်ရောက် သောအခါ မူလ ဆရာ့အထံဝယ် ပြန်၍ နိဿရည်း ယူရပါလိမ့်မည်၊–ဟူလို၊] အမှာကံ–တို့၏၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ၊ သစေ ဂမိဿန္တိ–အကယ်၍ လိုက်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သန္တေသု) မယမ္ပိ၊ ဂမိဿာမ – ပါကုန်အံ့၊ ပေ၊

---

[1] **အနုပရိဝေဏိယံ**။ ။ ပရိဝေဏ် ပရိဝေဏ် အနု အနုပရိဝေဏ်၊ အနုဒ္ဓမာသံကဲ့သို့ ဝိစ္ဆတ္တ အဗျယီဘောတည်း၊ အနုပရိဝေဏမေဝ + အနုပရိဝေဏိယံ၊ သွတ္ထဒ္ဒ ဏျ ပစ္စည်း။

အာဝုသော အာနန္ဒ၊ နော – တို့၏၊ စိတ္တလဟုကတာ – ပေါ့လျော့သော စိတ်ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်၊ ပညာယိသတိ – ထင်ရှားပါလတ္တံ့၊ [နိဿရည်းကို ဟို ဆရာ့အထံ ယူလိုက်, ဒီ ဆရာ့အထံ ယူလိုက်ဖြင့် ပေါ့ဆသော စိတ်ထား ရှိသူများဖြစ်ရာ ရောက်ပါလိမ့်မည်၊– ဟူလို၊] ဣတိ (အာဟံသု) ၊ပေ၊ သြဂဏေန– ယုတ်လျော့သော ဂိုဏ်းဖြစ်သော၊ အနည်းငယ်သော ဂိုဏ်းဖြစ်သော၊) သံဃေန– သံဃာနှင့် အတူ၊ ဒက္ခိဏာဂိရိ–သို့၊ စာရိကံ ပက္ကာမိ။

၄၀–နိဿယမုစ္စနကကထာ

၁၀၃။ အထ ၊ပေ၊ ပုနဒေဝ– တစ်ဖန်သာလျှင်၊ ရာဇဂဟံ– သို့၊ ပစ္စာဂစ္ဆိ– ပြန်ကြွတော်မူပြီ၊ ပေ၊ **"အာနန္ဒ၊ ကိံ – အဘယ့်ကြောင့်၊ တထာဂတော ၊ပေ၊ ပက္ကန္တော နု ခေါ – ဗဲသွားရသနည်း?၊"** ပေ၊ ဗျတ္တေန– ဝိနည်းအရာ၌ ကောင်းစွာ ထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလေန – ဝိနည်းအရာ၌ ကောင်းစွာ စွမ်းနိုင်သော၊ ဘိက္ခုနာ– သည်၊ ပဋ္ဌဝဿာနိ – ငါးဝါတို့ပတ်လုံး၊ နိဿာယ၊ ဝတ္ထုံ – ၄ာလည်းကောင်း၊ အဗျတ္တေန (ဘိက္ခုနာ) ယာဝဒိဝံ – အသက်၏ အပိုင်းအခြားတိုင်အောင်၊ (အသက်ထက်ဆုံး၊) (နိဿာယ၊ ဝတ္ထုံ– ၄ာလည်းကောင်း၊) ပေ၊ အနိဿိတေန– ဆရာကို မမှီသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နု ဝတ္ထမ္ဘံ – မနေထိုက်၊ (မနေရ။) [အဂ်ါတို့ကို ပုဒ်ရေ (**၈၄–၈၅**)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အဌမော–သော၊ ဘယ္ဟဝရာဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

၄၁–ရာဟုလဝတ္ထု

၁၀၅။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ရာဇဂဟေ–၌၊ ယထာဘိရန္တံ–ကျွတ်ထိုက်ကြသား, ဝေနေများကို, ထောက်ထားရှုမျှော်, အလိုတော်အတိုင်း၊ ဝိဟာရိတ္မာ– သီတင်းသုံးတော်မူပြီး၍၊ ယေန – အကြင် အရပ်၌၊ ကပိလဝတ္ထု – ကပိလဝတ္ထု နေပြည်တော်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ တေန–ကပိလဝတ္ထုနေပြည်တော်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ စာရိကံ – ဒေသစာရိကို၊ ပက္ကာမိ – ဖဲကြွတော်မူပြီ၊ အနုပဇေန – အစဉ်အားဖြင့်၊ စာရိကံ–ကို၊ စရမာနော–လှည့်လည်တော်မူလတ်သော်၊ (ကြွတော်မူလတ်သော်၊)

ယေန–အကြင် အရပ်၌၊ ကပိလဝတ္ထု (အတ္ထိ)၊ တံ– ကပိလဝတ္ထုနေပြည်တော် ရှိရာ ထို အရပ်သို့၊ အဝသရိ– ရောက်တော်မူပြီ၊ **တစ်နည်း၊** ယေန– အကြင် အရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်၊ ကပိလဝတ္ထု– သို့၊ (အဝသရိတမ္ပိ– ရောက်ထိုက်၏၊) တံ (တေန) – ထို အရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်၊ (ကပိလဝတ္ထုံ – သို့၊) အဝသရိ– ရောက်တော်မူပြီ၊ ဘဂဝါ၊ သက္ကေသု – သက္ကမည်သော တိုင်း၌၊ [သက္ကာဟု ဗဟုဝုစ်နှာမည်ဖြင့် ထင်ရှားသော တိုင်း၌၊] တတြ ကပိလဝတ္ထုသို့–ထိုကပိလဝတ္ထု နေပြည်တော်၌၊ နိဂြောဓာရာမေ– နိဂြောဓရုံကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ ၊ပေ၊ သုဒ္ဓေါဒနသ– **သုဒ္ဓေါဒန** မည်သော၊ သက္ကသ– သာကိုဝင်မင်း၏၊ နိဝေသနံ– နန်းတော်သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ပေ၊ ရာဟုလမာတာ– **ရာဟုလာ**၏ မယ်တော်ဖြစ်သော၊ ဒေဝီ– (**ယသောဓရာ**) မိဖုရားသည်၊ ရာဟုလံ– **ရာဟုလာ** မည်သော၊ ကုမာရံ – မင်းသားကို၊ အဝေါစ – ပြောပြီ၊ (ကိ?)၊ **"ရာဟုလ – သာတော် ရာဟုလာ၊ ဧသော– အဲဟိ ရဟန်းမြတ်သည်၊ တေ– အသင် သားတော်၏၊ ပိတာ– ခမည်းတော်တည်း၊ ဂစ္ဆသု– သွားချေ၊ ဒါယဇ္ဇံ– အမွေကို၊ ယာစာဟိ– တောင်းလေလော့၊"** ဣတိ–ပြီ၊ ပေ။

ဘဂဝတော– ၏၊ ပုရတော– ရှေ့တော်၌၊ အဋ္ဌာသိ– ရပ်ပြီ၊ (ကိံ – အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ရပ်သနည်း?၊) **"သမဏ– ခမည်းတော် ရဟန်း၊ တေ– အရှင် ခမည်းတော်၏၊ ဆာယာ– အရိပ်သည်၊ သုခါ– ချမ်းအေးပါ၏၊"** ဣတိ– ဤသို့ လျှောက်၍ ရပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ–သို့၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော– နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်က နောက်က၊) အနုဗန္ဓိ– အစဉ်လိုက်ပြီ၊ (ကိံ– အဘယ် သို့ လျှောက်၍ လိုက်သနည်း?၊) **"သမဏ– ခမည်းတော်ရဟန်း၊ ဧမ– သားတော်အား၊ ဒါယဇ္ဇံ– ကို၊ ဒေဟိ– ပါ၊ ပေ၊ ဒေဟိ– ပါ၊"** ဣတိ– ဤသို့ တဝွတ်တွတ် လျှောက်၍ လိုက်ပြီ၊ ပေ၊ **"သာရိပုတ္တ၊ တေန ဟိ – တိုက်တွန်းတော်မူ၏၊ တစ်နည်း၊ တေန ဟိ – ထိုသို့ အမွေကို တောင်းခြင်းကြောင့်၊ တွံ ရာဟုလံ ကုမာရံ၊ ပဗ္ဗာဇေဟိ– ရှင်ပြုပေးလော့၊"** ဣတိ (အာမန္တေသိ)၊ ကထံ– လျှင်၊ ၊ပေ၊ ပဗ္ဗာဇေမိ– ပါမည်နည်း?၊ ပေ၊ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ– တို့ဖြင့်၊ သာမဏေရပဗ္ဗဇ္ဇံ– သာမဏေရပဗ္ဗဇ္ဇာကို၊ (သာမဏေ ရှင်အဖြစ်ကို၊) အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ ဂစ္ဆာမိတိ။ [ပုဒ်စဉ် **၃၄**–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] ပေ၊ ပဗ္ဗာဇေသိ။

အထ ခေါ သုဒ္ဓေါဒနော ၊ပေ၊ **"ဘန္တေ၊ အဟံ– သည်၊ ဘဂဝန္တံ– ကို၊ ဧကံ–တစ်မျိုးသော၊ ဝရံ–ဆုကို၊ ယာစာမိ–တောင်းလိုပါ၏၊"** ဣတိ (အဝေါစ)၊

"ဂေါတမ–အနုယ်တော်အားဖြင့် ဂေါတမ မည်သော ခမည်းတော်၊ တထာဂတာ–ဘုရားရှင်တို့သည်၊ (ရှေးရှေးသော ဘုရားရှင် အားလုံးတို့သည်၊) အတိက္ကန္တဝရာ–အလွန် နှစ်သက်အပ်, ကောင်းမြတ်သောဆု ရှိကြကုန်၏၊" ဣတိ–ပြီ၊ [မြတ်စွာ ဘုရားတိုင်းမှာ ပေးဖို့ရန် အပြစ်ကင်းသောဆုသာ ရှိကြ၏၊ အပြစ်မကင်းသော ပေးစရာဆု မရှိကြ၊–ဟူလို၊] **"ဘန္တေ၊ ယဒေ– အကြင် ဆုသည်လည်း၊ ကပ္ပတိ–ဘုရားရှင်တို့အား အပ်ပါ၏၊ ယဒေ– သည်လည်း၊ အနဝဇ္ဇံ– အပြစ် မရှိပါ၊"** [ထို ဆုမျိုးကိုသာ တောင်းပါမည်–ဟူလို၊] ဣတိ– ပြီ၊ **"ဂေါတမ၊ ဝဒေဟိ–ပြောပါလော့၊"** ဣတိ– ပြီ။

ဘန္တေ၊ ဘဂဝတိ–သားတော်ဘုရားသည်၊ ပဗ္ဗဇိတေ–သော်၊ (တောထွက်တော်မူလတ်သော်၊) မေ– ခမည်းတော်၏၊ ဝါ– မှာ၊ အနပ္ပက်– အနည်းငယ် မဟုတ်သော၊ (ကြီးမားသော၊) ဒုက္ခံ– ဆင်းရဲသည်၊ အဟောသိ– ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ၊ တထာ–တူ၊ နန္တေ – **နန္ဒ**မင်းသားသည်၊ (ပဗ္ဗဇိတေ ၊ပေ၊ အဟောသိ၊) ရာဟုလေ – မြေးတော် **ရာဟုလာ**မင်းသားသည်၊ (ပဗ္ဗဇိတေ– သော်၊ မေ– ၏၊) အဓိမတ္တံ–လွန်ကဲသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ (ဒုက္ခံ၊ ဟောတိ– **ပါ၏**၊) ဘန္တေ၊ ပုတ္တပေမံ–သားခ္ခ ဖြစ်သော ချစ်ခြင်းသည်၊ (သား, သမီး, မြေးခ္ခ ဖြစ်သော ချစ်ခြင်းသည်၊) ဆဝိ– ကို၊ ဆိန္နတိ– ဖြတ်ပါ၏၊ ဆဝိ ဆေတ္တာ ၊ပေ၊ အဋ္ဌမိဋ္ဌံ၊ အာဟာစ္ဆ–ထိခိုက်၍၊ တိဋ္ဌတိ– တည်ပါ၏၊ [ပုဒ်စဉ် **၃၈** ခ္ခ အနက် ပေးခဲ့ပြီ၊] ဘန္တေ၊ သာဓု–ပါ၏၊ အယျာ–တို့သည်၊ မာတာပိတရော–မယ်တော်ရင်း, ခမည်းတော်ရင်းတို့သည်၊ အနနုညာတံ–ခွင့်မပြုအပ်သော၊ ပုတ္တံ–ကို၊ နိ ပဗ္ဗာဇေယ္ယုံ–ရာပါ၊ ပေ။

တတြ သာဝတ္ထိယံ– ခ္ခ၊ ဝါ– ၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဧတဝနေ– ဧတဝန် မည်သော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ – **အနာထပိဏ်**သူဌေး၏၊ အာရာမေ – အရံခ္ခ၊ (ကျောင်းတိုက်ခ္ခ၊) ဝိဟရတိ ၊ပေ၊ ဒါရကံ – ကို၊ ပါဟေသိ – စေလွှတ်ပြီ၊ (ပို့လိုက်ပြီ၊) (ကိं – အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?၊) **"ထေရော ဣမံ ဒါရကံ၊ ပဗ္ဗာဇေတု – ပါ၊"** ဣတိ – ဤသို့ မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ ပေ၊ **"ဘဂဝတာ–သည်၊ နိ ဧကေန ၊ပေ၊ ဥပဒ္ဒာဝေတဗ္ဗာတိ– ဟူ၍၊ ပညတ္တံ – အပ်ပြီ၊ မေ – ၏၊ ဝါ – မှာ၊ ရာဟုလော၊ အယဉ္စ သာမဏေရော – သည်လည်း၊ (အတ္တိ)၊ ကထံ – လျှင်၊ မယာ – သည်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ နု ခေါ – ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း?၊ (ကျင့်ရပါမည်နည်း?၊)"** ဣတိ – ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ဗျတ္တေန – ဝိနည်းအရာ၌ ထက်မြက်သော၊ ပဋိဗလေန – ဂိလာနမှု ကိစ္စအစု၌ ပြုစွမ်းနိုင်သော၊

ဘိက္ခုနှာ – သည်၊ ဧကေန – တစ်ပါးတည်း၊ ဒွေ သာမဏေရေ၊ ဥပဇ္ဈာယေတုံ–ဌာ၊ (ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မွေးမြူခြင်းငှာ၊) အနုဇာနာမိ၊ ဝါ ပန – သည်သာ မကသေး၊ ယာဝတကေ – အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သာမဏေတို့ကို၊ သြဝဒိတုံ အနုသာသိတုံ၊ ဥဿဟတိ – စွမ်းနိုင်၏၊ တာဝတကေ – ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သာမဏေတို့ကို၊ ဥပဇ္ဈာယေတုံ ၊ပေ။

၄၂–သိက္ခာပဒကထာ

၁၀၆။ အမှာကံ – တို့၏ (အတွက်)၊ သိက္ခာပဒါနိ – သိက္ခာပုဒ်တို့သည်၊ ကတိ နု ခေါ – အဘယ်မျှလောက်တို့ပါနည်း?၊ ကတ္ထ စ – အဘယ်သိက္ခာပုဒ်တို့၌လည်း၊ အမှေဟိ – တို့သည်၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ – ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း?၊ (ကျင့်ရပါမည်နည်း?၊) ပေ၊ သာမဏေရာနံ– တို့အား၊ ဒသသိက္ခာပဒါနိ– တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တေသု စ–ထိုဆယ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌လည်း၊ သာမဏေရေဟိ–တို့သည်၊ သိက္ခိတုံ–ကျင့်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပါဏာတိပါတာ–မှ၊ ဝေရမဏိ – ရှောင်ကြဉ်ကြောင်း သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဇာတရူပ ရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ – မှ၊ ဝေရမဏိ – ကိုလည်းကောင်းတည်း၊ [မိမိတို့ ရဖူးသော ရှင်ကျင့်ဝတ်အတိုင်း ပေးပါ၊ ဝေရမဏိ ၌ ရပ်ပြီးပုံနှင့်တကွ **"ဝေရမဏိ"**ဟု ဒုတိယန္တ ရှိသင့်ပုံကို ဘာသာဋီကာ, ပဗ္ဗဇ္ဇကထာ အဆုံးနား၌ ပြထားပြီ၊] ပေ။

၄၃–ဒဏ္ဍကမ္မဝဏ္ဏ

၁၀၇။ သာမဏေရာ၊ ဘိက္ခုသု – တို့၌၊ အဂါရဝါ ၊ပေ၊ ဝိဟရန္တိ၊ [ပုဒ်စဉ် **၆၅** ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] ပေ၊ သာမဏေရသ – ၏ (အပေါ်၌)၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ–ဒဏ်အမှုကို၊ ကာတုံ ၊ပေ၊ [အင်္ဂါများကို ရှင်ကျင့်ဝတ်အတိုင်း ပေးပါ၊ ကိံ– အဘယ်သို့၊ ဒဏ္ဍကမ္မံ – ကို၊ ကာတဗ္ဗံ နု ခေါ – နည်း၊ ပေ။

၁။ ပဠုဟာဠေဟိ ၊ပေ၊ ကာတုံ။ ။ပါဠိတော်၌ အင်္ဂါငါးပါးသာ ပါ၏၊ သို့ရာတွင် အဋ္ဌကထာ၌ **"ဒဿသု သိက္ခာပဒေသု ပုရိမာနံ ပဠုနံ အတိက္ကမော နာသနဝတ္ထု**

အာဝရဏံ–(ဤကျောင်းသို့ မဝင်ရဟု)တားမြစ်ခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ပေ၊ သာမဏေရာနံ–တို့၏ (အပေါ်၌)၊ သဗ္ဗံ– သော၊ သံဃာရာမံ–သံဃာ့အရံ၌၊ အာဝရဏံ–ဝင်ခွင့်ကို တားမြစ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ [ပါဠိယံ သဗ္ဗံ ၊ပေ၊ ကရောန္တိတိ သဗ္ဗသံဃာရာမေ ပဝေသန (ပဝိသန) နိဝါရဏံ ကရောန္တိ၊–ဝိမတိ၊] သာမဏေရာ၊ (သဗ္ဗံ သံဃာရာမံ–သို့၊) ပဝိသိတုံ–ဝင်ခြင်းငှာ၊ (ဝင်ခွင့်ကို၊) အလဘမာနာ ၊ပေ၊ သက်မတ္တိ၊ [ပုဒ်စဉ် **၆၈** ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] ပေ၊ သဗ္ဗော၊ သံဃာရာမော–ကို၊ အာဝရဏံ–တားမြစ်အပ်သည်၊ နကာတဗ္ဗော–ထိုက်၊ **တစ်နည်း၊** သဗ္ဗော၊ သံဃာရာမော–၌၊ အာဝရဏံ–တားမြစ်ခြင်းကို၊ နကာတဗ္ဗော (နကာတဗ္ဗံ)–ထိုက်၊ [ဤသို့ ပေးရပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊ ယတ္ထ ဝါ–အကြင် အရပ်၌မူလည်း၊ ဝသတိ–နေ၏၊ တတ္ထ ဝါ– ၌မူလည်း၊ ပဋိက္ကမတိ– ကပ်ဝင်၏၊ (ထွက်ဝင် သွားလာ၏၊) တတ္ထ–ထို(နေမြဲ ဝင်မြဲ)ကျောင်း၌၊ အာဝရဏံ–ဝင်ခွင့်ကို တားမြစ်ခြင်းကို၊ ကာတုံ ၊ပေ။ [ဤနှင့် စပ်၍ သင့်လျော်သော ဒဏ်ပေးမှုများကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

သာမဏေရာနံ–တို့၏ (အပေါ်၌)၊ မုခဒ္ဒါရိကံ–ခံတွင်းပေါက် (ပါးစပ်ပေါက်) ဖြင့် စားထိုက်သော၊ အာဟာရံ– အာဟာရကို၊ ဝါ– ၌၊ အာဝရဏံ– တားမြစ်ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ [မုခဒ္ဒါရိကန္တိ မုခေန ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊– သာရတ္ထ၊ ဤ ဝါကျ၌လည်း **"သဗ္ဗံ သံဃာရာမံ အာဝရဏံ"** ကဲ့သို့ ပေးပါဟု ဝိမတိ ဖွင့်၏၊] မနုဿာ–တို့သည်၊ ယာဂုပါနမ္ပိ – ယာဂုသောက်ဖွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ သံဃဘတ္တမ္ပိ – သံဃဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကရောန္တာ – ကုန်လတ်သော်၊ သာမဏေရေ – တို့ကို၊ ဧဝံ၊ ဝဒေန္တိ – လျှောက်ကြကုန်၏၊ (ကိ?)၊ **"ဘန္တေ – အရှင်ဘုရားတို့၊ ထေ–လာကြပါကုန်၊ (ကြွကြပါကုန်၊) ယာဂုံ – ကို၊ ပိဝထ – သောက်ကြပါကုန်၊ ပေ၊ ဘုဉ္ဇထ – ဘုဉ်းပေးကြပါကုန်၊"** ဣတိ – ကုန်၏၊ သာမဏေရာ – တို့သည်၊ ဧဝံ၊ ဝဒေန္တိ – ပြောပြကုန်၏၊ (ကိ?)၊ **"အာဝုသော – ဒါယကာတို့၊ နလဗ္ဘာ – (စား သောက်ခွင့်ကို) မရအပ်၊ ဘိက္ခူဟိ – တို့သည်၊ အာဝရဏံ – ကို၊ ကတံ – ပြုထားအပ်ပြီ၊"** ဣတိ – ကုန်၏၊ ပေ၊ မုခဒ္ဒါရိကော – သော၊

(အသွင်ကို ဖျက် လှုတွက်စေခြင်း၏ အကြောင်း၊) **ပန္ထိမာနံ အတိက္ကမော ဒဏ္ဍာကမ္မဝဏ္ဏော"** ဟု မိန့်သောကြောင့် **"ဝိကာလဘောဇနော ဟောတိ"**စသော အင်္ဂါ၈ပါးကို ထည့်၍ ယခုအခါ ဒဏ် ဆယ်ပါးအဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားနေပေသည်။

အာဟာရော- ကို၊ အာဝရဏ- တားမြစ်အပ်သည်ကို၊ နိ ကာတဗ္ဗော- ထိုက်၊ **တစ်နည်း၊** မုခဒ္ဒါရိကော- သော၊ အာဟာရော- ၌၊ အာဝရဏံ- တားမြစ်ခြင်းကို၊ နိ ကာတဗ္ဗော (နိ ကာတဗ္ဗံ)- ထိုက်၊ ပေ။ [ဤ၌လည်း **"သဗ္ဗော သံယောဇနမော အာဝရဏံ ကာတဗ္ဗော"**နှင့် နည်းတူဟု ဝိမတိဖွင့်သည်။]

၄၄-အနာပုစ္ဆာဝရဏဝတ္ထု

၁၀၈။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ - ဆဗ္ဗဂ္ဂိယ မည်ကုန်သော၊ (ခြောက်ယောက်အစုဝ်ဖြစ်ကုန်သော၊) ဘိက္ခူ- တို့သည်၊ ဥပဇ္ဈာယေ- တို့ကို၊ အနာပုစ္ဆာ- မပန်မပြောဘဲ၊ (ခွင့်မတောင်းဘဲ၊) သာမဏေရာနံ- တို့၏ (အပေါ်၌)၊ အာဝရဏံ ကရောန္တိ၊ ဥပဇ္ဈာယာ၊ ဂဝေသန္တိ- ရှာကြကုန်၏၊ (ကိုး- အဘယ်သို့ ပြော၍ ရှာကြကုန်သနည်း?၊) **"ကထံ-ကြောင့်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ သာမဏေရာ-တို့ကို၊ နု ဒိဿန္တိ နု ခေါ-မတွေ့မြင်အပ်ကုန်သနည်း?၊"** ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ (ဂဝေသန္တိ) ၊ပေ။

၄၅-အပလာဠနဝတ္ထု

ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခူ- တို့သည်၊ ထေရာနံ- ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ- တို့၏၊ သာမဏေရေ- တို့ကို၊ အပလာဠေန္တိ - ချော့မြူ (ဖျားယောင်း) ကြကုန်၏၊ [**"အပလာဠေန္တိ - ထေရ်တို့ကို ဆည်းကပ်ခြင်းမှ ကင်းစေကြကုန်၏"**ဟု ယောဇနာ အလို ပေးပါ၊ အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ထေရာ - တို့သည်၊ သာမံ - ကိုယ်တိုင်၊ ဒန္တကဋ္ဌမ္ပိ - ကိုလည်းကောင်း၊ မုခေါဒကမ္ပိ - ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဏှန္တာ - ယူရကုန်လတ်သော်၊ ကိလမန္တိ - ပင်ပန်းကုန်၏၊ ပေ။ အညဿ - အခြား ရဟန်း၏၊ ပရိသာ - ပရိသတ်ကို၊ နု အပလာဠေတဗ္ဗာ- မချော့မြူထိုက်၊ (မဖျားယောင်းထိုက်၊) ပေ။

၄၆-ကဏ္ဍကသာမဏေရဝတ္ထု

ကဏ္ဍကော နာမ - သော၊ သာမဏေရော - သည်၊ ကဏ္ဍကိံ နာမ - ကဏ္ဍကီ မည်သော၊ ဘိက္ခုနိံ- ဘိက္ခုနီကို၊ (ရဟန်းမကို၊) ဒူသေသိ- ဖျက်ဆီးပြီ၊

(သီလပျက်ခြင်းသို့ ရောက်စေပြီ၊) ပေ၊ ဒသဟိ ၊ပေ၊ သာမဏေရ်-ကို၊ နှာသေတုံ-အသွင်ကို ဖျက်, လူ ထွက်စေခြင်းငှာ၊ ပေ။ [အဂ်ါတို့ကို ရှင်ကျင့်ဝတ်အတိုင်း ပေးပါ။]

၄၇-ပဏ္ဍာကဝတ္ထု

၁၀၉။ အညတရော-တစ်ယောက်သော၊ ပဏ္ဍာကော-ပဏ္ဍာက်သည်၊ ပေ၊ သော- ထို ပဏ္ဍာက်သည်၊ ဒဟရေ ဒဟရေ- ငယ်ကုန်ငယ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ-တို့သို့၊ ဝါ - တို့ကို၊ ဥပသက်မိတွာ - ၍၊ ဧဝံ - သို့၊ ဝဒေတိ - ပြောဏ၏၊ (ကိ'?)၊ **"အာယသ္မန္တော - အရှင်တို့၊ ဍေ - လာကြကုန်လော့၊ မံ - ကို၊ ဒုသေထ - ဖျက်ဆီးကြကုန်လော့၊"** ဣတိ - ၏၊ ဘိက္ခူ၊ အပသာဒေန္တိ - ကြိမ်းမောင်းကြကုန်၏၊ (ကိ'?)၊ **"ပဏ္ဍာက- ဟဲ့ ... ပဏ္ဍာက်၊ နသ- ပျက်လေလော့၊ ပဏ္ဍာက၊ ဝိနသ- တော်ရာရှောင်ကြား, ပျက်ပြားလေလော့၊ တယာ-သင်နှင့်၊ ကော အတ္ထော-အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း?၊"** ဣတိ-ကုန်၏၊ သော-ထို ပဏ္ဍာက်သည်၊ ဘိက္ခူဟိ-တို့က၊ အပသာဒိတော-အပ်သည်၊ (သမာနော)၊ မဟန္တေ မဟန္တေ - ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော၊ မောဠိဂလ္လေ - ဝဖြိုးသောကိုယ်ရှိကုန်သော၊ သာမဏေရေ - တို့သို့၊ ပေ၊ သော - သည်၊ သာမဏေရေဟိ အပသာဒိတော (သမာနော)၊ ဟတ္ထိဘဏ္ဍော- ဆင်ထိန်းတို့သို့လည်းကောင်း၊ အဿဘဏ္ဍော- မြင်းထိန်းတို့သို့လည်းကောင်း၊ ဥပသက်မိတွာ၊ [ယောနောအလို **"ဟတ္ထိဘဏ္ဍော-ဆင်ဟူသော ဘဏ္ဍာရှိသူတို့သို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆင်ထိန်းတို့သို့လည်းကောင်း၊ အဿဘဏ္ဍော- မြင်းဟူသော ဘဏ္ဍာရှိသူတို့သို့လည်းကောင်း၊ ဝါ-မြင်းထိန်းတို့သို့လည်းကောင်း"**ဟု ပေးပါ।] ပေ၊ ဒုသေသုံ - ကုန်ပြီ၊ တေ-ထို ဆင်ထိန်း မြင်းထိန်းတို့သည်၊ ပေ၊ **"ဣမေ သမဏာ- တို့သည်၊ ပဏ္ဍာကာ-ပဏ္ဍာက်တို့ချည်းတည်း၊ ဣမေသံ-ဤ ရဟန်းတို့တွင်၊ ယေပိ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ နှ ပဏ္ဍာကာ-ပဏ္ဍာက် မဟုတ်ကြကုန်၊ တေပိ-တို့သည်လည်း၊ ဣမေ ပဏ္ဍာကေ-တို့ကို၊ ဒုသေန္တိ၊ ဧဝံ-ဤနည်းအားဖြင့်၊ သမ္ဗေဝ-သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေ-တို့သည်၊ အဗြဟ္မစာရိနော-မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်ကို**

ကျင့်လေ့ ရှိသူတို့တည်း၊" ပေ၊ ပဏ္ဍာကော – ကို၊ အနုပသမ္မန္နော – မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသူ မဟုတ်သည်၊ (ရဟန်း ပြုပြီးသူ မဟုတ်သည်၊ သမာနော၊) နဉ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော – မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်သို့ မရောက်စေထိုက်၊ (ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်၊) ဥပသမ္မန္နော – မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသူသည်၊ (ရဟန်း ပြုပြီးသူသည်၊ သမာနော၊) နာသေတဗ္ဗော– အသွင်ကို ဖျက် လူထွက်စေထိုက်၏။

တစ်နည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ အနုပသမ္မန္နော – မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသူ မဟုတ်သော၊ (ရဟန်း ပြုပြီးသူ မဟုတ်သော၊) ဝါ – ရဟန်းမဖြစ်သေးသော၊ ပဏ္ဍာကော – ကို၊ နဉ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော – ထိုက်၊ (ရဟန်း ပြုမပေးထိုက်၊) ဥပသမ္မန္နော – မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော ပဏ္ဍာက်ကို၊ ဝါ – ရဟန်းဖြစ်ပြီးသော ပဏ္ဍာက်ကို၊ နာသေတဗ္ဗော – ထိုက်၏၊ ဣတိ – ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [ဤ ဝါကျမျိုးခ္ခ် ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။]

၄၈–ထေယျသံဝါသကဝတ္ထု

၁၁၀။ တေန ခေါ ပန ၊ပေ၊ ခိဏကောလညော–ကုန်ပြီးသော အမျိုးခ္ခ် ဖြစ်သူရှိသော၊ (အမျိုးခ္ခ် ဖြစ်သော မိဘစသူတို့ ကုန်ဆုံး ပျက်စီးပြီးသော၊) သုခုမာလော – သိမ်မွေ့ နုနယ်သော၊ ပုရာဏကုလပုတ္တော – ရှေးခ္ခ်ဖြစ်သော အမျိုးကြီး၏ သားသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ **"အဟံ၊ သုခုမာလော– ၏၊ အနဓိဂတံ– မရအပ်သေးသော၊ ဘောဂံ–စည်းစိမ်ကို၊ အဓိဂန္တ္မု ဝါ–ရခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (ရအောင် စုဆောင်းခြင်းငှာလည်းကောင်း၊) အဓိဂတံ – ရအပ်ပြီးသော၊ ဘောဂံ၊ ဖာတိ – တိုးပွားခြင်းကို၊ (တိုးပွားအောင်၊) ကာတုံ ဝါ – လည်းကောင်း၊ နဉ ပဋိပလော – နိုင်၊ ပေ၊ နဉ စ ကိလမေယျံ (နဉ ခေါ) – ပင်ပန်းလည်း မပင်ပန်း ရာပါအုံ့နည်း?၊"** ပေ၊ သာမံ ပတ္တစီဝရံ၊ ပရိယာဒေတ္တာ – စီရင်ပြီး၍၊ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိं၊ ယန္ဒုန သံဝသေယျံ – အကယ်၍ ပေါင်းသင်း နေထိုင်ရပါမူကား ကောင်းလေစု၊ ပေ၊ ကတိဝဿော – အဘယ်နှစ်ဝါ ရှိသည်၊ အသိ – နံ့ည်း?၊ ဣတိ (အာဟံသု)၊ အာဝုသော၊ ဧတေ ကတိဝဿော နာမ – ဤ ကတိဝဿော မည်သည်၊ ကိं – အဘယ်ပါနည်း?၊ ဣတိ – ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊

တေ-၏၊ ဥပစ္စာယေ-သည်၊ ကော ပန-အဘယ်သူနည်း?၊ ပေ၊ တေ ဥပစ္စာယော နာမ-ဤ ဥပစ္စာယ် မည်သည်၊ ကိုး-နည်း?၊ ပေ၊ **"အာဝုသော ဥပါလိ၊ ဣယံ-တိုက်တွန်းပါ၏၊ ဣမံ ပဗ္ဗဇိတံ-ဤရဟန်းကို၊ အနုယုဉ္ဇာဟိ-မေးစိစစ် ပါလော့?၊"** ၊ပေ၊ အနုယုဉ္ဇိယမာနော-မေးစိစစ်အပ်သော်၊ ပေ၊ ထေယျသံဝါသကော-ခိုးခြင်းဖြင့် ပေါင်းသင်းခြင်း ရှိသူကို၊ ပေ၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော-(သာသနာတော်မှ) တိတ္ထိတို့၌ ဖဲသွားပြီးသူကို၊ ဝါ-တိတ္ထိတို့၌ ဝင်သွားသူကို၊ ပေ။

၄၉-တိရစ္ဆာနဂတဝတ္ထု

၁၁၁။ အညတရော၊ နာဂေါ- နဂါးသည်၊ နာဂယောနိယာ- နဂါးမျိုးသည်၊ အဇ္ဈိယတိ- နှိပ်စက်အပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ (နာဂယောနိယာ- ဖြင့်၊) ဟရာယတိ-ရှက်၏၊ (နာဂယောနိယာ- ကို၊) ဇိဂုစ္ဆတိ- စက်ဆုတ်၏၊ [ဤသို့ ပေးရပုံကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ,စတုတ္ထအုပ်,ကေဝဋ္ဋသုတ်၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊ နာဂယောနိယာ စ- မှလည်း၊ ပရိမုစ္စေယျံ နု ခေါ- လွတ်ရာပါအံ့နည်း၊ ခိပ္ပဉ္စ- လျင်စွာလည်း၊ မနုဿတ္တံ- လူ့အဖြစ်ကို၊ ပဋိလဘေယျံ နု ခေါ- ရရာပါအံ့နည်း?၊ ပေ၊ သော နာဂေါ၊ အညတရေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိं၊ ပစ္စန္တိမေ-ကျောင်းတိုက်၏ အစွန်အဖျားဌ ဖြစ်သော၊ ဝိဟာရေ ပဋိဝသတိ ၊ပေ၊ စက်မတိ။

အထ ခေါ- ဌ၊ သော နာဂေါ- သည်၊ တဿ ဘိက္ခုနော- သည်၊ နိက္ခန္တေ- (ကျောင်းထဲမှ) ထွက်ပြီးလတ်သော်၊ **တစ်နည်း၊** တဿ ဘိက္ခုနော-၏၊ နိက္ခန္တေ- ထွက်ခြင်းကြောင့်၊ [ဤသို့ ပေးရပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ဝိဿဇ္ဇော - သတိကို စွန့်လွတ်အပ်သည်၊ (လွတ်လွတ်ကျတ်ကျတ်၊) နိဒ္ဒံ - အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ သြက္ကမိ- သက်ရောက်ပြီ၊ သဗ္ဗော၊ ဝိဟာရော- သည်၊ အဟိနာ-မြွေဖြင့်၊ ပုဏ္ဏော- ပြည့်နေ၏၊ ဝါတပါနေဟိ- လေသောက်ပြတင်းတို့မှ၊ ဘောဂါ-အခွေတို့သည်၊ နိက္ခန္တာ-ထွက်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ။

အထ ခေါ၊ သော ဘိက္ခု- သည်၊**"ဝိဟာရံ- သို့၊ ပဝိသိဿामि- ဝင်အုံ့၊"** ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ ကဝါဋံ- တံခါးရွက်ကို၊ ပဏာမေန္တော- တွန်းလတ်သော်၊

(ဖွင့်လတ်သော်၊) သဗ္ဗံ ၊ပေ၊ ပုဏ္ဏံ–ပြည့်နေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါတပါ၊နေဟိ–တို့မှ၊ ဘောဂေ– တို့ကို၊ နိက္ခန္တေ– တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဒ္ဒသ၊ ဒိသ္မာနကြောင့်၊ ဘီတော – ကြောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဝိသဏ် – ဖောက်ပြန်သော အသံကို၊ (အော်သံကို၊) အကာသိ – ပြုပြီ၊ ဘိက္ခူ၊ ဥပဓာဝိတ္တာ – အနီးသို့ ပြေးလာ၍၊ ၊ပေ၊ သော နာဂေါ – သည်၊ တေန သဒ္ဒေန – ထို အသံကြောင့်၊ ပဗုဒ္ဓါတ္တာ–နိုးလာ၍၊ သကေ – မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာသနေ – ၌၊ နိသိဒိ ၊ပေ၊ **"တုမှေ နာဂါ– အသင် နဂါးတို့သည်၊ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ– ၌၊ အဝိရဠ္ဌိမ္မာ–(ဈာန်, ဝိပဿနာ, မဂ်, ဖိုလ်အားဖြင့်) စည်ပင်ခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ နာဂ–နဂါး၊ ဂစ္ဆ– သွားလော့၊ တွံ– သည်၊ တတ္ထေဝ– ထို နဂါးပြည်၌ပင်၊ စာတုဒ္ဒသေ–တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက်ဖြစ်သော နေ့၌လည်းကောင်း၊ ပန္နရသေ–တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော နေ့၌လည်းကောင်း၊ ပက္ခဿ – လဆန်းပက္ခ, လဆုတ်ပက္ခ၏၊ အဋ္ဌမိယာ စ–ရှစ်ရက်မြောက်နေ့၌လည်းကောင်း၊ ဥပေါသထံ–ဥပုသ်ကို၊ ဥပဝသ – ကျင့်သုံးလော့၊ ဧဝံ – ဤသို့ ကျင့်သုံးလတ်သော်၊ ပေ၊ ပဋိလဘိဿသိ – လိမ့်မည်၊"** ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

အဝိရဠ္ဌိမ္မာ ကိရ – စည်ပင်ခြင်းသဘော မရှိဘူးတဲ့၊ ဣတိ – ဤသို့ တွေးမိ၍၊ ဒုက္ခီ ဒုမ္မနော (ဟုတ္တာ)၊ [ပုဒ်စဉ် **၃၃** ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] အဿုနိ – မျက်ရည်တို့ကို၊ ပဝတ္တယမာနော – ဖြစ်စေလျက်၊ ဝိသဏ် – ကို၊ ကတ္တာ ပဏ္ဏာမိ ၊ ပေ၊ **"ဘိက္ခဝေ – တို့၊ နာဂဿ – ၏၊ သဘာဝပါတုကမ္မာယ – ပင်ကိုသဘော၏ ထင်စွာ ပြုခြင်းငှာ၊ ပစ္စယာ – အကြောင်းတို့သည်၊ ဣမေ ဒွေ– ဤ နှစ်ပါးတို့တည်း၊ ယဒါ– အကြင် အခါ၌၊ သဇာတိယာ– တူသော ဇာတ်ရှိသော နဂါးမ၌၊ မေထုနံ ဓမ္မံ၊ ပဋိသေဝတိ – မှီဝဲ၏၊ (တဒါ) စ – ထို အခါ၌လည်းကောင်း၊ ယဒါ၊ ဝိဿဋ္ဌော – စွန့်လွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) နိဒ္ဒံ သြက္ကမတိ၊ (တဒါ) စ – ၌လည်းကောင်းတည်း၊"** ပေ၊ [မပြတ် မပြတ် ဖြစ်ရာအခါကို ပြတော်မူလိုမှ **"ဒွေ ပစ္စယာ"**ဟု မိန့်တော်မူသည်၊ အခြားအကြောင်းများလည်း ရှိသေး၏၊ အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊] တိရစ္ဆာနဂတော–တိရစ္ဆာန် ဖြစ်သူကို၊ ပေ။

၅၀-မာတုယာတကကဝဏ္ဏ

၁၁၂။ တေန ၊ပေ၊ အညတရော၊ မာဏဝကော – လုလင်ငယ်သည်၊ မာတရံ– အမိကို၊ ဧဝံတာ– ဧဝံတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေသိ– ခွင့်ပြု၊ သော– ထို လုလင်ငယ်သည်၊ ပါပကေန– ယုတ်မာသော၊ တေန ကမ္မေန ၊ပေ၊ ဧကစ္စတိ၊ [ပုဒ်စဉ် **၁၁၁**–အတိုင်း သုံးနည်း ပေးပါ၊] ပေ၊ ပါပကဿ–သော၊ ဣမဿ ကမ္မဿ– ၏၊ နိက္ခန္တိ–ထွက်မြောက်ခြင်းကို၊ ကရေယ္ယုံ နု ခေါ–ပြုရာပါမည်နည်း?၊ ၊ပေ၊ မာတုယာတကော – အမိရင်းကို သတ်သူကို၊ ပေ။

၅၁-ပိတုယာတကဝဏ္ဏ [လွယ်ပြီ။]

၅၂-အရဟန္တယာတကဝဏ္ဏ

၁၁၄။ သမ္မဟုလာ – သုတ္တန်နည်းလာ မျှားစွာကုန်သော၊ ဘိက္ခူ – တို့သည်၊ သာကေတာ– သာကေတမြို့မှ၊ သာဝတ္ထိ– သို့၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နာ– ရှည်သော ခရီးကို သွားကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ– ခရီးအကြား၌၊ စောရာ– ဓားပြ သူပုန်တို့သည်၊ နိက္ခမိတ္တာ– ၍၊ ကေစ္စေ–အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ– တို့သည်၊ အစ္ဆိန္ဒိသု– လုယူကြကုန်ပြီ၊ ကေစ္စေ၊ ဘိက္ခူ– တို့ကို၊ ဟနိံသု– သတ်ကြကုန်ပြီ၊ သာဝတ္ထိယာ– မှ၊ ရာဇဘဋာ– မင်းခစားသူ, မင်းမှူထမ်းတို့သည်၊ နိက္ခမိတ္တာ– ၍၊ ဧကစ္စေ၊ စောရေ– တို့ကို၊ အဂ္ဂဟေသုံ– ဖမ်းယူကုန်ပြီ၊ ဧကစ္စေ၊ စောရာ– တို့သည်၊ ပလာယိံသု– ထွက်ပြေးကြကုန်ပြီ၊ ယေ တေ– အကြင် ဓားပြတို့သည်၊ ပလာယိံသု ၊ပေ၊ ပဗ္ဗဇိံသု၊ ယေ တေ– တို့ကို၊ ဂဟိတာ– ဖမ်းယူအပ်ကုန်ပြီ၊ တေ– တို့ကို၊ ဝဓေယ– သတ်ခြင်းငှာ၊ သြနိယျန္တိ–ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်၏။

ပလာယိတ္တာ– ၍၊ ပဗ္ဗဇိတာ– ရဟန်းပြုနေကုန်သော၊ တေ– ထို ဓားပြတို့သည်၊ တေ စောရေ– တို့ကို၊ ဝဓေယ– ငှာ၊ သြနိယျမာနေ– ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်သည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသံသု– မြင်ရကုန်ပြီ၊ ပေ၊ **"မယံ–တို့သည်၊ ပလာယိမှာ–**

ထွက်ပြေးခဲ့ကြကုန်သည်ကား၊ သာဓု- ကောင်း၏၊ မယံ- တို့ကို၊ သစာ စ ဂယှေယျာမ- အကယ်၍ ဖမ်းမိအပ်ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံသတိ- ဤသို့ ဖမ်းမိအပ်ကုန်လတ်သော်၊) မယမ္ပိ- တို့ကိုလည်း၊ ဧဝမေဝ- သာလျှင်၊ ဟညေယျာမ- သတ်အပ်ကုန်ရာ၏၊ (အသတ်ခံရကုန်ရာ၏၊)" ဣတိ (အာဟံသု)၊ ["**သစာ စ**"သည် "**သစေ**"နှင့် အနက်တူသော နိပါတ်တည်း၊ ပါဠိသုံးကို နားမလည်သောကြောင့် "**သစေ မယံ**" ဟု ပြောရမည့် နေရာ၌ "**သစာ စ မယံ**" ဟု ပြောကြသည်၊] ၊ပေ၊ "**အာဝုသော၊ တုမှေ- တို့သည်၊ ကိં- အဘယ်ကို၊ အကတ္တာ- ပြုခဲ့ကြကုန်သနည်း?၊**" ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧတေ ဘိက္ခူ- အဲဒီ ရဟန်းတို့သည်၊ (ခရီးအကြားခ၌ အသတ်ခံကြရသော အဲဒီရဟန်းတို့သည်၊) အရဟန္တော-ရဟန္တာတို့တည်း၊ ၊ပေ။

၅၃-ဘိက္ခုနီဒူသကဝတ္ထု

၁၁၅။ သမ္မဟုလာ၊ ဘိက္ခုနိယော- ဘိက္ခုနီတို့သည်၊ (ရဟန်းမတို့သည်၊) ၊ပေ၊ ဧကစ္စာ၊ ဘိက္ခုနိယော-တို့ကို၊ အစ္ဆန္ဒိသု ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနိဒူသကော-ဘိက္ခုနီကို ဖျက်ဆီးသူကို၊ ပေ၊ သံဃဘေဒကော-သံဃာကို သင်းခွဲသူကို၊ [ဤ သံဃဘေဒကပုဂ္ဂိုလ်ကား ရဟန်းတစ်မျိုးတည်းသာတည်း၊] လောဟိတုပ္ပာဒကော-ဝဓကစိတ်ဖြင့် ဘုရားရှင်၏ ကိုယ်တော်၌ သွေးကို ဖြစ်စေသူကို၊ ပေ။

၅၄-ဥဘတောဗျဉ္ဇနကဝတ္ထု

၁၁၆။ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကော - ဥဘတောဗျည်းသည်၊ (နှစ်ပါးစုံသောကံကြောင့် အင်္ဂါဇာတ် ရှိသူသည်၊) ပေ၊ သော - ထို ဥဘတောဗျည်းသည်၊ ကရောတိပိ - မိမိကလည်း မေထုန်မှုကို ပြု၏၊ ကာရောပေတိပိ - သူတစ်ပါးကိုလည်း မေထုန်မှုကို ပြုစေ၏၊ ပေ။

အမှာ။ ။ ပဏ္ဍကဝတ္ထုမှစ၍ ဤ ဝတ္ထုတိုင်အောင် ဝတ္ထုတို့၌ လာသော "**ပဏ်-ထေ-ပက်-ဆန်, ပဏ္ဍာနံ, ဒူသံ-ဥဘောဗျည်း**"ဟူသော

တစ်ကျိပ်တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရှင့် အဖြစ်, ရဟန်း အဖြစ်ကို **"အနုပသမ္မန္နော နု ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော, ဥပသမ္မန္နော နာသေတဗ္ဗော"** ဟူသော စကားတော်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ တားမြစ်တော်မူအပ်၏၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို **"အာဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်"** ဟုလည်းကောင်း, **"ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်"**ဟုလည်းကောင်း ခေါ်၏။

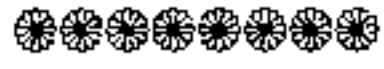

၅၅–အနုပဇ္ဈာယကာဒိဝတ္ထုနှိုင်း

၁၁၇။ ယေန သမယေန–အကြင်အခါ၌၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ သိက္ခာပဒံ–(နု ဘိက္ခဝေ အနုပဇ္ဈာယကော ၊ပေ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿဟူသော) သိက္ခာပုဒ်သည်၊ ဝါ– ကို၊ အပညတ္တံ– ပညတ်တော် မမူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ [အဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်သော အနိယမဝါကျ။] တေန ခေါ ပန သမယေန– ၌၊ (နု ဘိက္ခဝေ အနုပဇ္ဈာယကော ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋဿဟူသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မမူအပ်သေးရာ ထိုအခါ၌၊) ဘိက္ခူ၊ အနုပဇ္ဈာယကံ – ဥပဇ္ဈာယ် မရှိသူကို၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ ၊ပေ၊ အနုပဇ္ဈာယကော– ကို၊ နု ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော– ထိုက်၊ ယော– အကြင် ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဒုက္ကဋဿ၊ ပေ။

သံယေန– သံဃာဟူသော၊ ဥပဇ္ဈာယေန–ဥပဇ္ဈာယ်ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ ၊ပေ။

ဂဏေန– ဂိုဏ်းဟူသော၊ ပေ။

ပဏ္ဍကုပဇ္ဈာယေန– ပဏ္ဍုက်ဟူသော ဥပဇ္ဈာယ်ဖြင့်၊ ပေ၊ [ထေယျသံဝါသ ကုပဇ္ဈာယေန စသည် လွယ်ပြီ၊] ပေ။

၅၆–အပတ္တကာဒိဝတ္ထုနှိုင်း

၁၁၈။ အပတ္တံ–သပိတ် မရှိသူကို၊ ပေ၊ ဟတ္ထေသု–လက်တို့၌၊ ပိဏ္ဍာယ–ရထိုက်သော ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရန္တိ၊ တိတ္ထိယာ သေယျထာပိ– တိတ္ထိတို့ကဲသို့ ပါတကား၊ ပေ။ [**"ဟတ္ထေသု"** သည် သဒ္ဒါကျမ်းတို့အလို ကရိယာ်းအနက်၌ သတ္တမီဝိဘတ် သက်ရသော်လည်း ဤ အဋ္ဌကထာအလိုကား ဘုမ္မတ္ထပင်တည်း။]

အစိုဝရက်–သက်နှိုးမရှိသူကို၊ပေ၊နုဂ္ဂါ–အဝတ်မစည်း,အချည်းနှီးတို့သည်၊ ဝါ–အဝတ်မပါ, ဗလာကိုယ်ချည်းတို့သည်၊(ဟုတ္တာ)၊ပိဏ္ဍာယ–ဆွမ်းအလို့ငှာ၊စရန်တို့၊ပေ။

အပတ္တစီဝရံ– သပိတ်, သက်နှိုး မရှိသူကို၊ ပေ။

ယာစိတကေန– တောင်းအပ်သော၊ (ငှားအပ်သော၊) ပတ္တေန– ဖြင့်၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပန္နေ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးလတ်သော်၊ ဝါ–ရောက်ပြီးရာ အခါ၌၊ ပတ္တံ၊ ပဋိဟာရန္တိ–ပြန်၍ ဆောင်ယူကုန်၏၊ [သပိတ်ရှင်တို့က ပြန်၍ ယူသွားကြသည်၊–ဟူလို။]

အမှာ။ ။ အနုပဋ္ဌာယကမှ ယာစိတကပတ္တစီဝရတိုင်အောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် (ကံ မပျက်သောကြောင့်) ရဟန်းကား ဖြစ်ပါ၏၊ သို့ရာတွင် ကမ္မဝါစာဆရာ, ဥပဇ္ဈာယ်, ကာရကသံဃာတို့အား အာပတ်သင့်၏၊ **၄၇**–ပဏ္ဍကဝတ္ထုမှ ဤ ယာစိတကပတ္တစီဝရဝတ္ထု တိုင်အောင် **၂၁** –ဝါရ ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် **"နံ ဥပသမ္ပာဒေတမ္ပေကစီသတိဝါရော"**ဟု ဆိုသည်၊ ပဏ္ဍကုပဋ္ဌာယမှ သံဃဘေဒကုပဋ္ဌာယဝတ္ထု တိုင်အောင် **၁၁**–ဝါရ ရှိသော်လည်း ပဏ္ဍကုပဋ္ဌာယဝတ္ထုကို ပဓာနထား၍ **၁** –ဝါရဟု ရေတွက် ပါ၊ တဿုဒ္ဒါနဥ်လည်း **"အနုပဋ္ဌာယကသံဃေန, ဂဏပဏ္ဍကပတ္တကော"** ဟု မိန့်လိမ့်မည်။

နံ ဥပသမ္ပာဒေတမ္ပေကစီသတိဝါရော–သည်၊ **နိဋ္ဌိတော–**ပြီ။

၅၇–နံ ပဗ္ဗာဇေတမ္ပဒ္ဒတ္တိ သဝါရ

၁၁၉။ ဟတ္ထစ္ဆိန္နံ–ပြတ်သော လက်ရှိသူကို၊ ပဗ္ဗာဇေန္တိ–ရှင် ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ ၊ပေ၊ ပါဒစ္ဆိန္နံ–ပြတ်သော ခြေရှိသူကို၊ ပေ၊ ဟတ္ထပါဒစ္ဆိန္နံ–ပြတ်သော လက်, ခြေရှိသူကို၊ ပေ၊ [ကဏ္ဏ–နှားရွက်၊ နာသာ–နှာခေါင်း၊ အင်္ဂုလိ–လက်ချောင်း၊ အင္ဂ–လက်မ, ခြေမ၊ ကဏ္ဍရ–အကြောကြီး၊] ဖဏဟတ္ထကံ–လက်ဖားပျဉ်း, ခြေဖားပျဉ်းရှိသူကို၊ [လက်ချောင်း ခြေချောင်းကလေးများ အားလုံးဖြစ်စေ, နှစ်ချောင်းစသည် ဖြစ်စေ ပူးနေသူတည်း၊] ပေ၊ ခုဇ္ဇံ–ကောက်သူကို၊ [ဝါမန–ပုကွသူ၊ ဂလဂဏ္ဍိ–လည်ပင်းဥ မြင်းဖုရှိသူ၊ လကုဏ္ဌကာဟတ စသည်ကို ရှေ့ဥ ရေးခဲ့ပြီ၊] သီပဒိ–ခြေဒရွတ်ဆွဲသူကို၊ [ယခုအခါ ဆင်ခြေထောက်ရောဂါမျိုး ရှိသူတည်း၊] ပါပရောဂိ–ဆေးကုမရ ဆိုးဝါးလှသော ရောဂါရှိသူကို၊ ပေ၊ ပရိသဒူသကံ–အရုပ်ဆိုးလှ ပရိသဒူသကပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပေ။

ကာဏံ-ပဝတ္တိအားဖြင့် ကန်းသူကို၊ [ကုဏီ-လက်ခြေကောက်သူ၊ ခဉ္ဇ-ခြေခွင်သူ၊ ပက္ခဟတ-ပျက်စီးသော ကိုယ်တစ်ပိုင်းရှိသူ (ကိုယ်တစ်ပိုင်း သေသူ-သွက္ကျာပါဒစွဲသူ)၊ ဆိန္နိရိယာပထ-ပြတ်သော ဣရိယာပုထ်ရှိသူ၊ (ခြေဆွံ့သူ၊) ဧရာဒုဗ္ဗလ-ဧရာကြောင့် အားမရှိသူ၊ အန္ဓ-ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ကန်းသူ၊ မူဂ-စကားမပီမသ ထစ်အသူ၊ ဗဓိရ-နားပင်းသူ၊ အန္ဓမူဂ-ကန်းလည်း ကန်း, ထစ်အလည်း ထစ်အသူ၊ အန္ဓဗဓိရ-ကန်းလည်းကန်း, နားလည်း ပင်းသူ၊ ပေ၊ [ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရှင်အဖြစ်ကို တားမြစ်အပ်သောကြောင့် ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်း တားမြစ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ရှင်, ရဟန်း ပြုပေးလျှင် ရှင်, ရဟန်း ဖြစ်သော်လည်း ဥပဇ္ဈာယ် စသူတို့မှာ အပြစ်ရှိသည်။]

နု ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗဒုတ္တိ သဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

နဝမော-သော၊ ဒါယဇ္ဇဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ၊

၅၈-အလဒ္ဓိနိသယဝတ္ထုနိ

၁၂၀။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ။ အလဒ္ဓိနံ- အလဒ္ဓိ ရဟန်းတို့အား၊ နိသယံ-နိသရသ်းကို၊ ဒေန္တိ- ပေးကြ,ကုန်၏၊ ပေ။

အလဒ္ဓိနံ-တို့ကို၊ နိသာယ-မှီ၍၊ ဝသန္တိ-နေကြကုန်၏၊ တေပိ-ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း၊ နု စိရသေဝ - မကြာမီပင်၊ ပါပကာ - ယုတ်မာကုန်သော၊ အလဒ္ဓိနော-တို့သည်၊ ဟောန္တိ ၊ပေ။

ဘဂဝတာ - သည်၊ နု အလဒ္ဓိနံ ၊ပေ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ - ဟူ၍၊ သိက္ခာပဒံ - ကို၊ ပညတ္တံ - ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ၊ ကထံ-လျှင်၊ (အဘယ်နည်းဖြင့်၊) မယံ-တို့သည်၊ လဒ္ဓိံ ဝါ-လဒ္ဓိကိုသော်လည်းကောင်း၊ အလဒ္ဓိံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဧာနေယျာမ နု ခေါ - သိနိုင်ကုန်ရာပါအံ့နည်း?၊ ဣတိ၊ (အဟောသိ)၊ ပေ၊

ဘိက္ခဝေ၊ ယာဝ ˘ –အကြင်မျှလောက်၊ ဘိက္ခုသဘာဂတံ–အခြား အလဒ္ဓိရဟန်း တို့နှင့် သီလစသော ဂုဏ်အားဖြင့် တူသောအဖို့ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနာမိ–သိ၏၊ (တာဝ–ထိုမျှလောက်၊ အာဂမေမိ–စောင့်ဆိုင်းဦးအုံ့၊) ဣတိ–ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ စတူဟပဏ္ဍာဟံ – လေးရက်, ငါးရက်ပတ်လုံး၊ အာဂမေတုံ – စောင့်ဆိုင်းခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ။

၅၉–ဂမိကာဒိနိဿယဝဏ္ဏနာ

ဝ၂၁။ အညတရောဘိက္ခု၊ ကောသလေသု–ကောသလာဟု ဗဟုဝုစ် အမည်ရသော၊ ဧနပဒေ – ဧနပုဒ်၌၊ (တိုင်း၌၊) အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော ဟောတိ ၊ပေ၊ အနိဿိတေန– ဆရာကို မမှီသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နဝတ္ထုဗ္ဗံ– မနေရာ၊ ဣတိ–သို့၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ ပညတ္တံ–အပ်ပြီ၊ အဟု–သည်လည်း၊ နိဿယကရဏီယော–ပြုတိုက်သော နိဿရည်းယူခြင်းရှိသည်၊ (နိဿရည်းယူခြင်းကို ပြုထိုက်သည်၊ သမာနော– လျက်) အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နော– သည်၊ အမှိ၊ ကထံ–လျှင်၊ မယာ–သည်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ နု ခေါ– ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း?၊ (ကျင့်ရပါမည်နည်း?၊) ၊ပေ၊ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပဋိပန္နေန–သော၊ ဘိက္ခုနာ– သည်၊ နိဿယံ– နိဿရည်းပေးမည့် ဆရာကို၊ အလဘမာနေန– မရလတ်သော်၊ အနိဿိတေန– နိဿရည်းဆရာကို မမှီဘဲ၊ ဝတ္ဂုံ–နေခြင်းငှာ၊ ပေ။

၁။ ယာဝ ၊ပေ၊ ဇာနာမိ။ ။တံ ဘိက္ခုသဘာဂတံ ယာဝ ဇာနာမိတိ အဓိပ္ပာယေန ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိ–ဝဒိရဗုဒ္ဓိ၊ ယာ ဘိက္ခုသဘာဂတံ ဇာနာမိတိ အာဘောဂ်–သာရတ္ထ၊ ဤ ဋီကာတို့ကို ထောက်၍ **"ယာဝ ဘိက္ခုသဘာဂတံ ဇာနာမိ"** ဟူသော ဝါကျသည် နိဿရည်းယူမည့် ရဟန်း၏ အာဘောဂပြု ဝါကျဟု ယူဆကာ အထက်ပါအတိုင်း နိဿယ၌ အနက်ပေးလိုက်ပါသည်၊ **တစ်နည်း**– ဘာသာဋီကာ၌ **"ဇာနာတိ"** ဟု ပါ၌ ရှိသင့်ကြောင်းကို ပြခဲ့၏ ထိုအလို **"ယာဝ–လောက်၊ ဘိက္ခုသဘာဂတံ–ကို၊ ဇာနာတိ–၏၊ (တာဝ–လောက်)၊ စတူဟပဏ္ဍာဟံ အာဂမေတုံ အနုဇာနာမိ"**ဟု ပေးပါ။

(ဒွေ ဘိက္ခုဝတ္ထုဒ္ဒ) တေ-ထိ ရဟန်း နှစ်ပါးတို့သည်၊ အညတရံ-တစ်ခု သော၊ အာဝါသံ- ကျောင်းသို့၊ ဥပဂစ္ဆိံသု- ကပ်ရောက်ကြကုန်ပြီ၊ တတ္ထ- ထို နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့တွင်၊ ဧကော- တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ ဂိလာနော- မကျန်းမမာသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဂိလာနသ-သော၊ တသ ဘိက္ခုနော- ၏၊ ၊ပေ၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကသ- ဂိလာနကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသော၊ ဘိက္ခုနော၊ ပေ။

ဂိလာနုပဋ္ဌာကေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ နိဿယံ-ကို၊ အလဘမာနေန-သော်၊ ယာစိယမာနေန- (ဂိလာနရဟန်းကလည်း နေဖို့ရန်) တောင်းပန်အပ်သော်၊ ပေ။

(အညတရဘိက္ခုဝတ္ထုဒ္ဒ) အရညေ-တောင်၌၊ (တောကျောင်း၌၊) ဝိဟရတိ၊ တသ စ-ထို ရဟန်း၏လည်း၊ တသ္မိံ သေနာသနေ- ထို တောကျောင်း၌၊ ဖာသု- သမထ, ဝိပဿနာကို ရသဖြင့် ချမ်းသာလှသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ **"ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ ပဋိရူပေါ- လျောက်ပတ်သော၊ နိဿယဒါယကော - နိဿရည်းပေးမည့် ဆရာသည်၊ အာဂစ္ဆိသတိ- လာလိမ့်မည်၊ တဒါ- ၌၊ တသ- ထို ဆရာကို၊ နိဿာယ- ၍၊ ဝသိဿာမိ- နေမည်၊"** ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ အာရညိကေန- တောင် နေသော၊ ဘိက္ခုနာ- သည်၊ ဖာသုဝိဟာရံ-သမထ, ဝိပဿနာကို ရသဖြင့် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကို၊ သလ္လက္ခေန္တေန - မှတ်သားလျက်၊ နိဿယံ- ကို၊ အလဘမာနေန- လတ်သော်၊ အနိဿိတေန-ဘဲ၊ ဝတ္ထံ ၊ပေ။

****

၆၀-ဂေါဇွေနအနုသာဝနာနုဟာနနာ

၁၂၂။ အာယသ္မတော မဟာကဿပဿ-၏၊ ဝါ-မှာ၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို ရှုငဲ့သူသည်၊ (ရဟန်းလောင်းသည်၊) ဟောတိ-ရှိ၏၊ အထ ခေါ၊ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ-သည်၊ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ-၏၊ သန္တိကေ-အထံ၌၊ ဝါ- သို့၊ ဒူတံ- တမန်ကို၊ ပါဟေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိုယ်-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?၊) **အာနန္ဒော-သည်၊ အာဂစ္ဆတု-လာပါ၊**

ဣမံ– ဤ ရဟန်းလောင်းကို၊ အနုသာဝေသတု– အဖန်ဖန် ကြားသိစေလည်းပါ၊ ဝါ– ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဆိုလည်းပါ၊” [**“အနုသာဝေသတိ– စေရလိမ့်မည်”** ဟု မူကွဲ ရှိ၏။] ဣတိ– ဤသို့ မှာ၍၊ (ပါဟေသိ)၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ဧဝမာဟ (ကိံ)၊ **“အဟံ၊ ထေရသ– ထေရ်၏၊ နာမံ– နာမည်ကို၊** (**“ဝိပ္ပလိ”** ဟူသော နာမည်ကို၊) **ဂဟေတုံ– ယူခြင်းငှာ၊ (ကမ္မဝါစာ၌ ထည့်၍ ရွတ်ဆိုခြင်းငှာ၊) နဉ ဥဿဟာမိ– မစွမ်းနိုင်ပါ၊ ထေရော– သည်၊ မေ– ၏၊ ဂရု– အလေးပြုအပ်သော ဆရာပါတည်း၊”** ဣတိ– ပြီ၊ ပေ၊ ဂေါတ္တေနပိ– အနွယ်အားဖြင့်လည်း၊ အနုသာဝေတုံ– အဖန်ဖန် ကြားသိစေခြင်းငှာ၊ (ကမ္မဝါစာကို ရွတ်ဆိုခြင်းငှာ)၊ ၊ပေ။

၆၁–ဒွေဥပသမ္ပဒါပေကွာဒိဝတ္ထု

၁၂၃။ တေ– ထို ရဟန်းလောင်း နှစ်ပါးတို့သည်၊ ဝိဝဒန္တိ– ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြကုန်၏၊ (ငြင်းခုံကြကုန်၏၊) (ကိံ?)၊ **“အဟံ ပဌမံ၊ ဥပသမ္ပဒ္ဓိသာမိ– မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်မည်၊ (ရဟန်းခံမည်၊)”** ပေ၊ ဒွေ– တို့ကို၊ ကောနုသာဝနေ – တစ်ပြိုင်နက် ကမ္မဝါစာ ရှိသူတို့ကို၊ ကာတုံ ၊ပေ။

(ဒုတိယဝတ္ထုတွင်) **“အာဝုသော– တို့၊ ဟန္ဒ– ယခု၊ မယံ– တို့သည်၊ သင္ဃေဝ– အလုံးစုံသော ရဟန်းလောင်းတို့ကိုပင်၊ ဧကာနုသာဝနေ– တို့ကို၊ ကရောမ – ပြုကြကုန်စို့၊”** ပေ၊ ဒွေ တယော (ဒွတ္တယော)– နှစ်ပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်, သုံးပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ရဟန်းလောင်းတို့ကို၊ ဧကာနုသာဝနေ–တို့ကို၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ၊ တဗ္ဗ–ထိုကမ္မဝါစာ ရွတ်ဆိုခြင်းကိုလည်း၊ ဧကေန–သော၊ ဥပဇ္ဈာယေန–အားဖြင့်၊ (အနုဇာနာမိ)၊ နာနုပဇ္ဈာယေန– သော၊ (ကမ္မဝါစာဆရာ တစ်ပါးတည်း ဖြစ်၍၊) အသီးအသီးသော ဥပဇ္ဈာယ်အားဖြင့်၊ နဲ တွေ၀ (အနုဇာနာမိ)– ခွင့်ပြုတော်မမူသည်သာ၊ ဣတိ–ပြီ၊ [ဤ သိက္ခာပုဒ်နှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၆၁–ဒွေဥပသမ္ပဒါပေကွာဒိဝတ္ထု

၆၂–ဂဗ္ဘဝိသုပသမ္မဒါနုဇာနနာ

၁၂၄။ အာယသ္မာ ကုမာရကဿပေါ– သည်၊ ဂဗ္ဘဝိသော– အမိဝမ်းဝယ် ကိန်းရာကာလနှင့်တကွ အနှစ် နှစ်ဆယ်မြောက် ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥပသမ္ပန္နော–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊ အဟောသိ၊ [ဂဗ္ဘ+သယိတကာလေန သဒ္ဓိं ဝိသတိမံ ဝဿံ အဿာတိ ဂဗ္ဘဝိသော၊–ဥနဝိသတိဝဿသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊–သာရတ္ထ၊] ပေ၊ ဥပသမ္ပန္နော–သည်၊ အမှိ နု ခေါ– ဖြစ်လေသလော?၊ ဥပသမ္ပန္နော–သည်၊ နု အမှိ နု ခေါ– မဖြစ်လေသလော?၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ မာတုကုစ္ဆိသ္မိं– အမိဝမ်းဠ၊ ပဌမံ– စွာ၊ ယံ စိတ္တံ– အကြောင် ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်၊ ဥပ္ပန္နံ–ဖြစ်ပြီ၊ ပဌမံ၊ ယံ ဝိညာဏံ– အကြောင် ပဋိသန္ဓေဝိညာဉ်သည်၊ ပါတုဘူတံ– ထင်ရှားဖြစ်ပြီ၊ တံ– ထိုစိတ်, ဝိညာဉ်ကို၊ ဥပါဒါယ– အစပြု၍၊ အသေ– ထိုသူငယ်၏၊ သာဝ ဇာတိ– ထိုဖြစ်ခြင်းသည်ပင်၊ (ဂဗ္ဘော– ဂဗ္ဘတည်း၊ ဝါ– ပဋိသန္ဓေတည်း၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဂဗ္ဘဝိသံ– ရှိသူကို၊ ဝါ– ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် အနှစ် နှစ်ဆယ် ရှိသူကို၊ ဥပသမ္ပာဒေတုံ ၊ပေ။

၆၃–ဥပသမ္ပဒါဝိဓိ

၁၂၅။ ဥပသမ္ပန္နာ–တို့ကို၊ ကုဋ္ဌိကာပိ–နှုန်ဆီ နှုနက်, သမင်ရက်နှင့်, အကွက်ကြီးစွာ, ပွေး ဝဲစသော နှုနာရှိသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ အပမာရိကာပိ–တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဒီဃန္တိ–တွေ့မြင်အပ်ကုန်၏၊ [ပုဒ်စဉ် **ဓ**ဌ ရေးခဲ့ပြီ၊]၊ပေ၊ ဥပသမ္ပာဒေန္တေန–မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်စေသော ရဟန်းသည်၊ (ရဟန်းပြုပေးသော ရဟန်းသည်၊) တေရသ–တစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော၊ အန္တရာယိကေ– အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေ– သဘောတရားတို့ကို၊ (အပြစ်တို့ကို၊) ပုစ္ဆိတုံ အနုဇာနာမိ၊ ဧဝဉ္စ ၊ပေ၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော–မေးထိုက်၏၊ (ကိုး?)၊ **"တေ–သင်၏၊ ဝါ–မှာ၊ ဧဝရူပါ–ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ အာဗာဓာ–အနာရောဂါ တို့သည်၊ ကုဋ္ဌं–သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အပမာရော–သည်လည်းကောင်း၊ သန္တိ–ရှိကုန်သလော?၊ (တုံ)၊ မနုဿာ–လူသားစစ်စစ်သည်၊ အသိ–ဖြစ်၏လော?၊ [ပုရိသ–ယောကျ်ားစစ်စစ်၊ ဘုဇိဿ–သူ့ကျွန် မဟုတ်သူ၊ အဂဏိက–ကြွေးမြီ မရှိသူ၊]**

ရာဇဘဏ္ဍော– မင်းခစားသည်၊ (မင်း၏ အထံမှ လခကို ယူ မင်းမှု ထမ်းသူသည်၊ နှ အသိ– မဖြစ်၏လော?၊ မာတာပိတူဟိ– မရင်း, ဖရင်းတို့ သည်၊ အနုညာတော– (ရဟန်းပြုဖို့ရန်) ခွင့်ပြုအပ်သူသည်၊ အသိ–လော?၊ ပရိပုဏ္ဏာဝီသတိဝဿော– ပြည့်ပြီးသော အနှစ် နှစ်ဆယ် ရှိသူသည်၊ အသိ –. လော?၊ တေ– ၏၊ ဝါ– မှာ၊ ပတ္တစီဝရံ– သည်၊ ပရိပုဏ္ဏံ– ပြည့်စုံပြီလော?၊ (တွံ)၊ ကိं နာမော– အဘယ် အမည်ရှိသူသည်၊ အသိ– နည်း?၊ တေ– ၏၊ ဥပဇ္ဈာယော– သည်၊ ကော နာမော– အဘယ် အမည်ရှိသနည်း?၊" ဣတိ–ဤသို့ မေးထိုက်၏။

အနနုသိဋ္ဌေ– မသွန်သင်အပ်ကုန်သော၊ (ရှေးဦးစွာ နည်းပေးလမ်းပြ ပြုမထား အပ်ကုန်သော၊) ဥပသမ္ပဒါပေက္ခေ– တို့ကို၊ အန္တရာယိကေ– ကုန်သော၊ ဓမ္မေ– တို့ကို၊ ပုစ္ဆန္တိ၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ– တို့သည်၊ ဝိတ္ထာယန္တိ– အသံ မထွက်ကြကုန်၊ ဝါ– မဖြေဝံ့ဘဲ ကြောက်ရွံ့ကြကုန်၏၊ မက္ခိ– မျက်နှာ မသာမယာကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဝိဿဇ္ဇေတုံ – ဖြေဆိုခြင်းငှာ၊ နှ သက္ကောန္တိ–မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ ပေ၊ ပဌမံ – စွာ၊ အနုသာသိတွာ – သွန်သင်ပြီး၍၊ (နည်းပေးလမ်းပြ ပြုပြီး၍) ပစ္ဆာ– ၌၊ (နောက်မှ၊) ပေ၊ ပုစ္ဆိတုံ ၊ပေ။

တတ္ထေဝ သံဃမဇ္ဈေ– ထို သံဃာ့ အလယ်၌ပင်၊ အနုသာသန္တိ– ကုန်၏၊ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ– တို့သည်၊ တဏေဝ– ထို့အတူသာလျှင်၊ ပေ၊ ဧကမန္တံ– သင့်တင့်လျောက်ပတ် တစ်ခုသော အရပ်အဖို့၌၊ အနုသာသိတွာ ၊ပေ၊ ပုစ္ဆိတုံ– [**"ဧကမန္တံ,"** ဟု ဆိုသောကြောင့် သင့်လျော်သော နေရာမှာ သွန်သင်ရမည်၊ သံဃာ့ မျက်မှောက်ဝယ် သွန်သင်ရမည် မဟုတ်၊ ဝတ္ထု၊ကို ;သတိပြုပါ။]

သွန်သင်ပုံ။ ။**၁၂၆**။ ပဌမံ–စွာ၊ ဥပဇ္ဈံ–ဥပဇ္ဈာယ်ကို၊ ဂါဟာပေတဗ္ဗော– ယူစေထိုက်၏၊ ဥပဇ္ဈံ၊ ဂါဟာပေတွာ၊ ပတ္တစီဝရံ– ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ– ပြောပြထိုက်၏၊ (ကိं?)၊ အယံ–ဤ သပိတ်သည်၊ တေ–သင်၏၊ ပတ္တော–တည်း၊ [သံဃာဋီ–သင်္ကန်းကြီးတည်း၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေါ–အပေါ်ရုံ ဧကသိ တည်း၊ အန္တရဝါသကော– သင်းပိုင်တည်း၊] ဣတိ– ဤသို့ ပြောပြထိုက်၏၊ ဂစ္ဆ– သွားချေ၊ အမုမှိ ဩကာသေ– ထို မည်သော အရပ်၌၊ တိဋ္ဌာဟိ– ရပ်နေချေဦး၊ [သွန်သင်မည့် အချိန်က သိပ်မကြာသောကြောင့် **"တိဋ္ဌာဟိ– ရပ်နေချေ"**ဟု ဆိုသည်၊] ဣတိ (အနုသာသိတဗ္ဗော)။

ဗာလာ၊ပေ၊ အနုသာသန္တိ၊ ဒုရနုသိဋ္ဌာ-မကောင်းသဖြင့် သွန်သင်အပ်ကုန်သော၊ (နားလည်အောင် နည်းပေးလမ်းပြ ပြုမထားအပ်ကုန်သော၊) ဥပသမ္မဒါပေကွာ၊ ၊ပေ၊ နု သက္ကောန္တိ ၊ပေ၊ ဗျတ္တေန ၊ပေ၊ အနုသာသိတုံ။

အသမ္မတာ – မသမုတ်အပ်သော၊ (သမ္မုတိ မရသော၊) ရဟန်းတို့သည်၊ အနုသာသန္တိ ။ပေ။

သွန်သင်ဖို့ရန် သမုတ်ပုံ။ ။ဝေဠု ၊ပေ၊ သမ္မန်တဗ္ဗော-သမုတ်ထိုက်၏၊ အတ္တနာ ဝါ ° – ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ **တစ်နည်း၊** အတ္တနာဝ- ကိုယ်တိုင်ပင်၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗံ- သမုတ်ရာ၏၊ **တစ်နည်း၊** အတ္တနာ ဝါ- သော်လည်း၊ အတ္တာနံ- ကို၊ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗံ- သမုတ်ထိုက်၏၊ ပရေန ဝါ- တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်မူလည်း၊ ပရော- ကို၊ သမ္မန်တဗ္ဗော- ထိုက်၏၊ [ကထဋ္ဌ စသော ဝါကျ လွယ်ပြီ၊] **"သုဏာတု ၊ပေ၊ ဣတ္ထန္နာမော-ဤ အမည် ရှိသူသည်၊ ဣတ္ထန္နာမဿ-ရှိသော၊ အာယသ္မတော-အရှင်၏၊ ဥပသမ္မဒါပေက္ခော-ပါတည်း၊ သံဃသ၊ (ကမ္မံ-အနုသာသနက်သည်၊) ပေ၊ အဟံ၊ ဣတ္ထန္နာမံ-ကို၊ အနုသာသေယျံ-သွန်သင်ရာပါ၏၊"** ဣတိ (ဤပေတဗ္ဗော)၊ ဧဝံ- သို့၊ အတ္တနာ ဝါ ၊ပေ၊ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗံ။

(အခြား အရဟန်းက သမုတ်ပုံ ပြုရာ၌) ဣတ္ထန္နာမော- သည်၊ ဣတ္ထန္နာမံ- ကို၊ အနုသာသေယျ-ပါ၏၊ ပေ။

၁။ အတ္တနာ ဝါ ၊ပေ၊ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗံ။ ။ပါဠိတော်"**အတ္တနာဝ အတ္တာနံ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗ**"ဟု အတ္တနာဝ ကတ္တုဝုတေန ကရဏဝုတေန (ဝါ) အတ္တာနမေဝ ကမ္မဝုတ် ပတိသမ္မန္ဒနကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ၊ – ဝိမတိ၊ ဤနည်းခြင့် **"သမ္မန္ဒိတဗ္ဗံ"** ဝယ် တဗ္ဗပစ္စည်းသည် ဘောအနက်ဟောတည်း၊ ထို့ကြောင့် **"အတ္တနာဝ"**ဟု အဝတ္တကတ္တား **"အတ္တာနံ"**ဟု အဝတ္တက် ရှိရသည်၊ **"အတ္တာနံ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗံ-မိမိကို သမုတ်ရာ၏"**ဟုရာ၌**"ပတိသမ္မန္ဒနကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ- မိမိကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သမုတ်ခြင်းကိစ္စကို ပြုရာ၏"**ဟု အဓိပ္ပာယတူ ဖွင့်သည်။

တစ်နည်း။ ။အတ္တာနန္တိ ဝါ ပစ္စတ္တေ ဥပယောဂဝစနံ၊ အတ္တနာဝ အတ္တာ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော၊- ဝိမတိ၊ ဤနည်းခြင့် တဗ္ဗ ပစ္စည်းသည် ကံ အနက်ကို ဟောဏ်၊ အတ္တ ပုဒ်က ပုလ္လိင် ဖြစ်သောကြောင့် **"သမ္မန္ဒိတဗ္ဗော"** ဟု ဆိုလိုလျက်

သမ္မတေန– သမုတ်အပ်သော (သမ္မုတိရသော)၊ တေန ဘိက္ခုနာ– သည်၊ ဥပသမ္မဒါပေက္ခော– ကို၊ ဝါ– သို့၊ ဥပသက်မိတ္တော၊ ဧဝံ– သို့၊ ဝစနီယော– ပြောထိုက်သည်၊ အသေ– ဖြစ်၏၊ (ကိ– အဘယ်သို့ ပြောထိုက်သနည်း?၊) **"ဣတ္ထန္နာမ– ဤ အမည်ရှိသော ရဟန်းလောင်း၊ သုဏာသိ– နား‌ထောင်လော့၊ အယံ– ဤ အခါသည်၊ တေ– ၏၊ သစ္စကာလော– အမှန်ကို အလိုရှိအပ်ရာ အခါ ဖြစ်သည်၊** (အမှန်ကို လျှောက်ရမည့် အခါ ဖြစ်သည်၊) **ဘူတကာလော– ဟုတ်မှန်သည်၏ အဖြစ်ကို အလိုရှိအပ်ရာ အခါ ဖြစ်သည်၊** (ဟုတ်မှန်သည်ကို လျှောက်ရမည့် အခါ ဖြစ်သည်၊) **ယံ– အကြင် အရာသည်၊ ["သစ္စကာလော, ဘူတကာလော"**၏ အဖွင့်ကို ဝိမတိဌ် ကြည့်ပါ၊] **စာတံ–(အသင်၏ ကိုယ်ဌ) ထင်ရှားဖြစ်၏၊ တံ– ထို အရာကို၊ သံဃမဇ္ဈေ– သံဃာ အလယ်ဌ၊** (သမ္မတေ– သမုတ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ–သမ္မုတိရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) **ပုစ္ဆန္တေ–မေးလတ်သော်၊ သန္တံ– ထင်ရှားရှိသော အရာကို၊ 'အတ္ထိ'တိ– အတ္ထိဟူ၍၊** (ရှိပါသည် ဘုရား, ဟုတ်ပါသည် ဘုရားဟူ၍) **ဝတ္တမ္ဗံ– လျှောက်ရာ၏၊** (လျှောက်ရမည်၊)

ပုလ္လိင်မှ နပုလ္လိင်သို့ ပြောင်းလွဲနေသော လိင်ဝိပလ္လာသတည်း၊ ဝိဘတ်ကား ရိုးရာအတိုင်း ပဌမာဝိဘတ်ပင်တည်း၊ **"အတ္ထာနံ"**ဌမှ ပစ္စတ္တ (ပဌမာဝိဘတ်၏) အနက်ဝယ် ဒုတိယာ သက်ပါ၊ **တစ်နည်း–** ပဌမာဝိဘတ်ဖြင့် **"အတ္ထာ"**ဟု ဆိုလိုလျက် ဒုတိယာဝိဘတ်သို့ ပြောင်းလွဲနေသော ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသဟု မှတ်ပါ။

မှတ်ချက်။ ။ **"တစ်ဝါကျတည်းဝယ် အရတူလျှင် ဝိဘတ်တူမြဲ"** ဟူသော စကား‌ဌ တကယ် ဝိဘတ်တူမှချည်း မဟုတ်၊ ဝိဘတ် မတူသော်လည်း သက်ထား အပ်သော ဝိဘတ်က ဆိုင်ရာ အနက်ကို ဟောနိုင်လျှင် **"ဝိဘတ်တူ၏"** ဟုပင် မှတ်ရပါမည်၊ [သေဝနစိတ္တံ ဥပဋ္ဌိတေတိ ဘုမ္မတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ သေဝနစိတ္တေ ပစ္စုပဋ္ဌိတေတိ အတ္ထော၊– ပဌမပါရာဇိက, ပဒဘာဇနီ, ပဌမစတုက္ကာ အဖွင့်၊] ထို့ပြင် **"သမ္မန္ဒီတမ္ဗံ"**ဌ သံ ပုဗ္ဗ + မန ဉာဏေဟူသော ဓာတ်ဖြင့် **"သမ္မန္ဒီတမ္ဗံ, သမ္မန္ဒတိ"** စသည်ဖြင့် ရှိသင့်၏၊ **"သမ္မန္ဒီတမ္ဗံ– ကောင်းစွာသိအပ်, (အသိအမှတ် ပြုအပ်)၏"** ဟု သဒ္ဒတ္ထ, **"သမုတ်အပ်၏"**ဟု အဓိပ္ပာယတ္ထ ပေးပါ။

မှတ်ချက်။ ။ **"အတ္ထနာ ဝါ"**၏ နေရာဝယ် **"အတ္ထနာဝ"**ဟု ရှိသော ယိုးဒယားမူ သည် ဝိမတိနှင့် ညီ၏၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓက, ပုဒ်ရေ **၁၅၁–၂** ဌလည်း ဤသို့ပင် မူကွဲ ရှိ၏၊ **"ကထဠ ခေါ"** စသော ပုစ္ဆာဝါကျ, **"ဧဝံ အတ္ထနာဝ"**စသော နိုဂုံးဝါကျ ဌကား **"အတ္ထနာဝ"**ဟုသာ တညီတညွတ်တည်း ရှိသည်။

အသန္တံ–ထင်ရှား မရှိသော အရာကို၊ **'နတ္ထိ'**တိ– ဟူ၍၊ (မရှိပါဘုရား, မဟုတ်ပါဘုရားဟူ၍၊) ဝတ္တာမ့ဲ၊ မာ ခေါ ဝိတ္ထာယိ– အသံ မထွက် မဖြစ်ပါလင့်၊ ဝါ–မလျှောက်ဝံ့အောင် မကြောက်ရွံ့ပါနှင့်၊ မကုံ– မျက်နှာ မသာယာသည်၊ မာ အဟောသိ–မဖြစ်ပါနှင့်၊ ဧဝံ–သို့၊ တံ–သင့်ကို၊ ပုစ္ဆိသန္တိ–မေးကြလိမ့်မည်၊ (ကိုး?)၊ တေ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ ဧဝရူပါ အာဘာဓာ၊ သန္တိ–ရှိကုန်သလော၊ ကုဋ္ဌं–သည်၊ (အတ္ထိ–ရှိသလော၊) ပေ၊ တေ–၏၊ ဥပဇ္ဈာယော–သည်၊ ကော နာမော–နည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးကြလိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏။

ကေတော– တစ်ပေါင်းတည်း၊ အာဂစ္ဆန္တိ– လာကုန်၏၊ [ရဟန်းလောင်းနှင့် အနုသာသကရဟန်းတို့ အတူ သံဃာ့ အထံသို့ လာကြသည်။ ပေ၊ နု အာဂန္တွဗ္ဗံ–ထိုက်၊ အနုသာသကေန– သွန်သင်သော ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဥပေတဗ္ဗော၊ (ကိုး?)၊ **"သုဏာတု ၊ပေ၊ သော–ထို ရဟန်းလောင်းကို၊ မယာ–သည်၊ အနုသိဋ္ဌော–သွန်သင်အပ်ပါပြီ၊** ပေ၊ (ကမ္မံ– ဥပသမ္မဒါပေကွဲ့ကြသောရဏကံသည်၊) ပေ၊ **အာဂစ္ဆေယျ–လာရာပါ၏၊"** ဣတိ–ဤသို့ သိစေထိုက်၏၊ **"အာဂစ္ဆာဟိ–လာခဲ့၊"** ဣတိ–သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော။

ရဟန်းပြုခွင့် တောင်းစေပုံ။ ။ဧကံသံ ၊ပေ၊ ဘိက္ခူနံ– တို့၏၊ ပါဒေ– တို့ကို၊ ဝန္ဒာပေတွာ– ရှိခိုးစေ၍၊ [ပါဒေ ဝန္ဒာပေတွာတိ ပါဒါဘိမုခံ နမာပေတွာ၊ ဒူရေ ဝန္ဒန္တောပိ ဟိ ပါဒေ ဝန္ဒတီတိ ဝုစ္စတိ၊–ပဗ္ဗဇ္ဇကထာအဖွင့်, ဝိမတိ၊] ပေ၊ ဥပသမ္ပဒံ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်ကို၊ ယာစာပေတဗ္ဗော – တောင်းစေထိုက်၏၊ (ကိုး?)၊ သံဃံ ၊ပေ၊ ဥပါဒါယာတိ၊ [ပုဒ်စဉ် ၇၁–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အမှာ။ ။ဤမှ နောက်၌ အန္တရာယိကဓမ္မပုစ္ဆကဥ္စတ်နှင့်တကွ မေးပုံ၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ ဥပသမ္ပဒါကမ္မဝါစာ၌လည်း **"အန္တရာယိကေဟိ–အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဓမ္မေဟိ– သဘောတရားတို့မှ၊ ပရိသุဒ္ဓေါ– စင်ကြယ်ပါပြီ၊ အသေ– ဤ ရဟန်းလောင်း၏၊ ပတ္တစီဝရံ– သည်၊ ပရိပုဏ္ဏံ– ပြည့်စုံပါပြီ၊"**ဟု ဆိုပါ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့ကို ပုဒ်ရေ ၇၂–၌ ရေးခဲ့ပြီ။ [ကမ္မဝါစာနိဿယနှင့် အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ဥပသမ္ပဒါကမ္မံ နိဋ္ဌိတံ။

၆၄–စတ္တာရော နိဿယာ

၁၂၈။ တာဝဒေဝ – ရဟန်းဖြစ်စ ထိုခဏ၌ပင်၊ ဆာယာ – အရိပ်ကို၊ မေတဗ္ဗာ– တိုင်းတာထိုက်၏၊ ဥတုပွမာဏံ– ဆောင်း, နွေ, မိုးဟု ဥတုဟူသော ပမာဏကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ– ပြောပြထိုက်၏၊ ဒိဝသဘာဂေါ– လ, ရက်, နေ့ဟူသော နေ့အဖို့ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗော၊ **တစ်နည်း၊** ဥတုပွမာဏံ– ဥတု, လ, ရက်, နေ့ကို စွက်ထည့် ဥတု၏ ပမာဏကို၊ ပေ၊ ဒိဝသဘာဂေါ– ပုဗ္ဗ, မဇ္ဈ, သာယန္ဟဟု သုံးခုသော နေ့အဖို့ကို၊ ပေ၊ သင်္ဂီတိ–အရိပ်, ဥတု, နေ့ဟု စုဆောင်း ပြောပြထိုက်သော သုံးပါးအပေါင်းကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ၊ [ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] စတ္တာရော–ကုန်သော၊ နိဿယာ–မှီအပ်သော (မှီခိုအပ်သော) ပစ္စည်းတို့ကို၊ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ–ကုန်၏၊ (ကိုး?)။

ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ ၊ပေ၊ ဖာသုကံ၊ ဣတိ (အာစိက္ခိတဗ္ဗာ)၊ [ပုဒ်စဉ် ၇၃–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

စတ္တာရော နိဿယာ နိဋ္ဌိတာ။

၆၅–စတ္တာရိ အကရဏီယာနိ

၁၂၉။ ဘိက္ခု၊ အညတရံ ဘိက္ခုံ– ကို၊ ဥပသမ္ပာဒေတွာ– မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေပြီး၍၊ ဧကံ– တစ်ပါးတည်း၊ သြဟာယ–ပယ်စွန့်၍၊ (ချန်ထား၍၊) ပဏ္ဏမိံသု– ကုန်ပြီ၊ သော– ထို ရဟန်းသည်၊ ပစ္ဆာ– မှ၊ ဧကောဝ– တစ်ပါးတည်းသာ၊ အာဂစ္ဆန္တော–လာလတ်သော်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ–ခရီးအကြား၌၊ ပုရာဏဒုတိယိကာယ–ရှေး၌ဖြစ်သော နှစ်ယောက်မြောက် အဖော်မနှင့်၊ (ဓနိုးဟောင်းနှင့်၊) သမာဂဆိ –ပေါင်းဆုံမိပြီ၊ သော–သည်၊ ဧဝံ၊ အာဟ–ပြောပြီ၊ (ကိုး?)၊ **"ဒါနိ– ဘိက္ခု၊ ပဗ္ဗဇိတော– ရဟန်း ဖြစ်နေသည်၊ အသိကိ– လော၊"** ဣတိ– ပြီ၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ– တို့သည်၊ မေထုနော ဓမ္မော– မေထုန်အကျင့်ကို၊

ဒုလ္လဘော– ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်၏၊ (ရနိုင်ခဲ၏၊) ဧဟိ– လာပါ၊ မေထုနံ ဓမ္မံ– ကို၊ ပဋိသေဝ– မှီဝဲပါလော့၊ ဣတိ– ပြီ၊ သော– သည်၊ တဿာ– ထို ဧနီးဟောင်း၌၊ မေထုနံ ဓမ္မံ၊ ပဋိသေဝိတွာ– ၍၊ အဂမာသိ– သွားပြီ၊ [**"တဿာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝတိ"**ဟူသော မဂ္ဂင်္ဂီဝတ္ထု, ပဌမပါရာဇိကဋ္ဌကဲ့သို့ **"တဿာ"** ဝယ် ဘုမ္မဝစနဟု မှတ်ပါ။] ပေ၊ **"အာဝုသော၊ ကိဿ– အဘယ်ကို၊ တွံ– သည်၊ ဧဝံ– သို့၊ စိရံ– ကြာမြင့်စွာ၊ အကာသိ– ပြုသနည်း၊"** ဣတိ (အာဟံသု)၊ [ပါဠိယံ **"ကိဿ တွ"**န္တိ ကိ ံ တွံ ဧတ္တက် ကာလံ အကာသိတိ အတ္ထော၊– ဝိမတိ၊] ပေ၊ ဒုတိယံ–နှစ်ပါးမြောက် အဖော်ကို၊ ဒါတုံ–ပေးခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ စတ္တာရီ– ကုန်သော၊ အကရဏီယာနိ– မပြုထိုက်သော အရာတို့ကို၊ အာစိက္ခိတုဉ္စ– ပြောပြခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (ကိ ံ– အဘယ်သို့ ပြောရမည်နည်း?။)

ဥပသမ္ပန္နေန– မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော၊ ဘိက္ခုနာ– သည်၊ မေထုနော ဓမ္မော– ကို၊ နု ပဋိသေဝိတဗ္ဗော– ထိုက်၊ အန္တမသော– အောက်၌ ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်၊ (အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊) တိရစ္ဆာန ဂတာယပိ– တိရစ္ဆာန်မ၌သော်လည်း၊ (နု ပဋိသေဝိတဗ္ဗော၊) ယော ဘိက္ခု ၊ပေ၊ (သော–သည်၊) အသမဏော–ရဟန်းစစ် မဟုတ်တော့သည်၊ အသက္ယပုတ္တိယော– သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် မဟုတ်တော့သည်၊ ဟောတိ၊ သေယျထာပိ နာမ– ဥပမာ မည်သည်ကား၊ ပုရိသော– သည်၊ သီသစ္ဆိန္နော– ပြတ်သော ဦးခေါင်း ရှိသည်၊ (သမာနော– သော်၊) တေန– ထို ပြတ်သော ဦးခေါင်းနှင့်၊ **သရီရဗန္ဓနေန–ကိုယ်ကို ဖွဲ့စပ်ခြင်းအားဖြင့်၊ ဇီဝိတုံ–** အသက်တစ်ဖန် ရင်ပြန်ခြင်းငှာ၊ အဘဗ္ဗော သေယျထာပိ– မထိုက်သကဲ့သို့၊ ပေ၊ ဧဝမေव–ဤအတူသာလျှင်၊ ဘိက္ခု ၊ပေ၊ ပဋိသေဝိတွာ–၍၊ ဝါ– ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ ဟောတိ၊ တံ– ထိုမေထုန် မှီဝဲမှုကို၊ (မေထုနဓမ္မပဋိသေဝန အမှုကို၊) တေ– သင် ရဟန်းသစ်သည်၊ ယာဝဇီဝံ– သီလသိက္ခာ, သာဓီဝါတို့, ကိုယ်မှာဆက်တည်, အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ အကရဏီယံ– မပြုသင့်, မပြုထိုက်၊ ပေ။

[ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်၊] အဒိန္နံ– မပေးအပ်သော လူ.ဥစ္စာကို၊ ထေယ္ယ သင်္ခါတံ – ခိုးသူ၏ဖြစ်ကြောင်း စိတ်အစုဖြင့်၊ (ခိုးလိုသော စိတ်ဖြင့်၊) နု အာဒါတဗ္ဗံ – မယူထိုက်၊ အန္တမသော – အားဖြင့်၊ တိဏသလာကံ – မြက်, ဝါးခြမ်းစိတ်ကို၊ ဥပါဒါယ – အစပြု၍၊ (နု အာဒါတဗ္ဗံ)၊ ယော ဘိက္ခု၊

ပါဒံ ဝါ– တစ်မတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပါဒါရဟံ ဝါ– တစ်မတ် ထိုက်တန်သော ပစ္စည်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အတိရေကပါဒံ ဝါ– တစ်မတ်ထက်ပိုလွန်သော ပစ္စည်းကိုသော်လည်းကောင်း၊ အဒိန္နံ– ကို၊ ဝါ– မပေးအပ်ဘဲ၊ ပေ၊ ပဏ္ဍုပလာသော– ဖျော့တော့ ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိသော သစ်ရွက်သည်၊ ဗန္ဓနာ– အညွှာမှ၊ ပဝုတ္တော– ကြွေကျပြီးသည်၊ (သမာနော)၊ ဟရိတတ္ထာယ– စိမ်စိုခြင်း အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ တံ– ထို အဒိန္နာဒါန အမှုကို၊ ပေ။

သဠိစ္စ– သတ္တဝါဟု သိသော သညာနှင့်တကွ သေစေလိုသော စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ ပါဏော– သတ္တဝါကို၊ ဇီဝိတာ– ဇီဝိတိန္ဒြေမှ၊ နိ ဝေါရောပေတဗ္ဗော– မခွင်းထိုက်၊ ပေ၊ ကုန္ဆကိပိလ္လိက– ပိုးရွ ခြုံးကို၊ [မောဂ္ဂလ္လာန်နိဿယသစ်၌ကား **"ခြ, ပရွက်ကို"** ဟု ဘာသာပြန်တော်မူ၏။] ဥပါဒါယ (ဇီဝိတာ နိ ဝေါရောပေတဗ္ဗော)၊ ယော ဘိက္ခု၊ သဠိစ္စ– ၍၊ အန္တမသော၊ ဂဗ္ဘပါတနံ– ကိုယ်ဝန် ကျစေကြောင်း ဆေးကို၊ ဥပါဒါယ၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ– လူ့ကိုယ်ကို၊ (လူဇာတ်ရှိသူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ကို၊ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတိ၊) ပေ၊ ပုထုသိလာ– ကြီးစွာသော ကျောက်ဖျာသည်၊ ဒွေဓာ– နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့်၊ (နှစ်ဖြာ, နှစ်ခြမ်း၊) ဘိန္နာ– ကွဲပြီးသည်၊ (သမာနာ)၊ အပဋိသန္ဓိကာ– တစ်ဖန် ဆက်စပ်ခြင်း မရှိသည်၊ ပေ၊ တံ– ထို မနုဿဝိဂ္ဂဟ ဇီဝိတာ ဝေါရောပန အမှုကို၊ ပေ။

ဤ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မော– မြတ်သော ဈာယီ အရိယာလူတို့၏ ဈာန်, မဂ်, ဖိုလ်တရားကို၊ နိ ဥလ္လပိတဗ္ဗော– သီလအသက် ကိုယ်မှ ထွက်အောင် မပြောပြထိုက်၊ (ဝါကြွားမပြောထိုက်၊) ပေ၊ **"သုညာဂါရေ– ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းဌာ၊ အဘိရမာ– အလွန်မွေ့လျော်၏၊"** ဣတိ (နိ ဥလ္လပိတဗ္ဗော)၊ ယော ဘိက္ခု– သည်၊ ပါပိစ္ဆော– ယုတ်မာသော အလိုရှိသည်၊ ဣစ္ဆာပကတော– အလိုဆိုးသည် ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင် ပြုအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ အသန္တံ–ထင်ရှား မရှိသော၊ အဘူတံ– (မိမိသန္တာန်၌) ဖြစ်ပြီး မဟုတ်သော၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ–ကို၊ ဈာနံ ဝါ– ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝိမောက္ခံ ဝါ– ဝိမောက္ခကိုသော်လည်း ကောင်း၊ ပေ၊ ဖလံ ဝါ– ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥလ္လပတိ၊ [ဈာနံ ဝါ စသည်ဖြင့် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူ၏၊ ဝိမောက္ခ စသည်တို့၏ တရားကိုယ်ကို စတုတ္ထပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] ပေ၊ မတ္တကစ္ဆိန္နော–ပြတ်သော လည်ဆစ်ရှိသော၊ ဝါ–လည်ဆစ်ပန်းအိုး ဖြတ်ချိုးအပ်ပြီးဖြစ်သော၊ တာလော–ထန်းပင်သည်၊

ပုန၊ ဝိရဇ္ဇိယာ– စည်ပင်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ တံ– ထို ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ဥလ္လပန အမှုကို၊ ပေ၊ ဣတိ – ဤသို့ ပြောထိုက်ကုန်၏၊ [ပါရာဇိက လေးပါးရှိ၍ ဥပမာ လေးမျိုး ပြတော်မူ၏၊ ပါရာဇိက တစ်ပါးတည်းဟူလည်း ဥပမာလေးမျိုးလုံး ရနိုင်ပါ၏။]

စတ္တာရိ အကရဏီယာနိ နိဋ္ဌိတာနိ။

ဗေ–အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခိတ္တကဝတ္ထုနိ

၁၃၀။ တေန ခေါ ၊ပေ၊ ဘိက္ခူ၊ အာပတ္တိယာ–ကို၊ အဒဿနေ–မရှုခြင်း ကြောင့်၊ ဥက္ခိတ္တကော– နှင်ထုတ်အပ်သည်၊ (နှင်ထုတ်ခံရသည်၊) (ဟုတ္တာ)၊ ဝိဗ္ဘမိ– လူထွက်ပြီ၊ သော– ထို ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသည်၊ ပုန၊ ပစ္စာဂန္တ္ဝာ–ပြန်လာ၍၊ ၊ပေ၊ ယာစိ ၊ပေ။

ဣဓ–ဤ သာသနာတော်၌၊ ပေ၊ ယာစတိ– အုံ့၊ သော– သည်၊ ဝါ– ကို၊ ဧဝံ– သို့၊ ဝစနီယော– ပြောဆိုထိုက်သည်၊ အသ– ဖြစ်၏၊ (ကိံ– အဘယ်သို့ ပြောဆိုထိုက်သနည်း?၊) **"တံ အာပတ္တိं–ကို၊ (ရဟန်းဘဝတုန်းက သင့်ရောက် အပ်သော ထို အာပတ်ကို၊) ပဿိဿတိ–ရှုလတ္တံ့လော?၊ (ရှုမည်လော?၊)"** ဣတိ– ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ **"အဟံ၊ ပဿိဿामိ– အုံ့၊"** ဣတိ– သို့၊ သစေ (ဝဒတိ)– အကယ်၍ ပြောအုံ့၊ [ပဿိဿामိတိ ဧတ္ထ ဝဒတိတိ သေသော၊ [ဧဝံ ဥပရိပိ– ဝိမတိ၊] (ဧဝံသတိ)၊ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော– ၏၊ အဟံ၊ နု ပဿိဿामိ– အုံ့၊ (ရှုလိမ့်မည် မဟုတ်၊) ဣတိ သစေ (ဝဒတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ နု ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ပဗ္ဗာဇေတွာ– ပြီး၍၊ ဝတ္တဗ္ဗော– ပြောထိုက်၏၊ (ကိံ?) ၊ပေ၊ သြသာရေတဗ္ဗော– သံဃာ့ဘောင်သို့ သွင်းခေါ်ထိုက်၏၊ [**"သြသာရေတဗ္ဗော–သံဃာ့အတွင်းသို့ + ရောက်စေထိုက်၏"**ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်သည်၊] ပေ။

သြသာရေတွာ– ၍၊ ပေ၊ ပဿသိ– ရှုလော့၊ [သီဟိုဠ်မှ၌ **"ပဿာဟိ"**ဟု ရှိ၏၊ သာ၍ ကောင်းသည်၊] ပေ၊ သစေ ပဿတိ– အုံ့၊ ဣစ္ဆေတံ– ဤသို့ ရှုခြင်းသည်၊ ကုသလံ–ကောင်း၏၊ နော စေ ပဿတိ၊ (ဧဝံသတိ)၊ သာမဏေရော–

သံဃာ၏ ညီညွတ်ခြင်းကို၊ လဗ္ဘမာနာယ– ရအပ်သော်၊ ပုန၊ ဥက္ခိပိတဗ္ဗော– နှင်ထုတ်ထိုက်၏၊ ပေ၊ သမ္ဘောဂေ– အာမိသသမ္ဘောဂ, ဓမ္မသမ္ဘောဂကြောင့်လည်း ကောင်း၊ သံဝါသေ – ကံကြီး ကံငယ်ကိစ္စ၌ အတူပေါင်းသင်း နေထိုင်ခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနာပတ္တိ– အနာပတ်သည်၊ ဝါ– အာပတ် မဟုတ်သည်၊ (ဟောတိ)၊ [သမ္ဘောဂ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] အာပတ္တိယာ– ကို၊ အပ္ပဋိကမ္မေ – မကုစားခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ ပါပိကာယ – ယုတ်မာသော၊ ဒိဋ္ဌိယာ– မိစ္ဆာအယူကို၊ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ– မစွန့်ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ [လွယ်ပြီ။]

ပဌမော– ရှေးဦးစွာသော၊ မဟာခန္ဓကော– တည်း။

၆၇–တသုဒ္ဒါန်

တသ– ထို မဟာခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဒါန်– ဥဒ္ဒါန်းကား၊ (အကျဉ်းချုပ် ခေါင်စဉ် ကား။) –

အမှာ။ ။သင်္ဂါယနာတင် ထေရ်အရှင်တို့သည် မဟာခန္ဓက၏ ဥဒ္ဒါန ဂါထာတို့ကို မိန့်တော်မမူမီ ဝိနယပိဋကတ်၏ ဂုဏ်များကိုလည်း ကောင်း, ထို ဝိနယပိဋကကို မကွယ် မပျောက်အောင် ဥဒ္ဒါန ဂါထာများဖြင့် အစဉ်အတိုင်း ပြဆိုထားပုံကိုလည်းကောင်း ရှေးဦးစွာ မိန့်တော်မူလိုသောကြောင့် **"ဝိနယမှ် မဟာဏ္ဏော သု"** စသော ဂါထာတို့ကို မိန့်တော်မူကြသည်။

ဝိနယပိဋကတ်၏ ဂုဏ်များ။ ။**ဘုဝ**။ ပါပိစ္ဆော–ယုတ်မာသော အလိုရှိသော ရဟန်းတို့ကို၊ နိဂ္ဂဟာနဒ္ဓ–နှိပ်ကွက်ခြင်းတို့၌လည်းကောင်း၊ လဒ္ဓိနံ– လဒ္ဓိရဟန်းတော်တို့ကို၊ ပဂ္ဂဟေသု စ– ချီးမြှောက်ခြင်း တို့၌လည်း ကောင်း၊ ပေသလာနံ – (သီလ ရှိသည့်အတွက်) လူနတ်အများ ချစ်ခင် လေးစားအပ်သူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော၊ **တစ်နည်း၊** ပေသလာနံ–ချစ်အပ်သော သီလ ရှိကုန်သော၊ (သီလကို ချစ်မြတ်နိုး ကုန်သော) ရဟန်းတော်တို့၏၊ သုခါဝဟော–ချမ်းသာကို ဆောင်နိုင်သော၊

မဟတ္ထေ- များသော အကျိုးရှိသော၊ [**"သု"** သဒ္ဒါ အနက်မရှိ။] ဝိနယမှိ ၁ - ဝိနည်းဌ၊ (ကုသလော ဌ သာမညာဓာရ စပ်။)

သာသနာဓာရဏော စေဝ - သာသနာတော်၏ တည်ရာလည်း ဖြစ်ထသော၊ သဗ္ဗညုဇိနဂေါစရေ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်၏ ကျက်စားရာလည်း ဖြစ်ထသော၊ အနညဝိသယေ- (သဗ္ဗညုဘုရားရှင်မှ တစ်ပါး) အခြားသူတို့၏ အရာလည်း မဟုတ်ထသော၊ ခေမေ ၂ -ဘေးရန်တို့၏ ကုန်ကြောင်း ဖြစ်ထသော၊ သုပညတ္တေ- ကောင်းစွာ ပညတ်တော်မူအပ်သော၊ အသံသယေ - ယုံမှားသံသယ မရှိကြောင်း ဖြစ်သော၊ ခန္ဓကေ- မဟာဝဂ္ဂ, စူဠဝဂ္ဂခန္ဓကဌ္ဌလည်းကောင်း၊ ဝိနယေ စေဝ- ဥဘတောဝိဘင်းဟူသော ဝိနည်းဌ်လည်းကောင်း၊ ပရိဝါရေ စ - ပရိဝါရဌ်လည်းကောင်း၊ မာတိကေ - ဒွေမာတိကာဌ်လည်းကောင်း၊

၁။ ဝိနယမှိ စသည်။ ။ ဝိနယမှိတိအာဒိ ဂါထာသု **"နိဂ္ဂဟာန"**ဆိုသော် နိဂ္ဂဟကရဏောသု၊ ပါပိစ္ဆေတိ ပါပိစ္ဆာနံ နိဂ္ဂဟကရဏောသု, လဒ္ဓိနံ ပဂ္ဂဟေသု စ ပေသလာနံ သုခါဝဟေ မဟန္တေ ဝိနယမှိ (ကုသလော ဟူသော ပါဠိတော်ဌ စပ်၊) ယထာ အတ္ထကာရီ အတ္ထာနုဂုဏံ ကရောန္တော ယသ္မာ ယောနိသော ပဋိပဇ္ဇတိ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဥဒ္ဒါနံ ပဝက္ခာမိတိ သမ္မန္ဓယောဇနာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊- ဝိမတိ၊ [ဤဋီကာဌ် **"မဟန္တေ ဝိနယမှိ"**ဟူသော အဖွင့်ကို ထောက်၍ ပါဠိတော်ဌ် **"မဟန္တေသု ဝိနယမှိ"**ဟု ရှိသင့်မည် ထင်ပါသည်၊ **"မဟန္တေ- ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော၊ ဝိနယမှိ-ဌ"** ဟု ပေးပါ၊ ရှေးနိဿယဌ်ကား **"မဟတ္ထေသု"**ဟုပင် ရှိ၏။]

၂။ ခေမေ, အသံသယေ။ ။ သိက္ခာပုဒ်တော် ပညတ်ခြင်းဌ် အကျိုးဆယ်ပါးကို ဟောပြတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း ဝိနည်းကို မကျင့်လျှင် ဒိဋ္ဌဓမ္မိက, သမ္မရာယိက ဘေးရန်ဒုက္ခတို့ ဖြစ်ကြ၏၊ ဝိနည်းကို ကျင့်လျှင်ကား ထို ဘေးရန်ဒုက္ခတို့ မဖြစ်ကြတော့၊ ဤသို့လျှင် **"ဝိနည်းတော်"**သည် **"ဘေးရန်ဒုက္ခတို့၏ ကုန်ကြောင်း"** (ခေမ) ဖြစ်ပါပေသည်၊ ဝိနည်းဌ် လာသော သိက္ခာပုဒ်တော်တို့ကို (စုံစုံလင်လင်) မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဌ် ထိုထိုကိစ္စဝယ် **"အပ်လေသလော, မအပ်လေသလော"**ဟု သံသယ ဖြစ်တတ်၏၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို သိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဌ်ကား ရဟန်း, သာမဏေတို့အား ဤ ကိစ္စသည် အပ်၏, ဤ ကိစ္စသည် မအပ်ဟု သိက္ခာပုဒ်တော်က ညွှန်ပြလျက်ရှိသောကြောင့် သံသယ မရှိနိုင်တော့၊ ဤသို့လျှင် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တော်သည် ရဟန်း, သာမဏေတို့၏ **"သံသယ မရှိကြောင်း"**လည်း ဖြစ်ပါပေသည်။

["**မာတိကာယ**" ဟု ဆိုလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ "**မာတိကေ**" ဟု ဆိုထားသည်။] ကုသလော – ကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းတော်သည်၊ ယထာတ္ထကာရီ – စီးပွားအားလျော်သော ဂုဏ်ကိုပြုလျက်၊ (ယသ္မာ–ကြောင့်၊) ယောနိသော – သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ ပဋိပဒ္ဒတိ–ကျင့်နိုင်၏၊ (ဝိနည်းကို ကျင့်နိုင်၏၊) [တသ္မာ ဥဒ္ဒါနံ ပဝက္ခာမိ ဌ္ဌ လှမ်းစပ်ပါ။]

သိက္ခာပုဒ်တော်ကို သိမှ သီလကို စောင့်ထိန်းနိုင်။ ။ ယော – အကြင် နွားကျောင်းသား သည်၊ ဂဝံ – မိမိ ထိန်းကျောင်း နွားအပေါင်းကို၊ နဲ ဇာနာတိ – မသိ၊ သော– ထို နွားကျောင်းသားသည်၊ ဂေါဂဏံ– နွားအပေါင်းကို၊ နဲ ရက္ခတိ (ယထာ)– မစောင့်ရှောက်နိုင်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ– တူ၊ သီလံ– မိမိ စောင့်ထိန်းရမည့် သီလကို၊ (သိက္ခာပုဒ်တော်ကို၊) အဇာနန္တော– မသိသော၊ သော– ထို ရဟန်းသည်၊ သံဝရံ– ကိုယ်, နှုတ် နှစ်ပါး မပေါက်ကြားအောင် စောင့်စည်းကြောင်း သီလကို၊ ကိံ ရက္ခေယျ– အဘယ်မှာ စောင့်ထိန်းနိုင်ပါတော့အံ့နည်း?။

ဝိနည်း မကွယ်လျှင် သာသနာ တည်နိုင်။ ။ သုတ္တန္တေ–သုတ္တန်ပိဋကတ်တော် သည်လည်းကောင်း၊ အဘိဓမ္မေ စ – အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်တော်သည်လည်းကောင်း၊ ပမုဋ္ဌမှိ စ – ကွယ်ပျောက်ပါသော်လည်း၊ တာဝဒေ – ထို အချိန်၌၊ ဝိနယေ– ဝိနည်း ပိဋကတ်တော်သည်၊ အဝိနဋ္ဌမှိ– မကွယ်ပျောက်လတ်သော်၊ ပုန–ဖန်၊ သာသနံ– သာသနာတော်သည်၊ တိဋ္ဌတိ– တည်နိုင်၏။

တသ္မာ– ထို့ကြောင့်၊ [ဤ ပုဒ်ဖြင့် ရှေးဂါထာတို့၌ ပြအပ်ပြီး သော "**ယောနိသော ပဋိပဒ္ဒတိ, ကိံ ရက္ခေယျ သံဝရံ, ပုန တိဋ္ဌတိ သာသနံ**"ကို ပြန်၍ စွဲပါ။] သဂ်ါဟကာဟေတုံ– အကျဉ်းရေတွက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ ဥဒ္ဒါနံ– ဥဒ္ဒါန်းကို၊ (အကျဉ်းချုပ်ခေါင်းစဉ်ကို၊) အနုပုဗ္ဗသော – အစဉ်အားဖြင့်၊ ယထာဉာယံ – သိထိုက်သည့်အားလျော်စွာ၊ ပဝက္ခာမိ– ပြဆိုပေအုံ့၊ ဘာသတော– ဆိုသော၊ မမ– ငါ၏ (စကားကို)၊ သုဏာထ– နာယူ မှတ်သားဆောင်ထားကြကုန်လော့။

ဝတ္ထု- ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊ နိဒါန်- နိဒါန်းကိုလည်းကောင်း၊ အာပတ္တိနယာ- အာပတ်နည်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေယျာလမေဝ စ- ပေယျာလ အပြားကိုလည်းကောင်း၊ တံ-ထိုအလုံးစုံကို၊ အသေသေတုံ-မကြွင်းမကျန်စေခြင်းငှာ၊ (မကြွင်းမကျန်အောင် ပြုခြင်းငှာ၊) ဒုက္ခရုံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ (မလွယ်ကူ၊) တံ- ထို အလုံးစုံကို၊ နယတောနည်းအားဖြင့်၊ ဝိဘာနာထ- သိကြကုန်လော့။

[ဤမှ နောက်၌ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ဆိုပါ၊] ဗောဓိ- ဗောဓိကထာ ၊ပေ၊ သဟမ္ပတိ-သော၊ ဗြဟ္မာ- ဗြဟ္မာ၊ အာဠာရော- **အာဠာရ**ရသော့၊ ဥဒကော-သော့၊ ဘိက္ခု စ- ပဉ္စဝဂ္ဂိယဘိက္ခု၊ ဥပကော-**ဥပက**အာဇီဝက၊ ဣသိ-**ဣသိပတန** မိဂဒါဝုန်တော၊ ကောဏ္ဍညော ၊ပေ၊ ယသော- **ယသ** အမျိုးသား၊ စတ္တာရော- လေးယောက်သော **ယသ**၏ သူငယ်ချင်းတို့၊ ပညာသ- ငါးဆယ်သော **ယသ**၏ သူငယ်ချင်းတို့၊ သော- ထို မြတ်စွာဘုရား သည်၊ သဗ္ဗေ- **အလုံးစုံသော** ရဟန္တာတို့ကို၊ ဒိသာ-အရပ်မျက်နှာ တို့သို့၊ ပေသေသိ- စေလွှတ်တော်မူပြီ။

မာရေဟိ- မာရဂါထာတို့နှင့်တကွ၊ ဝတ္ထု- ပဗ္ဗဇ္ဇာပသမ္ပဒါဝတ္ထု၊ [ဤ ပါဠိတော်၌ အစဆုံးဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်၏ ဝတ္ထုဖြစ်သောကြောင့် ပဗ္ဗဇ္ဇာပသမ္ပဒါနှင့်စပ်သော စကားတော် အစဉ်ကို **"ဝတ္ထု"**ဟု ဆိုလိုဟန် တူ၏၊] တံ သော စ- ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယမင်းသား သုံးကျိပ်တို့၊ ဥရုဝေလ-သို့၊ (အာသရိ၊) တယော- သုံးယောက်ကုန်သော၊ ဧဠိ- ရသေ့တို့၊ [**"ဧဠိလာ"**ဟု ဆိုလိုလျက် **"လာ"**ကို ချေထားသည်၊] အဂ္ဂါဂါရံ-မီးတင်းကုပ်၊ ပေ၊ ဗြဟ္မာ စ၊ [လွယ်ပြီ၊] ကေဝလာ- အလုံးစုံသော **အင်္ဂါတိုင်း, မဂဓတိုင်း**သားတို့၊ [**"ကေဝလကပ္ပာ စ အင်္ဂမဂဓာ"**စသော ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။]

ပဲသုကူလဲ ၊ပေ၊ သိလာ စ- သင်္ကန်း နယ်စရာ ကျောက်ဖျာ၊ ကကုဓော-ပင်၊ သိလာ-သင်္ကန်း လှန်စရာ ကျောက်ဖျာ၊ ဓမ္မော-သပြေပင်၊

အမ္ဘော စ–သရက်ပင်၊ အာမလော–သျှီသျှားပင်၊ ပါရိပုပ္ဖဋ္ဌ–ပင်လယ်ကသစ်ပန်းကိုလည်း၊ အာဟာရိ– ဆောင်ယူတော်မူပြီ၊ ကသပ–**ကဿပ**၊ ဖာလိယန္တု– ကွဲစေအပ်လိုကုန်သလော?၊ ဥဇ္ဇလန္တု– တောက်စေလိုကုန်သလော?၊ [ဝတ္ထုဌ် **"ဥဇ္ဇာလိယန္တု"**ဟု ရှိ၏။] ဝိဇ္ဇာယန္တု စ– ငြိမ်းစေလိုကုန်သလော၊ နိမုဇ္ဇန္တိ– ကုန်၏၊ မုခီ– မီးအိုးခင် တို့၊ မေဃော– အခါမဲ့မိုး၊ ဂယာ– **ဂယာ**ရွာ၊ **လဋ္ဌိ** စ– ထန်းဥယျာဉ်၊ မာဂဓော– မာဂဓမင်း၊ (**ဗိမ္ဗိသာရ**မင်း။)

ဥပတိဿော– သည်လည်းကောင်း၊ ကောလိတော စ– သည်လည်းကောင်း၊ (အာဂစ္ဆန္တိ၊) အဘိညာတာ စ– ထင်ရှားသော အမျိုးသားတို့သည်လည်း၊ ပဗ္ဗဇုံ– ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီ၊ ဒုန္နိဝတ္ထာ– မကောင်းသဖြင့် ဝတ်အပ်သော အဝတ်ရှိသော ရဟန်းတို့၊ ပဏာမနာ– နှင်ထုတ်ခြင်း၊ ကိသော– သော၊ လူခေါ– သော၊ ဗြာဟ္မဏော စ– **ရာဓ**ဗြာဟ္မဏ၊ အနာဓာရံ အာစရတိ၊ ဥဒရံ – ဝမ်း၊ [**"ဥဒရသ ကာရဏာ"**ဟူသော ဝတ္ထုကို ညွှန်သည်။] မာဏဝေါ – လုလင်၊ [**"အညတရော မာဏဝေါ ၊ပေ၊ ယာစိ"** ကို ညွှန်သည်။] ဂဏော– ဂိုဏ်း၊ [ဒုဝဂ္ဂေနပိ ၊ပေ၊ ဂဏေန စသည်ကို ညွှန်းသည်။] ဝဿံ–ဝါ၊ [**"ကေဝသာပိ ဒုဝဿာပိ"** စသည်ကို ညွှန်းသည်။] ဗာလေဟိ– ဗာလ ရဟန်းတို့နှင့်တကွ၊ [**ပုဒ်စဉ် ၇၆**–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။] ပဏ္ဏဿော– ဥပဇ္ဈာယပဏ္ဏတ္တိ ဝတ္ထု၊ **ဒသဝဿာနိ**– ဒသဝဿတို့၊ [**"ဒသဝဿ နိဿာယ ဝတ္ထု၊ ဒသဝဿေန နိဿယံ ဒါတုံ"**ကို ညွှန်းသည်။] နိဿယော– နိဿရည်း ယူပုံ, ပေးပုံ။

နှ ဝတ္တန္တိ–မကျင့်ကုန်၊ ပဏာမေတုံ–ငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၊) ဗာလာ– ဗာလရဟန်းတို့၊ [**"ဗာလာ အဗျတ္တာ နိဿယံ ဒေန္တိ"**ကို ညွှန်းသည်။] ပဿဒ္ဓိ – နိဿယပဋိပဿဒ္ဓိ၊ ပဌ ဆ – အင်္ဂါ ၅–ပါး, ၆–ပါး၊ [ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗ ပဌက, ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗ ဆက္ကကို ညွှန်းသည်။] ယော သော အညော စ၊ ယော သော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်၊ နဂ္ဂေါ စ– နဂ္ဂပုဂ္ဂိုလ်၊ အစ္ဆိဏ္ဍော– အစ္ဆိန္နကေသ၊ ဧဠ– အဂ္ဂိကဧဠ၊ သာကိယော–သာကိဝင်အမျိုး၊ မဂဓေသု–တို့၌၊ ပဌ အာဗာဓ–တို့၊

ဧကော- တစ်ယောက်သော ပဠူအာဗာဓေဒ္ဓ ယောက်ျား၊ ရာဇာ စ- ဗိမ္ဗိသာရမင်း၊ အဂ်ုလိ- အဂ်ုလိမာလ၊ မာဂဓော စ- မာဂဓမင်းသည်လည်း၊ အနုညာသိ-ပြီ၊ ကာရာ-ကာရဘောဒကစောရ၊ ပေ၊ ဥပါလိ၊ [ထင်ရှားပြီ၊] အဟိ- အဟိဝါတရောဂ၊ သဒ္ဒံ ကုလံ- သဒ္ဓါပသန္နကုလ၊ ကဏ္ဍကော စ- ကဏ္ဍကသာမဏော၊ အာဟုန္ဒရိကမေဝ စ- အရပ်မျက်နှာ ကျဉ်းမြောင်းခြင်း။

ဝတ္ထုမြို-ကပိလဝတ္ထုနေပြည်တော်၌၊ ဒါရကော-ရာဟုလာမင်းသား၊ သိက္ခာ-သာမဏေရသိက္ခာ ဝိဟာရန္တိ စ- အဂါရဝဖြစ်၍ နေကုန်၏၊ ကိं နု ခေါ- အဘယ်သို့ ဒဏ်ပေးရအံ့နည်း?၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော သံဃာရာမအာဝရဏ၊ မုခံ- မုခဒ္ဒါရိကအာဝရဏ၊ ဥပဠာယေ-တို့ကို၊ (အနာပုစ္ဆာ အာဝရဏံ ကရောန္တိ၊) [ဤနေရာ၌ ရှေးနိသယဝယ် ပါ၌ပျက်, အနက်ပျက်နေ၏၊] အပလာဠေန - ဖျားယောင်းခြင်း၊ ကဏ္ဍကော-ဘိက္ခုနီဒူသကကဏ္ဍက၊ ပေ၊ ထေယျ-ထေယျ၊ ပက္ကန္တော-တိတ္ထိယပက္ကန္တ၊ အဟိ စ-နဂါး၊ မာတရိ-အမိသတ်သူ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနီ-ဘိက္ခုနီဒူသက၊ ဘောဒါ- သံဃဘေဒက၊ ရုဟိရေန စ-ရုဟိရုပ္ပာဒက၊ ဗျဉ္ဇနံ-ဥဘတောဗျဉ္ဇနက။

အနုပဠာယ- ဥပဠာယ် မရှိဘဲ ရဟန်းခံခြင်း၊ သံဃေန- သံဃာကို ဥပဠာယ်ပြုခြင်း၊ ဂဏ, ပဏ္ဍာက၊ [သံဃေနနှင့် တူပြီ၊] အပတ္တကော- သပိတ် မရှိသူ၊ အစီဝရံ- သူ၊ တဒုဘယံ- ထို သပိတ်, သင်္ကန်းနှစ်ပါးစုံ မရှိသူ၊ ယာစိကေနပိ- ဌားအပ်သော သပိတ်စသည်ဖြင့်လည်း၊ ယေ- ယင်း ဝတ္ထုတို့သည်၊ တယော- တို့တည်း၊ [ယာစိတကပတ္တ, ယာစိတကစီဝရ, ယာစိတကပတ္တစီဝရ ဟု သုံးဝတ္ထု ရှိသည် - ဟူလို။]

ဟတ္ထာ- လက်ပြတ်သူ၊ ပေ၊ ကဏ္ဏာ- နားရွက်ပြတ်သူ၊ နာသာ- နှာခေါင်း ပြတ်သူ၊ တဒုဘယံ - ထို နှစ်ပါးစုံ ပြတ်သူ၊ အဂ်ုလိ -

လက်ချောင်း ခြေချောင်း ပြတ်သူ၊ အဋ္ဌ– လက်မ, ခြေမ ပြတ်သူ၊ ကဏ္ဍာရ်– အကြောပြတ်သူ၊ ဖဏ– ဖဏဟတ္ထက၊ ခုဇ္ဇ ၊ပေ၊ ဂလဂဏ္ဍီ၊ [သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ။] လက္ခဏာ စေဝ– လက္ခဏာဟတ၊ ကသာ– ကသာဟတ၊ လိခိတ– လိခိတက ၊ပေ၊ ပါပ– ပါပရောဂီ၊ ပရိသဒ္ဒသီ စ၊ ပေ၊ သဗ္ဗိန္ဒ္ရကရိယာပတ်။ [သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ။]

ဧရာ–ဧရာဒုဗ္ဗလ၊ အန္ဓ–ကန်းသူ၊ မူဂ–အသူ၊ ဗဓိရ်–နားပင်းသူ၊ တဟိ– ထို ဝါရ၌၊ ယံ အန္ဓမူဂဗ္ဗ– ကန်းလည်း ကန်း, အလည်း အသူကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ယံ အန္ဓမူဂဗဓိရ– ကိုလည်းကောင်း၊ ဝုတ္တံ– ပြီ၊ အလဒ္ဓိနဗ္ဗ– တို့ကိုလည်း၊ နိဿယံ– နိဿရည်းပေးခြင်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗ– မှီ၍လည်း မနေအပ်၊ [သိက္ခာပုဒ်၌ **"နံ"** သဒ္ဒါ ပါ၏၊] တထာ – ပါး၊ အဒ္ဓါနံ – ခရီးသွားသော ရဟန်း၊ ယာစမာနေန – ဂိလာနက တောင်းပန်အပ်သူ၊ [**"ယာစိယမာနေန အနိဿိတေန"** စသော ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊] လက္ခဏာ – ဖာသုဝိဟာရကို မှတ်သားခြင်း၊ [အာရည်ကေန ၊ပေ၊ ဖာသုဝိဟာရ် သလ္လက္ခဏေန ကို ညွှန်းသည်။]

အာဂစ္ဆတု– **အာနမ္ဗာ** လာလော့၊ ဝိဝဒန္တိ– ရဟန်းလောင်းနှစ်ပါး ငြင်းခုံကြ၏၊ [ရှေးနိဿယ၌ **"ယာစမာနေန ပေကွနာ, အာဂစ္ဆန္တံ ဝိဝဒန္တိ"**ဟု ပါ၌ရှိ၍ အနက်တစ်မျိုး ပေး၏၊] ကေုပဠာယေန–ဥပဠာယ် တစ်ပါးတည်းဖြင့် ရဟန်းပြုခြင်း၊ ကသပေါ–**အရှင်ကုမာရကဿပ**။

ပဗ္ဗဟိ အာဗာဓေဟိ စ၊ အာပီဠိတာ– နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော၊ ဥပသမ္ပန္နာ ဒိဿန္တိ၊ အနနုသိဋ္ဌာ၊ ဝိတ္ထေန္တိ– မလျှောက်ဝံ့အောင် ကြောက်ရွံ့ကုန်၏၊ [အကျယ်၌ **"ဝိတ္ထာယန္တိ"**ဟု ရှိခဲ့၏၊] တတ္ထေဝ သံယေပိ စ– ထို သံဃာ (အလယ်)၌လည်း၊ အနုသာသနာ– ခြင်း၊ အထော – ပါး၊ ဗာလာ – တို့သည်လည်းကောင်း၊ အသမ္ဘတာ –

တို့သည်လည်းကောင်း၊ (အနုသာသန္တိ)၊ ကေတော– ရဟန်းလောင်း နှင့် တစ်ပေါင်းတည်း လာခြင်း၊ ဥလ္လမ္ပတု – ပါ၊ ဥပသမ္ပဒါ – ဥပသမ္ပဒါကမ္မဝါစာ၊ နိဿယော– နိဿယအာစိုက္ခန၊ ကေကော– ရဟန်းဖြစ်ပြီး၍ တစ်ပါးတည်း သွားသောရဟန်း၊ တယော– ဥက္ခိတ္တက သုံးယောက်တို့၊ ဣတိ– တသုဒ္ဒါန် စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမှိ ခန္ဓကေ – ဌ၊ ဝတ္ထူနိ – တို့သည်၊ ကေသတဋ္ဌ – တစ်ရာသည်လည်းကောင်း၊ ဒွါသတ္တတိ – ခုနစ်ဆယ့်နှစ်ဝတ္ထုသည်လည်းကောင်းတည်း။ ["ဘဏ္ဍ"ဝတ္ထု ရှိသည်၊– ဟူလို။]

မဟာခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

၂–ဥပေါသထကွန္ဓက

အမှာ။ ။ မဟာခန္ဓကဝယ် အနက်ပေးအပ်ပြီးသော ပုဒ်, ရှေးရှေးခ္ခ် အနက်ပေးအပ်ပြီးသော ပုဒ်, လွယ်ကူသော ပုဒ်တို့ကို ချန်လှပ်၍ ထူးရာခ္ခ်သာ အနက်ပေးပါမည်။

၆၈–သန္ဓိပါတာနုဇာနနာ

၁၃၂။ [ယေန သမယေန၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ ဥပေါသထကမ်ံ– ဥပုသ်ကံသည်၊ ဝါ– ကို၊ အနုဇာနာတိ– ,ခွင့်ပြုတော်မမူ အပ်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ [အနိယမဝါကျ ထည့်သည်၊] တေန ခေါ ပန သမယေန–ခ္ခ်၊ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ ရာဇဂဟေ– ခ္ခ်၊ ဝါ– ၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဂိဇ္ဈကူဋေ–ဂိဇ္ဈကူဋ် မည်သော၊ ပဗ္ဗတေ–တောင်ခ္ခ်၊ ဝိဟရတိ၊ တေန သမယေန– ခ္ခ်၊ အညတိတ္ထိယာ– သာသနာတော်၏အယူမှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကာ– ပရိဗိုဇ်တို့သည်၊ စာတုဒ္ဒသေ– တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက်နေ့ခ္ခ် လည်းကောင်း၊ ပန္နရသေ– တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက်နေ့ခ္ခ်လည်းကောင်း၊ ပက္ခသ– လဆန်းပက္ခ, လဆုတ်ပက္ခ၏၊ အဋ္ဌမိယာ စ– ရှစ်ရက်မြောက်နေ့ခ္ခ် လည်းကောင်း၊ သန္ဓိပတိတ္တာ– အတူတကွ ကျရောက်၍၊ (စည်းဝေး၍၊) ဓမ္မံ၊ ဘာသန္တိ– ပြောဟောကြကုန်၏၊ [အညတိတ္ထိယာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာခ္ခ် ပြထားပြီ၊ ရှေး နိဿယခ္ခ် **"သာသနာတော်မှ တစ်ပါးသော အယူရှိကုန်သော"**ဟု ပေး၏။]

တေ– ထိုပရိဗိုဇ်တို့သို့၊ မနုဿာ၊ ဓမ္မဿဝနာယ– တရားနာခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမန္တိ– ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏၊ တေ– ထိုလူတို့သည်၊ အညတိတ္ထိယေသု၊ ပရိဗ္ဗာဇကေသု– တို့ခ္ခ်၊ ပေမံ– ချစ်ခြင်းကို၊ လဘန္တိ– ရကြကုန်၏၊ ပသာဒံ– ကြည်ညိုခြင်းကို၊ ပေ၊ အညတိတ္ထိယာ၊ ပေ၊ ပက္ခံ– အသင်းအပင်းကို၊ လဘန္တိ ,ပေ၊ ရညော– ၏၊ ဝါ– သည်၊ [မဟာခန္ဓက, ပုဒ်စဉ် ၅၅–ခ္ခ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊]

ရဟောဂတသ-ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသလ္လီနသ-တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းစဉ်၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ (ကိ?)၊ **"ဧတရဟိ-ယခုအခါ၌၊ ပေ၊ လဘန္တိ၊ အယျာပိ-အရှင်တို့သည်လည်း၊ ပေ၊ ယန္ဒုနု သန္ဓိပတေယ္ယုံ-အကယ်၍ စည်းဝေးပါကုန်မူကား ကောင်းလေစု၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ဘဂ္ဂေ-မြတ်စွာဘုရား၊ သာဓု - တောင်းပန်ပါ၏၊ အယျာပိ၊ ပေ၊ သန္ဓိပတေယ္ယုံ - စည်းဝေး ကုန်ရာပါ၏၊ (စည်းဝေးသင့်ပါကုန်၏၊) တစ်နည်း၊ အယျာပိ ၊ပေ၊ သန္ဓိပတေယ္ယုံ- ကြပါမူ၊ သာဓု- ကောင်းရာပါ၏၊"** ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ၊ပေ၊ **"သန္ဓိပတိတုံ အနုဇာနာမိ"** ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘိက္ခု-တို့သည်၊ **"ဘဂဝတာ- မြတ်စွာဘုရားက၊ ပေ၊ သန္ဓိပတိတုံ-ဟု၊ အနုညာတာ-ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊"** ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ပေ၊ သန္ဓိပတိတွာ၊ တုဏ္ဍီ-ဆိတ်ဆိတ်၊ နိသီဒန္တိ-ထိုင်နေကြကုန်၏၊ တေ-ထို ရဟန်းတို့သို့၊ ပေ၊ ဥပသင်္ကမန္တိ၊ ပေ၊ နိသိဒိသန္တိ နာမ- ထိုင်နေကြရသနည်း?၊ (ထိုင်နေကြပါလိမ့်၊) မူဂသူကရာ သေယျာထာပိ-ဝဖြိုးသည့်အတွက် အသံမျှ မထွက်သည့် အ-သော ဝက်ကြီးတို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ သန္ဓိပတိတေဟိ- စည်းဝေးသူတို့ မည်သည်၊ ဓမ္မော- ကို၊ ဘာသိတဗ္ဗော နု နု နာမ- ပြောဟောထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော?၊ ဣတိ (ဥဒ္ဓေသယန္တိ) ၊ပေ။

၆၉-ပါတိမောက္ခဒ္ဒေသာနုဇာနနာ

၁၃၃။ အထ ခေါ- ၌၊ ဘဂဝတော- ၏၊ (စေတသော ပရိဝိတက္ကော၌ စပ်၊) ဝါ- သည်၊ ရဟောဂတသ- ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ရောက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ပဋိသလ္လီနသ- အာရုံများစွာ, စိတ်ကိုခွာ၍, သင့်ရာကောင်းမြတ်, တစ်ခုတည်းသော အာရုံ၌ ငြိကပ်တော်မူစဉ်၊ ဝါ- တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူစဉ်၊ ဧဝံ- သို့၊ စေတသော- ၏၊ ပရိဝိတက္ကော- အကြံတော်သည်၊ ဥဒပါဒိ (ကိ?)၊ **"အဟံ- သည်၊** (ယန္ဒုနု အနုဇာနေယျံ ၌ စပ်၊) မယာ- သည်၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ ယာနိ သိက္ခာပဒါနိ- အကြင် သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၊ ပညတ္တာနိ- ပညတ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ တာနိ- ထို သိက္ခာပုဒ်တို့ကို၊ နေသံ- ထို ရဟန်းတို့အား၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ - ရွတ်ပြအပ်သော ပါတိမောက်ကို၊ ဝါ - ပါတိမောက်ကို

ရွတ်ပြခြင်းကို၊ ယန္ဒုနေ အနုဇာနေယျံ– စု၊ သော– ထို ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသည်၊ နေသံ– တို့၏၊ ဥပေါသထကမ္မံ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ– ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ၊ ၊ပေ၊ သာယနှသမယံ– ညနေချမ်း အခါ၌၊ ပဋိသလ္လာနာ–တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူရာမှ၊ ဝုဋ္ဌိတော–ထတော်မူပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ပေ၊ ပါတိမောက္ခံ–ကို၊ ဥဒ္ဒိသိတုံ– ရွတ်ပြခြင်းငှာ၊ ပေ၊ [**၁၃၄။ "သုဏာတု"** မှစ၍ **"အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ"** တိုင်အောင် ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပါတိမောက် ဘာသာဋီကာအတိုင်း ပေးပါ။]

၁၃၅။ ပါတိမောက္ခန္တိ– ပါတိမောက္ခံ ဟူသည်ကား၊ ဧတံ– ဤသီလသည်၊ ကုသလာနံ– ကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ– တို့၏၊ အာဒိ– အစတည်း၊ ဧတံ– သည်၊ (ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ)၊ မုခံ– ဝင်ကြောင်းခံတွင်းတည်း၊ **တစ်နည်း၊** မုခံ– ဝင်ကြောင်း တံခါးပေါက်တည်း၊ ဧတံ (ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ)၊ ပမုခံ– အကြီးအမှူးကြီးတည်း၊ တေန– ထို့ကြောင့်၊ **'ပါတိမောက္ခ'**န္တိ– ပါတိမောက္ခံ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ– ဆိုအပ်၏၊ **"အာယသ္မန္တော"**တိ ဧတံ– အာယသ္မန္တော ဟူသော ဤ သဒ္ဒါသည်၊ ပိယဝစနံ – ချစ်အပ်သူကို ပြောကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ (အာယသ္မန္တောတိ) ဧတံ– သည်၊ ဂရုဝစနံ– အလေးပြုထိုက်သူကို ပြောကြောင်း သဒ္ဒါတည်း၊ အာယသ္မန္တောတိ ဧတံ– သည်၊ သဂါရဝသပ္ပတိဿာဓိဝစနံ– ရိုသေခြင်းနှင့် တကွဖြစ်, မိုခိုအားထားခြင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော လေးစားလောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အထက်ဌဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ [ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ကခ်ါဘာသာဋီကာ, နိဒါနဒ္ဒေသဋ္ဌ ပြထားပြီ။]

ဥဒ္ဒိသိဿာမိတိ– ဥဒ္ဒိသိဿာမိ ဟူသည်ကား၊ အာစိက္ခိဿာမိ– ပြောပြပါအုံ့၊ ဒေသေဿာမိ– ဟောပြပါအုံ့၊ ပညပေဿာမိ– ပညတ်ပါအုံ့၊ **တစ်နည်း၊** ပညာပေဿာမိ– အပြားအားဖြင့် သိစေပါအုံ့၊ [ဤအလို **"ပ + ဉာဓာတ် + ဏာပေ ပစ္စည်း**တည်း၊] ပဋ္ဌပေဿာမိ– အပြားအားဖြင့် (မရောယှက်အောင်) ထားပါအုံ့၊ ဝိဝရိဿာမိ– ဖွင့်ပြပါအုံ့၊ ဝိဘဇိဿာမိ– ဝေဖန်ပါအုံ့၊ ဥတ္တာနီ– ပေါ်လွင် ထင်ရှားအောင်၊ ကရိဿာမိ– ပြုပါအုံ့၊ ပကာသေဿာမိ– ထင်ရှားစေပါအုံ့၊ (ထင်ရှား ပြုပါအုံ့၊) ပါတိမောက္ခံ– ပါတိမောက္ခကို၊ တန္တိ– တံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ [**"တံ"**ဖြင့် **"ပါတိမောက္ခံ"**ကို စွဲပါဟု မိန့်တော်မူလိုသည်၊] သဗ္ဗေ ဝ သန္တာတိ–ကား၊ တဿာ ပရိသာယ– ထိုရဟန်းပရိသတ်၌၊ ယာဝတိကာ– အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ထေရာ စ– ဆယ်ဝါရပြီ, ထေရ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ နဝါ စ–ငါးဝါ မကြွယ်, သီတင်းငယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊

မဒ္ဒိမာ စ–ငါးဝါပြည့်မြောက်, ဆယ်ဝါ အောက်ငယ် အလယ်အလတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ (သန္တိ၊ ဘာဝတိကာ–ထိုမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊) ဘေ–ဤထေရ,နဝ,မဒ္ဒိမတို့ကို၊ **"သဗ္ဗေ သန္တာ"**တိ–သဗ္ဗေ သန္တာတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ။

သာဓုကံ သုဏောမာတိ – ကား၊ အတ္ထိ–အစီးအပွား ရှိသည်ကို၊ ဝါ – အကျိုးရှိသည်ကို၊ ကတ္တာ– ၍၊ မနသိ– ၌၊ ကတ္တာ– ၍၊ သဗ္ဗစေတသာ – အလုံးစုံသော စိတ်ဖြင့်၊ သမန္နာဟရာမ (သံ+အနု+အာဟရာမ)– ကောင်းစွာ ဆောင်ကြပါကုန်စို့၊ မနသိကရောမာတိ– ကား၊ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ– တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသော စိတ်ရှိကုန်သည်၊ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တာ–ထိုထို အာရုံ၌ အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွှတ်အပ်သောစိတ် မရှိကုန်သည်၊ ဝါ– ပြန့်လွင့်သောစိတ် မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ နိသာမေမ– စူးစူးစိုက်စိုက် နာယူလိုက်ကြပါကုန်စို့၊ ယသ သိယာ အာပတ္တိတိ– ကား၊ ထေရသ ဝါ–ဆယ်ဝါရပြီ, ထေရ်၏သော် လည်းကောင်း၊ ပေ၊ မဒ္ဒိမသ ဝါ–၏သော်လည်း**ကောင်း**၊ **ပဋ္ဌန်–**ငါးပုံကုန်သော၊ အာပတ္တိကွန္ဓာနံ–အာပတ်အစုတို့တွင်၊ အညတ**ရာ–အမှတ်မထား**ဝ တစ်ပါးပါး သော၊ ဝါ–တစ်မျိုးမျိုးသော၊ အာပတ္တိ–အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တန္နံ၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ–တို့တွင်၊ အညတရာ၊ အာပတ္တိ ဝါ–သည်လည်းကောင်း၊ (သိယာ– ရှိရာ၏၊) သော အာဝိကရေယျာတိ– ကား၊ သော– ထို ရဟန်းသည်၊ ဒေသေယျ–ဒေသနာ ပြောရာ၏။ ပေ၊ သံဃမဇ္ဈေ ဝါ–သံဃာ့အလယ်၌သော်လည်း ကောင်း၊ ဂဏမဇ္ဈေ ဝါ–ဂိုဏ်း၏ အလယ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ဧကပုဂ္ဂလေ ဝါ–တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၌သော်လည်းကောင်း၊ (ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး၏ အထံ၌သော် လည်းကောင်း၊) ပကာသေယျ–ရာ၏၊ အသန္တိ နာမ–အသန္တိမည်သော၊ (ထင်ရှား မရှိသည် မည်သော၊) အာပတ္တိ–အာပတ်ဟူသည်၊ အနဗ္ဘာပန္နာ ဝါ–မသင့်ရောက် အပ်သေးသော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ အာပဇ္ဇိတ္တာ–သင့်ရောက်ပြီး၍၊ ဝုဋ္ဌိတာ ဝါ–(ဒေသနာကံ, ဝုဋ္ဌာနကံဖြင့်) ထမြောက်ပြီးသော အာပတ်သည် လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ တုဏှီ ဘဝတဗ္ဗန္တိ–ကား၊ အဓိဝါသေတဗ္ဗံ–မိမိ အထက်၌ ဝင်သက် တည်နေစေရာ၏၊ (လက်ခံရာ၏၊) နု ဗျာဟရိတဗ္ဗံ– စကား မပြောရာ၊ ပရိသုဒ္ဓါတိ ဝေဒိသာမိတိ– ကား၊ (ပဝိသုဒ္ဓါတိ– အာပတ်မှ စင်ကြယ်သူတို့ဟူ၍၊) ဇာနိဿာမိ–သိနိုင်ပါလိမ့်မည်၊ ဓာရေဿာမိ–မှတ်ရပါ လိမ့်မည်၊ ယထာ ।ပေ၊ ဟောတိတိ–ကား၊ ဧကေန–တစ်ယောက်က၊ ဧကော–

သည်၊ ဝါ–ကို၊ ပုဗ္ဗော–မေးအပ်သည်၊ (သမာနော)၊ ဗျာကရေယျ ယထာ–ဧကန် ဖြေဆိုရာသကဲ့သို့၊ ဧဝံမေဝ–ဤအတူသာလျှင်၊ တသာ ပရိဿာယ–ထို ရဟန်းပရိသတ်၌၊ **"မံ–ငါ့ကို၊ ပုစ္ဆတိ–မေးနေ၏၊"** ဣတိ–သို့၊ ဇာနိတဗ္ဗံ–သိရာ၏၊ (သိရမည်၊) ဘိက္ခုပရိသာ–ရဟန်းပရိသတ်ကို၊ ဧဝရူပါ နာမ–ဤသို့ သဘောရှိသည်မည်သော၊ (ဤသို့ လူကြီးလူကောင်း သဘောရှိသည် မည်သော၊) ပရိသာ–ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ယာဝတတိယံ အနုသာဝိတံ ဟောတီတိ–ကား၊ သကိမ္မိ–တစ်ကြိမ်လည်း၊ အနုသာဝိတံ– အဖန်ဖန် ကြားသိစေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဒုတိယမ္မိ– နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ပေ၊ သရမာနောတိ– ကား၊ ဇာနမာနော–သိပါလျက်၊ သဇ္ဇာနမာနော– ကောင်းစွာ သိပါလျက်၊ (နာဝိကရေယျဋ္ဌ စပ်၊) သန္တီ နာမ– သော၊ အာပတ္တိ– ဟူသည်၊ အဗ္ဘာပန္နာ ဝါ– သင့်ရောက်အပ်ဆဲ ဖြစ်သော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ အာပဇ္ဇိတွာ – ၍၊ အဝုဋ္ဌိတာ ဝါ – (ဒေသနာကံ, ဝုဋ္ဌာနကံဖြင့်) မထမြောက်သေးသော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ နာဝိကရေယျာတိ–ကား၊ နံ ဒေသေယျ–ဒေသနာ မပြောအံ့၊ ပေ။

သမ္မာနမုသာဝါဒဿ ဟောတီတိ–ကား၊ သမ္မာနမုသာဝါဒေ–သမ္မာနမုသာဝါဒကြောင့်၊ ကိံ– အဘယ် အာပတ်သည်၊ ဟောတိ– နည်း?၊ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ၊ အန္တရာယိကော ၊ပေ၊ ဘဂဝတာတိ– ကား၊ ကိဿ– အဘယ်၏၊ အန္တရာယိကော– အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သနည်း?၊ ပဌမဿ ဈာနဿ– ပဌမဈာန်ကို၊ အဓိဂမာယ– ရခြင်း၏၊ အန္တရာယိကော– ၏၊ ပေ၊ ဈာနာနံ–ဈာန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ နေက္ခမ္မာနံ–ကာမဂုဏ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ နိဿရဏာနံ– ဝဋ္ဋမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ပဝိဝေကာနံ – ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ကုသလာနံ၊ ဓမ္မာနံ – တို့ကို၊ အဓိဂမာယ–၏၊ အန္တရာယိကော–၏။

တသ္မာတိ–ကား၊ တံ ကာရဏာ–ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ (ပဌမဈာန်စသည်ကို ရခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ထို အကြောင်းကြောင့်၊) သရမာနေနာတိ–ကား၊ ဇာနမာနေန–သိသော၊ သဇ္ဇာနမာနေန–ကောင်းစွာ သိသော၊ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခေနာတိ–ကား၊ ဝုဋ္ဌာတုကာမေန–(အာပတ်မှ)ထမြောက်ခြင်းဌာ အလိုရှိသော၊ ဝိသုဒ္ဓိတုကာမေန–စင်ကြယ်ခြင်းဌာ အလိုရှိသော၊ (ဘိက္ခုနာဋ္ဌ. စပ်၊) ပေ၊ အာဝိကတာ ၊ပေ၊ ဟောတီတိ–ကား၊ ကိဿ–အဘယ်၏၊ ဖာသုဝိုမ်းသာကြောင်းသည်၊ ဟောတိ–နည်း?၊ ပေ၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ ပေ။

၁၃၆။ ဒေဝသိကံ- နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၊ ပါတိမောက္ခံ၊ ဥဒ္ဒိသန္တိ- ရွတ်ပြကြကုန်၏၊ ပေ၊ နု ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ-မရွတ်ပြထိုက်၊ ပေ၊ ဥပေါသထေ-ဥပုသ်နေ့၌၊ ၊ပေ၊ ပက္ခဿ- တစ်ပက္ခ၌၊ (တစ်ပက္ခလျှင်၊) တိက္ခတ္တုံ- သုံးကြိမ်၊ စာတုဒ္ဒသေ- တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက် နေ့၌လည်းကောင်း၊ ပန္နရသေ- ၌လည်းကောင်း၊ ပက္ခဿ- လဆန်းပက္ခ, လဆုတ်ပက္ခ၏၊ အဋ္ဌမိယာ စ- ရှစ်ရက်မြောက်နေ့၌လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသန္တိ၊ [ကွတ်ကြီ ပစ္စည်းနှင့် ယှဉ်ရာဝယ် သတ္တမီအနက်၌ ဆဋ္ဌီဝိဘတ် သက်ရုပ်ကို ရှုပသိဒ္ဓိ **"ဆဋ္ဌီ စ"** သုတ်၌ ကြည့်ပါ၊] ၊ပေ၊ ပက္ခဿ- ၌၊ သကိံ- တစ်ကြိမ်၊ စာတုဒ္ဒသေ ဝါ- ၌သော်လည်းကောင်း၊ ပန္နရသေ ဝါ- ၌သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥဒ္ဒိသိတုံ။ [ရက်မစုံ လကွယ်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ **"စာတုဒ္ဒသေ ဝါ"**ဟု မိန့်တော်မူသည်။]

ဆဗ္ဗဂိုယာ ဘိက္ခူ။ ယထာ ပရိသာယ- အကြင် အကြင် (မိမိ) ပရိသတ်၌၊ သကာယ သကာယ- မိမိဥစ္စာ မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ပရိသာယ- ၌၊ [**"ယထာ ပရိသာယ"** ကို ထပ်ဖွင့်သည်၊] ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသန္တိ၊ ပေ၊ သမဂ္ဂါနံ - ညီညွတ်သော ရဟန်းတို့အား၊ ဥပေါသထကမ္မံ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ **"သမဂ္ဂါနံ ဥပေါသထကမ္မံ (အနုဇာနာမိ)၊"** ဣတိ- သို့၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ပညတ္တံ၊ ကိတ္တာဝတာ-အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသောအရပ်ဖြင့်၊ သာမဂ္ဂိ-ညီညွတ်သူတို့၏ အဖြစ်သည်၊ ဝါ-ညီညွတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ နု ခေါ- ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း?၊ ယာဝတာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊ ဧကာဝါသော- တစ်ခုတည်းသော အာဝါသသည်၊ (ကျောင်းတိုက်သည်၊) အတ္ထိ၊ တာဝတာ- ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊) သာမဂ္ဂိ-သည်၊ ဟောတိ နု ခေါ- ဖြစ်လေသလော?၊ ဥဒါဟု- သို့မဟုတ်၊ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံသော၊ ပထဝီ- မြေသည်၊ (တစ်မြေပြင် လုံးသည်၊) သာမဂ္ဂိ, ဟောတိ နု ခေါ- လော?၊) ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ၊ပေ၊ ယာဝတာ- ဖြင့်၊ ဧကာဝါသော (အတ္ထိ)၊ ဧတ္တာဝတာ- ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊ သာမဂ္ဂိ (ဟောတိ)၊ ဣတိ- သို့၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ-ပြီ။

၇၀–မဟာကပ္ပိနဝတ္ထု

၁၃၇။ အာယသ္မာ မဟာကပ္ပိနော– **အရှင်မဟာကပ္ပိန**သည်၊ ရာဇဂဟေ–ဌ်၊ မဒ္ဒကုစ္ဆိမှိ–**မဒ္ဒကုစ္ဆိ** မည်သော၊ မိဂဒါယေ– **မိဂဒါဝုန်**တော၌၊ ဝိဟရတိ၊ ၊ပေ၊ ဥဒပါဒိ (ကိ?)၊ **"အဟံ–သည်၊ ဥပေါသထံ–သို့၊ (ဥပုသ်ပြုရာ အရပ်သို့)ဂစ္ဆေယျံ ဝါ– သွားရာအံ့လော၊** (သွားရ ကောင်းမလား၊) **နု ဝါ ဂစ္ဆေယျံ – မသွားရာအံ့လော၊** (မသွားရ ကောင်းမလား၊) **အဟံ – သည်၊ သံဃကမ္မံ–သံဃာ့ကံသို့၊** (သံဃာ့ကံ ပြုရာ အရပ်သို့၊) **ဂစ္ဆေယျံ ဝါ ၊ပေ၊ အထ ခေါ–စင်စစ်ကား၊ အဟံ၊ ပရမာယ– လွန်မြတ်သော၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ–စင်ကြယ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝိသုဒ္ဓေါ–စင်ကြယ်၏၊"** ဣတိ–ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီ၊ အထ ၊ပေ၊ **သမ္ဗဟေ–**(မျက်မှောက်တော်၌)၊ ပါတုရဟောသိ၊ [မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် **၈**–၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] ပေ၊ ကပ္ပိန–နု၊ တေ–၏၊ ဝါ–သည်၊ ပေ၊ ဂစ္ဆေယျံ ဝါဟံ ၊ပေ၊ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ–ဟူ၍၊ ဥဒပါဒိ နနု–ဖြစ်သည် မဟုတ်လော?၊ ဣတိ (အဝေါစ)၊ ဘဂ္ဂေ–ရား၊ ဧဝံ–မှန်ပါ၊ (ဣတိ–ဤသို့လျှောက်ပြီ၊) ဗြာဟ္မဏာ–မကောင်းမှုကို မျှောပြီး ကုန်သော၊ တုမှေ–တို့သည်၊(သင်တို့လို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) ဥပေါသထံ–ကို၊ စေ နု သဏ္ဌာရိသထ–အကယ်၍ ကောင်းစွာ မပြုကုန်အံ့၊ (စေ) နု ဂရုကရိသထ–အကယ်၍ အလေးအမြတ် မပြုကုန်အံ့၊ (စေ) နု မာနေသထ–အကယ်၍ မမြတ်နိုးကုန်အံ့၊ (စေ) နု ပူဇေသထ–အကယ်၍ မပူဇော်ကုန်အံ့၊ အထ–ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ကော– အဘယ်သူသည်၊ [စရဟိကား နိပါတ်၊] ဥပေါသထံ–ကို၊ သဏ္ဌာရိသတိ–ကောင်းစွာ ပြုလိမ့်မည်နည်း? ၊ပေ၊ ဗြာဟ္မဏာ–မကောင်းမှုကို မျှောပြီးသူ၊ တွံ–သည်၊ ဥပေါသထံ– သို့၊ ဂစ္ဆ–သွားလော့၊ မာ နော အဂမာသိ–မသွားဘဲ မနေနှင့်၊ ပေ၊ ပါတုရဟောသိ။

၇၁–သီမာနုဇာနနာ

၁၃၈။ အထ ၊ပေ၊ အဟောသိ (ကိ?)၊ **"ဘဂဝတာ–သည်၊ ပညတ္တံ–အပ်ပြီ၊ (ကိ?)၊ ယာဝတာ–အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊ ကောဝါသော–တစ်ခုတည်းသော ကျောင်းတိုက်သည်၊(ဟောတိ)"**၊ တ္တောဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊ သာမဂ္ဂိ(ဟောတိ)၊ ဣတိ–ဤသို့ ပညတ်အပ်ပြီ၊

"ကိတ္တာဝတာ- အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊ ဧကာဝါသော-သည်၊ ဟောတိ နု ခေါ-ဖြစ်ပါလိမ့်မည်နည်း?၊" ဣတိ- ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ၊ပေ၊ သိမံ- သိမ်ကို၊ သမ္မန္ဒိတုံ- သမုတ်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဧဝဉ္စ ပန- ဤသို့လျှင်၊ သမ္မန္ဒိတဗ္ဗာ- သမုတ်ထိုက်၏၊ ပဌမံ- စွာ၊ နိမိတ္တာ- နိမိတ်တို့ကို၊ ပဗ္ဗတနိမိတ္တံ- တောင်နိမိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ [ပါသာဏ- ကျောက်၊ ဝန- တော၊ ရုက္ခ- သစ်ပင်၊ မဂ္ဂ- လမ်း၊ ဝမ္မိက- တောင်ပို့၊ နဒီ- မြစ်၊] ဥဒကနိမိတ္တံ- ရေနိမိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကိတ္တေတဗ္ဗာ- ကောင်းစွာ ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကြားထိုက်ကုန်၏၊) နိမိတ္တေ - တို့ကို၊ ကိတ္တေတွာ - ပြောဆိုပြီးပြီ၊ ဗျတ္တေန ၊ပေ၊ ဉာပေတဗ္ဗော (ကိ?)၊ သုဏာတု မေ ၊ပေ၊ ဓာရယာမိတိ-ဟူ၍၊ (ဉာပေတဗ္ဗော)။

၁၃၉။ သုဏာတု ၊ပေ၊ ယာဝတာ- အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ဖြင့်၊ သမန္တာ-ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ နိမိတ္တာ-နိမိတ်တို့ကို၊ ကိတ္တိတာ-ပြောဆိုအပ်ပါကုန်ပြီ၊ (ကြားအပ်ပါကုန်ပြီ၊) သံဃသ-၏၊ (ကမ္မ-သီမာသမ္မုတိကံ သည်၊) ပေ၊ သံဃော- သည်၊ ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ- **တို့**ဖြင့်၊ သမာနသံဝါသံ-တူသော ကံကြီး, ကံငယ်ဟူသော **သံဝါသရှိရာ** ဖြစ်သော၊ ဧကုပေါသထံ-တူသော ဥပုသ်ရှိရာဖြစ်သော၊ သီမံ-**ကို၊ သမ္မန္ဒေယျ**-သမုတ်ရာပါ၏၊ [သမုတ်သင့်ပါ၏, သမုတ်ချိန်တန်ပါပြီ-ဟူလို၊] **(ကမ္မဝါစာ၌)** ယသ္သာယသ္မတော- အား၊ ဧတေဟိ နိမိတ္တေဟိ- တို့ဖြင့်၊ **သမာနသံဝါသာယ**- သော၊ ဧကုပေါသထာယ-သော၊ သီမာယ-ကို၊ သမ္မုတိ-သမုတ်ခြင်းသည်၊ ခမတိ-နှစ်သက်၏၊ ပေ။

၁၄၀။ "ဘဂဝတာ- သည်၊ သီမာသမ္မုတိ- သိမ်သမုတ်ခြင်းကို၊ (သိမ်သမုတ်ခွင့်ကို၊) အနုညာတာ-အပ်ပြီ၊" ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ အတိမဟတိယော-အလွန် ကြီးကုန်သော၊ စတုယောဇနိကာပိ - လေးယူဇနာ ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ ဆယောဇနိကာပိ၊ သီမာယော - တို့ကို၊ သမ္မန္ဒန္တိ - သမုတ်ကုန်၏၊ ဘိက္ခူ - တို့သည်၊ ဥပေါသထံ - သို့၊ (ဥပုသ်ပြုရာ အရပ်သို့၊) အာဂစ္ဆန္တာ- လာကုန်လတ်သော်၊ ပါတိမောက္ခေ- ကို၊ ဥဒ္ဒိဿမာနေပိ-ရွတ်ပြအပ်စဉ်လည်း၊ (ရွတ်ပြအပ်ဆဲ အခါ၌လည်း၊) အာဂစ္ဆန္တိ- ရောက်လာကုန်၏၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေပိ-ရွတ်ပြအပ်ပြီးကာမျှသော်လည်း၊ (ရွတ်ပြအပ်ပြီးကာမျှ၌လည်း၊) ပေ၊ အန္တရာပိ - ခရီးအကြား၌လည်း၊ ပရိဝသန္တိ - နေကြရကုန်၏၊ ပေ၊ တိယောနဝေပရမံ - သုံးယူဇနာအလွန် အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ သီမာ သမ္မနိတုံ ၊ပေ။

နဒီပါရသီမံ– နဒီပါရသိမ်ကို၊ (မြစ်ကို လွှမ်းကျော်သော သိမ်ကို၊) [ရှေးနိဿယ၌ **"မြစ်တစ်ဖက်သို့ ကူးသော သိမ်ကို"**ဟု ပေး၏၊ ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊ ဘိက္ခုပိ – တို့ကိုလည်း၊ ပေ၊ ဝုယှန္တိ – မျှောအပ်ကုန်၏၊ (မျှောပါသွားကုန်၏၊) ပတ္တာပိ– တို့ကိုလည်း၊ ပေ၊ ယတ္ထ– အကြင်မြစ်၌၊ ဝုဝနာဝါ ဝါ– မြဲသော လှေသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝုဝသေတု ဝါ– မြဲသော တံတားသည်သော်လည်းကောင်း၊ အသ– ရှိရာ၏၊ ဇဝရုပ်– ဤသို့ သဘောရှိသော မြစ်ကို၊ နဒီပါရံ– ကို၊ သမ္မန္နိတုံ၊ ပေ။

၇၂–ဥပေါသထာဂါရကထာ

၁၄၁။ အနုပရိဝေဏိယံ–ပရိဝုဏ်တိုင်း ပရိဝုဏ်တိုင်း၌၊ အသင်္ကေတေန– ပြရာ အရပ်ကို သတ်မှတ်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ (မသတ်မှတ်ဘဲ၊) ပေ၊ ဥဒ္ဒိသန္တိ၊ [ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ **"သင်္ကေတေန– ပြရာ အရပ်ကို မချိန်းချက်သဖြင့်"** ဟု ပေး၏၊] အာဂန္တုကာ– အာဂန္တုက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ နံ ဇာနန္တိ–မသိကြကုန်၊ (ကိ?) **"ကတ္ထ ဝါ– အဘယ် အရပ်၌မူလည်း၊ အဇ္ဇ– ယနေ့၊ ဥပေါသထော–ကို၊ ကရိယိသတိ–ပြုအပ်ပါ လိမ့်မည်နည်း?**၊ ဣတိ– ဤသို့ မသိကြကုန်၊ ပေ၊ သံဃော၊ ယံ– အကြင် ကျောင်းကို၊ [သာမညကံ]၊ ဝိဟာရံ ဝါ– ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဂုဟံ ဝါ– ကိုသော်လည်းကောင်း၊ [ဝိသေသကံ]၊ (ဥပေါသထာဂါရံ– ဥပုသ် ကျောင်းဆောင် ကို၊ ဝါ–ဟူ၍၊ သမ္မန္နိတုံ–ဌာ၊) အာကခ်ံတိ၊ တံ–ထို ကျောင်းကို၊ ဥပေါသထာဂါရံ၊ သမ္မန္နိတ္မာ–သမုတ်၍၊ ဥပေါသထံ ကာတုံ ၊ပေ၊ [ဝိဟာရ စသည်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓက, ပုဒ်စဉ် ၇၃–၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ကမ္မဝါစာ၌– **"(ကမ္မံ– ဥပေါသထာဂါရသမ္မုတိကံသည်၊) ဣတ္ထန္နာမ– သော၊ ဝိဟာရံ – ကို၊ ဥပေါသထာဂါရံ – ကို၊ ဝါ – ဟူ၍၊ သမ္မန္နေယျ၊ ယဿာယသ္မတော – အား၊ ဣတ္ထန္နာမဿ၊ ဝိဟာရဿ – ကို၊ ဥပေါသထာဂါရဿ– ကို၊ ဝါ– ဟူ၍၊ သမ္မုတိ– သည်၊ ခမတိ"** ဟု ပေးပါ၊ ၊ပေ။

အညတရသို့– တစ်ခုသော၊ အာဝါသေ– ကျောင်းတိုက်၌၊ ဒွေ– နှစ်ဆောင် ကုန်သော၊ ဥပေါသထာဂါရာနိ– တို့သည်၊ ဝါ– တို့ကို၊ သမ္မတာနိ– သမုတ် အပ်ပြီးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခု။ ဥဘယတ္ထ– နှစ်ဆောင်သော ဥပုသ်ကျောင်း ဆောင်တို့၌၊ သန္နိပတန္တိ၊ (ကိုး– အဘယ်သို့ ကြ၍ စည်းဝေးကြကုန်သနည်း?၊) **"ဣဓ–ဤ ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၌၊ ဥပေါသထော၊ ကရိယိသတိ–လိမ့်မည်၊ ၊ပေ၊ ကရိယိသတိ၊"** ဣတိ– ဤသို့ ကြ၍ စည်းဝေးကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဧကံ– တစ်ခုသော ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်ကို၊ သမ္ဘဟနိတ္တာ – နုတ်ပြီး၍၊ ဧကတ္ထ – တစ်ခုသော ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၌၊ ဥပေါသထံ ကာတုံ ၊ပေ။ [ကမ္မဝါစာ၌ **"ဥပေါသထာဂါရသ–ကို၊ သမ္ဘဋ္ဌါတော– နုတ်ခြင်းသည်၊ ခမတိ"**ဟု ပေးပါ။]

၇၃–ဥပေါသထပွမုခါနုဇာနနာ

၁၄၂။ အတိခုဒ္ဒကံ–အလွန်ငယ်သော၊(အလွန်ကျဉ်းသော၊) ဥပေါသထာဂါရံ သမ္မတံ ဟောတိ၊ ဥပေါသထေ – ဥပုသ်နေ့ဖြစ်သော၊ တဒဟု – ထို နေ့၌၊ မဟာဘိက္ခုသံဃော– များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ သန္နိပတိတော– စည်းဝေးသည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု။ အသမ္ဘတာယ– မသမုတ်အပ်သော၊ ဘူမိယာ– မြေ၌၊ နိသိန္နာ– ထိုင်နေကုန်လျက်၊ ပါတိမောက္ခံ– ကို၊ အသောသုံ– နာကြ ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ အသုမှာ– နာကြကုန်ပြီ၊ အမှာကံ– တို့၏၊ ဝါ– တို့သည်၊ ဥပေါသထော– ကို၊ ကတော နု ခေါ– ပြုအပ်လေသလော?၊ (ပြုအပ်ရာ ရောက်လေသလော?၊) အကတော နု ခေါ– မပြုအပ်လေသလော?၊ (မပြုအပ်ရာ ရောက်လေသလော?၊) ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ သမ္ဘတာယ–အပ်သော၊ ဘူမိယာ ဝါ– ၌သော်လည်းကောင်း၊ အသမ္ဘတာယ၊ (ဘူမိယာ) ဝါ– ၌သော် လည်းကောင်း၊ နိသိန္နာ– ကုန်လျက်၊ ယတော– အကြင့်ကြောင့်၊ ပါတိမောက္ခံ သုဏာတိ၊ (တတော– ကြောင့်၊) ဥပေါသထော– သည်၊ ဝါ– ကို၊ ကတောဝ– ပြုအပ်ပြီး သည်သာ၊ (ပြုအပ်ရာ ရောက်သည်သာ၊) အသ– ဖြစ်၏၊ [**"နိသိန္နာ"** ဟု ကတ္တားက ဗဟုဝုစ် ရှိသောကြောင့် **"သုဏန္တိ"**ဟု ရှိသင့်၏။]

တေန ဟိ– ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်၊ သံဃော၊ ယာဝ မဟန္တံ– အကြင်မျှလောက် ကြီးသော၊ ဥပေါသထပွမုခံ–ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်၏ မျက်နှာသာကို၊ (သမ္ဘန္ဓိတုံ)

အကခ်ီတိ၊ တာဝ မဟန္တံ– ထိုမျှလောက် ကြီးသော၊ ဥပေါသထပွဲမုခံ၊ သမ္မန္နတု– သမုတ်လော၊ [**"ဥပေါသထပွဲမုခံ"**၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေး နိဿယ၌ကား **"ဥပုသ်အိမ် အမှူး"** ဟု ပေး၏။] ကမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ၊ ။ပေ။

နဝကာ– သီတင်းငယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ **ဘိက္ခု၊ ပဌမတရံ–** စွာ၊ (ထေရ်တို့၏ ရှေးဦးစွာ၊) သန္ဓိပတိတွာ– ပြီး၍၊ **"ထေရာ– တို့သည်၊ နှ တာဝ အာဂစ္ဆန္တိ– မကြွလာကြကုန်သေး၊"** ဣတိ– ဤသို့ ကြံ၍၊ ပဏ္ဍမိ"သု– ဖဲသွားကြကုန်ပြီ၊ (ပြန်သွားကြကုန်ပြီ၊) ဥပေါသထော၊ ဝိကာလေ– အချိန်မဲ့ အခါမဲ့၌၊ အဟောသိ၊ ။ပေ။ ထေရေဟိ၊ ဘိက္ခုဟိ– တို့သည်၊ ပဌမတရံ၊ သန္ဓိပတိတုံ– စည်းဝေးခြင်းငှာ၊ ။ပေ။

ရာဇဂဟေ– ၌၊ သမ္မဟုလာ– များစွာကုန်သော၊ အာဝါသာ– ကျောင်းတိုက်တို့သည်၊ သမာနသိမာ– တူသောသိမ် ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ [ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ကျောင်းတိုက်အားလုံးကို ခြုံ၍ မဟာသိမ် သမုတ်ထားကြောင်းကို အဋ္ဌကထာဝယ် နောက် ဝတ္ထု၌ ဖွင့်လိမ့်မည်။] တတ္ထ– ထို ကျောင်းတိုက်တို့၌၊ ဘိက္ခု၊ **"ဝိဝဒန္တိ– ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြကုန်၏၊ (ငြင်းခုံကြကုန်၏၊ ကိ– ကုန်သနည်း?၊) အမှာကံ– တို့၏၊ အာဝါသေ– ၌၊ ဥပေါသထော– ကို၊ ကရိယတု – ပြုအပ်ပါလော၊ (ပြုပါလော၊) ပေ၊ ကရိယတု၊"** ဣတိ (ဝိမဒန္တိ)။

ဣဓ– ဤ သာသနာတော်၌၊ ပေ၊ ဝိဝဒန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ– တို့သည်၊ သဗ္ဗေဟေव – အလုံးစုံတို့သည်ပင်၊ ဧကဋ္ဌေ – တပေါင်းတည်း၊ သန္ဓိပတိတွာ ဥပေါသထော၊ ကာတဗ္ဗော– ပြုထိုက်၏၊ ဝါ ပန– သို့မဟုတ်၊ ယတ္ထ– အကြင် အာဝါသ၌၊ ထေရော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ၊ တတ္ထ– ထို အာဝါသ၌၊ ။ပေ။ ကာတဗ္ဗော၊ [ဤနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။] ဝဂ္ဂေန– ဝဂ်ဖြစ်သော၊ (တစ်စု တစ်စုဖြစ်သော၊) သံဃေန– သည်၊ ဥပေါသထော– ကို၊ နှ တွေဝ ကာတဗ္ဗော–မပြုထိုက်သည်သာ၊ ပေ။

၇၄-အဝိပ္ပဝါသသီမာနုဇာနနာ

၁၄၃။ အယသ္မာ မဟာကဿပေါ- သည်၊ အန္ဓကဝိန္ဒာ- ရာဇဂြိုဟ်မှ သုံးဂါဝုတ်ကွာ အန္ဓကဝိန္ဒရွာမှ၊ ရာဇဂဟံ-သို့၊ ဥပေါသထံ- သို့၊ (ဥပုသ်ပြုရာ အရပ်သို့၊) အာဂစ္ဆန္တော- ကြွလာတော်မူစဉ်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- ခရီးအကြား၌၊ နဒီ- သပ္ပိနီ မြစ်ကို၊ တရန္တော- ဖြတ်ကျော်တော်မူလတ်သော်၊ မနံ- အနည်းငယ်၊ ဝုဋ္ဌော- မျှောအပ်သည်၊ (မျှောသည်၊) အဟောသိ၊ [**"ဝုဋ္ဌော- မျှောအပ်သည်၊ (မျှောသည်)"**ဟု ဆိုသော်လည်း တကယ် မျှောပါသွားသည် မဟုတ်၊ မျှောလုကာမျှ ဖြစ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်၏၊] အသ - ထို **အရှင်မဟာကဿပ**၏၊ စီဝရာနိ - တို့သည်၊ အလ္လာနိ - စိုစွပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ **"အာဝုသော- အရှင်ဘုရား၊ ကိသ- ကြောင့်၊ တေ- ၏၊ စီဝရာနိ၊ အလ္လာနိ- ပါကုန်သနည်း?၊"** ဣတိ- ကုန်ပြီ၊ **"အာဝုသော- ငါ့ရှင်တို့၊ ဣဓ- ယနေ့၊ ၊ပေ၊ အလ္လာနိ- ကုန်၏၊"** ဣတိ- ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ။

သံဃေန - သည်၊ သမာနသံဝါသာ - သော၊ ဧကုပေါသထာ - သော၊ ယာ သာ သီမာ - အကြင် သီမ်ကို၊ သမ္မတာ - သမုတ်အပ်ပြီ၊ **သံဃော**၊ တံ သီမံ - ကို၊ (ထို သမာနသံဝါသသီမ်ကို၊) တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသံ - တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသီမ်ဟူ၍၊ (သုံးထည်သော သင်္ကန်းနှင့် ကင်း၍ နေခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်၏ မရှိကြောင်း သီမ်ဟူ၍၊) သမ္မန္နတု - သမုတ်လေ?၊ [ကမ္မဝါစာ၌ - **"ကမ္မံ - တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသီမာသမ္မုတိကံသည်၊ ယသာယသ္မတော - အား၊ ဧတိသာ သီမာယ - ကို၊ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသာယ - သီမ်ဟူ၍၊ သမ္မုတိ - သည်၊"** ဟု ပေးပါ။]

ဘိက္ခု **"ဘဂဝတာ ၊ပေ၊ အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိ - ကို၊ (သုံးထည်သော သင်္ကန်းနှင့် ကင်း၍ နေခြင်းကြောင့် သင့်ရောက်အပ်သော အာပတ်၏ မရှိကြောင်း သမ္မုတိကို၊) အနုညာတာ- ပြီ၊"** ဣတိ- ဤသို့ ကြံ၍၊ အန္တရယရေ- ရွာတွင်း၌၊ စီဝရာနိ - တို့ကို၊ နိက္ခိပန္တိ - ထားကုန်၏၊ တာနိ စီဝရာနိ - တို့သည်၊ ဝါ - တို့ကို၊ နသဿန္တိပိ - အချို့လည်း ပျောက်ကုန်၏၊ ဒုယ္ယန္တိပိ-

အချို့လည်း မီးလောင်အပ်ကုန်၏၊ ဥန္ဒုရေဟိပိ– ကြွက်တို့သည်လည်း၊ ခဇ္ဇနီ– ကိုက်ခဲအပ်ကုန်၏၊ ဘိက္ခု၊ ဒုဇ္ဈာဒ္ဒာ – ဖောက်ပြန်သော သက်နိုး ရှိကုန်သည်၊ (ဟောင်းနွမ်းသော သက်နိုး ရှိကုန်သည်၊) [ဒုစ္စောဒ္ဒာတိ ဝိရူပစောဒ္ဒာ၊ ဧဏ္ဍစောဒ္ဒာတိ အတ္ထော၊– ဘိက္ခုနိုဝိဘင်္ဂ, နိဿဂ္ဂိယ၊ ဒုတိယသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာ၊] လူခစီဝရာ – ခေါင်းပါးသော သက်နိုး ရှိကုန်သည်၊ (ရှားပါးသော သက်နိုး ရှိကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ ပေ၊ အာဝုသော၊ ဣဒ–ယခု၊ ပေ၊ နိက္ခိပိမှာ– ကုန်ပြီ၊ တာနိ စီဝရာနိ– တို့ကို၊ ဝါ– တို့သည်၊ နဒ္ဒာနိပိ–အချို့လည်း ပျောက်ကုန်ပြီ၊ ဒဟာနိပိ–အချို့လည်း မီးလောင်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဥန္ဒုရေဟိပိ၊ ခယိတာနိ–အပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ သံဃော၊ တံ သီမံ–ကို၊ ဂါမဋ္ဌ–ကိုလည်း ကောင်း၊ ဂါမူပစာရဋ္ဌ–ရွာ၏ ဥပစာကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ–ချန်ထား၍၊ တိစီဝရေန–နှင့်၊ အဝိပ္ပဝါသံ– ဟူ၍၊ သမ္မန္နတု။

(၁၄၄။ ကမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ။)

၇၅–သီမာသမူဟနန

ဘိက္ခဝေ၊ သီမံ – ကို၊ သမ္မန္နန္တေန – သမုတ်သော သံဃာသည်၊ ပဌမံ၊ သမာနသံဝါသသီမာ– သမာနသံဝါသသီမ်ကို၊ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ– သမုတ်ထိုက်၏ ၊ ပစ္ဆာ–မှ၊ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော–တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသီမ်ကို၊ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ၊ [ရှေ့အခန်းဌ“**သီမာ**”ဟု အဘိဓေယျပုဒ် တိုက်ရိုက်ပါသောကြောင့်“**အဝိပ္ပဝါသာ**” စသည်ဖြင့် ဣတ္ထိလိင် ရှိခဲ့၏။] ပေ၊ သမူဟနန္တေန– နုတ်သော သံဃာသည်၊ ပဌမံ၊ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော–ကို၊ သမူဟန္တဗ္ဗော–နုတ်ထိုက်၏၊ ပေ။

၁၄၅။ ကမ္မဝါစာ= သံဃေန – သည်၊ ယော သော တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသော–အကြင် တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသီမ်ကို၊ သမ္မတော ၊ပေ၊ သံဃသ (ကမ္မံ–တိစီဝရေန် အဝိပ္ပဝါသသမူဟနနကံသည်၊) ပေ၊ ဧတသ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသ–ဤ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသီမ်ကို၊ သမ္ဘာတော–နုတ်ခြင်းသည်၊ ၊ပေ။

[**၁၄၆**။ သမာနသံဝါသသီမာသမူဟနကမ္မဝါစာ၌ အထူး မရှိပါ။]

၇၆-ဂါမသီမာဒီ

၁၄၇။ ဘိက္ခဝေ၊ သီမာယ-သိမ်ကို၊ ဝါ-အပိုင်းအခြားကို၊ အသမ္ဘတာယ-မသမုတ်အပ်သော်၊ အဌပိတာယ-မထားအပ်သော်၊(အယံ တတ္ထ သမာနသံဝါသာ ကေဝေါသထာ၌ စပ်၊) ယံ ဂါမံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ယံ) နိဂမံ ဝါ-ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဥပနိဿာယ-မှီ၍၊ ဝိဟရတိ၊ တဿ ဂါမဿ-၏၊ ယာ ဂါမသီမာ ဝါ-အကြင် ရွာ၏ အပိုင်းအခြားသည်လည်းကောင်း၊ (တဿ) နိဂမဿ-၏၊ (ယာ) နိဂမသီမာ ဝါ-အကြင်နိဂုံး၏ အပိုင်းအခြားသည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ)၊ အယံ-ဤရွာ၏ အပိုင်းအခြား, နိဂုံး၏ အပိုင်းအခြားသည်၊ တတ္ထ-ထိုဂါမ, နိဂမ၌၊ သမာနသံဝါသာ-တူသော ကံကြီး, ကံငယ် ရှိရာသည်၊ ကေဝေါသထာ-တူသော ဥပုသ် ရှိရာသည်၊ (ဟောတိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ အဂါမကေ- ရွာ မရှိသော၊ အရညေ- တောင်၌၊ သမန္တာ- ပတ်ဝန်းကျင်၌၊ သတ္တဗ္ဗန္တရာ-၇ အဗ္ဗန္တရတို့သည်၊ (သန္တိ၊) အယံ-ဤ ၇ အဗ္ဗန္တရ အရပ်သည်၊ တတ္ထ-ထိုတောင်၌၊ သမာနသံဝါသာ ၊ပေ။

သဗ္ဗာ-သော၊ နဒီ-မြစ်သည်၊ အသီမာ-ဗဒ္ဓသိမ် မဟုတ်၊ သဗ္ဗော၊ သမုဒ္ဒေါ-သည်၊ အသီမော- ဟုတ်၊ ပေ၊ ဇာတဿရော- ဇာတသရအိုင်သည်၊ (အလိုလို ဖြစ်သော အိုင်သည်၊) ပေ၊ နဒီယာ ဝါ- ၌သော်လည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒေ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း ဇာတဿရေ ဝါ- ၌သော်လည်းကောင်း၊ ယံ-အကြင် အရပ်ကို၊ မဇ္ဈိမဿ-အားအစွမ်းအားဖြင့် အလယ်အလတ်၌ဖြစ်သော၊ ပုရိသဿ-၏၊ သမန္တာ-၌၊ ဥဒကုက္ခေပါ- ရေ၏ ကျရာ အရပ်ဖြင့်၊ (ရေတစ်ကျ အရပ်ဖြင့်၊) ပရိစ္ဆိန္နံ- ပိုင်းခြားအပ်၏၊) အယံ-ဤ အရပ်သည်၊ တတ္ထ- ထိုနဒီ, သမုဒ္ဒ, ဇာတဿရ၌၊ သမာနသံဝါသာ ၊ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁၄၈။ သီမာယ-မိမိသိမ်ဖြင့်၊ သီမံ-သူတစ်ပါး၏ သိမ်ကို၊ သမ္မိဿန္တိ-ရောစပ်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ ယေသံ - အကြင် ရဟန်းတို့၏၊ ဝါ - တို့သည်၊ သီမာ- ကို၊ ပဌမံ သမ္မတာ၊ တေသံ- တို့၏၊ တံ ကမ္မံ- ထို သီမာသမ္မုတိကံသည်၊ ဓမ္မိကံ- တရား၌ ယှဉ်၏၊ ဝါ- တရားအား လျော်၏၊ အကုပ္ပံ-မဖျက်ဆီးအပ်, မဖျက်ဆီးနိုင်၊ ဝါ- မပျက်စီး၊ ဌာနာရဟံ- ဥတ် ကမ္မဝါစာ ဟူသော အကြောင်းအား ထိုက်တန်၏၊ ဥတ် ကမ္မဝါစာသည် သီမာသမ္မုတိကံ၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် **"ဌာန"**မည်၏၊ နောက်၌ **"အဓမ္မိကံ-**

တရားဌ် မယှဉ်” စသည် ပေးပါ၊] ပေ၊ အရှောတ္ထရန်- လွမ်းမိုးကြကုန်၏၊ [သမ္ဘေဒနှင့် အရှောတ္ထရဏာ အထုံးကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊] ပေ၊ သိမံ-ကို၊ သမ္မန္နန္တေန- သည်၊ သိမန္တရိကံ- သိမန္တရိက်ကို၊ (သိမ်နှစ်လုံးတို့၏ အကြား အရပ်ကို၊) ထပေတ္တာ ၊ပေ။

၇၇-ဥပေါသထဘေဒါဒိ

၁၄၉။ “ဥပေါသထာ- ဥပုသ်တို့သည်၊ (ဥပုသ်နေ့တို့သည်၊) ကတိ နု ခေါ- အဘယ်မျှလောက်တို့ပါနည်း?” ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ ဒွေ-နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေ ဥပေါသထာ-ဤ ဥပုသ်နေ့တို့သည်၊ (ဟောန္တိ-ရှိကုန်၏၊) စာတုဒ္ဒသီဥပုသ်လည်းကောင်း၊ ပန္နရသိကော စ-ပန္နရသီဥပုသ်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဥပေါသထာ-**တို့သည်**၊ ဣမေ ဒွေ-ဤ နှစ်ပါးတို့တည်း၊ ဣတိ-ပြီ။

“ဥပေါသထကမ္မာနိ- ဥပုသ်ကံတို့သည်၊ ကတိ နု ခေါ- နည်း?၊” ပေ၊ ဥပေါသထကမ္မာနိ-တို့သည်၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ-ဤ လေးပါးတို့တည်း၊ အဓမ္မေန-မတရားသဖြင့်၊ ဝဂ္ဂံ- ဝဂ္ဂဖြစ်သော၊ ဥပေါသထကမ္မံ- လည်းကောင်း၊ **တစ်နည်း၊** အဓမ္မေနဝဂ္ဂံ-အဓမ္မေနဝဂ္ဂ ဖြစ်သော၊ ဥပေါသထကမ္မံ- လည်းကောင်း၊ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သမဂ္ဂံ-သော၊ ဥပေါသထကမ္မံ-လည်းကောင်း၊ **တစ်နည်း၊** အဓမ္မေနသမဂ္ဂံ-အဓမ္မေနသမဂ္ဂဖြစ်သော၊ ဥပေါသထကမ္မံ-လည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန ဝဂ္ဂံ-သော၊ ဥပေါသထကမ္မံ- လည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန သမဂ္ဂံ- သော၊ ဥပေါသထကမ္မံ-လည်းကောင်းတည်း၊ ဣတိ- ဤ လေးပါးတို့တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တတြ- ထို လေးပါးသော ဥပုသ်ကံတို့တွင်၊ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂံ-သော၊ ယဒိဒံ (ယံ+ဣဒံ) ဥပေါသထကမ္မံ- အကြင် ဥပုသ်ကံသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝရူပံ-ဤသို့ သဘောရှိသော၊ (ဤသို့ အဓမ္မေနဝဂ္ဂ သဘောရှိသော၊) ဥပေါသထကမ္မံ-ကို၊ နု ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ မယာ စ-သည်လည်း၊ ပေ၊ နု အနုညာတံ- ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်၊ ပေ၊ ဓမ္မေန သမဂ္ဂံ-သော၊ ယဒိဒံ ဥပေါသထကမ္မံ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ဧဝရူပံ၊ ဥပေါသထကမ္မဉ္စ- ကိုသာ၊

မယာ အနုညာတံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တသ္မာ ၁ -ကြောင့်၊ (ထိုသို့ ဓမ္မသမဂ္ဂ ဖြစ်သော ဥပုသ်ကံ၏သာ ပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်, ငါဘုရားလည်း ခွင့်ပြုတော်မူ အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊) ဣဟ ၂ -ဤ သာသနာတော်၌၊ ယဒိဒံ (ယံ+ ဣဒံ) ဓမ္မေနသမဂ္ဂံ- အကြင် ဓမ္မေနသမဂ္ဂ ဥပုသ်ကံသည်၊ (အတ္ထိ)၊ ဧဝရူပံ ဥပေါသထကမ္မံ၊ ကရိဿာမ-ကုန်အံ့၊ ဣတိ-သို့၊ (သိက္ခိတဗ္ဗံ-ကျင့်ကြံကျိုး ကုတ်, အားထုတ်ရာ၏၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဧवं ဟိ-ဤသို့သာ၊ ဝေါ-သင်တို့သည်၊ သိက္ခိတဗ္ဗံ ၊ပေ။

၁။ [**"တသ္မာတိဟ"**၏ အဖွင့်ကို သာရတ္ထဋီကာ, ပဌမပါရာဇိက, ဘိက္ခုပဒ ဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ, စာမျက်နှာ ၅၂-၌ ကြည့်ပါ။]

၇၈-သံခိတ္တေန ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာဒိ

၁၅၀။ "ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသာ-ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသတို့သည်၊ (ပါတိမောက်ကို ရွတ်ပြခြင်းတို့သည်၊) ကတိ နု ခေါ၊" ပေ၊ နိဒါနံ-နိဒါန်းကို၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ-ရွတ်ပြပြီး၍၊ အဝသေသံ-ကြွင်းသော ပါတိမောက်ကို၊ (သိက္ခာပုဒ်ကို၊) သုတေန-သုတပုဒ်ဖြင့်၊ [သုတေနာတိ သုတပဒေန၊- ဋီကာ၊] သာဝေတဗ္ဗံ- ကြားစေထိုက်၏၊ အယံ- ဤသည်ကား၊ ပဌမော- ရှေးဦးစွာသော၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော-တည်း၊ နိဒါနံ-ကို၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ-၍လည်းကောင်း၊ စတ္တာရိ ပါရာဇိကာနိ-တို့ကို၊ ဥဒ္ဒိသိတွာ-၍လည်းကောင်း၊ အဝသေသံ ၊ပေ၊ ဝိတ္ထာရေနေဝ-အကျယ်အားဖြင့်ပင်၊ ပဌမော-ငါးခုမြောက် ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသတည်း၊ ပေ။

"ဘဂဝတာ၊ သံခိတ္တေန- အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသော-ကို၊ အနုညာတော- အပ်ပြီ၊" ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ သဗ္ဗကာလံ-အလုံးစုံသော အခါ၌၊ (အခါခပ်သိမ်း၊) သံခိတ္တေန ၊ပေ၊ ဥဒ္ဒိသန္တိ ၊ပေ။

💬 သဝရဘယံ - ထိုထို ဤဤ လှည့်လည်တတ်သူ လူရိုင်းဘေးသည်၊ အဟောသိ၊ ဘိက္ခု၊ ဝိတ္ထာရေန - အားဖြင့်၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒသိတုံ၊

နာသက္ခိံသု – မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ ပေ၊ အန္တရာယေ – အန္တရာယ်သည်၊ သတိ–ရှိလတ်သော်၊ ပေ။

အန္တရာယေ– သည်၊ အသတိပိ– မရှိပါသော်လည်း၊ ပေ၊ တတြ– ထို **"အန္တရာယေ သတိ"** ဟူသော ပါဠိ၌၊ ဣမေ– ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့တို့ကား၊ အန္တရာယာ– တို့တည်း၊ ရာဇန္တရာယော– မင်းအန္တရာယ်လည်းကောင်း၊ [စောရ–သူခိုး, သူပုန်၊ အဂ္ဂိ ၊ပေ၊ အမနုဿ– ဘီလူး, သားရဲ၊ ဝါဠ– ခြသေ့, သစ်, ကျား စသော ရဲရင့်သော သားကောင်၊ သရီသပ–မြွေ, ကင်း၊] ဇီဝိတန္တရာယော–အသက်၏ အန္တရာယ်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယော – မြတ်သော အကျင့်၏ အန္တရာယ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ– ဤသည်တို့တည်း၊ ပေ။

သံဃမဇ္ဈေ – ၌၊ အနုဏ္ဍိဒ္ဓာ – မတိုက်တွန်းအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ–ကုန်လျက်၊) ဓမ္မံ ဘာသန္တိ ၊ပေ၊ ထေရေန ဘိက္ခုနာ၊ သာမံ ဝါ – ကိုယ်တိုင်သော်လည်း၊ ဓမ္မံ၊ ဘာသိတုံ – ဌာလည်းကောင်း၊ ပရံ ဝါ – သူတစ်ပါးကိုသော်လည်း၊ အဗ္ဘေသိတုံ – တိုက်တွန်းခြင်းဌာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ။

၇၉–ဝိနယပုစ္ဆနကထာ

၁၅၁။ အသမ္ဘတာ– ကုန်သည်၊ (သမာနာ–ကုန်လျက်၊) ဝိနယံ၊ ပုစ္ဆန္တိ–မေးကြကုန်၏၊ ပေ၊ အတ္တနာ ဝါ ၊ပေ၊ သမ္ဘန္ဓိတဗ္ဗံ၊ [မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် **၁၂**–၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ကမ္မဝါစာ၌ **"ကမ္မ–ဝိနယပုစ္ဆနက်သည်"**ဟု ဆိုပါ၊ နောက်နောက် ကမ္မဝါစာတို့၌ **"ကမ္မ"**၏ အနက်ကို ကံပုဒ်နှင့် ကြိယာပုဒ်ကို ကြည့်၍ လျော်သလို ဆိုပါ၊] ပေ။

ပေသလာ–သီလရှိသည့်အတွက် လူနတ်အများ လေးစား ချစ်ခင်အပ်သူ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော၊ **တစ်နည်း၊** ပေသလာ – ချစ်အပ်သော သီလ ရှိကုန်သော၊ (သီလကို ချစ်မြတ်နိုးကုန်သော၊) ဘိက္ခူ ၊ပေ၊ ပုစ္ဆန္တိ ၊ပေ၊ အာဃာတံ – စိတ်ကို လွန်စွာ နှိပ်စက်တတ်သော ဒေါသကို၊ (ရန်ငြိုးကို၊)

လဘန်္တိ၊ အပ္ပစ္စယံ– ပိတိသုခတို့ ရှေးရှု မကပ်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ဒေါမနဿကို၊ ပေ၊ ဝဓေန–သတ်ခြင်းဖြင့်၊ တဇ္ဇေန္တိ–ခြိမ်းခြောက်ကြကုန်၏၊ ၊ပေ၊ ပရိသံ–ကို၊ သြလောကေတွာ–ကြည့်၍၊ ပုဂ္ဂလံ၊ တုလယိတွာ–နှိုင်းချိန်၍၊ ဝိနယံ ပုစ္ဆိတုံ ၊ပေ။

၈၀–ဝိနယဝိသဇ္ဇနကထာ

၁၅၂။ ဝိသဇ္ဇေန္တိ–ဖြေဆိုကြကုန်၏၊ ပေ၊ အဟံ–သည်၊ ဣတ္ထန္နာမေန–သည်၊ ဝိနယံ – ကို၊ ပုဗ္ဗော – မေးအပ်သည်၊ (အမေးခံရသည်၊ ဟုတွာ၊) ဝိသဇ္ဇေယျံ–ဖြေဆိုရာပါ၏၊ ပေ။

၈၁–စောဒနာကထာ

၁၅၃။ အနောကာသကတံ–ပြုအပ်သော စောဒနာခွင့် မရှိသော၊ (စောဒနာခွင့်ကို မပြုသော၊) ဘိက္ခုံ–ကို၊ အာပတ္တိယာ–ဖြင့်၊ စောဒေန္တိ–စောဒနာကြကုန်၏၊ ပေ၊ အာယသ္မာ–အရှင်သည်၊ သြကာသံ–အခွင့်ကို၊ ကရောတု–ပါ၊ အဟံ–သည်၊ တံ–အရှင့်ကို၊ ဝတ္ထုကာမော–ပြောခြင်းငှာ အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ–သို့၊ သြကာသံ–ကို၊ ကာရာပေတွာ–ပြုစေပြီး၍၊ အာပတ္တိယာ စောဒေတုံ ၊ပေ။

ဆဗ္ဗဂိုဏ်ယာ ဘိက္ခူ (ကာရာပေန္တိ ၌ စပ်၊) **အမှာကံ– တို့၏ (အပေါ်၌)၊ ပေသလာ၊ ဘိက္ခူ– တို့သည်၊ သြကာသံ–ကို၊ ပုရေ ကာရာပေန္တိ– မကြာမီ ပြုစေကြလိမ့်မည်၊ ဝါ– မပြုစေကြကုန်မီ”** ဣတိ– ဤသို့ ကြံ၍၊ ပဋိကစ္စေ၀–ရှေးဦးစွာ ပြု၍သာလျှင်၊ (ကြိုတင်၍သာလျှင်၊) သုဒ္ဓါနံ– စင်ကြယ်ကုန်သော၊ အနာပတ္တိကာနံ – အာပတ် မရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ – တို့၏ (အပေါ်၌)၊ အ၀ဏ္ဏုသ္မိံ– လွန်ကျူးမှု၏ တည်ရာ အာပတ် မရှိဘဲ၊ အကာရဏော–အကြောင်း မရှိဘဲ၊ သြကာသံ၊ ကာရာပေန္တိ–ကုန်၏၊ [ပဋိကစ္စေ၀ ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ **“ပုရေ ကာရာပေန္တိ”**၌ မှတ်ဖွယ်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ, ပဌမသင်္ဃာဒိသေသာ အစ၌ ပြထားပြီ။]

၈၂–အဓမ္မကမ္မပဋိက္ခေပသနာဒီ

၁၅၄။ အဓမ္မကမ္မံ – အဓမ္မကံကို၊ (ဝိနည်းတရား မရှိသော ကံကို၊) ကရောန္တိ ၊ပေ၊ ကရောန္တိ ယေဝ–ပြုမြဲ ပြုကြကုန်သည်သာ၊ ပေ၊ အဓမ္မကမ္မေ–ကို၊ ကရိယမာနေ– ပြုအပ်သော်၊ ပဋိက္ခေပတုံ–တားမြစ်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌိမ္မိ–မိမိ၏ အယူကိုလည်း၊ အာဝိကာတုံ – ထင်စွာပြုခြင်းငှာ၊ ပေ၊ စတ္ဌဟိ – လေးပါးသော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဉ္စဟိ– တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ခေပတုံ–ငှာလည်းကောင်း၊ ဒ္ဝီဟိ တီဟိ ဒိဋ္ဌိ၊ အာဝိကာတုံ–ငှာလည်းကောင်း၊ ဧကေန–သည်၊ **"ဧတံ–ဣ ကံသည်၊ မေ–အား၊ နု ခမတိ–မနှစ်သက်၊"** ဣတိ–သို့၊ အဓိဋ္ဌာတုံ–စိတ်၌ အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ပေ။

ပါတိမောက္ခံ– ကို၊ ဥဒ္ဒိသမာနာ – ရွတ်ပြကုန်လတ်သော်၊ သဠေ စ – သညာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍၊ နု သာဝေန္တိ– မကြားစေကြကုန်၊ (ကြားအောင် မရွတ်ဆိုကြကုန်၊) ပေ၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန–ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကရဟန်းသည်၊ (ပါတိမောက်ကို ရွတ်ပြသော ရဟန်းသည်၊) ပေ။

အာယသ္မာ ဥဒါယိ– သည်၊ သံဃသ– ၏၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကော–သည်၊ ကာကသရကော– ကျီးဏှိအသံနှင့် တူသော အသံ ရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ **"ကထံ– အာဘယ်နည်းဖြင့်၊ သာဝေယျ– ကြားစေရာပါအံ့နည်း၊ (ကြားအောင် ရွတ်ဆိုရပါ့နည်း?၊)"**ဣတိ–သို့၊ ဝါယမိတုံ–အားထုတ်ခြင်းငှာ၊ပေ။

ဒေဝဒတ္တော–သည်၊ သဂဟဋ္ဌာယ– အိမ်၌တည်သူ လူဝတ်ကြောင်နှင့် တကွ ဖြစ်သော၊ ပရိသာယ–၌၊ ပေ။

အနိဋ္ဌိတာ–မတိုက်တွန်းအပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ–ကုန်လျက်၊) ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသန္တိ ၊ပေ၊ အနဏ္ဍိတေန–မတိုက်တွန်းအပ်သော ရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ပါတိမောက္ခံ–ကို၊ ထေရာဓိကံ [1]–ထေရ်ဟူသော အကြီးအကဲ ရှိသည်ကို၊ အနုဇာနာမိ ၊ပေ။

ပဌမော–သော၊ [2]အညတိတ္ထိယဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီးပြီ။

၁။ ထေရာဓိကံ။ ။ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ **"ဘဝိတုံ"**ဟု အဋ္ဌကထာ၌ စပ်ပုဒ် ထည့်၏၊ **"ထေရာဓေယ္ယံ"**ဟုလည်း ပါ၌ရှိသေး၏၊ ထို အလို **"ထေရာဓေယ္ယံ – ထေရ်၏ ဆောင်ထိုက်သော တာဝန်ကို၊ (ဘဝိတုံ) အနုဇာနာမိ"**ဟု ပေးပါ။

၈၃–ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကအဒ္ဓေယျသုတ္တာဒိ

၁၅၅။ ယေန – ၌၊ စောဒနာဝတ္ထု – စောဒနာဝတ္ထုမြို့သည်၊ (အတ္ထိ)၊ [စောဒနာဝတ္ထု နာမ ဧကံ နဂရံ၊– ဋီကာ၊] ပေ၊ တတ္ထ– ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ ထေရော– ထေရ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု– သည်၊ ဗာလော–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မလိမ်မာ (မကျွမ်းကျင်)သည်၊ အဗျတ္တော–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်သည်၊ ဟောတိ၊ သော–ထို ထေရ်သည်၊ ဥပေါသထံ ဝါ– ဥပုသ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပေါသထကမ္မံ ဝါ – ဥပုသ်ကံကိုလည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခံ ဝါ – ကိုလည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ ဝါ– ကိုလည်းကောင်း၊ နု ဇာနာတိ၊ [ဗာလော, အဗျတ္တောကို ထပ်၍ ဖွင့်သော ဝါကျတည်း၊ အဓိပ္ပာယ်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊] ပေ၊ ကထံ– လျှင်၊ အမှေဟိ– တို့သည်၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ နု ခေါ–ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း?၊ (ကျင့်ရပါမည်နည်း?၊) ပေ၊ တတ္ထ–၌၊ ယော ဘိက္ခု၊ ဗျတ္တော–၏၊ ပဋိဗာလော– ပါတိမောက္ခံ– ကို၊ တသ– ၏၊ ဝါ– သည်၊ အာဓေယျံ– ဆောင်ထိုက်သော တာဝန်ကို၊ (ဘဝိတုံ) အနုဇာနာမိ ၊ပေ။

တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ထေရံ–ကို၊ အဒ္ဓေသိံသု–တိုက်တွန်းကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး?)၊ **"ဘန္တေ၊ ထေရော–သည်၊ ပါတိမောက္ခံ၊ ဥဒ္ဒိသတု– ရွတ်ပြတော်မူပါ၊"** ဣတိ– ကုန်ပြီ၊ သော– ထို ထေရ်သည်၊ ဧဝမာဟ (ကိုး?)၊ **"အာဝုသော– တို့၊ မေ–ငါ၏ (နှုတ်၌)၊ နု ဝတ္တတိ–ပါတိမောက် မဖြစ်ပါ၊ (မရုပါ)၊"** ဣတိ–ပြီ၊ ဒုတိယံ–ဒုတိယဖြစ်သော၊ ပေ၊ ဧတေနေဝ ဥပါယေန–ဤနည်းဖြင့် ပင်၊ ယာဝ သံဃနဝကံ–သံဃနဝကရဟန်း တိုင်အောင်၊ (သံဃာတွင် အငယ်ဆုံး ရဟန်း တိုင်အောင်၊) အဒ္ဓေသိံသု၊ [သံဃနဝကကို ရှေးက **"သံဃနောရဟန်း"**ဟု ပေးကြ၏၊] ပေ၊ ကော၊ ဘိက္ခု–ကို၊ သမန္နာ–အနီးဖြစ်သော၊ အာဝါသာ– ကျောင်းတိုက်သို့၊ [ဒုတိယာဝိဘတ်မှ ပဉ္စမီဝိဘတ် ပြန်နေသော ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ၊] သဇ္ဇုကံ– တူသော နေ့ရှိအောင်၊ (နေ့ချင်းပြန်၊) ပါဟေတဗ္ဗော–စေလွှတ်ထိုက်၏၊ (ကိုး–အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်ထိုက်သနည်း?၊) **"အာဝုသော၊ ဂစ္ဆ–ချေ၊ သံဃိတ္တေန ဝါ– အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္ထာရေန ဝါ– အကျယ်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပါတိမောက္ခံ–ကို၊ ပရိယာပုဏိတ္မာန– သင်ယူပြီး၍၊ အာဂစ္ဆာဟိ–ပြန်လာပါလော့၊"** ဣတိ– ဤသို့ မှာ၍ စေလွှတ်ထိုက်၏၊ ပေ။

"ကေန–အဘယ် ရဟန်းသည်၊ (အဘယ် ရဟန်းက၊) **ပါဟေတဗ္ဗော နု ခေါ–စေလွတ်ထိုက်ပါသနည်း?၊** (စေလွတ်ရမည်နည်း?၊)" ပေ၊ ထေရေန၊ ဘိက္ခုနာ– သည်၊ နဝံ– သီတင်းငယ်ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု– ကို၊ အာဏာပေတုံ– စေခိုင်းခြင်းငှာ၊ ပေ၊ အာဏတ္တာ– စေခိုင်းအပ်ကုန်သော၊ (အခိုင်းခံရကုန်သော၊) နဝါ ဘိက္ခု၊ နု ဣဿ္ဌိ ၊ပေ၊ ထေရေန–သည်၊ အာဏတ္တေန–သော၊ **အဂိလာနေန–**ဂိလာန မဟုတ်သော ရဟန်းသည်၊ နု နု ဣဿ္ဌဗ္ဗံ– မသွားရာသည် **မဟုတ်,** သွားရာသည်သာ၊ (သွားရမည်သာ၊) **တစ်နည်း၊** နု ဣဿ္ဌဗ္ဗံ–မသွားရာသည်**ကား၊** နု–မဟုတ်၊ (ဣဿ္ဌဗ္ဗံ ဧဝ–သည်သာ၊) [ဤဝါကျမျိုးဌ ဤသို့ နှစ်နည်း ပေးပါ၊] ပေ။

၈၄–ပက္ခဂဏနာဒိဥဋ္ဌဟဏာနုဇာနနာ

၁၅၆။ အထ ၊ပေ၊ ပစ္စာဂဠှိ၊ [မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် **၁၀၃**–ဌ် ရေးခဲ့ပြီ၊] ၊ပေ၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ ပိဏ္ဍာယာ–ငှာ၊ စရန္တေ–လှည့်လည်နေကုန်သော၊ ဘိက္ခု– တို့ကို၊ ပုစ္ဆန္တိ (ကား?)၊ **"ဘန္တေ–တို့၊ ပက္ခသ–လဆန်းပက္ခ, လဆုတ် ပက္ခ၏၊ ကတိမိ– အဘယ်နှစ်ရက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းရက်ပါနည်း?၊"** ဣတိ–ကုန်၏၊ [**"တိထိ"**ဟူသော ပုဒ်ကို ငဲ့၍ **"ကတိမိ"**ဟု ဣတ္ထိလိင် ရှိရသည်၊] ၊ပေ၊ သကျပုတ္တိယာ၊ ဣမေ သမဏာ– တို့သည်၊ ပက္ခဂဏနမတ္တမ္ပိ– ပက္ခ အရေအတွက်မျှကိုလည်း၊ နု ဇာနန္တိ– ကုန်၊ ဣမေ– ဤ ရဟန်းတို့သည်၊ အည်– အခြားသော၊ ကိဉ္စိ– တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကလျာဏံ– ကောင်းသော တရားကို၊ ကိံ ပန– အဘယ်ကြောင့်၊ ဇာနိဿန္တိ–သိကုန်လိမ့်မည်နည်း?၊ တစ်နည်း၊ ကိံ ပန ဇာနိဿန္တိ– အဘယ်မှာ သိကုန်လိမ့်မည်နည်း?၊ ပေ၊ ပက္ခဂဏံ– ပက္ခကို ရေတွက်ခြင်းကို၊ (ပက္ခ အရေအတွက်ကို၊) ဥဂ္ဂဟေတုံ– မှတ်ယူခြင်းငှာ၊ ပေ၊ **"ကေန– အဘယ် ရဟန်းသည်၊ ပက္ခဂဏနာ– ကို၊ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ–နည်း?၊** ပေ၊ သဗ္ဗေဟေဝ– အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်ပင်၊ ၊ပေ၊ ဥဂ္ဂဟေတုံ ၊ပေ။

၁၅၇။ **"ဘန္တေ၊ ဘိက္ခု– တို့သည်၊ ကိဝတိကာ– အဘယ်မျှ အတိုင်း အရှည် ရှိပါကုန်သနည်း?၊"** ပေ၊ အညမညမ္ပိ–အချင်းချင်းကိုလည်း၊ နု ဇာနန္တိ၊ ၊ပေ၊ ဘိက္ခု– တို့ကို၊ ဂဟေတုံ– ရေတွက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ **"ကဒါ–အဘယ်အခါ၌၊**

ဘိက္ခု၊– တို့ကို၊ ဂဏ္ဌေတဗ္ဗာ– ရေတွက်ထိုက်ကုန်သနည်း?၊" ပေ၊ တဒဟု ပေါသထေ၊ နာမရွေ့နှ ဝါ– နာမည် အပိုင်းအခြားအားဖြင့်လည်း၊ ဂဏ္ဌေတုံ– ဌာလည်းကောင်း၊ သလာကံ ဝါ–ဝါးခြမ်းစိတ်ကိုလည်း၊ (တုတ်တံ–တုတ်ချောင်းကိုလည်း၊) ဂါဟေတုံ–ယူစေခြင်းဌာလည်းကောင်း၊ ပေ။

၁၅၈။ ဘိက္ခု၊–တို့သည်၊ **"အနု–ယနေ့၊ ဥပေါသထော–ဥပုသ်နေ့တည်း၊"** ဣတိ–သို့၊ အဇာနန္တာ (ဟုတ္တာ)၊ ဒုရံ–ဝေးသော၊ ဂါမံ–သို့၊ ပိဏ္ဍာယ စရန္တိ၊ တေ– တို့သည်၊ ပါတိမောက္ခေ– ကို၊ ဥဒ္ဒိသမာနေပိ– ရွတ်ပြအပ်စဉ်လည်း၊ အာဂစ္ဆန္တိ–ရောက်လာကုန်၏၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေပိ– ရွတ်ပြအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်သော်လည်း၊ (ရွတ်ပြအပ်ပြီးကာမျှလည်း၊) အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပေ၊ အဇ္ဇ– နေ့၊ ဥပေါသထော–တည်း၊ ဣတိ–သို့၊ အာရောစေတုံ ၊ပေ၊ ထေရေန ဘိက္ခုနာ၊ ကာလဝတော–စောစောကပင်၊ အာရောစေတုံ [ကာလဝတောဏ် အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊ ကာလဝတော– ၌၊ နသဿရတိ– အမှတ် မရ၊ (ပြောဖို့ရန် အမှတ် မရ၊) ပေ၊ ဘတ္တကာလေပိ– ဆွမ်းစားရာ အခါ၌လည်း၊ (ဆွမ်းစားချိန်၌လည်း၊) ပေ၊ ယံ ကာလံ– အကြင် အချိန်၌၊ သရတိ၊ တံ ကာလံ– ၌၊ အာရောစေတုံ ၊ပေ။

၈၅-ပုဗ္ဗကရဏာနုဘာနနာ

၁၅၉။ အညတရသို့၊ အာဝါသေ – ၌၊ ဥပေါသထာဂါရံ၊ ဥဏ္ဍာပံ – စွန့်ပစ်ထိုက်သော အမှိုက်အပေါင်း ရှိသည်၊ (အမှိုက် ရှုတ်နေသည်၊) ဟောတိ၊ အာဂန္တုကာ– အာဂန္တုက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ဥဏ္ဍာယန္တိ၊ (ကိ?)၊ **"ကထံ ဟိ – ကြောင့်၊ အာဝါသိကာ – အာဝါသိက ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ဥပေါသထာဂါရံ– ကို၊ နု သမ္မဇ္ဇိဿန္တိ နာမ– တံမြက် မလှည်းကြကုန်သနည်း?၊ (တံမြက် မလှည်းကြပါလိမ့်?။)"** ဣတိ (ဥဏ္ဍာယန္တိ) ၊ပေ၊ သမ္မဇ္ဇိတုံ–တံမြက်လှည်းခြင်းဌာ၊ ပေ။

၁၆၀။ ဥပေါသထာဂါရေ – ၌၊ အာသနံ – နေရာသည်၊ ဝါ – ကို၊ အပညတ္တံ– မခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု၊ ဆမာယံ– မြေ၌၊ နိသီဒန္တိ၊ ဂတ္တာနိပိ– ကိုယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ စီဝရာနိပိ– တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပံသုကိတာနိ– မြေမှုန့်တို့ဖြင့် ရောပြွမ်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ။

၁၆၁။ ပဒီပေါ – ဆီမီးသည်၊ (အရောင်အလင်းသည်။) နှ ဟောတိ ၊ပေ၊ အန္ဓကာရေ–အမိုက်မှောင်၌၊ ကာယမ္မိ–ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း၊ စီဝရမ္မိ–ကိုလည်းကောင်း၊ အက္ကမန္တိ– နင်းမိကြကုန်၏၊ ပေ၊ ပဒီပံ ကာတုံ၊ ပေ၊ နှ ပဒီပေန္တိ – ဆီမီးကို မပြုကြကုန်၊ (မီးမထွန်းကြကုန်၊) [**"ပဒီပ"** ဟူသော နာမ်ပုဒ်နှောင် ကရ ဓာတ်၏ အနက်၌ ဣ ပစ္စည်းကို မောဂ္ဂလ္လာန် ၅ ကဏ္ဍ, ၁၂ သုတ်ဖြင့် သက်၍ ဧ ပြုပါ၊] ပေ၊ နှ ပဒီပေတဗ္ဗော– ဆီမီးကို မပြုထိုက်သည် မဟုတ်, ပြုထိုက်သည်သာ၊ ပေ။

၁၆၂။ ပါနီယံ– သောက်ရေကို၊ နေဝ ဥပဋ္ဌာပေန္တိ– မတည်ထားကြကုန်၊ ပရိဘောဇနီယံ– သုံးရေကို၊ နှ ဥပဋ္ဌာပေန္တိ ၊ပေ။

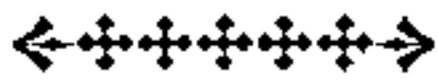

၈၆–ဒိသံဂမိကာဒိဝတ္ထု

၁၆၃။ ဗာလာ အဗျတ္တာ ဘိက္ခု၊ ဒိသံဂမိကာ–အရပ်မျက်နှာသို့ သွားခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သည်၊(ခရီးသွားကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) အာစရိယုပဇ္ဈာယေ–တို့ကို၊ အာပုစ္ဆိံသု–ပန်လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ–တို့၊ ဣဓ–ဤ သာသနာတော်၌၊ ပေ၊ တေ–တို့ကို၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ–တို့သည်၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ–မေးထိုက်ကုန်၏၊ (ကိုး?)၊ **"ကဟံ–အဘယ် အရပ်သို့၊ ဂမိဿထ–သွားကြမလို့နည်း?၊ ကေန–အဘယ်သူနှင့်၊ သဒ္ဓိं–အတူ၊ ဂမိဿထ–နည်း?၊"** ဣတိ–ဤသို့ မေးထိုက်ကုန်၏ ၊ပေ၊ အဗျတ္တာ၊ တေ–ထိုရဟန်းတို့သည်၊ အညေ–မိမိတို့မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ဗာလေ– ကုန်သော၊ အဗျတ္တေ– ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို၊ စေ အပဒိသေယျုံ– အကယ်၍ ညွှန်ပြကုန်အုံ၊ (ဧဝံ သန္တေသု– ကုန်လတ်သော်၊) ပေ၊ နှ အနုဇာနိတဗ္ဗာ– ခွင့်မပြုထိုက်ကုန်၊ စေ အနုဇာနေယျုံ– အကယ်၍ ခွင့်ပြုကုန်အုံ၊ (ဧဝံ သန္တေသု၊ တေသံ–ထို ဆရာ, ဥပဇ္ဈာယ်တို့၏၊) ဒုက္ကဋဿ ၊ပေ၊ အနနုညာတာ–ခွင့်မပြု အပ်ကုန်ဘဲ၊ စေ ဂစ္ဆေယျုံ–အုံ၊ (ဧဝံ သန္တေသု၊ တေသံ– ထို ဗာလ, အဗျတ္တ ရဟန်းတို့၏၊) ပေ။

ဣဒ ၊ပေ၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ ´ဝါ၊ [ပုဒ်စဉ် **၁၅၅** ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊] တတ္ထ–ထိုကျောင်းတိုက်သို့၊ အညော–အခြားသော၊ ဗဟုဿုတော–များသော သုတရှိသော၊(များသော+ကြားနာအပ်ပြီးသော ဗုဒ္ဓဝစနရှိသော၊) အာဂတာဂမော–နှုတ်၌ လာသော ပါဠိတော်ရှိသော၊ ဓမ္မဓရော–သုတ္တ, အဘိဓမ္မကို ဆောင်နိုင်သော၊ ဝိနယဓရော–ဝိနည်းကို ဆောင်နိုင်သော၊ မာတိကာဓရော–မာတိကာကို ဆောင်နိုင်သော၊ ပဏ္ဍိတော – ကြောင်း ကျိုး မြင်သိ, ပင်ကိုဉာဏ် ရှိသော၊ ဗျတ္တော– ထက်မြက်သော၊ မေဓာဝီ– အကြောင်းအားလျော်စွာ တစ်ခဏချင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိသော၊ (တခ်ဏုပ္ပတ္တိဉာဏ် ရှိသော၊) လဇ္ဇီ–မကောင်းမှုမှ ရှိခြင်းရှိသော၊ ကုက္ကစ္စကော–ဝိနယကုက္ကစ္စ ရှိသော၊ သိက္ခာကာမော– သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားသော၊ ဘိက္ခု၊ အာဂစ္ဆတိ– ကြွလာအုံ့။ [**"ဗဟုဿုတော"** စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို စူဠဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ– ကမ္မက္ခန္ဓကပါဠိတော်နိဿယ နိယသကမ္မကထာ၌လည်းကောင်း, **"ပဏ္ဍိတော"** စသည်တို့၏ အနက်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ– ပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာ၌လည်းကောင်း ပြခဲ့ပြီ။]

ဘိက္ခဝေ၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ သော ဘိက္ခု–ကို၊ သဂ်ဟေတဗ္ဗော–ချစ်ဖွယ်သော စကားဖြင့် သိမ်းသွင်းထိုက်၏၊ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗော – အဖန်ဖန် သိမ်းသွင်းခြင်းဖြင့် ချီးမြှောက်ထိုက်၏၊ ဥပလာပေတဗ္ဗော–နေခြင်း၏ အနီးဌာ ပြောဆိုစေထိုက်၏၊ (**"နေရတာဃေါ့"**ဟု ဝန်ခံစေထိုက်၏၊) [ဝန်ခံလောက်အောင် ပြောပါ–ဟူလို၊] **တစ်နည်း၊** သဂ်ဟေတဗ္ဗော–ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် သိမ်းသွင်းထိုက်၏၊ အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗော– ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ထိုက်၏၊ [ဤ ကျောင်းတိုက်၌ ပစ္စည်းလေးပါး မျှတကြောင်းကို လျှောက်ပါ၊ တကယ် နေသော အခါ၌လည်း ပစ္စည်းလေးပါးဖြင့် ချီးမြှောက်ပါ–ဟူလို၊] ဥပလာပေတဗ္ဗော–ချစ်ဖွယ်သောစကားဖြင့် ပြောဆိုထိုက်၏၊ [ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊] စုဏ္ဏေန– ဆပ်ပြာမှုန့်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မတ္တိကာယ– မြေညက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒန္တကဋ္ဌေန – ဒန်ပူဖြင့်လည်းကောင်း၊ မုခေါဒကေန – မျက်နှာသစ်ရေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော– ပြုစုလုပ်ကျွေးထိုက်၏၊ [ကာရိတ်ပစ္စည်း အနက်မရှိ၊] နော စေ သဂ်ဏှေယျုံ–ကုန်အုံ့၊ ပေ၊ (တေသံ–ထို ရဟန်းတို့၏၊) အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။

"ဣဒ ၊ပေ၊ ပရိယာပုဏိတ္မာ အာဂစ္ဆာ"တိ [ပုဒ်စဉ် **၁၅၅**–၌ ရေးခဲ့ပြီ၊] ဒေဝ – ဤသို့ စေလွှတ်ခြင်းဖြင့်၊ တံ – ထို ပါတိမောက်ကို သင်ယူခြင်းကို၊

(သင်ယူခွင့်ကို၊) စေ လဘေထ– အကယ်၍ ရအုံ့၊ [ရှေး နိဿယခ္ခ **"တံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသက်–ထိ ပါတိမောက်ကို ပြစိမ့်သူကို"**ဟု ပေး၏၊] ဣစ္စေတံ– ဤသို့ ရခြင်းသည်၊ ကုသလံ– ကောင်း၏၊ နော စေ လဘေထ– အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဘိက္ခဝေ၊ သဗ္ဗေဟေव – အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ – တို့သည်၊ (ဂန္တွေဟေ ခ္ခ စပ်၊) ယတ္ထ – အကြင် ကျောင်းတိုက်ခ္ခ၊ ဥပေါသထံ ဝါ– ပေ၊ ဇာနန္တိ၊ သော အာဝါသော– သို့၊ ဂန္တွေဟေ– လဆွဲတိုင်း သွားထိုက်၏၊ [ဥပုသ်နေ့တိုင်း ဥပုသ်ပြုရန် သွားရမည်–ဟူလို။]

ဝဿံဝါသဝတ္ထု ခ္ခ **"ဝဿံ – မိုးလပတ်လုံး၊ ဝဿန္တိ – နေကြကုန်၏၊ တစ်နည်း၊ ဝဿံဝသန္တိ– ဝါဆိုကြကုန်၏၊ သတ္တာဟကာလိကံ– ခုနစ်ရက် ကာလရှိအောင်၊ (ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင်၊) ပါဟေတဗ္ဗော"**ဟု ပေးပါ။

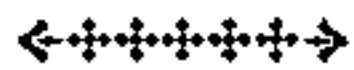

၈၇–ပါရိသုဒ္ဓိဒါနကထာ

၁၆၄။ အထ ၊ပေ၊ အာမန္တေသိ (ကိ?)၊ **"ဘိက္ခဝေ၊ သန္ဓိပတ်ထ– စည်းဝေးကြကုန်လော့၊ သံဃော ဥပေါသထံ၊ ကရိဿတိ– လိမ့်မည်၊"** ဣတိ– ပြီ၊ ပေ၊ **"ဘန္တေ – မြတ်စွာဘုရား၊ ဂိလာနော– ဂိလာနဖြစ်သော၊ (မကျန်းမမာ နေသော၊) ဘိက္ခု၊ အတ္ထိ–ပါ၏၊ သော– ထို ဂိလာနုရဟန်းသည်၊ အနာဂတော (နု+အာဂတော)– မလာနိုင်ပါ၊"** ဣတိ– ပြီ၊ ပေ၊ ဂိလာနေန၊ ဘိက္ခုနာ– သည်၊ ပါရိသုဒ္ဓိं– ပါရိသုဒ္ဓိကို၊ ဒါတုံ ၊ပေ၊ **"ပါရိသုဒ္ဓိं– ကို၊ ဒမ္မိ– ပေးပါ၏၊ မေ– ၏၊ ပါရိသုဒ္ဓိं– ကို၊ ဟရ– သံဃာ့အထံသို့ ဆောင်ပါလော၊ မေ– ၏၊ ပါရိသုဒ္ဓိं– ကို၊ အာရောစေဟိ– သံဃာအား လျှောက်ပါလော၊"** ဣတိ (ဝစနီယော အဿ)၊ (ဣတိ–သို့၊) ကာယေန ဝိညာပေတိ ၊ပေ၊ [မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၆၅ ခ္ခ အနက် ရေးခဲ့ပြီ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ– သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဒိန္နာ– ပေးအပ်ပြီးသည်၊ (ပေးအပ်ရာ ရောက်သည်၊) ဟောတိ ၊ပေ။

ဧဝံ – သို့၊ ဧတံ – ဤ ပါရိသုဒ္ဓိ ပေးခြင်းကို၊ စေ လဘေထ ၊ပေ၊ ဂိလာနော၊ သော ဘိက္ခု–ကို၊ မဇ္ဈေန ဝါ–ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌေန ဝါ–ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သံဃမဇ္ဈေ–ခ္ခ၊ ဝါ–သို့၊ အာနေတွာ–ဆောင်ယူ၍၊

(သံဃေန)၊ ဥပေါသထော–ကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ–ဂိလာနကို ပြုစုလုပ်ကျွေးကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ ဧဝံ–ဤ အကြံသည်၊ စေ ဟောတိ–အုံ့၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း?၊) **"မယံ၊ ဂိလာနံ–ကို၊ ဌာနာ–တည်ရာ အရပ်မှ၊ သစေ စာဝေသာမ– အကယ်၍ ရွှေ့စေကုန်အုံ့၊ (ရွှေ့ပြောင်းကုန်အုံ့၊ ဧဝံ သန္တေသု၊) အာဗာဓော ဝါ–အနာရောဂါသည်သော်လည်း၊ အဘိဝုဋိသတိ–တိုးလိမ့်မည်၊ ကာလံ ကိရိယာ ဝါ– သေခြင်းကို ပြုရခြင်းသည်သော်လည်း၊ ဘဝိဿတိ–လိမ့်မည်၊"** ဣတိ (သစေ ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)၊ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနော၊ ဘိက္ခု– ကို၊ ဌာနာ– မှ၊ နံ စာဝေတဗ္ဗော– မရွှေ့စေထိုက်၊ (မရွှေ့ပြောင်းထိုက်၊) သံဃေန–သည်၊ တတ္ထ–ထို ဂိလာနရှိရာ အရပ်သို့၊ ဂန္တွာ–၍၊ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော ၊ပေ။

ပါရိသုဒ္ဓိဝိဟာရကော–ပါရိသုဒ္ဓိကို ဆောင်သော ရဟန်းသည်၊ ပါရိသုဒ္ဓိယာ–ကို၊ ဒိန္နာယ– ပေးအပ်ပြီးသော်၊ တတ္ထေဝ– ထို (ပေးရာ) အရပ်၌ပင်၊ စေ ပဏ္ဍိတော– အကယ်၍ အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားအုံ့၊ (ဧဝံသတိ)၊ အညသ–အခြား ရဟန်းအား၊ ပါရိသုဒ္ဓိ ဒါတဗ္ဗာ၊ ဤမှ နောက်၌ **"စေ ဝိဇ္ဇမတိ–အကယ်၍ လူထွက်အုံ့၊ ကာလံ–သေခြင်းကို၊ ဃော ကရောတိ–အုံ့၊ သာမဏေရော–သာမဏေဟူ၍၊ စေ ပဋိဇာနာတိ–အကယ်၍ ဝန်ခံအုံ့၊"** ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ သိက္ခံ– ကို၊ ပစ္စက္ခာတက–ပယ်စွန့်သူ၊ အန္တိမဝတ္ထုံ– အဆုံးဖြစ်သော ဝတ္ထုဟူသော ပါရာဇိကအာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္နက– ရောက်သူ၊ ဥမ္မတ္တက–ရူးသူ၊ ခိတ္တစိတ္တ–ဘီလူးသည် ပစ်လွတ်အပ်သော စိတ်ရှိသူ၊ ဝါ–ဘီလူး လှန့်သဖြင့် ပြန့်လွင့်သော စိတ်ရှိသူ၊ ဝေဒနာဋ္ဋ– ဒုက္ခဝေဒနာ လွန်စွာ နှိပ်စက်အပ်သူ၊ ဥက္ခိတ္တက စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို မဟာခန္ဓကဋ္ဌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ပါရိသုဒ္ဓိဟာရကော ၊ပေ၊ အန္တရာမဂ္ဂေ– (သံဃာ့ အထံသို့ မရောက်မီ) ခရီးအကြား၌၊ စေ ပဏ္ဍိတော (ဧဝံသတိ)၊ ပါရိသုဒ္ဓိ – သည်၊ ဝါ – ကို၊ အနာဟဋာ – မဆောင်ယူအပ်သည်၊ (ဆောင်ယူအပ်ရာ မရောက်သည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ သံဃပတ္တော–သံဃာသို့ ရောက်ပြီးသည်၊ (သံဃာ့အထံသို့ ရောက်ပြီးသည်၊ ဟုတ္တာ၊) စေ ပဏ္ဍိတော ၊ပေ၊ အာဟဋာ – ဆောင်ယူအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ သံဃပတ္တော– သည်၊ (ဟုတ္တာ– ၍၊ ဝါ– ဖြစ်မှ၊) သုတ္တော – အိပ်ပျော်သည်၊ (ဟုတ္တာ – ၍၊ ဝါ – ကြောင့်၊) စေ နံ အာရောစေတိ – အကယ်၍ မလျှောက်အုံ့၊ ပမတ္တော – မေ့လျော့သည်၊ ပေ။

သမာပန္နော–သမာပတ် ဝင်စားနေသည်၊ (ဟုတ္တာ) စေ နံ အာရောစေတိ၊ (ဧဝံသတိ) ပါရိသုဒ္ဓိ အာဟဋ္ဌာ ဟောတိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိဟာရကသ–၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ) ၊ပေ၊ သဗ္ဗိစ္ဆ– သညာနှင့်တကွ စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍၊ စေ နံ အာရောစေတိ ၊ပေ၊ ဒုက္ကဋသ။

၈၈–ဆန္ဒဒါနကထာ

၁၆၅။ ဆန္ဒံ – ဆန္ဒကို၊ ဒါတုံ ၊ပေ၊ ဆန္ဒေ – ကို၊ ဒိန္နေ – ပေးအပ်ပြီးသော်၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ – ကို၊ ဒေန္တေန – ပေးသော ရဟန်းသည်၊ ဆန္ဒမ္ပိ – ကိုလည်း၊ ဒါတုံ အနုဇာနာမိ၊ သံဃဿ – ၏၊ ကရဏီယံ – ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့သည်၊ သန္တိ – ရှိကုန်၏၊ ဤမျှသာ ထူး၏။ [ပါဠိယံ **"သန္တိ သံဃဿ ကရဏီယာနိ"** တိ ဝတ္တမေ **"ဝစနဝိပလ္လာသေန ကရဏီယ"** န္တိ ဝုတ္တံ၊ – ဝိမတိ။]

၈၉–ဥတကာဒိဂ္ဂဟဏကထာ

၁၆၆။ အညတရံ၊ ဘိက္ခုံ – ကို၊ ဥပေါသထေ – ဥပုသ်နေ့ဖြစ်သော၊ တဒဟု – ထို နေ့၌၊ ဥတကာ – ဆွေမျိုးတို့သည်၊ ဂဏ္ဍိသု – ဖမ်းယူကြကုန်ပြီ၊ ၊ပေ၊ ဂဏှန္တိ၊ တေ ဥတကာ – တို့သည်၊ ဝါ – တို့ကို၊ ဘိက္ခုဟိ – တို့က၊ ဧဝံ – သို့၊ ဝစနီယာ – ပြောဆိုထိုက်ကုန်သည်၊ အသု – ဖြစ်ကုန်၏။ (ကိံ– အဘယ်သို့ ပြောဆိုထိုက်ကုန်သနည်း?၊) **"အာယသ္မန္တော – ဒါယကာတို့၊ ဣဃ– တိုက်တွန်းပါ၏၊ ယာဝ– လောက်၊ အယံ ဘိက္ခု ဥပေါသထံ၊ ကရောတိ – ပြုနေ၏၊ (တာဝ – ထို ဥပုသ်ပြုနေသေးသမျှ၊) တုမှေ၊ ဣမံ ဘိက္ခုံ – ကို၊ မုဟုတ္တံ – တစ်မုဟုတ်မျှ၊ မုဗ္ဗထ – လွတ်ကြပါကုန်၊"** ဣတိ – ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ ဧवं – သို့၊ ဘော – ဤ ပြောဆိုခြင်းကို၊ **တစ်နည်း၊** ဧवं – ပြောသို့ ပြောဆိုခြင်းဖြင့်၊ ဘော – ဤ ရဟန်း၏ ဥပုသ်ပြုခွင့်ကို၊ စေ လဘေထ– အုံ့၊ ပေ၊ **"ယာဝ– လောက်၊ အယံ ဘိက္ခု၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ– ကို၊**

ဒေတိ – ပေးနေ၏၊ (တာဝ – လောက်၊) တုမှေ မုဟုတ္တံ၊ ဧကမန္တံ – ၌၊ ယောထ – ဖြစ်ကြပါကုန်၊ (နေကြပါကုန်၊)" ၊ပေ၊ ယာဝ– လောက်၊ သံဃော ဥပေါသထံ က ရောတိ၊ (တာဝ) တုမှေ၊ ဣမံ ဘိက္ခုံ – ကို၊ နိသိမံ–သိမ့် အပြင်ဘက်သို့၊ နေထ – ဆောင်ကြပါကုန်၊ [ရှေးခေတ်က များသောအားဖြင့် ကျောင်းတိုက်ကြီး တစ်ခုလုံးကို မဟာသိမ် သမုတ်ထားလေ့ ရှိကြ၏၊ ထို ရဟန်းသည် သံဃာ၏ ဟတ္ထပါသ်မှ လွတ်လျက် သိမ်ထဲ၌ရှိနေလျှင် ဝဂ္ဂဖြစ်၍ ကံပျက်မည် စိုးသောကြောင့် **"နိသမ်မ နေထ"** ဟု ပြောရသည်၊ နောက်၌ **"ရာဇာနော – မင်းတို့သည်၊ စောရာ – ခိုးပြ, သူပုန်တို့သည်၊ ဓုတ္တာ – သေသောက်ကြူးတို့သည်၊ ဘိက္ခုပစ္စတ္ထိကာ–ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသော ရန်သူရဟန်းတို့သည်"**ဟု ပေးပါ။] ပေ။

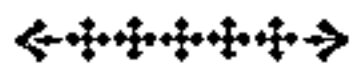

၉၀–ဥမ္မတ္တကသမ္မုတိ

၁၆၇။ အထ ခေါ ၊ပေ၊ **"ဘန္တေ၊ ဂဠှေါ နာမ – ဂဠှ မည်သော၊ ဥမ္မတ္တကော– သော၊ ဘိက္ခု၊ အတ္ထိ – ပါ၏၊ သော– ထို ဂဠှ ရဟန်းသည်၊ အနာဂတော– ပါ၊"** ဣတိ– ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဒွေ– နှစ်မျိုးကုန်သော၊ ဥမ္မတ္တကာ– တို့သည်၊ (သန္တိ) ဘိက္ခဝေ၊ ဥမ္မတ္တကော – သော၊ (ယော) ဘိက္ခု – သည်၊ (ဥပေါသထံ– ကို၊ သရတိပိ– ရံခါလည်း အမှတ်ရ၏၊ နပိ သရတိ– ရံခါ လည်း အမှတ်မရ၊ သံဃကမ္မံ– (ဥပုသ်မှ ကြွင်းသော) သံဃာ့ကံကို၊ သရတိပိ– ၏၊ နပိ သရတိ– မရ၊ (သော ဘိက္ခု) အတ္ထိ၊ **[ပထမ]**၊ (ယော ဘိက္ခု)၊ နေဝ သရတိ– လုံးဝ အမှတ်မရ၊ (သော ဘိက္ခု) အတ္ထိ၊ **[ဒုတိယ]**၊ (ယော ဘိက္ခု)၊ ဥပေါသထံ– သို့၊ (ဥပုသ်ပြုရာ အရပ်သို့၊) အာဂစ္ဆတိပိ– ရံခါလည်း လာ၏၊ နပိ အာဂစ္ဆတိ– ရံခါလည်း မလာ၊ သံဃကမ္မံ– သို့၊ အာဂစ္ဆတိပိ– ၏၊ နပိ အာဂစ္ဆတိ– မလာ၊ (သော ဘိက္ခု အတ္ထိ၊) **[တတိယ]**၊ (ယော ဘိက္ခု)၊ နေဝ အာဂစ္ဆတိ– လုံးဝ မလာ၊ (သော ဘိက္ခု) အတ္ထိ၊ **[စတုတ္ထ]**၊ ဤ၌ ဒွေ သရပ်ကို တတြ ဘိက္ခဝေ စသော နောက်ဝါကျကို ထောက်၍ ပထမနှင့် တတိယကို တစ်ယောက် ယူပါ၊ ဒုတိယနှင့် စတုတ္ထကို တစ်ယောက် ယူပါ။]

ဘိက္ခဝေ၊ တတြ – ထို နှစ်ယောက်တို့တွင်၊ ယွာယံ (ယော + အယံ) ဥမ္မတ္တကော– အကြင် ရူးသော ရဟန်းသည်၊ ဥပေါသထံ သရတိပိ ၊ပေ၊ နပိ·အာဂစ္ဆတိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝရူပဿ– သော၊ ဥမ္မတ္တကဿ– အား၊ ဥမ္မတ္တက သမ္မုတိ– ဥမ္မတ္တကသမ္မုတိကို၊ ဒါတုံ ၊ပေ၊ **(ကမ္မဝါစာ၌)** ဂဏ္ဍေ၊ ဘိက္ခု– သည်၊ ဥမ္မတ္တကော– သည်၊ (ဟုတ္တာ) သရတိပိ ၊ပေ၊ သံဃဿ၊ (ကမ်ံ– ဥမ္မတ္တကသမ္မုတိဒါန ကံသည်၊)_ ပေ၊ ဂဏ္ဍေ ဘိက္ခု၊ ဥပေါသထံ– ကို၊ သရေယ္ယ ဝါ– အမှတ်ရသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ နှ ဝါ သရေယ္ယ– အမှတ် မရှိသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ပေ၊ ဥပေါသထံ– သို့၊ အာဂစ္ဆေယ္ယ ဝါ– လာသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ နှ ဝါ အာဂစ္ဆေယ္ယ– မလာသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ပေ၊ သံဃော၊ ဂဏ္ဍေန– ဂဏ္ဍ ရဟန်းနှင့်၊ သဟ ဝါ– အတူသော်လည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဍေန– နှင့်၊ ဝိနာ ဝါ– ကင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ဥပေါသထံ၊ ကရေယ္ယ– ရာပါ၏၊ ပေ။

၉၁–သံဃပေါသထာဒိပွဘေဒ

၁၆၈။ [ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်၊] **"မယာ– တို့သည်လည်း၊ စတ္တာရော၊ ဧနာ– ရဟန်းတို့သည်၊ အမှာ– ကုန်၏၊** [**"အမှ"** ပုဒ်ရင်း, ဝါစာသိလိ၌ အကျိုးငှာ ဒီဃ ပြုထားသည်၊] **ကထံ–လျှင်၊ အမှေဟိ–တို့သည်၊ ဥပေါသထော– ကို၊ ကာတမ္ဘော နု ခေါ– ပြုထိုက်ပါသနည်း?၊"** ပေ၊ စတုန်း– လေးပါးသော ရဟန်းတို့အား၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ အနုဇာနာမိ ၊ပေ၊ တိဏ္ဏံ– တို့အား၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ– ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကို၊ ပေ၊ **(ဥတ်၌)** အာယသ္မန္တာ– တို့သည်၊ မေ – ၏၊ (ဝစနံ – ကို၊) သုဏာန္တု – နားစိုက်ကြပါကုန်၊ အဇ္ဇ – ယနေ့၊ ပန္နရသော– တစ်ဆယ့်ငါးရက်မြောက် ဖြစ်သော၊ ဥပေါသထော– ဥပုသ်နေ့ပါ တည်း၊ အာယသ္မန္တာနံ– တို့၏၊ (ကမ်ံ– ပါရိသုဒ္ဓိဥပုသ်ကံသည်၊) ပတ္တကလ္လံ ယဒိ (သိယာ)၊ (ဧဝံ သတိ) မယံ၊ အညမညံ– အချင်းချင်း၊ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ– ကို၊ ကရေယျာမ– ပြုကုန်ရာပါ၏၊ (ပြုချိန်တန်ပါပြီ၊) ပေ၊ အာဝုသော– တို့၊ အဟံ–သည်၊ ပရိသုဒ္ဓေါ–အာပတ်မှ စင်ကြယ်ပါ၏၊ မံ–ကို၊ ပရိသုဒ္ဓေါတိ– အာပတ်မှ စင်ကြယ်သူဟူ၍၊ ဓာရေထ– စိတ်၌ ဆောင်ကြပါကုန်၊ (မှတ်ကြ ပါကုန်၊) ပေ။

ဧကော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ ၊ပေ၊ တေန ဘိက္ခုနာ (နိသိဒိတဗ္ဗံ ဒ္ဋ္ဌ စပ်၊) ယတ္ထ–အကြင် အရပ်၌၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာယ ဝါ–ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၌ သော်လည်းကောင်း၊ (ဇရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊) မဏ္ဍပေ ဝါ–မဏ္ဍပ်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေ ဝါ – သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌သော်လည်း ကောင်း၊ [**"ယတ္ထ"**ကို သရုပ်ဖော်တော်မူ၏၊] သော ဒေသော– ထို အရပ်ကို၊ [သမ္မဒ္ဓိတ္တာ–တံမြက်လှည်း၍၊ သော ဒေသော သမ္မဒ္ဓိတ္တာတိ တံ ဒေသံ သမ္မဒ္ဓိတ္တာ ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တံ၊–အဋ္ဌကထာ၊] ပေ၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ– ထိုင်နေရာ၏၊ (ထိုင်နေရ မည်၊) အညေ ဘိက္ခူ သစေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ (ဧဝံ သန္တေသု၊) တေဟိ–ထို ရဟန်း တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော၊ နော စေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ **"အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော"**တိ–ဟူ၍၊ (ယနေ့ ငါ၏ ဥပုသ်နေ့ဟူ၍၊) အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော– အဓိဋ္ဌာန်ထိုက်၏၊ [နောက်၌ **"တတြ–ထို လေးမျိုးသော ဥပုသ်ကံတို့တွင်"**ဟု ပေးပါ၊] ပေ။

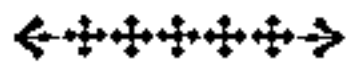

၉၂–အာပတ္တိပဋိကမ္မဝိဓိ

၁၆၉။ အညတရော ဘိက္ခု ၊ပေ၊ အာပတ္တိ–သို့၊ အာပန္နော–ရောက်သည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ **"သာပတ္တိကေန– အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ ဥပေါသထော–ကို၊ နှ ကာတဗ္ဗော–ထိုက်၊"** ဣတိ– သို့၊ ဘဂဝတာ– သည်၊ ပညတ္တံ၊ [အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာမှာ ရှု၊] ပေ၊ အာဝုသော အဟံ၊ ဣတ္ထန္နာမံ– ဤ အမည်ရှိသော၊ အာပတ္တိ–သို့၊ အာပန္နော–ရောက်ပါပြီ၊ တံ–ထို အာပတ်ကို၊ ပဋိဒေသေမိ– ဒေသနာပြောပါ၏၊ ပေ၊ တေန– သည်၊ **"ပဿသိ– ရှု၏လော?၊ (အပြစ်ဟု ရှု၏လော?၊)"** ဣတိ– သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗော– ပြောထိုက်၏၊ (မေးထိုက်၏၊) **"အာမ– မှန်ပါ၊ ပဿာမိ– ပါ၏၊"** ဣတိ– ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ (လျှောက်ထိုက်၏၊) **"အာယတိं– နောင်အခါ၌၊ သံဝရေယျာသိ– စောင့်စည်းလော?၊"** ဣတိ– ဤသို့ ပြောထိုက်၏၊ [ဤကား ရှေးခေတ် ဒေသနာပြောနည်း ဖြစ်၏၊ ယခုခေတ် ပြောနည်းကို အဋ္ဌကထာမှာ ရှု၊] (နောက်၌) **"အာပတ္တိယာ–၌၊ ဝေမတိကော– ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ ၊ပေ၊ နိဗ္ဗေမတိကော– ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်းရှိသူ မဟုတ်သည်၊ ဘဝိဿာမိ – အုံ၊ တဒါ – ၌၊ ပဋိကရိဿာမိ – ကုစားပါမည်၊"** ဣတိ (ဝစနီယော အဿ) ဣတိ – သို့၊ [**"ဣတိ"**တစ်လုံး အကျော်ကြံပါ၊] ဝတ္တာ–ပြော၍၊ ဥပေါသထော၊ ကာတဗ္ဗော၊ ပေ။

တပ္ပစ္ဆယာ–ထိ ဝေမတိကဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဥပေါသထသည်– ၏၊ အန္ဓရာယော – အန္ဓရာယ်ကို၊ နု တွေ ကာတဗ္ဗော – မပြုထိုက်သည်သာ၊ ၊ပေ၊ သဘာဂံ – ဝတ္ထုအားဖြင့် တူသောအဖို့ ရှိသော၊ (သဘောတူသော၊) အာပတ္တိं၊ ဒေသေန္တိ – ဒေသနာ ပြောကုန်၏၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ – ခံယူကြကုန်၏၊ ပေ။

၉၃–အာပတ္တိအာဝိကရဏဝိဓိ

၁၇၀။ ပါတိမောက္ခေ– ကို၊ ဥဒ္ဒိသမာနေ– ရွတ်ပြအပ်စဉ်၊ အာပတ္တိं၊ သရတိ– အမှတ်ရ၏၊ ပေ၊ သာမန္တော– အနီးဌာ ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု ဧဝမသ ဝစနီယော (ကိုး) ၊ပေ၊ ဣတောဝါ– ဤနေရာမှ၊ ဝုဋ္ဌဟိတ္တာ– ထပြီးလတ်သော်၊ ၊ပေ၊ တပ္ပစ္ဆယာ– ထို အာပတ်ကို အမှတ်ရခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ၊ပေ။ .

၉၄–သဘာဂါပတ္တိပဋိကမ္မဝိဓိ

၁၇၁။ သဗ္ဗော သံဃော သဘာဂံ အာပတ္တिं အာပန္နော ဟောတိ၊ [ကြွင်းပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ရှေးဌာ ပေးခဲ့ပြီ၊] **(ကမ္မဝါစာဌာ)** ယဒါ– ဌာ၊ အညံ– သော၊ သုဒ္ဓံ– သော၊ အနာပတ္တိကံ– အာပတ် မရှိသော၊ ဘိက္ခုံ– ကို၊ ပဿိဿတိ– တွေ့ရလိမ့်မည်၊ တဒါ၊ တဿ–၏၊ သန္တိကေ–ဌာ၊ တံ အာပတ္တिं၊ ပဋိကရိဿတိ– ကုစားရပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ (ဥပေတဗ္ဗော) ဣတိ ဝတ္တာ ၊ပေ၊ တပ္ပစ္ဆယာ– ထို သဘာဂအာပတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပေ၊ [သဘာဂါပတ္တိဝေမတိက ဝတ္ထုဌာ အနက်ထူး မရှိပါ။]

တဿာ အာပတ္တိယာ– ၏၊ နာမဂေါတ္တံ– အမည်, အနွယ်ကို၊ နု ဇာနာတိ၊ တတ္ထ ၊ပေ၊ သိက္ခာကာမော၊ [ပုဒ်စဉ် **၁၆၃**–ဌာ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ တမေနံ– ထို ရဟန်းသို့၊ ပေ၊ ဥပသက်မိတ္တာ ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိုး?)၊ **"အာဝုသော၊ ယော–**

အကြောင် ရဟန်းသည်၊ ဧဝဧဝ– ဤသို့ ဤသို့လည်း၊ ကရောတိ၊ သော– သည်၊ ကိုယ် နာမ–အဘယ် မည်သော၊ အာပတ္တိ–သို့၊ အာပဇ္ဇတိ–ရောက်ပါ သနည်း?၊" ဣတိ– ပြီ၊ ပေ၊ ပဋိကရောဟိ– လော့၊ ဣတိ– ပြီ၊ ပေ၊ "အာဝုသော၊ အဟံ ဧကကောဝ– တပည့်တော် တစ်ပါးတည်းသာ၊ ဣမံ အာပတ္တိ– သို့၊ အာပန္နော– သည်၊ နု– မဟုတ်ပါ၊ သဗ္ဗော အယံ သံဃော ၊ပေ၊ အာပန္နော– ပါ၏၊" ပေ၊ "ပရော– အခြား ရဟန်းသည်၊ အာပန္နော ဝါ– အာပတ်သို့ ရောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အနာပန္နော ဝါ–အာပတ်သို့ မရောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ တေ– ၏(အပေါ်၌)၊ ကိုယ်– ကို၊ ကရိသတိ– ပြုနိုင်လိမ့်မည်နည်း?၊ **အာဝုသော၊ ဣဃ– တိုက်တွန်းပါ၏၊ တွဲ၊ သကာယ– မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာပတ္တိယာ– မှ၊ ဝုဋ္ဌာဟိ– ထပါလော့၊"** ဣတိ– ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ တသ ဘိက္ခုနော– ၏၊ ဝစနေန– စကားဖြင့်၊ တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိတွာ ၊ပေ၊ **"ယော ၊ပေ၊ ကရောတိ– သော၊ ဣမံ နာမ အာပတ္တိ– သို့၊ အာပဇ္ဇတိ ကိရ– ရောက်သတဲ့၊"** ပေ၊ ပဋိကာတုံ၊ နု ဣစ္ဆိသု– အလိုမရှိကုန်၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခူ– တို့ကို၊ တေန ဘိက္ခုနာ– သည်၊ အကာမာ–အလိုမရှိသဖြင့်၊ (အလိုမရှိဘဲ၊) နု ဝစနီယာ–ကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော် မူပြီ၊ [အကာမာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ အနာပတ္တိပန္နရသကာဒိကထာ အဆုံးနား၌ ပြထားပြီ။]

ဒုတိယော–သော၊ ဏာဒနာဝဏ္ဏာ ဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီ။

၉၅–အနာပတ္တိပန္နရသက

· **၁၇၂။** တေန ၊ပေ၊ သမ္မဟုလာ၊ စတ္တာရော ဝါ– လေးပါးသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အတိရေကာ ဝါ– လေးပါးထက် ပိုလွန်သည်သော်လည်း ဖြစ် ကုန်သော၊ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ သန္ဓိပတိ်သု၊ တေ– ထို အာဝါသိကရဟန်း တို့သည်၊ နု ဏာနိ်သု– မသိကြကုန်၊ (ကိ?)၊ **"အညေ– ကုန်သော၊ အနာဂတာ– မလာကုန်သေးသော၊ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ၊ အတ္ထိ– ရှိကုန်သေး၏၊"** ဣတိ– ဤသို့ မသိကြကုန်၊ တေ– တို့သည်၊ ဓမ္မသညိနော– ဓမ္မဟု အမှတ်ရှိကုန် သည်၊ ဝိနယသညိနော– ဝိနယဟု အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ ဝဂ္ဂါ– ဝဂ်တို့သည်၊ (တစ်ခုစီ တစ်ခုစီတို့သည်၊ သမာနာ– ကုန်လျက်၊) သမဂ္ဂသညိနော– သမဂ္ဂဟု

အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)၊ ဥပေါသထံ၊ အက်သု– ပြုကုန်ပြီ၊ ပါတိမောက္ခံ၊ ဥဒ္ဒိသိ'သု–ရွတ်ပြကုန်ပြီ၊ တေဟိ–တို့သည်၊ ပါတိမောက္ခေ–ကို၊ ဥဒ္ဒိသမာနေ–ရွတ်ပြအပ်သော်၊ (ရွတ်ပြအပ်စဉ်၊) အထ– ရွတ်ပြအပ်ရာ ထိုအခါ၌၊ အညေ–အခြားကုန်သော၊ **တစ်နည်း၊** အထညေ– ထိုမှတစ်ပါးကုန်သော၊ ဗဟုတရာ–သာ၍ များကုန်သော၊ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ။ အာဂစ္ဆိ'သု–လာကြကုန်ပြီ၊ ပေ။

(၁) ဣဓ ၊ပေ၊ ဥဒ္ဒိသန္တိ၊ တေဟိ ၊ပေ၊ ဥဒ္ဒိသမာနေ ၊ပေ၊ ဗဟုတရာ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ။ အာဂစ္ဆန္တိ– ကုန်၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ–ထို ရွတ်ပြနှင့်သော ရဟန်းတို့သည်၊ ပုန ပါတိမောက္ခံ၊ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ– ရွတ်ပြထိုက်၏၊ (ရွတ်ပြရမည်၊) ဥဒ္ဒေသကာနံ– ပါတိမောက်ကို ရွတ်ပြနှင့်သော ရဟန်းတို့၏၊ အနာပတ္တိ (ဟောတိ)။ [ဝဂ္ဂကံ ဖြစ်သော်လည်း သမဂ္ဂသညီဖြင့် ပြုသောကြောင့် အာပတ်ကား မသင့်ပါ၊ ထပ်၍ ရွတ်ပြရမည်–ဟူလို။]

(၂) ဣဓ ၊ပေ၊ သမသမာ–တူမျှသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော၊(အရေအတွက်တူကုန်သော၊) ပေ၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ– ရွတ်ပြအပ်ပြီးသော ပါတိမောက်ကို၊ သုဥဒ္ဒိဋ္ဌံ– ကောင်းစွာ ရွတ်ပြအပ်ပြီ၊ အဝသေသံ– ကြွင်းသော ပါတိမောက်ကို၊ သောတဗ္ဗံ–နားထောင်ထိုက်၏၊ ဥဒ္ဒေသကာနံ အနာပတ္တိ။

(၃) ဣဓ ၊ပေ၊ ထောကတရာ– သာ၍ နည်းကုန်သော၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ။ [ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။]

(၄) ပါတိမောက္ခေ–ကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေ– ရွတ်ပြအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်၊ ဗဟုတရာ ၊ပေ။

(၅) သမသမာ ၊ပေ၊ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေသံ–ထို ပါတိမောက်ကို ရွတ်ပြနှင့်သော ရဟန်းတို့၏၊ သန္တိကေ–အထံ၌၊ ပါရိသုဒ္ဓိ–ပါရိသုဒ္ဓိကို၊ အာရောစေတဗ္ဗာ–ပြောထိုက်၏၊ ပေ။

(၆) ထောကတရာ ၊ပေ၊ အာရောစေတဗ္ဗာ။

(၇–၈–၉) ပါတိမောက္ခေ–ကို၊ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေ–သော်၊ ပရိသာယ–ပရိသတ်သည်၊ အဝုဋ္ဌိတာယ– မထသေးမီ၊ [အဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယာတိ ပဝါရေတွာ

အညမည့် ကထေန္တိယာ၊–ဝဇိရ၊] ပေ။

စတုတ္ထတိက်ဒ္ဒ (၁၀–၁၁–၁၂) ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေ၊ ဧကစ္စာယ–အချို့သော၊ ပရိသာယ–သည်၊ ဝုဋ္ဌိတာယ–ထပြီးလတ်သော်၊ ပေ၊ [ဧကစ္စာယ ဝုဋ္ဌိတာယာတိ ဧကစ္စေသု ယထာ နိသိန္နေသု၊ ဧကစ္စေသု သကသကဋ္ဌာနံ ဂတေသု၊– ဝဇိရဋ္ဌိ။]

(၁၃–၁၄–၁၅) ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေ၊ သဗ္ဗာယ – အလုံးစုံသော၊ ပရိသာယ–သည်၊ ဝုဋ္ဌိတာယ–သော်၊ ပေ။

အနာပတ္တိပန္နရသက်–သည်၊ နိဋ္ဌိတ်–ပြီ။

ဝါရ အရေအတွက်။ ။ **"တေန ခေါ ပန ၊ပေ၊ အာရောစေသုံ"**ဟူသော ပါဠိတော် အစဉ်သည် ဝတ္ထုကြောင်းဟု ခေါ်အပ်သော နိဒါန်းတည်း၊ ထို နိဒါန်းကို နောက်လာမည့် သိမောက္ခန်ကပေယျာလဋ္ဌ **"သုဒ္ဓိကနည်း"**ဟု ရှေးနိသယဝယ် သုံးစွဲထား၏၊ **"ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ"**စသော ပါဠိတော်အစဉ်ကား သိက္ခာပုဒ်တော်တည်း၊ ထို ပါဠိတော်အစဉ်ဌ (၁) ဥဒ္ဒိသမာန (၂) ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တ (၃) အဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ (၄) ဧကစ္စာယ ဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ (၅) သဗ္ဗာယ ဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ၊– ဤသို့ တိက ငါးခုရှိ၏။

ပန္နရသက ဖြစ်ပုံ။ ။ တိက တစ်ခု တစ်ခုဌလည်း (၁) ဗဟုတရ (၂) သမသမ (၃) ထောကတရအားဖြင့် ဝါရ သုံးပါးရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် တိက ငါးခုကို ဝါရ သုံးပါးဖြင့် မြှောက်လျှင် (၃ x ၅ = ၁၅) ဝါရပေါင်း **"ပန္နရသက"** ဖြစ်၏၊ နောက်နောက် ပန္နရသကတို့ဌလည်း ဤနည်းအတိုင်း သိပါ။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ။ ။ ဤ ပန္နရသကဌ လာသော အဓိဗာယ်များကို အကျဉ်းချုံး၍ ခုဒ္ဒသိက္ခာ, ဥပေါသထနိဒ္ဒေသဌ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ပြထား၏၊ သို့သော် ထိုဌ **"ပရိသာယ အဝုဋ္ဌိတာယ"** တိကကို **"ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေ"**ဌ သွင်းယူထားသည်။

အာဂဠေယျုံ ယဒိ သမာ, ဥဒ္ဒိသန္တေ ထောကိကာ၊
ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ယံ သုဥဒ္ဒိဋ္ဌံ, သောတဗ္ဗ - မဝသေသကံ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေ သကလာ - ယေကစ္စာ - ယုဋ္ဌိတာယ ဝါ၊
ပါရိသုဒ္ဓိ ကရေယျေသံ, သန္တိကေ ဗဟုကာ ထ စေ၊
ကတ္တာ သဗ္ဗဝိကပ္ပေသု, ပုဗ္ဗကိစ္စံ ပုနဒ္ဒိသေ။

၉၆–ဝဂ္ဂါဝဂ္ဂသညိပန္နရသက

၁၇၃။ [ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်၊] တေ– ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဧာနန္တိ– သိကုန်၏၊ ပေ၊ ဝဂ္ဂါ– ဝဂ်တို့သည်၊ (တစ်ခုစီ တစ်ခုစီတို့သည်၊ သမာနာ–ကုန်လျက်၊) ဝဂ္ဂသညိနော (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ ဥဒ္ဒေသကာနံ– တို့၏၊ ဒုက္ကဋ္ဌသ–သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ)။

ဝဂ္ဂါဝဂ္ဂသညိပန္နရသက်– သည်၊ နိဋ္ဌိတ်– ပြီ။

၉၇–ဝေမတိကပန္နရသက

၁၇၄။ တေ – ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (ဥပေါသထံ ကရောန္တိ ၌ စပ်၊) **"အမှာကံ– တို့အား၊ ဥပေါသထော– သည်၊ ဝါ– ကို၊ ကာတုံ– ၎၊ ကပ္ပတိ နု ဓေါ – အပ်လေသလော၊ နု ကပ္ပတိ နု ဓေါ – မအပ်လေသလော?၊"** ဣတိ – သို့၊ ဝေမတိကာ – ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်း ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ ပေ။

ဝေမတိကပန္နရသက်– သည်၊ နိဋ္ဌိတ်– ပြီ။

၉၈–ကုက္ကုစ္စပကတပန္နရသက

၁၇၅။ တေ– တို့သည်၊ **"အမှာကံ ဥပေါသထော ကာတုံ၊ ကပ္ပတေဝ–အပ်သည်သာ၊ အမှာကံ– တို့အား၊ နု နု ကပ္ပတိ – မအပ်သည် မဟုတ်၊"** ဣတိ– သို့၊ ကုက္ကုစ္စပကတာ– ကုက္ကုစ္စသည် ပင်ကိုသဘောမှ ကင်းအောင် ပြုအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ ပေ။

ကုက္ကုစ္စပကတပန္နရသက်– သည်၊ နိဋ္ဌိတ်– ပြီ။

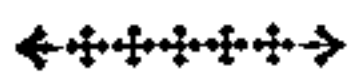

၉၉–ဘေဒပုရေက္ခာရပန္နရသက

၁၇၆။ တေ–တို့သည်၊ (ကရောန္တီ၌ စပ်၊) **"ဧတေ–ဤ ရဟန်းတို့သည်၊ (မရောက်လာသော ရဟန်းတို့သည်၊) နသဿန္တု– ပျက်စီးပစေကုန်၊ ဧတေ – တို့သည်၊ ဝိနသဿန္တု–အထူးသဖြင့် ပျက်စီးပစေကုန်၊ တေဟိ–ထို ရဟန်းတို့ဖြင့်၊ ကော အတ္ထော–အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း?၊"** ဣတိ–ဤသို့၊ ဘေဒပုရေက္ခာရာ–သံဃာ ကွဲပြားခြင်း၌ ရေးရှု ပြုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဥပေါသထံ ကရောန္တီ ၊ပေ၊ ဥဒ္ဒေသကာနံ၊ ထုလ္လစ္စယသ– သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ) ၊ပေ။

ဘေဒပုရေက္ခာရပန္နရသက်– သည်၊ နိဋ္ဌိတ်– ပြီ။

ပဋ္ဌိဝိသတိကာ–နှစ်ဆယ့်ငါး အရေအတွက်ရှိသော တိက်တို့သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ကုန်ပြီ။ [ပန္နရသက တစ်ခုတစ်ခု၌ ငါးတိက်စီ ရှိသောကြောင့် (၅ × ၅=၂၅) နှစ်ဆယ့်ငါးတိက် ဖြစ်သည်။]

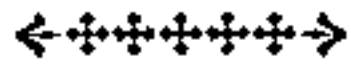

၁၀၀–သီမောက္ကန္တီကပေယျာလ

၁၇၇။ ဣဓ ၊ပေ၊ တေ နု ဧနန္တီ၊ (ကိံ?)၊ [ရှေး နိဿယ၌ **"ဧနန္တီ"** ဟု တွေ့ရ၏၊ **"နု"** သဒ္ဒါ ကျနေသည်၊] အညေ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ။ အန္တောသီမံ–သီမ၏အတွင်းသို့၊ [မဟာသီမ်ကို ဆိုသည်၊ ခဏ္ဍာသီမ်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါ၏၊] သြက္ကမန္တိ– သက်ရောက်ကုန်ဆဲ၊ (ဝင်လာကုန်ဆဲ၊) ဣတိ (နု ဧနန္တီ) ၊ပေ၊ အန္တောသီမံ– သို့၊ သြက္ကန္တာ– သက်ရောက်ကုန်ပြီ၊ (ဝင်လာကုန်ပြီ၊) ဣတိ (နု ဧနန္တီ) ၊ပေ၊ တေ– တို့သည်၊ အညေ အာဝါသိကေ၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ အန္တောသီမံ– သို့၊ သြက္ကမန္တေ– သက်ရောက်နေသည်တို့ကို၊ နု ပဿန္တိ–မမြင်ကြကုန်၊ ပေ၊ အန္တောသီမံ– သို့၊ သြက္ကန္တေ– သက်ရောက်ပြီးသည်တို့ကို၊

နံ ပဿန္တိ ၊ပေ၊ တေ – တို့သည်၊ နံ သုဏန္တိ – မကြားကြကုန်၊ (ကိုး?) အညေ အာဝါသိကာ၊ ဘိက္ခူ– တို့သည်၊ အန္တောသီမံ၊ သြက္ကမန္တိ– ကုန်ဆဲ၊ ဣတိ (နံ သုဏန္တိ) ပေ၊ အန္တောသီမံ၊ သြက္ကန္တာ–ကုန်ပြီ၊ ဣတိ (နံ သုဏန္တိ) ၊ပေ၊ [မဟာသီမ၏အတွင်းသို့ ဝင်လာဆဲ (ဝင်လာ၍ မပြီးသေးသည်)ကို ရည်ရွယ်၍ **"သြက္ကမန္တိ, သြက္ကမန္တေ"**ဟု ဆိုသည်၊ ဝင်လာပြီး ဖြစ်သော်လည်း သံဃာ့ ဟတ္ထပါသ်သို့ မရောက်သေးသည်ကို ရည်ရွယ်၍ **"သြက္ကန္တေ, သြက္ကန္တာ"**ဟု ဆိုသည်။]

အာဝါသိကေန– နှင့်၊ အာဝါသိကာ– တို့သည်၊ တိကနယတော– တိုက်နည်းအားဖြင့်၊ ဧကသတပဠသတ္တတိ – တစ်ရာခုနစ်ဆယ့်ငါး တိုက်သည်၊ (ဟောတိ) အာဝါသိကေန၊ အာဂန္တုကာ – တို့သည်၊ (တထာ – ထို့အတူတည်း၊) အာဂန္တုကေန အာဝါသိကာ (တထာ)၊

၁။ ဧကသတပဠသတ္တတိ။ ။ ဤ သီမောက္ကန္တိကပေယျာလ၌ (၁) တေ နံ ဟနန္တိ ၊ပေ၊ သြက္ကမန္တိတိ၊ (၂) တေ နံ ဟနန္တိ ၊ပေ၊ သြက္ကန္တာတိ၊ (၃) တေ နံ ပဿန္တိ ၊ပေ၊ သြက္ကမန္တေ၊ (၄) တေ နံ ပဿန္တိ ၊ပေ၊ သြက္ကန္တေ၊ (၅) တေ နံ သုဏန္တိ ၊ပေ၊ သြက္ကမန္တိတိ၊ (၆) တေ နံ သုဏန္တိ ၊ပေ၊ သြက္ကန္တာတိ၊ –ဤသို့ ခြောက်နည်း ရှိ၏၊ တစ်နည်း တစ်နည်း၌ ၂၅ တိုက်စီ ရနိုင်သောကြောင့် တိုက်ပေါင်း (၂၅ x ၆ = ၁၅၀) တစ်ရာ့ငါးဆယ် ဖြစ်၏၊ ဤ သီမောက္ကန္တိကနည်းနှင့် မရောမယှက် သက်သက်သော ရှေး၌ အနာပတ္တိပန္နရသက စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော ၂၅ တိုက်ကို ထည့်လျှင် တိုက်ပေါင်း **၁၇၅** (တစ်ရာခုနစ်ဆယ့်ငါး)တိုက် ဖြစ်သည်။

ပေယျာလ ဖော်ပုံ။ ။ ဤ သီမောက္ကန္တိကပေယျာလ၌ ပထမတစ်နည်းကို အနာပတ္တိပန္နရသကဌ လာသော ပထမဆုံးဝါရ၌ သွင်း၍ ပေယျာလ ဖော်ပုံကား **"ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ အတိရေကာ ဝါ၊ တေ နံ ဟနန္တိ၊ အညေ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ၊ အန္တောသီမံ သြက္ကမန္တိ"**တိ၊ တေ ဓမ္မသည်နော ဝိနယသည်နော ဝဂ္ဂါ သမဂ္ဂသည်နော ဥပေါသထံ ကရောန္တိ ၊ပေ၊ ဥဒ္ဒေသကာနံ အနာပတ္တိ၊ [အနာပတ္တိ ပန္နရသက, (၁) ဝါရကို ကြည့်ပါ။]

ဘေဒပုရေက္ခာရပန္နရသကဌ လာသော နောက်ဆုံး ဝါရ၌ သွင်း၍ ပေယျာလ ဖော်ပုံကား **"ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ အတိရေကာ ဝါ၊ တေ နံ ဟနန္တိ၊**

အာဂန္တုကေန အာဂန္တုကာ (တထာ)၊ ပေယျာလမုခေန-ပေယျာလကို အဦး ပဓာန ပြုသဖြင့်၊ သတ္တတိကသတာနိ - ခုနစ်ရာသော တိက်တို့သည်၊ ဟောန္တိ။

၁၇၈။ ဣဓ ၊ပေ၊ အာဝါသိကာနံ၊ ဘိက္ခူနံ - တို့၏၊ စာတုဒ္ဒသော-တစ်ဆယ့်လေးရက်မြောက် နေ့သည်၊ (ဟောတိ)၊ အာဂန္တုကာနံ- တို့၏၊ ပန္နရသော- တစ်ဆယ်ငါးရက်မြောက် နေ့သည်၊ (ဟောတိ)၊ အာဝါသိကာ-တို့သည်၊ ဗဟုတရာ သစေ ဟောန္တိ (ဧဝံ သန္တေသု)၊ အာဂန္တုကေဟိ- တို့သည်၊ အာဝါသိကာနံ- တို့၏ (အလိုသို့)၊ အနုဝတ္တိတဗ္ဗံ- လိုက်ရာ၏၊ သမသမာ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံ သန္တေသု)၊ အာဂန္တုကေဟိ အာဝါသိကာနံ အနုဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ အာဂန္တုကာ ဗဟုတရာ သစေ ဟောန္တိ၊ (ဧဝံ သန္တေသု) အာဝါသိကေဟိ အာဂန္တုကာနံ အနုဝတ္တိတဗ္ဗံ။

[ဒုတိယဝါရ လွယ်ပြီ။]

အညေ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ အန္တောသီမံ သြက္ကမန္တိ" ဝါ၊ တေ **"နသန္တေတေ, ဝိနသန္တေတေ၊ ကော တေဟိ အတ္ထော"** တိ ဘေဒပုရေက္ခာရာ ဥပေါသထံ ကရောန္တိ ၊ပေ၊ ဥဒ္ဒေသကာနံ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ၊ - ဤသို့ စသည်ဖြင့် ရှေး ဝါရတို့၌ ပြအပ်သော **"တေ ဇာနန္တိ အတ္ထညေ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ အနာဂတာတိ"** စသော အာကာရဝါကျ နေရာ၌ **" တေ နု ဇာနန္တိ ၊ပေ၊ သြက္ကမန္တိ"** တိ-ဟူသော အာကာရဝါကျကို သွင်းလျှင် ၂၅ တိက် ဖြစ်၏၊ ကြွင်းနည်းတို့၌ နည်းမှီ သိပါ။

၁။ သတ္တတိကသတာနိ။ ။ အနာပတ္တိပန္နရသကမှ စ၍ ဤ သီမောက္ကန္တိက ပေယျာလတိုင်အောင် ဟောတော်မူအပ်သော နည်းများသည် အာဝါသိကေန အာဝါသိက (အာဝါသိက အချင်းချင်း) အတွက် ဖြစ်၏၊ အာဝါသိကေန အာဂန္တုက, အာဂန္တုကေန အာဝါသိက, အာဂန္တုကေန အာဂန္တုကတို့ အတွက်လည်း ဤနည်းအတိုင်း **၁၇၅** တိက်စီ ရနိုင်သောကြောင့် တိက်ပေါင်း (**၄ x ၁၇၅ = ၇၀၀**) ခုနစ်ရာ ဖြစ်၏၊ အာဝါသိကေန အာဝါသိကနေရာ၌ အာဝါသိကေန အာဂန္တုကသဒ္ဒါ စသည်တို့ကို လဲလှယ်၍ ဆရာများက ပြောပြပါလေ။

ဣမ ၊ပေ၊ အာဝါသိကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ– တို့၏၊ ပါဋိပဒေါ– ဥပုသ်ကျော်တက်, အထွက် တစ်ရက်နေ့သည်၊ ဟောတိ၊ အာဂန္တုကာနံ ပန္နရသော (ဟောတိ)၊ (အာဝါသိကတို့က ဗဟုတရ ဖြစ်လျှင်, သို့မဟုတ် အာဝါသိကနှင့် အာဂန္တုကတို့ သမသမ ဖြစ်လျှင်) အာဝါသိကေဟိ၊ အာဂန္တုကာနံ– တို့အား၊ အကာမာ– အလိုမရှိသဖြင့်၊ (အလိုမရှိဘဲ၊) သာမဂ္ဂိ– ကာယသာမဂ္ဂိကို၊ နဒါတဗ္ဗာ– မပေးထိုက်၊ [မပေးဘဲ နေနိုင်၏–ဟူလို၊] အာဂန္တုကေဟိ– တို့သည်၊ နိဿီမံ– သိမ်ပြင်ဘက်သို့၊ ဂန္တွာ ဥပေါသာထော ကာတဗ္ဗော၊ [ဤ စကားဖြင့် အခြားသိမ်သို့ သွားပြီး ဥပုသ်ပြုဖို့ရာ, သို့မဟုတ် အာဝါသိကတို့ ဥပုသ် ပြုနေခိုက် သိမ်ပြင်ဘက်သို့ ထွက်နေဖို့ရာ ညွှန်ပြတော်မူသည်၊] (အာဂန္တုကတို့က ဗဟုတရ ဖြစ်လျှင်) အာဝါသိကေဟိ၊ အာဂန္တုကာနံ– တို့အား၊ သာမဂ္ဂိ ဝါ– ကိုသော်လည်း၊ ဒါတဗ္ဗာ၊ နိဿီမံ ဝါ– သို့သော်လည်း၊ ဂန္တဗ္ဗံ– သွားရာ၏။

[စတုတ္ထဝါရ လွယ်ပြီ။]

ခုဒ္ဒသိက္ခာ။ ။ဥပေါသထနိဒ္ဒေသဋ္ဌ လာသော အကျဉ်းချုပ်ကား–

ပန္နရသော·ဝါသိကာနံ, ဣတရေသံ သစေ·တရော၊
သမာနေ·တရေနုဝတ္တန္တု, ပုရိမာနံ သစေ·မိကာ၊
ပုရိမာ အနုဝတ္တန္တု, တေသံ သေသေ ပျယံ နယော။

ပါဋိပဒေါဝါသိကာနံ, ဣတရေသံ ဥပေါသထော၊
သမထောကာနံ သာမဂ္ဂိံ, မူလဋ္ဌာ ဒေန္တု ကာမတော။

ဗဟိ ဂန္တွာန ကာတဗ္ဗော, နော စေ ဒေန္တု ဥပေါသထော၊
ဒေယျာ·နိဿယ သာမဂ္ဂိ, ဗဟူသု ဗဟိ ဝါ ဝေ၊
ပါဋိပဒေ·ဂန္တုကာနံ, ဇေမေ အယံ နယော။

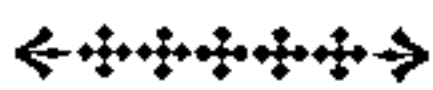

၁၀၁–လိင်္ဂါဒိဒဿန

၁၇၉။ ဘိက္ခဝေ– တို့၊ ဣ– ဤသာသနာတော်၌၊ အာဂန္တုကာ ဘိက္ခူ အာဝါသိကာနံ၊ ဘိက္ခုနံ– တို့၏၊ အာဝါသိကာကာရံ– အာဝါသိကတို့၏ အခြင်းအရာဖြစ်သော၊ (အာဝါသိကတို့၏ ဝတ္တသမ္ပန္န ဟုတ်, မဟုတ် ထင်ရှား ပြကြောင်း အခြင်းအရာဖြစ်သော၊) [သုပညတ္တံ မဗ္ဗပီဠံ စသည်၌ စပ်၊] အာဝါသိကလိင်္ဂံ – အာဝါသိကတို့၏ အသွင်အပြင်ဖြစ်သော (အာဝါသိကတို့၏ လျှို့ဝှက် ကွယ်ပျောက် မမြင်ကွယ်ရာ ရောက်နေသူတို့ကို သိစေတတ်သော အသွင်အပြင်ဖြစ်သော၊) အာဝါသိကနိမိတ္တံ– အာဝါသိကတို့၏ အမှတ်အသား ဖြစ်သော၊ (အာဝါသိကတို့၏ ရှိ၏ဟု သိကြောင်း အမှတ်အသား ဖြစ်သော၊) အာဝါသိကုद्देသं– အာဝါသိကတို့ကို ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော၊ (အာဝါသိက တို့ကို ဤသို့ သဘောရှိသော ပရိက္ခရာ ရှိသူများဟု ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော၊) သုပညတ္တံ – ကောင်းစွာ ခင်းအပ်သော၊ မဗ္ဗပီဠံ – ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိသိဗိမ္မောဟနံ– ဘုံသို့, ခေါင်းအုံးကိုလည်းကောင်း၊ သူပဋ္ဌိတံ– ကောင်းစွာ တည်ထားအပ်သော၊ ပါနိယံ– ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနီယံ– ကိုလည်း ကောင်း၊ သုသမ္မဋ္ဌं– ကောင်းစွာ တံမြက်လှည်းအပ်သော၊ ပရိဝေဏံ– ပရိဝုဏ်ကို လည်းကောင်း၊ (ကျောင်းဝန်းကိုလည်းကောင်း၊) ပဿန္တိ – မြင်ကုန်၏။ [**"အာဝါသိကာကာရံ"** စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ပဿိတွာ– မြင်၍၊ ဝေမတိကာ– ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ (ကိ?) **"အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ၊ အတ္ထိ နု ခေါ– ရှိကုန်သလော?၊ နတ္ထိ နု ခေါ– မရှိကုန်သလော?၊** ဣတိ– ဤသို့ ယုံမှားကုန်၏၊ တေ– ထို အာဂန္တုကရဟန်းတို့သည်၊ ဝေမတိကာ (ဟုတွာ)၊ နု ဝိစိနန္တိ–မစုံးစမ်း မရှာဖွေကြကုန်၊ အဝိစိနိတွာ– မစုံးစမ်း မရှာဖွေ မူ၍၊ **ဥပေါသထံ ကရောန္တိ၊ (တေသံ– ထို အာဂန္တုကရဟန်းတို့၏၊) ဒုက္ကဋသ–** သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ) ၊ပေ၊ ဝိစိနိတွာ နု ပဿန္တိ၊ အပဿိတွာ– မတွေ့ ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ ၊ပေ၊ ဧကတော – တပေါင်းတည်း၊ ပေ၊ ပဿိတွာ–၍၊ (တွေ့ပါလျက်၊) ပါဌေ့ဏ– အသီးအခြား, တစ်စုစီ၊ [အချို့နေရာ၌ **"ပါဋိယေက္ကံ"**ဟု သုံးစွဲ၏။] ပေ၊ ထုလ္လစ္စယသာ။

ဣ– ၊ပေ၊ အာဝါသိကာကာရံ– သော၊ ပေ၊ စက်ံမန္တာနံ– စကြ် သွားနေ သော အာဝါသိကတို့၏၊ ပဒသဒ္ဒံ– ခြေသံကိုလည်းကောင်း၊ သဠာယသဒ္ဒံ –

သရဏ္ဍာယ်သံကိုလည်းကောင်း၊ (ပါဠိတော်ကို ရွတ်ဆိုသံကိုလည်းကောင်း၊) ဥက္ကာသိတသဒ္ဒံ- ချောင်းဟန့်သံကိုလည်းကောင်း၊ ခိပိတသဒ္ဒံ- ချေဆတ်သံကို လည်းကောင်း၊ [**"ဟတ်ချိုး"**ဟု ချေသံကိုလည်းကောင်း၊] သုဏန္တိ- ကြားကုန်၏၊ [ကြွင်းပုဒ်တို့၌ အနက်ထူးမရှိ။]

(တတိယဝါရ၌) အညာတကံ- (ဤဟာသည် ငါ့ဥစ္စာဟု) အသိအမှတ် မပြုအပ်သော၊ (အခြားသူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊) ပတ္တံ- ကိုလည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ဓောတံ- ဆေးအပ်ပြီးကုန်သော၊ ပါဒါနံ- တို့၏၊ ဥဒကနိဿေကံ- (မသွန်အပ်သော) ရေကြွင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဿန္တိ။ [**"ဓောတံ"** သည် **"ဓောတာနံ"** ဟု ဆိုလိုလျက် ဆဋ္ဌီ ဗဟုဝုစ်မှ ဒုတိယာ ကေဝုစ်သို့ ပြောင်းလွဲ နေသော ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ, ဝစနဝိပလ္လာသတည်း၊ အဋ္ဌကထာ၌ တစ်နည်း ရှိသေး၏။]

(စတုတ္ထဝါရ၌) အာဂစ္ဆန္တာနံ - ရောက်လာသော အာဂန္တုကတို့၏၊ ပဒသဒ္ဒံ- ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပါဟနပဟ္ဓောဠနသဒ္ဒံ- ဖိနပ် ခါသံကိုလည်းကောင်း၊ ဤသို့ ပေးပါ၊ ပေ။

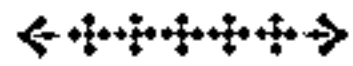

၁၀၂-နာနာသံဝါသကာဒီဟိ ဥပေါသထကရဏံ

၁၈၀။ ကတ ၊ပေ၊ အာဂန္တုကာ ဘိက္ခူ။ နာနာသံဝါသကေ- ကွဲပြားသော ကံကြီး ကံငယ်ဟူသော သံဝါသ ရှိကုန်သော၊ အာဝါသိကေ၊ ဘိက္ခူ- တို့ကို၊ ပဿန္တိ- မြင်ကုန်၏၊ တေ- တို့သည်၊ သမာနသံဝါသကဒိဋ္ဌိ- (အာဝါသိကတို့ အပေါ်၌) တူသော ကံကြီး ကံငယ်ဟူသော သံဝါသရှိ၏ဟု ဖြစ်သော အယူကို၊ ပဋိလဘန္တိ - ရကုန်၏၊ ပေ၊ နု ပုစ္ဆန္တိ - အယူကို မမေးကြကုန်၊ ပေ၊ နာဘိဝိတရန္တိ- လွမ်းမိုး၍ မလွန်မြောက်နိုင်ကုန်၊ (အယူကို မစွန့်စေနိုင်ကုန်၊) ၊ပေ။

(ဒုတိယဝါရ၌) အဘိဝိတရန္တိ- ကုန်၏၊ [လွယ်ပြီ။]

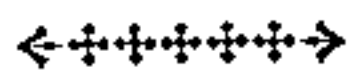

၁၀၃-နံ ဂန္ဓဗ္ဗဝါရ

၁၈၁။ ဘိက္ခဝေ တဒဟုဒေါသထေ၊ သဘိက္ခုကာ- သံယဉပုသ် ပြုမည့် ရဟန်းတို့ရှိသော၊ အာဝါသာ- ကျောင်းတိုက်မှ၊ အဘိက္ခုကော- ရဟန်းတို့ မရှိသော၊ အာဝါသော- သို့၊ သံဃေန- သံဃာကို၊ အညတြ- ကြဉ်၍လည်း ကောင်း၊ အန္တရာယာ- အန္တရာယ်ကို၊ (အန္တရာယ် **၁၀** ပါး, တစ်ပါးပါးကို၊) အညတြ - ၍လည်းကောင်း၊ နံ ဂန္ဓဗ္ဗော - မသွားထိုက်၊ (မသွားကောင်း၊) [နောက်၌ **"အနာဝါသော - အာဝါသ မဟုတ်သော ဧရပ်, တန်ဆောင်း စသည်သို့"** ဟု ပေးပါ၊ **"အာဝါသ"** ဟူသည် နေဖို့ရာ ဆောက်လုပ်အပ်သော ကျောင်း, ကျောင်းတိုက် စသည်တည်း၊ **"အနာဝါသ"**ဟူသည် ကြွင်းသော အရပ်ဟူသမျှတည်း။]

ယတ္ထသု ဝါရ။ ။ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ သဘိက္ခုကာ၊ အာဝါသာ-မှ၊ ယတ္ထ- အကြင် အာဝါသ၌၊ (အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊) နာနာသံဝါသကာ- ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ။ အသု- ရှိကုန်၏၊ သဘိက္ခုကော- (နာနာသံဝါသက) ရဟန်းတို့ရှိသော၊ (သော) အာဝါသော- သို့၊ သံဃေန- ကို၊ အညတြ- ၍လည်းကောင်း၊ အန္တရာယာ- ကို၊ အညတြ-၍လည်းကောင်း၊ နံ ဂန္ဓဗ္ဗော။ [နောက် ဝါကျတို့၌ အနက် တူပြီ။]

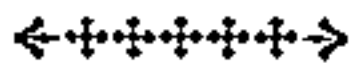

၁၀၄-ဂန္ဓဗ္ဗဝါရ

၁၈၂။ ဘိက္ခဝေ ၊ပေ၊ သဘိက္ခုကာ၊ အာဝါသာ - မှ၊ ယတ္ထ သမာနသံဝါသကာ ဘိက္ခူ။ အသု - ကုန်၏၊ ယံ - အကြင် အာဝါသသို့၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့၌ပင်၊ ဂန္ဓံ- အရောက်သွားခြင်းငှာ၊ သင်္ကေတမိ- စွမ်းနိုင်၏၊ ဣတိ- သို့၊ ဧညာ- သိရာ၏၊ သဘိက္ခုကော- သော၊ (သော) အာဝါသော- သို့၊ ဂန္ဓဗ္ဗော။

[နောက်ဝါကျတို့၌ အနက်ထူး မရှိ။]

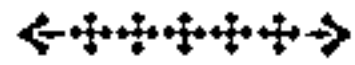

၁၀၅–ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂလသန္ဓသနာ

၁၈၃။ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနိယာ – ဘိက္ခုနီသည်၊ [ဝိမတိ အလို၊] ဝါ – ၏၊ နိသိန္နပရိသာယ – ထိုင်နေရာ ပရိသတ်၌၊ ပါတိမောက္ခံ – ကို၊ နဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ – ထိုက်၊ ပေ၊ [**"ဘိက္ခုနိယာ နိသိန္နံ"** ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ **"ထိုင်"** ဟူရာ၌ ဟတ္ထပါသ် အတွင်းသို့ ရောက်နေခြင်းကိုသာ ဆိုလိုသည်။]

အာပတ္တိယာ – ကို၊ အဒဿနေ – ကြောင့်၊ ဥက္ခိတ္တကဿ – သည်၊ ဝါ – ၏၊ နိသိန္နပရိသာယ – ၌၊ ပေ၊ ယော ဥဒ္ဒိသေယျ၊ ယထာ – အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော– ဝိနည်းတရားတော်သည်၊ ဝါ– သိက္ခာပုဒ်သည်၊ (ဌိတော– တည်ရှိ၏၊ တထာ– အားဖြင့်၊ သော– ထိုရဟန်းကို၊) ကာရေတဗ္ဗော– ပြုစေထိုက်၏၊ (ဆုံးဖြတ်ထိုက်၏၊) [ပါစိတ် သပ္ပာဏကဝဂ်၊ ဥက္ခိတ္တကသမ္ဘောဂ သိက္ခာပုဒ်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ **"ယထာ ဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော"**ဟု မိန့်တော်မူသည်၊] ပေ။

အဝုဋ္ဌိတာယ–မထသေးသော၊ ပရိသာယ–ကို၊ အညတြ–၍၊ ပါရိဝါသိက ပါရိသုဒ္ဓိဒါနေန– သုံးအပ်ပြီးသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပေးခြင်းဖြင့်၊ ဥပေါသထော– ကို၊ နာ ကာတဗ္ဗော၊ [ရှေး နိဿယ၌ **"ပါရိဝါသိကဿ–သုံးပြီးသော ပါရိသုဒ္ဓိကို ပေးလိုက်သော ရဟန်း၏၊ ပါရိသုဒ္ဓိဒါနေန–ပါရိသုဒ္ဓိပေးခြင်းဖြင့်"**ဟု ပေး၏၊ ပါရိဝါသိကပါရိသုဒ္ဓိဒါန၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘိက္ခုနီပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ၊ ပါရိဝါသိယဆန္ဒဒါနသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊] ပေ၊ သံဃသာမဂ္ဂိယာ– သံဃာ၏ ညီညွတ်ခြင်းကို၊ (တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ကွဲပြားနေသော သံဃာ၏ ညီညွတ်ခြင်းကို၊) အညတြ– ၍၊ အနုပေါသထေ– ဥပုသ်နေ့ မဟုတ်သောနေ့၌၊ ဥပေါသထော နာ ကာတဗ္ဗော၊ ဣတိ– ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

တတိယဘာဏဝါရော– သည်၊ နိဋ္ဌိတော– ပြီ။

ဒုတိယော– သော၊ ဥပေါသထက္ခန္ဓကော– တည်း။

၁၀၆–တသုဒ္ဒါန်

[ဤ ဥဒ္ဒါန်း၏ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ဆိုပါ။]

တသ– ထို ဥပေါသထကွန္ဒကဏ်၊ ဥဒ္ဒါနံ– ဥဒ္ဒါန်းကား၊ (အကျဉ်းချုပ် ခေါင်းစဉ်ကား၊) –

တိတ္ထိယာ – တိတ္ထိတို့၊ ဗိမ္ဗိသာရော စ – မင်း၊ သန္ဓိပတိတုံ (အနုဇာနာမိ)၊ တုဏ္ဍိကာ– ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ကုန်၏၊ ဓမ္မံ (ဘာသိတုံ အနုဇာနာမိ)၊ ရဟော – ၌ (အကြံတော်ဖြစ်ခြင်း)၊ ပါတိမောက္ခံ – မောက်၊ တဒါ – ထိုအခါ၌၊ ဒေဝသိကံ – နေ့စဉ် ရွတ်ပြခြင်း၊ သကိ– တစ်ကြိမ်။

ယထာ ပရိသာ – အကြင် အကြင် မိမိပရိသတ်၊ သမဂ္ဂံ – သမဂ္ဂရဟန်း၊ [သမဂ္ဂါနံ ဥပေါသထကမ္မံ အနုဇာနာမိကို ညွှန်းသည်၊] သာမဂ္ဂီ– သည်၊ (ဟောတိ နု ခေါ– နည်း?၊) မဒ္ဒကုစ္ဆိ စ– တော၊ သိမာ– သိမ်၊ မဟတီ– ကျယ်စွာသော သိမ်၊ နဒီယာ– ၌ (သ့မုတ်ခြင်း)၊ အနု– ပရိဝုဏ်တိုင်း၊ [အနုပရိဝေဏိယံကို ချုံးသည်၊] ဒွေ–နှစ်ဆောင်သော ဥပေါသထာဂါရတို့၊ ခုဒ္ဒကာနိ စ– အတိခုဒ္ဒက ဥပေါသထာဂါရ။ [ဝတ္ထုဗဟု ဧကဝုစ်ရှိ၏။]

နဝါ– တို့သည်၊ (ပက္ကမိ"သု)၊ ရာဇဂေဟေ စေဝ– မြို့၊ သိမာ–သ့မာနသံဝါသသိမ်၊ အဝိပ္ပဝါသနာ– အဝိပ္ပဝါသသိမ်၊ ပဌမံ၊ သိမံ–သမာနသံဝါသသိမ်ကို၊ သမ္မန္နေ–သမုတ်ရာ၏၊ ပစ္ဆာ– မှ၊ သိမံ–ကို၊ သမ္ဘဟနေ– ရာ၏။

☰ အသမ္မတာ – ကမ္မဝါစာဖြင့် မသမုတ်အပ်သော သိမ်တို့ကား၊ ဂါမသိမာ – ဂါမသိမ်၊ နဒီယာ – နဒီသိမ်၊ သမုဒ္ဒေ – သိမ်၊

သရေ – ဇာတသရသိမ်၊ ဥဒကုက္ခေပေါ – သိမ်၊ ဘိန္ဒန် – သိမ်ချင်း ရောစပ်ကုန်၏၊ တထေဝ – ပင်၊ အဗ္ဗောတ္ထရန် စ – ကုန်၏။

ကမ္မာနိ– ဥပေါသထကံတို့သည်၊ ကတိ – နည်း?၊ ဥဒ္ဒေသော– ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသ၊ သဝရာ– လူရိုင်းဘေး၊ အသတိပိ စ– အန္တရာယ် မရှိသော်လည်း (အကျဉ်း ရွတ်ဆိုခြင်း)၊ ဓမ္မံ– မတိုက်တွန်းဘဲ တရား ဟောခြင်း၊ ဝိနယံ– ဝိနည်း မေးခြင်း၊ တဿ– ကုန်၏၊ ပုန– ဖန်၊ ဝိနယ– ဝိနည်းကို ဖြေခြင်း၊ တဿနာ– ချီမ်းခြောက်ခံရခြင်း။

စောဒနာ– ခြင်း၊ သြကာသေ– ကို၊ ကတေ– သော် (စောဒနာ ခြင်း)၊ အဓမ္မပုဒ္ဓိကြောသနာ– အဓမ္မကံကို တားမြစ်ခြင်း၊ စတုပဋ္ဌ– လေးပါး, ငါးပါးသော ရဟန်းတို့၊ ပရာ– ထိုမှတစ်ခြားသော နှစ်ပါး, သုံးပါးသော ရဟန်းတို့၊ အာဝီ– စိတ်ထဲ၌ ထင်စွာပြုခြင်း၊ သဠ္ဠီစ္ဆပိ– ၍လည်း (မကြားစေခြင်း)၊ စေပိ ဝါယာမေ– အကယ်၍ ကြားအောင် အားထုတ်အံ့၊ (အနာပတ္တိ)။

သဂဟဋ္ဌာ – လူဝတ်ကြောင်နှင့် တကွ ဖြစ်သော ပရိသတ်၌ (ပါတိမောက် ပြခြင်း)၊ အနဏ္ဍိဋ္ဌာ– မတိုက်တွန်းအပ်ဘဲ ပါတိမောက် ပြခြင်း၊ စောဒနမှိ – စောဒနာဝတ္ထုမြို့၌၊ နဿတိ – ဥပုသ် စသည်ကို မသိ၊ သမ္မဟုလာ နဿန္တိ၊ သဠ္ဠကံ – နေ့ချင်းပြန် စေလွှတ်ခြင်း၊ ဒ စ ဂစ္ဆရေ– စေခိုင်းအပ်ပါလျက် မသွားကြကုန်။

ကတိမီ–နည်း?၊ (ဘိက္ခု)၊ ကီဝတိကာ–နည်း?၊ ဒူရေ–အဝေး၌ ဆွမ်းခံသွားခြင်း၊ အာရောစေတုံ စ– ဌာလည်း၊ နဿရိ– အမှတ် မရ၊ ပေ၊ ဒိသာ– အာစရိယုပဇ္ဈာယတို့ကို ပန်ပြော၍ အရပ်မျက်နှာ တို့သို့ သွားခြင်း၊ အညော– သော၊ ဗဟုသုတော– ဟန်း။

သဇ္ဇုကံ – ချင်း၊ ဝဿ – ဗာလ, အဗျတ္တာတို့ ဝါကပ်ခြင်း၊ ဥပေါသထော–ဥပုသ်ပြုရန် စည်းဝေးတော်မူခြင်း၊ သုဒ္ဓိ–ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ကမ္မဋ္ဌ–ကံပြုရန် စည်းဝေးတော်မူခြင်း၊ ဥတကာ–တို့၊ ဂ‌ဏ္ဍေါ–ဂ‌ဏ္ဍ၊ စတု–လေးပါးသော ရဟန်းတို့၊ ပေ၊ ဧကော–ဟန်း၊ အာပတ္တိ–အာပတ်သင့်ခြင်း၊ သဘာဂါ– သဘာဂအာပတ်၊ သရီ–အာပတ်ကို အမှတ်ရ၏။

သဗ္ဗော၊ သံဃော– ဃာ၊ [**"၁၇၁"** ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊] ဝေမတိကော – ၏၊ နု. ဇာနန္တိ – နာမ, ဂေါတ္တကို မသိကုန်၊ ဗဟုသုတော– ဟန်း၊ ဗဟူ– ဗဟုတရ ရဟန်းတို့၊ သမသမာ – တို့၊ ထောကာ– တို့၊ ပရိသာ– သည်၊ အဝုဋ္ဌိတာယ စ– မီ။

ဧကစ္စာ– အချို့ပရိသတ်သည်၊ ဝုဋ္ဌိတာ– သော်၊ သဗ္ဗာ– သည်၊ (ဝုဋ္ဌိတာ– သော်၊) ဇာနန္တိ စ– ကုန်၏၊ [ပုဒ်စဉ် **၁၇၃** ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊] ဝေမတိကာ – ကုန်၏၊ [**၁၇၄** ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊] ကပ္ပတေ ဝါတိ– အပ်သည်သာဟူ၍၊ ကုက္ကုစ္စာ– ကုက္ကုစ္စဖြစ်ခြင်း၊ [ပုဒ်ရေ **၁၇၅** ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊] ဇာနံ – ကုန်၏၊ [**၁၇၆** ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊] ပဿံ – မဋ္ဌ, ပိဋ္ဌ စသည်ကို မြင်ကုန်၏၊ သုဏန္တိ စ– ပဒ, သဒ္ဒ စသည်ကို ကြားကုန်၏။

အာဝါသိကေန အာဂန္တု– အာဝါသိကေန အာဂန္တုကပေယျာလ၊ စာတုပန္နရသော– စာတုဒ္ဒသီ, ပန္နရသီ၊ ပုန– ဖန်၊ ပါဋိပဒေါ– ရက်၊ ပန္နရသော– သီ၊ လိင်– အာဂန္တုကလိင် စသည်၊ ဥဘော– ကုန်သော၊ သံဝါသကာ–နာနာသံဝါသက, သမာနသံဝါသကတို့။

ပါရိဝါသာ – ပါရိဝါသိကပါရိသုဒ္ဓိ၊ သံဃသာမဂ္ဂိယာ – ကို၊ အညတြ–၍၊ အနုပေါသထော–နေ့၊ ဝိဘတ္တာ–ဝေဖန်အပ်ကုန်သော၊ ဧတေ ဥဒ္ဒါနာ–တို့သည်၊ ဝတ္ထုဝိဘူတကာရဏာ–ဝတ္ထု ထင်ရှားသော အကြောင်းတို့တည်း၊ ဣတိ–တသုဒ္ဒါန စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမသ္မိံ ခန္ဓကေ– ၌၊ ဝတ္ထူနိ– တို့သည်၊ ဆအသီတိ–ရှစ်ဆယ့်ခြောက် ဝတ္ထုတည်း။

ဥပေါသထက္ခန္ဓကော– သည်၊ နိဋ္ဌိတော– ပြီ။

ဝိနယပိဋကတ်
မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ
၃–ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓက
၁၀၇–ဝဿူပနာယိကာနုဇာနနာ

ဝ၈၄။ တေန သမယေန၊ ပေ၊ ကလန္ဒကနိဝါပေ–ရှင်တို့အား အစာပေးရာဖြစ်သော၊ (အစာကျွေးလျက် ဘေးမဲ့ထားပေးရာဖြစ်သော၊) ဝေဠုဝနေ–ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ (ကလန္ဒကနိဝါပ–၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကတ်ဘာသာဋီကာ စတုတ္ထအုပ် ပထမဒုဋ္ဌဒေါသ သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊) တေန သမယေန–၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီး ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊)- ဘဂဝတာ–သည်၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ ဝဿာဝါသော–မိုးအခါ၌ နေခြင်းသည်၊ (ဝါဆိုခြင်းသည်၊) ဝါ–ကို၊ အပညတ္တော–ပညတ်တော်မမူအပ်သေးသည်၊ ဟောတိ၊ တေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ (“**တေ**”၌ ဣဒ–ပုဒ်သည် အနက်မရှိ၊) ဟေမန္တမ္ပိ–ဆောင်းဥတု၌လည်းကောင်း၊ ဂိမှမ္ပိ–နွေဥတု၌လည်းကောင်း၊ ဝဿမ္ပိ–မိုးဥတု၌လည်းကောင်း၊ စာရိကံ စရန္တိ၊ ပေ။

ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ သက္ကျပုတ္တိယာ၊ သမဏာ–တို့သည်၊ ဟရိတာနိ–စိမ်းစိုကုန်သော၊ တိဏာနိ–မြက်တို့ကို၊ သမ္မဒ္ဒန္တာ–နင်းချေကုန်လျက်၊ ဧကိန္ဒြိယံ–တစ်ခုသော ကာယိန္ဒြေရှိသော၊ (ဧကိန္ဒြိယန္တိ “**ကာယိန္ဒြိယံ အတ္ထိတိ**” မည်မာနာ ဝဒန္တိ၊ ပထဝီခဏာနသိက္ခာပုဒ်အဖွင့်၊ သာရတ္ထ၊) ဇီဝံ–သတ္တဝါကို၊ ဝိဟေဌေန္တာ–ညှဉ်းဆဲကုန်လျက်၊ ဗဟူ ခုဒ္ဒကေ–သေးငယ်ကုန်သော၊ ပါဏေ–သတ္တဝါတို့ကို၊ သဃာတံ–ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပါဒေန္တာ–ရောက်စေကုန်လျက်၊ ဟေမန္တမ္ပိ၊ ပေ၊ စရိဿန္တိ နာမ၊ လှည့်လည်ရကုန်သနည်း၊ (လှည့်လည်ကြပါလိမ့်၊) ဒုရက္ခာတဝမ္မာ–မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်သောတရား ရှိကုန်သော၊ ဣမေ အညတိတ္ထိယာ–တို့သည်၊ ဝဿာဝါသံ–မိုးအခါ၌ နေခြင်းကို၊ ဝါ–မိုးခိုခြင်းကို၊ ဝါ–သို့၊ အလ္လီယိဿန္တိ နာမ–ငြိကပ်ကြကုန်သေး၏၊ သက်သာ ယိဿန္တိ နာမ–နေကြကုန်သေး၏၊ (အချို့နေရာ၌ “**ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းသို့**”ဟု အစ္စန္တသံယောဂ အနက်ဆိုပါ။)

ဣမေ သကုန္တကာ–ဥဒ္ဒီကတို့သည်၊ ရုက္ခဂ္ဂေသု–သစ်ပင်ဖျားတို့၌၊ ကုလာဝကာနိ–အသိုက်တို့ကို၊ ကရိတ္ဝာ၊ ဝဿာဝါသံ–ကို၊ ဝါ–သို့၊ ပေ၊ ဣမေ ပန သမဏာ–တို့သည်ကား၊ ပေ၊ စရန္တိ၊ ဣတိ (ဥဒ္ဓေသယန္တိ) ၊ပေ၊

ဝဿံ–မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့၊ ဝါ–မိုးခိုခြင်းသို့၊ ဥပဂန္တုံ–ကပ်ရောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ကဒါ–ဘယ်အခါ၌၊ ပေ၊ ဥပဂန္တဗ္ဗံ နု ခေါ–နည်း၊ ပေ၊ ဝဿာနေ–မိုးအခါ၌၊ ပေ၊ ဝဿူပနာယိကာ–မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းတို့သည်၊ (ဝါကပ်ခြင်းတို့သည်၊) ကတိ နု ခေါ၊ ပေ၊ ဒွေ–ကုန်သော၊ ဣမာ ဝဿူပနာယိကာ (ဟောန္တိ၊) ပုရိမိကာ–ပုရိမဝါကပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမိကာ–ပစ္ဆိမဝါကပ်ခြင်းလည်းကောင်း၊ အာသဠ္ဠိယာ–ဝါဆိုလပြည့်နေ့သည်၊ အပရဇုဂတာယ–လွန်သွားပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ နောက်တစ်ရက် ရှိလသော်၊ (ဝါဆိုလပြည့်နေ့ကို လွန်သွားပြီး၍ နောက်တစ်ရက် ရှိလသော်၊) (ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌–ဟူလို၊) ပုရိမိကာယ–ပုရိမဝါသို့၊ ဥပဂန္တဗ္ဗာ–ကပ်ထိုက်၏၊ အာသဠ္ဠိယာ–သည်၊ မာသဂတာယ–လွန်သွားပြီးသော ဝါဆိုလပြည့်နေ့၏ နောက်တစ်လ ရှိလသော်၊ (ဝါဆိုလပြည့်နေ့ကို လွန်သွားပြီး၍ နောက်တစ်လ ရှိလသော်၊) (ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌–ဟူလို၊) ပစ္ဆိမိကာ ဥပဂန္တဗ္ဗာ၊ ပေ၊ ဣမာ ဒွေ–တို့တည်း၊ ဣတိ–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၀၈–ဝဿာနေစာရိကာပဠိကျေပါဒိ

၁၈၅။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ဝဿံ ဥပဂန္တာ၊ အန္တရဝဿံ–မိုးလ၏ အတွင်း၌၊ ဝါ–ဝါ၏ အတွင်း၌၊ စာရိကံ စရန္တိ၊ (ဝဿ–သဒ္ဒါ၏ **"မိုးကာလ"** အနက်ဟောကြောင်းကို ခုဒ္ဒသိက္ခာဘာသာ၌ကာ, ဝဿူပနာယိကာနိဒ္ဒေသ၌ ပြထားပြီ၊) ပေ၊ ဝဿံ ဥပဂန္တာ၊ ပုရိမံ–ရှေး၌ဖြစ်သော၊ တေမာသံ ဝါ–သုံးလပတ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆိမံ–နောက်၌ဖြစ်သော၊ တေမာသံ ဝါ–သော် လည်းကောင်း၊ အဝသိတ္တာ–မနေမူ၍၊ စာရိကာ–ကို၊ နဿ ပဏ္ဍမိတဗ္ဗာ–ဖဲမသွားထိုက်၊ ပေ။

၁၈၆။ ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းသို့၊ ဝါ–ဝါသို့၊ ဥပဂန္တုံ–ကပ်ရောက်ခြင်းငှာ၊ နဿ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ–အလိုမရှိကုန်၊ ပေ၊ ဝဿံ–သို့၊ နဿ ဥပဂန္တဗ္ဗံ–မကပ်ထိုက် မဟုတ်, ကပ်ထိုက်သည်သာ၊ ပေ၊ ဝဿူပနာယိကာယ–ဝါကပ်ရာ ဖြစ်သော၊ တဒဟု–ထိုနေ့၌၊ ဝဿံ–သို့၊ အနုပဂန္တုကာမာ–ကပ်ခြင်းငှာ

အလိုမရှိကုန်၊ (ဟုတ္တာ၊) သဠေ့စ-(ဝါကပ်ရာနေ့ဟု သိသော) သညာနှင့်တကွ (ဝါမကပ်လိုသော) စေတနာခြင့် စေ့ဆော်၍၊ အာဝါသံ-မိမိနေရာ ကျောင်းတိုက်ကို၊ အတိက္ကမ်ဏ္ဍိ-လွန်သွားကုန်၏၊ ပေ။

ရာဇာ မာဂဓော၊ ပေ၊ ဝဿံ-ဝါဆိုလကို၊ (ဝါကပ်ရာ လကို၊) ဥက္ကာမုခိတုကာမော-အထက်သို့ ငင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ သန္တိကေ-၌၊ ဝါ-သို့၊ ဒူတံ-တမန်ကို၊ ပါဟေသိ-စေလွှတ်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?၊) အယျာ-အရှင်တို့သည်၊ အာဂမေ-လာလတ္တံ့ဖြစ်သော၊ ဇုဏ္ဏေ-လဆန်းပကွယ်၌၊ (ဝါ-ဝါခေါင်လ၌၊) ဝဿံ-သို့၊ ယဒိ ပန ဥပဂစ္ဆေယ္ယုံ-အကယ်၍ ကပ်ရောက်ကြပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ ပေ၊ ရာဇုနံ-မင်းတို့၏ (အလိုသို့၊) အနုဝတ္တိတုံ-လိုက်ခြင်းငှာ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၀၉-သတ္တာဟကရဏီယာနုဇာနနာ

(ကျမ်း) ၁၈၇။ အထ၊ ပေ၊ တဒဝသရိ၊ (မဟာဝါခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၀၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဘဂဝါ၊ တတြ သာဝတ္ထိယံ-ထို သာဝတ္ထိမြို့၌၊ ဝါ-၏ အနီး ဖြစ်သော၊ ဇေတဝနေ-ဇေတဝန်မည်သော၊ အနာထပိณ္ဍိကဿ-အနာထပိဏ်သူဌေး၏၊ အာရာမေ-အရံ၌ (ကျောင်းတိုက်၌၊) ဝိဟရတိ၊ တေန သမယေန-၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝတ္ထိမြို့အနီး ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) ကောသလေသု-ကောသလာမည်သော၊ ("ကောသလာ"ဟု ဗဟုဝုစ်နာမည်ဖြင့် ထင်ရှားသော၊) ဇနပဒေ-ဇနပုဒ်၌၊ (တိုင်း၌၊) ' ဥဒေနေန-ဥဒေနမည်သော၊ ဥပါသကေန-သည်၊ သံဃံ-ကို၊ ဥဒ္ဒိဿ-ရည်စူး၍၊ ဝိဟာရော-သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကာရာပိတော-ပြုစေအပ်သည်၊ (ဆောက်လုပ်စေအပ်သည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ ပါဟေသိ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?၊) ဘဒန္တာ-အရှင်မြတ်တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု-ကြလာတော်မူကြပါကုန်၊ ဒါနဉ္စ-အလှူကိုလည်း၊ ဒါတုံ-ပေးလှူ ခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ဓမ္မဉ္စ-ကိုလည်း၊ သောတုံ-နာခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခူ စ-တို့ကိုလည်း၊

ပဿိတုံ–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ ဣစ္ဆာမိ–အလိုရှိပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ မှာ၍ စေလွှတ်ပြီ၊ ပေ၊ အာဝုသော–ဒါယကာ၊ ဘဂဝါတာ–သည်၊ နံ ဝဿံ၊ ပေ၊ စာရိကာ ပက္ကမိတဗ္ဗာတိ–ဟူ၍၊ ပညတ္တံ–ပြီ၊ ယာဝ–လောက်၊ ဘိက္ခူ၊ ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသန္တိ–နေကြကုန်၏၊ (တာဝ–ထို မိုးလပတ်လုံး နေပြီးသည်တိုင်အောင်၊) ဥဒေနော၊ ဥပါသကော–သည်၊ အာဂမေတု–ဆိုင်းငံ့ပါဦး၊ ဝဿံ–ပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာ–နေပြီးကုန်သည်၊ (တစ်နည်း) ဝဿံ ဝုဋ္ဌာ–ဝါကျွတ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ–ဖြစ်ကုန်လသော်၊) အာဂမိဿန္တိ–လိမ့်မည်၊ အစ္ဆာယိတ်–အဆောတလျင် ဖြစ်စေထိုက်သော၊ (လျင်လျင်မြန်မြန် ပြုထိုက်သော၊) ကရဏီယံ–ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်၊ သစေ အသ–အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) တတ္ထေဝ–ထို အရပ်၌ပင်၊ အာဝါသိကာနံ၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ သန္တိကေ–၌၊ ဝိဟာရံ–ကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတု–တည်စေပါလော၊ ဣတိ (အာဟံသု။)

ဥဒေနော၊ ပေ၊ ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ ဘဒန္တာ–တို့သည်၊ မယာ–သည်၊ (ဒုတေ–ကို၊) ပဟိတေ–စေလွှတ်အပ်ပါလျက်၊ (အပင့်လွှတ်အပ်ပါလျက်၊) နံ အာဂမိဿန္တိ နာမ–မကြွလာကြရကုန်သနည်း?၊ (မကြွလာကြပါလိမ့်၊) (ရှေးနိဿယ၌ **"မယာ–သည်၊ ပဟိတေ–ပင့်ဖိတ်အပ်လျက်"**ဟု ပေး၏၊ **"ပဟိတေ ဂန္တုံ"**ဟူသော သိက္ခာပုဒ်၌ **"ပဟိတေ"**၏ ဂ်–ကို **"ဒုတေ"**ဟု ထည့်၍ ဖွင့်လိမ့်မည်၊) ဟိ–ကြွလာသင့်၏၊ အဟံ–သည်၊ ဒါယကော–ပစ္စည်းလေးပါးကို ပေးလှူတတ်သူတည်း၊ ကာရကော–သံဃာ၏ ကိစ္စကို ပြုတတ်သူတည်း၊ သံဃုပဋ္ဌာကော–သံဃာကို ပြုစုလုပ်ကျွေးတတ်သူတည်း၊ ဣတိ (ဥစ္စာယတိ၊) ပေ၊ သတ္တာနံ–ခုနစ်ယောက်တို့သည်၊ သတ္တာဟကရဏီယေန–ခုနစ်ရက်အတွင်းဝယ် ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်၊ (ဒုတေ–ကို၊) ပဟိတေ–အပ်သော်၊ ဂန္တုံ၊ အနုဇာနာမိ–ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ (ဒုတေ–ကို၊) အပ္ပဟိတေ–မစေလွှတ်အပ်သော်၊ (ဂန္တုံ၊) နံ တေဝ (အနုဇာနာမိ)–ခွင့်ပြုတော်မမူသည်သာ၊ ဘိက္ခုသ–သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥပါသိကာယ–ဥပါသိကာမသည်လည်းကောင်းတည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမေသံ သတ္တာနံ–ဤ ခုနစ်ယောက်တို့သည်၊ ပေ၊ (ဣမေ ဟိ သတ္တဟိ ဘိက္ခုအာဒီဟိ ဒုတေ ပဟိတေယေဝ ဂန္တုံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဤအဖွင့်ကို ကြည့်၍ ကတ္တားပေးသည်၊ သမ္ဘဒါန်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါ၏၊) သတ္တာဟံ–ခုနစ်ရက်အတွင်း၌၊ သန္ဓိဝတ္တော–ပြန်နစ်ခြင်းကို၊ (ပြန်လာခြင်းကို၊) ကာတဗ္ဗော–ထိုက်၏၊ (အဋ္ဌကထာ အလိုတည်း၊ ဝိမတိအလို အံ့နက်ပေးပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

[**"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သတ္တန်္ဂံ"**စသော စကားတော်ကို အကျယ်ချဲ့တော်မူလိုသောကြောင့် **"ဣဓ ပန"**စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။]

၁၈၈။ ဣဓ-ဤ သာသနာတော်၌၊ ပေ၊ စေ ပဟိဏေယျ-အကယ်၍ စေလွှတ်အုံ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ စေလွှတ်သနည်း?၊ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဆေးပါ၊) အမုယောဂေါ-စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၇၃**-၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ကောဋ္ဌကော-တံခါးမုခ်၊ ဥပဋ္ဌာနသာလာ-ကပ်၍ တည်ရာဇရပ်၊ (ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၊) အဂ္ဂိသာလာ-မီးတင်းကုပ် (မီးဖိုချောင်၊) ကပ္ပိယကုဋိ-ကပ္ပိယကုဋိ၊ (ကပ္ပိယကုဋိ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကဝ်ိ သိရလိမ့်မည်၊) ဝစ္စကုဋိ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာ အိမ်၊ စင်္ကမော-စင်္ကြံ၊ စင်္ကမသာလာ-စင်္ကြံတည်ရာ ဇရပ်၊ ဥဒပါနော-ရေတွင်း၊ ဥဒပါနဿာလာ-ရေတွင်း၏တည်ရာ ဇရပ်၊ ပေါက္ခရဏီ-ရေကန်၊ မဏ္ဍပေါ-မဏ္ဍပ်၊ အာရာမော-အရံ၊ အာရာမဝတ္ထု-အရံ၏တည်ရာ မြေ၊ (ကြွင်း ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။)

၁၈၉။ အတ္တနော-၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှာ၊ နိဝေသနံ-အိမ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကာရာပိတံ ဟောတိစသည် ပေးပါ၊ ထူးသောပုဒ်တို့ကား... **"သယနီယရံ-အိပ်ရာခန်းဆောင်၊ ဥဒေါသိတော-ဘဏ္ဍာတိုက်၊ အဋ္ဌော-စင်၊ မာဠော-တန်ဆောင်း၊ အာပဏော-ဈေးဆိုင်၊ အာပဏသာလာ-ဈေးဆိုင်တည်ရာ ဇရပ်၊ ရသာဝတီ-အမဲ, သား, ငါးစသော အရသာရှိရာ အိမ်၊ ဝါ-ထမင်းချက်ရာ အိမ်၊ (စဖိုအိမ်ဟု ရှေးကပေးကြ၏၊) ပုတ္တသေ ဝါ-သား၏ သော်လည်း၊ ဝါရေယျံ-လက်ထပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဓီတုယာ ဝါ-သမီး၏ သော်လည်း၊ ဝါရေယျံ-လက်ထပ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ"**၊ (ဝါရေယျန္တိ အာဝါဟ ဝိဝါဟမဂ်လံ၊ ဋီကာ၊ ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၊ သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပုဒ်၌မူ **"ဝါရေယျံ၊ လက်ထပ်ဖို့ရာ နေ့ကောင်းရက်သာ အခါရွေးခြင်း"**ဟု ဖွင့်၏၊) ပေ။

အဘိညာတံ-အလွန်ထင်ရှားသော၊ သုတ္တန္တံ ဝါ-သုတ္တန်ကိုသော်လည်း၊ ဘဏတိ-ရွတ်၏၊ (နှုတ်တက်ရ၏၊) သော- ထို ဥပါသကာသည်၊ ပေ၊ စေ ပဟိဏေယျ၊ (ကိ၊) အယံ သုတ္တန္တော-သည်၊ ပုရာ ပလုဒ္ဓတိ-မကြာမီ ပျက်စီးလိမ့်မည်၊ ဝါ-မပျက်စီးမီ၊ ဘဒန္တော-တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု-လာပါကုန်၊ ဣမံ သုတ္တန္တံ-ကို၊ ပရိယာပုဏိဿန္တိ-သင်ယူရပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ-၍၊

(ဧစ ပဟိဏေယျ။) ,ပေ၊ ဝါ ပန–သည်သာမကသေး၊ အသ–ထိ ဥပါသကာ၏၊ အညတဲ့ရံ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော၊ ကိစ္စံ–မပြုမှုနှင့် ပြုလုပ်ရမည့် ကိစ္စသည်သော်လည်းကောင်း၊ ကရဏီယံ ဝါ–ပြုခွင့်ကြုံက ပြုလုပ်ရမည့် ပြုဖွယ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ (ကြွင်းဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ ပုဒ်စဉ် ၁၉၀–မှ ၁၉၂–အထိ အနက်ထူး မရှိပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၀–ပဠာန်အပွဟိတေပိအနုဇာနနာ

၁၉၃။ အညတရော၊ ပေ၊ ပါဟေသိ (ကိုး) အဟုံ–သည်၊ ဂိလာနော–မကျန်းမမာပါ၊ (“ဟိ”အနက် မရှိ၊) ဘိက္ခု–တို့သည်၊ အာဂစ္ဆန္တု–ကုန်၊ ဘိက္ခုနံ–တို့၏၊ အာဂတံ–ကြွလာခြင်းကို၊ ဣစ္ဆာမိ–ပါ၏၊ ပေ၊ ပဠာန်–ငါးယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ သတ္တာဟကရဏီယေန–ဖြင့်၊ (ဒုတေ၊) အပွဟိတေပိ–မစေလွှတ်အပ်ပါသော်လည်း၊ ဂန္တုံ၊ ပေ၊ ပဟိတေ–သော်၊ ပဂေဝ–အဘယ်မှာဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း၊ ဘိက္ခဿ–သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သာမဏေရိယာ–သာမဏေမသည်လည်းကောင်းတည်း၊ ပေ။

[“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဠာန်”စသော သိက္ခာပုဒ်ကို အကျယ်ချဲ့၍ မိန့်တော်မူလိုသောကြောင့် “ဣဓ ပန”စသော စကားတော်ကို မိန့်တော်မူသည်။]

ဂိလာနဘတ္တံ ဝါ–ဂိလာနအတွက် ဆွမ်းကိုလည်း၊ ပရိယေသိသာမိ–ရှာအံ့၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ္တံ ဝါ–ဂိလာနပြုစုသူအတွက် ဆွမ်းကိုလည်း၊ ပရိယေသိသာမိ–အံ့၊ ပုစ္ဆိဿာမိ ဝါ–လူမမာကိုသော်လည်း မေးအံ့၊ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ ဝါ–လူမမာကိုသော်လည်း ပြုစုလုပ်ကျွေးအံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍ (သွားထိုက်၏၊) (“**အနဘိရတိ**”စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓက, ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊) ပေ။

ဣဓ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ဂရုဓမ္မံ–အလေးပြုထိုက်သော် သံဃာ, ဒိသေသ် အာပတ်သို့၊ အဇ္ဈာပန္နော–ရောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပရိဝါသာရဟော–

ပရိဝါသ်ကို ထိုက်သည်၊ (ပရိဝါသ် ကျင့်သုံးထိုက်သည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ ပရိဝါသဒါနံ–ပရိဝါသ်ပေးခြင်းကို၊ ဥဿုက္ကံ–အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်ကို၊ (ကြောင့်ကြကို၊) ကရိသာမိ–အုံ့၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့ ကြံ၍သော်လည်းကောင်း၊ အနုသ်ဘဝေဿာမိ–လျှော်စွာ ကြားသိစေအုံ့၊ (ကမ္မဝါစာရွတ်အုံ့၊) ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဂဏပူရကော–ဂိုဏ်းကိုပြည့်စေတုတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဘဝိဿာမိ–အုံ့၊ ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ (ဂန္ဓဗ္ဗို၊) (နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ **"မူလာယ ပဋိကဿနာရဟော"**စသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထုကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

၁၉၄။ လွယ်ပြီ။

၁၉၅။ (ထူးရာ၌) သိက္ခမာနာယ–သိက္ခမာန်၏၊ သိက္ခာ–သိက္ခာပုဒ်သည်၊ ကုပိတာ–ဖျက်သည်၊ ဟောတိ၊ (သိက္ခမာန်များသည် ပါဏာတိပါတ အစ ဝိကာလဘောဇနအဆုံးရှိသော သိက္ခာပုဒ်ခြောက်ပါးကို မပေါက်ကျားအောင် နှစ်နှစ်ပတ်လုံး ဆောက်တည်ရ၏၊ ထိုသို့ ဆောက်တည်ထားအပ်သော သိက္ခာပုဒ် တစ်ပါးပါးဖျက်သည်ကို **"သိက္ခာ ကုပိတာ"**ဟု မိန့်သည်၊) ပေ၊ သိက္ခမာနာ–သည်၊ ဥပသမ္ပဒေတုကာမာ–မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

၁၉၆။ လွယ်ပြီ။

၁၉၇။ သာမဏေရိ–သည်၊ ဝဿံ–ဝါကို၊ ပုစ္ဆိတုကာမော–မေးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ (သာမဏေမများသည် သိက္ခမာန်အဖြစ်ဖြင့် နှစ်နှစ်နေပြီးမှ ဘိက္ခုနီပြုလုပ်ခွင့် ရ၏၊ သိက္ခမာန် မဖြစ်ခင် သံဃာက သင့်ဘော် သောအချိန်ဝယ် သာမဏေမများအား သိက္ခာမာန်သမ္မုတိ ပေးရသေး၏၊ ထို **"သိက္ခမာနသမ္မုတိရဖို့ရန် မည်မျှ လိုပါသေးသနည်း"**ဟု မိမိ၏ ဝါကို (နှစ်ကို) မေးကြသည်) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၁-သတ္တန် အပ္ပဟိတေပိ အနုဟာနနှာ

၁၉၈။ အညတရသ၊ ဘိက္ခုနော-၏၊ မာတာ-အမိသည်၊ (မယ်တော်သည်၊) ဂိလာနာ ဟောတိ၊ ပေ၊ မေ-၏၊ အယဉ္စ မာတာ-ဤ မယ်တော်သည်လည်း၊ ဂိလာနာ-၏၊ သာ စ-ထို မယ်တော်သည်လည်း၊ အနုပါသိကာ-ဥပါသိကာမ မဟုတ်၊ (ရတနာသုံးပါးဌ ဆည်းကပ်တတ်သူမ မဟုတ်) ၊ပေ၊ (သီတင်းသုံးဖော် ငါးဦးတွင် မာတာ-ပိတုနှစ်ဦးကို ထည့်လျှင် သတ္တ-အရ ဖြစ်၏) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၂-ပဟိတေယျဝအနုဟာနနှာ

၁၉၉။ ဘာတာ-ညီ (အစ်ကို၊) ဘဂိနီ-နှမ၊ (အစ်မ၊) ဥာတကော-ဆွေမျိုး၊ ဘိက္ခုဂတိကော-ရဟန်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့် တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသူ၊ (ရဟန်းများကို မှီခိုနေသူ၊ ကျောင်းသား-ဖိုးသူတော်စသူ၊) အပ္ပဟိတေ-အပ်သော်၊ နှ တွေဝ ဂန္ဓဗ္ဗံ-မသွားထိုက်သည်သာ-ဟု ပေးပါ၊ ပေ၊ သံဃသ-၏၊ ဝိဟာရော-သည်၊ ဥဒ္ဒိယတိ-ပြို၏၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍံ-သစ်အဆောက်အဦသည်၊ ဝါ-ကို၊ ဆေဒါပိတံ-ဖြစ်စေအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ သစေ အဝဟာပေယျုံ-အကယ်၍ ဆောင်ယူစေကုန်အုံ၊ (ဧဝံ သန္တေ သု) အဟံ၊ တံ ဘဏ္ဍံ-ကို၊ ဒဇ္ဇေ-လျှူပါအုံ၊ ပေ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ။)

ဝဿာဝါသဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

ဂန္ဓဗ္ဗံ။ ။ဂန္ဓဗ္ဗန္တိ သံဃကရဏီယေန အပ္ပဟိတေပိ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ ဧတ္ထ စ အနုပါသကေဟိပိ (“ပိ”ဖြင့် ပါဠိတော်၌လာသော **“အနုပါသိကာမ”**ကို ပေါင်းပါ။) သာသနဘာဝံ ဥာတုကာမေဟိ (သာသနာတော်၏အလိုကို သိလိုကုန်သော၊ ဥပါသကာ မဟုတ်သူ ဘာသာခြားတို့သည်၊) ပဟိတေ တေသံ ပုသာဒဝမိုံ, သုမဒ္ဒသန္တေဟိပိ (မြှော်မြင်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း၊) သတ္တာဟကရဏီယေန ဂန္ဓံ ဝဋ္ဋတိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဝိမတိ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၃-အန္တရာယေအနာပဿိတ္တိဝဿဆွေဒဝါရ

၂၀၀။ ဝဿူပဂတာ-ဝါသိုက်ပ်ရောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ဝါဌေဟိ-ခြံသော့်, သစ်, ကျားစသော ရဲရင့်သော သားကောင်တို့သည်၊ ဥဗ္ဗာဇ္ဇာ-ထွက်သွားစေအပ်ကုန်သည်၊ (နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ ဂဏ္ဌိသုပိ-ဖမ်းလည်းဖမ်းယူကြကုန်ပြီ၊ ပရိပါတိသုပိ-လဲလည်းလဲကျစေကြကုန်ပြီ၊ (**"ဥဗ္ဗဇ္ဇာ ဟောန္တိ"**ကို ထပ်ဖွင့်သည်) ၊ပေ၊ ပုရိပါတေန္တိပိ၊ **ဧသေဝ** (**ဧသော+ဧဝ**)-ဤ သားရဲတို့နှိပ်စက်ခြင်းသည်ပင်၊ အန္တရာယော-တည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ကြ၍၊ (နလုံးသွင်း၍၊) ပဏ္ဍမိတဗ္ဗံ-ဖဲသွားရာ၏၊ (ဖဲသွားနိုင်၏၊) (နောက်ဦးလည်း **"ဧသေဝ"**ကို လျှော်သလို စွဲပါ၊) ဝဿဆွေဒသ-ပြတ်သော်ဝါရှိသော် ရဟန်း၏၊ (ဝါပြတ်သော် ရဟန်း၏၊) အနာပတ္တိ၊ (ဟောတိ။)

နောက်နောက်ဝါရတို့၌ ထူးသောပုဒ်တို့ကား **"သရီသပ-မြွေ-ကင်း၊ ဒုသန္တိပိ-ကိုက်လည်းကိုက်ကုန်၏၊ စောရ-ဓားပြ-သူပုန်း၊ ဝိလုမ္ပန္တိပိ-လုယက်လည်းလုယက်ကြကုန်၏၊ အာကောဇ္ဇေန္တိပိ-ရိုက်နှက်လည်းရိုက်နှက်ကြကုန်၏၊ ပိသာစ-တဆွေ, သရဲ, မြေဘုတ်, ဘီလူး၊ အာဝိသန္တိ ပိ-ပူးဝင်လည်းပူးဝင်ကြကုန်၏၊ ဟနန္တိပိ-သွဉ်းဆဲလည်းသွဉ်းဆဲကြကုန်၏"**ဟု ပေးပါ၊ ဘိက္ခုနုံ-တို့၏၊ ဂါမော-(ဆွမ်းခံ)ရွာသည်၊ အဂ္ဂိနာ-မီးသည်၊ ဒဟော-လောင်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဘိက္ခု၊ ပိဏ္ဍကေန-ဆွမ်းဖြင့်၊ ကိလမန္တိ-ပင်ပန်းကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဂါမော၊ ဥဒကေန-သုည်၊ ဝူဠှော-မျှောအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

၂၀၁။ ဂါမော-သည်၊ စောရေဟိ-တို့ကြောင့်၊ ဝုဋ္ဌာသိ-ထရပြီ၊ (ပြောင်းရွှေ့ရပြီ) ၊ပေ၊ ယေန-အံ့ကြင်အရပ်၌၊ ဂါမော (ဝုဋ္ဌာတိ-ပြောင်းရွှေ့၏၊) တေန-ရွာပြောင်းရွှေ့ရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဂန္တုံ-လိုက်သွားခြင်းငှာ၊ ပေ၊

ဂဏ္ဌိသုပိ ပရိပါတိသုပိ။ ။ဤနှစ်ပုဒ်ဖြင့် **"ဥဗ္ဗဇ္ဇာ ဟောန္တိ"**ကို ထပ်၍ ဖွင့်ပြတော်မူ၏၊ ဂဏ္ဌိသူတို့ ဂဟေတွာ ခါဒိသု၊ ပရိပါတိသူတို့ ပလာပေသုံ၊ အနုဗန္ဓိသူတို့ အတ္ထော၊ ဝိမတိ၊ ခြံသော့်စသည်တို့က လိုက်သောအခါ ရဟန်းများသည် ထွက်ပြေးကြရ, တချို့လည်း ပြေးရင်း လဲကျကြကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် **"ပရိပါတိသု-လဲကျစေ"**ကို **"ပလာပေသုံ-ထွက်ပြေးစေ"**ဟု ဖွင့်၍ **"အနုဗန္ဓိသု-လိုက်ကြကုန်ပြီ"**ဟု အဓိပ္ပာယတူ ဖွင့်သည်။

ဂါမော၊ ဒွေဓာ–နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်၊ (နှစ်ဖြာနှစ်ဘက်၊) ဘိဇ္ဇိတ္ထ–ကွဲပြီ၊ ပေ၊ ယေန–အကြင်ဘက်၌၊ ဗဟုတရာ–သာ၍များကုန်၏၊ (လူတွေ–သာ၍များကုန်၏၊) တေန–ထို များရာဘက်သို့၊ ပေ၊ ဗဟုတရာ–သာ၍များသော လူတို့သည်၊ အသဒ္ဓါ–သဒ္ဓါမရှိကုန်သည်၊ အပ္ပသန္နာ–သဒ္ဓါသနာတော်၌ မကြည်ညိုကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ။

လူခပ်သိမ် ဝါ–ကြမ်းသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပဏီတသိမ် ဝါ–မွန်မြတ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဘောဇနသိမ–ဘောဇဉ်၏၊ ဝုါ–ကို၊ ယာဝဒတ္ထံ–အလိုရှိတိုင်း၊ ပါရိပူရိ–ပြည့်စုံလုံလောက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ–ပြည့်စုံလုံလောက်အောင်၊ နု လဘိ–မရကြကုန်၊ ပေ၊ ဧသေ–ဤဘောဇဉ်၏ မပြည့်စုံ မလုံလောက်ခြင်းသည်ပင်၊ အန္တရာယော–အန္တရာယ်တည်း၊ ဣတိ–ဤသို့နှလုံးသွင်း၍၊ ပေ၊ (နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ **"ဧသေ"**ကို လျှော်သလိုစွဲမှ၊) သပ္ပာယာနိ–လျောက်ပတ်ကုန်သော၊ ဘောဇနာနိ–တို့ကို၊ နု လဘန္တိ၊ ပေ၊ (ဘောသိန္ဓ–ဆေး၊ ပတိရူပံ–သင့်လျော်သော၊ ဥပဇ္ဇာကံ–အလုပ်အကျွေး) ပေ။

ဝဿူပဂတံ၊ ဘိက္ခုံ–ကို၊ ဣတ္ထိ၊ နိမန္တေတိ–ဖိတ်မန်၏၊ (ကိုယ်–အဘယ်သို့ ဖိတ်မန်ဆနည်း?) ဘန္တေ–အရှင်ဘုရား၊ ဟေ–ကြွပါ၊ (လိုက်ခဲ့ပါ၊) တေ–အား၊ ဟိရညံ–ငွေကို၊ ဒေမိ–လှူပါအုံ၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့သော်လည်း ကောင်း၊ (သုဝဏ္ဏံ–ရွှေ၊ ခေတ္တံ–လယ်၊ ဝတ္ထုံ–ယာ၊ ဂါဝုံ–နွားထီး၊ ဂါဝိံ–နွားမ၊ ဒါသံ–ကျွန်ယောကျ်ား၊ ဒါသိံ–ကျွန်မ၊) တေ–၏၊ ဘရိယတ္ထာယ–ဖယ်ားအလိုငှာ၊ ဓီတရံ–သမီးကို၊ ဒေမိ–အုံ၊ ဣတိ ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ အဟံ၊ တေ–၏၊ ဘရိယာ–သည်၊ ဟောမိ–အုံ၊ ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ တေ–ဖို့၊ အည်–တပည့်တော်မှ တစ်ပါးသော၊ ဘရိယံ ဝါ–ကိုသော်လည်း၊ အာနေမိ–ဆောင်ပေးပါအုံ၊ ဣတိ (ဝုါ)–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (နိမန္တေတိ၊) တံ ဘြ–ထိုသို့ ဖိတ်မှန်ရာ၌၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဝေ–ဤသို့သော အကြံသည်၊ (စဉ်းစားခြင်းသည်၊) ဧဝ ဟောတိ (ကိုး)၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ စိတ္တံ–ကို၊ လဟုပရိဝတ္တံ–လျင်မြန်သော ပြောင်းလဲခြင်းရှိ၏ဟု၍၊ ဝုတ္တံ–ဟောတော်မူ အပ်ပြီ၊ မေ–၏၊ ဗြဟ္မစရိယသ္မ–မြတ်သောအကျင့်၏၊ အန္တရာယော–သည်၊ သိယာပိ–ဖြစ်မူလည်းဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ဖြစ်အုံ၊ ပဏ္ဏမိတ်ဖို့၊ ပေ၊

(“ဝေသီ-ပြည်တန်ဆာမ၊ ထုလ္လကုမာရီ-စသည်တို့ကို ပုဒ်စဉ် ၈၆-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ခုတ္တ-သေသောက်ကြွေး၊ အဿာမိက်-ပိုင်ရှင်မရှိသော၊ နိမိ-ရွှေအိုးကို၊ ပဿတိ-မြင်၏၊ တတြ-ထိုသို့ မြင်ရာ၌”ဟု ဆိုပါ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၄-သံဃဘေဒအနာပတ္တိဝဿဗ္ဗေဒဝါရ

၂၀၂။ သမ္မဟုလေ၊ ဘိက္ခု-တို့ကို၊ သံဃဘေဒါယ-သံဃာကွဲပြားခြင်းငှာ၊ (သံဃာ ကွဲပြားအောင်၊) ပရက္ကမန္တေ-အားထုတ်နေသည်တို့ကို၊ ပဿတိ၊ ပေ၊ သံဃဘေဒါ-သံဃာ ကွဲပြားခြင်းကို၊ (သံဃာသင်း ခွဲခြင်းကို၊) ဂရုကော-ကြီးလေး၏ဟူ၍၊ (အပြစ်ကြီးလေး၏ဟူ၍၊) ဘဂဝတာ ဝုတ္တော၊ မှယိ-သည်၊ သမ္မုခီဘူတေ-မျက်မှောက်ဖြစ်၍ဖြစ်စဉ်၊ သံဃော-သည်၊ မာ ဘိဇ္ဇိ-မကွဲပါစေနှင့်၊ (မကွဲစေချင်ပါ၊) ဣတိ-၍၊ ပေ၊ သုဏာတိ (ကိ၊) အသုကသ္မိ-ထိုမည်သော၊ အာဝါသေ-၌၊ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခု၊ သံဃဘေဒါယ-ငှာ၊ ပရက္ကမန္တိ ကိရ-အားထုတ်နေကုန်သတဲ့၊ ဣတိ (သုဏာတိ) ၊ပေ။

တတိယဝါရ၌။ ။စေ ဟောတိ (ကိ၊) တေ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်နေသော ထို ရဟန်းတို့သည်၊) မေ-၏၊ မိတ္တာ-မိတ်ဆွေတို့တည်း၊ တေ-ထိုရဟန်းတို့ကို၊ အဟံ-သည်၊ ဝက္ခामိ-ပြောမည်၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောမည်နည်း?၊) အာဝုသော၊ ပေ၊ ဝုတ္တော၊ အာယသ္မန္တာနံ-တို့အား၊ သံဃဘေဒေါ-သံဃာကွဲပြားခြင်းသည်၊ မာ ရုစ္စိတ္ထ-မနှစ်သက်ပါနှင့်၊ ဣတိ (ဝက္ခာမိ၊) မေ-၏၊ ဝစနံ-ကို၊ ကရိဿန္တိ-ပြုကြလိမ့်မည်၊ (လိုက်နာကြလိမ့်မည်၊) သုဿုသိဿန္တိ-နားထောင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကြလိမ့်မည်၊ (နားထောင်ချင်ကြလိမ့်မည်၊) သောတံ-နားကို၊ ဩဒဟိဿန္တိ-ရွေးရွယ်ထားကြလိမ့်မည်၊ (နားထောင်ကြလိမ့်မည်၊) ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်အုံ၊ ၊ပေ။

စတုတ္ထဝါရ၌။ ။တေ ဘိက္ခု မေ၊ နု မိတ္တာ-မိတ်ဆွေ မဟုတ်ကုန်၊ အပိ စ-သို့သော်လည်း၊ ယေ-အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ တေသံ-ထိုရဟန်းတို့၏၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်သော ထိုရဟန်းတို့၏၊) မိတ္တာ-

တို့တည်း၊ တေ–ထိုရဟန်းတို့သည်၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်နေသော ရဟန်းတို့၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သော ထိုရဟန်းတို့သည်၊) မေ–၏၊ မိတ္တာ–တို့တည်း၊ တေ–ထို မိတ်ဆွေရဟန်းတို့ကို၊ အဟံ ဝက္ခာမိ၊ တေ–တို့သည်၊ ဝုတ္တာ–ပြောဆိုအပ်ကုန်သည်၊ (ငါက ပြောဆိုအပ်ကုန်သည်၊) (သမာနာ–ကုန်လသော်၊) တေ–ထို ရဟန်းတို့ကို၊ (သံဃာကွဲပြားအောင် အားထုတ်နေသော ထို ရဟန်းတို့ကို၊) ဝက္ခန္တိ–တစ်ဆင့်ပြောကြလိမ့်မည်၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ပြောကုန်လိမ့်မည်နည်း?၊) ဂရုကော၊ ပေ၊ ရုစ္စိတ္ထာတိ–ဟူ၍၊ (ဝက္ခန္တိ၊) ၊ပေ။

ပဋ္ဌမဝါရဋ္ဌ။ ။ဘိက္ခုဟိ–တို့သည်၊ သံဃော–ကို၊ ဘိန္နော–ခွဲအပ်ပြီ၊ ဝါ–ကေန်ခွဲအပ်တော့မည်၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ကောသမ္ဗကဂ္ဂနှင့်) **"အဝသံဘာဝ–အနက်ဝယ် အနာဂတကာလ၌ရှိသော တ–ပစ္စည်း"**ဟု ဋီကာ ဖွင့်လိမ့်မည်၊ ထို၌ ကတ္တုသာဓနဖြစ်၍ ဤ၌ ကမ္မသာဓနဖြစ်ခြင်းသာ ထူး၏) ၊ပေ၊ ဘိက္ခုနီနှင့်စပ်သော ဝါရတို့၌ **"ဘိဂိနီယော–နမတို့"**ဟု ပေးပါ၊ **"ဘိက္ခုနီဟိ သံဃော ဘိန္နော"**၌ မှတ်ဖွယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၅–ဝေဒီသု ဝဿူပဂမနံ

၂ဝ၃။ ။ဝေ–နွားကျောင်းသားတို့ နေရာအရပ်၌၊ (နွားကျောင်းသားရှာ၌၊) (**"နွားခြံ"**ဟု မပေးပါနှင့်၊) ဝဿ–သို့၊ ဥပဂန္တုကာမော–ကပ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဝဿူပနာယိကာယ–သည်၊ ဥပဂန္ဒာယ–နီးလသော်၊ သတ္ထေန–လှည်းကုန်သည် အပေါင်းနှင့်၊ ဂန္တုကာမော ဟောတိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၆-ဝဿံအနုပဂန္တုဗုဒ္ဓာနာနိ

၂၀၄။ (ထူးရာဌာသာ ရေးပါမည်၊) ရုက္ခသုသိရေ-သစ်ခေါင်းဌ၊ ၊ပေ၊ ပိသာစိလ္လိကာ သေယျထာပိ-တစ္ဆေ မြေဘုတ်တို့ကဲ့သို့ပါတကား၊ (ဤပုဒ်ကို ဦးကာဌ ကြည့်ပါ၊) ရုက္ခဝိဋပေ-သစ်ခွ၊ (သစ်ပင်ခွ၊) မိဂလုဒ္ဒက-သားမုဆိုး၊ ပေ။

အဗ္ဗောကာသေ-လွင်တီးခေါင်ဌ၊ (လွင်ပြင်ဌ) ၊ပေ၊ ဒေဝေ-မိုးသည်၊ ဝဿန္တေ-ရွာလသော်၊ ရုက္ခမူလမ္ပိ-သို့လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗကောသမ္ပိ-တံစက်မြိတ်သို့လည်းကောင်း၊ ဥပဓာဝန္တိ-ပြေးသွားကြရကုန်၏၊ ပေ၊ အသေနာ သနိကာ-ကျောင်းဖရိုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ သိတေနပိ-အအေးကြောင့်လည်း၊ ပေ၊ (နောက်ဌ **"ဆဝကုဋိကာယ-သူသေကောင်ထားရာ ညောင်စောင်း (ခုတင်)ဌ၊ ဆဝဆာဟကာ သေယျထာပိ-သူသေကောင်ကို မီးဖုတ်သူ (မီးရှို့သူ) တို့ ကဲ့သို့ပါတကား၊ ဆဏ္ဍေ-ထီးဌ၊ ဂေါပါလကာ သေယျထာပိ-နွားကျောင်းသားတို့ ကဲ့သို့ပါတကား၊ စာဋိယာ-အိုးစရည်းဌ (အိုးထဲဌ)"**ဟု ပေးပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၇-အဓိကကတိကာ

၂၀၅။ သာဝတ္ထိယာ-သာဝတ္ထိမြို့ဌ၊ သံဃေန-သည်၊ ဧဝရူပါ၊ ကတိကာ-ကတိကဝတ်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ကတာ ဟောတိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြုထားအပ်သနည်း?၊) အန္တရာဝဿံ-မိုးလ၏အတွင်းဌ၊ (ဝါတွင်းဌ၊) နပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြုထားအပ်၏၊ မိဂါရမာတုယာ-မိဂါရသူဌေး၏ အမိအရာဌတည်သော၊ ဝိသာခါယ-ဝိသာခါ၏၊ နတ္ထာ-မြေးသည်၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတော-ရဟန်းပြုပြီးသည်၊ သစေ အသံ-အကယ်၍ ဖြစ်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) အဟံ၊ အဘိရမေယျာမိ-အလွန်မွေ့လျော်ရာပါ၏၊ ပေ၊ ကံ ကာလံ-အဘယ်အခါဌ၊ ဓမ္မော၊ နု စရိတဗ္ဗော-ထိုက်သနည်း၊ ပေ၊ (ကြွင်းပုဒ်တို့ဌ အနက်လွယ်ပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၈–ပဋ္ဌိသံဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ

၂၀၆။ သကျပုတ္တေန–သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်သော၊ အာယသ္မတာ ဥပနန္ဒေန–အရှင်ဥပနန္ဒသည်၊ ကောသလိသု–ကောသလတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ (ကောသလတိုင်း၏ ရှင်ဘုရင်ဖြစ်သော၊) ပသေနဒိသု–ပသေနဒိမည်သော၊ ရညော–အား၊ ပုရိမိကာယ–ပုရိမဝါ၌၊ ဝဿာဝါသော–မိုးလပတ်လုံး နေခြင်းသည်၊ ဝါ–ကို၊ (ဝါဆိုခြင်းကို၊) ပဋ္ဌိသ္သတော–ရှေးရှုနားထောင်အပ်သည်၊ ဝါ–ဝန်ခံအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဒွေ–နှစ်ကျောင်းကုန်သော၊ ဗဟုစီဝရကေ–များသောသက်နီးရှိကုန်သော၊ အာဝါသေ–တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ၊ ၊ပေ၊ ဝဿံ–မိုးလပတ်လုံး၊ ယန္တုနုဝသေယျုံ–စု၊ ဧဝံ–ဤသို့ နေလသော်၊ မေ–၏၊ ဗဟုံ စီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ–ဖြစ်လိမ့်မည်၊ (ရလိမ့်မည်) ၊ပေ။

ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ ပေ၊ ဝိသံဝါဒေဿတိ နာမ–ချုတ်လွဲစေရသနည်း?၊ (ချုတ်လွဲစေရပါလိမ့်၊) ဘဂဝတာ–သည်၊ အနေကပရိယာယေန–ဖြင့်၊ မုသာဝါဒေါ–မုသားပြောခြင်းကို၊ (မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းကို၊) ဂရဟိတော နနု–ကဲ့ရဲ့တော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ မုသာဝါဒါ–မှ၊ ဝေရမဏိ–ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို၊ ပသတ္ထာ (နနု)–ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ (အကြွင်းလွယ်ပြီ။)

၂၀۷။ ဣဒ၊ ပေ၊ ဝဿတိ၊ တဿ ဘိက္ခုနော–၏၊ ပုရိမိကာ စ–ပုရိမဝါသည်လည်း၊ ဝါ–ပုရိမကျောင်းခံခြင်းသည်လည်း၊ (ပထမကျောင်းခံယူခြင်းသည်လည်း၊) နု ပညာယတိ–မထင်ရှား၊ ပဋ္ဌိသဝေ စ–ဝန်ခံခြင်းကြောင့်လည်း၊ (ဝန်ခံချက် ပျက်ခြင်းကြောင့်လည်း၊) ဒုက္ကဋ္ဌသ–သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ၊) (ဤ သိက္ခာပုဒ်ကား ဝတ္ထုကြောင်းနှင့် တိုက်ရိုက်ဆိုင်သော သိက္ခာပုဒ်တည်း၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

သော တံ အာဝါသံ၊ ဂစ္ဆန္တော–လသော်၊ ဝါ–စဉ်၊ ဗဟိဒ္ဓါ–ပြင်ဘက်၌၊ (မိမိ ဝါဆိုမည်ဟု ဝန်ခံထားအပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၏ ပြင်ဘက်၌၊) ဥပေါသထံ ကရောတိ၊ ပါဋိပဒေ–ဥပုသ်ကျော်တက် အထွက်တစ်ရက်နေ့၌၊ (ဝါဆိုလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့၌၊) ဝိဟာရံ–သို့၊ ဥပေတိ–ကပ်ရောက်၏၊ (ဤ၌ အာဝါသ-ဟူသည် (အကာအရံရှိလျှင်) အကာရံဖြင့် (အကာအရံ မရှိလျှင် ဝိဟာရူပစာရ ပြင်ဘက် ခံတစ်ကျ အရပ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကျောင်းတိုက်

တစ်ခုလုံးတည်း၊ **"ဝိဟာရ"**ဟူသည် ထို အာဝါသ-၌ ဆောက်ထားအပ်သော ကျောင်းတည်း) ၊ပေ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ တဒဟေဝ-ထို နေ့၌ပင်၊ အကရဏီယော-ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်၊ (သမာနော-လျက်၊) ပက္ကမတိ၊ ပေ။

ဗဟိဒ္ဓါ ဥပေါသထံ ကရောတိ၊ ပေ၊ သော တဒဟေဝ၊ သကရဏီယော-ပြုဖွယ်ကိစ္စနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ပက္ကမတိ၊ ပေ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေ၊ သော၊ ဒ္ဝီဟ တီဟံ-နှစ်ရက်, သုံးရက်ပတ်လုံး၊ ဝသိတ္တာ-နေပြီး၍၊ အကရဏီယော ပက္ကမတိ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေ၊ ဒ္ဝိဟ တီဟံ ဝသိတ္တာ သကရဏီယော ပက္ကမတိ ၊ပေ။

ဤ လေးဝါရအဏူး။ ။ဣဒ္ဓ စ ၊အာဒိမှိ ၊စတ္တာရော ဝါရာ နိရပေက္ခဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ တတ္ထာပိ ပုရိမာ ဒွေ ဝါရာ ၊ဝဿံ အနုပဂတသ ဝသေန ဝုတ္တာ၊ ပစ္ဆိမာ ပန ဒွေ ဝါရာ ဝဿံ ဥပဂတသ ဝသေန၊ ဋီကာ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေ၊ သော ဒ္ဝီဟ တီဟံ ဝသိတ္တာ၊ သတ္တာဟကရဏီယေန-ခုနစ်ရက်အတွင်းဝယ် ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်၊ ပက္ကမတိ၊ သော၊ တံ သတ္တာဟံ-ထို ခုနစ်ရက်ကို၊ ဗဟိဒ္ဓါ-၌၊ ဝိတိနာမေတိ-လွန်စေ၏၊ ပေ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေ၊ ပက္ကမတိ၊ သော၊ တံ သတ္တာဟံ-၏၊ အန္တော-၌၊ သန္ဓိဝတ္တံ-ပြန်လှည့်ခြင်းကို၊ (ပြန်လာခြင်းကို၊) ကရောတိ၊ ပေ၊ ပုရိမိကာ စ ပညာယတိ၊ ပဋိသဝေ အနာပတ္တိ။

ဗဟိဒ္ဓါ၊ ပေ၊ သော၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာနေ့သည်၊ သတ္တာဟာနာဂတာယ-မရောက်လာသေးသော ပဝါရဏာနေ့၏ ခုနစ်ရက်ရှိလသော်၊ သကရဏီယော (ဟုတ္တာ) ပက္ကမတိ၊ (ပဝါရဏာယ-သည်၊ သတ္တာဟံ-ခုနစ်ရက်ဖြင့်၊ အနာဂတာယ-မရောက်လာသေးလသော်၊ ဤသို့ ယောဇနာအလိုပေးပါ၊ **"သတ္တာဟာနာဂတာယ"**ဟု သမာသ်ရှိသင့်ပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ အာဂစ္ဆေယျ ဝါ-ပြန်လာမူလည်း ပြန်လာပစေ၊ နအာဂစ္ဆေယျ ဝါ-ပြန်မလာမူလည်း ပြန်မလာပစေ၊ ပေ၊ အနာပတ္တိ။

ဝါရအတူ။ ။တတော ပရံ ဒွေ ဝါရာ သာပေက္ခကမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ၊ တတ္ထာပိ ပဌမဝါရော (ငါးနံပါတ် ဝါရကို ဆိုသည်၊) သာပေက္ခသပိ သတ္တာဟာကရဏီယေန ဂန္ဓာ တံ သတ္တာဟံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိတိနာမေန္တသ ဝဿစ္ဆေဒဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တော၊ ဣတရော (ခြောက်နံပါတ် ဝါရကို ဆိုသည်၊) ဝုတ္တနယေနေဝ ဂန္ဓာ အန္တောသတ္တာဟေ နိဝတ္တန္တသ ဝဿစ္ဆေဒါဘာဝ ဒဿနတ္ထံ။

၇–နံပါတ်ဝါရ။ ။သော သတ္တာဟာနာဂတာယ၊ ပေ၊ ပဏ္ဍမတိတိ အယံ ပန ဝါရော နဝမိတော ပဋ္ဌာယ ဂန္ဓာ သတ္တာဟံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိတိ နာမေန္တသပိ ဝဿစ္ဆေဒါဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တော၊ (ဤ၌ ပါဠိတော်ကိုပင် ရည်ရွယ်၍ "**လဆန်း ကိုးရက်, ဝါပန်တွက်, ပြန်ရက် မရှိပြီ**၊" ဟု စပ်ဆိုတော်မူကြသည်၊) ဧတ္ထ စ "**အာဂရဏီယော ပဏ္ဍမတိ**"တိ ဒုတိယဝါရသ အနာဂတတ္တာ နဝမိတော ပဋ္ဌာယ **ဂန္ဓေ**နပိ သတိယေဝ ကရဏီယေ ဂန္ဓမ္ပိ၊ နာသတိတိ ဒဋ္ဌမ္ပိ၊ ဣမေ စ သတ္တ ဝါရာ ဗဟိဒ္ဓါ ကတဉ္ဉေါသထိကသ ဝသေန အာဂတာ ဒ္ဋ္ဌာ။

အမှာ။ ။ဤနေရာ၌ "**သော တံ အာဝါသံ ဂန္ဓာ ဥပေါသထံ ကရောတိ**"သာ **ထူး**၏၊ ဤ၌လည်း "**အာဂစ္ဆေယျ ဝါ၊ ၊ပေ၊ နု ဝါ အာဂစ္ဆေယျ**"အထိ ခုနစ်ဝါ ရှိ၏၊ ဤ ခုနစ်ဝါရတို့ကို မိမိ ဝါဆိုမည်ဟု ဝန်ခံအပ်သော ကျောင်းတိုက်တွင်းသို့ **သွား**၍ ဥပုသ်ပြုပြီးမှ **အတွက်**တစ်ရက်နေ့၌ ဖဲသွားသော ရဟန်းနှင့်စပ်သဖြင့် **ဆယ့်**လေးဝါရတို့ကို ဟောတော်မူအပ်သည်။

ထို့နောက် "**ဣမ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိမိကာယ–ပစ္ဆိမဝါ၌၊ ဝဿာဝါသော ပဋိဿုတော ဟောတိ၊ ပေ၊ (သတ္တမဝါရ၌) သော၊ ကောမုဒိယာ–ကုမုဒြာ ကြာအပေါင်း ရှိရာဖြစ်သော၊ ဝါ–ကုမုဒြာကြာတို့ ရှိရာဖြစ်သော၊ စာတုမာသိနိယာ–မိုးလေးလတို့၏ အဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့သည်၊ သတ္တာဟာနာဂတာယ–မရောက်လာသေးသော တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၏ ခုနစ်ရက်ရှိလော၊ ဝါ–ရှိရာအခါ၌၊ ပေ၊ ဣမ၊ ပေ၊ နု ဝါ အာဂစ္ဆေယျ**"၊ (ဤသို့ ပဋ္ဌိမဝါနှင့် စပ်၍ ဆယ့်လေးဝါတို့ကို ဟောတော်မူအပ်သည်၊ "**ကောမုဒီ**" စသော ပုဒ်တို့၏ ဝိဂ္ဂဟကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

တတိယော–သော၊ ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓကော–တည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၁၉–တဿုဒ္ဒါနံ

(ဤ ဥဒ္ဒါန်းခဲ့ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝတ္ထု အကျယ်အတိုင်း ဆိုပါ။)

တဿ–ထို ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ–ကား။

ဥပဂန္တုံ–ဝါကပ်ခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ၊) ကဒါ စေဝ–အဘယ်အခါ၌၊ (ဝါကပ်ရမည်နည်း?၊) ကတိ–ဝါကပ်ခြင်း အဘယ်မျှလောက်တို့ပါနည်း?၊ အန္တရာဝဿ စ–ဝါတွင်း၌ သွားခြင်း၊ နု ဣဒ္ဓိ စ–ဝါမကပ်လိုကုန်၊ သဠိစ္ဆ–ရ၏၊ (အာဝါသကို ကျော်လွန်ခြင်း၊) ဥက္ကမိတုံ ကာမော–၏၊ (“**ကာမော**”ကို ထည့်ပါ၊) ဥဒေနော–ဥဒေနဥပါသကာ၊ (ပုဒ်စဉ် **၁၈၇**–မှ **၁၉၂**–အထိ ညွှန်းသည်၊) ဂိလာနော–ဟန်း၊ (ပုဒ်စဉ် **၁၉၃**–မှ **၁၉၇**–အထိ ညွှန်းသည်၊) မာတာ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုဂတိကော၊ (လွယ်ပြီ၊) ဝိဟာရော–ကျောင်းပြိုခြင်း၊ ဝါဠာစာပိ၊ ပေ၊ ပိသာစ၊ (လွယ်ပြီ၊) တဒုဘယေန စ–ထို ရွာကိုလောင်ခြင်း, ကျောင်းကိုလောင်ခြင်းဟူသော နှစ်ပါးစုံအားဖြင့်၊ ဒုဗ္ဘာ–မီးလောင်အပ်ကုန်၏၊ ဥဒကေန–သည်၊ ဝုဗ္ဘော–၏၊ ဝုဗ္ဘာသိ–ပြီ၊ ဗဟုတရာ စ–တို့၊ ဒါယကာ–ဒါယကာ။

လူခ–ကြမ်းသောဘောဇဉ်၊ ပဏီတ–ဇဉ်၊ သပ္ပာယ–ဇဉ်၊ ဘေသဇ္ဇ၊ ပေ၊ နိမိ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) ဘေဒ–သံယာကွဲပြားခြင်း၊ အဠဝိဓေန စ–ရှစ်ပါးအပြားရှိသော ကြားခြင်း၊ (“**ဘေဒ**”ပုဒ်ဖြင့် “**မယိ သမ္မုခီဘူတေ**” ပါသော ဝါရနှစ်ပါးကို ယူပါ၊ “**အဠဝိဓေန**”ပုဒ်ဖြင့် ကြွင်းသော ဝါရရှစ်ပါးတို့ကို ယူပါ၊ တစ်နည်း သံယာကွဲပြားခြင်းနှင့် စပ်၍ ကြားပုံကို ပြရာဝါရသည် (“**သုဏာတိ**”ပုဒ်ပါသော ဝါရသည်) ကိုးဝါရရှိသောကြောင့် “**ဘေဒ နဝ ဝိဓေန စ**”ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည် ထင်ပါသည်၊ “**ဘေဒ**”ဖြင့် ပထမဝါရကို ယူ၍ “**နဝ ဝိဓေန စ**”ဖြင့် ကြွင်း ဝါရကိုးပါးကို ယူပါ။)

ဝဇ၊ ပေ၊ ဝိဠဘိယာ၊ (လွယ်ပြီ၊) အဠောကာသေ–၌၊ ဝဿာဝါသော–ခြင်း၊ အသေနာသနိကေန စ–ကျောင်းမရှိဘဲ ဝါကပ်ခြင်း၊ တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဆဝကုဋိကာ–၌လည်းကောင်း၊ ဆတ္တေ စ–၌လည်းကောင်း၊ စက္ကိယာ စ–

ဌိလည်းကောင်း၊ ဥပေန္တိ–ဝါကပ်ကုန်၏၊ ကတိကာ–ဝတ်၊ ပဋိသုဏိတွာ–၍၊ (ချွတ်လွဲစေခြင်း၊) ဗဟိဒ္ဓါ စ–အပဋ္ဌ ဥပသပ်ပြုခြင်း၊ (**"ဗဟိဒ္ဓံ ဥပေါသထံ ကရောတိ"**ပါသော ဝါရတို့ကို ညွှန်းသည်၊) ဥပေါသထာ–ကျောင်းတိုက်တွင်းဌ ဥပသပ်ပြုခြင်း၊ (နောက် ခုနစ်ဝါရကို ညွှန်းသည်၊) ပုရိမိကာ–ပုရိမဝါ၊ ပစ္ဆိမိကာ–ပစ္ဆိမဝါ၊ ယထာဘဲယေန–သင့်လျော်သော နည်းအားဖြင့်၊ ယောဇယေ–ယှဉ်စေရာ၏။

ပြအပ်ပြီးသော ဝါရတို့ကိုပင် ထူးသောပုဒ်ဖြင့် အကျဉ်းချုံး လိုသောကြောင့် **"အကရဏီ"**စသော နှစ်ဂါထာကို မိန့်တော်မူသည်။

အကရဏီ–ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်(ဖြစ်၍)၊ ပဏ္ဏမတိ၊ သကရဏီ ပဏ္ဏမတိ၊ တထေဝ–ပင်၊ ဒ္ဝိဟ,တိဟာ စ–နှစ်ရက် သုံးရက်၊ (ဒ္ဝိဟတိဟ် ဝသိတွာ အကရဏီယော၊ ဒ္ဝိဟတိဟ် ဝသိတွာ သကရဏီယောဟူသော နှစ်ဝါရကို ညွှန်းသည်၊) ပုန စ–လည်း၊ သတ္တာဟကရဏီယေန–ဖြင့် သွားခြင်း၊ (ဒ္ဝိဟတိဟ် ဝသိတွာ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ ပေ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိတိနာမေတိ၊ ဒ္ဝိဟ,တိဟ် ဝသိတွာ သတ္တာဟကရဏီယေန၊ ပေ၊ အန္တော သန္ဓိဝတ္တံ ကရောတိ ဟူသော နှစ်ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

သတ္တာဟာနာဂတာယ စ–ပ–ဝါရဏာနေ့သို့ မရောက်မီ ရှစ်ရက်ဌ ဖဲသွားခြင်း၊ အာဂန္တွေယျ ဝါ–လာမူလည်းလာပစေ၊ နဂေ,ယျ ဝါ–မလာမူလည်း မလာပစေ၊ ဝတ္ထုဒ္ဒါနေ–ဝတ္ထု၏ ဥဒါန်းဌ၊ အန္တရိက်–အထူးရှိသော၊ တန္တိမဂ္ဂ–ပါဠိတော်အစဉ်ကို၊ နိဿယမေ–ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် ဆင်ခြင်ရာ၏၊ (ရှေး နိဿယဌ ပါဌ်တစ်မျိုး ရှိ၏၊) ဣတိ–တသုဒ္ဒါနုစကားရပ် အပြီး သတ်တည်း။

ဣမမှိ ခန္ဓကေ–ဌ၊ ဝတ္ထုနိ–တို့သည်၊ ဒွေ, ပဏ္ဏာသ–ငါးဆယ်နှစ်ဝတ္ထု တည်း။

ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၄–ပဝါရဏာကဿနက

၁၂၀–အဖာသုကဝိဟာရ

၂၀၉။ (ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ပဝါရဏာ အပညတ္တာ၊ ဟောတိ၊ အနိယမ ထည့်ပါ၊) တေန၊ ပေ၊ အာရာမေ၊ တေန ခေါ ပန သမယေန–ဌ၊ သမ္မဟုလာ–သုတ္တန်နည်းလာ မျာ:စွာကုန်သော၊ သန္နိဋ္ဌာ–ထိုဤအရပ် ပေါင်:စုံလတ်၍ မြင်အပ်ဖူ:ကုန်သော၊ သမ္ဘတ္တာ–အာမိသသမ္ဘောဂ, ဓမ္မသမ္ဘောဂတို့ဖြင့် ကောင်:စွာ ဆည်:ကပ်ဖော် ဆည်:ကပ်ဖက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ ပေ၊ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိသု၊ (သန္နိဋ္ဌ, သမ္ဘတ္တပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ၊ ဒုတိယပါရာဇိကဋ္ဌ ပြထား:ပြီ) ၊ပေ၊ မယံ၊ ကေန ဥပါယေန–ဖြင့်၊ သမဂ္ဂါ–ညီညွတ်ကုန်သည်၊ အဝိဝဒမာနာ–ဆန့်ကျင်ဘက် မပြောဆိုကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဖာသုကံ–ချမ်:သာစွာ၊ ဝဿံ–မိုး:လပတ်လုံ:၊ ဝသေယျာမ နု ခေါ–နေနိုင်ကုန်ရာပါအံ့နည်:၊?၊ ပိဏ္ဍာကေန စ–ဆွမ်:ဖြင့်လည်:၊ နု ကိလ မေယျာမ နု ခေါ–မပင်ပန်:ကုန်ရာပါအံ့နည်:၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထ၊ ပေ၊ အဟောသိ–ဖြစ်ပြန်ပြီ၊ (ကိ:၊) မယံ၊ အညမညံ–အချင်:ချင်:၊ သံဝေ နေဝ အာလာပေယျာမ–အကယ်၍ စပြီ: စကား:မပြောကုန်အံ့၊ (အကယ်၍ ရှေ:ဦ:စွာ စကား:မပြောကုန်အံ့၊) (သဝေ) နု သလ္လပေယျာမ–အကယ်၍ ပြန်လှန်ပြီ: စကား:မပြောကုန်အံ့၊ (အတုံ့ပြန်၍ စကား:မပြောကုန်အံ့၊) (ဤသို့ စကား:မပြောဘဲ နေနိုင်ရန် ကျင့်ရမည့်ဝတ်များကို **"ယော ပဋ္ဌမံ"** စသည်ဖြင့် ကြံစည်ကြပြန်သည်၊) ယော–အကြင် ရဟန်:သည်၊ ပဋ္ဌမံ–စွာ၊ ဂါမံတော–မှ၊ ပိဏ္ဍာယ–ငှာ၊ (စရိတ္တာ–လှည့်လည်ပြီ:၍၊) ပဋိက္ကမေယျ–ပြန်လာရာ၏၊ (ပါဋိယံ **"ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမေယျာ"**တိ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္တာ ပဋိက္ကမေယျ၊ ဝိမတိ၊) သော–သည်၊ ပဋ္ဌမံ အာသနံ၊ ပညဉ်ပေယျ–ရာ၏၊ ပေ၊ ဥပနိက္ခိပေယျ–ရာ၏၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၆–ဌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။)

(ဂ) အဝက္ကာရပါတိ–ဆွမ်:ပို (ဆွမ်:ကျန်) ထည့်စရာခွက်ကို၊ ဓောဝိတ္တာ–ဆေး:၍၊ ဥပဋ္ဌာပေယျ–တည်စေရာ၏၊ (ထား:ရာ၏၊) (အဝက္ကာရပါတိ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာဌ ပြထား:ပြီ၊ ရှေ:နိဿယဌ "ဆွမ်:ဦ:ထည့်စရာခွက်ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ဘုတ္တာဝသေသော–စား:အပ်ပြီ:မှ အကြွင်:သည်၊ သ စသ

(သစေ+အသ)–အကယ်၍ ရှိကြားအုံ့၊ (ဧဝံ သတိ ဘုဇ္ဈိတုံ၊) သစေ အာကခေ်ယျ–အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဘုဇ္ဈေယျ၊ နော စေ အာကာခေ်ယျ၊ အပ္ပဟရိတော ဝါ–စိမ်းစိသော မြက်သစ်ပင်မရှိရာ အရပ်၌သော်လည်း၊ ဆဠေယျ–စွန့်ပစ်ရာ၏၊ အပ္ပဟာဏော–ပိုးကောင်မရှိသော၊ ဥဒကေ ဝါ–၌သော်လည်း၊ ဩပိလာပေယျ–နှစ်မြှုပ်စေရာ၏၊ (သွန်းလောင်းစေရာ၏၊) (ဩပိလာပေယျာတိ နိမုဇ္ဇာပေယျ၊ ဋီကာ၊) သော–(နောက်မှ ဆွမ်းခံပြန်လာသော) ထို ရဟန်းသည်၊ အာသနံ–ကို၊ ဥဒ္ဓရေယျ–ရုပ်သိမ်းရာ၏၊ ပေ၊ ပဋိသာပေယျ–သိမ်းဆည်းရာ၏၊ ၊ပေ၊ ဘတ္တဂ္ဂံ–ဆွမ်းစားကျောင်းကို၊ သမ္မဇ္ဇေယျ–ရာ၏။

ယော၊ ရိတ္တံ–ရေမှ ကင်းဆိတ်သော၊ တုစ္ဆံ–ရေမှ အချီးနှီးသော၊ (ရေမရှိသော၊) ပါနီယဃဋံ ဝါ–သောက်ရေအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနီယဃဋံ ဝါ–သုံးရေအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝစ္စဃဋံ ဝါ–သန့်သက်ရေအိုးကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ကုဋိ၌ သုံးစွဲအပ်သော အိုးတည်း၊) ပဿေယျ–မြင်အုံ့၊ သော၊ ဥပဋ္ဌာပေယျ–တည်စေရာ၏၊ (တည်ထားရာ၏၊) အသ–ထို ရဟန်းသည်၊ အဝိသယှံ–ချိမ္မောက်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော အိုးသည်၊ သစေ ဟောတိ (ဧဝံ သတိ၊) ဟတ္ထဝိကာရေန–လက်၏ ထူးခြားသောအမူအရာဖြင့်၊ (လက်ယပ်သဖြင့်၊) ဒုတိယံ–နှစ်ပါးမြောက်အဖော်ကို၊ အာမန္တေတွာ–ခေါ်၍၊ ဟတ္ထဝိလယ်ကေန–လက်တို့ဖြင့် မြှောက်ယူခြင်းဖြင့်၊ **တစ်နည်း**–ဟတ္ထဝိလယ်ကေန–လက်ချင်းယှက်သဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌာပေယျ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) တပ္ပစ္စယာ–ထို မမနိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါစံ–စကားကို၊ နု တွေဝ ဘိန္နေယျ–မမြှောက်ဆိုရာသည်သာ၊ ဧဝံ–ဤသို့ နေကုန်လသော်၊ (စကား မပြောဘဲ ဤကျင့်ဝတ်များအတိုင်း နေကုန်လသော်၊) မယံ၊ ပေ၊ နု ကိလမေယျာမ–ကုန်ရာ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြန်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ပေ၊ ဘိန္နတိ၊ ဝဿံ–ပတ်လုံး၊ ဝုဋ္ဌာနံ–နေပြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ–တို့၏၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဒဿနာယ–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ (ယံ) ဥပုသက်မိတုံ–အကြင် သွားခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) တေ–ဤ သွားခြင်းသည်၊ ဝဿံ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဘိက္ခုနံ–တို့၏၊ အာစိဏ္ဏံ ခေါ–လေ့ကျက်အပ်သော အကျင့်တည်း၊ (ထုံးတမ်းစဉ်လာ ဓမ္မတာတည်း၊) (ဝဿံ ဝုဋ္ဌာနံ ဘိက္ခုနံ နှစ်ပုဒ်သည် ဥဘယဟာပေကွတည်း) ၊ပေ၊ တေမာသဿ ဘုယေန–သုံးလလွန်ရာ အခါ၌၊ သေနာသနံ–အိပ်ရာနေရာကို၊ (ခုတင်၊ ထိုင်ခုံ စသည်ကို၊) သံသာမေတွာ–သိမ်းသိမ်းဆည်း၍၊

၊ပေါ် ယေန်-၌၊ သာဝတ္ထိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဧတဝန်၊ သော၊ အံနာထ ပိဏ္ဍိကသေ-၏၊ အာရာမော-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ယေန် ဘဂဝါ (အတ္ထိ၊) တေန-သာဝတ္ထိမြို့ ဧတဝန်ကျောင်းတိုက်ဝယ် မြတ်စွာဘုရားရှိရာ်ကို အရုပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ သု အာစိဏ္ဏံ၊ ပေ၊ ပညေသေသာ-မာ်တိ၊ (မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၇၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

"ယထာ ကထံ-အာဘယ်သို့လျှင်၊ ဘုရေ-တို့သည်၊ ပေ၊ ဝသိတ္ထ-နေခဲ့ကြကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ နု ကိလမိတ္ထ-မပင်ပန်းခဲ့ကြကုန်သနည်း?"၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ဣဓ-ဤနေ့စ်၌၊ ပေ၊ ဥပဇ္ဈာယမှာ-ကပ်ခဲ့ပါကုန်ပြီ၊ ဘန္တေ၊ တေသံ နော-ထို တပည့်တော်တို့၏၊ ဧတံ၊ အဟောသိ-ပါပြီ၊ ပေ၊ ဧဝံ-လျှင်၊ မယံ၊ ပေ၊ နု ကိလမိမှာ-ခဲ့ပါကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြ ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဣမေ မောဃပုရိသာ-ဤ စျာန်,မဂ်,ဖိုလ် မမှီး အချီးနှီးသော ယောက်ျားတို့သည်၊ အဖာသုကညေဝ (အဖာသုံ+ဧဝ)-မချမ်းသာစွာသာလျှင်၊ (မချမ်းသာဘဲသာလျှင်၊) ဝုဋ္ဌာ-နေခဲ့ရကုန်သည်၊ (သမာနာ-ကုန်လျက်၊) ဖာသုံ-စွာ၊ ဝုဋ္ဌာ-ကုန်သည်၊ အမှာ-ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဣတိ-ဤသို့၊ ပဋိဇာနန္တိ ကိရ-ဝန်ခံကြကုန်သတဲ့၊ (ကိရသဒ္ဒါသည် **"မနုစ်သက်ခြင်း"**အနက်ကို ဟောဏ်၊) ဘိက္ခဝေ ဣမေ မောဃပုရိသာ၊ ပသုသဝါသညေဝ-သားကောင်းတို့၏ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခြင်းနှင့် တူစွာသာလျှင်၊ ဝုဋ္ဌာ (သမာနာ) ၊ပေ၊ ပဋိဇာနန္တိ ကိရ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ နောက်၌ **"ဌေကသဝါသညေဝ-သိုးတို့၏ ပေါင်းသင်းနေ ထိုင်ခြင်းနှင့် တူစွာသာလျှင် သပတ္တသဝါသညေဝ-ရန်သူတို့၏ ပေါင်းသင်း နေထိုင်ခြင်းနှင့် တူစွာ သာလျှင်"**ဟု ဆိုပါ။)

ကထံ ဟိ-ကြောင့်၊ ဣမေ မောဃပုရိသာ-တို့သည်၊ မူဂဗွတ်-စကား မပြောနိုင်သူ လူအ-တို့၏ အကျင့်ဖြစ်သော၊ တိတ္ထိယသမာဒါနံ-တိတ္ထိတို့သည်

ဝတ္ထုမှတ်ချက်။ ။ ဤဝတ္ထု၌ စကားမပြောဘဲ နေရုံမျှကို **"မူဂဗွတ=အကျင့်"** ဟု မိန့်တော်မူလိုရင်း မဟုတ်ပါ၊ **"လုံးဝ စကားမပြောကြစတမ်း"**ဟု ကတိကဝတ် ပြု၍ နေခြင်းကိုသာ **"မူဂဗွတ"**ဟု မိန့်တော်မူလိုပါသည်။

ဆောက်တည်အပ်သော အကျင့်ကို၊ သမာဓိသည်လို့ နာမ-ဆောက်တည်ကြရ၊ ကုန်သနည်း?၊ (ဆောက်တည်ကြပါလိမ့်) ၊ပေ၊ နု သမာဓိယိတဗ္ဗံ-မဆောက်တည် ထိုက်၊ ပေ၊ ဝသံဝဋ္ဌာနံ၊ ဘိက္ခုနံ-တို့အား၊ တိဟိ-ကုန်သော၊ ဌာနေဟိ-အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌေန ဝါ-မြင်ခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သုတေန နု ဝါ-ကြားခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပရိသင်္ကာယ ဝါ-ယုံမှားခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပဝါရေတုံ-(အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် မိမိကိုယ်ကို) အပ်နှံခြင်းငှာ၊ ဝါ-အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် မိမိကိုယ်ကို ဖိတ်မန်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ သာ-ထို ပဝါရဏာသည်၊ ဝေါ-သင်တို့၏၊ အညမညာ နုလောမတာ-အချင်းချင်း ပြောဆိုဖို့ရာ လျော်သည်၏အဖြစ် သည်လည်းကောင်း၊ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာ-အာပတ်မှ ထမြောက်ကြောင်း၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိနယပုရေက္ခတာ-ဝိနည်းကို ရှေ့သွားပြုသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဘဝိဿတိ၊ ပေ။

၂၁၀။ ။အဋ္ဌ-ယနေ့၊ ပဝါရဏာ-ပဝါရဏာနေ့ပါတည်း၊ ပေ၊ သံဃော၊ ပဝါရေယျ-ပဝါရဏာပြုရာပါ၏၊ ဣတိ (ဤပေတဗ္ဗော) ထေရေန၊ ၊ပေ၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ သံဃံ-ကို၊ ဒိဋ္ဌေန ဝါ-မြင်ခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဝါရေမိ-(အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် အပ်နှံပါ၏၊) ဝါ-

---

(အဌကထာ ကြည့်ပါ၊) အမှန်မှာ သီလ, သမာဓိ, ပညာ မတိုးပွား အကျိုးမရှိသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းထက် မပြောဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကပင် အကျိုးရှိပါသည်၊ ထို့ကြောင့် နှစ်ပါး, သုံးပါး စုဝေးမိသောအခါ အကျိုးရှိသော စကားကို ပြောဖို့ရန် (သို့မဟုတ်) ဆိတ်ဆိတ်နေကြဖို့ရန် **"သန္ဓိပတိတာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒွယံ ကရဏီယံ ဓမ္မီ ဝါ ကထာ အရိယော ဝါ တုဏ္ဍီဘာဝေါ"**ဟု သုတ္တန်ပါဠိတော်များ၌ မိန့်တော်မူပါသည်။

ထို့ပြင် ဤဝတ္ထုတို့ **"ယော ပဌမံ ဂါမတော"**မှ စ၍ **"နု ဘော တပ္ပဋိဘယာ ဝါစံ ဘိန္ဒေယျ"**တိုင်အောင်သော ကျင့်ဝတ်များလည်း အပြစ်ရှိသော ကျင့်ဝတ်များ မဟုတ်ပါ၊ ကောင်းကျင့်ထိုက်သည့် အပြစ်ကင်းသော ကျင့်ဝတ်များသာ ဖြစ်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤကျင့်ဝတ်များကို ကောသမ္ဗကဏ္ဍနဇာတ်၌ **အရှင်အနုရုဒ္ဓါ**တို့ သီတင်း, သုံးတော်မူရာ တောကျောင်းဝယ် ကျင့်သုံးတော်မူကြပုံကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

အပြစ်ရှိက ပြောဆိုဖို့ရန် ဖိတ်မန်ပါ၏၊ အာယသွန္တော–အရှင်တို့သည်၊ မုံ–တပည့်တော်ကို၊ အနုကမ္ပံ–လျော်စွာတုန်လှုပ်တတ်သော ကုရဏာကို၊ ဝါ–ချီးမြှောက်မှုကို၊ ဥပါဒါယ–ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍၊ (ခွဲ၍၊) ဝဒန္တု–အပြစ်ရှိက ပြောဆိုကြပါကုန်၊ ပဿန္တော–အပြစ်ကိုမြင်လသော်၊ ပဋိကရိဿာမိ–ကုစားပါမည်၊ ဒုတိယမ္ပိ၊ ပေ၊ ကွတိ–ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ ပေ။

၂၁၁။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ထေရေသု၊ ဘိက္ခုသု–တို့သည်၊ ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊ နိသိန္နေသု–ထိုင်ကုန်လျက်၊ ပဝါရယမာနေသု–ပဝါရဏာ ပြုကုန်လသော် (ပြုကုန်စဉ်၊) အာသနေသု–နေရာတို့၌၊ အစ္ဆန္တိ–ထိုင်နေကြကုန်၏၊ (ဆောင့်ကြောင့်မထိုင်ဘဲ နေကြသည်–ဟူလို) ၊ပေ၊ နု အစ္ဆိတဗ္ဗံ–ထိုင် မနေ ရာ၊ ပေ၊ သဗ္ဗေဟေဝ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်ပင်၊ ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊ နိသိန္နေဟိ–ကုန်လျက်၊ ပဝါရေတုံ၊ ပေ၊ အညတ်ရော ထေရော၊ ဧရာဒုဗ္ဗလော–ဧရာ ကြောင့် အားမရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဃာဝ–လောက်၊ သဗ္ဗေ–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်၊ ပဝါရေန္တိ–ပဝါရဏာပြုကုန်၏၊ ကွတိ–ဤသို့ ကြ၍၊ (တာဝ–ထို ရဟန်းအားလုံး ပဝါရဏာပြုပြီးရာ ကာလတိုင်အောင်၊) ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊ နိသိန္နော–လျက်၊ အာဂုမယမာနော–ဆိုင်းငံ့ရသော်၊ မုစ္ဆိတော–လွန်စွာဖြစ်သော

ဝဒန္တု မံ အာယသွန္တော။ ။ ဖိတ်မန်တုန်းက **"သံဃ ဘန္တေ ပဝါရေမိ"** ဟု သံဃာကို ဖိတ်မန်ခဲ့သော်လည်း အဲကြောင်းရှိ၍ ပြောဆိုဆုံးမသောအခါ သံဃာ စည်းဝေးပြီးမှ သံဃာက ဆုံးမရမည် မဟုတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါးချင်း, နှစ်ပါးချင်းက ဆုံးမရသောကြောင့် **"ဝဒန္တု မံ အာယသွန္တော"**ဟု လျှောက်သည်၊ အချို့ကား တစ်ပါးမှာ **"သ္မာ"**၊ နှစ်ပါးမှာ **"န္တာ"**၊ သုံးပါးမှာ **"န္တော"**၊ လေးပါး **"ဃော"**ဟု စပ်ဆို၍ လေးပါးဖြစ်လျှင် **"ဝဒတု မံ သံဃော"**ဟု ဆိုရမည်ဟု ပြောကြသေး၏၊ ထို စကားသည် ခုဒ္ဒသိက္ခာ ဂုဏ်ထာနှင့် ပဝါရဏာဒါနာနုဇာနနကထာ–အဖွင့် ဤ အဋ္ဌကထာ၌လာသော **"ဝဒတု တံ သံဃော"**ဟူသောစကားကို နည်းမှီထားဟန်တူ၏၊ ထိုနေရာတို့၌ **"ဝဒတု တံ သံဃော"**ဟု ရှိရခြင်းမှာ ပဝါရဏာဆောင်သော ရဟန်းက ပဝါရဏာ ပေးလိုက်သော ရဟန်း၏ကိုယ်စား လျှောက်ထားသောအရာ ဖြစ်၍ **"ဝဒတု တံ သံဃော=သံဃာက ထို တိသရဟန်းကို ပြောဆိုစုံးမတော်မူပါ"** ဟု သံဃာကို သိမ်းကျုံး၍ လျှောက်ထားခြင်းသာတည်း၊ အခြားနေရာ၌ကား **"ဝဒတု မံ သံဃော"**ဟု မရှိပါ။

တွေ့ဝေခြင်းရှိသည်၊ (မှုးမိုက်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ပပတိ-လဲကျပြီ၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယာဝ-လောက်၊ ပဝါရေတိ-မိမိ ပဝါရဏာ ပြုနေသေး၏၊ တဒမန္တရာ-ထိုမိမိ ပဝါရဏာပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့တိုင်အောင်၊ ဥက္ကဋ္ဌိကံ၊ နိသိဒိတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ ပဝါရေတွာ-ပဝါရဏာ ပြုပြီး၍ (မိမိ ပဝါရဏာပြုပြီး၍၊) အာသနေ၊ နိသိဒိတုံ-ငှာလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ-ပြီ။

တဒမန္တရာ၊ ပေ၊ ယာဝပဝါရေတိ။ ။(“တဒမန္တရာ”၏ အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) “ယာဝ ပရေဝါတိ”ဝယ် “ပဝါရေတိ”၏ ကတ္တားကို ဤ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ အထူးထည့်၍ မပြကြ၊ မိမိမှတစ်ပါး အခြားဖြစ်သော ရဟန်း (မိမိနေရာ်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ရဟန်း)ကို (“အညော”ဟု) ကတ္တားထည့်လျှင် “**ယာဝ ပဝါရေတိ-အကြင်မျှလောက် မိမိ၏ အခြားမဲ့ရဟန်းသည် ပဝါရဏာပြုနေသေး၏၊ တဒမန္တရာ-ထို မိမိ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ရဟန်း ပဝါရဏာ ပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့တိုင်အောင် ဆောင့်ကြောင့်တိုင်နေရမည်၊ ပဝါရေတွာ အာသနေ နိသိဒိတုံ-ထို အခြားမဲ့ရဟန်း ပဝါရဏာပြုပြီးမှ နေရာ၌ ထိုင်ရမည်**”ဟု အဓိပ္ပာယ် ယူရပါမည်

“**သယံ**”ဟု ကတ္တားထည့်ပုံ။ ။ဤ ပါဠိတော်ကို မှီသော ခုဒ္ဒသိက္ခာ ၄၃၇-ဂါထာ၌လည်းကောင်း, ဝိနယဝိနိစ္ဆယ ပဝါရဏာက္ခန္ဓကကထာ ၂၆၃၆-ဂါထာ၌လည်းကောင်း, “**သယံ**”ဟု ကတ္တားထည့်၏၊ ထိုအလို “**ယာဝ ပဝါရေတိ-အကြင်မျှလောက် မိမိသည် ပဝါရဏာပြုနေ၏၊ တဒမန္တရာ ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသိဒိတုံ-ထိုမျှလောက် ထို မိမိ ပဝါရဏာပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့တိုင်အောင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်နေရမည်၊ ပဝါရေတွာ အာသနေ နိသိဒိတုံ-မိမိ ပဝါရဏာပြုပြီးဖြစ်လျှင် နေရာ၌ ထိုင်နိုင်သည်**”ဟု အဓိပ္ပာယ် မှတ်ရပါမည်၊ (ဘာသာဋီကာ၌လည်း ဤ နောက်နည်းကို ရေးထားသည်။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၂၁-ပဝါရဏာဘေဒ

၂၁၂။ အမှာ။ ။ဤ ပဝါရဏာဘေဒမှ စ၍ ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၂၃၃-အထိ အဓိပ္ပာယ်များကို ပါဠိတော်အတိုင်း သိပါ၊ နိဿယကား ဥပေါသထက္ခန္ဓက ဆိုင်ရာအခန်း၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ “**ဥပေါသထ**”ပုဒ်၏ နေရာဝယ် “**ပဝါရဏာ**”ပုဒ်

ပြောင်းလွဲရခင်းသာ ထူး၏၊ ဓတ္တသော နေရာ၌လည်း အနက်လွယ်၏၊ စာချသော ပုဂ္ဂိုလ်ကမူ တပည့်များကို နှုတ်တက်အောင် မခုန်ကျော်စေဘဲ အနက်ပေးခိုင်းပါလေ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၀–ဒွေဝါစိကာဒိပဝါရဏာ

(ဥပေါသထက္ခန္ဓက၊ ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၅၀–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) တေဝါစိက်–သုံးခွန်းသော ဖိတ်မန်ကြောင်း စကားရှိသော ပဝါရဏာကို၊ ပဝါရေတုံ–ဖိတ်မန်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိုံသု၊ ပေ၊ ဒွေဝါစိက်–နှစ်ခွန်းသော ဖိတ်မန်ကြောင်းရှိသော ပဝါရဏာကို၊ ပေ၊ ဗာဟုတရံ–သာ၍ ပြင်းထန်သော၊ ၊ပေ၊ ဧကဝါစိက်–ကို၊ ပေ၊ သမာနဝဿိက်–တူသောဝါရှိသော ရဟန်းတို့သည် ပြုထိုက်သော ပဝါရဏာကို၊ ပေ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ။)

ဒါနံ–ကို၊ ဒေန္တေဟိ–ကုန်သော၊ မနုဿေဟိ–တို့သည်၊ ယေဘုယျေန–များသောအားဖြင့်၊ ရတ္တိ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ခေပိတာ–ကုန်စေအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ရတ္တိ–ကို၊ ခေပိတာ–အပ်ပြီ၊ သံဃော၊ တေဝါစိက်–တေဝါစိကပဝါရဏာကို၊ သံဃေ ပဝါရေသုတိ–အကယ်၍ ပဝါရဏာပြုအံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) သံဃော၊ အပ္ပဝါရိတောဝ–ပဝါရဏာပြုပြီး မဟုတ်တော့သည်သာ၊ (ပဝါရဏာပြု၍ မပြီးတော့သည်သာ၊) ဘဝိဿတိ၊ အထ–သို့မဟုတ်၊ အယံ ရတ္တိ–သည်၊ ဝိဘာယိဿတိ–မိုးလင်းလိမ့်မည်၊ (မပြီး ပြီးအောင် ပြုနေလျှင်လည်း မိုးလင်းသွားလိမ့်မည်ဟူလို) ၊ပေ၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ နု ခေါ–နည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ (ဥတ်ဌ္ဌလွယ်ပြီ၊ **"သံဃော ဒွေဝါစိကံ ပဝါရေယျ၊ သံဃော ဧကဝါစိကံ ပဝါရေယျ"**စသည်ဖြင့် တစ်ခုစီခွဲ၍ ဥတ်ထား၊ ရသည်၊ ပါဠိတော်ဌ ပေယျာလနည်းဖြင့် ရှိနေသည်။)

အမှာ။ ။ဤမှနေ၍ "ဓမ္မံ–ကို၊ ဘဏန္တေဟိ–ရွတ်ဆိုနေကုန်သော၊ ဘိက္ခုဟိ–တို့သည်၊ သုတ္တန္တံ–ကို၊ သဂ်ါယန္တေဟိ–စုပေါင်း၍ ရွတ်ဆိုကုန်သော၊

သုတ္တန္တိကေဟိ–သုတ္တန်ဆောင် ရဟန်းတို့သည်၊ ဝိနယံ–ကို၊ ဝိနိစ္ဆိနန္တေဟိ–ဆုံးဖြတ်ကုန်သော၊ ဝိနယဓရေဟိ–ဝိနည်းဓိုရ်ရဟန်းတို့သည်၊ ဓမ္မံ–ကို၊ သာဂတ္ဆန္တေ ဟိ–အတူပြောဆိုနေကုန်သော၊ ဝါ–ဆွေးနွေးကုန်သော၊ ဓမ္မကထိကေဟိ–ဓမ္မကထိကတို့သည်၊ ကလဟံ–ခိုက်ရန်ကို၊ ကရောန္တေဟိ–ပြုကုန်သော၊ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်”ဟု ပေးပါ။

မဟာဘိက္ခုသံ္ဃော–မျှားစွာသော ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ သန္နိပတိတော–စည်းဝေးနေသည်၊ ဟောတိ၊ ပရိတ္တံ–အနည်းငယ်သော၊ အနောဝဿကဘူ–မိုးမစွပ်အပ်သော အရပ်သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ မဟာ–ကြီးစွာသော၊ မေဃော စ–မိုးသည်လည်း၊ ဥဋ္ဌတော–တဲ့ဂ််လာသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ အယံ မေဃော–သည်၊ ပဝဿိဿတိ–ရွာလိမ့်မည်၊ ပေ၊ (လွယ်ပြီ၊ ရာဇန္တရာယောစသည်တို့၏ အနက်ကို ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၅၀–၌ ရှေးခဲ့ပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၁–ပဝါရဏာဌပန

၂၃၅။ ။ ပေ၊ သာပတ္တိကာ–အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ၊) ပဝါရေန္တိ–ပဝါရဏာပြုကုန်၏၊ ပေ၊ သာပတ္တိကေန–အာပတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ နေ ပဝါရေတဗ္ဗံ–ရာ၊ ပေ၊တသ–အား၊ သြကာသံ–အခွင့်ကို၊ (စောဒနာခွင့်ကို၊) ကာရာပေတွာ–ပြုစေ၍၊ အာပတ္တိယာ–ဖြင့်၊ 'စောဒေတုံ–စောဒနာခြင်းငှာ၊ ပေ၊ သြကာသံ–ကို၊ ကာရာပိယမာနာ–ပြုစေအပ်ကုန်လတော်၊ (အခွင့်တောင်းမှုကို ပြုအပ်ကုန်လတော်၊) သြကာသံ၊ ကာတုံ–ငှာ၊ နေ ဣစ္ဆာမိ၊ ပေ၊ သြကာသံ၊ အကာရောန္တသ–မပြုသော ရဟန်း၏၊ ပဝါရဏံ–ကို၊ ဌပေတုံ–ဟန့်တားခြင်းငှာ၊ ပေ။

ပဝါရဏာယ–ပဝါရဏာနေ့ဖြစ်သော၊ တုဒဟု–၌၊ စာတုဒ္ဒသေ ဝါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ ပန္နရသေ ဝါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ–သည်၊ (စောဒနာခွင့်ကို မပြုသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) သမ္မုခီဘူတေ–မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်လတော်၊ သံဃမဇ္ဈေ–၌၊ ဥဒါဟရိတဗ္ဗံ–ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရာ၏၊ (ကား၊) သုဏာတု၊ ပေ၊ ဣတ္ထန္နာမော၊ ပုဂ္ဂလော–သည်၊

သာပတ္တိကော–ပါ၏၊ တသ–၏၊ ပဝါရဏံ–ကို၊ ဌပေမိ–ဟန့်တားပါ၏၊ တသ္မိं–ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သမ္မုခီဘူတေ–သော်၊ နု ပါရေတဗ္ဗာ–ရာပါ၊ ဣတိ (ဥဒါဟရိတဗ္ဗံ၊) ပဝါရဏာ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဌပိတာ–တန့်တားအပ်သည်၊ (တန့်တားရာရောက်သည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ (**"ပုရမှာကံ"**စသော ဝါကျကို တပေါ်သထက္ခန္ဓက၊ ပုဒ်စဉ် ၁၅၃–ကို နည်းမှီပေးပါ။)

၂၃၆။ ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝံ–သို့၊ (တန့်တားအပ်သော်၊) ပဝါရဏာ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ ဌပိတာ–အပ်သည်၊ (တန့်တားရာရောက်သည်၊) ဟောတိ၊ ဧဝံ၊ အဌပိတာ–မတန့်တားအပ်သည်၊ (တန့်တားရာ မရောက်သည်၊) ဟောတိ၊ (နိဒါန်းဝါကျ၊) ဘိက္ခဝေ၊ ကထဉ္စ–လျှင်၊ (တန့်တားအပ်သော်၊) ပဝါရဏာ အဌပိတာ၊ ဟောတိ–နည်း၊ (**"အဌပိတာ"**ကို ရှေးဦးစွာ မေးတော်မူ၏၊) တေဝါစိကာယ–သော၊ ပဝါရဏာယ–ကို၊ ဘာသိတာယ–ပြောဆိုအပ်သော်၊ လပိတာယ–ရွတ်ဆိုအပ်ပြီးသော်၊ ပရိယောသိတာယ–ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးသော်၊ (ပြီးဆုံးစေအပ်ပြီးမှ၊) ပဝါရဏံ စေ ဌပေတိ–အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ပဝါရဏာ အဌပိတာ ဟောတိ၊ (ဒွေဝါစိကာယစသည် လွယ်ပြီ၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝံ ခေါ–
☰ လျှင်၊ (တန့်တားအပ်သော်၊) အဌပိတာ ဟောတိ ပဝါရဏာ၊ (နိဂုံးဝါကျ၊ ဌပိတ–၌ **"ဘာသိတာယ–အပ်သော်၊ ပေ၊ အပရိယောသိတာယ–မပြီးဆုံးစေအပ်သေးမီ"**ဟု ပေးပါ၊ ဤ ဝါကျတို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

၂၃၇။ ။ဣဓ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု–ရဟန်းတစ်ပါးသည်၊ ဘိက္ခုဿ–ရဟန်းတစ်ပါး၏၊ ပဝါရဏံ ဌပေတိ၊ တံ ဘိက္ခုံ–ကို၊ (ပဝါရဏာ တန့်ထားသော ထိုရဟန်းကို၊) အညေ ဘိက္ခူ၊ သစေ ဇာနန္တိ–အံ့၊ (ကိုယ်–အဘယ်သို့ သိကုန်သနည်?၊) **"အယံ အာယသ္မာ–ဤ အရှင်သည်၊ အပရိသုဒ္ဓကာယ သမာစာရော–မစင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့် ရှိ၏၊ အပရိသုဒ္ဓဝစီ သမာစာရော–မစင်ကြယ်သော နှုတ်အကျင့် ရှိ၏၊ အပရိသုဒ္ဓါဇီဝေါ–မစင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိ၏၊ ဗာလော–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်၊ အဗျတ္တော–ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်၊ အနုယုဇ္ဇိယမာနော–အဖန်ဖန်မေးစီစစ်အပ်သော်၊ အနုယောဂံ–မေးစီစစ်ခြင်းကို၊ (မေးစီစစ်ချက်ကို၊) ဒါတုံ–ပေးခြင်းငှာ၊ (အဖြေပေးခြင်းငှာ၊) နု ပဋိဗလော–နိုင်"**၊ ဣတိ–ဤသို့ သိကုန်အံ့၊ ဧဝံ သန္တေ၊)

"ဘိက္ခု-ရဟန်း၊ အလဲ-မသင့်၊ ဘဏ္ဍနံ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို၊ မာ (အကာသိ)-မပြုနှင့်၊ ကလဟံ-ခိုက်ရန်ကို၊ မာ (အကာသိ၊) ဝိဂ္ဂဟံ-ဆန့်ကျင်ဘက် ယူခြင်းကို၊ မာ (အကာသိ၊) ဝိဝါဒံ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းကို၊ မာ (အကာသိ)"၊ ဣတိ-သို့၊ သြမဒ္ဒိတွာ-စကားဖြင့် နှိပ်၍၊ သံဃေန၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ (ဘဏ္ဍန စသည်တို့၏ အထူးကို ပါစိတ် ဘာသာဋ္ဌိကာ, ပေသုညသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

(**"အပရိသုद्ध သမ္ဘာစရာ"** စသောပုဒ်တို့ကို ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ၊) ၊ပေ။

သော ဧဝမသ ဝစနိယော၊ (ကိ၊) **"အာဝုသော၊ တွံ-သည်၊ ဣမသ ဘိက္ခုနော-၏၊ ယံ ပဝါရဏံ-ကို၊ ဒ္ဒေသိ-တန်တား၏၊ ကိမိ-အဘယ်ကြောင့်၊ နံ-ထို ပဝါရဏာကို၊ ဒ္ဒေသိ-နည်း၊ သီလဝိပတ္တိယာ ဝါ-သီလ၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်မူလည်း၊ ဒ္ဒေသိ-တန်တားပါသလော၊ အာစာရဝိပတ္တိယာ ဝါ-အကျင့်၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်မူလည်း၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ ဝါ-အယူ၏ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်မူလည်း၊ ဒ္ဒေသိ-လော"**၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ ၊ပေ၊ စေ ဝဒေယျ-အုံ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ ပြောသနည်း?၊) **"သီလဝိပတ္တိယာ-ကြောင့်၊ ဒ္ဒေမိ-ပါ၏၊ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ ဒ္ဒေမိ"**၊ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း၊ (သစေ ဝဒေယျ၊) (ဧဝံ သတိ၊) ၊ပေ၊ အသ (ကိ၊) **"အာယသ္မာ-သည်၊ သီလဝိပတ္တိ-ကို၊ ဇာနာသိ ပန-သိပါ၏လော"**၊ ပေ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ ပေ၊ ဇာနာမိ-ပါ၏၊ ဣတိ (စေ ဝဒေယျ) ၊ပေ၊ **"သီလဝိပတ္တိ-ဟူသည်၊ ကတမာ ပန-နည်း?**၊ ၊ပေ၊ ဣတိ-တိုက်၏၊ ပေ၊ စတ္တာရိ-ကုန်သော၊ ပါရာဇိကာနိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ တေရသ-တစ်ဆယ့်သုံးပါးကုန်သော၊ သံဃာဒိသေသာ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ အယံ-ဤ အာပတ်နှစ်ပါး အပေါင်းသည်၊ သီလဝိပတ္တိ-ပါတည်း၊ ပေ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ-သည်လည်းကောင်း၊ အန္တဂ္ဂါဟိကာ-သဿတအဖို့, ဥစ္ဆေဒအဖို့တို့ကို ယူတတ်သော၊ ဒိဋ္ဌိ-သည်လည်းကောင်း၊ အယံ-ဤ ဒိဋ္ဌနှစ်ပါး အပေါင်းသည်၊ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ-ပါတည်း"**၊ ဣတိ (စေ ဝဒေယျ) (ဧဝံ သတိ။)

သော၊ ပေ၊ အသ (ကိ၊) **"အာဝုသော တွံ၊ ဣမသ ဘိက္ခုနော-၏၊ ယံ ပဝါရဏံ-ကို၊ ဒ္ဒေသိ၊ (တံ-ထို ပဝါရဏာကို၊) ဒိဋ္ဌေန ဝါ-**

မြင်ခြင်းကြောကင့်မူလည်း၊ ဌပေသိ-လော၊ ("ယံ ခေါ တွဲ"တိ အာဒီသု ယံ ပဝါရဏံ ဌပေသိ၊ တံ ဒိဋ္ဌေန ဌပေသိ"တိ တံ သဒ္ဒ အဋ္ဌာဟရိတ္တာ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဝိမတိ) ၊ပေ၊ "ဣတိ-ထိုကဲ့၏၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ ဌပေမိ-ပါ၏၊ ဣတိ ဝါ-သော်လည်းကောင်း"၊ (စေ ဝဒေယျ) ၊ပေ၊ "ယံ ပဝါရဏံ-ကို၊ ဒိဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ ဌပေသိ-၏၊ တေ-သည်၊ ကိံ-အဘယ်ကို၊ ဒိဋ္ဌံ-မြင်အပ်သနည်း?၊ (ကိန္တိ-အဘယ်သို့လျှင်၊ ကဒါ-အဘယ်အခါ၌၊ ကတ္ထ-အဘယ်အရပ်၌၊ ပေ၊) ပါရာဇိကံ-သို့၊ အဋ္ဌာပနော-လွန်ကျူးမှု ရောက်နေသည်ကို၊ ဒိဋ္ဌော-မြင်အပ်သလော၊ ပေ၊ ကတ္ထ စ-အဘယ်အရပ်၌လည်း၊ တွဲ၊ အဟောသိ-ဖြစ်သနည်း?၊ (နေသနည်း?၊) ကတ္ထ စ-၌လည်း၊ အယံ ဘိက္ခု-သည်၊ (အသင် ပဝါရဏာ တန့်တားအပ်သော ဤရဟန်းသည်၊) အဟောသိ-နည်း?၊ ပေ၊ ကရောတိ-နည်း?"၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုကဲ့၏။

(ထိုသို့ ပြောလျှင်) "အာဝုသော၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌေန-ကြောင့်၊ ပဝါရဏံ-ကို၊ နာ ဌပေမိ-တန့်တားသည် မဟုတ်ပါ၊ အပိ စ-ကား၊ သုတေန-ကြောင့်၊ ပဝါရဏံ ဌပေမိ"၊ (ဤသို့ စကားလွှဲ၍ ပြောအုံ့၊) (ကိံ တေ သုတံစသည် လွယ်ပြီ၊) ဘိက္ခုသ-၏ (အထံမှ၊) သုတံ-ကြားအပ်သလော၊ (ရာဇမဟာမတ္တ-မင်းအမတ်ကြီး၊ တိတ္ထိယာသာဝက-တိတ္ထိတို့၏တပည့်) ၊ပေ၊ (ဤသို့ မေးသောအခါ၊) "အပိစ ပရိသင်္ကယ ပဝါရဏံ ဌပေမိ"ဟု (စကားလွှဲ၍ ပြောလျှင်၊) "ကိံ-အဘယ်ကို၊ ပရိသင်္ကသိ-ယုံမှားသနည်း?၊ ပေ၊ ဘိက္ခုသ-၏ (အထံမှ၊) သုတွာ-၍၊ ပရိသင်္ကသိ-လော"၊ (စကားဖြင့် မေးရမည်၊ ထိုသို့ မေးသောအခါ၊) "အဟံ၊ ပေ၊ ပရိသင်္ကယ ပဝါရဏံ နာ ဌပေမိ"၊ အပိ စ-ကား၊ ကေန-အဘယ်ကြောင့်၊ အဟံ၊ ပေ၊ ဌပေမိ-၏၊ ဣတိ-သို့၊ အဟမ္ပိ နာ ဇာနာမိ-ပါ၊ ဣတိ (စေ ဝဒေယျ။)

ဘိက္ခဝေ၊ စောဒကော-စောဒကဖြစ်သော၊ (စောဒနာတတ်သော၊) သော ဘိက္ခု-သည်၊ အနုယောဂေန-အဖန်ဖန်မေးစီစစ်ခြင်းဖြင့်၊ ဝိညူနုံ-ပညာရှိကုန်သော၊ သဗြဟ္မစာရီနံ-သီတင်းသုံးဖော်တို့၏၊ စိတ္တံ-ကို၊ စေ နာ အာရာဓေတိ-အကယ်၍ မနှစ်သက်စေနိုင်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) "စုဒ်ဒိတော-စောဒနာအပ်သော၊ (စောဒနာခံရသော၊) ဘိက္ခု-သည်၊ အနနုဝါဒေါ-စွပ်စွဲဖွယ် အပြစ်မရှိ"၊ ဣတိ-သို့၊ ဝစနာယ-ပြောဆိုခြင်းငှာ၊ အလံ-သင့်၏၊

စောဒကော၊ ပေ၊ စေ အာရာခေတိ၊ (ဧဝံ သတိ၊) **"စုဒိတော ဘိက္ခု၊ သာနုဝါဒေါ–စွပ်စွဲဖွယ်အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်၏"**၊ ဣတိ–သို့၊ အလံ ဝစနာယ။

စောဒကော၊ ပေ၊ အမူလကေန–အခြေအမြစ်မရှိသော၊ ပါရာဇိကေန–ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသိတံ–စွပ်စွဲဖျက်ဆီးအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ–သို့၊ စေ ပဋိဇာနာတိ–အံကယ်၍ ဝန်ခံအုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) သံဃာဒိသေသံ–သို့၊ အာရောပေတွာ–တက်ရောက်စေ၍၊ (တင်၍၊) သံဃေန၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ–ပဝါရဏာပြုရာ၏၊ (**"အနုဒ္ဓံသိတန္တိ ပဋိဇာနာတိ"**ဟု ပါဠိရှိပါစေ၊ နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ နည်းတူ၊ ဤသို့ရှိမှ စုဒိတကပဏ္ဍဝါကျတို့နှင့် စာသွားတူမည်) ၊ပေ၊ အမူလကေန၊ သံဃာဒိသေသေန–ဖြင့်၊ အနုဒ္ဓံသိတံ–ပြီ၊ ဣတိ စေ ပဋိဇာနာတိ (ဧဝံ သတိ၊) ယထာဓမ္မံ–အကြင် တရားအတိုင်း၊ ကာရာပေတွာ–ပြုစေပြီး၍၊ (ဆုံးဖြတ်ပြီး၍) ၊ပေ၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ (ပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် သံဃာဒိသေသ် အာပတ် သင့်၏၊ သံဃာဒိသေသ်ဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏၊ ကြွင်းသော အာပတ်ငါးပုံဖြင့် စွပ်စွဲလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်၏) ၊ပေ၊ စုဒိတော ဘိက္ခု၊ **"ပါရာဇိက်–သို့၊ အဗ္ဘာပန္နော–ပါပြီ"**၊ ဣတိ–သို့၊ စေ ပဋိဇာနာတိ၊ နာသေတွာ–အသွင်ကိုဖျက် လူထွက်စေ၍၊ သံဃေန ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၂–ထုလ္လစ္စယဝတ္ထုကာဒိ

၂၃၈။ ဣဓ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ပေ၊ ထုလ္လစ္စံ အဗ္ဘာပန္နော ဟောတိ၊ ဧကစ္စေ–အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ ထုလ္လစ္စယဒိဋ္ဌိနော–ထုလ္လစ္စည်းဟု အယူရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဧကစ္စေ၊ ပေ၊ သံဃာဒိသေသ ဒိဋ္ဌိနော–ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယေ တေ ဘိက္ခူ–အကြင်ရဟန်းတို့သည်၊ ထုလ္လစ္စယဒိဋ္ဌိနော–ကုန်၏၊ တေဟိ–တို့သည်၊ (ဝစနီယော–၌ စပ်၊) သော ဘိက္ခု–သည်၊ (အသ–၌ စပ်၊) ဝါ–ကို၊ (ဝစနီယော–၌ စပ်၊) ဧကမန္တံ–သို့၊ အပနေတွာ–ဖယ်ရှား၍၊ (ဖယ်ဆောင်၍၊) ယထာ ဓမ္မံ–ဝိနည်းတရားအားလျော်စွာ၊ ကာရာပေတွာ–ပြုစေ၍၊ (ကုစားစေ၍၊) သံဃံ၊ ပေ၊ ဝစနီယော အသ (ကိ)

"အာဝုသော-အရှင်ဘုရားတို့၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ယံ အာပတ္တိံ၊ အာပန္နော-ပါပြီ၊ အသော-ထို ရဟန်း၏၊ သာ-ထို အာပတ်ကို၊ ယထာ ဓမ္မံ၊ ပဋိကတာ-ကုစားအပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ ပဝါရေယျ၊" ဣတိ-ဤသို့ ပြောဆိုထိုက်၏၊ (နောက် ဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၃-ဝတ္ထုဒ္ဒပနာဒီ

၂၃၉။ ဥဒါဟရေယျ-ထုတ်ဖော်ပြောဆိုအံ့၊ (ကိ၊) သုဏာတု၊ ပေ၊ ဣဒံ ဝတ္ထု-ဤ ဝတ္ထုသည်၊ (ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ဖို့ရန် ဤ အကြောင်းသည်၊) ပညာယတိ-ထင်ရှားပါ၏၊ ပုဂ္ဂလော၊ နု (ပညာယတိ)-ပါ၊ ပေ၊ ဝတ္ထုံ၊ ထပေတွာ-ထား၍၊ (မစီစစ်ဘဲ ချန်ထား၍၊) ပဝါရေယျ၊ ဣတိ (ဥဒါဟရေယျ) ၊ပေ၊ **"အာဝုသော၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဝိသုဒ္ဓါနံ-စင်ကြယ်သော ရဟန်းတို့၏ (အတွက်၊) ပဝါရဏာ ပညတ္တာ၊ ပေ၊ ဣဒါနေဝ-ဤ ယခုပင် လျှင်၊ နံ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ (အရှင် ယုံမှားအပ်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊) ဝေဟိ-ပြောပါလော့"**၊ ဣတိ (ဝစနီယော အသေ၊) (ဒုတိယဝါရ-၌ **"သမဂ္ဂါနံ-ညီညွတ်သော ရဟန်းတို့၏ (အတွက်)"**ဟု ဆိုပါ၊ တတိယဝါရ လွယ်ပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာပြုရာအခါမှ၊ ပဗ္ဗေ-၌၊ ဝတ္ထု စေ ပညာယတိ၊ ပစ္ဆာ-မှ၊ ပုဂ္ဂလော စေ ပညာယတိ၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဝစနာယ-ဌာ၊ ကလ္လံ-သင့်၏၊ ပေ၊ ပဝါရဏာယ၊ ပုဗ္ဗေ-၌၊ ဝတ္ထု စ ပုဂ္ဂလော စ ပညာယတိ၊ (ဧဝံ သတိ၊) တံ-(ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီးသော) ထို ဝတ္ထု, ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပဝါရဏာတာ-ကို၊ ကတာယ-ပြုအပ်ပြီးသော်၊ (ပြုအပ်ပြီးမှ၊) စေ ဥက္ကောဋေတိ-အကယ်၍ လှုပ်ရှားစေအံ့၊ (လှုံ့ဆော်ပေးအံ့၊) ဥက္ကောဋနက်-လှုပ်ရှားစေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော၊ ပါစိတ္တိယံ၊ (ဟောတိ၊) (ဤ သိက္ခာပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ **"ဥက္ကောဋေတိ"**၌ လှုံ့ဆော်ပေးပုံကို သပ္ပာဏကဝဂ်, ဥက္ကောဋနကသိက္ခာပုဒ်၏ ပဒဘာဇနီ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၄-ဘဏ္ဍာနကာရကဝတ္ထု

၂၄၀။ သမ္မဟုလာ၊ ပေ၊ ဥပဂစ္ဆိံသု၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၀၉-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) တေသံ-တို့၏၊ သာမန္တာ-အနီး၌၊ အညေ-ကုန်သော၊ ဘဏ္ဍာနကာရကာ-မိမိတို့ဘက်တွင် တိုင်ပင်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ကလဟကာရကာ-ခိုက်ရန်ကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဝိဝါဒကာရကာ-ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုမှုကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဘဿကာရကာ-ပြောဆိုအပ်သော စကားကို (စကားများမှုကို) ပြုတတ်ကုန်သော၊ သံဃေ-၌၊ အဓိကရဏကာရကာ-အဓိကရဏ်းကို ပြုတတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိံသု၊ (ကိုယ်-အဘယ်သို့ ကြံ၍ ဝါကပ်ကြကုန်သနည်း?၊) **"မယံ-တို့သည်၊ ဝဿံဝုဋ္ဌာနံ၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ-တို့၏၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာနေ့၌၊ ပဝါရဏံ၊ ဌပေဿာမ-တန်ထားကြကုန်စို့"**၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍ ဝါကပ်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ကထံ-လျှင်၊ (အဘယ်နည်းဖြင့်၊) **"မယံ၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ-တို့ထက်၊ (ထို ဘဏ္ဍာနကာရက ရဟန်းတို့ထက်၊) ပဌမတရံ-ရှေးဦးစွာ၊ ပဝါရေယျာမ-ပဝါရဏာ ပြုနိုင်ပါကုန်အုံ့နည်း?"**၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဒွေ တယော (ဒုတ္တယော)-နှစ်ဥပုသ် သုံးဥပုသ် ဟူကုန်သော၊ ဥပေါသထေ-တို့ကို၊ စာတုဒ္ဒသိကေ-စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် တို့ကို၊ ကာတုံ အနုဇာနာမိ။

ဒုတ္တယော။ ။ ဝါဆိုလကွယ် ဥပုသ်မှ စ၍ တော်သလင်းလကွယ် ဥပုသ် အထိ ငါးဥပုသ် ရှိ၏၊ ထိုတွင်၊ တတိယမြောက် ဝါခေါင်လကွယ် ဥပုသ်နှင့် စတုတ္ထမြောက် တော်သလင်းလပြည့် ဥပုသ်ကို (သို့မဟုတ်) တတိယမြောက် ဝါခေါင်လကွယ် ဥပုသ်နှင့် ပဌမမြောက် တော်သလင်းလကွယ် ဥပုသ်ကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ **"ဒွေ"**ဟု လည်းကောင်း, ထို တတိယ, စတုတ္ထ, ပဌမ သုံးဥပုသ်လုံးကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ **"တယော"**ဟု လည်းကောင်း မိန့်တော်မူသည်။

စာတုဒ္ဒသိကေ ကာတုံ။ ။ ဝါခေါင်လကွယ် ဥပုသ်သည် ထုံးစံအတိုင်းပင် **"ဆယ့်လေးရက်"** ဖြစ်သောကြောင့် စာတုဒ္ဒသီဖြစ်အောင် အထူးပြုဖွယ် မလိုတော့၊ တော်သလင်းလပြည့် ဥပုသ်ကား ပန္နရသီဖြစ်သောကြောင့် ထုံးစံအတိုင်းဆိုလျှင် တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်ငါးရက်နေ့ကျမှ ဥပုသ်ပြုရမည်၊ ယခုကား (ဘဏ္ဍာနကာရက-ရဟန်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ ပဝါရဏာပြုနိုင်ဖို့ရန်) တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် ပြုပါ၊ ဤ ဥပုသ်ကို စာတုဒ္ဒသီ မပြုလျှင်လည်း တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ဆယ့်ငါးရက် (ပန္နရသီ)နေ့သို့ မရောက်မီ ထို လပြည့်ကျော် ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် ပြုပါ၊ နှစ်ဥပုသ်လုံးကို စာတုဒ္ဒသီ ပြုလိုလျှင်လည်း

ဘဏ္ဍာနကာရကာ၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခု၊ တံ အာဝါသံ-ထိ ကျောင်းတိုက်သို့၊ စေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဘိက္ခဝေ အာဝါသိကေဟိ၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ-တို့သည်၊ (ထို သန္ဓိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တ ရဟန်းတို့သည်၊) လဟုံ လဟုံ-လျင်စွာ လျင်စွာ၊ သန္ဓိပတိတွာ၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ-ရာ၏၊ ပဝါရေတွာ-ပဝါရဏာ ပြုပြီး၍၊ ဝတ္တဗ္ဗာ-ပြောဆိုထိုက်ကုန်၏၊ (ကိုး၊) **"အာဝုသော-အရှင်ဘုရားတို့၊ မယံ၊ ပဝါရိတာ-ပဝါရဏာ ပြုပြီးပါကုန်ပြီ၊ ယတ္တ-အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အာယသ္မန္တာ-တို့သည်၊ မည္တိ-မှတ်ထင်ကုန်၏၊ တတ္တ-အားဖြင့်၊ (ထင်သည့် အတိုင်း၊) ကရောန္တု-ကုန်သော"**၊ ဣတိ (ဝတ္တဗ္ဗာ။)

တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်လေးရက်, ၎င်း လပြည့်ကျော် ဆယ့်သုံးရက်တို့၌ စာတုဒ္ဒသီဥပုသ် ပြုပါ၊ ဤသို့ ခွင့်ပြုတော်မူသည်။

စာတုဒ္ဒသီပြုရကျိုး။ ။ ဝါခေါင်လကွယ်နှင့် တော်သလင်းလပြည့်ကို စာတုဒ္ဒသီ ပြုရာ၌၊ (တော်သလင်းလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့ဝယ် ဥပုသ်ပြုခဲ့သော ကြောင့်) ထို လဆန်း ဆယ့်ငါးရက်သည် (သန္ဓိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တ ရဟန်းတို့၏ အတွက်) တော်သလင်းလပြည့်ကျော် တစ်ရက်ဖြစ်၏၊ ထိုရက်မှ ရေတွက်သောအခါ တော်သလင်း လပြည့်ကျော် ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ ပန္နရသီဥပုသ်ပြု၍ ဝါဆိုလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ ပန္နရသီပဝါရဏာ ပြုနိုင်တော့၏၊ (ဝါခေါင်လကွယ်နှင့် တော်သလင်းလကွယ်ကို စာတုဒ္ဒသီပြုရာ၌လည်း ဝါဆိုလဆန်း ဆယ့်လေးရက်နေ့ဝယ် ပန္နရသီပဝါရဏာ ပြုနိုင်၏၊ တွက်ကြည့်ပါ။

သုံးဥပုသ်လုံးကို စာတုဒ္ဒသီပြုရာ၌ကား (တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ဆယ့်သုံး ရက်နေ့ဝယ် ဥပုသ်ပြုခဲ့သောကြောင့်) ထို လပြည့်ကျော် (၁၄-၁၅)ရက်များသည် (သန္ဓိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တ ရဟန်းတို့၏အတွက်) ဝါဆိုလဆန်း (၁-၂)ရက် ဖြစ်သောကြောင့် ထို ဝါဆိုလဆန်း ဆယ့်သုံးရက်နေ့၌ ပန္နရသီပဝါရဏာ ပြုနိုင်တော့၏၊ စာတုဒ္ဒသီ ပြုရခြင်းသည် ဤသို့ ဘဏ္ဍာနကာရကရဟန်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ ပဝါရဏာပြုနိုင်ခြင်း အကျိုး ရှိပါသည်။

လဟုံ လဟုံ၊ ပေ၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ ။ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ဆယ့်သုံးရက် (သို့မဟုတ်) ဆယ့်လေးရက်နေ့၌ (ပန္နရသီ) ပဝါရဏာပြုသောအခါ ဘဏ္ဍာနကာရက ရဟန်းတို့ လာ, မလာကို ကြိုတင်၍သိနိုင်ရန် ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌ သာမဏေ တို့ကို အစောင့်အရှောက်ထားပါ၊ ပဝါရဏာပြုရန် စီစဉ်နေစဉ် (သို့မဟုတ်) ပြု၍ မပြီးသေးခင် ဘဏ္ဍာနကာရကရဟန်းတို့ လာကြောင်းကို (သာမဏေတို့ အထံမှ) သိရလျှင် လျင်လျင်မြန်မြန် စည်းဝေး၍ ပဝါရဏာပြုရမည်-ဟူလို။

ဘိက္ခဝေ၊ ဘဏ္ဍာနကာရကာ၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ အသံဝိဟိတာ–မစီစဉ်အပ်ကုန်သည်၊ (ဘဏ္ဍာနကာရကရဟန်းတို့၏ လာခြင်းကို သိဖို့ရန် သန္ဒိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တရဟန်းတို့က အစောင့်အရှောက် မချထားအပ်ကုန်သည်၊) (ဟုတ္တာ၊) တစ်နည်း–အသံဝိဟိတာ–မစီစဉ်အပ်ကုန်သည်၊ (ဘဏ္ဍာနကာရက ရဟန်းတို့က မိမိတို့၏ လာခြင်းကို သိဖို့ရာ မစီစဉ်အပ်, အသိ မပေးအပ်ကုန်သည်၊) (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ စေ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ပေ၊ အာဝါသိကေဟိ၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ အာသနံ၊ ပညပေတဗ္ဗံ–ရာ၏၊ ပေ၊ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗာ–မေးထိုက်ကုန်၏၊ တေသံ–ထို ဘဏ္ဍာနကာရကရဟန်းတို့၏ (စိတ်ကို၊) ဝိက္ခိတ္တာ (ဝိက္ခိပိတ္တာ)–အထူးထူးအပြားပြား ပစ်လွှတ်၍၊ (ပျံ့လွင့်အောင် ပြု၍၊) နိသီဒံ–ဥပစာရသိမ်၏ အပြင်ဘက်သို့၊ ဂန္တာ–၍၊ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ (အခြားကျောင်းတိုက်သို့ သွား၍ ပဝါရဏာ ပြုပါ–ဟူလို) ၊ပေ၊ ဝတ္တေဗ္ဗာ၊ ဧဝံ–ဤသို့ ဥပစာရသိမ်၏ အပြင်ဘက်သို့ သွား၍၊ ဧတံ–ဤ ပဝါရဏာ ပြုခွင့်ကို၊ စေ လဘေထ–အကယ်၍ ရအုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) အာဝါသိကေန–သော၊ ဗျတ္တေန၊ ပေ၊ အာဝါသိကာ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ဉာပေတဗ္ဗာ–သိစေထိုက်ကုန်၏၊ (ကိုး၊) **"အာဝါသိကာ–အာဝါသိက ဖြစ်ကုန်သော၊ အာယသ္မန္တော–အရှင်တို့သည်၊ မေ (ဝစနံ) သုဏန္တု၊ အာယသ္မန္တာနံ–တို့၏၊ (ကမ္မံ–ဥပုသ်ကံသည်၊) ပတ္တကလ္လံ၊ ယဒိ (သိယာ၊ ဧဝံ သတိ၊) ဣဒါနိ–ယခုအခါ၌၊ (သီတင်းကျွတ်လဆန်း ဆယ့်သုံးရက်, သို့မဟုတ် ဆယ့်လေးရက်ဟူသော ယခုအခါ၌၊) ဥပေါသထံ–ကို၊ ကရေယျာမ–ပြုကုန်ရာပါ၏၊ ပါတိမောက္ခံ–ကို၊ ဥဒ္ဒိသေယျာမ–ရွတ်ပြကုန်ရာပါ၏၊ အာဂမေ–လာ လတ္တံ့ဖြစ်သော၊ ကာဠေ–လဆုတ်ပကွယ်၌၊ (သီတင်းကျွတ်လကွယ်၌၊) ပဝါရေယျာမ–ပဝါရဏာ ပြုကုန်ရာပါ၏"၊** ဣတိ (ဉာပေတဗ္ဗာ၊) (**"ကာဠေ"**အရ သီတင်းကျွတ်လကွယ်ဟူရာ၌ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ဆယ့်ငါးရက် မဟုတ်၊ ဆယ့်သုံးရက်၊ သို့မဟုတ် ဆယ့်လေးရက် ဖြစ်ရမည်။)

ဘိက္ခဝေ ဘဏ္ဍာနကာရကာ၊ ပေ၊ ဧတေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ တေ ဘိက္ခူ–ထို အာဝါသိက ရဟန်းတို့ကို၊ (သန္ဒိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တရဟန်းတို့ကို၊) ဧဝံ၊ စေ ဝဒေယျုံ–ကုန်အုံ၊ (ကိုး၊) **"အာဝုသော–တို့၊ သာဓု–ကောင်းပန်ပါ၏၊ ဣဒါနေဝ–ယခုအခါ၌ပင်၊ (ယနေ့၌ပင်၊) နော–တပည့်တော်တို့ (အထံ၌၊) ပဝါရေထ–ပဝါရဏာ ပြုကြပါကုန်"၊** ဣတိ (စေ ဝဒေယျ၊) (ရှေးနိဿယ၌ **"နော အမှေ–တို့ကို၊ ပဝါရေထ–ပဝါရဏာ ပြုကြကုန်လော"**ဟု ပေး၏၊ ဘိက္ခုနီ ပါစိတ်ပါဠိတော်, အာရာမဝဂ်, သတ္တမသိက္ခာပုဒ်၌ **"ဉာတော သံဃော၊ ပေ၊**

ပဝါရေတဗ္ဗံ”ဟု အာဓာရထားပုဒ်ကို ထည့်၍ အထက်ပါအတိုင်း ပေးလိုက်ပါသည်၊) တေ-ထို ဘဏ္ဍာနကာရကရဟန်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ ပေ၊ ဝစနီယာ အသု (ကိ၊) “**အာဝုသော၊ တုမှေ-တို့သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ ပဝါရဏာယ-ပဝါရဏာ၌၊ အနိဿရာ-အစိုးမရပါကုန်၊ မယံ၊ နု တာဝ ပဝါရေယျာမ-ပဝါရဏာ မပြုကုန်သေးပါ**”၊ ဣတိ (ဝစနီယာ အသု။)

ဘိက္ခဝေ၊ ပေ၊ တေ ဘိက္ခူ၊ တံ ကာဠ-ထို လဆုတ်ပကွယ်သို့၊ စေ အနုဝသေယျုံ-အကယ်၍အစဉ်လိုက်၍ နေကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ) ၊ပေ၊ “**အာဂမေ-သော၊ ဇုဏ္ဏော-လဆန်းပကွယ်၌၊ (တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌၊) ပဝါရေယျာမ**”၊ ပေ၊ တံ ပိ ဇုဏ္ဏော-သို့လည်း၊ စေ အနုဝသေယျုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) ဘိက္ခဝေ၊ သဗ္ဗေဟေဝ-အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ-တို့သည်၊ (သန္နိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တရဟန်းတို့သည်၊) အာဂမေ၊ ဇုဏ္ဏော-၌၊ ကောမုဒိယာ-ကုမုဒြာကြာတို့ ရှိရာဖြစ်သော၊ (ကုမုဒြာကြာတို့ ပွင့်ဆဲဖြစ်သော၊) စာတုမာသိနိယာ-မိုးလေးလအဆုံး တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌၊ အကာမာ-အလို မရှိသဖြင့်၊ (အလို မရှိဘဲ၊) ပဝါရေတဗ္ဗံ၊ (“**တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်**” ဟူသည် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ဆယ့်သုံးရက်, သို့မဟုတ် ဆယ့်လေးရက်တည်း။)

တေဟိ၊ ပေ၊ ပဝါရိယမာနေ-ပဝါရဏာ ပြုအပ်သော်၊ ဂိလာနော-သည်၊ (ဘဏ္ဍာနကာရကဖြစ်သော ဂိလာနရဟန်းသည်၊) အဂိလာနဿ-၏၊ (သန္နိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တဖြစ်သော အဂိလာနရဟန်း၏၊) ပဝါရဏံ စေ ဌပေတိ (ဧဝံ သတိ) ၊ပေ၊ အဿ (ကိ၊) “**အာယသ္မာ-အရှင်သည်၊ ဂိလာနော-ပါတည်း၊ ဂိလာနော စ-ကိုလည်း၊ အနုနယောဟမော-မေးစီစစ်ခြင်း၌ မခံသူဟူ၍၊ (မေးစီစစ်ခြင်းကို မခံနိုင်သူဟူ၍၊) ဘဂဝတာ ဝုတ္တော၊ အာဝုသော၊ ယာဝ-လောက်၊ အရောဂေါ-ရောဂါမရှိသူသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ (တာဝ-ထို ရောဂါပျောက်သည့်တိုင်အောင်၊ အာဂမေဟိ-စောင့်ဆိုင်းပါဦး၊ အရောဂေါ၊ (သမာနော-လည်သော်၊) (စောဒေတုံ-ဌာ၊) အာကခံမာနော-အလိုရှိလည်သော်၊ စောဒေဿသိ-စောဒနာရပါလိမ့်မည်**”၊ ဣတိ (ဝစနီယော အဿ၊) ဧဝံ-သို့၊ ဝုစ္စမာနော-ပြောဆိုအပ်ပါလျက်၊ စေ စောဒေတိ-အံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) အနာဒရိယေ-ပုဂ္ဂလမမှုကို မရှိသေခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ၊ (ဟောတိ၊) (“**အဂိလာနော ဂိလာနဿ**”ဝါရ လွယ်ပြီ၊ “**အဂိလာနော အဂိလာနဿ**”ဝါရ၌ “**ဥဘော-နှစ်ပါးလုံးတို့ကို၊ သံဃေန-သည်၊ သမနုယုဇ္ဇိတွာ-အကြောင်းကို**

မေးစီစစ်၍၊ သမနုဂါဟိတွာ–အယူကို မေးစီစစ်၍၊ ယထာ ဓမ္မံ–ရွာ၊ ကာရာ ပေတွာ–ပြုစေ၍၊ (ဆုံးဖြတ်၍၊) သံဃေန ပဝါရေတဗ္ဗံ"၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၅–ပဝါရဏာသင်္ဂီဟ

၂၄၁။ ။သမ္မဟုလာ၊ ပေ၊ ဥပဂစ္ဆိံသု၊ တေသံ–ထိ သန္ဓိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တာတို့၏၊ (ဖာသုဝိဟာရောဋ္ဌ စပ်၊) ဝါ–တို့သည်၊ (ဝိဟာရတံဋ္ဌ စပ်၊) သမဂ္ဂါနံ–ကုန်သည် (ဖြစ်၍၊) သမ္မောဒမာနာနံ–ကုန်သည် (ဖြစ်၍၊) အဝိဝဒမာနာနံ–ကုန်သည် (ဖြစ်၍၊) ဝိဟာရတံ–နေကုန်လသော်၊ (တစ်နည်း) သမဂ္ဂါနံ–ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပေ၊ ဝိဟာရတံ–ကုန်သော၊ တေသံ–တို့၏၊ အညတရော–တစ်မျိုးသော၊ ဖာသုဝိဟာရော–ချမ်းသာစွာနေကြောင်းဖြစ်သော နေသောသမထ, ဝိပဿနာသည်၊ ဝါ–ကို၊ အဓိဂတော–ရအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ **"အမှာကံ၊ ၊ပေ၊ အဓိဂတော–ပြီ၊ မယံ၊ ဣဒါနိ–ဌ၊ (ဤ သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့ဌ၊) သစေ ပဝါရေဿာမ–ကုန်အုံ့၊ (ဝေ၀ သတိ၊) သိယာပိ–အချို့လည်း၊ ဘိက္ခူ ပဝါရေတွာ၊ စာရိကံ–သို့၊ ပက္ကမေယျုံ–ဖဲသွားကုန်ရာ၏၊ ဝေ၀–ဤသို့ ဖဲသွားကုန်လတ်သော်၊ မယံ၊ ဣမမှာ ဖာသုဝိဟာရာ–မှ၊ ပရိဟာဟိရာ–ပြင်ပတို့သည်၊ ဘဝိဿာမ–ကုန်လိမ့်မည်၊ ပေ။"**

ဟေဟိ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ ပဝါရဏာသင်္ဂီဟံ–ပဝါရဏာကို ချီးမြှောက်ခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ ပေ၊ သဗ္ဗေဟေ၀–အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်ပင်၊ ဧကဋ္ဌံ–တစ်ပေါင်းတည်း၊ သန္နိပတိတဗ္ဗံ–စည်းဝေးရာ၏၊ (ကမ္မ၀ါစာဌ် အနုက်လွယ်ပြီ) ၊ပေ၊ ပဝါရဏာသင်္ဂီဟော–ကို၊ ကတော–ပြုအပ်ပြီးသော်၊ အညတရော၊ ၊ပေ၊ ဧ၀ं ဝဒေယျ (ကိ၊) **"အာဝုသော–တို့၊ အဟံ–သည်၊ ဧနပဒစာရိကံ–ဧနပုဒ်ဌ် လှည့်လည်ခြင်းကို၊ (တစ်နည်း) ဧနပဒစာရိကံ–ဧနပုဒ်ဝယ် လှည့်လည်ထိုက်သော အရပ်သို့၊ ပက္ကမိတုံ–ဖဲသွားခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ"၊** ဣတိ (ဝဒေယျ၊) (ဤမှနောက်ဌ် **"တံ ကရဏီယံ–ထို ပြုဖွယ်ကိစ္စကို၊ တိရေတွာ–ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ပုနဒေ၀–တစ်ဖန်သာလျှင်၊ ဣကာမုဒီယာ–သော၊ စာတုမာသိနိယာ–၏၊ အန္တော–အတွင်းဌ်"**ဟု ပေးပါ၊ လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

စတုတ္ထော–လေးခုမြောက်သော၊ ပဝါရဏာကွန်ကော်တည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၆–တသုဒ္ဓါနံ

(ဤ၌ အကျဉ်းမျှ ပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း ဆိုပါ။)

တသ–ထို ပဝါရဏာကွန်ရက၏ ဥဒ္ဓါနံ–ကား–

ကောသလေသု–ကောသလမည်သော နေ့ပုဒ်၌၊ ဝသံဝုဋ္ဌာ–တို့သည်၊ (ဝါကျွတ်သော ရဟန်းတို့သည်၊) သတ္ထု–မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒသန–ဖူးမြင်ခြင်းငှ၊ အဂမုံ–သာဝတ္ထိသို့ သွားကြကုန်ပြီ၊ အဖာသုံ–မချမ်းသာစွာ (နေရခြင်းကို၊) ပသုသံဝါသं–ကို၊ (ပဋိဇာနန္တိ၊) အညမညာနုလောမတာ–အဖြစ်။

ပဝါရေန္တာ–ပဝါရဏာပြုသော ရဟန်းတို့သည်၊ အပဏာမဋ္ဌ–မညွတ်ခြင်း၊ ကမ္မံ–ပဝါရဏာကံလေးပါး၊ ဂိလာန–ဟန်း၊ ဥာတ္တိကာ၊ ပေ၊ တထာ–မှတစ်ပါး၊ ဘိက္ခုပစ္စတ္ထိကာ–တို့။

ပဋ္ဌ–ငါးပါးသော ရဟန်းတို့၊ ပေ၊ ဒွေ–တို့၊ ဧကော–ဟန်း၊ အာပန္နော–အာပတ်သင့်သော် ရဟန်း၊ ဝေမတိ–အာပတ်၌ ယုံမှားခြင်းရှိသော ရဟန်း၊ သရိ–အာပတ်ကို အမှတ်ရပြီ၊ သဗ္ဗော–သော၊ သံဃော–သဘာဂအာပတ်သင့်သော သံဃာ၊ ဗဟူ–များစွာသော ရဟန်းတို့၊ သမာ စ–တို့၊ ထောကိကာ–နည်းသော ရဟန်းတို့။

အာဝါသိကာ–အာဝါသိကပေယျာလ၊ စာတုဒ္ဒသ–အာဝါသိက စာတုဒ္ဒသီ ဖြစ်ခြင်း၊ လိင်–အာဝါသိကလိင်စသည်၊ ဥဘော–ကုန်သော၊ သံဝါသကာ–

ပဝါရေန္တာ ပဏာမဋ္ဌ။ ။ရှေးနိဿယယဉ် "**ပဝါရေန္တာ+အပဏာမဋ္ဌ**"ဟု ပုဒ်ဖြတ်၍ အထက်ပါအတိုင်း အနက်ပေးထားသည်၊ "**အပဏာမဋ္ဌ**"ပုဒ်ဖြင့် မည့်သည့် ဝတ္ထုကို ယူရမည်ဟု မသိပါ၊ ထို ပါဠိ၏နေရာဝယ် သီဟိုဠ်မူ၌ "**ပဝါရေန္တာသနေ ဒွေ စ**"ဟု ရှိ၏၊ ထိုအလို "**ပဝါရေန္တာ–ကုန်လသော်၊ အာသနေ–၌၊ (အစ္ဆန်–ထိုင်နေကြကုန်၏၊) ဒွေ–ပဝါရဏာနေ့စ်ပါးတို့**"ဟု ပေးပါ၊ "**ပဝါရေန္တာသနေ**"ဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၂၁၁–ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း, "**ဒွေ**"ဖြင့် ၂၁၂–ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း ယူရသောကြောင့် သီဟိုဠ်မှက ကောင်းပါသည်။

သမာနသံဝါသက, နာနာသံဝါသကတို့၊ ဂန္ဓဗ္ဗဲ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အညတရ သံဃေန ဝါရ၊ နိသိန္နာယ–ဘိက္ခုနီစသည်တို့ ထိုင်နေရာ ပရိသတ်၌၊ နု–ပဝါရဏာ မပြုရ၊ ဆန္ဒဒါနေ–ပါရိဝါသိက ပဝါရဏာဟူသော ဆန္ဒပေးခြင်း၊ အပဝါရဏာ–ပဝါရဏာနေ့ မဟုတ်ရာ၌ ပဝါရဏာ မပြုရခြင်း။

သဝရေဟိ–လူရိုင်းတို့၊ ခေပိကာ၊ ရတ္တိခေပိတာဝါရ၊ မေဃော၊ မဟာမေဃ၊ အန္ဓကာ၊ စ–မင်းအန္ဓကာယ်စသည်တို့၊ ပဝါရဏာ–ဒွေဝါစိကစသော ပဝါရဏာ၊ နု–ဣဒ္ဓိ–စောဒနာခွင့်ကို မပြုလိုကြကုန်၊ ပုရမှာကံ–ပုရမှာကံဝါရ၊ အဌပိတာ စ–အဌပိတာဝါရ၊ ဘိက္ခုနော–ရဟန်း၏ (ပဝါရဏာကို တန်ထားခြင်း။)

ကိမိဝါတိ–ကိမိစသော ပုစ္ဆာ၊ ကတမဋ္ဌ–ကတမာ သီလဝိပတ္တိစသော ပုစ္ဆာ၊ ဒိဋ္ဌေ–ကြောင့်၊ (ထပေသိ–လော၊) သုတသက်ယ–ကြောင့်၊ (ထပေသိ၊) စောဒကော–စောဒကရဟန်း၊ စုဒိတကော စ–ဟန်း၊ ထုလ္လစ္စယံ–ထုလ္လစ္စယ အာပတ္တိဝါရ၊ ဝတ္ထု–ဝတ္ထုဌာပန၊ ဘဏ္ဍနံ–ဘဏ္ဍနကလဟစသည်၊ ပဝါရဏာ သင်္ဂဟော စ၊ ပဝါရဏာသင်္ဂဟ၊ အနိသရော–ပဝါရဏာကို အစိုးမရ၊ ပဝါရယေ–(သံဃာက ဆုံးဖြတ်၍) ပဝါရဏာ ပြုရာ၏၊ ဣတိ–တဿုဒ္ဒါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမှိ ခန္ဓကေ–၌၊ ဝတ္ထုနှိ–တို့သည်၊ ဆ စတ္တာရီသ–လေးဆယ်ခြောက် ဝတ္ထု၊ ဣတိ–ဤသည်တို့တည်း။

ပဝါရဏက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၅–စမ္မကွန္ဒကပါဠိေတာ်နိသယ

၁၄၇–သောဏကၡီဝိသဝတ္ထု

(၂၄၂။ ။(ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ဥပါဟနာ အနုနညာတာ ေဟာတိ၊) တေန သမယေန ဗုေဒ္ဓါ၊ ေပ၊ ရာဇဂေဟ–ဌ၊ ဝါ–၏အနီးဖြစ်သော၊ ဂိဇ္ဈကူေဋ–ဂိဇ္ဈကူတ်မည်သော၊ ပဗ္ဗေတေ–ေတာင်၌၊ ဝိဟရတိ၊ တေန သမယေန ရာဇာ မာဂေေ၊ ေပ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၅–၌ အနက်ေပးခဲ့ပြီ၊) အဇာတိယာ–ရစ်ဆယ်သော၊ ဂါမသဟသေသု–ရွာအေထာင်တို့၌၊ **တစ်နည်း–** အဇာတိယာ ဂါမသဟသေသု–ရစ်သောင်းသော ရွာတို့၌၊ ဣသိရိယာဓိပစ္စံ–အုစိုးရသူ၏အဖြစ်, အကြီးအကဲ၏အဖြစ်ရှိသော၊ ရဇ္ဇ–မင်း၏အဖြစ်ကို၊ (မင်း၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဘုရင်မြောက်မူစုသည်ကို၊) ကာရေတိ–(တိုင်းသူပြည်သားလူအများကို) ပြုစေ၏၊ (**"ကာရေ"**၌ ကရဓာတ်+ကာရိက် ဏေပစ္စည်း၊) တစ်နည်း–ရဇ္ဇ–မင်း၏အမှုကိစ္စကို၊ ကာရေတိ–ပြု၏၊)**"ကာရေ"**၌ **"ဏေ"** သည် ကာရိက် မဟုတ်၊ စုရာဒိ **"ဏေ"**တည်း၊ အကျယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ေတန၊ ေပ၊ စမ္မာယ်–စမ္မာမြို့၌၊ သောဏော နာမ–သောဏမည်သော၊ ကောဋိဝိေသာ–အနွယ်အားဖြင့် ကောဋိဝိသမည်သော၊ သေဋ္ဌပုတ္တေ–သူဌေးသားသည်၊ သုခုမာလေ–သိမ်မွေ့နုနယ်ခြင်း ရှိသည်၊ (သိမ်မွေ့နုနယ်သည်၊) ေဟာတိ၊ တဿ–ထို သောဏသူဌေးသား၏၊ ပါဒတလေသု–(နီမြန်းသော) ခြေဖဝါးအပြင်တို့၌၊ လောမာနိ–(မျက်စဉ်းညှိုအဆင်းရှိသော နူးညံ့သော) အမွေးတို့သည်၊ ဇာတာနိ–ပေါက်နေကုန်သည်၊ ေဟာန္တိ၊ အထ ခေါ ရာဇာ၊ ေပ၊ တာနိ အသီတိဂါမိကသဟဿာနိ–ထို ရွစ်သောင်းသော ရွာ၌နေသူ အမျိုးသားတို့ကို၊ သန္နိပါတာေပတွာ–စည်းဝေးစေပြီး၍၊ ကေနစိဒေဝ–တစ်စုံတစ်ခုသောလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီယေန–ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်ကဲ့သို့၊ (အဌကထာ၌ ဝိယထည့်၍ ဖွင့်သည်၊) သောဏသ၊ ေပ၊ သန္တိကေ၊ ဒူတံ ပါေဟသိ၊ ေပ၊ (ဂါမပွမုခါဂါမိကာ၊ တေသံ သဟဿာနိ၊ ဝဇီရ၊ ဤအလို **"တာနိ အသီတိ ဂါမိကသဟဿာနိ–ထို ရွစ်သောင်းသော ရွာ၌နေသူ အကြီးအကဲတို့ကို"**ဟု ေပးပါ။)

အထ ခေါ်၊ ပေ၊ အဝေါစုံ (ကိုး)၊ တာ့တ သောဏ–ချစ်သားသောဏ၊ ရာဇာ–သည်၊ တေ–သင် [illegible]သား၏၊ ပါဒေ–တို့ကို၊ ဒက္ခိတုကာမော–ကြည့်ရှုခြင်းငှာ အလိုတော်ရှိ၏၊ တာတ သောဏ၊ တွံ–သည်၊ ယေန–အကြင်ဘက်၌၊ ရာဇာ (အတ္တိ)၊ တေန–၌၊ ပါဒေ–တို့ကို၊ မာ အဘိပသာရေယျာ သိ–မဆန့်တန်းနှင့်၊ ရညော–၏၊ ပုရတော–ရှေ့တော်၌၊ ပလ္လင်္ကေန–ထက်ဝယ် ပလ္လင်ဖြင့်၊ နိသီဒ–လော၊ နိသိန္နသု–သော၊ တေ–၏၊ ရာဇာ ပါဒေ၊ ဒက္ခိဿ တိ–လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ၊ (သွန်သင်ကြကုန်ပြီ၊) အထ ခေါ် သောဏ၊ ပေ၊ သိဝိကာယ–ထမ်းစင်ဖြင့်၊ အာနေသုံ–ဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဇာတာနိ အဒ္ဒသာ၊ ပေ၊ တာနိ အသီတိ ဂါမိက သဟဿာနိ–တို့ကို၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေ–မျက်မှောက်ဘဝ၌ ယဉ်ကုန်သော၊ အတ္ထေ–အစီးအပွားတို့ကို၊ အနုသာသိတွာ–သွန်သင်ပြီး၍၊ ဥယျောဇေသိ–ပြန်လွှတ်ပြီ၊ (ကိုး–အာဘယ်သို့ မှာ၍ ပြန်လွှတ်သနည်း?၊) ဘဏော–အမောင်တို့၊ တုမှေ–တို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ မယာ–သည်၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကေ၊ အတ္ထေ–တို့ကို၊ အနုသာသိတာ–သွန်သင်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ အတ္ထေ–ကုန်၏၊ ဂစ္ဆထ–ကုန်လော့၊ တံ ဘဂဝန္တံ–သို့၊ ပယိရုပါသထ–ဆည်းကပ်ကြကုန်လော့၊ နော–ငါတို့၏၊ သော ဘဂဝါ–သည်၊ သမ္မာရာယိကေ–တမလွန်ဘဝ၌ ယဉ်ကုန်သော၊ အတ္ထေ–တို့ကို၊ အနုသာသိဿတိ–သွန်သင်တော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့မှာ၍ (ဥယျောဇေသိ။)

(အထ၊ ပေ၊ အာယသ္မာ သာဂတော–သည်၊ ဘဂဝတော–၏၊ ဥပဋ္ဌာ ကော–အလုပ်အကျွေးသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဘုန္တေ–အရှင်ဘုရား၊ ဣမာနိ အဿီတိ ဂါနိက သဟဿာနိ–တို့သည်၊ ဣဒ–ဤ အရပ်သို့၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဒဿနာယ–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ ဥပသင်္ကမ္မာနိ–ရောက်လာပါကုန်ပြီ၊ (ချဉ်းကပ်လာပါကုန်ပြီ၊) ဘုန္တေ၊ သာဓု–တော်ပန်ပါ၏၊ ပေ၊ ဒဿနာယ–ငှာ၊ (ဖူးမြင်ခွင့်ကို၊) လဘေယျာမ–ရလိုပါကုန်၏၊ ဣတိ (အဝေါစုံ၊) အာယသ္မတော–ဒါယကာတို့၊ တေန ဟိ–ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ (ထိုသို့ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်လိုလျှင်၊) ယာဝ–လော့ကာ၊ အဟံ၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ပဋိဝေဒေမိ–သိစေသေး၏၊ (သိဖို့ရန် လျှောက်ထားသေး၏၊) တာဝ–ထို လျှောက်ထားရာ ကာလတိုင်အောင်၊ တုမှေ၊ မုဟုတ္တံ–မျှ၊ ဣဓေव–ဤအရပ်၌ပင်၊ တာဝ ဟောထ–ဖြစ်ရစ်ကြကုန်လော့၊ ဣတိ (အဝေါ၊ စ။)

(အထ ခေါ်–၌၊ (ပြောပြီးရာ ထို အခါ၌၊) အာယသ္မာ သာဂတော–သည်၊ တေသံ အသီတိယာ ဂါမိကသဟဿာနံ–တို၏၊ ဝါ–တို့သည်၊

ပုရတောဝ–ရှေ့၌၊ ပဏ္ဍောမာနာနံ–ကြည့်နေကုန်စဉ်၊ ပါဒ္ဌိကာယ–လေ့ကျင့်ဦးဝယ် ခင်းထားအပ်သော လ–ထက်ဝက်သဏ္ဌာန်ရှိသော **ကျောက်ဖျာ၌**၊ (လ–ထက်ဝက် သဏ္ဌာန်ရှိပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထား**ပြီ**၊) **နိမ္မုဇ္ဇိတွာ**–ငုတ်၍၊ ဘုရဝေတောဝ–၏၊ ပုရတောဝ–၌၊ ဥမုဇ္ဇိတွာ–ဖော်၍၊ ပေ၊ အဝေါ စ၊ (ကို၊) ဘဉ္ဇေ–မြတ်စွာဘုရား၊ ပေ၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဒါနိ–ယခု၊ ယသ–အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏၊ ဝါ–အကြင်စီးပွားကို ပြုတော်မူခြင်းဟူသော ကိစ္စ၏၊ ကာလံ–အချိန်ကို၊ မညတိ–သိတော်မူ၏၊ (တံ–ထို အချိန်ကို၊ ကရောတု–ပြုတော်မူပါ၊) ဣတိ–ပြီ၊ သာဂတ–တ၊ တေန ဟိ–လျှင်၊ တွံ–သည်၊ ဝိဟာရ ပစ္ဆာယာယ–ကျောင်း၏အစွန်ဖြစ်သော အရိပ်၌၊ အာသနံ ပညပေသိ–လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဝိဟာရာ–ကျောင်းမှ၊ နိက္ခမိတွာ–ထွက်တော်မူ၍၊ ပေ၊ နိသီဒိ၊ အထ ခေါ–၌၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုင်နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊) တာနိ အသီတိ ဂါမိကသဟဿာနိ–တို့သည်၊ အာယသ္မန္တံ ယေဝ သာဂတ–ကိုသာ၊ သမန္နာဟရန္တိ–ကောင်းစွာ စိတ်၌ဆောင်ကုန်၏၊ (စိတ်ဝင်စားကြကုန်၏၊) တထာ–ထို အရှင်သာဂတကို စိတ်ဝင်စားသလောက်၊ တထာဂတ–ကို၊ နော (သမန္နာဟရန္တိ)–ကုန်၊ ပေ။

(ထို အမျိုးသားတို့၏စိတ်ကို ဘုရားရှင် သိတော်မူသောအခါ၊) သာဂတ၊ တေန ဟိ–တိုက်တွန်းတော်မူ၏၊ တွံ–သည်၊ ဘိယျောသော–လွန်ကဲသော၊ မတ္တာယ–အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်၊ တစ်နည်း–မတ္တာယ–အတိုင်းအရှည်ထက်၊ ဘိယျောသော–လွန်စွာ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ–လူတို့၏ ကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်သော၊ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယ–တန်ခိုးပြာဋิဟာကို၊ ဒဿေဟိ–ပြလော့၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ)၊ ပေ၊ ဝေဟာသံ–ကောင်းကင်သို့၊ အဗ္ဘုဂန္တွာ–ရှေ့ရှုတက်သွား၍၊ (ပျံတက်၍၊) အန္တလိက္ခေ–ဆီးတားမထင် ကြားအပြင်ဖြင့် ရှုမြင်အပ်သော၊ အာကာသေ–ကောင်းကင်၌၊ စင်္ကမတိပိ–စင်္ကြံလည်း ကြ၏၊ တိဋ္ဌတိပိ–ရပ်လည်း ရပ်၏၊ နိသီဒတိပိ–ထိုင်လည်း ထိုင်တော်မူ၏၊ သေယျမ္ပိ–အိပ်ခြင်းကိုလည်း၊ ကပ္ပေတိ–ပြု၏၊ ဓူမာယတိပိ–အခိုးကိုလည်း ပြု၏၊ (အခိုးလည်း လွှတ်၏၊) ပဇ္ဇလတိပိ–အလျှံလည်း လွှတ်၏၊ အန္တရဓာယတိပိ–ကွယ်လည်း ကွယ်ပျောက်၏၊ ပေ၊ အာကာသေ–၌၊ အနေကဝိဟိတံ–တစ်ပါးမက များသောအပြားရှိသော၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယ–ကို၊ ဒဿေတွာ–ပြ၍၊ ပေ၊ သာဝကော ဟုမသ္မိတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၆–၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

အထ-၌၊ (အရှင်သာဂတက မိမိ၏ သာဝကအဖြစ်ကို လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌၊) တာနိ အသီတိ ဂါမိကသဟဿာနိ-တို့သည်၊ (သမန္တာဟရဏီ၌ စပ်၊) ဘော-အမောင်တို့၊ အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော-လက်ဖြောက်ခတ်တီး အုံချီး ထိုက်ပါပေစွ-ဟေ့၊ အဗ္ဘုတံ ဝတ ဘော-မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းပါပေစွ-ဟေ့၊ သာဝကော-ပိ-သာဝကသော်မှလည်း၊ (တပည့်သော်မှလည်း၊) ဧဝံ-ဤသို့၊ (သို့ကလောက်၊) မဟိဒ္ဓိကော-ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်၊ ဧဝံ-သို့ မဟာ နုဘာဝေါ-ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ နာမ-ဖြစ်သေး၏၊ သတ္ထာ-ဆရာဖြစ်တော်မူသော ဘုရားရှင်သည်၊ အဟော နု နု-ဟေ့-အလွန် တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးတော်မူပေလိမ့်မယ်နော်၊ ဣတိ-ဤသို့ တွေးမြဲ၊ ဘဝဝန္တော် ယေဝ၊ ပေ၊ သာဂတာ။

အမှာ။ ။ ထို့နောက် ရှစ်သောင်းသော အမျိုးသားတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနုပုဗ္ဗိကထာကို ဟောတော်မူပြီးသည်၏ အဆုံး၌ သောတာပန်ဖြစ်၍ ဥပါသကာအဖြစ်ကို လျှောက်ထားကြသည်၊ ထို ဝါကျတို့ကို မဟာခဲန္ဓက-ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

သောဏသ ပဇ္ဇော

၂၄၃။ ။ အထ ခေါ၊ ပေ၊ သောဏသ-၏၊ ဧတံ-ဤ အကြံသည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ၊) ယထာ ယထာ-အကြင် အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ အဟံ-သည်၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဒေသိတံ-ဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မံ-ကို၊ အာဇာနာမိ-သိ၏၊ (တထာ တထာ-ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊) ဥပဓိရိက္ခေ ဘော-စုံးစမ်းဆင်ခြင်သော၊ မေ-ငါ၏၊ ဝါ-ငါ့မှာ၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ ဟောတိ-ဖြစ်လာ၏၊ (စိတ်ထဲမှာ ထင်လာ၏-ဟူလို၊) (ကိ-အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း?၊) ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ-သိက္ခာသုံးရပ်ဖြင့် သိမ်းယူအပ်သော ဤ မြတ်သောအကျင့်ကို၊ အဂါရံ-အိမ်၌၊ (အိမ်ရာတည်ထောင် လူဘောင်၌၊) အဗ္ဘောဝသိတာ-နေသူသည်၊ ဧကန္တ ပရိပုဏ္ဏံ-ကေန် ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစွာ၊ ဝါ-အောင်၊ ဧကန္တ ပရိသုဒ္ဓံ-ကေန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာ၊ ဝါ-အောင်၊ သင်္ခလိခိတံ-

ပွတ်အပ် တိုက်အပ်သော ခရသင်းနှင့်တူစွာ၊ ဝါ–ပွတ်သစ်စ ခရသင်းနှင့်တူ အောင်၊ စရိတုံ–ကျင့်ခြင်းငှာ၊ နှ သုကရံ–လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်၊ (မလွယ်ကူ၊) ဧဝံ–သို့၊ (ဟောတိ၊) အဟံ၊ ပေ၊ ယန္နူန ပဗ္ဗဇ္ဇေယျံ–စွ၊ (မဟာခန္ဓကဌ် ရေးခဲ့ပြီ၊) ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, သုဒိန္နကဏ္ဍဌ် ပြထားပြီ။)

အမှာ။ ။ဤမှနောက်ဌ် မြတ်စွာဘုရားထံ ရဟန်းပြုခွင့် တောင်းသော အခါ ရဟန်းပြုခွင့်ပေးတော်မူ၏၊ **"တေသု အသိတိယာ ဂါမိကသဟဿေသု–တို့သည်၊ အစိရပက္ကန္တေသု–ဖဲသွားပြီးသော ရှစ်သောင်းသော အမျိုးသားတို့၏ ကြာမြင့်သော ကာလ မရှိကုန်သေးမီ၊ ဝါ–ဖဲသွားပြီး၍ မကြာမြင့်သေးမီ၊ ပဗ္ဗဇ်–ကို၊ အလတ္တ–ရပြီ"**ဟု ပေးပါ။

☞ အစိရပသမ္ပန္နော စ–မကြာမြင့်သောကာလ၌ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝါ–ရဟန်းပြုပြီး၍ မကြာသေးသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အာယသ္မာ သော်ဏော–သည်၊ သီတဝနေ–ယင်း တိုက်တော၌၊ ဝိဟရတိ၊ တဿ–ထို အရှင်သောဏ၏၊ (ပါဒါ–၌ စပ်၊) ဝါ–သည်၊ (စက်မတော–၌ စပ်၊) အစ္ဘာရဒ္ဒဝိရိယသ–အလွန်အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိသည် (ဖြစ်၍၊) စက်မတော–စက်ဘီးလသော်၊ ပါဒါ–ခြေတို့သည်၊ ဘိဒ္ဓသု–ပေါက်ကွဲကုန်ပြီ၊ စက်မော–စက်ဘီးသည်၊ ဂဝါဃာတနံ သေယျထာပိ–နွားတို့ကို သတ်ရာ အရပ်ကဲ့သို့၊ လောဟိတေန–သွေးဖြင့်၊ ဖုဋော–ပျံ့နှံ့သည်၊ တစ်နည်း–လောဟိတေန–သည်၊ ဖုဋော–ထိအပ်–လိမ်းကြံအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

(ထိုအခါ တစ်ပါးကိန်းအောင်းနေသော အရှင်သောဏမှာ) ယေ်ကေစိ–အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ညဿုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ ဘဂဝတော–၏၊ သာဝကာ–တို့သည်၊ အာရဒ္ဓဝိရိယော–အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရန္တိ၊ အဟံ–သည်၊ တေသံ–ထိုသာဝကတို့ဝယ်၊ အညတရော–တစ်ပါး အပါအဝင်တည်း၊ အဓ ဧ ပန–ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်၊ မေ–ငါ၏၊ အနုပါဒါယ–တစ်စုံတစ်ခုသော သိန်ဓတ်ဓာတ်ရားကို တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် ငါ–ငါ့ဥစ္စာဟု မယူမူ၍၊ အာသဝေဟိ–အာသဝေါတို့မှ၊ စိတ္တံ–သည်၊ နှ ဝိမုစ္စတိ–မလွတ်မြောက်၊ မေ–၏၊ ကုလေ–အိမ်၌၊ ဘောဂါ–စိမ်းစိမ်တို့သည်၊ သံဝိဇ္ဇန္တိ–ရှိကုန်၏၊

ဘောဂေ စ–တို့ကိုလည်း၊ ဘုဠိတုံ–သုံးဆောင်ခံစားခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ပုညာနိ စ–ကောင်းမှုတို့ကိုလည်း၊ ကာတုံ–ပြုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ သက္ကာ–တတ်နိုင်၏၊ (စွမ်းနိုင်၏၊ ဖြစ်နိုင်၏–ဟူလို၊) (**"ဘောဂါတိ ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ"**ဟု ဖွင့်သော ဝိမတိအလို **"ဘောဂါ စ ဘုဠိတုံ"**ဟု ရှေးပါဠိ ရှိဟန်တူသည်၊) အဟံ–သည်၊ ဟိနော်ယ–ငှာ၊ အာဝတ္တိတွာ–၍၊ ဘောဂေ စ–တို့ကိုလည်း၊ ယန္တုန ဘုဥ္ဇေယျုံ–စွ၊ ယန္တုန ကရေယျုံ–စွ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ပါတုရဟောသိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၈–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ သမ္မဟုလေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိं၊ သေနာသနစာရိက်–ကျောင်း၌ လှည့်လည်တော်မူခြင်းကို၊ (ကျောင်းစဉ် လှည့်လည်တော်မူခြင်းကို၊) အာဟိဏ္ဍန္တော–လှည့်လှည်တော်မူလသော်။ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဂဝါဃာတနံ သေယျထာပိ–သို့၊ လောဟိတေန–ဖြင့်၊ ဖုဋော–သော၊ အယံ စက်မော–သည်၊ ကသ–အဘယ်သူ၏၊ (စက်မော) နု–နည်း?၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ၊) (ရဟန်းများက အရှင်သောဏအကြောင်း ကို လျှောက်ကြသည်၊ တဲ့သ–ထို အရှင်သောဏ၏၊ စက်မော–ပါတည်းဟု ပေးပါ) ၊ပေ။

မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်သောဏ၏ အကြံဖြစ်ပုံကို မေးတော်မူပြီး နောက်–**"သောဏ၊ တွံ–သည်၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ အဂါရိကဘူတော–လူဝတ်ကြောင်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (သမာနော၊) ဝီဏာယ–စောင်း၏၊ တန္တိသရေ–ညှို့၏ အသံ၌၊ (ကြိုး၏အသံ၌၊) ကုသလော–ကျွမ်းကျင်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ–ရား၊ ဧဝံ–ဤအတိုင်းမှန်ပါ"**၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဤ–တဲ့ ကို မည်သည် သောဏ၊ (အနုတ္တလက္ခဏသုတ်၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ယဒါ–၌၊ တေ–၏၊ ဝီဏာယ–၏၊ တန္တိယော–ညှို့တို့သည်၊ (ကြိုးတို့သည်၊) အစ္စာယတာ (အတိ+အာယတာ)–အလွန် ဆွဲဆန့်အပ်ကုန်သည်၊ ဝါ–အလွန်တင်းကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ တသ္မိं သမယေ–၌၊ (စောင်းကြိုးတို့၏ အလွန်တင်းရာထိုအခါ၌၊) တေ–၏၊ ဝီဏာ–သည်၊ သရဝတီ ဝါ–ကောင်းသော အသံရှိသည်လည်းကောင်း၊ ကမ္မညာ ဝါ–တီးခြင်းအမှု၌ ခံ့သည်လည်းကောင်း၊ (တီး၍

ကောင်းသည်လည်းကောင်း၊) ဟောတိ အပိ နု–ဖြစ်သလော၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ–ဤသို့ ကောင်းသော အသံရှိခြင်း, တီးမှုကောင်းခြင်းသည်၊ နော ဟိ–မဖြစ်ပါ၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ တန္တိယော–တို့သည်၊ အတိသိထိလာ–အလွန်လျော့ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ တန္တိယော–တို့သည်၊ အစ္စာယတာ၊ နေဝ ဟောန္တိ–ကုန်၊ အတိသိထိလာ နု (ဟောန္တိ၊) သမေ–ညီမျှသော၊ (မတင်း မလျော့သော၊) ဂုဏော–ဂုဏ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတာ–တည်ကုန်ပြီ၊ (ရှေးနိုသယ၌ ဂုဏော–အသံ၌ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ကမ္မညာ ဝါ– သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ အပိ နု–ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ ဧဝံ–ဤအတိုင်း မှန်ပါ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဤ ပါဠိတော်ကို ထောက်၍ အလယ်အလတ် ကြိုးစားခြင်းကို **"မေ့လျော့မတင်း, စောင်းကြိုးညှင်းသို့"**ဟု ပြောစမှတ် ပြုကြရသည်။)

သောဏ၊ ဧဝမေဝ–သာလျှင်၊ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယံ–အလွန်အားထုတ်အပ်သော ဝီရိယသည်၊ ဥဒ္ဓစ္စာယ–ဥဒ္ဓစ္စအကျိုးငှာ၊ (စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်းငှာ၊) သံဝတ္တတိ–ဖြစ်၏၊ အတိလီနဝီရိယံ–အလွန်လျော့သော ဝီရိယသည်၊ ကောသဇ္ဇာယ–ကောသဇ္ဇအကျိုးငှာ၊ (ပျင်းရိသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ၊) သံဝတ္တတိ၊ သောဏ၊ တသ္မာ–ကြောင့်၊ ဣဟ–ဤ သာသနာတော်၌၊ တွံ–သည်၊ ဝီရိယသမထံ–ဝီရိယနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကို၊ အဓိဋ္ဌဟ–ဆောက်တည်လော၊ (ဝီရိယသမထန္တိ ဝီရိယသမ္ပယုတ္တသမတံ၊ ဝိမတိ၊ သမထသဒ္ဒါသည် သမာဓိဟူသော အနက်ကို ဟောဏ်၊ စာအုပ်များ၌ **"ဝီရိယသမထံ"**ဟု တွေ့ရ၏၊ **"ဝီရိယသမထံ ဘာဝံ–ဝီရိယနှင့်သမာဓိ ညီမျှသည်၏အဖြစ်ကို"**ဟု ပေးပါ၊) ဣန္ဒြိယာနဉ္စ–သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏လည်း၊ သမတံ–ညီမျှကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဈတံ–ထိုးထွင်း၍ သိလော၊ (သဒ္ဓါကို ပညာနှင့်၊ ဝီရိယကို သမာဓိနှင့် ညီမျှအောင် ပြုပါ–ဟူလို၊ သတိကား ပိုသည် မရှိပါ၊) တတ္ထ စ–ထို သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှကုန်သည်၏ အဖြစ်၌လည်း၊ **တစ်နည်း**–အဖြစ်သည်လည်း၊

တတ္ထ စ၊ ပေ၊ ဂဏှာတိ။ ။တတ္ထ စ နိမိတ္တံ ဂဏှာဟိဟိ တသ္မိံ စ သမဘာဝေ သတိ၊ (အဋ္ဌကထာ၌ကား **"တသ္မိံ သမဘေ သတိ"**ဟု ရှိ၏။

(သတိ–ဖြစ်လသော်၊) နိမိတ္တံ–မှန်၌ မျက်နှာရိပ်ပမာ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် သမထဝိပဿနာ, မဂ် ဖလာဟု ခေါ်ဆိုးဖြာသော နိမိတ်ကို၊ ဂဏှာဟိ–ယူလော့၊ (ဖြစ်စေလော့၊) ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ။

ဣမိနာ သြဝါဒေန–ဤ သြဝါဒတော်ဖြင့်၊ (ဤ ဝိဏောပမ သြဝါဒတော်ဖြင့်၊) သြဝဒိတ္တာ–ဆုံးမတော်မူပြီး၍၊ ပေ၊ အပရေန–တစ်ပါးသော၊ သမယေန–အခါ၌၊ (နောက်အခါ၌) ၊ပေ၊ နိမိတ္တံ–ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ–ယူပြီ၊ အထ ခေါ၊ အာယသ္မာ သောဏော–သည်၊ ဧကော–တစ်ပါးတည်းသည်၊ ဝူပကट्ठော–ဝတ္ထု, ကိလေသာနှစ်ဖြာသော ကာမတို့မှ ကင်း၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသည်၊ ဝါ–အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့မှ ကင်း၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသည်၊ အပ္ပမတ्ताော–မမေ့မလျော့သည်၊ အာတာပီ–ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာ လောင်မြိုက်တတ်သော သမ္မပ္ပဓာန် ဝီရိယရှိသည်၊ ပဟိတတ्ताော–ကိုယ်နှင့်အသက် မင့်ကွက်ဘဲ စွန့်လွှတ်အပ်ပြီးသော အတ္တဘောရှိသည်၊ **တစ်နည်း**–ပဟိတတ्ताော–ကိုယ်နှင့်အသက် မင့်ကွက်ဘဲ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရန्ताော–သော်၊ နစိရသေဝ၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၂–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဝိဟာသိ–နေနိုင်ပြီ၊ ခီဏာ ဇာတိ၊ ပေ၊ ဣတိ–ဤသို့၊ အဘိညာသိ–သိပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၂–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) အာယသ္မာ သောဏော–သည်၊ အရဟတ်–ရဟန္တာတို့တွင်၊ အညတရော စ–တစ်ပါးအုပါအဝင်သည်လည်း၊ အဟောသိ–ပြီ၊ (“**ဝူပကट्ठော**”စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို သီလက္ခန်ဘာသာဋီကာ, စတုတ္ထအုပ်, မဟာသီဟနာဒသုတ် အဆုံး၌ ပြထားပြီ၊ “**ပဟိတတ्ताော**”ကို သီလက္ခန် အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့၌ နောက်တစ်နည်းကိုသာ ဖွင့်၍ ဤဋီကာ၌ နှစ်နည်း ဖွင့်ပြထားသည်။)

၂၄၄။ ။အထ ခေါ–၌၊ အရဟတ्ताပတ्ताသ–အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသော၊ အာယသ္မတော သောဏသ–၏၊ ဇော ဒဝေါသိ (ကိ) ၊ပေ၊ အညံ–

ယံ အာဒါသေ မုခနိမိတ္တံ ဝိယ နိမိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သမထနိမိတ္တံ ဝိပဿနာနိမိတ္တံ မဂ္ဂနိမိတ္တံ ဖလနိမိတ္တန္တု ဂဏှာတိ နိဗ္ဗတ္တေတိဟိ၊ ဝိမတိ၊ (“**နိမိတ္တံ**”အမည်ရထားပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ယန္တုန ဗျာဂကရေယျ–အကယ်၍ ဖြေရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (မြတ်စွာဘုရားထံ သွားပြီးနောက်၊) ဘန္တေ၊ ယော သော ဘိက္ခု–အကြင်ရဟန်းသည်၊ အရဟတ္တံ–ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာပါ၏၊ ခီဏာသဝေါ–ကုန်ပြီးသော အာသဝေါ ရှိပါ၏၊ ဝုသိတဝါ–ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ ရှိပါ၏၊ သြဟိတဘာရော–ချထားအပ်ပြီးသော ခန္ဓ, ကိလေသ, အဘိသင်္ခါရဟု သုံးခုသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး ရှိပါ၏၊ (ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို ချထားပြီး ဖြစ်၏၊) အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော–အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော မိမိ၏စီးပွားကို ရောက်ပါပြီ၊ **တစ်နည်း**–ရောက်အပ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော မိမိ၏စီးပွား ရှိပါ၏၊ ပရိက္ခီဏာသဝေါ–ကုန်ပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ် ရှိပါ၏၊ (ကုန်ပြီးသော ဘဝအနောင်အဖွဲ့ ရှိပါ၏၊) သမ္မာ–ကောင်းစွာ၊ ဝါ–သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ အညာ–သိပြီး၍၊ ဝိမုတ္တော–ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပါပြီ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို သာရတ္ထဒီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

သော–ထို ရဟန်းသည်၊ ဆ–ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဌာနာနိ–အကြောင်းတို့သို့၊ (အရာတို့သို့၊) အဝိမုတ္တော–စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏၊ နေက္ခမ္မာဝိမုတ္တော–ကိလေသာတို့မှ တွက်မြောက်တတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဟောတိ–ပါ၏၊ (ပဝိဝေက–ကိလေသာတို့မှ အပြားအားဖြင့် ကင်းဆိတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၊ အဗျာပဇ္ဇ–ဒေါသဗျာပါဒ မရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်၊ ဥပါဒါနက္ခယ–ဥပါဒါန်တို့၏ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်၊ **"ကုန်ကြောင်း"**သည် **"အရဟတ္တမဂ်"** ဖြစ်သော်လည်း ထို မဂ်၏ **"ခယ"**အမည်ကို ဖိုလ်၌ တင်စား၍ ဖိုလ်ကိုလည်း **"ဥပါဒါနက္ခယ၊ တဏှာက္ခယ"**ဟု ခေါ်ရသည်၊) အသမ္မောဟာဝိမုတ္တော–တွေဝေတတ်သော မောဟမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဝါ–တွေဝေတတ်သော မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးသည်၊ ဟောတိ–ပါ၏၊ (**"နေက္ခမ္မ"**စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဒီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ဘန္တေ၊ သိယာ–ရံခါ၊ ဣဓ–ဤ သာသနာတော်၌၊ ကေစိ–အချို့သော၊ အာယသ္မတော–အရှင်၏၊ ဝေါ–ဤ အကြံသည်၊ အသိ–ဖြစ်ရာပါ၏၊

(ကိုယ်–အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာသနည်း?၊) အယံ အာယသ္မာ–ဤ အရှင်သည်၊ ကေဝလံ–သက်သက်၊ (အရဟတ္တမဂ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ပညာနှင့် မဖက် သက်သက်၊) သဒ္ဓါမတ္တကံ–သဒ္ဓါမျှကို၊ (ယုံကြည်ခြင်း, ထင်နေခြင်းမျှကို၊) နိဿာယ–မှီ၍၊ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော–နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တသည်၊ (ဟောတိ) နုနု–ဖြစ်လေရော့သလား၊ ဣတိ–ဤသို့ ဖြစ်ရာပါ၏၊ ဘန္တေ၊ ဧတံ–ဤ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တကို၊ ဧဝံ–ဤသို့ ကြံဆအပ်သည့်အတိုင်း၊ (အချို့သော အရှင်များ ထင်ကြသည့်အတိုင်း၊) နု ဒဋ္ဌဗ္ဗံ–မမှတ်ထိုက်ပါ၊ ဘန္တေ၊ ခီဏာသဝေါ–သော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ဝုသိတဝါ–သည်၊ ကတကရဏီယော–သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍၊) အတ္တနော–မိမိ၏၊ ကရဏီယံ–ပြုသင့်ပြုထိုက်သော မဂ္ဂကိစ္စကို၊ အသမနုပဿိတ္တာ–ကောင်းစွာ မမြင်သည်၊ (ဟုတ္တာ–ဖြစ်၍သော်လည်းကောင်း၊) ကတဿဝါ– ပြုအပ်ပြီးသော မဂ္ဂကိစ္စ၏လည်း၊ ပဋိစယံ–တစ်ဖန်တိုးပွားစေဖွယ်ကို၊ အသမနုပဿိတ္တာ (ဟုတ္တာ)–သော်လည်းကောင်း၊ ရာဂဿ–၏၊ ခယာ–ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ (ကုန်သည့်အတွက်၊) ဝိတရာဂတ္တာ–ကင်းသော ရာဂရှိသည့်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော ဟောတိ၊ ဒေါသဿ–၏၊ ခယာ–ကြောင့်၊ ပေ၊ ဟောတိ။

အမှာ။ ။**"ကရဏီယံ အတ္တနော"**ဟု ပါဠိရှိသော ဆက္ကဏ်တွင်ရ, သောဏသုတ်အတိုင်း အနက်ပေးလိုက်ပါသည်၊ ရှေးနိဿယဠ္ဍကား **"ကရဏီယ မတ္တာနံ"**ဟု ရှိသောပါဠိကို အတည်ယူ၍ **"ကရဏီယံ–ပြုအပ်သော၊ အတ္တာနံ ဝါ–သဘောကိုလည်းကောင်း၊ ကတဿ–၏၊ ပဋိစယံ ဝါ–ပွားခြင်းကို လည်းကောင်း"**ဟု ပေး၏၊ နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ အထက်ပါအတိုင်း အပြည့်အစုံပေးပါ၊ **"လာဘသက္ကာရသိလောကံ–ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော သာမည်လာဘ်, ကောင်းစွာ ပြုစီမံအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော ဝိသေသလာဘ်, ချီးမွမ်းခံရခြင်းကို၊ တစ်နည်း–ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော လာဘ်, အရိုအသေပြုခြင်း ပူဇော်ခြင်းဟူသော သက္ကာရ, ချီးမွမ်းခံရခြင်းကို၊ နိကာမယမာနော–လိုလားသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သီလဗွတပရာမာသံ–အလေ့အကျင့်ကို မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို၊ ဝါ–မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သော အလေ့အကျင့်ကို၊ သာရတော–အနှစ်အားဖြင့်၊ ပစ္စာဂစ္ဆန္တော–ရှေးရှုကပ်ရောက်သည်၊ ဝါ–သည်၊ (ဟုတ္တာ)"**သာ ထုး၏။

ဘန္တေ၊ ဧဝံ–သို့၊ သမ္မာ–စွာ၊ ဝိမုတ္တာစိတ္တာသ–ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော စိတ်ရှိသော၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဘုသာ–ပြင်းထန်ကုန်သော၊ (နတ်၌ဖြစ်သော အာရုံနှင့်တူစွာ ဆွဲဆောင်နိုင်ကုန်သော၊) စက္ခုဝိညေယျာ–စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိထိုက်ကုန်သော၊ ရူပါ–ရူပါရုံတို့သည်၊ စက္ခုဿ–စက္ခုပသာဒသို့၊ အာပါတံ–ရှေ့ရှုကျရောက်ခြင်းသို့၊ (ထင်ခြင်းသို့၊) စေပိ အာဂစ္ဆန္တိ–အကယ်၍ မူလည်း ရောက်လာစေဦးတော့၊ (ဧဝံ သတိ ပိ–ဤသို့ပင် ရောက်လာပါကုန်သော်လည်း၊) အသ–ထို ရဟန်း၏၊ စိတ္တံ–ကို၊ နေဝ ပရိယာဒိယန္တိ–ထက်ဝန်းကျင် မယူပါကုန်၊ အသ–ထို ရဟန်း၏၊ စိတ္တံ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အမိသိကတမေဝ–ကိလေသာတို့က အာရုံနှင့်ရောနှောအောင် မပြုအပ်သည်သာ၊ ဟောတိ–ပါ၏၊ ဌိတံ–(အာရုံကောင်းခ၌) စွဲမြဲတည်တံ့သည်၊ အာနေဉ္ဇပတ္တံ–တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ အသ–ထို စိတ်၏၊ ဝယဓမ္မ–ပျက်ခြင်းကိုလည်း၊ ဝါ–ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကိုလည်း၊ အနုပဿတိ–အဖန်ဖန်ရှု၏၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊ **"မနောဝိညေယျာ–မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိထိုက်ကုန်သော၊ ဓမ္မာ–ဓမ္မာရုံတို့သည်"**ဟု ဆိုပါ၊ လွယ်ပြီ။)

ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ–ဥပမာမည်သည်ကား၊ သေလော–ကျောက်အတိပြီးသော၊ အစ္ဆိဒ္ဒေါ–အပေါက်အကြား မရှိသော၊ အသုသိရော–အခေါင်း မရှိသော၊ ဧကဃနော–တစ်ခဲနက်သော၊ ပဗ္ဗတော–တောင်သည်၊ ပုရတ္ထိမာယ–အရှေ့ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ–အရပ်မျက်နှာမှ၊ ဘုသာ–ပြင်းထန်သော၊ ဝါတဝုဋ္ဌိ–လေအစုသည်၊ ဝါ–မိုးသက်လေပြင်းသည်၊ (ဘုသာ ဝါတဝုဋ္ဌိတိ ဗလဝါ ဝါတက္ခန္ဓော၊ ဋီကာ၊) စေပိ အာဂစ္ဆေယျ–အကယ်၍မူလည်း လာစေဦးတော့၊ (ဧဝံ သတိပိ–ဤသို့ပင် လာပါသော်လည်း၊) နံ–ထို ကျောက်တောင်ကို၊ နေဝ သက်မေ့ယျ သေယျထာပိ–အထက်သို့ တက်ကာတက်ကာ ပြင်းစွာ မတုန်လှုပ်စေနိုင်သကဲ့သို့၊ နေ သမ္မကမ္ပေယျ သေယျထာပိ–အဆက် အောက်နိမ့်တုံမြင့်တုံ အပြားအားဖြင့် ပြင်းစွာ မတုန်လှုပ်စေနိုင်သကဲ့သို့၊ နေ သမ္မဝေဓေယျ သေယျထာပိ–အရပ်လေးမျက်နှာ ယိမ်းထိုး၍ အမျိုးမျိုး အပြားအားဖြင့် မတုန်လှုပ်စေနိုင်သကဲ့သို့၊ (**"ပစ္ဆိမာယ–အနောက်ဖြစ်သော၊ ဥတ္တရာယ–မြောက်ဖြစ်သော၊ ဒက္ခိဏာယ–တောင်ဖြစ်သော"**ဟု ဆို၊) ၊ပေ၊ ဧဝမေဝ–ဤအတူသာလျှင်၊ ၊ပေ၊ အနုပဿတိ၊ ဣတိ (အဝေါ စ။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) နေကွမ်း–ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်တတ်သော အရဟာတ္တဖိုလ်သို့၊ အဓိမုတ္တသု–စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင်ပြီးထသော၊ စေတသော–စိတ်၏၊ ပဝိဝေကံ–သို့၊ (အဓိမုတ္တသု) စ–သော၊ အဗျာပဇ္ဇံ–သို့၊ အဓိမုတ္တသု–ထသော၊ ဥပါဒါနက္ခယသု–သို့၊ (အဓိမုတ္တသု) စ–ထသော၊ (ဥပါဒါနက္ခယသု စာတိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ၊ ဋီကာ။)

(၂) တဏှာက္ခယံ–ကို၊ အဓိမုတ္တသု–ထသော၊ စေတသော–၏၊ အသမ္မောဟံ–တွေဝေတတ်သော မောဟမရှိသော အရဟာတ္တဖိုလ်သို့၊ ဝါ–တွေဝေတတ်သော မောဟ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော အရဟာတ္တဖိုလ်သို့၊ (အဓိမုတ္တသု) စ–ထသော၊ (ဘိက္ခုနော–ရဟန်း၏၊) အယတနုပ္ပါဒံ–စက္ခုစသား ခြောက်ပါးသော အာယတနတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို၊ ဒိသ္မာ–မြင်၍၊ ဝါ–ကြောင့်၊ သမ္မာ–စွာ၊ ဝါ–သင့်လျော်သော ဝိပဿနာပဋိပတ် အကျင့်မြတ်ဖြင့်၊ စိတ္တံ–သည်၊ ဝိမုစ္စတိ–နိဗ္ဗာနဓာတ် အာရုံမြတ်၌ မပြတ်နေ့စဉ် စွဲမြဲသက်ဝင်၏၊ **တစ်နည်း**–စိတ္တံ–သည်၊ ဝိမုစ္စတိ–ကိလေသာတို့မှ လွတ်၏၊ (သမ္မာ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၏ အဖွင့်ကို ဋီကာမှ ရှု။)

(၂) သမ္မာ–စွာ၊ ဝိမုတ္တသု–ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော၊ သန္တံ စိတ္တသု–ငြိမ်းအေးပြီးသော စိတ်ရှိသော၊ တသု ဘိက္ခုနော–၏၊ ကတသု–ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စ၏၊ ပဋိစယော–တစ်ဖန် တိုးပွားစေဖွယ်သည်၊ နတ္ထိ–တော့၊ ကရဏီယံ–ပြုသင့်ပြုထိုက်သော မဂ်ကိစ္စသည်၊ နဲ့ ဝိဇ္ဇတိ–တော့။

(၄) ကေ ဣဿနော–သော၊ သေလော–ကျောက်တောင်သည်၊ ဝါ တေန–လေကြောင့်၊ နဲ့ သမီရတိ ယထာ–မတုန်လှုပ်သကဲ့သို့၊ ဧवं–တူ၊ ရူပါ–ရူပါရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဖုသ္သာ စ–ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဓမ္မာ–ဓမ္မာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊) ကေဝလာ–အလုံးစုံကုန်သော။

(၅) ဣဋ္ဌာ–အလိုရှိအပ် နှစ်သက်အပ်သော အာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ အနိဋ္ဌာ–စ–အလိုမရှိအပ် မနှစ်သက်အပ်သော အာရုံတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ရူပ, သဒ္ဒ စသည်တို့ကို **"ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌ"**အားဖြင့် ခွဲပြသည်၊) တာဒိနော–ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ ထိုနှစ်ဝကို လုံးဝအတူ ရှုတော်မူနိုင်သော၊ ဝါ–ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ

ထိုနှစ်ဝကြောင့် လုံးဝမတုန် တာဒီဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော (ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊) ဌိတိ-စွဲမြဲခိုင်ခန့် တည်တံ့သော၊ ဝိပွမုတ္တံ-ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော၊ စိတ္တံ-ကို၊ နပွဝေဓေန္တိ-မတုန်လှုပ်စေနိုင်ကြကုန်၊ အသ-ထို စိတ်၏၊ ဝယဓမ္မ-ကိုလည်း၊ အနုပဿတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ (တာဒီပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ, သေခိယအစဉ် ပြထားပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၈-ဒီဃဘာဏိဥပါဟနပဋိက္ခေပ

၂၄၅။ ။'အထ-အရှင်သောဏာ၏ လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ **အာမန္တေသိ**-(ကိ'၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝं ခေါ-လျှင်၊ (အရှင်သောဏ လျှောက်သကဲ့သို့ပင်၊) ကုလပုတ္တာ-အမျိုးကောင်းသားတို့သည်၊ အည်-ကို၊ ဗျာကရောန္တိ-ဖြေဆိုကြကုန်၏၊ အတ္ထော စ-အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း၊ (မိမိ ရဟန္တာဖြစ်ပြီဟူသော အနက် အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း၊) ဝုတ္တော-ဆိုအပ်ပြီး ဖြစ်တော့၏၊ အတ္ထာ စ-မိမိကိုလည်း၊ အနုပနိတော-ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသို့ မကပ်ဆောင်အပ်၊ အထ စ ပန-ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်၊ ဣဓ ဧကစ္စေ မောဃပုရိသာ၊ ဟသမာနကံ (ဟသမာနကံ) မညေ-ရယ်ဖွယ်ကဲ့သို့၊ (အဋ္ဌကထာ၌ကား **"ဟသမာနာ ဝိယ-ပြောင်လှောင်ကုန်သကဲ့သို့"**ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ပါ၌တစ်မျိုး ရှိ၏။) အည် ဗျာကရောန္တိ၊ တေ-ထို မောဃပုရိသတို့သည်၊ ပဠာ-၌၊ ဝိယာတံ-စိတ်၏ ပင်ပန်းခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇန္တိ-ရောက်ကြရကုန်၏၊ (စတုတ္ထပါရာဇိကကျသည် ဟူလို၊) ဣတိ-ပြီ။

(ထို့နောက် ဘုရားရှင်က) **"သောဏ-တွဲ သုခုမာလော အသိ၊ တေ-အား၊ ဧကပလာသိကံ-တစ်ထပ် တစ်လွှာရှိသော၊ ဥပါဟနံ-ဖိနပ်ကို၊ အနုဇာနာမိ"**ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ဘန္တေ အဟံ၊ အသိတိသကဋ္ဌဝါဟေ-လှည်းနှစ်စီးနှစ်စီးတို့ဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝါဟရှစ်ဆယ် ရှိကုန်သော၊ ဝါ-လှည်းအစီး

အသိတိသကဋ္ဌဝါဟေ။ ။လှည်း နှစ်စီးဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝန်ကို "**တစ်ဝါဟ**"ဟု ခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် "**အသိတိသကဋ္ဌဝါဟ**"ဟူရာ၌ လှည်း နှစ်စီး

၁၆၀–ဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝါဟာရစ်ဆယ် ရှိကုန်သော၊ ဟိရည်–ရွှေကို လည်းကောင်း၊ သတ္တဟတ္ထိက်–ဆင်မခြောက်စီး, ဆင်ထီးတစ်စီးအားဖြင့် ခုနှစ်စီးသော ဆင်ရှိသော၊ အနိုကဋ္ဌ–ဆင်အနိုက ခုနှစ်ခုကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ဆန်ခေါ်ဆယ့်ကိုးစီးကိုလည်းကောင်း ဩဟာယ–ပယ်စွန့်၍၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိ တော–ပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ အထ–ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်၊ အဟံ–သည်၊ ဧကပလာသိက်၊ ဥပါဟနံ–ကို၊ စေ ပရိဟရိဿာမိ–အကယ်၍ ဆောင်ပါအုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) တသ မေ–ထို တပည့်တော်ကို၊ ဝတ္တာရော–ပြောဆိုမည့်သူတို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ–ရှိပါကုန်လိမ့်မည်၊ (ကိံ–အဘယ်သို့, ပြောဆိုကြလိမ့်မည်နည်း?၊) ကောလိ ဝိသော၊ ပေ၊ ပဗ္ဗဇိတော–၏၊ ဒါနိ–ယခု၊ သော အယံ–ထို သောဏသည်၊ ဧကပလာသိကာသု၊ ဥပါဟနာသု–တို့သည်၊ သတ္တော–ငြိုကပ် (တွယ်တာ) နေ၏၊ ဣတိ (ဝတ္တာရော ဘဝိဿန္တိ၊) ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခူ ဆံဃသ–ရဟန်း အပေါင်းအား၊ သစေ အနုဇာနိဿတိ–အကယ်၍ ခွင့်ပြုတော်မူအုံ၊ (ဧဝံ သတိ) အဟမ္ပိ၊ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ–သုံးစွဲပါမည်၊ ပေ၊ နု ပရိဘုဉ္ဇိဿာမိ–သုံးစွဲ လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (နောက်၌ **"ဒိဂုဏာ–နှစ်ထပ်နှစ်လွှာရှိကုန် သော၊ ဥပါဟနာ–တို့ကို၊ နု ဓာရေတဗ္ဗာ–မဆောင်ထိုက်ကုန်၊ တိဂုဏာ–သုံးထပ်သုံးလွှာရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဂုဏဂုံဏူပါဟနာ–လေးထပ်စသော်, အထပ်ထပ် အလွှာရှိသော ဖိနပ်တို့ကို"**ဟု ပေးပါ၊ (ဖိနပ် နှစ်ဖက်ဖြစ်သောကြောင့် ဗဟုဝုစ်ဖြင့် ထားသည်) ၊ပေ။

နှစ်စီးဖြင့် တိုက်အပ်သော ဝါဟပေါင်း **၈၀**–ရှိသည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ **"ရွှေသည် ဝါဟ ရှစ်ဆယ်ရှိ၍ (လှည်းဖြင့်တိုက်လျှင်) လှည်းအစီးပေါင်း ၁၆၀–ဖြင့် တိုက်ရမည်"** ဟူလို၊ ဤ **"ဝါဟော"**ဟူသော ဗဟုဝစနနှင့်ပုဒ်သည် **"ဟိရည်"**၏ ဝိသေသန ဖြစ်၏၊ သို့သော် **"ရွှေ"** သာမညကို ငဲ့၍ ဝိသေသျဖြစ်သော **"ဟိရည"**ပုဒ်ကို ကေဝုစ်ဖြင့် ဆိုထားသည်၊ (သကဋ္ဌဝါဟောတိ ဒ္ဝိဟိ သကဋေဟိ ပရိစ္ဆိန္နေ ဝါဟော၊ **"ဝါဟော"**တို့ ဗဟုဝစနသည် ဟိရည်ဝိသေသနတွေ့ပါ သာမညာပေက္ခာယ **"ဟိရည်"** တို့ ကေဝစနံ ကတ်၊ ဝိမတိ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၄၉-သဗ္ဗနီလိကာဒိပဋ္ဌာန်း

၂၄၆။ ။သဗ္ဗနီလိကာ-အလုံးစုံ ညိုသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ ဥပါ ဟနာယော-တို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ ပေ၊ **"သဗ္ဗပီတိကာ-အလုံးစုံ ရွှေသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ လောဟိတိကာ-နီသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ မဇိဋ္ဌိကာ-မောင်းသော အဆင်း ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ထန်းကျင့် နီပဆေးနှင့် တူသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ ကဏှာ-မည်းနက်သောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ မဟာရဂ်ရတ္တာ-များသောဆိုးရည် ဖြင့် အထပ်ထပ် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ကင်းခြေများ၏ ကျောက်ကုန်းအဆင်း နှင့် တူသောအဆင်း ရှိကုန်သော၊ မဟာနာမရတ္တာ-များစွာသော အမည်ရှိသော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ဆိုးရည် အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆိုးအပ်သည့်အတွက် အရောင်အမျိုးမျိုး ထွက်နေကုန်သော"**ဟု ပေးပါ၊ ပေ။

နီလကဝဋ္ဌိကာ-ညိုသောအဆင်းရှိသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ ပေ၊ မဟာ ရဂ်ရတ္တဝဋ္ဌိကာ-များစွာသောဆိုးရည်ဖြင့် အထပ်ထပ်ဆိုးအပ်သော သဲကြိုး ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ကုန်သော၊ မဟာနာမရတ္တဝဋ္ဌိကာ-များစွာသောအမည်ရှိသော ဆိုးရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဆိုးရည်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆိုးအပ်သောကြောင့် အရောင်အမျိုးမျိုး ထွက်နေသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ ၊ပေ၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို အဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ခလ္လကဗဒ္ဓါ-ဖွဲ့အပ်သော ဖနောင့်ဖုံး ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ပုဋ္ဌဗဒ္ဓါ-အထုပ်ကဲ့သို့ ခြေသလုံးအထိ ဖွဲ့အပ်သော အဖုံးရှိကုန်သော၊ (စစ်သားများ စီးသော ဘွတ်ရှည်ဖိနပ်တည်း၊) ပါလိဂုဏ္ဌိမာ-ခြေထောက်၏ထက်ဝန်းကျင် (ခြေဖမိုး)ရပ်၌ ရစ်ပတ်ဖုံးအုပ်ခြင်းဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ဖမိုးအရပ်၌ အဖုံးပါကုန်သော၊ (ယခုအခါ **"ခြေနင်းရှူးဖိနပ်"**ဟု ခေါ်ကြသည်၊) တူလ ပုဏ္ဏိကာ-ပြည့်သော လဲ ဝါ၇မ်းရှိကုန်သော၊ တိတ္တိရပတ္တိကာ-ခါ၏အတောင်နှင့် တူသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ မေဏ္ဍာဝိသာဏဝဋ္ဌိကာ-သိုး၏ဦးချိုနှင့်တူသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ အဇဝိသာဏဝဋ္ဌိကာ-ဆိတ်၏ဦးချိုနှင့်တူသော သဲကြိုး ရှိကုန်သော၊ ဝိစ္ဆိကာဋ္ဌိကာ-ကင်းပုံစွန်၏လက်မနှင့်တူသော သဲကြိုးရှိကုန်သော၊ (ရှေးနိသယ၌ **"ကင်းမြီးကောက်လက်မ"**ဟု ပေး၏၊) မောရပိဉ္ဆပရိသိဗ္ဗိတာ-

ဥဒေါင်းမြီးတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ချုပ်အပ်ကုန်သော၊ စိတြာ-ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ ပေ၊ သီဟစမ္မပရိက္ခဋာ-ခြသေ့ရေဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဝါ-ခြသေ့ရေဖြင့် ကွပ်အပ် ကုန်သော၊ ပေ၊ (ဗျဃ္ဃ-ကျား၊ ဒီပိ-သစ်၊ အဇိန-သစ်နက်၊ ဥဒ္ဒ-ဖျံ၊ ဝါ-ကုလားအုပ်၊ မဂ္ဂါရ-ကြောင်၊ ကာဠက-ရှဉ့်၊ လုဝက-ရှားပျံ၊ ဝါ-ခင်ပုပ်ကြီး၊ ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၀-သြမုက္ကဝဏ္ဏပါဟနာနုဇာနန

၂၄၇။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ အညတရေန-သော၊ ပဏ္ဍာသမဏေန-နောက်ပါရဟန်းဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနာ-နှင့်အတူ၊ ပိဏ္ဍာယပါဝိသိ၊ အထ ခေါ၊ သော ဘိက္ခု-သည်၊ ခဠုမာနော-ခွင်လျှက်၊ (ထော့နဲ့ ထော့နဲ့ ဖြစ်လျက်၊) ဘဂဝန္တံ-၏၊ ဝါ-သို့၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်က နောက်က၊) အနုဗန္ဓိ-အစဉ်လိုက်ပြီ၊ အညတရော၊ ဥပါသကော-သည်၊ ဂုဏာဂုံဏူပါဟနာ-တို့ကို၊ အာရောဟိတွာ-စီး၍၊ ပေ၊ ဥပါဟနာ-မှ၊ သြရောဟိတွာ-သက်ဆင်း၍၊ ပေ၊ အဝေါ စ (ကိ၊) ဘန္တေ၊ ကိသ-ကြောင့်၊ အယျော-သည်၊ ခဠုတိ-ခွင်ပါ သနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ အာဝုသော-ဒါယကာ၊ မေ-၏၊ ပါဒါ-တို့သည်၊ ဖလိတာ-လွန်စွာဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဟန္ဒ-ရော့၊ ဥပါဟနာယော-တို့ပါတည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အလံ-တော်ပြီ၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ ဂုဏာဂုံဏူပါဟနာ-တို့ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တာ-ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ တော ဥပါဟနာယော-တို့ကို၊ ဂဏှ-ယူလော၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သြမုက္ကံ-စွပ်အပ်ပြီးသော၊ (စီးအပ်ပြီး၍ အဟောင်းဖြစ်သော၊) ဂုဏာဂုံဏူပါဟနံ-ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၁-အဗ္ဗာရာမေ ဥပါဟနပဋိက္ခေပ

၂၄၈။ ။ဘဂဝါ၊ အဗ္ဗောကာသေ-၌၊ အနုပါဟနော-ဖိနပ်ရှိတော် မမူသည်၊ (ဖိနပ် မပါ, ဖိနပ်စီးတော် မမူသည်၊ ဟုတ္တာ၊) စင်္ကမတိ၊ သတ္ထာ၊ ၊ပေ၊ စင်္ကမတိ-၏၊ ဣတိ-ဤသို့သိ၍၊ ထေရာ-ကုန်သော၊ ဘိက္ခူပိ-တို့သည်လည်း၊ ပေ၊ စင်္ကမန္တိ၊ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခူ (စင်္ကမန္တိ၌ စပ်၊) သတ္ထရိ-သည်၊ အနုပါဟနေ-ဖိနပ် မရှိသည်ဖြစ်၍၊ စင်္ကမမာနေ-ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ စင်္ကမမာနေသု-စင်္ကြံကြွနေတော်မူပါလျက်၊ ထေရေသု၊ ဘိက္ခူသု ပိ-တို့သည်လည်း၊ အနုပါဟနေသု-စင်္ကြံ ကြွနေကုန်လျက်၊ သဥပါဟနာ-ဖိနပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စင်္ကမန္တိ၊ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ သြဒါတဝတ္ထဝသနကာ-ဖြူသောအဝတ်ကို ဝတ်ခြင်းရှိကုန်သော၊ ဣမေ ဂိဟီ-ဤ အိမ်ရာတည်ထောင် လူဝတ်ကြောင်တို့သည်၊ အဘိဇိဝနိကသ-အသက်မွေးကြောင်း ဖြစ်သော၊ သိပ္ပသ-အတတ်၏၊ ကာရဏာ-အကြောင်းကြောင့်၊ အာစရိယေသု-တို့၌၊ သဂါရဝါ၊ ပေ၊ သဘာဂ ဝုတ္တိကာ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဝိဟရိဿန္တိ နာမ-နေကြကုန်သေး၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယံ (ယေ) တုမှေ-အကြင် သင်တို့သည်၊ ("ယံ"သည် လိင်ဝိပလ္လာသ, ဝစနဝိပလ္လာသ၊) ဒဝ-သို့၊ သွာက္ခာတော-ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယေ-တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိတာ-ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ (သမာနာ-ကုန်လျက်၊) အာစရိယေသု-ဆရာတို့၌လည်းကောင်း၊ (ဆရာတို့အပေါ်၌လည်းကောင်း၊) အာစရိယမတ္တေသု-ဆရာ၏အတိုင်းအရှည် ရှိသူတို့၌လည်းကောင်း၊ ဝါ-ဆရာလောက်ရှိသူ (ကြီးသူ) တို့၌လည်းကောင်း၊ ဥပဇ္ဈာယေသု-တို့၌လည်းကောင်း၊ ဥပဇ္ဈာယမတ္တေသု-ဥပဇ္ဈာယ်၏ အတိုင်းအရှည် ရှိသူတို့၌လည်း ကောင်း၊ ဝါ-ဥပဇ္ဈာယ်လောက်ရှိသူ (ကြီးသူ)တို့၌လည်းကောင်း၊ အဂါရဝါ-ရိုသေလေးစားခြင်း မရှိကုန်သည်၊ အပတိဿာ-ရှေ့ရှုနားထောင်ခြင်း မရှိကုန်သည်၊ အသဘာဂဝုတ္တိကာ-သဘောတူသော အသက်မွေးမှု မရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရေယျာထ-နေကုန်ရာ၏၊ ဣဒ-ဤ သာသနာတော်၌၊ (တံသည် အနက်မရှိသော နိပါတ်၊) (တေ,

တုမှေ–ထို သင်တို့သည်၊) သောဘေထ ခေါ–တင့်တယ်ကုန်ရာအံ့လော၊ (တင့်တယ်စရာ ရှိကြ၏လော။)

တစ်နည်း–တုမှေ–တို့သည်၊ ဧဝံ သွာက္ခာတော၊ ပေ၊ အသဘာဝဝုတ္တိကာ (ဟုတ္တာ၊) ယံ (ယဒိ) ဝိဟာရေယျာထ–အကယ်၍ နေကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သန္တေ သု–ဤသို့ ဖြစ်ကုန်လသော်၊) ဣဒေ–ဌ၊ သောဘေထ ခေါ–တင့်တယ်ကုန်ရာအံ့လော၊ (တင့်တယ်စရာ ရှိကြ၏လော၊) (**"ယံ"**သဒ္ဒါသည် **"ယဒိ"**အနက်ကို ဟောသော နိပါတ်တည်း၊ **"ယေ–တုမှေ"**ဟု အနိယမ မရှိသောကြောင့် **"တေ–တုမှေ"** ဟု နိယမလည်း မထည့်ရတော့။)

၂၄၉။ အညတရသ ဘိက္ခုနော–၏၊ ပါဒဓိလာဘာဓော–ခြေမှ ထွက်သော အသားငုတ်ရှိသောအနာသည်၊ ဟောတိ၊ တံ–ထို ရဟန်းကို၊ ဘိက္ခု၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ–ထက်ဝန်းကျင်ယူ၍၊ (ပွေ့ချီ၍၊) ဥစ္စာရမ္မိ–ကျင်ကြီးစွန့်ရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ပဿာဝမ္မိ–ကျင်ငယ်စွန့်ရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ နိက္ခာမေန္တိ–ထွက်စေကြရကုန်၏၊ (ပို့ကြရကုန်၏၊) (ပါဒါဓိလာဘာဓော၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ **"ဖဝါးမှ တံသင်းကဲ့သို့ အသားထွက်သောအနာသည်"**ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ယဿ–အကြင် ရဟန်း၏၊ ပါဒါ-တို့သည်၊ ဒုက္ခာ ဝါ–ဆင်းရဲကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒါ-တို့သည်၊

ဣဒေ ခေါ တံ သောဘေထ စသည်။ ။ဤ ဝါကျတို့၌ အဌကထာဖွင့် အတိုင်း အနက်နှစ်နည်း ပေးထားပါသည်၊ **"သောဘေထ"**၌ **"သောဘေယျာထ"** ဟု ဖွင့်သောကြောင့် သတ္တမီ ဃျောထ ဝိဘတ်မှ **"ယျာ"**ကို ချေထားသည်ဟု မှတ်ပါ၊ **တစ်နည်း**–**"သောဘေထ"**၌ သတ္တမီ **"ထေ"**ဝိဘတ်ဟု လည်းကောင်း, ယံကို ကြိယာပရာမသနအနက်၊ တံပုဒ်ကိုလည်း အနက်ရှိ၏ဟု ကြံ၍လည်းကောင်း အောက်ပါအတိုင်း အနက်တစ်နည်း ပေးလျှင်လည်း သင့်မြတ်ရာ၏။

အနက်တစ်နည်း ပေးပုံ။ ။ဘိက္ခဝေ–တို့၊ တုမှေ–တို့သည်၊ ဧဝံ သွာက္ခာတော၊ ပေ၊ အသဘာဝဝုတ္တိကာ (ဟုတ္တာ၊) ယံ ဝိဟာရေယျာထ–အကြင် နေကုန်ရာ၏၊ တံ–ထိုသို့ နေခြင်းသည်၊ ဣဒ–ဌ၊ သောဘေထ–တင့်တယ်ရာ၏လော၊ (တင့်တယ်စရာ ရှိ၏လော၊) (ရှေးနိဿယ၌ကား **"သဂါရဝါ သပ္ပတိဿာ သဘာဝဝုတ္တိကာ"** ဟူသော မူကွဲကို အတည်ပြု၍ **"ယံ (ယဒိ)–အကယ်၍၊ တုမှေ၊ ပေ၊ သဘာဝဝုတ္တိကာ–တူသောအသက်မွေးမှု ရှိကုန်လျက်၊ ဝိဟာရေယျာထ–နေကုန်မူကား၊ သောဘေထ–တင့်တယ်ကုန်ရာ၏"**ဟု ပေးထား၏။)

ဖလိတာ ဝါ–လွန်စွာဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒ ခိလော–မြေမှထွက်သော အသားငုတ်ရှိသော၊ အာဗာဓော ဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ၊) (တေန–သည်၊) ဥပါဟနံ ဓာရေတုံ၊ ပေ။

ဘိက္ခု၊ အဓောတေဟိ–မဆေးအပ်ကုန်သော၊ ပါဒေဟိ–တို့ဖြင့်၊ မဇ္ဇမ္မိ–သို့လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အဘိရုဟန္တိ–တက်ကုန်၏၊ စီဝရမ္မိ–သည်လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ဒုဿတိ–ပျက်စီး၏၊ ပေ၊ ဣဒါနိ–၌၊ မဟ္ဆံ ဝါ–သို့သော်လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ အဘိရုပဟိသာမိ–အုံ၊ ဣတိ–ဤသို့ ဆိုထိုက်ရာအခါ၌၊ ဥပါဟနံ ဓာရေတုံ၊ ပေ၊ ရတ္တိယာ–၌၊ ဥပေါသထဂ္ဂမ္မိ–ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်သို့လည်း ၊ကောင်း၊ သန္နိသဒ္ဓမ္မိ–အတူတကွ ထိုင်ရာအရပ်သို့လည်းကောင်း၊ (စည်းဝေးရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း၊) ဂစ္ဆန္တော–ကုန်လသော်၊ အန္ဓကာရေ–အမိုက်မှောင်၌၊ ခါဏုမ္မိ–သစ်ငုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏကမ္မိ–ဆူးကိုလည်းကောင်း၊ အက္ကမန္တိ–နင်းမိကြကုန်၏၊ ပေ၊ အဒ္ဓါရာမေ–၌၊ ဥပါဟနံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဥက္ခိ–မီးရှူးကိုလည်းကောင်း၊ ပဒီပံ–ဆီမီးကိုလည်းကောင်း၊ ကတ္တရဒဏ္ဍံ–တောင်ခေါ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေတုံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၂–ကဋ္ဌပါဒုကာဒိပဋိကွေပ

၂၅၀။ ၅။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ၊ ဘိက္ခု–တို့သည်၊ ရတ္တိယာ–၏၊ ပစ္ဆာသမယံ–မိုးသောက်အခါ၌၊ ပစ္ဆာဘာယ–တစ်ဖန်ထ၍၊ (စောစောထ၍၊) ကဋ္ဌပါဒုကာယော–သစ်သားဖိနပ်တို့ကို၊ (ခုံဖိနပ်တို့ကို၊) အဘိရုဟိတ္တာ–စီး၍၊ အဠောကာသေ–၌၊ ဥစ္စာသဒ္ဒါ–အထက်သို့ မြင့်တက်သော အသံရှိကုန်သည်၊ မဟာသဒ္ဒါ–ဘေးသို့ကျယ်ပြန့်သော အသံရှိကုန်သည်၊ ခဋ္ဌခဋ္ဌသဒ္ဒါ–ခဋ္ဌ ခဋ္ဌဟူသော အသံရှိကုန်သည်၊ (ခဋ်ခဋ်=ခွပ်ခွပ်ဟူသော အသံမြည်ကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) အနေကဝိဟိတံ–တစ်ပါးမက များသောအပြားရှိသော၊ တိရစ္ဆာနကထံ–သုဂတိလမ်း နိဗ္ဗာန်လမ်း၏ ဖိလာကန့်လန့်ဖြစ်သော စကားကို၊ ကထေန္တော–ပြောကုန်လျက်၊ စင်္ကမန္တိ၊ သေယျထိဒံ–အဘယ် တိရစ္ဆာနကထာတို့နည်း?၊ **တစ်နည်း–"သေယျထိဒံ–ကို၊ ကထေန္တာ၊ စင်္ကမန္တိ–ကုန်သနည်း?"** ဟု အကျယ် ပေးပါ၊)

ရာဇကထံ–မင်းနှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ (ရာဇပဋိ သံယုတ္တာ+ကထာ=ရာဇကထာ၊ ပါစိတ်၊ ဝိကာလဂါမပွဲဝေသနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၊) ဝါ–မင်းကိုအကြောင်းပြု၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ (နောက်နောက်ပုဒ်တို့၌ ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ၊) စောရ–ခိုးသူ, ဓားပြ, သူပုန်၊ မဟာမတ္တ–အမတ်ကြီး၊ သေနာ–စစ်တပ်၊ ဘယ–ဘေးကြီး, ဘေးငယ် အသွယ်သွယ်၊ ယုဒ္ဓ–စစ်တိုက်ခြင်း၊ အန္န–စားဖွယ်၊ ပါန–သောက်ဖွယ်၊ ဝတ္ထ–အဝတ်၊ သယန–အိပ်ရာနေရာ၊ မာလာ–ပန်း၊ ဂန္ဓ–နံ့သာ၊ ဉာတိ–ဆွေမျိုး၊ ယာန–ယာဉ်၊ ဂါမ၊ ပေ၊ ဣတ္ထိ (လွယ်ပြီ၊) သူရ–သူရဲကောင်း၊ ဝိသိခါ–လမ်းဆုံ, လမ်းမ၊ (လမ်းခွ၊) ကုမ္ဘဋ္ဌာနဂုတထံ––အိုး၏တည်ရာ ရေရှိသော အရပ်၊ (ရေတွင်း, ရေကန်, မြစ်, ချောင်း)နှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–အိုးလုပ်ရာ ဌာနဌိတည်သော အိုးထိန်းသည်၏ ကျွန်မနှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ (**"ကုမ္ဘဋ္ဌာန"**၏ အဖွင့်ကို သိလက္ခန် ဘာသာဋီကာ, ဗြဟ္မဇာလသုတ်, မဇ္ဈိမသိလဋ္ဌ ပြထားပြီ။)

ပုဗ္ဗပေတကထံ–ရှေးရှေးဌ သေလွန်ပြီးသော ဆွေမျိုးတို့နှင့်စပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ နာနတ္တကထံ–ဆိုအပ်ပြီး ဆိုအပ်လတ္တံ့မှ တစ်ပါး အမျိုးမျိုးအစားစား မျှားသောသဘောရှိသော စကားကိုလည်းကောင်း၊ လောကက္ခာယိက်–လောကကို ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်းကောင်း၊ သမုဒ္ဒက္ခာယိက်–သမုဒ္ဒရာကို ပြောဆိုကြောင်း စကားကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဘဝါဘဝကထံ–ဤ အကြောင်းကြောင့် တိုးပွားမှု၏ ဤ အကြောင်းကြောင့် ဆုတ်ယုတ်မှုဟု ပြောဆိုအပ်သော စကားကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့ အလားတူဖြစ်သော အခြားစကားကိုလည်းကောင်း၊ **တစ်နည်း**–ဣတိ ဝါ–ဤသို့အစရှိသော အခြားစကားကိုလည်းကောင်း၊ (**တစ်နည်း**–ဣတိ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ကထေန္တာ စက်မန္တိ၊) ကိဠကမ္မံ – ပိုးငယ်ကိုလည်း၊ (ပေါက်ဖတ်ကိုလည်း၊) အဏ္ဏမိတ္တာ–

ဣတိ ဝါ။ ။ ဣတိ ဝါတိ ဟိ ဧတ္ထ ဣတိ သဒ္ဒေါ ပကာရတ္ထော၊ ဝါ သဒ္ဒေါ ဝိကပ္ပတ္ထော၊ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ပကာရံ ဣတောဝ အညံ ဝါ တာဒိသံ နိရတ္တကကထံ ကထေန္တိတိ၊ အာဒိအတ္ထော ဝါ ဣတိ သဒ္ဒေါ၊ **"ဣတိ ဝါ၊ ဣတိ ဧဝရူပါ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသူကဒဿနာ ပဋိဝိရတော"**တိ အာဒိသု ဝိယ၊ ဧဝမာဒိ အညမ္ပိ တာဒိသံ ကထံ ကထေန္တိတိ အတ္ထော၊ ပါစိတ်၊ ဝိကာလဂါမပွဲဝေသနသိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၊ သာရတ္ထ။

နင်းမိ၍၊ မာရေန္တိ–သေစေကြောကုန်၏၊ ဘိက္ခုပိ–တို့ကိုလည်း၊ သမာဓိမှာ–သမာဓိမှ၊ စာဝေန္တိ–ရွှေ့လျောစေကြကုန်၏၊ (သမာဓိ ပျက်စေကြကုန်၏) ၊ပေ။

အထ ခေါ၊ ပေ၊ မိဂဒါယော၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၀၅–၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ၊ **"တတြ ဗာရာဏသိယံ–ထိ ဗာရာဏသီမြို့၌"**ဟု ဆိုပါ) ၊ပေ၊ ဘဂဝတာ–သည်၊ ကဋ္ဌပါဒုကာ–တို့ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တာ–ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ တာလတရုဏော–ထန်းပင်ငယ်တို့ကို၊ ဆေဒါပေတွာ–ဖြတ်စေ၍၊ တာလပတ္တပါဒုကာယော–ထန်းရွက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ခြေနင်းတို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ တာနိ တာလတရုဏာနိ–တို့သည်၊ ဆိန္နာနိ–ဖြတ်အပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) မိလာယန္တိ–ညှိုးနွမ်းကုန်၏၊ ပေ၊ ကေဠာယတိ ဇီဝံ၊ ဝိဟေဌေန္တိ–ညှင်းဆဲကုန်၏၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ ရက္ခသိံ–သစ်ပင်၌၊ ဇီဝသညိနော–သတ္တဝါဟုဖြစ်သော သညာရှိကုန်၏၊ ပေ၊ (နောက်ဝတ္ထု၌ **"ဝေဠုတရုဏော–ဝါးပင်ငယ်တို့ကို၊ ဝေဠုပတ္တပါဒုကာယော–ဝါးရွက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ခြေနင်းတို့ကို"**ဟု ပေးပါ။)

၂၅၁။ အထ၊ ပေ၊ ယေန–၌၊ ဘဒ္ဒိယံ–ဘဒ္ဒိယမြို့သည်၊ (အတ္ထိ၊) ၊ပေ၊ တတြ ဘဒ္ဒိယော–၌၊ ဇာတိယာ ဝနေ–မြတ်လေးတော၌၊ ဝါ–စပါယ်တော၌၊ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ ဘဒ္ဒိယာ–ဘဒ္ဒိယမြို့၌ နေကြကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ အနေဝိဟိတံ–သော၊ ပါဒုကမဏ္ဍနာနုယောဂံ–ခြေနင်းတို့ကို တန်ဆာဆင်ခြင်း၌ အဖန်ဖန်အားထုတ်မှုကို၊ အနုယုတ္တာ–အားထုတ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရန္တိ၊ တိဏပါဒုကံ–မြက်ဖြင့်ပြုအပ်သော ခြေနင်းကို၊ ကရောန္တိပိ–ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုကြကုန်၏၊ ကာရာပေန္တိပိ–သူတစ်ပါးကိုလည်း ပြုစေကြကုန်၏၊ (နောက်၌ ဤသို့ချည်း ပေးပါ၊ မုဉ္ဇပါဒုက–ဖြူဆံမြက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ခြေနင်း၊ ပဗ္ဗဇ–ပြိန်းမြက်၊ ဟိန္တာလ–သင်ပေါင်းရွက်၊ (စွန်ပလွန်ရွက်၊) ဝါ–ဓနုန်းရွက်၊ ကမလ–ကမလမည်သော မြက်၊ ဝါ–တောင်ကြာမြက်၊ (ပန်းရင်းမြက်၊) ကမ္မလပါဒုက–သားမွေးဖြင့် ပြုအပ်သော ခြေနင်း၊ ဝါ–ကမ္မလာ (သက္ကလပ်) ခြေနင်း။)

ဥဒ္ဒေသံ–ရွတ်ပြအပ်သော ပါဠိတော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–ပါဠိတော်ကို ရွတ်ပြခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပရိပုစ္ဆံ–အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အဖန်ဖန်မေးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ–အဋ္ဌကထာကို ပို့ချခြင်း, သင်ယူခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဓိသီလं–အဓိသီလသိက္ခာကိုလည်းကောင်း၊ အဓိစိတ္တံ–ကိုလည်းကောင်း၊

အဓိပ္ပည်–အဓိပညာသိက္ခာကိုလည်းကောင်း၊ ရိုဠ္ဆန္တိ–စွန့်လွှတ်ကြကုန်၏၊ ဝါ–အားထုတ်ခွင့် မ‌ရကြကုန်၊ (ရိုဠ္ဆန္တိ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကအဋ္ဌကထာ, ဌဋ္ဌက လောမဟောဝါပနသိက္ခာပုဒ်၌ ကြည့်ပါ၊) **တစ်နည်း**–ရိုဠ္ဆန္တိ–ကင်းဆိတ်စေကြကုန်၏၊ (ကာရိတ်ပစ္စည်း အကျေကြဲပါ။)

သောဝဏ္ဏမယာ–ရွှေဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ပါဒုကာ နှ ဓာရေတဗ္ဗာ၊ ၊ပေ၊ ရူပိယမယာ–ငွေဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ပေ၊ (မဏိ–ပတ္တမြား၊ ဝေဠုရိယ–ကျောက်မျက်ရွဲ၊ ဖလိက–ဖန်၊ ကံသ–ကြေးဖြူ, ကြေးဝါ၊ ကာစ–စဉ့်–(ချက်ကျောက်၊) တိပု–သလွဲမည်း၊ (ခဲမဟုပ်၊) သီသ–သလွဲဖြူ၊ (ခဲမဖြူ၊) တမ္ဗမယာ–ကြေးနီဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော၊ ပေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ကာစီ–တစ်စုံတစ်ခုကုန်သော၊ သက်ာမနိယာ–အရပ်တစ်ပါးသို့ ပြောင်းသွားစေအပ်, ပြောင်းသွားစေနိုင်ကုန်သော၊ (ပြောင်းရွှေ့အပ်, ပြောင်းရွှေ့နိုင်ကုန်သော၊ ပြောင်းရွှေ့၍ ရကောင်းကုန်သော) ၊ပေ၊ ခုဝဋ္ဌာနိယာ–မြဲသောတည်ရာဌာန ရှိကုန်သော၊ အသက်ာမနိယာယော–အရပ်တစ်ပါးသို့ မပြောင်းသွားစေအပ်, မပြောင်းသွားစေနိုင်ကုန်သော၊ (မပြောင်းရွှေ့အပ်, မပြောင်းရွှေ့နိုင်ကုန်သော၊) တိဿော–ကုန်သော၊ ပါဒုကာ–တို့ကို၊ ဝစ္ဆပါဒုကံ–ကျင်ကြီးအိမ်၌ ထားအပ်သော ခြေနင်းခုံကိုလည်းကောင်း၊ ပဿာဝပါဒုကံ–ကျင်ငယ်အိမ်၌ ထားအပ်သော ခြေနင်းခုံကိုလည်းကောင်း၊ အာစမနပါဒုကံ–သန့်သက်ရေဆေးရာ၌ ထားအပ်သော ခြေနင်းခုံကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (**"အသက်ာမနိယာယော"**ဟု ပါ၌သင့်ပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

၂၅၂။ အစိရဝတိယာ–အစိရဝတီမည်သော၊ နဒိယာ–၌၊ တရန္တိနံ–ကူးကုန်သော၊ ဂါဝိနံ–နွားမတို့၏၊ ဝိသာဏောသုပိ–ဦးချိုတို့၌လည်း၊ ဂဏ္ဍန္တိ–ကိုင်ကြကုန်၏၊ ကဏ္ဏောသုပိ–နားရွက်တို့၌လည်း၊ ပေ၊ ဂိဝါယပိ–လည်ပင်း၌လည်း၊ ပေ၊ ဆေဗ္ဗာပိ–မြီးထူး၌လည်း၊ ဂဏ္ဍန္တိ၊ (**"ဆေဗ္ဗာယပိ"**ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏၊ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း **"ဆေဗ္ဗာယပိ"**ဟုပင် ရှိ၏၊) ပိဋ္ဌိမ္ပိ–ကျောက်ကုန်းသို့လည်း၊ အဘိရုဟန္တိ–တက်စီးကုန်၏၊ ရတ္တစိတ္တာ–တပ်မက်သောစိတ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ)ပိ–၍လည်း၊ အဂ်ီဇာတံ–အဂ်ီဇာတ်ကို၊ ဆုပန္တိ–တို့ကြကုန်၏၊ ဝစ္ဆတရိမ္ပိ–နွားငယ်မကိုလည်း၊ ဩဂါဟေတွာ–ရေသို့သက်ဝင်စေ၍ (နှစ်၍၊) မာရေန္တိ–သေစေကြကုန်၏၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၃–ယာနာဒိ ပဋိက္ခေပ

၂၅၃။ ဣတ္ထိယုတ္တေန–နွားမစသည်ဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သော၊ ပုရိသန္တရေန–မိန်းမမှတစ်ပါး ယောက်ျားဟူသော မောင်းနှင်သူရှိသော၊ ယာနေနပိ–ယာဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ယာယန္တိ–သွားကြကုန်၏၊ (ယာဓာတ်သည် ဒိဝါဒိ–လည်း ရှိ၏၊ ဓာတ္တွတ္ထသင်္ဂဟ ကြည့်ပါ၊) ဂင်္ဂါမဟိယာယ သေယျထာပိ–ဂင်္ဂါမြစ်ပူဇော်ပွဲကို ကစားရာအခါ၌ ကဲ့သို့ပါတကား၊ (ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

အညတြဘိက္ခုဝတ္ထု၌။ ။ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဒဿနာယ–ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ သာဝတ္ထိ–သို့၊ ဂစ္ဆန္တော–သွားလသော်၊ ပေ၊ ကဟံ–အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂမိဿသိ–ကြွမလို့ပါနည်း?၊ ပေ၊ ဧဟိ–ကြွပါ၊ ယာနံ–သို့၊ အဘိရုဟ–တက်ပါလော၊ ၊ပေ၊ အလံ–တော်ပါပြီ၊ ဘဂဝတာ၊ ယာနံ–ကို၊ ပဋိက္ခိတ္တံ–ပယ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ဂုက္ကစ္စာယန္တော–ဂုက္ကစ္စကို ပြုသည်၊ (ဟုတွာ၊) ယာနံ–သို့၊ နာဘိရုဟိ–မတက်စီး၊ ပေ၊ ဣတ္ထိယုတ္တံ–နွားမစသည်ဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သော ယာဉ်ကို၊ (အနုဇာနာတိ)နု ခေါ–ခွင့်ပြုတော်မူလေသလော၊ ပုရိသယုတ္တံ၊ (အနုဇာနာတိ)နု ခေါ–လော၊ ပေ၊ ပုရိသယုတ္တံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထဝဋ္ဋက–လက်ဖြင့် လည်စေတတ်သော ယာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ (လက်တွန်းယာဉ်, လက်ဆွဲယာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊) အနုဇာမာမိ၊ (ဘိက္ခုတို့အတွက် ဂိလာနဖြစ်လျှင် ပုရိယုတ္တ, ဟတ္ထဝဋ္ဋကနှစ်မျိုးကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ ဣတ္ထိယုတ္တကို ခွင့်ပြုတော်မမူ၊ ဘိက္ခုနီတို့အတွက်ကား သုံးမျိုးလုံးကို ခွင့်ပြုတော်မူ၏) ၊ပေ၊ ယာနဋ္ဌိတေန–ယာဉ်၏ (ထက်သို့) ကြွမြောက်ခြင်းကြောင့်၊ (ယာဉ်ဆောင့်ခြင်းကြောင့်၊) ဗာဟုတ်ရံ–သာ၍ပြင်းစွာ၊ အဖာသု–မချမ်းသာမှုသည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ သိဝိကံ–ထမ်းစင်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါဠက်ီ–အဝတ်သယ်လျင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အဝတ်ပုခက်ကိုလည်းကောင်း၊) အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၄-ဥစ္စာသယနမဟာသယနပဋိက္ခေပ

၂၅၄။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနနာနိ-မြင့်သောနေရာ, ကြီးကျယ်ခမ်းနား ဆန်းပြားသောနေရာတို့ကို၊ ဓာရေန္တိ၊ သေယျထိဒံ-အဘယ် ဥစ္စာသယန, မဟာသယနတို့ကို၊ (ဓာရေန္တိ-ကုန်သနည်း?၊) အာသန္ဒိ-ဘုရားရှင်၏ လက်ရှစ်သစ် ပမာဏထက် လွန်သောအခြေရှိသော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် (ခုတင်ထိုင်ခုံ)ကိုလည်းကောင်း၊ ပလ္လင်္ကံ-အခြေ၌ ခြေသော့်, သစ်, ကျားစသော သားရဲရုပ်ရှိသော ပလ္လင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂေါနကံ-လက်လေးသစ်ထက် ရှည်သော အမွေးရှိသော သားမွေးကော်ဓောနက်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ စိတ္တကံ-ဆန်းကြယ်စွာ ရက်အပ်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိကံ-အဖြူသက်သက် ရက်အပ်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပဋလိကံ-တစ်ခဲနှက်ပန်းပြောက်ရှိသော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ တူလိကံ-သစ်, နွယ်, မြက်ဟုသုံးခုသော လဲရှိသော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝိကဋိကံ-ခြသော့်, သစ်, ကျားစသော သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာပြုအပ်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း။

ဥဒ္ဒလောမီ-တစ်ဖက်၌ ပေါ်ထွက်သောအမွေးရှိသော တစ်ဖက်ချော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဧကန္တလောမီ-နှစ်ဖက်၌ ပေါ်ထွက်သော အမွေးရှိသော နှစ်ဖက်ချော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဤကား ဤမဟာဝဂ္ဂအဋ္ဌကထာအလိုတည်း၊ သီလက္ခန္ဓ, ဗြဟ္မဇာလသုတ္တဋ္ဌကထာ၌ကား ပြောင်းပြန် ဖွင့်၏၊) ကဋ္ဌိဿံ-ရွှေချည်ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အပ်သော ပိုးချည်အကြမ်းခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ပိုးချည်တိုင်လျှောက် ရွှေချည်ဖောက်၍ ရက်အပ်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကောသေယျံ-ရွှေချည်ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်အုပ်သော ပိုးချည်ချော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-ပိုးချည်တိုင်လျှောက် ပိုးချည်ဖောက်၍ ရက်အပ်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကုတ္တကံ-တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက် ကပြလောက်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း။

ဟတ္ထတ္ထရဏံ-ဆင့်ခြေကျောက်ကုန်း၌ ခင်းထိုက်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဿတ္ထရဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ရထတ္ထရဏံ-ရထားပေါ်၌ ခင်းထိုက်သော သားမွေးအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဇိနပဝေဏိ-ညောင်စောင်း (ခုတင်) ပမာဏရှိအောင် အထပ်ထပ်ချုပ်အပ်သော သစ်နက်ရေအခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏံ-ဝံပိုင်မည်သော သားကောင်၏

အရေဖြင့် ပြုအပ်သော မြတ်သော အပေါ်လွှမ်း အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ သဉ္ဇာတရစ္ဆဒ်– အထက်ဌိတာန်နှိုင့်တကွဖြစ်သော အခင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ–ခြေရင်း, ခေါင်းရင်းနှစ်ဖက်ဝယ် နီသောအုံးကို လည်းကောင်း၊ (ဓာရေန္တိ၊) (ရှေးနိဿယ၌ **"သဉ္ဇာတရစ္ဆဒ်–အထက်ဌိတာန်နှိုင့်တကွ၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ–ခြေရင်း, ခေါင်းရင်းနှစ်ဖက်၌ နီသောအုံးရှိသော အိပ်ရာနေရာကိုလည်းကောင်း၊"**ဟု ပေး၏၊ ထိုသို့ မပေးသင့်ကြောင်းကို သီလကွန်ဘာသာဋီကာ ပထမအုပ်, မဏ္ဍိမသီလ၌ ပြထားပြီ၊) မနုဿာ–တို့သည်၊ ဝိဟာရစာရိကံ–ကျောင်းတိုက်ဝယ် လှည့်လည်ခြင်းကို၊ အာဟိဏ္ဍန္တာ–လှည့်လည်ကုန်လသော်၊ ပဿိတွာ–၍၊ ဥဋ္ဌာယန္တိ (ကိ၊) ကာမဘောဂိနော–ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိကုန်သော၊ ဂိဟီ သေယျထာပိ–လူတို့ကဲသို့ပါတကား၊ ၊ပေ၊ (သိက္ခာပုဒ်၌ **"သေယျထိဒံ–ထို ဥစ္စာသယန, မဟာသယနဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ အာသန္ဒီ–လည်းကောင်း၊ ပလ္လင်္ကော–လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနံ–လည်းကောင်းတည်း"**ဟု ပေးပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၅–သဗ္ဗစမ္မပဋ္ဌာန်

၂၅၅။ ဘဂဝတာ–သည်၊ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနိ–တို့ကို၊ ပဋ္ဌာန်ကွိတ္တာနိ–ပယ်မြစ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ, ဣတိ–ဤသို့ကြ၍၊ မဟာစမ္မာနိ–ကြီးကျယ်သော သားကောင်တို့၏ အရေတို့ကို၊ သိဟစမ္မံ–ခြသေ့ရေကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒီပိစမ္မံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေန္တိ၊ တာနိ–ထို အရေတို့သည်၊ ဝါ–တို့ကို၊ မဏ္ဍပမာဏောနပိ–ညောင်စောင်း၏ ပမာဏအားဖြင့်လည်း၊ ဆန္ဒာနိ–ဖြတ်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ အဏ္ဍောပိ–ကျောင်း၏-အတွင်း၌လည်း၊ မဏ္ဍေ–ညောင်စောင်းပေါ်၌၊ ပညတ္တာနိ–ခင်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဗဟိပိ–ကျောင်း၏ အပြင်ဘက်၌လည်း၊ ပညတ္တာနိ၊ မဏ္ဍေ၊ ပေ၊ ဟောန္တိ၊ (ရှေးနိဿယ၌ **"အဏ္ဍောပိ မဏ္ဍေ–ညောင်စောင်း၏ အတွင်း၌လည်း၊ ဗဟိမဏ္ဍေ–ညောင်စောင်း၏ အပြင်၌လည်း"**ဟု ပေး၏၊ ဒုတိယဝတ္ထု၌- **"ဂေါစမ္မာနိ–နွားရေတို့ကို"** ဟု ဆိုပါ။)

အညတရောပိ–တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ ပါပဘိက္ခု–ယုတ်မာသော ရဟန်းသည်၊ အညတရသ–တစ်ယောက်သော၊ ပါပုပါသကသ–ယုတ်မာသော ဥပါသကာ၏၊ ကုလူပကော–အိမ်သို့ ကပ်တတ်သော ရဟန်းသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ တသ ပါပုပါသကသ–၏၊ တရုဏကော–ငယ်သော၊ (နုနယ်သော၊) အဘိရူပေါ–လွန်ကဲသောအဆင်း ရှိသော၊ (အလွန် အဆင်းလှသော၊) ဒဿနီ ယော–ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်သော၊ (ကြည့်ရှုစဖွယ် တင့်တယ်သော၊) ပါသာဒိကော–စိတ်၏ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ စိတ္တော–အမွေး အားဖြင့် ဆန်းကျယ်သော၊ (ပျောက်ကျားသော၊) ဝစ္ဆကော–နွားကလေးသည်၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ ဒီပိစ္ဆာပေါ သေယျထာပိ–သစ်ပေါက်စ ကလေးကဲ့သို့တည်း။

အထ၊ ပေ၊ တံ ဝစ္ဆကံ–ကို၊ သက္ကစ္စံ–ကောင်းစွာပြု၍၊ (ဂရုတစိုက်၊) ဥပနိဇ္ဈာယတိ–ကပ်၍ကြည့်ရှု၏၊ (စူးစိုက်၍ ကြည့်ရှု၏) ၊ပေ၊ ဘန္တေ၊ အယျော–အရှင်သည်၊ ကိသ–ကြောင့်၊ ဥပနိဇ္ဈာယတိ–နည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ အာဝုသော–ဒါယကာ၊ မေ–အား၊ ဣမသ္မိံ ဝစ္ဆကသ္မိ–၏၊ စမ္မေန–အရေ ဖြင့်၊ အတ္ထော–အလိုရှိသည်၊ (ဟောတိ–ဖြစ်၏၊) ဣတိ၊ ပြီ၊ ပေ၊ တံ ဝစ္ဆကံ–ကို၊ ဝဓိတ္တာ–သတ်၍၊ စမ္မံ–ကို၊ ဝိဓုနိတ္တာ–ခွာ၍၊ တသ ပါပဘိက္ခုနော–အား၊ ပါဒါသိ–လှူပြီ၊ ပေ၊ တံ စမ္မံ၊ သံဃာဋိယာ–သင်္ကန်းကြီးဖြင့်၊ ပဋ္ဋိစ္ဆာ ဒေတ္တာ–ဖုံးလွှမ်း၍၊ (အုပ်၍၊) အဂမာသိ–သွားပြီ၊ အထ ခေါ–ဌ၊ သာ ဂါ၎ီ–ထို(မိခင်) နွားမကြီးသည်၊ ဝစ္ဆဂိဒ္ဓိနီ–(သားဖြစ်သော) နွားကလေးဌ တပ်မက်တွယ်တာသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) တံ ပါပဘိက္ခုံ–သို့၊ ဝါ–၏၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော–နောက်ဌ နောက်ဌ၊ (နောက်က နောက်က၊) အနုဗန္ဓိ–အစဉ်လိုက်ပြီ။

ဘိက္ခု၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟံသု–ပြောကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး၊) အာဝုသော–ရှင်၊ ကိသ–ကြောင့်၊ အယံ ဂါ၎ီ–ဤ နွားမကြီးသည်၊ တေ–၏၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိ တော၊ အနုဗန္ဓိ–နည်း?၊ ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ အာဝုသော–တို့၊ ကေန–အဘယ်ကြောင့်၊ အယံ ဂါ၎ီ၊ မေ–၏၊ ပေ၊ အနုဗန္ဓိ–လိုက်သနည်း၊ (လိုက်သလဲ၊) ဣတိ–သို့၊ အဟမ္ပိ၊ နု ဇာနာမိ–ပါ၊ ပေ၊ တသ ဘိက္ခုနော–၏၊ သံဃာဋိ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ လောဟိတေန–သွေးဖြင့်၊ မက္ခိတာ–လိမ်းကျံအပ်သည်၊ (လူးနေသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ တေ–သည်၊ အယံ သံဃာဋိ–ကို၊ ကိံ–အဘယ်ကို၊ ကတွာ–ပြုအပ်သနည်း?၊ ဖေ၊ ပါဏာတိပါတော–ပါဏာတိပါတဌ၊ သမာဒါပေသိ

ကိ-ဆောက်တည်စေသလော၊ ပေ၊ ဘဂဝတာ-သည်၊ အနေက ပရိယာယေန-ဖြင့်၊ ပါဏာတိပါတာ-ကို၊ ဂရဟိတော နန္ဒ-ကဲ့ရဲ့တော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ပါဏာတိပါတာ-မှ၊ ဝေရမဏိ-ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကို၊ ပသတ္ထာ နန္ဒ-ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော၊ (သိက္ခာပုဒ်၌ ဂေါစမ္မံ-နွားသားရေကို၊ ပေ၊ ကိဉ္စိ--တစ်စုံတစ်ခုသော၊ စမ္မံ စ-သားရေကိုလည်း၊ နဝ ဓာရေတဗ္ဗ-ထိုက်) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၆-ဂိဟိဝိကတာနုညာတာဒိ

(ကျ) ၂၅၆။ မနုဿာနံ-တို့၏၊ ဝါ-တို့သည်၊ မဠ္ဆမ်ိ-သည်လည်းကောင်း၊ ဝါ-ကိုလည်းကေအင်း၊ ပိဋ္ဌမ်ိ၊ စမ္မောနဒ္ဓါနိ-သားရေဖြင့် ဖွဲ့ကြက်အပ်ကုန်သည်၊ စမ္မဝိနဒ္ဓါနိ-သားရေဖြင့် အထူးတလည် ဖွဲ့ကြက်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ၊ပေ၊ နာဘိနိသီဒန္တိ-ဖိ၍ မထိုင်ကြကုန်၊ (မှီ၍ မထိုင်ကြကုန်) ၊ပေ၊ ဂိဟိ ဝိကတံ-လူတို့ အထူးတလည်ပြုအပ်သော ညောင်စောင်းအင်ပျဉ်ကို၊ အဘိ နိသီတုံ-ဖိ၍ထိုင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ အဘိနိပဇ္ဇိတုံ-ဖိ၍အိပ်ခြင်းငှာ၊ နဲ ဘွေဝ အနုဇာနာမိ-ခွင့်ပြုတော်မမူသည်သာ၊ ဣတိ-ပြီ၊ (ဂိဟိဝိကတန္တိ ဂိဟီဟိ+ကတံ ပညတ္တံ=ဂိဟိသန္တကန္တိ အတ္ထော၊ သေနသနက္ခန္ဓက၊ ဝိမတိ) ၊ပေ၊ ဝိဟာရာ-တို့ကို၊ စမ္မဝဒ္ဓေဟိ-သားရေကြိုးတို့ဖြင့်၊ သြဂုမ္ဗိယန္တိ-ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်၏၊ (အဝ+ဂုဖိ-ဓာတ်=ဗန္ဓနအနက်ဟော၊ နံရံတုတ်တန်း စသည်တို့၌ ဖွဲ့ချည်၍ တန်းလုပ်ထားကြကုန်၏) ၊ပေ၊ ဗန္ဓနမတ္တံ-ဖွဲ့ချည်အပ်သော ကြိုးမျှကို၊ အဘိနိသီတုံ-မှီ၍ထိုင်ခြင်းငှာ၊ (မှီစရာပျဉ်ကဲ့သို့ သဘောထား၍ မှီထိုင်ခြင်းငှာ) ၊ပေ။

သဉ္ဇပါဟနာ-ဖိနပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်၊ (ဖိနပ် စီးကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဂါမံ၊ ပဝိသန္တိ-ဝင်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ သဉ္ဇပါဟနေန-ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဂါမော-သို့၊ နဲ ပဝိသိတဗ္ဗော-မဝင်ထိုက်၊ ပေ၊ ဥပါဟနေန-နှင့်၊ ဝိနာ-ကင်း၍၊ ဂါမံ၊ ပဝိသိတုံ၊ နဲ သက္ကောတိ-မစွမ်းနိုင်၊ ပေ၊ ဂိလာနေန-သော၊ ဘိက္ခုနာ-သည်၊ သဉ္ဇပါဟနေန-ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဂါမံ ပဝိသိတုံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅၇-သောဏကုဋိကဏ္ဏဝတ္ထု

၂၅၇။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော-အရှင်မဟာကစ္စာနသည်၊ အဝန္တိ သု-အဝန္တီမည်သော ဧနပုဒ်၌၊ ကုရုရဋေ-ကုရုရမြို့၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ ပပတကေ-ပပတကမည်သော၊ ပဗ္ဗတေ-တောင်၌၊ ဝိဟရတိ၊ (**"ပပတကေ"** နေရာ၌ ပဝတ္တေဟုလည်း ရှုတ်ဆိုကြကြောင်းကို ဋီကာမိန့်၏၊) တေန သမယေန-၌၊ ကုဋိကဏ္ဏော-တစ်ကုဋေထိုက်တန်သော နားတန်ဆာရှိသော၊ သောဏော-သောဏမည်သော၊ ဥပါသကော-ဥပါသကာသည်၊ (ရဟန်းသုံးပါး ကို ဆည်းကပ်တတ်သူသည်၊) အာယသ္မတော မဟာကစ္စာနသ-၏၊ ဥပ ဋ္ဌာကော-အလုပ်အကျွေး (ဒါယကာ)သည်၊ ဟောတိ၊ (ဤ ဝတ္ထုအကျယ်ကို ဋီကာ၌ ရှုပါ။)

☞ (ထို့နောက် သောဏဥပါသကာသည် အရှင်ကစ္စာနထံ သွား၍ လူ. ဘောင်၌ နေ၍ တရားကျင့်ဖို့ရန် မလွယ်ကူဟု စိတ်ဖြစ်မိကြောင်း, ရဟန်း ပြုပေးစေလိုပါကြောင်း လျှောက်သည်။)

အထ ခေါ၊ ပေ၊ မဟာကစ္စာနောတိ၊ (အနက်လွယ်ပြီ၊) (ထိုအခါ အရှင်ကစ္စာနက) **"သောဏ၊ ယာဝဇီဝံ-အသက်ထက်ဆုံး၊ ဧကသေယျ-အဖော်မပါ တစ်ပါးတည်းသာ အိပ်ရ နေရခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဤစကားဖြင့် ဣရိယာပုထ် လေးပါးလုံး၌ ကိုယ်အားဖြင့် အပေါင်းအဖော်တို့မှ ကင်းခြင်း ဟူသော ကာယဝိဝေကအကျင့်ကို ပြသည်၊) ဧကဘတ္တံ-တစ်ထပ်တည်း သော ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-တစ်ထပ်တည်းသော ဆွမ်းကို စားရခြင်း လည်းကောင်း၊ (ဤ စကားဖြင့် ဝိကာလဘောဇနေ ဝိရတိအကျင့်ကို ပြသည်၊ ဗြဟ္မစရိယံ-မေထုန်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အကျင့်ကိုလည်းကောင်း"၊ **တစ်နည်း**-ဗြဟ္မစရိယံ-သီလ, သမာဓိ, ပညာ သိက္ခာသုံးရပ် အကျင့်မြတ် ဟူသော သာသနဗြဟ္မစရိယကိုလည်းကောင်း၊ စရိတုံ-ဌာ၊ ဒုက္ကရံ-ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ (မလွယ်ကူ။)

သောဏ၊ ဣဃ-တိုက်တွန်းပါ၏၊ တုံ-သည်၊ တတ္ထေဝ-ထို အိမ်၌ သာလျှင်၊ (တတ္ထေဝါတိ ဂေဟယေဝ၊ ဋီကာ၊) အဂါရိကဘူတော-လူဝတ်ကြောင် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဗုဒ္ဓါနံ-တို့၏၊ သာသနံ-

အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ငါးပါးသီလ စသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ကာလယုတ္တံ-စာတုဒ္ဒသီစသော ကာလနှင့်ယှဉ်သော၊ ဝါ-ကာလ၌ သင့်လျော်သော၊ ကေသေယျ-ကိုလည်းကောင်း၊ ကေဘာတ္တံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မစရိယံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝါ-သီလ, သမာဓိ, ဝိပဿနာ သုံးဖြာသော အကျင့်မြတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုယုဉ္ဇ-အားထုတ်ပါလော့၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီး၊ (ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

အထ၊ ပေ၊ ဥပါသကဿ-၏၊ ယော ပဗ္ဗဇာဘိသင်္ခါရော-အကြင် ရှင်ရဟန်းအဖြစ်အကျိုးငှာ ပြုစီမံကြောင်း ကောင်းသောလုံ့လသည်၊ အဟောသိ-ပြီ၊ သော-ထို ပဗ္ဗဇာဘိသင်္ခါရသည်၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ-ငြိမ်းအေးပြီ၊ (သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ မရင့်ကျက်ကုန်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း, သံဝေဂ၏ အလွန် မထက်မြက်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း ငြိမ်း၏ဟု ဋီကာမိန့်၏၊ **အရှင်ကစ္စာနက** ဒုက္ခရုံ ခေါ် သောဏ စသောစကားကို ပြောခြင်းမှာလည်း ရဟန်းပြုဖို့ရန် ဆန္ဒကို တားမြစ်လို၍ ပြောသည် မဟုတ်၊ **သောဏ** ဥပါသကာ၏ သံဝေဂဉာဏ် မရင့်ကျက်သေးသောကြောင့်လည်းကောင်း, ကာမဂုဏ်တို့၏ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ပယ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း ပဋိပတ်အကျင့်၌ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုစေလိုသောကြောင့် ပြောသည်၊ ဋီကာ။)

ဒုတိယမ္ပိ၊ ပေ၊ တတိယမ္ပိ၊ ပေ၊ ပဗ္ဗာဇေသိ-ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်စေပြီ၊ ၊ပေ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပေထော-အဝန္တိဒက္ခိဏာပထတိုင်းသည်၊ (အဝန္တိမည်သော ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ကမ်းသည်၊) အပ္ပဘိက္ခုကော-နည်းသော ရဟန်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ တိဏ္ဏံ ဝဿာနံ-သုံးနှစ်တို့၏၊ အစ္စယေန-လွန်ရာ အခါ၌၊ ကိဏ္ဏေန-ဆင်းရဲသဖြင့်၊ ကသိရေန-ပင်ပန်းသဖြင့်၊ (ကသိကအောက်ဖြင့်၊) (ကိဏ္ဏောတိ ဒုက္ခေန၊ ကသိရေနာတိ အာယာသေန၊ ဋီကာ၊) တတော တတော-ထိုထို အရပ်မှ၊ ဒသ ဝဂ္ဂ-ဆယ်ပါးအစုရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃ၊ သန္နိပါတာ ပေတွာ၊ ပေ၊ ဥပသမ္ပာဒေသိ-မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅-မဟာကစ္စာယနသုတ္တပဋ္ဌာနရဟိတသုတ်

အထ-ဌ၊ ဝဿံဝုဋ္ဌသု-သော၊ အာယသ္မတော သောဏသ-၏၊ ပေ၊ ဥဒပါဒိ (ကိ၊) သော ဘဂဝါ-သည်၊ ဧဒိသော စ-ဤကဲ့သို့လည်း ရှိတော်မူအပ်ပါပေ၏၊ (ဤကဲ့သို့ ရူပကာယသမ္ပတ္တိနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏၊) ဧဒိသော စ-ပါပေ၏၊ (ဤကဲ့သို့ ဓမ္မကာယသမ္ပတ္တိနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏၊) ဣတိ-သို့၊ မေ-သည်၊ သုတောယေဝ-ကြားအပ်သည်သာ၊ (ကြားရုံ ကြားဖူးသည်သာ၊) မယာ-သည်၊ သမ္မုခါ-ဌ၊ နော စ ဒိဋ္ဌော-မဖူးမြင်အပ်ဘူး၊ မံ-ကို၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ သစေ အနုဇာနေယ္ယ၊ (ဧဝံ သတိ၊) အဟံ-သည်၊ အရဟန္တံ-ပူဇော်အတူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ-မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသောတရားကို သိတော်မူသော၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဂစ္ဆေယ္ယံ-သွားလို၏၊ ဣတိ (ဥဒပါဒိ၊) (ထိုနောက် မိမိ အကြံဖြစ်ပုံကို လျှောက်၍ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်ဖို့ရန် ခွင့်တောင်းလေသည်) ၊ပေ။

သောဏ၊ သာဓု သာဓု-သာဓု သာဓု၊ သောဏ...တို့ အရဟန္တံ၊ ပေ၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဂစ္ဆ-သွားလော၊ သော၊ တို့၊ ပါသာဒိကံ-စိတ်၏ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတော်မူတတ်သော၊ ပသာဒနီယံ-ကြည်ညိုသင့် ကြည်ညိုထိုက်ထသော၊ (ကြည်ညိုစဖွယ် တင့်တယ်တော်မူထသော၊) သန္တိန္ဒြိယံ-ငြိမ်သက်သော စက္ခုစသား ငါးပါးသောဣန္ဒြေ ရှိတော်မူထသော၊ သန္တမာနသံ-ငြိမ်သက်သော မနိန္ဒြေ ရှိတော်မူထသော၊ ဥတ္တမဒမထသမထံ-မြတ်သော ဆုံးမကြောင်း လောကုတ္တရာပညာ, ငြိမ်သက်ကြောင်း လောကုတ္တရာသမာဓိသို့၊ အနုပ္ပတ္တံ-အစဉ်ရောက်တော်မူထသော၊ (ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို အဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

ဒန္တံ-ကိုယ်အားဖြင့် ယဉ်ကျေးတော်မူထသော၊ ဂုတ္တံ-နှုတ်အားဖြင့် လုံခြုံတော်မူထသော၊ ယတိန္ဒြိယံ-စောင့်စည်းအပ်သော မနိန္ဒြေရှိတော်မူထသော၊ နာဂံ-မကောင်းမှု ရှိတော်မမူထသော၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒက္ခိဿသိ-ဖူးမြင်ရလိမ့်မည်၊ (“ဒန္တံ”စသော သုံးပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဋီကာဖွင့်အတိုင်း အကျဉ်းပေးထားပါသည်၊ အကျယ်ပေးပုံကို အောက်၌ ပြထားပြီ။)

ဌိကာအတိုင်း အနက်အကျယ်။ ။ ဒန္ဓ-(အလွန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာဘီ ကိုယ်အကျင့် ရှိတော်မူသည့်အတွက်) ဟတ္ထပါဒ ကုက္ကစ္စနှင့် ဒဝစသည် အလိလိကင်းဝေး ကိုယ်အားဖြင့် ယဉ်ကျေးတော်မူထသော၊ ဂုတ္တ-(အလွန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာဘီ နှုတ်အကျင့် ရှိတော်မူသည့်အတွက်) ကျိုးမဲ့ပျက်ချော် မလျော်စကား လွန်ရှောင်ရှား၍ နှုတ်အားဖြင့် လုံခြုံတော်မူထသော၊ ယတိန္ဒြိယ-(အလွန် ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်စွာဘီ စိတ်အကျင့် ရှိတော်မူသည့်အတွက်) တွေးမိရာတွေး ငေးမိငေးသည့် အသေး အမွှား စိတ်နေစိတ်ထားနှင့် စဉ်းစားသမှု ဉာဏ်မပြုဘဲ ဥပေက္ခာပြု လျစ်လျူ မနေ စောင့်စည်းအပ်သော မနိန္ဒြေရှိတော်မူထသော၊ (အဗျာဝဋ္ဌ, အပ္ပဋိသင်္ခါ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ခန္ဓဝိဘင်္ဂမူလဋ္ဌိကာ ပမာဏအဖွင့်၌ ကြည့်ပါ။)

သောဏ၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ တွံ၊ မမ-ငါ၏၊ ဝစနေန-စကား ဖြင့်၊ **တစ်နည်း**-မမ ဝစနေန-ငါ့အလျှောက်ဖြင့်၊ ဘဂဝတော-၏၊ ပါဒေ-ခြေတော်တို့ကို၊ သိရသာ-ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝန္ဒ-ရှိခိုးလေလော့၊ (ကိं-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ရှိခိုးရမည်နည်း?၊) ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ မေ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-သော၊ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော-သည်၊ ဘဂဝတော၊ ပေ၊ ဝန္ဒတိ-ရှိခိုး လိုက်ပါ၏၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍၊ (ဝန္ဒ-လော့၊) ဝေဠု-ဤသို့လည်း၊ ဝဒေဟိ-လျှောက်လေဦးလော့၊ (ကိं-အဘယ်သို့ လျှောက်ရမည်နည်း?၊) ဘန္တေ-ရား၊ အဝန္တီ ဒက္ခဏာထော-သည်၊ အပ္ပဘိက္ခုကော-ပါ၏၊ မေ-၏၊ (ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိဝသတော-ရှင်ဖြစ်ရာနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ-စ၍၊) (အဌကထာ၌ပြအပ်သော ပါဠိသေသ၊) တိဏ္ဏံ၊ ဝဿာနံ အစ္စယေန၊ ပေ၊ (အဟံ) ဥပသမ္ပဒံ၊ အလတ္ထံ-ရပါပြီ၊ ဘဂဝါ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပထေ-၌၊ အပ္ပတရေန-(ဆယ်ပါးအောက်) သာ၍နည်းသော၊ ဂဏေန-ဂိုဏ်းဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒံ-ကို၊ အပ္ပေဝ နာမ အနုဇာနေယျ-အကယ်၍ ခွင့်ပြုတော်မူပါမူ ကောင်းရာပါ၏။

ဘန္တေ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပထေ-၌၊ ဘူမိ-မြေသည်၊ ကဏ္ဏုတ္တရာ-အထက်၌တက်သော မည်းနက်သော မြေညက်ရှိပါ၏၊ ခရာ-ကြမ်းထမ်းပါ၏၊ ဂေါကဏ္ဏကဟတာ-နွားခြေရာခွက် ဆူးတို့ဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပါ၏၊ ဘဂဝါ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပထေ-၌၊ ဂုဏဂုံဏူပါဟနံ-အထပ်အထပ် အလွှာလွှာရှိသော ဖိနပ်ကို၊ အပ္ပေဝ နာမ အနုဇာနေယျ-စွ၊ ပေ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ နဟာန ဂရုကာ-ရေချိုးခြင်း၌ အလေးအမြတ်ပြုကြပါကုန်၏၊ ဥဒကသုဒ္ဓိကာ-

ရေချိုးခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်ကြပါကုန်၏၊ ပေ၊ ဝုဝနာနံ–အမြဲရေချိုးခြင်းကို၊ အပ္ပေါ နာမ အနုဇာနေယျ။

ဘန္တေ၊ အဝန္တိဒက္ခိဏာပထေ–ဌ၊ စမ္မာနိ–သားရေဖြစ်ကုန်သော၊ အတ္ထရဏာနိ–အခင်းတို့သည်၊ ဧဠကစမ္မံ–သိုးရေသည်လည်းကောင်း၊ အဇစမ္မံ–ဆိတ်ရေသည်လည်းကောင်း၊ မိဂစမ္မံ–သားကောင်မျိုးတို့၏ အရေသည်လည်းကောင်း၊ ဝါ–သမင် မျိုးတို့၏ အရေသည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ–ရှိပါကုန်၏၊) (မိဂစမ္မနှင့်စပ်၍ သမင်မျိုးတို့ကို အဌကထာဝယ် နောက်နားဌ ဖွင့်လတ္တံ့၊) ဘန္တေ၊ သေယျထာပိ–ဥပမာမည်သည်ကား၊ မဏ္ဍိမေသု–မဏ္ဍိမဖြစ်ကုန်သော၊ (အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အလယ်ဖြစ်ကုန်သော၊) ဇနပဒေသု–တို့ဌ၊ ဧရဂူ–ပြိန်းမြက်သည်လည်းကောင်း၊ မောရဂူ–မြာမြက်သည်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဇာရ–သင်မြက်သည်လည်းကောင်း၊ ဇန္တု–ပိတ်မြက်သည်လည်းကောင်း၊ (သန္တိ သေယျထာပိ–ကုန်သကဲ့သို့၊) ဘန္တေ၊ ဧဝမေဝ–သာလျှင်၊ ပေ၊ မိဂစမ္မံ အပ္ပေါ နာမ အနုဇာနေယျ။

ဘန္တေ၊ တေရဟိ–ယခုအခါဌ၊ မနုဿာ–တို့သည်၊ နိဿိမဂတာနံ–ဥပစာရသိမ်၏ အပြင်ဘက်ဌ ရောက်နေကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ စီဝရံ၊ ဒေန္တိ–လှူကြပါကုန်၏၊ (ကိ–အဘယ်သို့လျှောက်၍ လှူကြပါကုန်သနည်း?၊) ဣမံ စီဝရံ–ကို၊ ဣတ္ထန္နာမဿ–ဤ မည်ရှိသော ရဟန်းအား၊ ဒေမ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ (ဒေန္တိ၊) တေ–ထို ရဟန်းတို့ကို၊ အာဂန္တာ–ပြန်လာ၍၊ (ပြန်လာလသော်၊) အာရောစေန္တိ–ပြောကြကုန်၏၊ (ကျောင်းဌ ကျန်ရစ်ကြသော ရဟန်းများက ပြောပြကြကုန်၏၊ ကိ–အဘယ်သို့ ပြောကုန်သနည်း?၊) အာဝုသော၊ တေ–အရှင်အား၊ ဣတ္ထန္နာမေဟိ မနုဿေဟိ–တို့သည်၊ စီဝရံ–ကို၊ ဒိန္နံ–လှူအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ (အာရောစေန္တိ၊) တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ (နိဿိမမှ ပြန်လာကြသော ထို ရဟန်းတို့သည်၊) ကုဋ္ဌာစ္ဆာယန္တာ–ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နု သာဒိယန္တိ–မသာယာကြပါကုန်၊ (ကိ–အဘယ်သို့ကြ၍ မသာယာကြပါကုန်သနည်း?၊) နော–တို့၏၊ ဝါ–မှာ၊ နိဿဂ္ဂိယံ–နိဿဂ္ဂိပါစိတ်သည်၊ မာ အဟောသိ–မဖြစ်ပါစေလင့်၊ ဣတိ–၍၊ (နု သာဒိယန္တိ၊) ဘဂဝါ၊ စီဝရေ–ဌ၊ ပရိယာယံ–(အာပတ်မသင့်အောင် ရှောင်လွဲကြောင်း)နည်းကို၊ အပ္ပေါနာမ အာစိက္ခေယျ–အကယ်၍ မိန့်တော်မူပါမူ ကောင်းရာပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့၊ (ဝဒေဟိ၊) ဣတိ–သို့ ပြောပြီ၊ ပေ။

(**အရှင်သောဏ** သာဝတ္ထိမြို့ ဘုရားရှင်ထံရောက်၍ ဝပ်ချပြီးနောက် ထိုင်နေသောအခါ) "**အာနန္ဒ၊ အာဂန္တုကသ–အာဂန္တုကဖြစ်သော၊ ဣမသ္မိ ဘိက္ခုနော–၏(အတွက်)** သေနာသနံ၊ **ပညပေဟိ–ခင်းပေးလိုက်လော့**"၊ ဣတိ–ပြီ၊ (ထိုအခါ **အရှင်အာနန္ဒာက**၊) ယသ–ကြင် ရဟန်းအတွက်၊ မံ–ကို၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဣမသ္မိ အာနန္ဒ၊ ပေ၊ ပညပေဟီ တိ–ဟူ၍၊ အာဏာပေတိ–စေခိုင်းတော်မူ၏၊ ဘဂဝါ၊ တေန ဘိက္ခုနာ–နှင့်၊ သဒ္ဓိံ–အတူ၊ ဧက ဝိဟာရေ–တစ်ခုတည်းသော (ဂန္ဓကုဋိ)ကျောင်းတော်၌၊ ဝတ္ထုံ–သီတင်းသုံးတော်မူခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆတိ–အလိုတော်ရှိ၏၊ ဘဂဝါ၊ အာယသ္မတာ သောဏေန၊ ပေ၊ ဣစ္ဆတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ သိ၍၊ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝိဟာရတိ၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ အာယသ္မတော သောဏသ–၏(အတွက်) သေနာသနံ၊ ပညပေသိ–ပြီ၊ (မြတ်စွာဘုရား၏ ဂန္ဓကုဋိကျောင်းတော်၌ **အရှင်သောဏ**အတွက် ညောင်စောင်း (ခုတင်) ခင်းပေးဖို့ရန်၊ မလျော်သောကြောင့် ဘုံလျှို့, (သို့မဟုတ်) ဖျာ (သင်ဖြူး) ခင်းပေးကြောင်းကို အဌကထာ၌ မိန့်သည်။)

၂၅၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ဗဟုဒေဝ–များစွာသောလျှင် ဖြစ်သော၊ ရတ္တိ–ပတ်လုံး၊ အဠောကာသေ–၌၊ ဝိတိနာမေတွာ–လွန်စေတော်မူ၍၊ ဝိဟာရံ၊ ပါဝိသိ–ဝင်တော်မူပြီ၊ အာယသ္မာပိ သောဏော၊ ပေ၊ ပါဝိသိ–ဝင်ပြီ၊ ပေ၊ အာယသ္မန္တံ သောဏံ–ကို၊ အဠောသိ–တိုက်တွန်းတော်မူပြီ၊ (ကိုး) ဘိက္ခု၊ ဓမ္မော–သည်၊ (ပဋ္ဌိဘာတုဒ္ဒ စပ်၊) ဝါ–ကို၊ ဘာသိတုံ–ရွတ်ပြခြင်းငှာ၊ (ဟောခြင်းငှာ၊) တံ–သင်၏၊ ပဋ္ဌိဘာတု–ဉာဏ်အားထင်စေလော့၊ ဣတိ (အဠောသိ၊) ၊ပေ၊ သဗ္ဗာနေဝ–အလုံးစုံသောလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ အဌကဝဂ္ဂိကာနိ–သုတ္တန်ပါတ် အဌကဝဂ်တို့ကို၊ သရေန–အသံဖြင့်၊ အဘာသိ–ရွတ်ဆိုပြီ၊ (ပါဋ္ဌိယံ အဌကဝဂ္ဂိကာနိတိ သုတ္တန်ပါတေ အဌကဝဂ္ဂဘူတာနိ သောဋသသုတ္တာနိ၊ ဝိမတိ) အာယသ္မတော သောဏသ–၏၊ သရဘညပရိယောသာနေ–အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်း၏ အဆုံး၌၊ အဗ္ဘာနမောဒိ–လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီ၊ (ဝမ်းမြောက်နမော် သာဓုခေါ်တော်မူပြီ ဟူလို။)

ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ သာဓု သာဓု–သာဓု သာဓု၊ ဘိက္ခု၊ တေ–သည်၊ အဌကဝဂ္ဂိကာနိ–တို့ကို၊ သုဋ္ဌုဟိတာနိ၊ (ဆရာ့အထံ၌) ကောင်းစွာ သင်ယူအပ်ကုန်ပြီ၊ သုမနသိကတာနိ–(သင်ယူအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း) ကောင်းစွာ စိတ်၌

ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ (နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်ပြီ၊) (ပုဒ်များမလွဲအောင် စိတ်ထဲ၌ သွင်းထား အပ်သည် ဟူလို၊) သူပဓာရိတာနိ–ကောင်းစွာ ဆောင်ထားအပ်ကုန်ပြီ၊ (ပါဠိ အနုက် မပျက်ရအောင် ကောင်းစွာ ဆောင်ထားအပ်သည် ဟူလို၊) ကလ္ယာဏိ ယာ–ကောင်းသော၊ (သိထိလ, ဓနိတစသော ဗျဉ္ဇနဗုဒ္ဓိဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၍ အဖြတ်အတောက် အသံမှန်ကန်စွာ ရွတ်ဆိုနိုင်သော၊) ဝိသဒ္ဒါယ–သလိပ် သည်းခြေစသော အပြစ်တို့သည် စွန့်လွတ်အပ်သော၊ အနေလဂဠာယ–လျှောက် ကျသော တံတွေးမရှိသော၊ (သွားရည်မယိုသော၊) အတ္ထသ–အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ ဝိညာပနိယာ–သိစေအပ်, သိစေနိုင်သော၊ ဝါစာယပိ–စကားလုံးနှင့်လည်း၊ သမန္နာဂတော–ပြည့်စုံပါပေ၏၊ (ဤပုဒ်တို့ကို ပါစိတ် ဩဝါဒသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ဋီကာအတိုင်း ပေးထားပါသည်၊ ဤ စမ္မက္ခန္ဓကဋီကာ၌ကား "အနေလဂလာယ– တံထွေးဟူသော အပြစ်, ကျကျန်ရစ်သောအပြစ် မရှိသောပုဒ်ဗျည်း မရှိသော" ဟု တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏၊) ဘိက္ခု၊ တွံ–သည်၊ ကတိဝသော–အဘယ်မျှ လောက်သော ဝါရှိသည်၊ အသိ–နည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ဘန္တေ၊ အဟံ–သည်၊ ဧကဝသော–တစ်ဝါသာ ရှိပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ဘိက္ခု၊ ကသ–ကြောင့်၊ တွံ၊ ဧဝံ–သို့၊ စိရံ–ကြာမြင့်စွာ၊ အကာသိ– ပြုသနည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ (အသက်နှင့်ဝါ မတန်သောကြောင့် ဤသို့ မေးတော် မူသည်၊ **အရှင်သောဏသည်** မဒ္ဓိမအရွယ်ရောက်မှ ရှင်ဖြစ်သတတ်၊) ဘန္တေ၊ မေ–သည်၊ ကာမေသု–ကာမဂုဏ်တို့၌၊ အာဒီနဝေါ–အပြစ်ကို၊ စိရံ–ကြာမြင့်စွာ က၊ ဒိဋ္ဌော–မြင်အပ်ပါပြီ၊ အဝိ စ–သို့ပါသော်လည်း (ထိုသို့ မြင်ပါသော်လည်း၊) ဃရာဝါသာ–အိမ်ဟူသော အာဝါသတို့သည်၊ သမ္မာဓာ–ကျဉ်းမြောင်းကျပ်တည်း ပါကုန်၏၊ ဗဟုကိစ္စာ–များသောကိစ္စ ရှိပါကုန်၏၊ ဗဟုကရဏီယာ–များသော ပြုဖွယ် ရှိပါကုန်၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ဟေ၊ ဣမံ ဥဒါနံ–ကို၊ ဥဒါနေသိ–ပြီ၊ (ကို) ဒိသ္မာ အာဒီနဝံ လောကေ၊ ဟေ၊ ပါဟေ နှ ရမတိသုစိတိ ဟူ၍ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။လောကေ–ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ လောက၌၊ အာဒီနဝံ–အနိစ္စ, ဒုက္ခ, ဝိပရိနာမဓမ္မဟူသော အပြစ်ကို၊ ဒိသ္မာ– ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် သိမြင်ခြင်းကြောင့်၊ နိရူပဓိ–ကာမုပဓိ စရှိလေးဖြာ ဥပဓိ

မရှိရာဖြစ်သော၊ ဓမ္မ-ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဥတ္တာ-မဂ်ဖြင့်ထင်ထင် သိမြင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ အရိယော-ကိလေသာဝေးကွာ အရိယာသည်၊ ပါပေ-အကုမ္ပြုသဖွယ် သေးငယ်သော အကုသိုလ်၌ (သော်မှ လည်း၊) နှ ရမတိ-မမွေ့မလျော် မပျော်နိုင်ချေ၊ သုစိ-မြင့်မြတ်ဖြူစင် သူတော်စင်သည်၊ ပါပေ၊ နှ ရမတိ-ချေ၊ (ဆန်းကြောင့် ရမတီဟု ဒီဃရှိနေ သည်၊ ဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဦးကာ၌ ကြည့်ပါ။)

အထ ခေါ၊ အာယသ္မာ သောဏော-သည်၊ (အဝေါစ၌ စပ်၊) ဘဂဝါ-သည်၊ မံ-ကို၊ ပဋိသမ္မောဒတိ-ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏၊ ယံ-အကြင် အကြောင်း အရာကို၊ မေ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-သည်၊ ပရိဒဿိ-ညွှန်ပြပြီ၊ အယံ-ဤအခါ သည်၊ အသ-ထို အကြောင်းအရာ၏၊ ကာလော-အခါတည်း၊ (လျှောက်ဖို့ရန် အခါတည်း၊) ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ပေ၊ အဝေါစ၊ (ကိုး၊) ဘန္တေ၊ မေ-၏၊ ဥပဇ္ဈာယော-သော၊ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ ပေ၊ ဝန္ဒတိ-ရှိခိုးလိုက်ပါ၏၊ ဧဝဉ္စ-ဤသို့လည်း၊ ဝဒေတိ-လျှောက်လိုက်ပါသေး၏၊ (ကိုး) အဝန္တိဒက္ခိဏာ ပထော၊ ပေ၊ စီဝရေ ပရိယာယံ အပ္ပေဝ နာမ အစိက္ခေယျ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်လိုက်ပါသေး၏၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

၂၅၉။　(ထိုအခါ ဘုရားရှင်က) ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗပစ္စန္တိမေသု-အလုံးစုံ မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန်အဖျားဌ ဖြစ်ကုန်သော၊ (ပစ္စန္တရာဇ် ဖြစ်ကုန်သော၊) ဇနပဒေသု-တို့၌၊ ဝိနယဓရပဗ္ဗတေန-ဝိနည်းဓိုရ်ဟူသော ငါးပါးမြောက်ရှိသော၊ (ကမ္မဝါစာဆရာဟူသော ငါးပါးမြောက်ရှိသော၊) ဂဏေန-ဂိုဏ်းဖြင့်၊ ဥပသမ္ပဒံ အနုဇာနာမိ၊ တတြ-ထို ပစ္စန္တိမေသု ဇနပဒေသုဟူသော စကားရပ်၌၊ ဣမေ-ဤသည်တို့ကား၊ [ပစ္စန္တိမာ-(မဇ္ဈိမဒေသ၏) အစွန်အဖျား ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနပဒါ-တို့တည်း၊ ပုရတ္ထိမာယ-အရှေ့ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ-အရပ်၌၊ ဧဂ်လံ နာမ-ဧဂ်လမည်သော၊ နိဂမော-နိဂုံးသည်၊ (အတ္ထိ၊) တဿ-ထို နိဂုံး၏၊ ပရေန-ပြင်ဘက်၌၊ မဟာသာလာ-အင်ကြင်းပင်ကြီးတို့သည်၊ (သန္တိ၊) တတော-ထို အင်ကြင်းပင်ကြီးတို့မှ၊ ပရာ-အပြင်ဘက်တို့သည်၊ ပစ္စန္တိမာ-ကုန်သော၊ ဇနပဒါ-တို့တည်း၊ သြရတော-ဤမှာဘက်၌၊ မဇ္ဈေ-အလယ်တည်း၊ (မဇ္ဈိမ ဒေသတည်း။)

ပုရတ္ထိမဒကွိဏာယ–အရှေ့တောင်ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ–၌၊ သလ္လဝတီ နာမ–သလ္လဝတီမည်သော၊ နဒီ (အတ္ထိ) တတော–ထို မြစ်မှ၊ ပေ၊ ဒက္ခိဏာ ယ–တောင်ဘက်ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ–၌၊ သေတကဏ္ဏိက် နာမ–သေတ ကဏ္ဏိကမည်သော၊ နိဂမော (အတ္ထိ) တတော–ထို နိဂုံးမှ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိမာယ– အနောက်ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ–၌၊ ထူဏံ နာမ–ထူဏမည်သော၊ ဗြာဟ္မဏ ဂါမော–ဗြာဟ္မဏရွာသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ ဥတ္တရာယ–မြောက်ဖြစ်သော၊ ဒိသာယ–၌၊ ဥသိရဒ္ဓဇော နာမ–ဥသိရဒ္ဓဇမည်သော၊ ပဗ္ဗတော (အတ္ထိ) တတော–ထို ဥသိရဒ္ဓဇတောင်မှ၊ ပေ၊ ယာဝ–လောက်၊ ဟတ္ထံ–သို့၊ နှ ၇စ္ဆတိ– မရောက်သေး၊ တာဝ–ထို . မရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ တံ–ထို သက်နှံးသည်၊ ဂဏနူပဂံ–ရအပ်ပြီဟူသော အရေအတွက်သို့ ရောက်သည်၊ နှ (ဟောတိ) (တံ–ထို သက်နှံးကို၊) သာဒိတုံ–သာယာခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (ကြွင်း သိက္ခာပုဒ်တို့၌ အနက်လွယ်ပြီ၊ အဓိပ္ပာယ်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

ပဌမော–သော၊ စမ္မက္ခန္ဓကော–တည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၅–တသုဒ္ဒါနံ

(ဤ) ဥဒ္ဒါန်း၌ အကျဉ်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း ဆိုပါ။

တသ–ထို စမ္မက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ–ဥဒ္ဒါန်းကား–

အသီတိသဟဿိသရော–ရှစ်သောင်းသော ရွာတို့၏ အရှင်ဖြစ်သော၊ မာဂဓော–သော၊ ရာဇာ စ–မင်း၊ သောဏော–သောဏ၊ သာဂတော–သည်၊ ဂဗ္ဘကူဋ္ဌသို့–၌၊ ဗဟုံ–စွာ၊ ဥတ္တရိံ–ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို၊ ဒသေသိ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာ-သော်ဏာ၏ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်၊ အာရဒ္ဓ-လွန်စွာ အားထုတ်၍၊ ဘိဒ္ဓံသု-ခြေတို့ကွဲကုန်ပြီ၊ ဝိဏံ-စောင်းပမာ၊ ဧကပလာသိကံ-ဖိနပ်။

နိလာ-အလုံးစုံ ညိုသောအဆင့်ရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ပိတာစသည် လွယ်ပြီ။)

ဝဒ္ဓိကာ စ-ထို နီသောသဲကြိုး စသည်ရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌိက္ခိပိ-ပယ်တော်မူပြီ၊ ခလ္လကာ-ဖနောင့်ဖုံးရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဋ္ဌပါလိ စ-ခြေသလုံးအထိဖုံးသော အဖုံးရှိသောဖိနပ်, ခြေဖမိုးအထိ အဖုံးရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ တူလတိတ္တာရမေဏ္ဍာဇာ (မေဏ္ဍာ+အဇာ)-လဲရှိသောဖိနပ်, ခါ၏အတောင်နှင့်တူသော သဲကြိုးရှိသော ဖိနပ်, သိုး၏ဦးချို ဆိတ်၏ဦးချိုနှင့်တူသော သဲကြိုးရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ပဋ္ဌိက္ခိပိ။)

ဝိစ္ဆိကာ-ကင်းပုစွန်၏ လက်မနှင့်တူသော သဲကြိုးရှိသော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မောရစိတ္တာ စ-ဥဒေါင်းမြီးဖြင့် ချုပ်အပ်သော ဖိနပ်, ဆန်းကြယ်သော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သီဟဗျဂ္ဃါ စ-ခြင်္သေ့ရေ, ကျားရေတို့ဖြင့် အနားကွပ်အပ်သော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (**"ဒီပိကာ"** စသည်နည်းတူ ပေးပါ၊) ကာဠလုဝကပရိက္ခဒ္ဓာ-ရှဉ့်ရေ, ရှားပုံရေတို့ဖြင့် အနားကွပ်အပ်သော ဖိနပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ပဋ္ဌိက္ခိပိ။)

ဖလိတာ-ခြေကွဲသော ရဟန်း၊ ဥပါဟနာ-သဉ္ဇပါဟနစက်မနဝတ္ထု၊ ခိလာ-ပါဒခိလာဗာဓ၊ အဓောတာ-ခြေမဆေးဘဲ ညောင်စောင်းသို့တက်ခြင်း၊ ခါဏု-သစ်ငုတ်ကို နင်းမိခြင်း၊ ခဠုခဠုာ၊ ခဠုခဠုာယန္တ စက်မနဝတ္ထု၊ တာလ-ထန်းရွက် (ထန်းလက်) နေခြင်း၊ ဝေဠု၊ ပေ။

☞ ကမ္မလာ၊ (လွယ်ပြီ၊) သောဝဏ္ဏာ-ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော ခြေနင်း၊ ပေ၊ တမ္မကာ-ကြေးနီခြေနင်းတို့။

ဂါဝီ-နွားမတို့၊ ယာနံ-ယာဉ်၊ ဂိလာနော စ-ဟန်း၊ (ပုရိသာယုတ္တ သိဝိက၊ သက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ၊) သယနာနိ-ဥစ္စာသယန, မဟာသယနတို့၊ မဟာစမ္မာ-တို့၊ ဂေါစမ္မေဟိ စ-တို့နှင့်တကွ၊ ပါပကော၊ ပါပဘိက္ခုဝတ္ထု။

ကိဟိနံ–တို့၏ (ဥစ္စာဖြစ်သော သားရေ) စမ္မဝဒ္ဓေဟိ–တို့ဖြင့်၊ (သြဂုမ္ဗိ ယန္တိ၊) ပဝိသန္တိ–ဖိနပ်စီးလျက် ရှာသို့ဝင်ကုန်၏၊ ကိလာယနော–ဟန်း၊ (ကိလာနပုဒ်နှင့် ကိလာယနပုဒ်သည် အနက်တူ၏၊) မဟာကစ္စာယနော–ထောရ်၊ သောဏော–သောဏဥပါသကာ၊ သရေန အဋ္ဌဝဂ္ဂိကံ (အဘာသိ။)

ပဠူဟိ–ရဟန်းငါးပါးတို့ဖြင့်၊ ဥပသမ္ပန္နံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဓုဝသိနာ–အမြဲရေချိုးခြင်းလည်းကောင်း၊ ပစ္ဆတ္ထရဏံ–ကိုလည်းကောင်း၊ တာဝ–လောက်၊ နဂ္ဃနုပဂံ–ရအပ်ပြီဟူသော အရေအတွက်သို့ မရောက်သော သင်္ကန်းကို လည်းကောင်း၊ အနုဇာသိ၊ ပဠူ ဣမေ ဝရေ–ဤ ဆုတို့ကို၊ သောဏတ္ထေ ရဿ–အား၊ နာယကော–မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အဒါသိ–ပေးတော်မူပြီ၊ ဣတိ၊ တသ္မာ ဒ္ဒါနုစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမသ္မိံ ခဏ္ဍနေ–၌၊ ဝတ္ထုနိ–တို့သည်၊ တေသဋ္ဌိ–ခြောက်ဆယ်သုံး ဝတ္ထုတည်း။

စမ္မက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၆–ဘေသဇ္ဇခက္ခန္ဓက

၁၆၀–ပဠုဘေသဇ္ဇကထာ

၂၆၀။ ။(ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ဘိက္ခူနံ ပဠု ဘေသဇ္ဇာနိ အနုဇာနာတာနိ ဟောန္တိ၊ အနိယမဝါကျ ထည့်သည်) ၊ပေ၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ (ယာဂု, ဘတ္တံတို့၌ စပ်၊) ဝါ–တို့သည်၊ (ပိတာ, ဘုတ္တံတို့၌ စပ်၊) သာရဒိ ကေန–သရဒဥတုဖြစ်သော၊ အာဗာဓေန–သည်းခြေနာသည်၊ ဖုဋ္ဌာနံ–တွေ့ထိနိပ်စက်အပ်ကုန်သည် (ဖြစ်၍)၊ ပိတာ–သောက်အပ်သော၊ ယာဂုပိ–ယာဂုသည်လည်း၊ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ–အထက်သို့တက်၏၊ (ပျို့အန်၏၊) ဘုတ္တံ–စားအပ်သော၊ ဘတ္တမ္ပိ–ဆွမ်းသည်လည်း၊ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ–(တော်သလင်းလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ နှစ်လကို **"သရဒဥတု"**ဟု ခေါ်၏၊) တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ တေန–ထို အနာကြောင့်၊ ကိသာ၊ ပေ၊ ဟောန္တိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၉–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဧကဝုစ် ဗဟုဝုစ်မျှသာ ထူး၏။)

အာနန္ဒ၊ ကိं–နု–ကြောင့်၊ ဧတရဟိ ဘိက္ခူ၊ ကိသာ–ကြုံလို ပိန်ချုံးကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ ယံ–အကြင်ဆေးသည်၊ ဘေသဇ္ဇော–ဆေးအစစ်သည်လည်းကောင်း၊ လောကဿ–လူအပေါင်းသည်၊ ဘေသဇ္ဇသမ္မတဥ္စ–ဆေးဟုသမုတ်အပ်သည်လည်းကောင်း၊ (အသိအမှတ် ပြုအပ်သည်လည်းကောင်း၊) အသ–ရှာ၏၊ အာဟာရတ္ထဥ္စ–အာဟာရကိစ္စကိုလည်း၊ ဖရေယ္ယ–ပြီးစေရာ၏၊ သြဠာရိကော–ကြမ်းတမ်းသော၊ အာဟာရော စ–သည်လည်း၊ နု ပညာယေယ္ယ–မထင်ရှားရာ၊ အဟံ–သည်၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ ကိं–အဘယ်မည်သော၊ (တံ) ဘေသဇ္ဇံ–(ထို) ဆေးမျိုးကို၊ အနုဇာနေယ္ယံ နခေါ–နည်း၊ ဣတိ (ဥဒပါဒိ၊) ၊ပေ။

ပဠု–ငါးမျိုးကုန်သော၊ ဣမာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ–ဤဆေးတို့သည်၊ (သန္တိ၊) သေယျထိဒံ–ထို ဆေးတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ သပ္ပိ–ထောပတ်လည်းကောင်း၊ နဝနီတံ–ဆီဦးလည်းကောင်း၊ တေလံ–ဆီလည်းကောင်း၊ မဓု–ပျားရည်လည်းကောင်း၊ ဖာဏိတံ–တင်လဲလည်းကောင်းတည်း၊ (ဣမာနိ–တို့သည်၊)

ဘေသဇ္ဇာနိ စေဝ–ဆေးလည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ လောကဿ–သည်၊ ဘေသဇ္ဇ သမ္မတာနိ စ–အပ်ကုန်၏၊ ပေ၊ ပဋ္ဌ–ကုန်သော၊ ဣမာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ–တို့ကို၊ ကာလေ–နံနက်အခါ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ–အကပ်ခံ၍၊ ကာလေ–၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ–သုံးဆောင်ခြင်းငှာ၊ ယန္တ္ရုန် အနုဓာနေယျုံ–စွ၊ ဣတိ (အဟောသိ) ၊ပေ။

၂၆၁။ တေသံ–တို့၏၊ ပါကတိကာနိ–ပင်ကိုယ်သဘော ရှိကုန်သော၊ (စားနေ့ကျ ဖြစ်ကုန်သော၊) လုံခါနိ–ကြမ်းကုန်သော၊ ယာနိပိ တာနိ ဘောဇနာနိ–အကြင် ဘောဇဉ်တို့သည်လည်း၊ (သင်္ဘီ၊) တာနိပိ–ထို ဘောဇဉ်တို့သော် မှလည်း၊ နစ္ဆာဒေန္တိ–မနှစ်သက်စေနိုင်ကုန်၊ (နစ္ဆာဒေန္တိတိ ရုစိ နု ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဋီကာ၊) ဝါ–အစာမကြေကုန်၊ (နု ဇီရန္တိ၊ အဋ္ဌကထာ၊) သေနေဟိ တာနိ–ဖြစ်သော အဆီအစေးရှိသော ဘောဇဉ်တို့သည်၊ (အဆီအစေးမျှားသဖြင့် စေးကပ်သော ဘောဇဉ်တို့သည်၊) ပဂေဝ–ရှေးဦးမဆွ အစကပင်၊ (နစ္ဆာဒေန္တိ၊) (သေနေဟိ တာနိ၏ ဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) တေ သာရဒိကေန၊ ၊ပေ၊ ဖုဋ္ဌာ–ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) စေဝ–၍လည်းကောင်း၊ ဝါ–ခြင်းကြောင်းလည်းကောင်း၊ ဣမိနာ ဘတ္တစ္ဆာဒကေန စ–ဤ ထမင်းကို မနှစ်သက်စေတတ်သော ဆေးကြောင့်လည်းကောင်း၊ (ထမင်း မဆာစေတတ်သော ဆေးကြောင့်လည်းကောင်း၊) တဒုဘယေန–ထိုနှစ်ပါးစုံကြောင့်၊ ဘိယ္ယောသော၊ ၊ပေ၊ ကိလာပေန္တိ၊ ပေ၊ ကာလေပိ–နံနက်အခါ၌လည်းကောင်း၊ ဝိကာလေပိ–နေလွဲအခါကလည်းကောင်း၊ ပေ။

၂၆၂။ ။ကိလာနာနံ၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ (တို့မှာ၊) ဝသေဟိ–အဆီဖြစ်ကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇေဟိ–တို့ဖြင့်၊ အတ္ထော–အလိုရှိသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏၊ ပေ၊ ဝသာနိ၊ ဘေသဇ္ဇာနိ–တို့ကို၊ အစ္ဆဝသံ–အောင်းဆီကိုလည်းကောင်း၊ မစ္ဆာဝသံ–ငါးဆီကိုလည်းကောင်း၊ သုသုကာဝသံ–လင်းပိုင်ဆီကိုလည်းကောင်း၊ (မိကျောင်းဆီကိုလည်းကောင်း၊) သူကရဝသံ–ဝက်ဆီကိုလည်းကောင်း၊ ဂဒြဘဝသံ–မြည်းဆီကိုလည်းကောင်း၊ ကာလေ–၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ–အကပ်ခံအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍လည်းကောင်း၊) ကာလေ၊ နိပဇ္ဇိတုံ–ချက်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍လည်းကောင်း၊) ကာလေ၊ သံသင်္ဒိ–စစ်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ–၍လည်းကောင်း၊) (သံသဒ္ဒန္တိ ပရိသာဝိတံ၊ ဋီကာ၊) တေလပရိဘောဂေန–သတ္တာဟကာလိကဆီကို သုံးဆောင်ခြင်းနှင့်တူသော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့်၊ (သတ္တာဟကာလိကဆီကို

သုံးဆောင်နည်းဖြင့်) ပရိဘုဥ္ဇိတုံ၊ ပေ၊ (“**ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ**”စသည်၌ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ (ယံ–အကြောင်း ဆိုသည်၊ ဝါ–ကို၊) ဝိကာလေ၌၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ–သည်၊ ပေ၊ သံသင်္ဋ–သည်၊ စေ (ဟောတိ)–အုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) တံ–ထို ဆီကို၊ (ယော–အကြောင်း ရဟန်းသည်၊)၊ စေ ပရိဘုဥ္ဇေယျ–အုံ၊ (တဿ–၏၊) တိဏ္ဏံ–သုံးချက်ကုန်သော၊ ဒုက္ကဋာနံ–တို့သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၁–မူလာဒီဘောသဇ္ဇကထာ

၂၆၁။ မူလေဟိ–အမြစ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ မူလာနိ၊ ဘေသဇ္ဇာနိ–တို့ကို၊ ဟလိဒ္ဒ–နန္နွင်းကိုလည်းကောင်း၊ သိဂ်ေဝရ–ချင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အဆာမပါသော ချင်းသက်သက်တည်း၊) ဝစု–လင်းနေကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္တံ–ဆိတ်ဖူးကိုလည်းကောင်း၊ အတိဝိသ–တိဝုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကဋုကရောဟိဏိ–ကုလားဆောင်းမေးခါးကိုလည်းကောင်း၊ ဥသီရ–ပန်းရင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒမုတ္တက–နွားမြေရင်းကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝါ ပန–သည်သာမက သေး၊ အညာနိပိ–သရက်အရ ထုတ်ပြအုပ်ပြီးသော ဆေးတို့မှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မူလာနိ၊ ယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ–အကြောင် ဆေးတို့သည်၊ အတ္ထိ–ရှိကုန်၏၊ (ယာနိ–အကြောင် အမြစ်ဖြစ်သော ဆေးတို့သည်၊) ခါဒနီယေ–ခဲဖွယ်၏အရာ၌၊ ခါဒနီယတ္တံ–ခဲဖွယ်၏ကိစ္စကို၊ နေဝ ဖရန္တိ–မပြီးစေနိုင်ကုန်၊ ဘောဇနီယေ ဘောဇနီယတ္တံ၊ နဖရန္တိ–ကုန်၊ တာနိ–ထို အမြစ်ဖြစ်သော ဆေးတို့ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ–ခံယူ၍၊ (အကပ်ခံ၍၊) ယာဝဇီဝံ၊ ပဋိဟာရိတုံ–ထုက်ဝန်းကျင် ဆောင်ယူခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (သွားလေရာရာ ဆောင်ယူခြင်းငှာလည်းကောင်း၊) ပစ္စယေ–ဂေလညအကြောင်းသည်၊ သတိ–သော်၊ ပရိဘုဥ္ဇိတုံ–ငှာလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနာမိ၊) ပစ္စယေ–သည်၊ အသတိ–မရှိလသော်၊ (မရှိဘဲ၊) ပရိဘုဥ္ဇန္တိသဲ–သုံးဆောင်သော ရဟန်း၏၊ ဒုက္ခဋသဲ ၊ပေ၊ (နောက်နောက်ဆေးတို့၌ “**ယာနိ ဝါ ပနညာနိ**”စသော ဝါကျကို ဤနည်းမှီ၍ ပေးပါ။)

ဝိုင်ညှီ ဖူလေဟိ၊ ပိဌ္ဌေဟိ–ကြိတ်အပ်ကုန်သော၊ (အမှုန့် ဖြစ်ကုန်သော၊) ဘေသဇ္ဇေဟိ၊ (ပိဌ္ဌေဟိဟိ ပိသိတေဟိ၊ ဋ္ဌိကာ) ၊ပေ၊ နိသဒံ–ကြိတ်ရာ ကျောက်ပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဆေးကြိတ်စရာ ကျောက်ပျဉ်ကိုလည်းကောင်း၊) နိသဒပေါတကံ–ကြိတ်ကြောင်းဖြစ်သော ကျောက်တုံးကိုလည်းကောင်း၊ (ဆေးကြိတ်ကျောက်တုံးကိုလည်းကောင်း) ၊ပေ။

ကသာဝေဟိ–အဖန်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဖန်ရည်ဖြစ်ကုန်သော၊) ကသာဝေဟိ တိ တစာဒီနိ–(အခေါက်အစရှိသည်တို့ကို၊) ဥဒကေ တာပေတွာ ဂဟိတဉ္စိသရေ ဟိ၊ ဝိမတိ၊ (ဤသို့ ဖွင့်သော်လည်း ဖန်ရည်မှ မဟုတ်၊ အဖတ်လည်း အပ်သည်သာ) ၊ပေ၊ နိမ္မကသာဝံ–တမာအဖန်ကိုလည်းကောင်း၊ (ကုဋ္ဌ–လက်ထုတ်၊ ပဌောလ–ဗြူတား၊ ဖဂ္ဂဝ–ခွေးတောက်၊) နတ္ထာမာလကသာဝံ–သင်းဝင်အဖန်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဏ္ဏေဟိ–အရွက်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ နိမ္မပဏ္ဏံ–ရုံးရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ သူလသိပဏ္ဏံ–ရုံးရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ကပ္ပါသိကပဏ္ဏံ–ဝါရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဖလေဟိ–အသီးဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ ဗိလင်္ဂံ–အိပ်မွေ့သီးကိုလည်းကောင်း၊ (ပိပ္ပလိ–ပိတ်ချင်းသီး၊ မရိစ–ငရုပ်သီး၊ ဟရီတက–ဖန်းခါးသီး၊ ဝိဘီတက–သစ်ဆိပ်သီး၊ အာမလက–သျှီသျှားသီး၊) ဂေါ ဋ္ဌဖလံ–သမင်စာသီးကိုလည်းကောင်း၊ ပေ။

ဇတူဟိ–ချိတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ ဟိဂုံ–ဟိဂုံအစစ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ရှိန်းခိုအစစ်ကိုလည်းကောင်း၊) ဟိဂုံဇတုံ–ဟိန်းဂုံချိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဟိန်းခိုအစေးကိုလည်းကောင်း၊) ဟိဂုံသိပါဋိကံ–ဟိန်းခိုလွှာကိုလည်းကောင်း၊ တကံ–ချိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ တကပတ္တိံ–ချိတ်နှစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တကပဏ္ဏိံ–ချိတ်လွှာကိုလည်းကောင်း၊ သဇ္ဇုလသံ–ပွဲ့လျှက်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ၊ပေ၊ လောဏောဟိ–ဆားဖြစ်ကုန်သော၊ ပေ၊ သမုဒ္ဒံ–သမုဒ္ဒရာဌ်ဖြစ်သော ဆားကိုလည်းကောင်း၊ ကာလလောဏံ–မည်းနက်သောအဆင်းရှိသော ဆားကိုလည်းကောင်း၊ (ယဉ်ခုခေတ်ဌ ဆားပုပ်ခဲဟု ခေါ်သည်၊) သိန္ဓဝံ–သိန္ဓုတောင်ဌ ပေါက်သော ဆားကိုလည်းကောင်း၊ (သိန္ဓောဆားကိုလည်းကောင်း၊) ဥဗ္ဘိဒံ–မြေမှုပေါက်သောဆားကိုလည်းကောင်း၊ (ဆပ်ပြာပေါက်သကဲ့သို့ မြေပေါ်ဌ ပေါ်ထွက်နေသောဆားဟူ လို၊) ဗိလံ–ချက်ဆားကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာဌ ပြထားပြီ။)

၂၆၄။ အာယသ္မတော အာနန္ဒသ–၏၊ ဥပဇ္ဈာယသ, အာယသ္မတော ဗေလဋ္ဌသီသသ–အရှင်ဗေလဋ္ဌသီသ၏၊ ထုလ္လကစ္ဆာဗာဟောဝ–ဝဲကြီး အနာသည်၊ ဟောတိ၊ (ထူလ–ထူပြစ်နေသော+ကစ္ဆ–ဝဲ+အာဗာဓ–အနာ၊) တသ္မိ–ထို ဝဲကြီးနာ၏၊ လသိကာယ–အစေးဖြင့်၊ စီဝရာနိကာယေ၊ လဂ္ဂန္တိ–ငြိကပ်ကုန်၏၊ တာနိ–တို့ကို၊ ဘိက္ခူ၊ ဥဒ်ကေန–ဖြင့်၊ တေမေတ္တာ တေမေတ္တာ–စိုစေ၍ စိုစေ၍၊ (နှုံး၍နှုံး၍၊) အပကဗုန္တိ–ခွာကြကုန်၏၊ (“**အပ=ဖဲ၍+ကဗုန္တိ=ဝင်ကြကုန်၏**”ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖြစ်၏) ၊ပေ၊ ဣမသ္မိ ဘိက္ခုနော–၏၊ အာဗာဓော–သည်၊ ကိံ–အဘယ်နည်း?၊ **တစ်နည်း**–ကိံ အာဗာဓော–အဘယ်အနာနည်း?၊ ပေ၊ ယသ–အကြင် ရဟန်း၏၊ ကဏ္ဏဝါ–ယာ:နာသည် မူလည်း ဖြစ်သော၊ ပိဋ္ဌကာ ဝါ–အိုင်းအနာသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ (အဖုအလုံးများ ထွက်ရှိနေသော အနာသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊) အဿာ ဝေါ ဝါ–အရိယိုသော အနာသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ထုလ္လကစ္ဆု ဝါ–ဝဲကြီးမူလည်း ဖြစ်သော၊ အာဗာဓော–သည်၊ (ဟောတိ၊) ကာယော ဝါ–ကိုယ်သည်မူလည်း၊ ဒုဂ္ဂန္ဓော–မကောင်းသော အနံ့ရှိ၏၊ (တသ–အား၊) စုဏ္ဏာနိ–အံမှုန့်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ကုက္ကိုခေါက်, ဝတ်ပန်း စသည်တို့၏အမှုန့်, နံ့သာမှုန့် အစရှိကုန်သော၊) ဘေသဇ္ဇာနိ အနုဇာနာမိ၊ အဂိလာနသ–အား၊ ဆဏာဂ်–နွားချေးကိုလည်းကောင်း၊ မတ္တိက်–မြေညက်ကိုလည်းကောင်း၊ ရဇနနိပ္ပက္ကံ–ကြိုအပ်ပြီးသော ဆိုးရည်ခေါက်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဆိုးရည်အဖတ်ကိုလည်းကောင်း၊) အနုဇာနာမိ၊ ၊ပေ၊ ဥဒုက္ခလ်–ဆုံငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ မုသလ–ကျည်ပွေ့ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

စာလိတေဟိ–လှုပ်စေအပ်ကုန်သော၊ (ဆင့်အပ်ကုန်သော၊) စုဏ္ဏေဟိ၊ ၊ပေ၊ စုဏ္ဏစာလိနိ–ဆင့်အပ်ပြီးသော အမှုန့်ကို၊ ပေ၊ သဏ္ဍေဟိ–သိမ်မွေ့(ညက်ညော)သော အမှုန့်တို့ဖြင့်၊ ပေ၊ ဒုဿစာလိနိ–အဝတ်၌ ဆင်းအပ်ပြီးသော အမှုန့်ကို၊ ပေ၊ အညတရဿ၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ အမနုဿိ ကာဗာမော–ဘီလူးသရဲ ပူးဝင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အနာသည်၊ ဟောတိ၊ တံ–ထို ရဟန်းကို၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ၊ ဥပဇ္ဈဟန္တာ–ပြုစုလုပ်ကျွေးကုန်လသော်၊ (ပြုစုလုပ်ကျွေးကုန်ပါလျက်၊) အရောဂံ–အနာမရှိသူကို၊ ကာတုံ၊ နာသက္ခိသု–မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ သော၊ သူကရသူနံ–ဝက်သတ်ရာ အရပ်သို့၊ (ဝက်သတ်ရုံသို့၊) ဂန္တာ၊ အာမကမံသံ–အသားစိမ်းကို၊ ခါဒိ–ခဲစားပြီ၊ အာမကာ လောဟိတံ–သွေးစိမ်းကို၊ ပိဝိ–သောက်ပြီ၊ ပေ၊ ပဋ္ဌိပုဿဒ္ဓိ–ငြိမ်းအေးပြီ၊ (အသားစိမ်း, သွေးစိမ်းကို

ရဟန်း မစားမဲ့သောက်၊ ဘီလူးသားရဲ့ စားသောက်သည်) ၊ပေ၊ အမနုဿိ ကာဟောခေ–ဘီလူသားရဲ့ ပူးဝင်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော အနာရှိရာအခါ၌၊ ၊ပေ။

၁၆၂။ စက္ခုရောဂါဟောခေ–မျက်စိ၌ဖြစ်သော ရောဂါအနာသည်၊ (မျက်စိရောဂါသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ–ထက်ဝန်းကျင်ဟူ၍၊ (ပွေ့ချီ၍၊) ဥစ္စာရမ္မိ–ကျင်ကြီးစွန့်ရာ အရပ်သို့လည်းကောင်း၊ ပဿာဝမ္မိ–သို့လည်းကောင်း၊ နိက္ခာမေန္တိ–ထွက်စေကြရကုန်၏၊ (လိုက်ပို့ကြရကုန်၏၊) ၊ပေ၊ အဠုန်–မျက်စဉ်းကို၊ (သာမညကံ၊) ကာဠဠုန်–မဲညိုးနက်သော မျက်စဉ်းကိုလည်းကောင်း၊ သောတဠုန်–မြစ်ရေအယဉ်စသည်၌ဖြစ်သော မျက်စဉ်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂေါရကံ–ဂွေ့နီမျက်စဉ်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဤကာ၌ **"ရွှေအဆင်းရှိသော ဒုတ္ထာအဝါမျက်စဉ်း"**ဟု မိန့်၏၊) ကပလ္လံ–မင်မျက်စဉ်းကိုလည်းကောင်း၊ (ဆီမီးစသည်တို့မှ ယူအပ်သော မင်တည်း၊) အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ အဠုနပပိသ နေဟိ–မျက်စဉ်းနှင့်တကွ ကြိတ်ထိုက်သော ဆေးတို့ဖြင့်၊ အဠုနေန သဒ္ဓိ ဂေါတော ပိသိတဗ္ဗေဟိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား **"မျက်စဉ်းကြိတ်စရာ အမှုန့်တို့ဖြင့်"**ဟု ပေး၏၊ သာရတ္ထအလိုဟု မှတ်ပါ) ၊ပေ၊ စန္ဒနံ–စန္ဒကူးကိုလည်းကောင်း၊ တဂရံ–တောင်ဇလပ်လိုလည်းကောင်း၊ ကာဠာနုသာရိယံ–အကျော်ကိုလည်းကောင်း၊ တာလီသံ–ကရမက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒမုတ္တကံ–နွားမြေရင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပေ။

ပိဋ္ဌာနိ–ကြိတ်အပ်ပြီးကုန်သော၊ အဠုနာနိ–မျက်စဉ်းဆေးမှုန့်တို့ကို၊ စရကေသုပိ–အိုးငယ်တို့၌လည်းကောင်း၊ သရာဝကေသုပိ–ခွက်ငယ်တို့၌လည်းကောင်း၊ နိက္ခိပန္တိ–ထားကြကုန်၏၊ တိဏာစုဏ္ဏေဟိပိ–မျက်စဉ်းမှုန့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပံသုကေဟိပိ–မြေမှုန့်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဩကိရိယန္တိ–ရောပြွန်းအပ်ကုန်၏၊ အဠုနိ–မျက်စဉ်းကျည်တောက်ကို၊ (မျက်စဉ်းထည့်စရာ ကျည်တောက်ကို) ၊ပေ၊ ဥစ္စာဝစာ–အမြတ်အယုတ် ဖြစ်ကုန်သော၊ (အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ကုန်သော၊) အဠုနိယော–တို့ကို၊ သောဝဏ္ဏမယံ–ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ ရူပိယမယံ–ငွေဖြင့် ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေန္တိ၊ ပေ၊ အဋ္ဌိမယံ–လူ၏ အရိုးမှကြွင်းသော အရိုးဖြင့်ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ (ဒန္တံ–ဆင်စွယ်စသော အစွယ်၊ ဝိသာဏ–ဦးချို၊ နင်္ဂ–ကျူ၊ ဝေဠု–ဝါး၊ ကဋ္ဌ–

သစ်သား၊ ဇတု–ချိတ်၊ ဖလ–သစ်သီး၊ လောဟ–သံ ကြေး၊) သန်နာဘိမယံ–ခရသင်းချက်ဖြင့် ပြုအပ်သော မျက်စဉ်းကျည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ၊ပေ။

အဠနိယော–တို့သည်။ အပါရတာ–မပိတ်ပင်အပ်ကုန်သည်၊ (အပိတ်မရှိကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ အပိဓာနံ–အပိတ်ကို၊ ပေ၊ နိပတ်တို–ကျွတ်ကျ၏၊ သုတ္တကေန–ချည်ငယ်ဖြင့်၊ ဗန္ဓိတွာ–ဖွဲ့ချည်၍၊ အဠနိယာ–၌၊ ဗန္ဓိတုံ–ဖွဲ့ချည်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ အဠနိ–သည်၊ ဖလတိ–ကွဲ၏၊ သုတ္တကေန၊ သိဗ္ဗေတုံ–ချုပ်ထား(တိုပ်ထား)ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ အဂ္ဂိလိယာ–လက်ချောင်းဖြင့်၊ အဠနိ–သုတ်လိမ်းကြကုန်၏၊ (မျက်ရေးကွင်းကြကုန်၏၊) အဠ, မက္ခနေ ဟူသောဓာတ်၊ (မြန်မာလူမျိုးတို့က မျက်စဉ်းကို မျက်စိတဲ၌ အရည်လုပ်၍သာ ခတ်ကြသော်လည်း အိန္ဒိယလူမျိုးတို့ကား မျက်စိအေးအောင် မျက်စိ ပတ်ပတ်လည်၌ သုတ်လိမ်း၍လည်း ထားကြသည်၊) အက္ခိနိ–မျက်စိတို့သည်၊ ဒုက္ခာနိ–ဆင်းရဲကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ အဠနိသလာကံ–မျက်စဉ်းတံကို၊ ပေ၊ အဠနိသလာကာ–သည်၊ ဘူမိယံ–၌၊ ပတိတာ–ကျသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဖရသာ–ကြမ်းသည်၊ ဟောတိ၊ သလာကဋ္ဌာနိယံ–မျက်စဉ်းတံ၏တည်ရာ အခေါင်းရှိသော တုတ်တံကို၊ (အိမ်ငယ်ကို၊) (မျက်စဉ်းတံထားစရာ တစ်မျိုးတည်း) ၊ပေ။

အဠနိမ္ပိ–ကိုလည်းကောင်း၊ အဠနိသလာကမ္ပိ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဟတ္ထေန–ဖြင့်၊ ပရိဟရန္တိ–သွားလေရာရာ ဆောင်ကြကုန်၏၊ အဠနိဋ္ဌဝိကံ–မျက်စဉ်းကျည် ထည့်စရာအိတ်ငယ်ကို၊ ပေ၊ အံသဗဒ္ဓကော–ဖခုံး၌ ဖွဲ့ချည်ကြောင်းကြိုးသည်၊ (ပခုံးလွယ်သည်၊) နု ဟောတိ၊ ပေ၊ အံသဗန္ဓကံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဗန္ဓနသုတ္တကံ–ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ (မျက်စဉ်းကျည်အိတ်ငယ်နှင့် ပခုံးလွယ်ကြိုးကို ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးကို၊) မျက်စိကျည်အိတ်သည် ယခုခေတ် လွယ်အိတ်များကဲ့သို့ လွယ်စရာ မပါသောကြောင့် **"အံသဗန္ဓကကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်"**၊ ထို **"အံသဗန္ဓက"** ဟူသည် ယခုခေတ် လွယ်အိတ်တို့၌ ပါသော အဝတ်ပြားကဲ့သို့ လွယ်စရာ တစ်မျိုးတည်း၊ ထို လွယ်စရာ အဝတ်ပြားနှင့် မျက်စဉ်းကျည်အိတ်ကို ပူးတွဲ၍ ချုပ်ဖို့ရာ **"ဗန္ဓနသုတ္တ"**ကို ခွင့်ပြုတော်မူသည်) ၊ပေ။

၂၆၆။ အာယသ္မတော့ ပိလိန္ဒဝစ္ဆသ-အရှင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆ၏၊ သီသာဘိတာပေါ-ဦးခေါင်း၏. ပူလောင်ကြောင်း ရောဂါသည်၊ ဟောတိ၊ (ရှေးနိဿယ၌ "**ဦးရင်းအနာသည်**"ဟု ပေး၏၊) မုဒ္ဓနိ-ဦးထိပ်၌၊ တေလကံ-ဆီကို၊ ပေ၊ နိက္ခမနိယော-မအံ့အပ်, မအံ့နိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ နတ္ထုကမ္မံ-နာနပ်မှုကို၊ ပေ၊ နတ္ထု-နာနပ်ကြောင်းဆီသည်၊ ဂလတိ-လျှောကျ၏၊ နတ္ထုကရဏီ-နာနပ်မှုကိုပြုကြောင်း နာနပ်တုံ့ကို၊ ပေ၊ နတ္ထု-နာနပ်ကြောင်းဆီကို၊ ဝိသုမံ-မညီမညွတ်၊ အာသိဉ္ဇနီ-သွန်းကြောင်းကြကုန်၏၊ ယမ္ပကနတ္ထုကရဏီ-အစုံဖြစ်သော နာနပ်တုံ့ကို၊ ပေ၊ ရူမံ-အခိုးကို၊ ပါတုံ-သောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ တညော ဝဋ္ဋိ-ထို အခိုးလိပ်ကိုပင်၊ (ထို ဆေးလိပ်ကိုပင်၊) အာလိမ္ပေတွာ-မီးလိမ်းကျုံ၍၊ (မီးညှိ၍၊) ပိဝန္တီ-သောက်ကြကုန်၏၊ (**"ရူမဝဋ္ဋိ=ဆေးလိပ်"** ဟူရာ၌ ယခုခေတ် သောက်နေကြသော ဆေးလိပ်မျိုး မဟုတ်၊ ရောဂါနှင့် သင့်လျော်သောဆေးကို ဖက်စသည်ဖြင့် လိပ်၍ ထားအပ်သော **"ဆေးအလိပ်"** တည်း၊ ရှေးနိဿယ၌ **"တညော ဝဋ္ဋိ-ထို ဆေးလုံးကိုပင်"**ဟု ပေး၏၊) ကဏ္ဏော-လယ်ပင်းသည်၊ ဒဟတိ-လောင်၏၊ (ဒဟတ်သည် သကမ္မက ဖြစ်သောကြောင့် ကဏ္ဏောသည် ဒဟတိ၏ ကတ္တား မဖြစ်နိုင်ပါ၊ ထိုကြောင့် **"ကဏ္ဏော ဒယှတိ"**ဟု ဖြစ်စေ, **"ကဏ္ဏံ ဒဟတိ"**ဟု ဖြစ်စေ ရှိသင့်ပါသည်၊) ရူမနေတ္တံ-အခိုးကို ဆောင်ယူကြောင်း ဆေးတံကို၊ (ရှေးနိဿယ၌ **"အခိုးသောက်စရာ ပန်းတူကို"**ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ပါဏကာ-ပိုးကောင်ငယ်တို့သည်၊ ပိဝန္တီ-ဝင်ကုန်၏၊ ပေ၊ ရူမနေတ္တထဝိကံ-ဆေးတံထည့်စရာအိတ်ကို၊ ပေ၊ ဧကတော-တစ်ပေါင်းတည်း၊ (ထပိတာနိ-ထားအပ်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊) ဃံသိယန္တီ-ပွတ်တိုက်အပ်ကုန်၏၊ (ဆေးအလိပ်နှင့် ဆေးတံကို အတူထားသောကြောင့် ပွတ်တိုက်မိကြသည်၊) ယမကထဝိတံ-အစုံဖြစ်သော အိတ်ငယ်ကို၊ ပေ။

၂၆၇။ ဝါတာဗာဓော-လေကြောင့်ဖြစ်သော အနာသည်၊ (လေနာသည်၊) ဟောတိ၊ ဝေဒနာ-ဆေးဆရာတို့သည်၊ တေလံ-ကို၊ ပစိတဗ္ဗံ-ချက်ထိုက်၏၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့, အာဟုံသို့၊ ပေ၊ တေလပါကံ-ဆီကိုချက်ခြင်းကို၊ (ချက်အပ်သော ဆီကို၊) (ဆီချည့်သက်သက် ချက်အပ်သည် မဟုတ်၊ ဆေးထည့်၍ ချက်အပ်သော ဆီတည်း) ၊ပေ၊ တသ္မိံ တေလပါကေ-၌၊ မဒ္ဒံ-အရက်သည်၊ ဝါ-ကို၊ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ-ထည့်ထိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ၊ အတိပက္ခိတ္တမဇ္ဈာနိ–အလွန်ထည့်အပ်သော အရက်ရှိကုန်သော၊ (အရက်မျိုးမျိုး ထည့်ထားအပ်ကုန်သော၊) တေလာနိ ပစ္ဆိ၊ တာနိ–တို့ကို၊ ပိဝိတွာ၊ မဇ္ဇဿ–မူးကြကုန်၏၊ ပေ၊ နပါတမ္ပိ–မသောက်ထိုက်၊ ၊ပေ၊ ယသ္မိံ– တေလပါ ကေ–ဌ၊ မဇ္ဇသ–၏၊ ဝဏ္ဏော–အဆင်းသည်၊ နပညယတိ–မထင်ရှား၊ ဂန္ဓော နပ (ပညာယတိ၊) ရသော–အရသာသည်၊ နပ (ပညာယတိ၊)၊ ဧဝ ရူပံ–သော၊ မဇ္ဇပက္ခိတ္တံ–အရက်ထည့်အပ်သော၊ တေလပါတုံ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနံ–တို့၏၊ ဗဟုံ–သော၊ အတိပက္ခိတ္တမဇ္ဇံ၊ တေလံ–သည်၊ ပက္ခိ–ချက်အပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ (ဘုရားရှင်က အတိပက္ခိတ္တမဇ္ဇကို မသောက်ရဟု ပညတ်တော်မမူခင်က၊ ချက်ပြီးသား ရှိနေသည်ဟူလို)၊ ၊ပေ၊ အဗ္ဘဉ္ဇနံ–လိမ်းကျံကြောင်းဆီကို၊ ဝါ–ဆီဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာတုံ–အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းငှာ၊ ၊ပေ၊ (ရှေးက "**ခြေနယ်ဆီ**"ဟု ပေးကြ၏၊ ခြေကိုသာမက တစ်ကိုယ်လုံးကို သုတ်လိမ်းနိုင်ပါသည်)၊ တေလဘာဇနံ–ဆီထည့်စရာ ခွက်သည်၊ (ဆီ ဗူးသည်)၊ နဝိဇ္ဇတိ–မရှိ၊ ၊တိ ဏာ–သုံးမျိုးကုန်သော၊ တုမ္ဗာနိ–ဗူးတို့ကို၊ လောဟတုမ္ဗံ–သံ(ကြေး)ဗူးကိုလည်းကောင်း၊ ကဋ္ဌတုမ္ဗံ–လည်းကောင်း၊ ဖလတုမ္ဗံ–လည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

အဂ်ဝါတော–လက်ခြေအင်္ဂါတို့ဌ လေသည်၊ (လေနာသည်၊) ဟောတိ၊ သေဒကမ္ပံ–နှုန်းနှပ်မှုကို၊ ဝါ–ချွေးထုတ်မှုကို၊ ပေ၊ နကဿမနိယော–မခံအပ်, မခံနိုင်သည်၊ (ချွေးမထွက်သဖြင့် ရောဂါတိုးသောကြောင့် မခံနိုင်သည်၊) ဟောတိ၊ သမ္ဘာရသေဒံ–အမျိုးမျိုးသော သစ်ရွက်အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ချွေးထုတ်မှုကို၊ ၊ပေ၊ မဟာသေဒံ–ကြီးကျယ်သော ချွေးထုတ်မှုကို၊ (သမ္ဘာရသေဒ–ထက်ပင်ကြီးကျယ်သော ချွေးထုတ်မှုကို၊) (ဤ ချွေးထုတ်နည်းတို့ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြတ်ထားပြီ) ၊ပေ၊ ဘဂ်ေါဒကံ–ချိုးအပ်သော သစ်ရွက်ရေကို၊ (ပွက်ပွက်ဆူသော ရေထဲ၀ယ်- မယ်ဇလီရွက်စသော သစ်ရွက်တို့ကို ချိုး၍ထည့်ပြီးလျှင် ထိုသစ်ရွက်တို့ဖြင့် ကိုယ်ကို ပွတ်တိုက်၍လည်းကောင်း, ရေနွေးဖြင့် လောင်း၍လည်းကောင်း ချွေးထုတ်ခြင်းတည်း) ၊ပေ၊ ဥဒကဓောဝနံ–ရေချိုးအိမ်ဌ ချွေးထုတ်မှုကို၊ (ဥဒကဓောဝနော သေဒကမ္မကရဏံ၊ အဋ္ဌကထာ) ၊ပေ။

ပဗ္ဗဝါတော–လက်ဆစ်ခြေဆစ် စသည်ဌ လေသည်၊ (လေနာသည်၊) ၊ပေ၊ လောဟိတံ–သွေးကို၊ မောစေတုံ–လွတ်စေခြင်းငှာ၊ (ထုတ်ခြင်းငှာ၊)

၊ပေ၊ လောဟိတံ မောစေတွာ၊ ဝိသာဏေန–ဦးချိုဖြင့်၊ ဂါ၊ဟေတုံ–ယူစေခြင်းငှာ၊ (ယခုအခါ "**တွင်ခုတ်သည်**"ဟု ခေါ်ကြ၏) ၊ပေ၊ ပါဒါ၊ ဖလိတာ–လွန်စွာဖြစ်သော ကွဲခြင်းရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ၊ပါဒဗ္ဗဇ္ဇနံ–ခြေကိုလိမ်းကြောင်းဆီကို၊ (ခြေနယ်ဆီကို) ၊ပေ၊ နက္ခမ္မနီယော–မခံအပ်, မခံနိုင်သည်၊ (ရောဂါ မပျောက်ဘဲ တိုးလာသဖြင့် သည်းမခံနိုင်သည်) ၊ပေ၊ ဝဏ္ဏ–ခြေ၏ အစီးအပွားဖြစ်သော ဆေးကို၊ အဘိသင်္ခရိတုံ–ပြုစီမံခြင်းငှာ၊ (ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြတားပြီ) ၊ပေ။

အညတရသော၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဂဏ္ဍာဗာဓော–အဖုဖြစ်သော အနာသည်၊ ဟောတိ၊ သတ္ထကမ္မံ–ဓားအမှုကို၊ (ဓား၊ခွဲမှုကို) ၊ပေ၊ ကသာဝေါဒကေန–ဖန်ရည်ဖြင့်၊ ပေ၊ တိလကက္ကေန–နှမ်းမှုန့်ဖြင့်၊ ပေ၊ (ကက္ကသဒ္ဒါ အမှုန့်အနက် ဟော်၊) ကဗဠိကာယ–ထမင်းဆုတ်နှင့်တူသော မုန့်မှုန့်အဆုပ်ဖြင့်၊ (ဤမုန့်မှုန့်အဆုပ်ကား အနာဝဋ်ထည့်ဖို့ရာ (အုံထားဖို့ရာတည်း) ၊ပေ၊ ဝဏဗန္ဓနစောဠေန–အနာကိုဖွဲ့ချည်ကြောင်း (ကြပ်စီးကြောင်း) အဝတ်ဖြင့်၊ ပေ၊ ဝဏော–သည်၊ ကဏ္ဍဝတိ–ယား၏၊ သာသပကုဋ္ဌေန–မှုန်ညင်းမှုန့်ဖြင့်၊ ဖော်သိတုံ–ဖြူးခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဝဏော၊ ကိလိဒ္ဓိတ္ထ–စိုနေပြီ၊ (ကိလိဒဓာတ်+ဒိဝါဒိယပစ္စည်း+အဗျတ္တနိ (အာ) ဝိဘတ်ကို တ္ထ ပြု၊) ရှမ် ကာတုံ၊ (ချောက်သွားအောင် မီးခိုးဖြင့် မှုတ်ပေးခြင်းတည်း) ၊ပေ။

ဝဏမုခံသံ–တိုးပွားသော အသားသည်၊ (အသားပိုသည်၊) ဝုဋ္ဌာတိ–ပေါ်ထွက်နေ၏၊ လောဏသက္ခရိကာယ–ဆားပွင့်မှုဖြစ်သော အရေဖြင့်၊ (ဆားငံ့ရေဖြင့်၊) ဆိန္ဒိတုံ–ဖြတ်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ (ဆားငံရေဖြင့် အသားပိုကို တို့၍တို့၍ ပေးသောအခါ စား၍ အသားကြွေကျသွားအောင် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းတည်း၊ ရှေးနိဿယ၌ကား "**လောဏသက္ခရိကာယ–သင်ဝုန်းဖြင့်**"ဟု ပေး၏၊) ဝဏော၊ နု ရဟာတိ–မဖြစ်၊ (အသားနုမတက်၊) (ရဟ=ဇနနေ၊ ဓာတ်နက်၊) ဝဏတေလံ–အနာ၌သုတ်လိမ်းကြောင်းဆီကို၊ ပေ၊ တေလံ၊ ဂလတိ–လျှောကျ၏၊ (စီးကျ၏၊) ဝိကာသိကံ–စီးကျလာသောဆီကို ပိတ်ဆို့ကြောင်း အဝတ်ကို လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗံ–သော၊ ဝဏပဋိကမ္မံ–အနာ၌ အဖန်ဖန်ပြုထိုက်သော အမှုကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ။

၂၆၈။ အညတရော ဘိက္ခု–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အဟိနာ–မြွေသည်၊ ဒဋ္ဌော–ကိုက်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ စတ္တာရိ၊ မဟာဝိကဋ္ဌာနိ–မဟာဝိကဋ္ဌ ဆေးတို့ကို၊ ဂူထံ–ကျင်ကြီးကိုလည်းကောင်း၊ မုတ္တံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဆာရိကံ–သစ်စိမ်းပြာကိုလည်းကောင်း၊ မတ္တိကံ–မြေညက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒါတုံ–ပေးခြင်းငှာ၊ (**"အဟိ"**ဟု ဆိုသော်လည်း အဆိပ်ရှိသောသတ္တဝါတို့ ကိုက်အပ်ရာ၌လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်သာ) ၊ပေ၊ (မဟာဝိကဋ္ဌာနိ–တို့ကို၊) အပ္ပဋိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗာနိ (နု ခေါ)–အကပ်မခံအပ်ကုန်သလော၊ ဥဒါဟု၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ (နု ခေါ)–အကပ်ခံထိုက်ကုန်သလော၊ (အကပ်ခံရမလား, အကပ်မခံဘဲအပ်သုလား ဟူလို၊) ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ကပ္ပိယကာရကော–ကပ္ပိယကာရကသည်၊ (အပ်စပ်အောင် ပြုမည်သူသည်၊) သတိ–သော်၊ ပဋိဂ္ဂဟာပေတုံ–တစ်ဖန်ယူစေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ (အကပ်ခံစေခြင်း, အကပ်ခိုင်းခြင်းငှာလည်းကောင်း၊) အသတိသာမံ ဂဟေတွာ၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ–ငှာလည်းကောင်း၊ ပေ။

ဝိသံ–အဆိပ်သည်၊ ဝါ–ကို၊ ပီတံ–သောက်အပ်သည်၊ (သောက်မိသည်၊) ဟောတိ၊ ဂူထံ–ကို၊ ပါယေတုံ–သောက်စေခြင်းငှာ၊ (တိုက်ခြင်းငှာ) ၊ပေ၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ နု ခေါ–အကပ်မခံအပ်လေသလော၊ ဥဒါဟု၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော (နု ခေါ)–အကပ်ခံထိုက်လေသလော၊ (စာအုပ်တို့၌ **"အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ နု ခေါ ဥဒါဟု ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော"**ဟု တွေ့ရ၏၊ ဂူထသဒ္ဒါသည် ပုလ္လိင် နပုလ္လိင် ဖြစ်သောကြောင့် **"အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတော"**ဟု ဖြစ်စေ, နှစ်ပုဒ်လုံး **"အပ္ပဋိဂ္ဂတံ နု ခေါ ဥဒါဟု ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ"**ဟု နပုလ္လိင်နှင့်ချည်း ဖြစ်စေ ရှိသင့်ပါသည်) ၊ပေ၊ ယံ–အကြင် ကျင်ကြီးကို၊ ကရောန္တော–ပြုစဉ်၊ (စွန့်စဉ်၊) ပဋိဂ္ဂဏှာတိ–ခံယူ၏၊ သွေဝ–ထို ခံယူခြင်းသည်ပင်၊ ပဋိဂ္ဂဟော–အကပ်ခံမှုကို၊ ကတော–ပြုအပ်ပြီ၊ (ပြုအပ်ရာရောက်ပြီ၊) ပုန–တစ်ဖန်၊ နု ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော–ထိုက်၊ (အကပ်ခံဖွယ်မလို၊) (ကျင်ကြီးစွန့်နေစဉ် မြေ, သို့မဟုတ် တည်ရာခွက်သို့ မရောက်သေးသော ကျင်ကြီးကို ကိုယ်အင်္ဂါမှ မလွတ်သေးသောကြောင့် အကပ်ခံဖွယ်မလို၊ လက်ဖြင့် ခံယူ၍ သုံးစွဲနိုင်၏ ဟူလို။)

တစ်နည်း–သွေဝ ပဋိဂ္ဂဟော၊ ကတော ပန ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောဟု ပါဌ် ရှိသေး၏၊ ထိုအလို **"ယံ–ကို၊ ပေ၊ ဂဏှာတိ၊ သွေဝ–သည်ပင်၊ ပဋိဂ္ဂဟော–**

ခြင်းတည်း၊ ကတော–ပြုအပ်ပြီးသော ကျင်ကြီးသည်၊ (စွန့်အပ်ပြီးသော ကျင်ကြီး၊) (သမာနော) ပန–သော်ကား၊ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော–ထိုက်၏”ဟု ပေးပါ၊ ကျင်ကြီး စွန့်အပ်ပြီး ဖြစ်လျှင်ကား မြေသို့, သို့မဟုတ် ချောက်သို့ ရောက်သွားလျှင် အကပ်ခံရမည်ဟူလို။)

၂၆၉။ ဃရဒိန္နကာဗာဓော–အိမ်ရှင်မပေးအပ်သော ပိယဆေးကြောင့် ဖြစ်သော ရောဂါသည်၊ ဟောတိ၊ သီတာလော–ဥ–ထွန်သွားခ္ဍကပ်ငြိသော် မြေဖြင့် မွေနှောက်ခြင်းရှိသော ရေကို၊ (ထွန်းသွားခ္ဍကပ်သော် မြေညက် ရေကို၊) ပါယေတုံ၊ ပေ၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) ဒုဗ္ဗဂဟာဏိကော–ပျက်သော်ဝမ်း ရှိသည်၊ (ပျက်သောအစာအိမ် ရှိသည်၊) ဟောတိ၊ (ဝမ်းလျှောမဟုတ်၊ ဓာတ်ချုပ်ခြင်းကို ဆိုသည်၊) အာမိသခါရံ–ထုမင်းချောက် ပြောင်နှင့်ရည်ကို၊ ပေ၊ ပဏ္ဏာရောဂါဗာဓော–အသားဖျော့တော့ ဝါဝင်းသော အနာရောဂါသည်၊ ဟောတိ၊ မုတ္တဟရီတက–နွားကျင်ငယ်ဖြင့် ထုံအပ် (စိမ်အပ်)သော သျှိသျှားသီးရေကို၊ ပေ၊ ဆဝိ ဒေါသာဗာဓော–အရေ၏အပြစ်ကြောင့်ဖြစ်သော အနာသည်၊ ဟောတိ၊ ဂန္ဓလေပံ–နံ့သာဖြင့် လိမ်းမှုကို၊ ပေ။

အဘိသန္ဓိကာယော–များသော သလိပ်, သည်းခြေစသော အပြစ်ရှိသော် ကိုယ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဝိရေစနံ–ဝမ်းလျှောဆေးကို၊ (ဝမ်းနုတ်ဆေးကို၊) (ဝိရိစ္စတိ ဇေတေနာတိ–ဝိရေစနံ=သလိပ်, သည်းခြေစသော် အပြစ်တို့၏ ကင်းဆိတ်ကြောင်းဆေး) ၊ပေ၊ အစ္ဆကဋ္ဌိယော–ကြည်သော ဆန်ဆေးရေဖြင့်၊ (ရှေးနိဿယ၌ “ရက်သန်းရေကြည်ဖြင့်”ဟု ပေးရ၍ “ရက်သန်းရည်ဟူသည်ကား ဆန်ဆေးရေဖြင့်တည်သော ပဆုံးရေကြည်တည်း”ဟုလည်း မှာထား၏) ၊ပေ၊ အကဋ္ဌယူသေန–မပြုပြင်အပ်သော ပဲနောက်ရည်ဖြင့်၊ (အံ့ကဋ္ဌယူသေနာတိ အနဘိသင်္ခတေန မုဂ္ဂသူပေန၊ ဋီကာ၊ အဋ္ဌကထာအလို “**အကဋ္ဌယူသေန–မပြုပြင်အပ်သဖြင့် မညက်ညောသော ပဲနောက်ရည်ဖြင့်**”ဟု ပေးပါ) ၊ပေ၊ ကဋ္ဌာကံ့ဌေန–လှပ်ရှားမှုကို မပြုအပ်ဘဲ စစ်ယူမှုကိုပြုအပ်သော ပဲနောက်ရည်ဖြင့် (ဋီကာအလိုတည်း၊ အဋ္ဌကထာအလိုကား “**စစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ညက်ညောသော ပဲနောက်ရည်ဖြင့်**”ဟု ပေးပါ) ၊ပေ၊ ပဋိစ္ဆာဒနီယေန–အသားရည်ဖြင့်၊ (ဤပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၂–ဝိလိန္နဝစ္ဆဝတ္ထု

၂၇၀။ အာယသ္မာ ဝိလိန္နဝစ္ဆো–သည်၊ ရာဇဂဟေ–၌၊ လေဏ–လိုဏ်ကို၊ ကတ္တုကာမော–ပြုခြင်းငှာအလိုရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဗ္ဗာရံ–တောင်ဝှမ်းကို၊ သောဓာပေတိ–စင်ကြယ်ပစေဟု စေခိုင်း၏၊ (သုတ်သင်ရှင်လင်းခိုင်း၏) ၊ပေ၊ ထေရော–သည်၊ ကိုး–အဘယ်ကို၊ ကရာပေသိ–ပြုစေပါသနည်း?၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ အယျသ–အရှင်အား၊ အာရာမိကေန–အရံ၌နေသူဖြင့်၊ (အရံစောင့်ဖြင့်၊) အတ္ထো–အလိုရှိပါသလော၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ဝိဿရိတ္တာ–မေ့၍၊ စိရေန–ကြာမြင့်မှ၊ သ–ကို၊ ပဋိလဘိတ္တာ–ရ၍၊ အညတရံ–တစ်ယောက်သော၊ သမ္ဘတ္ထကံ–အလုံးစုံသောကိစ္စ၌ အလိုရှိထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသောကိစ္စ၌ ပါဝင်နိုင်သော်၊) မဟာမတ္တံ–အမတ်ကြီးကို၊ အာမန္တေသိ (ကိုး၊) ဘဏော–အမတ်ကြီး၊ မယာ–သည်၊ အယျသ–အရှင်ပိလိန္နဝစ္ဆအား၊ ယော အာရာမိကော–ကို၊ ပဋိသုတော–ဝန်ခံအပ်ပြီ၊ သော အာရာမိကော–ကို၊ ဒိန္နော–လျှူအပ်ပြီလော၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဒေဝ–မင်းမြတ်၊ ပေ၊ နှ ဒိန္နော–မလျှူအပ်သေးပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။

ဘဏော၊ ဣတော–ဤနေ့မှ၊ တံ–ထို ဝန်ခံရာနေ့သည်၊ ကိုဝစိရ–အဘယ်မျှလောက်ကြာမြင့်သည်၊ ဟောတိ နုခေါ–ဖြစ်သနည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ၊ပေ၊ ရတ္တိယော–ညဉ့်တို့ကို၊ ဂဏော်တ္တာ–ရေတွက်၍၊ ပေ၊ ဒေဝ၊ (ဣတော–မှ၊ တံ–သည်၊) ပဋ္ဌ ရတ္တိသတာနိ–ငါးရာသော ညဉ့်တို့ပါတည်း၊ ဣတိ–ပြီ၊ ၊ပေ၊ ပဋ္ဌ အာရာမိကသတာနိ–တို့ကို၊ ပါဒါသိ–လျှူပြီ၊ ပါဋ္ဌိယေ ဣတော–အသီးအခြားတစ်ခုသော၊ ဂါမော–သည်၊ နိဝိသိ–တည်ပြီ၊ အာရာမိကဂါမတောတိပိ–အာရာမိကရွာငယ်ဟူ၍လည်း၊ (အရံစောင့်တို့၏ ရွာငယ်ဟူ၍လည်း၊) နံ–ထို ရွာကို၊ အာဟံသု–ပြောကြကုန်၏၊ (ခေါ်ကြကုန်ပြီ၊) ပိလိန္ဒဂါမကောတိပိ–ပိလိန္ဒရွာငယ်ဟူ၍လည်း၊ ၊ပေ။

၂၇၁။ ကုလူပကော–အိမ်သို့ ကပ်ရောက်တတ်သော၊ ဆရာသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဥဿုဝေါ–ပွဲသဘင်သည်၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ ဒါရကာ–တို့သည်၊ အလက်တာ–တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သည်၊ မာလာကတာ–ပြုအပ်သော ပန်းကုံးရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကီဠန္တိ–မြူးတူးပျော်ပါး ကစားကြကုန်၏၊

(ကဉ် အကို ဣပြု၍ **"မာလာကိတာ"**ဟုလည်း ပါဌ်ရှိ၏၊ ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, စတုတ္ထအုပ်, ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ၊) ၊ပေ၊ သပဒါန်–ပိုင်းဖြတ်ခြင်းမှ ကင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွ လှည့်လည်ခြင်း ရှိအောင်၊ ဝါ–အစဉ်အတိုင်း၊ ပိဏ္ဍာယ စရမာနော၊ ပေ၊ တသာ အာရာမိ ကိနိယာ–ထိ အရံစောင့်မိန်းမ၏၊ ဓီတာ–သမီးသည်၊ အညေ၊ ပေ၊ မာလာကိ တော်–ကုန်သော်၊ ဒါရကေ–တို့ကို၊ ပဿိတွာ–မြင်၍၊ ရောဒတိ–ငိုနေ၏၊ ပေ၊ ဒုဂ္ဂတာနံ–ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော၊ အမှာကံ–တပည့်တော်တို့၏၊ မာလာ–ပန်းကုံးသည်၊ ကုတော–အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း?၊ အလက်ာရော–တန်ဆာသည်၊ ကုတော–နည်း၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ။

အညတရံ–တစ်ခုသော၊ တိဏာဏာပကံ–မြက်အခွေကို၊ ဂဟေတွာ–၍၊ ၊ပေ၊ ဟန္ဒ–ရော့၊ ဣမံ တိဏာဏာပကံ–ကို၊ တသာ ဒါရိကာယ–၏၊ သီသေ–ဦးခေါင်း၌၊ ပဋိမုဉ္စ–စွပ်လော့၊ (ထားလိုက်လော့၊) ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ သာ–ထို မြက်အခွေသည်၊ အဘိရူပါ–သော၊ ပေ၊ သုဝဏ္ဏမာလာ–ရွှေပန်းကုံး သည်၊ အဟောသိ၊ တာဒိသာ–ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော၊ သုဝဏ္ဏမာလာ–သည်၊ ရညောပိ–၏လည်း၊ အန္တေပုရေ–နန်းတော်တွင်း၌၊ နတ္ထိ၊ ပေ၊ တသ ဒုဂ္ဂတ ဿ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ ကုတော–အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း?၊ နိဿံသယံ–သံသယမဲ့၊ (မရှုတ်ကေန်၊) စောရိကာယ–ခိုးသူ၏ အလုပ်ဖြင့်၊ (ခိုးမှုဖြင့်၊) အာဘတာ–ဆောင်အပ်ပါပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဗန္ဓာပေသိ–ချုပ်နှောင်စေပြီ။

ဒုတိယမ္ပိ–နှစ်ရက်မြောက်နေ့၌လည်း၊ ပေ၊ ပဋိဝိဿကော–အိမ်နီးချင်း တို့ကို၊ ပုစ္ဆိ (ကိ၊) ဣမံ အာရာမိကကုလံ–ဤ အရံစောင့်မျိုးသည်၊ ကဟံ–အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂတံ–သွားသနည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဧတိသာ၊ သုဝဏ္ဏမာလာယ–၏၊ ကာရဏာ–အကြောင်းကြောင့်၊ ရညာ–သည်၊ ဗန္ဓာပိတံ–ချုပ်နှောင်စေအပ်ပါပြီ၊ ဣတိ–လျှောက်ပြီ၊ ပါသာဒံ–ပြာသာဒ်ကို၊ သုဝဏ္ဏဇာလ ရွှေဟူ၍၊ (ရွှေဖြစ်စေသတည်းဟူ၍၊) အာဓိမုတ္တိ–စွဲစွဲမြဲမြဲ နှလုံးသွင်းပြီ၊ (အဓိဋ္ဌာန်ပြီ၊) သော–ထို ပြာသာဒ်သည်၊ သမ္ဗသောဝဏ္ဏမယော–အလုံးစုံ ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သည်၊ (ရွှေအတိပြီးသည်၊) အဟောသိ၊ ပေ၊ တာဝ ဗဟု–ထိုမျှ လောက် များသော၊ ဣဒံ သုဝဏ္ဏံ–သည်၊ ကုတော–အဘယ်မှ၊ လဒ္ဓံ–ရအပ် သနည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ဘန္တေ အညာတော–သိအပ်ပါပြီ၊ (နှားလည်ပါပြီ၊)

ဧသော–ဤ သဗ္ဗသောဝဏ္ဏာမယပြာသာဒ်သည်၊ အ၀ယျသော–၏သာ၊ ဣဒ္ဓါနုဘာ၀ေါ–တန်းခိုးအာနုဘော်ပါတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့လျှောက်၍၊ ပေ၊ မုဏ္ဍာပေသိ–လွှတ်စေပြီ။

မနုဿာ–တို့သည်၊ အယျေန ပိလိန္ဒဝစ္ဆေန–သည်၊ သရာဇိကာယ–မင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ပရိသာယ–၌၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ–ကို၊ ဒဿိတံ ကိရ–ပြအပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြား၍၊ အတ္တမနာ–မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်၊ အဘိပ္ပသန္နာ–အလွန်ကြည်ညိုကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အာယဿ္မတော ပိလိန္ဒ ဝစ္ဆသ–၏(အတွက်၊) ပဋ္ဌာဘောသဇ္ဇာနိ–တို့ကို၊ အဘိဟရိံသု–ရှေ့ရှုဆောင်ကုန်ပြီ၊ (ပို့ကုန်ပြီ) ၊ပေ၊ ပကတိယာပိ–ပင်ကိုယ်အားဖြင့်လည်း၊ ပေ၊ ဘောသဇ္ဇာနံ–တို့ကို၊ လာဘီ–ရခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ–ရအပ် ရအပ်တိုင်းသော ဆေးကို၊ ပရိသာယ–အား၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ–စွန့်လှူ၏၊ အဿ–၏၊ ပရိသာ စ–သည်ကား၊ ဗာဟုလ္လိကော–ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ ကျင့်သည်၊ ဟောတိ၊ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ–ကို၊ ကောလမ္ဗေပိ–အိုးကြီးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဃဋေပိ–အိုးငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေတွာ–ပြည့်စေ၍၊ ပဋိသာမေတိ–သိုမှီးသိမ်းထား၏၊ ပရိဿာ၀ဏာနိပိ–ရေစစ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ထ၀ိကာယောပိ–အိတ်ငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေတွာ၊ ၀ါတပါနေသု–လေသောက်ပြတင်းတို့၌၊ လဂ္ဂေတိ–ဆွဲချိတ်ထား၏။

တာနိ–ထို ဆေးတို့သည်၊ သြလီနဝိလီနာနိ–အောက်၌လည်း လျှောကျကုန်, ဘေးနှစ်ဖက်တို့၌လည်း လျှောကျကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) တိဋ္ဌန္တိ၊ ဥန္နရေဟိပိ–ကြွက်တို့ဖြင့်လည်း၊ ဝိဟာရာ–တို့သည်၊ သြကိဏ္ဏ၀ိကိဏ္ဏာ–ရောပြွန်းအပ်ကုန်, အထူးသဖြင့် ရောပြွန်းအပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ အန္တောကောဋ္ဌာဂါရိကာ–ကျောင်းတွင်း၌ စီမံအပ်သောကျီ (ဂိုဒေါင်) ရှိကုန်၏၊ ပေ၊ ဧ၀ရူပါယ–သော၊ ဗာဟုလ္လာယ–ပစ္စည်းလေးပါးတို့၏ များကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ စေတေသန္တိ နာမ–စေ့ဆော်ကြိုးကုတ် အားထုတ်ကြရကုန်သနည်း?၊ (**"ယာနိ ခေါ ပန"**စသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပါတိမောက်, နိဿဂ္ဂိယ, ဘောသဇ္ဇသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း. အနက်ပေးပါ၊) ပဋ္ဌမော–သော၊ ဘောသဇ္ဇာနုညာတ၀ါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၃-ဂုဠာဒိအနုဇာနနာ

၂၇၂။ အထ၊ ပေ၊ အာယသ္မာ ကခ်ိရေဝတော-အရှင်ကခ်ိရေဝတ သည်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ ဂုဠကရဏ်-တင်လဲပြုရာအရပ်သို့၊ (ထန်းလျက်, ကြံသကာ ချက်ရာအရပ်သို့၊) (ဂုဠကရဏန္တိ ဂုဠကရဏ်ဌာန်၊ ဥစ္ဆုသာလန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဌီကာ၊) သြက္ကမိတ္တာ-သက်ရောက်၍၊ ဂုဠေ-တင်လဲ၌၊ ပိဋ္ဌမ္ပိ-မုန့်မှုန့်ကိုလည်းကောင်း၊ ဆာရိကမ္ပိ-ပြာကိုလည်းကောင်း၊ ပက္ခိပန္တေ-ထည့်နေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ၊ ဒိသ္မာန-ကြောင့်၊ ဂုဠော-သည်၊ အကမ္ပိယော-သတ္တာဟကာလိကအဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းငှာ မအပ်၊ သာမိသော-မုန့်မှုန့်ဟူသော ယာဝကာလိက အာမိသနှင့် တကွဖြစ်၏၊ ဂုဠော-သည်၊ ဝိကာလေ-၌၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ နဝ ကပ္ပတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြော၍၊ သပရိသော-ပရိသတ်နှင့် တကွဖြစ်၏၊ (ဟုတ္တာ) ဂုဠံ၊ နဝ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ယေပိ-အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ အသ-တို အရှင်ကခ်ိရေဝတ၏ (စကားကို၊) သောတဗ္ဗံ-နားထောင်ထိုက်၏ဟူ၍၊ မညန္တိ-မှတ်ထင်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ ကိ မတ္ထာယ-အဘယ်အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ ပက္ခိပန္တိ-ထည့်ကုန်သနည်း?၊ ဣတိ-ပြီ၊ ဘဂဝါ၊ ထဒ္ဓတ္ထာယ-ခက်မာသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကျိုးငှာ၊ (ပက္ခိပန္တိ၊) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ သော စ-ထို မုန့်မှုန့်သည်လည်း၊ ဂုဠောတ္တေဝ-တင်လဲဟူ၍သာ၊ သံခ-ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ-ရောက်၏၊ ပေ။

ဝစ္ဆေ-ကျင်ကြီးစွန့်ရာ အရပ်၌၊ မုဂ္ဂ-ပဲနောက်ကို၊ ဇာတံ-ပေါက်နေသည်ကို၊ ပေ၊ မဂ္ဂါ-တို့သည်၊ ပဏ္ဏာ-ချက်အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာ) ပိ၊ ဇာယန္တိ-ပေါက်ကုန်၏၊ ပေ၊ သစေပိ ဇာယန္တိ-အကယ်၍မူလည်း ပေါက်ကုန်ဦးတော့၊ (ဧဝံ သတိပိ) ၊ပေ။

(ရ) ၂၇၃။ ဥဒရဝါတာဗာဓော-ဝမ်း၌ လေနာသည်၊ ပေ၊ လောဏသော ဝိရက်-လောဏသောဝိရကဆေးရည်ကို၊ အပါယိ-သောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဂိလာနသ-အား၊ ဥဒကသမ္ဘန္ဓ-ရေနှင့် ရောစပ်အပ်သော လောဏသောဝိရကဆေးရည်ကို၊ ပါနပရိဘောဂေန-အဖျော်ကို သုံးဆောင်နည်းဖြင့်၊ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ပေ၊ (ဤ လောဏသောဝိရကဆေး ဖော်စပ်နည်းသည် တတိယပါရာဇိက အဋ္ဌကထာ၌ ပါ၏။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၄–အန္တောဝုဋ္ဌာဒိပဉ္ဍိကွေပကထာ

၂၇၄။ (ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေတို့ကို ပုဒ်စဉ် ၁၈၄–၌ အံနက် ပေးခဲ့ပြီ၊) ဘဂဝတော–၏၊ ဥဒရဝါတာဗာဓော ဟောတိ၊ ပေ၊ ပုဗ္ဗေပိ–ရှေးဦးလည်း၊ ပေ၊ တေကဋ္ဌုလယာဂုယာ–နှမ်း, ဆန်, ပဲနောက် သုံးပါးလျှောက်၍ ပြုအပ်သော ယာဂုဖြင့်၊ ဖာသု–ချမ်းသာသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ သာမံ–ကိုယ်တိုင်၊ တိလမ္မိ–နှမ်းကိုလည်းကောင်း၊ တဏ္ဍုလမ္မိ–ဆန်ကိုလည်းကောင်း၊ မုဂ္ဂမ္မိ–ပဲနောက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိညာပေတွာ–မိမိ၏အလိုရှိကြောင်းကို သိစေ၍၊ (တောင်း၍၊) အန္တော–ကျောင်းတွင်း၌၊ (အကပ္ပိယကုဋီ အတွင်း၌၊) ဝါသေတွာ–တည်နေစေ၍၊ (ထား၍၊) အန္တော–၌၊ သာမံ၊ ပစိတွာ–ကြိ၍၊ ပေ၊ ဥပနာမေသိ–ဆက်ကပ်ပြီ၊ ပေ၊ အယံ ယာဂု–ကို၊ ကုတော–မှ၊ (လဒ္ဓါ–ရအပ်သနည်း?) ၊ပေ၊ ယဒပိ (ယံ+အပိ)–အကြင် အာမိသကိုလည်း၊ အန္တော–၌၊ ဝုဋ္ဌ–တည်စေအပ်ပြီ၊ တဒပိ (တံ+အပိ)–ထို အာမိသသည်လည်း၊ အကပ္ပိယံ–မအပ်၊ ယဒပိ အန္တော၊ ပက္ကံ–ချက်အပ်ပြီ၊ ၊ပေ၊ သာမံ–ကိုယ်တိုင်၊ ပက္ကံ–အပ်ပြီ၊ တဒပိ အကပ္ပိယံ၊ ပေ။

📖 အန္တော–၌၊ ဝုဋ္ဌ–တည်နေစေအပ်သော၊ အန္တော–၌၊ ပက္ကံ–ချက်အပ်သော၊ သာမံ၊ ပက္ကံ–ချက်အပ်သော အာမိသကို၊ နု ပရိဘုဉ္ဇိတမ္ပိ၊ ပေ၊ (ယံ–အကြင် အာမိသသည်၊) အန္တော–၌၊ ဝုဋ္ဌ–အပ်သည်၊ ပေ၊ ပက္ကံ–အပ်သည်၊ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ၊) တံ–ထို အာမိသကို၊ စေ ပရိဘုဉ္ဇေယ္ယ၊ တိဏ္ဏံ–သုံးချက်ကုန်သော၊ ဒုက္ကဋာနံ–တို့သို့၊ အာပတ္တိ (ဟောတိ) ၊ပေ၊ အညေဟိ–ရဟန်းမှတစ်ပါး အခြားသူတို့သည်၊ (လူ, သာမဏေ စသူတို့သည်၊) ပက္ကံ စေ (ဟောတိ) ၊ပေ၊ ဗဟိ–ကျောင်းပြင်ဘက်၌၊ (အကပ္ပိယကုဋီ အပြင်ဘက်၌၊) ၊ပေ၊ (အကပ္ပိယကုဋီ၏ အဓိဋ္ဌာယ်သည် နောက်၌ ထင်ရှားလတ္တံ့၊) ပုနပါကေ–တစ်ဖန်ချက်ခြင်း၌၊ (နွေးခြင်း၌) ၊ပေ၊ ပုန ပါကံ–ကို၊ ပစိတုံ–ငှာ၊ ပေ။

ရာဇဂဟံ–သည်၊ ဒုဗ္ဘိက္ခံ–မပြည့်စုံသောထမင်း ရှိသည်၊ (ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး အစာရှားသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ တာနိ–ထို ဆန်အစရှိသည်တို့ကို၊ ဘိက္ခူ၊ ဗဟိ–၌၊ ဝါသေန္တိ–နေစေကြကုန်၏၊ (ထားကြကုန်၏၊) ဥက္ကာပိဏ္ဍကာဝိ–

ကြောင်စသော သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်လည်း၊ ခါဒနီ၊ စောရာပီ၊ ဟရန္တိ–ဆောင်ယူကြကုန်၏၊ ပေ၊ ဒမကာ–စားကြွင်းစားတို့သည်၊ ပရိဝါရေန္တိ–ဝိုင်းအုံကြကုန်၏၊ ဘိက္ခု၊ အဝိသဒ္ဒာ–စွန့်လွှတ်အပ်သောစိတ် မရှိကုန်သည်၊ (စိတ်မရှင်းကြ, စားရ၍ မဖြောင့်ကြကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဧပ၊ ကပ္ပိယကာရကာ, ဗဟုတရံ–များစွာသော အာမိသကို၊ ဟရန္တိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၅–ဥဂ္ဂဟိတပဋိဂ္ဂဏာ

၂၇၅။ ဘဂဝန္တံ၊ ဒဿနာယ–ဌာ၊ ဂစ္ဆန္တာ–ကုန်လသော်၊ ပေ၊ နလဘိ'သု ပါရိပူရိ'၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၀၁–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဖလခါဒနီယ်–သစ်သီးခဲဖွယ်သည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ ကိလန္တရူပါ–ပင်ပန်းသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ယေန–၌၊ ရာဇဂဟံ–သည်လည်းကောင်း၊ ဝေဠုဝနံ–သော၊ ကလန္ဒနိဝါပေါ–သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ယေန–၌၊ ဘဂဝါ (အတ္ထိ၊) တေန–ရာဇဂြိုဟ်မြို့, ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်, မြတ်စွာဘုရားရှိတော်မူရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ'သု၊ ပေ၊ ကစ္စိ၊ ပေ၊ အာဂတာ–ကုန်၏လော၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၇၅–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ကုတော စ–အဘယ်အရပ်မှလည်း၊ အာဂစ္ဆထ–လာခဲ့ကြသနည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ။

ယတ္ထ–အကြင်အရပ်၌၊ ဖလခါဒနီယ်–ကို၊ ပသဿတိ–တွေ့မြင်၏၊ (တတ္ထ–၌၊) သာမံ၊ ဂဟေတ္တာ–ကောက်ယူ၍၊ ပရိဟရိတ္တာ–ယူဆောင်၍၊ ကပ္ပိယကာရကေ–တို့ကို၊ ပသယိတ္တာ–တွေ့၍၊ ဝါ–လသော်၊ ဘူမိယံ–မြေ၌၊ (တည်ရာအပြင်၌၊) နိက္ခိပိတ္တာ–ချ၍၊ ပဋိဂ္ဂါဟာပေတ္တာ–တစ်ဖန် ယူစေ၍၊ (အကပ်ခိုင်း၍၊) ပရိဘုဉ္ဇိတုံ၊ ပေ၊ ဥဂ္ဂဟိတံ–(အကပ် မခံဘဲ) ကောက်ယူအပ်ပြီးသော စားဖွယ်ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတုံ–တစ်ဖန် ယူခြင်းငှာ (အကပ် ခံခြင်းငှာ) ၊ပေ။

၂၇၆။ ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ နဝါ-အသစ်ဖြစ်သော၊ တိလာ စ-နှမ်း တို့သည်လည်းကောင်း၊ နဝံ-သော၊ မဓုဿ-ပျားရည်သည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နာ-ဖြစ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ကြွင်းပုဒ်တို့ကို မဟာခန္ဓက ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) တသ ဗြာဟ္မဏသ-၏၊ (ဧဝံ၌ စပ်၊) ဘဂဝတော-၏၊ အစိရပက္ကန္တသ-ဖဲသွားတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေးမီ၊ (ဖဲသွားတော်မူပြီး၍ မကြာမြင့်သေးမီ၊) ဧတံ အဟောသိ (ကိ) နဝေ၊ ပေ၊ ဒဿာမိ-လှူအုံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ယေသံ-အကြင် လူဖွယ် ပစ္စည်းတို့၏၊ အတ္ထာယ-ငှာ၊ မယာ-သည်၊ ဗုဒ္ဓပမုခေါ-သော၊ ဘိက္ခုသံဃော-ကို၊ နိမန္တိတော-ဗင့်ဖိတ်အပ်ပြီ၊ တေ-ထို လူဖွယ်ပစ္စည်းတို့သည်၊ ဝါ-တို့ကို၊ မယာ၊ ဒါတုံ-ငှာ၊ ပမုဋ္ဌာ-မေ့နေကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ကောလမ္မေဟိ စ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဃဋ္ဋေဟိ စ-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရာမံ-သို့၊ ယန္တုန ဟရာပေယျုံ-အကယ်၍ ဆောင်ယူစေရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ ဒုဗ္ဘိက္ခေ-၌၊ အပ္ပမတ္တကေဟိ-နည်းသောအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပစ္စည်းကိုလည်း၊ (ဂဟိတေ-ခံယူအပ်ပြီးသော၊) ပဝါရေန္တိ၊ (တော်ပြီဟု) ပယ်မြစ်ကုန်၏၊ (ရှေးနိဿယ၌ကား **"အပ္ပမတ္တကေပိ-အနည်းယော်ခံယူ၍ လည်း"**ဟု ပေး၏၊) ပဋိသခ်ါပိ-ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်၍လည်း၊ ပဋိက္ခိပန္တိ-ပယ်မြစ်ကုန်၏၊ သဗ္ဗော စ-အလုံးစုလည်း ဖြစ်သော၊ သံဃော-သည်၊ ပဝါရိတော-(တော်ပြီဟု) ပယ်မြစ်စေအပ်ပြီးသည်၊ (ပဝါရိတ် သင့်ပြီးသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ တတော-ထို ပင့်ဖိတ်ရာ အရပ်မှ၊ နိဟဋ္ဌ-ဆောင်ယူအပ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ ဘုတ္တာဝိနာ-တစ်ချို့တစ်ဝက် စားပြီးသော၊ ပဝါရိတေန-

---

အပ္ပမတ္တကေပိ စသည်။ ။ အပ္ပမတ္တကေပိ ပဝါရေန္တိတိ အပ္ပမတ္တကေပိ ဂဟိတေ ပဝါရေန္တိ၊ **"ဗဟုမ္ပိ ဂဟိတေ အညေသံ နပ္ပဟောတိတိ မညမာနာ အပ္ပမတ္တံ ဂဟေတွာ ပဝါရေန္တိတိ အဓိပ္ပာယော၊ ပဋိသခ်ါပိ ပဋိက္ခိပန္တိတိ ဒိဝါ ဘောဇနတ္ထာယ ဘရိဿတိ"**တိ သလ္လက္ခေတွာပိ ပဋိက္ခိပန္တိ၊ သာရတ္ထ။

အပ္ပမတ္တကေပိ ပဝါရေန္တိတိ အပ္ပမတ္တကေ ဒိန္နေ ဒါယကာနံ ပိဋ္ဌာတိ ပဋိက္ခိပန္တိ၊ ပဋိသခ်ါပိတိ ဇာနကေနပိ ယာပေတုံ သက္ကာ၊ **"အဝသေသံ အညေသံ ဟောတု"**တိ သလ္လက္ခေတွာပိ ပဋိက္ခိပန္တိ၊ ဝိမတိ။

ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည်၊ အနတိရိတ္တံ–အနတ္တိရိတ်ဝိနည်းကံလည်း မပြုအပ်, ဂိလာနု၏ အပိုအလျှံလည်း မဟုတ်ဘဲ၊ ပရိဘုဇ္ဈိတုံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၆–ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတာဒိအနုဇာနနာ

၂၇၇။ ဥပဇ္ဈာကကုလ်–အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော အမျိုးသည်၊ သံဃသ၊ အတ္ထယ–ဌာ၊ ခါဒနီယံ၊ ပါဟေသိ–ပို့စေပြီ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ မှာ၍ ပို့စေသနည်း?၊) အယျဿ၊ ဥပနန္ဒဿ–အား၊ ဒဿေတွာ–ပြ၍၊ သံဃဿ–အား၊ ဒါတဗ္ဗံ–လှူထိုက်၏၊ (လှူပါလေ၊) ဣတိ–ဤသို့ မှာ၍ ပို့စေပြီ၊ ၊ပေ၊ ပဝိဋ္ဌော–ဝင်ပြီးသည်၊ (ဝင်နေသည်) ၊ပေ၊ ယာဝ–လောက်၊ ဥပနန္ဒော၊ အာဂစ္ဆတိ–ပြန်လာ၏၊ (တာဝ–ထို ဥပနန္ဒ ပြန်လာသည့်တိုင်အောင်၊) ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေတွာ၊ နိက္ခိပထ–ထားကြကုန်လော၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ပုရေဘတ္တံ–ဆွမ်း၏ ရှေ့အဖို့၌၊ (ဆွမ်းစားရာကာလ၏ ရှေ့အဖို့၌၊) ကုလာနိ–တို့သို့၊ (အမျိုးအိမ်တို့သို့၊) ပယိရုပါသိတွာ–ကပ်ဝင်၍၊ ဒိဝါ–နေ့အခါ၌၊ (နေမြင့်မှ၊) အာဂစ္ဆတိ၊ ၊ပေ။

💬 ၂၇၈။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တသ–၏၊ ကာယဒုဿီလော–ကိုယ်၌ဖြစ်သော ပူသောအနာသည်၊ (ကိုယ်ပူနာသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ပုဗ္ဗေ–၌၊ ပေ၊ ကေန–အဘယ်ဆေးဖြင့်၊ ဖာသု၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါသနည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးပြီ၊ အာဝုသော (ပုဗ္ဗေ၊) မေ–၏၊ (ကာယ ဒါဟာဗာဓော၊) ဘိသေဟိ စ–ကြာစွယ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မုဠာလိကာဟိ စ–ကြာရင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဖာသု၊ ဟောတိ၊) ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ မဏ္ဍာကိနိယာ–မဏ္ဍာကိနီမည်သော၊ ပေါက္ခရဏိယာ–ရေကန်၏၊ တီရေ–ကမ်း၌၊ ၊ပေ၊ အညတရော–တစ်စီးသော၊ နာဂေါ–ဆင်ဖြောင်ကြီးသည်၊ (နာဂေါတိ= ဟတ္ထိ၊ ဝဇိရဗုဒ္ဓိ) ၊ပေ၊ ဘန္တေ၊ အယျော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော–သည်၊ ဧတု–ကြွတော်မူပါ၊ အယျဿ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ–၏၊ (အာဂတံ–ကြွလာတော်မူခြင်းသည်၊) သွဲ့ဂတံ–ကောင်းသောလာခြင်းပါတည်း၊ ပေ၊ ကိံ–အဘယ်ကို၊ ဒမ္မိ–လှူရုပါမည်နည်း?၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

သော နာဂေါ–သည်၊ အညတရံ နာဂံ အာဏာပေသိ၊ ပေ၊ ပေါက္ခရဏီ–သို့၊ သြဂါဟေတွာ–သက်ဆင်း၍၊ သောဏ္ဍာယ–နှာမောင်းဖြင့်၊ ဘိသဠ–ကိုလည်းကောင်း၊ မုဠာလိကဠ–ကိုလည်းကောင်း၊ အဗ္ဘာဟိတွာ–နုတ်၍၊ သုဝိက္ခာလိတံ–ကောင်းစွာခါအပ်သည် မည်လောက်အောင်၊ ဝိက္ခာလေတွာ–ခါ၍၊ ဘဏ္ဍိကံ–အထုပ်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ–ဖွဲ့၍၊ ပေ၊ အဝသိဋ္ဌာ–ကြွင်းကျန်နေကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ဝနဋ္ဌံ–တောဋ္ဌတည်သော၊ ပေါက္ခရဏ္ဍံ–ပဒုမ္မာကြာရံ၌တည်သော ခဲဖွယ်ကို၊ အဗိဇံ–အစေ့ မရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ ဝါ–နုသောအစေ့ ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗတ္တဗီဇံ–ထုတ်အပ်သောအစေ့ ရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော၊ အကတကပ္ပံ–မပြုအပ်သော ကပ္ပိယမ္ဘူရှိသော၊ (ကပ္ပိမ္ဘုကို မပြုအပ်သော၊) ဖလံ–ကို၊ ဘုဉ္ဇိတုံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၇–သတ္တကမ္မပဋိကွေ့ပကထာ

၂၇၉။ ။ ဘဂဝန္တလာဗာဓော–ဘဂဝန္တီလ်နာသည်၊ (ဂရင်ဂျီနာသည်၊) ဟောတိ၊ (ရှေးနိဿယဌ် **"မြင်းသရိုက်နာ"**ဟု ပေး၏၊) အာကာသဂေါတ္တော–အာကာသဂေါတ္တမည်သော၊ ဝေဒေါ–သည်၊ သတ္တကမ္မံ–ဓားဖြင့် ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ (ဓားခွဲမှုကို၊) ကရောတိ၊ ပေ၊ ဘဝံဂေါတမော–သည်၊ အာဂစ္ဆတု–ကြွပါ၊ ဣဟမသ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဝစ္ဆမဂ္ဂံ–ဝစ္ဆမဂ်ကို၊ ပဿတု–ကြည့်လတည့်ပါ၊ ဂေါဓာမုခံ သေယျထာပိ–ဖွတ်၏ပါးစပ်ကဲ့သို့ပါတဘုရား၊ ပေ၊ **"သော အယံ မောဃပုရိသော–သည်၊ မံ–ကို၊ ဥပဂန္တွာတိ–ပြောင်လျှောင်၏"**၊ ဣတိ–ဤသို့ သိတော်မူ၍၊ တတောဝ–ထို အရပ်မှပင်၊ ပဋိနိဝတ္တိတွာ–ပြန်လှည့်တော်မူ၍၊ ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ သမ္ဘာဝေ–ကျည်းမြောင်းသော အရပ်၌၊ ဆဝိ–အရေသည်၊ သုခုမာ–သိမ်မွေ့(နူးညံ့)၏၊ ဝဏ္ဏာ–အနှာကို၊ ဒူရောပယော–ခဲယဉ်းသဖြင့် အသားနုတက်စေအပ်၏၊ (အသားနုတက်ခဲ၏၊) သတ္ထံ–ကို၊ ဒုပ္ပရိဟာရိယံ–ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆောင်ယူအပ်၏၊ ပေ၊ ဝတ္ထိကမ္မံ–စည်ဖောင်းကို ဖိနှိပ်မှုကို၊ (ဆီစသော ဆေးရည်ပါသော စည်ဖောင်း၏ပြွန်တံကို ဖိနှိပ်မှုကို၊ ဤပုဒ်၏

အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား **"စည်းသောအမှုကို"**ဟု ပေး၏၊ ကြပ်စီးမှုကို ဆိုလိုဟန်တူသည်) ၊ပေ၊ သမ္မာဃော–၏၊ သာမဏ္ဍာ–အနီးဖြစ်သော၊ ဒွဂ်ုလာ–လက်နှစ်သစ် အတိုင်းအရည်ရှိသော အရပ်၌၊ သတ္ထုကမ္မံ ဝါ၊ ပေ၊ နှ ကာရာပေတဗ္ဗံ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၈–မနုဿမံသပဋိက္ခေပကထာ

၂၈၀ သုပ္ပိယော–သုပ္ပိယမည်သော၊ ဥပါသကော စ–သည်လည်းကောင်း၊ သုပ္ပိယာ–မည်သော၊ ဥပါသိကာ စ–သည်လည်းကောင်း၊ ဥဘတော–နှစ်ယောက်လုံးအားဖြင့်၊ ပသန္နာ–သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုကုန်သည်၊ ဒါယကာ–ပစ္စည်းလေးပါးကို ပေးလှူတတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ဥဘတော ပသန္နာတိ ဥဘယတော ပသန္နာ၊ ဋီကာ) ၊ပေ၊ ဝိဟာရေန–ကျောင်းတစ်ကျောင်းဖြင့်၊ ဝိဟာရံ–ကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့၊ ပရိဝေဏေန–ပရိဝုဏ်တစ်ခုဖြင့်၊ ပရိဝေဏံ–သို့၊ ဥပသက်မိတ္တာ–သွားရ၍၊ ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ပုစ္ဆတိ–လျှောက်၏၊ (ကိံ၊) ဘန္တေ–တို့၊ ကော–အဘုယ်ရဟန်းသည်၊ ဂိလာနော–မကျန်းမာပါသနည်း?၊ ကဿ–အဘယ်ရဟန်းကို၊ ကိံ–အဘယ်ကို၊ အာဟာရိယတု–ဆောင်အပ်စေလိုပါသနည်း?၊ (ဆောင်ခဲ့စေလိုပါသနည်း?၊) ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ အာဟာရိယိဿတိ–ဆောင်အပ်ပါလိမ့်မည်၊ (ဆောင်ယူခဲ့ပါမည်၊) ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်၍၊ ပေ၊ အန္တေဝါသိ–အနီးနေတပည့်ကို၊ အာဏာပေသိ–စေခိုင်းပြီ၊ (ကိံ၊) **"ဘဏေ–အမောင်၊ ဂစ္ဆ–ချေ၊ ပဝတ္တမံသံ–ဖြစ်နှင့်ပြီး၊ (သေနှင့်ပြီးသော) အသားကို၊ ဇာနာဟိ–သိချေလော့"**၊ ဣတိ–ပြီ၊ (ပဝတ္တမံသံနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

"အယျ–အရှင်မ၊ ပဝတ္တမံသံ–သည်၊ နတ္ထိ–ပါ၊ အဇ္ဇ–နေ့၊ မယာတော–မယာတနေ့ပါတည်း၊ (မသတ်ရဟု ကြွေးကြော်ထားရာ နေ့ပါတည်း"၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ဂိလာနသ–သော၊ တဿ ဘိက္ခုနော–၏၊ (အာဟာရောခ၌ စပ်၊) ဝါ–သည်၊ ပဋိဗ္ဗာဒနီယံ–ကို၊ အလဘန္တသ–မရသော်၊ အာဟာရော ဝါ–

သည်လည်းကောင်း၊ အဘိဝဏ္ဍိသတိ–တိုးပွားလိမ့်မည်၊ ကာလံ ကိရိယာ ဝါ–သေခြင်းကို ပြုခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဘဝိသတိ–ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ယာဟံ–အကြင် ငါသည်၊ ပဋိသုဏာတိတွာ–ဝန်ခံပြီး၍၊ (ယံ) နု ဟရာပေယျံ–အကြင် မဆောင်ယူနိုင်စေရာ၊ (တသာ) မေ–၏၊ ဧတံ–ဤသို့ မဆောင်ယူစေနိုင်ခြင်းသည်၊ နု ပတိရူပံ–မလျောက်ပတ်ချေ။ ဣတိ–ဤသို့ ကြံပြီ၊ (ဣတိ–ဤသို့ ကြံပြီး၍၊) ပေါတ္ထနိကံ–ဓားငယ်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဥရမံသံ–ပေါင်းသားကို၊ ဥက္ကန္တိတွာ–လှီးဖြတ်၍၊ ဒါသိယာ–အား၊ အဒါသိ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ ပြောမည် ပေးသနည်း?၊) ဧဝံ–ကျွန်မ၊ ဟန္ဒ–ရော့၊ ဣမံ မံသံ–ကို၊ သမ္ဘာဒေတွာ–ပြီးစီးစေ၍၊ (စီမံ၍) ၊ပေ၊ ဒဠှာဟိ–လှုပ်ပါချေ၊ ယော စ–အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ မံ ပုစ္ဆံ၊ တသ–အား၊ ဂိလာနာတိ–မကျန်းမာနေပါ၏ဘုရားဟူ၍၊ ပဋိဝေဒေဟိ–သိစေလော့၊ (လျှောက်လိုက်လော့၊) ဣတိ–ဤသို့မှာ၍ ပေးပြီ။

(ဣတိ–ဤသို့ မှာပြီး၍၊) ဥတ္တရာသင်္ကန–အပေါ်ခြုံဖြင့်၊ ဥဒုံ–ပေါင်ကို၊ ဝေဌေတွာ–ရစ်ပတ်၍၊ သြဝရကံ–အခန်းသို့၊ ပဝိသိတွာ–ဝင်၍၊ မဉ္စကေ–ညောင်စောင်းငယ်၌၊ နိပဇ္ဇိ–လဲလျောင်းပြီ၊ (အိပ်ပြီ) ၊ပေ၊ သုပ္ပိယော ဥပါသကော–သည်၊ (အဝေါစ၌ စပ်၊) အစ္ဆရိယံ၊ ပေ၊ ဘော၊ (စမ္မက္ခန္ဓက အစ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) အယံ သုပ္ပိယာ–ဤ **သုပ္ပိယာ**သည်၊ ယာဝ–အလွန်အကဲသာလျှင်၊ သဒ္ဓါ–သဒ္ဓါရှိပါပေစု၊ ပသန္နာ–သာသနာတော်၌ ကြည်ညိုပါပေစု၊ ယတြ (ယာယ)–အကြင် **သုပ္ပိယာ**သည်၊ (“ဟိ”အနက် မရှိ၊) အတ္တနောပိ–၏လည်း၊ မံသာနိ–တို့ကို၊ ပရိစ္စတ္တာနိ နာမ–စွန့်အပ်, စွန့်နိုင်ပါပေ၏၊ ကိမ္ပိမာယ–(ကိမ္ပိ+ဣမာယ)=ဣမာယ–ဤ **သုပ္ပိယာ**သည်၊ အည်–မိမိအသားမှ အခြားသော၊ ကိဉ္စိ–တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကိမ္ပိ–အဘယ်သည်လည်း၊ (ဝါ–အဘယ်ကိုလည်း၊) အဒေယျံ–မပေးအပ်, မပေးနိုင်သည်၊ ဘဝိသတိ နာမ–ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း?၊ (ရှိတော့မှာနည်း?၊) (ယ်ဘဇနောအလိုကား **“ဣမာယ–သည်၊ အည်–သော၊ ကိဉ္စိ–သော၊ အဒေယျံ–မပေးအပ်, မပေးနိုင်သော ဥစ္စာသည်၊ ကမ္ပိ ဘဝိသတိ–အဘယ်မှာ ရှိနိုင်တော့မည်”**ဟု ပေးပါ၊ ရှေးနိဿယ၌လည်း တစ်မျိုးပေးထားသေး၏၊) ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ဟဒ္ဒေ–ရွှင်လန်းသည်၊ ဥဒဂ္ဂေါ–တက်ကြွသော ကိုယ်စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတွာ) ၊ပေ၊ အဝေါစ၊ ပေ။

တေန ဟိ–လျှင်၊ (ထိုသို့ မကျန်းမမာလျှင်၊) အာဂ္ဂန္တုတု–လာပါစေ၊ ၊ပေ၊ နဉ္ဇသဟတိ–မစွမ်းနိုင်ပါ၊ (မလာနိုင်ပါ၊) ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ပရိဂ္ဂဟေ တွာပိ–ထက်ဝန်းကျင် ယူ၍လည်း၊ (ပွေ့ချီ၍လည်း၊) အာနေထ–ဆောင်ယူခဲ့ကုန်လော၊ ၊ပေ၊ တသာ–ထို သုဗ္ဗိယာ၏၊ ဘဂဝတော–ကို၊ ဒဿနေန–ဖူးမြင်ရခြင်းနှင့်၊ သဟ–တကွ၊ **တစ်နည်း**–သဟ ဒဿနေန–ဖူးမြင်ရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက်၊ တာဝ–ထိုမျှလောက်၊ မဟာ–ကြီးသော၊ ဝေဒေါ–သည်၊ ရဂ္ဂေါ–အားနုတဲက်သည်၊ သုစ္ဆဝိ–ကောင်းသော အရေရှိသည်၊ လောမဟံသော–ပေါက်သော အမွေးရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ ယတ္တ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ၊ ပေ၊ လောမဟံသော–သည်၊ ဘဝိဿတိ နာမ–ဖြစ်ပါ ပေ၏၊ (တသ္မာ၊) တထာဂတဿ–၏၊ မဟိဒ္ဓိကတာ–ကြီးသောတန်ခိုး ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်၊ မဟာနုဘာဝတာ–ကြီးသောအာနုဘော် ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်၊ အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော–ဩော်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ပေ၊ နိဿိဒိ သု၊ ပေ။

ကော–အဘယ်ရဟန်းသည်၊ သုဗ္ဗိယံ ဥပါသိကံ–ကို၊ မံသံ–ကို၊ ဝိညာ ပေသိ–တောင်းသနည်း?၊ ပေ၊ ဝိညာပေသိ–တောင်းပါပြီ၊ ပေ၊ အာဟာရိယိတ္ထ–ဆောင်ပို့အပ်ပြီလော၊ ပေ၊ ပရိဘုဉ္ဇိ–စားလိုက်သလော၊ ပေ၊ ပဋ္ဌဝေက္ခိ– (မည်သည့်အသားဟု) စည်းစားဆင်ခြင်လိုက်၏လော ၊ပေ၊ နု ပဋ္ဌဝေက္ခိ– မစည်းစား, မဆင်ခြင်မိပါ၊ (ပဋ္ဌ+အဝ–ရှေးရှိသော ဣကၖဓာတ်သည် ပစ္စ ဝေက္ခဏာပုဒ်ကဲ့သို့ ဆင်ခြင်ခြင်းအနက်ကို ဟောတတ်၏၊) အပဋ္ဌဝေက္ခိတ္တာ– မစဉ်းစား, မဆင်ခြင်မူ၍၊ မံသံ ပရိဘုဉ္ဇိဿတိ နာမ–(စဉ်းစားဆင်ခြင်ရံမျှ ဖြင့် မည်သည့်အသားဟု မသိလျှင် မေးရမည်ဖြစ်သောကြောင့် **"အပဋ္ဌဝေက္ခိ တွာတိ အပဋ္ဌိပုစ္ဆိတွာ"**ဟု အဋ္ဌကထာ၌ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်) ၊ပေ၊ ပရိဘုဉ္ဇံ– စားအပ်ပြီ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၆၉–ဟတ္ထိမံသာဒိပဋ္ဌိကွေပကထာ

၂၈၁။ ရညော–၏၊ ဟတ္ထိ–ဆင်တို့သည်၊ မရန္ဓိ–သေကုန်၏၊ ပေ၊ ပိဏ္ဍာယ စရန္တာနံ၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ ဟတ္ထိမံသံ–ဆင်၏အသားကို၊ ဒေန္တိ၊ ၊ပေ၊ ဟတ္ထီ၊ ရာဇဂဲ–မင်း၏အင်္ဂါတည်း၊ ရာဇာ သစေ ဇာနေယျ (ဧဝံ သတိ၊) နေသံ–ထို ရဟန်းတို့ (အပေါ်၌၊) အတ္တမနော–သည်၊ နု အဿ–မဖြစ်ရာ၊

ဣတိ (ဥဒ္ဓစ္စာယန္တိ) ၊ပေ၊ သုနခေါ-ခွေးသည်၊ ဧဂုဏ္ဍော-စက်ဆုပ်ထိုက်၏၊ (စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်း၏၊) ပဋိကူလော-ရွံရှာထိုက်၏၊ (ရွံရှာဖွယ် ကောင်း၏၊) ၊ပေ၊ အဟိမံသံ-မြွေသားကို၊ ပေ၊ သုပသော-**သုပသ**မည်သော၊ နာဂရာဇာ ပိ-နဂါးမင်းသည်လည်း၊ ပေ၊ သန္တိ ဘန္တေ၊ ပေ၊ ဝိဟေဋ္ဌေယျုံ၊ (မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၉၀-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊) ဘန္တေ၊ သာဓု-တောင်းပန်ပါ၏၊ အယျာ အဟိမံသံ၊ နု ပရိဘုဉ္ဇေယျုံ-မစားကုန်ရာပါ၊ **တစ်နည်း**-ဘန္တေ၊ ပေ၊ နု ပရိ ဘုဉ္ဇေယျုံ-ကုန်မူ၊ သာဓု-ကောင်းရာပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ လုဒ္ဒကာ-မုဆိုး တို့သည်၊ သီဟံ-ခြင်္သေ့ကို၊ ဟန္တွာ-သတ်၍၊ ပေ၊ သီဟာ၊ သီဟမံသဂန္ဓေန-ခြင်္သေ့အသား၏အနံ့ကြောင့်၊ ဘိက္ခူ-တို့ကို၊ ပရိပါတေန္တိ-လည်း ကျစေ ကုန်၏။ (လိုက်ကြကုန်၏) ၊ပေ၊ ဗျဂ္ဃံ-ကျားကို၊ ဒီပိ-သစ်ကို၊ ပေ၊ အစ္ဆံ-ဝံကို၊ တရစ္ဆံ-အောင်းကို၊ ပေ။

ဒုတိယော-သော၊ သုပ္ပိယဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၀-ယာဝုမဇ္ဈဂေါဠကာနုဇာနနာ

၂၈၂။ မဟတာ ဘိက္ခုသံ္ဃေန-နှင့်၊ အဓုတေလသေဟိ-အခွဲအားဖြင့် တစ်ဆယ်သုံးလီရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခုသတေဟိ-ရဟန်းအရာတို့နှင့်၊ **တစ်နည်း**-အဓုတေလသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ-အခွဲအားဖြင့် တစ်ထောင်သုံး ရာသော ရဟန်းတို့နှင့်၊ ဝါ-တစ်ထောင်နှစ်ရာငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိ-စာရိကံ ပက္ကာမိ၊ ပေ၊ ဇာနပဒါ-ဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော၊ မနုဿာ၊ ပေ၊ သကဋ္ဌေသု-လှည်းတို့၌၊ အာရောပေတွာ-တက်ရောက်စေ၍၊ (တင်၍၊) ဗုဒ္ဓ ပွမုခဿ ဘိက္ခုသံ္ဃဿ-၏၊ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော-နောက်၌ နောက်၌၊ (နောက်က နောက်က၊) အနုဗန္ဓာ-လိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (ကိုး-အဘယ်သို့ ကြ၍ လိုက်ကုန်သနည်း?၊ ယဒါ-၌၊ ပဋ္ဌိပါဋိ-ဆွမ်းလှည့်အစဉ်ကို၊ လဘိဿာ မ-အုံ့၊ ပေ၊ ကရိဿာမ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြ၍ လိုက်ကုန်၏၊ ပဏ္ဍမတ္တာနိ ဝိယာသာဒသတာနိ စ (အနုဗန္ဓာ ဟောန္တိ) ၊ပေ။

အညတရဿ ဗြာဟ္မဏဿ-၏၊ (တေ၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ ပဋ္ဌိပါဋိ၊ အလဘန္တဿ-မရသော်၊ ဇာဒဟောသိ (ကိုး) ယဒါ၊ ပေ၊ ကရိဿာမိ၊

ဣတိ-ဤသို့ ကြ၍၊ ဗုဒ္ဓပူဇမုခံ၊ ဘိက္ခုသံဃံ-သို့၊ အနုဗန္ဓန္တသ-လိုက်သော၊ မေ-၏၊ ဒွေ မာသာနိ-နှစ်လတို့သည်၊ အတိတာနိ-ကျော်လွန်ကုန်ပြီ၊ မေ-သည်၊ ပဋိပါဋိ စ-ကိုလည်း၊ နု လဗ္ဘတိ-မရအပ်၊ အဟဗ္ဗ-သည်လည်း၊ ဧကတ္တကော-တစ်ယောက်တည်းသည်၊ အမှိ၊ (ဧကတ္တကောဒ္ဓ ဗ္ဘကပစ္ခည်း အနက်သီးခြား မရှိ၊) မေ-၏၊ ဗဟု-သော၊ ဃရာဝါသတ္ထော စ-အိမ်ဟူသော အာဝါသ၏ စီးပွားသည်လည်း၊ (အိမ်ဟူသော အာဝါသ၏ ကိစ္စသည်လည်း၊) ဟာယတိ-ဆုတ်ယုတ်၏၊ အဟံ၊ ဘတ္တဂ္ဂ-ဆွမ်းစားကျောင်းကို၊ (ဆွမ်းစားရာ အရပ်ကို၊) ယန္ဒုနု သြလောကေယျံ-အကယ်၍ ကြည့်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ယံ-အကြင် ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်၊ ဘတ္တဂ္ဂေ-၌၊ နု အသ-မရှိရာ၊ တံ-ကို၊ (ယန္ဒုနု) ပဋိယာဒေယျံ-အကယ်၍ စီရင်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ သြလောကေန္တော-လသော်၊ ဒွေ-နှစ်မျိုးသော

(၁) စားဖွယ်တို့ကို၊ ယာဂုဉ္စ-ကိုလည်းကောင်း၊ မဓုဂေါဠကဉ္စ-ချိုသောအရသာနှင့် ရောစပ်သော မုန့်လုံးကိုလည်းကောင်း၊ (မုန့်ခဲကိုလည်းကောင်း၊) (မဓုဂေါဠကန္တိ သက္ကရာဒိသံယုတ္တပူပံ၊ ဋီကာ၊) နု အဒ္ဒသ-မမြင်၊ ပေ၊ မေ-၏၊ (ယာဂုနှင့် မဓုဂေါဠကကို၊) ဘဝံ ဂေါတမော-သည်၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ-ခံယူရာပါ၏လော၊ ၊ပေ၊ တေန ဟိ-ထိုသို့ လျှုလိုလျှင်၊ ပဋိယာဒေတု-စီရင်စေလော့၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ။

ယာဂုအကျိုးဆယ်မျိုး

ဗြာဟ္မဏ-ဗြာဟ္မဏ၊ ယာဂုယာ-၏၊ အာနိသံသာ-အာနိသင်တို့သည်၊ (အကျိုးတို့သည်၊) ဣမေ ဒသ-ဤ ဆယ်ပါးတို့တည်း၊ ကတမေ စသ-အဘယ် ခုယ်ပါးတို့နည်း?၊ ယာဂုံ-ကို၊ ဒေန္တော-ပေးလှူသည်၊ အာယုံ-အသက်ကို၊ (အသက်အလှူကို၊) ဒေတိ-ပေးလှူ၏၊ (ပေးလှူရာရောက်၏!)၊ (ဝဏ္ဏံ-အဆင်း၊ သုခံ-ကိုယ်စိတ်နှဖြာ ချမ်းသာ၊ ဗလံ-ကိုယ်အား၊) ပဋိဘာနံ-

---

အာယုံ ဒေတိ စသည်။ ။အာယုံ ဒေတိတိ အာယုဒါနံ ဒေတိ၊ ဝဏ္ဏန္တိ သရီရဝဏ္ဏံ၊ သုခန္တိ ကာယိက စေတသိကသုခံ၊ ဗလန္တိ သရီရထာမံ၊ ပဋိဘာနန္တိ ယုတ္တမုတ္တ ပဋိဘာနံ၊ ဋီကာ၊ ယာဂုသည် အာဟာရတစ်မျိုး ဖြစ်သောကြောင့် အာဟာရကို မှီ၍ အသက်ရှည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ယာဂုကိုလှူလျှင် အသက်ကိုလည်း

ရှေ့ရှုထင်လာသောဥာဏ်ကို၊ ဒေ့တိ၊ ပိတာ–သောက်အပ်သော ယာဂုသည်၊ ခုဒ္ဒ–ထမင်းဆာခြင်းကို၊ ပဋိဟနတိ–ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ ပိပါသ–ရေဆာခြင်းကို၊ ဝိနေတိ–ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ ဝါတ–လေကို၊ အနုလောမေတိ–လျော်အောင်ပြု၏၊ (စုန်စေ၏၊) ဝတ္ထိ–အူမကို၊ သောဓေတိ–စင်ကြယ်စေ၏၊ (ရှေးနိဿယ၌ **"ဝတ္ထိ–အစာဟောင်းကို"**ဟု ပေး၏၊) အာမာဝသေသ–ကြွင်းကျန်သော အစာသစ်ကို၊ ပါစေတိ–ကြေကျက်စေ၏၊ ပေ။

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ယော–အကြင်သူသည်၊ သညတာနံ–စောင့်စည်းအပ်သော ကိုတ်, နှုတ်, စိတ် ရှိကုန်သော၊ ပရဒတ္တဘောဇိနံ–သူတစ်ပါးတို့ လှူအပ်သောအစာကို စားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ကာလေန–သင့်လျော်သောအခါ၌၊ သက္ကစ္စ–ကောင်းစွာပြု၍၊ ဝါ–ရှိရှိသေသေ၊ ယာဂုံ–ကို၊ ဒဒါတိ–ပေးလှူ၏၊ (သော–ထိုသူသည်၊) အသ–ထို အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဒသ–ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဌာနာနိ–အကျိုး၏တည်ရာ အကြောင်းတို့ကို၊ အနုပဗ္ဗဝေစ္ဆတိ–ပေးလှူ၏၊ (ပေးလှူရာ ရောက်၏၊) အာယုဋ္ဌ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏဋ္ဌ–

လှူရာရောက်၏၊ ဝဏ္ဏ စသည်တို့ကို လှူရာရောက်ပုံကိုလည်း ချဲ့ထွင်သိပါ၊ အစာမစားရသေးလျှင် အားနည်း၍ ဥာဏ်လည်း မရှင်းပြနိုင်၊ သင့်လျော်သော အစာကို စားရလျှင်ကား စိတ်ကြည်လင်၍ ဥာဏ်လည်း ရှင်းလာတတ်၏၊ ထို့ကြောင့် ယာဂုကို ပေးလှူသူသည် ပဋိဘာနကိုလည်း ပေးလှူရာရောက်ပေသည်။

ခုဒ္ဒံ ပဋိဟနတိ စသည်။ ။ဤအကျိုးငါးမျိုးကား အလှူခံသော (ယာဂုသောက်သော) ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရမည့်အကျိုးများ ဖြစ်၏၊ သို့သော် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်အား (သူတစ်ပါးအား) ထမင်းမဆာအောင်, ရေမဆာအောင် ယာဂုကိုလှူရာ ရောက်သော်ကြောင့် အလှူရှင်များလည်း၊ ထိုအကျိုးနှင့် အလားတူစွာ ဘဝသံသရာဝယ် (၁) အစားအသောက် ပြည့်စုံခြင်း၊ (၂) ရေပေါများခြင်း၊ (၃) လေရောဂါကင်းခြင်း၊ (၄) အကြောသန့်ရှင်းသဖြင့် အသွေးအသား သန့်ရှင်းကြည်လင်ခြင်း၊ (၅) အစာကြေကျက်စေနိုင်သော ဝမ်းမီးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အကျိုးငါးကို ရနိုင်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ဂါထာ၌ **"ဒီဗွသုခ–နတ်ပြည်ချမ်းသာ၊ မနုဿသောဘဂျတာ–လူ၌ ကောင်းသောဘုန်းကံရှိသူ၏ အဖြစ်"** ဟု အလှူရှင်တို့ ရရှိမည့် အကျိုးနှစ်ပါးကို အချုပ်အားဖြင့် ဟောတော်မူထားပါသည်။

ကိုလည်းကောင်း၊ သုခံ စ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဗ္ဗလဋ္ဌ–ကိုလည်း ကောင်း၊ (အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ။)

(၂) အသ–ထို အလ္ပ(ခ)ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ပဋ္ဌိဘာနံ–သည်၊ ဥပဓယ တေ–ဖြစ်၏၊ တတော–ထိုသို့ ယာဂုကို သောက်ရခြင်းကြောင့်၊ **တစ်နည်း**–တတော (သာ ယာဂု)–ထို ယာဂုသည်၊ ခုဒ္ဒ–ကိုလည်း ကောင်း၊ ပိပါသဋ္ဌ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဗျပနေတိ (ဝိ+အပနေတိ)– ပယ်ရှားနိုင်၏၊ ဝါတံ–ကို၊ (ဗျပနေတိ–၏၊ ဝါ–လျှော်စေ၏၊) ဝတ္ထိ–ကို၊ သောဓေတိ–၏၊ ဘတ္တံ–မကြေကျက်သေးသော အစာကို၊ ပရိဏာမေတိ–ကြေကျက်စေ၏၊ ဧတံ–ဤ ယာဂုသောက်ခြင်းကို၊ ဘေသဇ္ဇံ–ဆေးဟူ၍၊ သုဂတေန–မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝဏ္ဏိတံ– ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ။

(၃) တသ္မာ ဟိ (တသ္မာ ဧဝ)–ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ သုခတ္ထိကေ နေ–ချမ်းသာကိုအလိုရှိသော၊ မနုဿေန–လူဖြစ်သော၊ ဒိဗ္ဗာနိ– နတ်ဌဖြစ်ကုန်သော၊ သုခါနိ–တို့ကို၊ ပတ္ထယတာ ဝါ–တောင့်တ သူသည်သော်လည်းကောင်း၊ မနုဿသောဘောဂျတံ–လူဌကောင်း သော ဘုန်းကံရှိသူ၏ အဖြစ်ကို၊ ဣစ္ဆတာ ဝါ–အလိုရှိသူသည်သော် လည်းကောင်း၊ နိစ္စံ–အမြဲ၊ ယာဂုံ–ကို၊ ဒါတုံ–ငှာ၊ အလမေဝ–သင့် လျော်သည်သာ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ တံ ဗြာဟ္မဏံ– ကို၊ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ–တို့ဖြင့်၊ အနုမောဒိတ္ဝာ–အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက် တော်မူပြီး၍ (အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပြီး၍)၊ ပေ၊ ပဏ္ဏမိ၊ ပေ။

ဂါထာအဖွင့်။ ။ ပါဠိယဲ့ ဒသသ ဌာနာနိတိ အသ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကသ ဒသ ဌာနာနိ ကာရဏာနိ၊ ဓမ္မေနာတိ အတ္ထော၊ အနုပ္ပဝေစ္ဆတီတိ ဒေတိ၊ ဝါတဋ္ဌ ဗျပနေတိ တိ သမ္ဗန္ဓော၊ ဝါတဋ္ဌ အနုဒ္ဓလာမေတိတိ အတ္ထော၊ ဝိမတိ၊ (အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ–ရှပ်ပြီးပုံ ကို ကစ္စည်းဘာသာဋီကာ ဣသုယမုနမန္တော ဆော ဝါ–သုတ်ဌ ပြထားပြီ၊ တတော ကို နှစ်နည်းအနက် ပေးရာဌ **"တတော ဝါတာ်တပေါ ယောရော"**ဟူသော သေနာ သနက္ခန္ဓက ပါဠိတော်ဌ တတော ကတ္တား အနက်ဖွင့်ပုံကို နည်းမှီ၍ ပေးပါသည်၊ **"ပတ္ထယတာ, ဣစ္ဆတာ"**ပုဒ်တို့ကို ဒါတုံဌ အဝတ္ထကတ္တား အဖြစ်ဖြင့် စပ်ပါ။)

၁၇၁–တရုဏပသန္နမဟာမတ္တဝတ္ထု

၂၈၃။ ။ မနုဿာ၊ အသောသုံ–ကြားသိကုန်ပြီ၊ (ကိုး၊) ဘဂဝတာ–သည်၊ ယာဂု–ကိုလည်းကောင်း၊ မဓုဂေါဠကဉ္စု–ကိုလည်းကောင်း၊ အနုညာတာ ကိရ–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ (အသောသုံ၊) ဣတိ–ဤသို့ ကြားသိ၍၊ တေ–ထို လူတို့သည်၊ ကာလသေဝ–စောစော၌ပင်၊ ဘောဇနယာဂုံ–လက်ဖြင့် စားထိုက်သော ယာဂုကိုလည်းကောင်း၊ (လက်ကော်ရ ယာဂုကိုလည်းကောင်း၊) မဓုဂေါဠကဉ္စု–ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋိယာဒေန္တိ–စီရင်ကြကုန်၏၊ ဘိက္ခူ၊ ပေ၊ ဘောဇနယာဂုယာ–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဓုဂေါဠကေန စ–ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓာတာ–ကိုယ်ကိုဆောင်ထားနိုင်ကုန်သည်၊ (ဝ နေကုန်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဘတ္တဂ္ဂေ–၌၊ စိတ္တရူပ်–စိတ်အားလျော်စွာ၊ (စိတ်ရှိသလောက်၊) နံ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ–မစားနိုင်ကြကုန်၊ တေန သမယေန–၌၊ (ဘောဇနယာဂု, မဓုဂေါဠကဖြင့် တင်းတိမ်ထားရာ ထိုအခါ၌) ၊ပေ၊ တရုဏ ပသန္နေန–နသောကြည်ညိုခြင်းခြင်းရှိသော၊ (ကြည်ညိုခါစဖြစ်သော၊) မဟာ မတ္တေန–သည်၊ ပေ၊ နိမန္တိတော–ပင့်ဖိတ်ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

“**အဟံ အမုတေလသန္နံ ဘိက္ခုသတာနံ–တို့၏ (အတွက်၊) အမုတေလ သာနိ မံသပါတိသတာနိ–တစ်ထောင့်နှစ်ရာ၎င်းဆယ်သော အသားဟင်းခွက် တို့ကို၊ ယန္တုန ပရိယာဒေယျုံ–စွ၊ ဧကမေကသ–တစ်ပါး တစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော–ရဟန်းအား၊ ဧကမေကံ–တစ်ကွက် တစ်ခွက်သော၊ မံသပါတိ–အသားဟင်းခွက်ကို၊ (ယန္တုန) ဥပနာမေယျုံ–အကယ်၍ ဆက်ကပ်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ**”၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ဘိက္ခုနော–၏ (အနီးသို့၊) ဥပနာမေယျုံ–ညွတ်စေရပါမူကားဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ) ၊ပေ၊ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ၊ ပဋိယာဒါပေတွာ–၍၊ ပေ၊ မံသပါတိသတာနိ စ–တို့ကိုလည်း၊ (ပဋိယာဒါပေတွာ) ၊ပေ၊ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တန္တိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၇–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ၊ပေ၊ ပရိဝိသတိ–ပြုစုလုပ်ကျွေးမွေး၏၊ ပေ၊ အာဝုသော–ဒါယကာ၊ ထောက်–အနည်းငယ်၊ ဒေဟိ–လော့၊ ပေ၊ ဒေတိ၊ ဣတိ–ကုန်ပြီ။

“**ဘန္တေ–တို့၊ တုမှေ၊ အယံ မဟာမတ္တော–သည်၊ တရုဏပသန္နော–၏**”၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ထောက် ထောက်၊ မာ ပဋိဂ္ဂဏှထ–မခံယူကြပါကုန်နှင့်၊ ဗဟုံ၊ ပေ၊ ပဋိယတ္တံ–စီရင်အပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ ဥပနာမေသာမိ–အုံ၊

ဣတိ–၍၊ ပေ၊ မံသပါတိသတာနိ စ–တို့ကိုလည်း၊ (ပဋိယတ္တာနိ) ဘန္တေ၊ ယာဝဒတ္ထံ–အကြင် အကြင် အလိုအတိုင်း၊ (အလိုရှိသလောက်၊) ပဋိဂ္ဂဏှထ–ကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဧတံ ကာရဏာ–ဤ အကြောင်းကြောင့်၊ (အသင် ပြောပြအပ်သော ဤ အကြောင်းကြောင့်) ၊ပေ၊ နေ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ကထံ ဟိ–ကြောင့်၊ ဘဒ္ဒန္တာ–တို့သည်၊ မယာ–သည်၊ နိမန္တိတာ–ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီးကုန်သည်၊ (သမာနာ၊) အညသ–အခြားသူ၏၊ ဘောဇနယာဂုံ ပရိဘုဉ္ဇိသန္တိ နာမ၊ ပေ၊ နေ စ ပဋိဗလော–မစွမ်းနိုင်ဘုံးလော၊ ဣတိ (ဥစ္စာယတိ၊) ဣတိ–ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ပြီး၍၊ ကုပိတော–စိတ်ဆိုးသည်၊ အနတ္တမနော–မိမိစိတ် မရှိသည်၊ အာသာဒနာပေက္ခော–အပြစ်တင်ခြင်းခံ ရှုငဲ့သည်၊ (အပြစ်တင်လိုသည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ ပတ္တေ–တို့ကို၊ ပူရေန္တော–ပြည့်စေလျက်၊ အဂမာသိ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ ပြော၍ သွားသနည်း?၊ **"ဘုန္တထ ဝါ–စားလိုမူလည်း စားကြပေတော့၊ ဟရထ ဝါ–ကျောင်းသို့ ဆောင်ယူလိုမူလည်း ဆောင်ယူကြပေတော့"**၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍ သွားပြီ၊ ပေ။

တဿ မဟာမတ္တဿ–၏၊ (ဂုက္ကုစ္စံ, ဝိပဋိသာရောတို့၌ စပ်၊) ဘဂဝတော–၏၊ အစိရပက္ကန္တဿ သေ–ဖဲသွားပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကြာမြင့်သော ကာလ မရှိသေးမီ၊ ဝါ–ကြွားသွားပြီး၍ မကြာသေးမီ၊ ဂုက္ကုစ္စံ–ဂုက္ကုစ္စသည်၊ (စက်ဆုပ်အပ်စွာ အမှုအရာဟု နောက်ခါတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်းသည်၊) အဟုဒေဝ–ဖြစ်သည်သာ၊ ဝိပဋိသာရော–နှလုံးမသာမယာခြင်းသည်၊ (လွန်ကျူးမှုနောက် စွဲလျှောက်၍ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် တွေးတောခြင်းသည်၊) အဟု (ဧဝ)–သည်သာ၊ (ကိံ၊) ယေဘုယ်–အကြင်ငါသည်၊ ဂုပိတော၊ ပေ၊ ဟရထ ဝါ–လော့၊ ဣတိ–၍၊ အဂမာသိ–သွားမိပြီ၊ (တဿ) မေ–၏၊ ဝါ–ငါ့မှာ၊ အလာဘာ–ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူသောဂုဏ်တို့ကို မရခြင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဝတ–ဖြစ်လေကုန်စွတကား၊ လာဘာ–ကုသိုလ်ကောင်းမှုဟူသောဂုဏ်တို့ကို ရခြင်းတို့သည်၊ နေ (ဟောန္တိ) ဝတ–မဖြစ်လေကုန်စွတကား၊ မေ–၏၊ ဝါ–သည်၊ မနုဿတ္တံ–ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ရအပ်သော လူ့အဖြစ်ကို၊ ဒုလ္လဒ္ဓံ ဝတ–မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွတကား၊ မေ၊ (မနုဿတ္တံ–ကို၊) နေ ဘုလဒ္ဓံ ဝတ–ကောင်းစွာ မရအပ်လေစွတကား၊ (အရမတော်လေစွတကား၊) ကိံ–

အဘယ်သို့နည်း?၊ မယာ–သည်၊ ဗဟု–များစွာ၊ ပုညံ ဝါ–ကောင်းမှုကို မူလည်း၊ ပသုတံ နု ခေါ–ဖြစ်စေအပ်ပြီလော၊ အပုညံ ဝါ–မကောင်းမှုကို မူလည်း၊ (ပသုတံ နု ခေါ–လော၊) ဣတိ–ဤသို့ ကုက္ကုစ္စ, ဝိပွဋိသာရဖြစ်ပြီ၊ ၊ပေ၊ (**"ကုက္ကုစ္စံ"**စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကာ၏ ဘာသာဋီကာ ဒုတိယအုပ်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ **"အလာဘာ"**စသော ဝါကျကို တတိယပါရာဇိကဋ္ဌကထာ, မိဂလဏ္ဍိကဝတ္ထုကို နည်းမှီ၍ အနက်ပေးထားပါသည်။)

ဣဓ–ယနေ့၊ ပေ၊ အာဝုသော–ဒါယကာအမတ်ကြီး၊ ယဒဂ္ဂေန–အကြောင်း အစအားဖြင့်၊ (အကြောင်းနေ့ကို အစပြု၍) ၊ပေ၊ နိမန္တိတော–အပ်ပြီ၊ တဒဂ္ဂေန–ထို အစအားဖြင့်၊ (ထိုနေ့ကို အစပြု၍၊) တေ–သည်၊ ဗဟုံ ပုညံ–ကို၊ ပသုတံ–ဖြစ်စေအပ်ပြီ၊ ပေ၊ တေ–၏၊ ဧကမေကေန–တစ်ပါး တစ်ပါး သော၊ ဘိက္ခုနာ–သည်၊ ဧကမေကံ–တစ်လုံး တစ်လုံးသော၊ သိတ္ထံ–ဆွမ်းလုံး ကို၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ–ခံယူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ တေ–သည်၊ သဂ္ဂါ–နတ်ပြည်တို့ကို၊ (နတ် ပြည်ရောက်ကြောင်း ကောင်းမှုတို့ကို၊) အာရဒ္ဓါ–ပြီးစေအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (**"သဂ္ဂါ တေ အာရဒ္ဓါ"**၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ မေ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ လာဘာ–တို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ကိရ–ဖြစ်ကုန်သတဲ့၊ ပေ၊ အညတြ–အခြားအရပ်၌၊ (အခြားအိမ်၌၊) နိမန္တိတေန–ပင့်ဖိတ်အပ်ပြီးသော ရဟန်းသည်၊ အညဿ–အခြားသူ၏၊ ပေ၊ ကာရေတဗ္ဗော၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၂–ဗေလဋ္ဌကစ္စာနဝတ္ထု

၂၈၄။ အထ၊ ပေ၊ ကစ္စာနော–အနွယ်အားဖြင့် ကစ္စာနမည်သော၊ ဗေလဋ္ဌော–ဗေလဋ္ဌသည်၊ သဗ္ဗေဟေဝ–အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂုဠ ကုမ္ဘဟ္ဂရေဟိ–တင်လဲအိုးတို့ဖြင့်၊ (ကြံ့သကာအိုးတို့ဖြင့်) ပြည့်ကုန်သော၊ ပဏ္ဏမတ္ထေဟိ သကဋသတေဟိ–တို့နှင့်အတူ၊ ရာဇဂဟာ–မှ၊ အန္ဓကဝိန္ဒ–သို့၊ (ဂမိသာမိ–သွားအံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊) အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော–ရှည်သောခရီး ကို သွားနေသည်၊ ဟောတိ၊ မဂ္ဂါ–မှ၊ သြက္ကမ္မ–ဖဲတော်မူ၍၊ ပေ၊ ဧကမေကံ–တစ်လုံး တစ်လုံးသော၊ ဂုဠကုမ္ဘံ–တင်လဲအိုးကို၊ (ကြံ့သကာအိုးကို၊) ဒါတုံ

ဣန္ဒာမိ၊ ၊ပေ၊ ဧကံ ယေဝ–တစ်လုံးသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ဂုဠ္ဌကုမ္ဘံ–ကို၊ အာဟရ–ဆောင်ယူခဲ့လော့၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ အာဘာတော–ဆောင်ယူအပ်ပါပြီ၊ **"ဘန္တေ၊ အဟံ–သည်၊ ကထံ–လျှင်၊ ပဋိပဇ္ဇामိ–ကျင့်ရပါမည်နည်း?"**၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ **"ဘိက္ခုနံ–တို့အား၊ ဂုဠ္ဌော–ကို၊ ဒိန္နော–အပ်ပါပြီ၊ ဗဟု စ–လည်း၊ အယံ ဂုဠ္ဌော–သည်၊ အဝသိဋ္ဌော–ကျန်နေပါသေး၏"**။ ပေ၊ တေန ဟိ–ထိုသို့ ကျန်နေသေးလျှင်၊ ဘိက္ခုနံ၊ ယာဝဒတ္ထံ–တိုင်း၊ ဂုဠံ၊ ဒေဟိ–လော့၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ယာဝ–လောက်၊ အတ္ထော၊ (ဟောတိ၊ တာဝ–ထို အလိုရှိသလောက်၊) ဘိက္ခုနံ–တို့အား၊ ဂုဠ္ဌော–ကို၊ ဒိန္နော၊ ပေ၊ (**"ယာဝဒတ္ထော"**ပုဒ်ကို ဤသို့ ပေးမှ အဓိပ္ပာယ်ရသည်၊) ယာဝဒတ္ထံပုဒ်နှင့် မတူပါ၊ ယာဝဒတ္ထံပုဒ်ကား ကြိယာဝိသေသနတည်း၊) ဂုဠ္ဌေဟိ–တို့ဖြင့်၊ သန္ဓေပ္ပေဟိ–ကောင်းစွာနှစ်သက်စေလော့၊ (ရောင့်ရဲစေလော့)' ၊ပေ၊ ပတ္တေပိ–တို့ကိုလည်း၊ ပူရေသုံ–ပြည့်စေကုန်ပြီ၊ ပရိဿာဝနာနိပိ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ထဝိကာယောပိ–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေသုံ၊ ပေ။

ဘိက္ခု–တို့ကို၊ သန္ဓပ္ပိတာ–ကောင်းစွာ နှစ်သက်စေအပ်ပါကုန်ပြီ၊ (တင်းတိမ် ရောင့်ရဲစေအပ်ပါကုန်ပြီ) ၊ပေ၊ ဝိဿာသာဒါနံ–စားကြွင်းစားတို့အား၊ ပေ၊ ပိဋ္ဌကာနိပိ–တောင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆင်ပိ–ခါးပိုက်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပူရေသုံ၊ ပေ၊ ကစ္စာန၊ တထာဂတသ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ တထာဂတသာဝကသ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ အညတြ–၍၊ ယသ–အကြင် သူ၏၊ ဝါ–သည်၊ ပရိဘုတ္တော–စားအပ်သော၊ သော ဂုဠ္ဌော–သည်၊ ပရိဏာမံ–ကြေကျက်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆေယျ–ရောက်ရာ၏၊ သဒေဝကေ၊ ပေ၊ ပဏာယ–၌လည်းကောင်း၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၆–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) တံ–ထို သူကို၊ အဟံ၊ နု ပဿာမိ–မြင်တော်မမူ၊ (ကြွင်းကျန်နေသော တင်လဲခဲ့၌ ဘုရားရှင် ဘုဉ်းပေးတော်မူလိမ့်မည်ဟု ထင်၍ နတ်တို့က နတ်သြဇာထည့်ထားသောကြောင့် အစာမကြေနိုင်) ၊ပေ၊ သြပိလာပေတိ၊ (မဟာခန္ဓက၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဥဒကေ–၌၊ ပက္ခိတ္တော–ထည့်အပ်သော၊ သော ဂုဠ္ဌော–သည်၊ စိစ္စိဋ္ဌာယတိ–စိပ်စိပ်အသံကို ပြု၏၊ စိဋ္ဌိစိဋ္ဌာယတိ–စိဋ္ဌ စိဋ္ဌအသံကို ပြု၏၊ (စိဋ် စိဋ် အသံမည်၏၊) ပဓူပါယတိ–အခိုးကိုပြု၏၊ (အခိုးထွက်၏၊) သမ္မဓူပါယတိ–ပြင်းစွာ အခိုးကို ပြု၏၊ (စိစ္စိဋ္ဌာယတိ စသည်၌ **"သဒ္ဒါဒိနိ ကရောတိ"**ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် **"စိစ္စိဋ်"** ဒုတိယန္တနာမ်ပုဒ်နောင်

ကရတတ်၏ အနက်၌ အာယပစ္စည်းသက်ပါ၊) သေယျထာပိ–ကား၊ ဒိဝသ သန္တတ္တော–တစ်နေ့ပတ်လုံး ပူလောင်အပ်သော၊ ဖာလော–ဖရင်းသည်၊ (ထယ်သွား စသည်သည်၊) (ရှေးနိသ်ယ၌ "သံ"ဟု မေး၏၊) ဥဒကေ ပက္ခိတ္တော (သမာနော၊) စိစ္စိဋ္ဌာ ယတိ သေယျထာပိ–ကဲ့သို့၊ ပေ၊ စိစ္စိဋ္ဌာယတိ၊ ၊ပေ။

သံဝိဂ္ဂေါ–ထိပ်လန့်သည်၊ လောမဟဋ္ဌဇာတော–ဖြစ်သောမွေးညင်းတို့၏ ရှင်လန်းခြင်းရှိသည်၊ (ကြက်သီးမွေးညင်းထသည်၊ ဟုတွာ) ၊ပေ၊ နိသီဒိ၊ (ဘုရားရှင်က တရားဟောတော်မူသောအခါ ဗေလဋ္ဌကစ္စာနသည် သောတာပန် တည်သည်။)

အမှာ။ ။အနုပုဗ္ဗီ ကထံစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၂၆–၌လည်းကောင်း, ဝိရဇံ ဝိတမလံစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဓမ္မစက္ကာပုဒ်စဉ် ၁၆–၌လည်းကောင်း, အဘိက္ကန္တံ ဘာသေစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို အရှင်ယသ ကထာ ပုဒ်စဉ် ၂၇–၌လည်းကောင်း, သောဟံ ဘာသေစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၆–၌လည်းကောင်း ရေးခဲ့ပြီ၊ ပေ။

ဂုဏ္ဍော၊ ဥဿနော–ပေါ်များသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဂိလာနသေဝ–အားသာ၊ ဘဂဝတာ၊ ဂုဏ္ဍော–ကို၊ အနုညာတော၊ အဂိလာနသ–အား၊ နော (အနုညာတော) ၊ပေ၊ ဂိလာနသ–အား၊ ဂုဏ္ဍ–ကိုလည်းကောင်း၊ အဂိလာနသ–အား၊ ဂုဏ္ဍောဒက–တင်လဲရေကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (ဂုဏ္ဍောဒကနှင့် စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၃–ပါဠိလိုကါမဝတ္ထု

၂၈၅။ ။အထ၊ ပေ၊ ယေန၊ ပါဠိလိုကါမော–ပါဠိလိရှာသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ ပါဠိလိကါမိကာ–ပါဠိလိရှာ၌ နေကုန်သော၊ ဥပါသကာ–တို့သည်၊ ပေ၊ အဝေါစုံ၊ (ကိ၊) ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ–သည်၊ ဘိက္ခုသံ့ယေန သဒ္ဒီ၊

နော–တပည့်တော်တို့၏၊ အာဝါသံထာဂါရံ–ညောင်သည်တို့ တည်းခိုရာ အိမ်ကို၊ (မင်းကွန်းစံနန်းကို၊) အဓိဝါသေတု–လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊ သဗ္ဗသန္ထရိ–အလုံးစုံ ခင်းအပ်သည်မည်လောက်အောင်၊ **တစ်နည်း–**သဗ္ဗသန္ထရိ–အလုံးစုံ ခင်းခြင်းရှိအောင်၊ အာဝသထာဂါရံ–ကို၊ သန္ထရိတွာ–ခင်းပြီး၍၊ အာသနာနိ–နေရာတို့ကို၊ ပညပေတွာ–ခင်း၍၊ ဥဒကမဏိကံ–ရေအိုးစရည်းကြီးကို၊ (ရေအိုးကြီးကို၊) ပတိဋ္ဌာပေတွာ–တည်စေ၍၊ (ဥဒကမဏိန္တိ မဟာကုစ္ဆိကံ သမေခလံ–(ခါးစည်းကြိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သော) ခါးဘွဲ့ ကြိုးကဲ့သို့ အရစ်ကြောင်းပါရှိသော (ဥဒကစာဇို၊ ဇီကာ၊) တေလပဒီပံ–ဆီမီးကို၊ အာရောပေတွာ–ညှိုထွန်း၍၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ သဗ္ဗသန္ထရိ–အောင်၊ အာဝသထာဂါရံ–ကို၊ သန္ထတံ–ခင်းအပ်ပါပြီ၊ (စာအုပ်တို့၌ **"သဗ္ဗသန္ထရိ သန္ထကံ"**ဟု တွေ့ရ၏၊ **"သဗ္ဗသန္ထရိ+သန္ထတံ"**ဟုပင် ရှိပါစေ၊ ဤပုဒ်၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ ဥဒကမဏိကော–ကို၊ ပတိဋ္ဌာပိတော–တည်စေအပ်ပါပြီ၊ ၊ပေ၊ ဣဒါနိ–ယခု၊ ယဿ–အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏၊ ကာလံ–အချိန်ကို၊ မညတိ–သိတော်မူ၏၊ (တံ–ထို အချိန်ကို၊ ကရောတု–ပြုတော်မူပါ၊) ဣတိ (အဝေါစုံ) ၊ပေ။

ပါဒေ–ခြေတို့ကို၊ ပက္ခာလေတွာ–ဆေးတော်မူ၍၊ ပေ၊ မဇ္ဈိမံ–အလယ်ဖြစ်သော၊ ထမ္ဘံ–တိုင်ကို၊ နိဿာယ–မှီတော်မူ၍၊ ပုရတ္ထာဘိမုခေါ–အရှေ့အရပ်၌ရှေးရှု မျက်နှာရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နိသီဒိ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိမံ–အနောက်အရပ်၌ ဖြစ်သော၊ ဘိတ္တိံ–နံရံကို၊ နိဿာယ–မှီ၍၊ ဘဂဝန္တံယေဝ–ကိုသာ၊ ပုရက္ခတွာ–ရှေ့၌ ပြု၍၊ (ရှေ့၌ ထား၍၊) ပုရတ္ထာဘိမုခေါ–သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နိသီဒိ၊ ပေ၊ ပုရတ္ထိမံ–အရှေ့အရပ်၌ ဖြစ်သော၊ ဘိတ္တိံနိဿာယ၊ ပေ၊ ပစ္ဆိမာဘိမုခါ–အနောက်အရပ်၌ မျက်နှာရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နိသီဒိံသု၊ ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

သီလမရှိသူ၏အပြစ်ငါးပါး

ဣဟ ပတယော–အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့၊ ဒုဿီလဿ–သီလ မရှိသူ၏၊ သီလဝိပတ္တိယာ–သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း၌၊ အာဒီနဝါ–အပြစ်တို့သည်၊ ဣမေ ပဉ္စ–တို့တည်း၊ ကတမေ ပဉ္စ–တို့နည်း?၊ ဣဟ ပတယော–တို့၊ ဣဓ–ဤ

လောကာ၌၊ ဒုဿီလော–သော၊ သီလဝိပန္နော–ပျက်စီးသော သီလရှိသူသည်၊ ပမာဒါဓိကရဏံ–မေ့လျော့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ မဟတီ–ကြီးစွာသော၊ ဘောဂဇာနိ–စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏ ဆုံးရှုံးခြင်းသို့၊ နိဂစ္ဆတိ–ရောက်ရ၏၊ အယံ–ဤ ဥစ္စာ၏ဆုံးရှုံးခြင်းသည်၊ ဒုဿီလဿ–၏၊ သီလဝိပတ္တိယာ–၌၊ ပဌမော–ရှေးဦးစွာသော၊ အာဒီနဝေါ–အပြစ်တည်း၊ (နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ၊)

ဂဟပတယော–တို့၊ ပုန စ–တစ်ဖန်လည်း၊ အပရံ–တစ်မျိုးကား၊ (တစ်မျိုးသော အာဒီနဝကား၊) ဒုဿီလဿ၊ သီလဝိပန္နဿ–၏၊ ပါပကော–မကောင်းသော၊ ကိတ္တိသဒ္ဒေါ–ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်သတင်းသည်၊ (ကျော်စောသံသည်၊) အဗ္ဘုဂ္ဂစ္ဆတိ–ပျံ့နှံ့၍တက်၏၊ ပေ၊ ယညဒေဝ (ယံယံ+ဧဝ) ပရိသံ–အကြင် ပရိသတ်သို့၊ (ဤပုဒ်ကို ထပ်၍ ဖွင့်ပြလို၍ **"ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ"** စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်၊) ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ–မင်းပရိသတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ–ဗြာဟ္မဏပရိသတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ–အိမ်ရှင် သူကြွယ်ပရိသတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ယဒိ သမဏပရိသံ–ရဟန်းပရိသတ်သို့သော်လည်းကောင်း၊ ဥပသင်္ကမတိ၊ (တံတံ ပရိသံ–သို့၊) အဝိသာရဒေါ–ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသူ မဟုတ်သည်၊ (ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသူ မဟုတ်သည်၊) မကုံဘူတော–မျက်နှာ မသာမယာ ဖြစ်၍ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဥပသင်္ကမတိ၊ ပေ။

သမ္မုဠှော–လွန်စွာတွေဝေသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကာလံ–သေခြင်းကို၊ ဝါ–သေချိန်ကို၊ ကရောတိ–ပြုရ၏၊ ကာယဿ–ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏၊ ဘေဒါ–ပျက်ခြင်းဟူသော၊ မရဏာ–သေခြင်းမှ၊ (သေရာအခါမှ၊) ပရံ–နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူခြင်း၌၊ (နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူရာအခါ၌၊) အပါယံ–သုခ၏ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမှ ကင်းသော၊ ဒုဂ္ဂတိ–ဒုက္ခအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာ ဖြစ်သော၊ ဝိနိပါတံ–ကင်းသော အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော၊ နိရယံ–သာယာအပ်သော သုခ သောမနဿနှင့် အနိဋ္ဌာရုံတို့၏ မရှိရာ ငရဲသို့၊ ဥပပဇ္ဇတိ–ကပ်ရောက်ရ၏၊ (ဤပုဒ်တို့၌ အနက်အမျိုးမျိုး

ပေးပုံနှင့်တကွ အဓိပ္ပာယ်ကို သီလကွန်ဘာသာဋ္ဌီကာ, တတိယအုပ်, သာမည ဖလသုတ်ပါဠိတော် နိဿယ ဒီဗွစက္ခုဥာဏကုထာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

သီလရှိသူ၏အကျိုးငါးပါး

(ထူးရာ၌သာ အနက်ပေးပါမည်၊) သီလဝတော–သီလရှိသူ၏၊ သီလ သမ္ပဒါယ–သီလ၏ပြည့်စုံခြင်း၌၊ အာနိသံသာ–တို့သည်၊ ပေ၊ သီလဝါ–သော၊ သီလသမ္ပန္နော–သီလနှင့်ပြည့်စုံသူသည်၊ အပ္ပမာဒါဓိကရဏံ–မမေ့ မလျော့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ မဟန္တံ–များစွာသော၊ ဘောဂက္ခန္ဓံ–စည်းစိမ်ဥစ္စာအစုကို၊ အဓိဂစ္ဆတိ–ရ၏၊ ပေ၊ သုဂတိ–သုခအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာ၊ ဝါ–ကောင်းသော ဂတိဟူသော၊ သဂ္ဂံ–ရူပါရုံ စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာ ကောင်းမြတ်သော၊ လောကံ–လူ့ပြည် နတ်ပြည်သို့၊ ဥပပဇ္ဇတိ–၏၊ ၊ပေ။

ဗဟုဒေဝ–များစွာသောလျှင် ဖြစ်သော၊ ရတ္တိ–ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ပေ၊ ဥယျောဇေသိ–ပြန်လွှတ်တော်မူပြီ၊ (ကိုး၊) **"ဂဟပတယော–တို့၊ ရတ္တိ–သည်၊ အဘိက္ကန္တာ–လွန်သွားပြီ"**၊ (အဘိက္ကန္တာတိ အတိက္ကန္တာ၊ ဋ္ဌီကာ၊) ဒါနိ တုမှေ၊ ယဿ–အကြင် ပြန်သွားခြင်း၏၊ ကာလံ–ကို၊ မညထ–သိကုန်၏၊ (ယဿ ဂမနဿ၊ ပေ၊ မညထ၊ ဋ္ဌီကာ၊) (တံ–ထို အချိန်ကို၊ ကရောထ–ကုန်လော၊) ဣတိ–ဤသို့၊ (ဥယျောဇေသိ) ၊ပေ၊ သုညာဂါရံ–ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့၊ ပါဝိသိ၊ (ဤ၌ **"သုညာဂါရ"** အသီးအခြား မရှိပါ၊ ထို အာဝါသထာဂါရ၏ ဘေးတစ်ဖက် အဝတ်ကန့်လန့်ကာကို ကာရံ၍ ညောင်စောင်းကို ခင်း၍ အခန်းသဖွယ် ပြုထားအပ်သော အရပ်ကို၊ **"သုညာဂါရ"**ဟု ဆိုသည်၊ ဤ ဝတ္ထုအကျယ်ကို ဋ္ဌီကာ၌ ကြည့်ပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၄–သုနိဝေသကာရဝတ္ထု

၂၈၆ ။ ။သုနိဝ၀ေသကာရာ–သုနိဝ, ၀ေသကာရတို့မည်သော၊ မဂဓ မဟာမတ္တာ–မဂဓမင်း၏ အမတ်ကြီးတို့သည်၊ ၀ဇ္ဇီနံ–၀ဇ္ဇီမင်းတို့၏၊ (အာယ မုခံ–၀င်လာသော အခွန်အတုတ်၏အ၀ကို၊) ပဋ္ဌိဗာဟာယ–တားမြစ်ခြင်းငှာ၊ ပါဋ္ဌလိဂါမေ–ပါဋ္ဌလိရွာ၌၊ နဂရံ–ကို၊ မာပေန္တိ–တည်ထောင်ဖန်ဆင်းကြကုန်၏၊ (ပါဋ္ဌလိရွာငယ်ကို ယခု မြို့ဖြစ်အောင် တည်ထောင်ကြသည်ဟု သာရတ္တ၌ မိန့်၏၊ ဝိမတိ၌ကား **"ပါဋ္ဌလိရွာ၏အနီးဖြစ်သော တောအရပ်၌ မြို့ကိုတည်ထောင်သည်"**ဟု မိန့်သည်) ၊ပေ၊ စက္ခုနှာ–ဖြင့်၊ သမ္မဟုလာ–ကုန်သော၊ ဒေ၀တာယော–တို့ကို၊ ၀တ္ထူနိ–အိမ်ရာတို့ကို၊ (အိမ်နေရာတို့ကို၊) ပရိဂ္ဂဏှန္တိယော–သိမ်းယူနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသာ၊ (**"ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ"** စသည်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၀–၌ ရေးခဲ့ပြီ။။)

ယသ္မိံ ပဒေသေ–အကြင် အရပ်၌၊ မဟေသက္ခာ–တန်ခိုးကြီးကုန်သော၊ ဒေ၀တာ–တို့သည်၊ ၀တ္ထူနိ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ၊ တတ္ထ–ထို အရပ်၌၊ မဟေသက္ခာနံ–ကုန်သော၊ ရာဇူနံ–တို့၏လည်းကောင်း၊ (မင်းမျိုးတို့၏လည်းကောင်း၊) ရာဇ မဟာမတ္တာ–မင်း၏အမတ်ကြီးတို့၏လည်းကောင်း၊ နိ၀েသနာနိ–အိမ်တော်တို့ကို၊ မာပေတုံ–တည်ထောင်ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ၊ စိတ္တာနိ–တို့သည်၊ နမန္တိ–ကိုင်းညွှတ်ကုန်၏၊ (နောက်၌ **"မဇ္ဈိမာ–တန်ကိုးအားဖြင့် အလယ်အလတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ နီစာ–တန်ခိုးအားဖြင့် နိမ့်ကျကုန်သော"**ဟု ပေးပါ၊ **"မဟေသက္ခာ"**ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ **"မဟေသက္ခာ–ကြီးသော အစိုးရခြင်းရှိသူတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော"**ဟု သဒ္ဒတ္ထ ပေးပါ) ၊ပေ၊ အာနန္ဒ...၊ (ယေ–အကြင် သူတို့သည်၊ ပေ၊ မာပေန္တိ–ကုန်၏၊) တေ–ထို သူတို့သည်၊ ကေ နု ခေါ–အဘယ်သူတို့နည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ တာ၀တိံသေ ဟိ–တာ၀တိံသာဘုံ၌ နေကုန်သော၊ ဒေ၀ေဟိ–တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ–အတူ၊ မန္တေတွာ–တိုင်ပင်၍၊ (မာပေန္တိ) သေယျထာပိ–တည်ထောင်ဖန်ဆင်းကုန်သကဲ့သို့၊ အာနန္ဒ...၊ ဒေ၀မေ၀–ပင်၊ ပေ၊ မာပေန္တိ၊ (ဤ ၀ါကျနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

အာနန္ဒ...၊ ယာ၀တာ–အကြင်မျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ အရိယာယ ဟနံ–အရိယာဒေသ၌ နေကြကုန်သောလူတို့၏ သက်ရောက်ရာအရပ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) ယာ၀တာ–သော၊ ၀ဏိပ္ပထော–ကုန်သည်တို့ ရောင်း၀ယ်အပ်သော

ဘဏ္ဍာ၏ ရောင်းဝယ်ရာ အရပ်သည်၊ **တစ်နည်း**-ဝဏိပ္ပထော-ကုန်သည်တို့၏ နေရာ အရပ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) ဣဒံ ပါဠေလိပုတ္တံ-ဤ ပါဠေလိပုတ်မြို့သည်၊ (တေသံ-ထို အရိယာယတန, ဝဏိပ္ပထတို့၏၊ ဝါ-တို့တွင်၊) အဂ္ဂနဂရံ-အမြတ်ဆုံးမြို့သည်၊ ပုဋဘေဒံ-ကုန်ထုပ်ကို ဖြေရာမြို့သည်၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ (**"အရိယံ+အာယတနံ"**ဟု ဝါကျတွေ့ရ၏၊ **"အရိယာယတနံ"**ဟု သမာသ် ရှိသင့်ကြောင်းကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) အာနန္ဒ...၊ ပါဠေလိပုတ္တသ-၏၊ အဂ္ဂိတော ဝါ-မီးကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥဒကတော ဝါ-ရေကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဗ္ဘန္တရတော-အတွင်း၌ ဖြစ်သော၊ မိထုဘေဒါ ဝါ-အချင်းချင်း ခွဲခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ (အချင်းချင်း ကုန်းတိုက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊) တယော-သုံးမျိုးကုန်သော၊ အန္တရာယာ-တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ဣတိ-ပြီ၊ (အဂ္ဂိတော ဝါတိအာဒီသု စကာရတ္ထော ဝါ သဒ္ဒေါ၊ ဋီကာ) ၊ပေ။

အဇ္ဇတနာယ-ယနေ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှု, ပီတိပါမောဇ္ဇ အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ ယေန-၌၊ ပရိဝေသနာ-ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရာ အရပ်သည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ အနုမောဒိ-အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီ၊ (အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပြီ၊ ကိုး၊) ယသ္မိं ပဒေသေ၊ ပေ၊ ပဿတိတိ-ဟူ၍၊ (အနုမောဒိ။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ယသ္မိं ပဒေသေ-အကြင် အရပ်၌၊ ပဏ္ဍိတ ဇာတိယော-ပညာရှိအမျိုး၌ ဖြစ်သူသည်၊ (ပဏ္ဍိတဇာတိယံ+ ဇာတော=ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ ဣယ ပစ္စည်း၊) **တစ်နည်း**-ပဏ္ဍိတ ဇာတိယော-ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူသည်၊ (ပဏ္ဍိတော ဇာတိ ယဿာတိ=ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ သမသန္တ က ပစ္စည်းသက်၍ က ကို ယ ပြု၊) ဝါသံ-နေခြင်းကို၊ ကပ္ပေတိ-ပြု၏၊ ဇေတ္တ-ဤအရပ်၌၊ (ဤ-အိမ်သစ်, ရပ်ကွက်သစ်၌၊) သညတေ-စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်, နှုတ်, စိတ် ရှိကုန်သော၊ (ကာယ ဝါစာ စိတ္တေဟိ သညတေ၊ ဋီကာ၊) ဗြဟ္မစာရိနော-မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော၊ သီလဝန္တော-သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ဘောဇေတ္တာ-ရှေးဦးစွာ ဆွမ်းကျွေးပြီး၍။

(၂) ၊ တတ္ထ-ထို အရပ်၌၊ (ထို အိမ်၌သစ်, ရပ်ကွက်သစ်၌၊) ယာ ဒေဝတာ-တို့သည်၊ အာသုံ-ရှိကြကုန်ပြီ၊ တာသံ-ထို နတ်တို့အား၊

ဒကွိဏ်–မိမိပြုအပ်သော အလျှူကို၊ အာဒိသေ–ညွှန်ပြရာ၏၊ ဝါ–အမျှပေးဝေရာ၏၊ ပူဇိတာ–အိမ့်ရှင်သည် (အမျှပေးဝေသောအား ဖြင့်) ပူဇော်အပ်ကုန်သော၊ တာ–ထို နတ်တို့သည်၊ နံ–ထို အိမ့်ရှင်ကို၊ ပူဇယန္တိ–အတုံ့ပြန်၍ ပူဇော်ကြကုန်၏၊ (ဘေးရန် မဖြစ်အောင် စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏၊) မာနိတာ–အိမ့်ရှင်သည်၊ (ပ သမ္ဘ ဗလိ ကမ္မကို ပြုသောအားဖြင့်) မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော၊ တာ–တို့သည်၊ နံ–ကို၊ မာနယန္တိ–အတုံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြကုန်၏၊ (ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးရန်ကို ပယ်ရှားကြကုန်၏။)

(၃) တတော–ထိုသို့ (အိမ့်ရှင်က) ပူဇော်မြတ်နိုးခြင်းကြောင့်၊ မာတာ–အမိသည်၊ သြရသ်–ရင်ခွဲဖြစ်သော၊ ပုတ္တံ–သားကို၊ (အနုကမ္ပတိ) ဣဝ–စီပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်သကဲ့သို့၊ (တထာ–တူ၊) နံ–ထို အိမ့်ရှင်ကို၊ အနုကမ္ပန္တိ–စီးပွားဖြင့် စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏၊ ဒေဝတာနုကမ္ပိတော–နတ်တို့သည် စောင့်ရှောက်အပ်သော၊ ပေါသော–အိမ့်ရှင်ယောကျ်ားသည်၊ (အိမ့်ရှင်မိန်းမသည်၊) သဒါ–အခါခပ်သိမ်း၊ ဘဒြာနိ–ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာတို့ကို၊ ပဿတိ–တွေ့မြင်ရ၏၊ (ဤ ဂါထာ၏အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

အနုမောဒိတွာ–အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီး၍၊ (အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပြီး၍၊) (တေဟိ–ထို သုနိဝ, ဝဿကာရတို့သည်၊) တဒါပသုတ ပုညဿ၊ (ဖြစ်စေအပ်သော ကောင်းမှုကို၊ အနုမောဒနဝသေန တေသံ ဓမ္မ ကထံ ကတွာ၊ ဋီကာ) ၊ပေ၊ အနုဗန္ဓာ ဟောန္တိ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ ကြ၍ လိုက်ကုန်သနည်း?၊) ယေန ဒ္ဝါရေန–အကြင် တံခါးဖြင့်၊ အဇ္ဇ–ယနေ့၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ နိက္ခမိဿတိ–ထွက်တော်မူလိမ့်မည်၊ တံ–ထို တံခါးသည်၊ ဂေါတမဒ္ဝါရံ နာမ–ဂေါတမတံခါးမည်သည်၊ ဘဝိဿတိ–လိမ့်မည်၊ ယေန တိတ္ထေန–အကြင် ဆိပ်ဖြင့်၊ ဂင်္ဂံ–ဂင်္ဂါမည်သော၊ နဒီ–ကို၊ ဥတ္တရိဿတိ–ကူးတော်မူမည်၊ တံ–ထို ဆိပ်သည်၊ ဂေါတမတိတ္ထံ နာမ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြ၍ လိုက်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ (မြတ်စွာဘုရား ထွက်တော်မူရာ တံခါးသည် **"ဂေါတမတံခါး"**မည်၏၊ ဂင်္ဂါမြစ်ကိုကား ဆိပ်ကမ်းဖြင့်၊ ကူးတော်မမူဘဲ တန်ခိုးဖြင့် ဖြတ်ကျော်တော်မူသောကြောင့် **"ဂေါတမတိတ္ထ"**အမည် မရတော့။)

ဂင်္ဂါနဒီ၊ ပူရာ-ရေဖြင့်ပြည့်သည်၊ သမတိတ္ထိကာ-ကမ်းနှင့်ညီမျှသော ရေရှိသည်၊ ကာကပေယ္ယာ-ကျီးသောက်ထိုက်သော ရေရှိသည်၊ (ကမ်း၌ တည်သော ကျီးသည် သောက်နိုင်သော ရေရှိသည်၊) ဟောတိ၊ မနုဿာ-တို့သည်၊ သြရာ-ဤ ဘက်ကမ်းမှာ၊ ပါရံ-ဟို ဘက်ကမ်းသို့၊ ဂန္တုကာမာ-သွားခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အညေ-အချို့သူတို့သည်၊ နာဝံ-လှေကို၊ ပရိယေသန္တိ-ရှာကြကုန်၏၊ အညေ-တို့သည်၊ ဥဠုမ္ပံ-သစ်ဖောင်ကို၊ ၊ပေ၊ အညေ၊ ကုလ္လံ-ကျူဖောင်ကို၊ ပရိယေသန္တိ၊ ပေ၊ (ဥဠုမ္ပနှင့် ကုလ္လအထူးကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) သြရိမတီရေ-ဤ ဘက်ကမ်း၌၊ အန္တ ရဟိတော (ဟုတ္တာ၊) ပါရိမတီရေ-ဟို ဘက်ကမ်း၌၊ ဘိက္ခုသံဃေန, သဒ္ဓိं ပစ္စုဋ္ဌာသိ-တည်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဥဒါနေသိ။

ဂါထာအနက်။ ။ယေ-အကြင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အဏ္ဏဝံ-အစောက်လည်းနက်, အပြန့်လည်းကျယ်သော ရေရှိသော၊ သရံ-တဏှာတည်းဟူသော မြစ်ကို၊ တရန္တိ-ကူးကြကုန်၏၊ (တေ-ထို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊) သေတုံ-အရိယာမဂ်တည်းဟူသော တံတားကို၊ ကတ္တာန-ပြု၍၊ ပလ္လလာနိ-ရွှံ့ညွန်တို့ကို၊ ဝိသဇ္ဇ-စွန့်လွှတ်၍၊ (တရန္တိ၊) ဇနော-လူအပေါင်းသည်၊ (အပွမတ္တာကံ-နည်းသောအတိုင်း အရှည်ရှိသော၊) ဣမံ ဥဒကံ-ဤ ဂင်္ဂါမြစ်ရေကို၊ ဥတ္တရိတုကာမော-ကူးမြောက်လိုသည်၊ (ဟုတ္တာ ပိ-ဖြစ်၍လည်း၊) ကုလ္လံ-ကျူဖောင်ကို၊ (ဝါးဖောင်ကို၊) ဗန္ဓတိ-ဖွဲ့တုတ်နေရ၏၊ (ကုလ္လံ ဟိ-၌ ဟိ ကား နိပါတ်မျှသာ၊) မေဓာဝိနော-မဂ္ဂလေးဖြာ, ပညာရှိအစစ်, ဖြစ်တော်မူကြကုန်သော၊ ဇနာ-ဗုဒ္ဓ, ဗုဒ္ဓသာဝကဖြစ်သူ လူတို့သည်၊ (ကုလ္လေန-နှင့်၊ ဝိနာ ဧဝ-ကင်းမဲ့သာလျှင်၊) တိဏ္ဏာ-တဏှာရေယာဉ်ကို လွန်မြောက်တော်မူကုန်ပြီ၊ ဣတိ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ၊ (ဤ ဂါထာ၏အဖွင့်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၅-ကောဋိဂါမေသစ္စကထာ

၂၈၇။ ။အထ-ထိုမှနောက်၌၊ ဘဂဝါ၊ ယေန-၌၊ ကောဋိဂါမော-ကောဋိရှာသည်၊ (အတ္ထိ၊) တတြ ကောဋိဂါမေ-၌၊ ဘဂဝါ ဝိဟရတိ၊ တတြ-ကောဋိရှာဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌၊ ပေ၊ အာမန္တေသိ-ပြီ၊ (ကိ။)

ဘိက္ခဝေ၊ စတုန်္ဂ–လေးပါးကုန်သော၊ 'အရိယသစ္စာနံ–အရိယသစ္စာတို့ကို၊ (အရိယာ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော သစ္စာတို့ကို၊) အနုဗောဓာ–လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်၊ (အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်ဟူလို၊) အပ္ပဋိဝေဓာ–ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်၊ (မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်ဟူလို၊) မမ ဩ–ငါ ဘုရားသည်လည်းကောင်း၊ တုမှာကဉ္စ–သည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ–ဤသို့၊ (သို့ကလောက်၊) ဒီဃံ–ရှည်လွန်စွာသော၊ ဣဒံ အဒ္ဓါနံ–ဤ သံသရာခရီးကို၊ သန္ဓာဝိတံ–အဆက်မပြတ် ပြေးသွားအပ်ခဲ့လှလေပြီ၊ **တစ်နည်း**–မမ ဩ–၏လည်းကောင်း၊ တုမှာကဉ္စ–၏လည်းကောင်း၊ ဧဝံ ဒီဃံ၊ ဣဒံ အဒ္ဓါနံ–ကို၊ သန္ဓာဝိတံ–အဆက်မပြတ် ပြေးသွားခဲ့ရခြင်းသည်၊ သံသရိတံ–တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်ခဲ့ရခြင်းသည်၊ (အဟောသိ–ဖြစ်ခဲ့ရပြီ၊) (ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌိကာ၌ ပြထားပြီ။)

ကတမေသံ စတုန်္ဂ–အဘယ်လေးပါးတို့ကိုနည်း?၊ **တစ်နည်း**–ကတမေသံ–အဘယ်မည်ကုန်သော၊ စတုန်္ဂ–ကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနံ–တို့ကို၊ အနုဗောဓာ–ကြောင့်၊ ပေ၊ မမ ဩ–သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သံသရိတံ–တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်အပ်ခဲ့လေသနည်း?၊ **တစ်နည်း**–မမ ဩ–၏လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သံသရိတံ–ရခြင်းသည်၊ (အဟောသိ–ဖြစ်ခဲ့သနည်း?၊) (ဤသို့လည်း အကျယ်ပေးနိုင်၏၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခသ–ဒုက္ခဖြစ်သော၊ အရိယသစ္စသ–ကို၊ အနုဗောဓာ–ကြောင့်၊ ပေ၊ (ရှေးနည်းအတိုင်း ပေးပါ၊ **"ဒုက္ခ သမုဒယ"** စသည်တို့ကို ဓမ္မစကြာ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဒုက္ခံ–သော၊ တယိဒံ (တံ+ဣဒံ) အရိယသစ္စံ–ကို၊ အနုဗုဒ္ဓံ–လျော်စွာသိတော်မူအပ်ပြီ၊ ပဋိဝိဒ္ဓံ–ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဘဝတဏှာ–ဘဝ၌တပ်မက်တတ်သော တဏှာကို၊ ဥစ္ဆိန္နာ–ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဘဝနेတ္တိ–ဘဝသို့ဆွဲဆောင်ကြောင်း တဏှာတည်းဟူသော ကြိုးသည်၊ ခီဏာ–ကုန်ပြီ၊ ဣဒါနိ–ခု၊ ပုနဗ္ဘဝေါ–တစ်ဖန်ဘဝသည်၊ (ဘဝသစ်သည်၊) နတ္ထိ–တော့၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) စတုန်္ဂ၊ အရိယသစ္စာနံ–တို့ကို၊ ယထာဘူတံ–အကြင် အကြင် ထင်ရှားဖြစ်သည့်အတိုင်း၊ (မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ၊) အဒဿနာ–မသိမမြင်ခြင်းကြောင့်၊ တာသု တာသွေဝဓာတီသု–ထိုထို ဘဝတို့၌ပင်၊ ဒီဃံ–သော၊ အဒ္ဓါနံ–သံသရာခရီးကို၊ သံသိတံ–ကျင်လည်အပ်ခဲ့လှလေပြီ၊ (သံ–ပုဗ္ဗ+သိ–ဓာတ်=ဂတိ အနက်ဟော၊ သံသရနှင့် အနက်တူတည်း။)

(၂) တာနိ–ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ ဧတာနိ–ဤ အရိယသစ္စာတို့ကို၊ ဒိဋ္ဌာနိ–ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ထင် **မြင်အပ်**ကုန်ပြီ၊ ဘဝနေတ္တိ–ကို၊ သမ္ဘဟတော–ကောင်းစွာ **ဖျက်ဆီးအပ်**ပြီ၊ ဝါ–ကောင်းစွာ ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဒုက္ခဿ–တောဘူမက ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏၊ မူလံ–အမြစ်အရင်း ဖြစ်သော တဏှာကို၊ ဥစ္ဆိန္နံ–ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ပေ၊ နတ္ထိ–တော့။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၆–အမ္ဗပါလိဝတ္ထု

၂၈၈။ ။အမ္ဗပါလီ–အမ္ဗပါလီမည်သော၊ ဂဏိကာ–ပြည့်တန်ဆာမသည်၊ ပေ၊ ဘဒ္ဒြာနိ ဘဒ္ဒြာနိ–ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော၊ ယာနာနိ–ယာဉ်တို့ကို၊ ယောဇာပေတွာ–ယှဉ်စေ၍၊ ဘဒ္ဒြံ ဘဒ္ဒြံ–သော၊ ယာနံ–သို့၊ အဘိရုဟိတွာ–တက်စီး၍၊ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ၊ ယာနေဟိ–တို့ဖြင့်၊ ဝေသာလိ ယာ–မှ၊ ဘဂဝန္တံ၊ ဒဿနာယ–ငှာ၊ နိယျာသိ–ထွက်လာပြီ၊ ယာဝတိကာ–အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ယာနသ–၏၊ ဘူမိ–သွားလောက်ရာ မြေအရပ်သည်၊ (အတ္ထိ၊ တာဝတိကံ–ထိုမျှလောက်သော အရပ်တိုင်အောင်၊) ယာနေန–ဖြင့်၊ ဂန္တွာ–၍၊ ယာနာ–မှ၊ ပစ္စောရောဟိတွာ–တစ်ဖန်သက်ဆင်း၍၊ (ဤကာဠ **"ကျောင်းတိုက်၏အပြင်ဘက် တံခါးမုခ်၌ ယာဉ်မှဆင်းသည်"**ဟု မိန့်သည်၊) ပတ္တိကာဝ–ခြေဖြင့်သွားသည်သာလျှင်၊ (ခြေကျင်သွားသည်သာလျှင်၊ ဟုတွာ၊) ၊ပေ၊ ပက္ကမိ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၇–လိစ္ဆဝိဝတ္ထု

၂၈၉။ ။ဝေသာလိကာ–ဝေသာလီမြို့ဟူသော နေရာရှိကုန်သော၊ ဝါ–ဝေသာလီမြို့၌ နေကုန်သော၊ လိစ္ဆဝီ–လိစ္ဆဝီမင်းတို့သည်၊ ပေ၊ နိယျာသုံ၊ အဝေ့ပကစ္စေ–အချို့သော လိစ္ဆဝီတို့သည်၊ နီလာ–ညိုကုန်သည်၊ နီလဝဏ္ဏာ–ညိုသောအဆင်း ရှိကုန်သည်၊ နီလဝတ္ထာ–ညိုသောအဝတ် ရှိကုန်သည်၊

နိုလာလက်ာရာ–ညိုသောတန်ဆာ ရှိကုန်သည်၊ (ညိုသောပတ္တမြားတန်ဆာ, ကြာညိုပန်းတန်ဆာ ရှိကုန်သည်၊) ဟောန္တိ၊ (**"နိုလဝဏ္ဏ"**ဟူရာ၌ ထိုမင်းသားတို့၏ ပင်ကိုယ်အဆင်းသည် ညိုသည်မဟုတ်၊ ညိုသောနံ့သာကို လိမ်းထားသောကြောင့် **"ညိုရသည်"**ဟု ဋီကာမိန့်၏၊ ထို မင်းသားတို့၏ ပင်ကိုအဆင်းကား ရွှေအဆင်းနှင့် တူကုန်သတတ်၊ နောက်၌ **"ပီတာ–ရွှေကုန်သည်၊ လောဟိတာ–နီကုန်သည်၊ သြဒါတာ–ဖြူကုန်သည်"**စသည်ဖြင့် ပေးပါ။)

အမ္မပါလိ၊ ဂဏိကာ–သည်၊ ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ–ငယ်ကုန် ငယ်ကုန်သော၊ လိစ္ဆဝီနံ–တို့၏၊. ဣဿရိယ–မိမိ၏ ရထားလှည်းသံဖြင့်၊ ဣဿံ–ရထားလှည့်သံကို၊ (ရှေးနိုသယ၌ **"ရထားနောက်ကော်စွန်း"**ဟု ပေး၏၊) ယုဂေန–မိမိ၏ ရထားထမ်းပိုးဖြင့်၊ ယုဂံ–ရထားထမ်းပိုးကို၊ စက္ကေန–မိမိ၏ ရထားစက်ဘီးဖြင့်၊ စက္ကံ–ကို၊ အက္ခေန–မိမိ၏ ရထားဝင်ရိုးဖြင့်၊ အက္ခံ–ရထားဝင်ရိုးကို၊ ပဋိဝေဌေသိ–တစ်ဖန် လိမ့်စေပြီ၊ (ပြန်လည်စေပြီ၊) ဝါ–တိုက်ခတ်ပြီ၊ (ရထားချင်းတိုက်သောအခါ အနည်းငယ် ပြန်လှည့်သွားခြင်းကြောင့် **"ပဋိဝေဌေသိ"**ဟု မိန့်သည်၊ **"ပဟရိ"ဟု** ဋီကာဖွင့်သည်ကား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်တည်း၊)

၊ပေ၊ ဧ အမ္မပါလိ–အို အမ္မပါလိ၊ ကိသ–ကြောင့်၊ ပေ၊ ပဋိဝေဌေသိ–နည်း?၊ ဣတိ (အဝေါစုံ၊) အယျပုတ္တာ–အရှင်သားတို့၊ ဟိ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ မယာ–သည်၊ ပေ၊ နိမန္တိတော–အပ်ပါပြီ၊ တတာ–ထိုကြောင့်ပါတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ။

ဧ အမ္မပါလိ...၊ အမှာကံ–တို့အား၊ ဧတံ ဘတ္တံ–ဤ ဆွမ်းကို၊ (ဤနက်ဖြန်၌ အသင်ပင့်ဖိတ်ထားအပ်သော ဆွမ်းကို၊) သတသဟဿေန–တစ်သိန်းဖြင့်၊ ဒေဟိ–ပေးပါ၊ (ရောင်းပါ၊) ဣတိ–ကုန်ပြီ၊ ပေ၊ မေ–အား၊ သာဟာရံ–အခွန်ကိုဆောင်ယူရာ ဧနပုဒ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ဝေသာလီ–ဝေသာလီ တစ်မြို့လုံးကို၊ သစေပိ ဒဇ္ဇေယျာထ–အကယ်၍မူလည်း ပေးစေကုန်ဦးတော့၊ (ဧဝံ သတိပိ၊) အဟံ–သည်၊ တံ ဘတ္တံ–ကို၊ နေဝ ဒဇ္ဇံ–ပေးလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (**"သာဟာရံ"**အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ အဂ်ုလိ–လက်ချောင်းကို၊ ဖောဋေသုံ–လှုပ်စေကြကုန်ပြီ၊ **တစ်နည်း**–အဂ်ုလိ ဖောဋေသုံ–လက်ဖျားခါကြကုန်ပြီ၊ (ကိ–အဘယ်သို့

ဖြေ၍ လက်ဖျားခါကုန်သနည်း?၊) ဘော–အမောင်တို့၊ အမ္မကာယ–မိန်းမသား သည်၊ ဝါ–က၊ ဇိတာ–အောင်အပ်ကုန်သည်၊ (အနိုင်ယူအပ်ကုန်သည်၊) အမ ဝတ–ဖြစ်လေကုန်စွ၊ ဘော–တို့၊ အမ္မကာယ–မိန်းမသားမှ၊ ပရာဇိတာ–ရှုံးကုန်သည်၊ အမ ဝတ–စွ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍ လက်ဖျားခါကြကုန်ပြီ၊ (အမ္မကာယ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယေဟိ ဘိက္ခူဟိ–တို့သည်၊ တာဝတိံသာ ဒေဝါ–တို့ကို၊ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ–ရှေးဘ၌ မမြင်အပ်ကုန်၊ (မမြင်ဖူးကုန်၊) ဘိက္ခဝေ၊ (တေ တုမှေ–တို့သည်၊) လိစ္ဆဝိပရိသံ–လိစ္ဆဝီပရိသတ်ကို၊ သြလောကေထ–ကြည့်လိုက်ကြ ကုန်၊ ပေ၊ အပလောကေထ–အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ကြည့်လိုက်ကြကုန်၊ ဘိက္ခဝေ၊ လိစ္ဆဝိပရိသံ–ကို၊ တာဝတိံသပရိသံ–တာဝတိံသာ နတ်ပရိသတ် သို့၊ ဥပသံဟရထ–ကပ်ဆောင်လိုက်ကြကုန်၊ ဣတိ (အာမန္တေသိ၊) (ဤသို့ မိန့်တော်မူရခြင်း၏ အကြောင်းကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ ပတ္တိ ကာဝ–ခြေဖြင့်သွားကုန်သည်သာ၊ (ခြေလျင်သွားကုန်သည်သာ၊ ဟုတ္တာ၊) ၊ပေ၊ အဝေါစုံ၊ ပေ၊ လိစ္ဆဝိ–လိစ္ဆဝီမင်းသားတို့၊ သွာတနာယ–ဌာ၊ အမ္ဗပါလိ ယာ၊ ဂဏိကာယ–၏၊ ဘတ္တံ–ကို၊ အဓိဝုဋ္ဌော–လက်ခံတော်မူပြီးသည်၊ အမှိ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (**"အဓိဝါသေမိ"**ပုဒ်ကိုပင် **"အဓိဝုဋ္ဌော အမှိ"**ဟု သုံးစွဲတော်မူသည်၊) ၊ပေ။

ယေန–၌၊ နာတိကာ–နာတိကာရှာသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ တတြ နာတိ ကေ–၌၊ ဂိဠုကာဝသထေ–အုတ်တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော ကျောင်း၌၊ (အုတ်တိုက် ပြာသာဒ်၌) ၊ပေ၊ ဘန္တေ အဟံ၊ ဣမံ အမ္ဗဝနံ–ဤ သရက်ဥယျာဉ်ကို၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ–အား၊ ဒမ္မိ–ပါ၏၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ ယေန၊ မဟာဝနံ–မဟာဝုန်တောသည်၊ (တောကြီးသည်၊ အတ္ထိ) ၊ပေ၊ တတြ ဝေသာလိယံ–၌၊ ဝါ–၏အနီးဖြစ်သော၊ မဟာဝနေ–၌၊ ကူဋာဂါရသာလာယံ–အထွတ်ရှိသော ဂန္ဓကုဋီကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟာရတိ၊ (ကူဋာဂါရသာလာ၏ အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ္ဍဘာသာဋ္ဌကာ, တတိယအုပ်, စာမျက်နှာ ၁၄၀–၌ ပြထားပြီ။)

တတိယော–သော၊ လိစ္ဆဝိဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၈-သီဟသေနာပတိဝတ္ထု

၂၉၀။ ။အဘိညာတာ အဘိညာတာ-အလွန်အသိအမှတ် ပြုအပ်, အလွန်အသိအမှတ် ပြုအပ်ကုန်သော၊ (အလွန်ထင်ရှားကုန်, အလွန်ထင်ရှားကုန်သော၊) လိစ္ဆဝီ-တို့သည်၊ သန္ထာဂါရေ-မင်းကွန်းစံနန်း၌၊ (လွတ်တော်ရုံး၌၊) သန္ထိသိန္နာ-အတူတကွ ထိုင်နေကြကုန်သည်၊ သန္နိပတိပတာ-အတူတကွ ကျရောက်ကြကုန်သည်၊ (စည်းဝေးကြကုန်သည်၊ သမာနာ-ကုန်လျက်၊) အရဏေကပရိယာယေန-တစ်ပါးမက မျှားစွာသောအကြောင်းဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓဿ-၏၊ ဝဏ္ဏံ-ဂုဏ်ကို၊ ဘာသန္တိ-ပြောကြကုန်၏၊ ပေ၊ သီဟော-သီဟမည်သော၊ နိဂဏ္ဌသာဝကော-နိဂဏ္ဌ၏တပည့်ဖြစ်သော၊ သေနာပတိ-စစ်သူကြီးသည်၊ တသံ ပရိသာယံ-၌၊ နိသိန္နော ဟောတိ၊ ပေ၊ နိသဏ်သယံ-သံသယမဲ့၊ (စင်စစ်ကေန်၊) သော ဘဂဝါ-သည်၊ အရဟံ-ဝါသနာနှင့်တကွ တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူပြီးသည်၊ (ရဟန္တာသည်၊) သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသည်၊ ဘဝိဿတိ-ဖြစ်တော်မူလိမ့်မည်၊ တထာဟိ (တထာ ဧဝ)-ထို့ကြောင့်ပင်၊ ဘာသန္တိ၊ အဟံ-သည်၊ အရဟန္တံ-သော၊ ပေ၊ တံ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ယန္နုန ဥပသင်္ကမေယျံ-အကယ်၍သွားရပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ-ဤသို့, အကြံဖြစ်ပြီ။ ပေ။

ယေန၊ နာဋပုတ္တော-နာဋ၏သားဖြစ်သော၊ နိဂဏ္ဌော (အတ္တိ) ၊ပေ၊ ဘန္တေ သမဏော ဂေါတမော၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိတုံ-ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆာမိ၊ ဣတိ (အဝေါစ၊) သီဟ၊ ကိံ, ပန-အဘယ်ကြောင့်၊ တွံ-သည်၊ ကိရိယဝါဒေါ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပြုထိုက်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိသည်၊ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပြုအပ်လျှင် ပြုအပ်ရာရောက်၏ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိသည်၊) သမာနော-လျက်၊ အကိရိယဝါဒံ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို မပြုထိုက်ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိသော၊ (ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပြုလျှင် ပြုအပ်ရာ မရောက်ဟု ပြောဆိုကြောင်းအယူရှိသော၊) သမဏံ ဂေါတမံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဥပသင်္ကမိဿသိ-ချဉ်းကပ်မလို့နည်း?၊ ဟိ-မှန်၏၊ သီဟ-သီဟ၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ အကိရိယဝါဒေါ-၏၊ အကိရိယာယ-ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို မပြုခြင်းငှာ၊ ဓမ္မံ၊ ဒေသေတိ-ဟောကြား၏၊ တေန စ-ထို အကိရိယဝါဒဖြင့်လည်း၊ သာဝကေ-သာဝကတို့ကို၊ ဝိနေတိ-ဆုံးမ၏၊

ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ ဒဿနာယ၊ ယော ဂမိကာဘိသင်္ခါရော–အကြင် ခရီးသွားမည့်သူ၏ ပြင်ဆင်မှုသည်၊ (ခရီးသွားဖို့ရန် ပြင်ဆင်မှုသည်၊) အ-ဟော သိ၊ သော–ထို ဂမိကာဘိသင်္ခါရသည်၊ ပဋ္ဌိသမ္ဘိ–ဦးမိုးအေးပြီ၊ (ဂမိသတီ တိ=ဂမိကော၊ ဂမိကသ+အဘိသင်္ခါရော=ဂမိကာဘိသင်္ခါရော၊ ဝိမတိဋ္ဌ **"ဂမနေ+ဝါယာမော"**ဟု ဖွင့်၏၊ ထိုအလို **"ဂမနံ ဂမိကာ၊ ဂမု ဓာတ်+ဏျ ပစ္စည်း၊ ဣတ္ထိဓောတက အာ ပစ္စည်း၊ ဣ လာ၊ ယ ကို က ပြု၊ ဂမိကာယ+ အဘိသင်္ခါရော=ဂမိကာဘိသင်္ခါရော"**ဟု ပြုပါ။)

အကိရိယဝါဒေါ။ ။ဤပုဒ်ကို အဋ္ဌကထာ, ဋီကာတို့ဋ္ဌ အထူးမဖွင့်ပါ၊ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍာဋ္ဌကား ဝေရဉ္ဇာဗြာဟ္မဏသည် **"သမဏာ ဂေါတမ သည် အဘိဝါဒန စသောအမှုကို မပြုထိုက်ဟု အယူရှိသူ"**ဟု ထင်၍ အကိရိယဝါဒဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲပုံပါ၏၊ ဤ နေရာ၌ ထို အနက်ကို ဆိုလိုမည် မထင်ပါ၊ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တသည် (ထို အချိန်က) တွင်ကျယ်လျက်ရှိသော **"အကိရိယ–ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို မပြုထိုက်, ပြုသော်လည်း ပြုရာမရောက်"**ဟူသော ဝါဒဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား စွပ်စွဲလိုက်ဟန် တူပါသည်၊ ထို့ကြောင့် အကိရိယဝါဒေါကို အနက်တစ်မျိုး ပေးလိုက်ပါသည်၊ ရှေးနိဿယ ၌ကား **"အကိရိယဝါဒေါ–မပြုအပ်ဟု အယူရှိ၏"**ဟု သာမည်ပင် ပေးထားပါသည်၊ (**"အတ္ထိ သီဟ ပရိယာယော"**စသည်၌ ပါသော အကိရိယဝါဒေါကား ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍာ အဋ္ဌကထာအတိုင်းပင်တည်း။)

(နှစ်ကြိမ်မြောက် အကြံဖြစ်ရာ၌လည်း တားမြစ်၏၊ သုံးကြိမ်မြောက် အကြံဖြစ်ရာ၌ကား–) ဣမေ နိဂဏ္ဌာ–တို့သည်၊ အပလောကိတာ ဝါ–ပန်ပြောအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေကုန်၊ အနုပလောကိတာ ဝါ–မပန်ပြောအပ် သည်မူလည်း ဖြစ်ပစေကုန်၊ မေ–၏(အပေါ်၌၊) ကိ–အဘယ်ကို၊ ကရိသန္တိ– ပြုနိုင်ကြလိမ့်မည်နည်း?၊ **တစ်နည်း**–ကိ ကရိသန္တိ–ဘာတတ်နိုင်ကြလိမ့် မည်နည်း?၊ အဟံ၊ နိဂဏ္ဌော–တို့ကို၊ အနုပလောကေတွာဝ–မပန်မပြောပဲသာ၊ ၊ပေ၊ ယန္တုန ဥပသင်္ကမေယျ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဒိဝသသ–နေ့၏၊ ဒိဝါ–နေ့အခါ၌၊ (မွန်းလွဲပြီးခါစ အချိန်၌) ၊ပေ၊ အဝေါစ (ကိ၊) ဘဂ္ဂေ–မြတ်စွာဘုရား၊ မေ–သည်၊ ဧတေ–ဤ အကြောင်းကို၊ သုတံ–ကြားအပ်ပါပြီ၊ (ကြားဖူးပါပြီ၊) (ကိ၊) သမဏော ဂေါတမော–သည်၊

အကိရိယဝါဒေါ–၏၊ ပေ၊ ဝိနေတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြားအပ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ ယေ တေ–အကြင် သူတို့သည်၊ အကိရိယဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဝိနေတိတိ–ဟူ၍၊ ဧဝံ–သို့၊ အာဟံသု–ပြောကြပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ ကစ္စိ–အဘယ်သို့ပါနည်း?၊ တေ–ထို သူတို့သည်၊ ဘဂဝတော–၏၊ ဝုတ္တဝါဒိနော–မိန့်တော်မူအပ်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိပါကုန်၏လော၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ အဘူတေ–မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့်၊ နု စ အဗ္ဘာစိက္ခန္တိ–လွှမ်းမိုး၍ မပြောပါကုန်၏လော၊ (မစွပ်စွဲပါကုန်၏လော၊) ဓမ္မဿ စ–မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူအပ်သော် အကြောင်းအားလည်း၊ အနုဓမ္မံ–လျော်သော အကြောင်းကို၊ ဗျာကရောန္တိ–ပြောဆိုကြပါကုန်၏လော၊ (ပြောကြပါကုန်၏လော၊) ကောစိ– တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သဟဓမ္မိ ကော–အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဝါဒါနုဝါဒေါ–ရှေးဦးစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကား, နောက်၌ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်၊ ဂါရယှံ–ကဲ့ရဲ့ထိုက်သော၊ ဌာနံ–အရာသို့၊ နု စ ဂစ္ဆတိ–မရောက်ဘဲ ရှိပါ၏လော၊ ဟိ–မှန်ပါ၏၊ ဘန္တေ မယံ၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ အနုဗ္ဘက္ခာတုကာမာ–လွှမ်းမိုး၍ ပြောဆိုခြင်းငှာ အလို မရှိပါကုန်၊ (မစွပ်စွဲလိုပါကုန်၊) ဣတိ–ပြီ။

သီဟ–သီဟ၊ ယေန ပရိယာယေန–အကြင် အကြောင်းဖြင့်၊ မံ–ကို၊ သမ္မာ–ကောင်းစွာ၊ ဝဒမာနော–ပြောဆိုလသော်၊ ဝါ–ပြောဆိုသူသည်၊ ဝဒယျ–ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ (ကိုး–အဘယ်သို့ ပြောဆိုနိုင်သနည်း?၊) သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ အကိရိယဝါဒေါ–အကိရိယဝါဒ ရှိ၏၊ (မပြုထိုက်၏ဟု အယူရှိ၏၊) အကိရိယာယ–အကိရိယအကျိုးငှာ၊ (မပြုခြင်းငှာ၊) ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ တေန စ–ထို အကိရိယဝါဒဖြင့်လည်း၊ သာဝကေ–တို့ကို၊ ဝိနေတိ–ဆုံးမ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောဆိုနိုင်ရာ၏၊ သော ပရိယာယော–ထို အကြောင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ (နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ၊ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။)

ရှေ့ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ကိရိယဝါဒေါ–ပြုထိုက်၏ဟု အယူရှိ၏၊ ကိရိယာယ–ပြုခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ–ဥစ္ဆေဒဝါဒ ရှိ၏၊ (ဖြတ်တောက်ထိုက်၏ဟု အယူရှိ၏၊) ဥစ္ဆေဒါယ–ဖြတ်တောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ဇေဂုစ္ဆီ–စက်ဆုပ်ခြင်းအလေ့ ရှိ၏၊ ဇေဂုစ္ဆိတာယ–စက်ဆုပ်ခြင်းအလေ့ ရှိသူ၏အဖြစ်အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ ဝေနယိကော–ဝေနယိကပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ (ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ

တရားဟောတော်မူတတ်၏၊) ဝိနယာယ–ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ တပသီ–တပသီပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ တပသိတာယ–တပသီအဖြစ် အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ အပဂဇ္ဇော–ပဋိသန္ဓေမှ ကင်း၏၊ အပဂဇ္ဇတာယ–ပဋိသန္ဓေမှ ကင်းသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ၊ ပေ၊ အသံတ္ထော–သက်သာ၏၊ (သက်သာရာရ၏၊) အသာသာယ–သက်သာခြင်းငှာ၊ (သက်သာရာရခြင်းငှာ) ၊ပေ၊ (အာ ရှေးရှိသော သသဓာတ်သည် အသက်ရှူနိုင်ခြင်း၊ ဝါ–သက်သာခြင်း၌ ဖြစ်၏၊ အသတ္ထောဟု တ ပစ္စည်း၊ အသာသာယဟု အသာသောဝယ် ဏ ပစ္စည်း။)

အမှာ။ ။ **"အတ္ထိ သီဟ ပရိယာယောတိအာဒိနံ အတ္ထော ဝေရ္ဇကဏ္ဍေ အာဂတနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော"**ဟု ဦးကာမိန့်သောကြောင့် အကိရိယဝါဒေါစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဝေရ္ဇကဏ္ဍအတိုင်း အနက်ပေးရပါမည်၊ သို့သော် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး တစ်ယောက်က ဘုရားရှင်အား တိုက်ရိုက် စွပ်စွဲပြောဆိုနေကြသည်၊ (သီဟစစ်သူကြီးက သူတစ်ဆင့် ကြားအပ်သော အကြောင်းကို လျှောက်နေသည်) မဟုတ်ပါ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင်က သီဟစစ်သူကြီးအား မိမိကို အကိရိယဝါဒစသည်ရှိသူဟု ပြောလိုက ပြောနိုင်ပုံကို မိန့်တော်မူနေပါသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဝေရ္ဇကဏ္ဍအဌကထာဝယ် ပုဏ္ဏားဟောင်းအလိုအတိုင်း ဖွင့်ပြအပ်သော အနက်ကိုသာ ပေးရပါမည်၊ ထို အနက်ကိုလည်း **"ကတမော စ သီဟ ပရိယာယော"** အကြောင်းပြ ဝါကျကျမှ အကျယ်ပေးပါမည်။

၂၉၂။ ။(၁) သီဟ...၊ ယေန ပရိယာယေန–ဖြင့်၊ မံ–ကို၊ အကိရိယဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဝိနေတီတိ–ဟူ၍၊ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ၊ သော ပရိယာယော–ထို အကြောင်းဟူသည်၊ ကတမော စ–အဘယ်နည်း?၊ ဟိ–အဖြေကား၊ သီဟ...၊ အဟံ၊ ကာယဒုစ္စရိတဿ–ကာယဒုစရိုက်၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ မနောဒုစ္စရိတဿ–၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ အကိရိယံ–မပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ (အကိရိယဘာဝံဟု ဆိုလိုလျက် ဘာဝပွဓာန, ဘာဝ္ဝလောပ ကြံပါ၊) **တစ်နည်း**–၊ အကိရိယံ–

မပြုထိုက်ခြင်းကို၊ ဝဒါမိ–ဟောတော်မူ၏၊ အနေက ဝိဟိတာနံ–တစ်ပါးမက များသောအပြား ရှိကုန်သော၊ ပါပကာနံ–ယုတ်မာကုန်သော၊ ဝါ–မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ်လေးရွာတို့၌ ကျရောက်စေတတ်ကုန်သော၊ အကုသလာနံ–အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ–တရားတို့၏၊ ဝါ–တို့ကို၊ အကိရိယံ–မပြု ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ–မပြုခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ သီဟ၊ ယေန ပရိယာ ယေန–ဖြင့်၊ မံ–ကို၊ အကိရိယဝါဒေါ၊ ပေ၊ ဝိနေတိတိ–ဟူ၍၊ သမ္မာ ဝဒမာ နော ဝဒေယျ၊ သော ပရိယာယော–ထို အကြောင်းဟူသည်၊ အယံ ခေါ–ဤသည်ပင်တည်း၊ (ဤ ဒုစရိုက်အကုသိုလ်မှုတို့ကို မပြုထိုက်ဟု ဟောတော် မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဤ အဖြေစကားတော်ကို ကြည့်၍ **"အကိရိယဝါဒေါ– ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အမှုကို မပြုထိုက်ဟု အယူရှိတော်မူ၏၊ အကိရိယာယ– ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အမှုကို မပြုခြင်းငှာ"**ဟု ပေးပါ၊ နောက်နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ၊ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။)

(၂) ကာယသုစရိတသ–၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ကိရိယံ–ပြုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ–ပြုခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုထိုက်၏ဟု ဟောတော်မူခြင်း ပင်တည်း၊) ကိရိယဝါဒေါ–သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုထိုက်၏ဟု အယူရှိ တော်မူ၏၊ ကိရိယာယ–သုစရိုက်ကုသိုလ်အမှုကို ပြုခြင်းငှာ၊ ပေ။

(၃) ရာဂသ–၏လည်းကောင်း၊ ဝါ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥစ္ဆေဒံ– ဖြတ်တောက်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ–ဖြတ်တောက်ခြင်းကို၊ ဝဒါမိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (ဤ ရာဂစသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှား ဖြတ်တောက်ထိုက်၏ဟု ဟောတော်မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ–ရာဂ စသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားဖြတ်တောက်ထိုက်၏ဟု အယူရှိတော် မူ၏၊ ဥစ္ဆေဒါယ–ရာဂစသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားဖြတ်တောက် ခြင်းငှာ။)

(၄) ကာယဒုစရိတေန–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌာမိ–စက်ဆုပ် တော်မူ၏၊ (**"ကာယဒုစ္စရိတေန"**စသည်၌ တတိယာဝိဘတ်ကို ဒုတိယာ

ဝိဘတ်၏အနက်၌ သက်ပါ) ၊ပေ၊ ဓမ္မာနံ–တို့သို့၊ သမာပတ္တိယာ–ရောက်ခြင်းကို၊ ဇိဂုစ္ဆामိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (ဤ ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အလုပ်တို့ကို စက်ဆုပ်တော်မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဇေဂုစ္ဆီ–ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အလုပ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းအလေ့ ရှိတော်မူ၏၊ ဇေဂုစ္ဆိတာယ–ဒုစရိုက်အကုသိုလ်အလုပ်ကို စက်ဆုပ်ခြင်းအလေ့ရှိသူ၏အဖြစ် 'အကျိုးငှာ။)

(၅) ရာဂသ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဝိနယာယ–ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ၊ ဓမ္မံ၊ ဒေသေမိ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (ဤ ရာဂစသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ တရားဟောတော်မူခြင်းပင်တည်း၊) (ဝေနယျိကော–ရာဂစသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ တရားဟောတော်မူ၏၊ ဝိနယာယ–ရာဂစသော ကိလေသာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ။)

(၆) သီဟ–သီဟ၊ ပါပကေ–ကုန်သော၊ ပေ၊ ဓမ္မေ–တို့ကို လည်းကောင်း၊ ကာယဒုစ္စရိတံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ တပနီယေ–မိမိ ကိန်းရာသတ္တဝါကို လောင်မြိုက်တတ်ကုန်၏ဟူ၍၊ ဝဒါမိ၊ သီဟ၊ ယသ–အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ (အကုသလာဓမ္မာ၌ စပ်၊) ဝါ–သည်၊ (ပဟီနာ စသည်၌ စပ်၊) တပနီယာ–ကုန်သော၊ ပေ၊ ဓမ္မာတို့ကို၊ ပဟီနာ–ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဥစ္ဆိန္နမူလာ–အရိယမဂ်ဓာတ်, လက်နက်မြှောင်ဖြင့်, ဖြတ်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာ, တဏှာ ဟူသော ဘဝအမြစ် ရှိကုန်ပြီ၊ တာလာဝတ္ထုကတာ–ထန်းပင်၏တည်ရာ မြေပမာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီးသောတည်ရာ စိတ်အစဉ် ရှိကုန်ပြီ၊ **တစ်နည်း–** တာလာဝတ္ထုကတာ–လည်ဆစ်ပန်အိုး, ဖြတ်ချိုးအပ်ပြီး ဖြစ်၍ အရွက်အသီး စသည်တို့၏တည်ရာ မဟုတ်သော ထန်းပင်ငုတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ အနဘावံ–နောက်၌ဖြစ်ခြင်း မရှိအောင်၊ (နောက်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း မရှိအောင်၊) ကတာ–ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ အာယတိं–နောင်အခါ၌၊ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ–ဖြစ်ခြင်းသဘော မရှိတော့ကုန်၊ တं–ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ အဟं–သည်၊ တပသီတိ–ဟူ၍၊ ဝဒါမိ၊ သီဟ၊ တထာ ဂတသ–၏၊ ဝါ–သည်၊ ပေ၊ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ ပေ၊ အယံ ခေါ–တည်း၊ (ဤ တပနီယ အကုသလဓမ္မတို့ကို ပယ်တော်မူပြီးခြင်းပင်တည်း၊) (တပသီ–မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို လောင်မြိုက်တတ်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားတော်မူပြီးဖြစ်၏၊ တပသီတာယ–တပသီအဖြစ် အကျိုးငှာ။)

(၇) သီဟ၊ ယသ-၏၊ (ဂဗ္ဘသေယျာ စသည်၌ စပ်၊) ဝါ-သည်၊ (ပဟီနာ စသည်၌ စပ်၊) အာယတိ-နောင်အခါ၌၊ ဂဗ္ဘသေယျာ-ဧလာဗုဇ သတ္တဝါအဖြစ်ဖြင့် အမိဝမ်း၌ ကိန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုန်ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ-အနွဇ, သံသေဒဇ, သြပပါတိက သတ္တဝါအဖြစ်ဖြင့် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပဟီနာ-ပယ်အပ်ပြီ၊ ပေ၊ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ-၏၊ ပေ၊ အယံ ခေါ-တည်း၊ (ဤ ဂဗ္ဘသေယျက ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိကို ပယ်ပြီးခြင်းပင်တည်း၊) (အပဂ်ဗ္ဘော-ပဋိသန္ဓေမှ ကင်း၏၊ အပဂဗ္ဘတာယ-ပဋိသန္ဓေမှ ကင်းသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။)

(၈) သီဟ အဟံ၊ ပရမေန-လွန်မြတ်သော၊ အဿာသေန-မဂ် ဖိုလ် ဟူသော သက်သာခြင်းဖြင့်၊ အဿတ္ထော-သက်သာတော်မူ၏၊ (သက်သာရာ ရတော်မူ၏)၊ ပေ၊ အယံ ခေါ-ဤ သက်သာခြင်းပင်တည်း၊ (ဤ မဂ် ဖိုလ် ဟူ သော လွန်မြတ်သော သက်သာခြင်းဖြင့် သက်သာတော်မူခြင်းပင်တည်း။)

၂၉၃။ ။(ဤသို့ ဘုရားရှင်က ပြဿနာရှစ်ချက်ဖြင့် တရားဟော တော်မူသောအခါ သီဟသေနာပတိသည် ဥပါသကာအဖြစ်သို့ ခံယူ၏။) သီဟ၊ အနုဝိစ္စ-ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍၊ ကာရံ-ပြုထိုက်သော အမှုကို၊ ကရောဟိ-လော့၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) အနုဝိစ္စ-၍၊ ကာရော-ပြုခြင်းသည်၊ တုမှာဒီသာနံ-အသင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော၊ ဥတ မနုဿာနံ-ထင်ရှားသော လူတို့၏ (အတွက်၊) သာဓု-ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ-ပြီ။

ယံ-အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ မံ-ကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အနုဝိစ္စ၊ ပေ၊ ဟောတီတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-မိန့်တော်မူပါပြီ၊ ဘန္တေ၊ ဣမိနာပိ-ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ (ဤသို့ မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့်လည်း၊) အဟံ၊ ဘဂဝတော-၏(အပေါ်၌) ၊ပေ၊ အဘိရဒ္ဓေါ-အလွန် နှစ်သက်ပါ၏၊ (အလွန် ကျေနပ်ပါ၏၊) (အဘိရဒ္ဓေါ၌ ရာဓ ဓာတ်သည် **"အာရာဓေဟံ ရညော"**၌ ကဲ့သို့ နှစ်သက်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊) ဟိ-မှန်ပါ၏၊ ဘန္တေ၊ အညတိတ္ထိယာ-တို့သည်၊ မမံ-တပည့်တော်ဟူသော၊ (တပည့်တော်လို ဖြစ်သော၊) သာဝကံ-

ကို၊ လဘိတွာ-၍၊ ဝါ-သော်၊ ကေဝလကပ္ပံ-အလုံးစုံ အကုန်အစင်ဖြစ်သော၊ ဝေသာလီ-ကို၊ ပဠာကံ-အောင်လံကို၊ ပရိဟရေယျုံ-ဆောင်ကုန်ရာပါ၏၊ (လွှင့်ကုန်ရာပါ၏၊) (ကိံ-အဘယ်သို့ ကြွေးကြော်၍ လွှင့်ကုန်ရာပါသနည်း?၊) သီဟောသေနာပတိ-သည်၊ အမှာကံ-တို့၏၊ သာဝကတ္တံ-သာဝကအဖြစ်သို့၊ ဥပဂတော-ကပ်ရောက်ပြီ၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြွေးကြော်၍ လွှင့်ကုန်ရာပါ၏၊ အထ စ ပန-ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်၊ မံ-ကို၊ ဘဂဝါ-သည်၊ အနုဝိစ္စ၊ ပေ၊ သာဓု ဟောတိတိ-ဟူ၍၊ ဧဝံ-ဤသို့၊ အာဟ၊ ပေ၊ (သီဟသေနာပတိသည် နှစ်ကြိမ်မြောက် ဥပါသကာအဖြစ်ကို ခံယူသည်။)

သီဟ၊ တေ-၏၊ ကုလံ-အမျိုးသည်၊ (အိမ်သည်၊) ဒီဃရတ္တံ-လုံး၊ နိဂဏ္ဌာနံ-တို့၏၊ ဩပါနဘူတံ-ရေတွင်းသဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်၏၊ ယေန-ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဥပဂတာနံ-အိမ်သို့ ကပ်ရောက်လာကုန်သော၊ နေသံ-ထို နိဂဏ္ဌတို့အား၊ ပိဏ္ဍကံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ပေးလှူထိုက်၏ဟူ၍၊ မညေယျာသိ-သိလော့၊ ဣတိ-ပြီ၊ (ဣမိနာပါဟံ စသောဝါကျ လွယ်ပြီ၊) ဘန္တေ၊ ပေ၊ သမဏော ဂေါတမော-သည်၊ မယှမေဝ-ငါ့အားသာ၊ ဒါနံ-ကို၊ ဒါတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ အညေသံ-ငါမှတစ်ပါး အခြားသူတို့အား၊ ဒါနံ၊ နဒါတဗ္ဗံ-ထိုက်၊ မယှမေဝ-၏သာ၊ သာဝကာနံ-တို့အား၊ ပေ၊ ဒိန္နံ-ပေးလှူအပ်သော ဒါနသည်၊ (ပေးလှူကြောင်း ဒါနစေတနာသည်၊) မဟပ္ဖလံ-များသော အကျိုးရှိ၏၊ ပေ၊ နု မဟပ္ဖလံ-မရှိ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အာဟ-၏၊ ဣတိ (သုတံ၊) အထ စ ပန-လျက်၊ မံ ဘဂဝါ၊ နိဂဏ္ဌေသုပိ-တို့၌လည်း၊ ဝါ-တို့အားလည်း၊ ဒါနေ-ပေးလှူခြင်း၌၊ သမာဒါပေတိ-ဆောက်တည်စေတော်မူပါ၏၊ ဘန္တေ၊ အပိ စ-ထိုသို့ပင် ဆောက်တည်စေတော်မူပါသော်လည်း၊ မယံ၊ ဘော-ဤအရာ၌၊ (ဤ နိဂဏ္ဌတို့အား ပေးလှူရာ၌၊) ကာလံ-အချိန်အခါကို၊ ဇာနိဿာမ၊ (ဤသို့ လျှောက်၍ သုံးကြိမ်မြောက် ဥပါသကာအဖြစ်ကို ခံယူ၏၊ ထိုနောက် ဘုရားရှင်က အနုပုဗ္ဗိကထာကို ဟောတော်မူသော အခါ သောတာပန် ဖြစ်သည်) ၊ပေ။

၂၉၄။ ။ဝေသာလိယာ-၌၊ ရထိကာယ-ရထားလမ်း တစ်ခုမှ၊ ရထိကံ-ရထားလမ်း တစ်ခုသို့၊ သိဃာဋကေန-လမ်းဆုံ တစ်ခုမှ၊ သိဃာဋကံ-လမ်းဆုံ တစ်ခုသို့၊ ဗာဟာ-လက်မောင်းတို့ကို၊ ပဂ္ဂယှ-ချီမြှောက်၍၊ ကန္ဒန္တီ-

ကြေးကြော်ကြကုန်၏၊ (ကိုယ်–အဘယ်သို့ ကြေးကြော်ကြကုန်သနည်း?၊) အဓ္ဓ–ယနေ့၊ သီဟေန၊ သေနာပတိနာ–သည်၊ ထူလ်–ဝဖြိုးသော၊ ပသုံ–သားကောင်ကို၊ ဝဒိတ္တာ–သတ်၍၊ သမဏသ ဂေါတမဿ–ဖို့၊ ဘတ္တံ–ကို၊ ကတံ–ပြုအပ်ပြီ၊ သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ဇာနံ–သိလျက်၊ ဥဒ္ဒိဿ–မိမိကို ရည်စူး၍၊ ကတံ–ပြုအပ်သော၊ ပဋ္ဌိစ္စ–မိမိကို စွဲ၍၊ (အကြောင်းပြု၍၊) ကမ္မ–ပြုအပ်သော၊ **တစ်နည်း**–ပဋ္ဌိစ္စကမ္မ–သတ်ဖို့ရန် အရိပ်နိမိတ်ပြုခြင်း အမှုရှိသော၊ တံ မံသံကို၊ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ ဣတိ (ကန္ဒန္တိ) ၊ပေ၊ ဥပကဏ္ဍကေ–နား၏ အနီးဌ၊ အာရောစေသိ (ကိုယ်၊) ဘန္တေ–အရှင်စစ်သူကြီး၊ ယဋ္ဌေ–တိုက်တွန်းပါ၏၊ ဇာနေယျာသိ–သိပါလော၊ ဧတေ၊ ပေ၊ ကန္ဒန္တိ–ကြွေးကြော်နေပါကုန်၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ အယျာ–အမောင်၊ အလံ–မသင့်၊ (အသာနေ ဟူလို၊) ဒီဃရတ္တာမ္မိ–ပတ်လုံးလည်း၊ တေ အာယသ္မန္တော–ထို အရှင်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓဿ–၏၊ အဝဏ္ဏကာမာ–ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်ကို အလိုရှိကုန်၏၊ ပေ၊ တံ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ အသတော–ထင်ရှားမရှိသော၊ တုစ္ဆာ–အချီးနှီးသော၊ မုသာ–ချွတ်ယွင်းသော၊ အဘူတေန–မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့်၊ အဗ္ဘာစိက္ခန္တာ–စွပ်စွဲကုန်လသော်၊ နု ဇိရိဒန္တိ–မဆွေးမြေ့နိုင်ကုန်၊ (မဆုံးနိုင်ကုန် ဟူလို၊) မယံ၊ ဧဝိတဟေတုပိ–အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ ပေ၊ နု ဝေါရောပေယျာမ–မခွဲ

ပါကုန်၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ အဒိဋ္ဌ–ကိုယ်တိုင်လည်း မမြင်အပ်သော၊ အသုတ–ကြားလည်း မကြားအပ်သော၊ အပရိသင်္ကိတ–ယုံမှားလည်း မယုံမှားအပ်သော၊ တိကောဋိပရိသုဒ္ဓ–သုံးပါးသော်အကြောင်းတို့မှ စင်ကြယ်သော၊ မစ္ဆမံသ–ငါးအမဲကို၊ အနုဇာနာမိ၊ (တိကောဋိပရိသုဒ္ဓ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ, စတုတ္ထအုပ်, ဒသမသံဃာဒိသေသ်သိက္ခာပုဒ်၌ ပြထားပြီ။)

ပဋ္ဌိစ္စ ကမ္မ။ ။ ဤ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဋီကာ၌ကား **"သမဏော ဂေါတမော–သည်၊ ပေ၊ ဥဒ္ဒိဿ ကတံ၊ တံ မံသံ–ကို၊ ပရိဘုဥ္ဇတိ–၏၊ ပဋ္ဌိစ္စ–ထို အသားကိုစွဲ၍၊ ကမ္မ–ပါဏာတိပါတကံသို့၊ ဖုသတိ–ရောက်၏"**၊ ဤသို့ နှစ်ဝါကျ ခွဲပြီးလျှင် **"ဖုသတိ"**ဟူသော ပါဌသေသကို ထည့်၍ တစ်နည်း ဖွင့်သေး၏၊ (အထ ဝါ ပဋ္ဌိစ္စကမ္မ ဖုသတိတိ ပါဌသေသော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ သွာယံ–(ထို သမဏ ဂေါတမ သည်၊) ဧတံ မံသံ ပဋ္ဌိစ္စ တံ ပါဏဝဓကကမ္မ ဖုသတိတိ အတ္ထော၊ တံ ဟိ အကုသလံ ဥပမုံ ဒါယကဿ ဥပမုံ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကဿ ဟောတိတိ နေသံ လဒ္ဓိ၊ ဋီကာ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၇၉–ကပ္ပိယဘူမိအနုဇာနနာ

၂၉၅။ ။ဝေသာလီ–သည်၊ သုဘိက္ခာ–ပြည့်စုံသော ထမင်းရှိသည်၊ (သာယာဝပြော, အစာပေါသည်၊) သုသဿာ–ကောင်းသော ကောက်စပါး ရှိသည်၊ သုလဘပိဏ္ဍာ–လွယ်ကူစွာရအပ်သော ဆွမ်းရှိသည်၊ ပဂ္ဂဟေန–ပွေ့ ပိုက်အပ်သော သပိတ်ဖြင့်၊ ဝါ–ဆွမ်းကိုခံယူကြောင်း သပိတ်ဖြင့်၊ ဥဇ္ဇေန–အရိယာနည်း ဆွမ်းရှာမှီးသဖြင့်၊ ယာပေတုံ–ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေ ခြင်းငှာ၊ (မျှတခြင်းငှာ၊) သုကရာ–လွယ်ကူစွာ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ် ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ မယာ–သည်၊ ဘိက္ခူနံ–တို့အား၊ ဒုဗ္ဘိက္ခေ–မပြည့်စုံသောထမင်း ရှိသော၊ ဒုသဿေ–မကောင်းသော ကောက်စပါးရှိသော၊ ဒုလ္လဘပိဏ္ဍေ–ခဲ ယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သော ဆွမ်းရှိရာအခါ၌၊ အဏ္ဏော–အကပ္ပိယကုဋ္ဌိအတွင်း၌၊ ဝုဋ္ဌ–တည်နေစေအပ်သော အာမိသကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥဂ္ဂဟိတ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိ တကံ–(အကပ်မခံဘဲ) ကောက်ယူအပ်သော အာမိသကို တစ်ဖန်အကပ်ခံခြင်း ကိုလည်းကောင်း၊ တတော–ထို ဖိတ်မန်အပ်ရာ အရပ်မှ၊ နီဟဋ–ဆောင်ယူအပ် သော အာမိသကိုလည်းကောင်း၊ (ထို အာမိသကို ပဝါရိတ်သင့်လျက်, စားနိုင် ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပုရေဘတ္တံ–၌၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟိတံ–အကပ်ခံအပ်သော အာမိသကို လည်းကောင်း၊ (ထို အာမိသကို ပဝါရိတ်သင့်လျက် စားနိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊) ဝနဋ္ဌ–တောခိုတည်သော၊ ပေါက္ခရဏ္ဍ–ပဒုမ္မာကြာရုံ၌ တည်သော အာမိသကို လည်းကောင်း၊ (ထို အာမိသကို ပဝါရိတ်သင့်လျက် စားနိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊) ယာနိ တာနိ–အကြင် အာမိသတို့ကို၊ အနု ညာတာနိ–အပ်ကုန်ပြီ၊ အဇ္ဈာပိ– ၌လည်း၊ (ယနေ့တိုင်အောင်လည်း၊) တာနိ–တို့ကို၊ ဘိက္ခူ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ နု ခေါ–စားကြကုန်သေး၏လော၊ ပေ၊ တာနိ–တို့ကို၊ အဟံ၊ အဇ္ဈတ္တေ–၍၊ ပဋ္ဌိက္ခိပါမိ–ပယ်တော်မူ၏၊ ပေ။

ဇာနပဒါ–ဇနပုဒ်၌နေကုန်သော၊ မနုဿာ၊ ပေ၊ ခါဒနီယမ္ပိ–ကို လည်းကောင်း၊ သကဋ္ဌေသု–တို့၌၊ အာရောပေတွာ–တင်၍၊ ဗဟာရာမ ကောဋ္ဌကေ (ဗဟိ+အာရာမ ကောဋ္ဌကေ)–ကျောင်းတိုက်တံခါးမုခ်၏ ပြင်ဘက် ၌၊ သကဋူပရိဝဋ်–လှည်းဝိုင်းကြီးကို၊ ကရိတ္မာ၊ အစ္ဆန္တိ–နေကြကုန်၏၊ (ကိုယ်– အဘယ်သို့ကြ၍ နေကုန်သနည်း?၊) ယဒါ၊ ပဋ္ဌိပါဋိ–ဆွမ်းလှည့်အစဉ်ကို၊ ၊ပေ၊ ကရိသာမ၊ ဣတိ–၍၊ (အစ္ဆန္တိ၊) မဟာ–ကြီးစွာသော၊ မေဃော စ–

သည်လည်း၊ ဥဂ္ဂတော–တက်လာသည်၊ ဟောတိ၊ (နောက်၌ "အာရောပိတာ–တင်ထားအပ်ပြီးကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) တိဋ္ဌန္တိ–တည်နေကုန်၏"ဟု ပေးပါ၊) ၊ပေ၊ သံဃော ယံ ဝိဟာရံ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ (ယံ) ဂုဟံ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ (ကပ္ပိယဘူမိ–ကပ္ပိယဘူမိကို၊ သမ္မန္ဒိတုံ–ဌာ၊) အာကခ်ံ တိ သံဃော၊ ပစ္စန္တိမံ–ကျောင်းတိုက်၏ အစွန်အဖျားဌ ဖြစ်သော၊ (တံ) ဝိဟာရံ–(ထို) ကျောင်းကို၊ သမ္မန္ဒိတ္ဝာ၊ တတ္ထ–ထို ကပ္ပိယဘူမိ၌၊ ဝါသေတု–နေစေလော့၊ (ထားလော့၊) (ဝိဟာရစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၇၃–၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ကမ္မဝါစာ၌ **"ဣတ္ထန္နာမဿ၊ ဝိဟာရဿ–ကို၊ ကပ္ပိယဘူမိယာ–ကို၊ ဝါ–ဟူ၍၊ သမ္မုတိ–သည်၊ ခမတိ"**ဟု ပေးပါ) ၊ပေ။

မနုဿာ၊ သမ္မုတိယာ–သမုတ်အပ်ပြီးသော၊ တတ္ထေव ကပ္ပိယဘူမိယာ–ဤပင်၊ ယာဂုယော–တို့ကို၊ ပစန္တိ–ကျိုကြကုန်၏၊ ဘတ္တာနိ၊ ပစန္တိ–ချက်ကုန်၏၊ သူပါနိ–ဟင်းလျာတို့ကို၊ သမ္ဘာဒေန္တိ–ပြီးစေကြကုန်၏၊ (စီရင်ကြကုန်၏၊) မံသာနိ–အသားတို့ကို၊ ကောဋ္ဋေန္တိ–ခုတ်ဖြတ်ကုန်၏၊ ဂဠာနိ–ထင်းတို့ကို၊ ဖာလေန္တိ–ကွဲစေကြကုန်၏၊ (ခွဲကြကုန်၏) ၊ပေ၊ မဟာသဒ္ဒ–ကိုလည်းကောင်း၊ ကာကောရဝသဒ္ဒ–ကျီးတို့၏ စုဝေး၍ အော်မြည်သံကိုလည်းကောင်း၊ အသော သိ၊ ပေ၊ သော ကာကောရဝသဒ္ဒေါ–သည်၊ ကိန္တု ခေါ–နည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ၊ပေ၊ သော ကာကောရဝသဒ္ဒေါ–ဟူသည်၊ ဧသော–ဤဟာပါတည်း၊ (လူတို့၏ ယာဂုကျိုခြင်း စသည်ကြောင့်ဖြစ်သော အသံပါတည်း) ၊ပေ။

တိသော၊ ကပ္ပိယဘူမိယော–တို့ကို၊ ဥသာဝနန္တိကံ–ဥသာဝနန္တိကာ ကိုလည်းကောင်း၊ (မြောက်၍အချ, ကရောမဟု, ဆိုမူဆုံးလျှင်, ညီမျှခြင်း ရှိသော ကပ္ပိယဘူမိကိုလည်းကောင်း၊) ဂေါနိသာဒိကံ–ဂေါနိသာဒိကကို လည်းကောင်း၊ (နွားတို့၏ ဝင်ရောက်နေထိုင်ရာ အကာအရံမရှိသော ကပ္ပိယ ဘူမိကိုလည်းကောင်း၊) ဂဟပတိ–ဂဟပတိကိုလည်းကောင်း၊ (အိမ်ရှင် ဒါယကာတို့ လျှုအပ်သော ကပ္ပိယဘူမိကိုလည်းကောင်း၊) အနုဇာနာမိ၊ (ဥသာဝနန္တိကာစသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ အာယသ္မာ ယသောဇော–သည်၊ ပေ၊ ဘေသဇ္ဇာနိ–တို့ကို၊ အာဟရိယန္တိ–

ဆောင်ယူအပ်ကုန်၏၊ (ဥက္ကာပိဏ္ဍကာပိကို ရှေးခ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ **"သမ္ဘုတ္တိ-သမုတ်အပ်သော ကပ္ပိယဘူမိကိုလည်းကောင်း"**ဟု ဆိုပါ) ၊ပေ။

စတုတ္ထော-သော၊ သီဟဘာ(ဏ)ဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၀-မေဏ္ဍကဂဟပတိဝတ္ထု

၂၉၆။ ။ဘဒ္ဒိယနဂ်ရေ-ဘဒ္ဒိယမြို့၌၊ မေဏ္ဍကော-မေဏ္ဍကမည်သော၊ ဂဟပတိ-အိမ်ရှင်သူကြွယ်သည်၊ ပဋိဝသတိ-အမြဲနေ၏၊ တဿ-ထိုမေဏ္ဍကသူဌေး၏၊ ဧဝရူပေါ၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေါ-တန်ခိုးအာနုဘော်သည်၊ ဟောတိ၊ သီသံ-ဦးခေါင်းကို၊ နဟာယိတ္တာ-ရေချိုးပြီး၍၊ **တစ်နည်း**-သီသံ နဟာယိတ္တာ-ဦးခေါင်းလျှော်၍၊ ဓညာဂါရံ-စပါးကျည်ကို၊ (စပါးထားရာအိမ်ကို၊) သမ္မဇ္ဇာပေတ္တာ-တံမြက်လှည်းစေ၍၊ ဗဟိဒ္ဓါရေ-တံခါး၏ပြင်ဘက်၌၊ နိသီဒတိ-ထိုင်အံ့၊ အန္တလိက္ခာ-ကောင်းကင်မှ၊ ဓညဿ-စပါး၏၊ ဓာရာ-အလျဉ်တို့သည်၊ **တစ်နည်း**-ဓညဿဓာရာ-စပါးမိုးတို့သည်၊ ဩပတိတ္တာ-အောက်သို့ကျ၍၊ ဓညာဂါရံ-ကို၊ ပူရေတိ-ပြည့်စေ၏၊ ဘရိယာယ-သူဌေးကတော်၏၊ ၊ ပေ၊ ဧကံယေဝ-တစ်လုံးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာဇ္ဇကထာလိကံ-တစ်ပြည်ချက်ထမင်းတို့၏လည်းကောင်း၊ ဧကဋ္ဌ (ဧ၀)-သော၊ သူပဘိဋ္ဌနကံ-ဟင်းအိုး၏လည်းကောင်း၊ ဥပနိသီဒိတ္တာ-အနီးဌိတ်နေ၍၊ ဒါသကမ္မကရပေါရိသံ-ကျွန်အလုပ်သမားယောကျ်ားအပေါင်းကို၊ ပရိဝိသတိ-ကျွေးမွေးအံ့၊ ("**ဒါသ**"ဟူသည် ဧနုဂ္ဂီတစသော ကျွန်လေးမျိုးတွင် တစ်မျိုးမျိုးတည်း၊ "**ကမ္မကရ**"ဟူသည် နေ့စဉ်သို့မဟုတ် လစဉ် အခဖြင့် အလုပ်လုပ်သူတည်း၊) ယာဝ-လောက်၊ သာ-ထိုသူဌေးကတော်သည်၊ နု ဝုဋ္ဌာတိ-နေရာမှ မထ၊ တာဝ-ထို မထသေးသမျှ၊ တံ-ထို ထမင်းဟင်းသည်း နှ ခီယတိ-မကုန်။

ပုတ္တသ-သား၏၊ ၊ ပေ၊ ဧကံယေဝ-သော၊ သဟဿဃရိကံ-တစ်ထောင်ဝင်အိတ်ကို၊ (အသပြာ တစ်ထောင်ဝင်သော အိတ်ကို၊) ဂဟေတ္တာ၊ ဒါသကမ္မကရပေါရိသဿ-အား၊ ဆမာသိကံ-ခြောက်လစားထိုက်သော၊ ဝေတနံ-

ရိက္ခာကို၊ ဒေတိ၊ ယာဝ–လောက်၊ (သာ–ထိ အိတ်သည်၊) အသ–ထိ သူဌေး သား၏၊ ဟတ္ထဂတာ–လက်ဦးဖြစ်၏၊ (လက်မှ မချသေး၊) တာဝ–လောက်၊ တံ–ထိ ရိက္ခာသည်၊ နု ခီ ယတိ၊ (**"သပ်ဟသ္သတဝိက်"**ကို ထောက်၍ **"ဝေတန"**ဟူသည် **"အသပ္ပြာဌေတည်း"**ဟု မှတ်ပါ၊) သုဏိသာယ–ချွေးမ၏၊ ၊ပေ၊ ဧကဲယေဝ–တစ်လုံးသာလျှင်ဖြစ်သော၊ စတုဒေါဏိကံ–လေးဒေါဏ ရှိသော၊ (လေးစိတ်ရှိသော၊) ပိဋ္ဌကံ–တောင်း၏၊ (လေးစိတ်ဝင်တောင်း၏ ဟူလို၊ ရှေးနိဿယဦးကား **"ပိဋ္ဌကံ–တို့၏"**ဟု ပေး၏၊ **"တစ်တောင်းခွဲ ဟူလိုသည်"**ဟုလည်း မှား၏၊) ဥပနိသိဒိတွာ–အနီးဦးထိုင်၍၊ ပေ၊ ဆ မာသိကံ–သော၊ ဘတ္တံ–ကို၊ ဒေတိ၊ (**"ဘတ္တံ"**ဟု ဆိုသော်လည်း ဆန်စသော ရိက္ခာဟု မှတ်ပါ) ၊ပေ၊ ဒါသသက္ကျန်၏၊ ပေ၊ ဧကေန–တစ်ခုသော၊ နဂ်လေ န–ထည်ဖြင့်၊ (ထွန်ဖြင့်၊) ကဿကသ–ထိုးလတ်သော်၊ (ထွန်လတ်သော်၊) သ်တ္ထာသီတာယော–ခုနစ်ခုသော ထယ်ရာ (ထွန်ရာ)တို့သည်၊ ဂစ္ဆန္တိ–ဖြစ်သွား ကုန်၏၊ (ထင်သွားကုန်၏၊) (နောက်ဦး **"အမှာကံ–တို့၏၊ ဝိဇိတေ–နိုင်ငံ၌၊ ပဋ္ဌိဝသတိ၊ ပူရေတိ ကိရ–ပြည့်စေသတတ်"** စသည်ဖြင့် ပေးပါ) ၊ပေ၊ ဘဏေ–အမောင်၊ ဂစ္ဆ–သွားချေ၊ ဇာနာဟိ–သိလော့၊ (သိအောင်လုပ်လော့၊) မယာ၊ သာမံ–ကိုယ်တိုင်၊ ဒိဋ္ဌော ယထာ–တွေ့မြင်အပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ တာဝ– သင်သည်၊ ဒိဋ္ဌော–သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ။

၂၉၇။ ။စတုရင်္ဂနိယာ–ဆင်, မြင်း, ရထား, ခြေလျင်အားဖြင့် လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သေနာယ–စစ်တပ်ဖြင့်၊ ပေ၊ ပါယာသိ–သွားပြီ၊ ၊ပေ၊ ဂဟပတိ–အိမ်ရှင်သူဌေးကြီး၊ အဟံ–ကို၊ ရညာ–သည်၊ အာဏတ္တော– စေခိုင်းအပ်ပါပြီ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ပြော၍ စေအပ်သနည်း?၊) အမှာကံ ၊ပေ၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍ စေခိုင်းအပ်ပါပြီ၊ ဂဟပတိ၊ တေ–၏၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝံ–ကို၊ ပဿာမ–ကြည့်လိုပါကုန်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ (ထိုအခါ **မေဏ္ဍက**သူဌေးက သူ၏တန်ခိုးကို ပြသည်) ၊ပေ၊ ဂဟပတိ၊ တေ– ၏၊ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေါ–ကို၊ ဒိဋ္ဌော–မြင်အပ်ပါပြီ၊ (လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

၂၉၈။ ။အထ ခေါ၊ ပေ၊ အမုတေလသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၈၂–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ တတြ ဘဒ္ဒိယေ–ထို ဘဒ္ဒိယမြို့၌၊

ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဈာတိယာဝနေ-မြတ်လေးတောင်၊ (စံပယ်တောင်၊) ဝိဟာရတို၊ (ပဠုဂုံတ္တရင်္ဂ, ပထမ-ပံ, ၄-ဝဂ်, ၃-သုတ်၌မူ **"ဈာတိယာဝနေ-အလိုလိုပေါက်သော တောအုပ်၌"**ဟု ဖွင့်၏၊) အသောသိ ခေါ၊ ပေ၊ ဒဿနံ ဟောတိတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၅၅-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) အထ၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ (ပုဒ်စဉ် ၂၈၈-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ ဂဟပတိ၊ တွံ-သည်၊ ကဟံ-အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆသိ-သွားမလို့နည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးကုန်ပြီ၊ ၊ပေ၊ ဝိနေတိတိ၊ (သီဟသေနာပတိဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ ဧတံ အဟောသိ (ကိုး၊) ယထာ-အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဣမေ တိတ္ထိယာ-တို့သည်၊ ဥဿူယန္တိ-အပြစ်ပြောကြကုန်၏၊ တထာ-ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဥပပရိက္ခတောဝ-စုံးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ဝါ-သော၊ မေ-ငါ၏၊ ဧဝံ-ဤသို့သော အသိဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ၊ (ကိုး၊) နိဿံသယံ-မဲ့၊ သော ဘဂဝါ-သည်၊ အရဟံ-သည်၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ-သည်၊ ဘဝိဿတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့သော အသိဉာဏ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဧတံ (အဟောသိ၊) (ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊) ယာဝတိကာ၊ ပေ၊ ပတ္တိကောဝ (ပုဒ်စဉ် ၂၀၈-၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ နိသိဒိ၊ (ဘုရားရှင်က အနုပုဗ္ဗိကထာကို ဟောတော်မူသောအခါ သောတာပန် ဖြစ်သည်၊ နောက်နေ့၌ အိမ်သို့ ဆွမ်းကပ်စဉ် သူဌေးကတော်, သူ၏သား, ချွေးမ, ကျွန် ဤလေးယောက်တို့လည်း ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို နာရ၍ သောတာပန် ဖြစ်ကြသည်) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၁-ပဠုဂေါရသာဒီ အနုဇာနနာ

၂၉၉။ ။ယေန၊ အဂ်ုတ္တရာပေါ-အင်ုတ္တရာပ အရပ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) ၊ပေ၊ မေဏ္ဍကော ဂဟပတိ-သည်၊ ဒါသေ စ-တိုကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္မကရေ စ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာဏာပေသိ-စေခိုင်းပြီ၊ (ကိုး၊) ဘာဏော-တို့၊ တေန ဟိ-တိုက်တွန်း၏၊ ဗဟုံ၊ ပေ၊ အာဂစ္ဆထ-လိုက်ကြကုန်လော့၊ အမုတေလသာနိ-အခွဲအားဖြင့် တစ်ဆယ့်သုံးလိုကုန်သော၊ ဂေါပါလကသတာနိ စ-နွားကျောင်းသား အရာတို့သည်လည်း၊ **တစ်နည်း**-အမုတေလသာနိ

ဂေါပါလကသတာနိ စ–အခွဲအားဖြင့် တစ်ထောင့်သုံးရာသော နွားကျောင်းသား တို့သည်လည်း၊ (တစ်ထောင့်နှစ်ရာ့ ၈၁းဆယ်သော နွားကျောင်းသားတို့သည် လည်း၊) အမှတေလသာနိ ဓေနုသတာနိ–အခွဲအားဖြင့် တစ်ထောင့်သုံးရာသော နွားမတို့ကို၊ (တစ်ထောင့်နှစ်ရာ့၈၁းဆယ်သော နွားမတို့ကို၊) အာဒါယ–ယူ၍၊ အာဂစ္ဆန္တု–လိုက်လာကြကုန်လော့၊ (**"အမှတေလသာနိ စ ဓေနုသတာနိ"**ဟု တွေ့ရ၏၊ **"ဂေါပါလကသတာနိ"**သည် **"အာဂစ္ဆန္တု"**၏ ကတ္တားပုဒ်, ဓေနု သတာနိသည် **"အာဒါယ"**၏ ကံပုဒ်ဖြစ်သောကြောင့် စသဒ္ဒါ မပါသင့်ပါ၊ **"ဂေါပါလကသတာနိ"**ဟူသာ စသဒ္ဒါ ပါရသည်၊ ထို စသဒ္ဒါဖြင့် ရှေးဝါကျကို ပေါင်းပါ၊) ယတ္ထ–အကြင် အရပ်၌၊ ဘဂဝန္တံ ပဿိသာမ၊ တတ္ထ–၌၊ တရုဏောနေ–နုသော၊ (လတ်ဆတ်သော၊) ခီရေန–နို့ရည်ဖြင့်၊ ဘောဇေသာမ– ဆွမ်းကပ်ကုန်အုံ့၊ ဣတိ (အာဏာပေသိ) ၊ပေ၊ ကန္တာရေ–ခရီးခဲ၌၊ သမ္ဘာဝေသိ– ကောင်းစွာရောက်ပြီ၊ ဝါ–မိပြီ၊ (ပါဠိယံ ကန္တာရေ သမ္ဘာဝေသိတိ အပ္ပဘက္ခ ကန္တာရေ (အစာရေစာမရှိသော ခရီးခဲ၌၊ သမ္ဘာပုဏိ၊ ဝိမတိ) ၊ပေ၊ ဧကမေ ကံ–တစ်ကောင်စီ တစ်ကောင်စီသော၊ ဓေနုံ–နွားမကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဧကမေကသ– တစ်ပါးတစ်ပါးသော၊ ဘိက္ခုနော–၏၊ ဥပဝိဋ္ဌ–အနီး၌ တည်နေကြကုန်လော၊ ၊ပေ၊ ဣတိ (အာဏာပေသိ) ၊ပေ။

ဘန္တေ၊ ကန္တာရာ–ခရီးခဲဖြစ်ကုန်သော၊ အပ္ပောဒကာ–ရေ မရှိကုန်သော၊ အပ္ပဘက္ခာ–အစာ မရှိကုန်သော၊ မဂ္ဂါ–တို့သည်၊ သန္တိ–ပါကုန်၏၊ အပါ ထေယျေန–(လမ်း၏ စီးပွားဖြစ်သော) လမ်းစာရိက္ခာ မရှိသူသည်၊ ဂန္တုံ၊ နု သုကရာ–လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်ပါကုန်၊ သာဓု–ကောင်းပန်ပါ၏၊ ပေ၊ ပါထေယျံ– လမ်းစာရိက္ခာကို၊ အနုဇာနာတု–မူပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ ပဋ္ဌ–ငါးမျိုး ကုန်သော၊ ဂေါရသေ–နွားမှဖြစ်သော အရသာတို့ကို၊ ခီရံ–နို့ရည်ကိုလည်း ကောင်း၊ ဒဓိ–နို့ဓမ်းကိုလည်းကောင်း၊ (နို့ချဉ် ဒိန်ခဲကိုလည်းကောင်း၊) တက္ကံ–ရက်တက်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ နဝနီတံ–ဆီဦးကိုလည်းကောင်း၊ (ထောပေ: မသကာကိုလည်းကောင်း) သပ္ပိ–ထောပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

ပါထေယျံ–ကို၊ (ပရိယေသိတုံ၌ စပ်၊) တဏ္ဍုလတ္ထိကေန–ဆန်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ တဏ္ဍုလံ–ဆန်းကိုလည်းကောင်း၊ မုဂ္ဂတ္ထိကေန–

ပဲနောက်ဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ မုဂ္ဂံ-ပဲနောက်ကိုလည်းကောင်း၊ မာသတ္ထိကေန-ပဲကြီးဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ မာသံ-ပဲကြီးကိုလည်းကောင်း၊ လောဏတ္ထိကေန-ဆားဖြင့် အလိုရှိသော ရဟန်းသည်၊ လောဏံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ သပ္ပိံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ပရိယေသိတုံ-ရှာခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ (**"ပါထေယျံ"**ကို ထပ်၍ ဖွင့်သောစကား ဖြစ်သောကြောင့်၊ **"တဏ္ဍုလံ, မုဂ္ဂံ"** စသည်ဖြင့် ဒုတိယန္တ ရှိပါစေ၊ ရှေးနိဿယ၌ကား **"တဏ္ဍုလတ္ထိကေန-သည်၊ တဏ္ဍုလော-ကို၊ ပရိယေသိတမ္ဘော-ရှာထိုက်၏"** ဟု ပေးလေ၏၊ စာသွား ထုံးစံမကျပါ။)

မနုဿာ၊ ပေ၊ သန္တိ၊ တေ-ထို လူတို့သည်၊ ကပ္ပိယကာရကာနံ-တို့၏၊ (အပ်အောင် ပြုတတ်သူတို့၏၊) ဟတ္ထေ-၌၊ ဟိရည်-ငွေကို၊ ဥပနိက္ခိပန္တိ-အပ်နှံထားတတ်ကြကုန်၏၊ (ကိံ-အဘယ်သို့မှာ၍ အပ်နှံထားကုန်သနည်း?၊) ဣမိနာ-ဤ ငွေဖြင့်၊ အယျဿ-အား၊ ယံ-အကြင် ဝတ္ထုသည်၊ ကပ္ပိယံ-အပ်၏၊ တံ-ထို ဝတ္ထုကို၊ ဒေထ-လှူပါကုန်၊ ဣတိ-၍၊ (ဥပနိက္ခိပန္တိ၊) ဘိက္ခဝေ၊ တတော-ထို ငွေမှ၊ (နိဗ္ဗတ္တံ-ဖြစ်သော၊) ယံ-အကြင် ဝတ္ထုသည်၊ ကပ္ပိယံ၊ တံ-ကို၊ သာဒိတုံ-သာယာခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ကေနစိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပရိယာယေန-အကြောင်းဖြင့်၊ (မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ၊) ဇာတရူပရဇတံ-ရွှေ, ငွေကို၊ သာဒိတဗ္ဗံ-သာယာထိုက်ကုန်၏ဟူ၍၊ ပရိယေသိတဗ္ဗံ-ရှာထိုက်၏ (အလှူခံထိုက်၏ ဟူ၍၊) နတ္ထေ၀ ဝဒါမိ-မိန့်တော်မမူအပ်သည်သာ၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (သန္တိ ဘိက္ခဝေ အစရှိသော ဤ သိက္ခာပုဒ်တော်သည် **"မဏ္ဍာကသိက္ခာပုဒ်"**ဟူသော နာမည်ဖြင့် နိဿဂ္ဂိယ ရာဇသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် အဌကထာ, ဋီကာတို့၌ ထင်ရှားလျက် ရှိပါသည်။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၂-ကေဏိယဇဋိလဝတ္ထု

၃၀၀။ ။ အထ၊ ပေ၊ ယေန၊ အာပဏံ-အာပဏမည်သော နိုဂုံးသည်၊ (အတ္ထိ၊) (အာပဏအမည်ရပုံကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနိုဂုံး၏အနီး မြစ်ကမ်း၌ တောအုပ်ကြီးဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူသတတ်)၊ ပေ၊

ကေဏိယော–ကေဏိယမည်သော၊ ဇဋိလော–သည် ၊ပေ၊ သမဏာသ ဂေါတ မဿ–၏(အတွက်၊) ကိं–အဘယ်ကို၊ ဟရာပေယျ နု ခေါ–ဆောင်ယူစေရ ပါအံ့နည်း?၊ ပေ၊ ဗြာဟ္မဏာနံ–ဗြာဟ္မဏာတို့၏၊ ပုဗ္ဗကာ–ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိယ တေ ဣသယော–အဲကြင် ရဟေးတို့သည်၊ (“ယေပိ”ဌ ပိသဒ္ဒါကို နိုယမဝါကျရောက်မှ အနက်ပေးမည်၊) မန္တာနံ–ဝေဒကျမ်းဂန် မန္တန်တို့ကို၊ ကတ္တာရော–ပြုစီရင်တတ်ကုန်၏၊ မန္တာနံ–တို့ကို၊ ပဝတ္တာရော–ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏၊ (ပဝတ္တာရောတိ ပဝတ္တယိတာရော၊ ဋီကာ။)

ယေသံ–ယင်း ရဟေတို့၏၊ (သန္တက်–ဥစ္စာဖြစ်သော၊) (ဣဒံ မန္တပဒံဌ စပ်၊) တစ်နည်း– ယေသံ–တို့သည်၊ (ဂီတံ စသည်ဌ စပ်၊) ပေါရာဏာ–ရှေးဌဖြစ်သော၊ ဂီတံ–သီဆိုအပ်သော၊ (အသံအနိမ့်အမြင့် ပြည့်စုံအောင် ဂီတ ရွတ်သလို သီဆိုအပ်သော၊) ပဝုတ္တံ–အခြားသူတို့အား ရွတ်ပြအပ်သော၊ (ပို့ချအပ်သော၊) သမိဟိတံ–ပေါင်းစုအပ်သော၊ (သဂ်ါယနာတင်သကဲ့သို့ စုပေါင်းထားအပ်သော၊) ဣဒံ မန္တပဒံ–ဤ မန္တန်ပုဒ်သည်၊ (အတ္ထိ၊) (“**မန္တပဒန္တိ မန္တ သဒ္ဒေ ဗဟိ ကတ္တာ ရဟော ဘာသိတဗ္ဗဋ္ဌေန မန္တာ ဧဝ တံ တံ အတ္ထပဒိ ပတ္တိဟေတုတာယ ပဒန္တိ ပန္တပဒံ**”ဟု ဋီကာဌ ပဌမန္တဖြင့် ဖွင့်သောကြောင့် “**အတ္ထိ**”ဟု ထည့်လိုက်ပါသည်၊ သီလက္ခန် အမ္ဗဋ္ဌသုတ္တဋ္ဌကထာဌကား ဒုတိယန္တနှင့် ဖွင့်ထားသည်။)

တေရဟိ–ယခု အခါဌ၊ (ယခု လက်ထက်ဌ၊) ဗြာဟ္မဏာ–ဗြာဟ္မဏာတို့သည်၊ တံ–ထို ရှေးရဟေတို့ ပြောပြအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဘာသန္တိ–အတုလိုက်၍ ပြောကြကုန်၏၊ ဘာသိတံ–ရှေးရဟေတို့ ရွတ်ဆိုအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဘာသန္တိ–အတုလိုက်၍ ရွတ်ဆိုကြကုန်၏၊ ဝါစိတံ–ရှေးရဟေတို့ ပို့ချအပ်သော မန္တန်ပုဒ်ကို၊ အနုဝါစေန္တိ–အတုလိုက်၍ ပို့ချကုန်၏၊ သေယျထိဒံ–ထို ရဟေတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း?၊ အဋ္ဌကော–အဋ္ဌကရဟေလည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ ဘဂု–ဘဂုရဟေလည်းကောင်းတည်း။

ရတ္တာ့ပ္ပရတာ–ညဉ့်အခါဌ်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ (ရတ္တိ ဘောဇနံ ရတ္တိ၊ တတော+ဥပရတာတိ ရတ္တာ့ပ္ပရတာ၊ ဋီကာ၊) ဝိကာလဘောဇနာ–မှ၊

ဝိရ(တာ–ရောင်ကြည်ကုန်၏၊ တေပိ–ထို ရသေ့တို့သည်လည်း၊ (ယေပိ–မှ ပိ ကို ယူသည်၊) ဧဝရူပါနိ၊ ပါနာနိ–သောက်ဖွယ် ဖျော်ရည်တို့ကို၊ သာဒိယိ သု–သာယာကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ သာဒိယိတုံ· အရဟတိ–ထိုက်၏၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ပဟုတံ–များစွာသော၊ ပါနံ ပဋိယာဒါပေတွာ၊ ကာဇေဟိ–ထမ်းပိုးတို့ ဖြင့်၊ ဂါဟာပေတွာ–ယူစေပြီး၍၊ (ဖျော်ရည်အိုးပေါင်းတစ်ထောင်ကို ထမ်းပိုး ငါးရာဖြင့် ထမ်းယူစေပြီး၍) ၊ပေ၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဓောတဟတ္ထံ–ဆေးအပ်ပြီးသော လက်တော်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ သြနီတုပတ္တပါဏိ–သပိတ်တော်မှ ဖဲအပ်ပြီးသော (ဖယ်အပ်ပြီးသော) လက်တော်ရှိသည်၊ (ဥတ္တာ) ၊ပေ၊ (နောက်ဝါကျတို့ အနက်လွယ်ပြီ။)

အဖျော်ရည်ရှစ်မျိုး

အဋ္ဌ–ရှစ်မျိုးကုန်သော၊ ပါနာနိ–တို့ကို၊ အမ္ဗပါနံ–သရက်သီးဖြင့် ပြုအပ်သော ဖျော်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ (သရက်သီး ဖျော်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊) (ဇမ္ဗု–သပြေသီး၊ စောစ–အစေ့ပါသော ငှက်ပျောသီး၊ (တောငှက်ပျောသီး၊) မောစ–အစေ့မပါသော ငှက်ပျောသီး၊ (အိမ်ငှက်ပျောသီး၊) မဓုက–သစ်မည်စည်သီး၊ (မယ်ဇယ်သီး၊) မုဒ္ဒိက–မုဒရက် (စပျစ်)သီး၊ သာလူက–ကြာစွယ်၊) ဖာလုသက်ပါနံ–ဖက်သက်သီးဖြင့် ပြုအပ်သော ဖျော်ရည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧညဖလရသံ–စပါးသီး၏အရည်ကို၊ (ထမင်းရည်, သို့မဟုတ် ဆန်ဆေးရည်ကို၊) ထပေတွာ–ချန်ထား၍၊ သဗ္ဗံ၊ ဖလရသံ–သစ်သီး၏အရည်ကို၊ ပေ၊ ဥာကရသံ–ဟင်းရွက်၏အရည်ကို၊ (ဟင်းချက်စားသောက်သော အရွက်တို့၏ အရည်ကို၊) ထပေတွာ သဗ္ဗံ၊ ပတ္တရသံ–အရွက်၏အရည်ကို၊ ပေ၊ မဓုကပုပ္ဖရသံ–သစ်မည်စည်အဖွဲ့ရည်ကို၊ (မယ်ဇယ်အပွင့်ရည်ကို၊) ထပေတွာ၊ သဗ္ဗံ၊ ပုပ္ဖရသံ–အပွင့်တို့၏အရည်ကို၊ ပေ၊ ဥစ္ဆုရသံ–ကြံရည်ကို၊ ပေ၊ (နောက်၌ **"သဂေ–မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အသမေ–သစ်မ်းကျောင်း၌"** ဟု ဖေးပါ)၊ ပေ။

ဥစ္ဆုရသံ။ ။ ဤ ဥစ္ဆုရသသည် အဖတ်ပါလျှင် ယာဝကာလိက ဖြစ်၏၊ အဖတ်မပါလျှင် သတ္တာဟကာလိကပင် ဖြစ်၏၊ သို့သော် ညနေသောက်ကောင်းသော အနေအားဖြင့် အရည်ချင်း (ရသချင်းတူသော ကြောင့် ယာမကာလိကသောက်ဖွယ်၌

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ယညာ–ယဇ်တို့သည်၊ အဂ္ဂိဟုတ္တမုခါ–မီးပူဇော်ခြင်းဟူသော ပဓာနရှိကုန်၏၊ (ရှေ့သွားရှိကုန်၏၊) ဆာဝိတ္တိ–သာဝိတ္တီဂါထာသည်၊ ဆန္ဒသော–ဆန်းကျမ်း၏၊ (ဝေဒကျမ်း၏၊) မုခံ–အစတည်း၊ (ပဓာနကား မဟုတ်၊ ရှေးဦးစွာ ရွတ်ထိုက်သော ဂါထာသာဖြစ်သည်၊) ရာဇာ–သည်၊ မနုဿာနံ–တို့၏၊ မုခံ–ပဓာနတည်း၊ (ရှေ့သွားတည်း၊) သာဂရော–သမုဒ္ဒရာသည်၊ နဒီနံ–မြစ်တို့၏၊ မုခံ–ပဓာနတည်း။

(၂) စန္ဒော–လမင်းသည်၊ နက္ခတ္တာနံ–နက္ခတ်တာရာတို့၏၊ မုခံ–ပဓာနတည်း၊ အာဒိစ္စော–နေမင်းသည်၊ တပတံ–အရောင်တောက်ပသော အရာဝတ္ထုတို့၏၊ မုခံ–ပဓာနတည်း၊ သံဃော–အရိယာသံဃာတော်သည်၊ ဝေ–စင်စစ်၊ ပုညံ–ကောင်းမှုကို၊ အာကင်္ခမာနာနံ–အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ယဇတံ–ဖေးလှူပူဇော်ကြသူတို့၏၊ မုခံ–ပဓာနတည်း၊ (ပါဠိယံ အဂ္ဂိဟုတ္တမုခါတိ အဂ္ဂိဇုဟနပုဗ္ဗကာ–သာဝိတ္တိ မုခံ, ပဌမံ သဗ္ဗာယိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော၊ တပတန္တိ ဝိဇော တန္တာနံ၊ ဝိမတိ၊ သာရတ္ထဒ္ဒီကား ကျယ်ဝန်းစွာ ဖွင့်ထား၏) ၊ပေ။

ရောရ် ဟောတော်မူထားသည်၊ ဝိမတိ) ကြ၍ရည်သည် သတ္တာဟကာလိက ဖြစ်သော်လည်း "**အဂိလာနသ ဝုဋ္ဌောဒကံ**"ဟူသော သီးခြား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော စကားတော်ကြောင့် ဆာရုံမျှဖြင့် ညနေအခါ၌ သောက်ကောင်းပါသည်။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၃–ရောမလွတ်တော်

၃ဝ၁။ ။ပေ၊ ယေန၊ ကုသိနာရာ–ကုသိနာရုံမြို့သည်၊ (အတ္ထိ)၊ ၊ပေ၊ ကောသိနာရကာ–ကုသိနာရုံမြို့၌ နေကုန်သော၊ မလ္လာ–မလ္လာမင်းတို့သည်၊ ၊ပေ၊ သက်ရုံ–ကတိကဝတ်ကို၊ (တည်ကြည်ကြတ်တည်း ပြုအပ်သော ကတိကဝတ်ကို၊) အကံသု (ကိုး၊) ("**သက်ရုံ**"ဟု ရှိသည်ကား မကောင်းပါ၊) ယော–

အကြင် သူသည်၊ ဘဂဝတော–ကို၊ ပစ္စုဂ္ဂမနံ–ခရီးဦး ကြိုဆိုမှုကို၊ နဂရိသတိ၊ အသ–ထို သူ၏၊ ပဋ္ဌသတာနိ–အသပြာငါးရာတို့သည်၊ ဒဏ္ဍာ–ဒဏ်တည်း၊ ဣတိ (အကံသု) ၊ပေ၊ ရောဇော–ရောဇမည်သော၊ မလ္လော–သည်၊ အာယသ္မတော အာနန္ဒသ–၏၊ သဟာယော–သူငယ်ချင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ပစ္စုဂ္ဂမနံ–ကို၊ ယံ အကာသိ–အကြင် ပြုပြီ၊ တေ–၏၊ ဣဒံ–ဤသို့ ပြုခြင်းသည်၊ ဥဒ္ဒာရံ ခေါ–မွန်မြတ်ပါပေ၏၊ (ကောင်းပါပေ၏၊) ဣတိ–ပြီ။

ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ အဟံ–အဂ္ဂန်ပ်သည်၊ (သူငယ်ချင်း ဖြစ်သောကြောင့် **"ဂ္ဂန်ပ်"**ဟု ပေးလိုက်ပါသည်၊) ဗုဒ္ဓေ ဝါ–ဌ္ဌသော်လည်းကောင်း၊ (မြတ်စွာဘုရားအပေါ် ဌ္ဌသော်လည်းကောင်း) ၊ပေ၊ နဿ ဗဟုကတော–များစွာပြုအပ်သော မြတ်နိုးမှု မရှိပါ၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) အပိ စ–သို့သော်လည်း၊ ဥတ္တိဟိ–ဆွေမျိုးတော်တို့သည်၊ ယော၊ ပေ၊ ဒဏ္ဍောတိ–ဟူ၍၊ သက်ရော–ကို၊ ကတော–ပြုအပ်ပါပြီ၊ ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ သောဟံ (သော+အဟံ)–သည်၊ ဥတ္တိနံ–တို့၏၊ ဒဏ္ဍဘယတဇ္ဇိတော–ဒဏ်တည်းဟူသော ဘေးဖြင့်ခြိမ်းခြောက်အပ်သည်၊ (အ့ဟောသိ–ပါပြီ၊) ဒဏ္ဍဘယာ ဧဝ–ဒဏ်တည်းဟူသော ဘေးကြောင့်သာ၊ (ဒဏ်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်သာ၊) အဟံ–သည်၊ ပေ၊ အကာသိ၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ (သော ခေါ အဟံ ဘန္တေ အာနန္ဒ ဥတ္တိနံ ဒဏ္ဍဘယ တဇ္ဇိတော အဟောသိန္တိ သေသော၊ ဧဝဠို သတိ **"ဧဝါဟံ"**တိ ပုန အဟံ ဂဟဏံ ယုဇ္ဇတိ၊ ဝိမတိ။)

ဘန္တေ ရောဇော၊ အယံ မလ္လော–သည်၊ အဘိညာတော–အထူးသိ့ဖြင့် အသိအမှတ် ပြုအပ်သူပါတည်း၊ (အဲလွန် ထင်ရှားသူပါတည်း၊) ဥတ္တမနုဿော–ထင်ရှားသော လူပါတည်း၊ ဝါ–ထင်ရှားသူတို့တွင် ပါဝင်သော လူပါတည်း၊ ဧဝရူပါနံ၊ ဥတ္တမနုဿာနံ–တို့၏၊ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ–ဌ၌၊ ပသာဒေါ–ကြည်ညိုခြင်းသည်၊ မဟတ္ထိကော–များသောအကျိုး ရှိပါ၏၊ ဘန္တေ၊ သာဓု–တောင်းပန်ပါ၏၊ ဘဂဝါ၊ ယထာ–အားဖြင့် (ပြုတော်မူလတ်သော) ၊ပေ၊ ပသီဒယျ–ရှာပါ၏၊ ဧတ္ထ–ထို ကြည်ညိုနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဣရောတု–ပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ တံ–ထို အခြင်းအရာကို၊ ဘဂဝတော နု–သည်၊ နု ဒုက္ခရံ–ခဲယဉ်းသဖြင့် မပြုအပ်၊ (မခဲယဉ်း၊) ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ။

မေတ္တေန–မေတ္တာရှိသော၊ (မေတ္တာ+ယ သ+အတ္ထိတိ=မေတ္တံ၊) စိတ္တေန–ဖြင့်၊ ဖရိတ္တာ–ဖြန့်တော်မူ၍၊ ဝိဟာရံ–ဂန္ဓကုဋီကျောင်းတော်သို့၊ ပါဝိသိ၊ ပေ၊ မလ္လော–သည်၊ (ပုစ္ဆတိ၌ စပ်) ၊ပေ၊ ဖုဋ္ဌော–တွေ့ထိအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သေယျထာပိ နာမ–ကား၊ ဂါဝီ–အမိနွားမသို့၊ တရုဏဝစ္ဆော–နို့စို့နွားကလေးသည်၊ (ဥပသက်မိ) သေယျထာပိ–ချည်းကပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဝိဟာရေန–ကျောင်းတစ်ကျောင်းဖြင့်၊ ဝိဟာရံ–သို့၊ ပရိဝေဏေန–ပရိဝုဏ်တစ်ခုဖြင့်၊ ပရိဝေဏံ–သို့၊ ဥပသက်မိတ္တာ ဘိက္ခူ ပုစ္ဆတိ၊ ပေ၊ ဧသော ဝိဟာရော–အဲဟိုကျောင်းတော်သည်၊ သံဝုတဒ္ဒါရော–ပိတ်အပ်သော တံခါးရှိ၏၊ တေန–ထိုကျောင်းတော်သို့၊ အပ္ပသဒ္ဒေါ–တိုးသော အသံရှိသည်၊ (ခြေသံ မကြားအောင်၊) ဥပသက်မိတ္တာ၊ (**"ယေန ဘဂဝါ တေနုပသက်မိ"**၌ကဲ့သို့ **"တေန၊ ပေ၊ ဥပသက်မိတ္တာ"**ဟု သုံးစွဲထားသည်၊) အတရမာနော–အဆောတလျင် မဟုတ်ဘဲ၊ (ပျာယိပျာယာ မဟုတ်ဘဲ၊) အာဠိန္ဒံ–အဦးစမုခ်သို့၊ (ကျောင်း၏ဆင်ဝင်သို့၊) ပဝိသိတ္တာ၊ ဥကာသိတ္တာ–ချောင်းဟန့်၍၊ အဂ္ဂဠံ–တံခါးရွက်ကို၊ အာကောဋေဟိ–ခေါက်လိုက်လော့၊ တေ–သင့်ဖို့၊ (သင်ဝင်ဖို့၊) ဘဂဝါ ဒ္ဒါရံ၊ ဝိဟရိဿတိ–ဖွင့်ပေးတော်မူလိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဝိဝရိ–ဖွင့်တော်မူပြီ၊ (ထိုနောက် ဘုရားရှင်၏ အနုပဒ္ဒိကထာကို နာရ၍ သောတာပန် ဖြစ်သည်။)

ဘန္တေ၊ အယျာ–တို့သည်၊ မမညေဝ (မမံ+ဧဝ)–တပည့်တော်၏သာ၊ စီဝရပိဏ္ဍပါတသေနာသန ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ–သင်္ကန်း, ဆွမ်း, ကျောင်း, ဂိလာနဿ၏ ရောဂါအတွက် ဆန်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ အသက်၏အရံအကာ အဆောက်အဦးဖြစ်သော ဆေးကို၊ ပဋိဂ္ဂဏှေယျုံ–ခံယူပါကုန်မူကား၊ သာဓု–ကောင်းရာပါ၏၊ အညေသံ–အခြားသူတို့၏၊ (စီဝရ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရံ၊) နော (ပဋိဂ္ဂဏှေယျုံ)–မခံယူပါကုန်မူ၊ (သာဓု၊) ဣတိ–ပြီး၊ ရောဇ၊ တယာ–သည်၊ (သေဏ္ဍေန–သေဏ္ဍပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဥာဏေန–ဥာဏ်ဖြင့်၊ သေဏ္ဍေန–သော၊ ဒဿနေန–အမြင်ဖြင့်၊ ဓမ္မော–သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ ဒိဋ္ဌော) သေယျထာပိ–မြင်အပ်သကဲ့သို့၊ (ဧဝံ၊) ယေသံ–အကြင် သူတို့၏၊ ဝါ–တို့သည်၊ သေဏ္ဍေန၊ ပေ၊ ဒိဋ္ဌော–အပ်ပြီ၊ တေသမ္ပိ–တို့၏လည်း၊ ဧဝံ–ဤသို့သော အကြံသည်၊ ဟောတိ (ကိ) ၊ပေ၊ နော (ပဋိဂ္ဂဏှေယျုံ)–ပါကုန်မူကား၊ အဟော နူန–ဩော်...ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊

၊ပေ၊ တဝ စေဝ–၏ လည်းကောင်း၊ အညေသဗ္ဗ–တို့၏ လည်းကောင်း၊ (စိဝရ၊ ပေ၊ ပရိက္ခာရံ ပဋိဂ္ဂဟိသန္တိ၊ ဣတိ–ပြီ။

၃၀၂။ ။ကုသိနာရာယံ–၌၊ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပေ၊ အဋ္ဌိတာ ဟောတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၇၃**–၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊) အထ၊ ပေ၊ သြရောကေန္တော၊ ဒုကဋ္ဌ–ဟင်းရွက်ကျက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌခါဒနီယဋ္ဌ–အမှုန့်ခဲဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ ဒွေ–နှစ်မျိုးတို့ကို၊ နာဒ္ဒသ–(ကြွင်းသောပုဒ်တို့ကို ပုဒ်စဉ် **၂၈၂**–၌လည်းကောင်း, ရေးရေးဝတ္ထုတို့၌လည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၄–ဝုမုပဇ္ဇဇိတဝတ္ထု

၃၀၃။ ။ယေန၊ အာတုမာ–အာတုမာမြို့သည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ အညတရော–သော၊ နဟာပိတပုဗ္ဗော–ရေး၌ ဆတ္တာသည်ဖြစ်သော၊ (ဆတ္တာသည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော၊) ဝုမုပဇ္ဇဇိတော–ကြီးသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သူသည်၊ (ကြီးမှ ရဟန်းပြုခဲ့သူသည်၊) အာတုမာယံ ပဋိဝသတိ၊ တဿ–ထို ရဟန်းကြီး၏၊ ဒွေ–ကုန်သော၊ မဗ္ဗုကာ–ကောင်းသောစကားသံ ရှိကုန်သော၊ ပဋိဘာနေယျကာ–ရေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော၊ ဒကွာ–ကျွန်းကျင်ကုန်သော၊ သကေ–မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာစရိယကေ–ဆရာ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ နဟာပိတ ကမ္မေ–ဆတ္တာသည်တို့၏ အလုပ်၌၊ ပရိယောဒါတသိဟာ–ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်သောအတတ် ရှိကုန်သော၊ ဒါရကာ–ကလေးတို့သည်၊ ဟောန္တိ–ရှိကုန်၏၊ (ဤပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကိုဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဤ ကလေးနှစ်ယောက်တို့အား ထို ရဟန်းကြီး၏သား ဖြစ်၍ သာမဏေဝတ်ထားကြသတ်) ၊ပေ။

တာတာ–ချစ်သားတို့၊ ဘဂဝါ၊ ပေ၊ တုမှေ၊ ဂစ္ဆထ–ကုန်လော့၊ ခုရ ဘဏ္ဍံ–သင်ခုန်းဘဏ္ဍာကို၊ (ဓားငယ်ကို၊) အာဒါယ၊ နာဠိယာ–ကွမ်းစား ခွက်ငယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (စလယ်တောင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊) အာဝါပကေန စ–အိပ်ငယ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုယရက်–အိမ်တိုင်း အိမ်တိုင်းသို့၊ အာဟိဏ္ဍ ထ–လှည့်လည်ကြကုန်လော့၊ (စာအုပ်တို့၌ **"အနုယရတံ, အနုယရတံ"**ဟု

နှစ်ပုဒ် တွေ့ရ၏၊ တစ်ပုဒ်တည်း ရှိသင့်ကြောင်းကို မောဂ္ဂလ္လာန်နိသယ, ခါဒိကဏ္ဍ ၆၃-သုတ်၌ ကြည့်ပါ၊) လောဏမ္ပိ၊ ပေ၊ သံဟရထ-စုဆောင်းကြကုန်လော့၊ အာဂတသ-ကြွလာတော်မူသော၊ ဘဂဝတော-အား၊ ယာဂုပါနံ-ယာဂုသောက်ဖွယ်ကို၊ ကရိဿာမ၊ ဣတိ၊ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ သံဟရန္တာ-စုဆောင်းကုန်လျက်၊ အာဟိဏ္ဍန္တိ၊ မနုဿာ မဗ္ဗုကေ၊ ပေ၊ တေ ဒါရကေ-တို့ကို၊ ပဿိတ္မာ၊ ယေပိ-အကြင် သူတို့သည်လည်း၊ နု ကာရာပေတုကာမာ-ပြုစေခြင်းငှာ အလိုမရှိကုန်၊ (ဆံပင်ရိတ်ဖြတ်မှု စသည်ကို မပြုစေလိုကုန်, မခိုင်းလိုကုန်၊) တေပိ-ထို သူတို့သည်လည်း၊ ကာရာပေန္တိ-ပြုစေကြကုန်၏၊ ၊ပေ။

☰ တတြ အာတုမာယံ-၌၊ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော၊ ဘုသာဂါရေ-ကောက်ရိုးအိမ်၌၊ ဝိဟရတိ-(ကောက်ရိုးပုံကြီးထဲမှ အလယ်က ကောက်ရိုးကို ထုတ်လိုက်လျှင် နေစရာ ဖြစ်၏၊ အကျယ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ၊ အကပ္ပိယေ-မအပ်သော အရာ၌၊ သမာဒါ ပေဿသိ နာမ-ဆောက်တည်စေရာဘိနည်း?၊ ၊ပေ၊ နဟာပိတပုဗ္ဗေန-ရှေး၌ ဆတ္တာသည်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊ (ဆတ္တာသည် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ရဟန်းသည်၊) ခုရဘဏ္ဍံ-သင်ဓနုန်းဘဏ္ဍာကို၊ (ခေါင်းရိတ်ဓားဘဏ္ဍာကို၊) နု ပရိဟရိတဗ္ဗံ-သွားလေရာရာ မဆောင်ယူထိုက်၊ (ကိုယ်ပိုင် မထားထိုက်) ၊ပေ။

၃၀၄။ ။သံဃိကာနိ-သံဃာ၏ဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗီဇာနိ-မျိုးစေ့တို့ကို၊ ပုဂ္ဂလိကာယ-ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ ဘူမိယာ-မြေ၌၊ ရောပိယန္တိ-ပေါက်စေအပ်ကုန်၏၊ (စိုက်ပျိုးအပ်ကုန်၏) ၊ပေ၊ ရောပိတာနိ-အပ်ကုန်သည်၊ (သမာနာနိ၊) ဘာဂံ-ဆယ်ဖို့တစ်ဖို့ကို၊ ဒတ္တာ-မြေရှင်တို့အား ပေး၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၅-စတုမဟာပဒေသကထာ

၃၀၅။ ။ဘိက္ခုနံ-တို့၏၊ ကိသ္မိဉ္စိ ကိသ္မိဉ္စိ ဌာနေ-အချို့ အချို့သော အရာ၌၊ ကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ (ကိံ၊) ကိံ-အဘယ်ကို၊ ဘဂဝတာ-သည်၊

သာရဒိကေ–သရဒဥတုဥ်ဖြစ်သော အနာ၊ ဝိကာလေပိ–ဥ်ိုလည်း၊ (အနုဇာနိ၊) ဝသ်–သားဆီ၊ မူလေ–ဆေးမြစ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပိဋ္ဌေဟိ စ–ဆေးမှုန့်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကသာဝေဟိ–တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထော ယောတိ၊) ပဏ္ဏံ၊ ပေ၊ လောဏံ၊ (လွယ်ပြီ၊) ဆကဏ် စ–နွားချေ၊ ("၂၆၄"ဝတ္ထုကို ချုံးထားသည်။)

စုဏ္ဏံ–အမှုန့်၊ စာလိနီ–ဆုင်ခြင်း၊ (ဆင်းခြင်း၊) မံသ–သားစိမ်း၊ အဋ္ဌနံ–မျက်စဉ်း၊ ဥပပိသနီ–မျက်စဉ်းနှင့်တဲ့ကွ ကြိတ်ထိုက်သော ဆေး၊ အဋ္ဌနီ–မျက်စဉ်းကျည်၊ ဥစ္စာ–ကြီးကြီးငယ်ငယ်သော မျက်စဉ်းကျည်၊ အပါရုတာ–အပိတ်မရှိ၊ သလာကာ–မျက်စဉ်းတံ၊ သလာကဋ္ဌာနီ–မျက်စဉ်းတံ ထားစရာ။

ထဝိက–မျက်စဉ်းကျည်အိုတ်၊ အံ့သဗဒ္ဓကံ, သုတ္တံ၊ (လွယ်ပြီ၊) မုဒ္ဓနိတေလ–ဦးတိပ်ဥ် လိမ်းစရာဆီ၊ နတ္ထု စ–မှုန့်၊ နတ္ထုကရဏီ၊ ပေ၊ နေတ္ထဥ္ဆ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။) အပိဓာန–အပိတ်၊ ထဝိ၊ ဓူမ နေတ္ထ–ထည့်စရာအိုတ်၊ (ဂါထာဖြစ်၍ "အပိဓာန"ဟု ရှိသည်။)

တေလပါကေသု–တို့ဥ်၊ မဇ္ဇဉ္ဆ–သေရည်ထည့်ခြင်း၊ အတိက္ခိတ္တံ–အလွန်ထည့်အပ်သော သေရည်ရှိသော ဆီချက်၊ အဗ္ဘဉ္ဆနံ၊ ပေ၊ သမ္ဘာရဉ္ဆ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) မဟာ–ကြီးကျယ်သော ချိုးထုတ်မှု၊ ကဂ်ေါဒကံ၊ ပေ၊ ဒကံကောဋ်၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) လောဟိတဉ္ဆ–သွေးထုတ်ခြင်း၊ ဝိသာဏ–ဦးချိုဖြင့် သွေးယူခြင်း၊ ပါဒဗ္ဘဉ္ဆနံ၊ ပဓံ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) သတ္ထံ–ဓားခွဲမှု၊ ကသာဝဉ္ဆ–ဖန်ဆေးခြင်း၊ တိလကဏ္ဏံ၊ ကဗဠိကံ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ။)

စောဠံ–အနာကိုဖွဲ့ချည်ကြောင်းအဝတ်၊ သာသပိကုဋ္ဌဉ္ဆ၊ ပေ၊ ဝိကာသိကံ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) ဝိကဋ္ဌဉ္ဆ–မဟာဝိကဋ္ဌဆေးကိုလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟံ–လက်ဖြင့် သုံးဆောင်နိုင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (အနုဇာနိ။)

ဂုထံ-ကို၊ ကရောန္တော-စဉ်၊ (**"ပဋိဂ္ဂဏှာတိ"**ဟု သိက္ခာပုဒ်၌ ပါ၏။) လောဌိဠ-ထွန်သွားခ်ကပ်သော မြေညက်ရေ၊ ခါရံ-ထမင်းခြောက်ပြာငန်ရည်၊ မတ္တာဟာရိတက်၊ ပေ၊ (လွယ်ပြီ၊) အစ္ဆ-ဆန်ဆေးရေကြည်၊ အကဋ္ဌ၊ ပေ။

ပဋိစ္ဆာဒနိ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ပေးပါ၊) ပဗ္ဗာရာ-တောင်ဝှမ်း၊ ပေ၊ သတ္တာဟေန စ-ခုနစ်ရက်၊ (**"သတ္တာဟပရမံ သန္နိဓိကာရံ"**စသော သိက္ခာပုဒ်ကို ချုံးသည်၊) ဂုဠ၊ ပေ၊ သာမံပါကာ၊ (လွယ်ပြီ၊) ပုနပစေ-တစ်ဖန်ချက်ခြင်း၊ (နွေးခြင်း။)

ဒုတ္ကိုကွေ-ခ်ိ၊ ပုန၊ အနုညာသိ-ပြီ၊ (**"အန္တောဝုဋ္ဌ"**စသည်ကို ပြန်၍ ခွင့်ပြုတော်မူသည် ဟူလို၊) ဖလဋ္ဌ-သစ်သီး၊ (**"၂၇၅"**ဝတ္ထုကို ချုံးသည်၊) တိလ-နှမ်း၊ ခါဒနီ-ခဲဖွယ်၊ (**"၂၇၆"**ဝတ္ထုကို ချုံးသည်၊) ပုရေဘတ္တ-ခါ၊ (**"ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဘုတ္တာဝိနာ"**စသော သိက္ခာပုဒ်ကို ချုံးသည်၊) ကာယဒုဿီလော-ကိုယ်ပူနာ၊ နိဗ္ဗတ္တဋ္ဌ၊ နိဗ္ဗတ္တဗီ၊ ဘဂန္ဒလ၊ ဘဂန္ဒိုလ်နာ။

ဝတ္ထိကမ္ဗဋ္ဌ-မှု၊ သုပ္ပိယဋ္ဌ-သုပ္ပိယာဥပါသိကာ၊ မနုဿမံသမေဝ စ၊ ၊ပေ။

တရစ္ဆမံသဋ္ဌ၊ (လွယ်ပြီ၊) ပဋိပါဋိ-စ-ဆွမ်းလှည့်အကြိမ်၊ ယာဂု စ-ယာဂု၊ တရုဏ-တရုဏဟုသန္ဓအမတ်၊ အညတြ-ပင့်ဖိတ်အပ်ရာမှ အခြားအိမ်၌၊ (ဘုဉ္ဇန္တိ၊) ဂုဠ-တင်လဲ၊ (**"၂၈၄"**ဝတ္ထုကို ချုံးသည်၊) သုနိဓ-သုနိဓ, ဝဿကာရတို့၊ အာဝသုထာဂါရ-ဇရပ်၊ (**"၂၈၅"**ဝတ္ထုကို ချုံးသည်၊ ပါဠိတော် အကျယ်၌ကား အာဝသထာဂါရဝတ္ထုသည် သုနိဓဝတ္ထု၏ ရှေ့က ရှိသည်။)

ဂဂ်ါ-ဂဂ်ါမြစ်၊ ကောဋိ-ကောဋိရှာ၊ သစ္စကထာ-သစ္စာတရား၊ အမ္ဗပါလိ စ-လီ၊ လိစ္ဆဝိ-တို့၊ ဥဒ္ဒိဿ ကတံ-ဥဒ္ဒိဿကတမ်သ၊ သုဘိက္ခ-ခ်ိ၊ ပုနဒေဝ-လျှင်၊ ပဋိက္ခိပိ-ပယ်တော်မူပြီ၊ (**"အန္တောဝုဋ္ဌ"**စသည်ကို ပယ်တော်မူသည်။)

မေယော-မိုး (တက်လာခြင်း၊) ယသော-အရှင်ယသော၏၊ ပေ၊ ပါထေယျေန စ၊ (လွယ်ပြီ၊) ကေဏိ-ကေဏိယရသော့၊ အမ္ဗော၊ ပေ။

ဖာရသကာ၊ (သိက္ခာပုဒ်အုတိုင်း ပေးပါ၊) ဥာက–ဟင်းရွက်ကျက်၊ ပိဋ္ဌ–အမှုန့်ခဲဖွယ်၊ ("၃၀၂"ဝတ္ထုကို ချုံးသည်၊) အာတုမာယံ–၌၊ နဟာပိတော–အတ္တာသည်ဖြစ်ဖူးသော ရဟန်းကြီး၊ သာဝတ္ထိယံ–၌၊ ဖလံ–သစ်သီး (ပေါများခြင်း၊) ဗီဇ–သံဃိကဗီဇ, ပုဂ္ဂလိကဗီဇ၊ ကိသ္မိ ဌာနေ စ–အချို့သော အရာ၌ (ကုက္ကုစ္စဖြစ်ခြင်း၊) ကာလိကာ–ကာလိကလေးပါးတို့၊ ဣတိ–တသ္မာဒ္ဓါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမှိ ခန္ဓကေ–၌၊ ဝတ္ထု–တို့သည်၊ ကေသတံ ဆဝတ္ထု–တစ်ရာ့ တစ်ဆယ့်ခြောက်ဝတ္ထုတည်း။

ဘေသဇ္ဇခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၇-ကထိနုက္ခန္ဓက

၁ဧရ-ကထိနာနုဇာနနာ

ကဗျာ-၁၀၆။ ။တေန သမယေန၊ ပေါ် အာရာမေ၊ (ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၁ဧရ-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။) တေန ခေါ ပန သမယေန-၌၊ တိံသ မတ္တာ-သုံးကျိပ်အတိုင်းအရည် ရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ-အလုံးစုံကုန်သော၊ အာရညိကာ-တောခိုနေခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ-အာရညတင်ခုတင် ဆောင်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ၊ ပိဏ္ဍပါတိကာ-အပေါင်းအာမိသ၏ သပိတ်၌ကျခြင်းကို ရှာခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ဆွမ်းအလို့ငှာ လှည့်လည်ခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ (ပိဏ္ဍပါတ်ခုတင် ဆောင်ကုန်သော၊) သဗ္ဗေ၊ ပံသုကူလိကာ-မြေပုံမှာလွှား မြေမှုန့်အားနှယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်သို့ ရောက်သောသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ-ပံသကူခုတင် ဆောင်ကုန်သော၊ တေစီဝရိကာ-သုံးထည်သော သင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ ရှိကုန်သော၊ ဝါ-တိစီဝရိတ်ခုတင် ဆောင်ကုန်သော၊ဘိက္ခု-တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒဿနာယ-ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ သာဝတ္ထိ-သို့၊ အာဂစ္ဆန္တာ-လာကုန်စဉ်၊ ဝဿူပနာယိကာယ-ဝါကပ်ရာနေ့သည်၊ ဥပ ကဋ္ဌာယ-နီးလတ်သော်၊ သာဝတ္ထိယံ-၌၊ ဝဿူပနာယိကံ-ကို၊ သမ္ဘာဝေတုံ-ကောင်းစွာရောက်ခြင်းငှာ၊ ဝါ-ဝါမိခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိံသု-မစွမ်းနိုင်ကြကုန်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ-ခရီးအကြား၌၊ သာကေတေ-သာကေတမြို့၌၊ ဝဿံ-မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့၊ (ဝါသို့) ဥပဂန္တုံသု-ကပ်ရောက်ကြကုန်ပြီ။

တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတရူပါ-ပျင်းသူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝဿံ-မိုးလပတ်လုံး၊ ဝသိံသု-နေကြကုန်ပြီ၊ (ကိံ-အဘယ်သို့ ကြ၍ နေကြရသနည်း?၊) နော-ငါတို့၏၊ အာသန္နေနေဝ-အနီး၌ပင်၊ ဣတော-ဤ သာကေတမြို့မှ၊ ဆသု ယောဇနေသု-ခြောက် ယူဇနာတို့၌၊ (အာသန္နေနေဝကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ဘဂဝါ-သည်၊ ဝိဟရတိ၊ စ-ထိုသို့ပင်နေပါသော်လည်း၊ မယံ-တို့သည်၊ ဘဂဝန္တံ၊ ဒဿနာယ-ငှာ၊ ဝါ-ခွင့်ကို၊ နေ လဘာမ-မရကြကုန်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြ၍၊ (ဝဿံ သိံသု။)

အတ္ထတ ကထိနာနံ ဝေါ။ ။တစ်နည်း–ဝေါကို အနက်ရှိသော သာမိဝစနန္တပုဒ်ကြ၍ အနက်တစ်နည်း ပေးပုံကား–အတ္ထတကထိနာနံ–ကုန်သော၊ ဝေါ–သင်တို့၏အတွက်၊ ပဋ္ဌ ကပ်ပိုသန္တိ၊ ပေါ်ပေါ်–သော–သည်၊ နေသံ–ခင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ရှိသော (အသင်တို့နှင့် တကွ ဖြစ်သော) ရဟန်းတို့အတွက်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဤသို့ ပေးပါ၊ အကျယ်ကို အဌကထာ ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ကပ်ပိုသန္တိကို ငဲ့၍ အတ္ထတကထိနာနံ ဝေါ–ကို "အား"ဟု သမ္ဗန္ဓိန်းလည်း ပေးကြ၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝဉ္စ ပန–လျှင်၊ ကထိနံ–ကို၊ အတ္ထရိတဗ္ဗံ–ခင်းထိုက်၏၊ ပေ၊ ဥပေတဗ္ဗော၊ (ကိ။)

၃၀၇။ ။သိဏာတု၊ ပေ၊ သံဃဿ–၏၊ ဣဒံ ကထိနဒုဿံ–ဤ ကထိန်လျှာအဝတ်သည်၊ (ဤ ကတိန်ခင်းဖို့ အဝတ်သည်၊) ဥပဂန္တုံ–ဖြစ်ပါပြီ၊ (ရှုပါပြီ) ၊ပေ၊ ဣမံ ကတိနဒုဿံ–ကို၊ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော–အား၊ ကထိနံ–ကို၊ အတ္ထရိတုံ–ငှာ၊ ဒဒေယျ–ပေးရာပါ၏၊ ပေ၊ ယဿာယသ္မတော–အား၊ ဣမဿ ကထိနဒုဿဿ–ကို၊ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော–အား၊ ကထိနံ၊ အတ္ထရိတုံ–ငှာ၊ ဒါနံ––ပေးခြင်းသည်၊ ခမတိ၊ ပေ။

၃၀၈။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ဧဝံ ခေါ–လျှင်၊ (ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းအားဖြင့်၊) ကတိနံ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အတ္ထတံ–ခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ–၏၊ ဧဝံ၊ အနတ္ထတံ–မခင်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ကထဏ္ဍု–လျှင်၊ (အဘယ်နည်းဖြင့်၊) အနတ္ထတံ၊ ဟောတိ–နည်း၊ ဥလ္လိခိတမတ္တေန–လက်သည်းစသည်တို့ဖြင့် အဝတ်ပေါ်၌ခြစ်ခြင်း စသည်မျှဖြင့်၊ ဝါ–အလျှားအနံ၏ အတိုင်းအရှည်ကို ယူခြင်းမျှဖြင့်၊ ကထိနံ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အတ္ထတံ၊ နဟောတိ၊ ဓောဝနမတ္တေန–ကထိလျှာအဝတ်ကို ဖွပ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ ပေ၊ နဟောတိ၊ (စီဝရဝိစာရဏာ–ကတိန်လျှာသ်ကင်းကို ငါးခန်း, ခုနစ်ခန်းစသည် စီရင်ခြင်း၊ ဆေဒန–စီရင်အပ်ပြီးသော ကထိန်လျှာသက်န်းကို ဖြတ်ခြင်း၊ ဗန္ဓန–ဖြတ်အပ်ပြီးသော အစ်ကို ဖွဲ့စပ်ခြင်း၊ ဝါ–ချုပ်ဖို့ရန် ကြိုးငယ်ဖြင့် တည်း (တဲ)ထားခြင်း၊ (ယခုခေတ်၌ အပ်, သို့မဟုတ် အပ်ချိပ်ဖြင့် တည်း (တဲ)ကြသည်၊) သြဝဋ္ဋိယ ကရဏ–တည်း (တဲ)ထားအပ်ဖြီးသော အစနှစ်ခုကို လုံး၍ ချုပ်မှုကို ပြုခြင်း၊ ဝါ–အလျှားချုပ်ခြင်း၊ ကဏ္ဍုသကရဏ–တရုတ်မြှောင်းဖွဲ့မှုကို ပြုခြင်း၊ ဝါ–တရုတ်အပ်, ချုပ်ခြင်း။)

ဒဋ္ဌိကမ္မကရဏမတ္တေန–ခိုင်မြဲအောင် ပြုခြင်းမျှဖြင့်၊ ဝါ–ခိုင်သော ကထိန်လျှာအဝတ်သစ်နှင့် ဟောင်းမှိုးသော မူလရှိပြီးသော အဝတ်ကို တစ်ပေါင်းတည်း ချုပ်ခြင်းမျှဖြင့်၊ ပေ၊ နှ ဟောတိ၊ (အနုဝါတကရဏ–အလျားအနားပတ်ကို ပြုခြင်း၊ ပရိဘဏ္ဍကရဏ–အနံအနားပတ်ကို ပြုခြင်း၊ သြဝဇ္ဇေယျကရဏ–အာဂန္တုကအလွှာကို တင်ခြင်း၊ (နဂိုက တရုတ်မြောင်း ပေါ်ဝယ် နောက်ထပ်အလွှာတစ်ခု တင်ခြင်း၊) ကမ္မလမဒ္ဒန–ဆိုးရည်ဥ် တစ်ကြိမ်သာ ထည့်အပ်သော ဆင်စွယ်ရောင် အဆင်းရှိသော သင်္ကန်း၊ (“**ကမ္မလမဒ္ဒန–ကမ္မလာရောင်အဆင်းရှိသော ဆိုးရည်ဝယ် တစ်ကြိမ်သာ နယ်အပ်သော သင်္ကန်း**”ဟု သဒ္ဒတ္ထ ကြံသင့်၏၊) နိမိတ္တကတေန–ပြုအပ်သော အရိပ်နိမိတ်ရှိသော သင်္ကန်းဖြင့်၊ ပေ၊ နှ ဟောတိ၊ (ပရိကထာကတ–ပြုအပ်သော ပရိယာယ် ပြောဆိုမှုရှိသော သင်္ကန်း၊ ကုက္ကုကတ–ပြုအပ်သော တာဝကာလိကရှိသော သင်္ကန်း၊ ဝါ–ကထိန်ခင်းရာ ကာလမျှ သုံးစွဲဖို့ရန် ဌားအပ်သော သင်္ကန်း၊ သန္ဓိဓိကတ–ပြုအပ်သော သိုမှီးသိမ်းဆည်းမှုရှိသော သင်္ကန်း၊ နိဿဋ္ဌိယ–ညဉ့်ကိုစွန့်လွှတ်ခြင်းရှိသော သင်္ကန်း၊ အကပ္ပကတ–ပြုအပ်သော ကပ္ပဗိန္ဓုမရှိသော သင်္ကန်း။)

ဝ။ သံဃာဋ္ဌိယာ–သင်္ကန်းကြီးကို၊ အညတြ–ကြဉ်၍၊ ပေ၊ နှ ဟောတိ၊ (ဥတ္တရာသင်္ဂ–အပေါ်ရုံကသီ၊ အန္တရဝါသက–သင်ပိုင်း၊) တဒဟေဝ–ထိုရအပ်သော နေ့ဦးပင်၊ သဠိန္ဒေန–ကောင်းစွာ ဖြတ်အပ်သော၊ သမဏ္ဍလိကတေန–အိမ်ဝန်းကြီး, အိမ်ဝန်းငယ်နှင့်တကွဖြစ်အောင် ပြုအပ်သော၊ ပဠုကေန ဝါ–ငါးခန်းရှိသော သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ အတိရေကပဠုကေန ဝါ–ငါးခန်းထက်ပိုလွန်သော အခန်းရှိသော သင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ အညတြ၊ ပေ၊ ပုဂ္ဂလ သ–၏၊ အတ္ထာရော–ခင်းခြင်းကို၊ ပေ၊ သမ္မာ ကထိနံ အတ္ထတံ, စေ ဟောတိ၊ တံ–ထို ကထိန်ကို၊ နိဿီမဋ္ဌေ–ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌ တည်သည်၊ (ကျောင်းတိုက်၏ ပြင်ဘက်၌ တည်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စေ အနုမောဒတိ–အကယ်၍ အနုမောဒနာပြုအုံ၊ ဧဝမ္ပိ–ဤသို့ အနုမောဒနာ ပြုပြုနိုင်သော်လည်း၊ ကထိနံ အနတ္ထတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ ခေါ၊ ပေ၊ အနတ္ထတံ ဟောတိ၊ (“**ဥလ္လိခိတ မတ္တေန**”စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြုထားပြီ။)

၃၀၉။ ။ကထဋ္ဌေ၊ ပေ၊ အတ္ထတံ ဟောတိ၊ အဟတေန–မဖွပ်မလျှော်အပ်သေးသော အဝတ်သစ်ဖြင့်၊ ကထိနံ အတ္ထတံ ဟောတိ၊ (အဟတကပ္ပ–

မဖွပ်မလျှော်အပ်သေးသော အဝတ်သစ်နှင့်တူသော အဝတ်၊ ဝါ–တစ်ကြိမ်, နှစ်ကြိမ် ဖွပ်လျှော်အုပ်ပြီးသော အဝတ်၊ ပိလောတိကာ–အဝတ်ဟောင်း၊ ပေ၊ ပါပဏိက–အိမ်ဈေးခ၌ ကျန်ရစ်သော အဝတ်၊ အနိမိတ္တတက–ပြုအပ်သော အရိပ်နိမိတ်မရှိသော အဝတ်၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌ ပြုအပ်ပြီးသောအနက်၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့် သိပါ၊ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) သံဃာဋိယာ–ဖြင့်၊ ပေ၊ အတ္ထတံ ဟောတိ၊ ပေ။

၃၁၀။ ။ကထဉ္စ၊ ပေ၊ ဥဇ္ဇာတံ–နုတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ–နည်း၊ ပေ၊ ကထိနသ–၏၊ ဥဇ္ဇာရာယ–နုတ်ခြင်း၏၊ မာတိကာ–မာတိကာတို့သည်၊ ဣမာ– အဋ္ဌ–တို့တည်း၊ ပဉ္စမနယ္ဟိကာ–ဥပစ္စာရသိမ်ပြင်ပသို့ ဖဲသွားခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော မာတိကာလည်းကောင်း၊ (နိဋ္ဌာနယ္ဟိကာ–သင်္ကန်းပြီးဆုံးခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ သန္နိဋ္ဌာနယ္ဟိကာ–ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ နာသနယ္ဟိကာ–သင်္ကန်းပျောက်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ သဝနယ္ဟိကာ–ကြားခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ အာသာဝစ္ဆေဒိကာ–သင်္ကန်း၌ဖြစ်သော အာသာပြတ်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ သီမာတိက္ကန္တိကာ–ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌ သင်္ကန်းကာလကို လွန်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊ ဝါ–တပေါင်းလပြည့်ဟူသော သင်္ကန်းကာလ အပိုင်းအခြားကို လွန်ခြင်းဟူသော အဆုံးရှိသော၊) သဟုဇ္ဇာရာ–ရဟန်းတို့နှင့်အတူ နုတ်ခြင်းဟူသော မာတိကာလည်းကောင်းတည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၈၈–အာဒါယသတ္တက

၃၁၁။ ။(မာတိကာရှစ်ပါးကိုပင် အကျယ်ချဲ့တော်မူလို၍ **"ဘိက္ခု အတ္ထတကထိနော"**စသော ဝါရတို့ကို မိန့်တော်မူသည်၊) ဘိက္ခု–သည်၊ အတ္ထတကထိနော–ခင်းအပ်ပြီးသောကထိန် ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကတစီဝရံ–ချုပ်ဆိုးသမျှ ပြုအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ–ယူ၍၊ နု ပစ္ဆေသံ–တစ်ဖန် မပြန်တော့အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ပဏ္ဍမတိ–ဖဲသွား၏၊ တဿ ဘိက္ခုနော–၏၊ ပဏ္ဍမနယ္ဟိကော–ဖဲသွားခြင်း အဆုံးရှိသော၊ ကထိနုဒ္ဓါရာ–ကတိန်နုတ်ခြင်းသည်၊ (ဟောတိ။) (၁)

(၁) ဘိက္ခု–သည်၊ အတ္ထဝေဒကတိုဏိ(ဟု)တွာ၊ စီဝရံ–ချုပ်ဆိုးသမှု မပြုအပ်သေးသော သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ ပဏ္ဏမတိ၊ (နောက်နောက် ဝါရတို့၌ "**စီဝရံ**"ဟု ဆိုလျှင် ချုပ်ဆိုးသမှု မပြုအပ်သေးသော သင်္ကန်း၊ ဝါ–သင်္ကန်းလျှာအဝတ်ဟုလည်းကောင်း, "**ကတစီဝရံ**"ဟု ဆိုလျှင် ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းဟုလည်းကောင်း မှတ်ပါ၊) ဗဟိသီမာဂတသ–ဥပစာရသီမ်ပြင်ပ၌ ရောက်ပြီးသော၊ (အခြားကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်ပြီးသော၊) တသ–ထို ရဟန်း၏၊ ဧဝံ–ဤ အကြံသည်၊ (ဤ အဆုံးအဖြတ်သည်၊) ဟောတိ (ကား၊) ဣဒေဝ–ဤ အရပ်၌ပင်၊ (ဤ ကျောင်းတိုက်၌ပင်၊) ဣမံ စီဝရံ–ကို၊ ကာရေသံ–ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုစေတော့အံ့၊ နု ပစ္စေသံ–အံ့၊ (မိမိ နေခဲ့ရာကျောင်းတိုက်သို့ မပြန်တော့အံ့ ဟူလို၊) ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ တသ ဘိက္ခုနော–၏၊ နိဋ္ဌာနန္တိကော ကထိနုဒ္ဓါရော (ဟောတိ။) (၂)

(နိဋ္ဌာနန္တိကော စသည်တို့၏အနက် မာတိကာအတိုင်း ပေးပါ၊) ထူးရာ၌သာ အနက်ပေးပါမည်၊ ဣမံ စီဝရံ–ကို၊ နေဝ ကာရေသံ–ချုပ်ဆိုးသမှု မပြုစေတော့အံ့၊ နု ပစ္စေသံ–တစ်ဖန်လည်း မပြန်တော့အံ့၊ ပေ၊ သနိဋ္ဌာနန္တိကော။ (၃)

သော တံ စီဝရံ၊ ကာရေတိ–ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုစေ၏၊ တဿ–၏၊ တံ စီဝရံ–သည်၊ ကရိယမာနံ–ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုအပ်စဉ်၊ နဿတိ–ပျောက်၏၊ (ပျက်စီး၏၊) နာသနန္တိကော။ (၄)

ပစ္စေသံ–တစ်ဖန် ပြန်ဦးအံ့၊ ဣတိ ပဏ္ဏမတိ၊ သော ဗဟိသီမာဂတော (သမာနော) တံ စီဝရံ ကာရေတိ၊ သော၊ ကတစီဝရော–ပြုအပ်ပြီးသော သင်္ကန်းရှိသည်၊ (သမာနော–သော်၊) သုဏာတု–ကြား၏၊ (ကား၊) တဿိ အာဝါသေ–ထို ကျောင်းတိုက်၌၊ (ထို မိမိ နေခဲ့ရာကျောင်းတိုက်၌၊) ကထိနံ–ကို၊ ဥဇ္ဇာတံ ကိရ–နုတ်အပ်ပြီတဲ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြား၏၊ ပေ၊ သဝနန္တိကော။ (၅)

သော ကတစီဝရော (သမာနော၊) ပစ္စေသံ–အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ ဗဟိဒ္ဓါ–အပ၌၊ (ဥပစာရသီမ်ပြင်ပ၌၊) ကထိနုဒ္ဓါရံ–ကို၊ ဝိတိနာမေတိ–လွန်စေ၏၊ (တပေါင်းလပြည့်ဟူသော သင်္ကန်းကာလကို လွန်စေသည်ဟူလို) ၊ပေ၊ သီမာတိက္ကန္တိကော။ (၆)

သော ကတစီဝရော၊ ပစ္စေသယ်-အံ့၊ ကျွတ်-၍၊ ကထိနဒ္ဓါရံ-ကို၊ သမ္ဗျဏာတိ-မိ၏၊ (မိမိ နေခဲ့ရာကျောင်းတိုက်၌ ကထိန်နှတ်ခြင်းကို မိ၏၊) တသ ဘိက္ခုနော-၏၊ ဘိက္ခုဟိ-တို့နှင့်၊ သဟ-အတူ၊ ကထိနဒ္ဓါရော (ဟောတိ။) (၇)

အာဒါယသတ္တက်-သည်၊ နိဋ္ဌိတ်-ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၉-သမာဒါယသတ္တက

☰ ၃၁၂။ ။အာဒါယသတ္တကနှင့် တူ၏၊ **"သံ"**ဟူသော ဥပစာရပုဒ် ပါခြင်းသာ ထူး၏၊ **"သမာဒါယ-ယူ၍"**ဟု ပေးပါ၊ မိမိ၏ ပရိက္ခရာ အားလုံးကို မချန်ဘဲ ယူ၍ ဖဲသွားခြင်းကို **"သမာဒါယ-ကောင်စွာယူ၍၊ ပက္ကမတိ"**ဟု ကေစိပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဆိုကြသတတ်။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၀-အာဒါယဆက္က

☰ ၃၁၃။ ။**"ဝိပ္ပကတစီဝရံ-အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော သင်္ကန်းကို၊ (ပြုတုန်းပြုဆဲ သင်္ကန်းကို၊)"**ဟူသော ပုဒ်သာ ထူး၏၊ **"ဝိပ္ပကတ စီဝရံ"**ဟု မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့် အာဝါသပရိဗောဓ ပြတ်ရုံမျှဖြင့် ကထိနဒ္ဓါရ မဖြစ်နိုင်ရကား ပက္ကမနန္တိကဝါရ မပါတော့ချေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၁-သမာဒါယဆက္က

☰ ၃၁၄။ ။ဤ ဆက္ကခ်ီလည်း တူပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၂–အာဒါယပန္နရသက

၃၁၅။ ။**ပဌမတိုက**။ ။ဤ၌ နိဗ္ဗာနန္တိုက, သန္ဓိဗ္ဗာနန္တိုက, နာသနိဗ္ဗာနန္တိုကအားဖြင့် သုံးဝါရရှိ၏၊ အာဒါယသတ္ထုက စသည်၌ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသော ဝါရများနှင့် တူ၏၊ (ပါဠိတော် ကြည့်ပါ၊) **"ပဏ္ဏမတိ"**ဟု (ပစ္စေသံ နှ ပစ္စေသံ မပါဘဲ) သာမည ဟောတော်မူသောကြောင့် မိမိဝါကပ်ရာ ကျောင်းတိုက်အတွင်းတုန်းက **"ပြန်လာမည်, မပြန်လာမည်"**ဟု မဆုံးဖြတ်ဘဲ ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်ရောက်မှ **"ပြန်မလာတော့အုံ့"**ဟု ဆုံးဖြတ်သည်ဟု မှတ်ပါ၊ ထို့ကြောင့် ပဏ္ဏမနန္တိုက, သဟုဗ္ဘာရဝါရတို့ မပါတော့ချေ၊ (ဋီကာ ကြည့်ပါ။)

ဒုတိယတိုက။ ။ပဏ္ဏမတိ **"နှ ပစ္စေသ"**နှင့်ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် ကျောင်းတိုက်တွင်းကပင် **"ပြန်မလာတော့အုံ့"**ဟု ဆုံးဖြတ်သည်၊ အနက်လွယ်ပြီ။

တတိယတိုက။ ။အနဓိဋ္ဌိတေန–ပြန်လာမည်, မပြန်လာမည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊ (ဆုံးဖြတ်ခြင်း မရှိသဖြင့်၊) ပဏ္ဏမတိ၊ အသ–ထိုရဟန်း၏၊ ပစ္စေသံ–အုံ့၊ ဣတိ–ဤ အကြံသည်၊ နေဝ ဟောတိ–မဖြစ်သည်သာ၊ အသ–၏၊ နှ ပစ္စေသံ–အုံ့၊ ဣတိ–သည်၊ နှ ပန ဟောတိ–သည်သာ၊ (ဤ နှစ်ဝါကျဖြင့် ပဏ္ဏမတိ အနဓိဋ္ဌိတေနကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်၊) ၊ပေ၊ ဤ တတိယတိုကသည် အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် ပဌမတိုကနှင့် တူ၏၊ (ဋီကာ ကြည့်ပါ။)

ဆဋ္ဌ။ ။နိဗ္ဗာနန္တိုကမှ စ၍ သဟုဗ္ဘာရတိုင်အောင် ခြောက်ဝါရ ဟောတော်မူ၏၊ အနက်ထူး မရှိပါ၊ (တိကသုံးခုနှင့် ဆဋ္ဌပေါင်းလျှင် **"ပန္နရသက=ဆယ့်ငါးဝါရ"** ဖြစ်သည်၊) ထို့နောက် **၁၉၃**–သမာဒါယပန္နရသက၊ (စီဝရ်၏ နေရာဝယ် **"ဝိပ္ပကတစီဝရ်"**ဟု လဲလှယ်၍ ဟောတော်မူအပ်သော) ဝိပ္ပကတအာဒါယပန္နရသက ၁၉၄–ဝိပ္ပကၢ်တ သမာဒါယပန္နရသကတို့ကို ဟောတော်မူသည်၊ ဝါရအားလုံး **"အာဒါယပန္နရသက"**နှင့် တူ၏။

အာဒါယဘာဏဝါရော–တည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၃၁၈။ ။ပဌမစတုက္ကာ။ ။ဘိက္ခု အတ္ထတကထိနော (ဟုတ္တာ၊) စီဝရာသာယ–သင်္ကန်းခ္ခြုံဖြစ်သော အာသာရှိရာ အရပ်သို့၊ (သင်္ကန်းရမည်ဟု မျှော်လင့်ချက်ရှိရာ အရပ်သို့၊) ပက္ကမတိ၊ သော၊ ဗဟိသီမဂတော–ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌ ရောက်ပြီးသည်၊ (သမာနော၊) တံ စီဝရာသံ–ထို သင်္ကန်းခ္ခြုံဖြစ်သော အာသာရှိရာ အရပ်သို့၊ ပယိရပါသတိ–ချည်းကပ်၏၊ အနာသာယ–အာသာမရှိရာ အရပ်၌၊ (အရပ်က၊) နု လဘတိ၊ (ဌာနီ=အာသာ၏အမည်ကို ဌာန=အရပ်ပေါ်၌ တင်စား၍ ဌာန=အရပ်ကို ဌာနျုပစာရအားဖြင့် **"အာသာယ"**ဟု ဟောတော်မူထားသည်) ၊ပေ။

အာသာဝစ္ဆေဒိကာဝါရ၌ **"ဣဒေဝ–ခ္ခပင်၊ ဣမံ စီဝရာသံ–ဤ သင်္ကန်းခ္ခြုံဖြစ်သော အာသာရှိရာ အရပ်သို့၊ ပယိရပါသိသံ–ချဉ်းကပ်တော့အုံ၊ နု ပတ္ထေယ္ယာသံ–အုံ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ ပေ၊ ပယိရပါသတိ၊ တသ–၏၊ သာ စီဝရာသာ–ထို သင်္ကန်းခ္ခြုံဖြစ်သော အာသာသည်၊ ဥပစ္ဆိန္နတိ–ပြတ်၏"**၊ ဤသို့ ပေးပါ၊ ဒုတိယစတုက္ကာ, တတိယစတုက္ကာတို့၌ လွယ်ပြီ၊ (ဒွေ စ+ဒသ စ=ဒွါဒသ၊ ဒွါဒသန္နံ+သမူဟော=ဒွါဒသကံ၊ ဒွိကို ဒေါ, တစ်နည်း–ဒွါ၌ အာကို ဩ, ဒကို ဌပြု၍ **"ဒေါဌက"**ဟု ဖြစ်သည်။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၆–အာသာဒေါဌသက

၃၁၉။ ။**"အာသာယ လဘတိ၊ အနာသာယ နု လဘတိ"**ဟု ဟောတော်မူ၏၊ ပါဠိတော် ကြည့်ပါ၊ ဒုတိယစတုက္ကာ၌ **"ယတော–အကြင်ကြောင့်၊ တသ္မိံ အာဝါသေ–၌၊ (ထို မိမိနေခဲ့ရာ ကျောင်းတိုက်၌၊) ကထိနံ–ကို၊ ဥဇ္ဇာတံ–နုတ်အပ်ပြီ၊ (တတော–ကြောင့်၊) ဣဒေဝ–ခ္ခပင်၊ ဣမံ စီဝရာသံ–သို့၊ ပယိရပါသိသံ–အုံ"**ဟု ပေးပါ၊ တတိယစတုက္ကာ၌ အနက်ထူး မရှိပါ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၇-ကရဏီယဒေါဠသက

၃၂၀။ ။ကေနစိ ဒေဝ-တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော၊ ကရဏီ ယေန-ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ပဏ္ဍမတိ၊ ဗဟိသီမာဂတသ-သော၊ တသ-၏၊ စီဝရာသာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဤ ဝါကျသာ ထူး၏၊ ပါဠိတော် ကြည့်ပါ။

ကရဏီယဒေါဠသက်-သည်၊ နိဋ္ဌိတ်-ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၈-အပဝိလာယနနဝက

၃၂၁။ ။အတ္ထတကထိနော-သော၊ ဒိသံဂမိကော-အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားလတ္တံ့ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခု-သည်၊ စီဝရပဋိဝိသံ-မိမိရထိုက်သော သင်္ကန်း အဖို့ကို၊ အပဝိလာယမာနော-အလိုရှိလျက်၊ ပဏ္ဍမတိ၊ (အပဝိလာယမာနော တိ အာကင်္ခမာနော၊ ဋီကာ၊) ဒိသံဂတံ-အရပ်တစ်ပါးသို့ ရောက်ပြီးသော၊ တမေနံ-ထို ရဟန်းကို၊ ဘိက္ခူ ပုစ္ဆန္တိ (ကိံ၊) အာဝုသော၊ တွံ-သည်၊ ကဟံ-ဌ၊ ဝဿံဝုဋ္ဌော-နည်း?၊ ကတ္ထ စ-အဘယ်အံ့ရပ်လည်း၊ (အဘယ်ကျောင်းတိုက်ဌ လည်း၊) တေ-၏၊ စီဝရပဋိဝိသော၊ (ဟောတိ-နည်း?၊) ဣတိ-ကုန်၏၊ သော ဧဝံ၊ ဝဒေတိ-ပြော၏၊ (ကိံ၊) အမုကသ္မိံ အာဝါသေ-ဌ၊ ပေ၊ စီဝရ ပဋိဝိသော (ဟောတိ၊) ဣတိ-၏၊ တေ-ထို အာဝါသိကရဟန်းတို့သည်၊ ပေ၊ ဂစ္ဆ၊ တံ စီဝရံ-ကို၊ (အသင်ရထိုက်သော ထို သင်္ကန်းကို၊) အာဟရ-ဆောင် ယူချေလော့၊ ပေ၊ ကရိဿာမ-ချုပ်ဆိုးသမှု ပြုပေးကြပါကုန်အုံ့၊ ဣတိ (ဝဒန္တိ။)

သော၊ တံ အာဝါသံ-သို့၊ (မိမိနေခဲ့ရာ ထို ကျောင်းတိုက်သို့၊) ဂန္တွာ၊ ၊ပေ၊ စီဝရပဋိဝိသော-သည်၊ ကဟံ-အဘယ်ပါနည်း?၊ ဣတိ (ပုစ္ဆတိ) ၊ပေ၊ အယံ-ကား၊ တေ-၏၊ စီဝရပဋိဝိသော-တည်း၊ ကဟံ-သို့၊ ဂမိဿသိ-သွားလတ္တံ့နည်း?၊ (သွားမလို့နည်း?၊) ဣတိ (ဝဒန္တိ) ၊ပေ၊ အလံ-မသင်၊

မာ ဂမာသိ–မသွားလင့်၊ ပေ၊ ကရိသာမ ဣတိ (ဝဒန္တိ) ၊ပေ၊ နိဋ္ဌာနန္တိ ကော၊ ၊ပေ၊) ဒုတိယတိကဋ္ဌ **"အန္တရာမဂ္ဂေ ဘိက္ခု ပုစ္ဆန္တိ၊ တတိယတိကဋ္ဌ "တသ္မာ ဘာတသ် ဂတသ ဧဝ ဟောတိ"**ဟူသော ပုဒ်တို့သာ ထူး၏။)

အပဝိလာယနနဝက်–သည်၊ နိဋ္ဌိတ်–ပြီ။

ဝါရအခွဲ။ ။တသ–(ထို ရဟန်း၏၊) စီဝရလာဘေ သ့တိ ဝသ် ဝုဋ္ဌဝါသေ (မိမိ နေခဲ့ရာကျောင်းတိုက်ဋ္ဌ) နိဋ္ဌာနသန္ဓိဋ္ဌာနနာသ နန္တိကာနံ ဝသေန ဧကံ တိကံ တေသံယေဝ ဝသေန အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကံ, ဂတဋ္ဌာနေ ဧကန္တိ တိဏ္ဏံ တိကာနံ ဝသေန ဧကံ နဝကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဋီကာ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၉၉–ဖာသုဝိဟာရပဉ္စက

၃၂၄။ ။အတ္ထတကထိနော–သော၊ ဖာသုဝိဟာရိကော–ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသော၊ (ချမ်းသာစွာ နေလိုသော၊) ဘိက္ခု၊ ပေ၊ ပဏ္ဏမတိ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ ကြံ၍ ဖဲသွားသနည်း?၊) အမုကံ နာမ အာဝါသ–ထိုမည်သော ကျောင်းတိုက်သို့၊ ဂမိဿာမိ–မည်၊ တတ္ထ–ထို ကျောင်းတိုက်ဋ္ဌ၊ မေ–၏၊ ဖာသု–ချမ်းသာသည်၊ ဘဝိဿတိ–ဖြစ်မူကား၊ ဝသိဿာမိ–နေမည်၊ ပေ၊ နော စေ ဘဝိဿတိ၊ (ဧဝံ သတိ) အမုကံ နာမ အာဝါသ ဂမိဿာမိ၊ ပေ၊ ပစ္စေဿ–မည်၊ ဣတိ–၍၊ ပဏ္ဏမတိ၊ (အာဝါသသုံးခုကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု မချမ်းသာလျှင် ပြောင်းရွှေ့ရန် ရည်ရွယ်သည်၊ တသ ဗဟိသီမာဂတသမ္ဘ စ၍ ရှေးရှေးဝါရတို့နှင့် တူပြီ။)

ဖာသုဝိဟာရပဉ္စကံ–သည်၊ နိဋ္ဌိတံ–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၀–ပလိဗောဓပလိဗောဓကထာ

၃၂၅။ ။ကထနသ–၏၊ ပလိဗောဓ–ပလိဗောဓတို့သည်၊ (အာနိသင်ငါးပါး ပြယ်မဲ့သွားအောင် မြစ်တားစောင့်ရှောက်တတ်သော အရာတို့သည်၊) ဣမေ ဒွေ၊ ပေ၊ ပလိဗောဓ–တို့ဟူ၍၊ ကတမေ–နည်း?၊ အာဝါသပလိဗောဓော စ–လည်းကောင်း၊ စီဝရပလိဗောဓော စ–လည်းကောင်းတည်း၊ ပေ၊ ဣဒ–ဤ သာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခု၊ တသ္မိံ အာဝါသေ–၌၊ (မိမိ ဝါကပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၌၊) ဝသတိ ဝါ–နေမူလည်း နေအံ့၊ ဝါ–နေဆဲသော်လည်း ဖြစ်အံ့၊ ပစ္စေသဲ–အံ့၊ ဣတိ–၍၊ သာပေက္ခော–ရှင့်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဏ္ဍိတော ဝါ–ဖဲမူလည်း ဖဲသွားအံ့၊ ပေ။

ဘိက္ခုနော–၏၊ စီဝရံ–သည်၊ အကတံ ဝါ–ချုပ်ဆိုးသမူ, မပြုအပ်သေးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိပ္ပကတံ ဝါ–အပြားအားဖြင့် ချုပ်ဆိုးသမူ, ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ (ချုပ်ဆိုးသမူ, ပြု၍ မပြီးသေးသည်သော်လည်းကောင်း၊) ဟောတိ၊ စီဝရာသာ–သည်မူလည်း၊ အနုပစ္ဆိန္နာ–မပြတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

ဘိက္ခု၊ နု ပစ္စေသဲ–အံ့၊ ဣတိ–၍၊ တမှာ အာဝါသာ–မှ၊ (ပဏ္ဍိတော်၌ စပ်၊) စတ္တေန–စွန့်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊ (ထို အာဝါသကို စွန့်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊) ဝန္ဒေန–ထွေးအန်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊ မုတ္တေန–လွတ်ကြောင်း စိတ်ဖြင့်၊ အနပေက္ခော–ရှင့်ခြင်း မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပဏ္ဍိတော၊ ပေ၊ စီဝရံ–သည်၊ ကတံ ဝါ–ချုပ်ဆိုးသမူ ပြုအပ်ပြီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ နဋ္ဌံ ဝါ–ပျောက်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဝိနဋ္ဌံ ဝါ–ပျက်စီးသည်သော်လည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍံ ဝါ–မီးလောင်အပ်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ စီဝရာသာ ဥပစ္ဆိန္နာ ဟောတိ၊ ပေ။

သတ္တမော–ခုနစ်ခုမြောက်သော၊ ကထိနက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၁–တသုဒ္ဒါန်

(ဤ ဥဒ္ဒါန်း၌ အကျဉ်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ပေးပါ။)

တသ-ထိ ကထိနက္ခန္ဓကဏ်၊ ဥဒ္ဒါနံ-ကား-

တိ'သ-သုံးကျိပ်သော၊ ပါဝေယျကာ ဘိက္ခု-တို့သည်၊ သာကေ တေ-၌၊ ဥက္ကဏ္ဌိတာ-ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝသုံ-နေကြရကုန်ပြီ၊ ဝဿံဝုဋ္ဌာ (သမာနာ၊) သြကပုဏ္ဏော်ဟိ-ရေဖြင့်ပြည့်သော သင်္ကန်း တို့ဖြင့်၊ ဒိနဒဿနံ-မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြင်ခြင်းငှာ၊ အဂမုံ-သွားကြ ကုန်ပြီ။

ဣဒံ-ဤသည်ကား၊ ကထိနဿ-၏၊ ဝတ္ထု-ဝတ္ထုတည်း၊ ပဠကာ-ငါးပါးသော အာနိသင်တို့သည်၊ ကပ္ပိဿန္တိ၊ နာမန္တာ၊ ပေ၊ သိက္ခာ ပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ။)

ဥပ္ပါဒေါ-ဖြစ်သော သင်္ကန်းသည်၊ အတ္ထတာနံ-ကင်းအပ်ပြီးသော ကထိန်ရှိသော ရဟန်းတို့၏ (အတွက်၊) ဘဝိဿတိ၊ ဥတ္တိ-ဥတ်၊ ဧဝံ-ဤသို့ (ခင်းအပ်သော်၊) အတ္ထတဘွေဝ-ခင်းအပ်၏၊ ဧဝံ၊ အနတ္ထတံ-မခင်းအပ်။

ဥလ္လိခိ-အလျားအနုတိုင်းကာမျှ၊ ဓောဝနာ၊ ပေ၊ သြဝဒ္ဓေယျံ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ။)

မဒ္ဒနာ-ဆင်စွယ်ရောင်ကဲ့သို့ တစ်ကြိမ်သာဆိုးကာမျှ၊ နီမိတ္တံ-အရပ်နိမိတ် ပြုအပ်သော သင်္ကန်း၊ ကထာ၊ ပေ၊ နိဿဋ္ဌိ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ၊) နဉ္စ ကပ္ပ-ကပ္ပဗိန္ဓု မပြုအပ်သော သင်္ကန်း၊ တေ တယော-ထို သုံးထည်သော သင်္ကန်းတို့ကို၊ အညတြ-၍။

သဠိဏ္ဍေန-သော၊ သမဏ္ဍလီ-အိမ်ဝန်းကြီး အိမ်ဝန်းငယ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ပဠာတိရေကေ-ငါးခန်း, ငါးခန်းထက် ပိုလွန်သော အခန်း ရှိသော သင်္ကန်းကို၊ အညတြ၊ (ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း ပေးပါသည်၊ ရှေးနိဿယ၌ တစ်မျိုးပေးထားဏ၏၊) ပုဂ္ဂလော-ကို၊ အညတြ-၍၊ နမခင်းအပ်၊ သမ္မာ-စွာ (ခင်းအပ်သော်လည်း၊) နိဿီမဒ္ဒေါ၊ အနုမောဒတိ-အုံ့။

ကထိနံ အနတ္ထကံ ဟောတိ၊ ဧဝံ-သို့၊ ဗုဒ္ဓေန ဒေသိတံ၊ အဟတ-မဖွပ်မလျော်ရသေးသော အဝတ်သစ်၊ ကပ္ပ-အဝတ်သစ်နှင့်တူသော အဝတ်၊ ပိလောတိ၊ ပေ။

ကပ္ပတော၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ၊) တထာ-ပါး၊ တိစီဝရေန စ-ဖြင့်လည်းကောင်း။

ဆိန္နေ-အပ်သော၊ သမဏ္ဍလိကတော-အပ်သော၊ ပဋ္ဌကေ ဝါ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အတိရေကေ ဝါ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပုဂ္ဂလဿ-၏၊ အတ္ထာရာ-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ခင်းအပ်၏၊) သမ္မာ-စွာ၊ (ခင်းအပ်သည်ကို၊) သီမဋ္ဌော၊ အနုမောဒတိ-အုံ့။

ဧဝံ-သို့၊ ကထိနတ္ထာရဏံ-ကတိန်ခင်းခြင်းသည်၊ (ဟောတိ၊) ဥဇ္ဇာရသ-၏၊ မာတိကာ-တို့သည်၊ အဋ္ဌ-တို့တည်း၊ ပဏ္ဏမနုဿိ၊ ပေ။

☰ သီမာ၊ (သိက္ခာပုဒ်အတိုင်း ဆိုပါ၊) အဋ္ဌမီ-ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော၊ သဟုဇ္ဇာရာ-လည်းကောင်းတည်း၊ (ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊) ကတစီဝရံ အာဒါယ၊ နပစ္စေသံ-အုံ့၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဂစ္ဆတိ။

တဿ-ထို ရဟန်း၏၊ တံ (သော) ကထိနုဒ္ဒါရော-သည်၊ ပဏ္ဏမနုဿိကော-သည်၊ ဟောတိ၊ (ယော၊) စီဝရံ-ချုပ်ဆိုးသမျှ မပြုအပ်သေးသော သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ၊ ယာတိ-သွား၏၊ နိဿီမေ-ဥပစာရသိမ်ပြင်ပ၌၊ (ကျောင်းတိုက်ပြင်ဘက်၌၊) ဣဒံ-ဤ သင်္ကန်းကို။

ကာရေသံ-အုံ့၊ နု ပစ္စေသံ-အုံ့၊ ဣတိ-သို့၊ စိန္တယိ-ကြံပြီ၊ (တဿ၊) နိဋ္ဌာနေ-သင်္ကန်းပြီးဆုံးရာ အခါ၌၊ ကထိနုဒ္ဒါရော (ဟောတိ၊) (ယော စီဝရံ) အာဒါယ၊ နိဿီမံ-၌၊ နေဝ (ကာရေသံ)-အုံ့၊ နု ပစ္စေသံ-အုံ့၊ ဣတိ-သို့၊ မာနသော-စိတ်သည်၊ (ဟောတိ။)

တဿ၊ ပေ၊ ဘဝေ၊ (ယော) စီဝရံ အာဒါယ ယာတိ၊ နိဿီမေ-၌၊ ဣဒံ-ကို။

ကာရေသံ၊ နု ပစ္စေသံ-အုံ့၊ ဣတိ စိန္တယိ၊ တဿ-၏၊ ကရိယံ-ပြုအပ်စဉ်၊ နသဿတိ၊ တဿ၊ ပေ၊ ဘဝတိ၊ (ဂါထာဖြစ်၍ **"ကရိယံ"** ဟု ဆိုသည်။)

(ယော စီဝရံ) အာဒါယ ပစ္ဆေသံ (ဣတိ) ယာတိ၊ ဗဟိ–သိမ်ပြင်ပ၌၊ စီဝရံ ကာရေတိ၊ ကတစီဝရော (သမာနော၊) တဟိ–ထိုကျောင်းတိုက်၌၊ (ထို မိမိနေခဲ့ရာ ကျောင်းတိုက်၌၊) ကထိနံ ဥဒ္ဒရတံ (ဣတိ) သုဏာတိ။

တသ၊ ပေ၊ ဘဝတိ၊ (ယော) စီဝရံ အာဒါယ၊ ပေ၊ ကာရေတိ။

ကတစီဝရော (သမာနော၊) ဗဟိဒ္ဓါ–၌၊ ကထိနုဒ္ဓါရံ–ကို၊ နာမေတိ–လွန်စေ၏၊ (ဝိတိနာမေတိဟု ခေါ်လိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ **"နာမေတိ"**ဟု ဆိုသည်) ၊ပေ၊ ဘဝေ။

(ယော စီဝရံ) အာဒါယ၊ ပေ၊ ကာရေတိ၊ ကတစီဝရော (သမာနော) ပစ္ဆေသံ၊ (ဣတိ–၍၊) ကထိနုဒ္ဓါရံ၊ သမ္ဘောတိ–မီ၏။

တသ တံ (သော) ကထိနုဒ္ဓါရော ဘိက္ခုဟိ သဟ၊ ဧယတိ–ဖြစ်၏၊ အာဒါယ စ–အာဒါယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ သမာဒါယ–သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တ သတ္တဝိဓ–ခုနစ်ဝါရ ခုနစ်ဝါရ အပြားရှိသော၊ ဂတိ–ဖြစ်ပုံသည်၊ (ပါဠိတော်အသွားသည်၊ ဟောတိ။)

ဆဏ္ဏော ဝိပ္ပကတော–ဝိပ္ပကတဆဏ္ဏ၌၊ ဂတိ–သည်၊ ပဏ္ဏမနုဿိကာ–ကာဝါရသည်၊ နတ္ထိ။

နိဒ္ဒါနံ–နိဒ္ဒါနဿိကသည်လည်းကောင်း၊ သနိဒ္ဒါနဿ–သည်လည်းကောင်း၊ နာသနဿ–သည်လည်းကောင်း၊ ဣမေ တယော–ဤ သုံးဝါရတို့သည်၊ အာဒါယ နိသီဒံ ဂတံ ကာရေသံ ဣတိ၊ အာဒါယ၊ ၊ပေ၊ ကာရေသံဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ဧယတိ၊ (ရှေးနိဿယ၌ တစ်မျိုးပေး၏၊ ပါဠိတစ်မျိုး ရှိဟန်တူသည်၊ ဤဂါထာဖြင့် အာဒါယပန္နရသက ပထမတိုက်ကို ချုံးသည်။)

နိဒ္ဒါနံ–သည်လည်းကောင်း၊ သနိဒ္ဒါနမ္ပိ–သည်လည်းကောင်း၊ နာသနမ္ပိ–သည်လည်းကောင်း၊ ဣဒံ (ဣမေ) တယော–တို့သည်။

အာဒါယ နဲ့ ပစ္စေသန္တိ–သံဟူသော ပုဒ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗဟိသိမေ ကရောမိတိ–ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ဧယတိ၊) (ဒုတိယတိက်ကို ချုံးသည်၊ **"ဗဟိသိမေ ကရောမိ"**ဖြင့် **"ဗဟိသိမာ ဂတာသ၊ ပေါ၊ ကာရေသန္တိ"**ဟူသော စကားကို ချုံးသည်၊) တိဏ–နောက် သုံးဝါရတို့သည်၊ အနဓိဋ္ဌိတေန–ပုဒ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေဝသ–နေဝသ ပုဒ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌာ–ဌ၊ နယာဝိဓိ–ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင် ရှိ၏၊ (တတိယတိက်ကို ချုံးသည်။)

(ယော) အာဒါယ ပစ္စေသ္သံ (ဣတိ) ယာတိ၊ ဗဟိသိမေ–ဌ၊ ကရောမိတိ–ချုပ်ဆိုးသမှ ပြုအံ့ဟု၊ နဲ့ ပစ္စေသန္တိ–မပြန်တော့အံ့ဟု၊ ကာရေတိ၊ (တဿ) နိဋ္ဌာနေ–ဌ၊ ကထိနဒ္ဓါရော (ဟောတိ၊) (အာဒါယ ပန္နရသကဌ်ပါသော ဆဋ္ဌဝယ် ပထမဝါရကို ချုံးသည်၊) သန္ဓိဋ္ဌာနံ–သည်လည်းကောင်း၊ ပေါ၊ ဘိက္ခူဟိ–နှင့်၊ သဟ–တကွနုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဧယတော–ဖြစ်၏၊ (ဤ ဝါရတို့ကိုလည်း ထို ပန္နရသကဌ် ဟောတော်မူသည် ဟူလို၊) ဧဝံ–လျှင်၊ ပန္နရသံ–အာဒါယပန္နရသကသည်၊ ဂတိ–ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။

သမာဒါယ–သမာဒါယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ ဝိပ္ပကတာ–ဝိပ္ပကတအာဒါယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ ပုန–တစ်ဖန်၊ တထာ–ထို ဝိပ္ပကတဖြစ်သော၊ သမာဒါယ–လည်းကောင်း၊ စတုရော–ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ–ကုန်သော၊ ဣမေ တေ ဝါရာ–ဤ ဝါရတို့သည်၊ ပန္နရသဝိဓိ–တစ်ဆယ့်ငါးဝါရ အစီအရင် ရှိ၏။

အနာသာယ စ–အနာသာဝါရသည်လည်းကောင်း၊ အာသာယ စ–လည်းကောင်း၊ ကရဏီယော စ–ကရဏီယဝါရသည်လည်းကောင်း၊ တေ–ထို ဝါရတို့သည်၊ တယော–တို့တည်း၊ နယတော–နည်းအားဖြင့်၊ တံ–ထို ဝါရသုံးပါး အပေါင်းကို၊ ဝိဓာနေယျ၊ တယော–ထို သုံးဝါရတို့သည်၊ ဒ္ဝါဒသ ဒ္ဝါဒသ–တစ်ဆယ့်နှစ်ဝါရ တစ်ဆယ်နှစ်ဝါရ တို့တည်း။

ဇွေ–ဤ ခန္ဓကဋ္ဌ၊ အပဝိလာနာ–အပဝိလာယန ဝါရတို့သည်၊ နဝ–တို့တည်း၊ တဟိ–ထို ခန္ဓကဋ္ဌ၊ ဖာသု–ဖာသုဝိဟာရ ဝါရတို့သည်၊ ပဋ္ဌဝိဓာ–ကုန်၏၊ ပလိဘောဓာပလိဘောဓာ–ပလိဘောခန္ဓစ်ပါး, အပလိဘောခန္ဓစ်ပါးတို့၊ ဥဒ္ဒါနံ–ကို၊ နံယတော၊ ကတံ–အပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ တသ္သုဒ္ဒါန် စကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမှိ ခန္ဓကေ–ဋ္ဌ၊ ဝတ္ထု–တို့သည်၊ ဒေါဠသကပေယျာလမုခါနိ–ဒေါဠသကပေယျာလဟူသော အဦးရှိကုန်သော၊ (ဟုတ္တာ၊) ကေသတံအဋ္ဌာရသ–တစ်ရာ့တစ်ဆယ့်ရှစ်ဝတ္ထုတို့တည်း။

ကထိနက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၈–စီဝရကွန္ဓက

၂၀၂–ဇီဝကဝတ္ထု

💬 ၃၂၆။ ။(ယေန သမယေန ဘဂဝတာ ဘိက္ခူနံ၊ ဂဟပတိ စီဝရံ–အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့ လှူဒါန်းအပ်သော သင်္ကန်းသည်၊ ဝါ–ကို၊ အနုဇာနာတံ ဟောတိ၊ အနိယမ ဝါကျ၊) တေန သမယေန၊ ပေ၊ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ (ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၈၄–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) တေန ခေါ ပန သမယေန–၌၊ ဝေသာလီ–သည်၊ ဣဒ္ဓါ စေဝ–ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ ဖီတာ စ–စည်ပင်သည်လည်းကောင်း၊ ဗဟုဇနာ စ–များသော လူရှိသည်လည်းကောင်း၊ အာကိဏ္ဏ မနုဿာ စ–ရောပြွန်းသော လူရှိသည်လည်းကောင်း၊ သုဘိက္ခာ စ–ပြည့်စုံသော ထမင်း ရှိသည်လည်းကောင်း၊ (သာယာဝပြော အစာပေါသည်လည်းကောင်း၊) ဟောတိ၊ သတ္တ စ ပါသာဒသဟဿာနိ–ခုနစ်ထောင်သော ပြာသာဒ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တ စ ပါသာဒသတာနိ–ခုနစ်ရာသော ပြာသာဒ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သတ္တ စ ပါသာဒါနိ–ခုနစ်ဆောင်သော ပြာသာဒ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ဟောန္တိ၊) (ပြာသာဒ်ပေါင်း ခုနစ်ထောင်ခုနစ်ရာခုနစ်ဆောင် ရှိသည် ဟူလို၊) သတ္တ စ ကူဋာဂါရသဟဿာနိ–ခုနစ်ထောင်သော အထွတ်ရှိသော (အထွတ်တပ်အပ်သော) အိမ်တော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သတ္တ စ အာရာမသဟဿာနိ–ခုနစ်ထောင်သော အရံ (ဝင်းခြံ)တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သတ္တ စ ပေါက္ခရဏီသဟဿာနိ–ခုနစ်ထောင်သော ရေကန်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ (ဟောန္တိ။)

အမ္ဗပါလီ–မည်သော၊ ဂဏိကာ စ–ပြည့်တန်ဆာမသည်လည်း၊ အဘိရူပါ–လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသည်၊ (အဲလွန်အဆင်းလှသည်၊) ဒဿနီယာ–ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်သည်၊ (ကြည့်ရှုစဖွယ် တင့်တယ်သည်၊) ပါသာဒိကာ–မြင်သူ၏ စိတ်ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်၊ ပရမာယ–လွန်ကဲသော၊ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ–အဆင်း၏ကောင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်၊ (ပေါက္ခရသဒ္ဒါသည် သုန္ဒရ အနက်ဟော၊) **တစ်နည်း**–ပရမာယ–သော၊ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ–အဆင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ကိုယ်ရှိသူ၏အဖြစ်နှင့်၊ သမန္နာဂတာ–ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ၊ နစ္ခေ စ–ဂ ခြင်းဌာလည်းကောင်း၊ ဂီတေ စ–သီချင်း

ဆိုခြင်းဌ်လည်းကောင်း၊ ဝါဒိတော စ–တီးမှုတ်ခြင်းဌ်လည်းကောင်း၊ ပဒက္ခိဏာ–ကျွမ်းကျင်သည်၊ ဟောတိ၊ (ဂတသ+သန္ဓကာ=ဂဏိကာ–အပေါင်း၏ (အများ၏)+ဥစ္စာဖြစ်သော (အများဆိုင်ဖြစ်သော မိန်းမ) အတ္ထိကာနံ–အလိုရှိကုန် အလိုရှိကုန်သော၊ မနုဿာနံ–တို့သည်၊ အဘိသဒ္ဒာ–ရှေ့ရှုရောက်အပ်, ရောက်နိုင်၏၊ (သွားလာအပ်, သွားလာနိုင်၏၊) ပညာသာယ စ–အသပြာ ငါးဆယ်ဖြင့်လည်း၊ ရတ္တိ–ဌ၊ (တစ်ညဉ့်အတွက်)၊ ဂစ္ဆတိ–သွားနိုင်၏၊ တာယ စ–ထို အမ္ဗပါလီကြောင့်လည်း၊ ဝေသာလီ၊ ပေ၊ ဥပသောဘတိ–တင့်တယ်၏၊ ပေ။

ရာဇဂဟကော–ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဌ်နေသော၊ နေဂမော–နိဂုံးသူဌေးသည်၊ (ရာဇဂြိုဟ်မြို့ဌ် နေသော်လည်း နိဂုံးသူဌေးမျိုးဖြစ်သောကြောင့် **"နေဂမော"** ဟု ဆိုသည်၊) ကေနစိ ဒေ၀ ကရဏီယေန–ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်၊ ဝေသာလိ အဂမာသိ၊ ပေ၊ နေဂမော၊ ဝေသာလိ–ကို၊ ဣဒ္ဓဗ္ဗေ၀–ပြည့်စုံသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ သတ္တ စ ပေါက္ခရဏီယော–တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အမ္ဗပါလိ–သော၊ အဘိရူပ–သော၊ ပေ၊ ပဒက္ခိဏ–သော၊ ဂဏိက စ–ကိုလည်းကောင်း၊ အတ္ထိကာနံ၊ ပေ၊ အဘိသဒ္ဒ–ရှေ့ရှုရောက်အပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ (သွားလာနိုင်သည်ကိုလည်းကောင်း၊) ဂစ္ဆန္တိ–သွားအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ တာယ စ၊ ဝေသာလိ–ကို၊ ပေ၊ ဥပသောဘန္တိ–တင့်တယ်နေသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အဒ္ဒသာ၊ ပေ။

၃၂၇။ ။တံ ကရဏီယံ–ကို၊ တီရေတွာ–ပြီးဆုံးစေပြီး၍၊ ပေ၊ အ၀ေစ (ကိ)၊ ဒေ၀–မင်းမြတ်၊ ဝေသာလိ၊ ဣဒ္ဓါ စေ၀–ပါ၏၊ ပေ၊ ဥပသောဘတိ–ပါ၏၊ ဒေ၀...သာဓု မယမ္ပိ ဂဏိကံ၊ ဝဇ္ဇာပေသာမ–ဖြစ်ပေါ်စေကြပါကုန်စို့၊

ဂစ္ဆန္တိ။ ။"ပညာသာယ စ ရတ္တိ ဂစ္ဆန္တိ"ဟု တွေ့ရ၏၊ "ပညာသာယ စ ရတ္တိ ဂစ္ဆတိ"ဌ် ဂစ္ဆတိ၏ ကတ္တားသည် အမ္ဗပါလီ မဟုတ်၊ လူအပေါင်း (မဟာဇနော) ဖြစ်သောကြောင့် ဤဌ်လည်း "ဂစ္ဆန္တိ"ပုဒ်အရ အမ္ဗပါလီကို မကောက်နိုင်ပါ၊ ထိုကြောင့်၊ **"ဂစ္ဆန္တိ–သွားနေသည်ကိုလည်းကောင်း"**ဟု ရှိသင့်ပါသည်၊ သို့မဟုတ် "ဂစ္ဆန္တိ"ပုဒ်ကို အမှန်ယူလျှင် အမ္ဗပါလီကို အရကောက်သောကြောင့် ဂ၀ေါ ဟာ မာနမ် အန္တ ပြန်ထားသော "ဂစ္ဆန္တ"ပုဒ်နောင် ဣတ္ထိဧကတ ဤပစ္စည်းသက်၍ **"ဂစ္ဆန္တိ–သွားလာအပ်သည်ကိုလည်းကောင်း"**ဟု ပေးပါ။

(ထူထောင်ကြပါကုန်စို့၊) ဣတိ (အဝေါစ၊) တုမှေ၊ ပေ၊ ယံ–အကြင် သတို့သမီးကို၊ ဂဏိက်–ကို (ဟူ၍၊) ဝုဗ္ဗာပေယျာထ–ဖြစ်ပေါ်စေလိုကြကုန်၏၊ တာဒိသိ–ထိုကဲ့သို့ရှိအပ်သော၊ (ထိုကဲ့သို့ ပြည့်တန်ဆာမ ဖြစ်ထိုက်သော၊) ကုမာရိ–ကို၊ ဇာနာထ–သိကြကုန်လော့၊ (ရှာကြကုန်ရလော့၊) (နောက်၌ **"သာလာဝတီ နာမ–သာလာဝတီမည်သော၊ ပဋိသတေန စ–အသီးသီးသော တစ်ရာသော အသပြာဖြင့်လည်း"** ဟု အနက်ဆိုပါ) ၊ပေ၊ ဂဗ္ဘိနီ–ကိုယ်ဝန်ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ ဂဗ္ဘိနီ–သော၊ ဣတ္ထိ–ကို၊ ပုရိသာနံ–တို့သည်၊ အမနာပါ–စိတ်ဖြင့်မရောက်အပ်၊ (မမြတ်နိုးအပ်) ၊ပေ၊ သဏ္ဌာရော–ကောင်းစွာပြုအပ်သော လာဘ်သည်၊ ဘဋ္ဌိဿတိ–ပျက်လိမ့်မည်၊ (**"ပရိဟာယိဿတိ–ဆုတ်ယုတ်လိမ့်မည်"**ဟု သိဟိုင်ဋ္ဌမူ ရှိ၏၊) အဟံ၊ ဂိလာနံ–မကျန်းမမာသူကို၊ ဝါ–မကျန်းမမာသူ၏ အဖြစ်ကို၊ ယန္တုန ပဋိဝေဒေယျံ–အကယ်၍ သိစေရပါမူကား ကောင်းလေစု၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဒေါဝါရိကံ–တံခါးစောင့်ကို၊ ပေ၊ ဂဗ္ဘဿ–၏၊ ပရိပါကံ–ရင့်ကျက်ခြင်းကို၊ အန္တရာယ–စွဲ၍၊ ပုတ္တံ–ကို၊ ဝိဇာယိ–ပြီး၊ ပေ၊ ဣမံ ဒါရကံ–ကို၊ ကတ္တရသုပ္ပေ–ဟောင်းနွမ်းသော စကောဘ်၊ (စကောစုတ်ဘ်၊) (ကတ္တရသဒ္ဒါ-ဓိဏ္ဍာအနုက်ဟော၊) ပက္ခိပိတ္တာ နိဟရိတ္တာ၊ သက်ာရကူဌေ–အမှိုက်ပုံပေါ်၌၊ ဆဏ္ဍေဟိ–စွန့်ပစ်ချေလော့၊ ဣတိ (အာဏာပေသိ) ၊ပေ။

၃၂၈။ ။အဘာယော နာမ–အဘာယမည်သော၊ ရာဇကုမာရော–မင်းသားသည်၊ ကာလသေဝ–စောစောဘ်ပင်၊ ရာဇုပဋ္ဌာနံ–မင်းကိုခစားရာ အရပ်သို့၊ **တစ်နည်း**–ရာဇုပဋ္ဌာန်–မင်းကိုခစားခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဂစ္ဆန္တော–သော်၊ တံ ဒါရကံ–ကို၊ ကာကေဟိ–ကျီးတို့သည်၊ သမ္ပရိကိဏ္ဏံ–ထက်ဝန်းကျင် ရောပြွန်းအပ်သည်ကို၊ အဒ္ဒသ၊ ပေ၊ သမ္ပရိကိဏ္ဏံ–အပ်သော၊ တေ–ဤ အရာကား၊ ကိ–အဘယ်နည်း?၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိ၊) ဒေဝ–အရှင်မင်းသား၊ ဒါရကော–ကလေးပါတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဧဝတိ–အသက်ရှင်သေး၏လော၊ ပေ၊ တေန ဟိ–ထိုသို့ အသက်ရှင်သေးလျှင်၊ ပေ၊ အန္တေပုရံ–နန်းတော်တွင်းသို့၊ နေတွာ–ဆောင်၍၊ ဓာတီနံ–အထိမ်းတော်တို့အား၊ ပေါသေတုံ–မွေးမြူစေခြင်းငှာ၊ ဒေထ–ကုန်လော့၊ ဣတိ–ဤသို့ အမိန့်ပေးပြီ၊ ပေ။

တဿ–ထို ကံလေး၏ (နာမ်၌ ၈ပ်) ဧ၀တိ–လော ဣတိ–ဤ အမေး စကားကြောင့်၊ ဧ၀ကောတိနာမ–ဧ၀ကဟူသော အမည်ကို၊ အံ့သဲ့ ကုမာ ရေန–မင်းသားသည်၊ ပေါသာပိတော်–မွေးမြူစေအပ်၏၊ ဣတိ–ကြောင့်၊ ကောမာရဘစ္စောတိ နာမ် အံ့သဲ့ (ဘရိယ်တော်=ဘတော၊ ကုမာရေန+ ဘတော=ကုမာရဘတော၊ ကုမာရဘတော ယေ၀ ကောမာရဘစ္စော) ၊ပေ၊ ကောမာရဘစ္စော–အဘယမင်းသားသည် မွေးစားအပ်သော၊ ဧ၀ကော–သည်၊ နု စိရသေ၀၊ ဝိညုတုံ–တတ်သိ နားလည်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ ပါပုဏိ၊ ပေ၊ ဒေ၀–အရှင်မင်းသား၊ မေ–ကျွန်တော်၏၊ မာတာ–မယ်တော်သည်၊ ကာ– အဘယ်သူပါနည်း?၊ ပိတာ၊ ကော–အဘယ်သူပါနည်း?၊ ဣတိ (အ၀ေါစ၊) ၊ပေ၊ အ၀ဟံ၊ တေ–၏၊ ပိတာ–တည်း၊ မယာ၊ ပေါသာပိတော–သည်၊ အသိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ ဣမာနိ ရာဇကုလာနိ–ဤ မင်းမျိုးတို့သည်၊ အသိပ္ပေန–အတတ်ပညာ မရှိသူသည်၊ ဥပဓိ၀ိတုံ–မှီ၍ အသက်မွေးခြင်းငှာ၊ နု သုကရာနိ–လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်ကုန်၊ (မလွယ်ကူကုန်) ၊ပေ၊ ယန္တုနု သိက္ခေယျုံ–အကယ်၍ သင်ယူရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ပေ။

၃၂၉။ ။တက္ကသိလာယံ–တက္ကသိုလ်မြို့တော်၌၊ ဒိသာပါမောက္ခော– အရပ်မျက်နှာတို့၌ ကျော်စောထင်ရှားသော၊ **တစ်နည်း**–ဒိသာပါမောက္ခော– အရပ်မျက်နှာတို့၌ ပဓာနဖြစ်သော၊ ဝေဒေါ–သမားတော်ကြီးသည်၊ ပဋိ၀သတိ၊ (ဒိသာပါမောက္ခော၏ အဖွင့်ကို၊ အင်္ဂုတ္တရ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ၊ အနာပုစ္ဆာ– ခွင့်မပန်ဘဲ၊ ပေ၊ ဧ၀ကော၊ ဗဟုဠ–များစွာလည်း၊ ဂဏ္ဍာတိ–သင်ယူ၏၊ လဟုဠ–လျင်မြန်စွာလည်း၊ ဂဏ္ဍာတိ၊ သုဋ္ဌု စ–ကောင်းစွာလည်း၊ ဥပဓာရေ တိ–ဆောင်ရွက်မှတ်သား၏၊ အသ–ထို ဧ၀ကော၏၊ ဝါ–သည်၊ ဂဟိတံ စ– သင်ယူအပ်ပြီးသော အတတ်သည်လည်း၊ နု သမ္မုဿတိ–မပျောက်ပျက်၊ (မမေ့) ၊ပေ၊ သ္တတ္ထန္ဓ ဝဿာနံ–ခုနှစ်နှစ်တို့၏၊ အစ္စယေန–၌၊ ပေ၊ မေ–သည်၊ သ္တတ္ထ စ ဝဿာနိ–ပတ်လုံးလည်း၊ အဓိယန္တသ–သင်ယူအပ်သော၊ ဣမသ သိပ္ပဿ–၏၊ အန္တော–အဆုံးအပိုင်းအခြားသည်၊ နု ပညာယတိ–မထင်ရှား၊ ၊ပေ၊ ပညာယိဿတိ=လတ္တံ နည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ခဏိတ္တံ–တူးရွင်းကို၊ အာဒါယ၊ တက္ကသိလာယ–၏၊ သမန္တာ–ပတ်ဝန်း ကျင်၌၊ ယောဇနံ–တစ်ယူဇနာတိုင်တိုင်၊ အာဟိဏ္ဍိတွာ–လှည့်လည်၍၊ ကိဉ္စိ– တစ်ပင်တလေသော၊ ယံ အဘေ၀ဘဇ်–အကြင် ဆေးမဟုတ်သော သစ်ပင်ကို၊

(ဆေးဖက်မဝင်သော သစ်ပင်ကို၊) ပသေယျာသိ–တွေ့ရာ၏၊ တံ–ထို သစ်ပင်ကို၊ အာဟရ–လော့၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ သုသိက္ခိတော–ကောင်းစွာသင်ယူ အပ်ပြီးသော အတတ်ရှိသည်၊ အသိ၊ တေ–အား၊ (အလမတ္ထသမ္ဘဒါန်၊) ဝါ–၏၊ (ဧဝံကာယဋ္ဌ စပ်၊) တွေ့ကုံ–ဤမျှအတိုင်းအရည်ရှိသော အတတ်ပညာ သည်၊ ဧဝံကာယ–အဲသက်မွေးခြင်းငှာ၊ အလံ–စွမ်းနိုင်လောက်ပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောရ၏၊ ဧဝကာသ၊ ပေ၊ ပရိတ္တံ–အနည်းငယ်သော၊ ပါထေယျံ–ကို၊ ပါဒါသိ–ပေးလိုက်ပြီ၊ (“လမ်းခ်ီ ရိက္ခာကုန်သော် ဆေးကုရ၍ ဆေးဖို့ရလျှင် ဆရာ၏ကျေးဇူးနှင့် ဆေးပညာ၏ကျေးဇူးကို သိလိမ့်မည်”ဟု ရည်ရွယ်၍ ရိက္ခာအနည်းငယ်ကိုသာ ပေးလိုက်သည်) ၊ပေ၊ သာကေတော–ခ်ီ၊ ပရိက္ခယံ= ကုန်ခြင်းသို့၊ အဂမာသိ၊ ဣမေ မဂ္ဂါ–ဤ ခရီးတို့သည်၊ ကန္တာရာ–ကန္တာရ တို့တည်း၊ ဝါ–ခရီးခဲတို့တည်း၊ အပ္ပေါဒကာ–ကုန်၊ အပ္ပဘက္ခာ–ကုန်၊ အပါ ထေယျေန–သည်၊ ဂန္တုံ၊ နိ သုကရာ၊ ပေ၊ ယန္တုန ပရိယေသေယျ–စွ၊ ဣတိ– ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ကန္တာရာ, အပ္ပေါဒကာစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၂၉၉–ခ် ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၃–သေဋ္ဌိဘရိယာဝတ္ထု

၃၃၀။ ။သာကေတေ၊ သေဋ္ဌိဘရိယာယ–သူဌေးကတော်၏၊ (သူဌေး ကတော်မှာ၊) သတ္တဝဿိကော–ခုနစ်နှစ်ရှိသော၊ (ခုနစ်နှစ်ကြာနေသော၊) သီသာဗာဓေ–ဦးခေါင်းခ်ဖြစ်သော အနာသည်၊ (ခေါင်းကိုက်နာသည်၊) ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ မဟန္တာ မဟန္တာ–ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော၊ ပေ၊ အရောဂံ–ရောဂါ မရှိ သည်ကို၊ (ရောဂါပျောက်အောင်၊) ကာတုံ နာသက္ခိသု၊ ဗဟုံ၊ ဟိရည်–ငွေကို၊ အာဒါယ အာဂမံသု၊ ပေ၊ ကံ–အဘယ်သူကို၊ တိကိစ္ဆာမိ–ဆေးကုရပါမည်နည်း?၊ ဣတိ–သို့၊ ပုစ္ဆိ၊ ပေ၊ ဒေါဝါရိကံ–တံခါးစောင့်ကို၊ အာဏာပေသိ၊ (ကိံ) ၊ပေ၊ သေဋ္ဌိဘရိယာယ–အား၊ ပါဝဒ–ပြောပေးပါ၊ (ကိံ–အဘယ်သို့ ပြောရမည် နည်း?၊) အယျ–ရှင်မ၊ ဝဇ္ဇော–သမားတော်သည်၊ အာဂတော–လာနေပါ၏၊ သော၊ တံ–အရှင်မကို၊ ဒဠ္ဌကာမော–ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုရှိပါသတဲ့၊ ဣတိ– ဤသို့ ပြောပေးပါ၊ ဣတိ၊ (အာဏာပေသိ) ၊ပေ။

ဝေဒေါ-ကို၊ ကိဒိသော-အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သနည်း?၊ ဣတိ-ဤသို့ မေးပြီ၊ အယျ၊ ဒဟရကော-ငယ်ပါသော်၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အလံ-တော်ပြီ၊ မေ-၏ (ရောဂါကို၊) ဒဟရကော ဝေဒေါ၊ ကိं ကရိဿတိ၊ ပေ၊ အဂမံသု၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ သေဋ္ဌိဘရိယာယ-အား၊ ပါဝဒ-ချေ၊ (ကိं) အယျ၊ ကိဋ္ဌိ-ဘာကိုမျှ၊ မာ အဒါသိ ကိရ-မပေးပါနှင့်တဲ့၊ (မပေးရဘူးတဲ့၊) ယဒါ အရောဂေါ-ရောဂါ မရှိသူသည်၊ အဟောသိ၊ တဒါ-ရောဂါပျောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ ယံ-အကြင် ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊ (မေးချင်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို၊) ဒဒေ္ဓေယ္ယာသိ ကိရ-ပေးပါလော့တဲ့၊ ဣတိ (အာဟ)၊ ဣတိ (ပါဝဒ)၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောခိုင်းပြီ၊ ပေ၊ ဝေဒေါ-သည်၊ အာဂစ္ဆတု-လာလော့၊ (လာပါစေ) ၊ပေ၊ ပဏ္ဏောသတိ-ခေါ်နေ၏၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

သေဋ္ဌိဘရိယာယ-၏၊ ဝိကာရံ-ထူးခြားသော အမှုအရာကို၊ (ဖောက်ပြန်ပုံကို၊) သလ္လက္ခေတွာ-မှတ်သား၍၊ ပေ၊ ပသတ္တေန-တုစ်လက်ဖက်မျှသော၊ သပ္ပိနာ-ဖြင့်၊ အတ္ထော-အလို့ရှိပါ၏၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ တं သပ္ပိ-ကို၊ နာနာ ဘေသဇ္ဇေဟိ-အမျိုးမျိုးသော ဆေးတို့ဖြင့်၊ နိပစိတွာ-ချက်၍၊ သေဋ္ဌိဘရိယံ၊ ပဠကေ-ညောင်စောင်းငယ်၌၊ ဥတ္တာနံ-ပက်လက်၊ နိပါတေတွာ-လဲကျစေ၍၊ (လဲလျောင်းစေ၍၊) နတ္ထုတော-နှာနှတ်တံမှ၊ အဒါသိ-သွင်းပေးပြီ၊ အထ ခေါ-၌၊ တं သပ္ပိ-သည်၊ နတ္ထုတော ဒိန္နံ (သမာနံ) မုခတော၊ ဥဂ္ဂဠှိ-အန်ထွက်ပြီ၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဟေ-ထွေးခံ၌၊ နိဋ္ဌုဘိတွာ-ထွေး၍၊ ပေ၊ ပိစုနာ-ဝါဂွမ်းဖြင့်၊ ဂဏှာဟိ-သုတ်ယူလော့၊ ဣတိ (အာဟာပေသိ) ၊ပေ။

အစ္ဆရိယံ-စွ၊ ယတြ ဟိ (ယာ)-အကြင် သူဌေးကတော်သည်၊ ဆဲဆိုနိယခမ်း-စွန့်ပစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော၊ ဣမံ သပ္ပိ ပိစုနာ၊ ဂါဟာပေဿတိ နာမ-ယူစေသော်၏၊ (ယူစေတယ်ဟု ရှိရသော်၏၊) အယံ ယရကြီ-ဤ အိမ်ရှင်သူဌေးကတော်သည်၊ ယာဝ-အလွန်အကဲသာလျှင်၊ လူခါ-ခေါင်းပါးလေစွတ်ကား၊ (နှမြောလေစွတ်ကား၊) မေ-၏၊ ဗဟုကာနိ မဟဃ္ဃာနိ-များသောအဖိုး ရှိကုန်သော၊ ဘေသဇ္ဇာနိ စ-တို့သည်လည်း၊ ဥပဂတာနိ-ကပ်ရောက်ကုန်ပြီ၊ (ထောပတ်ထဲ၌ တန်ဖိုးများစွာရှိသော ဆေးများ ထည့်ထားရ၏ ဟူလို၊) အယံ-ဤ အိမ်ရှင်သူဌေးကတော်သည် မေ-အား၊ (**"မာယံ"**ကို **"မေ+အယံ"**ဟု ပုဒ်ဖြတ်၊) ကိဋ္ဌိ-တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ဒေယျမမ်-

ပေးတိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းကို၊ ကိမ္မိ ဒဿတိ–အဘယ်မှာ ပေးလိမ့်မည်နည်း?၊ **တစ်နည်း**–မေ–အား၊ ကိဠို–သော၊ ဒေယျဓမ္မံ–သော၊ ကိမ္မိ–ဘာကိုမျှလည်း၊ ဒဿတိ–နည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ။

အာစရိယ–ဆရာကလေး၊ ကိသ–ကြောင့်၊ တွံ၊ ဝိမနော–ဖောက်ပြန်သော စိတ်ရှိသည်၊ (စိတ်ပျက်သည်၊) အသိ–နည်း?၊ ပေ၊ ဣဓ–ယခု၊ ပေ၊ မယံ အာဂါရိကာ နာမ–အဒေါ်တို့ အိမ်ခွဲတည်သူ လူဝတ်ကြောင်တို့မည်သည်၊ ဘေသ သံယမသ္သ–ဤ အကျိုးကို၊ (ထောပတ်ကို ဝါဂွမ်းဖြင့် တို့ယူစေခြင်း၏ အကျိုးကို၊) ဥပဓာနာမ–သိပါကုန်၏၊ **တစ်နည်း**–မယံ အာဂါရိကာ နာမ–တို့မည်သည်၊ ဘေသ သံယမသ္သ–ဤ ထောပတ်ကို မစွန့်မပစ်ဘဲ သိမ်းယူထားခြင်း၏၊ (ဖလ်–အကျိုးကို၊) ဥပဓာနာမ၊ (ဤသို့ အနက်ပေးရပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) ဘေ သပ္ပိ–သည်၊ ဒါသာနံ ဝါ–တို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ကမ္မကရာနံ ဝါ–အလုပ်သမားတို့၏သော်လည်းကောင်း၊ ပါဒဘဋ္ဌနံ–သည်၊ (သမာနံ) ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ပဒီပကရဏော–ဆီမီးကို ပြုရာ၌၊ (မီးတွန်းရာ မီးမွှေးရာ၌၊) အာသိတ္တံ–သွန်းလောင်းအပ်သည်၊ (သမာနံ) ဝါ–သော်လည်းကောင်း၊ ဝဏ်–ကောင်းပါသေး၏၊ (အသုံးကျပါသေး၏) ၊ပေ၊ တေ–အား၊ ဒေယျဓမ္မော–သည်၊ နဟာယိသတိ–ယုတ်လျော့လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

ဧကေနေဝ–တစ်ကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ နတ္ထုကမ္မေန–နာနတ်မှုဖြင့်၊ အပကဓိ–ဆွဲငင်လိုက်ပြီ၊ ပေ၊ စတ္တာရိ သဟဿာနိ–လေးထောင်တို့ကို၊ ပါဒါသိ၊ ပေ၊ တာနိ သောဠသသဟဿာနိ–ထို တစ်သောင်းခြောက်ထောင်သော အသပြာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ အဿရထဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ၊ ပေ၊ ဒေဝ–ခုမည်းတော်မင်းသား၊ သောဠသသဟဿာနိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အဿရထော စ–သည်လည်းကောင်း၊ ဣဒံ–ဤအလုံးစုံသည်၊ မေ–၏၊ ပဌမကမ္မံ–ပထမအလုပ်ပါတည်း၊ (ပထမ ဆေးကုမှုပါတည်း၊) ဒေဝေါ၊ မေ–၏၊ ပေါသာဝနိကံ–မွေးစားခြင်း၏ ကျေးဇူးကို၊ (မွေးကျေးဇူးကို၊) ပဋိဂ္ဂဏှာတု–လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ (အဝေါစ၊) (ပေါသာပိတေ ပေါသာပနံ၊ ပေါသာပနသ္သ–ဥပကာရော=ပေါသာပနိကော၊ ပကို ဝပြုလျှင် **"ပေါသာဝနိကော"**ဟု ဖြစ်၏၊ **တစ်နည်း**–ပေါသာပနသ္သ+ဖလံ=ပေါသာပနိကံ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၄–ဗိမ္ဗသာရရာဇဝတ္ထု

၃၃၁။ ။ ရညော၊ ပေ၊ ဗိမ္ဗိသာရဿ–၏၊ ဘဂန္ဓလာဗာဓော ဟောတိ၊ သာဌကာ–ဝတ်လဲတော်တို့ကို၊ လောဟိတေန–သွေးသည်၊ မက္ခိယန္တိ–လိမ်းကျံ အပ်ကုန်၏၊ (လူးနေကုန်၏၊) ဒေဝိယော–မိဖုရားတို့သည်၊ ဒိသ္မာ၊ ဥပ္ပဏ္ဏေန္တိ–ပြောင်လျောင်ကြကုန်၏၊ (ကိ) ၊ပေ၊ ဥတုနိ–ဥတုရှိ၏၊ (ဥတုလာနေ၏၊) ဒေ၀သ–၏၊ ပုပ္ပ–ဥတုပန်းသည်၊ ဥပ္ပန္နံ–ဖြစ်ပြီ၊ (ပွင့်ပြီ၊) နု စိရ–မကြာမီ၊ ဒေ၀ေါ၊ ဝိဇာယိဿတိ–မွေးဖွားလိမ့်မည်၊ ဣတိ–ကုန်၏၊ တေန–ထိုသို့ ပြောင်လျောင်ခြင်းကြောင့်၊ ရာဇာ၊ မဂ္ဂ–မျက်နှာ မသာမယာသည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ဘဏော အဘာယ–သားတော် အဘယ၊ မယှံ–ခမည်းတော်၏၊ တာဒိသော–ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ အာဗာဓော (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ ဣဃ–တိုက်တွန်း၏၊ ယော–အကြင် သမီးတော်သည်၊ မံ–ကို၊ တိကိစ္ဆေယျ–ဆေးကုရာ၏၊ တာဒိသံ ဝေဒ္ဓံ ဇာနာဟိ–လော့၊ (ရှာလော့၊) ဣတိ (အ၀ေါစ၊) ဒေ၀–အရှင် မင်းမြတ်၊ အမှာကံ–သားတော်တို့၏၊ ဧ၀ကော ဝေဒ္ဓေါ၊ တရဏော–အရွယ်လည်း ငယ်ပါ၏၊ ဘဝ်ဒြော–ပညာလည်း တော်ပါ၏၊ ပေ၊ ပဿာမ–ကြည့်လိုပါကုန်၏၊ ပေ၊ ဧကေနေ၀–တစ်ကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အာလေပေန–ဆေးလိမ်းပေးသဖြင့်၊ (လိမ်းကျံကြောင်း ဆေးဖြင့်၊) အုပကာမိ၊ ပေ။

ပဠဂ္ဂတ္ထိသတာနိ–တို့ကို၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရံ–အလုံးစုံသော တန်ဆာကို၊ ဘူသာပေတွာ–တန်ဆာဆင်စေပြီး၍၊ သြမုဏ္ဏာပေတွာ–ချွတ်စေ၍၊ ပုဠ္ဠ–အပုံကို၊ ကာရာပေတွာ–ပြုစေပြီး၍၊ ပေ၊ ဧတံ သဗ္ဗာလင်္ကာရံ–သည်၊ တုယှံ–သင်၏အတွက်၊ ဟောတု–ဖြစ်ပါစေ၊ ဣတိ (အ၀ေါစ၊) ဒေ၀၊ အလံ–တော်ပါပြီ၊ ပေ၊ အဓိကာရံ–အလွန်အကဲ ပြုအပ်သောကျေးဇူးကို၊ သံရတု–အမှတ်ရတော်မူပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၅–ရာဇဂဟသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၃၃၂။ ။ ရာဇဂဟဿ–ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌နေသော၊ သေဋ္ဌိဿ–၏၊ ပေ၊ အဂမံသု၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၃၀–ဝတ္ထု၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) အပိ စ–စင်စစ်တော့၊

ဝေဒေဟိ–တို့သည်၊ ပစ္စက္ခာတော–စွန့်လွှတ်အပ်ပြီးသည်၊ (လက်လွှတ်အပ်ပြီးသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ ပဋ္ဌမံ ဒိဝသံ–ငါးရက်မြောက် နေ့၌၊ ဂဟပတိသေဋ္ဌိ ကာလံ ကရိသတိ၊ ဣတိ (အာဟံသု) ၊ပေ၊ ရာဇဂဟသ–သော၊ နေဂမသ–နိဂုံးသူဌေး၏၊ (ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏အနီးဖြစ်သော နိဂုံးဌာနေသောကြောင့် **"ရာဇဂဟသ"**ဟု ဝိသေသပြုနေသည်) ၊ပေ၊ အယံ သေဋ္ဌိ၊ ရညော စေဝ–အားလည်းကောင်း၊ နေဂမသ စ–နိဂုံးဌာနေသူ လူအပေါင်းတို့အားလည်းကောင်း၊ ဗဟူပကာရော–များသော လျော်သောကျေးဇူးကို ပြုတတ်၏၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘောဒစိန္တာဘာသာဋီကာ, သာသနသုပကာရတ္တာစသော ဂါထာအဖွင့်၌ ပြထားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ **"ဗဟူပကာရော–များသောကျေးဇူးရှိ၏"**ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ရာဇာနံ–ကို၊ ဂဟပတိ သေဋ္ဌိ–ကို၊ တိကိစ္ဆိတုံ–ဌာ၊ ဗီဝကံ၊ ဝေဒံ–ကို၊ ယန္ဒုနယာစေယျာမ–အကယ်၍ တောင်းရုပါကုန်မူ ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

ဂဟပတိ...တွံ အရောဂေါ၊ သစေ ဘဝေယျာသိ–အံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) မေ–အား၊ ကိं–အဘယ်မည်သော၊ ဒေယျမေဝှော–ပေးထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်၊ အသ–ဖြစ်ရာသနည်း?၊ ပေ၊ ကေန–တစ်ဖက်သော၊ ပယောဇနေန–နံပါးဖြင့်၊ သတ္တမ္ပိ–ကို့ပတ်လုံး၊ နိပဇ္ဇိတုံ–အိပ်ခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿသိ ပန–စွမ်းနိုင်လိမ့်မည်လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးပြီ၊ ပေ၊ ပဋ္ဌကေ–၌၊ သမ္ဗန္ဓိတ္တာ–ဖွဲ့စပ်၍၊ (သူဌေးကြီးကို ညောင်စောင်း (ခုတင်)၌, ကြိုးဖြင့်ဖွဲ့ချည်၍၊) သီသစ္ဆဝိ–ဦးခေါင်းရေကို၊ ဥဗ္ဘာဇေတ္တာ–ဆွဲ၍၊ သိဗ္ဗိနိ–ချုပ်စပ်ကို၊ (ဦးခေါင်းအစပ်–ဦးဆက်ကို၊) ဝိနာမေတ္တာ–အောက်သို့ ညွှတ်စေ၍၊ (ဖွင့်၍၊) ဒွေ–နှစ်ကောင်ကုန်သော၊ ပါဏကေ–ပိုးကောင်တို့ကို၊ နိဟရိတ္တာ၊ မဟာဇနသ–အား၊ ဒဿေသိ၊ (ကိं–အဘယသို့ပြော၍ ပြသနည်း?၊) အယျ–တို့၊ ဒွေ၊ ဣမေ ပါဏကေ–တို့ကို၊ ခုဒ္ဒကံ–ငယ်သော၊ ဧကံ–တစ်ကောင်ကိုလည်းကောင်း၊ မဟလ္လကံ၊ ဧကံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပသဿထ–ကြည့်ကြစမ်းပါ၊ ပေ၊ တေဟိ–ထို ဆရာတို့သည်၊ (ငါးရက်မြောက်နေ့၌ သေလိမ့်မည်ဟု ပြောကြသော ထို ဆရာတို့သည်၊) မဟလ္လကော၊ အယံ ပါဏကော–ကို၊ ဒိဋ္ဌော–အပ်ပြီ၊ ပေ၊ မတ္ထလုဂ်–ဦးဏှောက်သည်၊ ပရိယာဒိယိသတိ–ကုန်ခမ်းလိမ့်မည်၊ (ထိုပိုးကစားသောကြောင့် ကုန်လိမ့်မည် ဟူလို၊) မတ္ထလုဂ်သ–၏၊ ပရိယာဒါနာ–ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ သုဒိဋ္ဌော၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြပြီ။

(ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြပြီး၍) သိဒ္ဓိနီ–ကို၊ သမ္ပဋ္ဌိပါ ဌေတွာ–ကောင်းစွာ တစ်ဖန်ဆက်စပ်စေ၍၊ သီသစ္ဆဝိ၊ သဒ္ဓိနီတွာ–ချုပ်၍၊ အာလေပ်–လိမ်းကျံ ကြောင်းဆေးကို၊ (လိမ်းဆေးကို၊) အဒါသိ၊ ပေ၊ ပဋ္ဌိသ္သုဏိ နန္ဒ–ဝန်ခံခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော၊ ပေ၊ ပဋ္ဌိသ္သုဏိ–ဝန်ခံခဲ့သည်မှာ၊ သစ္စံ–မှန်ပါ၏၊ (အပါဟံ= အပိ+အဟံ၊) အပိ–ထိုသို့ ဝန်ခံခဲပါသော်လည်း၊ အဟံ၊ မရိဿာမိ–သေရပါ လိမ့်မည်၊ ပေ၊ တံ–သင့်ကို၊ သစေ နဝ ဝဒေယျ–အကယ်၍ မပြောအုံ၊ (ဧ၀ं သတိ၊) ဧတ္ထကမ္မိ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ရက်ပတ်လုံးလည်း၊ တွံ၊ နနိ ပဋ္ဌေယျာသိ–မအိပ်ရာ၊ ပေ၊ ဇာနာသိ–သိ၏လော၊ မေ–၏(အတွက်)၊ ဒေယျဓမ္မော–သည်၊ ကိံ–အဘယ်ပါနည်း?၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ သတ္တသဟဿံ–တစ်သိန်းကို၊ ဒေဟိ–လော့၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၆–သေဋ္ဌိပုတ္တ၀တ္ထု

၃၃၃။ ။ဗာရာဏသေယျကဿ–ဗာရာဏသီမြို့၌နေသော၊ သေဋ္ဌိ ပုတ္တဿ–၏၊ ဝါ–သည်၊ မောက္ခစိကာယ–ဦးစိုက်ပြောင်းပြန် ကစားခြင်းဖြင့်၊ (ကျွန်းထိုးခြင်းဖြင့်၊) ကီဠန္တဿ–ကစားလတ်သော်၊ အန္ဓဂဏ္ဍမဟာဓေ–အုဋ္ဌ ဖွဲ့ထုံးကြောင်း အနာသည်၊ (အုထုံး အနာသည်၊) ဟောတိ၊ ယေန–ယင်း အနာကြောင့် ပီဌာ–သောက်အပ်သော၊ ယာဂုပိ–သည်လည်း၊ သမ္မာ ပရိဏာမံ– ကြေကျွေကျခြင်းသို့၊ နဂစ္ဆတိ–မရောက်၊ ဘုတ္တံ–စားအပ်သော၊ ဘတ္တမ္ပိ– သည်လည်း၊ ပေ၊ ဥစ္စာရောပိ–သည်လည်းကောင်း၊ ပဿာဝေါပိ၊ နဝ ပဂုဏော– မဖြောင့်မှန်၊ ပေ၊ ဓမနိသန္ထတဂတ္တော၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၉–၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ၊ **အထ** ခေါ–မှစ၍ ဝိကာရံ သလ္လက္ခေတွာ–တိုင်အောင် လွယ်ပြီ၊) ●နံ–ကို၊ ဥဿာရေတွာ–ဘေးသို့သွားစေ၍၊ (ဖယ်ရှား၍၊) တိရောကရဏီယံ– ထက်ဝန်းကျင်ပြုကြောင်း (ကာရန်ကြောင်း) အဝတ်ကို၊ (ကန့်လန့်ကာကို၊) ပရိက္ခိပိတွာ–ထက်ဝန်းကျင်ချ၍၊ (ကာရန်၍၊) ထမ္ဘေ–တိုင်၌၊ ဥဇ္ဇုနံတွာ– ဖွဲ့ချည်၍၊ (အထက်ပိုင်းကိုယ်ကို ချွန်ထား၍ ဟူလို၊) ဘရိယံ ပုရတော၊ ပေ၊ ဌပေတွာ–ထား၍၊ ဥဒရစ္ဆဝိ–ဝမ်းရေကို၊ ဥပဂတ္ဌေတွာ၊ အန္ဓဂဏ္ဍံ–အုအထုံးကို၊

နိုဟရိတွာ၊ ပေ၊ အန္တဂဏ္ဌိ၊ ဝိနိဝေဌေတွာ–ဖြေ၍၊ အန္တာနိ–တို့ကို၊ ပဋိ ပဝေသေတွာ–တစ်ဖန်သွင်း၍၊ ဥဒရစ္ဆဝိ သိဗ္ဗိတွာ၊ ပေ၊ အာလေပ် အဒါသိ၊ ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၇––ပဒ္ဓောတရာဇဝတ္ထု

၃၃၄။ ။ပဒ္ဓောတသ–ပဒ္ဓောတမည်သော၊ ရညော–၏၊ ပဏ္ဍုရောဂါဗာဓော–ဖျော့တော့ဝင်းဝါသော အနာရောဂါသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ သပ္ပိ၊ နိပစိသာမိ–ဆေးဖြင့်ချက်ပါအုံ့၊ တံ–ထို ထောပတ်ကို၊ ဒေဝေါ၊ ပိဝိသတိ–သောက်တော်မူပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ (အဝေါစ၊) ဘဏ္ဍာ ဒီဝကာ၊ အလံ–မသင့်၊ တေ–၏၊ ယံ–အကြောင်း ဆေးသည်၊ သပ္ပိနာ–နှင့်၊ ဝိနာ–ကင်း၍၊ အရောဂ်ကာတုံ သက္ကာ၊ တံ–ထို ဆေးကို၊ ကရောဟိ၊ မေ–သည်၊ သပ္ပိ–ကို၊ ဇေဂုစ္ဆ–စက်ဆုပ်အပ်၏၊ ပဋိကူလ–ရွံရှာအပ်၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ သပ္ပိ–ကို၊ ကသာဝ ဝဏ္ဏံ–ဖန်ရည်အဆင်း ရှိအောင်၊ ကသာဝဂန္ဓံ–အောင်၊ ကသာဝရသံ–အောင်၊ ယန္တ္ဍုနာ နိပစေယျုံ–စွ၊ ပေ၊ ပိတံ၊ သပ္ပိ–သည်၊ ပရိဏာမေန္တံ–ကြေညက်လတ်သော်၊ ဥဒ္ဓေကံ–ကြို့ထိုးခြင်းကို၊ ဒဿတိ–ပေးလိမ့်မည်၊ အယံ ရာဇာ၊ စက္ခော–ကြမ်းထမ်း၏၊ မံ–ကို၊ ဃာတာပေယျပိ–သတ်မူလည်း သတ်စေရာ၏၊ အဟံ၊ ပဋိကစ္စေဝ–ကြို့တင်၍ပင်၊ (ဆေးမတိုက်မီကပင်၊) ယန္တ္ဍုနာ အာပုဏ္ဏေယျုံ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ တာဒိသေန မုဟုတ္တေန–ဖြင့်၊ ဝါ–၌၊ မူလာနိ–ဆေးမြစ်တို့ကို၊ ဥဒ္ဓရာမ–နုတ်ကြရပါကုန်၏၊ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ သံဟရာမ–စုဆောင်းကြရပါကုန်၏၊ သာဓု–တော်ပန်ပါ၏၊ ဒေဝေါ၊ ဝါဟနာဂါရေသု စ–ယာဉ်ထားရာ အိမ်တော်တို့၌လည်းကောင်း၊ ဒ္ဝါရေသု စ–တို့၌လည်းကောင်း၊ အာဏာပေတု–အမိန့်ပေးထားတော်မူပါ၊ (ကိုယ်–အဘယ်သို့ အမိန့်ပေးတော်မူရမည်နည်း?) ယေန ဝါဟနေန–အကြောင်း ယာဉ်ဖြင့်၊ ဒီဝကော (ဂန္ဓာ) ဣစ္ဆတိ၊ တေ ဝါဟနေန၊ ဂစ္ဆတု–သွားနိုင်စေ၊ ပေ၊ ယံ ကာလံ–၌၊ ပေ၊ ပဝိသတု–ဝင်နိုင်စေ၊ ဣတိ (အာဏာပေတု) ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ။

ဘဒ္ဒဝတိကာ နာမ-ဘဒ္ဒဝတိကာမည်သော၊ ဟတ္ထိနိကာ-ဆင်မဲ့ယာဉ်သာသည်၊ ပညာသယောဇနိကာ-ယူဇနာဝေါ်းဆယ့်တိုင်တိုင် သွားနိုင်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ပါယေတွာ-သောက်စေ၍၊ ဟတ္ထိသာလံ-ဆင်တော်တားရာ ဇရပ်သို့၊ (ဆင်တင်းကုပ်သို့၊) ဂန္တွာ ဘဒ္ဒဝတိကာယ၊ ဟတ္ထိနိကာယ-ဖြင့်၊ နဂရမှာ-မှ၊ နိပ္ပတိ-ထွက်သွားပြီ၊ ပေ။

၊ ပေ၊ ဒုဋ္ဌေန-ပျက်စီးသော၊ (ညစ်ပတ်သော၊) ဇိဝကေန-သည်၊ သပ္ပိ-ကို၊ ပါယိတော-သောက်စေအပ်သည်၊ (တိုက်အပ်သည်၊) အမှိ၊ ပေ၊ ဝိစိနထ-ရှာကြံကုန်၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ ကာကော နာမ-ကာကမည်သော၊ ဒါသော-သည်၊ သဒ္ဓိယောဇနိကော-ယူဇနာခြောက်ဆယ် သွားနိုင်သည်၊ ဟောတိ-၏၊ အမနုဿေန-ဘီလူးကို၊ ပဋိစ္ဆ-စွဲ၍၊ ဇာတော-မွေးဖွား၏၊ ၊ပေ၊ နိဝတ္တေဟိ-ပြန်နစ်စေလော့၊ (ကိ) ၊ပေ၊ နိဝတ္တေတိ-၏၊ ဣတိ (နိဝတ္တေဟိ) ၊ပေ၊ ဗဟုမာယာ-များသောမယာ ရှိကုန်၏၊ အသု-ထို ဇိဝက၏၊ ကိဉ္စိ-တစ်စုံတစ်ခုသော ပစ္စည်းကို၊ မာ ပဋိဂ္ဂဟေသိ-လက်မခံနှင့်၊ ဣတိ-ဤသို့ မှာ၍၊ (အာဏာပေသိ) ၊ပေ။

၊ ပေ၊ ကောသမ္ဗိယံ-၌၊ ပါတရာသံ-နံနက်စာကို၊ ကရောန္တံ-ပြုနေစဉ်၊ (စားနေစဉ်၊) သဲမ္ဗာဝေသိ-ကောင်းစွာရောက်ပြီ၊ (မိပြီ) ၊ပေ၊ ဘဏ္ဍာဂါဂါ၊ ယာဝ-လောက်၊ ဘုဉ္ဇာမ-စားနေကုန်သေး၏၊ (တာဝ-လောက်၊) အာဂမေဟိ-စောင့်ဆိုင်းဦးလော့၊ ဘဏ္ဍ ကာဂ၊ ဟန္ဒ-ရော့၊ ဘုဉ္ဇသု-စားပါဦး၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ ပေ၊ ရုညော၊ အာဏတ္တော-စေခိုင်းအပ်သည်၊ (မှာထားအပ်သည်၊) အမှိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာထားအပ်သနည်း?) ၊ပေ၊ မာ ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ ဣတိ-ဤသို့ မှာထားအပ်ပါပြီ၊ ပေ၊ နခ်ခနေ-လက်သည်းဖြင့်၊ ဘေသဇ္ဇံ-ကို၊ သြလုမ္ဗေတွာ-ယူ၍၊ (ရှေးနိဿယ၌ "ဆည်၍" ဟု ပေး၏၊) အာမလကဿ-သျှိသျှားသီးကိုလည်း၊ ခါဒတိ-ခဲစားနေ၏၊ ပေ၊ ကိဉ္စိ၊ ပါပကံ-မကောင်းကျိုးသည်၊ ဟောတု-ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ နရဟတိ-မထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ ကြံ၍၊ ဥပဟ္ဟာမ့ဲလကဿ-ထက်ဝက်သော သျှိသျှားသီးကိုလည်း၊ ခါဒိ-ပြီ၊ ပါနီယဿ၊ အပါယိ-သောက်ပြီ၊ တဿ-ထို ကာကသည်၊ ခါဒိတ-ခဲစားအပ်သော၊ တံ ဥပဟာမလကံ-သည်၊ တတ္ထေဝ-ထို အရပ်၌ပင်၊ နိစ္စာရေသိ-ဝမ်းလျှောစေပြီ၊

(နိုပုဗ္ဗ+စရတ်တ်+ကာရိတ် ဏော်ပစ္စည်း=ဝိရေစန-အနက်ဟော) ၊ပေ၊ နိယျာ ဒေတွာ-အပ်နှင်းရ၍၊ ပေ၊ ယမ္မိ နု နိဝ်ဘွော-အကြင် မပြန်လှည့်၊ တံ-ထို မပြန်လှည့်ခြင်းကို၊) သုဒ္ဓ အကာသိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၀၈-သိဝေယျကဒုဿယုဂကထာ

၃၃၅။ ။ဗဟူနံ၊ ဒုဿာနံ-အဝတ်တို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ၊ ဒုဿယုဂါနံ-အဝတ်အစုံတို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ၊ ဒုဿယုဂသတာနံ-အဝတ်အစုံ တစ်ရာတို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ-ဒုဿယုဂသဟဿာနံ-အဝတ်အစုံ တစ်ထောင်တို့ထက်လည်းကောင်း၊ ဗဟူနံ၊ ဒုဿယုဂသတ
ဿဟဿာနံ-အဝတ်အစုံ တစ်သိန်းတို့ထက်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂဿ-ကောင်းမြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ သေဋ္ဌဿ-ချီးမွမ်းအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ မောက္ခဿ-ပဓာနလည်း ဖြစ်သော၊ ဥတ္တမဿ-သာလွန်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပဝရဿ-အပြားအားဖြင့် အလိုရှိအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊ (အလွန်အလိုရှိအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော၊) သိဝေယျကံ-သိဝိတိုင်းခ္ခ ဖြစ်သော၊ (မြောက်ကျွန်းသချိုင်းခ္ခ ဖြစ်သော၊) ဒုဿယုဂံ၊ ဥပဿန္ဒိ-ဖြစ်သည်၊ (ရသည်၊) ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ဧဝံကသ-ဧ၏(အထံသို့၊) ပါဟေသိ-ပို့စေပြီ၊ ပေ၊ ဣဒ-ဤ သိဝေယျကအဝတ်ကို၊ အရဟတော-သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန-သော၊ တေန ဘဂဝတာ-ကိုလည်းကောင်း၊ မာဂဓေန၊ ပေ၊ ရညာ ဝါ-ကိုလည်းကောင်း၊ အညတြ-ကြဉ်ထားရ၍ ရညော၊ ကောစိ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ နု ပစ္စာဟရတိ-မသုံးစွဲထိုက်၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

၂၀၉-သမတိ်သဝိရေစနကထာ

၃၃၆။ ။ဘဂဝတော၊ ကာယော-ကိုယ်တော်သည်၊ ဒေါသာဘိသန္ဒော-များသော သလိပ်, သည်းခြေဟူသော အပြစ်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ကာယ-ကို၊ ကတိပါဟံ-အနည်းငယ်သော ရက်ပတ်လုံး၊ သိနေဟေထ-စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်ပါစေကုန်ဦး (စိုစိုဖတ်ဖတ်ဖြစ်အောင် ချွေးထုတ်ပါကုန်ဦး၊)

(ဤ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြတားပြီ၊ ရှေးနိဿယ၌ **"သိနေဟောထ-ဆိန္နုးတော်မူစေဦးလော့"**ဟု ပေး၏၊ **"ဆိသုံးတော်မူစေဦးလော့-ဟူလိုသတတ်"** ဟုလည်း မှာထား၏) ၊ပေ၊ ကာယော၊ သိနိဒ္ဓေ၊-စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်တော်မူပြီ၊ ဒါနိ၊ ယသ-အကြင် ဆေးကပ်တော်မူခြင်း၏၊ ကာလဲ၊ မည္ဃသိ-သိ၏၊ (တံ-ထို ဆေးကပ်သင့်ရာ အချိန်အခါကို၊ ကရောဟိ-လော့) ၊ပေ၊ ယောဟံ-အကြင် ငါသည်၊ ဘဂဝတော-အား၊ သြဒ္ဓာရိကံ-ကြမ်းသော၊ ဝိရေစနံ-ဝမ်းလျှောဆေးကို၊ ဒဒေယျံ-ရာ၏၊ မေ-၏၊ ဧတံ-ဤ ကြမ်းသောဆေးကို ဆက်ကပ်ခြင်းသည်၊ နု ပတိရူပံ-မလျောက်ပတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ဧတံ-သည်၊ မေ-အား၊ နု ပတိရူပံ-ပတ်၊ ဤသို့ သမ္ပဒါန်းလည်း ပေးနိုင်၏။)

(ဣတိ-ဤသို့ ကြံပြီး၍၊) တိဏိ-သုံးလက်ကုန်သော၊ ဥပ္ပလဟတ္ထာနိ-ကြာလက်တို့ကို၊ နာနာဘေသဇ္ဇေဟိ၊ ပရိဘာဝေတွာ-ထုံမွှမ်း၍၊ ပေ၊ ဥပနာမေသိ-ဆက်ပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့လျှောက်၍ ဆက်ကပ်သနည်း?၊) ဘန္တေ ဘဂဝါ ပဌမံ၊ ဣမံ ဥပ္ပလဟတ္ထံ-ကို၊ ဥပသိဃ်တု-နမ်းရှူတော်မူပါ၊ ဣဒံ-ဤ ကြာလက်သည်၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ ဒသက္ခတ္တုံ-ဆယ်ကြိမ်၊ ဝိရေစေဿတိ-ဝမ်းသက်စေပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍ ဆက်ကပ်ပြီ၊ ပေ။

ဧဝံ-လျှင်၊ ဘဂဝတော-၏၊ သမ္ဘတ္တိ'သာယ-အတိအကျ အကြိမ်သုံးဆယ်အားဖြင့်၊ ဝိရေစနံ-ဝမ်းသက်တော်မူခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ရကောဋ္ဌကာ-ကျောင်းတိုက်၏အပြင်ဘက်တံခါးမုခ်မှ၊ နိက္ခန္တဿ-ထွက်လတ်သော်၊ (ထွက်စဉ်) ၊ပေ၊ ဝိရိတ္တော-သလိပ်သည်းခြေတို့မှ ကင်းဆိတ်ပြီးသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နဟာယိဿတိ-ရေချိုးတော်မူလိမ့်မည်၊ နဟာတံ-ရေချိုးတော်မူပြီးသော၊ ဘဂဝန္တံ-ကို၊ သကိ'၊ ဝိရေစေဿတိ၊ ပေ၊ နဟာယတု-ရေချိုးတော်မူပါ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ၊ ဥဏှောဒကံ-ရေနွေးကို၊ နဟာယိ-ချိုးတော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ ယာဝ-လောက်၊ ဘဂဝတော ကာယော၊ ပကတတ္တော-ပင်ကိုယ်သဘော ရှိတော်မူသည်၊ ဟောတိ၊ (တာဝ၊) ယူသပိဏ္ဍပါတေန-ပဲပြုတ်ရည်ဟူသော ဆွမ်းဖြင့်၊ အလံ-သင့်လျော်ပါ၏၊ ဣတိ (အဝေါစ၊) (ရှေးနိဿယ၌ **"ယူသပိဏ္ဍပါတေန-ဆေးရည်နှင့်ယှဉ်သော ဆွမ်းဖြင့်"**ဟု ပေး၏) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၀–ဝရိယာစနာကထာ

၃၃၇။ ။ကောဟံ၊ ပေ၊ ဝေဟိ ဧ၀ကာတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၀၅–ဌ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ–သည်လည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံဃော စ–သည်လည်းကောင်း၊ ပံသုကူလိကော–ပံသုကူသင်္ကန်းကို ဆောင်ခြင်းအလေ့ရှိပါ၏၊ ဘန္တေ၊ မေ–၏၊ သိဝေယျက်–သော၊ ဣဒံ ဒုဿယုဂံ–ကို၊ ရှည်ဩ ပဇ္ဇောတေန၊ ပဟိတံ–ပို့အပ်ပါပြီ၊ ဗဟူနံ–ကုန်သော၊ ဒုဿာနံ–တို့ထက်၊ ၊ပေ၊ အဂ္ဂဋ္ဌ–ကောင်းမြတ်သလည်း ကောင်းမြတ်ပါ၏၊ ပေ၊ ပဝရဋ္ဌ–ပါ၏၊ ပေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု–ပါ၊ ဘိက္ခုသံဃသ စ–အားလည်း၊ ဂဟပတိစီ၀ရံ–အိမ်ရှင်ဒါယကာတို့ လှူအပ်သော သင်္ကန်းကို၊ အနုဓာနာတု–ပါ၊ ဣတိ (အ၀ေါစ) ၊ပေ၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ (ပံသုကူလိကော ဟောတုံ) ဣစ္ဆတိ၊ (သော) ပံသုကူလိကော၊ ဟောတု–ဖြစ်စေ၊ ယော (ဂဟပတိစီ၀ရံ သာဒိယိတုံ) ဣစ္ဆတိ၊ (သော) ဂဟပတိစီ၀ရံ၊ သာဒိယတု–စေ၊ ဘိက္ခဝေ အဟံ၊ ဣတရီတရေနပိ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော သင်္ကန်းဖြင့်လည်း၊ (ရအပ်သမျှသော သင်္ကန်းဖြင့်လည်း၊) သန္တုဋ္ဌိ–နှစ်သက်ရောင့်ရဲခြင်းကို၊ ဝဏ္ဏောမိ–ချီးမွမ်းတော်မူ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (**"ဣတရီတရေန"**၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

ဟဋ္ဌာ–ရွင်လန်းကုန်သည်၊ ဥဒဂ္ဂါ–တက်ကြွသောကိုယ်စိတ် ရှိကုန်သည်၊ အဟေသုံ၊ (ကိ–အဘယ်သို့ကြံ၍ ရွင်လန်းတက်ကြွကုန်သနည်း?၊) ယတော–အကြင်ကြောင့်၊ ပေ၊ အနုညာတံ၊ (တတော) ၊ပေ၊ ကရိသာမ–ပြုကြရကုန်တော့အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံပြီး၍ ရွင်လန်းတက်ကြွကုန်ပြီ၊ ကောဟေနေ၀–တစ်ရက်တည်းဖြင့်ပင်၊ (ကြိယာပ၀ဂ္ဂပုဒ်တည်း) ၊ပေ၊ စီ၀ရသဟဿာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိံသု၊ ပေ၊ ဇာနပဒါ–ဧပုဒ်ဌ်ခ်ေကုန်သော၊ ပေ၊ ပါ၀ါရော–ခြုံထည်သည်၊ ၊ပေ၊ ကောသေယျပါ၀ါရော–ပိုးချည်ဖြင့် ရက်အပ်သော ခြုံထည်သည်၊ ပေ၊ ကောဇ၀ံ–ကော်ဇောသည်၊ ပေ။

ပဌမဘာဏ၀ါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၁–ကမ္မလာနုဇာနနာဒိကထာ

၃၃ရ။ ။ကာသိရာဇာ–ကာသိမင်းသည်၊ (ကာသိမည်သော်တိုင်း၏ မင်းသည်၊) ကောမာရဘစ္စသ၊ ဇီဝကသ–၏ (အထံသို့၊) အမုကာသိကံ–တစ်ထောင်ထက်ဝက် ထိုက်တန်သော၊ (ငါးရာထိုက်တန်သော၊) ဥပမုကာသိနံ–တစ်ထောင်ထက်ဝက်ကို၊ ခမမာနံ–ခံနိုင်သော၊ (ထိုက်တန်သော၊) (**"အမုကာသိကံ"**ကို ထပ်၍ဖွင့်သည်၊) ကမ္မလံ ပါဟေသိ၊ ပေ။

၃၃၉။ ။ဥစ္စာဝစာနိ–အကောင်း အဆိုးဖြစ်ကုန်သော၊ (အကောင်း အည့်ဖြစ်ကုန်သော၊) စီဝရာနိ ဥပဟန္နာနိ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ကိံ–အဘယ်သို့သော၊ စီဝရံ–သင်္ကန်းမျိုးကို၊ ဘဂဝတော၊ အနုညာတံ နု ခေါ–ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သနည်း?၊ ကိံ–အဘယ်သင်္ကန်းမျိုးကို၊ အနုညာတံ (နု ခေါ)–ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သနည်း?၊ ပေ၊ ဆ–ခြောက်မျိုးကုန်သော၊ စီဝရာနိ–တို့ကို၊ ခေါမံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဘင်္ဂံ–လိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (**"ခေါမံ"** စသည်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၇၃**–၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၃၄၀။ ။ဤ၌ **"ဧကံယေဝ–တစ်ထည်သာလျှင် ဖြစ်သော၊ စီဝရံ အနုညာတံ၊ ဒွေ–နှစ်ထည်တို့ကို"**၊ နု (အနုညာတာနိ) ၊ပေ၊ တဒုဘယေနပိ–ထို နှစ်ပါးစုံသော သင်္ကန်းဖြင့်လည်း၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၂–ပံသုကူလပရိယေသနကထာ

၃၄၁။ ။သုသာနံ–သုသာန်သို့၊ ပံသုကူလာယ–ပံသုကူအဝတ် အကျိုးငှာ၊ သြက္ကမိ"သု–သက်ဝင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ နာဂမေသုံ–မစောင့်ဆိုင်းကြကုန်၊ ၊ပေ၊ အမှာကမ္မိ–တို့အားလည်း၊ ဘာဂံ–အဖို့ကို၊ ဒေထ၊ ပေ၊ နု ဒဿာမ–မပေးနိုင်ပါကုန်၊ ပေ၊ ကိသ–ကြောင့်၊ တုမှေ၊ နာဂမိတ္ထ–မစောင့်ဆိုင်းကြကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ နာဂမေန္တာနံ–မစောင့်ဆိုင်းသော ရဟန်းတို့အား၊ အကာမာ–

အလိုမရှိသဖြင့်၊ (အလိုမရှိဘဲ၊) ဘာဂဲ-ကို၊ နဒါတုံ-မပေးခြင်းငှာ၊ (မပေးဘဲ နေခြင်းငှာ၊) အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ (တတိယဝါရ၌ **"ပဗ္ဗာ-မှ၊ သြက္ကန္တာနံ-သက်ဝင်သော, ရဟန်းတို့အား"**ဟု ဆိုပါ) ၊ပေ။

တေ-ထို ရဟန်းတို့သည်၊ သဒ်သာ-(ဆန္ဒအားဖြင့်) တူကုန်သည်၊ **တစ်နည်း**-သဒ်သာ-တူသောအရပ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) သုသာနံ ပံသုကူလာယ သြက္ကမိંသု၊ (**"သဒ်သာ"**၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊ သဒ်သာနံ-(ဆန္ဒအားဖြင့်) တူကုန်သည်ဖြစ်၍၊ **တစ်နည်း**-သဒ်သာနံ-တူသော အရပ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သြက္ကန္တာနံ-တို့အား၊ ပေ၊ (ဆဋ္ဌဝါရ၌)၊ ကတိကံ-ကတိကဝတ်ကို (**"ပံသုကူရလျှင် အတူခွဲ၍ ယူကြစတမ်း"**ဟူသော ကတိကဝတ်ကို၊) ကတ္တာ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၃-စီဝရပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကသမ္မုတိကထာ

၃၄၂။ ။ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကံ-သင်္ကန်းကို ခံယူမည့် ရဟန်းကို၊ (သင်္ကန်းလက်ခံမည့် ရဟန်းကို၊) အလဘမာနာ-ကုန်လတ်သော်၊ ပဋ္ဌိဟရန္တိ-တစ်ဖန် ဆောင်ကြကုန်၏၊ (မိမိတို့အိမ်သို့ ပြန်ယူသွားကြကုန်သည် ဟူလို) ၊ပေ၊ ယော-အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဆန္ဒာဂတိ-ဆန္ဒာဂတိသို့၊ နဒေ ဂစ္ဆေယျ-မလိုက်ရာ၊ ပေ၊ ဂဟိတာဂဟိတဋ္ဌ-ခံယူအပ်ပြီးသော သင်္ကန်း, မခံယူအပ်သေးသော သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ-ရာ၏၊ ပဋ္ဌဟိ အာဂေါ်ဟိ သမ်ဆာဂတံ၊ (တံ) ဘိက္ခုံ-ကို၊ စီဝရပဋ္ဌိဂ္ဂါဟကံ-စီဝရပဋ္ဌိဂ္ဂါဟက ရဟန်းဟု၍၊ သမ္မန်တုံ၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ (ကမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ) ၊ပေ၊ စီဝရံ ပဋ္ဌိဂ္ဂါဟေတွာ တတ္ထေဝ-ထို (သင်္ကန်းအလှူခံရာ) အရပ်၌ပင်လျှင်၊ ဥဒ္ဓိတွာ-စွန့်ပစ်၍၊ ပက္ကမန္တိ၊ ပေ၊ နိဂ္ဂဟိတာနိဂ္ဂဟိတဋ္ဌ-သိမ်းထားအပ်ပြီးသော သင်္ကန်း, မသိမ်းထားအပ်သေးသော သင်္ကန်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ၊ ပေ၊ စီဝရနိဒဟကံ-သင်္ကန်းကို သိုမှီးသိမ်းထားတတ်သော ရဟန်းဟု၍၊ ပေ၊ (ကမ္မဝါစာ လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၄–ဘဏ္ဍာဂါရသမ္ပုတိအာဒိကထာ

၃၄၃။ ။မဏ္ဍာပေပိ–၌လည်းကောင်း၊ ရုက္ခမူလေပိ၊ နိမ္မကောသေပိ–တံစက်မြိတ်၌လည်းကောင်း၊ စီ၀ရံ၊ နိဒဟတိ–သိုမှီးသိမ်ထား၏၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍာဂါရံ–ဘဏ္ဍာထားရာ ကျောင်းဆောင်ကို၊ (ယံ သံဃော အာကခ်တိ စသောဝါကျကို ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၄၁–၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ ဘဏ္ဍာဂါရေ–၌၊ စီ၀ရံ၊ အဂုတ္တံ–မလုံခြုံသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဂုတ္တာဂုတ္တဋ္ဌ–လုံခြုံသောကျောင်း, မလုံခြုံသောကျောင်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကံ–ဘဏ္ဍာတိုက်၌ယုဉ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ (ဘဏ္ဍာစိုး ရဟန်းဟူ၍၊) သမ္မနိတုံ၊ ပေ၊ (ကမ္မ၀ါစာ လွယ်ပြီ) ၊ပေ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကံ၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ–နေရာမှ ထစေကြကုန်၏၊) သံဃိကနေရာမှ ထစေကြ, အဖယ်ခိုင်းစေကြ ဟူလို၊ အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

ဘဏ္ဍာဂါရေ စီ၀ရံ ဥဿန္နံ ဟောတိ ၊ပေ၊ သမ္ဗဟိဘူတေန–မျက်မှောက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ (ဥပစာရသိမ်ဟု ခေါ်အပ်သော ကျောင်းတွင်း၌ ရှိဆဲဖြစ်သော၊) သံဃေန–သည်၊ ဘာဇေတုံ–ဝေဖန်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ ကောလာဟလံ–ဆူဆူညံညံအသံကို၊ အကာသိ၊ ပေ၊ ဘာဇိတာဘာဇိတဋ္ဌ–ဝေဖန်အပ်ပြီးသော ,ရဟန်း, မ၀ေဖန်အပ်သေးသောရဟန်းကိုလည်း၊ ဇာနေယျ၊ ပေ၊ စီ၀ရဘာဇကံ–သင်္ကန်းကို ဝေဖန်တတ်သော ရဟန်းဟူ၍၊ သမ္မနိတုံ၊ ပေ။

ပဌမံ၊ ဥစ္စိနိတွာ–အ၀တ်ကို ရွေးချယ်၍၊ တုလယိတွာ–အဖိုးကို နှိုင်းချိန်၍၊ ဝဏ္ဏာ၀ဏ္ဏံ–ငယ်သောအဆင်းရှိ, ကြီးသောအဆင်းရှိသည်ကို၊ ကတွာ–(အဖိုးများသော ပစ္စည်းအတွက် အဆင်းကြီး, အဖိုးနည်းသော ပစ္စည်းအတွက် အဆင်းငယ်များကို ပြုလုပ်မှတ်သား၍ ဟူလို၊) ဘိက္ခူ–တို့ကို၊ ဂဏှောတွာ–ရေတွက်၍၊ ၀ဏ္ဏ–အစုကို၊ (ဆယ်ပါးတစ်စု, ဆယ်ပါးတစ်စု စသည်ကို၊) ဗန္ဓိတွာ–ဖွဲ့၍၊ စီ၀ရပဋိဝိသံ–သင်္ကန်းအဖို့ကို၊ ထပေတုံ–ထားခြင်းငှာ၊ ပေ၊ သာမဏေရာနံ–တို့အား၊ ဥပဓုပဋိဝိသံ–ထက်ဝက်သောအဖို့ကို၊ ဒါတုံ–ငှာ၊ (ရဟန်းများ ရသလို အပြည့်မပေးဘဲ တစ်ဝက်သာ ပေးရမည် ဟူလို၊ အကျယ်မှတ်ဖွယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

သကေန–မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဘာဂေန–အဖို့ဖြင့်၊ ဥတ္တရိတုံကာမော–လွန်မြောက်လိုသည်၊ (ခရီးသွားလိုသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ အတိရေက ဘာဂေန–အပိုအလွန်ဖြစ်သော အဖို့ဖြင့်၊ ပေ၊ အနုက္ကေပေ–နှောက်ထပ်ထည့်အပ်သော အဖို့ကို၊ ဒိန္နေ–ပေးအပ်ပြီးသော်၊ အတိရေကဘာဂံ ဒါတုံ၊ (အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ ကြည့်ပါ) ၊ပေ၊ အာဂတပဋိပါဋိယာ–ရောက်လာသောရဟန်း၏ အစဉ်အားဖြင့်၊ (ဒါတဗ္ဗော) နု ခေါ၊ ပေ၊ ဝိကလကေ–ချို့တဲ့သောသက်နှံ:ရှိသော ရဟန်းတို့ကို၊ တောသေတ္ထာ–နှစ်သက်စေ၍၊ ကုသပါတံ–မဲချခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ (အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၅–စီဝရရဇနကထာ

၃၄၄။ ။ ဆကဏောနပိ–နွားချေးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏမတ္တိကာယပိ–မြေနီဖြင့်လည်းကောင်း၊ စီဝရံ၊ ရဇန္တီ–ဆိုးကြကုန်၏၊ စီဝရံ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ–မကောင်းသော အဆင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဆ–ခြောက်မျိုးကုန်သော၊ ရဇနာနိ–ဆိုးရည်တို့ကို၊ မူလရဇနံ–အမြစ် ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ခန္ဓရဇနံ–ပင်စည်ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ တစရဇနံ–အခွံ (အခေါက်)ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပတ္တရဇနံ–အရွက် ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ပုပ္ဖရဇနံ–အပွင့် ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ ဖလရဇနံ–အသီး ဆိုးရည်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ သိတုဒကာယ–အေးသော ဆိုးရည်ဖြင့်၊ (မကျက်သေးသော ဆိုးရည်ဖြင့်၊) (**"သီတုဒကေန"**ဟု ရှိသင့်လျက် နပုံလွှင်မှ ဣတ္ထိလိင်ပြန်နေသော လိင်ဝိပလ္လာသ) ၊ပေ၊ ဒုဂန္ဓံ–မကောင်းသောအနံ့ ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ၊ပေ၊ ရဇနံ–ကို၊ ပစိတုံ–ကျိုခြင်းငှာ၊ စုလ္လံ–ငယ်သော၊ (အဝကျဉ်းသော၊) ရဇနကုမ္ဘီ–ဆိုးရည်အိုးကို၊ အနုဇာနာမိ၊ (**"စုလ္လံ" "စုဠ္ဠံ"**နှင့် အနက်တူ ပုဒ်တည်း၊ တချို့ကား စုလ္လံ နေရာဝယ် **"ခုဒ္ဒံ"**ဟု ပါ၌ပြင်ကြသတတ်) ၊ပေ။

ရဇနံ၊ ဥတ္တရိယတိ–အထက်သို့ တက်၏၊ (ဝေ့ကျ၏၊) (ဥတ္တရဟု နှောက်ပုဒ်နှောင် ကရဓာတ်၏ အနက်၌ ဣယ ပစ္စည်းသက်၊ အဋ္ဌကထာ၌ကား ဥတ္တရိဟု သုံးစွဲထား၏) ၊ပေ၊ ဥတ္တရာဠ္ဠမ္ပံ–လျှံတက်လာသော ရေကို

စောင့်ရှောက်တတ်သော ခွေဝိုင်းကို၊ ဗန္ဓိတုံ–ဖွဲ့ခြင်းငှာ၊ (အိုးအတွင်း၌ ထည့်ထားခြင်းငှာ၊) (အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြတ်ထားပြီ၊) ၊ပေ၊ ရဇနံ–ကို၊ ပက္ကံ ၀ါ–ကျက်ပြီးသည်ကိုလည်းကောင်း၊ အပက္ကံ ၀ါ–မကျက်သေးသည်ကိုလည်းကောင်း၊ နဂ, ဧာနန္တိ ၊ပေ၊ ဥဒကေ ၀ါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ နခပိဋ္ဌိကာ့ယ ၀ါ–လက်သည်း ကျောက်ကုန်း၌သော်လည်းကောင်း၊ (လက်သည်းခွံပေါ်၌သော်လည်းကောင်း၊ ထေ၀ကံ–ဆိုးရည်ပေါ့ကို၊ ဒါတုံ–ငှာ၊ (ထည့်ခြင်း, တင်ထားခြင်းငှာ၊) (အဓိပ္ပာယ်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

ရဇနံ–ဆိုးရည်ကို၊ သြရောပေန္တာ–အောက်သို့ချကုန်လတ်သော်၊ ကုမ္ဘီ၊ အာ၀ိဋ္ဌိန္တိ–စောင့်ငဲ့ကြကုန်၏၊ ကုမ္ဘီ၊ ဘိဇ္ဇတိ–ကွဲ၏၊ ပေ၊ ရဇနုဋ္ဌကံ–ဆိုးရည်ခတ်ကြောင်း မှုတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒဏ္ဍကထာလကံ–အရိုးတပ်အပ်သော ခွက်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (မှုတ်သည် ပင်ကိုယ်ကပင် အရိုးပါပြီး ဖြစ်၍ **"ဒဏ္ဍကထာလက"**ဟု မဆိုရ၊ ထို့ကြောင့် ဥဋ္ဌက်မှ ကြွင်းသော အရိုးပါသမျှ ခွက်ကို **"ဒဏ္ဍကထာလက"**ဟု မှတ်ပါ) ၊ပေ၊ ရဇနဘာဇနံ–ဆိုးရည်ထည့်စရာ အိုးသည်၊ နဿ ဝဏ္ဏတိ–မရှိ၊ ပေ၊ ရဇနကောလမ္ဗံ–ဆိုးရည်ထည့်ရာ (ထည့်စရာ) အိုးကြီးကိုလည်းကောင်း၊ ရဇနဃဋ္ဌံ–ဆိုရည်ထည့်စရာ အိုးငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ပါတိယာပိ–ခွက်၌လည်းကောင်း၊ ပတ္တေပိ–သပိတ်၌လည်းကောင်း၊ စီ၀ရံ၊ သြမဒ္ဒန္တိ–နယ်ကြကုန်၏၊ စီ၀ရံ၊ ပရိဘိဇ္ဇတိ–ပျက်စီး၏၊ ပေ၊ ရဇနဒေါဏိကံ–ဆိုးရည်ထည့်စရာ စကျင်း (ဇလား)ကို၊ ပေ။

ဆမာယ–မြေပေါ်၌၊ စီ၀ရံ၊ ပတ္ထရန္တိ–ဖြန့်ကြကုန်၏၊ (လှန်းကြကုန်၏) ၊ပေ၊ ပံသုကီတံ–မြေမှုန့်တို့ဖြင့် ရောပြွန်းအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ တိဏသန္ထာရကံ–မြက်အခင်းကို၊ ပေ၊ စီ၀ရ၀ံသံ–သင်္ကန်းလှန်းရာ (လှန်းစရာ) ၀ါးတန်းကိုလည်းကောင်း၊ စီ၀ရရဇ္ဇုံ–သင်္ကန်းလှန်းရာ ကြိုးကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ မဏ္ဍေန–ဖြင့်၊ လဂ္ဂေန္တိ–ငြိကပ်စေကြကုန်၏၊ ရဇနံ၊ ဥဘတော–နှစ်ဘက်လုံးမှ၊ ဂလတိ–စီးကျ၏၊ ပေ၊ ကဏ္ဏော–သင်္ကန်းနား၌၊ ဗန္ဓိတုံ–ငှာ၊ (သင်္ကန်းအနား နှစ်စုဖြင့် သင်္ကန်းတန်းကို ဖွဲ့ချည်ခြင်းငှာ ဟူလို၊ ယခုကာလ သင်္ကန်းလှန်းပုံလည်း **"မဏ္ဍေ လဂ္ဂေန္တိ"**ပင်တည်း၊ သို့သော် ဤသိက္ခာပုဒ်တော်က တားမြစ်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်တော် မဟုတ်ပါ၊ အနုညာတသိက္ခာပုဒ်တော် ဖြစ်သောကြောင့် အာပတ်မသင့်ပါ။)

ကဏ္ဏာ–သက်ိန်းစ၏အနှား (အဖျား)သည်၊ ဒီရတီ–ဆွေးဟ၏၊ ကဏ္ဏသုတ္တက်–အနားခ္ဍဖွဲ့ချည်အပ်သော ကြိုးငယ်ကို၊ (အနာပတ်သီး မဟုတ်သော သက်ိန်းလုန်းရာ၌ အသုံးပြုရန် ဖွဲ့ချည်အပ်သော အပိုကြိုးတစ်မျိုးတည်၊ ယခု သက်ိန်းများ၌ ထိုကြိုး မရှိတော့၊ ရှေးနီသယခ၌ **"ကဏ္ဏသုတ္တက်–နှားသံကွင်းကို"**ဟု ပေး၏) ၊ပေ၊ ရဇနံ ဇကတော ဂလတို၊ သမ္မရိဝတ္တက် သမ္မရိဝတ္တက်–ပြန်လှန်၍ ပြန်လှန်၍၊ ရဇေတုံ–ဆိုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ထေဝေ–ဆိုးရည် ဆိုးပေါက်သည်၊ အစ္ဆိန္နေ–မပြတ်စဲသေးမီ၊ နု စ ပဏ္ဍမိတုံ–ဖဲမသွားခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (ဆိုးရည်ပေါက် မကုန်သေးလျှင် ထပ်ကာထပ်ကာ စောင့်၍ ညှစ်ပေးဖို့ရာ ဤနေရာ၌ နေပါ၊ အခြားသို့ မသွားပါနှင့် ဟူလို) ၊ပေ၊ ပတ္ထိန္ဒ–တောင့်မာနေသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ဥဒကေ–၌၊ ဩသာရေတုံ–သက်ရောက်စေခြင်းငှာ၊ (နှစ်ထားခြင်းငှာ) ၊ပေ၊ ဖရသံ–ကြမ်တမ်းသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ပါဏိနာ–လက်ဖဝါးဖြင့်၊ အာကောဋေတုံ–ပုတ်ပေးခြင်းငှာ၊ ၊ပေ၊ အစ္ဆိန္နကာနိ–မဖြတ်အပ်ကုန်သော၊ ဒန္တကာသာဝါနိ–ဆင်စွယ်ရောင်အဆင်း ရှိကုန်သော၊ စီဝရာနိ ဓာရေန္တိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၆–ဆိန္နကစီဝရာနုဇာနနှာ

၃၄၅။ ။ဘဂဝါ၊ အစ္ဆိဗဒ္ဓံ–မျက်လုံးပေါက်ကဲ့သို့ လေးထောင့်သဏ္ဌာန် ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ ပါဋ္ဌိဗဒ္ဓံ–ရည်သောလယ်ကသင်း (လယ်ကစင်း) ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ မရိယာဒဗဒ္ဓံ–တိုသောလယ်ကသင်းရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ သိဃာဋကဗဒ္ဓံ–လမ်းဆုံသဏ္ဌာန်ရှိအောင် ဖွဲ့အပ်သော၊ မဂဓခေတ္တံ–မဂဓတိုင်းခ္ဍဖြစ်သော လယ်ကို၊ အဒ္ဒသာ–ပြီ၊ ပေ၊ ပဿသိနော–မြင်၏လော၊ ၊ပေ၊ ဧဝရူပါနိ စီဝရာနိ–တို့ကို၊ သံဝိဒဟိတုံ–ကောင်စွာပြုလုပ်ခြင်းငှာ၊ (စီရင်ခြင်းငှာ၊) ဥဿဟတိ–စွန့်နိုင်မည်လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ၊ပေ၊ ယတြ (ယော) အာနန္ဒော–သည်၊ မယာ၊ သံခိတ္တေန–အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ဘာသိတသ–မန့်အပ်သော စကား၏၊ အတ္ထံ–ကို၊ ဝိတ္ထာရေန–အကျယ်အားဖြင့်၊ အာဇာနိဿတိ နာမ–သိနိုင်ပါပေ၏၊ ဘိက္ခဝေ (သော) အာနန္ဒော–သည်၊ ပဏ္ဍိတော–ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုယ်ဉာဏ် ရှိပါပေစွ၊ ၊ပေ၊ မဟာပညော–ကြီးသော ပညာရှိပါပေစွ။

ကုသိမ္မိ–အလျှားအနားပတ်, အနံ့အနားပတ် အရှည်ကိုလည်း၊ ကရိသတိ နာမ–ပြုနိုင်ပါပေစွ၊ အဖုကုသိမ္မိ–အလျှားအနားပတ်, အနံ့အနားပတ် အတိုတို့ကိုလည်း၊ ပေ၊ မဏ္ဍလမ္မိ–အိမ်ဝန်းကြီးကိုလည်း၊ ပေ၊ အဖုမဏ္ဍလမ္မိ–အိမ်ဝန်းငယ်ကိုလည်း၊ ဝိ၀ဋ္ဋမ္မိ–ခေါင်ခန်းကိုလည်း၊ ပေ၊ အနုဝိ၀ဋ္ဋမ္မိ–ခေါင်ရံခန်းကိုလည်း၊ ပေ၊ ဂီ၀ေယျကမ္မိ–လည်ပင်းနေရာ၌ ချုပ်အပ်သော အလွှာကိုလည်း၊ ပေ၊ (လည်ဖုံးကိုလည်း) ၊ပေ၊ ဇယေယျကမ္မိ–ခြေသလုံးနေရာ၌ ချုပ်အပ်သော အလွှာကိုလည်း၊ (ခြေသလုံးဖုံးကိုလည်း) ၊ပေ၊ ဗာဟန္တမ္မိ–ခေါင်ရံနံစ်ခန်း၏ အပြင်ဘက် အစွန်း၌ဖြစ်သော အခန်းကိုလည်း၊ ကရိသတိ နာမ–စွ၊ ("ကုသိ"စသည်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) ဆိန္နက်–ဖြတ်အပ်သည်လည်းကောင်း၊ သတ္ထလုခ်–ဓားဖြင့် ခေါင်းပါးခြင်းရှိသည်လည်းကောင်း၊ သမဏသာရုပ္ပံ–ရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စတ္ထိကာနံ–ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသော ခိုးသူတို့သည်၊ အနဘိစ္ဆိတံ စ–အလို မရှိအပ်သည်လည်းကောင်း၊ (လိုချင်စရာ မကောင်းသည်လည်းကောင်း၊) ဘ၀ိသတိ၊ ပေ၊ ဆိန္နက်–ဖြတ်အပ်သော၊ သံဃာဋိ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၇–တိစီ၀ရာနုဇာနနာ

၃၄၆။ ။စီ၀ရေဟိ–တို့ဖြင့်၊ ဥဗ္ဘတ္ထိကေ (ဥဗ္ဘတ္ထိတေ)–မြှောက်ချီအပ်သောဘက္ခာ ရှိကုန်သော၊ (ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏာပုဒ်၊) သီသေပိ–၌လည်း၊ စီ၀ရဘိသိ–သင်္ကန်းဘုံလျှိုကို၊ (ဘုံလျှိုပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် ထပ်အပ်သော သင်္ကန်းတို့ကို၊) ကရိတ္တာ–၍၊ (ထမ်း၍၊) ခန္ဓေပိ–ပခုံး၌လည်း၊ ပေ၊ ကဋိယာပိ–ခါး၌လည်း၊ စီ၀ရဘိသိ၊ ကရိတ္တာ–၍၊ (သင်္ကန်း ခါးစောင်းတင်၍၊) အာဂစ္ဆန္တေ–လာနေသည်တို့ကို၊ အဒ္ဒသ၊ ပေ၊ အတိလဟုံ–အလွန်လျင်စွာ၊ ဣမေ မောဃပုရိသာ၊ စီ၀ရေ–၌၊ ဗာဟုလ္လာယ–များသည်၏အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ၊ အာ၀တ္တာ–လည်ကြောကုန်ပြီ၊ (ကျင့်ကြောကုန်ပြီ) ၊ပေ၊ သိမံ–အပိုင်းအခြားကို၊ ယန္တုန ဗန္ဓေယျုံ–စွ၊ မရိယာဒံ–စည်းကမ်းအပိုင်းအခြားကို၊ (ယန္တုန ထပေယျုံ–အကယ်၍ ထားရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊) ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်တော်မူပြီ၊ ပေ။

ဂေါတမကေ–ဂေါတမကမည်သော၊ စေတိယေ–စေတီ၌၊ (နတ်ကွန်း၌၊) ဝိဟာရတိ၊ ပေ၊ ဟိမပါတသမယေ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၄၉–၌ အနက် ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ ဧကစိ၀ရော–တစ်ထည်တည်းသော် သင်္ကန်းရှိတော်မူသည်၊ (ဟုတွာ၊) နိသီဒိ၊ ဘဂ၀န္တံ–မြတ်စွာဘုရား၏ (ကိုယ်တော်၌၊) သီတဲ၊ နအဟောသိ၊ (ဘဂ၀န္တံကို ဘဂ၀တောဟု အဌကထာ ဖွင့်ထား၏။) ပဌမေ ယာမေ–သည်၊ နိက္ခန္တေ–လွန်သွားလတ်သော်၊ အရဏေ–သည်၊ ဥဒ္ဒဿေ–တက်လတ်သော်၊ ပေ၊ ရတ္တိယာ–သည်၊ နန္ဒိမုခိယာ–နှစ်သက်ဖွယ်အရပ်မျက်နှာ ရှိလတ်သော်၊ ပေ၊ သီတာလုကာ–မျှားသောအချမ်း ရှိကြကုန်၏၊ (အချမ်းမခံနိုင်ကြ ဟူလို၊) သီတဘီရုကာ–အချမ်းမှ ကြောက်ကြကုန်၏၊ ပေ၊ တိစီ၀ရံ–သုံးထည်သော သင်္ကန်းကို၊ ဒုဂုဏံ–နှစ်ထပ် နှစ်လွှာရှိသော၊ ဥတ္တရာသင်္ဃံ–အပေါ်ရုံကေသီကိုလည်းကောင်း၊ ကေစိယံ–သော၊ အန္တ၀ါသကံ–သင်းပိုင်ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၈–အတိရေကစိ၀ရကထာ

၃၄၇။ ။အညေနေ၀–ကျောင်း၌ဝတ်အပ်သော တိစီ၀ရိတ်မှ အခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ တိစီ၀ရေန–ဖြင့်၊ ဂါမံ ပဝိသန္တိ၊ အညေန (ဧ၀)–ရွာ၌ဝတ်အပ်သော တိစီ၀ရိတ်မှ အခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ တိစီ၀ရေန အာရာမေ၊ အစ္ဆန္တိ–နေကုန်၏၊ အညေန (ဧ၀)–ကျောင်း၌ဝတ်အပ်သော တိစီ၀ရိတ်, ရွာ၌ဝတ်အုပ်သော တိစီ၀ရိတ်မှ အခြားသာလျှင်ဖြစ်သော၊ တိစီ၀ရေန၊ နဟာနံ–ရေချိုးရာ အရပ်သို့၊ (ရေချိုးဆိပ်သို့၊) သြတရန္တိ–သက်ရောက်ကြကုန်

(၏) ၏၊ ပေ၊ အတိရေကစိ၀ရံ–အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန်ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၊ ပေ၊ (ဤ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူချိန်၌ ဝိပ္ပနာကို ခွင့်ပြုတော်မမူအပ်သေးသောကြောင့် **"အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်, ဝိကပ္ပနပြုအပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန်ဖြစ်သော သင်္ကန်း"**ဟု မပေးရ၊ ဝိကပ္ပနာကို နောက်၌ ခွင့်ပြုတော်မူလိမ့်မည်၊ အဓိဋ္ဌာန်ကား ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် **"နဘိက္ခဝေ အတိရေကစိ၀ရံ၊ ပေ၊ ယထာ ဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော"**ဟု မိန့်သည်။)

နဝမံ–ကိုးရက်မြောက်သော၊ ဒိ၀သံ ၀ါ–နေ့ဦးသော်လည်းကောင်း၊ ဒသမံ (ဒိ၀သံ) ၀ါ–ဦးသော်လည်းကောင်း၊ (အာဂစ္ဆိသတိ–လာပါလိမ့်မည်၊) ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီး၊ ပေ၊ ဒသာဟပရမံ–ဆယ်ရက်အလွန် အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး၊ အတိရေကစီ၀ရံ၊ ဓာရေတုံ၊ ပေ၊ အတိရေကစီ၀ရံ–အုဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်သော သင်္ကန်းမှ အပိုအလွန်ဖြစ်သော သင်္ကန်းကို၊ ဝိကပ္ပေတုံ–ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ (ကိုယ့်ဟာအမှတ် ကင်းစင်လတ်အောင် ပြုခြင်းငှာ။)

ဒသာဟပရမံ စသည်ဌ မှတ်ချက်။ ။"**ဒသာဟပရမံ အတိရေက စီ၀ရံ ဓာရေတုံ**"ဖြင့် အသစ်ရအပ်သော သင်္ကန်းကို အဓိဋ္ဌာန်မတင်ဘဲ ဆယ်ရက်အထိ ထားနိုင်၏ဟု ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ "**အတိရေက စီ၀ရံ ဝိကပ္ပေတုံ**"ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ရာဌ တစ်ထည်စီကိုသာ တင်ရသောကြောင့် ကြွင်းသမျှ သင်္ကန်းများကို ဝိကပ္ပနာ ပြုထားဖို့ရန် ခွင့်ပြုတော်မူ၏၊ အဌကထာတို့ဌကား ဝိကပ္ပနာ မပြုလိုလျှင် ပရိက္ခရစောဌ အဓိဋ္ဌာန်လည်း ပြုနိုင်၏ဟု မိန့်ကြသည်၊ အကျယ်ကို ပထမကထိနသိက္ခာပဒ .အဌကထာဌ ကြည့်ပါ။

၃၄၈။ ။အန္တရ၀ါသ္ဝကော–သည်၊ ဆိဒ္ဒေ–အပေါက် ရှိသည်၊ (ပေါက်နေသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ အဂ္ဂဠံ–အ၀တ်ပိုင်းကို၊ (အဖာကို၊) ယန္တုန အစ္ဆပေယုံ–အကယ်၍ ငြိုကပ်စေရပါမူကား ကောင်းလေစု၊ (ဖာရပါမူကား ကောင်းလေစု၊) (ဧ၀ं–ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်၊) သမန္တတော–ဌ၊ ဒုပဋ္ဌ–နှစ်ထပ်နှစ်လွှာ ရှိသည်လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈေ–ဌ၊ ဧကစ္စိယံ–တစ်ထပ်တစ်လွှာ ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဘ၀ိဿတိ၊ ပေ၊ အဟာတာနံ–ထုရိက်ဖွတ်လျှော်အပ်ပြီး မဟုတ်ကုန်သော၊ ၀ါ–အစာ မချေအပ်ကုန်သေးသော၊ (အသစ်စက်စက် ဖြစ်ကုန်သော၊) ဒုဿာနံ–အ၀တ်တို့၏လည်းကောင်း၊ အဟာတကပ္ပာနံ–ထုရိက်ဖွပ်လျှော်အပ်ပြီး မဟုတ်သော အ၀တ်နှင့်တူသော၊ (အစာ မချေအပ်သေးသော အ၀တ်နှင့်တူသော) ဒုဿာနံ–တို့၏လည်းကောင်း၊ (တစ်ပတ်ရစ်အ၀တ်မျိုးတည်း၊) ဒီဃံ၊ သံဃာဋိ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥတုဒ္ဓဇာနံ–ဥတုများစွာ ရှည်ကြာသောကာလဌ ထုတ်ဆောင်အပ်ကုန်ပြီးသော၊ ဒုဿာနံ–အ၀တ်ဟောင်းတို့၏၊ စတုဂ္ဂုဏံ–လေးထပ်ရှိသော၊ သံဃာဋိ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပံသုကူလေ–ပုံသုကူအ၀တ်ဌ၊ ယာ၀ဒတ္ထံ–အလိုရှိတိုင်းသော အထပ်အလွှာကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပါ၊ ပဏီကေ–ဈေးဆိုင်မှကျရစ်သော အ၀တ်ဌ။

ဥဿာဟော-(ရှာသောအားဖြင့်) အားထုတ်မှုကို၊ ကရဏီယော၊ ဘိက္ခဝေ၊ အဂ္ဂဠံ-အဖာကိုလည်းကောင်း၊ တုန်-နှစ်လွှာထပ်၍ အပ်ဖြင့် ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သြဝဋ္ဋိကံ-လုံး၍ ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကဏ္ဏသုခံ-တရုတ်မြောင်း ချုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒဋ္ဌိကမ္မံ-ခိုင်မြဲအောင် ပြုခြင်းကို လည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ (“**အဟာတာနံ**”စသော ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြုထားပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၁၉-ဝိသာခါဝတ္ထု

၃၄၉။ ။ မိဂါရမာတာ-မိဂါရသူဌေး၏ အမိအရာ၌ တည်သော **ဝိသာခါ**သည်၊ ပေ၊ စာတုဒ္ဒီပိကော-လေးကျွန်းလုံး၌ရှိသော၊ မဟာမေဃော-ကြီးစွာသော မိုးသည်၊ ပါဝဿိ-ရွာပြီ၊ ပေ၊ ဧတဝနေ-၌၊ ဝဿတိ ယထာ-ရွာသကဲ့သို့၊ ဧဝံ-တူ၊ စတ္ဇသု ဒီပေသု ဝဿတိ၊ ဘိက္ခဝေ ကာယံ-ကို၊ သြဝဿာပေထ-မိုးစွတ်စေကြကုန်လော့၊ (မိုးရေခံကြကုန်လော့၊) အယံ-ဤ မိုးသည်၊ ပစ္ဆိမကော-နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ စာတုဒ္ဒီပိကော-သော၊ မဟာ မေဃော-တည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ နိက္ခိတ္တစီဝရာ-ချထားအပ်သော သင်္ကန်းရှိ ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကာယံသြဝဿာပေန္တိ၊ ပေ၊ မိဂါရမာတုယာ-သော၊ ပဏ္ဍိတာယ-ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်ရှိသော၊ ဝိယတ္တာယ-ထက်မြက် သော၊ မေဓာဝိနိယာ-အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိသော၊ ဝိသာခါယ-၏၊ ပေ၊ ဂတ္တာနိ-ကိုယ်တို့ကို၊ သီတိ-အေးအောင်၊ ကတ္တာ၊ ကလ္လကာယာ-ခံ့ကျန်းသောကိုယ် ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စီဝရာနိ၊ ဂဟေတ္တာ-၍၊ (ဝတ်ရုံသောအားဖြင့် ယူ၍၊) ယထာ ဝိဟာရံ-အကြင်အကြင် မိမိကျောင်း သို့၊ ပဝိသိ-သု၊ ပေ၊ (ကလ္လကာယာတိ အကိလန္တကာယာ၊ ပီတိသောမနဿေ တိ ဖုဋ္ဌသရီရာ၊ ဋီကာ။)

၃၅၀။ ။ ပတ္တစီဝရံ၊ သန္ဓဟထ-ကောင်းစွာ ဆောင်ကြကုန်လော့၊ (ယူကြ ပြင်ကြကုန်လော့၊) ဘတ္တာသု-၏၊ ကာလော-တည်း၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ၊ ပေ၊ ကောဋ္ဌကေ-(တံခါးမုခ်၌၊) ပါတုရဟောသိ၊

(မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၈–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ ယတြ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ဧဏ္ဍာမကတ္တေသုပိ–ဒူးပုဆစ် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဒူလောက် နက်ကုန်သော၊) သြဃေသု–ရေအယဉ်တို့သည်၊ ပ၀တ္တမာနေသု–ဖြစ်နေပါကုန်လျက်၊ (စီးနေပါကုန်လျက်၊) ကဒ္ဒမတ္တေသုပိ–ခါးအတိုင်းအရှည် ရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ (ခါးလောက်နက်ကုန်သော၊) သြဃေသု ပ၀တ္တ မာနေသု၊ ဧကဘိက္ခုဿပိ–၏သော်မှလည်း၊ ပါဒါ ၀ါ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ စီ၀ရာနိ ၀ါ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ အလ္လာနိ–စွတ်စိုကုန်သည်၊ နေ ဘ၀ိဿန္တိ နာမ–မဖြစ်ပါပေကုန်၊ (တသ္မာ၊) တထာဂတဿ–၏၊ မဟိဒ္ဓိကတာ–ကြီးသော တန်ခိုး ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်၊ (တန်ခိုးကြီးတော်မူသည်၏ အဖြစ် သည်၊) မဟာနုဘာ၀တာ–ကြီးသောအာနုဘော် ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်၊ အစ္ဆရိယံ ၀တ ဘော–လက်ဖျောက်ခတ်တီး အုံချီးထိုက်ပါပေစွ–သြော်၊ အဗ္ဘုတံ ၀တ ဘော–မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းပါပေစွ–သြော်၊ ဣတိ–ဤသို့ တွေးမြဲ၊ ဟဒ္ဒာ၊ ပေ၊ အ၀ေါစ (ကိ)ံ ဘဂ္ဂေ အဟံ၊ ဘဂ၀တော–ကို၊ အဒ္ဓ– ရှစ်မျိုးကုန်သော၊ ၀ရာနိ–ဆုတို့ကို၊ ယာစာမိ–တောင်းလိုပါ၏၊ ဣတိ–ပြီ၊ အဘိဣတ္ထ၀ရာ၊ ပေ၊ ဝိသာခေတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၀၅–၌ အနက်ပေးခဲ့ သည့်အတိုင်း နည်းမှီပေးပါ။)

၄၀၆။ ။ဘဂ္ဂေ အဟံ၊ သံဃဿ–အား၊ ယာ၀ဒတ္ထံ–အသက်၏ အပိုင်းအခြားအတိုင်း၊ (အသက်ရှည်သမျှ၊) ၀ဿိကသာဋိကံ–မိုးရေခံသက်နီး ကို၊ ဒါတုံ–ငှာလည်းကောင်း၊ အာဂန္တုကဘတ္တံ–အာဂန္တုကရဟန်း၏အတွက် ဆွမ်းကို၊ ပေ၊ ဂိလာနဘေသဇ္ဇံ–ဂိလာနရဟန်း၏အတွက် ဆေးကို၊ ပေ၊ ဓု၀ ယာဂုံ–အမြှုပ်ကျွေးအပ်သော ယာဂုကို၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓာမိ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ၊ပေ၊ ကိ–အဘယ်သို့သော၊ အတ္ထ၀သံ–စီးပွားအထူးကို၊ သမ္ပသ္သမာနာ– ကောင်းစွာမြော်မြင်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ၊ပေ၊ ယာစတိ–နည်း?၊ ပေ။

နဂ္ဂိယံ–အ၀တ်မဆည်း အချည်းနှီး၏ အဖြစ်သည်၊ အသုစိ–မစင်ကြယ် ပါ၊ ဧ၀ဏ္ဏ–စက်ဆုပ်ထိုက်ပါ၏၊ (စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်းပါ၏၊) ပဋိကူလ–

ရှုရာထိုက်ပါ၏၊ (ရှုရာဖွယ် ကောင်းပါ၏) ၊ပေ၊ အာဂန္တုကော ဘိက္ခု၊. နဝိထိကုသလော–ဆွမ်းခံလမ်း၌ မကျွမ်းကျင်သည်၊ နဝေါစရကုသလော–ဆွမ်းခံရွာ၌ မကျွမ်းကျင်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ကိလန္တော–ပင်ပန်းလျက်၊ ပိဏ္ဍာယ၊ စရတိ–လှည့်လည်ရပါ၏၊ ပေ၊ သတ္ထာ ဝါ–အဖော်ကုန်သည် အပေါင်းမှ လည်း၊ ဝိဟာယိသတိ–ကျန်ရစ်ပါလိမ့်မည်၊ ယတ္ထ ဝါ–အကြင် အရပ်၌ မူလည်း၊ ဝါသံ–နေခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂန္တုကာမော ဘဝိဿတိ၊ တတ္ထ–သို့၊ ဝိကာလေ–အချိန်မဲ့ အခါမဲ့၌၊ ဥပဂစ္ဆိဿတိ–ကပ်ရောက်ရပါလိမ့်မည်၊ ပေ၊ ဥဿူရေ–အထက်၌နေရှိရာ အခါ၌၊ (အလွန်နေမြင့်ရာ အခါမှ၊) ဘတ္တံ–ကို၊ နီဟရိဿတိ–ပို့ဆောင်ပါလိမ့်မည်၊ ဘတ္တစ္ဆေဒံ–(မွန်းလွဲသည့်အတွက်) ဆွမ်းပြတ်ခြင်းကို၊ ကရိဿတိ၊ ပေ။

ဘိက္ခုနိယော၊ အစိရဝတိယာ–သော၊ နဒိယာ–၌၊ ဝေသိယာဟိ–ပြည့်တန်ဆာမတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ နဂ္ဂါ (ဟုတ္တာ၊) ဧကတိတ္ထေ–တစ်ခုတည်းသော ဆိပ်ကမ်း၌၊ နဟာယန္တိ၊ တာ ဘိက္ခုနိယော–တို့ကို၊ ဝေသိယာ–တို့သည်၊ ဥပဂ္ဂေသုံ–ပြောင်လှောင်ကြကုန်ပြီ၊ (ကိုး၊) အယ္ယ–အရှင်မတို့၊ ဒဟရာနံ–ငယ်ကုန်သော၊ တုမှာကံ–တို့၏၊ စိဏ္ဏေန–ကျင့်အပ်သော၊ ဗြဟ္မစရိယံ–မြတ်သောအကျင့်ဖြင့်၊ ကိံ နု ခေါ နာမ–အဘယ်အကျိုး ရှိသနည်း?၊ (နာမ သဒ္ဒါသည် ဂရဟာအနက်ကို ဟော၏၊ **"ဗြဟ္မစရိယံ စိဏ္ဏေန"**၏အဖွင့်ကို ပါစိတျာဒိအဌကထာ, ဘိက္ခုနိဝိဘင်္ဂ, နဂ္ဂဝဂ်, ပထမသိက္ခာပုဒ်၌ ကြည့်ပါ၊ ထို၌ တစ်ခြားနည်းလည်း ရှိသေး၏၊) ကာမာ–တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ နနု နာမ–သုံးဆောင် ခံစားထိုက်ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော၊ ယဒါ၊ ဧဏ္ဍာ–အိုကုန်သည်၊ (အမယ်အိုကြီးတို့သည်၊) ဘဝိဿတိ–ကုန်လိမ့်မည်၊ တဒါ ဗြဟ္မစရိယံ၊ စရိဿတိ–ကျင့်ကြရပါလိမ်မည်၊ (ကျင့်ကြပါတော့၊) ဧဝံ–သို့၊ (အိုမှ ရဟန်းပြုကုန်လတ်သော်၊) တုမှာကံ–တို့သည်၊ ဥဘော၊ အတ္ထာ–စီးပွားတို့သည်၊ (လောကီစီးပွား, လောကုတ္တရာစီးပွားတို့သည်၊) ပရိဂ္ဂဟိတာ–သိမ်းပိုက်အပ်ကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြောင်လှောင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဥပဝဏ္ဏိယ မာနာ–ပြောင်လှောင်အပ်ကုန်လတ်သော်၊ (အပြောင်အလှောင် ခံရကုန်လတ်သော်၊) မက္ခိ–မျက်နှာ မသာမယာသူတို့သည်၊ အဟောသုံ၊ ပေ။

၃၅၁။ ။(ဝဿိကသာဋ္ဌိကာဒါနစသည်ကို ပြုခွင့်ရရန် ဆုရှစ်ပါးကို တောင်းရခြင်း၌ အကျိုးတစ်မျိုးစီကို လျှောက်ပြီး၍ ယခုအခါ ထို ဆုရှစ်ပါးကို တောင်းရခြင်း၌ တစ်ပေါင်းတည်းသောအကျိုးကို မေးတော်မူလိုသောကြောင့် **"ကိုး ပန တွဲ၊ ပေ၊ အဋ္ဌဝရာနိ ယာစသိ"**ဟု မိန့်တော်မူသည်) ၊ပေ၊ တဿ–ထို ရဟန်း၏၊ ဂတိ–ဉာဏဂတိသည်၊ (ဉာဏ်၏ဖြစ်ပုံသည်၊) ကာ–အဘယ်ပါနည်း?၊ အတိသမ္မရာယော–ရှေးရှုရောက်ထိုက်သော ဘဝအထူးတည်း၊ ကော–နည်း?၊ ပေ၊ ဘဂဝါ၊ သောတပတ္တိဖလေ ဝါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ ၊ပေ၊ အရဟတ္တေ ဝါ–၌သော်လည်းကောင်း၊ ဗျာကရိသတိ–ဖြေဆိုပါလိမ့်မည်၊ တေ–ထို ရဟန်းတို့ကို၊ ပေ၊ ပုစ္ဆိသာမိ၊ (ကိုး) ဘန္တေ၊ တေန အယျေန–ထို အရှင်သည်၊ (ပျံ့လွန်တော်မူသော ထို အရှင်သည်၊) သာဝတ္ထိ–သို့၊ အာဂတပုဗ္ဗာ နု ခေါ–ရှေး၌လာအပ်ပါသလော၊ (လာအပ်ဖူးပါသလော၊) ဣတိ–ဤသို့ မေးပါအုံ့၊ ပေ၊ ဝက္ခန္တိ–ပြောပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဧတ္ထ–ဤသို့ ပြောရာ၌၊ နိဋ္ဌ–ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆိသာမိ–ရောက်ရပါလိမ့်မည်၊ (ကိုး) နိဿံသယံ တေန အယျေန၊ မေ–၏၊ ဝဿိကသာဋ္ဌိကာ ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဓုဝယာဂု ဝါ–ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပရိဘုတ္တံ–သုံးဆောင်အပ်ပြီ၊ (သုံးဆောင် အပ်သောဝတ္ထုက မသေချာသောကြောင့် သာမညအရာ ဖြစ်၍ နပုလ္လိင်ဖြင့် **"ပရိဘုတ္တံ"**ဟု ထားသည်၊) ဣတိ–ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ရပါလိမ့်မည်။)

တဿာ မေ–၏၊ (ပီတိ၌ စပ်၊) ဝါ–သည်၊ တံ–ထို အကြောင်းအရာကို၊ (တရားထူးရသော ပျံ့လွန်တော်မူသော ထို အရှင်သည် ငါ၏ဆွမ်းစသည်ကို စားဖူးပေမည်ဟူသော အကြောင်းအရာကို၊) အနုဿရန္တိယာ–အဖန်ဖန် အမှတ်ရလတ်သော်၊ ပါမောဇ္ဇံ–ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်၊ (တရုဏပီတိသည်၊) ဇာယိဿတိ–ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ပမုဒိတာယ–ဝမ်းမြောက်သော တပည့်တော်မ၏၊ ပီတိ–ဗလဝပီတိသည်၊ ပေ၊ ပီတိမနာယ–ပီတိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိသော တပည့်တော်မ၏၊ ကာယော–နာမကာယ, ရူပကာယသည်၊ ပဿမ္ဘိဿတိ–ငြိမ်းအေးပါလိမ့်မည်၊ ပဿဒ္ဓကာယာ–ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ရှိသည်၊

ဂတိ အာဘိသမ္မရာယော။ ။ ဂတိတိ ဉာဏဂတိ အဓိဂမော၊ အာဘိသမ္မရာယောတိ **"သကိသေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရောတိ"**တိ အာဒိနာ ဝုတ္တော ဉာဏအာဘိသမ္မရာယော၊ မဂ္ဂဉာဏယုတ္တောဟိ ဂန္ဓဗ္ဗာတိ ဝိသေသောတိ အတ္ထော၊ ဝိမတိ။

(သမာနာ၊) သုခံ-ကို၊ ဝေဒယိသာမိ-ခံစားရပါလိမ့်မည်၊ သုခိနိယာ-ချမ်းသာခြင်းရှိသော တပည့်တော်မ၏၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ သမာဓိယိသတိ-သမာဓိဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ (သမာဓိရပါလိမ့်မည်၊) သာ-ထို သမာဓိသည်၊ (ဣန္ဒြိယဘာဝနာစသော နောက်ပုဒ်လိုင်ကိုင်ဲ၍ "**သာ**"ဟု ဣတ္ထိလိင်ရှိသည်၊) မေ-၏၊ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ-သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေငါးပါးကို တိုးပွားစေခြင်းသည်၊ ဗလဘာဝနာ-သဒ္ဓါစသော ဗိုလ်ငါးပါးကို တိုးပွားစေခြင်းသည်၊ ဗောဇ္ဈင်ဘာဝနာ-သတိစသော ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို တိုးပွားစေခြင်းသည်၊ ဘဝိသတိ-မည်၊ ပေ၊ ယာစာမိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ။

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ယာ-အကြင် ဒါယိကာမသည်၊ ပမောဒိတာ-လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အန္နပါနံ-စားဖွယ်သောက်ဖွယ်ကို၊ ဒဒါတိ-ပေးလှူ၏၊ (ဒဒါတိပွမောဒိတာဟု ရှိသင့်လျက် ဆန်းကိုဏ်းတည့်အောင် ဒါ-ဌ် ရသပြု၍ ဒဒတိပွမောဒိတာဟု ရှိသည်၊) သီလူပပန္နာ-သီလနှင့်ပြည့်စုံသော၊ သုဂတသ-၏၊ သာ-ဝိကာ-တပည့်မသည်၊ မစ္ဆရံ-မစ္ဆေရကို၊ အဘိဘုယျ-လွှမ်းမိုး၍၊ သောဝဂ္ဂိကံ-နတ်ပြည်ကိုထိုက်သော၊ (အဋ္ဌကထာအလို၊) **တစ်နည်း**-သောဝဂ္ဂိကံ-နတ်ပြည်အကျိုးငှာ ဖြစ်သော၊ (ဋီကာအလို၊) သောကနုဒံ-သောကကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သော၊ သုခါဝဟံ-ချမ်းသာကိုဆောင်နိုင်သော၊ ဒါနံ-ကို၊ ဒဒါတိ။

(၂) သာ-ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်မသည်၊ ဒီဗ္ဗံ-နတ်ပြည်ဌ်ဖြစ်သော၊ အာယုံ-အသက်ကို၊ လဘတေ-ရ၏၊ ပုညကာမာ-ကောင်းမှုကို အလိုရှိသော ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်မသည်၊ ဝရဏ-ကိလေသာဟူ မြူမရှိသော၊ အနုဏ်ဏ-ကိလေသာအဂ်ီဏာမရှိသော၊ မဂ္ဂံ-မဂ်သို့၊ အာဂမ္မ-ရှေ့ရှုရောက်၍၊ သုခိနီ-ချမ်းသာခြင်းရှိသည်၊ အနာမယာ-အနာရောဂါ မရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သဂ္ဂမှိ-နတ်ပြည်ဌ် ဖြစ်သော၊ ကာယမှိ-ကိုယ်ဌ်၊ **တစ်နည်း**-သဂ္ဂမှိ ကာယမှိ-နတ်အပေါင်းဌ်၊ စိရံ-ကြာမြင့်စွာ၊ ပမောဒတိ-ဝမ်းမြောက်ရ၏။

(ပုဒ်စဉ် ၃၅၂-လွယ်ပြီ) ။ပေ။

ဝိသာခါဘာရဏာဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၀–နိသီဒနာဒိအနုဇာနနာ

(ရှေ့) ၃၅၃။ ။ ဘိက္ခု။ ပေ၊ မုဠ္ဍသတိ–ပျောက်ကင်းသော သတိရှိကုန်သည်၊ အသမ္မုဇနာ–ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် မသိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) နိဒ္ဒံ သြက္ကမန္တိ၊ တေသံ–တို့၏၊ (အသုစိဌ် စပ်၊) ဝါ–တို့သည်၊ မုဠ္ဍသတိနံ–ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အသမ္မုဇနာနံ–ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နိဒ္ဒံ၊ သြက္ကမန္တာနံ–ကုန်လတ်သော်၊ သုပိနဿေန–အိပ်မက်ဌ၊ အသုစိ–သုက်သည်၊ မုစ္စတိ–လွတ်၏၊ သေနာသနံ–ကို၊ အသုစိနာ–သည်၊ မက္ခိယတိ–လိမ်းကျံအပ်၏၊ ပေ၊ အ၀ယသ္မတာ အာနဿေန–အ၀ရုင်အာနဿာ ဟူသော၊ ပစ္ဆာသမဏေန–နော်ကပ်ပါရဟန်းနှင့် (အတူ၊) အာဟိဏ္ဍန္တော၊ ပေ၊ အာနန္ဒ၊ မက္ခိတံ–လိမ်းကျံအပ်သော၊ (ညစ်ပေနေသော၊) ဧတံ သေနာသနံ–သည်၊ ကိံ–နည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ အာနန္ဒ၊ ဧတံ–ဤစကားသည်၊ (ဧတရဟိ ဘန္တေ စသော စကားသည်၊) ဧ၀ं ဤ သင်လျှောက်သည့်အတိုင်း မှန်၏၊ ပေ ယေ တေ ဘိက္ခု။ ဥပဋ္ဌိတသတိ–အာရုံကောင်းဌ ကပ်၍တည်သော သတိရှိကုန်သည်၊ သမ္မုဇနာ (ဟုတ္တာ) နိဒ္ဒံ သြက္ကမန္တိ၊ ပေ၊ ယေပိ တေ ပုထုဇ္ဇနာ–တို့သည်လည်း၊ ကာမေသု–တို့သည်၊ ဝိတရာဂါ–ကင်းသောရာဂ ရှိကုန်၏၊ ၊ပေ၊ ယံ–အကြင် အကြောင်းကြောင့်၊ ဝါ–အကြင် အခွင့်အလမ်းကြောင့်၊ အရဟတော–၏၊ အသုစိ မုစ္စေယျ။ ဧတံ–ဤ အကြောင်းသည်၊ အဌာနံ–သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်၊ (ဧသော–ဤ အခွင့်အလမ်းသည်၊) အနဝကာသော–သင့်သောအခွင့်အလမ်း မဟုတ်၊ (ဖြစ်နိုင်သောအကြောင်း မရှိ၊ အခွင့်အလမ်း မရှိ ဟူလို။)

သတိသမ္မဇဉ်မရှိဘဲ အိပ်သူ၏အပြစ်ငါးပါး

ဒုက္ခံ–ဆင်းဆင်းရဲရဲ၊ သုပတိ–အိပ်ရ၏၊ ဒုက္ခံ၊ ပဋိဗုဇ္ဈတိ–နိုးရ၏၊ ပါပကံ–မကောင်းသော၊ သုပိနံ–အိပ်မက်ကို၊ ပဿတိ–မြင်မက်ရ၏၊ ဒေ၀တာ၊ နံ ရက္ခန္တိ–မစောင့်ရှောက်ကုန်၊ အသုစိ မုစ္စတိ၊ ပေ၊ (သုက္ကပက္ခ လွယ်ပြီ၊)

(ရှေ့) ၊ပေ၊ ကာယဂုတ္တိယာ–ကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာ၊ စိ၀ရဂုတ္တိယာ၊ ပေ၊ နိသီဒနံ–နိသီဒိုင်ကို၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ နံ သံဂေါပေတိ–မလုံခြုံစေနိုင်၊ ယာ၀–လောက်၊ မဟန္တံ–ကြီးသော၊ ပစ္စတ္ထရဏံ–အပေါ်လွှမ်းအခင်းကို၊ (ခုတင်စသည်တို့၏အပေါ်ဌ ခင်းထိုက်သောအခင်းကို၊) (ကာတုံ) အာကခ်ံတိ၊ ပေ။

၃၅၄။　။(ဤ ၀တ္ထုသည် ဘေသဇ္ဇကွန်ရက ၂၆၄-၀တ္ထုနှင့် တူ၏။) ၊ပေ၊ ယသ ကဏ္ဍ၀ ၀ါ၊ ပေ၊ ထုလ္လကစ္ဆ-သော၊ အာဗာဓော ၀ါ (အတ္ထိ၊ တသ-အား၊) ကဏ္ဍ၊ ပဋိစ္ဆာဒိ-အနာလွှမ်းသက်နှိုးကို၊ (အနာကို ဖုံးလွှမ်းကြောင်း သက်နှိုးကို၊) အနုဇာနာမိ၊ ပေ။

၃၅၅။　။မုခပုဋ္ဌနစောဠ-မျက်နှာကို သုတ်ကြောင်း အ၀တ်ကို၊ (မျက်နှာသုတ်ပ၀ါကို) ၊ပေ။

၃၅၆။　။ခေါမပိလောတိကာ-ခေါမတိုင်းဖြစ် ဟောင်းနွမ်းသော အ၀တ်သည်၊ အာယသ္မတော၊ အာနန္ဒသ-၏၊ ဟတ္ထေ-၌၊ နိက္ခိတ္တာ-ထားအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ ပဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ၊ သမန္နာဂတသ-ပြည့်စုံသူအား၊ (အနုဇာနာမိ၌ သမ္ပဒါန်၊) ၀ါ-၏၊ (သံဃဿ-ကို၊) ဝိဿာသ-အကျွမ်း၀င်သဖြင့်၊ ဂဟေတုံ-ယူခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ သန္ဒိဋ္ဌော စ-ထိုဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ဖူးသော မိတ်ဆွေသည်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘတ္တော စ-အာမိသသမ္ဘောဂ, ဓမ္မသမ္ဘောဂတို့ဖြင့် အတူဆည်းကပ်ဖော်, ဆည်းကပ်ဖက်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်လည်းကောင်း၊ အာလပိတော စ-(အလိုရှိရာ ယူပါဟု) ပြောထားအပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဧ၀ံတိ စ-အသက်ရှင်ဆဲလည်း ဟုတ်၏၊ မေ-သည်၊ ဂဟိတော-ယူအပ်သော်၊ အတ္တမနော-မိမိစိတ် ရှိသည်၊ (ကျေနပ်သည်၊) ဘ၀ိဿတိ-လိမ့်မည်၊ ဣတိ-သို့၊ ဇာနာတိ စ-သိလည်းသိ၏၊ ပေ၊ (အဓိပ္ပာယ်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

၃၅၇။　။ပရိက္ခာရစောဠကံ-ပရိက္ခရာအ၀တ်ကို၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၁-ပစ္ဆိမဝိကပွနပဂစိ၀ရာဒိကထာ

၃၅၈။　။တိစီ၀ရန္တိ ၀ါ-တိစီ၀ရိတ်မူလည်းဖြစ်သော၊ ပေ၊ ပရိက္ခရစောဠန္တိ ၀ါ-မူလည်းဖြစ်သော၊ ယာနိ တာနိ-အကြင် သက်နှိုးတို့ကို၊ ဘဂ၀တာ အနုညာတာနိ၊ တာနိ-တို့ကို၊ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ နု ခေါ-အဓိဋ္ဌာန်တင်ထိုက်ကုန်သလော၊ ဥဒါဟု၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ (နု ခေါ)-ဝိကပ္ပနာ ပြုထိုက်ကုန်သလော၊

ဣတိ–ဤသို့, အကြံ ဖြစ်ပြီ၊ ပေ၊ တိစီဝရံ–ကို၊ အဓိဋ္ဌာတုံ–သံဃာ၌ စသော နှာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှာ၊ အနုဇာနာမိ၊ ဝိကပ္ပေတုံ–သံဃာ၌ စသော နှာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ နု (အနုဇာနာမိ)–မမှု၊ ဝဿိကသာဋိကံ–ကို၊ ဝဿာနံ–မိုးလတို့၏၊ စာတုမာသံ–လေးလပတ်လုံး၊ အဓိဋ္ဌာတုံ–ဝဿိက သာဋိကာနှာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှာ၊ တတော–ထို မိုးလေးလမှ၊ ပရံ–နောက်၌၊ ဝိကပ္ပေတုံ–စီဝရ နှာမည်သာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ) နိသီဒနံ–ကို၊ အဓိဋ္ဌာတုံ–နိသီဒန နှာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်ငှာ၊ (အနုဇာနာမိ) ဝိကပ္ပေတုံ–နိသီဒန နှာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုကြောင်းငှာ၊ နု (အနုဇာနာမိ) (ပစ္စတ္ထရဏံ အဓိဋ္ဌာတုံ နု ဝိကပ္ပေတုံ၊ လွယ်ပြီ) ကဏ္ဍုပဋိစ္ဆာဒိ–ကို၊ ယာဝ အာဗာဓာ–အနာရှိရာ ကာလတိုင်အောင်၊ အဓိဋ္ဌာတုံ–ကဏ္ဍုပဋိစ္ဆာဒိ ဟူသောနှာမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ခြင်းငှာ၊ တတော–ထို အနာရှိရာ ကာလမှ၊ ဗဟိ–၌၊ (အနာပျောက်ရာ ကာလ၌)၊ ဝိကပ္ပေတုံ–စီဝရ နှာမည်သာမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းငှာ၊ (အနုဇာနာမိ) ကြွင်း နှစ်ဝါကျ၌ နည်းမှီ ဆိုပါ၊ ဤ ပါဠိတောဏ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပထမကထိနသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာနှင့် တွဲစုပ်ကြည့် ပါ) ၊ပေ။

ကိတ္တကံ–အဘယ်မျှ အတိုင်းအရည်ရှိသော၊ ပစ္ဆိမံ–နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ စီဝရံ–ကို၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ နု ခေါ–နည်း?၊ ပေ၊ အာယာမေန–အလျား အားဖြင့်၊ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ–ဘုရားရှင်၏ လက်သစ်တော်အားဖြင့်၊ အင်္ဂုဋ္ဌလံ–လက်ရစ်သစ် ရှိသော၊ စတုရဋ္ဌလဝိတ္ထတံ–လက်လေးသစ် ပြန့်ကျယ်သော၊ (လက်လေးသစ် အနံ့ရှိသော၊) ပစ္ဆိမံ၊ ပေ။

၃၅၉။ ။ပံသုကူလကတ္ထောဟု–ပြုအပ်ပြီးသော ပံသုကူအဖြစ် ရှိသော အဝတ်သည်၊ (ပံသုကူအဖြစ်ကို ပြုပြီးသော အဝတ်သည်၊) ဂရုကော–လေး သည်၊ ဟောတိ၊ (ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာ၌ကား ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ သုတ္တ လူခံ–ချည်ဖြင့် ခေါင်းပါးအောင်၊ ကာတုံ–(အဝတ်စသည်ဖြင့် မဖာဘဲ ချည်ဖြင့် ဖာခြင်းငှာ ဟူလို) ၊ပေ၊ ဝိကဏ္ဏော–မည်ပြီမည်ကွဲတ်သော အထောင်ရှိသည်၊ (ရှည်သော အထောင်ရှိသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ ဝိကဏ္ဏကံ၊ ဥဒ္ဓရိတုံ–ထုတ်ပစ် ခြင်းငှာ၊ (ဖြုတ်ပစ်ခြင်းငှာ) ၊ပေ၊ သုတ္တာ–တို့သည်၊ သြကိရိယန္တိ–ပြန့်ကျဲ ကုန်၏၊ (ဇလျောကျကုန်၏) ၊ပေ၊ အနုဝါတံ–အလျား အနားပတ်ကိုလည်း ကောင်း၊ ပရိဘဏ္ဍံ–အနံ အနားပတ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာရောပေတုံ၊ ပေ၊ သံဃာ၌ယာ–၏၊ ပတ္တာ–အနားတို့သည်၊ လုဗ္ဘန္တိ–ပျက်စီးကုန်၏၊ ပေ၊ အဋ္ဌ

ပဒက်–ရှစ်ကွက်ကျား သဏ္ဌာန်ရှိအောင် ချုပ်ခြင်းကို၊ ကာတုံ၊ (ဤ သိက္ခာပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

၃၆၀။ ။တိစီဝရေ–ကို၊ ကရိယမာနေ–သော်၊ (ချုပ်ဖို့ရန် စီစဉ်အပ်သော်၊) သဗ္ဗံ–အလုံးစုံသည်၊ (သုံးထည်လုံးသည်၊) ဝါ–ကို၊ ဆိန္နကံ–ဖြတ်အပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နပ္ပဟောတိ–မလောက်၊ (ဆိန္နမေဝ–ဆိန္နကံ) ၊ပေ၊ ဒွေ–နှစ်ထည်ထို့ကို၊ ဆိန္နကာနိ–ဖြတ်အပ်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဧကံ–ကို၊ အဆိန္နကံ–မဖြတ်အပ်သည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာနာမိ၊ ပေ၊ ဒွေ ဆိန္နကာနိ (သမာနာနိ) ၊ပေ၊ နပ္ပဟောတိ၊ ဖေ၊ အန္တာဓိကမ္မိ–နောက်ထပ်တင်အပ်သော အာဂန္တုကအလွှာကိုလည်း၊ အာရောပေတုံ၊ (အန္တာဓိက တင်ပုံကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

၃၆၁။ ။သဒ္ဓါဒေယ္ယံ–သဒ္ဓါဖြင့်လှူအပ်သော ပစ္စည်းကို၊ နဝိနိပါတေတဗ္ဗံ–ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် မကျစေထိုက်၊ (မတော်မလျော် မသုံးစွဲထိုက်၊) ၊ပေ။

☰ ၃၆၂ ။ ။အန္ဓဝနေ–သူကန်းတောင်၌၊ စီဝရံ–သင်္ကန်းကြီးကို၊ နိက္ခိပိတ္တာ–ထားခဲ့၍၊ သန္တရုတ္တရေန–သင်းပိုင်နှင့်တကွဖြစ်သော ဧကသိဖြင့်၊ ဂါမံ ပါဝိသိ၊ (သန္တရုတ္တရေနသည် ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏာ) ၊ပေ၊ အဝဟာရိ(သု–ခိုးဆောင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ၊ ဒုစ္စောဠော–ဖောက်ပြန်သော သင်္ကန်းရှိသည်၊ (ဟောင်းနွမ်းသော သင်္ကန်းရှိသည်၊) လူခစီဝရော–ခေါင်းပါးသော သင်္ကန်းရှိသည်၊ (ရှားပါးသော သင်္ကန်းရှိသည်၊) ဟောတိ၊ ပေ၊ အသတိယာ–သတိကင်းသဖြင့်၊ ပဝိဋ္ဌော၊ ပေ။

သံဃာဋိယာ–ကို၊ နိက္ခေပါယ–ချထားခြင်းငှာ၊ ပစ္စယာ–အကြောင်းတို့သည်၊ ဣမေ ပဉ္စ–တို့တည်း၊ ဂိလာနော ဝါ ဟောတိ၊ ဝဿိကသင်္ကေတံ ဝါ–မိုးဥတုခေါ်ဖြစ်သော လတို့ဟူ၍ အသိအမှတ် ပြုအပ်သည်မူလည်း၊ ဟောတိ၊ နဒီပါရံ–မြစ်၏ တစ်ဖက်ကမ်းသို့၊ ဂန္တုံ ဝါ–သွားခြင်း ငှာမူလည်း၊ ဟောတိ၊ (ဝိမတိ ကြည့်ပါ၊) အဂ္ဂဠဂုတ္တိဝိဟာရော ဝါ–တံခါးကျက်ဖြင့် လုံခြုံစေအပ်သော ကျောင်းသည်မူလည်း၊ ဟောတိ၊ အတ္ထတကရဏံ ဝါ–ကထိန်ခင်းအပ်ကြောင်းသည်သော်လည်း၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ (ဝဿိကသင်္ကေတ အတွက်၊) ဝဿိကသာဋိကာ–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အကတာ ဝါ–မပြုအပ်သည်သော်လည်းကောင်း ဟောတိ၊ ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၂–သံယိကစိ၀ရပွါဒကထာ

၃၆၃။ ။အညတရော ဘိက္ခု ဧကော (ဟုတ္တာ၊) ဝသံ–မိုးလတ်လုံး၊ ဝသိ–နေပြီ၊ တတ္ထ–ထိုသို့ နေရာ၌၊ ပေ၊ စတုဝဂ္ဂေါ–လေးပါးအစုရှိသော ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ ပစ္ဆိမော–နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော၊ သံဃော–တည်း၊ ၊ပေ၊ သံယိကာနိ–သံယာ့ဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမာနိ စီ၀ရာနိ–တို့ကို၊ သာ၀တ္ထိ–သို့၊ ယန္တိ–နေ ဟုရေယျ–အကယ်၍ ယူဆောင်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ပေ၊ ဘိက္ခု–ဘိက္ခု၊ တာနိ စီ၀ရာနိ–တို့သည်၊ ကထိနဿ–ကို၊ ယာ၀ ဥဗ္ဗာ ရာယ–နုတ်ရာ ကာလတိုင်အောင်၊ တုယ္ဟေ၀–သင်၏ (ဥစ္စာ)သာတည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (ဤ သိက္ခာပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ကို 'အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေစသော စကားတော်ကို နောင်အခါ၀ယ် ကုက္ကုစ္စမရှိဘဲ သက်နှံးကို ခံယူနိုင်ဖို့ရာ မိန့်တော်မူသည်) ၊ပေ။

ဥတုကာလ–ဆောင်း, နွေ ဥတုဟူသော ကာလပတ်လုံး၊ ပေ၊ သမ္မုခီ ဘူတေန–မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ သံဃေန–သည်၊ (ဥပစာရသီမ၏ အတွင်း၌ရှိသော သံဃာသည်၊) ဘာဇေတုံ–ဝေဖန်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ တေန ဘိက္ခုနာ–သည်၊ တာနိ စီ၀ရာနိ–တို့ကို၊ ဣမာနိ စီ၀ရာနိ–တို့သည်၊ မယှံ–၏(သက်နှံးတို့တည်း၊) ဣတိ–သို့၊ အဓိဋ္ဌာတုံ–မိမိဥစ္စာဟု ဆောက်တည်ခြင်းငှာ၊ ပေ၊ (ဤ သိက္ခာပုဒ်၏အဓိပ္ပာယ်ကို အဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

တံ စီ၀ရံ–ကို၊ အနဓိဋ္ဌိတော–မိမိဥစ္စာဟု မဆောက်တည်အပ်သေးမီ၊ ၊ပေ၊ (တသ္မိံ စီ၀ရေဟု ရှိလျှင် ကောင်း၏၊ သို့မဟုတ် တံ စီ၀ရံ၌ ပထမ ဝိဘတ်ကို သတ္တမီဝိဘတ်၏ လက္ခဏာအနက်၌ သက်ပါ၊ ဘိက္ခုဿ သေ၀နစိတ္တံ ဥပဋ္ဌိတောဟူသော ပထမပါရာဇိက ပဒဘာဇနီယ၌ ကဲ့သို့တည်း၊) သမကော–အညီအမျှဖြစ်သော၊ ဘာဂေါ–ကို၊ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေ၊ တံ စီ၀ရံ–ကို၊ ဘာဇိယမာနေ–ဝေဖန်အပ်သော်၊ ကုသေ–မဲကို၊ အပါတိတေ–မကျစေအပ်သေးမီ၊ (မဲ မချရသေးမီ) ၊ပေ၊ ကုသေ–ကို၊ ပါတိတေ–ကျစေပြီးသော်၊ (ချအပ်ပြီးသော်) ၊ပေ၊ (အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဋ္ဌီကာ၌ ပြထားပြီ၊ ဒွေဘာတိက ဝတ္ထု, တယောနေ၀တ္ထုတို့ လွယ်ပြီ၊ ဂါမကာ၀ါသ–ရွာငယ်ကျောင်းသို့ဟု ဆိုပါ၊ ဤ နှစ်ဝတ္ထုကား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးမှ ဖြစ်သည်ဟု အဌကထာ၌ မိန့်သည်) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၃-ဥပနန္ဒသက္ယပုတ္တဝတ္ထု

၃၆၄။ ။ကြာမာနိ စိဝရာနိ-တို့ကို၊ ဘာဒိယိသန္တိ-ဝေဖန်အပ်ပါကုန်လိမ့်မည်၊ ဘာဂ်-ကို၊ သာဒိယိသသိ-သာယာမည်လော၊ ပေ၊ တတော-ထို ရှာဝယ်ကျောင်းမှ၊ ပေ၊ စီဝရာဏိတံ-သင်္ကန်းဘဏ္ဍာရှိသော အထုပ်ကို၊ (သင်္ကန်းထုပ်ကို) ၊ပေ၊ အညတြ-တစ်ပါးသော ကျောင်းတိုက်၌၊ ဝဿံဝုဋ္ဌော၊ (သမာနော-လျက်၊) အညတြ-၌၊ (ကျောင်းတိုက်က၊) စီဝရာဘာဂ်၊ သာဒိယိသာမိ နာမ-သာယာရသနည်း?၊ (ခံယူရသနည်း?) ၊ပေ၊ အညတြ-၌၊ ဝဿံဝုဋ္ဌေန-နေပြီးသော ရဟန်းသည်၊ ပေ။

ကောဓိဟာယံ-အလိုရှိအပ်ရာ တစ်ခုသောအဖို့ကို၊ ဒေထ၊ (ကောဓိဟာယံ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ အမုတြ-ထို မည်သောကျောင်းတိုက်၌၊ ဥပမုံ-ထက်ဝက်၊ အမုတြ၊ ဥပမုံ-ဝက်၊ သစေ ဝသတိ (ဧဝံ သတိ၊) အမုတြ-၌၊ ဥပမော-ထက်ဝက်ဖြစ်သော၊ ပေ၊ စီဝရပဋိဝီသော ဒါတဗ္ဗော၊ ဝါ ပန-သို့မဟုတ်၊ ယတ္ထ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ ဗဟုတရံ ဝသတိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၄-ဂိလာနဝတ္ထုကထာ

၃၆၅။ ။ကုစ္ဆိဝိကာရာဗာဓော-ဝမ်းခ်ဖောက်ပြန်သော အနာသည်၊ (ဝမ်းပျက်ရောဂါသည်၊) ဟောတိ၊ သော-ထို ရဟန်းသည်၊ သကေ-မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော၊ မုတ္တကရီသေ-ကျင်ငယ်, ကျင်ကြီး၌၊ ပလိပန္နော-နစ်မြုပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သေတိ-အိပ်နေရ၏၊ (နစ်မြုပ်ဟူရာ၌ တကယ်နစ်မြုပ်သည် မဟုတ်၊ ကျင်ကြီး, ကျင်ငယ်များ ပေနေသည်ကိုပင် သုံးစွဲရိုးစကားဖြင့် ပလိပန္နောဟု ဆိုသည်) ၊ပေ၊ ကိသ-ကြောင့်၊ တံ-သင့်ကို၊ ဘိက္ခူ၊ နု ဥပဋ္ဌေန္တိ-မပြုစု မလုပ်ကျွေးကုန်သနည်း?၊ ပေ၊ အဟံ၊ ဘိက္ခူနံ-တို့၏(ဝေယျာဝစ္စကို၊) အကာရကော-မပြုတတ်ပါ၊ ပေ၊ နဟာပေသာမ-ရေချိုးစေကြကုန်စို့၊ (ရေချိုး

ပေးကြကုန်စို့) ၊ပေ၊ ဘဂဝါ ဥဒကံ၊ အာသိဋ္ဌိ–လောင်းတော်မူပြီ၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ပရိဓောပိ–ဆေးပြီ၊ ဘဂဝါ၊ သိသတော–မှ၊ (ဦးခေါင်းဘက်မှ၊) အဂ္ဂေဟေသိ–ကိုင်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဥစ္စာရေတွာ–မြှောက်၍၊ မဉ္စကေ၊ နိပါတေသုံ–လဲကျစေကြကုန်ပြီ၊ (အိပ်စေကြကုန်ပြီ) ၊ပေ။

ဘိက္ခဝေ၊ ယေ–အကြင် မိဘတို့သည်၊ ဝေါ–တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟေယျုံ–ပြုစု လုပ်ကျွေးကုန်ရာ၏၊ ဝေါ–တို့၏၊ (တို့မှာ၊) (သာ) မာတာ နတ္ထိ၊ (သော) ပိတာ နတ္ထိ၊ ပေ့ အညမညံ၊ စေ နဉ္စ ဥပဋ္ဌဟိဿထ–အကယ်၍ မပြုစု မလုပ်ကျွေးကုန်အုံ၊ အထ–ထိုသို့ မပြုစု မလုပ်ကျွေးကုန်လတ်သော်၊ ကော–သည်၊ ဥပ်ဋ္ဌဟိဿတိ–နည်း?၊ ပေ၊ ယော–အကြင် ရဟန်းသည်၊ မံ–ငါဘုရားကို၊ ဥပဋ္ဌဟေယျ–ရာ၏၊ **"သော ဂိလာနံ၊ ဥပဋ္ဌဟေယျ–ရာ၏၊ ဝါ–ပြုစု လုပ်ကျွေးရာပြီ"** (ဤ ဝါကျ၏အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ သစေ ဥပဇ္ဈာယော စသောဝါကျတို့ကို မဟာခန္ဓက, ဝတ္ထုကထာကို နည်းမှီ၍ အနက်ပေးပါ) ၊ပေ။

၃၆၆။ ။ ဒုပဋ္ဌော (ဒု+ဥပဋ္ဌော)–ခဲယဉ်းသဖြင့် ပြုစု လုပ်ကျွေးအပ်သည်၊ (ပြုစု လုပ်ကျွေးရခက်သည်၊) ဟောတိ၊ အသပ္ပာယကာရီ–မလျောက်ပတ်သောအမှုကို ပြုသည်၊ ဟောတိ၊ သပ္ပာယေ–လျောက်ပတ်သော အရာ၌၊ မတ္တံ–အတိုင်းအရှည်ကို၊ နဇာနာတိ၊ ဘေသဇ္ဇံ၊ ပဋိသေဝိတာ–မှီဝဲသုံးဆောင်တတ်သည်၊ နဟောတိ၊ အတ္ထကာမဿ–စီးပွားကိုလိုလားသော၊ ဂိလာနုပဋ္ဌာကဿ–အား၊ (အာဝိကတ္တာ၌ စပ်၊) အဘိက္ကန္တမန္တံ–ရှေ့ရှုတိုးတက်လာသော ရောဂါကို၊ (တိုးပွားလာသော ရောဂါကို၊) အဘိက္ကမတိ–၏၊ ဣတိ ဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ ပဋိက္ကမန္တံ–နောက်ဆုတ်လာနေသော ရောဂါကို၊ (သက်သာလာသော ရောဂါကို၊) ပဋိက္ကမတိ၊ ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဌိတံ–မတိုးမဆုတ် ရပ်တန့်နေသော ရောဂါကို၊ ဌိတော–၏၊ ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ ယထာဘူတံ အာဗာဓံ၊ အာဝိကတ္တာ–ထင်စွာပြုတတ်သည်၊ (ပြောပြတတ်သည်၊) နဟောတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ပေ၊ အနဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၉၉–၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ (သုက္ကပက္ခ၌၊) သုပဋ္ဌော–လွယ်ကူစွာ ပြုစု လုပ်ကျွေးအပ်သည်ဟု ဆိုပါ။

ပဋ္ဌဟိ၊ ပေ၊ နာလ-မလိုက်၊ ဘောသဇ္ဈ၊ သံဝိဓာတုံ-စိမ်ခြင်းငှာ၊ ပဋ္ဌိ ဗလော-စွမ်းနိုင်သည်၊ နု ဟောတိ၊ သဗ္ဗာယာသဗ္ဗာယံ-လျှောက်ပတ်သော ဆေး, မလျှောက်ပတ်သော စေး စသည်ကို၊ နု ဇာနာတိ၊ ပေ၊ ဥပနာမေတိ-ကပ်၏၊ (ကျွေး၏)။ ပေ၊ အပနာမေတိ-ဖယ်ရှား၏၊ အာမိသန္တရော-အာမိသ ဟူသော အကြောင်းရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဥပဒ္ဒါတိ၊ မေတ္တာစိတ္တော-မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) နော (ဥပဒ္ဒါတိ)-ပြုစု လုပ်ကျွေးသည် မဟုတ်၊ ဥစ္စာရံ ဝါ။ ပေ၊ ခေဠံ ဝါ-တံထွေးကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝန္တံ ဝါ-ထွေးအန်ဖတ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ နီဟာတုံ-ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှာ၊ (စွန့်ပစ်ခြင်းငှာ) ဧဂုစ္ဆိ-စက်ဆုတ်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ၊ (သုက္ကပက္ခ လွယ်ပြီ)၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၅-မတာသန္တကကထာ

၃၆၇။ ။(ထူးရာဌာနသာ အနက်ပေးပါမည်၊) ဂိလာနုပဋ္ဌာနံ-ဂိလာနကို ပြုစုခြင်းကို၊ ဝဏ္ဏိတံ-ချီးမွမ်းတော်မူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဥပဋ္ဌိယမာနော-ပြုစု လုပ်ကျွေးအပ်စဉ်၊ ကာလမကာသိ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုဿ-၏၊ ကာလကံတော-သေခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်၊ (ကာလကံတော်ကို ကာလကိရိယာယဲ၊ အဋ္ဌကထာ၊) ပတ္တစီဝရေ-၌၊ သံဃော၊ သာမိ-ဥစ္စာရှင်တည်း၊ (ပိုင်ဆိုင်၏) ။ ပေ၊ (ကမ္မဝါစာ၌) ဘိက္ခု၊ ကာလကံတော-ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိပါပြီ၊ (ကွယ်လွန်ပါပြီ၊) ဣဒံ-ဤသည်ကား၊ တဿ-၏၊ စီဝရဥ္စ-သင်္ကန်းပါတည်း၊ ပတ္တော စ-ပါတည်း၊ ပေ။

၃၆၈။ ။ဝတ္ထု လွယ်ပြီ။

၃၆၉။ ။(ဘိက္ခုသာမဏေရဝတ္ထု လွယ်ပြီ၊) ဗဟုဘဏ္ဍော-များသော ဘဏ္ဍာရှိသည်၊ ဗဟုပရိက္ခာရော-သည်၊ (ဟုတ္တာ) ကာလကံတော ဟောတိ၊ ။ ပေ၊ တတ္ထ-ထို ဘဏ္ဍာ, ပရိက္ခရာတို့တွင်၊ ယံ လဟုဘဏ္ဍံ-အကြင် ပေါ့သော ဘဏ္ဍာသည်လည်းကောင်း၊ (ယံ) လဟုပရိက္ခာရံ-သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) တံ-ထို လဟုဘဏ္ဍာ, လဟုပရိက္ခရာကို၊ သမ္မုခီဘူတေန သံဃေန

ဘာဧတံ (အနုဇာနာမိ၊) တတ္ထ–တို့တွင်၊ ယံ ဂရုဘဏ္ဍံ–အကြင် အလေး အမြတ် ပြုအပ်သော ဘဏ္ဍာသည်လည်း၊ ကောင်း၊ (ယံ) ဂရုပရိက္ခာရံ (အတ္ထိ၊) တံ–ကို၊ အာဂ၀ဘာနာဂတသ–ရောက်လာပြီး, မရောက်လာသေးသော၊ စာတုဒ္ဒိ သသ–မေတ္တာဘာ၀နာဖြင့် လှည့်လည်အပ်ရာ အရပ်လေးမျက်နှာရှိသော၊ ၀ါ–အရပ်လေးမျက်နှာ၌နေသော၊ သံ၀ဿ–၏(အတွက်၊) အ၀ိသဒ္ဓိကံ–မစွန့်အပ်, မစွန့်ထိုက်၊ အ၀ေဘိဏိကံ–မ၀ေ၀ဖန်အပ်, မ၀ေ၀ဖန်ထိုက်၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ (စူဠ၀ဂ္ဂ, သေနာသနက္ခန္ဓကဋ္ဌ အ၀ိသဒ္ဓိယ, အ၀ေဘိဏိယ ဟု ရှိ၏၊ ဤ၌ ယ–ကို က–ပြုဟု ကြံပါ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၆–နဂ္ဂိယပဉ္ဍိကွေ၀ကထာ

၃၇၀။ ။အနေကပရိယာယေန၊ ပေ၊ ဝိရိယာရမ္ဘသ၊ ၀ဏ္ဏ၀ါဒီ–ဂုဏ်ကို ပြောလေ့ရှိပါ၏၊ ဘန္တေ၊ ဣဒံ နဂ္ဂိယံ–ဤ အုတ်မဆည်း အချည်း နှီးသူ၏ အဖြစ်သည် ၊ပေ၊ ဝိရိယာရမ္ဘာယ–ငှာ၊ သံ၀တ္တတိ၊ (အပ္ပိစ္ဆသ စသည်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၆၄–၌ ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ၊ တိတ္ထိယ သ္မာဒါနံ–တိတ္ထိတို့သည် ဆောက်တည်အပ်သော၊ နဂ္ဂိယံ–နဂ္ဂိယကျင့်ကို၊ သ္မာဒိယိဿသိ, နာမ–ဆောက်တည်ရာဘိသနည်း?၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၇–ကုသစီရာဒိပဉ္ဍိကွေ၀ကထာ

၃၇၁။ ။ကုသစီရံ–သမန်းမျက်ဖြင့် ပြုအပ်သောအ၀တ်ကို၊ နိ၀ါသေတွာ–၀တ်၍၊ ပေ၊ ၀ါကစီရံ–လျှော်တော်အ၀တ်ကို၊ ပေ၊ ဖလကစီရံ–ပျဉ်ချပ်ငယ် (အပြားငယ်)တို့ဖြင့် ပြုအပ်သောအ၀တ်ကို၊ ပေ၊ ကေသကမ္ဗလံ–လူ့ဆံပင်ဖြင့် ပြုအပ်သောကမ္ဗလာကို၊ ပေ၊ ဝါဠကမ္ဗလံ–(စရမ) စာမဲရီသားကောင်၏ အမြီးဆံတို့ဖြင့် ပြုအပ်သောအ၀တ်ကို၊ ပေ၊ ဥလူကပက္ခံ–ခင်ပုတ်ငှက်၏အတောင်ဖြင့် ပြုအပ်သောအ၀တ်ကို၊ အဓိနုက္ခိပ်–သမ်ခင်ရေဖြင့်

ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ (သစ်နက်ရေဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ဟု ရှေးက ပေးကြ၏၊ ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ, ဒုတိယအုပ်, စာမျက်နှာ ၄၅၂–၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ၊ တိတ္ထိယဓေ–တိတ္ထိတို့၏တံခွန် ဖြစ်သော၊ အဇိနက္ခိပ်–ကို၊ ဓာရေဿသိ နာမ၊ ပေ၊ အက္ကနာဠ–မုရိုးပင်၏ အတံဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ ပေ၊ ပေါတ္ထက်–သင်ပေါင်းလျှော်ဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ ပေ၊ (အက္ကနာဠ, ပေါတ္ထကတို့အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၈–သဗ္ဗနီလကာဒိပဋ္ဌကွေပကထာ

၃၇၂။ ။သဗ္ဗနီလကာနိ–အလုံးစုံညိုသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ (ဤသို့ စသည်ဖြင့် စမ္မက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၂၄၆–ဝတ္ထုကို နည်းမှီ၍ ပေးပါ၊ ထိုဌ် **"ဖိနပ်"** ဖြစ်၍ ဤ၌ သက်နှံးဖြစ်ခြင်းသာ ထူး၏၊) အစ္ဆိန္နဒသာနိ–မဖြတ်အပ်သော အမြီတ်အဆာရှိကုန်သော၊ ပေ၊ ဖဏဒသာနိ (ဖလဒသာနိ)–အသီး အမြီတ် အဆာ ရှိကုန်သော၊ ပေ၊ (ဖဏဒသာနိဟု ပါ၌ရှိ၏၊ ဤ ပါဠိတော်ကို မှီးထား သော ခုဒ္ဒသိက္ခာဂါထာ ၅၇–၌ကား **"အစ္ဆိန္နဒီဃဒသဏော, ဖလပုပ္ဖဒသော တထာ"**ဟု ရှိ၏၊) ကဠကဲ–သင်တိုင်း (အကျီ)ကို၊ တိရီဋကဲ–သစ်ခွံဖြင့် ပြုအပ်သောအဝတ်ကို၊ ပေ၊ ဝေဌနံ–ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်းကို၊ ပေ၊ (တိရီဋကဏ် အဖွင့်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၂၉–ဝဿံ ဝုဋ္ဌာနံ အနုပွန္နစီဝရကထာ

၃၇၃။ ။စီဝရေ အနုပ္ပန္နေ–မဖြစ်သေးမီ၊ (သံဃာအား မရသေးမီ၊) ပက္ကမန္တိပိ–အချို့လည်း အရပ်တစ်ပါးသို့ ဖဲသွားကုန်၏၊ ဝိဗ္ဘမန္တိပိ–အချို့လည်း လူထွက်ကြကုန်၏၊ ကာလံပိ–သေခြင်းကိုလည်း၊ ကရောန္တိ–အချို့ ပြုကြကုန်၏၊ သာမရာပိ–သာမဏေတို့ဟူ၍လည်း၊ ပဋိဇာနန္တိ–ဝန်ခံကြကုန်၏၊ သာမဏေရာ ပိ–သာမဏေတို့ဟူ၍လည်း၊ ပဋိဇာနန္တိ–ဝန်ခံကြကုန်၏၊ (သိက္ခံ ပစ္စက္ခာတကာပိ

စသည်တို့၏အနက်ကို ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၆၄-၌ လည်းကောင်း, အာပတ္တိယာ အဒဿနေ စသည်တို့အနက်ကို မဟာခန္ဓက ပုဒ် ဆိုင်ရာအခန်းတို့၌လည်းကောင်း အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

(ကြ) ၃၇၄။ ။ပဋိဂ္ဂပေ-လျှောက်ပတ်သော၊ ဂါဟကေ-အစားယူမည့် သူသည်၊ သန္တေ-ရှိလတ်သော်၊ ပေ။

၃၇၅။ ။စီဝရေ-သည်၊ ဥပ္ပန္နေ-သော်၊ (သံဃာအား ရပြီးလတ်သော်၊) အဘာဇိတေ-မဝေဖန်အပ်သေးမီ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၀-သံဃဘိန္နေစီဝရပ္ပဋိဒကထာ

(ကြ) ၃၇၆။ ။စီဝရေ အနုပ္ပန္နေ သံဃော၊ ဘိဇ္ဇတိ-ကွဲ၏၊ ဝုတ္တ-ထိုသို့ ကွဲရာ၌၊ မနုဿာ၊ ဧကသ္မိံ ပက္ခေ-တစ်ခုသော အသင်းအပင်း၌၊ (တုစ်ဖက်၌၊) ဥဒကံ-အလျူရေကို၊ ဒေန္တိ၊ ဧကသ္မိံ ပက္ခေ စီဝရံ ဒေန္တိ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ လျှောက်၍ လျူကုန်သနည်း?၊) သံဃသ္သ ဒေမ၊ ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်၍ လျူကုန်အံ့၊ ဧတံ-ဤ သင်္ကန်းသည်၊ သံဃဿ-သံဃာ၏ဥစ္စာသာ တည်း၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၁-ဒုဋ္ဌဟိတသုဋ္ဌဟိတာဒိကထာ

၃၇၇။ ။အာယသ္မတော သာရိပုတ္တသ-၏(အထံသို့၊) ပါဟေသိ-ပို့စေပြီ၊ (ကိ-အဘယ်သို့ မှာ၍ ပို့စေသနည်း?၊) ဣမံ၊ ပေ၊ ဒေဟိ၊ ဣတိ-ပြီ၊ ပေ၊ အာယသ္မတော ရေဝတသ-၏၊ (တံ စီဝရံ၌ စပ်၊) ဝါ-နှင့်၊ ဝိသော သာ-အကျမ်းဝင်ခြင်းကြောင့်၊ တံ စီဝရံ၊ အဋ္ဌဟေသိ-ယူထားပြီ၊ ပေ၊ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန-နှင့်၊ သမာဂန္တာ-ပေါင်းဆုံ၍၊ (ဆုံမိ၍) ၊ပေ၊ တံ စီဝရံ-သည်၊ သမ္ပတ္တံ-ရောက်ပါ၏လော၊ ဣတိ (ပုစ္ဆိ) ၊ပေ။

၃၇၈။ ။ဣဒ၊ ပေ၊ ပဟိဏတိ–ပို့လိုက်၏၊ ပေ၊ ယော ပဟိဏတိ၊ တဿ–ထိ ပေးပို့သောရဟန်း၏၊ ဝါ–နှင့်၊ ဝိဿာသာ–ကြောင့်၊ ဂဏှာတိ–အုံ့၊ သုဂ္ဂဟိတံ–ကောင်းစွာယူအပ်ပြီ၊ (အယူမြောက်၏၊ အပြစ်လည်း မရှိ ဟူလို၊) ယဿ–အကြင် ရဟန်း၏(အတွက်၊) ပဟိယျတိ–ပို့အပ်၏၊ တဿ–ထိ ပို့အပ်ရာ ရဟန်း၏၊ ဝါ–နှင့်၊ ဝိဿာသာ ဂဏှာတိ၊ ဒုဂ္ဂဟိတံ–မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်ပြီ၊ (အယူမမြောက် ဟူလို) ၊ပေ၊ တဿ–ထို ပို့လိုက် သော ရဟန်း၏၊ မတကစီဝရံ–မတ္တကသက်နှံ့ဟူ၍၊ အဓိဋ္ဌာတိ–၏၊ သွာ ဓိဋ္ဌိတံ–ကောင်းစွာ အဓိဋ္ဌာန်အပ်ပြီ၊ (သေပြီးသူ၏ သက်နှံ့ဟူ၍၊) (အဓိဋ္ဌာန် မြောက်၏ ဟူလို၊) (နောက်နောက် ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၂–အဋ္ဌစိုဝရမာတိကာ

၃၇၉။ ။ဘိက္ခဝေ၊ စီဝရဿ–၏၊ ဥပ္ပါဒါယ–ဖြစ်ခြင်း၏၊ (ရခြင်း၏၊) မာတိကာ–မာတိကာတို့သည်၊ ဣမာ အဋ္ဌ–တို့တည်း၊ သီမာယ–သိမ်အား၊ ဒေတိ၊ ကတိကာယ–(တူသောလာဘ်ရှိအောင် ပြုအပ်သော) ကတိကဝတ် အား၊ ပေ၊ ဘိက္ခာပညတ္တိယာ–ဆွမ်းဝတ် ကည်ထားအပ်ရာ ကျောင်းတိုက်၌၊ ၊ပေ၊ (ဤ ပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ၊) သံဃဿ–အား၊ (ဤ၌ ဘိက္ခုနီသံဃာ မပါ) ၊ပေ၊ ဥဘတောသံဃဿ–ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီအား ဖြင့် နှစ်ဖက်သော သံဃာအား၊ ပေ၊ အာဒိဿ–ရည်စူး၍၊ ပေ၊

(ထို မာတိကာရှစ်ပါးကို အကျယ်ချဲ့၍ ပြတော်မူလိုသောကြောင့် သီမာယ ဒေတိ စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်၊) သီမာယ၊ ဒေတိ–အုံ့၊ ယာဝ တိကာ ဘိက္ခု။ အန္တောသီမာဂတာ–သိမ်၏အတွင်း၌ ရောက်နေကုန်၏၊ တေဟိ–

အန္တောသီမာဂတာ။ ။သီမာယ ဒေတိ၌ သိမ်အမျိုးမျိုး ရှိပုံ၊ ထို သိမ်တို့၌ လျှုပ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊ ထိုတွင် ခဏ္ဍသိမ် စသောသိမ်ကို ရည်ရွယ်၍ **"အန္တော သီမာဂတာ–သိမ်၏အတွင်း၌ ရောက်နေကုန်"**ဟု ပေးပါသည်၊ (ဧဝမေတာသု သီမာသု၊ ပေ၊ အန္တော ခဏ္ဍသီမာဂတာ စသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်၊) **တမ်နည်း–**

ထို ရဟန်းတို့သည်၊ ဘာဧတပ္ပ-ဝေဖန်ရာ၏၊ ကတိကာယ၊ ဒေတိ-အံ့၊ သမ္မဟုလာ၊ အာဝါသာ-ကျောင်းတိုက်တို့သည်၊ သမာနလာဘာ-တူသောလာဘ် ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ (တေသု-ထို ကျောင်းတိုက်တို့တွင်၊) ဧကသ္မိံ အာဝါသေ-၌၊ ဒိန္နေ-အပ်သော်၊ သဗ္ဗတ္ထ-အလုံးစုံသော ကျောင်းတိုက်တို့၌၊ ဒိန္နံ-လှူအပ်သည်၊ (လှူအပ်ရာ ရောက်သည်၊) ဟောတိ။

ဘိက္ခာပညတ္တိယာ၊ ဒေတိ-အံ့၊ ယတ္ထ-အကြင် ကျောင်းတိုက်၌၊ သံဃသ-၏(အတွက်၊) ဓုဝကာရာ-အမြဲပြုအပ်သော ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကိရိယန္တိ-ပြုအပ်ကုန်၏၊ တတ္ထ-၌၊ ဒေတိ-၏၊ (လှူသည်မည်၏၊) သံဃသ၊ ဒေတိ-အံ့၊ သမ္မုခီဘူတေန သံဃေန-(ဥပစာသိမ်၌ တည်သော) သံဃာသည်၊ ဘာဧတပ္ပ၊ (ဥဘတော သံဃသ ဒေတိ စသည်တို့၏အကျယ်၌ အနက်လွယ်ပြီ၊) အာဒိသ ဒေတိ-အံ့၊ ယာဝုယာ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ သေနာသနေ ဝါ-ကျောင်းပရိဝုဏ်၌သော်လည်းကောင်း၊ (ကျောင်းပေါင်းများစွာရှိသော ကျောင်းတိုက်ကြီးဝယ် ပရိဝုဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ကျောင်းတစ်ကျောင်း၌ ဟူလို၊) ဘေသဇ္ဇေ ဝါ-၌သော်လည်းကောင်း၊ (အာဒိသတိ ဒေတိ၊) (ပုဂ္ဂလသ ဒေတိ၏ အကျယ် လွယ်ပြီ၊) ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အဌမော-ရှစ်ခုမြောက်သော၊ စီဝရကွန္ဓကော-တည်း။

သိမ်အကြောင်းကို နားမလည်သော အလှူရှင် ဖြစ်၍ သီမာယ ဒမ္မိဟု သာမည လျှောက်လျှင်သော်လည်းကောင်း, သီမဋ္ဌကသံဃသ ဒမ္မိဟု လျှောက်လျှင်သော်လည်းကောင်း ဥပစာသိမ်ဟု ဆိုအပ်သော ကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိ ရဟန်းအားလုံး ဝေဖန်၍ ယူနိုင်သောကြောင့် **"အမှော သီမာဂတာ-ဥပစာရသိမ်၏ အတွင်းသို့ ရောက်နေကုန်၏"**ဟု ပေးပါ၊ (ယော ပန အသုကသီမာယာတိ ဝတ္တုံ နဿတိ စသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၃-တသုဒ္ဒါန်

(ဤ ဥဒ္ဒါန်းခ် အကျဉ်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်း အနက်ဆိုပါ၊) (၂၂-ဂါထာ ရှိသည်။)

တသ-ထို စီဝရကွန္ဒကဝ၏၊ ဥဒ္ဒါန်-ကား-

ရာဇဂဟကော-သော၊ နေဂမော-သည်၊ ဝေသာလိယံ-၌၊ ဂဏိ-ပြည့်တန်ဆာမကို၊ ဒီဃာ ပုန ရာဇဂဟံ ဂန္တွာ၊ ရညော-ဗိမ္ဗိသာရ မင်းအား၊ တံ-ထို အကြောင်းကို၊ ပဋ္ဌိဝေဒယိ-သိစေပြီ၊ (သံတော်ဦး တင်ပြီ။)

သာလာဝတိကာယ-၌၊ အဘယသ-၏၊ အတ္တြဇော-ကိုယ်မှ ဖြစ်သော၊ ပုတ္တော-သည်၊ ဇီဝတိတိ-အသက်ရှင်သေး၏ လောဟု၊ ကုမာရေန-သည်၊ သခ်ါ ဆာ-ပြောဆိုအပ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဇီဝကော ဣတိ-ဇီဝကမည်၏၊ (ဣတိသဒ္ဒါ နာမဝါစက။)

သော-ထို ဇီဝကသည်၊ တဏ္ဍာသီလံ ဂန္တွာ၊ ဥဂ္ဂဟေတ္တာ-ဆေးပညာကို သင်ယူ၍၊ မဟာဘိသော-သမားတော်ကြီးသည်၊ (သမာနော၊) သတ္တဝဿိကာဗာဓံ-(သာကေတသူဌေးကတော်၏) ခုနစ်နှစ်ရှိသော ဦးခေါင်းနာကို၊ နတ္ထုကမ္မေန-နာနှတ်မှုဖြင့်၊ နာသယိ-ပျောက်စေပြီ။

ရညော-ဗိမ္ဗိသာရမင်း၏၊ ဘဂန္ဒလာဗာဓံ-ကို၊ အာလေပေန-ဆေးလိမ်းသဖြင့်၊ အပါကမိုံ(အပ+အာကမိုံ)-ပယ်ရှားပြီ၊ မမ္ဗ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတ္ထာလက်ာရ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဘိက္ခုသံဃ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဒ္ဒဟိ-ပြုစုလုပ်ကျွေးလော့၊ ဣတိ-ဤသို့ ပြောပြီ၊ (ဥပဒ္ဒဟဟု ဆိုလိုလျက် အပါကမိုနှင့် လိုက်လျောအောင် ဥပဒ္ဒဟိဟု ဆိုထားသည်။)

ရာဇဂဟကော-သော၊ သေဋ္ဌိ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၃၂-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) အန္ဓကဝိန္ဒိ-ကိုလည်းကောင်း၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၃၃-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) တိကိစ္ဆိတံ-ဆေးကုအပ်ပြီ၊ (ရှေးနိဿယ ၌ တိကိစ္ဆတိဟု ပါ၌ရှိသောကြောင့် အနက်တစ်မျိုး ပေးထား၏၊) ပဒ္ဓောတသ-၏၊ မဟာရောဂ-ကို၊ ဃတပါနေန-ထောပတ်တိုက် သဖြင့်၊ နာသယိ-ပြီ။

အဓိကာရဠ–ကိုလည်း၊ (သရိတ္တာ၊) သိဝေယျ–ကို၊ (ပါဟေသိ) အဘိသန္ဓိ–သလိပ်, သည်းခြေစသော များသောအပြစ်ရှိသော ဘုရား-ရှင်၏ ကိုယ်တောကို၊ သိနေဟတိ–စိုစိုပြည်ပြည် ဖြစ်စေတော်မူ၏၊ (သိနေဟေတိဟု ဆိုလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ သိနေဟတိဟု ဆိုထားသည်၊) တိဟိ ဥပ္ပလဟတ္ထေဟိ–တို့ဖြင့်၊ သမတ္တိ သဝိရေစနံ–အတိအကျ အကြွေမ်သုံးဆယ် ဝမ်းလျှောကြောင်းဆေး (ကပ်ခြင်း၊) (ရှေးနိဿယ၌ တိဏိ ဥပ္ပလဟတ္ထေနမှ ရှိသောပါဌ်ကို တွေ့၍ ဤ၌ ဝုစ်, ဝိဘတ် နှစ်ပါးစုံ ပြန်၏ဟု မှာထား၏။)

ပကတတ္တံ–ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝရံ ယာစိ၊ (တထာဂတော) သိဝေယျဠ၊ ပဋိဂ္ဂဟိ–ခံယူတော်မူပြီ၊ ဂိဟိ ဒါနံ–လူဂဟပတိတို့၏ ဒါနဖြစ်သော၊ စီဝရဠ အနုညာသိ။

ရာဇဂဟေ–၌လည်းကောင်း၊ ဇနပဒေ–၌လည်းကောင်း၊ ဗဟုံ စီဝရံ ဥပ္ပဒ္ဓိ၊ ပါဝါရော–ခြုံသည်၊ ကောသိယဠ္ဆေဝ–ကောသိယ ပါဝါရ၊ ကေဝေါ–ကော်ဇော၊ အမုကာသိကံ–အမုကာသိက ကမ္မလာ။

ဥစ္စာဝစာ စ–အကောင်းအညံ့ဖြစ်သော သင်္ကန်းတို့၊ သန္ဓဿ-ဂဟပတိစီဝရ, ပံသုကူလစီဝရဖြင့် ရောင့်ရဲခြင်း၊ နာဂမေသုံ-ကုန်ပြီ၊ အာဂမေသုံ စ–ကုန်ပြီ၊ ပထမံ–စွာ၊ ပစ္ဆာ–မှ၊ သဒိသာ (ဟုတ္တာ၊) ကတိကာ စ–ကတိကဝတ်ဖြင့်၊ (သြက္ကမိ သု၊) (ပုဒ်စဉ် ၃၄၁–ဝတ္ထုတို့ကို ညွှန်းသည်၊) ပဋိဟရံ–တစ်ဖန်ဆောင်ကုန်ပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၄၂–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်။)

ဘဏ္ဍာဂါရံ–တိုက်၊ အဂုတ္တဠ–သင်္ကန်းမလုံခြုံ၊ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ–ဘဏ္ဍာစိုးကို ထစေကြကုန်၏၊ တထေဝ စ–ထိုမှတစ်ပါး၊ ဥဿန္ဓ-များသော သင်္ကန်း၊ ကောလာဟလဠ–ဆူဆူညံညံ၊ ကထံ ဘာဒေ-အဘယ်သို့ ဝေဖန်ရအံ့နည်း?၊ (ကတံ နု ခေါ ဘာဒေတေ့ကို ညွှန်းသည်၊) ကတံ ဒဒေ–နည်း?၊ (ကထံ နု ခေါ သာမဏေရာနံ စီဝရ ပဋိဝီသော ဒါတဗ္ဗောကို ညွှန်းသည်။)

သကာတိရေကဘာဝေန–သကဘာဝ, အတိရေကဘာဝဖြင့်၊ (ဥတ္တရိတုကာမော–၏၊) ပဋိဝီသော–ကို၊ ကထံ ဒဒေ–နည်း?၊

(စိုဝရပဋ္ဌိဝိသောသည် ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ၊ ကထံ နု ခေါ စိုဝရပဋ္ဌိ ဝိသော ဒါတဗ္ဗော၊ ပေ၊ ယထာဝုတ္တံကို ညွှန်းသည်၊) ဆကဏေန-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သီတုဒကာ (သီတုဒကာယ)-ဖြင့်လည်းကောင်း၊ (ရဇန္တိ၊) ဥတ္တရိ-ဝေကျပြီ၊ တု-ထိုမှတစ်ပါး၊ နဇာနရေ-ကျက်, မကျက်ကို မသိကုန်၊ (ဇာနရေ၌ အန္တိဝိဘတ်ကို ရေ ပြု။)

သြရောပေန္တော-ကုန်လတ်သော်၊ (အာဝိဉ္ဆန္တိ၊) ဘာဇနဋ္ဌ-ကို လည်း၊ (အနုဇာနိ၊) ပါတိယာ စ-၌လည်း၊ (သြမဒ္ဒန္တိ၊) ဆမာယ စ-၌လည်း၊ (ပတ္ထရန္တိ၊) ဥပစိကာ-ချကိုက်ခြင်း၊ မဗ္ဗေ (လဂ္ဂန္တိ၊) ဧိရန္တိ-အနားဆွေးကုန်၏၊ ဧကတော-တစ်ဖက်မှ (လျှောကျခြင်း၊) ပတ္ထိန္ဒေန စ-သက်နိုးတောင့်မာခြင်း။

ဖရုသာ-ကြမ်းသော သက်နိုး၊ အစ္ဆိန္ဒ--အဆာမပြတ်သော သက်နိုး၊ အစ္ဆိဗန္ဓာ-လေးထောင့်ဖွဲ့အပ်သော လယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဗ္ဘတ္ထိတော-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဒ္ဒသာသိ-မြင်တော်မူပြီ၊ (အဒ္ဒသာသုံဟူသော ဗဟုဝုစ်ကို နည်းမှီ၍ အဒ္ဒသာသိဟု ထားသည်၊ ရှပ်ပြီးပုံကို ဒိသဿ ပဿ ဒိဿ စသောသုတ်အဖွင့် ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ၊) သကျမုနိ-သာကီနွယ်ဖွား ငါဘုရားသည်၊ ဝိမံသိတ္ဝာ-၍၊ တိစီဝရံ အနုညာသိ။

အညေန-အခြားသော တိစီဝရိတ်၊ အတိရေကေန-(အရှင်အာနန္ဒာ၏) အတိရေကသက်နိုး၊ ဥပ္ပန္နေ-ရဟန်းတို့အား အတိရေကသက်နိုးဖြစ်ပြီ၊ ဆိဒ္ဒမေဝ-ပေါက်သော သက်နိုး၊ (၃၄၈-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) စာတုဒ္ဒိပေါ-အရပ်လေးမျက်နှာ၌ ရှာသောမိုးကြီး၊ ဝဿိကသာဋိကံ-ကိုလည်းကောင်း။

အာဂန္တုကဂမိကဂိလာနံ-အာဂန္တုကဘတ်, ဂမိကဘတ်, ဂိလာနဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌ-ဂိလာနုပဋ္ဌာကဘတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘေသဇ္ဇံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဓုဝံ-ဓုဝယာဂုကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကသာဋိဋ္ဌ-(ဘိက္ခုနီသံဃာ၏ အတွက်) မိုးရေခံသက်နိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဒါတုံ၊ ဝဋ-ဆုကို၊ ယာစိ၊ ပဏီတံ-ပဏီတဘောဇဉ်၊ (၃၅၃-ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) အတိခုဒ္ဒကံ-အတိခုဒ္ဒကနိသီဒိုင်။

ထုလ္လကစ္ဆ–ထုလ္လကစ္ဆာဗာဓ၊ မုခံ–မုခပုဏ္ဏနစောင္ဒ၊ ခေါမံ–ခေါမပိလောတိကာ၊ ပရိပုဏ္ဏံ–တိစီရိတ်ပြည့်စုံ၏၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၅၇–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) အဓိဋ္ဌာနံ–အဓိဋ္ဌာန်၊ ပစ္ဆိမံ–ဝိကပ္ပနာ ပြုထိုက်သော နောက်ဆုံးသက်နှီး၊ ကတော–ပံသုကူအ၀တ်အဖြင့် ပြုအပ်သော သက်နှီးသည်၊ ဂရုကော–လေး၏၊ ဝိကဏ္ဏော–အနားမညီ၊ သုတ္တံ–သည်၊ သြကိရိ–လျှောကျပြီ။

လုဒ္ဓန္တိ–အနားပျက်စီးကုန်၏၊ နပ္ပဟောန္တိ စ–မလောက်ကုန်၊ အန္ဓာဓိက–နောက်ထပ် တင်အပ်သောအလွှာ၊ ဗဟူနိ စ–များသော သက်နှီးတို့ (ဖြစ်ခြင်း၊) (ပုဒ်စဉ် ၃၆၁–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) အန္ဓ ဝနေ–ဌ (သက်နှီးထားခဲ့ခြင်း၊) အသတိယာ–သတိမရှိဘဲ (ရှာသို့ ဝင်ခြင်း၊) ဧကော–တစ်ပါးတည်း၊ ဝသံ–မိုးလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဥတုမှိ စ–ဆောင်း, နွေဟူသော ဥတုဌလည်းကောင်း၊ (ဝသိ–နေပြီ။)

ဒွေ ဘာတုကာ–တို့၊ ရာဇဂဟေ–ဌ၊ (ရဟန်းသုံးပါး ဝါကပ်ခြင်း၊) ဥပနန္ဒော–ဥပနန္ဒ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၆၄–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) ပုန–ဖန်၊ ဒ္ဝိသု–နှစ်ကျောင်းတို့ဌ (ဝါကပ်ခြင်း၊) ကုစ္ဆိဝိကာရော–ကုစ္ဆဝိကာရာဗာဓ၊ ဂိလာနော–ပဋ္ဌင်သမန္တာဂတဂိလာန စသည်၊ ဥဘော စေ၀–နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့၊ (ဒွေ ဘိက္ခူ ကောသလေသု ဧနေပဒေစသော ပုဒ်စဉ် ၃၆၇–ဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) ဂိလာနကာ–ဂိလာနုပဋ္ဌကတို့၊ (ကြွင်းသော ဂိလာနုပဋ္ဌကဆိုင်ရာ ဝတ္ထုတို့ကို ယူပါ၊ ရှေးနိဿယဌ်ကား–ဥဘော စေ၀–နှစ်ပါးသော ရဟန်းတို့သည်၊ ဂိလာနကာ–ဂိလာနကို ပြုစု လုပ်ကျွေးကုန်၏ဟု ပေး၏။

နဂ္ဂါ–နဂ္ဂရဟန်း၊ ကုသာ–ကုသစီရ (ဝါကစီရံမှ စ၍ ပေါ်ထွက်တိုင်အောင် ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း အနက်ဆိုပါ၊) နီလ–အလုံးစုံ ညိုသောအဆင်းရှိသော သက်နှီး၊ (ပီတဌမှ စ၍ ကဏ္ဍာတိုင်အောင် လွယ်ပြီ၊) မဟာရဏ် နာမ–မဟာရဏ်ရတ္တစီ၀ရ, မဟာနာမရတ္တစီ၀ရ၊ တထာ–မှတစ်ပါး၊ အစ္ဆိန္နဒသိကာ–မဖြတ်အပ်သော အမြီတ်အဆာရှိသော သက်နှီး။

ဒီဃပုပ္ဖဖဏ(ဖလ)ဒသာ–ရှည်သော အမြီတ်အဆာရှိသော သက်နှ်:, ပန်:ပွင့် အမြီတ်အဆာရှိသော သက်နှ်:, အသီ: အမြီတ် အဆာရှိသော သက်နှ်:တို့၊ (ကဠုတိရီဋ္ဌဝေဌနံကို ဝတ္ထုအကျယ် အတိုင်: အနုက်ဆိုပါ၊) အနုပ္ပန္နေ–သက်နှ်:မဖြစ်မီ၊ ပဏ္ဏမတိ၊ တာဝဒေ–ထိ မဖြစ်သေ:မီကာလ၌၊ သံဃော ဘိဇ္ဇတိ။

ပဏ္ဍေ–၌၊ သံဃသ– ဒဒ္ဓိ၊ အာယသ္မာ ရေဝတော–သည်၊ ပဟိ–သက်နှ်:ပို့ပြီ၊ ဝိသာသဂ္ဂါဟာ–အကျွမ်:ဝင်သောအား:ဖြင့် ယူခြင်:၊ အဓိဋ္ဌဟိ–ပြီ၊ စိဝရမာတိကာ–တို့သည်၊ အဋ္ဌ–တို့တည်:၊ ဣတိ–တသုဒ္ဒါနုစကား:ရပ် အပြီ:သတ်တည်:။

ဣမမှိ ခန္ဓကေ–၌၊ ဝတ္ထု–တို့သည်၊ ဆန္နဝုတိ–၉၆–ဝတ္ထုတည်:၊ (၂၂–ဂါထာ။)

စိဝရက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၉–စမ္ပေယျကွန္ဓက

၂၃၄–ကဿပဂါတ္ထဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၈၀။ ။(ယေန သမယေန အာဂန္တုကာ ဘိက္ခူ ကဿပဂါတ္တံ ဘိက္ခုံ ဥက္ခိပိံသု၊ (အနိယ္ယမဝါက္ယ) ၊ပေ၊ စမ္ဘာယံ–စမ္ဘာမြို့၌၊ ဂဂ္ဂရာယ–ဂဂ္ဂရာမည်သော၊ (ဂဂ္ဂရာမည်သော မိဖုရားသည် တူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဝဂ္ဂရာမည်သော၊) ပေါက္ခရဏိယာ–ရေကန်၏၊ တီရေ–ကမ်းနား၌၊ ဝိဟာရတိ၊ ၊ပေ၊ ကာသီသု–ကာသီမည်သော၊ ဧနပဒေ–၌၊ (တိုင်း၌၊) ဝါသဘဂါမော နာမ–ဝါသဘရွာမည်သည်၊ ဟောတိ–ရှိ၏၊ တတ္ထ–ထို ဝါသဘရွာ၌၊ ကဿပ ဂါတ္တော နာမ–ကဿပဂါတ္တမည်သော၊ ဘိက္ခုသည်၊ အာဝါသိကော–နေရာကျောင်း ရှိသည်၊ (ကျောင်းထိုင်ဖြစ်သည်၊) တန္တိဗဒ္ဓေါ–ကြောင့်ကြ၌ စပ်ဖွဲ့သူသည်၊ ဥဿုက္ကံ–အားထုတ်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ အာပန္နော–သည်၊ ဟောတိ၊ (ဥဿုက္ကံ အာပန္နော်ဖြင့် တန္တိဗဒ္ဓေါကို ထပ်၍ဖွင့်သည်၊) (ကိံ–အဘယ်သို့ ရောက်သနည်း?၊) ကိန္တိ–လျှင်၊ အနာဂတာ–မရောက်သေးကုန်သော၊ ပေသလာ ဘိက္ခူ စ၊ အာဂစ္ဆေယျုံ–လာကုန်ရာပါအံ့နည်း?၊ အာဂတာ၊ ၊ပေ၊ ဝိဟရေယျုံ–နည်း?၊ အယဉ္စသိ၊ အာဝါသော–သည်လည်း၊ ဝုဒ္ဓိ–ကြီးပွားခြင်း သို့၊ ဝိရုဠှိ–စည်ပင်ခြင်းသို့၊ ဝေပုလ္လံ–ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇေယျ–ရောက်ရာပါအံ့နည်း?၊ ဣတိ (ဥဿုက္ကံ အာပန္နော ဟောတိ) ၊ပေ။

အဒ္ဒသာ၊ ပေ၊ ပဋ္ဌိဂ္ဂဟေသိ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၂–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ပါနိယေန–သောက်ရေဖြင့်၊ အာပုစ္ဆိ–ပန်လျှောက်ပြီ၊ နဟာနေ–ရေချိုးရာ၌၊ ဥဿုက္ကံ–ကို၊ (ကြောင့်ကြကို၊) အကာသိ၊ ပေ၊ အယံ ဘိက္ခု၊ ဘဒ္ဒကော–ကောင်း၏၊ (သဘောကောင်း၏) ၊ပေ၊ နိဝါသံ–အမြဲနေခြင်းကို၊ ကပ္ပေမ–ပြုကြကုန်စို့၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

အာဂန္တုကာနံ၊ ဣမေသံ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ ယော အာဂန္တုကကိလမထော–အရကင် အာဂန္တုကပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ပင်ပန်းခြင်းသည်၊ (အတ္ထိ၊) သော–ထို အာဂန္တုက ကိလမထသည်၊ ပဋ္ဌိပဿဒ္ဓေါ–ငြိမ်းအေးပြီ၊ ယေပိ မေ (ယေပိ+ဣမေ)–အကြင်ကဲ့သို့သော ဤ ရဟန်းတို့သည်လည်း၊ ဂေါစရေ-ဆွမ်းခံရာ အရပ်၌၊ (ဆွမ်းခံရွာ၌၊) အပကတညုနော–အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်သောသဘောကို မသိကြကုန်၊ ဣဒါနိ တေ ဣမေ၊ ပေ၊ ပကတညုနော–

ကုန်ပြီ၊ ပရကုလေသု–သူတစ်ပါးအိမ်တို့၌၊ ယာဝဒီဝံ ဥဿုက္ကံ ကာတုံ၊ ဒုက္ကရံ–၏၊ (မလွယ်ကူ၊) ဝိညတ္တိ စ–မိမိအလိုကို သိစေခြင်းကိုလည်း၊ (တောင်းခြင်းကိုလည်း၊) မနုဿာနံ–တို့သည်၊ အမနာပါ–မမြတ်နိုးအပ်၊ ၊ပေ၊ ဒါနံ၊ သော အယံ–ထို အာဝါသိကရဟန်းသည်၊ ပေ၊ ဒုဗ္ဘော–ပျက်စီးပြီ၊ ပေ၊ ဥက္ခိပါမ–နှင်ထုတ်ကြကုန်စို့၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံစည်ကြကုန်ပြီ၊ (တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ) ၊ပေ။

အဟံ၊ ဧတံ–ဤ အကြောင်းကို၊ နေ ဇာနာမိ၊ (ကိုး၊) သော–ဤဟာသည်၊ (အာဂန္တုကဝတ်ကို မပြုထိုက်တော့ဟု ယူဆ၍ မပြုဘဲနေခြင်းသည်၊) အာပတ္တိ–တည်း၊ (ဣတိ) ဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ အံနာပတ္တိ–အာပတ် မဟုတ်၊ (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ အာပန္နော စ–အာပတ်သို့ ရောက်သည်လည်း၊ အမှိ၊ (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ အနာပန္နော–အာပတ်သို့ မရောက်၊ (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဥက္ခိတ္တော စ–နှင်ထုတ်အပ်သည်လည်း၊ (နှင်ထုတ်ရာ ရောက်သည်လည်း၊) အမှိ၊ (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ အနုက္ခိတ္တော–မနှင်ထုတ်အပ်၊ (နှင်ထုတ်ရာ မရောက်၊) (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဓမ္မိကေန–တရားနှင့်ယှဉ်သော ကံဖြင့်၊ (ဓမ္မကံဖြင့်၊) (ဥက္ခိတ္တော–အပ်၏၊) (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ အဓမ္မိကေန–တရားဌမယှဉ်သော ကံဖြင့်၊ (အဓမ္မကံဖြင့်၊) (ဥက္ခိတ္တော၊) (ဣတိ) ဝါ–လည်းကောင်း၊ ကုပ္ပေန–ဖျက်ဆီးအပ်သော ကံဖြင့်၊ (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ အကုပ္ပေန–မဖျက်ဆီးအပ်သော ကံဖြင့်၊ (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ ဌာနာရဟေန–ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်းအား ထိုက်တန်သော ကံဖြင့်၊ (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ–လည်းကောင်း၊ အဌာနာရဟေန–ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်းအား မထိုက်တန်သော ကံဖြင့်၊ (ဥက္ခိတ္တော၊) ဣတိ ဝါ–ဤသို့သော်လည်းကောင်း၊ (နေ ဇာနာမိ၊) (အာစိဏ္ဏံ ခေါ ပနေတံ စသောဝါကျ, ကစ္စိ ဘိက္ခု ခမနီယံ စသောဝါကျတို့ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၇၅–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ကြွင်း ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။)

၃၈၁။ ။ အထ (ကဿပဂေါတ္တရဟန်း၏ ပြန်လာရာ) ထို အခါ၌၊ အာဂန္တုကာနံ၊ တေသံ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ (တို့မှာ၊) ကုက္ကုစ္စံ–ကုက္ကုစ္စသည်၊ (စက်ဆုတ်အပ်စွာ အမှုအရာဟု နောင်ခါတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်းသည်၊) အဟုဒေဝ–ဖြစ်သည်သာ၊ ဝိပ္ပဋိသာရော–နှလုံးမသာယာခြင်းသည်၊ (လွန်ကျူးမှုနှောက်

စွဲလျှောက်၍ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် တွေးတောခြင်းသည်၊) အဟု (ဇ ၀)-သည်သာ၊ (ကိ၊) ယေ မယံ-အကြင် ငါတို့သည်၊ သုဒ္ဓံ-စင်ကြယ်သော၊ အနာပတ္တိကံ-အာပတ်မရှိသော၊ ဘိက္ခု-ကို၊ အဝတ္ထုသ္မိံ-(အာပတ်တည်ရာ) ဝတ္ထုမရှိဘဲ၊ အကာရဏေ-အကြောင်းမရှိဘဲ၊ ဥက္ခိပိမှာ-နှင်ထုတ်မိကုန်ပြီ၊ (တေသံ) နော-ထို ငါတို့၏၊ အလာဘာ-ဟိတသုခကို မရခြင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဝတ-ဖြစ်လေကုန်စွ တကား၊ (တေသံ) နော-တို့သည်၊ ဣဒံ သာသနံ-ဤ သာသနာတော်ကို၊ ဒုလ္လဒ္ဓံ ဝတ-မကောင်းသဖြင့် ရအပ်လေစွ တကား၊ (တေသံ) နော-တို့သည်၊ (ဣဒံ သာသနံ၊) နု သုလဒ္ဓံ ဝတ-ကောင်းစွာ မရအပ်လေစွ တကား၊ (အရုမတော်လေစွ တကား၊) ဟန္ဒ-ယခု၊ ၊ပေ၊ အစ္ဆယံ-အပြစ်ကို၊ အစ္ဆယတော-အပြစ်အားဖြင့်၊ ဒေသေမ-လျှောက်ကြပါကုန်စို့၊ (ဖုံးမထားဘဲ ဒေသနာပြောသကဲ့သို့ ဖွင့်ဖော်၍ လျှောက်ကြပါကုန်စို့ ဟူလို၊) ဣတိ-ဤသို့ ကုဋ္ဌာစွေ; ဝိပ္ပဋိသာရ ဖြစ်ပြီ၊ (ကုဋ္ဌာစ္ဆဲ စသောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို တတိယပါရာဇိက, သိက္ခာပဒအဋ္ဌကထာနှင့် ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ။

ဘန္တေ-မြတ်စွာဘုရား၊ ယေ မယံ၊ ပေ၊ ဥက္ခိပိမှာ၊ ယထာ ဗာလေ-အကြင်အကြင် မိုက်ကုန်သော၊ ယထာ မူဠှေ-အကြင်အကြင် မသိ နားမလည်ကုန်သော၊ ယထာ အကုသလေ-အကြင်အကြင် မသိ မလိမ္မာကုန်သော၊ (တေ) နော-ထို တပည့်တော်တို့ကို၊ အစ္ဆယော-အပြစ်သည်၊ အစ္ဆဂမာ-ကျော်လွန်၍ သွားပါပြီ၊ ဘန္တေ ဘဂဝါ၊ (တေသံ) နော-တို့၏၊ အစ္ဆယံ၊ အစ္ဆယတော-အားဖြင့်၊ အာယတိံ-နောင်အခါ၌၊ သံဝရာယ-စောင့်စည်းခြင်းငှာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု-လက်ခံတော်မူပါ၊ ဣတိ (အဝေါစုံ၊) ဘိက္ခဝေ ယေ တုမှေ၊ ၊ပေ၊ ဥက္ခိပိတ္ထ၊ တဋ္ဌ-စင်စစ်၊ (တေ) တုမှေ-တို့ကို၊ ပေ၊ အစ္ဆဂမာ၊ ယတော စ-အကြင် အခါ၌ကား၊ ပေ၊ ယထာ ဓမ္မံ-တရားအားလျော်စွာ၊ ပဋိကရောထ-ကုစားကြကုန်၏၊ (တတော-၌၊) ဝေါ-တို့၏၊ တံ-ထို အပြစ်**ကို၊ မယံ** ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ဟိ-မှန်၏၊ (ခံယူသင့်၏၊) ဘိက္ခဝေ၊ ယော-အကြင် **သူသည်၊** ၊ပေ၊ ပဋိကရောတိ၊ အာယတိံ-၌၊ သံဝရံ-သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧသော-ဤအပြစ်ကို မြင်၍ ကုစားခြင်း, နောင်အခါ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ အရိယသ-အရိယာဖြစ်သော ငါဘုရား၏၊ ဝိနယေ-ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ ဝုဒ္ဓိ-ကြီးပွားကြောင်းတည်း၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၅-အဓမ္မေနဝဂ္ဂါဒိကမ္မကထာ

၃၈၅။ ။ စမ္ဘာယဲ၊ ပေ၊ အဓမ္မေန-ဓမ္မမဟုတ်သောအားဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-ဝဂ်ဖြစ်သော်ကား၊ ကရောန္တိ၊ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သမဂ္ဂဓမ္မံ-သမဂ္ဂဖြစ်သောကား၊ ပေ၊ ဓမ္မေန-ဓမ္မအားဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-ကို၊ ပေ၊ ဓမ္မပဋိရူပကေန-သမဂ္ဂကမ္မံ ကရောန္တိ၊ (ကံငါးမျိုးရှိသည်ကို သတိပြုပါ၊) ဧကောပိ-တစ်ပါးသော ရဟန်းသည်လည်း၊ ဧကံ-ကို၊ ဥက္ခိပတိ-နှင်ထုတ်၏၊ ပေ။

၃၈၃။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-သည်၊ တစ်နည်း-အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကမ္မံ-အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကံသည်၊ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ၊) အကမ္မံ-ဓမ္မကံမဟုတ်၊ (ကံမမြောက်၊) နစ ကရဏီယံ-ပြုလည်း မပြုထိုက်၊ (လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

၃၈၄။ ။ ကမ္မာနိ၊ ဣမာနိ စတ္တာရိ-တို့တည်း၊ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-လည်းကောင်း၊ **တစ်နည်း**-အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကမ္မံ-အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကံလည်းကောင်း၊ အဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သမဂ္ဂကမ္မံ-လည်းကောင်း၊ **တစ်နည်း**-အဓမ္မေန သမဂ္ဂကမ္မံ-အဓမ္မေန သမဂ္ဂကံလည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-လည်းကောင်း၊ **တစ်နည်း**-ဓမ္မေန ဝဂ္ဂကမ္မံ-ဓမ္မေန ဝဂ္ဂကံလည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန-ဖြင့်၊ သမဂ္ဂကမ္မံ-လည်းကောင်း၊ **တစ်နည်း**-ဓမ္မေန သမဂ္ဂကမ္မံ-လည်းကောင်းတည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ တတြ-ထို လေးပါးသော် ကံတို့တွင်၊ ယဒိဒံ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကမ္မံ-အကြင် အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကံသည်၊ (အတ္ထိ၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဣဒံ ကမ္မံ-ဤ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကံသည်၊ အဓမ္မတ္တာ-ဓမ္မ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ (ပါဠိတော် ဓမ္မမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊) ဝဂ္ဂတ္တာ-ဝဂ်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကုပ္ပံ-ပျက်၏၊ အဋ္ဌာနာရဟံ-(ကံ၏တည်ရာ) ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော အကြောင်းအား မထိုက်တန်၊ (ကြွင်းပုဒ်တို့ကို ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၄၉-ကို နည်းမှီ၍ အနက်ပေးပါ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၆-ဥတ္တိဝိပဿနာကမ္မာဒီကထာ

ခ ၃၈၅။ ။ဥတ္တိဝိပဿနာမိ-ပျက်စီးသောဥတ် ရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ အနုသယာဝနသမ္ပန္နံ-ကမ္မဝါစာနှင့်သာ ပြည့်စုံသော၊ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ (ဥတ္တိဝိပဿနာ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပရိဝါရပါဠိ, ကမ္မဝဂ်နှင့် ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ) ၊ပေ၊ ဓမ္မာ-ဟုတ်မှန်သော သဘောကို၊ အညတြာပိ-ကြဉ်၍လည်း၊ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ ဝိနယာ-စောဒနာ သာရဏာဟူသော ဝိနည်းကို၊ အညတြာပိ၊ ပေ၊ သတ္ထုသာသနာ-ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ပြည့်စုံသော ဥတ်, ကမ္မဝါစာကို၊ ပေ၊ ပဋိကုဋ္ဌကတမ္ပိ-တားမြစ်လည်း တားမြစ်အပ်, ပြုလည်း ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ (သဘောမတူသူတို့က တားမြစ်အပ်ပါလျက် အတင်းပြုအပ်သော၊) အဓမ္မိကံ-ဝိနည်းပါဠိတော်တရားခ၌ မယှဉ်သော၊ ကုပ္ပံ-သော၊ အဋ္ဌာနာရဟံ-သော၊ ကမ္မံ ကရောန္တိ၊ (ဓမ္မ, ဝိနယ စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

ခ ၃၈၆။ ။ဤ၌ လွယ်ပြီ။

ခ ၃၈၇။ ။ဆ ယိမာနိ၊ ပေ၊ အဓမ္မကမ္မံ-အဓမ္မကံဟူသည်၊ (ပါဠိတော်အတိုင်း မပြုအပ်သော ကံဟူသည်။)

ကတမဉ္စ-နည်း?၊ (ဤ၌ ဓမ္မသဒ္ဒါသည် ပါဠိတော်၏အမည်တည်း၊ သဘာဝအနက်ဟော မဟုတ်၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဥတ္တိဒုတိယေ-ဥတ်ဟူသော နှစ်ကြိမ်မြောက်ရှိသော ကမ္မဝါစာဖြင့် ပြုထိုက်သော၊ ကမ္မေ-၌၊ ဧကာယ-တစ်ကြိမ်သော၊ ဥတ္တိယာ-ဖြင့်၊ ကမ္မံ၊ စေ ကရောတိ-အံ့၊ ကမ္မဝါစံ စ-ကိုလည်း၊ (စေ) နအနုသာဝေတိ-အကယ်၍ မကြားသိစေအံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) အဓမ္မကမ္မံ-တည်း၊ (နောက်၌ ဥတ္တိ-ကို၊ နစ ထပေတိ-မထားအံ့ စသည်ဖြင့် ဆိုပါ၊ လွယ်ပြီ) ၊ပေ၊ ဣဒံ-ဤ ကံအားလုံးကို၊ အဓမ္မကမ္မံ-အဓမ္မကံဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ။ (၁)

ဘိက္ခဝေ၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-ဟူသည်၊ ကတမဉ္စ-နည်း?၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဥတ္တိဒုတိယေ-သော၊ ကမ္မေ-၌၊ ယာဝတိကာ-အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဘိက္ခူ၊ ကမ္မပတ္တာ-ကံအားလျောက်ပတ်ကုန်၏၊ တေ၊ အနာဂတာ-မလာရောက်ကုန်သည်၊ စေ ဟောန္တိ၊ ဆန္ဒာရဟာနံ-ဆန္ဒကိုထိုက်သော ရဟန်းတို့၏၊

(ဆန္ဒပေးထိုက်သော ရဟန်းတို့၏၊) ဆန္ဒော–သည်၊ ဝါ–ကို၊ အနာဟင္ဆော–မဆောင်ယူအပ်သည်၊ (စေ) ဟောတိ၊ သ္သမ္ဘုခီဘူတာ–မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ (စေ) ပဋိက္ခောသန္တိ–အကယ်၍ တားမြစ်ကုန်အံ့၊ (ဧဝံ သတိ)၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ–တည်း၊ ပေ။ (၂)

(သမဂ္ဂကမ္မံ၊) (၃)

ဓမ္မပဋိရူပကေန ဝဂ္ဂကမ္မံ။ (၄)

ဓမ္မပဋိရူပကေန သမဂ္ဂကမ္မံ။ (၅)

ဓမ္မေန သမဂ္ဂကမ္မံ။ (၆) တိဋ္ဌ အနက်ထူး မရှိပါ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၇–စတုဝဂ္ဂကရဏာဒီကထာ

၃၈၈။ ။ သံဃာ–တို့သည်၊ ပဋ္ဌ–ငါးမျိုးတို့တည်း၊ စတုဝဂ္ဂေါ–လေးပါး အစုရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃော–လည်းကောင်း၊ ပေ၊ အတိရေကဝီသတိဝဂ္ဂေါ–နှစ်ကျိပ်ထက်ပိုလွန်သော အစုရှိသော၊ ဘိက္ခုသံဃော–လည်းကောင်းတည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ တတြ–ထို ငါးမျိုးသော သံဃာတို့တွင်၊ စတုဝဂ္ဂေါ ယွာဟံ ဘိက္ခုသံဃော (အတ္ထိ၊) (သော–ထို စတုဝဂ္ဂသံဃာသည်၊) တီဏိ ကမ္မာနိ–တို့ကို၊ ဥပသမ္ပဒံ–ဥပသမ္ပဒကံကိုလည်းကောင်း၊ ပဝါရဏံ–သံဃပဝါရဏာကံကို လည်းကောင်း၊ အဗ္ဘာနံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ–၍၊ ဓမ္မေန–ဓမ္မအားဖြင့်၊ (ပါဠိတော်ဓမ္မအားဖြင့်၊) သမဂ္ဂေါ (သမာနော၊) သ္သဗ္ဘကမ္မေသု–တို့၌၊ ကမ္မပ္ပတ္တော–၏၊ ပေ၊ ဧကံ–သော၊ အဗ္ဘာနံ–ဟူသော၊ ကမ္မံ–ကို၊ ပေ၊ (လွယ်ပြီ။)

၃၈၉။ ။ စတုဝဂ္ဂကရဏံ–စတုဝဂ္ဂသံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊ (လေးပါးအစုရှိသော သံဃာသည် ပြုထိုက်သော၊) ကမ္မံ–ကို၊ ဘိက္ခုနိစတုတ္ထော–ဘိက္ခုနီဟူသော လေးယောက်မြောက်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ကမ္မံ စေ ကရေယျ၊ (ဧဝံ သတိ၊) အကမ္မံ–ဓမ္မကံ မဟုတ်၊ နှ စ ကရဏီယံ–ပြုလည်း မပြုထိုက်၊ ၊ပေ၊ နာနာသံဝါသကစတုတ္ထော–နာနာသံဝါသကရဟန်းဟူသော လေးပါးမြောက်ရှိသည်၊ ပေ၊ နာနာသီမာယ–အမျိုးမျိုးသော သီမာ၌၊ ဌိတစတုတ္ထော–

တည်သောရဟန်းဟူသော လေးပါးမြောက်ရှိသည်၊ ပေ၊ ဣဒ္ဓိယာ–တန်ခိုးဖြင့်၊ ဝေဟာသေ–ကောင်းကင်၌၊ ဒ္ဒိတစတုတ္ထော–သည်၊ ပေ၊ ယသ–အကြင် ရဟန်း၏ (အကြင် သာမဏေစသူ၏) အပေါ်၌၊ သံဃော ကမ္မံ ကရောတိ၊ တံ စတုတ္ထော–ထို ကမ္မာရဟပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော လေးပါးမြောက်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ၊ပေ၊ နှ စ ကရဏီယံ၊ စတုဝဂ္ဂကရဏံ–စတုဝဂ္ဂကရဏကံတည်း၊ (ကြွင်း ဝါကျတို့၌ လွယ်ပြီ။)

၃၉၀။ ။ဘိက္ခုနိပဠေမော–ဘိက္ခုနီဟူသော ငါးပါးမြောက်ရှိသည်၊ ၊ပေ၊နှ စ အကရဏီယံ။ ။ပဠေဝဂ္ဂကရဏံ–တည်း။

၃၉၁။ ။ ဘိက္ခုနိဒသမော–ဘိက္ခုနီဟူသော ဆယ်ပါးမြောက် ရှိသည်။ ။ဒသဝဂ္ဂကရဏံ–တည်း။

၃၉၂။ ။(ဤ၌ ဘိက္ခုနိဝီသော–ဘိက္ခုနီဟူသော နှစ်ဆယ်မြောက် ရှိသည်ဟု ဆိုပါ၊)။ ။ဝီသတိဝဂ္ဂကရဏံ–တည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃စ–ပါရိဝါသိကာဒီကထာ

၃၉၃။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော–ပရိဝါသ်ကျင့်သုံးသော ရဟန်းဟူသော လေးပါးမြောက်ရှိသော သံဃာသည်၊ ပရိဝါသံ–ကို၊ ဇေ ဒဒေယျ၊ မူလာယ (စေ) ပဋိကဿေယျ၊ မာနတ္တံ (စေ) ဒဒေယျ၊ တံ ဝီသော–ထို ပါရိဝါသိက ရဟန်းဟူသော နှစ်ဆယ်မြောက်ရှိသော သံဃာသည်၊ (စေ) အဇ္ဇေယျ၊ (ဧဝံ သတိ၊) အကမ္မံ၊ ပေ၊ (နောက်၌ တံ ဝီသော–ထို မူလာယ ပဋိကဿနာရဟ ရဟန်းဟူသော နှစ်ဆယ်မြောက်ရှိသော သံဃာသည် စသည်ဖြင့် လျှော်သလို ဆိုပါ၊ မူလာယပဋိကဿေယျစသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို မဟာခန္ဓက, ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

၃၉၄။ ။ဘိက္ခဝေ ဇေဋ္ဌသ–အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သံဃမဇ္ဈေ–၌၊ ပဋိကြောသနာ–တားမြစ် (ကန့်ကွက်)ခြင်းသည်း ရုဟတိ–တက်ရောက်၏၊ (အထမြောက်၏၊) ဇေဋ္ဌသ (သံဃမဇ္ဈေ ပဋိကြောသနာ) နှ ရုဟတိ၊ ကဿ စ–အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း၊ ပေ၊ ဘိက္ခုနိယာ–၏၊ ပေ၊ ပကတတ္တဿ–

ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော (သီလ မပျက်သေးဘဲ ပင်ကိုယ်သဘောရှိသော၊) သမာနသံဝါသကသ-တူသော ကံကြီးကံငယ်ဟူသော သံဝါသရှိသော၊ သမာန သီမာယ-တူသောသိမ်၌ (တစ်သိမ်တည်း၌၊) ဌတသ-သော၊ အန္တမသော-အားဖြင့်၊ အနန္တရိကသာပိ-အခြားမဲ့နေရာ၌ နေသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ဘိက္ခုနော-ကို၊ ဝိညာပေန္တသ-(မိမိ သဘောမတူကြောင်းကို) သိစေသော၊ (သိအောင်ပြောပြသော၊) ဘိက္ခုနော-၏၊ သံဃမဇ္ဈေ ပဋိဂ္ဂေါသနာ ရဟတိ၊ ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၃၉-ဒွေနိသာရဏာဒိကထာ

၃၉၅။ ။နိသာရဏာ-သံဃာမှ ထွက်သွားစေခြင်းတို့သည်၊ (နှင်ထုတ်ခြင်းတို့သည်၊) ဣမာ ဒွေ-တို့တည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ နိသာရဏံ-ထွက်သွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (နှစ်ထုတ်ခြင်းသို့၊) အပ္ပတ္တော-မရောက်သော၊ ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ၊ တံ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သံဃော၊ စေ နိသာရေတိ-တဇ္ဇနီယကံကို ပြုသောအားဖြင့် အကယ်၍ ထွက်သွားစေအုံ၊ (နှင်ထုတ်အုံ၊) (ဧဝံ သတိ၊) ဧကစ္စော-အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သုနိသာရိတော-ကောင်းစွာ ထွက်သွားစေအပ်ပြီ၊ ဧကစ္စော-ကို၊ ဒုန္နိသာရိတော-မကောင်းသဖြင့် ထွက်သွားစေအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဒုန္နိသာရိတော-နည်း?၊ ပေ၊ ဘိက္ခု၊ သုဒ္ဓေါ-သည်၊ အနာပတ္တိကော-သည်၊ ဟောတိ၊ အယံ-ကို၊ နိသာရဏံ အပ္ပတ္တော၊ ပုဂ္ဂလော-ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ပေ၊ ဒုန္နိသာရိတော-ပြီ၊ ပေ။

ဘိက္ခု၊ ဗာလော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မကျွမ်းကျင်သည်၊ အဗျတ္တော-ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ မထက်မြက်သည်၊ အာပတ္တိဗဟုလော-များသော အာပတ်ရှိသည်၊ အနပဒါနော-(ပိုင်းဖြတ်အပ်သော) အာပတ်အပိုင်းအခြား မရှိသည်၊ ဟောတိ၊ အနုနုလောမိကေဟိ-ရဟန်းတို့အား မသင့်လျော်ကုန်သော၊ ဂိဟိ သံသဂ္ဂေဟိ-လူတို့နှင့် ရောနှောခြင်းတို့ဖြင့်၊ ဂိဟိသံသဋ္ဌော-လူတို့နှင့်ရောနှောသည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရတိ၊ (အနပဒါနောအဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ၊) ၊ပေ။

၃၉၆။ ။ဩသာရဏာ–သံဃာအတွင်းသို့ သက်ရောက်စေခြင်းတို့သည်၊ (သံဃာ့ဘောင်သို့ သွင်းခြင်းတို့သည်) ၊ပေ၊ သောသာရိတော–ကောင်းစွာ သွင်းအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဒေါသာရိတော–မကောင်းသဖြင့် သွင်းအပ်ပြီ၊ (ဟတ္ထစ္ဆိန္နောစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၁၉–၌ ရေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

ပထမော–သော၊ ဝါသဘဂါမဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၄၀–အဓမ္မကမ္မာဒိကထာ

၃၇၉။ ။ဣဓ၊ ပေ၊ ဘိက္ခုသု–၏၊ (ရဟန်းမှာ) ဒဠ္ဌဗ္ဗာ–ရှုထိုက်သော၊ အာပတ္တိ၊ နု ဟောတိ–မရှိ၊ တုမေနံ–ထို ရဟန်းကို၊ သံဃော ဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ သမ္မဟုလာ ဝါ–များစွာသော ရဟန်းတို့သည်သော်လည်းကောင်း၊ ဧကပုဂ္ဂလော ဝါ–သည်သော်လည်းကောင်း၊ စောဒေတိ–စောဒနာ၏၊ (ကိ၊) အာဝုသော တွဲ၊ အာပတ္တိ–သို့၊ အာပန္နော–ပြီ၊ တေ အာပတ္တိ–ကို၊ ပဿသိ–ရှု၏လော၊ ဣတိ–ဤသို့ စောဒနာ၏၊ သော ဧဝံ၊ ဝဒေတိ–ပြော၏၊ (ကိ) အာဝုသော အဟံ၊ ယံ–အကြင် အာပတ်ကို၊ ပဿေယျံ–ရှုရာပါ၏၊ မေ–၏၊ ဝါ–မှာ၊ (သာ) အာပတ္တိ–သည်၊ နတ္ထိ–ပါ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၏၊ တံ–ထို ရဟန်းကို၊ သံဃော၊ အာပတ္တိယာ–ကို၊ အဒဿနေ–ကြောင့်၊ ဥက္ခိပတိ–အုံ့၊ အဓမ္မကမ္မံ–တည်း၊ (ဧနောက်နောက် ဝါကျတို့၌ ပဋိကာတဗ္ဗာ–ကုစားထိုက်သော၊ ပါပိကာ–ယုတ်မာသော၊ (မကောင်းသော၊) ပဋိနိဿဇ္ဇေတာ–စွန့်ထိုက်သော၊ ဒိဋ္ဌि–မိစ္ဆာအယူသည်ဟု ပေးပါ၊ ပဋိနိဿဇ္ဇေတာ၌ တပစ္စည်းသည် အရဟာ ဘန်ကဟောတည်း၊ ဒွိမှ, တိမှတို့၌လည်းကောင်း, သုက္ကပက္ခ၌လည်းကောင်း လွယ်ပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၄၁-ဥပါလိပုစ္ဆာကထာ

၄၀၀။ ။အထ၊ ပေ၊ အဝေါ စ (ကိ၊) ဘဂ္ဂေ...ဥမဂ္ဂါ၊ ယော သံယော-သည်၊ သမ္မုခါကရဏီယံ-မျက်မှောက်၌ ပြုထိုက်သော၊ (သံဃ, ဓမ္မ, ဝိနယ, ပုဂ္ဂလတို့၏ မျက်မှောက်၌ ပြုထိုက်သော၊) ကမ္မံ-ကို၊ အသမ္မုခါ-(သံဃ, ဓမ္မ, ဝိနယ, ပုဂ္ဂလတို့၏) မျက်ကွယ်၌၊ ကရောတိ၊ (တသ-ထို သံဃာ၏၊) တံ-ထို ကံသည်၊ ဓမ္မကမ္မံ နု ခေါ-ဓမ္မကံပါလော၊ (ဟုတ်မှန်သော သဘောအတိုင်း ပြုအပ်သောကံပါလော၊) ဝိနယကမ္မံ နု ခေါ-လော၊ (ဝိနည်းပါဠိတော်အတိုင်း ပြုအပ်သောကံပါလော၊) ဣတိ-ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ဥပါလိ၊ တံ-သည်၊ အဓမ္မကမ္မံ-ဓမ္မကံ မဟုတ်၊ ဣတိ-ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ပဋိပုစ္ဆာ-(စုဒီတက, စောဒကတို့ကို) မေး၍၊ အပ္ပဋိပုစ္ဆာ-(စုဒီတက, စောဒကတို့ကို) မမေးမူ၍၊ ပဋိညာယ-(စုဒီတက၏) ဝန်ခံခြင်းဖြင့်၊ သတိဝိနယာရဟသ-သတိဝိနယကို ထိုက်သူအား၊ အမူဠှဝိနယံ ဒေတိ၊ အမူဠှဝိနယာရဟသ-၏(အံ့ပေါ်၌)၊ တသပါပိယသိကာကမ္မံ ကရောတိ၊ တဇ္ဇနီယကမ္မံ-တဇ္ဇနီယကံကို စသည်ဖြင့် ပေးပါ၊ (သမ္မုခါကရဏီယ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို စူဠဝဂ္ဂ, ကမ္မက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ၊) သံဃော၊ သာတိသာရော-လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သည် (အပြစ်ရှိသည်၊) ဟောတိ။

၄၀၁။ ။ဤ၌ အနတိသာရော-လွန်၍ဖြစ်သော အပြစ် မရှိသည်၊ ဟောတိဟု ပေးပါ။

၄၀၂-မှ ၄၀၆-တိုင်အောင် အနက်လွယ်ပြီ။

ဒုတိယော-သော၊ ဥပါလိပုစ္ဆာဘာဏဝါရော-သည်၊ နိဋ္ဌိတော-ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

ဝါရရှင်းလင်းချက်။ ။တသုဒ္ဒါနနှင့်တိုက်ဆိုင်၍ ဝါရကို ရှင်းပြပါ မည်၊) သမဂ္ဂေါ သံဃော သမ္မုခါကရဏီယံ ကမ္မံ အသမ္မုခါ ကရောတိ၊ ပေ၊ ပဋိပုစ္ဆာ ကရဏီယံ ကမ္မံ အပဋိပုစ္ဆာ ကရောတိ၊ ၊ပေ၊ သတိဝိနယာရဟဿ အမူဠှဝိနယံ ဒေတိ–ဤသို့ စသည်ဖြင့် တစ်ပါးသော ကံကို ထိုက်သူ၏အပေါ်၌ တစ်ပါးသော ကံကို ပြုလျှင် အဓမ္မကံ, အဝိနယကံ ဖြစ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူ၏၊ ဤပုဒ်ရေ ၄၀၀–ဝါရကို ရည်ရွယ်၍ တသုဒ္ဒါနဌ် သမ္မုခါပဋိစ္ဆာ စ၊ ပေ၊ အညံ ကရေယျ အညဿ၊ သောဌသေ တေ အဓမ္မိကာ ဟု မိန့်သည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သမ္မုခါကရဏီယံ ကမ္မံ သမ္မုခါ ကရောတိ၊ ၊ပေ၊ သတိဝိနယာရဟဿ သတိဝိနယံ ဒေတိ–ဤသို့ စသည်ဖြင့် ထိုထို (ဆိုင်ရာ)ကံကို ထိုက်သူ၏အပေါ်၌ ထိုထို (ဆိုင်ရာ)ကံကို ပြုလျှင် ဓမ္မကံ, ဝိနယကံဖြစ်ကြောင်းကို ဟောတော်မူ၏၊ ဤ (၄၀၁) ဝါရကို ရည်ရွယ်၍ တသုဒ္ဒါနဌ် **"တံ တံ ကရေယျ တံ တဿ, သောဌသေ တေသု ဓမ္မိကာ"**ဟု မိန့်သည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သတိဝိနယာရဟဿ အမူဠှဝိနယံ ဒေတိ၊ အမူဠှဝိနယာရဟဿ သတိဝိနယံ ဒေတိ–ဤသို့ စသည်ဖြင့် ထိုထို ကံကို ထိုက်သူ၏အပေါ်သို့ ထိုထို (အခြား) ကံကို တင်လျှင် (ပြုလျှင်) အဓမ္မ, အဝိနယကံ ဖြစ်ကြောင်းကို ဟော တော်မူ၏၊ ဤ (၄၀၂) ဝါရကို ရည်ရွယ်၍ တသုဒ္ဒါနဌ် **"ပစ္စာ ရောပေယျ အညညံ, သောဌသေ တေ အဓမ္မိကာ"**ဟု မိန့်သည်၊ (သောဌသဟု ဆိုသော်လည်း သမ္မုခါ, ပဋိပုစ္ဆာ, ပဋိညာယ သုံးပါး မပါသောကြောင့် ဆယ့်သုံးပါးသာ ရှိပါသည်။)

ဆက်ဦးအုံ့။ ။ဤဝါရကို ဟောတော်မူရာ၌ အပြန်အလှန် မူတည်သောအားဖြင့် နှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်ကို မူတည်၍ ဟောတော်မူ ထားသောကြောင့် တသုဒ္ဒါနဌ် **"ဒွေ ဒွေ တမ္မူလကံ တဿ"**ဟု မိန့်သည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သတိဝိနယာရဟဿ သတိဝိနယံ ဒေတိ၊ အမူဠှဝိနယာရဟဿ အမူဠှဝိနယံ ဒေတိ–ဤသို့ စသည်ဖြင့်

ဟောတော်မူအပ်သော ပုဒ်စဉ် (၄၀၃) ဝါရကို ရည်ရွယ်၍ တဿုဒ္ဒါနဉ် **"တေပိ သောဌသ ဓမ္မိကာ"**ဟု မိန့်သည်၊ ထို တဿုဒ္ဒါနဉ် **"တတော ပရံ ယေ တေ သောဌသ ကမ္မာ ဟောန္တိ"** ဟု ပါဠိသော ထည့်ပါ၊ ရှေးနိဿယဉ်လည်း ထည့်ထားပါသည်။

သမဂ္ဂေါ သံဃော သတိဝိနယာရဟသ အမူဠှဝိနယံ ဒေတိ၊ သတိဝိနယာရဟသ တဿပါပိယသိကကမ္မံ ကရောတိ၊ သတိဝိနယာရဟသ တဏှာနိယကမ္မံ ကရောတိ–ဤသို့ စသည်ဖြင့် တစ်ပုဒ် တစ်ပုဒ်ကို မူတည်၍ ကျန်ပုဒ်တို့ကို မူလီလုပ်ပြီးလျှင် ဟောတော်မူအပ်သော ၄၀၄–၅–၆–ဝါရတို့ကို ရည်ရွယ်၍ တဿုဒ္ဒါနဉ် **"ဧကေကမူလကံ စက္ကံ အဓမ္မန္တိ ဧနော ဒြဝိ"**ဟု မိန့်သည်၊ (တဿုဒ္ဒါန ပါဠိရပ်တို့၏နိဿယကို တဿုဒ္ဒါန နိဿယဉ် ကြည့်ပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂-တဏှာနိယကမ္မကထာ

၄၀၇။ ။ကတမေ၊ ပေ၊ အဓိကရဏကာရကော ဟောတိ၊ (ပဝါရဏာကွန်ရက်ပုဒ်စဉ် ၂၄၀–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊ ဧကဝုစ်, ဗဟုဝုစ်သာ ထူးသည်၊) တတြ–ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌၊ ဘိက္ခူနံ–တို့၏၊ ဒေဝ–ဤ အကြီးသည်၊ ဧဝ ဟောတိ–အုံ့၊ (ကိုး၊) အာဝုသော အယံ ဘိက္ခု၊ ၊ပေ၊ ဟန္ဒ–ယခု၊ အသ–ဤ ရဟန်း၏(အပေါ်၌၊) မယံ တဏှာနိယ ကမ္မံ၊ ကရောမ–ပြုကြစို့၊ ကတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်အုံ့၊ (ကတိ–ဤသို့ ကြံပြီး၍၊) တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ အဓမ္မေန–အားဖြင့်၊ ဝဂ္ဂါ–အစုအစုတို့သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) တဿ–၏(အပေါ်၌၊) တဏှာနိယကမ္မံ ကရောန္တိ၊ ပေ၊ အယံ ဘိက္ခု–သည်၊ (တဏှာနိယ ကမ္မကတောဉ် စပ်၊) သံဃေန–သည်၊ (သာမညကတ္တား၊) အဓမ္မေန–ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂေဟိ–အစုအစုဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ (ဝိသေသကတ္တား၊) (ဤ ပုဒ်တို့ကို တဏှာနိယကမ္မကတောဝယ် ကတောဉ် စပ်၊) တဏှာနိယကမ္မကတော–ပြုအပ်ပြီးသော တဏှာနိယက် ရှိ၏၊ (ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပေးပါ) ၊ပေ။

အမှာ။ ။ဤ တဒ္ဓနိယကမ္မကထာ၌ **ပထမစက်ဝယ်** အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, :အဓမ္မေန သမဂ္ဂါ, ဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, **ဓမ္မပဋိရူပကေန** ဝဂ္ဂါ, ဓမ္မပဋိရူပကေန သမဂ္ဂါဟု ငါးဝါရ၊ **၄၀၈**–ဒုတိယစက်၌ အဓမ္မေနသမဂ္ဂါ, ဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, ဓမ္မပဋိရူပကေန ဝဂ္ဂါ, ဓမ္မပဋိရူပကေန သမဂ္ဂါ, အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါဟု ငါးဝါရ၊ **၄၀၉**–တတိယစက်၌ ဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, ဓမ္မပဋိရူပကေန ဝဂ္ဂါ, ဓမ္မပဋိရူပကေန သမဂ္ဂါ, အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, အဓမ္မေန သမဂ္ဂါဟု ငါးဝါရ၊ **၄၁၀**–စတုတ္ထစက်၌ ဓမ္မပဋိရူပကေန ဝဂ္ဂါ, ဓမ္မပဋိရူပကေန သမဂ္ဂါ, အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, အဓမ္မေန သမဂ္ဂါ, ဓမ္မေန ဝဂ္ဂါဟု ငါးဝါရ၊ **၄၁၁**–ပဉ္စမစက် ဓမ္မပဋိရူပကေန သမဂ္ဂါ, အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, အဓမ္မေန သမဂ္ဂါ, အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, ဓမ္မပဋိရူပကေန ဝဂ္ဂါဟု ငါးဝါရစီ ရှိ၏၊ နောက်နောက် ကံတို့၌လည်း ဤသို့ စက် ငါးခုစီချည်း ရှိသည်။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၄၃–နိဿယကမ္မကထာ

၄၁၂။ ။ကုဓ၊ ပေ၊ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၅–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) ဟေဋ္ဌာ–အောက်၊ (တဒ္ဓနိယကမ္မကထာ)၌၊ (စက္ကံ–ကို၊ ကတံ) ယထာ–ပြုအပ်သကဲ့သို့၊ တထာ–တူ၊ စက္ကံ–ကို၊ ကာတဗ္ဗံ–ပြုထိုက်၏၊ ဝါ–ပြုပါလေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၄၄–ပဗ္ဗာဇနိယကမ္မကထာ

၄၁၃။ ။(ထူးရာ၌သာ ရေးပို့ပါမည်၊) ဘိက္ခု၊ ကုလဒူသကော–အမျိုးတို့၏သဒ္ဓါကို ဖျက်ဆီးသည်၊ ပါပသမာစာရော–ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၄၅-ပဋိသာရဏီယကမ္မကထာ

၄၁၄။ ။ကိဟိ-လူတို့ကို၊ အက္ကောသတိ-ဆဲ၏၊ ပရိဘာသတိ-ဘေးကိုပြု၍ ခြိမ်းခြောက်၏၊ ပေ။

(၂၄၆-၂၄၇-၂၄၈။ ဥက္ခေပနီယကမ္မကထာ သုံးပါး၌ လွယ်ပြီ။)

၂၄၉-တန္ဒနိယကမ္မပဋိပဿဒ္ဓိကထာ

၄၁၈။ ။ဘိက္ခု၊ သံဃေန-သည်၊ တန္ဒနိယကမ္မကတော (ဟုတ္တာ) သမ္မာ၊ ဝတ္တတိ-ကျင့်၏၊ လောမံ-မာနတည်းဟူသော အမွေးကို၊ ပါတေတိ-လဲကျစေ၏၊ နေတ္တာရံ-ကံမှ ထွက်မြောက်သူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်ကို၊ ဝတ္တတိ၊ တန္ဒနိယသ-တန္ဒနိယမည်သော၊ ကမ္မသ-၏၊ ပဋိပဿဒ္ဓိ-ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ ယာစတိ-တောင်း၏၊ ပေ၊ (စက်ငါးခု ရှိ၏၊ ပုဒ်စဉ် ၄၂၈-တိုင်အောင် အနက်လွယ်ပြီ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၅၆-တန္ဒနိယကမ္မဝိဝါဒကထာ

၄၂၉။ ။(ထူးရာ၌သာ အနက်ရေးပါမည်၊) တတြ-ဣ-ထိ ကံပြုရာ အရပ်၌တည်သော၊ (ထို သိမ်၌တည်သော၊) သံဃော၊ ဝိဝဒတိ-ဆန့်ကျင်ဘက်ပြော၏၊ (ငြင်းခုံ၏၊) (ကိ၊) အဓမ္မေန-အားဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-တည်း၊ ပေ၊ ကမ္မံ-ကို၊ အကတံ-မပြုအပ်၊ (ပြုအပ်ရာ မရောက်၊ အထမမြောက် ဟူလို၊) ကမ္မံ၊ ဒုက္ကဋ-မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်၏၊ ကမ္မံ ပုန၊ ကာတဗ္ဗံ-ထိုက်၏၊ ဣတိ-ဤသို့ ငြင်းခုံ၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ တတြ-ထို ရဟန်းတို့တွင်၊ ယေ တေ ဘိက္ခူ အဓမ္မေန၊ ဝဂ္ဂကမ္မံ-တည်း၊ ဣတိ ဧဝံ အာဟံသု၊ ယေ စ တေ ဘိက္ခူ-တို့သည်လည်း၊ ပေ၊ ပုန ကာတဗ္ဗံ ကမ္မံ၊ ဣတိ ဧဝံ-သို့၊ အာဟံသု၊ တတ္ထ-ထို ငြင်းခုံရာ၌၊ ဣမေ ဘိက္ခူ-တို့သည်၊ ဓမ္မဝါဒိနော-ဓမ္မဝါဒီတို့တည်း၊ (တရားကို ပြောလေ့ရှိသူတို့သည်း။)

အမှာ။ ။ဤမှနောက်၌ ပုဒ်စဉ် ၄၃၃–တိုင်အောင် လွယ်ပြီ၊ ဤတဏှာနိယကမ္မဝိဝါဒကထာ၌ စက်ငါးခု ရှိ၏၊ နိဿယကမ္မဝိဝါဒကထာမှ စ၍ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ ဥက္ခေပနိယကမ္မဝိဝါဒကထာတိုင်အောင် အနက်လွယ်ပြီ၊ ထို ကတို့၌လည်း စက်ငါးခုစီပင် ရှိ၏၊ ပဌ–ကုန်သော၊ ဣမေ ဝါရာ–တို့ကို၊ သံခိတ္တာ–အကျဉ်းချုံးအပ်ကုန်ပြီ။

နဝမော–သော၊ စမ္မေယျခန္ဓကော–တည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၀–တသုဒ္ဒါနံ

(ဤ ဥဒ္ဒါန်း၌ အကျည်းမျှပေးအပ်သော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဝတ္ထုအကျယ်အတိုင်း အနက်ဆိုပါ၊ ၄၄–ဂါထာ ရှိသည်။)

တသ–ထို စမ္မေယျခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ–ကား–

စမ္မာယံ–၌၊ ဘဂဝါ၊ အာသိ–နေတော်မူပြီ၊ (အစ္ဆတိ၌ ကဲ့သို့ အာသဓာတ်၊) ဝတ္ထု–ဝတ္ထု–ကား၊ ဝါသဘဂါမကေ–၌၊ (ကဿပ ဂေါတ္တော ဘိက္ခု) အာဂန္တုကာနံ–တို့၏(အတွက်၊) ဣစ္ဆိတဗ္ဗကေ–အလိုရှိထိုက်သော ကိစ္စ၌၊ (ရဟန်းတို့ပြုသင့်သော ကိစ္စ၌ ဟူလို၊) ဥဿုက္ကံ အကာသိ၊ (ဣစ္ဆိတဗ္ဗကောဟု ပထမန္တ ရှိသောပါဋ္ဌအတိုင်း ရှေးနိဿယ၌ အနက်တစ်မျိုး ပေး၏။)

ပကတညုနော–ဆွမ်းခံလမ်း၌ သဘောကို သိကုန်၏၊ ဣတိ–သို့၊ ဥတ္တာဥသုတ္တံ၊ နဿ ကရီ–မပြုတော့၊ တဒါ–မပြုတော့ရာ ထို အခါ၌၊ နဿ ကရောတိတိ–မပြုတကားဟု၊ (မပြုရမည်လားဟု၊) ဥက္ခိတ္တောနိ–နှင်ထုတ်အပ်သည်၊ (နှင်ထုတ်ခံရသည်၊ ဟုတ္တာ၊) သော–ထို ကဿပဂေါတ္တရဟန်းသည်၊ ဇိနသန္တိကေ–သို့၊ အဂမာ–သွားပြီ၊ (သာဂမာ့ကို သော+အဂမာဟု ပုဒ်ခွဲ။)

အမ္ဘေနဝဂ္ဂကမ္မံ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ပဋ္ဌိရှုပကေန သမဂ္ဂ–ကိုလည်းကောင်း၊ (ကရောန္တိ၊) ဧကော၊ ဧကက်–တစ်ပါးသော

ရဟန်းကို၊ ဥက္ခိပတိ၊ ဧကော၊ ဒွေ စ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ဘဟုလေ-တို့ကိုလည်းကောင်း၊ (ဥက္ခိပတိ၊) ဧကကော-သည်၊ သံဃံ ဥက္ခိပတိ။

ဒုဝေပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘဟုလာပိ-တို့သည်လည်းကောင်း၊ သံဃော-သည်လည်းကောင်း၊ သံဃဋ္ဌ-ကိုလည်း၊ ဥက္ခိပိ၊ (ဒုဝေပိစသော ကတ္တားတစ်ပုဒ်၌ ဧကံ, ဒွေ, သမ္ဘဟုလေ, သံဃံ ဟု ကံလေးပုဒ် ရှိရမည်၊ ဧကံ, ဒွေ, သမ္ဘဟုလေတို့ကို သံဃဋ္ဌ၌ စသဒ္ဒါဖြင့် ဆည်းယူပါ၊) သဗ္ဗညုပဝရော-သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား သည်၊ ဥတ္တော၊ အဓမ္မန္တိ-အဓမ္မကံဟူ၍၊ ပဋိက္ခိပိ။

ယံ ကမ္မံ-သည်၊ ဥတ္တိဝိပန္နံ-ပျက်သော ဥတ်ရှိ၏၊ အနုသာဝနံ-နှင့်၊ သမ္ဘန္ဓံ-၏၊ (အနုသာဝနံ၌ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသ၊) ယံ-အကြင်ကံသည်၊ အနုသာဝနဝိပန္နံ-၏၊ ဥတ္တိယာ စ-နှင့်ကား၊ သမ္ဘန္ဓံ-၏၊ (ယံ) စ-ကား၊ ဥဘယေန-ဥတ်, ကမ္မဝါစာ နှစ်ပါးစုံအားဖြင့်၊ ဝိပန္နံ-ပျက်၏၊ ဓမ္မမေဝ စ-ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနယာ-ကိုလည်းကောင်း၊ သတ္ထု-သတ္ထုသာသနကိုလည်းကောင်း၊ အညတြ-၍၊ (ကတံ-ပြုအပ်သော ကံ၊) ပဋိကုဋ္ဌံ-ပဋိကုဋ္ဌကတဖြစ်သော ကံ၊ ကုပ္ပံ-သော၊ အဋ္ဌာနာရဟံ-ဥတ်ကမ္မဝါစာဟူသော် အကြောင်းအား မထိုက်သော ကံ။

အဓမ္မဝဂ္ဂံ-အဓမ္မဝဂ္ဂကံ၊ သမဂ္ဂံ-အဓမ္မသမဂ္ဂကံ၊ ဓမ္မပဋိရူပါနိ-ကုန်သော၊ ယေ ဒုဝေ-ယင်း ကံနှစ်ပါးတို့၊ (ဓမ္မပဋိရူပကဝဂ္ဂ, ဓမ္မပဋိရူပကသမဂ္ဂ ကံနှစ်ပါး ဟူလို၊) ဓမ္မေနေဝ စ-ဖြင့်သာ၊ သာမဂ္ဂိ-ညီညွတ်ခြင်းကို၊ (သမဂ္ဂကံကို၊) တထာဂတော အနုညာသိ။

စတုဝဂ္ဂေါ-စတုဝဂ္ဂသံဃာလည်းကောင်း၊ ပေါ ပရောဝိသတိ ဝဂ္ဂေါ-နှစ်ကျိပ်ထက်ကျော်လွန်သော် အစုရှိသော၊ သံဃော စ-လည်းကောင်း၊ (ဣတိ၊) ပဉ္စဝိဓော-၏။

ဥပသမ္ပဒံ-ကိုလည်းကောင်း၊ အဇ္ဈာနကမ္မေန သဟ၊ ပဝါရဏံ-ဟူသော၊ ယဉ္စ ကမ္မံ-ကိုလည်းကောင်း၊ ထပေတွာ (သဗ္ဗကမ္မေသု၊) စတုဝဂ္ဂေဟိ-စတုဝဂ္ဂရဟန်းတို့ဖြင့်၊ ကမ္မိကော-ကံအားလျောက်ပတ်၏။

မ၌ဒေသေ–မ၌မိမဒေသ၌၊ ဥပသမ္ပဒံ အဇ္ဈာနံ ဒုဝေ ကမ္မေ ထပေတွာန၊ ပဗ္ဗဝဂ္ဂိကော–ပဗ္ဗဝဂ္ဂိကသံဃာသည်၊ သဗ္ဗကမ္မေသု ကမ္မိကော။

ဒသဝဂ္ဂိကာ–ကုန်သော၊ ယေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဧကံ အဇ္ဈာနံ ထပေတွာန၊ သဗ္ဗကမ္မကရော–အလုံးစုံသောကံကို ပြုနိုင်ကုန်၏၊ (ဝစနဝိပလ္လာသ၊) ဝိသော သံဃော၊ သဗ္ဗတ္ထ–အလုံးစုံသော ကံတို့၌၊ ကမ္မိကော–၏။

ဘိက္ခုနီ၊ ပေ၊ နာနာသံဝါသံ၊ (လွယ်ပြီ၊) နာနာသီမာယ–နာနာသီမာယင်္ဂတရဟန်း၊ ဣဒ္ဓိယာ–ဣဒ္ဓိယာဝေဟာသင်္ဂတရဟန်း။

ယသ–၏(အပေါ်၌၊) သံဃော ကမ္မံ၊ ကရေ–၏၊ (သော–ထို ကမ္မာရဟပုဂ္ဂိုလ်သည်၊) ဧတေ–ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ စတုဝီသတိ ဟောန္တိ၊ သမ္ဗုဒ္ဓေန–သည်၊ ပဋိက္ခိတ္တာ–ပယ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဟိ–မှန်၏၊ ဧတေ–တို့သည်၊ နု ဂဏပူရတာ–ဂိုဏ်းကို မပြည့်စေနိုင်ကုန်၊ (ဘိက္ခုနီ သိက္ခာမာနာစသော ဂါထာတို့ဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၃၈၉–မှ စ၍ ၃၉၂–တိုင်အောင် ဝါရတို့ကို ညွှန်းသည်။)

ပါရိဝါသိကစတုတ္ထော (ဟုတ္တာ) ပရိဝါသံ၊ ဒဒေယျ ဝါ–ပေးမူလည်း ပေးအုံ၊ မူလာ–သို့၊ (ပဋိကဿေယျ။) (မူလာ၌ ယသဒ္ဒါ ကျေသည်၊) မာနတ္တံ (ဒဒေယျ၊) အဗ္ဘေယျ အကမ္မံ၊ နု စ ကရဏံ–ပြုလည်း မပြုထိုက်၊ ကရဏံ၌ ယုပစ္စည်းသည် ကံ အနက်ဟော။)

မူလာအရဟ–မူလာယပဋိကဿိနာရဟာ၊ မာနတ္တာ–မာနတ္တာရဟ, မာနတ္တစာရိက၊ အဗ္ဘာနာရဟမေဝ စ–အဗ္ဘာနာရဟ၊ ပဗ္ဗ–ဤ ငါးယောက်တို့ကို၊ နု ကမ္မကာရကာ–ကံကို မပြုတတ်သူတို့ဟူ၍၊ သမ္ဗုဒ္ဓေန ပကာသိတာ၊ (ပဗ္ဗ–အရ၌ ပါရိဝါသိကကိုပါ, ထည့်ပါ၊ ဤ နှစ်ဂါထာဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၃၉၃–ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

ဘိက္ခုနီ၊ ပေ၊ နာနာသံဝါသကာ၊ (လွယ်ပြီ၊) သီမာ–နာနာသီမာယင်္ဂတရဟန်း၊ ဝေဟာသံ–ဣဒ္ဓိယာဝေယာသင်္ဂကရဟန်း၊ ယသ–၏(အပေါ်၌၊) ကမ္မံ ကရောတိ၊ (သော) စ–ထို ကံပြုခံရသော ပုဂ္ဂိုလ်။

အဋ္ဌရသနံ၊ ဧတေသံ–ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ ပဋိပဏ္ဏောသံ–တားမြစ် (ကန့်ကွက်)ခြင်းသည်၊ နိ ရဟတိ၊ (ပဋိဏ္ဏောသံ၌ ပဋိပုဗ္ဗ+ကုသ ဓာတ်+ဏာပစ္စည်း၊) ပကတသ ဘိက္ခုသ ပဋိပဏ္ဏောသနာ ရဟတိ၊ (ဤ ဂါထာတို့ဖြင့် ပုဒ်စဉ် ၃၉၄–ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

သုဒ္ဓသ–ကို၊ ဒုန္နိသ္သာရိတော–အပ်ပြီ၊ ဗာလောဟိ (ဗာလော ဧဝ)–ကိုသာ၊ သုနိသ္သာရိတော–အပ်ပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၅–ဝါရကို အကျဉ်းချုံးသည်၊) ပဏ္ဍာကော၊ ပေ။

လောဟိတုပ္ပါဒကော စေဝ၊ (လွယ်ပြီ၊) ယော ဥဘတောဗ्यဉ္ဇနော စ–အကြင် ဥဘတောဗျည်း။

ဧကာဒသနံ၊ ဧတေသံ–တို့ကို၊ သြသာရဏံ–သည်၊ နိ ယုဇ္ဇတိ–မသင့်၊ ဟတ္ထ–ဟတ္ထစ္ဆိန္နပုဂ္ဂိုလ်၊ ပေ။

(ပေ) ၊ပေ၊ အန္ဓမူဂဗဓိရော စ၊ (မဟာခန္ဓကပုဒ်စဉ် ၁၁၉–အတိုင်း ပေးပါ၊) ဧတေ–ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဒွတ္ထိ သ–သုံးဆယ့်နှစ်ယောက်တည်း၊ အနုနကာ–မယုတ် မလျော့ကုန်။

တေသံ–တို့ကို၊ သြသာရဏံ–သည်၊ (သောသာရဏံ–သည်၊) ဟောတိ၊ (ဣတိ) သမ္ဘုဇ္ဈေန–ပကာသိတံ–အပ်ပြီ၊ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၆–ဝါရကို ညွှန်းသည်၊) (ယသ–အကြင် ရဟန်း၏၊) ဒဋ္ဌဗ္ဗာ–ရှုထိုက်သော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဋိကာတဗ္ဗာ–ကုစားထိုက်သော အာပတ်သည်လည်းကောင်း၊ နိသဇ္ဇေတာ–စွန့်ထိုက်သော မိစ္ဆာအယူသည်လည်းကောင်း၊ နိ ဝိဇ္ဇတိ–မရှိ။

တသ–ထို ရဟန်းကို၊ ဥက္ခေပနာ–နှင်ထုတ်ကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တကမ္မာ–တို့သည်၊ အဝမ္မိကာ–အဝမ္မက်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊

အဋ္ဌရသနံ။ ။ဤ တသုဒ္ဒါနခ္ခ် ဘိက္ခုနီမှ စ၍ ပဏ္ဍာကာပိ စ တိုင်အောင် ဆယ့်သုံးယောက်, ဗျဉ္ဇနာမှ စ၍ ယသကမ္မ စ တိုင်အောင် ငါးယောက် ပေါင်း ဆယ့်ရှစ်ယောက် ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌာရသနမေတေသံဟု ဆိုသည်၊ ပါဠိတော် ၃၉၄–ဝါရခ္ခ်ာ်း ပဏ္ဍာကနောင် ထေယျသံဝါသက, တိတ္ထိယပက္ကန္တက, တိရစ္ဆာနဂတ, မာတုဃာတကစသော ငါးယောက်, ဘိက္ခုနီဒူသက် ပေါင်း ကိုးယောက် ပါနေ၍ နှစ်ဆယ့်ခုနှစ်ယောက် ဖြစ်နေ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၌ တသုဒ္ဒါနဂါထာအတိုင်းသာ မှတ်သင့်ကြောင်းကို ရှေးနိသယခ္ခ် မှာထားသည်။

(ပုဒ်စဉ် ၃၉၇-ကို ညွှန်းသည်။) အာပန္နံ-အာပတ်သို့ ရောက်သော၊ အနုဝတ္တန်-သံဃာ၏အလိုသို့ လိုက်သော၊ (မင်ြင်းဆန်, အလိုသို့ လိုက်၍ ဝန်ခံသော) ရဟန်းကို၊ (ဥက္ခေပနာ သတ္တ၊) တေပိ-ထို ကဲ့တို့သည်လည်း၊ အဓမ္မိကာ-တို့တည်း။ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၈-ဝါရကို ညွှန်းသည်။)

အာပန္နံ-သော၊ နာနုဝတ္တန်-ကို၊ (ဥက္ခေပနာ) သတ္တ၊ ကမ္မာ-တို့သည်၊ သုဓမ္မိကာ-ကောင်းစွာပြုအပ်သော ဓမ္မကဲ့တို့တည်း။ (ပုဒ်စဉ် ၃၉၉-ကို ညွှန်းသည်။) သမ္မုခါ-၌၊ ပဋိပုစ္ဆာ စ-၍၊ ပဋိ ညာယ စ-အားဖြင့်၊ ကာရဏာ-ပြုခြင်း။

သတိ-သတိဝိနယ၊ (အမှုဋ္ဌစသည် လွယ်ပြီ၊) ပရိဝါသ စ-ပရိဝါသ်ပေ။

မူလာ-အရင်းသို့ ဆင်ခြင်း၊ ပေ၊ တဓိဋ္ဌိ-တို့၊ ဥပသမ္ပဒါ-ကဲ့၊ အညသ-တစ်ပါးသောကဲ့ကို ထိုက်သူ၏(အပေါ်၌)၊ အည-တစ်ပါးသော ကဲ့ကို၊ ကရေယ္ယ၊ သောဌသ-တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး ကုန်သော၊ ဧတေ-ဤ ကဲ့တို့သည်၊ အဓမ္မိကာ-တို့တည်း။

တံ တသ-ထိုထိုကဲ့ကို ထိုက်သူ၏(အပေါ်၌။) တံ တံ-ထိုထို ကဲ့ကို၊ ကရေယ္ယ၊ သောဌသ၊ ဧတေသု၊ ဓမ္မိကာ-တို့သည်း၊ အည-အခြားသောကဲ့ကို ထိုက်သူ၏အပေါ်သို့၊ အည-အခြားသော ကဲ့ကို၊ ပစ္စာရောပေယ္ယ-တင်အံ့၊ သောဌသ ဧတေ၊ အဓမ္မိကာ-တို့တည်း။

တသ-ထို ဝါရ၏၊ တမ္မူလက-ထို ဝါရ၏မူလကား၊ ဒွေ ဒွေ-နှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့တည်း၊ (သုဂတသ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ၌ ကဲ့သို့ တမ္မူလက် တသဟု ဆိုသည်၊ အဓိပ္ပာယ်ကို ဥပါလိပုစ္ဆာ ကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ဒွေ ဒွေ မူလာ ကတာ တသဟု ရှိသော သျာမ (ယိုးဒယား)မှကို ကြည့်၍ ဤသို့ အနက်ပေးလိုက်ပါသည်၊ ရှေး နိဿယ၌ကား-တသထို တစ်ပါးသောကဲ့ကို ထိုက်သူအား၊ တမ္မူ လက်-ထို ကဲ့၏မူလကား၊ ဒွေ ဒွေ-နှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့တည်းဟု ပေးထား၏၊ (တတော ပရံ-ထိုမှ နောက်၌၊ ယေ သောဌသ ကမ္မာ၊ အတ္ထိ-ရှိကုန်၏၊) တေပိ သောဌသ-တို့သည်လည်း၊ ဓမ္မိကာ-တို့တည်း၊ ဧကေကမူလက်-တစ်ပုဒ်စီ တစ်ပုဒ်စီ မူလရှိသော၊ စက္ကံ-စက်ကို၊ (စက်လှည့်ရာ ဝါရကို၊) အဓမ္မန္တိ-အဓမ္မကဲ့ဟု၍၊ ဒီနော-ဘုရားရှင်သည်၊ အဗြဝိ-ဟောတော်မူပြီ။

(ယော ဘိက္ခု၊) ဘဏ္ဍာနကာရကော–၏၊ (တသ) သံယော၊ အဓမ္မေန–ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂကမ်ွ–ဝဂ္ဂကံဖြစ်သော၊ တဇ္ဇနီယံ ကမ်ွ အကာသိ၊ သော–ထိုရဟန်းသည်၊ အည်း၊ အာဝါသံ–သို့၊ ဂစ္ဆိ–သွားပြီ။

တတ္ထ–ထို အာဝါသ၌၊ အဓမ္မေန၊ သမဂ္ဂါ–သမဂ္ဂဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ တသ–ထို ရဟန်း၏(အပေါ်၌)၊ တဇ္ဇနီယံ၊ ကရုံ–ပြုကုန်ပြီ၊ အညတ္ထ–တစ်ပါးသော အာဝါသ၌၊ အဓမ္မေန၊ ဝဂ္ဂါ–ဝဂ်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့သည်၊ တသ တဇ္ဇနီယံ ကရုံ။

ပတိရူပကေန–ဓမ္မပတိရူပကဖြင့်၊ သမဂ္ဂါပိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝဂ္ဂါပိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ တထာ–ထို တဇ္ဇနီယကံကို၊ ကရုံ၊ (တဇ္ဇနီယကမ္မကထာ ပုဒ်စဉ် **၄၀၇**–၌ပါသော ပထမစက်ကို ညွှန်းသည်၊). အဓမ္မေန၊ သမဂ္ဂါ စ–သမဂ္ဂရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မေန–ဖြင့်၊ ဝဂ္ဂမေဝ စ–ဝဂ္ဂကံကိုလည်းကောင်း။

ပတိရူပကေန–ဓမ္မပတိရူပကဖြင့်၊ ဝဂ္ဂါ စ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ သမဂ္ဂါပိ–တို့သည်လည်းကောင်း၊ တထာ ကရုံ၊ (ဤ စကားဖြင့် ပုဒ်စဉ် **၄၀ဓ**–၌ပါသော ဒုတိယစက်ကို ညွှန်းသည်၊) သို့သော် အဓမ္မေန ဝဂ္ဂပုဒ်ကား မပါ၊ပါ၊) ဣမေ ပဒါ–ဤ ပုဒ်တို့ကို၊ (ဤ ငါးပုဒ်တို့ကို၊) ဧကေကံ–တစ်ပုဒ် တစ်ပုဒ်ကို၊ မူလကံ–မူလကို၊ ကတ္တာ၊ ဝိစကွဏော–ပညာရှိသည်၊ စက္ခုံ၊ ဗဒ္ဓေ–ဖွဲ့ရာ၏။ (ဣမေ ပဒါ–အရ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, အဓမ္မေန သမဂ္ဂါ, ဓမ္မေန ဝဂ္ဂါ, ဓမ္မပတိရူပကေန ဝဂ္ဂါ, ဓမ္မပတိရူပကေန သမဂ္ဂါတည်း၊ ဤ ငါးပုဒ်တွင် တစ်ပုဒ်စီ တစ်ပုဒ်စီ မူတည်၍ ကျန်လေးပုဒ်ကို မူလိလုပ်ပြီးလျှင် စက်လှည့်ပါ ဟူလို။)

ဗာလာ၊ ဗျတ္တသ–၏(အပေါ်၌)၊ နိယသ၊ (ကရုံ–ပြုကုန်ပြီ၊) ကုလဒူသက–ကို၊ ပဗ္ဗာဇေ–နှင်ထုတ်ရာ၏၊ အဏ္ဏောသကသ စ–၏(အပေါ်၌)ကား၊ ပဋိသာရဏီယံ ကမ်ွ ကရေ။

အဒဿနာ–အာပတ်ကို မရှုခြင်း၊ အပဋိကမ္မေန–မကုစားခြင်း၊ ယော စ–အကြင် ရဟန်းသည်လည်း၊ ဒိဋ္ဌိ၊ နဿ–မစွန့်၊ တေသံ–ထို ရဟန်းတို့၏(အပေါ်၌)၊ ဥက္ခေပနီယကမ္မံ–ကို၊ သတ္ထု ဝါပေါ်န–ကုန်သည်မှူးကြီးနှင့် တူတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘာသိတံ၊ (နိယသကမ္မကထာ စသည်တို့ကို ညွှန်းသည်။)

ဥပရိ–အထက်၌၊ ဝါ–အထက်ဖြစ်သော၊ ကမ္မာနံ–တို့၏(အတွက်၊) နယံ–နည်းကို၊ ပညော–ပညာရှိသည်၊ တဒ္ဓနိယံ–တဒ္ဓနိယက်ကို၊ (တဒ္ဓနိယက်၌လာသော နည်းကို၊) နယေ–ဆောင်ယူရာ၏၊ (နိဿယ ကမ္မကထာ စသည်တို့၌ တဒ္ဓနိယက်ကဲ့သို့ စက်လှည့်ပါဟု ညွှန်း သည်၊ ရှေးနိဿယ၌ ဥက္ခေပနီယကမ္မာနံဟု ရှိသောပါဋ္ဌအတိုင်း အနက်တစ်မျိုး ပေးထား၏၊) တောသံယေဝ–တို့အားသာ၊ အနုလောမ–သင့်လျော်သော ကျင့်ဝတ်ကို၊ သမ္မာ ဝတ္တတိ၊ ယာစိတေ–ကဲ့ပြိမ်း ဖို့ရန် တောင်းပန်အပ်သော်။

ဟေဋ္ဌာ–၌၊ ကမ္မနယေနေဝ–ကံပြုသော နည်းဖြင့်ပင်၊ တေသံ ကမ္မာနံ–တို့ကို၊ ပဿဒ္ဓိ–ငြိမ်းစေခြင်း၊ (တဒ္ဓနိယကမ္မပဋိပဿဒ္ဓိ ကထာ စသည်၌လာသော ဝါရတို့ကို ညွှန်းသည်၊) တသ္မိံ တသ္မိံ တု ကမ္မေသု–ထိုထို ကံတို့၌၊ (တသ္မိံ တသ္မိံကား ဝစနဝိပလ္လာသ၊) တတြဋ္ဌော စ ဝိဝဒတိ၊ (ကိ။)

အကတံ၊ ပေ၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ဣတိ စ–ဤသို့လည်း ငြင်းခုံ၏၊ (ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၄၂၉–၌လာသော တဒ္ဓနိယကမ္မဝိဝါဒကထာ စသည် ကို ညွှန်းသည်၊) ကမ္မေ–သည်၊ ပဿဒ္ဓိယာ စာပိ–ငြိမ်းပါသော် လည်း၊ (ငြိမ်းရာ အခါ၌လည်း၊) (ထို့အတူ ငြင်းခုံ၏၊) တေ ဘိက္ခူ–တို့သည်၊ ဓမ္မဝါဒိနော–တို့တည်း၊ (ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၄၄၀–၌လာသော တဒ္ဓနိယကမ္မပဋိပဿဒ္ဓိကထာ စသည်ကို ညွှန်းသည်။)

သလ္လကတ္တော–ဆေးဆရာသည်၊ (သမားတော်သည်၊) (ရောဂါနှင့်– ရောဂါရှိသူတို့အား၊) သြသဓံ–ဆေးကို၊ (အဲကွာတိ) ဣဝ–ညွှန်ကြား

သက္ခဲသို့၊ (ဧ၀ံ၊) ဝိပတ္တိဗျာဓိတေ–သီလပျက်ခြင်းဟူသော အနာ ရောဂါ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ကမ္မပ္ပတ္တေ–ကံသို့ ရောက်ကုန်သော၊ (ကံအပြုံ ခံရကုန်သော) ရဟန်းတို့ကို၊ ဒိသွာ–၍၊ မဟာမုနိ–မုနိထွတ်တင် ဘုရားရှင်သည်၊ ကမ္မပ္ပဋိပသဒ္ဓိ–ကံ၏ငြိမ်းအေးခြင်းကို၊ (ငြိမ်းအေးကြောင်း အစီအရင်ကို၊) အက္ခာသိ–ညွှန်ပြတော်မူပြီ၊ ဣတိ၊ တဿုဒ္ဒါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣမမှိ ခန္ဓကေ–၌၊ ဝတ္ထူနိ–တို့သည်၊ ဆတ္တိံသ–သုံးဆယ့်ခြောက်ပါးတည်း၊ ဣတိ–စမ္မေယျကွန္ဒကအပြီးတည်း။

စမ္မေယျကွန္ဒကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၁၀–ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓက

၂၇၁–ကောသမ္ဗကဝိဝါဒကထာ

၄၅၁။ ။(ယေန သမယေန၊ ဘိက္ခဝေ–ကို၊ အာပတ္တိယာ–ကို၊ အဒဿနေ–ကြောင့်၊ ဘိက္ခု–အခြားရဟန်းတို့သည်၊ ဥက္ခိပိ သု၊) (အနိယမဝါက္ယ၊) ၊ပေ၊ ကောသမ္ဗိယံ–၌၊ ဝါ–၏ အနီးဖြစ်သော၊ ယောသိတာရာမေ–ယောသိတသူဌေး၏ အရံ၌၊ ဝါ–ယောသိတာရုံကျောင်းတိုက်၌၊ ဝိဟရတိ၊ ပေ၊ အညတရော၊ ဘိက္ခု–သုတ္တန်ဆောင်ရဟန်းသည်၊ အာပတ္တိ အာပန္နော ဟောတိ၊ သော၊ တဿာ အာပတ္တိယာ–၌၊ အာပတ္တိဒိဋ္ဌိ–အာပတ်ဟု အယူရှိသည်၊ ဟောတိ၊ အညေ၊ ဘိက္ခု–ဝိနည်းမိုရ်ရဟန်းတို့သည်၊ ပေ၊ အနာပတ္တိဒိဋ္ဌိနော–အာပတ် မဟုတ်ဟု အယူရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ပေ၊ ဥက္ခိပိ သု၊ (စမ္မေယျက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၃၈၀**–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ၊) သော စ ဘိက္ခု၊ ပေ၊ သိက္ခာကာမော၊ (ဥပေါသထက္ခန္ဓကပုဒ်စဉ် **၁၆၃**–၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ) ၊ပေ။

အာဝုသော၊ ဧသော–ဤ ခွက်ထဲ၌ သန့်သက်ရေကို ချန်ထားမိခြင်းသည်၊ အနာပတ္တိ–တည်း၊ သော၊ အာပတ္တိ–သည်၊ နု–မဟုတ်ပါ၊ ပေ၊ အနာပန္နော–အာပတ်သို့ မရောက်သည်၊ အမှိ–ဖြစ်ပါ၏၊ အာပန္နော–သို့ရောက်သည်၊ နု အမှိ–မဖြစ်ပါ၊ အာယသ္မန္တော–တို့၊ (တုမှေ၊) မေ–၏၊ ဓမ္မတော–ဓမ္မအားဖြင့်၊ ဝိနယတော–အားဖြင့်၊ ပက္ခာ–အသင်းအပင်းတို့သည်၊ ဟောထ–ဖြစ်ပါကုန်လော့၊ ဣတိ (အဝေါစ) ၊ပေ၊ ဇာနပဒါနံ–ဇနပုဒ်၌နေကုန်သော၊ ပေ၊ ဘိက္ခူနမ္ပိ–တို့၏လည်း၊ ပေ၊ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကာ–ဥက္ခိတ္တကရဟန်းသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော၊ (နှင်ထုတ်အပ်သော ရဟန်း၏ နောက်လိုက်ဖြစ်ကုန်သော၊) တေ ဘိက္ခူ၊ ယေန–၌၊ ဥက္ခေပကာ–နှင်ထုတ်တတ်ကုန်သော၊ ဘိက္ခူ (သန္တိ) ၊ပေ၊ ဥက္ခိတ္တကံ–သော၊ ဧတံ ဘိက္ခဝေ–ကို၊ ဝါ–သို့၊ မာ အနုဝတ္တိတ္ထ–အစဉ် မလိုက်ကြပါကုန်လင့်၊ (မာ) အနုဝါရေထ–အစဉ် မခြံရံကြပါကုန်လင့်၊ ဣတိ (အဝေါစုံ) ၊ပေ၊ (ပုဒ်ရေ **၄၅၂**–၌ အနက်ထူး မရှိပါ၊ ရဟန်းတစ်ပါးက မြတ်စွာဘုရားထံ သွားရ ဖြစ်ပုံကို လျှောက်သည်။)

၄၅၃။ ။အထ ခေါ ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ သံဃော–သည်၊ ဘိန္နော–ကွဲပြီ၊ (စင်စစ်ကေန် ကွဲတော့မည် ဟူလို၊) ဘိက္ခု . . . ၊ သံဃော၊

ဘိန္ဓောပြီ၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ **အဝေါစ (ကိ)** (ရှေးနိသယဉ်ဘိက္ခုသံယောသည်ဟု သိမှတ်ပုဒ် တစ်ပုဒ်တည်း**အပြစ်ပြင့် အနက်**ပေး၏၊ ဘိက္ခု–သည် အာလုပ်ပုဒ်သာ ဖြစ်သင့်ပါသည်၊ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ကြည့်ပါ၊) ဘိက္ခဝေ တုမှေ၊ (မည်တို့ဆုံ၌ စပ်၊) နော–ငါတို့၏ (ဥဏ်၌၊) ပဋိဘာတိ–ရှေ့ရှုထင်လာ၏၊ နော ပဋိဘာတိ–၏၊ **ဣတိ–**ဤသို့ ကြံ၍၊ ယသ္မိं **ဝါ** တသ္မိं ဝါ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါ**းသော အ**ကြောင်းကြောင့်၊ ဥက္ခိပိ**တဗ္ဗံ–နှ**င်ထုတ်ထိုက်၏ဟူ၍၊ မာ မည်တို့–**မမှတ်ထင်**ကြကုန်လင့်၊ ပေ။

(ကိ)–ဝိဝဏ္ဏနာ

သစေ ဥက္ခိပိသာမ–အကယ်၍ နှင်ထုတ်ကုန်အံ့၊ မယံ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိं ဥပေါသထံ၊ (သစေ) နု ကရိဿာမ–အကယ်၍ မပြုကုန်**အုံ**၊ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ–**နှင့်၊ ဝိနာ**–ကင်း၍၊ ဥပေါသထံ (သစေ) ကရိ**သာမ၊ (ဧဝံ** သတိ၊) တတော **နိဿိနံ–ထို** အကြောင်းကြောင့်၊ (နှင်ထုတ်ခြင်း, ဥပုသ်ကို အတူမပြုဘဲ ခွဲ၍ပြုခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊) သံဃဿ–၏၊ ဘဏ္ဍာနံ–မိမိတို့ အသင်းအပင်းတွင် တိုင်ပင်ခြင်းသည်လည်း**ကောင်**း၊ ကလဟော–ကိုယ်ထိလက်ရောက် လွန်ကျူးခြင်းသည်လည်း**ကောင်း၊ ဝိဂ္ဂဟော**–ဆန့်ကျင်ဘက် ယူခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိဝါဒေါ–ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုခြင်းသည်လည်း**ကောင်**း၊ သံဃဘေဒေါ–**သံဃာ၏** ကွဲခြင်းသည်လည်း**ကောင်**း၊ သံဃရာဇိ–သံဃ၏(**ကွဲဖို့ရာ**) **အ**ရေးအကြောင်းသည်လည်း**ကောင်**း၊ သံဃဝေါဘာ–သံဃာ၏ **အသီးအသီ**းပိုင်းခြား၍ တည်ခြင်းသည်လည်း**ကောင်**း၊ (ကိုယ်အပိုင်း**နှင့်ကိုယ်** တည်နေခြင်းသည်လည်း**ကောင်**း၊) ဘဝိဿတိ–လိမ့်မည်၊ ဣတိ (**ဧ**ဝံ ဟနုန္တိ၊) (ဧဝံ သတိ၊) ဘိက္ခဝေ၊ ဘေဒဂရုကေဟိ–သံဃာကွဲခြင်း**၌** အလေးပြုကုန်သော၊ ဘိက္ခူ ဟိ–တို့သည်၊ သော ဘိက္ခု–ကို၊ ပေ၊ နှ **ဥက္ခိ**ပိ**ဘ**ဗ္ဗော–ထိုက်၊ ပေ။

(သစေ) နု ပဝါရေသာမ–**ပဝါ**ရကာ မပြုကုန်အုံ၊ ပေ၊ သံဃကမ္မံ–(ဥပုသ်ပဝါရကာမှ **ကြင်းသော) သံဃာ,**ကံကို၊ (သစေ) နု ကရိဿာမ၊ ပေ၊ အာသနေ–၌၊ ဘတ္တဂ္ဂေ–ဆွမ်းစား**ကျောင်း**၌၊ (ရေပ်၌) ၊ပေ၊ ကေစ္စနေ–တစ်ခုတည်းသောအမိုးရှိသော ကျောင်း၌၊ ပေ၊ ယထာဝုဏ်–အကြင်အကြင် ကြီးသူတို့ အတိုင်း၊ ဝါ–ကြီးသူတို့၏ အစဉ်အားဖြင့်၊ အဘိဝါဒနံ–ရှိခိုးမှုကိုလည်း**ကောင်**း၊

ပစ္စုဋ္ဌာန်–နေရာမှ ရှေ့ရှုထခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ (ခရီးဦး ကြိုဆိုမှုကို လည်းကောင်း၊) အဋ္ဌလိကမ္ဘံ–လက်အုပ်ချီမှုကိုလည်းကောင်း၊ (သစေ) နိ ကရိသာမ၊ ပေ။

၄၅၄။ ။အာပဏ္ဏာ–အာပတ်သို့ ရောက်ကုန်သည်၊ နာမှ (နိ+အမှ)–မဟုတ်ကုန်၊ အာပဏ္ဏာ၊ နာမှ–ကုန်၊ ဣတိ–ဤသို့ ကြံ၍၊ အာပတ္တိ–ကို၊ နပဋိကာတဗ္ဗံ–မကုစားထိုက်ဟူ၍၊ မာ မည်ကုန်ရာ၊ ပေ၊ မမံ ဝါ–၏သော်လည်း၊ ကာရဏာ–အကြောင်းကိုမြော်ငံ့လည်းကောင်း၊ အညေသံ ဝါ–ငါမှတစ်ပါး အခြားသူတို့၏သော်လည်း၊ ကာရဏာ–ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဆန္ဒာ–ချစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဓေါ,ဘယာ–ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အဂတိ–အဂတိသို့ ဂန္တုံ–ရောက်ခြင်းငှာ၊ (လိုက်ခြင်းငှာ၊) နာလံ–မထိုက်ကုန်၊ ।ပေ। ဘေဒဂရုကေန ဘိက္ခုနာ၊ ပရေသမ္မိ–တို့၏(အပေါ်၌)လည်း၊ သဒ္ဓါယ–ယုံကြည်ခြင်းဖြင့်၊ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ပေ။

၄၅၅။ ။တတ္ထေဝ–ထို (ယောသိတာရုံ) ကျောင်းတိုက်၌ပင်၊ အန္တောသီမာယ–သီမ၏အတွင်း၌၊ ပေ၊ နိသီမံ–သီမ်ပြင်ဘက်သို့၊ ပေ၊ ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ မယာ–ငါဘုရားသည်၊ ဥတ္တိ စ အနုသာဝနာ စ၊ ပညတ္တာ–အပ်ပြီ၊ (တထာ–ထို အခြင်းအရာကြောင့်၊) တေသံ–ထို ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တက ရဟန်းတို့၏၊ တာနိ ကမ္မာနိ–တို့သည်၊ ဓမ္မိကာနိ အကုပ္ပာနိ၊ ဌာနာရဟာနိ–ကုန်သော၊ ကမ္မာနိ–တို့သည်၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ပေ၊ တံ–ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ကိဿ ဟေတု–အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း?၊ (ယသ္မာ–ကြောင့်၊) ဧတေ ဘိက္ခူ–ဤ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကရဟန်းတို့သည်၊ တုမှေဟိ–အသင် (ဥက္ခေပကရဟန်း)တို့နှင့်၊ နာနာသံဝါသကာ–မတူ ထူးခြားကွဲပြားသောသံဝါသ ရှိကုန်၏၊ တုမှေ စ၊ တေဟိ–တို့နှင့်၊ နာနာသံဝါသကာ၊ (တသ္မာ–ကြောင့်တည်း။)

ဘိက္ခု...၊ ဒွေ၊ နာနာသံဝါသကဘူမိယော–နာနာသံဝါသက၏ ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ–ရှိကုန်၏၊) အတ္တနာ ဝါ–မိမိသည်မူလည်း၊ နံ–ထို ရဟန်းကို၊ အဒဿနေ ဝါ–အာပတ်ကို မရှုခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥက္ခိပတိ၊ ဘိက္ခု...၊ နာနာသံဝါသကဘူမိယော၊ ဣမာ ဒွေ–တို့တည်း၊ (သုက္ကပက္ခ၌ သမာနသံဝါသကဘူမိယော–တူသော သံဝါသရှိသူ၏ ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်တို့သည်ဟု ပေး၊ အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ।) ।ပေ။

၄၅၆။ ။ဘတ္တေ–ရွာတွင်း ဆွမ်းစားဧရပ်၌၊ အန္တရဃရေ–ရွာတွင်း၌၊ ဘဏ္ဍနဇာတာ–ဖြစ်သော မိမိတို့အသင်းအပင်းတွင် တိုင်ပင်ခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ကလဟဇာတာ–ဖြစ်သောခိုက်ရန် ရှိကုန်သည်၊ ဝိဝါဒါပန္နော–ဆန့်ကျင်ဘက်ပြောဆိုခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) အညမညံ၊ အနုနုလောမိကံ–ရဟန်းတို့အား မလျော်ကန်ပတ်သော၊ ကာယကမ္မ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဝစီကမ္မ–ကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဒံသေန္တိ–ဖြစ်စေကြကုန်၏၊ (ဥပဒံသေန္တိ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ၊) ဟတ္ထပရာမာသံ–လက်တို့ဖြင့် အချင်းချင်းသုံးသပ် (ဆွဲကိုင်)ခြင်းကို၊ ကရောန္တိ–(စိတ်ဆိုးလွန်း၍ ; တုစ်ပုါးတစ်ပါး၊ လက်တို့ဖြင့် ဆွဲကုန်လျက် ရန်ဖြစ်ကြသည် ဟူလို။)

ဘိက္ခဝေ၊ သံဃေ–သည်၊ ဘိန္နေ–ကွဲလတ်သော်၊ အဓမ္မိယာယမာနေ–တရားမရှိသောအမှုကို ပြုလတ်သော်၊ (မိုတရားမှုကို ပြုလတ်သော်၊) အသမ္မောဒိကာယ–ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မဖြစ်စေတတ်သော စကားသည်၊ ဝတ္တမာနာယ–ဖြစ်ရှိလတ်သော်၊ ဧတ္ထာဝတာ–ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော (ဥပစာကို လွှတ်၍) နေခြင်းဖြင့်၊ အညမညံ၊ ပေ၊ နေ ကရိသာမ၊ ဣတိ–ဤသို့ မှတ်သားမ၊ အာသနေ–နေရာ၌၊ နိသီဒိတဗ္ဗံ–(ဥပစာကို လွှတ်၍) ထိုင်ရာ၏၊ ပေ၊ ဓမ္မိယာယမာနေ–တရားရှိသောအမှုကို ပြုလတ်သော်၊ သမ္မောဒိကာယ၊ ဝတ္တမာနာယ–သော်၊ အာသနန္တရိကာယ–နေရာနှစ်ခုတို့၏ အကြား၌ဖြစ်သော နေရာရှိသော ထိုင်ခြင်းဖြင့်၊ (တစ်နေရာခြား ထိုင်းခြင်းဖြင့်၊) နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ (ဤ ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋ္ဌကာ၌ ပြထားပြီ) ၊ပေ။

၄၅၇။ ။မုခသတ္တိဟိ–နှုတ်သီးတည်းဟူသော လုံ့တို့ဖြင့်၊ ဝိတုဒန္တာ–ထိုးကုန်လျက်၊ ဝိဟရန္တိ၊ တေ–ထို ရဟန်းတို့သည်၊ တံ အဓိကရဏံ–ကို၊ ဝူပသမေတုံ–ငြိမ်းစေခြင်းငှာ၊ နေ သက္ကောန္တိ၊ ပေ၊ ဘဏ္ဍနံ–ကို၊ မာ (အကတ္ထ)–မပြုကြကုန်လင့်၊ ပေ၊ ဝိဝါဒံ မာ (အကတ္ထ၊) ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ ဘန္တေ၊ မေဃသာမီ–တရား၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊ ဘဂဝါ၊ အာဂမေတု–ဆိုင်းငုံတော်မူပါ၊ ပေ၊ အပ္ပေဝသုက္ကော–(အဓိကရဏ်း ငြိမ်းအေးဖို့ရန်) အားထုတ်ခြင်း ရှိတော်မမူသည်၊ (ကြောင့်ကြမဲ့သည်၊) ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ–မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေကြောင်း သမာပတ်ကို၊ အနုယုတ္တော–အားထုတ်တော်မူသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိဟရတု–ပါ၊ မယံ၊ ဧတေန ဘဏ္ဍနေန–ဖြင့်၊ ပေ၊ (ဧတေန) ဝိဝါဒေန–ဖြင့်၊ ပညာယိဿာမ–ထင်ရှားပါကုန်အံ့၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၂–ဒီဃာဝုဝတ္ထု

၄၅၈။ ။ဘုတပုဗ္ဗံ–ရှေးခဏ ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား၊ ဗာရာဏသိယံ–ဌ၊ ဗြဟ္မဒတ္တော နာမ–ဗြဟ္မဒတ္တမည်သော၊ ကာသိရာဇေ–ကာသိမင်းသည်၊ (ကာသိတိုင်း၏ မင်းသည်၊) အဟော–(သုံးဆောင် ခံစားအပ်သော ကာမဂုဏ်, ထို ကာမဂုဏ်၏ အဆောက်အဦတို့နှင့်) ပြည့်စုံကြွယ်ဝသည်၊ မဟဒ္ဓနော–(မြေဝယ်မြှုပ်ထား) များသောဥစ္စာ ရှိသည်၊ မဟာဘောဂေါ–(နေ့စဉ်အမြဲ သုံးစွဲအပ်သော) များသောအသုံးအဆောင် ရှိသည်၊ မဟာဗလော–များသော စစ်အင်အား, ကိုယ်အင်အားရှိသည်၊ မဟာဝါဟနော–များသော ဆင်, မြင်းစသောယာဉ် ရှိသည်၊ မဟာဝိဇိတော–ကျယ်ဝန်းသောနိုင်ငံ ရှိသည်၊ ပရိပုဏ္ဏကောသကောဋ္ဌာဂါရော–ပြည့်စုံသော (ဥစ္စာထားရာ) ဘဏ္ဍာတိုက်, (ကောက်ပဲသီးနှံထားရာ)ကျီကျ ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ဒီဃီတိ နာမ–မည်သော၊ ကောသလရာဇာ–သည်၊ ဒလိဒ္ဓေ–ဆင်းရဲသည်၊ အပ္ပဓနော–နည်းသောဥစ္စာ ရှိသည်၊ ပေ၊ အဟောသိ၊ ပေ၊ (အဓိပ္ပာယ်စသော သုံးပုဒ်ကို သုဒိန္နကဏ္ဍဝဏ္ဏနာတွင်း ပေးပါသည်၊ ဤ ဋီကာ၌ကား အကျဉ်းမျှ ဖွင့်၏၊ ကြွင်း ပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ) ။ပေ။

စတုရင်္ဂိနီ–ဆင်, မြင်း, ရထား, ခြေလျင်အားဖြင့် လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သေနံ–စစ်တပ်ကို၊ သန္နယှိတွာ–ကောင်းစွာဖွဲ့၍၊ ဒီဃီတိ၊ ကောသလရာဇာနံ–သို့၊ အဗ္ဗယုဠှသိ–ရှေ့ရှုထွက်လာပြီ၊ ပေ၊ အဟံ ဗြဟ္မဒတ္တေန၊ ကာသိရညာ–သည်၊ (သံဃာတဌ် စပ်၊) ဧကသံဃာတမ္ပိ–တစ်ကြိမ်တိုက်ခိုက်ခြင်းမျှကိုလည်း၊ သဟိတုံ–သည်းခံခြင်းငှာ၊ နေ ပဋိဗလော–မစွမ်းနိုင်၊ ပေ၊ ယန္ဒုန နိပ္ပတေယျုံ–အကယ်၍ ထွက်ပြေးရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ပေ။

မဟေသီ–မိဖုရားကို၊ အာဒါယ၊ ပေ၊ ဗလဿ–ဗိုလ်ပါအုပ်ပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကောဋ္ဌာဂါရဿ၊ အာဘိဝိဇိယ–လွှမ်းမိုးအောင်နိုင်၍၊ အဠာဝသတိ–အုပ်စိုးမြဲနေ၏၊ ပေ၊ သပုရောပတိကော–ဇနီးနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ။ပေ၊ ကုမ္ဘကာရနိဝေသနေ–အိုးလုပ်သူ၏အိမ်၌၊ အညာတက ဝေသေန–မထင်ရှားသူ၏ အသွင်ဖြစ်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကစ္ဆဒ္ဒေန–ပရိဗိုဇ်တို့၏ အဝတ်ဖြင့်၊ ပဋိဝသတိ၊ ပေ။

ဇုဝရှုပေါ့၊ ဒေါဟဠော–ချစ်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပန္နော **ဟောတိ**၊ သူရိယသ–၏၊ ဥဂ္ဂမနကာလေ–ထွက်ရာအချိန်၌၊ သန္ဓဒ္ဓံ–ဖွဲ့စပ်အပ်သော လက်နက်ရှိသော၊ (လက်နက်အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ထားသော၊) ဝမ္မိကံ–ချပ်ဝတ်တန်ဆာရှိသော၊ (စစ်ဝတ်တန်**ဆာ ဝတ်**ဆင်ထားသော၊) သုဘူမေ–ကောင်းသော မြေ၌၊ (ညီညွတ်**သော မြေ၌၊**) ဌိတံ–တည်သော၊ စတုရင်္ဂိနိံ၊ သေနံ–ကို၊ ပဿိတုံ–ကြည့်ရှုခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ ခဏ္ဍါနံ–သန်လျက်တို့၏၊ **(ဘုရင်ကိုင်သော** ဓားလွယ်**တို့**၏၊) ဓောဝနံ–ဆေးကြောင်းရေကို၊ (ဆေး**ရေကို**၊) ပါတုံ စ–**သောက်ခြင်းငှာ**လည်းကောင်း၊ ဣစ္ဆတိ–၏၊ (ချင်ခြင်းဖြစ်ပုံကို ပြသည်၊) ၊ပေ၊ **ဒေဝ–**မိဖုရား၊ ဒုဂ္ဂတဘာနုံ–ဆင်းရဲကုန်သော အမှာကံ–တို့၏၊ ပေ၊ သေနာ–သည်၊ ကုတော–အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း?၊ ပေ။

၄၅၉။ ။ ပုရောဟိတော–ပုရောဟိတ်ဖြစ်သော ဗြာဟ္မဏော–သည်၊ ၊ပေ၊ သမ္မ–မိတ်ဆွေပုရောဟိတ်၊ တေ–၏၊ သခိ–မိတ်ဆွေမသည်၊ ဂဇ္ဇိနိ–၏၊ ၊ပေ၊ ကုစ္ဆိဂတော–ဝမ်းဌ၌တည်သော သတို့သားသည်၊ ကောသလရာဇာ ဝတ ဘော–ကောသလမင်း အစစ်ပါတကား၊ ပေ၊ ဒေဝ–ဒေဝ၊ အတ္တမနာ–သည်၊ ဟောဟိ–လော့၊ ပေ၊ ပါတုံ၊ လစ္ဆသိ–ရပါလိမ့်မည်၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ တထာ–ထိ သံတော်ဦး တင်အပ်လတ္တံ့သည့်အတိုင်း၊ နိမိတ္တာနိ–တို့ကို၊ ဒိဿန္တိ–တွေ့မြင်အပ်ပါကုန်၏၊ သွေ–နက်ဖြန်၌၊ ပေ၊ သေနာ–သည်၊ သုဘူမေ–၌၊ တိဋ္ဌတု–တည်ပါစေလော့၊ ခဏ္ဍါ စ–တို့ကိုလည်း၊ ဓောဝိယန္တု–ဆေးအပ်ပါစေကုန်လော့၊ ဣတိ (အဝေါစ၊) (ပုရောဟိတ်က မည်ကဲ့သို့ နိမိတ်ထင်သည်ဟု သံတော်ဦးတင်ပုံကား–လျှို့ဝှက်အပ်သောအရာ ဖြစ်၍ ပါဠိတော်၌ မပါ) ၊ပေ၊ တသ–ထို သားဇ၏၊ ဒီဃာဝုတိ–ဟူသော နာမံ အကံသု၊ ပေ၊ ဝိညုတံ–တတ်သိနားလည်သူ၏ အဖြစ်သို့၊ ပါပုဏိ၊ ပေ၊ ကာသိရာဇာ၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ဗဟုဇနော–သော၊ အနတ္ထသ–စီးပွားမဲ့ကို၊ ကာရကော–ပြုတတ်သူ တည်း၊ ပေ၊ အစ္ဆိန္နံ–လုယူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ သဗ္ဗသိဗ္ဘာနိ–အလုံးစုံသော (မင်းသား တို့ တတ်အပ်သော) အတတ်တို့ကို၊ သိက္ခိ၊ ပေ။

၄၆၀။ ။ ကပ္ပကော–ဆုတ္တာသည်သည်၊ (ဆံပင်မုတ်ဆိတ် စသည်တို့ကို ပြုပြင်ပေးရသူသည်) ၊ပေ၊ တေန ဟိ–ထိုသို့ ဖမ်းမိလျှင်၊ သပဇာ ပတိကံ ဒီဃိတိ၊ ကောသလရာဇာနံ–ကော်သလနန်းကျမင်းကို၊ ဒဏ္ဍာယ–

ခိုင်မြဲသော၊ ရဋ္ဌယာ–ဖြင့်၊ ''ပစ္စာဗာဟံ–နောက်၌'' လက်မောင်းရှိအောင်၊ (လက်မောင်း ''နောက်ပြန်၊)'' ဂါဠှဗန္ဓနံ–တင်းကျပ်စွာ ''ဖွဲ့ချည်အပ်သည်'' မည်လျှောက်အောင်၊ ဗန္ဓိတွာ၊ ခုရမုဏ္ဍံ–သင်ဓုန်းဖြင့် ဦးခေါင်းတုံးမှကို၊ ကရိတ္တွာ၊ ''ခရသမ္ဗေန်–ကြမ်းတမ်းသော'' အသံရှိသော၊ ''ပဏ္ဏဝေနု–ထက်စည်ဖြင့်'' ၊ပေ၊ ပရိနေတွာ–လှည့်ပတ်ခေါ်ဆောင်၍၊ ''ဒက္ခိဏေန ဒ္ဝါရေန–တောင်ဘက်တံခါးဖြင့်'' နိက္ခာမေတွာ–ထွက်စေ၍၊ (ထုတ်၍၊) ''နဂရဿ–၏'' ၊ ''ဒက္ခိဏတောဒ–'' တောင်အရပ်၌၊ ''စတုဓာ–လေးပိုင်းအားဖြင့်'' ''ဆိန္နိတွာ–၍'' ''စတုဒ္ဒိသာ–'' လေးပါးသော အရပ်မျက်နှာတို့၌၊ (သတ္တမီအနက်၌–ပဏ်မာသက်ပါ၊) ''ဗိလာနိ–'' အသားစု, အသားတုံးတို့ကို၊ ''နိက္ခိပထ–ပစ်ချကုန်လော့'' ''ဣတိ–ဤသို့'' အမိန့်ပေးပြီ၊ ပေ။

မေ–သည်၊ ''မာတာပိတရော–တို့ကို'' စီရံ ''ဒိဋ္ဌာ–ကြာမြင့်သော'' ''ကာလဋ္ဌ'' (ကာလက) ''–မြင်အပ်ကုန်ပြီ'' (မမြင်ရတော ''ကြာလှပြီ'' ဟူလို)'' ၊ပေ၊ ''တာတ ဒီဃာဝု–ချစ်သားဒီဃာဝု'' ''တွံ'' ''ဒီဃံ–အရှည်ကို'' ''မာ ''ပဿ–မကြည့်ပ'' ''နှင့်'' ''ရဿံ–အတိုကို'' ''မာ'' (ပဿ၊)'' (ဤသို့ ''သာမည်'' အနက်ပေးမှ ''နောက်၌'' ရှင်ဘုရင်က ''ဒီဃာဝုအား'' ''မေးသောအခါ'' ''ဖြေဆိုအမ်သော'' ''စကားနှင့်'' သင့်လျော်မည်) ''ဟိ–မှန်၏'' ''တာတ ''ဒီဃာဝု'' ''ဝေရေန–ရန်တို့မှသဖြင့်'' ''ဝေရာ–ရန်တို့သည်'' ''နု'' ''သမ္မန္တိ–မငြိမ်းအေးနိုင်ကုန်'' ''ပေ'' ''ဣတိ (အဝေါစ၊)'' ''ပေ'' ''အယံ ဒီဃိတိကောသလရာဇာ–သည်'' ''ဥမ္မတ္တကော (ဟုတ္တာ၊) ''ဝိပ္ပလ ပတိ–အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် ''ပြောဏ်'' ''(ရောင်ရမ်းပြောဆို၏၊)'' ''ဣမိဿ–ဤ'' ''ကောသလမင်း'' ''၏'' ''ဒီဃာဝု–ဒီဃာဝုသည်'' ''ကော–အဘယ်သူနည်း?'' ''ကံ–အဘယ်သူ,ကို'' ''မာ ခေါ၊ ''ပေ၊ ''သမ္မန္တိ''တံ၊ ''ဝေ–သို့'' ''အာဟ–နည်း?'' ''ဣတိ'' (အဝေါစုံ) ''ပေ''။

ယော၊ ''ဝိညူ–တတ်သိနားလည်'' ''၏'' ''သော'' ''ဝိဘာဝေ''ဿတိ–အနက်ကို ထင်စွာ ''ဖြစ်စေလိမ့်''မည်၊ (ယခု ''ငါ''ပြောအပ်သော **''မာ ''ဒီဃံ''**''စသော စကား''၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ''ဉာဏ်''ရှိသူ''ဖြစ်''က သိပါ''လိမ့်''မည် ''ဟူ''လို) ''ပေ'' ''ဂုမ္ဗံ–အစောင့်အရှောက်ကို'' ''ထပေတွာ–ထား''၍'' ''ပဏ္ဍိတ''သူ'' ''ပေ'' ''သူ''ရဲ့ ''နိဟာရ''တွာ'' ''ဂုမ္ဗိယေ–စောင့်ရှောက်မှု''၌ ''ယုဉ်''သူ ''လူ''တို့''ကို'' (''အစောင့်အရှောက်''လူတို့''ကို'') ''ပါ''ယေသိ–သောက်စေ''ပြီ'' (''တိုက်''ပြီ) ''ပေ'' ''ပမတ္တာ–မူးကုန်''သည်'' (''ဟုတ္တာ''၊)

ယော၊ ''ဝိညူ–တတ်သိနားလည်'' ''၏'' ''သော'' ''ဝိဘာဝေ''ဿတိ–အနက်ကို ထင်စွာ ''ဖြစ်စေ''လိမ့်''မည်'' (ယခု ''ငါ''ပြောအပ်သော **''မာ ''ဒီဃံ''**''စသော စကား''၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ''ဉာဏ်''ရှိသူ''ဖြစ်''က သိပါ''လိမ့်''မည် ''ဟူ''လို) ''ပေ'' ''ဂုမ္ဗံ–အစောင့်အရှောက်ကို'' ''ထပေတွာ–ထား''၍'' ''ပဏ္ဍိတ''သူ'' ''ပေ'' ''သူ''ရဲ့ ''နိဟာရ''တွာ'' ''ဂုမ္ဗိယေ–စောင့်ရှောက်မှု''၌ ''ယုဉ်''သူ ''လူ''တို့''ကို'' (''အစောင့်အရှောက်''လူတို့''ကို'') ''ပါ''ယေသိ–သောက်စေ''ပြီ'' (''တိုက်''ပြီ) ''ပေ'' ''ပမတ္တာ–မူးကုန်''သည်'' (''ဟုတ္တာ''၊)

ပတိတာ–လဲ့ရေကုန်သည်၊ အဟေသုံ၊ အဏ၊ ကဠာနိ–ထင်းတို့ကို၊ သံကမိုတ္တာ–စုရုံး၍၊ စိတက်–ထင်းပုံကို၊ ဂ္ဂရိတ္တာ၊ ။ပေ၊ ပဠုလိကော–ချိုအပ်သောလက်အုပ်ရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ) ။ပေ၊ ပဒက္ခိဏံ အကာသိ၊ ။ပေ။

၄၆၁။ ။ဥပရိပါသာဒဝရဂတော–မြတ်သော်ပြာသာဒ်၏ အထက်၌ရောက်နေသည်၊ ဟောတိ၊ ။ပေ၊ သော မနုဿော ဒီဃီတိဿ၊ ကောသလရညော–၏၊ ဥတ္တိ ဝါ–ဆွေမျိုးသည်သော်လည်းကောင်း၊ သာလောဟိတော ဝါ–သွေးသား တော်စပ်သူသည်သော်လည်းကောင်း၊ (ဘဝိဿတိ၊) (အနတ္ထတော=အနတ္ထာ+အတော၊) အတော–ဤ လူမှ၊ မေ–၏၊ အနတ္ထာ–စီးပွားမဲ့သည်၊ အဟော၊ ဩော် ...ဖြစ်တော့မှာပါတကား၊ တစ်နည်း?၊...(အနတ္ထတော=အနတ္ထဒေါ၊) (အယံ–ဤ လူသည်၊) မေ–အား၊ အနတ္ထဒေါ–စီးပွားမဲ့ကို ပေးမည့်သူသည်၊ အဟော–တကား၊ မေ–အား၊ ကောစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ (တစ်ဦးတစ်လေ့ကမ္မ၊) နု ဟိ အာရောစေဿတိ နာမ–သံတော်ဦး မတင်ရသနည်း?၊ (သံတော်ဦး မတင်ပါလိမ့်နော်၊) ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ ။ပေ။

ကန္ဒိတ္တာ–မြည်တမ်း၍၊ ရောဒိတ္တာ–ငိုရ၊ ခုပ္ပ–မျက်ရည်တို့ကို၊ ပုစ္ဆိတ္တာ–သုတ်၍၊ ။ပေ၊ မဠ္ဟနှာ–သာယာသော၊ သရေန–ဖြင့်၊ ဂါယိ–သီချင်းဆိုပြီ၊ ဝီဏဉ္စ–စောင်းကိုလည်း၊ ဝါဒေသိ–မြည်စေပြီ၊ (တီးပြီ) ။ပေ၊ သရေန၊ ဂီတံ–သီဆိုအပ်သော အသံကိုလည်းကောင်း၊ ဝါဒိတံ–တီးအပ်သော၊ ဝီဏာ–ကိုလည်းကောင်း၊ (စောင်းသံကိုလည်းကောင်း၊) အဿောသိ၊ ။ပေ၊ အာရာဓေ ပေကွော–နှစ်သက်ခြင်း၌ ရှင့်ခြင်းရှိသည်၊ (နှစ်သက်ဖို့ရန် မျှော်လင့်သည်၊) (ဟုတ္တာ) ။ပေ၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏာယိ–ရှေးဦးစွာ ထလေ့ရှိသည်၊ ပစ္ဆာနိပါတီ–နောက်မှ အိပ်လေ့ရှိသည်၊ ကိं ကာရပဋိသဒ္ဒီ–ပြုထိုက်သောမှုကား အဘယ်ပါနည်း? ဟု ရှေးရှုနားထောင်ခြင်း ရှိသည်၊ ဝါ–ကြားသိစေလေ့ရှိသည်၊ (အဘယ် အမှုကို ပြုရပါမည်နည်း?ဟု မေးမြန်းလေ့ရှိသည် ဟူလို၊) မနာပစာရီ–မြတ်နိုးဖွယ်ကို ပြုလေ့ရှိသည်၊ ပိယဝါဒီ–ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိသည်၊ အဟောသိ၊ ။ပေ၊ အဗ္ဘန္တရိမေ–အတွင်း၌ဖြစ်သော၊ ဝိဿာသိကဋ္ဌာနေ–အကျွမ်းဝင်သူတို့၏ အရာ၌၊ ထပေသိ–ထားပြီ၊ (ဝိဿာသေ–အကျွမ်းဝင်ခြင်း၌+နိယုတ္တော–ယှဉ်သူတည်း၊ ဝိဿာသိကော–သူ၊ ဝိဿာသိကသ+ဋ္ဌာနံ=ဝိဿာသိကဋ္ဌာနံ၊) ။ပေ။

၄၆၂။ ။ဘဏ္ဍော မာဏ၀ကာ၊ တေန ဟိ–တိုက်တွန်း**ကုန်**၏၊ ရထံ–ကို၊ ယောဇေဟိ–မြင်းနှင့်ယှဉ်စေလော၊ မိဂ၀ံ–(သားကောင်**တို့ကို ညှင်း**ဆဲရာ) တောသို့၊ ဂမိ**သာမ၊ ဣတိ**–ပြီ၊ ပေ၊ ရထော–ကို၊ ယုတ္တော–**မြင်းနှင့်**ကပ်ယှဉ်အပ်ပါပြီ၊ ဣဒါနိ၊ **ယသ**–အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏၊ ကာလံ၊ မညသိ–သိ၏၊ (တံ–ထို ကြွချိန်ကို၊ ကရောဟိ–ပါ) ၊ပေ၊ ယတာ ယတာ–အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် (မောင်းနှင်အပ်သော်၊) အညေနေ၀–အခြားလမ်းဖြင့်သာ၊ သေနာ–သည်လည်းကောင်း၊ အညေနေ၀–ဖြင့်သာ၊ ရထော–သည်လည်းကောင်း၊ အဂမာသိ၊ တတော တတော–ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ရထံ၊ ပေသေသိ–စေလွှတ် (မောင်းနှင်)ပြီ၊ ပေ၊ ရထံ၊ မုဉ္စသု–မြင်းမှလွှတ်လော့၊ (ရထားကို ချုတ်လော့ ဟူလို၊) ကိလန္တော–ပင်ပန်းသည်၊ **အမှိ**၊ နိပဇ္ဇိဿာမိ–စက်တော်ခေါ်ဦးမည်၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ဥစ္ဆင်္ဂေ–ရင်ခွင်၌၊ **သိသံ**–ဦးခေါင်းကို၊ ကတ္ဝာ၊ ပေ၊ နိဒ္ဒါ သြက္ကမိ၊ (သြက္ကမိ၏ ကတ္တားသည် ကာသိရာဇာ ဖြစ်သောကြောင့် "**နိဒ္ဒံ**"ဟု ဒုတိယန္တ ရှိသင့်၏၊ စီ၀ရက္ခန္ဓက ပုဒ်စဉ် **၃၅၃**–၀တ္ထုဌ္ဌာလည်း "**နိဒ္ဒံ သြက္ကမန္တိ**"ဟု ရှိခဲ့သည်) ၊ပေ။

ဣမိနာ–ဤမင်းသည်၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ဗလဋ္ဌ–စစ်သည်ဗိုလ်ပါကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကောသော စ–ဘဏ္ဍာထားရာ တိုက်ကိုလည်းကောင်း၊ ကောဋ္ဌာဂါရဋ္ဌ–စပါးထားရာ ကျီကိုလည်းကောင်း၊ **အစ္ဆိန္ဒိ**–လုယူအပ်ပြီ၊ ပေ၊ ဟံတာ–သတ်အပ်ကုန်ပြီ။

ယော အဟံ–သည်၊ ဝေရံ–ရန်ကို၊ (ယံ) အပ္ပေယျံ–အကြင်ပြီးစေရာ၏၊ (လက်စားချေရာ၏၊) အယံ–ဤ အခါကား၊ အသ–ထို ရန်ကို ပြီးစေခြင်း၏၊ ကာလော–တည်း၊ ဣတိ–ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ၊ (ဣတိ–ကြံပြီး၍) ကောသိယာ–သန်လျက်အိမ်မှ၊ (ဓား‌အိမ်မှ၊) ခဂ္ဂံ–သန်လျက်ကို၊ (ဓား‌လွယ်ကို၊) နိဗ္ဗာဟိ–ဆွဲထုတ်ပြီ၊ ပေ၊ ပိတာ၊ မံ–ကို၊ မရဏကာလေ–သေခါနီးအခါ၌၊ -မာ ခေါ်တို့၊ ပေ၊ သမ္ဗန္ဓိတိ–ဟူ၍၊ အ၀စ–ပြောပြီ၊ (မှာခဲ့ပြီ၊) ယွာဟံ (ယော+အဟံ၊) ပိတု၀စနံ–ကို၊ (ယံ) အတိက္ကမေယျံ–အကြင် ကျော်လွန်ရာ၏၊ မေ–၏၊ ဧတံ–ဤ ကျော်လွန်ခြင်းသည်၊ နု ပဋ္ဌိရူပံ–မလျောက်ပတ်ချေ၊ ဣတိ–ပြီ၊ (ဣတိ–၍၊) ပုန ဒေ၀၊ ကောသိယာ–၌၊ ခဂ္ဂံ၊ ပ၀ေသေသိ–သွင်းပြီ၊ (ဤသို့ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်သန်လျက်ကို နုတ်လိုက်, သွင်းလိုက် လုပ်သည်) ၊ပေ၊ ကာသိရာဇာ၊ ဘီတော–ကြောက်သည်၊ ဥဗ္ဗိဂ္ဂေါ–ထိတ်လန့်သည်၊

ဥသက်ီ–ယုံမှားခြင်း ရှိသည်၊ (မသက်ာ်ခြင်း ရှိသည်၊) ဥတြဿော–တဖျပ်ဖျပ် လန့်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) သဟသာ–အဆောတလျင်၊ (ပျာယီးပျာယာ၊) ဝုဋ္ဌာသိ–ထပြီ၊ ပေ၊ ဣဓ–ယနေ့၊ ပေ၊ သုပိနန္တေန–ဌ၊ ခဏေန–ဖြင့်၊ ပရိပါတေသိ–လဲကျစေပြီ၊ (သတ်ပြီ၊) ဧတေန–ထိုသို့ အိပ်မက်မက်ခြင်းကြောင့်၊ ပေ၊ ဝုဋ္ဌာသိ၊ ပေ၊ အဟံ–သည်၊ ကိं–အဘယ့်ကြောင့်၊ ပေ၊ ဒါတုံ၊ ဥဿဟာမိ–စွန့်နိုင်ပါအုံ့နည်း၊ ပေ၊ ပါဏိဋ္ဌ–လက်ကိုလည်း၊ **အဂ္ဂဟေသုံ**–ဆွဲကိုင်ကြ ကုန်ပြီ၊ အဒ္ဒုဘာယ–မပြစ်မှားခြင်းငှာ၊ သပထဋ္ဌ–**ကြိမ်စောကို**လည်း၊ အကံသု၊ ၊ပေ။

ပါရိသဇ္ဇေ–**ပရိသတ်**ဌ ပါဝင်ကုန်သော၊ အမစ္စေ–အမတ်တို့ကို၊ ပေ၊ အဝေါစ (ကိं) ၊ပေ၊ ဒီဃာဝုံ ကုမာရံ၊ သစေ ပသေယျာထ–အကယ်၍ တွေ့ကုန်အုံ့၊ (ဧဝံ သတိ၊) ကိန္တိ–အဘယ်သို့လျှင်၊ နံ–ထို ဒီဃာဝုမင်းသားကို၊ ကရေယျာထ–ပြုကြကုန်မည်နည်း?၊ ဣတိ–ပြီ၊ ပေ၊ ဒီဃာဝု ကုမာရော–ဟူသည်၊ အယံ ခေါ–ဤ သူပင်တည်း၊ အယံ–ကို၊ ကိဋ္ဌိ–တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ၊ ကာတုံ၊ နံ လဇ္ဇာ–မရအပ်၊ ပေ။

၄၆၃။ ။တာတ ဒီဃာဝု၊ တေ–၏၊ ပိတာ၊ မရဏကာလေ–ဌ၊ မာ ခေါ တွံ၊ ပေ၊ သမ္ဗန္ဓိတိ–ဟူသော၊ ယံ–အကြင် စကားကို၊ အဝစ–ပြောခဲ့ပြီ၊ (တံ–ထို စကားကို၊) တေ–၏၊ ပိတာ–သည်၊ ကိं–အဘယ် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ သန္ဓာယ–ရည်ရွယ်၍၊ အဝစ–ပြောခဲ့သနည်း?၊ဣတိ–ဤသို့ မေးပြီ၊ ဒေဝ၊ မေ–၏၊ ပိတာ၊ မရဏကာလေ–ဌ၊ မာ ဒီဃဿိ–မာဒီဃံဟူသော၊ ယံ–အကြင် စကားကို၊ အဝစ–ပြီ၊ စိရံ–ရှည်ကြာစွာ၊ ဝေရံ–ကို၊ မာ အကာသိ–လင့်၊ ဣတိ–ဤသို့၊ ဣမံ–ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို၊ (သန္ဓာယ) မေ ပိတာ၊ မရဏ ကာလေ–ဌ၊ မာ ဒီဃဿိ–ဟူသော၊ (တံ–ထို စကားကို၊) အဝစ–ပြောခဲ့ပါပြီ၊ (နောက်ဝါကျတို့ဌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးပါ) ၊ပေ။

ခိပ္ပံ–လျင်စွာ၊ မိတ္တေဟိ–မိတ်ဆွေတို့နှင့်၊ မာ ဘိဇ္ဇိတ္ထ–မကွဲရစ်နှင့်၊ ပေ၊ ယေ–အကြင် သူတို့သည်၊ ဒေဝဿ–၏၊ အတ္ထကာမာ–စီးပွားကို လိုလားကုန်၏၊ တေ–တို့သည်၊ မံ–အကျွန်ုပ်ကို၊ ဧဝိတာ–ဧဝိတိန္ဒြေမှ၊ (အသက်မှ၊) ဝေါရော ပေယျုं–ခွဲကုန်ရာ၏၊ ပေ၊ ဧဝံ–ဤ နည်းအားဖြင့်၊ တံ ဝေရံ–သည်၊ ဝေရေန–

ရန်တုံ့မှုသဖြင့်၊ နဂ္ဂပသမေယျ–မင်ြမ်းတော့ရပါ၊ ပေ၊ အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော–ညြော်၊ ပေ၊ ယတြ (ယော)–အကြင် ဒီဃာဝုမင်းသားသည်၊ ပိတုနော–၏၊ သံခိတ္တေန–အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့်၊ ဘာသိတသ–ပြောဆိုအပ်သော စကား၏၊ အတ္ထံ–ကို၊ ဝိတ္ထာရေန–အကျယ်အားဖြင့်၊ အာဇာနိဿတိ–နာမ–သိနိုင်ပါပေ၏၊ (နာမသဒ္ဒါ ဝိမှယ အနက်ဟော၊ **တစ်နည်း**–သမ္ဘာဝနာ အနက်ဟော၊) ဒီဃာဝု၊ အယံ ကုမာရော–သည်၊ ယာဝ–အလွန်အကဲသာလျှင်၊ ပဏ္ဍိတော–ဉာဏ်ရှိပါပေစွ၊ ဣတိ–ဤသို့ ပြော၍၊ ပေတ္တိကံ–အဖ၏ဥစ္စာဖြစ်သော၊ ဗလဉ္စ–စစ်သည်အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပေ၊ ကောဌာဂါရဉ္စ–ကိုလည်းကောင်း၊ ပဋ္ဌပါဒေသိ–အပ်နှင်းပြီ၊ (ပြန်ပေးပြီ၊) ဓီတရဉ္စ အဒါသိ။

ဘိက္ခဝေ၊ အာဒိန္နဒဏ္ဍာနံ–ယူအပ်သော တုတ်လက်နက် ရှိကုန်သော၊ အာဒိန္နသတ္ထာနံ–ယူအပ်သော တုတ်မှတစ်ပါး ဓားစသော အခြားလက်နက် ရှိကုန်သော၊ တေသံ ရာဇူနံ–ထို မင်းတို့၏သော်မှလည်း၊ (ပိသဒ္ဒါ အကျေ ကြံ်ပါ၊) ဧဝရူပံ၊ ခန္တိသောရဇ္ဇံ–သည်းခံခြင်း, ကောင်းသောအမှုဌ် မွေ့လျော်ခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ နာမ–ဖြစ်နိုင်သေး၏၊ (နာမသဒ္ဒါ သမ္ဘာဝနာ အနက်ဟော၊) ဘိက္ခဝေ၊ ယံ (ယေ) တုမှေ–အကြင် သင်တို့သည်၊ ဧဝံ၊ သွာက္ခာတော–ကောင်းစွာ ဟောပြအပ်သော၊ ဓမ္မဝိနယေ–တရားအားဖြင့်ဆုံးမရာ သာသနာတော်၌၊ ပဗ္ဗဇိတာ၊ သမာနာ–ကုန်လျက်၊ ခမာ စ–သည်းခံသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ သောရတာ စ–ကောင်းသောအမှုဌ် မွေ့လျော်သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘဝေယျာထ–ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ (တေ တုမှေ–ထို သင်တို့သည်၊) ဣဒံ–ဤ သာသနာတော်၌၊ သောဘေထ–တင့်တယ်ကုန်ရာ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ၊ ပေ၊ (ဣဒ ခေါ တံ စသည်၌ မှတ်ဖွယ်ကို စမ္မက္ခန္ဓကဌ် ပြခဲ့ပြီ။)

ဣမေ မောဃပုရိသာ၊ ပရိယာဒိန္နရူပါ–ကောဓသည် ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်၏၊ (ပရိယာဒိန္နရူပါတိ ကောဓစိတ္တေန ပရိဂ္ဂဟိတသဘာဝါ၊ ဝိမတိ၊) ဣမေ–တို့ကို၊ သညာပေတုံ–သိစေခြင်းငှာ၊ (သိအောင်ပြောပြခြင်းငှာ၊) နဂ သုကရာ–လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်ကုန်၊ ပေ၊ ပဏ္ဏမိ။

ပဌမော–သော၊ ဒီဃာဝုဘာဏဝါရော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၄၆၄။ ။အထ၊ ပေ၊ သံဃမဇ္ဈေ၊ ဌိတကောဝ–မတ်မတ်ရပ်တော်မူ လျက်သာ၊ ဣမာ ဂါထာယော–တို့ကို၊ အဘာသိ–ရွတ်ဆိုတော်မူပြီ၊ (ကိုး၊) ပုထုသဒ္ဒေါ၊ ပေ၊ နာဂေါတိ–ဟူ၍၊ (အဘာသိ။)

(၁) (အယံ–ဤ ရဟန်းအပေါင်းသည်၊) ပုထုသဒ္ဒေါ–ကျယ်သော အသံ ရှိ၏၊ (အဌကထာနည်း၊) **တစ်နည်း**–ပုထုသဒ္ဒေါ–နှစ်စုကွဲသဖြင့် အသီးသီးသောအသံ ရှိ၏၊ (ဋီကာနည်း၊) သမဇနော–ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း၌ အဇ္ဈာသယအားဖြင့် (အချင်းချင်း)တူမျှသော ရဟန်းအပေါင်းလည်း ဖြစ်၏၊ (တတ္ထ–ထို ရဟန်းအပေါင်းတွင်၊) ကောစိ–တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်းမျှလည်း၊ ဗာလော–ငါမိုက်၏ ဟူ၍၊ နံ မညထ–မမှတ်ထင်ချေ၊ သံဃသ္မိံ–သည်၊ ဘိဇ္ဇမာနသ္မိံ–ကွဲလတ်သော်၊ အညံ–မမှတ်ထင်ခြင်းမှ တစ်ပါးသော၊ (မယှံကာရဏာ သံဃော ဘိဇ္ဇတီတိ ဣဒံ ကာရဏံ–ငါ့အတွက်ကြောင့် သံဃာ ကွဲပြားဏ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကို၊) ဘိယျော–မိမိကိုယ်ကို ဗာလဟု မမှတ်ထင်ခြင်းထက်အလွန်၊ နံ အမညရံ–မသိတတ်၊ (ဤ ဂါထာ၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

(၂) (ဣမေ ဘိက္ခူ၊) ပရိမုဋ္ဌာ–ထက်ဝန်းကျင် ပျောက်ကင်းသော သတိရှိကြကုန်၏၊ ပဏ္ဏိတာဘာသာ–မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟု ပြောဆိုကြကုန်၏၊ ဝါစာဂေါစရာ–စကားသာလျှင် ကျက်စားရာ အာရုံရှိကြကုန်၏၊ (တရားကို အာရုံမပြုကြ ဟူလို၊) ယာဝ–လောက်၊ (မုခံ–ပါးစပ်ကို၊ ပသာရေတုံ–ဆန့်တန်းခြင်းငှာ၊) ဣစ္ဆန္တိ၊ တာဝ–ထို ပါးစပ်ဖြဲချင်သလောက်၊ မုခါယာမံ–ပါးစပ်ကို ဆန့်တန်း၍၊ (ပါးစပ်ဖြဲ၍၊) (ကြိယာဝိသေသန၊) ဘာဏိနော–သံဃာအများ မာလေးစားဘဲ ရုံ့ရှာခြင်းကင်း ရဲတင်းစွာ ပြောလေ့ရှိကြကုန်၏၊ ယေန–အကြောင် ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း, ငြင်းခုံခြင်းသည်၊ (သယံ–မိမိတို့ကို၊ ဣမံ နိုလ္လဒ္ဓေဘာဝံ–ဤအရှက် မရှိသူတို့၏ အဖြစ်သို့၊) နိတာ–ပို့ဆောင်အပ်ကုန်ပြီ၊ တံ–ထို (အရှက်မဲ့အဖြစ်သို့ ပို့ဆောင်ကြောင်းဖြစ်သော) ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း, ငြင်းခုံခြင်းကို၊ နံ ဝိဒူ–(ဤမျှ သံဃာကွဲပြားလောက်အောင် အပြစ်ရှိ၏ဟု) မသိကြကုန်၊ (ဤ ဂါထာ၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

(၃) (အယံ–ဤ အကောင်သည်၊) မံ–ငါ့ကို၊ အက္ကောစ္ဆိ–ဆဲရေးဖွဲ့ပြီ၊ (အယံ၊) မံ–ကို၊ အဝဓိ–သွင်းဆဲ, ပုတ်ခတ်ဖွဲ့ပြီ၊

(အယ်) မ်ိ၊ **အစိန်**–အောင်နိုင်ဖူးပြီ၊ (အယ်) **မေ–၏**၊ (ဥစ္စာကို၊) အဟာသိ–ခိုးဆောင်ဖူးပြီ၊ (ဣတိ–ဤသို့ **ဆွေးရှု**) ယေစ–အကြင် သူတို့သည်ကား၊ တံ–ထို **ကောဓကို၊ (ထို** ရန်ငြိုးကို၊) ဥပနယှန္တိ–ဖွဲ့ကြကုန်၏၊ တေသံ–ထို **ရန်ငြိုးဖွဲ့**သူတို့၏၊ (ရန်ငြိုးဖွဲ့သူတို့မှာ၊) ဝေရံ–ရန်သည်၊ နု သမ္မတိ–**မငြိမ်း**အေးနိုင်။

(၄) ဤ ဂါထာ၌ နု ဥပနယှန္တိ–မဖွဲ့ကြကုန်၊ တေသံ–ထို ရန်ငြိုး မဖွဲ့သူတို့၏၊ ဝေရံ၊ သမ္မတိ–ငြိမ်းအေး၏ဟု ဆိုပါ။

(၅) ဣဓ–ဤလောကဌ၌၊ ဝေရေန–ရန်တို့မူသဖြင့်၊ ဝေရာနိ–ရန်တို့သည်၊ ကုဒါစနံ–အဘယ်အခါ၌၊ (ဘယ်အခါမှ၊) နု သမ္မန္တိ–မငြိမ်းအေးနိုင်ကုန်၊ အဝေရေန စ–ရန်တို့မမူသဖြင့်သာ၊ (ဝေရာနိ၊) သမ္မန္တိ–ကုန်၏၊ ဧသ (ဧသော) ဓမ္မော–ရန်ကိုရန်ချင်း မတို့လျှင်းမှ ငြိမ်းအေးနိုင်ခြင်းဟူသော ဤ သဘောသည်၊ သနန္တနော–ရှေးဦးဖြစ်သော သဘောတည်း၊ (ရှေးဟောင်းထုံးစံတည်း။)

(၆) ဇတ္ထ–ဤ သံဃာ့အလယ်၌၊ ပရေ–ပညာရှိမှတစ်ပါး အခြား ဘဏ္ဍနကာရကရဟန်းတို့သည်၊ (နု ဝိဇာနန္တိ၌ စပ်၊) မယံ–ငါတို့သည်၊ ယမာမသေ–အချင်းချင်းရှောင်ရှား၍ သေမင်းအထံသို့ သွားနေကြရကုန်၏၊ (ဣတိ–ဤ အကြောင်းကို၊) နု ဝိဇာနန္တိ–မသိကြကုန်၊ တတ္ထ–ထို သံဃာ့အလယ်၌၊ ယေ စ–အကြင် ပညာရှိတို့သည်ကား၊ (မယံ၊) ယမာမသေ–ကုန်၏၊ (ဣတိ–ဤအကြောင်းကို၊) ဝိဇာနန္တိ–သိကြကုန်၏၊ တတော–ထိုသို့ သိခြင်းကြောင့်၊ (တေသံ–ထို ပညာရှိတို့၏၊) မေဓဂါ–ခိုက်ရန်တို့သည်၊ သမ္မန္တိ၊ (ဤဂါထာ သုံးပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို **ဓမ္မပဒ** အဋ္ဌကထာ, ယမကဝဂ်၌ ကြည့်ပါ၊ ဦးကာ၌လည်း ပါ**၏**။)

(၇) (ယေ–အကြင် မင်းတို့သည်၊) အဇ္ဈတ္တနော–ဖြတ်အပ်**ပြီးသော** မိဘတို့အရိုးလည်း ရှိကုန်ပြီ၊ (မိဘတို့အရိုးကိုလည်း အဖြတ်**ခံရဖူး**ကုန်ပြီ၊) ပါဏဟဓော–ဆောင်အပ်သော မိဘတို့အသက်လည်း ရှိကုန်ပြီ၊ (မိဘတို့အသတ်လည်း ခံရဖူးကုန်ပြီ၊) ဂဝါသ ဓနဟာရိနော–ဆောင်ယူအပ်သော နွား, မြင်း, ဥစ္စာကိုလည်း ဆောင်ယူဖူးကုန်ပြီ။

တစ်နည်း–ယေ–အကြင် **မင်းတို့သည်၊ အဋ္ဌိစ္ဆန္နာ**–မိဘတို့၏ အရိုးကိုလည်း ဖြတ်ကုန်ပြီ၊ ပါဏဟာရာ–မိဘတို့၏ အသက်ကိုလည်း ဆောင်ယူကုန်ပြီ၊ ဂဝါသုမနဟာရိနော–နွားနို့, မြင်း, ဥစ္စာတို့ကို လည်း ဆောင်ယူကုန်ပြီ၊ (ရှေးနည်းသည် အင်္ဂကထာနှင့်, နောက် နည်းသည် ဋီကာနှင့်ညီသည်ဟု ထင်ပါသည်၊) **ရဋ္ဌ**–ကို၊ ဝိလုမ္ပ မာနာနံ–လုယက်ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော၊ **တေသမ္မိ**–ထို ရန်သူ **မင်း**တို့၏ သော်မှလည်း၊ သဂ်တိ–ပေါင်းဆုံသင်းမြဲတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်နိုင်သေး၏။

ကသ္မာ–ကြောင့်၊ တုမှာကံ–သင် (ရဟန်း)တို့၏၊ (သဂ်တိ၊) နော သိယာ–မဖြစ်နိုင်ရာသနည်း?၊ (ဤ ဂါထာ၏ အဖွင့်ကို အင်္ဂ ကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

(၈) နိပုကံ–ရင့်ကျက်သော ပညာရှိသော၊ သဒ္ဓိံ စရံ–အတူ တကွ လှည့်လည်သွားလာဖက်ဖြစ်သော၊ သာဓုဝိဟာရိံ–ကောင်းစွာ နေလေ့ရှိသော၊ ဓီရံ–ပညာရှိဖြစ်သော၊ သဟာယံ–အပေါင်းအဖော် ကို၊ သစေ လဘေထ–အကယ်၍ ရအုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) သဗ္ဗာနိ– အလုံးစုံကုန်သော၊ ပရိဿယာနိ–(ခြင်္သေ့, သစ်, ကျားစသော ထင်ရှားသော, ရာဂ, ဒေါသစသော မထင်ရှားသော) ဘေးရန်တို့ကို၊ အဘိဘုယ္ယ–လွှမ်းမိုး၍၊ (နှိပ်စက်ရမည် မဟုတ်၊ မဖြစ်မတွေ့အောင် စောင့်စည်း၍ ဖြစ်ပြန့်တွေ့ပြန်လျှင်လည်း လွှမ်းမိုးသည်းခံ၍ ဟူလို၊) တေန–ထို အပေါင်းအဖော်သူတော်ကောင်းနှင့် (အတူ၊) အတ္တမနော– မိမိစိတ်ရှိသည်၊ (နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်၊) သတိမာ–သတိရှိသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စရေယ္ယ–လှည့်လည်သွားလာနေထိုင်ရာ၏။

(၉) နိပကံ–သော၊ ပေ၊ သဟာယံ–ကို၊ နော စေ လဘေထ– အကယ်၍ မရအုံ၊ (ဧဝံ သတိ၊) ရာဇာ–မဟာဇနကစသော မင်းသည်၊ ဝိဇိတံ–အောင်အပ်ပြီးသော၊ ရဋ္ဌံ–တိုင်းနိုင်ငံကို၊ ပဟာယ– ပယ်စွန့်၍၊ (ဧကော–တစ်ပါးတည်းသည်၊ ဟုတ္တာ၊ အစရှိ) ဣဝ– လှည့်လည်သွားလာဖူးသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (မာတင်္ဂရညေ=

မာတင်္ဂါ+အရညေ+ဣဝ) အရညေ–တော–၌၊ နာဂေါ–ကြီးမား သော၊ မာတင်္ဂါ–ဆင်ပြောင်သည်၊ (ဧကော–တစ်စီးတည်းသည်၊ ဟုတ္တာ၊ အစရှိ) ဣဝ–သို့လည်းကောင်း၊ (ဧဝံ–တူ၊) ဧကော–တစ်ယောက်တည်းသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စရေ–လှည့်လည်သွားလာ နေထိုင်ရာ၏။

(၁၀) ဧကသ–တစ်ယောက်တည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ စရိတံ–လှည့်လည်သွားလာ နေထိုင်ခြင်းသည်၊ သေယျော–မြတ်သေး၏၊ **တစ်နည်း**–ဧကသ–တစ်ယောက်တည်းသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စရိတံ–သည်၊ (သေယျော–၏၊) ဗာလေ–လူမိုက်၌၊ သဟာယတာ–အပေါင်းအဖော်၏ ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းသောအကျင့်သည်၊ နတ္ထိ–မရှိချေ၊ အရညေ–၌၊ နာဂေါ–သော၊ မာတင်္ဂါ–သည်၊ ဧကော–သည်၊ အပ္ပေါသုက္ကော–အားထုတ်ခြင်း မရှိသည်၊ (ကြောင့်ကြမဲ့သည်၊ ဟုတ္တာ၊ စရိ) ဣဝ–သို့လည်းကောင်း၊ (ပါပါနိ စ–မကောင်းမှုတို့ကို လည်း၊ နိ အကာသိ) ဣဝ–မပြုသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ (ဧဝံ–တူ၊) ဧကော–သည်၊ အပ္ပောသုက္ကော–သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) စရေ–ရာ၏၊ ပါပါနိ စ–တို့ကိုလည်း၊ နိ ကယိရာ–မပြုရာ၊ (ဤ ဂါထာ သုံးပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ, နာဂဝဂ်, သမ္မဟုလဘိက္ခု ဝတ္ထု၌ ကြည့်ပါ၊ ဤ အဋ္ဌကထာ၌လည်း အကျဉ်းမျှပါသေး၏။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၃–ဗာလကလောဏကဂမနကထာ

ဝတ္ထု ၄၆၅။ ။အထ၊ ပေ၊ ယေန, ဗာလကလောဏကဂါမော–ဗာလကလောဏကရွာသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ ပါစီနဝံသဒါယော–အရှေ့ဝါးတောသည်၊ (အတ္ထိ) ၊ပေ၊ (ကြွင်း ပုဒ်တို့၌ အနက်လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၄–ပါစိနဝံသဒါယဂမနကထာ

၄၆၆။ ။ဒါယပါလော–တောစောင့်သည်၊ ပေ၊ (အရှင်အနုရုဒ္ဓါတို့ ချမ်းချမ်းသာသာ တရားကိုကြိုးစားနိုင်ရန် တောအတွင်းသို့ လူမဝင်အောင် စောင့်ရှောက်ပေးနေသော ဒုါယကာတည်း၊) သမဏ–ရဟန်း၊ ဧတံ ဒါယံ–ဤ တောသို့၊ မာ ပါဒိသိ–မဝင်ပါနှင့်၊ ဣဒ–ဤ တောဌ၊ တယော ကုလ ပုတ္တာ သန္တိ၊ (တေ–ထို အမျိုးသားကောင်းတို့သည်၊) အတ္တကာမရူပါ–မိမိ၏ စီးပွားကို လိုလားသူတို့၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ) ဝိဟရန္တိ၊ (အတ္တကာမရူပါတိ အတ္တနော ဟိတကာမယနသဘာဝါ၊ ဝိမတိ၊) တေသံ–တို့၏၊ အဖာသုံ–မချမ်းသာမှုကို၊ မာ အကာသိ–နှင့်၊ ဣတိ (အဝေါစ) ।ပေ။

အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ ဒါယပါလဿ–၏၊ ဝါ–သည်၊ ဘဂဝတာ–နှင့်၊ သဒ္ဓိं၊ မန္တယမာနဿ–စကားပြောစဉ်၊ အသေသာသိ၊ (မန္တယမာနဿ ဌ မန္တ ဓာတ်၏ ဂုတ္တဘာသနအနက် မဖြစ်သင့်၊ ရိုးရိုးပြောဆိုခြင်းသာ ဖြစ်သင့်သည်) ।ပေ၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ မာ ဝါရေသိ–မတားမြစ်နှင့် ပေ၊ အာယသ္မန္တော–တို့၊ အဘိက္ကမထ–ကြွကြွပါကုန်၊ ပေ၊ အနုရုဒ္ဓါ–အနုရုဒ္ဓါတို့၊ ကစ္စိ–နည်း?၊ ဝေါ–တို့၏၊ (သရီရံ–ကိုယ်ကို၊) ခမနီယံ–သည်းခံအပ်, သည်းခံနိုင်၏လော၊ (ကျန်းမာ၏လော၊) ကစ္စိ၊ (ဒိဝိတံ–အသက်ကို၊) ယာပနီယံ–ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေအပ်, ရောက်စေနိုင်၏လော၊ (မျှတ၏လော၊) (ခမနီယံ သရီရံ, ယာပနီယံ ဒိဝိတံ၊ ကစ္စိ ဝေါ သရီရံ စ ဓာရေတုံ, ဒိဝိတဉ္စ ယာပေတုံ သက္ကာတိ ပုစ္ဆတိ၊ ဝိမတိ၊ မဟာခန္ဓက ပုဒ်စဉ် ၇၅–ဌ်လည်း အနက်တစ်နည်း ပေးခဲ့ပြီ) ।ပေ။

သမဂ္ဂါ–ညီညွတ်ကြကုန်သည်၊ သမ္မောဒမာနာ–လွန်စွာဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်၊ အဝိဝဒမာနာ–ဆန့်ကျင်ဘက် မပြောဆိုရကုန်သည်၊ ခီရောဒကီ ဘူတာ–နို့ရည်နှင့်ရေကဲ့သို့ ဖြစ်ကြကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) အညမညံ၊ ပိယစက္ခုဟိ–ချစ်ဖွယ်သော မျက်လုံးတို့ဖြင့်၊ (ချစ်ဖွယ်ကိုပြုတတ်သော မျက်လုံးတို့ဖြင့်၊) သမ္မသန္တာ–ကောင်းစွာကြည့်ရှုကြကုန်လျက်၊ ဝိဟရထ–နေကြကုန်၏လော၊ ဣတိ–ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊ ပေ၊ တဋ္ဌ–စင်စစ်၊ (တဋ္ဌါတိ ဂေါ်သတ္ထော နိပါတော၊ ဌ္ဌိတာ) ।ပေ၊ ဝိဟရာမ၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ၊ ပေ။

ကထံ–အဘယ်သို့လျှင်၊ တုမှေ သမဂ္ဂါ၊ ပေ၊ ဝိဟရထ–ကုန်သနည်း?၊ (ယထာကထံ၌ ယထာကား နိပါတ်မျှသာတည်း၊ ယထာတိ နိပါတမတ္တံ၊ ဝိမတိ၊) **တစ်နည်း–ယထာ** ကထံ–အဘယ်သို့သော အပြားအားဖြင့်၊ (အဘယ်သို့လျှင်) ၊ပေ၊ ဝိဟရထ–ကုန်သနည်း?၊ (ယထာ ကထန္တိ ဝါ ဧကော နိပါတော ကာရဏပုစ္ဆနတ္ထော၊ ကေန ပကာရေနာတိ အတ္ထော၊ ဝိမ,တိ) ၊ပေ၊ ဧဝံ–ဤ အကြံသည်၊ ဟောတိ–ဖြစ်ပါ၏။ (ကိုး၊) ယောဟံ၊ ပေ၊ ဝိဟာရာမိ–နေရ၏။ (တသ) မေ–၏၊ လာဘာ–ဟိတသုခကို ရခြင်းတို့သည်၊ (ဟောန္တိ) ဝတ–ဖြစ်လေကုန်စွ၊ (တသ္မာ) မေ–သည်၊ (ဣဒံ သာသနံ–ကို၊) သုလဒ္ဓံ ဝတ–ကောင်းစွာရအပ်လေစွ၊ ပေ၊ ဣဒမေသု အာယသ္မန္တေသု–တို့၌၊ မေတ္တံ–မေတ္တာရှိသော၊ ကာယကမ္မံ–သည်၊ အာဝိ စေဝ–မျက်မှောက်၌လည်းကောင်း၊ ရဟော စ–မျက်ကွယ်၌လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ–ရှေ့ရှုတည်ပါ၏။ ၊ပေ၊ သက်–မိမိဥစ္စာဖြစ်သော၊ စိတ္တံ၊ နိက္ခိပိတ္တာ–ချထား၍၊ (ဖယ်ထား၍၊) ဣဒမေသံယေဝ အာယသ္မန္တာနံ–တို့၏သာ၊ စိတ္တာသဲ–၏၊ ဝသေန–အလိုအားဖြင့်၊ ယန္ဒုန ဝတ္ထေယျုံ–အကယ်၍ ဖြစ်ရပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ ပေ၊ နော–တပည့်တော်တို့၏၊ ကာယာ ဟိ–ကိုယ်တို့သည်သာ၊ နာနာ–ကွဲပြားပါကုန်၏၊ စိတ္တံ ပန–သည်ကား၊ ဧကဗ္ဗ မညေ–တစ်စိတ်တည်းကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ၏၊ ဣတိ–ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ပေ၊ (အပ္ပမတ္တာစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို စမ္ဘက္ခန္ဓကပုဒ်ရေ ၂၄၃–၌လည်းကောင်း, ယော ပဌမံ ဂါမတောစသော ပုဒ်တို့၏အနက်ကို ပဝါရဏာက္ခန္ဓကပုဒ်ရေ ၂၀၉–၌လည်းဏာကင်း ရေးခဲ့ပြီ၊) ပဠာဟိက်–ငါးရက်တစ်ကြိမ်၊ သဗ္ဗရတ္တိ–ပတ်လုံး၊ ဓမ္မိယာ ကထာယ–ဖြင့်၊ သန္ဓိသိဒါမ–အတူနေပါကုန်၏၊ ပေ။

ပဠာဟိက်။ ။ ပဠာဟိကံ ခေါ ပနာတိ စာတုဒ္ဒသေ အဋ္ဌမိယန္တိ ဣဒံ တာဝ ပကတိဓမ္မသဝနမေဝ၊ တံ အခဏ္ဍံ ကတ္တာ ပဠမေ ပဠမေ ဒိဝသေ ဒွေ ထေရာ နာတိဝိကာလေ နာဟာယိတ္တာ အနုရဒ္ဓဝတ္ထေရသ္သ ဝသနဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထ တယောပိ နိသီဒိတ္တာ တိဏ္ဏံ ပိဋကာနံ အညတရသ္မိံ အညမညံ ပဉ္ဍံ ပုစ္ဆန္တိ၊ အညမညံ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ၊ တေသံ ဧဝံ ကရောန္တာနံယေဝ အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ၊ ဋီကာ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၅–ပါလိလေယျကဂမနကထာ

၄၆၇။ ။ယေန–ဌ၊ ပါလိလေယျက်–ပါလိလေယကရှာသည်၊ (အတ္ထိ၊) (ပါလိလေယျကောဟု ပထမာဝိဘတ်ဖြင့် ရှိသင့်လျက် ပါလိလေယျက်ဟု ဒုတိယာဝိဘတ်ဖြင့် ရှိနေသောကြောင့် ပထမာဝိဘတ်၏အနက်ဌ ဒုတိယာ ဝိဘတ်သက်ပါ၊ ယေန ပါလိလေယျကန္တိ ပစ္စတ္တေ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဝိမတိ၊) ၊ပေ၊ပါလိလေယျကေ–ပါလိလေယျကရှာဌ၊ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍေ–ရက္ခိတ တောအုပ်ဌ၊ ဘဒ္ဒသာလမူလေ–အင်ကြင်းပင်၏ အနီးအောက်ဌ၊ ဝိဟာရတိ– (ဆင်မင်းသည် စောင့်ရှောက်အပ်သောကြောင့် ထို တောအုပ်ကို ရက္ခိတဝန သဏ္ဍဟု ခေါ်သည်၊ အထ ခေါ် ဘဂဝတော စသောဝါကျဌ အနက်လွယ်ပြီ၊) ၊ပေ။

အညတရောပိ–တစ်စီးလည်းဖြစ်သော၊ ဟတ္ထိနာဂေါ–ဆင်ပြောကြီးသည်၊ (နာဂသဒ္ဒါသည် မဟန္တဝါစက၊) ဟတ္ထိဟိ–ဆင်ထီးကြီးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိနိဟိ–ဆင်မကြီးတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိကလဘေဟိ–ဆင်ပေါက် တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိစ္ဆာပကေဟိ–ဆင်ကလေးတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ အာကိဏ္ဏော–ရောပြွန်းသည်၊ (ဟုတ္တော) ဝိဟရတိ၊ (ရှေးနိဿယဌ ဟတ္ထိကလ ဘေဟိ–ဆင်ရွှေတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထိစ္ဆာပကေဟိ–နို့စို့ဆင်ငယ်တို့နှင့် လည်းကောင်းဟု ပေး၏၊ အဓိပ္ပာယ် အတူတူပင်။)

ဆိန္နဂ္ဂါနိ–ဖြတ်အပ်သော အဖျားရှိကုန်သော၊ တိဏာနိ စေဝ–မြက် တို့ကိုလည်း၊ ခါဒတိ–ခဲစားရ၏၊ အသ–ထို ဆင်ပြောင်ကြီးသည်၊ သြဘဂ္ဂေါ ဘဂ္ဂံ–အောက်သို့ချိုးအပ်, အောက်သို့ချိုးအပ်သော၊ (ချိုးချအပ်, ချိုးချအပ် သော၊) သာခါဘင်္ဂံ စ–ချိုးအပ်သော သစ်ခက်ကိုလည်း၊ (သစ်ခက်ချိုးကိုလည်း၊) ခါဒန္တိ–ကုန်၏၊ (မိမိစားဖို့အတွက် ချိုးချအပ်သော သစ်ကိုင်းများကို ထို ဆင်များက လုရှာစားကြသည် ဟူလို၊) အာဝိလာနိ–နောက်ကျုကုန်သော၊ ပါနိယာနိ စ ပိဝတိ) သြဂါဟာစသေ ဥတ္တိဏ္ဏာသေဟု ပါဌ်ရှိပါစေ၊ သီဟိဋ္ဌမ္ဘ ဌ်လည်း ဤအတိုင်းပင် ရှိ၏၊) သြဂါဟာ–ရေဆိပ်မှ၊ ဥတ္တိဏ္ဏာသ စ– တက်လာသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အသ–ထို ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ ကာယံ–ကို၊ ဟတ္ထိနိယော–ဆင်မတို့သည်၊ ဥပနိဃံသန္တိယော–ပွတ်တိုက်ကုန်လျက်၊ (တိုးဝှေ့ကုန်လျက်၊) ဂစ္ဆန္တိ၊ (**တစ်နည်း**–သြဂါဟိ စသေ သြတိဏ္ဏာသေဟု ပါဌ်ရှိပါစေ၊) သြဂါဟိ–ရေကန်သို့၊ (ရေဆိပ်သို့၊) သြတိဏ္ဏာသ စ– သက်ဆင်းသည်လည်းဖြစ်သော၊ အသ၊ ပေ၊ ဂစ္ဆန္တိ၊ (ဤသို့ နှစ်နည်းပေးရပုံကို ဘာသာဋီကာဌ ပြထားပြီ၊) ၊ပေ။

ဂဏသ္မာ–ဆင်ပေါင်းမှ၊ ဂုပ္ပကဒ္ဒော–ဖဲခွာသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ယန္ဒုနု ဝိဟရေယျုံ–စွ၊ ပေ၊ ယူထာ–ဆင်အပေါင်းမှ၊ အပက္ကမ္မ–ဖဲခွာ၍၊ ယေန–ဌ၊ ပါလိလေယ္ယကံ–သည်လည်းကောင်း၊ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍော–သည်လည်းကောင်း၊ ဘဒ္ဒသာလမူလံ–သည်လည်းကောင်း၊ (အတ္ထိ၊) ယေန ဘဂဝါ (အတ္ထိ၊) တေန–ပါလိလေယျကရွာ, ရက္ခိတတောအုပ်, အင်ကြင်းပင်၏အနီးအောက်ဝယ် မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထိုအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိ၊ ပေ၊ အပ္ပဟရိတ္ဝာ–စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင် မရှိအောင်လည်း၊ ကရောတိ၊ ပေ၊ သုခံ–စိတ်ချမ်းသာစွာ၊ ဖာသု–ကိုယ်ချမ်းသာစွာ၊ ဝိဟရာမိ၊ ပေ၊ အတ္တနော–ကိုယ်တော်၏၊ ပဝိဝေကံ–အပေါင်းအဖော်မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကို၊ ဝိဒိတ္တာ စ–လည်းကောင်း၊ တသ္မာ ဟတ္ထိနာဂသ၊ ပေ၊ စေတောပရိဝိတက္ကံ၊ အညာယ စ–သိတော်မူ၍လည်းကောင်း၊ ပေ၊ ဥဒါနေသိ (ကိ)။

ဂါထာအနက်။ ။ဤသာဒန္တသ–ရထားလှည်းသန်နှင့်တူသော အစွယ်နှစ်ချောင်းရှိသော၊ နာဂသ–ကြီးမားသော၊ ဟတ္ထိနော–ဆင်ပြောင်၏၊ တေ စိတ္တံ–ဤ စိတ်နေစိတ်ထားသည်၊ နာဂေန–ဘုရားတည်းဟူသော ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ စိတ္တေန–စိတ်နေစိတ်ထားနှင့်၊ သမေတိ–ညီညွတ်ပါ၏ပေ၏၊ (ကသ္မာ–နည်း?၊) ယံ (ယသ္မာ)–ကြောင့်၊ ဧကော–တစ်စီးတည်းသည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝနေ–တောင်၌၊ ရမတိ–မွေ့လျော်၏၊ (တသ္မာ–ထို့ကြောင့်တည်း၊) ဣတိ (ဥဒါနေသိ၊) (ဝိမတိအဖွင့် အတိုင်း ပေးထားပါသည်) ၊ပေ။

ကောသမ္ဗကာ–ကောသမ္ဗီမြို့၌ နေကုန်သော၊ ဥပါသကာ–တို့သည်၊ (မန္တေသုံ–တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ၊) (ကိ)၊ (ပါဠိတော်၌ စပ်ပုဒ်မပါသောကြောင့် မန္တေသုံဟု ထည့်ပါသည်၊) အယျာ–အရှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ကောသမ္ဗကာ ဣမေ ဘိက္ခူ၊ အမှာကံ–တို့၏၊ ဗဟုနော–များစွာသော၊ အနတ္ထာယ–စီးပွားမဲ့ကို၊ ကာရကာ–ပြုတတ်ကုန်၏၊ ဣမေဟိ၊ ဥဗ္ဗာဠှော–ထွက်သွားစေအပ်သည်၊ (နှိပ်စက်အပ်သည်၊ ဟုတ္တာ၊) ဘဂဝါ၊ ပက္ကန္တော–ဖဲသွားတော်မူရပြီ၊ ပေ၊ နော အဘိဝါဒေယျာမ–ရှိမခိုးကြကုန်စို့၊ ပေ၊ အသက္ကရိယမာနာ–အရိုအသေ မပြုအပ်ကုန်လတ်သော်၊ ပေ၊ အသက္ကာရုပကတာ–အရိုအသေ ပြုခြင်းသည် ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင် ပြုအပ်ကုန်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ပက္ကမိသ္သန္တိ ဝါ၊ ပေ၊ ဘဂဝန္တံ၊ ပသာဒေန္တိ ဝါ–ကျေနပ်မူလည်း ကျေနပ်စေကုန်လိမ့်မည်၊ ဣတိ–ဤသို့ တိုင်ပင်ကြကုန်ပြီ၊ ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၆–အဋ္ဌာရသဝတ္ထုကထာ

၄၆၈။ ။ယထာ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဓမ္မော–ဓမ္မ, ဝိနယ, သည်၊ (ဌိတော–တည်ရှိ၏၊) တထာ–ဖြင့်၊ တိဋ္ဌာဟိ–တည်လော့၊ (ယထာ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဌိတော၊ တထာ တိဋ္ဌ၊ ဓမ္မဝါဒိပက္ခေ တိဋ္ဌာတိ အတ္ထော၊ ဝိမတိ) ၊ပေ၊ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ဝတ္ထုဟိ–အကြောင်းဝတ္ထုတို့ဖြင့်၊ အဓမ္မဝါဒီ–အဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဇာနိတဗ္ဗော–သိထိုက်၏၊ ၊ပေ၊ အဓမ္မံ–အဓမ္မကို၊ (ဓမ္မ မဟုတ်သော အရာကို၊) ဓမ္မောတိ–ဓမ္မဟူ၍၊ ဒီပေတိ–ပြ၏၊ ၊ပေ၊ အဝိ နယံ–အဝိနယကို၊ (ဝိနယမဟုတ်သော အရာကို) ၊ပေ၊ တထာဂတေန–သည်၊ အဘာသိတံ–ဟောတော်မမူအပ်သော၊ အလပိတံ–မိန့်ခြွှက်တော်မမူအပ်သော သတိပဋ္ဌာန်သုံးပါး စသည်ကို၊ တထာဂတေန–သည်၊ ဘာသိတံ–ဟောတော်မူအပ်၏၊ လပိတံ–မိန့်ခြွှက်တော်မူအပ်၏၊ ၊ပေ၊ တထာဂတေန၊ ဘာသိတံ–အပ်သော၊ လပိတံ–အပ်သော သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး စသည်ကို၊ တထာဂတေန၊ အဘာသိတံ–အပ်၊ ၊ပေ။

အနာစိဏ္ဏံ–လေ့ကျက်တော်မမူအပ်သော အရာကို၊ ၊ပေ၊ အပညတ္တံ–ပညတ်တော်မမူအပ်သော အရာကို၊ ၊ပေ၊ လဟုကံ–လဟုကဖြစ်သော၊ (ပေါ့သော၊) အာပတ္တိ–ကို၊ ၊ပေ၊ သာဝသေသံ–သိက္ခာဟူသော အကြွင်းအကျန်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ အာပတ္တိ၊ ၊ပေ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လံ–ရန်းရင်းကြမ်းထမ်းသော၊ ၊ပေ၊ အဒုဋ္ဌုလ္လံ–ဒုဋ္ဌုလ္လ မဟုတ်သော၊ ၊ပေ၊ (အဓမ္မ စသည်တို့၏ အရကောက်ကို သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက, ဥပါလိပဉ္စကထာ အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။)

၄၆၉။ ။ဤပုဒ်ရေ လွယ်ပြီ။

၄၇၀။ ။မဟာပဇာပတိ–မဟာပဇာပတီမည်သော၊ ဂေါတမီ–ဂေါတမီသည်၊ ၊ပေ၊ ဥဘယတ္ထ–နှစ်ဘက်သော သံဃာ၌၊ ဓမ္မံ၊ သုဏာ–နာလော့၊ ၊ပေ၊ တတ္ထ–တို ရဟန်းတို့တွင်၊ ယေ ဘိက္ခူ ဓမ္မဝါဒိနော–တို့တည်း၊ တေသံ–တို့၏၊ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌ–အယူကိုလည်းကောင်း၊ ခန္တိဋ္ဌ–နှစ်သက်အပ်သော အယူကိုလည်းကောင်း၊ ရုစိဋ္ဌ–ကြိုက်အပ် (သဘောကျအပ်)သော အယူကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယဋ္ဌ–စွဲမြဲစွာယူအပ်သော အယူကိုလည်းကောင်း၊ ရောစေဟိ–နှစ်သက်လော့၊ (ဤ၌ ခန္တီ, ရုစိ, အာဒါယပုဒ်တို့သည် အယူချည်း အရကောက်ရသော ကြောင့် ကမ္မသာဓန ဖြစ်သင့်သည်၊) ယဋ္ဌ ကိဋ္ဌိ–အကြင် အမှတ်မထား

တစ်ပါးပါးသော အရာကိုလည်း၊ (ဥပေါသထပုစ္ဆက, ဩဝါဒူပသက်မန စသည်ကိုလည်း၊) ဘိက္ခုနိသ်ယေန–သည်၊ ဘိက္ခုသ်ယတော–မှ၊ ပစ္စာသီသိ တဗ္ဗံ–တောင့်တထိုက်၏၊ သဗ္ဗံ၊ တံ–ထို အရာကို၊ ဓမ္မဝါဒိတောဝ–ဓမ္မဝါဒီ ဘိက္ခုသ်ယာ (အထံ)မှသာ၊ ပစ္စာသီတဗ္ဗံ၊ ပေ။

၄၇၁–၄၇၂ တို့၌ လွယ်ပြီ။

၄၇၃။ ။ဤ၌ ဝိဝိတ္တံ–ကင်းဆိတ်အောင်၊ ကတ္တာပိ၊ ပေ၊ အဟံ၊ ကေနစိ–တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ပရိယာယေန–အကြောင်းကြောင့်၊ ဝုမှတရသ– မိမိထက်ကြီးသော၊ (သီတင်းကြီးဖြစ်သော၊) ဘိက္ခုနော–၏၊ သေနာသနံ– ကို၊ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗန္တိ–တားမြစ်ထိုက်၏၊ ဟူ၍၊ နှ တွေဝ ဝဒါမိ–ဟောတော် မမူသည်သာ၊ ပေ၊ (ဤနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ဝိမတိ၌ ကြည့်ပါ။)

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၇–သြသာရဏာနုဇာနနာ

၄၇၄။ ။ဧတံ–ဤ အသိညာဏ်သည်၊ အဟောသိ၊ (ကိ၊) ဧသ– ဤ ခွက်ထဲ၌ သန့်သက်ရေကို ချန်ထားမိခြင်းသည်၊ အာပတ္တိ–တည်း၊ (လွယ်ပြီ) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၈–သ်ဃသာမဂ္ဂိကထာ

၄၇၅။ ။ယာသ္မိ ဝတ္ထုသ္မိ–ကြောင့်၊ (အာပတ်ကို မရှုခြင်းဟူသော အကြောင်း အကြောင်းကြောင့်) ၊ပေ၊ သံဃနာနာကရဏံ အဟောသိ၊ သော ဧသော ဘိက္ခု–ဘဏ္ဍာန စသည်တို့၏အကြောင်းဖြစ်သော ထို ရဟန်းသည်၊ အာပန္နော စ–အာပတ်သို့လည်း ရောက်ပြီ၊ ဥက္ခိတ္တော စ–(ထို အာပတ်ကို မရှုသည့်အတွက်) နှင်ထုတ်အပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ပဿိ စ–(ယခုအခါ၌) အာပတ်ကိုလည်း ရှုပြီ၊ သြသာရိတော စ–(အာပတ် ရှုသည့်အတွက်) သံဃာ အတွင်းသို့လည်း သက်ရောက်စေအပ်ပြီ၊ ပေ၊ တဿ ဝတ္ထုဿ–၏၊ ဂုပ သမာယ–ငြိမ်းခြင်းငှာ၊ သံဃသာမဂ္ဂိं ကရောမ၊ ပေ၊ ယတော–ကြောင့်၊ ပေ၊ သြသာရိတော စ–အပ်ပြီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တေန–ကြောင့်၊ ပေ၊ သာမဂ္ဂိं ကရောတု၊ ၊ပေ၊ ကမ္မဝါစာ၌ သံဃဘေဒေါ–ကို၊ နိဟတော–ပယ်နုတ်အပ်ပါပြီ၊ (ပယ်ဖျက် အပ်ပါပြီ) ၊ပေ။

တာဝဒေဝ–ထိုသံယာညီညွတ်ရာ နေ့ခ်ိန်ပင်၊ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော၊ (ဤ ဥပုသ်ကား တာဝဒေဝဟု ဆိုသောကြောင့် မည်သည့်နေ့ခ်ိန်မဆို ပြုကောင်း၏၊ သံယာညီညွတ်ရာနေ့ခ်ိန် ပြုအပ်သော ဥပုသ်ဖြစ်သောကြောင့် ဤ ဥပုသ်ကို သာမဂ္ဂီဥပုသ်ဟု ခေါ်ရသည်) ၊ပေ။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၇၉–ဥပါလိသံယသာမဂ္ဂိပုစ္ဆာ

၅၇၆။ ။ဘန္တေ ...ယသ္မိं ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ပေ၊ သံယနာနာကရဏံ အဟောသိ၊ သံယော တံ ဝတ္ထုံ၊ အဝိနိစ္ဆိနိတ္တာ–မဆုံးဖြတ်မူ၍၊ မူလာ–အခြေ အမြစ်မှ၊ မူလံ–ကို၊ အဂန္တွာ–မလိုက်မူ၍၊ သံယသာမဂ္ဂိ ကရောတိ၊ ပေ၊ ဥပါလိ၊ သံယသာမဂ္ဂိယော–တို့သည်၊ ဣမာ ဒွေ–တို့တည်း၊ ဥပါလိ၊ အတ္ထာ ပေတာ–(သံယာ၏ တကယ်ညီညွတ်ခြင်းဟူသော) အနက် အဓိပ္ပာယ်မှ ကင်းသော၊ ဗျဉ္ဇနပေတာ–သဒ္ဒါသို့သာ ကပ်ရောက်သော၊ (သံယာညီညွတ်၏ ဟူသော စကားလုံးမျှသို့ ကပ်ရောက်သော၊) (ယာ) သံယသာမဂ္ဂိ–သည်၊ အတ္ထိ၊ (သာ စ–ထို သံယသာမဂ္ဂီလည်းကောင်း၊) ဥပါလိ၊ အတ္ထပေတာ စ–အနက် အဓိပ္ပာယ်သို့လည်း ကပ်ရောက်သော၊ ဗျဉ္ဇနာနုပေတာ စ–သော၊ (ယာ) သံယသာမဂ္ဂိ အတ္ထိ၊ သာ စ–ထို သံယသာမဂ္ဂီလည်းကောင်းတည်း၊ ၊ပေ၊ (ဤ ဝါကျတို့၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

၅၇၇။ ။အထ၊ ပေ၊ တေန–ထို မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ဘက်သို့၊ အဉ္ဇလိ–လက်အုပ်ကို၊ ပဏာမေတွာ–ညွတ်စေ၍၊ ဘဂဝန္တံ–ကို၊ ဂါထာယ–ဖြင့်၊ အဇ္ဈဘာသိ–(အလိုရှိအပ်သောအနက်ကို ရည်ရွယ်၍) လျှောက်ပြီ၊ (ကိ။)

(၁) (ဘန္တေ၊) သံယသ–၏၊ ကိစ္စေသု–ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့သည်၊ (ဧကတေသု) စ–ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ မန္တနာသု–ဝိနည်းကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းတို့သည်၊ (ဧကတာသု) စ–ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ အတ္ထေသု–ဝိနည်း၏အနက် အဓိပ္ပာယ်တို့သည်၊ ဧကတေသု–ကုန်သော်လည်းကောင်း၊

ဝိနိစ္ဆယေသု–ဝိနည်း၏အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းတို့သည်၊ (ဝိနည်း အဆုံးအဖြတ်တို့သည်၊) (ဧတေသု) စ–ကုန်သော်လည်းကောင်း၊ ဣဒ–ဤ သာသနာတော်၌၊ ကထံ ပကာရော–အဘယ်သို့ အပြားရှိသော၊ နရော–လူ သည်၊ (ရဟန်းသည်၊) မဟတ္ထိကော–များသော အကျိုးရှိပါသနည်း?၊ ဣဒ– ၌၊ ကထံ (ပကာရော)–သော၊ ဘိက္ခု–သည်၊ ပဋိဟာရဟော–ချီးမြှောက်ခြင်းကို ထိုက်သည်၊ (ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ ထိုက်သည်၊) ဟောတိ–ပါသနည်း?၊ ဣတိ– ဤသို့ လျှောက်ပြီ၊ (ဤ အမေး၏အဖြေကို ၁၀–နံပါတ် ဂါထာကျမှ တွေ့ရ လိမ့်မည်။)

(၂) (ဥပါလိ၊) (ယော ဘိက္ခု–သည်၊) ပဌမေန–ရှေးဦးစွာ၊ သီလ တော–အားဖြင့်၊ အနာနုဝဇ္ဇော (နဝ+အနုဝဇ္ဇော)–မကဲ့ရဲ့ထိုက်၊ (ကဲ့ရဲ့ထိုက် သော အပြစ်မရှိ၊) အဝေက္ခိတာစာရော–စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်သော အကျင့်ရှိ၏၊ (အာလောကိတ စသည်၌ သမ္ပဇဉ်ဖြင့် ဆင်ခြင်လေ့ရှိ၏၊) သုသံဝုတိန္ဒြိယော– ကောင်းစွာစောင့်စည်းအပ်သော ဣန္ဒြေရှိ၏၊ (တံ ဘိက္ခု–ကို၊) ပစ္စတ္ထိကာ– ဆန်ကျင်ဘက်ကိုအလိုရှိသော ရန်သူရဟန်းတို့သည်၊ ဓမ္မတော–ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့်၊ နုပဝဒန္တိ–မစွပ်စွဲနိုင်ကုန်၊ ဟိ–မှန်၏၊ ယေန–အကြောင်း အပြစ်ကြောင့်၊ နံ–ထို ရဟန်းကို၊ (ပစ္စတ္ထိကာ၊) ဝဒေယျုံ–စွပ်စွဲပြောဆိုနိုင် ကုန်ရာ၏၊ အသေ–ထို ရဟန်း၏၊ ဝါ–မှာ၊ တံ–ထို စွပ်စွဲပြောဆိုကြောင်း အပြစ်သည်၊ နဿ ဟောတိ–မရှိ။

(၃) တာဒိသော–ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ–သီလ၏စင်ကြယ်ခြင်း၌၊ ဌိတော–တည်သည်၊ (ဟုတ္တာ၊) ဝိသာရဒေါ–ကင်းသော ရွံ့ရှာခြင်းရှိသည်၊ (ရွံ့ရှာခြင်းကင်း ရဲတင်းသည်၊) ဟောတိ၊ ဝိသယ–မိမိကလွမ်းမိုး၍၊ ဘာသတိ–ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပြောဆိုနိုင်၏၊ ပရိ သဂတော–ပရိသတ်၌ရောက်သည်၊ (သမာနော–သော်၊) နစ္ဆမ္ဘတိ–မတောင့်တင်း, မခိုင်မာ၊ (တောင့်တင်း, ခိုင်မာ၍လည်း မနေ၊) နဝေဝေတိ–မတုန်လှုပ်၊ (တုန်၍လည်း , မနေ၊) အနုယုတ်–ခွင့်ပြုအပ်သော စကားကို၊ ဘဏံ (ဘဏန္တော)–ပြောဆိုလျက်၊ အတ္ထံ–အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို၊ နဝ ဟာပေတိ– မယုတ်လျော့စေ၊ (အနုယုတ်၏အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။)

(၄) တထေဝ–ထို အတူပင်၊ (ခွင့်ပြုအပ်သောစကားကို ပြောဆိုလျက် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မယုတ်လျော့စေသကဲ့သို့ပင်၊) ပရိသာသု–ပရိသတ်တို့၌၊ (ပရိသတ်အလယ်၌၊) ပဠုံ–ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိတော–မေးအပ်သည်၊ (သမ္ဘာနော–သော်၊) နဝေဝ ပဋ္ဌာယတိ–တောင်တောင်ဤဤ ကြံစည်လျက် မှီခိုလည်း မနေရ၊ မကုံ–မျက်နှာ မသာမယာသူသည်လည်း၊ (မျက်နှာ ပျက်သည်လည်း၊) (စသဒ္ဒါ အကျေကြံပါ၊) နဟောတိ–မဖြစ်၊ ဝိစက္ခဏော–ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပညာရှိဖြစ်သော၊ သော–ထို ရဟန်းသည်၊ ကာလဂတံ–ပြောဆိုသင့်ရာ ချိန်အခါ၌ ရောက်လာသော၊ ဗျာကရဏာရဟံ–ပြောဆိုခြင်းကိုထိုက်သော ပြဿနာကို၊ ဝစော (ဝစနော)–ပြောဆိုလျက်၊ ဝိညူပရိသံ–ပညာရှိ ပရိသတ်ကို၊ ရဉ္ဇေတိ–နှစ်သက်စေနိုင်၏။

(၅) ဝုဗုတရေသု–မိမိထက်ကြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခူသု–ရဟန်းတို့(အပေါ်)၌၊ သဂါရဝေါ–ရိုသေလေးစားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏၊ သကေ–မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော၊ အာစေရကမှိ စ–ဆရာ၏အယူဝါဒ၌လည်း၊ ဝိသာရဒေါ–၏၊ ပမေတုံ–ထိုထို အကြောင်းကို နှိုင်းချိန်ခြင်းငှာ၊ အလံ–စွမ်းနိုင်၏၊ ကထေတဝေ–ပြောဆိုအပ်သော အကြောင်းအရာ၌၊ ပဂုဏော–အဝါးဝစွာ လေ့လာပြီးဖြစ်၏၊ (ကျွမ်းကျင်၏၊) ပစ္စတ္ထိကာနံ–တို့၏၊ ဝိရဒ္ဓိကောဝိဒေါ စ–ချွတ်ယွင်းချက်၌လည်း ကျွမ်းကျင်၏၊ (ချွတ်ယွင်းချက်ကိုလည်း သိ၏။)

(၆) (ထို ကထေတဝေ ပဂုဏ ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူလိုသောကြောင့် ပစ္စတ္ထိကာ ယေန စသောဂါထာကို မိန့်တော်မူသည်၊) ပစ္စတ္ထိကာ–တို့သည်၊ ယေန–အကြောင်း ပြောဆိုအပ်သော စကားကြောင့်၊ နိဂ္ဂဟံ–နှိပ်အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ ဝဇ္ဇန္တိ–ရောက်ကုန်၏၊ မဟာဇနော စ–များစွာသော ရဟန်းအပေါင်းသည်လည်း၊ သညာပနံ–နားလည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (နားလည်ခြင်းသို့၊) ဂစ္ဆတိ–ရောက်၏၊ အယံ–ဤ ရဟန်းသည်၊ သကံ–သော၊ အာဒါယဉ္စ–အယူကိုလည်း၊ (အာစရိယဝါဒကိုလည်း၊) နဝ ရိဉ္စတိ–မကင်းဆိတ်စေ၊ (မယုတ်လျော့စေ၊) အနုပယာတိကံ–ကပ်၍ နှိပ်စက်ခြင်းကို မပြုတတ်သော၊ (သူတစ်ပါးအား မထိခိုက်သော၊) ပဠုံ–ကို၊ ဝိယာကရံ (ဝိယာကရောနော)–ပြောဆိုလျက်၊ (ကထေတဝေ ပဂုဏော ဟောတိ။)

(၇) ဒုတေယျကမ္မေသု–(သံဃာ့အတွက်) တမန်သည်၏ အလုပ်တို့၌၊ အလံ–စွမ်းနိုင်၏၊ အာဟုနံ–ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်းကို၊ (သမ္ဘဂ္ဂဏ္ဍိ) ယထာ–နှစ်သက်ကြည်ဖြူ ခံယူကုန်သကဲ့သို့၊ (ဧဝံ–တူ၊) သံဃသ–၏၊ ကိစ္စေသု စ–ကိစ္စတို့၌လည်း၊ ဝါ–ကိုလည်း၊ သမ္ဘဂ္ဂဟော–ကောင်းစွာခံယူ တတ်၏၊ (လှူလာသောဆွမ်းကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခံယူသကဲ့သို့ သံဃာ၏ ကိစ္စကိုလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လက်ခံတတ်သည် ဟူလို၊) ဘိက္ခုဂဏေန–ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ ပေသိတော–စေခိုင်းအပ်သည်၊ (သမာနော–သော်၊) ဝစော–စကားကို၊ (ဝစောဌ် အံဝိဘတ်ကို သြ ပြု၊) ကရံ (ကရောန္တော)–ပြုလုပ်လိုက်နာတတ်၏၊ တေန–ထိုသို့ ပြုလုပ်လိုက်နာခြင်းကြောင့်၊ အဟံ ကရောမိတိ–ငါ ပြုလုပ်နိုင်၏၊ (ငါ ပြုလုပ်ရ၏) ဟူ၍၊ နံ မညတိ–မမှတ်ထင်၊ (ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်မကြီး, စိတ်ကြီးမဝင် ဟူလို။)

(၈) ယာဝတကေသု–အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထူသု–(မေထုန်မှီဝဲမှု စသော) ဝတ္ထုတို့ကြောင့်၊ အာပတ္တိ–အာပတ်သို့ ရောက်၏၊ ယထာ စ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ (လူဝတ်လဲခြင်း, ပရိဝါသ်မာန ဆောက်တည်ခြင်း, ဒေသနာပြောခြင်းဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊) အာပတ္တိယာ–မှ၊ ဝုဋ္ဌိတိ–ထမြောက်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ (ဉာဟယသ=ဉာဟယေ+အသ၊) အသ–ထို (ပဂ္ဂဟာရဟဖြစ်သော) ရဟန်း၏(နှုတ်ဌ၊) ဉာဟယေ––ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနီအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဧတေ ဝိဘင်္ဂါ–ဤ ဝိဘင်းတို့သည်၊ (အာပတ်သင့်ခြင်း၏အကြောင်း, အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏အကြောင်းကို ထွန်းပြတတ်သော ဤ ဝိဘင်းတို့သည်၊) သွာဂတာ–ကောင်းစွာလာကုန်ပြီ၊ (နှုတ်တက်ရကုန်ပြီ၊) အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနပဒသ–အာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း၏အကြောင်းဌ၊ ကောဝိဒေါ–ကျွမ်းကျင်၏။

(၉) ယာနိ စ–အကြင် ငြင်းခုံမှုကို ပြုပြင်ခြင်း စသည်တို့ကိုလည်း အာစရံ (အာစရဏ္ဍော)–ပြုကျင့်လတ်သော်၊ (ပြုကျင့်သော ရဟန်းသည်၊) နိဿာရဏံ–သံဃာမှ ထွက်သွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့၊ (နှင်ထုတ်ခံရခြင်းသို့၊) ဂစ္ဆတိ–ရောက်၏၊ နိဿာရိတော–နှင်ထုတ်အပ်သည်၊ (နှင်ထုတ်ခံရသည်၊) ဟောတိ၊ (နိဿာရဏံ ဂစ္ဆတိကို ထပ်ဖွင့်သည်၊) ယထာ စ–အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း၊ ဝတ္တနာ–ကျင့်ရခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ တံ–ထို ကျင့်ဝတ်ကို၊ ဝုသိတဿ–ကျင့်သုံးသော၊ ဧန္တုနော–သတ္တဝါကို၊

(ရဟန်းကို၊) သြသာရဏ–သံဃာအတွင်းသို့ သွင်းခြင်းကို၊ (ကာတဗ္ဗ–ထိုက်၏၊) ဧတမ္မိ–ဤနှစ်မျိုးသော နိဿာရဏာက်; သြသာရဏာက်ကိုလည်း၊ ဝိဘင်္ဂကောဝိဒေါ–ဥဘတောဝိဘင်းခ်ဉ် ကျွမ်းကျင်သော ရဟန်းသည်၊ ဧနာတိ–၏၊ (နားလည်၏။)

(၁၀) ဣဓ–ဤ သာသနာတော်၌၊ ပဏ္ဍိတော–ပညာရှိသော ရဟန်းသည်၊ (ဝိနည်းကျွမ်းကျင် စိတ်ကောင်းဝင်သည့် သူတော်စင်ဖြစ်သော ရဟန်းသည်၊) ဝုမုတရေသု–မိမိထက်ကြီးကုန်သော၊ ဘိက္ခူသု–တို့ (အပေါ်)၌ လည်းကောင်း၊ နဝကေသု–သီတင်းငယ် ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူသု–တို့၌ လည်းကောင်း၊) ထေရေသု–ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူသု) စ–တို့၌လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈိမေသု–သီတင်းလတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဘိက္ခူသု) စ–တို့၌ လည်းကောင်း၊ သဂါရဝေါ–ရိုသေလေးစားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏၊ မဟာဇနသမ–များစွာသော လူအပေါင်း၏၊ အတ္ထစရော–စီးပွားကို ကျင့်တတ်၏၊ တာဒိသော–တိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (အနာနုဝလ္လသီလဂုဏ်မှ စ၍ မဟာဇနသ အတ္ထစရ ဂုဏ်တိုင်အောင်သော ဂုဏ်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော၊) သော ဘိက္ခု–သည်၊ ဣဓ–ဤ သာသနာတော်၌၊ ပဂ္ဂဟာရဟော–ချီးမြှောက်ခြင်းကို ထိုက်၏၊ (ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ ထိုက်၏၊) (ထို ပဂ္ဂဟာရဟာရဟန်းသည်ပင် သံဃာ၏ အတွက် ကျေးဇူးများပေသည်၊) ဣတိ–ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

– ဒသမော–ဆယ်ခုမြောက်သော၊ ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓကော–တည်း။

✪✪✪✪✪✪✪✪

၂၈၀–တသုဒ္ဒါန်

တသ–ထို ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓက၏၊ ဥဒ္ဒါနံ–ကား–

ကောသမ္ဗိယံ ဇိနဝရော (ဝိဟရတိ၊) ဝိဝါဒေါ–ခြင်း၊ (တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု စသောဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) အာပတ္တိ အဒဿနေ–ကြောင့် (နှင်ထုတ်ခြင်း၊) ယသ္မိံ တသ္မိံ–အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော အကြောင်းကြောင့်၊ နက္ခိပေယျ–နှင်မထုတ်ရာ၊ သဒ္ဓါယ–ဖြင့်လည်း၊ အာပတ္တိ–ကို၊ ဒေသယေ–ဒေသနာပြောရာ၏။

တတ္ထေဝ–ထိုအာဝါသ၌ပင်၊ အန္တောသီမာယ–၌၊ (ဥပုသ်ပြုခြင်း၊) ဗာလကဿေဝ–ဗာလကလောကာဂါမ္၊ ဝံသဒါ–ပါစီနဝံသဒါယ၊ (ဤ ဂါထာတို့၌ ရှေးနိဿယဝယ် ပါ၌တစ်မျိုးဖြင့် အနက်တစ်မျိုး ပေးထားသည်၊) ပါလိလေယျာ စ–ရှာ၊ သာဝတ္ထိ–မြို့၊ (အထ ခေါ် ဘဂဝါ၊ ပေ၊ ယေန သာဝတ္ထိ စသောဝတ္ထုကို ညွှန်းသည်၊) သာရိပုတ္တော စ၊ ပေ။

အနာထပိဏ္ဍိကော၊ (လွယ်ပြီ၊) သေနာသနံ၊ ဝိဝိတ္တံ–အောင်၊ (ဒါတဗ္ဗံ) အာမိသံ သမကမ္မိ စ (ဘာဇေတဗ္ဗံ၊) (ဤမှ နောက်၌ ရှေးနိဿယဝယ် ဥဒ္ဒါန်း မပါတော့ပါ။)

ကေဟိ (စိ)–အချို့သော ရဟန်းတို့သည်၊ (မည်သူမဆို၊) ဆန္ဒော နဲ့ ဒါတဗ္ဗော၊ ဥပါလိ–သည်၊ ပရိပုစ္ဆိတော–မေးအပ်ပြီ၊ သီလေန–ဖြင့်၊ အနာနုဝဇ္ဇော–မရှိ၊ (အနာနုဝဇ္ဇော ပဌမေန သီလတော စသောဂါထာကို ညွှန်းသည်၊) ဇိနသာသနေ–၌၊ သာမဂ္ဂိ–ညီညွတ်သူတို့၏အဖြစ်၊ (သဂါရဝေါ ဝုမှတရေသု ဘိက္ခုသု စသောဂါထာကို ညွှန်းသည်၊) ဣတိ–တသုဒ္ဓါနစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။ (ဤ တသုဒ္ဓါန၏အဆုံး၌ ဝတ္ထုအရေအတွက် ပါရိုးဖြစ်သော်လည်း ဤ ခန္ဓကာ၌ မပါတော့ပါ။)

ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓကော–သည်၊ နိဋ္ဌိတော–ပြီ။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိ–မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ–ပြီးပြီ။

မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ ပြီးပြီ။

✪✪✪✪✪✪✪✪